

15/2

2 20

15D

08/6 / B 12

JO. ALBERTI FABRICII,

SS. Theol. D. & Prof. Publ.

BIBLIOTHECÆ
GRÆCÆ

LIBER IV.

De libris Sacris Novi Fœderis, Philone item
atq; Josepho, & aliis scriptoribus claris à tempore Nati
CHRISTI Salvatoris Nostri ad Constantinum M. usq;.

Accedunt

CL. PTOLEMÆI liber de Apparentiis fixarum, nunc primum
Græce editus addita versione, & PHILIPPI LABBEI S. J.
Elogium Galeni Chronologicum.

HAMBURGI

Sumtu CHRISTIANI LIEBEZEIT,
Typis Spiringianis A. C. clb lcccvIII.

VIRO ILLUSTRISSIMO

M A G N O

DE

WEDDERKOP,

SERENISSIMI

DUCIS REGNANTIS SLESWICI ET

HOLSATIÆ MINISTRO PRIMARIO ET

PRÆSIDI CONSILII INTIMI,

PRÆFECTO IN TREMSBUTTEL, ET CAPITULI

LUBECENSIS CANONICO,

DOMINO HEREDITARIO

IN STEINHORST, MOISLINGEN, TANGSTED,

SEEGARDEN &c. &c. &c.

S. D.

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

Uanquam incredibilis est amor

Tuus in litteras, EXCELLEN-

):(2

TISSI-

TISSIME ac verè MAGNE WED-
DERKOPFI, qualem scilicet conve-
nit esse in eo, qui ipse adyta illarum
accessit & penetravit, nihilq; in iis reli-
quit intentati atque inexcussi: tanto
tamen magis spero, haud ingratum
fore præsens quod offerre Tibi audeo
volumen, quod in eo non de aliis tan-
tummodo varii argumenti præclaris
Scriptoribus, sed præcipue de sacris
Divinæ Religionis nostræ libris dis-
seritur. Nihil enim Tibi scio magis
esse cordi, quam ut Divinis illis ora-
culis Christianum pectus Tuum pas-
cas, inque sanctissima CHRISTI præ-
cepta assidue intuearis, atque è coele-
stis Verbi fonte vivo adversus mala
quævis & pericula, mortem denique
ipsam

ipsam solatium Tibi, spem, fiduciam & gaudium
haurias perpetuum & immarcescibile. His Pie-
tatis superstructa atque innixa fundamentis faci-
le coelo assurgit admirabilis illa Prudentia Tua ac
Virtus, quæ in tantum Te fastigium evexit, tot
Principibus ob sollertiam, consilium in negotiis
difficillimis, fidem, industriam, charissimum red-
didit, integras Tibi obligavit regiones, invidiam
denique ipsam & inimicorum conatus longe
infra Te posuit, & ne valerent Tibi nocere, egre-
gie prospexit atque impedivit. Alienissimus
autem à fastu cum sis, & in tanta dignitate (qua
longe minor etiam excutere multis solet sensum
communem) humanissimus adversus omnes,
litteris maxime operantes, unde eruditorum
natio Te velut communem Mæcenatem suum
suspicit colitque: confido hoc quod pro singu-
lari Tua & immerita prorsus in me benevolen-
tia jampridem Tibi debeo observantiæ meæ ve-
rissimæ ac devotæ pignus, à Te in meliorem par-
tem acceptum, libroque huic locum conces-
sum iri in Bibliotheca Tua locupletissima, ju-
cundis-

cundissimo Tuo à gravissimis negotiis secessu.
Faxit DEUS, ut inter res publice privatimque
prosperas cruda & viridi senecta, qua divino be-
neficio per sobrietatem tuam moderationem-
que hactenus uteris, etiam impofterum quam
diutissime utaris, gaudio CELSISSIMÆ & SE-
RENISSIMORUM PRINCIPUM, ac com-
muni HOLSATIÆ bono, & cum sapientissi-
mo illo Romanorum nihil quicquam habeas
quo accuses senectutem, multa vero illi debeas,
atque inter alia præclara hoc, ut divino mune-
re concessos liberos Tuos, qui tuarum jam Vir-
tutum vestigiis strenue insistant, dignitatum
quoque Tuarum meritorumque vestigia felici-
ter legentes intueri, antequam rebus huma-
nis valedicas, cum summa voluptate possis.
Scripsi Hamburgi VI. Iduum Martii, Anno
Christiano clobccvIII.

Ad

Ad Lectorem.

*N*ihil habeo quod multis temo-
rer, quisquis es, qui notitia
Græcorum & sacrorum præ-
cipue scriptorum caperis:
tantummodo es mihi rogan-
dus, ut quod vides à me ti-
bi hic exhiberi recens volumen, accipias non mi-
nus serena fronte, quam duo priora, proxime-
que si DEUS valetudinem concesserit, à me exspe-
ctes, quæ propter occupantem conatus meos merca-
tum Francofurtensem adjungi jam non potuit par-
tem libri quarti alteram, in qua hæc tibi capita sese
offerent studio qualicunque meo explicata:

1. De Nicomacho Gerasemo, Diophanto & aliis
Arithmeticis.
2. De Philosophis M. Antonino, Maximo Tyrio. Al-
cinoo, Alexandro Aphrodisiensi, Plotino
& Porphyrio.

3. De Hermogene , Aristide , Longino & aliis Rhetoribus editis , ineditis , atque deperditis.
4. De Julio Polluce & aliis Lexicorum Græcorum scriptoribus.
5. De Hephæstione , Apollonio Dyscolo , Herodiano , & aliis Grammaticis editis , ineditis atque deperditis.
6. De Philostratis , Callistrato &c.
7. De Scriptoribus Græcis usque ad Constantinum Magnum Christianis.

Sed ut uno conspectu etiam videas , ec quid ex hoc ipso quod præ manibus nunc habes Volumine possis tibi polliceri , præfixi similiter capitum illius elenchum , qui & qualiscunque indicis instar tibi interim in librum futurus est , donec communes & uberrimos in totum opus indices , universis sex libris absolutis subjicere dabitur. Vale.

INDEX CAPITUM

Libri Quarti.

Caput 1. De Strabone Amaseno, ejusque scriptis editis ac deperditis, & de Operis Geographici Græca Epitome, editionibus atque interpretibus, & Index scriptorum à Strabone laudatorum. Alii Strabones decem. 1.

2. De Dionysio Periegete ejusque editionibus & interpretibus, tum index scriptorum ab Eustathio ad Dionysium allegatorum. Præterea de Scylace, Isidoro Characeno, Scymno Chio, Marciano Heracleota, Artemidoro Ephesio, aliisque Geographis editis & ineditis, de Chartis Geographicis, Notitiis Episcopatum &c. Eusebio etiam de locis Hebraicis & Stephano Byzantino, à quo allegatorum scriptorum index locupletior subjicitur. 21.

3. De Medicis Dioscoride, Aretæo & Rufo, singulorumque scriptis editis ac deperditis & vulgatorum editionibus. 88.

4. De Philone Judæo, scriptorum editorum ac deperditorum Catalogus & ordo, (suppositorum quoque) cum variis observationibus. Editiones item atque interpretes, & Philones varii amplius quadraginta. 104.

5. Tabula Chronologica & Historia brevis Critica scriptorum Novi fœderis, Canon & Ordo librorum: Codices MSti, editiones, Versiones & Commentari veterum ac selecti recentium in N. T. Distinctio in capita & 428, De lingua Hellenistica & stylo N. T. De Epistolis Clementis Romani & Barnabæ, & de Apocryphis sub CHRISTI, Mariæ & Apostolorum nomine jactatis. 122.

6. De Flavii Josephi vita & scriptis editis ac perditis vulgatorumque editionibus. Testimonium de CHRISTO. Josephus PseudoGoronides ejusque interpretes & editiones. Alii Josephi qui Græce scripsere. Scriptores Græci deperditi de rebus Judæorum, Index Scriptorum à Josepho allegatorum. 228.

7. De Epicteto Philosopho, ejus vita, Enchiridii interpretibus Arriano, Simplicio, S. Nilo qui Græcam paraphrasin Christianam condidit, & variis editionibus. Sententiæ Epicteti quæ in Arriano haud leguntur. 256.

8. De Flavio Arriano ejusque scriptis editis ac deperditis & eorum quæ exstant editionibus. 269.

9. De Zenobio, Diogeniano & aliis proverbiorum scriptoribus Græcis cum indice auctorum ab illis allegatorum. Catalogus scriptorum deperditorum & quamplurimum recentium de eodem argumento. 280.

10. De Dione Chrysostomo ejusque dissertationum argumenta & editiones. De Dionis Cassii Historia Romana ejusque Epitomatore Joanne Xiphilino, &

de vita *Alexandri Severi*, quam velut è *Græca* versam confinxit & *Anglice* edidit *Tho. Elyotus*. 305.

11. De *Plutarchi Chæronensis* vita & scriptis editis ac deperditis, cum variis observationibus. *Lampriæ libellus* de *Plutarchi* scriptis *Græce* & *latine*. Alii *duodecim Plutarchi*. Index scriptorum à *Plutarcho* allegatorum. 329.

12. De *Appiani Alexandrini* libris editis ac deperditis, eorumque quæ exstant editionibus. 390.

13. De *Phlegonte Tralliano* ejusque scriptis editis ac deperditis, libro item de *Nilo* quem ei tribuit *Menagius*. De *Artemidoro*, *Astrampsycho*, *Nicephoro*, *Achmete* & aliis *Onirocriticis*. Indices scriptorum à *Phlegonte* & *Artemidoro* allegatorum. *Artemidori* varii. 397.

14. De *Claudio Ptolemæo* ejusque *Geographia*, *Magna Syntaxi*, libro de *Judicandi facultate* atque *animi principatu*, & aliis scriptis editis, supposititiis ac deperditis, eorumque quæ exstant editionibus. Liber de *apparentiis fixarum* nunc primum *Græce* editus integer è *MS. Saviliano*. Alii *Ptolemæi*. De *globis cælestibus veterum* & similibus instrumentis *Astronomicis*. 411.

15. De

15. De Pausania & Polyani scriptis editis ac deperditis, & index scriptorum à Pausania laudatorum. 467.
16. Luciani vita & scriptorum catalogus ordine litterarum digestus cum variis observationibus. Luciani editiones & alii decem hoc nomine. 485.
17. Elogium Galeni Chronologicum & vita auctore Phil. Labbeo. Scripta Galeni quæ exstant recensita ordine litterarum cum variis observationibus ad paginas triplicis editionis Græcæ Basileensis, latinæ Juntarum & Græcolatinæ Parisiensis. Scripta Galeni deperdita, Editiones & index scriptorum à Galeno allegatorum. 590.
18. De Sexto Empirico & ejus scriptis atque editionibus, addito indice pleniore Auctorum ab eo laudatorum. 509.
19. De Diogene Laertio ejusque Pammetro & Opere de vitis Philosophorum & hujus interpretes atque editiones. Index scriptorum ab eo allegatorum, ex editione Wetsteniana. 600.
20. De Oppiani Scriptis, scholiaste, Paraphrasi Eutecni, interpretibus & editionibus. De Diinosophisticis Athenæi eorumque Epitome & editionibus. Plures hoc nomine, & Index scriptorum ab Athenæo allegatorum, illo qui est in editione novissima, locis variis plenior & emendatior. 625.
21. De Æliani unius an duorum scriptis editis perditisque & eorum quæ exstant editionibus. Index scriptorum in Varia & animalium Historia allegatis. 696.

Indices scriptorum allegatorum ab

Æliano 707.

Artemidoro 407.

Athenæo 635.

Diogene Laertio 612.

Eustathio ad Dionysium 28.

Galeno 560.

Geographis minoribus Clariss. Hudso-
ni 40.

Flavio Josepho 255.

Pausania Cæsareensi 472.

Phlegonte Trailliano 402.

Plutarcho 374.

Proverbiorum Græcorum scriptoribus
286.

Sexto Empirico 595.

Stephani Byz. fragmento Segvieriano 55.

Stephani Epitome 57.

Strabone 9.

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ

LIBER IV.

DE SCRIPTORIBUS,
qui claruerunt à nato CHRISTO Sa-
lutificatore nostro usque ad Constan-
tini M. tempora.

CAPUT I.

De STRABONE Amaseno.

De Strabonis nomine, genere, & ætate. 1. Opus Geographicum. 2. Gemisti Plethonis emendatio errorum Strabonis, Veterumque de Strabone testimonia. 3. Strabonis Epitome, quando composita, ejusque editiones. 4. Editiones Strabonis. 5. Scripta Strabonis deperdita. 6. Alii Strabones decem. 7. Index scriptorum in Opere Strabonis Geographico allegatorum. 8.

STRABONEM, non *Stratonem* appellatum fuisse Virum eruditione & judicio præstantissimum, de cujus opere Geographico in præsentī dicere institui, facile evicerit adversus novam Francisci Patricii (a) suspensionem consensus tot veterum scriptorum sub Strabonis nomine illud laudantium, & auctoritas codicum MSS. ex quibus tam opus ipsum, quam græca epitome ejus est expressa. Genus duxit nobile Strabo e Cnossō Cretæ civitate, in qua Dorylaus tacticus Mithridatis Evergetæ amicus e Macetide Sterope sustulit Strataarcham in extrema senectute Straboni adhuc visum & Lagetam, cujus filia fratri Moaphernis nupta peperit matrem Strabonis. Dorylai Tactici frater fuit Philæterus, cujus filius e Mithridatis Eupatoris ducibus unus regi charissimus & summo in Comana Ponti sacerdotio regia proxima dignitate (confer A. Hirtium de bello Alex. c. 66.) functus patruo cognominis fuit, neque plura de genere materno nostri observavit eruditorum (b) industria, de paterno ne tantillum quidem. Patria fuit Apamea Cappadociæ sive Ponti civitas, unde Josepho & aliis Cappadox dicitur. Audivit in Grammaticis Tyrannionem atque Aristode-

(a) Lib. 3. discus. Peripatet. Tom. 1. p. 29. seq. Argumento utitur duplici Patricius, ~~nam~~ est, quod Athenæus l. 14. p. 657. notat Strabonem libro VII. testari, quod Posidonium Stoicum Scipionis Africani æqualem notum habuerit, Operis Geographici auctor vero scripserit sub Tiberio, hoc est 150 amplius post captam Carthaginem annis, neque usquam in libris, qui exstant, testetur se Posidonium ἐγνωκέναι. *Alterum*, quod Suidas post commemoratum Strabonem, Stratonis meminit his verbis: Στράτων Ἀμασεὺς Φιλόσοφος γέγονεν ἐπὶ Τιβερίῳ Καίσαρι & καὶ ἔγραψε γεωγραφίαν ἐν βιβλίοις 5. Huic Patricii sententiæ singularem librum oppositum se promisit Casaubonus præf. ad Strabonem, qui licet editus non fuit, non tamen admodum difficile est ad ejus argumenta respondere. Nam Svidam errasse non dubito, quando Stratonem nobis Geographiæ auctorem pro Strabone ingessit, Athenæum vero duos confudisse Posidonios, unum Scipionis, si forte familiarem & alterum Posidonium Apameensem qui Pompeji amicus fuit & de quo Strabo lib. 16. Ποσειδῶνι & ὁ Στωϊκὸς ἀνὴρ τῶν κατ' ἡμᾶς φιλοσόφων πολυμαθὲς αὐτῷ. Confer, si placet, quæ de pluribus Posidoniis supra in Stoicorum notitia dixi, & quæ contra Patricium disputat Marsilius Cagnatus III, 20. Var. Observationum in face artium Gruteriana T. 3. p. 608. & Jonsius p. 202. Imaginem Strabonis nescio qua fide dat Joh. Sambucus in iconibus num. LXIV.

(b) Cagnatus p. 602. & Casaubonus Præf. de Strabone & ejus scriptis. Præcipue Xylander erudita in Strabonem præfatione.

stodemum & hunc in Rhetoricis quoque mane, cum pomeridianis horis Grammatica tradentem auscultaret. E Philosophis frequentavit Xenarchum Seleuciensem Peripateticum & cum Boëtho se in dogmatibus Aristotelis exercuit, attamen Peripateticis amplius probavit Stoicos ut adversus Xylandrum demonstrat Casaubonus non uno loco suarum in Strabonem notarum, & in præfat. tum Vossius II. 6. de Historicis Græcis. Athenodorum celebrem sub Augusto Stoicum ἐταῖρον suum vocat Strabo XVI. p. 779. Itinerum passim à se susceptorum facit ipse quoque mentionem, Ægyptumque, Asiam, & Græciam atque Italiam, sed & Sardiniam & alias insulas perlustrasse se testatur. Ab Armenia usque versus occasum ait se profectum ad Hetruriæ loca Sardiniae opposita, & versus meridiem ab Euxino Ponto usque ad extrema Æthiopiæ. Germaniam ipse non adiit, unde tanto minus mirum, quod perturbatorie, ac parum bona fide has regiones descripsisse queritur Phil. Cluverius III. 1. Germaniæ antiquæ, & quod in descriptione Germaniæ multos eum commisisse errores arguit Herm. Conringius. Licet & circa Germaniam Strabonis industria celebratur ab Ægidio Tschudo in Epist. ad Beatum Rhenanum inter Philologicas à Goldasto editas p. 224. Ælio Gallo, qui exercitum sub Augusto Imp. in Arabiam felicem duxit socium se & amicum fuisse refert lib. 2. p. 118. & cum eo in Ægypto admirandam Memnonis statuam contemplatum lib. 17. p. 816. Multos memorat passim æquales suos Cn. Pisonem, Athenodorum, Boethum, variaque, quæ temporibus suis contigisse animadvertit, quæ ex ejus libris congeffit Marsilius Cagnatus III. 20. Var. Observationum. Ex pluribus autem locis perspicuum est eum Augusti & Tiberii ætate floruisse & quidem librum IV. p. 206. scripsisse se innuit anno U. C. 771. Tiberii V. cum ante annos 33. Norici essent à Tiberio & Druso devicti, quod Dio l. 54. p. 536. notat factum M. Druso Libone & L. Calpurnio Pisone CoSS. Anno U. C. 739. Cum vero librum XII. componeret p. 576. Cyzicenis nondum ademerat Tiberius libertatem, quod anno U. C. 778. Cornelio Cossio & Asinio Agrippa Coss. anno XII. Tiberii factum constat ex Taciti IV. 36. Annal. Pulchre etiam Vossio observatum, quod * Gallus, quem amicum sibi fuisse testatur Strabo, manus sibi violentas intulit jam Anno U. C. 728. (confer Dionem lib. 53. p. 512.) ut adeo Strabonem

A 2

cum

* Qui aliis Cornelius, Straboni & Josepho est Ælius Gallus, fortassis propter scripturæ compendium librarius Ælium pro Cornelio legentibus, ΑΙΛΙΟΣ pro ΚΡΑΙΟΣ.

cum circa Annum 771. scriberet, necesse sit ætate fuisse admodum pro-
vectum & sexagenario majorem. Quod autem anno Tiberii duodeci-
mo obierit diem supremum, sine ullo veteris scriptoris testimonio affir-
mat Morlerius Doctor Sorbonicus in conatibus litterariis Gallice editis
(Essais de literature pour la connoissance des livres) T. I. edit. Hagensis
p. 105. Unum hujus scriptoris præstantissimi opus ad nos pervenit:

II. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ Βιβλία ιζ libri XVII. de Geographia, in quo-
rum duobus primoribus docet Geographiæ cognitionem rem esse Philoso-
pho dignissimam & Homero pridem atque antiquis Philosophis mini-
me neglectam: neque vero sibi causam defuisse, cur post Eratosthenem,
Timosthenem, Hipparchum, Posidonium aliosque, quorum hallucina-
tiones nonnullas perstringit, Geographiam illustrandam aggressus sit.
Hinc post insignem disciplinæ ipsius & tractandorum *ὑποτύπωσιν* aggre-
ditur libro tertio describere Hispaniam, quarto Galliam Britannicasque
insulas & gentes in alpinas, quinto & sexto Italiam, insulasque adjacentes:
septimo, qui extrema parte mutilus est, Germaniam, Getas, Illyrios, Tau-
ricam Chersonesum & Epirum. Octavo nono & decimo Græciam cum vi-
cinis insulis, Proximis quatuor libris XI. XII. XIII. & XIV. Asiam intra
Taurum, Libro XV. & XVI. Asiam extra Taurum, Indiam, Persidem,
Syriam, Arabiam &c. Libro XVII. denique Ægyptum, Æthiopiam,
Carthaginem, ac reliqua nonnulla Africæ, sub juncta enumeratione pro-
vinciarum, quas Strabonis tempore per univèrsam terrarum orbem te-
nebant Romani. Neque simpliciter situm locorum nominaque in præ-
senti opere annotat hic scriptor, sed frequentissime instituta, mores, po-
litiam, religionem populorum ac Rerump. exponit & viros celebres lau-
dat, ut vere haberi possit quidam veteris historiæ ac Geographiæ thesau-
rus, singulari judicio ac delectu compositus.

III. Laudatur Strabo passim sub Γεωγράφος quidem nomine
ab Evagrio lib. 1. c. 20. Hist. Eccles. & Juliano * Architecto Ascalonita
de moribus Palæstinæ apud Harmenopulum lib. 2. *περὶ νόμων*
tit. 4. Marciano in periplo pag. 63. & ab Eustathio ad Homer. & Diony-
sium: sub nomine *Philosophi* à Plutarcho in Lucullo pag. 511. qui ejus
meminit quoque in Sylla pag. 468. uti Socrates Hist. Eccles. VII. 25.
p. 366. Schol. Aristophanis, Steph. Byzantinus, Tertullianus c. 46. de ani-
ma, Josephus, Athenæus, Svidas, Etymologus & alii. Jornandi de re-
bus Geticis c. 2. *Strabo Græcorum nobilis scriptor.* Gemisti Plethonis
emen-

* Alium Juliani locum, in quo itidem Strabo laudatur, Harmenopulo præteritum
è schedis MSS. producit Casaubonus in notis ad librum XI, non longe à fine.

emendationem aliquot errorum Strabonis MStam habuit & in syntagmate Græcorum Geographorum edere voluit Lucas Holstenius teste Lanibecio. Vide lib. I. de Bibl. Vindobonensi p. 114.

IV. Habemus & Geographicorum Strabonis *Epitomen* sive ex illis potius *Χρηστομαθίας* atque excerpta, quæ præter alios usus ad castigandum subinde & in calce libri VII. supplendum inserviunt Strabonem. Incertum quo auctore concinnata videntur inter Annum Christi 976. & 996. sub Basilio Bulgaroctono, quod H. Dodwellus in diss. de excerptore Strabonis colligit ex his ejus verbis lib. 7. p. 98. *Καὶ νῦν δὲ πᾶσαν ἡπειρον καὶ Ἑλλάδα σχεδὸν καὶ Πελοπόννησον καὶ Μακεδονίαν Σκύθαι Σκλάβοι νέμονται.* Idem Clariss. Dodwellus observat nullis Græco barbaris uti vocabulis hunc scriptorem excepto unico, quod *ῥιχίαν* plus simplici vice dixit pro recessu æstus marini. Primus græcè hanc epitomen vulgavit Sigismundus Gelenius Basil. 1533. 4to cum Hannonis & Arriani periplo atque Plutarcho de fluminibus & montibus. Latina versio Hieronymi Gemusæi post Dominici Marii Nigri Veneti libros XI. Geographiæ prodiit ibid. 1557. fol. Hinc græce & latine cum Gemusæi versione & eruditissimi Dodwelli dissertatione de ætate auctoris & brevibus notis suis recudi curavit Vir Cl. Johannes Hudsonus tomo secundo Geographiæ Veteris scriptorum minorum. Oxoniæ 1703. 8vo. Denique eandem Straboni suo præstantiss. Almelooveenius subjecit, secutus ex æsse editionem Hudsonianam, Dodwelli diss. præfixâ.

5. Editiones Strabonis.

Græca Aldi Manutii Venet. 1516. fol. Præmissis brevibus singulorum libror. argumentis, quæ in Codd. MSS. occurrere Casaubonus quoque testatur.

MSti codices Strabonis duo sed recentes exstant Mediolani in Bibl. Ambrosiana teste Bernhardo de Montfaucon in diario Italico p. 14. Occurrit etiam MS. Oxoniæ in Collegio Lincolnensi, & alius in Etonensi sed uterque mutilus. Dicitur etiam exstare Venetiis in Bibl. D. Marci.

Latina 1. Ex versione antiquiori Guarini Veronensis & Gregorii Trifernatis, ultimam manum imponente Jac. Antonio Marcello, Venet. 1480. fol. 1494. & 1511. fol. Paris. 1512. fol. Guarinus sive æmulatione æqualis sui Gregorii (ut Vossius p. 585. de Hist. latinis) sive

Nicolai Pontificis V. jussu, (ut Gesnerus in Bibl.) transtulit ea, quæ de Europa Strabo, ut Gregorius ea quæ de Asia scripsit verterat. Marcellus reliqua adjunxit. Vide Barnabam Brissonium de regno Persarum p. 207. edit. Heidelberg.

2. Eadem versio ex recognitione *Conradi Heresbachii* Basil. 1523. & 1539. fol.

3. Ex versione * *Guil. Xylandri* cum ejusdem notis & castigationibus ad calcem singulorum librorum subjectis Basil. 1571. fol. Xylandrum magna negligentia usum in scriptore hoc explicando queritur Casaubonus in limine notarum ad librum XIV. Adjunctæ sunt hinc inde in Xylandri editione tabulæ geographicæ Ptolemaicæ, non valde nitide expressæ.

4. Ex antiquiori versione à *Conrado Heresbachio*, *Hieron. Gemusæo*. *Henr. Glareano* & *Joh. Hartungo* emendata. Amstelod. 1652. 12mo 2. Vol. *Græco-latina* 1. cum versione antiquiori, ab illis, quos jam dixi emendata & græcis recognitis per *Marcum Hopperum*. Basil. 1549. fol. apud H. Petri.

2. Cum Xylandri versione & *Is. Casauboni*, vix tum duodeviginti annos nati, qui Græca etiam ex Aldi edit. & antiquiori versione & MSS. (Collationes IV. Codicum à socero suo H. Stephano, edito jam fere Strabone accepisse se testatur) emendavit, eruditis animadversionibus Genev. 1587. fol. Inscripta hæc editio est Jacobo Lectio, quæ cum notis *Jos. Scaligeri* MSS. fuit in Bibliotheca Nic. Heinsii & inde pervenit, ni fallor in Grævianam. *Ἐκτρώμα ἐξάμηνον* vocat Casaubonus Epist. XL.

3. Cum Xylandri versione (quam à Casaubono recognitam falso præ se fert titulus) & Casauboni animadversionibus per secundas ejus curas locupletioribus, *Federici* item *Morelli* notis ad pauca quædam Strabonis loca. Paris. 1620. fol. Luculentior longe priore & melior locupletissimoque indice conspicua est hæc editio.

4. Denique novam *ἑκδοσιν* præclaram Strabonis debemus Clarissimo Viro *Theodoro Jansonio ab Almelooveen*, qui Parisiensem editionem ita recudi curavit, ut paginas illius in margine notaverit, omissa nonnulla verba restituerit, notas vero Casauboni in quibus libros & capita versusque veterum scriptorum pleraque ut facilius investigari singula possint indicavit, notas item Morelli substraverit singulis paginis:

tum

* Hæc editio quæ ad manus mihi, non Græcolatina est ut in indiculo Almeloovenianæ editioni præmisso legitur, sed latina.

tum addiderit notas integras Xylandri & quæ Jacobus Palmerius in Exercitationibus ad optimos auctores Græcos Straboni illustrando annotavit, præterea observationes quam plurimas delectas è scriptis virorum antiquæ Geographiæ gnarissimorum Pauli Merulæ, Philippi Cluverii, L. Holstenii, Claudii Salmasii, Samuelis Bocharti, Is. Vossii, Ezech. Spanhemii, Christophorique Cellarii. Joannis item Meursii & aliorum, quibus loca amplius quadringenta Strabonis illustrantur Amstelod. apud Jo. Wolters 1607. fol.

5. Suas in Strabonem notas memorat *Cornelius Bonaventura Bertramus* c. 3. lucubrationum Frankenthalens. Philippus quoque Cluverius lib. III. c. 40. Germaniæ antiquæ, notas in Strabonem pollicetur, & c. 49. affert verba Casauboni in Epistola ad ipsum scripta Cluverium hortantis ad hoc opus suscipiendum. Verum nec Bertrami nec Cluveri notæ lucem viderunt, nec *Roderici*, Collegii Regalis præfecti, quem Cantabrigiæ novam hujus scriptoris editionem molitum esse fama fuit. *Gemisti Plethonis* correctionem in quædam excerpta Strabonis memorat Labbeus Bibl. nova MSS. p. 120. Foret profecto egregium ornamentum inquit Clariss. Almeloventius, si comparari posset Cyriacus Anconitanus Scholiastes Græcus Strabonis, qui tempore Frederici III. in Strabonem videtur Græcæ scholia conscripsisse, quibus usus est Lucas Langermannus JCeus Hamburgensis, uti colligi potest ex Reinesii Inscriptionum syntagmate pag. 223. & 368. In primis etiam Henrici Scrimgeri Professoris Genevensis notæ Casaubono A. 1607. à Petro Junio missæ, quas alicujus momenti fuisse vel ex ipsius Casauboni verbis constat scribentis: Quantum ad eam rem (novam nempe Strabonis editionem) juvare nos tuæ illæ notæ Scrimgerianæ queant, ne dici quidem potest. (Epist. 514.)

6. Constat alia quoque scripsisse Strabonem, quæ interciderunt, & quæ intercidiſſe dolemus. Sunt autem hæc: ὑπομνήματα ἱστορικὰ scripta ante opus Geographicum. Strabo ipse lib. 1. pag. 13. Διοπερ ἡμεῖς πεποιηκότες ὑπομνήματα ἱστορικὰ, χρήσιμα ὡς ὑπολαμβάνομεν εἰς τὴν ἡθικὴν καὶ πολιτικὴν φιλοσοφίαν, ἐγνώμεν προσθεῖναι καὶ τήνδε τὴν σύνταξιν. Libris primoribus res Alexandri attigisse videtur, eosque respicere cum lib. 2. p. 70. ait: καὶ ὑμῶν δ' ὑπὸ ἡγεῖν Ἰππολέον κατιδεῖν ταῦτα ὑπομνηματιζομένους τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις. A libro quinto & deinceps Polybii historiam continuandam in se suscepit, ut recte Casaubonus colligit ex hoc loco libri XI. p. 515. εἰρηκότες ἢ πολλὰ περὶ τῶν Παρθικῶν νομίμων ἐν τῇ ἑκτῇ τῶν ἱστορικῶν ὑπομνημάτων βιβλῳ, δευτέρα ἢ τῶν μὲν Πολύβιον, ὡς ἀλείψομεν ἐν ταῦτα &c. Suidas autem in πολὺβιος auctor est, Strabonem scripsisse τὰ μὲν Πολύβιον βιβλίοις μ' γ' libris XLIII. ὑπομνήματα

μνήματα Strabonis Historica allegat Plutarchus in Lucullo, pag. 511. & eadem videtur respicere in Sylla p. 468. uti Josephus quoque XIV. cap. 8. ubi Strabonem inter scriptores rerum gestarum Pompeji Magni refert, *non intelligit Strabonis Geographica*, inquit de Josephi loco commentans Montacutius p. 147. Apparatus ad Origines Ecclesiasticas, *sed historiam, ut inanis sit Saliani admonitio, hæc non haberi apud Strabonem.*

7. Fuere item alii Strabones in veterum scriptis memorati, ut (1.) C. Fannius Strabo Consul Anno. U. C. 592. à quo lex sumtuaria Fannia nomen accepit & quo Consule Rhetores ac Philosophi Roma sunt pulsi teste Gellio XV. 1. (2.) Strabo Siculus, quem per 135000. passuum quod abesset vidisse referunt Cicero, Varro, Strabo ipse noster, Plinius ac Solinus. Confer Brodæum VIII. 1. Misc. & Petavium VII. 10. dis. ad Uranolog. (3.) Cn. Pompejus Strabo Magni Pompeji Pater. Plutarch. in Pompeji vita & de sera vindicta Numinis. (4.) Strabo Tragicus latinus, cujus meminit Marius Victorinus p. 2456. Grammaticæ. *Strabo qui & sesquiculus* (leg. sesquioculus) *dictus est primus de Tecmesa scripsit tragædiam suam & in scena pronunciari iussit.* (5.) Sejus Strabo prætorianarum cohortium sub Augusto præfectus, pater Sejani. Hunc puto intelligi à Macrobio II. Saturnal. cum refert Augustum Straboni in adulationem Cæsaris male existimanti de pervicacia Catonis dixisse: *quisquis præsentem statum civitatis commutari non volet, & civis & vir bonus est.* (6.) Acilius Strabo prætor, absolutus à Nerone. Tacit. XIV. 18. annal. (7.) Æmilianus Strabo Vir Consularis, quem laudat Apulejus in floridis. (8.) Theodoricus Strabo Ostrogothorum dux cujus meminit Paulus Diaconus lib. 16. (9.) Strabo sive Strabus Gallus Hortuli auctor pseu-Macro laudatus in poëmate de herbis. De eo Thom. Bartholinus lib. de Medicis Poëtis pag. 117. seq. (10.) Walafridus Strabo Monachus Fuldensis postea Decanus s. Galli ac denique Abbas Augiæ divitis A. C. 849. defunctus, de quo Vossius II. 33. Hist. lat. & Clariss. Caveus Hist. litterar. ad A. 842. &c. Dicti primum Strabi sive Strabones à specie depravata oculorum quod hi illis essent distorti sive *σπεῖλοί*. Meminit Plinius VII. 12. & XI. 37.

Strabo pro Geographorum Principe in Epitaphio Seb. Münsteri:

Germanus Esdras hic Straboque conditur.

VIII. INDEX * SCRIPTORUM & virorum ingenio ac doctrina illustrium à Strabone laudatorum.

A Cusilaus Argivus. 472.
Adeimantus Lampfacenus.
589.

Adelphius 523. nisi leg. *Dellius*, cum
Casaubono.

Æschinem Atheniensem ejusque
matrem perstringit Demo-
sthenes. 417.

Æschines Milesius Rhetor ob dica-
citatem in Pompejum Ma-
gnum exsul mortuus. 635.

Æschylus. 43. 182. 258. 300. 341.
387. 393. 447. 470. 728.

ἐν ἱκετίῳ ἢ Δαναΐσι 221.

Μυρμιδόνι. 616.

Νιόβη. 580.

Pontio Glauco. 447.

Prometheo. 183. 299. Prome-
theo soluto. 33.

Agatharchides. 779. Cnidius, Peri-
pateticus, Historicus. 656.

Alcæus 37. 411. 412. 600. 610. 617.
661. Infra in *Callias*.

Alcmæonidis auctor. 452.

Alcman 43. 299. 340. 446. 460. 482.
580.

Alexander M. Homeri studiosus.
Ejus διερῶσις Ομηρικὴ ἐκ τὰς
ἡμερῶν. 594.

Alexander. 768. Ætolus. 566. 681.

Alexander Rhetor, Lychnus co-

gnomine, patria Ephesus 642
ejus Historia & ἐπὶ Astronom.
& Geograph. ibid.

Alexander Philalethes. 580.

Amphiarus Vates. 399. 404. 642.
762.

Anacreon. 151. 633. 638. 661. Te-
jus. 644.

Anaxagoras Clazomenius, Physi-
cus. 645.

Anaxarchi διερῶσις Ομηρικὴ ποιήσεως.
594.

Anaxicrates. 768.

Anaximander Milesius Thaletis
discip. 1. 635. primus πινυὰ
γεωγραφικὸν ἐκδίδεσθαι. 7.

Anaximenes Rhetor 589. Lampsa-
cenus 635. a.

Anaximenes Milesius Anaxagoræ
præceptor 635. c. 645.

Andro. 392. 456. 475. 476.

Andronicus Rhodius Peripateti-
cus. 655.

Androsthenes Thasius. 766.

Anniceris Cyrenaicæ sectæ emen-
dator & auctor sectæ Anni-
ceriæ. 837.

Anticlides. 221. (617.

Antigenides Alcæi Poëtæ frater.

Antimachus. 345. 364. 387. 409.
588.

B

Antio-

* Ad paginas edit Paris quas Almelæveniana in margine, ut dixi, annotavit. Sed In-
dicem hunc in utraque frustra quæres.

- Antiochus. 242. 252. 255. 257. 262. 264. 265. 278. 759.
 ἐν τῷ περὶ Ἰταλίας. 254.
 Antiochus Philosophus Ascalonites. 759
 Antipater 757. Tarsensis Stoicus. 674.
 Antiphanes 102. ἔπολὺ ἀπολείπεται τῶν τῶν Πυθέα καὶ Εὐημέρα καὶ Αἰπιφάνης ψευσμάτων. Vide infra, Bergaus.
 Appellicon Tejus. 644. φιλόβιβλος μάλλον ἢ φιλόσοφος libros Aristotelis ac Theophrasti magna pecunia redemit à Neleo Scepsio, & lacunis passim male suppletis in emendate descriptos edidit. Ejus Bibliotheca captis Athenis venit in Syllæ potestatem. 609.
 Apollodorus. 43. 44. 45. 61. 301. 328. 338. 339. 368. 370. 460. 464. 474. 514. 553. 555. Grammaticus. 661. navium catalogo 31. 254. 298. 405. 677. 678. 680.
 Apollodorus Rhetor. ὁ τὰς τέχνας συγγράψας. 625. auctor sectæ Apollodoreæ, Augustum instituit, & præceptor fuit Dionysii Attici. id.
 Apollodorus Adramyttenus. 525. nisi leg. Αδραμιτηνός.
 Apollodori Artemitæ Παρθικά. 118. 509. 519. 685. Grammaticus. 661.
 Apollonides. 309. 523. 528.
 Apollonius Adramyttenus. 516.
 Citieus, Medicus. 683.
 Cronus, Cyrenæus. 837.
 Malacus. 661.
 Mys Erythræus. 645.
 Molon. 651. 661.
 Argonauticorum scriptor Alexandrinus fuit, sed dictus est Rhodius. 655.
 Stoicus, patria Nysæus Panætii auditorum optimus. 650.
 Tyrius qui non diu ante Strabonem edidit πίνακα τῶν ἀπὸ Σίμωνος φιλοσόφων καὶ τῶν βιβλίων. 757.
 Aratus 3. 103. 346. 387. 478. 484. 486. 671.
 Arcesilaus 15. Academicus. 614.
 Archedamus Tarsensis Stoicus. 674.
 Archelaus Physicus. 645.
 Archemachus Euboënsis. 465.
 Archilochus. 370. 457. 487. 549. 647. Callino junior. 648.
 Archimedes. 55.
 περὶ τῶν ὀχρμένων. 54.
 Archytas Tarentinus. 280.
 Arete Cyrenaica. 837.
 Aristarchus Homeri enarrator. 30. 31. 33. 103. 609. 650. præceptor Menecratis Nysæi. 650.
 Aristeus Proconnesius 21. Homeri præceptor. 639. auctor Arimaspeorum carminum. 589.
 Aristippus Cyrenæus Socraticus. 837. ejus nepos μητροδίδακτος. id.

- Aristo 15. Ceus Juletes, Peripateticus Bionis Borysthenitæ discipulus 486. ejus liber de Nilo. 790.
- Aristo Cous Cei auditor & heres. 658.
- Aristobulus 509. 518. 671. 691. 694. 695. 707. 730. 766. 824. ejus locus de Sophistis Taxilenibus, Brachmanis. 714.
- Aristocles Rhodius Grammaticus Strabonis æqualis. 655.
- Aristodemus Nysæus Menecratis F. Grammaticus quem decrepitum audivit Strabo. 650.
- Aristodemus prioris consobrinus qui Pompejum magnum docuit. id.
- Aristonicus Grammaticus Strabonis æqualis ἐν τοῖς περὶ τῆς Μεγαλᾶς Πλάνης. 38.
- Aristoteles 29. 94. 104. 152. 182. 299. 345. 373. 374. 380. 445. 447. 598. 695. 703. 790. αἱ Ἀριστοτέλους πολιτεῖαι. 321. περὶ ἀνέμων. 29.
- Scriptorum ejus fatum. 608. discipuli. 618.
- Aristus Historicus Salaminus. 682. 730.
- Artemidorus Agatharchidæ F. Cnidius. 656.
- Artemidorus Tarsensis Grammaticus. 675.
- Artemidorus (Ephesius) 137. 138. 148. 157. 159. 164. 170. 172. 183. 198. 224. 245. 261. 267. 284. 285. 335. 368. 459. 460. 474. 485. 622. 640. 642. 663. 665. 670. 675. 760. 669. 774. 775. 776. 801. 803. 804. 825. 829. 830.
- Asclepiades Myrleanus. 166. ἐν τῇ Τερδτανίᾳ παιδεύσας τὰ Γραμματικά καὶ διεήγησιν τινὰ τῶν ἐθνῶν ἐκδεδωκὰς τῶν ταύτη. 157.
- Asclepiades Prusiensis Medicus. 566.
- Asiatici Rhetores. 614. 660. Stylus Asiaticus. 648.
- Asinius. 193.
- Asius Poëta. 265.
- Athenæus Seleuciensis Peripateticus sub Augusto clarus. 670.
- Athenodorus. 6. 55. 173. Philosophus, Strabonis amicus. 779.
- Athenodori duo Tarsenses Stoici, unus Cordylio nomine qui in Catonis contubernio obiit, alter Sandonis F. Cananita Cæsaris præceptor. 674. 675.
- Augusti Imp. divisio Galliæ in quatuor partes. 177.
- Bacchylides Ceus, Juletes Simonidis consobrinus. 486. 616.
- Batho Sinopensis, περσικῶν scriptor. 546.
- Bergæus (Antiphanes) 47. 100. 104.
- Bias Prienæus. 636.
- Bio Astrologus. 29.
- Bio Borysthenites. 15. 486.
- Boëthus Sidonius ὁ συμφιλοσοφῆσας τῷ Στραβῶνι πρὸς Ἀριστοτέλεια. 757.
- Boëthus Tarsensis malus poëta & civis, tempore M. Antonii. 674.

Cadmus. 18. λύσαντες τὸ μέτρον τ'
ἀλλὰ ἢ φυλάξαντες τὰ ποιητικὰ
συνέγραψαν οἱ περὶ Κάδμον καὶ
Φερεκύδην καὶ ἑκαταῖον.

Cæcilius Historicus. ὁ τῶν Ῥωμαίων
συγγραφεύς. 230.

Cæsar in commentar. 177. ὁ Θεὸς
Καῖσαρ ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν.

Calchas vates. 284. 642. 668. 675.

Callias Lesbios ὁ πρὸς Σαπφῶ καὶ τὴν
Ἀλκαῖον ἐξηγησάμενος. 618.

Callimachus. 44. 46. bis. 216. 299.
347. 354. 397. 437. 479.

484. 638. 737. 805. 837. **Cy-
renæus à Regibus Ægypti**
τετιμημένῳ, ποιητῆς μὲν ἀμα-
κῆ γραμματικὴν ἐσπεδακῶς. 838.

Callinus Elegiographus. 604. 627.
647. 668. Archilocho anti-
quior. 648. ἐν τῷ περὶ Δία λό-
γῳ. 633.

Callisthenes 362. 517. 531. 542. 588.
611. 627. 635. 813. 814. Ejus
διόρθωσις Ὀμήρου ποιήσεως. 595.

Carneades Cyrenæus. 837. ἐπὶ
τῶν ἐξ Ἀκαδημίας ἀείρων Φιλο-
σόφων ὁμολογεῖται.

Cephato Gergethius. 589.

Charaxus frater Sapphonis. 808.

Charmolaus Posidonii Philosophi
in Liguria hospes. 165.

Charon Historicus. 589. Lampsa-
cenus. 583.

Charondæ legibus usi Mazaceni,
delecto νομῶδῳ qui ipsis fuit
legum interpretes. 539.

Choerilus Poëta. 303. 672.

Chorographus. 261. 285.

Cicero. 660. 798.

Cleanthes Assius, Stoicus. 610. 343.
671. (566.

Cleophanes Myrleanus Rhetor.

Clitarchus. 224. 293. 491. 505. 718.

**Coriscus Scepsius Nelei pater, So-
craticus.** 608.

**Crateri Epistola ad matrem Aristo-
patram.** 702.

Crates. 3. 4. 5. 30. 31. 38. 103. 439.
609. Mallotes. περὶ Ὀμηρο-
νικὰς ὑποθέσεις πρὸς Ὀμήρου ποιή-
σιν πρῆψας. 157. 676.

οἱ περὶ Κρητικὰ. 466.

Ἐν τοῖς Κρητικοῖς λόγοις. 472.

Crinagoras Mytilenæus Strabonis
ætate clarus. 617.

**Creophylus Samius, Homeri ho-
spes ac Magister.** 638. 639.

Ctesias Cnidius. 43. 508. 779. 785.
ὁ ἰατρούς μὲν Ἀρταξέρξην, συγ-
γραψας ἢ τὰ Ἀσσυριακὰ ἢ Περ-
σικά. 656.

Cyrenaici. 837.

Cersylus sive Cyrsilus Pharsalius,
(Historicus) ἀνὴρ συνεστρατευ-
κὼς Ἀλεξάνδρῳ. 530.

Daimachus Indicorum scriptor.
68. 69. 74. 75. 76. 77. 690. nul-
lius fidei. 70.

Nicolaus Damascenus. 716. 719.

Damastes 583. ab Eratosthene re-
prehensus. 684. scriptor nulla
fide dignus. 47.

Damasus Scombrus Trallianus
Orator. 649.

Daphi.

Daphitas Grammaticus in opido
Thorace cruci fixus quod Re-
ges Pergamenos carmine
proscidisset. 647.

Deimachus. vide Daimachus.

Dellius. supra, Adelphius.

Demetrius Amisenus Ratheni F.
Mathematicus. 548.

Demetrius Calatianus terræ mo-
tus per universam Græciam
enarrans. 60.

Demetrius Laco. 658.

Demetrius Phalereus. 147. 361.
Theophrasti discipulus. Ejus
ὑπομνήματα περὶ τῆς πολιτείας
τῶν Ἀθηναίων. 398.

Demetrius Pharius. 315.

Demetrius Scepsius. 44. 46. 58. 339.
344. 377. 439. 456. 472. 489.
550. 551. 552. 594. 596. 600.
602. 606. 607. 611. 626. τὸν
Τρωϊκὸν Διάκοσμον τριάκοντα βί-
βλοις ἐξηγησάμεν & γραμματι-
κὸς ἀqualis Cratetis & Aristar-
chi. 603. 609.

Democles Demetrio Scepsio anti-
quior. 58.

Democritus. 1. 61. 65. 703.

Demosthenes. 121. 374. 424. 445.
471.

Dialectici. 838.

Dicæarchus. 2. 104. 105.

Dio Academicus, tempore Pompeji
Magni, princeps legationis
contra Ptolemæum Ayle-
tem. 796.

Diogenes Sinopenfis Cynicus. 546
675. 744.

Diodori duo Sardiani Oratores
quorum major dictus Zonas.
627. seq.

Diodorus Tarsensis Grammaticus.
675.

Diodorus Cronus Dialecticus Apol-
lonii discipulus. 838.

Diodotus Sidonius Philosophus
Boëthi frater. 757.

Diogenes Plutiades Philosophus &
extemporalium carminum
poëta. 675.

Dionysides Tragicus è plejade. 675.

Dionysocles Trallianus, Orator.
649.

Dionysiodorus Icen Amisenus Ma-
thematicus. 548.

Dionysius Dialecticus patria Bi-
thynus 566.

Dionysius Pergamenus cogno-
mento Atticus Apollodori
Rhetoris discipulus, σοφιστῆς
ἱκανὸς καὶ συγγραφεὺς καὶ λογο-
γράφος. 625.

Dionysius ὁ πᾶς κτίσεις γράψας. 566.

Dionysius Thrax, Grammaticus
Alexandrinus patria fuit, sed
dictus est Rhodius. 655.

Dionysius Halicarnasseus Histori-
cus. 656.

Diophanes Mytilenæus Rhetor.
617.

Diotrephes Sophista ex Antiochia
ad Mæandrum, præceptor
Hybreæ. 630.

Diphilus Sinopenfis poëta Conci-
cus. 546.

Dorylaus tacticus. 557.

Empedocles. 364. 274. 276.

Ephorus Dii filius, Cuman⁹, Isocra-
tis discipulus ὁ πρὶς ἰστορίαν συγ-
γραψας καὶ περὶ τῶν εὐρημά-
των. 622. 2. 35. 138. 199. 244.
259. 260. 262. 265. 266. 267.
279. 293. 303. 305. 326. 327.
332. 334. 357. 361. 364. 366.
374. 400. 401. 462. 463. 464.
465. 476. 477. 479. 480. 544.
550. 583. 600. 623. 634. 677.
678. 679. 680.

ἐν τῇ τετάρτῃ μὲν τῆς ἰστορίας, Ἐυ-
ρώπη δ' Ἰππικραφομένη βιβλῶ.
302. 34.

ἐν τῇ Εὐρώπῃς πολιτεία. 477.

Epicharmus. 364.

Epicurus, Lampfaci commoratus.
589.

Erasistratus Ceus Juletes Medicus.
486.

Erasistrea schola Smyrnæ, præside
Hicesio. 580.

Eraustus Scepsius Socraticus. 608.

Eratoſthenes Cyrenæus. 838. Alle-
gatus. 1. 2. 7. 14. 15. 16. 18. 22.
23. 24. 25. 26. 27. 38. 44. 47. 48.
seq. 50. 54. 55. 56. 57. 62. 63. 65.
67. 68. 69. 70. 74. 76. 77. 78.
79. 80. 81. 82. 83. 86. 88. 89.
90. 91. 92. 93. 94. 95. 97. 104.
106. 107. 108. 113. 126.
132. 134. 135. 159. 170. 224.
298. 299. 300. 317. 384. 475.

490. 497. 509. 510. 513. 522.
663. 684. 688. 689. 690. 727.
741. 746. 764. 765. 767. 769.
778. 784. 785. 786. 790. 802.
828. 829. 837. περὶ τῶν ἀγα-
θῶν 15. μελέται. ibid. Ejus
ὑπομνημάτων γεωγραφικῶν li-
ber primus 29. & secundus.
62. tertius 67. immerito re-
prehenditur ab Hipparcho.
Infra, Hipparch. Magna Erato-
sthenis Bibliotheca. 69.

Eretricorum Philosophorum Scho-
la à Menedemo instituta.
448.

Eudemus Rhodius Philos. 655.

Eudorus Peripateticus. Ejus liber
de Nilo plagii ab Aristone po-
stulatus. 790.

Eudoxus Cnidi Mathemat. 1. 378.
390. 413. 465. 510. 550. 562.
582. 656. Ejus Specula Cnidi,
è qua Canopum spectavit. 119.

Eudoxus Cyzicenus tempore Ever-
getis secundi clar⁹. 98. seq. 103.

Evemerus. 102. 104. 299. Messe-
nius 47. βελτίον τῷ Μεσσηνίῳ πι-
στεύειν ἢ τῷ τῷ. 104. Quod ibi-
dem legitur Eratoſthenem
τὸν Εὐήμερον Βεργαῖον καλεῖν,
per Βεργαῖον intelligit fabulo-
sum, ut p. 100. Βεργαῖον διήγη-
μα, ab Antiphane Bergæo.

Euphorio 681. 364. 566. ὅτ' ἀπελά-
πειρα ποιήσας. 382. ubi Eupho-
rio legendum pro Evphro-
nio.

Euri-

Euripides. 183. 371. 379. 183. 366.
615. 616. 670. 498. 520. 615.
Anaxagoræ auditor. 645. in
Ætolo 356. Archelao. 221.
Bacchis 27. 469. 687. Jone 356.
Palamede 470. Phaetonte. 33.
Euthydemus Mylasenus Rhetor.
659.

Fabius Historicus. 228. (Q. Fabius
Pictor.)

Gabinus ὁ τῶν Ῥωμαίων συγγραφεύς.
829.

Hecataeus Historicus & Philoso-
phus Milesius. 1. 7. 18. 271.
299. 316. 321. 341. 633. 644.

Hecataei Milesii τῆς περὶ ὁδοῦ. 550.
nisi nomen corruptum, Xe-
nocratis enim Philosophi di-
scipulum eum Strabo ibidem
appellat.

Hecataus Tejus Historicus. 644.

Hegesianax. 594.

Hegesias. 396. Magnes Rhetor, sty-
li princeps Asiatici. 648.

Hellanicus Lesbicus. 43. 366. 426.
451. 456. 508. 550. 602. 610.
618.

Heraclides Erythræus, Medicus
Herophileus. 645.

Heraclides Heracleotes Ponticus
Philosophus Platonius. 541.
604. ἐν τῷ Διαλόγῳ. 98.

Heraclides. 100. 384. 645.

Heraclitus. 3. Ephesius Scotinus.
642. 784.

Heraclitus Thurius Poëta Callima-
chi discipulus. 656.

Hermeas Evnuchus. 610.

Hermodorus Ephesius. 642.

Herodotus. 30. 35. 43. 61. 62. 98.
100. 141. 282. 428. 448. 473.
301. 473. 508. 531. 534. 536.
544. 550. 573. 611. 618. 626.
627. 668. 823. Thurius. 656.

Ἡροφίλειον διδασκαλεῖον Medicorum
Smyrnæ, præside Zeuxide ac
deinde Alexandro Philaletha.
580.

Herophilei Medici Heraclides
Erythræus & Apollonius Mys.
645.

Hesiodus. 23. 29. 43. 59. 221. 299.
300. 302. 322. 327. 328. 342.
364. 370. 385. 393. 409. 413.
424. 442. 471. 507. 508. 588.
622. 642. 647. 676.

in Catalogo. 42.

τῆς περὶ ὁδοῦ. 676.

Hestia Alexandrina Demetrio
Scepsio laudata ἡ συγγραψα-
σα περὶ τῆς ὁμῆρος Ἰλιάδος.
599.

Hierocles Alabandensis, Meneclis
frater. 661.

Hieronymus Rhodius Philos. 655.
378. 475.

Hipparchus. 2. 5. 7. 14. 15. 16. 55.
56. 63. 68. 69. 71. 72. 74. 75. 76.
77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 86. 88.
89. 90. 91. 92. 93. 94. 106. 113.
115. 131. 132. 135. 332. Bithy-
nus Mathematicus. 566.
Ἀστρονομικός. 131. ἐν τοῖς πρὸς
Ἐρατοσθένη. 7. 15. 56. ἐν τῷ δευ-
τέρῳ

τέρω ὑπομνήματι 69. 77. ἐν τῷ
τρίτῳ ὑπομνήματι τῶν πρὸς τὴν
Ἐρατοσθένους Γεωγραφίαν πε-
ποιημένων. 94.

Hippocrates Medicus. 659.

Hipponax Ephesius Poëta. 340. 633.
636. 642.

Homerus. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12.

16. 17. 18. 20. 21. 22. 23. 24. 25.

26. 27. 28. 29. 30. 31. 33. 34. 35.

36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44.

45. 46. 48. 53. 58. 59. 65. 83.

103. 149. 150. 157. 221. 224.

244. 256. 295. 296. 298. 299.

300. 301. 302. 303. 327. 328.

329. 330. 331. 332. 336. 337.

338. 339. 340. 341. 342. 344. 345.

346. 348. 349. 350. 354. 355.

357. 359. 363. 364. 365.

367. 368. 369. 370. 371. 372.

375. 376. 377. 383. 384. 386.

387. 388. 392. 394. 399. 401.

401. 404. 405. 407. 410. 411.

412. 413. 414. 417. 420. 423.

424. 425. 426. 427. 429. 430.

431. 432. 433. 434. 436. 437.

438. 439. 441. 442. 445. 446.

449. 451. 452. 453. 454. 455.

456. 457. 459. 551. 554. 564.

565. 572. 573. 574. 581. 582.

584. 585. 586. 587. 590. 591.

595. 596. 597. 598. 599. 600.

601. 602. 604. 605. 606. 607.

611. 612. 613. 614. 615. 619.

625. 630. 635. 648. 651. 653.

654. 661. 662. 665. 667. 676.

679. 680. 681. 756. 757. 762.

790. 801. 802. 814. 815. 834.

Geographiæ principem esse
docet p. 77. & per totum fere
librum primum, atque passim
alibi. Neque temere omnia
finxisse, ut sensit Eratosthenes.
18. 224. &c. Οἰχαλίας ἄλωσις
Creophylo hospiti dono da-
ta. 638.

Homeri editio ἐκ τῆς νῆας 594.
Vide & supra in *Aristarcho*, *Cra-*
tete, *Callisthene*, *Apollodoro*, *He-*
stia, *Zenodoto* &c.

Hybreas Mylasenus Diotrephis di-
scipulus ὁ καὶ ἡμᾶς μέγιστος
ῥήτωρ. 630. 659. 660.

Hypsicrates. 311. 504.

Ibycus. 59. 271.

Icen Amisenus Geometra. 548.

Idomeneus Lampfacenus Epicuri
amicus. 589

Inscriptio æreæ hydriæ in fano
Æsculapii apud Panticapæum.
74. Columnæ duplicis Eretri-
ensium in templo Dianæ
Amarynthiæ. 448.

Ion Poëta. 645. 364. ἐν Ὁμφάλῃ
Σατυρικῇ. 60.

Iphicrates. 827.

Isocrates Ephori Cumani præce-
ptor. 622.

Leonides Rhodius Stoicus. 655.

Leonteus Lampscenus Epicuri
amicus. 589.

Lesbocles Mytilenæus Strabonis
ætate clarus. 617.

Lycurgus Orator. 601.

Λυσιστοδοί. 648. (648.

Lylis carminis cinædici auctor.

Μαγιστοδοί. 548.

Megarici. 393.

Megasthenes. 68. 69. 76. 77. 600.

668. 689. 702. 703. 705. 706.

709. 711. 718. Indicorum scri-

ptor nullius fidei. 70.

Meleager Gadarensis. 759.

Menander. 206. 452. 486. 637. 638.

Menecles Rhetor Apolloniorum

Mollis & Molonis præceptor.

655. 661.

Menecrates. 650. Elaites 772. Xe-

nocratis Philosophi discipu-

lus 550. ἐν τῇ Ἑλλησποντιακῇ

περίοδῳ. 551.

Menecrates Nysæus Aristarchi

Grammatici discipulus. 650.

Menippus Gadarensis ὁ ἀποδογέ-

λοιός. 759.

Menippus Rhetor Stratoniceus

quem audivit Cicero & omni-

bus Asianis Oratoribus ante-

posuit. 660.

Menodorus Trallianus ἀνὴρ λόγιος

ἢ ἄλλως σεμνὸς ἢ βαρὺς, ἔχων

πλὴν ἱερωσύνην & Διὸς & Λαοισ-

σάει. 649.

Metrodorus. 609. 642. Scepheus 775.

504.

Metrodorus Lampfacenus Epicuri

amicus. 589.

Milo Crotoniates athleta, discipu-

lus Pythagoræ. 263.

Mimnermus. 46. 642. ἐν Ναννοῖ.

633. 634.

Mnasalces Sicyonius Plataënsis

Poëta. 412.

Moschus Sidonius περὶ τῶν Τρωικῶν

ἔργων γεροντός. 757.

Moses. 760. Μωσῆς γάρ τις τῶν Αἰγυ-

πτίων ἱερέων. &c.

Myrsilus. 610. 60.

Neanthes Cyzicenus. 45.

Nearchus. 69. 77. 525. 686. 689.

691. 705. 706. 716. 720. 725.

726. 732. 766. 767. exiguæ fi-

dei. 70.

Neleus Corisci F. Scepheus. 608.

609. Vide supra in Appellico-

ne Tejo.

Neoptolemus Parius Glossogra-

phus μνήμης ἀξίος. 589.

Nestor Tarsensis Stoicus. 674.

Nestor Tarsensis Academicus qui

Marcellum filium Octaviæ

Augusti filiæ instituit. 675.

Nicias Cous. 657.

Nicolaus Damascenus. 716. 719.

Onesicritus. 577. 689. 691. 694. 695.

696. 710. 726. 730. exiguæ fi-

dei. 70. 698.

Oraculum. 53. 536. (confer Sibylli-

na lib. IV. p. 292. edit. Paris.) 169.

279. 262. 253. 320. 380. 387.

398. 404. 449. 608. 643. 647.

Orpheus. 330. 470. 471. 474. 762.

Orthagoras. 766.

Palæphatus. 550. 551. 552.

Panætius Rhodius Stoicus. 650.

655.

Parmenides. 94. Eleates Pythago-

reus. 252.

Patrocles qui Alexandri Magni expeditionem in Indiam descripsisse videtur. 508. 509. 510. 689. 70. 76. 77. fide haud indignus. 68. 69.

Phanias Eresius Philos. Peripateticus. 618.

Pherecydes. 18. 169. 472. 632. 643.

Philemon Tarsensis, Comicus. 671.

Philetas 364. ἐν ἐρμηνείᾳ. 168. allegatur ibi distichon elegiacum. Cous fuit, Poëta & Criticus. 657.

Philippus ὁ τὰ καὶ καὶ γράψας. 662.

Philo συγγράψας τὸν εἰς Αἰθιοπίαν πλῆν. 77.

Philochorus. 318. 362. 392. 397.

Philodemus Gadareus Epicureus. 759.

Ὁ πρὸς Φορωνίδα γράψας. 472.

Phrynichus Tragicus ob drama de capta per Darium Mileto ab Atheniensibus multatus. 635.

Pindarus. 155. 172. 248. 268. 270. 321. 328. 411. 711. 412. 413. 419. 431. 469. 485. 544. 626. 643. 645. 655. 802.

Pisander Rhodius ὁ πρὸς Ἡρακλείαν γράψας. 655.

Plato. 260. 400. 468. 471. 477. 591. 762. in Phædro. 295.

Polemo 15. Periegetes 396. τέτταρα βιβλία συνέγραψε περὶ τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει. id.

Polybius. 2. 14. 23. 24. 96. 97. 104. 105. 106. 108. 145. 147. 148.

151. 162. 163. 170. 172. 173. 183. 190. 202. 207. 208. 211. 214. 222. 242. 261. 276. 285. 317. 322. 323. 332. 335. 381. 389. 663. 465. 313. 515. 797. 798.

Polycletus. 509. 510. 728. 742.

Polycritus (de Persarum rebus) 735.

Posidonius. 2. 4. 6. 14. 29. 41. 54. 55. 58. 95. 97. 103. 104. 119. 135. 138. 144. 146. 153. 157. 162. 163. 165. 170. 172. 173. 182. 183. 188. 198. 218. 266. 273. 277. 293. 295. 296. 297. 309. 316. 372. 614. 465. 492. 515. 743. 750. 753. 757. 764. 779. 784. 790. 827. 830. 655. ἐν τοῖς περὶ ἀκείαν. 94.

Potamo Mytilenæus, Strabonis ætate clarus. 617.

Praxiphanes Rhodius Philos. 655.

Protarchus Bargyllites Epicureus Demetrii Laconis præceptor. 658.

Ptolemæus Lagi F. 301.

Pythagoras Crotone diu versatus, 263.

Πυθαγορείων πλῆν. Crotone. ibid.

Pytheas. 64. 71. 75. 102. 104. Massiliensis. 114. 295. 115. 135. 158. 190. 201. ἰσθμῶν πρὸς Θέλην. 63. 104.

Sappho. 617. 808. Vide & supra Callias, & Charaxus.

Sar-

- Sardanapali Epitaphium. 672. Cyri. 730.
 Scepsius. Vide supra, Demetrius.
 Scylax 658. Caryandensis. 583.
 Seleucus. ὁ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης à Posidonio allegatus. 174. Babylonius. 6.
 Simmias. 364. Rhodius Grammaticus. 655.
 Simon Magnesius μελοποιός. 648.
 Simonides Ceus Juletes. 486. 711. 728. 487. 619.
 Simus. 648. Cous, Medicus. 657.
 Solon. 394.
 Sophocles. 687. 295. 364. 370. 372. 399. 433. 438. 470. 473. 608. 638. 675.
 ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσῃ. 643. Ἰλίου πέρσῃ. 608.
 ἐν τῇ Πολυξένῃ. 470.
 Τριπτόλεμος. 27.
 Soficrates de Creta insula accuratissime scripsit. 474.
 Solstratus Nysæus Grammaticus Aristodemi F. 650.
 Sotades. ἤρξε πρῶτον κιναιδολογεῖν. 648.
 Stefichorus. 42. 148. 347. 356.
 Stefimbrotus Thasius Demetrio Scepsio antiquior. 472.
 Strato Physicus. 49. 50. 51.
 Stratocles Rhodius Philosophus. 655.
 Stratonici Citharædi in Caunios dictum 651. in Assios. 610.
 Svidas τοῖς Θετταλοῖς μυθῶδεις λόγους προσκαριζόμενος. 329.
 Terpander Lesbios. 618.
 Thales Cretensis νομοδός. 480. 482.
 Thales Milesius ὁ πρῶτος Φυσιολογίας ἀρχὴς ἐν τοῖς Ἑλλήσι καὶ Μαθηματικῇς. 635.
 Theocritus Chius Sophista. 645.
 Theodectis (Tragici) versus. 695.
 Theodorus Gadareus Rhetor, Strabonis ætate clarus. 759.
 Theodorea secta à Theodoro Rhetore. 625.
 Theodorus Cronus, Jassius, Dialecticus. 658.
 Theodosius Bithynus ejusque filii Mathematici. 566.
 Theophanes Historicus. 528. Mytilenæus, 493. Strabonis ætate clarus. 617. Pompeji castra secutus in Albania. 503.
 Theophrastus Eresius Philos. ante Tyrtaeus. 618. ἐν τῷ περὶ ἐρωτὸς λόγῳ. 408. Vide & supra in Apellicone Tejo.
 Theopompus. 43. 299. 317. 323. 373. 375. 445. 542. 547. 591. 629. Chius 645. incredibilia quandoque scribere notat Strabo. p. 299. 317.
 Theopompus Cnidius Artemidori pater apud Cæsarem gratiofus. 656.
 Thrasyalces Scriptor Aristotele antiquior. 29. 790.
 Thucydides. 326. 333. 359. 370. 374. 376. 423. 462. 600. 661.

Timæus Tauromenites. 640. 183.
260. 270. 271. 600. de Pithe-
cusis 248. ob reprehendendi
studium *Ἐπιτίμι* & cognomi-
natus. 640.

Timagenes. 188. 711.

Timosthenes. 29. 93. 140. 421. 618.
827. τὰς λιμένας γράψας. 92.

Timotheus Patrio Philosophus Si-
nopenfis. 546.

Tyrannio Amisenus Grammaticus,
Strabonis præceptor. 548.

Tyrtæus Poëta. 279. 362. 366.

Versus incerti. 362. 425. 429. 463.
487. 618. 623. 672. 683. 738.

Xanthus Lydus. 49. 50. 680. 681.
572. 579. 628.

Xenarchus Seleuciensis Cilix peri-
pateticus. 670.

Xenocles. 660. Adramytten⁹ Rhe-
tor. 614. ὃ μὲν Ἀσιανὲς χαρακτη-
τῆρ & ἀγωνιστὴς εἴ τις ἄλλος, καὶ
εἰρηκὼς ὑπὲρ τῆς Ἀσίας ὅτι τῆς
συγκλήτης, καθ' ὃν καιρὸν αἰ-
τίαν εἶχε Μιθριδατισμῶ. id.

Xenocles alius Alexandri M. Gazæ
præfectus. 69.

Xenocratis Atheniensis discipuli
Menecrates & Hecataeus.
550.

Xenocrates Bithynus Philoso-
phus. 566.

Xenophanes Colophonius Physi-
cus ὁ τὰς σίλλας ποιήσας ἀπὸ
ποιημάτων. 642.

Xenophon. 387. 402.

Zeno noster 41. Philosophus Ho-
meri versum emendans. 41.
299. Citiensis. 15. Stoicorum
princeps. 682. Vide & supra in
Apollonio Sidonio.

Zeno Laodicensis 660. Rhetor.
578.

Zeno Eleates Pythagoreus. 252.

Zenodotus Grammaticus Home-
ri poëmata emendans. 413.
543. 553.

Zoilus ὁ ῥήτωρ ὁ πρὸς Ὅμηρον ψέγων ὡς
μυθογράφον, in Tenediorum
Encomio. 271.

Liber secundus Strabonis incipit p. 67. III. p. 136. IV. p. 176. V. p. 209. VI.
p. 252. VII. p. 289. VIII. p. 332. IX. p. 390. X. p. 444. XI. p. 490. XII.
p. 533. XIII. p. 581. p. XIV. p. 632. XV. p. 685. XVI. 736. XVII. p. 785.
edit. Paris. Ad hunc vero Indicem concinnandum fateor adjuvum
me esse industria V.C. Jo. Hudsoni, & Joh. Friderici Winckleri, Col-
legæ mei conjunctissimi.

CAPUT II.

De DIONYSIO Periegete
atque aliis Geographis.

Dionysii Patria & ætas. 1. Interpretes veteres. 2. Editiones. 3. Scripta deperdita. 4. Index scriptorum in Eustathii commentariis & Anonymi paraphrasi allegatorum. 5. De Scylacis periplo. 6. Ejus editiones. 7. De Periplo Anonymi cum Scylace editi. id. De Isidoro Characeno, 8. Scymno Chio. 9. Marciano Heracleota qui Artemidori Ephesi libros XI. Geographiæ in epitomen redegit. 10. De ætate Artemidori Ephesi ac Menippi Pergameni. ibid. De Agathemere. 11. Index scriptorum in Geographis Græcis Jo. Hudsoni V. C. allegatorum. 12. De Eusebio de locis Hebraicis. 13. De Stephani Byz. ἐθνικῶς, fragmento eorum Segviero, & Epitome Hermolai. 14. Index scriptorum in Stephani fragmento & Epitome allegatorum. 15. 16. De expositione totius Mundi quam Græce & latine edidit Jacobus Gothofredus. 17. De Geographicis scriptis à Leone Allatio editis. 18. De Syntagmate Geographorum Græcorum quod edere voluit Lucas Holstenius. 19. De aliis quibusdam Græcis Geographis ineditis ac deperditis. 20.

I.

S Traboni jungere juvat DIONYSIUM, ejusdem argumenti & ætatis scriptorem, qui ab erudito & eleganti poemate Heroico quo περὶ ἡγῆσιν ἐκτεμνόμενης a) sive enarrationem orbis suo tempore cogniti ad Eratosthenis maxime, ut videtur, mentem complexus est, PERIEGETÆ nomen accepit. Patria ei fuit Charax Spasinu b) quam prius Alexandriam dictam esse constat,

C 3

non

a) Περίηγησις dicitur quæ veluti manu deducit lectorem per varias regiones orbis terrarum. Uti Περιπλῆξ, qui oram maritimam stylo describit ac quasi circumnavigat. Allegatur Dionysii nostri periegesis à Stephano Byz. sæpiusculè, & à Jo. Tzetza Chil XII. hist 450. fallitur etiam doctiss. Vossius qui ex alterius Samii Dionysii periegesi versus illius petitos putat.

b) Vide H. Valesium ad Ammiani XXIII. 6. p. 372, edit. Paris, 1681, fol. & Harduinum ad Plin. VI. 27. Hist.

non illam Ægypti aut Syriæ, sed Susianæ ad sinum Arabicum inter Tigrin & Eulæum fluvios. Hinc Dionysium *Characenum* vocant nonnulli, ut magnus H. Valesius ad Excerpta Pciresciana p. 6. alii plerique *Alexandrinum*. Eustathius Afrum esse affirmat, forte quod ex Alexandria Ægypti ortum Dionysium esse existimaret: Sicut apud Luitprandum Ticinensem cum Dionysio * Pontifice Rom. inepte confunditur. *Sunt qui putant*, inquit, *Dionysium Papam fuisse natione Africum, scriptorem libri de situ Orbis.* Svidas Byzantinum c) est suspicatus, sive ut Vossius d) apud Svidam in Διονυσ., legendum esse conjicit, Bithynum: ac præterea periegesin refert etiam inter scripta Dionysii Milesii & alterius Dionysii Rhodii vel Samii. Denique doctissimus Meursius ad Helladii Chrestomathiam & in libro de Dionysiis auctorem periegeseos fecit è Svida Dionysium Corinthum. Sed merito illorum sententiæ subscribimus qui de nostro Dionysio accipiunt hæc Plinii VI. 27. Hist. *Charax opidum Persici sinus ultimum - - - conditum est primum ab Alexandro Magno - - - Hoc in loco genitum esse Dionysium terrarum orbis situs recentissimum auctorem constat, quem ad commentanda omnia in orientem præmisit Divus Augustus, ituro in Armeniam ad Parthicas Arabicasque res majore filio.* e) Sane Augusti tempora signat Periegetes v. 1051. ubi de Parthis:

Ἀλλ' ἔμπης καὶ δὴρ' αἰμαμακέτης περ' ἑόντας
 Αὐσονίῃ βασιλῆϊ ἐπεπῆνεν ἀκωκή.

Ubi βασιλεία vocat Imperatorem Augustum: ἀνακτας vero Cajum ac Lucium Cæsares f) v. 355. ubi de Roma canit: Ῥώμην πμήεσαν ἑμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων. ad quæ verba Eustathius: ἀνάκτων ἢ εἰπὼν ἔδειξε, φασὶν, ἐναργῶς ὅτι καὶ Ἰππιδῶν ὑπάρχοντων αὐτὸς ἦν ἀλλ' Ἰππιδῶν αὐτοκρατόρων ἡκμαζε, Νέρωνος ἢ καὶ Αὐγύστου κατὰ τινας, καὶ μεμνησθαι λέγεται καὶ ἐν τῷ. Αὐσονίῃ βασιλῆϊ ἐπεπῆνεν ἀκωκή. Accedit locus veteris Scholiastæ MS. Vossio de

* Confer si placet Gvil. Cavei Hist. litterar. scriptorum Ecclesiast. part. 2. ad A.C. 259.

c) Voss. de Hist. Græcis lib. II. c. 3. cui Clariss. Neocorus ad Svid. assentitur.

d) Hujus Dionysii Byzantini περιήγησιν ἔν τῷ βοσπόρῳ ἀνάπλῃ præter eundem Svidam Stephanus Byz. memorat, de qua dicam infra.

e) Cajo puta, quem cum Lucio Cæsare Augustus adoptavit. Confer Antonium Pagii T. I. Criticæ Baronianæ p. 8. & H. Noris ad Cenotophia Pisan. diff. 2. p. 193. Christoph. Cellarium V. C. in diff. de Poëtis Scholæ Publicæ utilioribus Halæ Sax. A. 1706. §. 18. seq.

f.) Svidas ex Harpocrate: καλεῖνται δὲ οἱ μὲν υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῆ βασιλείας ἀνάκτες.

de Poëtis Græcis laudatus: Διονύσιος ὁ περιηγητὴς γεγονώς υἱὸς Διονυσίου Ἀλεξανδρέως. Γέγονε ὅτι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων μὲν Ἀυγαστον Καίσαρα ἢ τῇ αὐτῇ. Miratus tamen sum quod auctor Characis patriæ suæ ne quidem facit mentionem, & v. 707. seq. Caspium mare descripturus negat se itinera maritima fecisse, aut loca illa ipsummet oculis suis lustrasse:

Γαῖα δὲ τοι καὶ τήνδε καταγράψαιμι θαλάσσιαν
 Οὐ μὲν ἰδὼν ἀπάνευθε πόρεαι ἐν νηὶ περήσιας
 Οὐ γάρ μοι βίβη ἐστὶ μελαιναίων τῇ νηῶν.
 Οὐδέ μοι ἐμπέριη πατρώϊα, ἔδ' ἐπὶ Γάγγην
 ἔρχομαι, οἷα τε πολλοὶ Ἐρυθραίῃς ἀπὸ πάντε
 Ψυχῆς σκᾶλέγοντες, ἵν' ἀσπῆτον ὄλβον ἔλονται.
 Οὐδέ μὲν ὑρκανίοις τῇ μιμίστρομαι, ἔδ' ἐρεείνω
 Καυκασίας κνημίδας Ἐρυθραίων τ' Ἀρμενῶν.
 Ἀλλὰ με μεσοίων φορεῖ νότος αἶτε δύνανται
 Νόσφιν ἀλημοσύνης πολλὴν ἄλλα μετρήσασθαι
 Ὀυρεα τ' ἠπειρόντε καὶ αἰθερίην ὁδὸν ἄσρων.

Quod autem v. 208. seq. Nasamonum ἀποφθιμένων ἐρημωθέντα μέλατρα memorat, non necesse est respici ab eo cladem, Domitiani ætate Nasamonibus per Romanos illatam, memoratamque Zonaræ: licet hoc vehementer contendit Salmasius p. 411. seq. ad Solinum, qui propterea Dionysium hunc juniorem longe esse Augusti ætate, ac Severi g) temporibus vixisse vel Marci Antonini h) alibi etiam scripsit: at enim antiquiorem de Nasamonibus Romanorum victoriam notant non modo Eusta-

g) p. 628. in Exerc. ad Solin. quas post commentar. in Hist. Augustam edidit secutus Scaligerum, quem vide ad Eusebii num. M M C C X V. p. 228. Vide etiam Jo. Rualdum ad Plutarchum p. 95. & Tillemontii Hist. Imperator. T 1. p. 212. & 1010.

h) Salmas. ad Severum Spartiani c. 15. T. I. p. 614. à Scaligeri sententia recedens ignoscant, inquit, mihi manes summi Viri, versum Dionysii 1051. seq. retulerim potius ad Verum Marci fratrem, qui de Parthis triumphavit, unde ὁ Parthicus dictus est. Temporibus enim Marci vixisse illum poetam multis ἔτι validis argumentis alibi adstruemus, quod ἔτι ostendit v. 355. ubi ἀνάκτες sunt duo Augusti Marcus ἔτι Verus. Et Scaliger ἐμῶν ἀνάκτων exponit Severi patris Caracalla ἔτι Geta filiorum. Sed ad ipsum Poetam hac pluribus discutiemus, quem politiore emendatioremque aliquando, si Deus facerit, dabimus comparatis duabus antiquis interpretationibus Avieni ἔτι Prisciani, ubi quid uterque interpres peccarit, ἔτι quoties, aperiemus. Etiam Barthius LVIII. 5. affirmat Dionysium aureolum suum libellum principantibus Antoninis scripsisse. Cui sententiæ nuper adstipulatus est in sua Dionysii editione V. C. Georgius Henricus Ursinus.

Eustathius : οἱ δὲ φασιν αὐτὰς καταπολεμηθῆναι συναγωνιζομένους τῷ Κάτῳ καὶ τῷ Καίσαρι. Sed & alter Scholiastes Oxonii editus : ἔπειθ' οὐ μὴ φροντισάντες Διὸς, καὶ Ῥωμαίων ἣ στρατεύσαντες καὶ ἡττήσαντες, ὥς καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ὑπὸ Σκιπίωνος ἀναιρεθέντες, μὴ φέροντες πλὴν ἡττῶν ἑαυτὰς ἀνείλον. Et Catonem per Nasamones copias duxisse suas è Plutarcho in ejus vita p. 786. & Lucano IX. 443. seq. observat præclaræ doctrinæ Vir Christophorus Cellarius erudita diatriba qua inter utiliores publicis scholis poëtas Græcos Dionysium nostrum præ ceteris commendat §. XXI. Dionysium Diogenis filium Geographum memorat Marcianus Heracleota, aitque eum perinde ut Eratosthenes terræ ambitum fecisse stadiorum 259200.

II. Interpretes Dionysii periegesis ex antiquis habuit duos qui ambo illam carmine latino Hexametro reddiderunt, *Rufum Festum Avienum*, & *Priscianum* pro quo alii *Rhemnium Fannium* contra Codd. auctoritatem nominant. De utroque dixi in Bibliotheca latina. Græco commentario copioso illustravit libellorum supplicum minister & Magister Rhetorum, postea Archi Episcopus Thessalonicensis *Eustathius*, clarus circa A. C. 1160. ut dicere me memini lib. II. cap. III. §. 8. cum ejusdem in Homerum diffusos commentarios recenserem. Lacunam ingentem in Eustathio ad Dionysii v. 889. --- 917. quâ editiones habebant, è codice Holsteniano in eadem latina supplevi Bibliotheca A. 1696. Hamburgi excusa, unde in Oxoniensem Dionysii editionem A. 1697. supplementum illud fuit derivatum. Præter Eustathium qui commentarios suos Joanni Ducæ Andronici F. dicavit, in eadem editione exhibentur è Codd. Bodlejanis *glossæ græcæ interlineares*, & *paraphrasis Græca Anonymi* scholiastæ nunquam ante vulgata. Paraphrasis ejusmodi manu exarata occurrit etiam in Bibliotheca Vindobonensi. Et Is. Casaubonus notis ad Strabonem aliquoties allegat alium ab Eustathio & græcum ἀνέκδοτον Dionysii Scholiasten. Plures quoque ante Eustathium in hunc Poëtam scripsisse ex multis hujus commentariorum locis patet, quibus ad aliorum provocat explicationes, interdum etiam vocans παλαιὸς, ut quando tradit ab iis Dionysii poëma appellari ἱστορικὸν συγκείμενον ἐκ τοπικῶν καὶ πραγματικῶν καὶ χρονικῶν καὶ γενεαλογικῶν. Denique Clariss. Hudsonus tomo tertio Geographorum Græcorum daturum se recepit Dionysii Periegesin cum commentariis Græcis *Nicephoro Blemmidæ* è Codice Bodlejano, & Avieni versione metrica. Claruit Blemmidas medio sæculo post CHRISTUM natum tertio decimo.

III. *Editiones Dionysii latinae.*

Avieno interprete Venet. 1488. 4. & Paris. 1590. 8. inter poemata Vetera à P. Pithoeo edita & illustrata: atque Madriti A. 1634. 4. inter Avieni poemata, è Bibl. Ramiresii de Prado.

Prisciano interprete, qui è Solino nonnulla hinc inde intertexuit. Venet. 1482. 4. & apud Aldum 1518. 8. Florent. 1519. 8. Lugd. 1550. &c. & cum notis Joach. Camerarii. Viennæ 1512. 4. quam editionem in Catalogo Thuano memoratam haud vidi, ut nec Lipsiensem A. 1518. cum scholiis Petri Mosellani. Neque Rostochiensem 1577. 4.

Interprete *Antonio Bacharia*. Venet. 1477. 4. 1498. 4.

Simone Lemnio, Rheto, qui carmine reddidit. Venet. 1543. ut testatur Simlerus. *Andrea Papio*, qui item, Antvverp. 1576. 8.

Editiones cum Eustathii commentariis latine versis.

Abele Matthæo Carnotensi Jcto interprete, qui Dionysii periegesi carmine versæ Eustathii commentarios latine à se translato adjunxit. Paris. 1556. 4. ad Cardinalem Carolum Lotharingum.

Interprete *Bernbardo Bertrando* Rhegiensi, qui similiter Dionysii poema & Eustathii commentarios latine vertit. Basileæ, anno eodem 1556. 8. apud Jo. Oporinum. In hac editione Dionysius ipse Græce exstat & latine.

Versio latina commentariorum Eustathii quam à *Vincentio Marinerio* Valentino Bibl. Regiæ Escorialensis præfecto adornatam refert Nic. Antonius in Bibl. Hispana, non vidit lucem.

Editiones Dionysii Græcæ sine Eustathii commentariis.

Veneta apud Aldum 1513. 8.

Parisienses A. 1556. & 1559. 4. cum notis Gvil. Morelli.

Inter Poetas principes Heroici carminis Paris. 1566. fol editio luculenta H. Stephani, emendata & majoribus descripta typis, una cum Variis Lect.

Cantabrigiensis A. 1533. 8.

Londinensis 1668. 8.

Editio Dionysii Græca cum Eustathii commentariis.

Perquam nitide vulgata à Rob. Stephano Paris. 1547. 4. una cum Variis lectionibus. Hæc cum emendationibus MSS. Xylandri & M. Sladi fuit apud P. Francium V. C.

Editiones Dionysii Græcolatinæ.

Cum Prisciani Metaphrasi & notis Cælii Calcagnini. Basil. 1552. 8.

Cum versione profaria Jo. Camertis Monachi Franciscani, & notis Jo. Cepporini. Basil. 1523. 8. 1534. 8. 1547. 8. 1561. 8. 1585. 8. additis Procli Sphæra, Cleomede & Arato. In his editionibus Prisciani quoque Metaphrasis occurrit.

Coloniæ 1530. 8.

Antvverpiæ 1553. 8.

Cum Metaphrasi Andree Papii Gaudensis, qui tunc vix duodeviginti annos natus Dionysium versibus reddidit, & Prisciani interpretationem ad tres Codd. MSS. Caroli Langii, Gemblacensem & Busli-dianum & duas Venetas editiones recensitam adjunxit. Antvverp. apud Plantin. 1576. 8. una cum Musæi poemate de Herone & Leandro ejusdem Papii interpretatione illustrato.

Cum H. Stephani versione & Variis Lect. Genev. 1606. fol. in corpore Poëtarum Græcor. curante Jac. Lectio.

Cum notis Antonii Bassolii è Soc. Jesu. Mussiponti 1620. 8.

Cum versione H. Stephani, tabulis Geographicis & commentario Grammatico ac Geographico uberrimisque Indicibus Gvilelmi Hill. Lond. 1657. 1679. 8.

Cum H. Stephani versione & notis atque A. Papii metaphrasi, & T. Fabri animadversionibus. Salmur. 1676. 8.

Cum ejusdem Stephani versione hinc inde emendata & notis eruditis Georgii Henrici Ursini Gymnasii Ratisponensis Rectoris. Ratisponæ A. 1705. 8.

Denique V. C. Eduardus Wells Ædis Christi Oxoniæ alumnus Dionysii poemata ex suo ingenio ad faciem hodiernæ Geographicæ disciplinæ digessit emendavit & versibus Græcis supplevit, additis notis & latina versione separatim excusa atque tabellis Geographicis XVI. Oxon. è theatro Sheldon. 1706. 8.

Editio-

*Editiones Dionysii Græcolatinæ cum commentariis
Eustathii.*

Dionysius cum versione *H. Stephani* profaria, & Eustathii commentariis Græce subjunctis, notisque A. Papii in Priscianum cujus Metaphrasis & ipsa adnectitur, una cum Mela, Solino, Æthico &c. Paris. 1577. 4. In Catalogo Bibl. Grævianæ p. 208. memoratur hæc editio *Collata cum Cod. MS. in quo aliquot versus inediti reperiuntur.*

Cum versione H. Stephani, tabulis Geographicis, Eustathii commentario & notis H. Stephani, Gvil. Morelli, Jo. Ceperini, A. Papii & commentario copioso Grammatico ac Geographico, *Gvilielmi Hill* Gymnasii Dublinensis præfecti. Lond. 1688. 8.

Cum versione H. Stephani singulis paginis una cum *glossis interlinearibus* Græcis ac *paraphasi Græca* Anonymi Scholiastæ substrata, Eustathii-que Commentario cum brevibus notis, & quinque tabulis Geographicis de novo delineatis ac Dionysio & Eustathio accommodatis. In hac præclara Dionysii editione quam studiosi debere se norint Viro Clariss. (nomen ipse enim suum dissimulavit) *Eduardo Thwaites* Collegii Reginae Socio, occurrunt præterea Variæ lectiones ex editionibus Stephanorum & Codicibus Bodlei. Etonens & Cantabrigiens. atq; ex interpretibus priscis Dionysii diligenter collectæ, tum editoris breves ad Dionysium notæ sive castigationes, Metaphrasis item Prisciani ex A. Papii editione cum ejusdem notis, supplementum lacunæ in commentariis Eustathii quod ex Codice MS. Bibl. Claramontanæ descripserat Holstenius, ac denique Indicem editionum Dionysii, vocabulorum omnium quæ in Dionysio reperiuntur & scriptorum quos Eustathius in commentariis suis allegat, Oxoniæ A 1697. 8. è theatro Sheldoniano.

Versio Gallica.

Carmine Gallico donavit *Benignus Salmasius*. Paris. 1597. 12. Hoc politissimum disertissimumque vocat filius Claudius Salmasius præf. ad Tertullianum de pallio.

Editiones promissæ.

1. *Claudii Salmasii*, vide supra notam f.
2. *Lucæ Holstenii*. Lambec. T. I. de Bibl. Vindob. p. 114.
3. *Nicolai Lloydii*. Confer ejus præf. ad Dictionar. Historico Geograph. Poëticum Caroli Stephani locupletatum.

IV. Dicitur & alia scripsisse hic Dionysius, quæ omnia intercidere. Eustathius: Διονύσιος ὁ Λίβυς μὲν ἰσορρεῖται τὸ γένος, συγγραψαὶ δὲ καὶ ἄλλα βιβλία λέγεται, Λιθιακά τε, καὶ Ὀρνιθιακά καὶ Βασταρικά (mement Suid. in Διονύσ. Κορίνθιος) ἐκρίθησαν ἴδια Διονυσίῳ τὰ Λιθιακά διὰ τὴν & χαρακτήρ ὁμοιότητα. τὰ δὲ Βασταρικά (Stephano Byz. plus simplici vice laudata) διὰ τὴν βραχύτητα οὐκ ἄξια τῆς κριτικῆς εἰς τὸν Σάμιον ἀνηνέχθησαν Διονύσιον. Τὰ δὲ Ὀρνιθιακά εἰς ἄλλον ἵνα Φιλαδελφεὰ Διονύσιον, ὃν διὰ λέξεως ἀκυρολογίαν ἐπεκάλεον διέκρινον.

V. Index scriptorum ab Eustathio ad Dionysium allegatorum:
ex editione Oxoniensi A. 1697. 8.

Astericus notat epistolam Commentariis præmissam, numerus
versum Dionysii.

Α θώσιος 479,
1134.	Αμασεύς Γεωργάφης
[Στραβων] * 7.	Αλεξάνδρος 1140.
Αθωόδωρος 215.	Αναξίμανδρος *	Ἀρριανὸς 14, 66, 140,
Αἰλιανὸς 39, 492, 1134.	Απολλόδωρος 384.	222, 270, 322, 378,
— ἐν τοῖς περὶ περ-
νοίας 453.	Απολλώνιος 321.	391, 414, 451, 453,
Αἰσχύλος 31, 69, 92,
414, 739, 767, 791,
1181.	384, 803, 1134.	498, 511, 517, 525,
Αλέξανδρος *	— ἐν Ἀργοναυτικοῖς
1134.	530, 549, 558, 647,
Αλέξανδρος ὁ Ἐφέσιος
558.	— ὁ ποιητὴς 32.	669, 767, 772, 775.
Αλέξανδρος ὁ καὶ Λύ-
κων 591.	Ἄρατος * 288.	783, 791, 793, 803,
Αλκαίος 306.	Αρείσανδρος 747.	805, 809, 828, 847,
	Αριστέλης 76, 226, 262,
298, 373, 557, 867,
939, 976.	861, 867, 874, 939,
	— ἐν πέμπτῳ περὶ
Ἀρχίας	976, 1005, 1086,
		1088, 1096, 1139,
		1143, 1153.
		— ἐν τοῖς περὶ Αλε-
ξάνδρου 976, 1097.

Αρχίας 498.	Δημόκριτος *	270, 298, 304, 305,
Αρχιλοχός 533, 767.	Δικαίάρχος 767.	309, 310, 311, 322,
Γεωγράφος [Στρατών] *	Διόδωρος 375, 467, 689,	323, 347, 364, 378,
7, 11, 38, 64, 88,	772, 791.	398, 409, 414, 419.
140, 144, 195, 198,	Διονύσιος Σάμιος *	423, 431, 437, 511,
218, 226, 254, 258,	Διονύσιος Φιλαδέλφους *	513, 517, 520, 525,
288, 298, 304, 306,	Δίων 209, 350.	533, 538, 561, 566,
321, 322, 357, 358,	Δέρις 828.	581, 620, 653, 669,
362, 364, 369, 373,	Εθνικά [Σπεφάνης Βυ-	689, 694, 721, 739,
378, 409, 414, 419,	ζαντίς] 524, 859.	749, 752, 764, 772,
423, 431, 437, 451,	Εθνικῶν ἀναγραφεύς	784, 793, 809, 823,
453, 457, 458, 467,	954.	830, 854, 857, 874,
476, 479, 498, 513,	Εθνικῶν καταγραφή	916, 933, 939, 976,
525, 533, 546, 558,	382.	988, 1005, 1056,
566, 596, 609, 647,	Εκαταΐς *	1069, 1073, 1097,
663, 680, 689, 692,	Επίγραμμα 823, 1069.	1107, 1143, 1153.
695, 730, 759, 766,	Επιμύθης ὁ ποιήσας δι	Ηρώδιανός 215, 566.
767, 772, 783, 787,	ἐπῶν κατὰ μέρος 88.	— ἐν τῇ καθόλου
805, 815, 820, 828,	Εραποδένης * 1, 218,	πρωσώδια 457, 504.
830, 837, 847, 852,	775, 867.	533, 1140.
855, 857, 859, 867,	Ερμείους ὁ Πλατωνικός	— ἐν τῷ περὶ παιδῶν
874, 918, 936, 970,	423.	859.
988, 990, 992, 1017,	Ερμούχης * 401.	Ηρόδοτος * 498, 638,
1073, 1082, 1086,	Εὐδοξός * 694.	666, 707, 927, 1181.
1095, 1096, 1134,	Εὐεπίδης 80, 229, 347,	Θαλῆς *
1139, 1140, 1141,	403, 820.	Θαυμάζων (ὁ Ηρόδοτος)
1153, 1166.	— ἐν Ἰωνί 1181.	248.
Τραΐπας τὰ ἐθνικά [Σπεί-	— ἐν Ρήσῳ 270.	Θεία γραφή 195.
φανός Βυζάντιος]	— ἐν Πειρίθῳ 1134.	Θεοδέκτης 855.
11, 38, 66, 78, 260,	Εὐφορέων 558.	Θεόκριτος 121, 232,
305, 310, 513, 530,	Εφορός 513.	350, 511, 805, 823,
625, 694, 787, 815.	Ηρόδοτος 1, 7, 14, 31,	956, 1005, 1055,
916, 927, 954.	41, 48, 66, 140, 144,	1134.
Δαβίδ 666.	147, 163, 175, 180,	Ἰβλιανός 976
Δαμασκηνός ὁ τραΐπας	185, 211, 213, 217,	— ἐν πρὶ τῶν αὐτῶν
τὸ δράμα Σωσάνης	218, 222, 226, 232,	λόγων 304.
976.	242, 260, 262, 267,	Ἰππαρχός 473.
	D 3	Ἰππίας

Ἰππίας	270.	638, 680, 707, 739,	Ὀρφεὺς ἐν τῷ περὶ Διὸς καὶ		
Ἰσορία ἱερά	322.	749, 767, 809, 830,	Ἡρας	1.	
Καλλίμαχος	414.	857, 867, 927, 994,	Οὐράνιον	38.	
Κωμικός [Ἀριστοφάνης]		1017, 1031, 1153,	Παρθένιον ὁ τὰς μετα-		
374, 520, 530, 764,		1166.	μορφώσεις γράψαι		
809, 1056.			λεγομένη	420.	
— ἐν βασιλικοῖς	337.	— ὁ ποιητής	38, 66,	Παυσανίας	525.
— ἐν ὄρνισι	347.	112, 135, 157, 347,		Πίνδαρος *	1, 64, 66,
— ἐν Λυσιστρατῇ	525.	378, 419, 451, 467,		144, 172, 211, 213,	
Κωμῳδία [Ἀριστοφάνης]		483, 492, 533, 581,		403, 409, 426, 467,	
525.		769, 809, 994, 1010,		508, 511, 530, 805,	
Λεξικὸν Λατινικόν	384	1097, 1107.		809, 820, 1181.	
Λιβάνιον	39, 815.	— ἐν Ἰλιάδι	135, 248,	— ὁ γλυκὺς λυρικὸς *.	
Λυκιανὸς *		527, 919, 1107.		— ἡ ὀρθαία λύρα *.	
Λάπερος	492.	— ἐν Ὀδυσσεΐα	144,	Πλάτων *	
Λυκόφρων	76, 92, 157,	205, 428, 458, 492,		Πλάταρχος	285, 775.
218, 248, 259, 270,		498, 425, 647, 680,		Ποιητὴς πρὸς	476.
306, 327, 347, 414,		739.		Πολύβιον	187, 321.
423, 444, 457, 467.		— Ἀττῆς Ὀδυσσεΐας	66,	Πορφύριον	939.
483, 508, 511, 524,		179,		Ποσειδώνιον	1.
525, 530, 536, 620,		— Ωττῆς Ὀδυσσεΐας		Πτολεμαῖον	48, 298,
692, 767, 809, 854,		492.		568, 591, 718, 721.	
1017, 1143.		— τὰ εἰς τὸν Ὀμηρον		Ρήτωρ [Ἡλίοδωρος]	180.
Νικίας	175.	[Εὐστάθιος παρεκβο-		Σέσωπρις ὁ Αἰγύπτιος *.	
Ξενοφῶν	242, 322, 766,	λαί]		Σιδύλλα	467.
772, 787, 976.		994.		Σιμοκάτου οἰκουμένη	
— ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς		— τὰ εἰς τὴν Ἰλιάδα		ἰσορία	730.
775.		302.		Σοφοκλῆς	145, 148, 419,
Ὀμηρὸν *	1, 64, 75,	— τὰ εἰς τὴν Ὀδυσ-		Στρατόνιον	533.
88, 117, 135, 140,		σεΐαν		Σωφρόνιον	384.
144, 185, 239, 260,		66, 112, 163,		Τιμόθεος ὁ κηρυγῶδης	520.
270, 321, 358, 369,		180, 259, 420, 431,		Φίλων	752.
373, 378, 409, 444,		461, 479, 591, 725.		Φωκυλίδης	530.
461, 467, 473, 483,		Ὀππανὸς		Χάραξ	687, 689.
520, 524, 525, 530,		270, 772,		Χρησμός	473, 525, 591,
533, 566, 599, 620,		803.		803, 867.	
		— ἐν ἀλγευτικοῖς			
		538,			
		1055.			

Auctores citati in Supplemento Eustathii.

Αἴλιος Διονύσιος ἐν τοῖς περὶ Ἀθικῶν	Ἡρόδοτος	904, 907, 911,
λέξεων	912.	912.
Ἀρρίανος	907.	Ομηρος 916.
Γεωργάφω	899, 907, 911.	Οππανός 916.

Auctores citati à Paraphraste.

Εὐκλείδης	175.	Ομηρος	67, 113.
Ἡσίοδος	672.	— ὁ ποιητής	442, 540, 872.
Καλλίμαχος	464.	Πτολεμαῖος	718.
Μάρων	113.	Χάραξ qui corrupte vocatur Γά-	
Μένανδρος ὁ Βορυσθενίτης	311.	ραξ.	687.

VI. Jam ceteros deinceps Geographos Græcos paucis persequar, quorum alii antiquiores etiam Dionysio sunt, alios plerosque ætate ille antecessit. Antiquior i) est SCYLAX Caryandensis è Caryandis Cariæ opido, quem Darius Hytaspis k) misit ad Indum fluvium & oras maritimas lustrandas, ex quo itinere trigesimo mense est reversus, ut auctor est Herodotus IV. 44. Condidit hinc Περίπλουν quem eidem inscripsit Dario, ut Ælii Dionysii testimonio l) constat. Mentionem ejus facit Aristoteles VII. 14. Politic. & in Cianiæ politia apud Scholiasten Apollonii Rhodii lib. I. ad v. 1177. atque varia ex eo fabulosa legas apud Philostratum III. 14. Vitæ Apollonii, & Jo. Tzetam Chiliade VII. hist. 144. Huic Scylaci malo tribuere PERI-

i) Antiquiores etiam sunt Hanno, de cujus Periplo dixi lib. I. c. 6. & Dicæarchus, de cujus ἀναγραφῇ ἐκλάδω vide si placet lib. III. cap. II. p. 296.

k) Darius Hytaspis obiit Olymp. LXXIII. 4. ante CHRISTUM natum 485.

l) Græcus auctor incertus cujus testimonium periplo Scylacis præfigitur, non dubitans hunc ipsum quem habemus Scylacis libellum esse eundem antiquissimi illius scriptoris, Dario illum dicatum ab auctore suo refert: Αἴλιος Διονύσιος ἐν τῷ περὶ Ἀλεξανδρείας βιβλίῳ πρώτῳ φησὶν ὅτι Δαρεῖω προσφώνησε Σκύλαξ τὸ φρόντισμα. Darium Is. Vossius Nothum intelligit, sed videtur Ælius Dionysius de eodem potius cogitasse Dario à quo Scylacem ablegatum Herodotus narrat. Atqui ille fuit Darius Hytaspis F. Notho antiquior. Editio quidem periplo nulla ejusmodi προσφώνησις ad Darium præfigitur, quæ sane potuit temporum injuria perire atque amitti.

PERIPLUM qui hodie exstat, quam vel cum viris doctis m) comminisci sine veterum suffragio Scylacem alterum Caryandensem qui prior sit junior, sed ante Alexandri M. tempora sub Dario Notho vixerit: vel cum Svida, cujus sententiam sequitur clarissimus Dodwellus n) referre hunc librum ad Scylacem tertium Polybii æqualem. En Svidæ verba: Σκύλαξ Καρυανδεύς (πίλις δὲ ὄσι τῆς Καρίας πλεσίον Ἀλικαρνασσὸς τὰ Καρύανδα) Μαθηματικὸς καὶ Μουσικὸς ἔγραψε περίωλον τῶν ἐκτὸς τῆς Ἡρακλέως σιλῶν, τὰ καὶ τῆς Ἡρακλείδην τὸν Μυλασσῶν βασιλέα, Γῆς πείλοδον, ο) Αντιγραφήν p) πρὸς τὴν Πολυβίῳ ἰσορίαν. Valde vereor ne Svidas, in distinguendis Homonymis scriptoribus minime accuratus, confuderit Scylacem antiquum Caryandensem cum Scylace Halicarnasseo Mathematico, de quo Cicero II. de divinat. c. 42. *Scylax Halicarnasseus familiaris Panatii, excellens in Astrologia, idemque in regenda sua civitate princeps, totum hoc Chaldaicum prædicendi genus repudiavit.* Certe veteres, ut Strabo, unicum norunt Geographum Scylacem Herodoteum illum, quem propterea παλαιὸν συγγραφεὴα vocat idem Strabo XIV. p. 658. scriptor Græcus incertus cujus testimonium edito periplo præfigitur

m) Ita Vossius pater lib. I. de Hist. Græcis cap. 19. & Is. Vossius in præfat. ad Scylacem. *Meminit enim noster, inquit, σκελῶν μακρῶν τῆς Πειραιέως quod tamen Themistoclis opus: Meminit τῆς Amphipoleos quam condidit Brasidas cum antea ἐννέα ὁδοὶ dicerentur. Cleostrati quoque Astrologi Tenedii τῆς Callistrati Rhetoris Atheniensis mentionem facit, quos diu post illum Hystaspidem floruisse certissimum.* Ex his quædam sunt, ut Cleostrati mentio, quæ non male congruunt scriptori temporum Darii Hystaspis, nam Cleostrati Octaeteridem primam qui serius computant ab Olympiade LXI repetunt, alii ab Olymp. LIX. Themistocles paucis post Hystaspidem obiit annis. Callistratus Atheniensis, Dati conditor, antiquior videtur & diversus à Rhetore de quo Plutarchus in vita Demosth. Denique Amphipoliam à Brasida demum hoc nomen accepisse ægre mihi persuadeo, & contrarium innuit Diodorus Sic. XII. 68. Quid quod idem Vossius Epitomen tantum Scylacis nos habere affirmat, in qua multa legantur contra sententiam Scylacis in quibus epitomator erraverit. Mirum igitur ad hunc non retulisse potius si quæ offendit vir doctus manifesta recentiorum Darii Hystaspidis ætate temporum testimonia.

n) H. Dodwellus in diss. de l'éripli Scylacis ætate. T. I. Geographor. Græc. minorum Jo. Hudsoni V. C.

o) Ex hac Scylacis Periodo sive descriptione orbis terrarum Clariss. Dodwellus §. 3. hausisse existimat Strabonem quod lib. XII. p. 566. è Scylace tradit circa lacum Ascanium habitasse Phrygas & Mysos. Sed & in periplo Scylacis, qui mutilus ad nos pervenit, loca mediterranea quandoque perstringuntur. Itaque poterat illa Strabo petiisse è loco peripli qui in nostris codicibus desideratur.

p) Vide si placet quæ de hac ἀντιγραφῇ notavi lib. III. c. 30. §. 6. p. 761.

tur ἀρχαιότατον ἄνδρα, Stephanus Byz. in καρύανδα, παλαιὸν λογογράφον. Jam certo constat periplum quem hodie habemus lectum eidem Straboni, nam in hoc Troadis initium ab Abydo deducitur, quod à Scylace fieri ille notavit XIII. p. 583. Idem quoque lectus à Marciano Heracleota, Avieno in oræ maritimæ descriptione, aliisque. Quid igitur? num Svidæ plus fidei quam Straboni habebimus? aut credemus scriptorem Polybii æqualem Tyrum βασιλείαν νῆσος appellaturum, aut Thebas τῆς, aut memoraturum Olynthum, aut q) Lysimachium & Antiochiam Syriæ itemque Thessalonicani, & in Ægyptiacæ oræ descriptione Alexandriam prætermisurum? Non sane. Relinquatur igitur per me antiquissimo illi Herodoteo Scylaci, quem unum veteres noverunt, periplus iste, qui non plane integer, ne dicam parum, (etiam post virorum doctissimorum curas) emendatus r) ad nos pervenit. In hoc ab Herculis columnis in Hispania facto initio ultra quas ipsas Carthaginensium emporia (qualia etiam ante primum bellum Punicum habuisse ex Polybii lib. I. c. 10. jam observarunt viri docti) commemorat, universas deinceps Europæ & Africæ oras persequitur, ad columnas Herculis in Africa denique subsistens. Narrat etiam diaphragmata sive vias quibus è Græcia in Asiam vel ex Asia in Græciam commode liceat trajicere.

VII. Primus Græce edidit Scylacem David Hæschelius una cum Marciano Heracleota, Artemidoro Ephesio, Dicæarcho Messenio & Isidoro Characeno: Augustæ Vindel. 1600. 8. additis brevibus notis sive castigationibus. Edidit autem ex Codice Palatino, in quo hunc reperit titulum: Σκύλας ὁ καρύανδης περὶ πλεῆς τῆς οἰκουμένης Εὐρώπης καὶ Ἀσίας καὶ Λιβύης, καὶ ὅσα καὶ ὅποια ἔθνη ἕκαστα ἐξῆς καὶ χῶραι καὶ λιμένες καὶ ποταμοί, καὶ ὅσα μήκη τῶν πλεῶν καὶ αἱ νῆσοι αἱ ἐπὶ τὰς αἰοικόμεναι καθ' ὅτι ἕκαστη κεῖται τῆς ἐπέριχ. Postea lucem vidit Græce & latine cum translatione & notis eruditis atque castigationibus Isaaci Vossii tum vix unum & viginti t) nati annos, Amstelod. 1639. 4. subjuncto Anonymi periplo Mæotidis Paludis & Ponti Euxini quem à Salmasio acceperat, cui etiam librum dicavit. Ita enim par erat, inquit, ut

E

primi-

q) Jac. Gronovius præfat. ad Geographica antiqua.

r) Rich. Bentley Apologia diss. de Epistolis Phalaridis p. 327. *Scylax one of the most corrupted books in the World.*

s) Ad calcem libri non septem tantum sed duodeviginti insulas periplus Scylacis memorat. Confer H. Dodwell. §. 16. diss. de Scylacis ætate.

t) Natus Is. Vossius Lugduni Batavorum 1618, fatis concessit Londini 1691.

Primitiae juventæ nostræ primo, si pateris, virorum cederent. Loca quædam Scylacis ab eo tempore illustravit, ne Phil. Cluverum, Meursium, Borchartum, Holstenium, Salmasium aliosque paucos, qui hoc obiter in scriptis suis fecerunt, jam memorem, *Jacobus Palmerius* Grentesmenilius in Exercitationibus ad optimos auctores Græcos Lugd. Bat. 1648. 4. pag. 268.—282. & sparsim in Græcia antiqua. De hoc *Isaacus Vossius* ad Catullum p. 257. *Multus est in hoc Scylacis loco vir doctus Jacobus Palmerius, ubi excutit observatiunculas quas pueri olim edidimus, sed ut hoc, ita quoque ceteris in locis feliciorē instituere potuisset censuram.* Ab eo tempore *Jacobus Gronovius* V. C. edidit Geographica antiqua Lugd. Bat. 1697. 4. in quibus Scylax Vossii, Palmerii & Gronovii ipsius notis illustratus & emendatus præmittitur Anonymi Periplo, Agathemerii Hypotyposi Geographiæ & expositioni Mundi à Jacobo Gothofredo editæ. Denique præstantissimus *Joannes Hudson* Volumine primo Geographorum Græcorum minorum quos cum notis, indicibusque locupletissimis, & H. Dodvvelli de ætate singulorum scriptorum dissertationibus divulgavit, Scylacem quoque cum castigationibus, notisque integris virorum doctorum exhibuit. Oxoniæ 1698. 8. e theatro Sheldoniano. Reliqui in hoc Volumine sunt periplus Hannonis, Agatharchides de mari rubro u) è Photii Cod. CCL. cum Laur. Rhodomanni versione, Periplus uterque Arriano adscriptus, Nearchi Paraplus ex ejusdem Arriani Indicis, Marciani Heracleotæ periplus cum fragmentis Artemidori ac Menippi, & Anonymi periplus ponti Euxini ac Maotidis paludis quem ab H. Vossio & Jac. Gronovio editum jam dixi, atque è Scymni Chii atque ex Arriani periplis maximam partem ad verbum collectum esse eruditi observarunt, auctore sive *Alypio* de quo *Julianus* Epist. 30. sive ut H. Vossius existimabat juniore aliquo, licet H. Dodvvellus vir doctissimus in diss. de hoc scriptore suspicetur nescio quem Diocletiani Imp. temporibus propinquum.

VIII. ISIDORUS Characenus Dionysii, de quo sub initium hujus capituli, civis scripsit post fugam Tiridatis x) quam Anno Tiberii XXII. post CHRISTUM natum XXXV.) contigisse innuit Tacitus VI. Annal. 44. licet Augusti Imp. temporibus illam adscribit Dio lib. LI. p. 456.

u) De Agatharchide dixi lib III. cap. 8. p. 207. 208.

x) Meminit ejus *Isidorus* p. 4. ἐνταῦθα γάρ τε ἦν Φραάτης ὁ ἀποσφάζων τὰς παλλακίδας ἢ Τηγεδάτης Φυγὰς ὡς εἰσέβαλεν. Confer Vossium lib. de Philologia p. 55.

p. 456. Neque diversus videtur ab hoc Isidorus Characenus quem laudat Plinius inter externos scriptores è quibus librum II. Nat. Historiæ digessit & lib. V. c. 31. ut adeo scripsisse videatur ante imperium Flavii Vespasiani. Artaxerxes vero quem Isidori Characeni parentum ætate annos natum XCIII. decessisse è vita narrat Lucianus in Macrobiis T. 2. p. 472. non fuit Artaxerxes Ochus ut aliquando visum Vossio IV. 10. de Hist. Græcis, sed longe junior Artaxerxes quidam è regibus Persarum qui Parthis Arsacidis subjecti fuerunt, ut pulchre observavit doctiss. Dodvvellus in diss. de Isidoro Characeno §. 1. Scripserat hic Isidorus Marciano etiam Heracleotæ laudatus Παρθίας περιηγητικὸν quem allegat Athenæus III. Dipnosophist. p. 93. Hujus operis deperditi pars esse videntur qui hodie exstant σαθμοὶ Παρθικοὶ γ) mansiones Parthicae, quibus distantias locorum in XVIII. regnis Imperio Parthico tum subjectis (non tantum Parthyenes proprie sic dictæ) Isidorus annotavit. Primum Græce cum Scylace & aliis lucem viderunt cura optimi Hæschelii, deinde ad codicem Parisiensem castigatæ cum versione Clariss. Hudsoni & notulis meis in Tomo secundo Geographorum minorum editæ sunt Oxoniæ A. 1703. 8. in quo volumine præterea habentur Dicæarchi Βίῃ Εἰμαδῶ & montis Pelii descriptio, Scymni Chii quæ supersunt, Plutarchus de fluviis, Agathemer, & Strabonis Epitome, atque de singulis hisce scriptis eorumque ætate dissertationes eruditissimi Dodvvelli.

IX. SCYMNUS Chius post Apollodorum, cujus 2) νεογεωγραφία στοιχῶσαν ἀρχὴν τῶν βίῃ compositam verbis Jambicis & Attalo Philadelpho Pergami Regi inscriptam tacito Apollodori nomine laudat, scripsit ad Regem Bithyniæ Nicomedem (tertium Chrestum cognomine ut videtur H. Dodvvello, Olymp. CLXXII. 3. ante CHRISTUM natum XC.) carmine itidem Jambico περιήγησιν sive enarrationem Orbis, qua Eratosthenis maxime vestigiis insistere se profiteretur v. 112. seq. Mutila sub falso Marciani Heracleotæ nomine primum Græce ab

E 2

Hæsche-

γ) De his σαθμοῖς sive ut apud Jo. Malalam T. 2. Chron. p. 21. vocantur μοναῖς earumque varietate præter ea quæ ad Isidorum notavi vide si placet Eduardi Bernhardi V. C. lib. 3. de mensuris & ponderibus p. 248. seq. Sic Amyntas quidam scripserat σαθμὸς Περσικὸς & σαθμὸς τῆς Ἀσίας. Laudat Athenæus & Ælian. XVII. 17. de animal.

2) Vide si placet quæ de Apollodori Chronico scripsi lib. III. c. 27. Quod vero Stephanus Morinus V. C. p. 42. diss. periegesin Marciani Apollodoro tributam scribit à Salmasio, error est haud dubie, sive Salmasii, sive quod magis mihi persuadeo Morini.

Hœschelio una cum Scylace & aliis edita est Augusta Vindel. 1600. 8. deinde latino carmine reddita & Græce ac latine vulgata à Fed. Morello Paris. 1606. 8. Hinc cum profaria versione & notis *Erasmi Vindingii* Paulli F. Hafniæ 1662. 8. Verum jam Isaacus Vossius ad Anonymi periplum p. 38. recte monuerat Scymnum Chium esse illius periegeseos auctorem, quod postea confirmavit Lucas Holstenius ad Porphyrium p. 82. & ad Apollonii Rhodii IV. Argonaut. v. 284. ac novissime H. Dodvvelius diss. de Scymno Chio §. 7. ita ut nullus dubitandi locus supersit. Igitur doctissimus *Hudsonus* non dubitavit poemati huic verum Scymni Chii nomen præfigere, qui illud non modo recudi fecit in tomo secundo Geographorum Græcorum cum latina versione Vindingii notisque, & castigationibus: sed etiam subjecit eidem aliud Scymni ex eodem opere *fragmenta*, ex Anonymi maxime periplo quem Is. Vossius ediderat, collecta, quæ cum versione Jambica *Lucæ Holstenii* ad calcem notarum summi ejus viri ad Stephanum Byz. in lucem protulit Theodorus Ryckius Lugd. Bat. 1692. fol. Mentio Scymni Chii apud Apollonium Dylcolum hist. commentitiæ cap. 15. (uti Meursio probe observatum) & Stephanum Byz. variis in locis, & Scholiasten Apollonii IV. 277. ubi ἐν τοῖς περὶ Ἀσίας & 284. ubi ἐν τοῖς περὶ Εὐρώπης allegatur, ita enim pro ἐν τῇ 15' legendum docuit idem laudatus Holstenius.

X. MARCIANUS ex Heraclea Ponti oriundus, junior fuit Claudio Ptolemæo, Stephano autem qui eum sæpius laudat antiquior. Incertum idemne Marcianus qui Creticorum scriptor memoratur à Phrynicho apud Photium Cod. CLVIII. vel quem Synesius Epist. CI. ad Pylæmenem Ἑρμῆ λογιστὴν τύπον appellat, & quem Valentis Imp. filias Anastasiam & Carosam Grammatica præcepta docuisse refert Socrates IV. 9. Hist. Scripsit prosa Περίπλυν τῆς ἑξω θαλάσσης εἰὼς τε καὶ ἐσωτερίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μεγίστων νήσων *Periplum maris externi a)* maximarumque quæ in illo sitæ sunt insularum *libris II.* quorum prior integer exstat, de mari orientali & meridionali, posterior qui Oceanum Occidentalem & septentrionalem persequitur, capitibus tribus postremis de Africa, & capite de distantibus ab Roma ad insignes Orbis habitabilis urbes mancus ad

a) Mare externum opponit mari intra Europam, Africam, & Asiam quod satis accurate affirmat descripsisse Artemidorum. Τῆς μὲν γὰρ ἐντὸς Ἡρακλείων νησιῶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀκριβῆ τὸν περίπλυν πεποιήμεθα ἐν ταῖς ἐπιτομαῖς τῶν ἰα βιβλίων Ἀρτεμιδώρος τῆς Ἐφεσίου Γεωγραφίας, ὃν νομίζομεν τῆς κατ' ἡμᾶς θαλάσσης ἐπιμελέσασθαι περίπλυν ἐν τοῖς τῆς γεωγραφίας βιβλίοις πεποιηθαι. Lib. 2. pag. 35.

ad nos pervenit. Ante hos duos libros in quibus Claudii Ptolemæi & Protagoræ Geographia atque ἀναμετρήσει σεδίων usum se fuisse testatur, idem Marcianus composuerat *Epitomen librorum undecim Geographiæ Artemidori Ephesii*, è qua prologus tantum & Ponti utriusque, Bithyniæ & Paphlagoniæ periplus superest. Neque vero solum in hac Epitome secutus est Artemidorum, quem Olympiade CLXIX. hoc est centum circiter ante natum CHRISTUM annis claruisse refert, sed etiam alios, quos laudat his verbis: Οἱ γὰρ δὴ δοκῶντες ταῦτα μὲν λόγων ἐξήτακέναι ΤΙΜΟΘΕΝΗΣ ὁ Ῥόδιός ἐστιν ἀρχικυβερνήτης ἔδευτέρῃ Πλολεμαίῃ γεγονώς, καὶ μετ' ἐκείνον ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ b) ὃν βῆται ἐκάλεσαν οἱ μαρσεῖς προστάτες. Πρὸς δὲ τούτους ΠΥΘΕΑΣ τε ὁ Μασσαλιώτης καὶ ΙΣΙΔΩΡΟΣ ὁ χαρρακηνός. Καὶ ΣΩΣΑΝΔΡΟΣ ὁ κυβερνήτης τὰ καὶ πρὶν Ἰνδικὴν γεῖψας. ΣΙΜΜΕΑΣ τε ὁ τῆς οἰκισμένης ἐκείνης τὸν περίπλυν, ἐπὶ μὲν ΑΠΕΛΛΑΣ ὁ Κυρηναῖος καὶ ΕΥΘΥΜΑΝΗΣ ὁ Μασσαλιώτης καὶ ΦΙΛΕΑΣ ὁ Ἀθηναῖος καὶ ΑΝΔΡΟΣΘΕΝΗΣ ὁ Ἰάσιος καὶ ΚΛΕΩΝ ὁ Σικελιώτης, ΕΥΔΟΞΟΣ τε ὁ Ῥόδιος καὶ ἌΝΝΩΝ ὁ Καρχηδόνιος — — Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ΣΚΥΛΛΑΣ ὁ Καρυανδεύς καὶ ΒΟΤΘΑΪΟΣ — — Μετὰ δὲ τούτων τὸς πλείους ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ ὁ ἐφεσιος γεωγράφος, καὶ ΣΤΡΑΒΩΝ γεωγραφίαν ἑμὲ καὶ περίπλυν συντεθεικότες, ΜΕΝΙΠΠΟΣ τε ὁ Περγαμηνός c) ἀπὸ πλῆθος γεῖψας ἀκρεβέστεροι δοκῶσι πάντων τῶν περιηρημένων τυγχάνειν — — Ἐγὼ πόινυν πάντων τῶν μνημονευόντων προσκρίνας ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΝ τὸν ἐφεσίον ὀπιτομὴν τῶν ἐνδεκα βιβλίων ἔμνημονευόντος ἐποιήσαί μιν προσθεὶς καὶ ἑξ' ἑτέρων παλαιῶν τὰ ἐλλείποντα, καὶ πρὶν διαίρεσιν τῶν ἰα βιβλίων φυλάξας, ὥς μετρίαν μὲν γεωγραφίαν, τελειότατον δὲ περίπλυν ἀπεργάσαμαι. Primus Marcianum è codice Jo. Georgii Hervvarti Græce luci dedit David Hæschelinus Augustæ Vindel. 1600. 8. cum Scylace, Dicæarcho & Isidoro Characeno. Latine vertit & cum notis edidit in volumine primo Geographorum minorum sæpe jam ex merito mihi laudatus Jo. Hudsonus, Oxoniæ 1698. 8. subjunctis Menippi Pergameni & Artemidori Ephesii elogiis atque fragmentis. Marcianum respiciunt scholia ad Apollonium

E 3

quan-

b) De Timosthene & Eratosthene dixi lib. III. c. 18.

c) Idem Marcianus p. 65. Μένιππος ὁ Περγαμηνός καὶ αὐτὸς τῆς ἐντὸς θαλάσσης περίπλυν ἐν τρισὶν ἡθροισε βιβλίοις, ἱστορικὴν τινὰ καὶ γεωγραφικὴν ἐποίησατο τὴν ἐπαγγελίαν. Hoc Menippi opus, cujus novam editionem curasse se Marcianus p. 65. testatur, ἱστορὰ κύκλον vocat Crinagoras in Epigrammate quod edidit Salmasius ad Solin. p. 580. edit. primæ. Hinc constat Menippum non demum floruisse sub Imp. Commodō ut conjiciebat doctiss. Dodwellus diff. de ætate Marciani Heracl. §. 7. sed jam ante Augustum, sub quo fuit Philippus Thessalonicensis qui Crinagoræ Epigrammata, cujus memit & Strabo, coronæ suæ intexuit.

quando III. 558. in illis laudatur Artemidorus ἐν τῇ Ὀπιζομῇ τῶν γεωγραφούμενων.

X. AGATHEMER Orthonis (al. Othonis) F. Marciano antiquior esse creditur à viris doctis, d) & ad Septimii Severi tempora propius accedere, licet argumenta quibus utuntur non plane certa atque explorata sunt, & ab aliis (ut à Salmasio) Agathemerus iste suppar habetur Georgio Gemisto Plethoni, qui sæculo XV. post CHRISTUM natum claruit. Equidem Compendiarii ejusmodi scriptores frequenter antiquiorum verba transcribunt, è quibus ætatem illorum colligere valde lubricum est. Claudio Ptolemæo plurimum tribuit Agathemerus, sed quam longe ab ejus fuerit ætate remotus, nullo indubitato docet indicio. Laudat in limine libri prioris etiam alios antiquiores. ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ, inquit, ὁ Μιλήσιος ἀκασῆς Θάλεω πρῶτος ἐτόλμησε τὴν οἰκούμενην ἐν πίνακι * γράψαι. Μεθ' οὖν ἘΚΑΤΑΪΟΣ ὁ Μιλήσιος ἀνὴρ πολυπλοκῆς

d) Godfrid. Wendelinus apud Tennulium præf. ad Agathemerum, H. Dodwellus diss. de Marciani ætate §. 9. & in diss. de Agathemero.

• Tabulas Geographicas primum è Græcis composuisse *Anaximandrum* testatur etiam Strabo, Laërtius II. 2. & alii. Inter Ægyptios *Sesostri* hoc tribuit Eustathius ad Dionys. Καὶ Σέσωσρις δὲ Φασιν ὁ Αἰγύπτιος ποτὴν περιεληλυθὼς γῆν πίναξιν δὲ δέδωκε τὴν περίοδον, καὶ τῆς τῶν πινάκων ἀναγραφῆς ἐκ Αἰγυπτίους μόνον ἀλλὰ καὶ Σκύθας (Colchis: vide Marshamii Can. Chron. Sæc. XIV. p. 365. & Franciscum Bianchinum V. C. in Historia Universali è monumentis antiquis probata & Italice edita Romæ 1699. 4. cap. 30. p. 477. seq.) εἰς Θάυμας μεταδόναι ἤξιωσεν. Post Anaximandrum Hecataus, Democritus & Eudoxus similiter docuerunt brevibus in tabellis *πίκτος εἰσφέρειν mundos*, ut Propertii IV. 3. 35. verbis ad sententiam Græci scriptoris efferendam utar. Idem Eustathius: πινσκογραφίας κατὰρξαίμεν ἰσόρηται Ἀναξίμανδρος, Ἐκαταῖος δὲ μετ' αὐτὸν τῇ ταύτῃ τόλμῃ ἐπιβαλεῖν. Μετὰ δὲ Δημοκρίτος μαθητεύσας μεν Θάλητι, καὶ τέταρτος Εὐδοξος. Meminit etiam tabulæ Geographicæ æρæ ab Aristogora Mileti tyranni Cleomeni Lacedæmonio Regi allatæ Herodotus V. 49. Nec defuere qui jam apud sacrum scriptorem libri Josuæ XVIII. 8. seq. tabularum Geographicarum vestigium sibi visi sunt reperire. Conferatur Clariss. Kiloniensium Jctus & Mathematicus Samuel Reyherus Mathefeos Mosaicæ capite XXXII. Ex scriptorum porro Græcorum latinorumque monumentis varia de mappis Geographicis testimonia collegerunt Marsilius Cagnatus IV. 5. Var. Obs. Nicolaus Bergierius de publicis & militaribus Romani Imperii viis III. 17. Tomo X. thesauri Antiqu. Rom. Gerh. Joh. Vossius libro de Philologia p. 61. seq. Matthias Berneggerus Quæst. I. in Tacitum, Menagius ad Laërtii Theophrastum lib. V. sect. 51. Jac. Perizonius V. C. ad Æliani III. 28. Var. Hist. & Cangius in glossario latino, vocabulo *mappa mundi*. Apud Stephanum Byz. in Ἰνδία & Ἀθήνας per πίνακας & πινσκογράφας Xylander & Mauffacus putant denotari tabulas Geographicas, sed Holstenius & Abr. Berkelius in notis ad illa loca recte observant respici tabulas sive indices doctorum Virorum eorumque scriptorum

νῆς δηκρίδωσεν ὥς θωμασῆσαι τὸ πρᾶγμα. ἙΛΛΑΝΙΚΟΣ γὰρ Λέσβιος αἰνῆς πολὺς αὐτῶν ἀπλάσως παρέδωκε τὴν ἰστορίαν. Ἐἴτα ΔΑΜΑΣΤΗΣ ὁ Σιγριεύς τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἑκατὸς μεταγράψας πλείπλυν ἔγραψεν. Ἐξῆς ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ καὶ ἘΥΔΟΞΟΣ καὶ ἄλλοι πνὲς (*Timosthenem & Posidonium Stoicum aliquibus interjectis etiam nominat*) τῆς γῆς περιόδου καὶ περίπλους ἐπραγματεύσαντο. *Libros duos hujus Agathemerii Compendiariorum Geographiae expositionum, ὑποτυπώσεων τῆς Γεωγραφίας ἐν Πιζοῦ, scriptos ad Philonem e)* discipulum suum, lectuque haud indignos & nonnulla tradentes alibi haud obvia in lucem edere voluere viri docti I. Vossius, f) Lucas Holstenius g) & Godfridus Wendelinus: h) Sed primus ἐ Codice Jo. Jacobi Chifletii cum versione & notis vulgavit *Samuel Tennulius* Amstelod. 1671. 8. Deinde Scylaci subjecit *Jacobus Gronovius* V. C. qui avunculi notis suas addidit & versionem plusculis locis emendavit. Lugd. Batav. 1697. 4. Denique in Volumine secundo Geographorum mino-

rum

ptorum quales à Callimacho olim compositos dixi lib. III. c. 19. p. 478. seq. quem admodum patrum nostrorum memoria scriptor elegantissimus libro quo vitas doctorum virorum suavissimo stylo descripsit, titulum fecit Pinacothecam. Mirum est quod Jo. Xiphilinus p. 222. è Dione narrat Metium Pompusianum interfectum à Domitiano, quod imperium affectare videretur τὴν οἰκισμένην ἐν τοῖς ἔκαστων ταίχοις ἔχων ἐγγεγραμμένην. Utrum vero Diabolus Matth. IV. cum CHRISTO Servatori regna mundi ostendit, hoc fecerit demonstrata mappa Geographica, ut Viro summo Hugoni Grotio in mentem venisse videtur, aliis judicandum relinquo. Mihi quidem vel ideo hoc non videtur verisimile, quod nemini altus mons ascendendus sit, ut tabulam Geographicam vel inspiciat ipse, vel alteri inspiciendam relinquat. Consule etiam si placet Jo. Danielis Majoris Medici Kilon. scrutinium Medicum Satanicæ κοσμοδείξεως capite 2. Quales denique fuerint veterum πινάκες Geographici, rudiores præsertim illi ad itinerum directionem comparati, nullo clariore testimonio constat quam reliquiis Tabulæ Theodosianæ è Peutingeri schedis à M. Velfero editæ, de qua differui in Bibliotheca latina. De Agathodæmonis Alexandrini tabulis Geographicis dictum à me infra est in capite de Claudio Ptolemæo. De diaphragmatis sive lineolis quibus marium trajectus & itinera notabantur, conferendus Dodwellus diss. de Scylacis Peripli ætate §. 16. Libellus qui nautis portus & intervalla locorum monstrat, apud Græcos vocatur πορτολάν, de quo vocabulo Cangius. Tabulam veterem terræ sanctæ vulgavit Jacobus Bongarsius in tomo posteriore præclari operis quod inscripsit *Gesta Dei per Francos.* ap. Wechel. 1611. fol.

- e) Lib. I. c. 6. τῶν δὲ τὰ τῇ αἰδήσει ὥς ψεύδη ἀπολελεγμένα ἐπιστημονικῶς διορθώμενοι δὲν προσεπονήσαμεν καὶ αὐτοὶ τὴν ἑκ παντὸς ὥς ἐγχειρίδιον συνελθὲν πραγματείαν, ὥς ἂν ἐπὶ μνήμης ἔχῃς ὧς ΦΙΛΩΝ ἄρξῃ, ἔσα καὶ διὰ ζώσης φωνῆς παρ' ἡμῶν ἀκήκοας.
- f) G. Joh. Vossius lib. de Philologia p. 56.
- g) Lambec. r. de Bibl. Vindob. p. 113.
- h) Tennulius præf. ad Agathemerum.

rum è Gronovii fere editione repræsentavit recensuitque præstantissimus *Hudsonus* Oxon. 1703. 8. qui Codicis etiam Saviliani mentionem facit. Exstat quoque MStum hoc opusculum in variis Bibliothecis, Vaticana, Cæsarea, Regis Galliæ aliisque etiam privatis. In veteribus Inscriptionibus Agathemeris nomen plus simplici vice occurrit, ut notatum Wendelino. *L. Ælius Agathemer*, *C. Papirius Agathemer*, *C. Julius Agathemerus* & *C. Vatronius Agathemer* apud Gruter. & in marmoribus Arundelianis Γ. Αἴλιος Ἀγαθήμερος Ἐφέσι & Ἰπὶ τῷ ἱερῷ Ἀγαθήμ... Denique Epitaphium *Claudii Agathemeris* Medici, Myrtalesque ejus conjugis, quod integrum adscribam ex edit. Prideauxii p. 77.

Κλαύδιος ἱπὶ τῷ Ἀγαθήμῳ ἐνθάδε κεῖμαι
 Παντοίῃς δεδαῶς κραίπνόν ἄκυσμα νόσῳ.
 Ξυνὸν τῷτο δέ μοι καὶ Μυρτάλη εἶσα στυγύνῳ
 Μνήμα μετ' εὐσεβέων δ' ἔσμεν ἐν Ἡλύσιῳ.

Etiam in vita Persii pro Claudio Agaterno Medico Lacedæmonio, cujus convictu ille apud Cornutum usus esse traditur, Claudii Agathemeris nomen esse reponendum haud dubitat Reinesius in Epistolis ad Hofmannum p. 538. & in syntagmate Inscriptionum p. 610.

XI. Index Scriptorum in Geographis antiquis Græcis minoribus allegatorum.

Ex editione Clariss. Hudsoni, Oxon. 1698. & 1703. 8.

Tomo primo.

Æschylus. Agatharch. p. 12. in *Prometheo soluto*. Arrian. peripl. ponti Euxin. p. 19. & Anonymus II. Vossii p. 1.
Androsthene Thasius. Marcian. Heracl. p. 63.
Antiphanes Bergæus. id. 62.
Apellas Cyrenæus. id. 63.
Artemidorus Ephesus. id. p. 1. 6. 35. 37. 46. 63. 64. 65. 66. Anonymus periplus II. Vossii p. 10.

Basilis. Agatharch. 48.
Botthæus. Marcian. 63.
Cleon Siciliensis. id. 63.
Cleostratus Astrologus. Scylax p. 35.
Clinias Historicus. Agatharch. 2.
Demetrius. id. 48.
Demetrius Calatianus. Anonymus II. Vossii p. 10.
Demosthenes. Agatharch. 19. 21.
Dionysius Diogenis F. Marcian. p. 6.
Diophantus. Agatharch. p. 48.

Epho-

Ephorus. Anonymus If. Vossii p. 2.

3. 4.

Eratosthenes Cyrenæus Marcian. p. 6.

63. 64.

Eudoxus Rhodius. id. p. 63.

Euripides. Agatharch. p. 12.

Eythymenes Massaliota Marcian. p. 63.

Hanno Carthaginensis Marcian. p. 63.

Nearch. p. 40.

Hecataeus. Agatharch. p. 48.

Hegesias. id. 17.

Hermesianax. id. 19.

Herodotus. Arriani peripl. ponti Euxin. 16. 18.

Hesiodus. Agatharch. p. 6. 12.

Homerus. id. p. 12. Arrian. peripl. ponti Eux. p. 3. 8. 23.

Isidorus Characenus Marcian. p. 63.

Lycus. Agatharch. 48.

Menippus Pergamenus Marcian. 63.

65. 66. 67.

Phileas Atheniensis Marcian. 63.

Protagoras Geographus. id. p. 2. 35.

37. 55.

Ptolemaeus Geogr. id. p. 2. 6. 35.

Pytheas Massiliensis. id. 63.

Scylax Caryandensis. id. 63.

Simmeas Geogr. id. 63.

Sofander. id. 63.

Strabo. id. 63.

Timæus. Agatharch. p. 48.

Timosthenes Rhodius Marcian. p. 63.

64.

Xenophon. Arrian. peripl. ponti Eux.

p. 1. 3. 11. 13. 14. 15. 17. 24. &

Anonym. If. Vossii p. 15.

Tomo secundo.

Agatharchides. Plutarch. de flum. p. 22. Samius id. p. 20. de rebus

Phrygiis id. p. 22. quarto de lapidibus. id. p. 20.

Agathocles Milesius. id. p. 35. de fluminibus. ibid.

Agathocles Samius in Rep. Pessimuntiorum. id. p. 19.

Agatho Samius secundo de fluminibus id. p. 35. secundo rerum Scythicarum. id. p. 29.

Agathonymus in Perside. id. p. 37.

Alexander Cornelius tertio rerum Phrygiarum. id. p. 21.

Anaximander Milesius primus edidit πινυκα τῆς οὐκ ἐμμένης. Agathem. p. 1. Excerpta è Strab. p. 3.

Antimachus. excerpta è Strabone p. 119.

Antiphanes id. p. 16. Bergaus ὁ γράψας τὰ ἀπὸ αὐτοῦ. Scymnus p. 37.

Antisthenes tertio Μελεάχης Plutarch. de flum. p. 44.

Apollodori Chronographia Jamhis scripta, à temporibus Trojanis ad suam etatem. Scymnus p. 2.

Aratus. Excerpta è Strab. p. 120.

Archelaus primo de lapidibus. Plutarch. de flum. p. 20. tertio de fluminibus. id. p. 50.

Archilochus. Excerpta è Strab. p. 137.

Aretazes ἐν τοῖς Φρυγιάκοις. Plut. de flum. p. 25.

Aristarchus Scymn. p. 2. Excerpta è Strab. p. 8.

Aristobulus decimo de lapidibus. Plut. de flum. p. 28.

Aristonymus. id. p. 48.

Aristoteles. Excerpta è Strab. p. 34. 194. quarto de fluminibus Plut. de flum. p. 50.

Arrianus (de Alexandro M.) Excerpta è Strab. p. 143.

Artemidorus. (Ephesius) Agathem. p. 12.

Athenodorus. Excerpt. è Strab. p. 31.

Camaro primo Ἰνδικῶν. Plut. de flum. p. 9.

Callias. Scymnus p. 8.

Callimachus. Excerpta è Strab. p. 44.

Callisthenes tertio de venatione. Plutarch. de flum. p. 9. *Sybarita,* decimo tertio Γαλατικῶν. id. p. 13.

Chrysermus Corinthius Octavo Ἰνδικῶν. id. p. 3. tertio de fluminibus. id. p. 16, 40. primo Πελοποννησιακῶν. p. 36.

Cleantes primo de montibus. id. p. 34. tertio Theomachie. p. 12.

Cleon Siculus. Scymn. p. 7.

Clitonymus tertio Τεργικῶν (an Θεγκικῶν) Plut. de flum. p. 8

Clitophon. id. p. 17. tertio κτισεων. p. 14. decimo Ἰνδικῶν. p. 39. *Rhodius* id. p. 50.

Crates Excerpta è Strab. p. 8.

Crates Milesius. Agathem. p. 2.

Ctesias primo de fluminibus. Plut. de flum. p. 39.

Ctesias Cnidius secundo de montibus id. p. 43.

Ctesias Ephesius primo Perseidos. id. p. 36

Ctesiphon I. de Arboribus. id. p. 37. XIII. de arboribus. p. 47. primo Περγικῶν. id. p. 45.

Ctesippus secundo Σκυθικῶν. id. p. 11.

Damastæ Citiensis periplus. Agath. p. 2.

Demaratus tertio de fluminibus. Plut. de flum. p. 20. quarto de Phrygia. id.

Demetrius Calatianus. Scymn. p. 7. 41. 46. 51.

Democriti γῆς περιόδος. Agathemer. p. 2.

Demodocus primo Heracleæ. Plutarch. de flum. p. 36.

Demostratus Apameensis. id. p. 19. secundo de fluminibus. id. p. 25.

Dercyllus primo de lapidibus. id. p. 39. tertio de montibus. p. 3. 17. tertio Αἰτωλικῶν. Plut. de flum. p. 44. primo Σατυρικῶν p. 21.

Diogenes Stoicus Apollodori praeceptor. Scymnus p. 2.

Dionysius Chalcidensis. id. p. 7.

Dorotheus Chaldaeus secundo de lapidibus Plut. de flum. p. 46.

Empedocles. Excerpta è Strab. p. 119.

Ephorus. Scymn. p. 7. 27. 31. 49. 50. 51.

Epicharmus. Excerpta è Strab. p. 119.

Eratosthenes. id. p. 5. 19. Scymnus p. 7. 24. Agathem. p. 2.

Eudoxi γῆς περιόδος. Agathem. ibid.

Evemerides Cnidius. Plut. de flum. p. 21.

Evemerus. Excerpta è Strab. p. 16.

Eupho-

- Euphorion.* id. p. 119.
Euripides. Dicæarch. p. 22.
Hecataeus Milesius. Excerpta è Strab. p. 3. Agathem. p. 2.
Hellanicus Lesbius. Agathem. p. 2.
Heracitus Sicyonius secundo de lapidibus. Plut. de flum. p. 27.
Hermesianax Cyprius. id. p. 5. 48. secundo rerum Phrygiarum. id. p. 25.
Hermogenes. id. p. 34.
Herodotus. Scymn. p. 8. 32. Excerpta è Strab. p. 8. 84. 150.
Hesiodus. Eadem excerpta p. 119. 186.
Hipparchus. id. p. 16. 23. Agathem. p. 2.
Homerus. Excerpta è Strab. p. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 12. 13. 16. 45. 60. 63. 83. 84. 102. 104. 106. 107. 109. 112. 113. 115. 116. 118. 119. 122. 123. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 137. 155. 157. 160. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 178. 181. 214. 221. 228.
Jason Byzantius ἐν Τετραβιβλίοις (forte Τετραβιβλίοις) Plut. de flum. p. 23.
Jon. Excerpta è Strab. p. 119.
Laon Poëta. Dicæarch. p. 17.
Leo Byzantius in libris Βολωνιαίων. Plut. de flum. p. 5. tertio de fluminibus. id. p. 48.
Lysippus. Dicæarch. p. 10.
Menippus (Pergamenus) Agathem. p. 12.
Nicanor Samius secundo de fluminibus. Plut. de flum. p. 33.
Nicias Mallotes de lapidibus. id. p. 40.
Pherecrates. Dicæarch. p. 19.
Pherecydes. Excerpta è Strab. p. 186.
Phileas Dicæarch. p. 3.
Philiscus. id. p. 20.
Pindarus Excerpta è Strab. p. 55.
Plato id. p. 12. 135.
Plesimachus δευτέρῳ Νόσων. Plut. de flum. p. 38.
Polybius. Excerpta è Strab. p. 30. 41. 99.
Posidippus Comicus. Dicæarch. p. 14. 23.
Posidonius. Excerpta è Strab. p. 31. 35. 75. 176. 208. 214. *Stoicus.* Agathem. p. 2.
Ptolemaeus (Geograph.) Agathem. p. 17. Excerpta è Strabone p. 21. 99. 226.
Pytheas Massiliensis. id. p. 13. 16. 39.
Sophocles. Dicæarch. p. 16. Excerpta è Strab. p. 119.
Sostrhenes XIII. ἱβηρικῶν. Plut. de flum. p. 32. *Cnidius.* p. 34.
Sostratus de fluminibus. id. p. 4. in primo μυθικῆς ἰσορίας συναγωγῆς. id. p. 29.
Thales Agathem. p. 1. Excerpta è Strab. p. 3.
Theophilus X. de lapidibus. Plut. de flum. p. 47.
Theopompus. Scymnus p. 22.
Thrasyllus Mendesius ἐν Τετραβιβλίοις (forte Τετραβιβλίοις) Plut. de flum. p. 24. ἐν Αἰγυπτιακοῖς. id. p. 31. tertio de lapidibus. id. p. 24.
Timæus. Scymnus p. 13. 24. Excerpta è Strab. p. 55.
Timagenes Syrus. Plut. de flum. p. 13.

Timagoras de fluminibus. id. p. 42.

Timolaus primo Φρυγιάκων. id. p. 19.

Timosthenes. Scymnus p. 7. Agathem. p. 5. 13.

Timotheus ἐν Ἀργολικοῖς. id. p. 35. XI.

de fluminibus. p. 7.

Xenophon. Excerpta è Strab. p. 148.

Zeno. Dicæarch. p. 12.

XIII. EUSEBIUS Pamphili, Cæsarensis Episcopus circa annum CHRISTI 340. denatus, præter tot alia doctrinæ atque industriæ singularis monumenta præclara, quæ capite postremo hujus libri perstringam, scripserat ad Paulinum Tyri Episcopum libros duos περὶ τῶν τοπικῶν ὀνομάτων ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ, *de nominibus locorum & urbium in sacra Scriptura.* Horum priore libro, qui intercidit, nomina illa locorum quæ Hebraica in sacris litteris occurrunt interpretatus in Græcam linguam, subjunxerat *topographiam terræ Judææ & distinctas tribuum sortes, ipsius quoque Hierusalem templique in ea cum brevissima expositione picturam*: Καὶ ἔπειτα ὡς ἐν γραφῇς τύπῳ (ita leg. pro γραφαῖς) τῆς πάλαι Διαβοήτης μητροπόλεως αὐτῆς, λέγω δὴ τὴν Ἱερουσαλήμ, τῆς ἐν αὐτῇ ἱερᾷ Διαχαράξας μετ' ὧν διαφύσεσθαι τῶν εἰς τὰς τόπους ὑπομνημάτων. Libro posteriore qui adhuc exstat, ordine alphabeti eadem nomina persecutus Eusebius, singulorum locorum situm & quomodo sua ætate appellarentur explicavit. Hic diu lectus est latine tantum inter *S. Hieronymi* opera, qui librum istum Eusebii de locis Hebraicis vertit, atque in Palæstina ipse diu versatus non pauca emendavit & addidit. Pluribus tamen locis Hieronymi liber corruptus ad nos est delatus, unde *mendosissimum* vocat Andreas Masius p. 198. commentarii luculenti in Josuæ historiam, quo inter alia variis eum locis illustravit correxitque. Græce primus edidit *Jacobus Bonfrerius* è Soc. Jesu, nactus exemplar (mendis scatens & ipsum) in Bibliotheca Regis Christianissimi. Edidit autem præfixum eruditis suis commentariis in Josuam, Judices, & Ruth Paris. 1631. fol. atque iterum 1659. fol. apud Cramoisiū. Et quemadmodum Eusebium ex Hieronymo, ita hunc ex illo vicissim emendavit, faciliiori omnia ordine digessit, novam suam versionem, notas insignes & supplementa, tabulam item Chorographicam Palæstinæ subjunxit, ut merito habeatur hoc volumen sive Onomasticon urbium & locorum S. Scripturæ ad Geographiam sacram illustrandam ex omnibus quæ hætenus exstant præcipuum atque princeps. Ab eo tempore *Joannes Marcianæus* Monachus Benedictinus in præclara sua Operum Hieronymi editione Tomo secundo Paris. 1699. fol. hunc Eusebii librum Græce ad exemplar MS. denuo recensitum cum versione Hieronymi ad MSS. codices castigata iterum exhibuit, idcirco pluribus locis meliorem dedit, sed omissis Bonfrerii notis, quod factum

factum nollet Richardus Simon in Epistolis Criticis Basileæ editis. Denique Bonfrerianam editionem integram, collata Marcianæ industria longe nitidius emendatiusque recudi curavit, & castigationes suas addidit vir doctissimus *Joannes Clericus*, subjuncta Bonaventuræ Brocardi Monachi Ord. Prædicator. qui circa A. C. 1283. in terra sancta versatus est, Palæstina, latine scripta. Amstelodami hoc ipso anno 1707. fol. Confer si placet ejus Bibliothecam selectam Tomo XIII. sub init. Etiam Petrus Bertius pridem Geographiam sacram ad Eusebii librum *περὶ τοπικῶν ὀνομάτων* molitus fuit, ut ex ejus digesto novo de aggeribus & pontibus ad mare structis refert Vossius cap. XLIV. §. 35. de scientiis Mathematicis. Bertio defuncto ejus Eusebiana ex Menagii munere ad Is. Vossium transmisit Claudius Sarravius, ut constat ex hujus Epistolis p. 267. edit. primæ. Eusebium auctorem esse hujus libri præter rationem dubitarunt nonnulli eruditi uti Petavius ad Epiphan. Laudatur sub Eusebii nomine etiam à Procopio Gazæo ad librum Judicum p. 503.

XIV. STEPHANUS Grammaticus Byzantinus auctor *Ἑθνικῶν* sive Lexici quod eruditorum manibus teritur Geographici, Eugenio in schola, quæ Imperatorum auspiciis CPoli florebat, successit, si credim⁹ Thomæ de Pinedo, qui id probat ex his verbis in voce *ἀνακτίρεια*: *Εὐγένιος ὁ πρὸς ἡμῶν τὰς ἐν τῇ βασιλίδι σχολὰς διακοσμήσας*. Verum recte observatum à Guil. Xylandro, Theodoro Ryckio & Abr. Berkelio est, hæc non Stephani sed Epitomatoris *Hermolai* verba esse videri, de quo Svidas: *Ἑρμόλαος γραμματικὸς Κωνσταντινουπόλεως, γραψας τὴν Ἱστορίην τῶν ἑθνικῶν Στεφάνος Γραμματικὸς πρὸς Φωνηθεῖσαν Ἰασηνῶν τῷ βασιλεῖ*. Idem Svidas auctor est Eugenium CPoli docuisse sub Anastasio Imp. qui Justinianum, cui Hermolaum Epitomen suam inscripsisse constat, in Imperio antecessit. Ex quibus perspicuum esse videtur, non Stephanum sed Hermolaum Eugenio in schola successisse, licet fuerit etiam antiquior quidam Eugenius Themistii Pater, sed is non Grammaticus verum Philosophus à Constantio celebratur. Non minus ambiguum est, utrum in aliis locis, quæ ad probandam vel inquirendam Stephani ætatem Berkelius allegat, loquatur Hermolaus, an ipse Stephanus. Ex Tzetza autem Stephani opus in Chiliadibus citante ne minimæ quidem notæ conjectura de illius ætate peti potest, etsi non minimam posse colligi eidem Berkelio videbatur: qui vero possit, cum Tzetza sexcentis propemodum annis scripserit post Hermolaum, nec hilum addat, ex quo ætatem Stephani discamus. Hæc enim ejus sunt verba Chiliad. 3. hist. 100. agentis de Heraclea, quæ ante dicta Perinthus:

Ὁ Ἀπολλόδορος φησι πάντῃ πῶς ἰστέον
 τῶν περὶ νήσων πόλεων καὶ δήμων ἢ βιβλίων
 Στέφανον ὁ Βυζάντιος, ὃς γράφει περὶ πάντης,
 περὶ τῆς Ἡρακλείας δὲ γράφει τῆς ἐν τῷ Πόντῳ.

Ubi in transcurso cum doctissimo viro Thoma Galeo cap. 8. diss. de scriptorib⁹ Mythologicis discedere liceat à Celeberrimi Vosii sententia, qui in opere de Historicis Græcis putavit à Tzetza h. l. allegari librum Apollodori περὶ νήσων πόλεων καὶ δήμων. Ceterum è fragmento Segueriano & ex iis, quæ non ex Epitome sed ex Stephani opere ipso supersunt apud Constantinum Porphyrogenetum, patet illum scripsisse non tantum post Athenæum Naucraticum & Grammaticum Herodianum, id est post Marci Antonini & filiorum tempora, sed & post Marcianum Heracleotam, qui Synesii æqualis fuit, ut adeo eundem necesse sit vixisse post Arcadium Honoriumque, quæ opinio fuit viri summi & de bonis litteris, Stephano autem cum primis, præclare meriti Lucæ Holstenii Hamburgensis. Itaque minus audiendus Johannes Tristanus argumento leviori ductus, cui ante Gallienum vixisse, longeque quam vulgo antiquior fuisse Stephanus videbatur, T. 2. operis præclari numarii p. 81. Plane autem ratio fugit virum doctum, * qui in Italia antiqua p. 1234. Eustathium Stephano antiquiorem putavit, cum Eustathius tot sæculis illo junior in commentariis ad Dionysium Periegetem & ad Homerum frequentissime Stephanum ejusque Ἑθνικά, nec Stephanum modo, sed & Stephani Epitomen, τὸν τὰ Ἑθνικά ὑπερτέμνοντα alleget, non quidem quod integro Stephano usus non fuerit Eustathius, ut Thomas de Pinedo suspicatur, cum contrarium pridem ostensum sit à Berkelio ex locis ubi Eustathius ex Stephano profert, quæ in nostro hodie desiderantur: (Confer Clariss. Neocorum ad Svidam in παρθεσίῳ.) sed quia Hermolaus nonnulla adjecerat passim operi, quod in Epitomen contraxit. Unde puto etiam minus tuto nos posse cum Holstenio, Berkelio, Theodorio Rycquio affirmare, quod Stephanus religione Christianus fuerit, etsi in vocabulo βητλεέμ legimus verba Christiani procul dubio scriptoris: ἐν ᾗ γέγονεν ἡ κατὰ σάρκα γέννησις τοῦ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν. Ecquis vero nos docebit hæc Stephani esse, non Hermolai? Non miror igitur viro doctissimo Septimio Florenti Christiano in mentem venire potuisse, ut Ἑθνικῶν auctorem Ethnicis adscriberet in notis ad Aristophanis Irenem p. 77. Quod etiam facit Richardus Montacutius p. 177.

Appa-

* Vide Berkelii præf. ad Stephanum.

Apparatus, Stephanum in originibus sacris & Hebraicis mire hallucinari observans. Quamvis aliud videtur Eduardo Bernhardo litterarum illarum peritissimo, qui p. 49. ad Josephum non dubitat Stephanum laudare tanquam orientalium originum sedulum indagatorem. Confer Bocharti Chanaan II. 12. Ceterum rectius nos fortassis cum præstantissimo Petro Bælio in Lexico Historico-Critico nihil definimus, & hoc totum de * religione Stephani in medio relinquimus. Quantum vero ii qui veterum scripta in Epitomas redegerunt licere sibi in illa olim putaverint, non uno exemplo norunt viri eruditi, ut minime necessarium sit ea de re hoc quidem in loco plura verba facere.

Stephani opus ab auctore videtur inscriptum fuisse *Ἑθνικά*, ita enim Svidas & sæpe Eustathius appellat, & svadet scopus operis haud postremus, qui ad Grammaticam *τεχνικὴν* pertinet, & est nomina gentilia docere, quomodo à gentium, regionum, insularum, urbiumque, pagorum, & fluviorum nominibus recte deduci debeant, quod veterum scriptorum auctoritate plerumque facit, imo semper hoc eum facere, si opus ipsum Stephani exstaret integrum, videremus: etsi ipsum sæpe ex ingenio formare sua *ἑθνικά* notat II. Vossius ad Melam p. 45. Ita etiam opus suum inscripserat Orus sive Orion Grammaticus, cujus liber secundus *περὶ ἑθνικῶν* Stephano citatur in *Ταῦτα*. Diversum tamen institutum fuit Damastæ Sigeensis in *ἑθνῶν καὶ πόλεων καταλόγῳ*, Diogeniani *ἐν πίνακι πασῶν ἐν τῇ γῇ πόλεων* aliorumque, qui de Regionibus vel urbibus tractarunt Geographorum more vel Historicorum. Neque huc spectant Hippiaæ Delii vel Callimachi *ἑθνικαὶ ὀνομασίαι*, Hellanicique & Zenodoti scripta ejusdem argumenti, quibus in scriptis de vocabulis & idiomatis nationi alicui peculiaribus agebant, ut alio loco diximus. Ceterum in versione Græca Catalogi Hieronymiani, quæ ad Sophronium vulgo refertur, statim sub initium alio longe sensu *οἱ τὰ ἑθνικά συντάξαντες* sunt scriptores Ethnici sive pagani. Stephani porro *Ἑθνικά* in plures libros digesta erant, ita quidem, ut cum litera O jam inciperet liber sextus & trigessimus, ut ex manu exarato Epitomes codice Perusino & Salmasii, qui Palatino MS. usus fuerat observatione docuit Vir Clariss. Jacobus Gronovius. Hinc patet, falli Joh. Rualdum, qui in vita Plutarchi cap. 1. citat Stephanum Byzantinum libro XXII. *περὶ πόλεων*, produciens locum ex voce *χαίρωνεία* & capite 6. afferens non nihil ex voce *Τάναχαι* laudat librum XIX. Nempe singulis litteris singulos

* Fateor tamen me valde inclinare in eorum sententiam, quibus Stephanus videtur fuisse Christianus.

libros à Stephano tributos, perperam putabat vir doctus. Equidem jam cum Xylandro non licet amplius dubitare litterarum ordinem secutum fuisse τὸν Ἑθνικογράφον, ita tamen, ut unica littera plures interdum impleret libros, singulis præmisso indice nominum, de quibus esset dicturus. Utrumque patet ex calce fragmenti, quod ex Bibliotheca Petri Segvieri Franciæ Cancellarii primus in lucem protulit Samuel Tennulius addita latina versione & notis Amstelod. 1669. 4. Eidem fragmento Theophilus nescio quis, qui illud in membrana descripsit, hoc tristichon adjecerat:

Σφάλματα καλλιγράφων πολυώδυνα μύρια φεύγων
 Χερσὶν ἑαῖς Θεόφιλος ὅλας ἐγράψατο βίβλους
 Τῶν ἑθνικῶν * Στεφάνοιο σοφῆς σάζοντα μελίτης.

Titulus autem hic præfigitur: Στεφάνος γραμματικῆς Κωνσταντίνης πόλεως περὶ πόλεων νήσων τε καὶ ἑθνῶν δῆμων τε καὶ τόπων καὶ ὁμωνυμίας αὐτῶν καὶ μετωνομασίας καὶ τῶν ἐντεῦθεν ἑθνικῶν τε καὶ τοπικῶν καὶ κτητικῶν τε ὀνομάτων, qui titulus plenissime quidem, quæ in Stephani libro continentur exponit, sed librarii potius merces emtori venditantis, quam auctoris esse videtur. Nomina quæ fragmentum istud libri decimi pars postrema persequitur, sunt δύμη, usque ad extremum litteræ Δ, nisi quod in vocabulo δώριον magna & aliquot paginarum lacuna est. Facile autem patet, si quis vulgatos Stephani codices cum hoc fragmento conferat, quam multa omiserit Hermolaus in sua Ἑθνικῶν Ἐπιτομῇ, quæ sola nobis hodie omisso Stephani opere superest, apparetque recte affirmasse H. Vossium, qui idem fragmentum tum adhuc ἀνέκδοτον non semel laudavit in suis ad Melam notis, vix vicesimam partem ἑθνικῶν descriptam ab Hermolao, unde fuere quibus in mentem venit non Epitomen ipsam sed epitomen epitomes nos duntaxat habere. Confer Bailleti judicia de præstantissimis quibusque scriptoribus T. I. p. 461. Caspar itaque Barthius epitomatori indignatus in Bibliotheca sua sive libro octavo epidorpidon de Stephano ita scripsit:

*Cui iste fractus est liber, male incestus
 In orbis ambitum coactor existit.*

Ceterum id, quod dixi integri Stephani fragmentum Segvierianum post Tennulium versione & notis illustravit Abraham Berkelius, Lugd. Bat.

* Ita in MS. legi, non ut editum est ab aliis, τοπικῶν, testis Jac. Gronovius V. C.

Bat. 1674. 8. idemque suæ Stephani editioni postea suo loco p. 312. seqq. inseruit, & iterum ad calcem sui Stephani nova versione & notis locupletatum exhibuit *Thomas de Pinedo*. Partem fragmenti, quæ de Dodone agit, peculiariter (post trium viros illos) Academicis exercitationibus illustrandum sibi sumsit *Jacobus Gronovius* V. C. Lugd. Bat. 1681. 4. adjecta Stephani Lemonii erudita de oraculo Dodonæo Epistola, & notis doctissimis *Eduardi Bernhardi*. Pars illa fragmenti Seguieriani ex Gronovii editione recusa etiam est Tomo septimo thesauri Antiquitatum Græcarum. Equidem fatendum est Stephanum per universum opus non pauca adspargere de urbium populorumque veris & fabulosis originibus, recensere passim viros doctos, qui in civitate vel regione, de qua agit claruerunt, aliaque tradere quam plurima Historici & Geographici argumenti, ita quidem, ut si præcipue ipsum Stephanum non Stephani *ἑπιτομὴν* haberemus, minimam operis partem tributam videremus exponendis nominibus gentilitiis & patronymicis, unde vocem *ἑθνικῶν* paulo laxius à Stephano acceptam suspicabatur acutissimus *Bælius*, cujus verba ex T. 3. Lexici p. 2793. adscribam: *il n'y a nulle apparence que le dessein principal de ce Grammairen ait roulé sur l'explication de ces termes derivatifs. C' étoit apparemment la plus petite partie de son projet, & un accessoire de son ouvrage. J'avoue qu'il est fort soigneux de marquer ces sortes de noms, mais cela n'occupe que tres peu de place en comparaison des faits qu'il rapporte, & des temoignages qu'il cite. Et que seroit ce si nous avions tout l'ouvrage? nous y verrions une ou deux lignes par article pour l'explication du nom adjectif formé du nom de la ville, & nous verrions quelquefois des pages toutes entieres dans un seul article. Je croi sauf meilleur avis que le titre *ἑθνικῶν* se rapporte à toutes les observations qui se peuvent faire sur un peuple, sur un lieu, en tant qu'on se borne aux origines & à l'histoire Geographique.* Integro Stephani opere præterea usus *Constantinus Porphyrogenetus*, ut patet conferenti caput XXIII. & XXIV. libri de administrando Imperio cum iis, quæ in vulgata *Hermolai Epitome de Iberia & Hispania* leguntur. Ac jure mireris *Meursium* virum doctiss. in editione operum *Constantini* hoc non observasse, qui duo ista capita, quoniam de illis emendandis desperabat, sine interpretatione latina edidit. Sed caput XXIII. emendatum & latine versum *Berkelianæ* Stephani editioni p. 408. seq. integrum insertum est. In capite XXIV. omnia recte se habent, nisi quod verba *κοῖντ' ὁ τῶν Ῥωμαίων πλέμαρχ' ἐν αὐτοῖς Ἰσπανίαις* delenda videntur, utpote quæ nihil aliud sunt quam nota ex ora libri in textum recepta: & postremum verbum *πανωνία* ex *Plutarcho* de fluminibus

& Plinio lib. 3. cap. 1. Hist. mutandum est in *Παρία*. In libris ejusdem Constantini de thematibus Imperii Orientalis plura ex Stephano, longe iis, quæ Hermolai Epitome exhibet, locupletiora occurrunt. Vide lib. 2. thema 6. 9. 10. 12. &c. etsi raro nominatur ipse Stephanus, quod tamen fit themate IX. de Sicilia, ubi Stephani Grammatici nomen diserte exstat. Consulenda etiam excerpta Constantini Peiresciana ab Henr. Valesio cum versione ac notis vulgata p. 493. Stephanum ἐν τῷ *ᾧ ἐνὶ κύπε* laudat magni Etymologici auctor & ex eo Varinus in *σΦηκεία*, quod apud Vossium p. 416. de Historicis Græcis redditur *libro de Cypro*. Sed verisimilius est ab Etymologo respici *ἐθνικά* Stephani in voce *κύπερος* (ubi *σΦηκείας* hodieque meminit Epitome) quam singularem de Cypro librum. Aut in Etymologico non *Stephanus* legendum sed *Philostephanus*, (Cyrenæus ille fuit Callimachi familiaris) cujus *περὶ κύπε* laudat Clemens Alexandrinus in protreptico, atque idem Vossius partem esse putabat operis *περὶ νήσων*, eodem auctore, tot veteribus celebrati. Certe Isaacius Tzetzæ ad Lycophronem, qui Stephani quoque alibi meminit, eadem verba quæ apud Etymologum habentur producit ex Philostephano ἐν τῷ *περὶ κύπε*, ut ante nos annotavit Abrahamus Berkelius. Ab eodem observatum est, *ἐθνικογράφον* laudari præterea à Svida in *Νακῶν*, & *Νάξης*, ut auctorem Scholiorum ad Epigrammata Græca, Bisetum ad Lysistratam Aristophanis, aliosque juniores innumeros silentio involvam. Hermolai Epitomatoris mentionem occurrere in Eudociæ Macrembolitissæ Joniis MSS. testatur Carolus Fraxinetus sive du Fresneus in Glossario Græco. In edita Stephani Epitome considerantur in littera Κ nomina quædam incipientia à ΚΕ tum omnia à ΚΗ, ΚΙ, ΚΛ, ΚΝ, & non pauca à ΚΟ. Neque hæcenus repertus est, qui illam lacunam suppleret, etsi Josephus Scaliger Epistola ad Janum Gruterum quæ inter editas est 431. testatus est Nicolao * Sophiano præter alios codices Græcos fuisse etiam integrum Stephanum (hoc est integrum Epitomen Stephani) cum toto Κ & Λ. Equidem in Λ nullam lacunam suspicati sunt vel primus editor Aldus, vel post eum alii: nullum tamen nomen à ΛΕ incipiens occurrit, & in reliquis hujus litteræ quandoque parcius esse videtur, unde Scaligero venire in mentem potuit etiam litteram Λ imperfectam in vulgatis codicibus circumferi. Præterea Joh. Passeratius integra Stephani Epitome usus fuisse perhibetur ex eo, quod Stephanum in voce *κῆφια* laudat illustrans Elegiam sextam

secun-

* Non Nicolaus sed Michael Sophianus illos græcos codices habuit. Vide Paulli Colomesii Opuscula p. 57.

secundi libri Propertii Poëtæ. Quamquam Nicolaus Lloydius, qui locum eundem respiciens hoc de Passeratio tradiderat ad Caroli Stephani dictionarium historicum in *Argynnīs*, postea per litteras à Thoma de Pinedo rogatus rescripsit se de ipsius fide dubitare. Dubitat etiam jure meritoque Berkelius, & productam à Passeratio fabulam ex Epitome Stephani in voce Ἀργυρῶν peti potuisse observat.

Primus Stephani Epitomen Græce in lucem edidit *Aldus Manutius* Romanus Venetiis A. 1502. fol. dicatam Johanni Taberio Brixiensi. Hinc ex *Juntarum* officina prodiit Florentiæ A. 1521. fol. Ab eo tempore *Conradus Gesnerus* Basil. 1553. 1560. fol. in secunda & tertia editione onomastici nominum priorum, nomina locorum ex Stephano latine interpretatus adjecit, non paucis etiam castigatis ut ipse in præfatione & Epistola de libris à se editis p. 23. testatur. In Gerhardi Johannis Vossii libro de scientiis Mathematicis p. 410. leges *satis omnibus liquere, quod Stephanus multum debeat Xysto Betulejo*, quod olim Vossium secutus & ipse in exercitatione de Lexicis A. 1689. Lipsiæ edita scripsi. Sed jam non dubito à Vossio perperam nominatum Xystum pro doctissimo Xysti discipulo *Guilielmo Xylandro*, qui Basileæ A. 1568. fol. Stephanum innumeris locis emendatum cum suis castigationibus, Græce, subjecto auctorum ab ἐπιλογαῖς laudatorum indice recudendum dedit, & hac editione procul dubio optime de Stephano promeritus est. Sunt, qui latinam versionem etiam simul edidisse affirmant, sed & hos falli constat, quamvis versionem promisit molitusque fuit Xylander, cujus partem Heidelbergæ ab ejus heredibus redemit & A. 1626. ad Holstenium misit vir summus *Claudius Salmasius*. Hic & ipse Stephanum cum versione & animadversionibus edendum aliquando in se suscepit, ut patet ex ejus notis ad Inscriptionem Herodis Attici p. 29. verum à latine transferendi labore detertere eum non dubitavit *Josephus Scaliger* his verbis epistola CCXLV. scripta A. 1607. 3. Id. Maji. *Tamen prius Stephani ἐνυμνα à te expectamus, siquidem parata habes: in illo auctore melior pars litterarum καὶ πῶς ἔλαμβδα deest. Et præterea multa sunt suspecta, alia perspicue vitiosa, quibus sine codice mederi ne optima quidem ingenia possunt. Quid est, quod è re litteraria magis facere possis, quam hæc publicare. Sed quomodo ulla interpretatio latina è dignitate adjici possit, non video; Est enim m. rum Lexicon, ut Pollux, cujus, qui versionem latinam dedit, magis sese illo facto traduxit, quam commendavit. Hæc est sententia mea, non qui te à tua dimovere postulem. Nam si tibi ita videtur, nolim te à proposito tuo deter-*

rere. Melius tamen tibi consultum fore credo, si hoc labore supersederis, ex quo tenuissimus ad imperitos, nullus ad doctiores fructus, ad te vero nulla gloria proventura sit. Quæ viri maximi verba respiciens Jac. Gronovius Exercitat. de Dodone p. 12. Vehementer, inquit, mihi placuit sententia Josephi Scaligeri negantis se videre, quomodo è dignitate Stephano aliqua interpretatio posset adjici. Unde quoque Salmasium novimus consilium vertendi hujus Lexici quod ante formaverat abjecisse, & plane hunc laborem non dubitavit supervacuum vocare magnus Casaubonus. Forte igitur memoria fefellit Antonium Clementium qui in vita Salmasii p. 28. cum retulisset virum hunc, vel juvenem potius supra laudes, (tunc enim vix * viginti annorum fuit) præter alia Stephanum quoque sexcentis amplius locis emendatum ac maxima ex parte ex antiquissimo codice Bibl. Palatinæ auctum ad prælum paratum habuisse, subjungit: Cui, si bene memini, versionem etiam adjecerat, potius temporis fallendi & styli exercendi gratia, quam quod necessarium judicaret. Sed & Leo Allatius p. 147. apud Urbanarum versionem pariter & notas eruditissimas in Stephanum à Salmasio ad prælum paratas fuisse testatur. Quod vero p. 29. scribit idem Clementius, certo sibi constare, non periisse eum thesaurum nec in Bibl. & *manuscriptis* à multis retro annis extitisse, sed hæere apud virum quendam eruditissimum, cui usum codicis sui Salmasius concesserit, vix dubitem verba hæc, si non ad Is. Vossium, ad Lucam certe Holstenium respicere, cui Salmasius & partem versionis Xylandri, quam forte pro Salmasiana habuit Clementius, & suum Stephanum utendum amice concesserat. Usus Holstenius præterea codice Isaaci Casauboni, quem similiter non mediocrem operam in isto auctore castigando posuisse constat, vel ex lectionibus ejus Theocriteis, in quibus cap. 1. Stephanum sexcentis mendis liberatum edere promittit, neque ob aliam causam illam curam abjecisse videtur, quam quod Salmasio idem cordi esse intellexisset, cujus Stephanus tempore interjecto pervenit in Bibliothecam Isaaci Vossii, qui Berkelio utendum illum dedit. Carolus præterea Sigonius de Stephano illustrando cogitasse fertur, uti Johannes Hartungus quoque teste Simlero & Aloysius Gradenicus Bibliothecæ Venetæ S. Marci præfectus teste Kœnigio in Bibl. & Colomesio in Bibl. selecta p. 48. seq. ut omittam Nicolaum Lloydium & viros doctissimos, qui obiter non paucis Stephani

* Antonius Clementius affirmat Salmasium natum esse A. 1596. Ita vix undecim fuisset annorum, cum ista ad eum scripsisset Scaliger. Sed verius videtur quod alii ajunt eum natum fuisse A. 1587. Atque ipse Clementius p. 22. scribit eum A. 1596. egisse annum ætatis quartum decimum.

phani locis lucem attulere, Philippum Cluverium, Abrahamum Ortelium, Ezechielem Spanhemium, omnisque eruditionis ac veteris præcipue Geographiæ penū Isaacum Vossium. Etiam *Josephi Scaligeri* manu notatus & castigatus Stephanus editionis Xylandrinx comparatus à Seb. Tegnagelio exstat Viennæ in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris. Lubinum quidem hisce addere nolim, nam Thomas de Pinedo cum notasset Mich. Antonium Baudrandum Parisinum ad Philippi Ferrarii Lexicon Geographicum T. 2. p. 357. ubi de Stephano agit mox subjungere: *Quod nunc latinum reddidit, restituit & notis illustravit doctissimus P. Augustinus Lubin Augustinianus*, testatur sibi veritatem hujus rei scrutanti per litteras ad amicum scriptas, responsi loco obtigisse, Baudrandum hoc dixisse *in fide parentum*. Ac profecto non valde diligenter Stephanum trivisse videtur Lubinus ille Mercurii Geographici Gallice editi auctor, qui integrum ejus nomen esse putavit *E'tienne des Villes*, quasi *Stephanus de Urbibus*, ut Petrus de Natalibus, vel Nicolaus de Passeribus appellatus fuisset, quod non minus lepidum est, quam quod nuper ante aliquot annos Ferdinandus quidam Fabiani in Joh. Ciampini V. C. elogio laudaturus Itinerarium quoddam Gallice scriptum & duplici Indice auctum, cum in titulo legisset Verba *enrichi de deux listes*, id scriptoris nomen esse ratus, appellavit *Dominum Henricum de Deux listes*. Latinam quoque Stephani *Ἐθνικῶν* versionem adornavit *Benedictus Ægius* Spoletinus, quam è Vaticana Bibl. à Stephano Gradio illius tum præfecto acceptam una cum Græcis edere, Holsteniique notis præmittere volebat Theodorus Rycius, nisi ex Italia in Belgium redux à novis Stephani interpretibus, de quibus jam dicturus sum, præventum se esse sensisset.

A. 1678. Amsterodami fol. lucem adspexit Stephani Epitome illustrata animadversionibus copiosis & latina versione Judæi Lusitani *Thomæ de Pinedo*, auctaque indice scriptorum ab *ἔθνη καὶ πόλεις* allegatorum, in quo quidem Xylandrum secutus est, ut ipse fatetur, ubi de Polo agit. Non pauca tamen addidit & Xylandri hallucinationes interdum correxit, ut cum inter alia sustulit, quod Cornelium Alexandrum Polyhistorem Asclepiadæ discipulum historicum in quinque diversos scriptores Xylander distraxerat, notatus eo nomine à Joh. Jonfio p. 13. libri de scriptoribus Historiæ Philosophicæ. Non me fugit alioqui Beverlandum p. 87. de Peccato Orig. & Ed. Bernardum p. 49. ad Josephum & alios admodum sinistre de Judæi illius animadversionibus sentire, modestia tamen illius industriaque & rem litterariam juvandi studium ne-

mini cordato improbabuntur. Hinc non tantum à diligentia eum commendat Joh. Daniel Major in diff. de numis græce inscriptis, sed & Paullus Colomesius notis ad Gyraldi dialogos de Poëtis p. 105. appellare non dubitat virum multæ lectionis atque ingenii amœnissimi. Idem tamen in Bibliotheca selecta p. 46. seq. fatetur se in Stephano Thomæ de Pinedo non multum eximii deprehendisse. *Il y paroist je l'avoue, quelque lecture, mais une lecture triviale, & qui ne nous apprend rien de particulier. Pour les corrections ou les conjectures, outre que ce Juif Portugais en doit une bonne partie à Jean Hartungus, qu'il n'allegue que fort rarement, il y en a peu qu'on puisse nommer heureuses & de la force de celles des Leopars, des Scaligers, des Mauffacs, & des Saumaises. De plus il témoigne n'avoir lû que fort imparfaitement les ouvrages de ces grands hommes & de plusieurs autres du travail desquels il auroit pû embellir & augmenter le sien. Je ne pousse pas plus loin ma censure, parce que j'ay fait ailleurs quelques remarques sur la Critique de ce Juif.*

A. 1684. Lugduni Batavorum fol. prodire Luca Holstenii notæ & castigationes postumæ in Stephanum, non sane à viro præstantissimo, quod valde optandum erat ad editionem paratæ & elaboratæ, sed quales ad oram Stephani ab Holstenio adscriptas velut sylvam quandam & apparatus elaborandorum commentariorum in codice Barberiniano ex autographo quod Serenissimæ Christianæ Suecorum Regina Holstenius legaverat expresse reperit, nec sine magno labore digessit descriptisque Theodorus Ryckius. Nihilominus vel hæc inter legendum in chartam à viro insigni conjectæ nec ultimam manum expertæ notæ, plurimum longe lucis Stephano afferunt, plura loca tum illius tum aliorum scriptorum felicissime restituunt. Ac profecto non tantum MStis duobus Palatinis aliisque subsidiis præstantissimis instructus sed & Critices ac Geographiæ veteris omnisque doctrinæ callentissimus Holstenius fuit, ut si ipsi commentarium in *édvixà* perficere atque edere concessum fuisset, nihil forte magis egregium in hoc genere potuisset requiri ac desiderari. Jam non adeo mirum est in postumo opere nonnullos legentibus observari errores, quorum multos ex numis præcipue ostendi posse, Pyrrhique Ligorii auctoritati nimium sæpe Holstenium tribuisse, notatum est ab illustri Ez. Spanhemio Epistola tertia ad Andreæ Morellum, quæ hujus specimini rei numariæ subjungitur. Quantum vero lumen quamque haud vulgare Stephano ex numis possit accedere, docuit idem Spanhemius in incomparabili opere de præstantia numismatum,

ut

ut Harduinum aliosq; nunc prætermittam. *Francisci Gujeti* notas ad Stephanum sed adhuc ineditas laudat *Ægidius Menagius* p. 27. amœnitatum juris civilis.

Denique A. 1688. Lugduni Batavorum fol. Stephani Epitome cum nova versione & commentario eximio *Abrahami Berkelii* editus est, qui vir eruditus & diligens præter codicem Salmasianum cum codd. Palatinis collatum, variis aliis adminiculis & MSto insigni Vossiano usus non tantum innumeris locis emendatiorem sed & interdum auctiorem Stephani Epitomatores dedit, ut in ἀγνῶς, ἀκυλῆια & plurimis aliis vocibus lector non indiligens facile ex se observabit. Immortuus est huic operi bonus Berkelius, adeoque à littera π commentarius ultimam auctoris manum haud expertus, qualiscunque tamen in ejus schedis exstabat cura Clarissimi *Jacobi Gronovii* adjectus fuit. Subjunctæ sunt etiam ipsius Gronovii breves notæ quædam cum variantibus lectionibus per eundem virum doctum ex MSto Perusino collectis. Sed Berkelio tamen si jam pridem defuncto non levem dicam scribit prolegom. ad Sam. Bocharti Opera *Stephanus Morinus*, V. C. quod *Bocharti*, *Palmerii* suasque ipsius observationes in Stephanum illi transmissas vel plane neglexerit vel appositas rarissime suis, quibus debebat auctoribus acceptas tulerit. Qua de re lector melius judicabit, si *Bocharti*, *Palmerii* & *Stephani Morini* ad Stephanum observationes, quæ T. I. Operum *Bocharti* editionis Trajectinæ post paginam 793. leguntur, conferet cum editione Stephani à Berkelio concinnata, evolvatque *Jani Berkelii* filii pietatem in vindicanda fide paterna ad *Jac. Gronovium*.

XV. INDEX SCRIPTORUM in fragmento

Stephani Seguieriano allegatorum.

Ad paginas editionis Berkelianæ p. 313 -- 331.

A Cestodorus p. 321.
 Alexander β' πει καρίας. p. 315.
 ἐν Εὐρώπῃ. p. 317. ἐν Ἀσίᾳ p. 329.
 Andro p. 327.
 Antimach⁹ p. 314. Ὁ βαίτος ε. p. 315.
 ἐν β' Λύδης. p. 331.
 Apollodorus p. 313. ἡ καὶ α. p.
 314. δ. p. 329. α' πει θεῶν p. 323.
 Apollodorus ἡ ὅτι τὰ τὰς ἱππομένων

μεν @. p. 314.
 Apollonius p. 323. Rhodius ἐν Ῥό-
 δῳ κλίσσ p. 330.
 Archenus p. 330.
 Aristides Polemonis descriptor li-
 bro secundo (de Dodone) p.
 324.
 Artemidor⁹ ἐν ἱππομῇ τῶν ἰα p. 328.
 ἐν ὁ γεωγραφούμενων p. 329.
 Ascle-

Asclepiadis Medici auditores Titus Aufidius, Philonidas & Niccon. p. 318.

Βάλαρχος ἐν Μακεδονικοῖς. p. 318.

Callimachus p. 322. ἐν Ὀπιγράμμασιν p. 313. ἐν ὕμνοις p. 330.

Charax libro VII. p. 327. libro XI. 329.

Cineas p. 320.

Claudius Jull⁹ ἐν γ' Φοινικικῶν. p. 328.

Craterus ἐν τῷ γ' περὶ ψηφισμάτων. p. 329.

Cratinus Ἀρχιλόχοις p. 323.

Ctesias Περσικῶν i. p. 315.

Demon qui de proverbiiis scripsit. Infra in Menedemon.

Dexippus ἐν χρονικῶν i. p. 317.

Dicæarchus α' β' τῆς Ἑλλάδος. p. 326.

Dionysius (periegetes) p. 319.

Dionysius ἐν α' Γεραιναῖδος. p. 331. ἐν β'. id.

Epaphroditus ἐν τῇ π' τῆς Ἰλιάδος. p. 320.

ὑπομνηστικῶν τὸ β' αἶτιον (Callimachi forte) p. 320.

Ephorus libro 24. p. 313.

Eratosthenes γ' γεωγραφημένων. p. 317.

Euphorio. p. 314. 317. ἐν Ἀνίῳ. p. 322.

Hecataeus Εὐρώπῃ p. 323. Ἀσίᾳ p. 329.

Herennius Philo ἐν τοῖς ἰατρικοῖς. p. 318.

Herodianus ἐν ἡ. p. 331. Vide & infra, τεχνικός.

Hesiodus p. 331.

Herodotus p. 326.

Homerus p. 323. 326. 327. 331.

Josephus ἐν δ' καὶ ε' τῆς Ἰσραϊτικῆς ἱστορίας. p. 328.

Menander ἀρρηθόρῳ p. 325.

Menedemon (lege ὡς μὲν ὁ Δῆμων) p. 324.

Mnaseas p. 321. 330.

Nico Agrigentinus Asclepiadis auditor p. 318. medicinam fecit in patria, & libros scripsit XLV. id.

Orus p. 325. ἐν τοῖς Ἑθνικοῖς. p. 331.

Pausanias ἐν Βοιωτικοῖς. p. 313.

libro I. p. 313. (Achaicis)

libro VI. (Eliacis posterioribus) p. 318.

ἐν τῇ τῆς πατρὶδος αὐτοῦ κτίσει. p. 329.

Philistus Σικελικῶν α' p. 314.

Philo p. 317.

Philonides Dyrrhachenus Asclepiadis auditor. p. 318.

Philoxenus ὁ πρὸς Ὀδυσσεῖαν ὑπομνηματίζων. p. 319.

Phlegon Olympiadum descriptione. p. 319.

Pindarus p. 320.

Polemio periegetes. p. 324.

Rhianus quarto Θεσσαλικῶν. p. 325. quarto Μεσσηνιακῶν. p. 330.

Simmias Rhodius. p. 322.

Sophocles Ulyssē ἀκανθοπλήγῃ p. 321. 323.

Λαερσαίοις p. 330.

Λημνίαις περὶ τῆς. 330.

Πηλεῖ. id.

Τεαχινίαις. p. 322.

Strabo p. 325.

Svidas p. 320.

Ὁ πεχνικός (Herodianus) ἐν τῷ α' τῆς
καθόλου. p. 321.

Thamyris p. 331.

Theopompus libro XL. p. 314. Φι-
λιπποῦ κ' δ. p. 319.

Thrasylbulus. p. 320.

Titus Aufidius Siculus Asclepiadis
auditor. p. 319.

Tryphon p. 329. ἐν παρωνύμοις.
p. 319.

Zenodotus p. 320.

XVI. INDEX SCRIPTORUM in Stephani Epitome memoratorum, longe, quam est in edi- tione Berkeliana, plenior.

ABRO, πρὸ παρωνύμων. in αἰλία,
ἀραγή, γέλα, ἀργῶ, ἀθήνα,
Ἰβηρία.

ὁ καλλίς ἐξηγητὴς πρὸ εὐρῶων
καὶ θυσίων γεγραφώς, patria
Atheniensis. in βατή.

Acestodorus Megalopolitanus πρὸ
πόλεων γεγραφώς. in μεγὰλη πό-
λεις.

Adraustus Philippopolites, Peripa-
teticus, in Φίλιπποι.

Adrianus Ἀλεξανδρεὺς α' in
ἀσπεία & ejusdem operis, in
συνεία.

Contra eum scripsit Nicanor. in
ἀθλιβίς.

Ælianus, α' ἰσορικήs διγαλέξεως. in
χερρόνησῶ.

Ænesias Megalopolitanus Theo-
phraستي discipulus. in μεγὰλη
πόλεις.

Æschylus in Αἰγυπτιῶ.

Ejus Αἴτνη in πυλίκη.

Εὐρώπη, vide mox, Κάρες.

Ἰκέτιδες, in δῆμος.

Κάρες seu Ευρώπη, in μύλασα.

Λέων Σατυρικός. in χώρα.

Μυσι, in οἶσῶ.

Πέρσης, in λυρνησῶs.

Προμηθεὺς δεσμώτης, in βόσπορος,
Ἴόνιον, ἰναχία.

Προμηθεὺς λυόμενῶ, in ἀβιοί.

Agathocles,

α' πρὸ κυζίκης, in βέσβικῶ.

Agrætas, in ἀμπελῶ.

Alcman in αἰγιάλεια, ἀρῦδα, ἀννί-
χωρον, γάργαρα, γραικοί, κάρυ-
ςῶ, ἰσσηδόνες, πιτύσσαι.

ejus β' παρθεναίων ἀσμάτων, in
ἐρυσίκη.

Alexander Cornelius ὁ 8' Ἀσκλη-
πιάδης, Grammaticus πολυμα-
θής. Cotyæus, cogno-
mento Polyhistor. in κοτυαί-
ον, ἀμβασον, γάδειρα, Ἰννη, Ἰξ-
δαία & p. 712. 721. 727. 743.
255. 257. 265. 664. 274. 116.
23. 198. 420. 631. 504. 691. 692.
695. 534. 537. 100. 131. 420.
404. 513. 514. 534. 544.
550. 760.

H

Αἰγυ-

Αιγυπτιακά in Φαργάριον.
αί, in θίς, εύωνυμίται, ναπάται, όμ-
βοι, Χηνοδοσκία.

β' in ψίναφ.

γ' in λητῆς πόλις, σεΐθρον, πεντυρίς.

ιγ' (si non est mendum) in άγκυ-
ρών.

Ασία in ύρκανοί, μελιτάα.

περι Βιθυνίας β', καλλίπολις.

περι δ' εν Δελφοίς χησηρίς α.
πάρνασ.

Ευρώπη in Δυρράχιον, έλμεια, έρκύ-
ριον, τυρακίνας, ύλέα, car-
mine.

περι Ευξείνης πόντος, in άβιοι & ίαμοι
Καρυκων ά in Ναξία, Καρόπολις.

β', in άμ, άργίλα, τύμν, μέμαςος.

περι Κιλικίας in άφροδισιάς.

περι Κύπρος, χυτροί.

Αιβυκῶν γ' in άρσινόη, γάρρη, άφά-
κη, κορακόνησ, ξιλία, σκυθό-
πολις, γ' δα, δράκοντος, ζάγυσις,
λίξα, μάγνα, χερρόνησ, χαλ-
κεία, Ευφραντα, κυνών πόλις.

Λυκίας περίωλ in δολίχη, μάκρα,
ψελλός.

περι Λυκίας α', in μολύνδεια.

Λυκιακοίς in δαίδαλα & μέλαχνα.

αί, γάγα, έρυμναί, λάμος, τυμ-
νισός, οινόανδα, σίδυμα, τήλαν-
δρος. β', άραξα, κρεῖνος, ύλμοι.

περι Λυκαρρείας β', in λυλη.

περίωλ in σεβεία.

περι πόντος in ύλέα.

περι παΦλαγονίας, in γάγχα,
δάριονα.

περι Φρυγίας, γ', Φαρνακία, γάιλ-
λ, άκμόνια.

περι Συρίας, Τάβαι, άροπός.

περι παντοδαπής ύλης λόγοι, μβ'.
in κοτυάκον.

Libro III. in άυτομάλακα. XIII. in
άλλώρια.

εν τῷ περι τῶν παρ' Αλκμᾶνι τοπι-
κῶς εἰρημένων. in άραξα, &
άσσός.

Alexander Ephesius in σεβασή.

εν Ασίῃ καὶ Λιβύῃ in χαονία.

Alexandri hujus, cognomine
Lychni, versus in λάπηθ &
ταπροβάνη.

Anacreon, in τίως.

Anaximenis μεταλλαγαί βασιλέων
in πασσαργάδα.

Androtio in αίτωλια, βολιοσός, κρω-
πία, Θυρέα, έπαρίται, οινῆς.

Ejus liber tertius in άλικαρνασ-
σός, quintus in μαλιεύς, sextus in
αίραι, septimus in μετάχοιον,
ερύμη, οδανς in άκόντιον.

Ατθίδ β' in Δελφοί. γ' in κά-
παι, πάνακτιν, παρπάρων. δ' in άρ-
γεννῆσαι. ε' in μεθεριάδες. ς' in
ρησίν, άρκεσίνη, αίραι, τήλος.
Vide & p. 71. 429. 440.

Anthes in άλικαρνασός.

Antibius Ascalonita Stoicus. in Ασ-
κάλων.

Antigoni περίηγησις Μακεδονική. in
άβαντις,

Anti-

Antigonus Carystius , in γυα-
ρ.

Antimachus, in ὑπερβόρειοι, ἀμφι-
γένεια, ἀργ., δύμη.

Ejus Θηβαῖς citatur in αἶα. αἱ Θη-
βαῖδος in κύνθ. & versus ali-
quot heroici in τευμησός.

Ἀρτέμιδ. β', in κοτύλαιον.

Antiochus, in βρέτ., σαμάρεια.

Antiochus Cynus Ascalonita,
Philos. Stoicus. in Ἀσκάλων.

Antipater, γ' περὶ Γόδχ, in ἀρμενία.

Antiphanes, Bergæus Comicus in
Βέργη.

Aphrodisius sive Euphemius ἐν τῷ
περὶ πατρὶδ., in ἀφόρμιον.

Apio in ἀπώλων., πόλις, καθησσοῦς,
κράτος.

Apollodorus p. 175. 285. 415. 164.

166. 99. 102. 313. 36. 198.

222. 768. 769. 67. 82. 123.

136. 251. 603. 369. 767. 699.

704. 740. 392. 505. 631. 638.

668. Ἰαυμασιώτατος. in ὠρεῖκος.

Ejus β' περὶ Ἀλεξανδρείας in ὀρ-
βίται.

Γεωγραφεμένων α' in ταυροῖς.

περὶ γῆς β' in γαυράμηλα, ἰβηρία &
forte in αὐσῆς, ubi alii codices
πείρησος β'. & p. 510. 535.
596. 629. 726.

νεῶν καταλόγῳ, in τένεδ. α' νεῶν
καταλόγῳ, in ἀργεῖα & πλα-
ταιαί. ζ' ejusdem, in κορώνη. ἡ
in ὠλεν.

περὶ θεῶν θ' in ἀρεῖ παγ. ις'.
ἀρκάς.

καρκῶν δ' in ὕδῃ, ζ' in ἀρκόνησ.
& p. 517. 540. 550. ἰνάρκασες.
ις', λαγίνα.

πείρησος, β', in ἄβυλλοι, αὐγίλα,
κᾶσος, ψησοί, τρέτα, γ', in γαυ-
ράμηλα.

χρονικῶν α', in ἀσάριον, ἐλαρός,
μνῆς, χήσιον. β' in Νόα. ὕκκαρον,
Φαβία, χαρῶνεια & χαλκητό-
ριον, γ', in ἀμαξιτός, ἄκαθα.

δ' in αἰρία ἀμήρατ. & καινοί.

Allegantur & Apollodori

Chronica p. 628. 630. 512.

514. 543. 170. 118. 57. 314.

329. 114.

Δευτέρῳ, operis nulla mentione,
in αριανία.

Apollodorus Nicænus in Νικαία.

Apollonides ὁ Νικαεὺς, περὶ παροι-
μιῶν, in τέρινα.

Apollonius Historicus Ascalonita.
in Ἀσκάλων.

Apollonius Myndius Grammati-
cus. in Μύνδ.

Apollonius τεχνικός in Ἐρυσίχη. ἐν τῷ
πρὸ γενῶν, in καρία.

περὶ παθῶν, ε' ibid.

Apollonius p. 4. 6. 267. 296. 309.
323. 356. 409. 462. 583.

Apollonius Technius Parius.

ἐν τῷ περὶ παρωνύμων, in πάρι.,
ἀβασηνοί, & forte ἀβερνάται.

Apollonius καρκῶν α' in κερύπολις,
δ' in κύον, ὕδῃ. ε', in ὕλθαλα. δ'
& ις', in βάρκασι. ζ', χερυσαοῖς.
ιζ', in ἀγκυρα & εὐρωμ. ιη,
in χαλκὸν τεῖχ.

Κρίδης κτίσει, in ψυκτήρι. Θ.
 περὶ λυκίας β' in κοχλίεσσα.
 Apollonius εν β' in δισία, μάκρωνες.
 θ', in πέδα.
 χρονικῶν δ', in χαλκητῆριον, ubi vi-
 detur leg. Apollodorus.
 Apollonius Rhodius in ἀδαντις, ἐρυ-
 θινοί, κρωδίαλ. Θ., ὀρχηστὸς, κύβη,
 ἀδαντος, αὐλαί, ἀκμόνια.
 Argonauticorum quarto. in ὕλ-
 λεις. secundo, in ἀνθεμῖς.
 ἐν ῥόδῳ κτίσι in δώλιον.
 κανώβω, in χώρα. Κανώβω δευτέρῳ
 in κόρυθος.
 Apollonius Letopolites ὁ Ἀρχιερεὺς.
 in ληγεῖς πόλις.
 ἐν Ἀπολλωνίᾳ. Carmen hoc sine
 auctoris nomine citatur in
 ἡλίκυνες.
 Apollophanes Antiochenus, Stoi-
 cus. in Ἀντιόχεια.
 Appianus in δάλμειον, κάσας.
 ἐκτῷ, in ἀσπαῖοι.
 Aratus in Φολέγονδρος. ἐλεγχεῖον ejus
 in γέρραρα.
 Arcadius Grammaticus in νιφά-
 της, δασκύλιον, αἰγροθάνεια, ζε-
 φύριον, μολύκρια, λυρνατία,
 χαιρώνεια.
 Ejus ὀρθογραφία in ἀκτια.
 Archilochus, in κρήνη.
 ἐπωδοῖς, in πάρι. Θ.
 ἰοβάκχοις in βέχειρ.
 Archippus ἰχθύσι citatur in γα-
 λεῶται.

Aristænetus α' τῶν περὶ Φασηλίδας
 in γέλα.
 Aristagoras in γυναικόπολις, ἐλλη-
 νικόν.
 α' Αἰγυπιακῶν, in ἐρμωτομυδιῖς &
 τῆκομψ. Θ. β' in νικίε κάμη. Et
 sine libri numero, in ψεῶ.
 Aristarchus, in ἀλαλκομένιον, δελί-
 χιον, ἴλιον, μάμεμφις.
 Alius cujus mentio (ex Aristo-
 phane) in ἰδηρία.
 Aristides in ἀραι, τένεδ. Θ.
 Aristo Julietes Ceus Peripateticus.
 in ἰθλῖς.
 Aristo Gerasenus Rhetor eximius
 in Γέρασαι.
 Aristocles κερμεύς. in κέρειον.
 Aristocrates in ἀδαντις.
 Aristophanes in μῆλ. Θ., κασόριον,
 πινύξ, ἀθήναι, ἀχέρων, βρεττή. Θ.,
 παμβωτάδης, ταμιαῖον.
 Ejus Ἀχαρνεῖς, in βοιωτία, τράγα-
 σαι, φυλή.
 βαβυλώνιοι, in λακεδαίμων.
 ἥρωες, in ἀργ. Θ.
 ἑκκλησιάζουσι in ἀχραδῆς.
 θεσμοφοριάζουσι, in ἀγυὰ.
 ἰππεῖς, in δημόνησ. Θ., φυλή, χαλ-
 κῆς.
 κόκαλ. Θ., in κόρυθος.
 λυσιπράτη, in τελοκόρυθον.
 νεφέλαι, in πάρινης.
 ὀλκᾶδες, in φαζις.
 ὄρνιθες, in τριβαλλοί.
 Σφῆκες, in δημόνησ. Θ.
 τελμιαεῖς, in τελμιασός.
 Arion Methymneus in μέθωμνα.

Τριφυλῆς, in Ἰθρηρία.

Citatur etiam Aristophanes
alius ὅτις Θηβαίων ὄρχς γεγρα-
φώς, in αὐτικονδυλεῖς. Ejusdem
βοιωτικῶν β' in χαιρώνεια.

Aristoteles in ἀντιγόρῃ & p. 670.
683. 692. 770. 487.

πολιτείας, in ἀδραμαντεῖον.

πολιτεία Ἀμβρακιωτῶν, in δεξα-
μεναί.

Ἡπειρωτῶν, ἀμύνται.

Τενεδίων, τένεδοι.

περὶ θαυμασίων ἀκρομάτων, in
γελωνός & γέρμαρα, οἶνα, ὀμβρι-
κοί, τήνος, τραπέζες, ταλάντιοι.

Aristoxenus Musicus Tarentinus
in τάραις.

Armenides in ἀλίαρι.

Arrianus Nicomediensis in Νικο-
μήδεια, ἀλεξανδρεία, ἀλυμένη,
βέρσιππα, ἄβρετίνη, ἱερὸς. & p.
702. 720. 689. 232. 41. 272. 93.
474.

Libro XVI, operis nomine o-
misso, in ἀκρε. Libro XI. in Θε-
βηταί. X. in χωχή.

ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου, δ' in ἀσφα-
κηνόι.

βιθυιακοῖς, in ἀμαζόνειον, ἄσπεκος,
τελῆρες, α' in Ὀλυμπ. ε' in Ει-
δυόπολις Μεγαρικόν, Νικομήδειον.
Ἰνδικοῖς in υἰάσασκα.

παρθικῶν β' in ζηνοδόκον, ε' in χα-
λοβητήν. η' in ἐλέγεια. δ' in γά-
ζακα. ιγ', in ἩΦαιστοί, χαζήνη,
δόλβα. ια', in γάρδα, ι' in Φάλ-

γα. θ', in λιβαναί. ιζ', in ἄτραις, ις'
in Ὀραθα.

περίπλω ἐυζείνης πόντος, in ἀψίλα,
ἀθήναι, ἀλμήνη, λαζόι.

Artemidorus Ephesius in γενόα, γί-
γωνος & c. p. 175. 179. 192. 451.
458. 469. 518. 408. 409. 505.
239. 26. 48. 214. 282. 574. 771.
713. 722. 735. 744. 762. 763.
627. 692. 699. 693. 702. 665.
680. 6. 8. 24. 765. 293. 434.
762. 587. 108. 362.

Geographus in ἄδαρν.

Γεωγραφεμένων α', βοῶνις. β' ἄβδη-
ρα, τρώπης, καρθαία, ἡμεροσκο-
πεῖον, ψαμμαθές, ὠρεσία. γ',
βελιτανοί. ζ' in ἐρυθραί, ἰπώνη-
σ. θ', in υἰσία, δῶρ. ι', ἰξίαι,
κάρνη, δ' in τίβουρις, ε' in Φαλά-
κραι. ια', χαλκίτις.

ἐπιτομή, in ἀψυρτίδες, Σεμισώνιον.
ἐπιτομῆς α' in κρύα.

ἐπιτομή τ' ἑνδεκα, in ἀσαί, δερτῶν,
κῶθων, & p. 497. 509. 514.
524. 540. 391. 600. 611. 697.
296. 328. 700. & in λίγυρος, λῶς,
μασραμέλλη, ζέχης, τέγεσρα, Φί-
λιπποί, Φλάνων.

Libro decimo, sine operis no-
mine, κάρνη.

Alius Artemidorus Ascalonita
qui de Bithynia scripsit, ἀσκα-
λῶν.

Asclepiadis Medici auditores, in
δυσρᾶχον.

Asclepiades, in νάξ. Myrleanus
in Μυρλέα.

- Asclepiades Anazarbeus
 περι ποταμῶν, in ἀνάζαρβα.
 Asclepiadis Tragilei
 τραγωδμένων βιβλία ἑξ, in τρά-
 γιλ.
 Asclepiades Nicæus in Νικαία.
 Asinius Quadratus, in γηλὺς, μεσ-
 σινη.
 Astynomus in κόπε.
 Athenæi Δειπνοσοφιστῶν β in γου-
 τέλοι, τήν. , ἱβηρία, γ' in γάγ-
 γρα.
 Athenodorus Anchialensis de sua
 patria in ἀγχιάλῃ.
 Axones Legum Solonis in ἀγνῆς.
 Bacchylides Julietes Ceus Simon-
 idis ἀδελφιδῆς. in ἱελίς.
 Balager μακεδονικῇ, in ὄλβη-
 λ. . β' ejus operis in ἁμολ-
 β.
 Basianus ἄρις. ῥήτωρ patria Berr-
 hoënsis. in Βέροια.
 Blæsus πωδογελοίων ποιητῆς in κα-
 πρίνη.
 Bolus Democriteus. in ἀψυνθος.
 Callias. Vide supra, Abnon.
 Callimachus. p. 5. 61. 99. 113. 209.
 293. 307. 374. 395. 582. 688.
 576. 622. 546. 526. 566.
 629.
 αἰτιῶν, in ἀραχναῖον, αἰσβῦσα,
 μεσπόντι. , μαλλὸς, τρινακρία,
 τριποδίσκ. . β' (forte ejusdem
 operis) in κυνέτεια, γ', in ἀπέ-
 σας, λυκώρεια, δὴλ. . δ' in δειπ-
 νιάς.
 Γαυμασίους in κερῖνον.
- Δαιδάλα in αἰδηψ.
 ἐκάλῃ ibidem: & in δίκτῃ, ἱαπὶς,
 λύρκειον, τρινεμεῖς.
 ἐπιγράμμασι, in ἑσπρίς.
 Ἰαμβοῖς in ἀπέσας.
 Ex hymno in Delum, in στυμῶν.
 Ὕμνῳ in Dianam, μελιγχεῖς.
 Callisthenes, γ' ἐλληνικῶν in τέ-
 γυρα.
 Callistratus libro VII. de Heraclea.
 Vide infra, Domitius Calli-
 stratus.
 Capito, in ἀκαρσαςός, πτύη.
 Ἰστωρικῶν α' in Κοτράδες, β' in αἰλί-
 ματα, ἀρύκανδα, ἐδεβησός, λα-
 λίσανδα, σύβρα, μέκισ.
 γ' ἀρνεαί, μινεδήμιον, σεδρά.
 δ', καυίνδανα.
 Ἰστωρικοῖς in μοναβαί.
- Carneadis successor Clitomachus
 in schola Cyrenaica. Καρχη-
 δών.
 Carterus, vide Craterus.
 Castor in βοιωτία.
 Cato, in Διὸς πόλις.
 Cephalo in ἀρίσβη, γραικός.
 Cercidas Megalopolitanus ἄριστος-
 νομοθέτης καὶ μιμιάμβων ποιητῆς.
 in μεγάλη πόλις.
 Cerycus Sophista Gerasenus, in Γέ-
 ρασα.
- Charax p. 11. 19. 43. 54. 90. 131.
 161. 204. 120. 372. 419. 730.
 743. 726. 740. 719. 766. 332.
 425. 171. 584.

χερσινικῶν α' in παρράσια. β' in ἀγρία.
 γ' in λάρανδα. ζ' in αὐταριᾶται.
 η', in ἀλαβέριον, ι' in ἄρσα, ἡφαι-
 σία, σάλυες. ια' in δῶρ, ιε' in
 ψίμαδα ις' in ὠρεός.
 Ἑλληνικῶν β' in ἀδράστεια, & πάνα-
 ρ. δ' in φήγεια.
 β', sine operis nomine, in ἄσυ-
 ρα, ι' in κοσίαννα, ιβ' in κέρριοι.
 Charondas Catanæus Διόσημ.
 τ' Ἀθήνησι νομοθετῶν. in κα-
 πένη.
 Chœrillus Jassensis, in ἰασσός.
 Chœrobofscus, vide Georgius.
 Cineas Rhetor. in ἔφυρα.
 Claudius Julius sive Julius ut in
 λάμπη legitur) α' Φοινίκων (leg.
 Φοινικικῶν) in ἄκη. In ἰσδαία
 vocatur ἰόλα.
 Cleo, Syracusanus, πει' λιμένων, in
 ἀσπίς.
 Cleodamas, de re equestri, in ἄχ-
 ναι.
 Clitomachus Carthaginienfis Dio-
 gneti F. nomine patrio Af-
 drubal &c. Vide in καρχη-
 δών.
 Corinna, in Ἰέσσεια.
 Craterus, πει' ψηφισμάτων. in λη-
 ψήμανδ & χαλκητόριον.
 γ' in καρήνη, τυρέδιζα.
 θ' in ἀρπάα, ληψήμανδ.
 Crates, in νήιον, τέρταρ.
 Cratinus, in ψύρα ἀδραμύττειον,
 Μαλθακοῖς in ἱβηρία.
 Νέμεσις in ψύρα.
 Σερίφιοι in δέλων πόλις.

Crito, Getica scripsit, in γετία.
 Ctesias, in ἀγβάτανα, δελβίικαι.
 πειρηγήσεως γ' in κοσύτη.
 περίπλων, α' in σίγυν, εν τῷ δου-
 τέρῳ in τίριζα.
 Περζικῶν α' in χάυων, γ' in κυρ-
 τῆα.
 Περζικῶν ι' in δυρβαῖοι, χωρα-
 μναῖοι.
 Cyon Cydathenæensis in κυδαθη-
 ναιον.
 Daimachus, λέ πολιορκητικῶν
 ὑπομνημάτων, in λακεδαί-
 μων.
 Damagetus, vide Demagetus.
 Damastes εν τῷ πει' ἐθνῶν, in ὑπερ-
 βόρειοι.
 Damophilus, in ψιπῆακη.
 Deilochus Cyzicenus, in λαμψα-
 κός.
 Demagetus sive Demaratus, in
 ἀκτῆ.
 Demetrius in ἀγβάτανα, ἀκτῆ, δε-
 κάδες, ἀθήναι, ἀλγία, ἀπία, ἀτ-
 τάλεια, ἀτάκη.
 συνωνύμοις, in ἀλαβών.
 Demetrius Antigoni F. in κύρρ.
 Demetrius Salaminus in καρπα-
 σία.
 Demetrius Callatianus, in αἰτί-
 κυρα.
 Demetrius Odessen⁹ qui de patria
 sua scripsit. in ὀδησός.
 Demetrius Scepsius ις' τρωικῆ Δι-
 κόσμη, in Σιλίνδιον.

Deme-

Demetrius * Phalereus in Nican-
drum, Κορώπη.

Demodamas, Milesius, in αὐ-
πισσι.

Demosthenes, orator, in δορυλαίειον
& ὑπολλωνία.

Demosthenes, Βιθυνικῶν libro
secundo in Τάρας & Ταρσός.
tertio in τευμησός.
quarto ἀλεξανδρεία.
δ' in δερτάκη.

ι in κοσσός & μαυσωλοῖ ubi versus
citantur sicut & in ἡραία ex ιδ'
etsi operis nomen expressum
non habetur: ibique Bithy-
nus appellatur.

Demosthenes κῆσερι, in ὀλιζών.
Idem forte in ἀμαστρι, λάμ-
ψανθ, κρήσσα, Χαλκίδα!

Demus Delius. in βιβλίνη.

Dexippus, ἱερωνικῶν, σερμαχῶν.
ιβ', in ἐλεροι.

Diagoras Melius. in μῆλθ.

Dicæarchus, in πατέρα.

α' & τῆς ἐλλάδθ βίε, in χαλ-
δαῖοι.

Didymus, p. 10. 17. 43. 96. 149.
162. 464. 616. 717. 666.
758.

Decimo συμποσιακῶν. in ἡτία.
secundo, in θίβα.

ἐν συμποσιακῶ, in μίλητθ.

Dieuchidas, in σκίρφαι.

Dinarchus, κτ' Πυθίας, ξενίας, in
αἴγναι.

Diodorus, in ἐλαιεύς, χόλδεγθ,
τρικόρυνθον. Grammaticus, ἀγ-
χιάλη, χόλαργος.

Diogenes Cyzicenus, scripsit VII.
libros de sua patria. in βέσβι-
κθ. liber tertius in ζέλεια. Pri-
mus in ἀδράσεια. decimus in
ἀδράσεια.

Diogenes ὁ λαερτιεύς Φιλοσόφῳ ἱστο-
ρία, in δρυΐδαι, ἔνετοί, χοιλίδαι.

Dionysius, in χόλαργθ πάνδαι,
ἐλαιεύς, τρικόρυνθον, ἀγύρηναι,
ἀτήνη, σιτρία, σίβα, φαρῆσιοι,
λσκαρία.

Dionysii Halic. Ῥωμαϊκῆς δὲ χαλο-
λογίας libri p. 32 181. 164. bis:
369. 441. 771. 451. 483. 598.
510. 544. 743. 353. 369. 470.
Liber XIII. p. 587. XV. p. 695.
473. 438. Libro XVI. p. 551.
651. 738. 207. 61. 461. XVII.
p. 561. 588. & in Φερεντίνθ.
XVIII. in ἐκρίκολα, νάρνια. XIX,
in κωνσάντεια & p. 501 676.

Ἐπιτομή, in κορίολλα.

Πέμπτῳ δ' Ἐπιτομῆς, in ἀρίκεια.

Dionysius Byzantius ἀνάπλω βοσπό-
ρθ. in χερσόπολις.

Dionysius Cyrtus Medicus, in κύρ-
τθ.

Diony-

* Phalerei nomen ab alia manu adjectum videtur.

Dionysii περὶ ἡγεσις p. 14. 32. 212.
222. 244. 265. 297. 352. 409.
417. 418. 451. 587. 590. 752.
144. 151. 169. 178. 468. 482.
locupletior, quam hodie ex-
stat. Vide notas ad ἑμίσσα.

Dionysius (Samium hunc facit Eu-
stathius in prolegomenis ad
Dionysii περὶ ἡγεσιν) Bassarica
carmine Epico scripsit.

γ' Βασσαρικῶν, p. 238. 241. 257.
310. 355. 376. 452. 465. 677.
286. 288. 601. 458. ιδ' in ὠδο-
νες. ιη' in βώλιγγα. δ' in γένεθροι,
ἑαρες. α' in Μαλλοί.

Dionysius Thrax, de Rhodo, in
παρσός.

Dionysius Tryphonis, in μυρρί-
νῃς, ὅα.

Dionysius Uticensis (an Diocles)
ῥιζοτομικῶν α' in ἱτύκη.

Dionysius Γιγαντιάδου α' p. 331.
465. 711. β' in ὀρέσαι. γ', in
νέσσω. forte Samius.

Dionysius lib. XXIII. μουσικῆς ἱστο-
ρίας, in ὑδρέα.

Dionysii Epitoma, κορίολλα.

Diophantus, ἀβιοί, in Politicis, λι-
βυστινοί.

Dioscorides Anazarbeus Medicus
clariss., in ἀναζαρβά.

Diotimus Adramyttenus Garga-
ris litteras docuit, in quem
Arati Epigramma in γάργαρα.

Diotimus, Lib. LXV. παντοδαπῶν
ἀναγνωσμάτων, in πασσαργά-
δαι.

Domitius Callistratus, lib. 3. de He-
raclea, in ψίλιον, τὰ Φραῖ lib. 4.
in ἀρκιρόεσσα, μόκαζα. libro 6. in
ὑπὸς & ἰοδιόπολις. 7. in Ὀλύμπη.

Dositheus, in δώριον.

Duris, in ἀκράζοντες, ἀνασις, γέρ-
γχα.

Duridis Elaitæ epigramma in Ἐφε-
σῷ.

Echecratides Methymnæus Aristo-
telis discipulus. in μεθυμνα.

Echephylides, in σφακτηρία.

Emphanes, an Εὐφανῆς, πυραωνῶ in
παύρη.

Erastrotus p. 56. 57. 223. 263.
308. 364. 368. 398. 499. 508.
759. 659. Neronis libertus.
in βιθυνιον.

in Homericis, λαπίθη, νάριον,
ὄλμιον.

Ephorus p. 8. 13. 127. 230. 346.
436. 216. 236. 165. 294. 406.
732. 229. 99. 109. 211. 229.
247. 427. 582. 583. 595. 631.
666. 667. 583. Historicus Cu-
manus, in κύμη.

ἐν τῷ α' in θυμῶν, χαλίσια. γ' βε-
φία, σκυφία, ἀθήναι, λάμπου
μυκαλυσός. ε', ἀβανῶ, βρύλ-
λιον. καρικὸν τεῖχος, πβαρηνία,
ὑδρα. 5' αἰλις. ι', παρῶ ubi
multa ejus verba referuntur.
ιβ' in τύχη. ις', in ἐντελλα. ιη' in
ἑρμῆ πεδίον, ιθ' ἄργος, ὠπείς, &

Φοινίκιον, κγ' ἑξήσια, χρυσόπολις.
κς' in κασσύνωρ. κδ' in δυ-
μάν. κζ', βύμαζ, ζηραῖοι.
κη' in ἑρβία, φάρ, μύνδονες.
κθ' ἱστ, χυτόν. λ', μελι-
ταία & μετάχοιον.

Epicharmus, Comicus è Craſto Si-
ciliæ. in κρασός.

σφιγγί in χιτώνη.

Epicrates, Balaneotes. Φαλανέαι.
ejus Encomium in patriam. βα-
λανέαι.

Epigramma incerti auctoris in
δῖον, ἀγείαι, ἀγχιάλη, Μίλητος,
Φασηλῖς.

Epitherſes Grammaticus Nicænus
qui ſcripſit de vocibus Atti-
cis & de comicis ac tragicis,
in νικάια.

Eratosthenes p. 27. 61. 185. 254.
255. 96. 113. 198. 430. 696.
698. Agathoclei F. Cyrenæus,
in κυρήνη.

Ejus Ηεργόνη, in ἄστ.

ρολαπικῶν α' in παλιζόβιοι. β' σπάρ-
τακος. δ' Ἀχαιεύς. ε' in ὕρκανία. ζ',
βοὸς κεφάλαι, λγ' ὕδρηλα.

Ἑρμῆς in ἀπία.

Erranius lege Erennius sive Heren-
nius, in βαβυλῶν.

Erasistratus Medicus Julietes Ceus.
in ἰαλῖς & κᾶς.

Erennius Philo ἱατρικοῖς, in δυρρά-
χιον, κύρι. Vide, Philo.

Evages Hydreates Comicus in
ὑδρέα.

Eubius Ascalonites Stoicus, in Ἀσ-
κάλων.

Euclides Megarensis Socraticus. in
μέγαρα.

Eudæmon, in δοκίμειον, καπετώλιον,
ὄρεσία.

Ejus Ortographia in αἴλια.

Eudæmus, leg. Εὐδαίμων in δασκύ-
λιον.

Eudoxus in ἄβδηρα, καστεναία, ἀγρί-
θη, σπῖνα, πλάταναι, ἀσκαλῶν.
α' γῆς περὶ ὅδ, in ἀρμενία &
μοασύνοικοι, συρμάται, χα-
λιβες. β', in ἄσδυνις. δ' περὶ ὅ-
δων, in ἄβδηρα, σκυμνιαδά, σιν-
τία, καλὴ ἀκτὴ, χαλκίς, χα-
βδεηνοί. ε' γῆς περὶ ὅδ, in ἀξια-
νία, ζυγαντίς & ἀσίνη, Φελεσσαῖοι,
αἰγίον, ὀπικοί, σκυλλήπιον, κρεμ-
μύων.

Eugenius Stephani aut Hermolai
in Cæsarea schola antecessor,
λέξεων συλλογῇ, in αἰακτόρεια.

Euphemius, ἐν τῷ περὶ πατρῴδ,
in ἀφόρμιον.

Euphorion in ἀλήσι, ἄλπων,
αἰθύρας, νάξ, γάζα, βοιωτία,
δαφνῆς, μωρεῖς, τρικόρυντον,
ὠρωπός.

Ἀλεξάνδρῳ in Σόλοι.

Δραῖς ἢ ποτηροκλέπη in αἰλύβη.

Δετμιδώρῳ (forte Ἀππλωδάρῳ vel
Ἀρτέμιδῳ ὕμνῳ) in ἄστωρον.

Διονύσῳ, in ἀκτὴ, λυκαψος, ὠρυχιον.
Δρα-

Θρακί, in ἄσβωτῳ, ὀγκαῖα.

ἰππομέδοντι in λυκαῖνῃ.

ποτηριοκλέπτη in ἀλύβῃ.

χιλιάζιν, in ἀσκάνια, χαονία.

Euphrates Epiphanensis Stoicus. in

ἐπιφάνεια.

Eupolis in ἀγυὰ, ἄμυρῳ, ἄτρεξ,

τραγοῖα, τρασιλλῳ.

Μαρκᾶ in γάδειρα & Θεσσαλία

ubi μαρκαῖ legitur.

Πόλεσι, in μάρδονες.

Χρυσῶ γένει in Μακεδονία.

Euripides, in βαιωτία, ὑρία, χερρό-

νησῳ.

αἰξί in ἀντρῶν.

Ἀνδρομάχῃ, Φθία.

Ἀρχελαῶ, αἰθίοψ.

ἔρεχθεῖ, αἰθίοψ.

Θησεῖ, ἐυρώπῃ.

Εὐρυθεῖ σατυρικῶ, τάρταρῳ.

Λικυμνία in πευθερανία.

Πλειθέει, ἄργῳ.

Eusebius, ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ,

in βίενῳ.

Eustochius in παντικᾶπαμον.

Eutropius, in καρχηδῶν.

Favorinus, vide Phaborinus.

Georgius, Γεώργιῳ ὁ χοιροβοσκός,

cognomento subulcus, ὀνομα-

πικῶ, ταμίαθις.

Glaucus, in δρίνδηλα, δευτέρα, ἀπα-

βηνοί.

πετάρτη, in Γάδδα.

Ἀραδικῇ δὲ χασιολογία in γέα, σιλ-

μηνοί.

Ἀραδικῶν β' in δέμαθα & ἀπαφυ-

νοί, ἔρθα, Εὐαληνοί, νέγλα, ὄμα-

να. γ', αἶλανον, βασιννοί δ', in
δέμαθα. ἢ in Γάζακα.

Glossographi. in ἄλῳ.

Harmenidas, in ἀλίαρτῳ.

Hecataeus Abderita. in ἐλίξοια, κα-

ραμβύκη.

Hecataeus Milesius, p. 12. 13. 18.

37. 48. 51. 56. 198. 71. 732.

207. 209. 230. 262. 272. 273.

280. 350. 353. 367. 581. 753.

462. 399. 401. 403. 406. 407.

433. 443. 478. 489. 605. 466.

453. 506. 517. 539. 573. 665.

670.

Περικλήσῃ, in Θίγγῃ. δέλων πῆλις,

γαῦλῳ & p. 412. 436. 493.

264. 666. 717. 718. 441. 485.

490. 525. 527. 538. 583.

β' περικλήσεως in ἀγαύραβις.

Ἀζιάς περικλήσῃ p. 6. 144. 262.

448. 604. 628. 354. 631. 465.

466. 632. 667. 418. 422. 426.

437. 466. 470. 482. 487. 489.

493. 499. 503. 373. 374. 402.

443. 456. 508. 517. 531. 536.

537. 544. 547. 543. 475. 483.

262. 753. 682. 687. 668. 669.

671. 676. 677. 680. 754. 758.

768. 572. 579. 595. 701. 712.

724. 730. 733. 599. 600. 737.

548. 553. 556. 559. 561. 562.

564. 567. 569. 571.

Ἀιολικοῖς, in ἀμαζόνειον, μελήτε

κόλπῳ.

ἀ γενεαλογιῶν, in ἀμφαναι, ἀπά-
τρων, μελία.

δ ejusdem operis, in μύριστοι, τρε-
μίλη.

εὐρώπη five εὐρώπης πειρηγῆς, in
αἰθάλη, αἰζόκη, ἀμπελῶ,
ἀρίνη, αὐσιγδα, ἰμφῆς δε p. 418.
425. 427. 430. 436. 446. 447.
467. 470. 471. 472. 475. 477.
479. 480. 481. 482. 492. 606.
610. 612. 616. 617. 486. 494.
638. 662. 668. 670. 672. 676.
678. 686. 165. 174. 260. 286.
288. 290. 556. 557. 563. 564.
565. 570. 572. 573. 567. 292.
295. 306. 338. 339. 340. 345.
348. 357. 362. 370. 377.
378. 415. 416. 507. 512.
513. 515. 516. 517. 521. 526.
527. 531. 540. 541. 544. 546.
550. 551. 751. 753. 57. 58. 120.
450. 460. 462. 687. 747. 755.
756. 757. 758. 769. 749. 710.
716. 718. 724. 725. 727. 731.
747. 748. 592. 596. 597. 599.

Πειρηγῆς λιβύης in ἐλένει, εὐ-
δείπη, & ὄνειραβάτης. p. 577.

475. 680. 736. 742. 764. 554.

Αἰγύπτου πειρηγῆς. p. 515. 683.
690. 730. 756.

ἰσραῶν λα, in ὄνη & Φάλασσα.

Περσικῶν ἀ in δῆπια.

Ἑλλησπόντῳ in Τένεδ.

Hegemon, Leuctricum bellum
scripsit, in ἀλεξάνδρεια.

Hegesianax Grammaticus Troa-

denlis πρὸ Δημοκρίτου λέξεως
βιβλίον. in Τρωιάς.

Περὶ ποιητικῶν λέξεων. id.

Hegesippus Mecybernæus Παλλη-
νιακὰ scripsit, in μηκύβερνα,
παλλήνη.

Heliodorus Πρωτεσιλάῳ, carmine.
in Φυλάκη.

Helladius, ἐν τῷ ἀσχεῖῳ in Ἀγβά-
τανα, βηρυτός.

Hellanicus p. 102. 106. 508. p. 8. 68.
395. 75. 448. 554. 164. 165.
199. 263. 266. 433. 604. 771.
679. 728.

Δευκαλιωνείας ἀ in ἀγάθεια, μισ-
γομεναί, ἰάσπενδος, θηγώνιον, ἀλ-
πων, Φημία, Καλλίαρ, λα-
κέρια. β' in Μιδάειον, σάλμη.
ιερείων ἀ in νισαία, σίπυλ, Φαίαξ.

ιερείων ἥρας ε' in Φερίκιον, νισαία,
χαιρῶνεια, χαλκίς.

ιερείων γ' in χαονία.

κτίσεσιν ἐθνῶν καὶ πόλεων, in χα-
εμαῖα.

Κυπριακοῖς, in καρπασία.

Λεσβιακῶν ἀ in μαλόεις, τραγάσση,
β' in νάπη.

περὶ λυδίας, in ἀζειώπη.

Περσικῶν ἀ in δῆπια, χαλδαῖοι, β'
in τυρέδζα.

Σκυθικά. in ἀμάδοκοι & ἀμύρ-
γιον ubi σκύνους pro eodem
legitur.

Libro secundo, sine operis nomi-
ne, ἀγάμεια.

Τρωί-

Τρωικοῖς, in Φοῖπον. ἢ Τρωικῶν, in
βατία.
Heracleo, in βῆσα. Glauconis fi-
lius vocatur, in ἀγεια. Glau-
ci F. in δρέθου, & κροκύν-
λειον.
Heraclides, μακεδονία.
Heraclides Grammaticus Mopsea-
tes, in Μόψα ἐσία.
Heraclides Ponticus lib. I. in μοψο-
πία, πρὸ νήσων in ὠλίαρ.
Herennius in βαθυλῶν. Vide Eren-
nius, & Philo.
Hermeias πειρηγήσει, in χαλκίς.
Hermippus Comicus, θεοῖς, in τή-
ναρ.
Hermippus Berytius, in ῥαβεννα.
Hermogenes Tarsensis in ἄζανοι.
Rhetorica scripta, in τερσός.
Herodianus p. 1. 12. 133. 139. 250.
271. 281. 36. 58. 63. 75. 80. 92.
202. 222. 241. 373. 458. 461.
464. 470. 475. 478. 484. 515.
719. 754. 572. 574. 605. 642.
750. 736. 173. 176. 228. 268.
445. 702.
ἐν πρώτῃ κλίσει ὀνομάτων, in
βείγες.
ἐν ὀρθογραφία, in καρία.
περὶ παιδῶν in πνύξ.
ἐν τῇ καθόλου πρὸς ὠδίας, in Ἐρύ-
σιχη.
ἐν τῇ καθόλου (Xylander subintel-
ligit χεῖρος) in καρία.
Libro I. in ἄζανοι.
Libro III. in ἀπαρράβεις.

IV. τῇ καθόλου in ἄδανα, φρῆς &
ἰωπῆς.
VI. in Εὐρδαῖα, σινάγχος.
VII. in πόξιοι.
VIII. in ἀψώρ, δώπιον.
XI. in σῶλιμα, & ἄγρη.
XII. in δριανθή & τριποδίσκ.
XIII. πρὸ ἐδετέρων, in ἀβακαῶν.
XX. in ἄβα.
ὑπομνηματίζων τὸ περὶ γενῶν
Ἀπλωνίς, in καρία.
ἐν τοῖς εἰς λῆς, in ἄδελις.
Symposium Puteolis scripsit, δι-
καιάρχεια.
περὶ συντάξεως σοιχείων in ἄγ-
βάτανα.
Herodorus in Πευκέτιοι, ἄργ &
δρυόπη.
Libro decimo in γλήτες.
Decimo τῶν κατ' Ἡρακλέα, in
ἰβηρία & κυνητικόν.

Herodotus, p. 5. 9. 19. 121. 38.
50. 58. 87. 90. 101. 105. 121.
128. 129. 133. 134. 141. 159. 195.
184. 192. 198. 199. 692. 739.
206. 235. 430. 438. 262. 405.
417. 436. 443. 450. 359. 365. 403.
388. 384. 423. 373. 381. 458.
423. 425. 448. 529. 718. 745.
273. 281. 296. 275. 283. 289.
293. 300. 337. 440. 165. 184.
174. 176. 326. 477. 479. 481.
485. 493. 759. 765. 552. 553.
568. 577. 595. 240. 245. 248.
437. 446. 450. 729. 759. 764.
746. 705. 706. 670. 674. 681.
I 3

Vita Homeri, in νέον τεῖχος.
 Herodoti Epitaphium in Θέριοι.
 Herodotus Olophyxius περὶ νυμ-
 φῶν καὶ θεῶν, in ὀλόφυξος.
 Hesiodus, in ὁδοὺς, αἰγέϊον, αἴσων,
 ἄμυρ & p. 182. 331. 383.
 619. 689. 768. 526. 546. 602.
 498. 728. 729.
 ἐν Αἰγυμῖς δευτέρῳ περὶ ἱὸς γρά-
 φων, in ἄβαντις.
 Versus ejus ex κατελόγων α', in
 γερηνία.
 Cumanus. in κύμη.
 Hierocles, Φιλίστορσιν in Βραχμαῖνες
 & περὶ κυνία.
 Forte idem Hierocles Hyllari-
 mensis, qui ab athleticis Exer-
 citationibus ad Philosophiam
 adductus traditur in ὕμνα-
 ρημα.
 Hippocrates Cous in κῶς.
 Hippys Rheginus, κδρπαῖς.
 Histiaeus, βηρυτός.
 Homerus, p. 5. 10. 15. 50. 51.
 52. 60. 67. 68. 69. 97. 98. 99.
 103. 106. 115. 130. 132. 142.
 148. 152. 159. 162. 178. 180.
 185. 187. 227. 353. 433. 447.
 610. 611. 711. 724. 726. 728.
 734. 735. 737. 738. 442. 623.
 630. 641. 678. 681. 691. 692.
 696. 697. 700. 703. 739. 745.
 748. 768. 410. 413. 423. 425.
 426. 430. 431. 364. 368. 372.
 373. 382. 389. 402. 407. 758.
 767. 456. 163. 164. 169. 170.
 195. 197. 209. 227. 235. 239.

274. 276. 278. 283. 290. 299.
 303. 320. 323. 326. 327. 335.
 340. 341. 342. 344. 345. 347.
 349. 354. 355. 357. 358. 464.
 466. 474. 475. 476. 477. 486.
 489. 491. 492. 499. 500. 502.
 508. 511. 520. 751. 534. 538.
 545. 558. 568. 589. 602. 607.
 731. 753.

Hymno in Apollinem, περὶ μεσοῦς.

Horapollo Philosophus Phenebe-
 thites in Φενέβηθις.

Hypsicrates, in Αἰθιοψ.

Jason in τῆλ & scripsit βίον Ἑλλάδος
 quatuor libris in Ἀλεξάνδρεια.

Iccus Tarentinus Medicus Olymp.
 77. clarus. in Τάρας.

Josephi Ἀρχαιολογίας Ἰσδαϊκῆς li-
 bri. p. 113. 134. 208. 220. 265.
 163. 595. 588. 541. 406. 663.
 252. 253. 259. 261. 696. 694.
 733. 373. 377. 432. 388. 740.
 599.

α' πρὸς τὰς Ἰωμαίους πολέμῳ, in
 Φασσηλῖς.

Ipnus, in Ἰαμειῖον, si recte legitur.

Irenæus Nicænus in καπετώλιον.

Isigonus Nicænus in Νικαία.

Ister in δερκὰς, ἀπία.

Ἰσποικίαις Αἰγυπίας, in αἰγυαλὸς &
 ὦλεν &.

δ' ἱλιακῶν (leg. ἡλιακῶν) in φύ-
 τεον.

Ister, in κάρνη. Calatianus, librum
 insignem de tragœdia scri-
 psit, κάλατις.

Juba,

Juba, ἰοβας, in δεβάκη. libro I. in λαβίνιον.

ἀ ρωμαϊκῆς ἰστορίας, in ἀβοειζίνες & ὥστια.

β' ρωμαϊκῆς δεξαμολογίας. in νομανπία.

Julianus Imperator in Τιβερίας.

Iustus Tiberiopolita belli Judaici scriptor, in τιβερίας.

Leander Nicanor, ἐν μετονομοσίαις, in ὕδη. Vide infra, Nicanor.

Lepidus, in βεθρωτίς.

Ἰππομῆς ἰστορίας sive ἰστορικῆς, ἀ, τεγέα. ἢ in σκόποι.

Lini (vel Clini) patria Apollonia Cretæ. in Ἀπολωνία.

Linus Historicus Oechaliota, in οἰχαλία.

Lucillus * Tarræus, lib. de Thesalonica, in Θεσσαλονίκη. ΛέκιⓈ ibi legitur, at in κάλαρνα & in τέρρα, ΛεύκιⓈ.

Scriptit 3 libros de/proverbiis, de litteris, τεχνικά in τέρρα.

Lupercus, in νήρικⓈ.

Lusius, ΛέσιⓈ (forte, ΛέκιⓈ Lucius, idem cum superiore) in μίεζα.

Lycophron, p. 2. 30. 56. 102. 126. 131. 133. 160. 170. 192. 198. 225. 235. 239. 259. 274. 281. 291. 302. 362. 375. 398. 423. 451. 458. 479. 480. 495. 497. 502. 506. 515. 547. 570. 598. 604. 687. 688. 692. 702. 703.

705. 711. 719. 720. 725. 732. 749. 753. 761. ἐν δεκάτῳ in κυφⓈ mendose.

Lycus, ἐν τῷ περὶ Ἀλεξαίδρου in σκίⓈ.

Lycus Rheginus in ἀβρόπονον.

Lyfippus ἐν βάκχαις, in Θεσσαλία. Male quidam Codd. Lysis.

Marcellus medicus (forte Sidetes) in ἀντίκυρα.

Marcianus in χαδραμωτίται, Ναρβών, τίγρις, ἀρωμα, νικόπολις. ἐν τοῖς ἀπὸ Ῥώμης Ἰπὶ ταῖς Διαισῆμυς πόλεις, in ἀμιασα.

ἐν β' τῶν Ἰππομῶν Ἀρτεμιδώρ, in Μαλάκη. Vide supra, Artemidorus.

περίπλῳ in αἰβέδα, ἀκυτανία, ἀλβίων, ἀπόκοπα, ἀσκίται, μάρζα-να & p. 457. 469. 484. 504. 244. 406. 427. 516. 518. 541. 561. 573. 760. 371. 409. 205. 669. 614. 615. 668.

περίπλῳ Britannia, in ἀλβίων. Ἰνδικῆς, βαβαὶ & ἀσκίται.

κελτικῆς, in Γαλατίας, ἀκυτανία. Περσικῆς κόλπος in ἀδάρ πόλις, μεσανίτης, μαλλάδα.

Σαρματίας, in σιαραθροῖ.

ὠειόδων ἀ in ἀσπίς & μόσυλον.

Marfyas, in αἰθηκία.

Menæchmus in τηλέφιⓈ.

Menander, comicus, in αἰλαί, ἀραφηνίδες, ἀσπίς, ἰαλὶς, καππαδοκία, Ταναγρα, πέμβριον.

Ejus

* Ita vocatur in argumento quod Græcis in Argonautica Apollonii scholiis præmittitur.

- Ejus Ασπίς in Ἰβηρία.
Θεπάλῃ, in Θεσσαλία.
καταψευδόμενοι in μέλασα.
Menecrates in βλαῦδος.
ἀ Λυκίων, in δρετύμνησος.
Menelaus, in ἀμφιγένεια, λύκαια &
εὐτρησις.
ἀ Θηβαΐδος, in τέμμιξ.
δ' Θηβαϊκῶν, in ὑρμίνη.
Menelaus Anaxus Peripateticus
Philosophus & magnus Hi-
storicus, in ἀναία.
Menemæchmus, μενέμαχμος
(forte Menæchmus) in τηλέ-
φιος.
Menippus, in καππαδοκία & χι-
τῶνῃ.
Περίπλῳ, in ἀρμένῃ.
Periplo Paphlagoniæ, in πίος.
περίπλῳ πόντος, in ψύλλα.
Duorum pontorum, ἐρμῶνασα,
χαδισιοί, χαλδία.
Metrodorus, ἐν τετάρτῳ, in ὑπανίς.
Metrophanes, in εὐκαρπία.
Mnaseas, in ἀκάνθος, δάρδανος.
τρίτῃ περὶ ἐξηγήσεων, in ἐγγελάνας.
Moderatus Gadareus πυθαγορι-
κῶν σχολῶν libros scripsit quin-
que, in γάδειρα.
μυσῶν βιβλία in ἀδελίς.
Myrmex Henetus dialecticus Phi-
losophus. in ἐνετεί.
Myrsinus Historicus Methym-
næus; in μήθυμνα.
Naucrates Erythræus ὁ τὸν Ὅμηρον
ὑπομνηματῆσας. in ἐρυθραί.
Neanthes, περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν in
κρασός.
Nearchus Letæus τῶν Ἀλεξάνδρω τῷ
μεγάλῳ συστρατευσαίντων ὁ Δίραση-
μότατος. in Λήτη.
Nestor, primo Alexandriadis, in
ὕψισται.
Nicænetus Abderitr, ὁ ἐποποιός, in
ἀβδηρα.
Nicander, in Ἰππιδάουρος, ὀρδαία.
Θηριακοῖς, in κορώπη.
Grammaticus Thyatirenus sive
Colophonius, * in Θυάτειρα.
Nicander ἐπεροισμένων ἀ, in ἀσπα-
λάθεια.
ἐὺρωπείας, in ἀθως.
δεκάτῳ σικελίας, in ζάγκλη.
Nicanor in ἀλάβαστρα, δηλός, ἰμέ-
ρα, διοσκείας, μίεζα.
Hermæ F. ἀ περὶ Ἀλεξανδρείας
in ἀλεξανδρεία. Ὁ Ἑρμῆς dici-
tur in & τίβυρις.
Πρὸς Ἀδριανὸν γραφῶν. in ἀδελίς.
Novus Homerus dictus, patria
Hierapolitanus. in ἱεράπολις.
Ejus μετονομασίαι, in πάρος. Vi-
de Leander.
Nicochares Comicus Cydathenæ-
ensis. in Κυδαθηνάων.
Nicocrates, in βοιωτία.
Nicolaus, in λυκογένῃ, ὑπερδέξιον,
ἀμοργός.
δ', in θόρναξι, νηρίς, μεσημβρία, &
τόρρηβος.
ἐ in δρεκάς, σίφονος, μεσούλα, σκύν-
ος, βωπαχίδα.

S' in

* Male interpres Stephani ait Nicandrum hunc Gangrenum esse appellatum.

θ' in ἀραμῆδῃ. (καρνία.
δ' ἰσορῶν, in ἀσκάλων, ἀσκανία,
Nicolstratus in γόγγυρα. Citharædus
in ἀσός.

Nymphis ἀῖρακλείας, in ὕπνος, Φρί-
ξ, Φρία.

Nymphodorus, in αἰθύρας.

Olympianus, in δέλων πόλις.

Oracula p. 11. 54. 92. 170. 249. 389.
419. 509. 623. 683. 689. 700.

Orus in αἰθαίλη. ἀγνυρα, ὀρεσία,
αἰθῆνα.

ἐθνικῶν α', in νικίς κώμη.

β' in τάννα.

ὀρθογραφία, in πῆναρ.

Palæphatus ζ' τρωϊκῆς, χαρμάται.

Panyasis. Aliquot ejus versus he-
roicos in τρεμίλῃ invenies.

ω' ἡρακλείας, in βερβίνα.

ια' ejusdem operis, in ἀσπίς.

Parmeniscus, in ἀλ, ἐφυρα, Φρία.

Parmeno, Byzantius, πρῶτω ἰάμβων
in βυθίνοι & Φρίκιον.

Parthenius, Phocæensis, in μῆροσσι,
γόνθοι, δεκέντιοι. Nicænus, in
Νικαία.

Parthenius. in μαγνησία, μύρκει
ἐπίδαμν, γενεά, Νεμαῦσ,
βορυθῆνης, μυτιλήνη, ἐλεφαντί-
νη, ἄγεν.

Ἀνθίπω, in κρανίδες, λάμεια.

Ἀφροδίτη in ἀκαμάντιον.

Δήλῳ, in βηληδόνιοι, & χεύνοι, &
forte ὠγεν.

Ἐπικηδείῳ εἰς Αὐξίθεριν, in γαλλή-
σιον.

Ἡρακλεῖ, in ἰῶσα, οἰνάνη.

Ἰφίκλῳ, in δράφεια.

Λευκαδίαις, in Ἰβηρία.

ποροπεμπικῶ, in κώρυκ.

Pausanias p. 54. 56. 81. 234. 253.

257. 269. 400. 489. 546. 684.

734. 741. 755.

Περικλήσεως Ἑλλάδ (vide in
σφακτήρια, πέμνα, αἰμονία,
Ἄβδηρα, δράκοντα, ὑνίθιον,
Φάληρον.)

Libro I. p. 114. 351. 372. 733.

II. p. 129. 153. 471. 538. 730.

III. p. 241. 269. 345. 422.
491. 672. 687.

IV. in καλάρμα.

V. p. 88. 504.

VI. p. 50. 318. & 536. ubi
de opido Phœnicum μα-
ριαμμία.

VII. p. 170. 770.

VIII. p. 64. 72. 118. 212.
214. 244. 258. 288. 376.
405. 445. 520. 596. 607.
617. 674. 700. 714. 730.
732. 754. 765.

IX. p. 168. 183. 433. 495.
602. 603. 610. 614. 709.
759.

X. p. 123. 290. 311. 553.
572. 592. 674. 691.

ἐν τῷ παλαιῷ Ἀνποχείας, in σελευκό-
βηλ. Idem forte liber re-
spicitur in γάββα, γάζα, δῶρος,
ubi Pausanias laudatur testis
Syriacorum vocabulorum ἐθ-
νικῶν.

Eliacis prioribus, in τόπαγον.
 Phaniades Phalannæus Peripateticus. in Φάλαννα.
 Phavorinus in ἀκτὴ, βισαλτία, σφακτηρία, κρεμμύων, & αἰθίοψ ubi legitur ὡς Φαβωρὶν & πρὸς Αἰθιοπίαν.
 Πηπομῆ δ' τῆς Παμφυλίας, in ῥοπεῖς.
 ἐν τῷ πρὸς Κυρηναϊκῆς πόλεως, in ἀλεξανδρεῖα.
 παντοδαπῆς ἰσορρίας, in δεργίλ & αὐτοκρατορ, ὡκεανός.
 αὐτὴ παντοδαπῆς ὕλης ἰσορρικῆς (idem opus puto) τετραπόλις.
 Nota ἐθνικῶν πορτεχνολογήματα in αἰθίοψ memorata, non esse Phavorini sed Stephani Byz.
 Phædimus Poëta elegiacus Bisantenus. in Βισαντίη.
 Phanodemi ἱκίακᾶ in ἱκός.
 Pharnuchus Nasibenus, Persicæ historiæ scriptor, in ἀντόχεια.
 Pherecrates, in αἰθῆνα.
 Pherecydes in ἀκμονία, αἰσων, αἰλόπη, διόπη, Φερίξα.
 Πρώτω in ὕσια.
 Phileas in ἄβυδοι, ἀμβρακία, ἀνδρεια.
 ἐν πείραις in ἀνδρεια.
 Philemon in κρῆτος.
 Ejus περὺ γιν, in αἰθῆνα.
 ἐφῆ & in κρομμύων.
 Philetas, in ἰχναί, Φλιῆς.
 Philiadis Megarensis epigramma in Ἰεσπεία.
 Philippus Medmæus ἀξιόλογος ἀνὴρ,

de ventis scripsit, in μέδμη.
 At in αἰθάλη, Ἰέρμα &c. hoc nomen male pro Philisto legunt quidam Codices.

Philisti libri Σικελικῶν (quorum XXXIII. laudatur in κρῆτος.) p. 155. 161. 58. 336. bis. 349. 392. 413. 348. 349. 289. 406. 117. 174. 435. 517. 531. 564. 565. 575. 596. 561. 580. 600. 477. 492. 614.

Philo (Herennius) p. 16. 30. 42. 50. 99. 103. 132. 140. 175. 233. 240. 269. 333. 489. & in ἀζανία, ἀργερα, βέρα, ἰόπη (ubi Syram vocem interpretatur) λάμπη, μεγάλη πέλις, μελίτεια, νίσιβις.

πρὸς πόλεων in ἀμισός & ἀνδανία.

Φοινικικοῖς in Νίσιβις, Μαρούα.

PhiloMetpontinus tibicen & Poëta. in Μεταπόντιον.

Philochorus, τρίτω in Ἰέα.

Ἀτθίδ & libro β' in ἄρει & πάγ &.

γ' in αἰθαία.

ια in αἶσυ.

Citatur & Philochorus in ξυπέτη & σημαχίδα.

Philonides, Mecybernæus, in αἰλόπη, θυρράχιον, Μηκύβερνα.

Philostephanus, in ἄβιοι, αἰθῆνα αἰθῆνη.

Philoxenus in κώμη.

Ὁ τὴν Ὀδύσειαν ἐξηγέμεν & in ἀλάβανδα, δωδώνη, μεθύδιον.

Phi-

Philyllius Αἰγῆ. in γαλεῶται.

Phlegon, Olympiadum scriptor.
p. 304. 337. 319. 512. 527.
704. 705. 565. 590. 612.
670. 674. 771. 727. 743.
Citatur & ἐν Ὀλύμπῳ vitiose
pro Ὀλυμπάσιν in μαιανδρέ-
παις.

Ejus χρονικῶν ἢ in κρέμη.

Phocylides Milesius. in Μίλητῳ.

Phrynichus, in ἀγνῆς, ἀτήνη, ἀθή-
ναι, Θημακοί, κρωπία, κυδαντί-
δαι.

ἐν σοφιστικῇ ὡδασκευῇ, in ταμειῶν.

Pinaces, & πινακογράφοι in Ἄβδηρα
& αἶνῳ. Vide quæ dixi su-
prap. 38.

Pindarus, in ἀπέσαις & τέλφουσαι.
Diaphanti F. è CynosCepha-
lis, vico Thebanorum. in κυ-
νὸς κεφαλαί.

Pinytus Bithynensis Epaphrodi-
ti libertus, Grammaticus Ro-
mæ. in Βιθυνίον.

Pisander Camirensis Δρασημότατῳ
ποιητής, in κάμειρῳ, citatur &
in ἀγάθυρσοι.

Lib. VII. in Νιφάτης.

X. in ἀσάρκῳ & κυβέλεια.

XIII. in οἰνοτρία & ἀπέννιον.

XIV. in λυκόζεια.

XXVI. in βοάυλεια. Carmina
scripsit.

Plato, Philosophus, Πρωταγόρα, in
ἡπία, χήν, & πάρας.

περὶ ψυχῆς (Phædone) in χώρα.

Plutarchus, in ἀνδανία.

ὑπομνηματίσας Nicandrum, in
κορώπη.

Polemon, in ἐνθηναί, κρασὸς, μυρ-
μιωσὸς.

Polybius p. 17. 20. 28. 54. 58. 167.
171. 244. 248. 173. 625. 628.
600. 610. 590. 665. 695. 666.
667. 690. 691. 342. 415. 466.
490. 494. 495. 498. 501. 502.
506. 507. 518. 534. 540. 544.
549. 554. 565. 596. 566. 742.
769. 36. 102. 348. 144. 145.
205. 289. 163. 259. 191. 204.
156. 206. 210. 301. 309. 274.
411. 417. 439. 443. 740. 743.
750. 752. 434. 735. 354. 448.
727. 730. 698. 399. 393. 416.
421. 423. 771. 755. Repre-
hendit Demosthenem lib.
XII. in χαλκῆα. Quadraginta
libros (Histor.) scripsit, patria
Megapolitanus. in Μεγάλη
πόλις.

Polycharmus in Φελλὸς.

Λυκιακοῖς in ἰλάρις & σέρα.

Polyhistor. Vide supra, Alexan-
der.

Polystratus Letopolites. in Λητῆς
πόλις.

Porphyrus, Φιλοσόφῳ ἱστορίας, γ' in
γάδαρα.

Posidippus, in βάρις, ζέλεια. Cy-
nisci filius, patria Casandren-
sis Macedo, Poëta Comicus.
in Κασάνδρεια.

Priscus ἐν ἑκτῷ, in σάλωνα.

Promathidas in Γαλλῶν.

Protagoras Tejus in Τέως.

Protarchus in ὑπερβόρεοι.

Proteas Zevgmatites

Grammaticus, in Ζεύγμα.

Proverbium in γενεά.

Proxenus, ὁ περὶ πόρων σικελικῶν, in
γελα. Citatur etiam in χαονία.

Ptolemæus Rex in ἀγχιάλῃ.

Ptolemæus in βρεττία.

τρίτω, in ἀλεξάνδρεια. (Ptole-
mæum Lagi intelligit Berke-
lius.)

Claudius Ptolemæus πέμπτῳ
γεωγραφικῶν in χαράκρωβα.
περίπλῳ, λέγδεναι.

Ptolemæus (Ascalonita Gramma-
ticus intelligi videtur) in Ἐρυ-
σίχῃ. Aristarchi discipulus in
Ἀσκάλων.

Publius Hierapolitanus, Stoicus, in
ἱεράπολις.

Pytheas, in ὠσίωνες.

Quadratus, in μέση, τὰ πυρρῶι, πῆλιον,
βόγχα, γίνδαρα, δάλμιον.

Παρθικῶν α' in γηλὺς, μαυρῆσσι.
β' in ζαβίδα.

γ' in γερμανίκεια, τάρσος & ὠτηνή.

δ' in Θράασσα.

ε' in ὠβαρηνοί.

ζ' in θελαμεζα.

η' γάζακα, μασχάνη.

θ' σολυμα, συρβάνη, πηρανόκερτα.

β' ῥωμαϊκῆς χιλιάδῃ in ἀνθιον.

δ' in ἰβηρία.

ιδ' ῥωμαϊκῆς χιλιάδῃ in ὀξύβιοι.
ῥωμαϊκῶν ιβ', in θαψίπολις. Vide
Asinius.

Rhianus p. 63. 311. 656. 121. 129.
221. 531. 121. 216. 370. 346.
733. Benæus, in βήνη.

Ἀχαιῶν ε' in ἀτλαπτες, ἀπία, ἑο-
λίνη, γ' in Φαιστός, δ' in σκόλις.
ἡλιακῶν α', p. 510. 515. 546. 598.
θεσσαλικῶν δ' in δρεκτῆνες, κελαι-
δοί, ἔλνιοι, συλίονες, ὑπογλόχοι,
γενναῖοι & πάραυοι ubi versus
ejus ponitur: sicut & in χαῦ-
νοι & ex οὐτανο ejusdem operis
in δρετέμις, ὀντύριον, ποιο in
φυλᾶς, decimo quarto in θα-
μία, IV. & V. in ἐδνεθαί. XV.
in τριπόλισσοι. XVI. in αἰγώ-
νεια.

ἱλιακῶν α' in λάπερσαι & μέλαι-
ναι ibique ejus versus.

γ' in λιθήσι.

μεσσηνιακῶν α' in ἱρά, δ' in δώ-
πιον, ε' in Φιγαλέα. 5' in τὰ θυρον.
ἐν τῇ Φήμῃ in ἀράκυνθ.

Rhinthon Tarentinus φλύαζ τὰ
τραγικὰ μετὰ ῥυθμίζων εἰς τὸ γε-
λοῖον. in τέραις.

Sallustius in ἄζιλις.

Scepsius in κάλυμνα. Vide Deme-
trius.

Scylax Caryandensis ὁ παλαιὸς λο-
γογράφος, in καρύανδα.

Scymnus in ἐρμῶνασσα.

Ἀσία in ἀρεῖ in ἦσ.

Εὐρώ-

Εὐρώπη, in ἀράγη.

ἀπειρηγέσεως in πάρεϑ ubi Chius
dicitur.

Scythinus Iamborum Poëta Te-
jus. in Τέως.

Seleucus β' γλωσσῶν, in βρεντήσιον.

Semus Delius in τέγουρα.

Serapio, Hierapolitanus, Stoicus.
in ἱεράπολιν.

Silenus libro II. in παλική.

Sibylla in Τρινακρία.

Simmias, μεσίν, in ἀμύκλαι.

Ἀπόλλωνι in ἡμικύνες.

Simonides ὁ μελοποιός Julietes
Ceus in Ἰδλίν, ἀκαμάντι, ἀκα-
τος.

Socrates apud Aristophanem. in
Μῆλϑ.

Sophænetus Ἀναβάσσει κύρξ in καρδῶ-
χοι, τάοχοι, φύσκϑ, καρ-
μάνδη.

Sophocles p. 6. 13. 47. 128. 174.
105. 526. 607. 700. & in γενή-
της.

Ejus Αἰγεὺς ἐκλυόμενϑ, in χῶρα.
αἰχμαλωτίδες, in ἑωμοί, εὐρώπη,
χεύση.

Idem ἀλεξάνδρῳ in ἔφεσος & ἄσυ.
Ἑρμόνη in ἀγυῖα.

Ἡρακλεῖ, in χάρα.

Ἰππῶνι, in ὤλενϑ.

Λημνίαις, in χεῖση.

Ναυπλίῳ Καταπλέοντι in ἀσπίς.

Πηλεῖ, in κυκνήτις.

Ποιμέσι, in τραϊκός, κυκνήτις.

Τεύκρῳ in κυχεῖϑ.

Τυμπαρισαῖς, in χαλδαῖοι.

Φινεῖ, in βόπορϑ.

Φείξω, in ἄσυ.

Sophocles, Apollonii Argonauti-
corum interpres in ἄβαρνϑ,
ἄβροι, κἀναστρον. Larissæus, in
Κράνεια.

Softratus, Phanagorita, in μυκάλη.

Sofus Ascalonites, Stoicus. in Ἀσ-
καλων.

Soterichus, Poëta Oasites, ὁ τὰ πά-
τρια γεγραθός. in ὕασιν.

Stephanus vel Hermolaus sua Bu-
ζαντικὰ citat in γότθοι. Etiam
πρωτεχνολογήματα τῶν ἐθνικῶν
Stephani in Αἰθιοψ.

Stesichorus Euphemi F. Matauri-
nus μελῶν ποιητής, in Μάταυρος.

Strabo, p. 12. 13. 21. 40. 27. 30. 52.
53. 57. 65. 66. 79. 125. 139.
142. 144. 108. 114. 115. 116.
120. 438. 439. 666. 667.
669. 677. 684. 687. 689.
691. 692. 698. 701. 705. 15.
50. 100. 115. 123. 128. 130.
160. 161. 175. 176. 189. 217.
240. 252. 272. 286. 359. 460.
477. 503. 311. 325. 450. 458.
155. 171. 174. 184. 434. 459.
377. 195. 208. 715. 738. 383.
761. 764. 770. 440. 375. 739.
627. 684. 738. 376. 444. ter.
377. 390. 391. 400. 386. 361.
372. 375. 386. 732. 574.
581. 583. 586. 592. 593. 594.
603. 612. 614. 263. 432. 443.
771. 309. 310. 769. 434. 283.
293. 395. 472. 473. 475.

477. 485. 494. 503. 504. 512.
 516. 519. 531. 541. 543. 536.
 544. 538. 549. 550. 461. 547.
 554. 560. 563. 566. 569. 572.
 574. 579. 556. 596. 710. 712.
 340. 353. 749. 751. 755. 740.
 743. 744. 712. 454. 718. 764.
 Stratonicus citharædus in ἀσϙ & καὺνϙ.
 Suidas γενεαλογίαις, in ἀμυρϙ.
 Sunius in κάρνανα.
 δ' δ'ραβικῶν, in ἐδραμαῖοι.
 Synesius, Ἰππιστολῇ in εὐκαρπία.
 Teucer Cyzicenus, in βεθρωτός.
 Teupalus, qui Ἡλειακὰ scripsit, in αἰδερία.
 Technicus, ὁ τεχνικός in ἀκέλη, ἀλλόδρομος.
 Liber XII. in ἀφθαλα. Vide supra Apollonius, & Herodianus.
 Thales Milesius, Examii F. in μίλητϙ.
 Theagenes, in ὠκεοσιμεναί, τίρσαι.
 Μακεδονία in ἀλτὸς, βαλλὰ, ἐλευθερίσκϙ & λητῇ ubi laudatur Theagenes ἐν Μακεδονικοῖς, uti in μισητὸς, Φυσκϙ, παρθενόπολις, σκύδρα, κύδνα, παλλήνη, μίεζα & ὀλόβαζα. liber V. in ὀρέσαι.
 Καρικοῖς, in κασελία.
 Theo in ἀλϙ, δ'εζύενοι, ὑπερησία.
 in Lycophronem, αἶνια, κύτινα.
 ὑπομνηματῆσας Nicandrum, in Κορώπη.
 Theodectes Phaselites Aristandri F. scripsit Tragœdias L, Rhetorica & Orationes in Φασηλῖς.
 Theodoridas, in κάρυσος.
 Theogiton Trageates, Aristotelis discipulus. in τραγῳδα.
 Theognis ὁ τὰς Ὀδαιέσεις γράψας. in Μέγαρα.
 Theophanes Heracleopolites Physicus. in Ἡρακλεόπολις.
 Theophrastus, in χάληη. nono de plantis in ἀψυνθος. Eresius fuit, Aristotelis discipulus, antea Tyrtamus dictus. in Ἐρεσϙ.
 Theophilus ἰατρικῆς διηγήσεως Σικελίας, in παλική.
 Theopompus p. 28. 81. 150. 36. 56. 81. 100. 547. 85. 548. 359. 373. 728. 714. 353. 771. 674. 225. 235. 534. 417. 673. 672. 671. 613. 612. 609. 605. 600. 595. 236. 202. 477.
 Ἑλληνικῶν libri p. 496. 503. 344. 760. 717. 182. 664. δ', in ἀσπενδος. ἡ, in ἐμβατον & κάληη.
 Φιλιππικῶν libri p. 39. 59. 68. 101. 130. 430. 452. 453. 497. 503. 530. 540. 479. 547. 548. 552. 553. 558. 560. 562. 563. 243. 264. 599. 388. 390. 734. 750. 711. 716. 725. 286. 319. 306. 311. 339. 685. 691. α', in ἀλλάντη. ε', in ἀμφαναί. κβ' in χυτρώπολις. κδ' in ἄρης, ἀσσησϙ. λθ' in ἀσση.
 Multi etiam ejus libri, suppresso nomine passim citantur.

tantur : ut κβ' in Θέσω-
ρⓈ. κδ' in βαίλιον, αἰσησός
& αἰσηρα. λβ' in μαυσός, μγ' in
ΔελιάνⓈ. μδ' in ἵπωⓈ. μζ'
in ἄσκηⓈ. ν' in κάρος. νά, in
κράνεια, ιβ', in βαρήτιον. νς' in
αἰγείρσαι αἰέα, λύκαα. νζ' in
μεοσαπείαι.

Thucydides p. 3. 27. 38. 504. 124.
710. 127. 128. 236. 147. 157.
190. 201. 229. 303. 309. 230.
515. 563. 572. 569. 577. 260.
576. 568. 566. 392. 427. 725.
697. 678. 679. 723. 742. 603.
606. 607. 611. 770. 771. 748.
730. 731. 733. 758. 497. 481.
83. 231. 280. 295. 312. 334.
343. 348. 378. 390. 470. 471.
706.

Timæus in δερνέριοι, ἀπάθυρον, εὐ-
καρπία, μαοσαλία.

Timagenes α βασιλέων, in μιλήαι.

Timagoras in σπάρτη.

Timo, Σίλλοις, in Φλιῆς.

Timocrates Adramyttenus, in
βέρεξ.

Timosthenes, in ἀλεξάνδρεια, ἀπία,
δετάκη.

ἐν τῷ σπιδιασμῷ, in ἀράχη.

Timotheus Citharædus Milesius,
in Macedonia mortuus, qui
scripsit νόμων κιθαρωδικῶν li-
bros XVIII. ἔπη 8000. & περ-
νόμια αὐλῶν 1000. Ejus Epita-
phium, in ΜίλητⓈ.

Tryphon, in αἰλαί, αὐλῖς, ἥλις.

παρωνύμοις, in ἀγχα, ἀπολλωνία,
ληταιεύς, μυκάλη, χοινῆς.

Ulpianus, Ἀραβικοῖς, in ταῖννοι.

Uranius, in βραχία, μάννεως, Νίσιβις.

Ἀραβικῶν α, in σέννονες, σίγγορα,
ἀναθα.

β in ἐρυθρά, πάλμυρα, ταῖννοι,
αἰαμήνη, αἰανίτις χατσαμωτί-
της, Μάδα, Μήδαβα.

γ, in ἀδασηνοί, ἀδανα, ἀχομαι,
ζάβιδα, θαμῆδα, κερδανίτω.
ἀτραμίτω, ὀβοδα, σῆρες, & τέρ-
Φαρα.

πετάρτη, in ἀκχηνοί.

Excidit numerus in νόσορα.

Xanthus Lydus in ἄρνα, δερτύμνησος,
λόκοζⓈ.

λυδακῶν α in λυκοσθένη. β, in δερ-
δύνιον, ερόγωλα. γ, in λυδία &
εὐπάτρηα. δ, in ασκάλων, σιδήνη,
ἀσερῖα, & ἀσελέβη. Male λυκία-
κῖς quidam Codd. in μελάμ-
πεια, ἔλγⓈ, σιδήνη.

Xenagoras, in ἀκόντιον, καρπασία,
χυτσοί.

Xenion, in ὀαξος, εἰνατος, Φαλάσσερνα.

Ejus κρηπικῶν, in ἀρκαδες, δραγμός,
λάμπη, κάντανος, καμαρά, ὠλε-
ρⓈ, ὀλῆς, & ὕδραμία.

Xenophantus, in αἰλαί, δερσφηνίδες.

Xenophon, in δερμενία, θυμβραα,
ἐπαρίτω.

Ἀναβάσφ Κύρξ, p. 548. 562. 573.
675. 169. 311. 459. 448.

Ελλη-

Ἑλληνικῶν α', in χείμερα, ἀστυρία.

γ' in σκήψις. δ' in εὐταΐα, ζ' in ὄλγρος.

ἰπποαρχικῶ, in Φάληρα.

Alius videtur, qui ἐκκαίδεκάτῃ in ὄλγρῳ citatur.

ἀναμετρήσεσιν in ἰρῶπός.

Zeno Myndius Grammaticus. in Μύνδῳ.

Zenodotus, in ἀντρῶν, δαδῶνῃ.

Zopyrus, in ἀφροδισιάς.

Ad hunc Indicem supplendum profuit mihi Clariss. Hudsoni industria, qui suas mihi schedas Oxoniâ humanissime transmisit.

XVII. EXPOSITIO TOTIUS MUNDI ET GENTIUM, cujus latinam versionem antiquam initio mutilam è Juretiano Codice Salmasius Jacobo Gothofredo edendam concessit, auctorem videtur habuisse Ethnicum a) Sophistam, patria forte Antiochenum, b) clarum circa A. C. 347. c) unde nonnullis viris doctis d) in mentem venit hunc ipsum libellum esse illam Geographiam, quam ad Julianum Imp. e) misit Alypius Cæsarii frater, addita tabula Geographica quam jambis adscriptis exornaverat. Equidem auctor hujus expositionis negat se in Britannia fuisse, in extremo libri: *deinde alia quæ sic vocatur Britannia insula, sicut qui fuerunt narrant, valde maxima & præcipua in omnibus.* De Alypio autem Ammianus XXXIII. 1. *Negotiumque (restaurandi templi Hierosolymitani, Julianus) maturandum Alypio dederat Antiocheni, qui OLIM Britannias curaverat pro præfectis.* Unde non absurde Petrus Bælius f) colligebat alium quemcunque quam Alypium ejus scripti esse auctorem. Possit tamen dici Alypium ad Julianum misisse Geographiam, quam non ipse scripsisset, sed alius: neque enim Julianus diserte affirmat illam Geographiam ab Alypio fuisse compositam, quemadmodum nec *πινάκιον* sive Geographicam tabulam, cui tantum versus adscripserat. Dionysio Petavio notis ad Juliani Orat. 1. g) appellatur *veteris mundi descriptionis auctor latinus is quidem non Græcus.* Sed fortasse nihil aliud his verbis voluit vir eruditus, quam latina quæ habemus antiqua esse, non Græca: licet latina illa è Græcis conversa esse tot Græcismi ab inerudito & barbaro interprete relictmani-

a) Vide Jac. Gothofredi prolegomena & notas p. 21. ad c. XVIII.

b) Id. p. 20. Jac. Palmerius Exerc. ad auctores Græcos p. 283.

c) Gothofred. p. 12.

d) Vosf. de scientiis Mathemat. 248.

e) Julian. Epistola XXX.

f) T. 1. Lexica, in Alypio, nota B.

g) p. 72. edit. Lips. Similiter Phil. Brietius parallel. Geograph. T. p. 10. cujus verba Gronovius editioni suæ præfixit.

manifesto produnt. Confer Salmasium ad Hist. Augustam p. 456. & Steph. Le Moyne notas ad Varia sacra p. 1033. Edidit hanc latinam veterem versionem rustico sermone h) ut ait Barthius, compositam addita Græca sua interpretatione novaque ejus translatione latina & commentario Jacobus Gothofredus, dicavitque Salmasio Genev. 1628. 4. Institutum suum ipse exponit his verbis: *Græci scriptoris Ἡρόδοτος isthæc est, quæ ab insulso literione Græcæ latinæque linguae juxta ignaro in latinam linguam transfusa fuit: tam inepte, ut jacuisse tamdiu non mirer; potius enatasse. Ea barbaries ubique hanc interpretationem obsidet, ut in tam conciso præsertim opere non putes quicquam latere quod erui publice intersit. Et tamen contra est: Nempe quod in balluca auri argenti adsolet, diligentius excutient purioris metalli ramenta quam plurima hic intermicant. Quinimo, (quis putet) & hæc ipsa versionis barbaries in bonum vertit. Nam quia interpres verbum verbo curavit reddere, Græcanica etiam ubique constructione servata, quæ vitium latinis auribus sonaret, facile fuit, Græcæ saltem mediocria ex latinis FACERE non bonis. Sane vel ex his verbis (ut latinismos in Græca hac ὁμοειδήσας à Laur. Normanno τῷ μακαρίτῃ observatos omittam) constat falli eos qui Græcæ à Gothofredo edita putant esse antiquū & originarium contextum, quod videtur etiam sensisse Jacobus Palmerius Grentesmenilius qui locis nonnullis veteris hujus Orbis descriptionis lucem affert in Exercitationibus ad Optimos auctores Græcos p. 283. -- 286. Quamobrem non plane videtur improbandum Jacobi Gronovii, V. C. institutum, qui quando hanc expositionem Mundi cum Scylace, Anonymo Vossiano & Agathemere recudi curavit Lugd. Bat. 1697. 4. latinum tantum exemplar antiquum expressit, Gothofredi Græcis omissis. Notas etiam eruditas & prolegomena omisisse alii noluerint, at loca quædam in præfatione sua non infeliciter emendavit.*

XVIII. In Leonis Allatii συμμίκτοις Bartholdo Neuhusio curante excusis Amstelodami (licet titulus falso Coloniam Agrippinam præfert) A. 1653. 8. leguntur quædam Geographica. Sunt autem hæc:

1.) Joannis Phoca Cretensis Monachi qui sub Emanuele Comneno militaverat & Palæstinam invisit A. C. cIdc LXXXV. Ἐκφρασις ἐν συνόψει τῶν ἀπ' Ἀντιοχείας μέχρις Ἱεροσολύμων πόλεων καὶ χωρῶν Συρίας, Φοινίκης, καὶ τῶν κατὰ Παλαιστίνην ἀγίων τόπων. Compendiaria descriptio castrorum & urbium ab urbe Antiochia usque Hierosolymam, cum versione Allatii.

L

h) Barthius ad Zach. Mytilenæum p. 250. & 245.

2.) Epi-

2.) *Epiphanii Monachi ac presbyteri Hagiopolitæ διήγησις εἰς τόπον ὡς ἐκκλησιᾶς περὶ τῆς ἁγίας πόλεως καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἁγίων τόπων.* *Enarratio Geographica Syria, urbis sanctæ & sacrorum ibi locorum*, cum versione *Fed. Morelli* (qui è MS. Vaticano prior sed minus emendate Parisiis à Jac. Sirmondo acceptam ediderat) per Allatium interpolata. Auctor singula quæ scripsit oculis se suis vidisse testatur p. 63. *τὴν γὰρ πᾶσαν ἀλήθειαν ἔγραψα καὶ ὡς ὡς ἐπέλευσαι, καὶ εἶδον οἰκείοις ὀφθαλμοῖς.* Quando scripserit, non docet. Ejusdem de S. Apostolo & de S. Maria memorat Allatius de Simeonum scriptis p. 90. & 106.

3.) *Perdicæ Protonatorii Ephesini ἐκφρασις περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις κυριακῶν θεμάτων* (al. *θαυμάτων καὶ θαμαμάτων*) *Expositio thematum Dominicorum & memorabilium quæ Hierosolymis sunt*, versibus Politicis, cum versione *Fed. Morelli*, Jambico carmine, qui sine auctoris nomine è codice in quo Maximi Planudæ carmina præcedebant vulgaverat. *Perdicæ* nomen restituit Allatius è codice Viennensi. Confer *Lambecium* lib. I. de Bibl. Vindobonensi p. 105. Cangio hic idem videtur *Perdiccas* de quo *Pachymeres* VI. 24. Hist. & pseudo Synodus Palamitar. p. 171.

4.) *Anonymi ἀπόδειξις ὡς τῶν Ἱεροσολύμων, locorum Hierosolymitanorum enarratio*, lingua Græca vulgari, cum Allatii versione.

5.) Tractatus de distantiiis locorum terræ sanctæ scriptus ab Eugesippo quodam A. C. MXL. latine, è Codice Caroli Moroni.

6.) *Willebrandi ab Oldenborg Canonici Hildeshæmensis* quī A. C. cclxxi. Palæstinam lustravit, Itinerarium terræ sanctæ, latine ex MSto Codice Branensis Monasterii prope Sveffionem, unde habuit Bibliotheca Puteana, ex hac *Holstenius*, ab isto Allatius.

XIX. Idem *Holstenius* Syntagma Geographorum Græcorum edere constituerat duabus distinctum partibus, quarum delineationem refert propinquus ejus *Lambecius* lib. I. de Bibl. Vindob. p. 113. seq. In parte priore debebant comparere:

Mich. Pselli de terræ situ, figura & magnitudine opusculum, quod fuit etiam in Bibliothecis Jac. Sirmondi & Patricii Junii, teste *Vossio*.

Anonymus de terra describenda in plano.

Isaacus Argyrus de terra describenda in plano.

Agathemeris *Orthonis* Hypotyposis Geographiæ, de qua dixi supra §. XI.

Incerti auctoris compendium Geographiæ.

Marciani Heracleotæ de ambitu orbis terrarum libri II. de quibus supra §. X.

Artemidori Ephesii Epitomes fragmentum, de quo ibid.

Hannoninis circumnavigatio Africæ, de qua differui lib. I. cap. VI.

Scylacis Caryandeni descriptio maris interni, de qua §. VI. seq. hujus capituli.

Scymni Chii de situ orbis poema. id. §. IX.

Dicæarchi descriptio Græciæ, de qua lib. III. cap. XI. p. 296.

Dionysii Byzantii ἀνάπλῃς sive i) descriptio Bospori Thracii, cujus editionem jam à celeberrimo Hudsono expectamus, ut dixi Lib. III. c. XXXII. p. 796.

Petri Gyllii k) qui diu in Oriente versatus est, & A. C. 1555. Romæ obiit, commentariorum de Bosporo Thracio libri III. ad Dionysium illustrandum jam tot annos in cæcis tenebris jacentem, qui licet hominum, inquit Gyllius, in magna luce versaretur, tamen crassa

L 2

adeo

i) Scripsit Dionysius Byz. Stephano ac Svidæ laudatus, ante Imp. Severi tempora, qui A. C. 197. Byzantium & loca Bosporica ruinis involvit. Exordium ejus Anapli à Cangio in CPoli Christiana editum, quia breve est, h. l. integrum adscripsi. Εἰ μόνην συνέβαινε τοῖς ἀναπλέεσιν εἰς τὸν Ἐυξείνῳ Πόντον καὶ τὸ καλέμενον ἀν-
 ᾤσμα, τερπνὴν ἅμα καὶ θαυμαστὴν εἶναι τὴν ὄψιν, δυσχερὴς ἦν ἄλλως ἐπὶ
 τοῖς ὁρωμένοις ὁ λόγος. ἀπείργαστο γὰρ δὴ τὸ σύμπαν ὑπὸ τῆς ὀψews ἀξιοθαύ-
 μαστον ἑαυτὴν παρεχομένης κατὰ τε ἐγγύτητα καὶ σενοχωρίαν τῶν πορθμῶν, κατὰ
 τὴν δὲ ὀλίγην τῆς θαλάττης πρὸς ἀμφοτέρων τὴν ἡπείρον ἐπιμιξίαν, ἐγγυβαδῆ
 κόλπων καὶ λιμένων ἀνάχυσιν, ὑφ' ὧν ἔχ' ἡττον εὐθιγὲς εἶναι ἢ σκεπάνη, καὶ
 ᾤρευματὸς τὸ μὲν πλεον κατιόντος, ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ ἐπικράτειαν ἀναστρέφον-
 τος, εἰσιόντων δὲ τῶν ἀκρωτηρίων τὴν περιαγωγὴν παρ' ἀλήλων ἀναπλευρομέ-
 νων, καὶ ἐκ τῆς κατ' εὐθυπορίας ἀναλυόντων τῶν ῥευματῶν τὴν βίαν. Ἐπεὶ δὲ ἐκ
 ἐλάττω παρέχεται τῆς ὀψews τὴν ἀκρόασιν, ἀναγκαῖον ἔδοξε μοι συγγράψαι
 περὶ τούτων, ὡς τοῖς μὲν ἰδῆσι μηδὲν ἐνδέοι τῆς ὁλοκλήρου καὶ τελειοτάτης ἰσο-
 ρείας, οἱ δὲ μὴ θεασάμενοι, τὸ γὰρ ἀκηκοέναι περὶ αὐτῶν ἔχοιεν. Ἀρχὴ δὲ
 αὕτη τέτε λόγος καὶ τῆς χωρίων φύσεως πέλαγός ἐστιν ὁ Πόντος ὁ Ἐυξείνῳ, με-
 γέθει τῶν ἄλλων πλεῖστον, ὅσα μὴ πρὸς τὴν ἔξω θάλασσαν ἰσώσασθαι. Μόνη
 δὲ ὑπὲρ αὐτῆς ἀνακέχυται λίμνη Μαῶτις, ἣν μητέρα καὶ τροφὸν ᾤκοντα κα-
 τεφῆμισε λόγος ἐκ παλαιας μνήμης παραδεδομένῳ. Ταύτης τὸ περίμετρον
 ἐστὶ δισχιλίων σταδίων, τὸ δὲ πέρας Τάναϊς, ὅρος τῶν δυοῖν ἡμερῶν.

k) Scripsit idem Gyllius quoque librum de urbe CPoli accuratissimum, in quo nihil aliud carpit Tho. Smithus V. C. in notitia CPoleos p. 66. seq. quam quod pæne nimia diligentia usus narrationem paulo obscuriorem & minus gratam videatur red-
 didisse

adeo caligine circumfusus est, ut non videretur, nisi quis simili studio, quo uti conatus sum, ejus caliginem discuteret.

Arriani descriptio Ponti Euxini, de qua dicam infra capite de Arriani scriptis.

Anonymi descriptio Ponti collecta ex Scymno, Arriano & Marciano.
Hanc à nobilissimo Godefrido Christiano Gœzio acceptam ad præstantissimum Hudsonum transmissi, qui illi in volumine tertio Geographorum Græcorum locum dabit.

Arriani, vel potius incerti circumnavigatio maris Erythræi. De hac quoque infra in capite de Arriani scriptis dicturus sum.

Isidori Characeni mansiones Parthicæ, de quibus supra §. VIII.

Palladius de Indis & Brachmannis, de quo vide si placet lib. I. c. XI. §. VI.

Strabonis Epitome, de qua capite I. hujus libri IV. §. 4.

Gemisti Pletthonis emendatio aliquot errorum Strabonis: Descriptio Græciæ è Strabone excerpta, & descriptio Peloponnesi (è Ptolemæo.) De Gemisti, uti Pselli quoque & Isaaci Argyri scriptis dicendi locus erit infra libro V. Gemisti Geographia Thessaliæ MSt in Bibl. Vindob. & Regia Londinensi.

Varia excerpta Geographica collecta è variis MSS.

In parte altera Syntagmatis Holsteniani, sive uti apud Lambecium lib. VI. p. 268. vocatur Corpore Byzantino, exstare debebant:

Hesychii Viri illustris Origines CPolitanæ, quas Jo. Meursius primus cum latina versione & notis edidit.

Georgii Codini Origines & antiquitates CPolitanæ, quas illustrarunt idem Meursius & Lambecius, ut libro V. dicam.

Anonymi Excerpta de Antiquitatibus CPolitanis, illa ni fallor quæ primo loco in Combefisii manipulo Originum rerumque CPolitanarum leguntur, & à Lambecio illustrata sunt.

Pauli Silentarii descriptio templi Sophiæ & descriptio ambitus ejusdem templi, carmine Jambico: quod à Cangio deinceps editum atque illustratum versione & notis est ad Jo. Cinnami calcem.

Petri Gyllii descriptio Urbis CPolitanæ.

De XIV. regionibus Urbis CPolitanæ libellus Anonymi latini, qui Theodosio imperante scripsit. Confer Cangii CPolin Christianam lib. I. p. 62. Præfationem ex Codice Vindobonensi edidit Lambecius lib. 2. de Bibl. Vindobonensi c. 8. p. 950. seq. Librum ipsum habes ad calcem Notitiæ utriusque Imperii.

Emanuelis Chrysoloræ comparatio veteris & novæ Romæ.

Constantini Porphyrogeniti thematum Imperii CPolitani libri II. quorum priorem vertit atque illustravit Bonav. Vulcanius, posteriorem Federicus Morellus.

Hieroclis Grammatici Synecdemus (Comes peregrinationis) sive Notitia Provinciarum Imperii Orientalis, quam postea una cum supplemento quod è Farnesiano Codice Holstenius descripserat, in tomo secundo 1) Antiquitatis Ecclesiæ illustratæ edidit Emanuel à Schellstrate Romæ 1697. fol. Meminit hujus libri Constantinus Porphyrogen. lib. 2. them. c. 1. p. 81. μαρτυρεῖ τῷ λόγῳ καὶ ἱεροκλῆς ὁ Γραμματικὸς ὁ γραψας τὴν συνέκδημον.

Notitia m) Episcopatum sedis Antiochenæ & Hierosolymitanæ.

L 3

Appen-

5) In hujus tomī secundi Appendice præter Hieroclis synecdemum exstat & Itinerarium quod fertur sub nomine Antonini Augusti, tum Nili Doxopatrii commentarius de quinque thronis Patriarchalibus, atque aliæ hujuscemodi notitiæ veteres Patriarchatum, Metropoleon & Episcopatum antiqui Orbis Christiani. Quod vero multis in hoc opere agit Schellstratenus, ut dispositionem diœceseon Ecclesiasticarum juxta dispositionem provinciarum Imperii, de quarum ratione sollicite differit, factam olim fuisse demonstret, hoc impugnavit non ita pridem Benedictus Bacchinus erudito volumine in tres distincto libros de Ecclesiasticæ Hierarchiæ origine. Mutinæ A. 1704. 4. Qui tamen accurate vetera monumenta pensitaverit, neque semper ante Constantinum M. neque nusquam Ecclesiasticas diœceses cum provinciarum divisione conspirare inveniet.

m) Plures ejusmodi Notitias Episcopatum Veterum Orientis & Occidentis Græce & latine in lucem dedit *Carolus à S. Paulo* Episcopus Abrincensis Paris. 1641. fol. Animadversiones posthumæ *Luca Holstenii* in hoc opus, cum ejusdem observationibus in Phil. Cluverii (cujus itineris socius fuit, vide p. 263. & Lambecium VI. p. 273. & 258.) Italiam antiquam & Thesaurum Geographicum Abrahami Ortelii prodierunt Romæ 1666. 8. Denique Caroli à S. Paulo Geographia Sacra additis Holstenii animadversionibus nitide recusa est Amstelodami A. 1703. fol. Similem notitiam à *Basilio Falimbanensi* A. C. 883. compositam Græce & latine vulgavit Gvil. Beveregius in notis ad Synodum Trullanam p. 135. seq. ubi notat Carolum non optima semper fide egisse, sed Romanorum præsulū ambitioni hinc inde litasse. Prætereo Eutychii, medio fere sæculo X. clari, notitiam sedium metropolitærum Alexandriæ ab eodem Beveregio p. 148. seq. alias item hujuscemodi à Jac. Goar ad calcem Codini, & Em. Schellstrateni parte 2. Antiquitatis Eccles. editas. *Nili Doxopatrii* qui sæculo XII. post CHRISIUM natum scripsit Notitiam Ecclesiarum à Patriarcha CPolitano dependentium ante Schellstratenum etiam dedere Allatius lib. 1. de utriusque Ecclesiæ consensu c. 24. Stephanus le Moyne T. 1. Var. sacror. p 211. seq. & Richardus Simon ad calcem Historiæ Criticæ de religio-

Appendicis loco subjiciendi erant :

Philonis Sophistæ liber de septem miraculis mundi , de quo dictum est lib. III. c. XXIV. §. 4.

Sotionis excerpta de miraculis aquarum , de quibus vide si placet ejusdem libri c. VI. §. 38. & Vossium II. 7. de Hist. Græcis.

Pauli Silentarii carmen de miraculis aquarum, de quo lib. III. c. XXVII. p. 722. seq.

Anonymus de incremento Nili, ille ni fallor qui latine inter Aristotelis scripta legitur , ut dixi ejusdem libri cap. VI. §. 37. vel potius brevior alter, quem Græce & latine ad Herodoti calcem dedere H. Stephanus G. Jungermannus & Tho. Galeus.

Seorsim ab Holstenio edendi :

Stephanus de Urbibus , Dionysius de situ Orbis, & Geographica sacra Eusebii, Hieronymi, Eucherii & aliorum.

XX. Supersunt & alia Geographica scripta Græca manu exarata in variis Bibliothecis, ut in Augusta Vindoboenſi, *Androetæ Tenedii* (cujus periplum propontidis laudat Scholiastes Apollonii II. 159.)

1509.

ne & ritibus Orientalium Gallice editæ, ubi & alia quædam hujus argumenti è Tho. Smithi libro de statu præſenti Ecclesiæ Græcæ. His addes Leonis Sapientis διατύπωση, & expositionem novam Andronici Palæologi Imp. quam Georgii Cyprii Chronico Ecclesiæ Græcæ Lips. 8. 1687. latine subjecit Rev. D. Jo. Olearius. De Episcopatibus Africæ observata multa sunt Joh. Fello Episcopo Oxoniensi ad Cyprianum, & præstantissimo Eliæ du Pin ad Optatum. Notitiam veterem provinciarum Africæ vulgavit Jac. Sirmondus T. 1. Var. Opusc. recusam T. I. ejus operum atque in tomo priore historiæ persecutionis Vandalicæ Victoris Vitenſis, curante Theodorico Ruinarto : cui addenda quæ ad Sexti Rufi breviarium c. 4. viri docti. Notitias provinciarum Galliæ tum idem Sirmondus T. 1. Concilior Galliæ & A. du Chesne T. I. scriptor, Francor. Reliquarum provinciarum dispositio qualis saltem ultra Honorii & Arcadii tempora exſtitit, peti potest è Notitia utriusque Imperii, quam illustravit Pancirollus, & Grævius T. VII. thesauri Romani inſeruit, Notitiam Patriarchatuum Antiocheni & Hierosolymitani, nescio an eandem quam in syntagmate Geographico edere Holstenius voluit, Gvil. Tyrio subjectam exhibet Jac. Bongarsius T. I. gestorum Dei per Francos p. 1044. seq. Notitiam Ecclesiarum Romæ Baronius T. XI. ad A. 1057. n. 20. E recentioribus Geographiam Ecclesiasticam summatim tradidere 1) Aubertus Miræus libris V. de notitia Episcopatum orbis Christiani Antwerp. 1613. 8. & in Chronico Chronicorū Jani Gruteri. 2) Frid. Spanhemius Theologus Leidensis T. 1. Opp. qui etiam chartas Geographicas habet adjunctas, & 3) Commanvillius libro Gallicè Rothomagi A. 1700. 8. edito & magna industria composito cui titulus : *tables Geographiques & Chronologiques de tous les Archeveschez, & Evechez, de l'Univers, ou l'on voit l'état ancien & présent &c.*

ἰσορκεῖν πρὸς τῆς γῆς αὐτῆς πατρίδα, teste Lambecio T. I. p. 148. *Nich. Pselli* quod rotunda sit terra. *Nicephori Blemmida* brevis Geographia, *Georgii Chrysococca* Medici tabulæ Astronomicæ & Geographicæ quarum meminit Labbeus p. 121. 124. Bibl. nov. MSS. *Gemisti Plethonis* varia Geographica de quibus Allatius libro de Georgiis p. 386. *Anonymi* fragmentum Historico Geographicum de divisione orbis terrarum inter tres filios Noë n) eorumq; posteros, quod itidem exstat in Vindobonensi Bibliotheca teste Nesselio part. I. p. 140. 230.

Doctissimus vir *Jo. Hudsonus* in tertio Volumine Geographorum Græcorum, quod sub prælo sudat, daturum se promisit:

Ephori fragmentum o) è Topographia Christiana Cosmæ, vulgatum in appendice ad Geographica antiqua Jacobi Gronovii V. C.

Dionysii periegesin cum commentariis Græcis Niceph. Blemmida è Codice Bodlejano, & Metaphrasi Avieni;

Topographiæ Christianæ elegantissimam partem, & monumentum Ptolemæi Aduliticum ex Apographo Bigotiano.

Dionysium Byzantium de Thracio Bosporo.

Anonymum à Jacobo Gothofredo editum.

Clandii Ptolemæi (de cujus scriptis infra dicam capite peculiari) longitudines & latitudines urbium ex Theonis Alex. codice, in Bibl. Bodlejana.

Gemisti Plethonis ἀνέκδοτα ex eadem Bibliotheca.

Descriptionem Arabiæ Arabice & latine ex Abulpheda per Joannem Gravium, p) & Arabiæ descriptionem Ptolemaicam Græce & latine per eundem Gravium innumeris in locis emendatam.

Periplum Ponti Euxini & locorum utriusque continentis, videlicet Bithyniæ Ponto adjacentis, Paphlagoniæ &c. Græce, auctore Anonymo.

Fragmentum de Urbium & regionum nominibus in alia atque alia mutatis, ex notis Leonis Allatii ad Georgium Acropolitam p. 244.

Sotionis libellum de fluminibus, fontibus &c.

Deperditos Geographos Græcos persequi nihil attinet, quorum præcipuos ex solis Strabonis, Eustathii, Stephani Byz. aliisque quos

n) Confer de hoc argumento Genes. X. & Josephum lib. I. Antiqu. cap. VI. cum Ed. Bernhardi notis. Cosmam Indoplevsten Lib. II. Topographiæ Christianæ p. 131. 132. & Samuelis Bocharti Phaleg.

o) Vide supra lib. III. c. 25. p. 614

p) Confer Graviæ vitam à Smitho editam p. 30.

quos paulo ante dedi indicibus colligere cuiusvis facile est. Sed plerisque etiam notatos memini à Vossio in præclaro de Historicis Græcis opere, & in libro de Philologia cap. XI. ac de scientiis Mathematicis cap. XLIII. & LXIX.

E recentioribus Græciam tabula descripsit *Nicolaus Sophianus Corcyraeus* circa A. C. 1480. Romæ clarus, quam commentario illustravit *Nicolaus Gerbelius* Basil. 1545. recuso T. IV. thesauri Gronoviani. Quamquam vero & hanc & reliquas Geographiæ veteris partes illustrarunt multi, nemo tamen plenius hoc accuratiusque fecit Viro egregio *Christophoro Cellario*, cuius notitia orbis antiqui, sive Geographia plenior ab ortu Rerump. ad Constantinorum tempora prodiit Lipsiæ & Cantabrig. 1701. 1706. 4. duobus Vol. Hic septuagenario popior nuper hoc ipso A. 1707. Halæ Saxonum excessit è vivis, die quarta Junii, cum non hoc tantum sed quam plurimis aliis insignibus ingenii sui monumentis rem litterariam pariter & gloriam nominis sui insigniter locupletasset. Singularem præterea lucem Geographiæ præcæ affundit Joannis Harduini è Soc. Jesu opus eruditissimum, cui titulus *Numi antiqui populorum & urbium illustrati*. Paris. 1684. 4.

CAPUT III.

De Dioscoride, Aretæo, & Rufo.

Dioscoridis Anazarbei nomen & ætas. 1. Alii Dioscorides. 2. Dioscoridis Anazarbei scripta. 3. Interpolatores. 4. Editiones & MStæ quædam 5. Alii scriptores de herbis. 6. De Aretæo. 7. De Rufo Ephesio. 8.

I.

PEDACIUS DIOSCORIDES vulgo appellatur, quem à Pedani agente Romana *Pedanium* potius appellandum esse ex antiquissimo Codice MS. Vindobonensi pulchre observat Lambecius II. de Bibl. Vindob. p. 591. Atque ita vocatur etiam in Photii Cod. 178. & in aliis MSS. quos Janus Lascaris & Salmasius inspexerunt Secta Empiric⁹ fuit, patria Anazarbeus Cilix, civis a) Asclepiadæ.

a) Steph. Byz. in *Ἀναζαρβά*. Svidæ vero errorem qui Anazarbi nomen ante Nervæ Imperium inauditum scribit, refellit Valesius ad Ammiam. XIV. 8. & Harduinus ad Plinii lib. V. 27, ubi Anazarbenorum mentio, emendatione LX. Salmasio quoque qui

piada. Neque dubito eum prius scripsisse quam Plinius Historiam Naturalem conderet, quanquam ætatem ipsius attigisse Plinium pariter mihi persuadeo. At quod Plinius eum non nominat b) multa tamen refert quorum similia etiam apud Dioscoridem leguntur, inde videtur accidisse, quod ambo ex iisdem hauserunt fontibus, neque Dioscoridis librum Plinius viderit. Sic multa eadem habet quoque Scribonius Largus, ut Joanni Rhodio observatum: neque istamen Dioscoridis meminit. Ne Plinius Valerianus quidem, si modo ullus unquam fuit scriptor hujus nominis, & non libri quinque qui sub illo nomine exstant ideo quia è Plinii Hist. naturali excerpti sunt, Plinio alicui tribuuntur. Semel allegat Dioscoridem Apulejus de herbis c. CIX. sæpius Galenus, qui non diu post Plinium fuit. Dioscorides ipse opus suum, de quo jam dicturus sum, inscripsit *Areo* alicui (Φίλτατε Ἀρεῖ) quem Torrentius ad Sveton. August. c. 89. & Lambecius lib. II. commentar. p. 559. eundem esse putat cum *Areo* Philosopho Alexandrino, quo familiariter usus est Augustus Imperator. Sed miror Lambecio hunc ipsum *Areum* eundem haberi cum *Areo* quem *Asclepiadeum* vocat Galenus V. ult. de compos. medicamentorum secundum genera. T. 13. Paris. p. 801. ὡς δὲ Διοσκορίδης ὁ Ταρσεὺς (Lambecius p. 561. legit Ἀναζαρβεὺς) ἔδωκεν Ἀρεῖ τῷ Ἀσκληπιδεῖ φαρμακῶς κατέχων τὰς αἰμορροαγίας (confer Dioscoridem V. 115. περὶ χαλκίτεως.) Hunc *Asclepiadeum* sive *Asclepiadis Anazarbei* Medici sectatorem *Areum* esse, cui Dioscorides libros suos dicavit, certum mihi videtur. *Lecanium* *Areum* vocat Galenus V. 13. p. 795. & ejus iterum meminit p. 791. 799. &c. Sed eundem hunc esse cum *Areo* Philosopho Alexandrino non facile crediderim. Igitur Dioscoridis ætatem potius cum viris doctis colligamus ex Licinnio sive ut apud Tacitum XV. 33. vocatur *Lecanio Basso*, qui Consul fuit anno CHRISTI 64. Neronis XI. Hujus Dioscorides in præfatione ad

M Areum

qui in prolegomnis ad Exerc. de Homonymis hyles iatricæ p. 10. Dioscoridem *Pedanium* dictum esse putat à patre *Pedanio*, perinde ut *Herodem Atticum* & *Apollonium Molonem*, ægre assentior, quia *Pedanii* nomen in MSS. præmitti non vero subjici video. *Pedanii* plures referuntur à Jo. Glandorpio in *Onomastico* p. 667.

b) Confer Jac. Thomasi Γ μακαρίτη librum de plagio litterario §. 657. & 683. seq. ubi refert Plinium à Nic. Leonicensio in libris IV. de Plinii & Medicorum erroribus: *Bilibaldo Pirckhaimero*, *Georgio Agricola* aliisque velut Dioscoridis qui scripta expilasset reprehendi, ac vicissim defensitari à *Pandulpho Collenutio* in defensione contra Leonicensem Pliniomastigem, *Marsilio Cagnato* II. 28. *Variar. Obs.* & *Paulo Cigalino* in lectione posteriore de Plinii fide atque auctoritate.

Areum meminit his verbis: δαῖγμα δὲ ἑστὶ μικρὸν τῆς ἐν σοὶ καλοκαρδίας ἢ ἢ ἑκατὶς c) Δικινίῃ Βάσσῃ Διάτῃσις. Etiam ex hoc loco clarissime apparet alium esse Areum quem affatur Dioscorides, quam Philosophum illum Alexandrinum. Non enim tam plumbeus fuisset, ut pro Licio Basso non potius nominasset Augustum Imp. apud quem adeo gratiosus erat ille Areus. At Lecanius ille carbunculo jam perierat, cum scriberet Plinius XXVI. 1. *quo duo consulares obiere, condentibus hæc nobis eodem anno, Julius Rufus & Q. Lecanius Bassus, ille Medicorum inscientia sectus, hic veropollice lævæ manus evulso acu ab semet ipso, tam parvo vulnere ut vix cerni posset.*

II. Fuere & alii Dioscorides, quos diligenter recenset Jon-
sius II. 6. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, cujus observatis mea
adjungam.

1) Dioscorides Medicus, ob lentes quas in facie habebat, cognomina-
tus Φακας, teste Svida, qui eum apud Cleopatram sub Antonio
vixisse, & libros XXIV, Medici omnes argumenti scripsisse affir-
mat. Sed male eum confundit cum nostro Anazarbeo, à quo di-
ferre distinguit Galenus, Alexandrinum fuisse testatus expositione
glossarum Hippocratis in Ἰνδικόν, & Herophileæ additum sectæ,
in præf. ad eandem expositionem. Idem Galenus loco prior eum
accenset Menestheo, Andreæ Chrysarî, & Xenocrati (Aphro-
disiensi: alius apud Erotianum Xenocritus Cous Grammati-
cus) qui ὀνομασίας Φαρμάκων composuerunt, & Erotianus
sive Herodianus præfat. ad glossarium suum Hippocrati-
cum notat Dioscoridem Phacam septem libris castigasse
quæ interpretandis Hippocratis vocibus difficilioribus scri-
pserant ante ipsum alii, Xenocritus Cous, Callimachus Herophi-
leus, Bacchæus Tanagræus, Philinus Empiricus & qui hunc in com-
pendium misere Epiclesus Cretensis & Apollonius Ophis.
Ordine Alphabetico hos libros compositos fuisse, atque idem
opus à Galeno respici suspicatur Lambecius lib. II. p. 565. Diosco-
ridem Alexandrinum laudat etiam Paulus Ægineta IV. 24.

2) Dioscorides Alexandrino & Anazarbeo junior, quem patrum suorum
memoria, hoc est sub Trajano & Hadriano floruisse refert Galenus
præf.

3) Solennis hic titulus virorum in dignitate constitutorum. Ita Paulus Apostolus
κράτιστῳ ἡγεμόνι Φίλικι. Act. XXIII. 25. adde XXVI. 25. Hinc patet quod
Theophilum qui Lucas Evangelium & Acta inscripsit, magistratum gessisse, quia &
ipsum ita affatur, κράτιστε Θεόφιλε.

præf. glossarum Hippocraticarum, & γλωσσόγραφον vocat in Ἰνδὴ
κόν, sed in præf. addit eum in pluribus libris (hujus forte fuere li-
bri XXIV. Svidæ memorati) vix tertiam partem aut quartam vo-
cum Hippocratis interpretatum, & plura è Discoride Anazarbeo
Nigro, Pamphiloque & qui hos ætate antecesserunt Crateva
Theophrasto, Heraclide Tarentino & aliis descripsisse. Hic ipse
videtur Dioscorides qui perinde ut Artemidorus Capito, cognatus
ipsius, Scripta Hippocratis recensuit & obelis dispunxit, in mutan-
dis antiquis lectionibus audacissimus, ut Galenus passim queritur,
atque ego infra in indice scriptorum à Galeno laudatorum notavi.
Tarsensem à Galeno vocari (quod affirmat Tiraquellus de Nobilita-
te p. 355.) non reperi, nam in loco V. 15. de medicamentis secun-
dum genera male excusum τὰρῆς vel τὰρσεύς pro Ἀναζαρβεύς, ut
jam è Lambecio notavi. Salmasius in prolegomenis ad Homo-
nyma hyles Iatricæ p. 10. ubi tres hosce Dioscorides recte distin-
guit, tertium istum non putat fuisse Medicum, sed Grammaticum
duntaxat, quod in medio relinquo.

3) Dioscorides Epigrammatum Poëta Meleagro Gadareno qui 100
circiter annis ante CHRISTUM vixit, antiquior, de quo ita Dan.
Heinsius p. 106. ad hæc Horatii in in arte v. 279. *medicis instravit pul-
pita tignis: Persuasum est nobis, versus Dioscoridis respexisse Flaccum* - -
*Fuit autem iste Dioscorides antiquissimus Poëta, cujus tredecim in Græca
Antheologia Epigrammata leguntur, jam edita: nos non pauciora ἀνέκδοτα
habemus. Eum sane cum Callimacho, Theocrito, Apollonio & aliis, circa Phi-
ladelphi temporavixisse existimamus. Aliquot enim eis τὰ Ἀδώνια conscri-
psit, quæ potissimum ab Arsinoë tum colebantur, ut è decimo & quinto Theo-
criti Idyllio scimus, & ejusdem, nisi fallor, alibi meminisse. Vide supra lib. 3.
c. 28. p. 685.*

4) Dioscorides Dionysii F. Atheniensis, Epicephisius, tribus Oeneidis,
curator testamenti Theophrastei. Laërt. V. 57.

5) Dioscorides Isocratis * discipulus ab Athenæo lib. I. p. 11. laudatur
versus Homericos Iliad. 6, 119. interpolans. Hunc igitur credi-
derim, quem ἐν τοῖς παρ' Ὀμήρῳ νόμοις allegat Svidas in Ὀμήρῳ. Ex
eodem petita quæ Athenæus p. 8. seq. disputat περὶ τῶν Ἡρώων
καθ' Ὀμήρου βίαι, ut probe è Svida notavit Casaubonus p. 27. Re-
spicit & Eustathius ad Iliad. 6, p. 1270. ὡς δὲ καὶ Ἀγαμέμνων ἀάσεται

M. 2

* Tiraquellus p. 355. de nobilitate in Catalogo Medicorum pro Ἰσοκράτης, aliud
agens legit Ἰπποκράτης.

- οὐκ ἔστιν ἀλλὰ καὶ τὸν Διοσκουρίδην. Ejusdem νόμιμα citat Schol. Aristoph. ad aves v. 1283. Svidas in σκυταλη. Idem forte Dioscorides qui in Schol. Apollonii I. 741. refertur tradidisse lyram datam Amphioni ab Apolline.
- 6) Dioscorides Stoicus, Zenonis qui Chrysippo successit pater, ad quem plures libros scripsit Chrysippus. Laërt. VII. 190. 193. 198. 200. 202. Huic Jonsius tribuit ἀπομνημονεύματα Laërtio I. 63. & Athenæo XI. p. 507. memorata, licet Casaubonus malit ea referre ad superiorem, Isocrateum. Eundem Jonsius exemplo Zenonis, Persæi ac Sphæri Stoicorum putat scripsisse πολιτείας λακεδαιμονίων quam allegat Plutarchus in Lycurgo p. 46. & Athenæus IV. p. 140. librum laudans secundum. Respicit & Plutarchus Dioscoridem citans in Agefilao p. 616.
- 7) Dioscorides Cyprius unoculus discipulus Timonis Pyrrhonii qui temporibus Ptolemæi Philadelphi vixit. Laërt. IX. 114. 115.
- 8) Dioscorides Byzantinus Grammaticus, frater Hipparchi & Nicolai Byzantini Sophistæ, qui cum Eustephio & Asterio Lacharem Heraclæonis Sophistæ discipulum Athenis audivit sub Impp. Marciano & Leone. Svid. in Νικόλαῳ.
- 9) Dioscorides Astrologus. Censorin. c. 17. *Præterea fieri potest quod refert Varro, quodque Dioscorides Astrologus scripsit, Alexandria inter eos qui mortuos solent conservare, constare hominem plus centum annis vivere non posse.*
- 10) Nescio sitne idem cum superiore, an quod verisimilius dixerim junior Dioscorides Ægyptius, quem cum Damide & Menippo Apollonii Tyanensis in itinere comites celebrat Philostratus IV. 12. p. 169.
- Omitto 11) Dioscoridem Antigoni Regis fratris filium. Diodor. Sic. XIX. p. 704. 709. tum 12) Dioscoridem Ptolemæi Romam legatum, qui cum Serapione interfectus est ab Achilla teste Cæsare III. 109. de bello civili.
- 13) Dioscoridem præterea Apollonii Neapolitani patrem in Vet. Inscriptione apud Gruterum p. 86. 14) Dioscoridem sculptorem cujus mentio apud Sveronium Augusto c. 50. Plin. XXXVII. 1. Spon. Miscell. p. 22. Solonis faciem in Amethysto ab hoc Dioscoride cælatam Bagartius Peireskio ostendit teste Gassendo in hujus vita lib. 2. ad A. 1605. p. 115. Denique 15.) Dioscoridem à quo dicta Insula Διοσκουρίδης, Plinio, Ptolemæo, Stephano & aucto-

auctori peripli maris Erythræi memorata, hodie Zocotara, de qua Bælius T. 1. Lexici.

Videtur etiam Dioscori interdum nomen expressum pro Dioscoride, ut apud Oribasium præf. *ἐν πορείων*, ubi Dioscorum de herbis laudat, & forte apud Galenum VIII. 7. de medicamentis sec. locos p. 587. T. 13. edit. Paris. ubi *ἡ παπικὴ ἔξ Διοσκόρου* memoratur: licet fuit etiam Medicus quidam Dioscorus Trallensis, sed longe junior, frater Anthemii Mechanici, diu post Galenum, Justiniani Imp. ætate clarus, cujus mentio apud Agathiam lib. V. p. 144. Neq; Dioscorides quem *ἐν σαθμοῖς καὶ μέτροις* laudat Tzetzes Chil. XIII. v. 307. diversus est à nostro Anazarbeo, de cujus scriptis deinceps mihi est paucis differendum.

III. Exstant igitur ejus *περὶ ὕλης ἰατρικῆς*, sive ut Erotianus in *καμάρῳ* vocat, *ὕλικῶν*, de materia medica libri V. ad Areum, quem supra dixi Asclepiadeum illum Medicum mihi videri, & Dioscorides ipse *ὁμοτέχνην* appellat. Hos libros ita laudat Galenus præfat. libri sexti de simplicibus Medicamentis, ut omnibus ejusdem argumenti præferat. T. 2. edit. Basil. p. 68. *ὁ δὲ Ἀναζαρβεὺς Διοσκουρίδης ἐν πέντε βιβλίοις πλὴν χρησίμους ἀπαντὰς ὕλην ἐγγραφέν, ὃ βοτάνων μόνον, ἀλλὰ καὶ δένδρων καὶ καρπῶν καὶ χυλῶν καὶ ὀπῶν, ἐπὶ τε τῶν μεταλλευμένων ἀπάντων, καὶ τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων μνημονεύσας. Καί μοι δοκεῖ τελεώτατα πάντων εἶναι τὴν περὶ τῆς ὕλης τῶν φαρμάκων πραγματείαν ποιῆσθαι. Πολλὰ μὲν γὰρ καὶ τοῖς ἐμπροσθεν ὑπὲρ αὐτῶν γέγραπται καλῶς, ἀλλ' ὑπὲρ ἀπάντων ὅτως ἔδει, πλεονεξίαν εἰς τὰ Νίγηρ πρὸς ἐπαγγελίαν ἔξ Ἀσκληπιάδου. Et quibusdam interjectis: τίς ὅτως ἀθλιότης, ὡς παρελθεῖν τὰ Διοσκουρίδου καὶ Νίγηρ καὶ Ἡρακλείδου, καὶ κρατέυει καὶ ἄλλων μυρίων ἐν τῇ τέχνῃ καταγνησάντων &c. Et lib. 1. de antidotis T. 2. p. 433. *ἡ γέγραπται δὲ αὐτάρκως περὶ πάσης τῆς κατ' ἰατρικὴν ὕλης ἐν ἑβιβλίοις Διοσκουρίδου. Idem præfat. Libri IV. de composit. medicamentorum secundum genera p. 359. καὶ ὁ Διοσκουρίδης ὃν ἔδειξεν ἂν τις εἴποι δεύτερον εἶναι τῶν περὶ ταῦτα συγγραμμάτων. Patet etiam ex his Galeni locis, libros quinque tantum Dioscoridis ipsi fuisse inspectos, neque plures usquam vel à Galeno vel ab aliis veteribus allegantur: quid quod Dioscorides ipse ad quintum præfatus, ἐν τούτῳ, inquit, τελευτήσω ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας, διὰ λεξόμεθα περὶ οἶνων καὶ τῶν καλεσμένων τῶν μεταλλικῶν. Et præfat. libri primi: οἶδα γὰρ ὅτι ἡμῖν γραπτικὸν τὸν βίον, συναγνώχαμεν πλὴν πραγματείαν ἐν ἑ παραδεδομένη βιβλίῳ, σὺ περὶ τρεψαμένον, καὶ καὶ πλὴν σύνταξιν ἀνατίθεμεν &c. Usus se priorum quos ante se in hoc argumento versatos noverat scriptis, ipse profitetur, Jolai Bithyni, Heraclidæ Tarentini, Cratevæ herbarii sive *ρίζοτόμου* & Andreæ Medici, ac recentiorum Asclepiadeorum**

Nigri imprimis, tum Tullii Bassi, Nicerati, Petronii, & Diodoti: At majorem simul cum experientia docet se attulisse industriam, multas terras obiisse, ut omnia oculis ipse suis lustraret: & vires singulorum scrutatum plurima observata de suo addidisse, eorum qui prius scripserant emendasse errores, & suo singula ordini atque propriae classi assignasse. Itaque paullo iniquius de nostro videtur sensisse Salmasius in judicio de Plinio p. 19. *Qui post Dioscoridem universam rei Medicæ materiam herbarumque vires & naturas à Græcis memoriae prodiderunt, in verba ejus ita videntur jurasse, ut ab his latum unguem non discedant. Magni tamen illi Viri, & Medicinæ apud Græcos principes, * Galenus, Oribasius, Aëtius, Paulus Aegineta, Alexander & alii. Dioscoridem quoque ipsum omnia fere ab anterioribus accepisse certa apud me fides, ut Sextio Nigro, Tullio Basso & aliis plerisque. Quamvis enim multam operam huic studio dedisse se jactet, & Sextium Nigrum in quibusdam reprebendat, quod ex aliorum relatione, non ex propria experientia & αὐτοψία herbas cognosset, infinita tamen ex eodem mutuatum esse video. Quod ex Plinio facile conjectare est, qui cum in omnibus ferme Sextii Nigri scrinia compilavit, in plerisque Plantarum descriptionibus quas à Sextio hausit, pares eas omnino cum his habet, quæ apud Dioscoridem habentur; earundem herbarum historiae, iisdem verbis descriptæ. Ceterum quæ in Dioscoride desiderant Medicæ artis periti, & quantum vicissim ei debere se fateantur videat lector ubi lubebit in Danielis Clerici idonei harum rerum arbitri Historia Medica partis tertiæ lib. II. cap. 2. Aliis quandoq; nominibus appellare herbas Dioscoridem, quam quibus alias illa veniunt, docuit idem Salmasius in Homonymis Hyles Iatricæ. Et jam olim Galenus XI. de simplic. medicam. T. 2. p. 144. notaverat μάλλον ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἐσφάλται τὰς ἀνδρας τὰς αἰθέρας ἐλλάδου φωνῆς, οἷός ἐστιν ὁ Ἀναζαρβεὺς Διοσκουρίδης, πολλὰ μὲν καλῶς εἰρηκεν περὶ τῆς ἰατρικῆς ὑλῆς ἰσορρομίων, ἀγνοῶν ὅσην σημανόμενα τῶν ἐλληνικῶν ὀνομάτων.*

2. Superfunt præterea Libri duo, à Photio etiam sub Dioscoridis nomine tanquam sextus & septimus liber, de alexipharmacis & theriacis lecti, sextus quidem περὶ Φαρμάκων ὅσαι τέ ἐστι τῶν δηλητηρίων καὶ ὅσαι τῶν ἀλεξικάκων, & septimus περὶ τῶν ἰοβόλων ζώων, καὶ τῆς τῶν ἀπ' αὐτῶν πληγῶν σημειώσεως καὶ θεραπείας. Hi in quibusdam editionibus discerpti sunt in libros quatuor, unde novem libros Dioscoridis numerant. Verum an genuini Dioscoridis sint, dubitari potest, quia Galenus etiam libro de antidotis, ubi optima erat occasio, horum non meminit sed tantum libros quinque commemorat. Itaque præfatio ad Areum libro

sex-

* Idem notat Photius Cod. 178.

sexto præmissa videtur esse conficta, iisdem verbis fere quibus libri quinti prologus constans, & ad eum, ut videtur, ab alio quodam, simplici imitatione expressa. Neque forte lecta Photio, quia Photius librum septimum ait esse *τελευτῶν τῆς ὅλης προθέσεως*, cum tamen in libri sexti præfatione legas: *ἐν τῷ τελευτῶν ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας κατὰ λόγον* *ἐξόμεθα πρὸς τῶν ὠφελεῖν ἡμᾶς ἢ βλάπτειν δυναμένων φαρμάκων ἐνεργείας.*

3. Exstant denique *περὶ ἐνδορῖων ἀπολῶν τε καὶ σωθῆτων φαρμάκων*, de facile parabilibus simplicibus & compositis medicamentis ad Andromachum, libri duo, in editionibus antiquioribus omissi, & separatim primum è MS. Augustano in lucem editi Argentorat. 1565. 8. cum versione Jo. Moibani Medici Augustani, & cum hic operi immortalus esset, Conradi Gesneri, qui & notas addidit, & Galeni aliorumque *συμφωνίας*. Ulti reliqua ita præsentis etiam libros de integro recensuit & versionem novam adjunxit Saracenus in sua Dioscoridis editione. Sed & hi libri utrum Dioscoridis sint, dubitatur, licet sub ejus nomine ab Aëtio lecta videantur esse. Andromachi duo celebres Medici fuerunt, verum Dioscoridis æqualis fuit Andromachus senior, Neronis Archiater.

4. Dioscoridis *περὶ μέτρων καὶ σασμῶν* refertur à Galeno in libro ejusdem argumenti, T. 4. edit. Basil. p. 468. Meminit & Jo. Tzetzes Chil. XIII. hist. 479.

*Ἐν τοῖς σασμοῖς καὶ μέτροις ἡ Διοσκουρίδης λέγει
κοπίλας ἢ τὴν ἡμῖνας τρεῖς τὸν χοῖνικα ὑπάρχειν
ἢ γὰρ δύο καὶ ἡμῖνον σασμὸν λιτρῶν τογχανεῖν.*

5. *Περὶ ἀντεμβαλλομένων* sive de *succidaneis medicamentis* scripsisse Dioscoridem, (nescio an nostrum) testatur Galenus libro ejusdem argumenti T. 13. edit. Paris. p. 965.

IV. Jam olim observatum à Simone Januensi est, tum à Reniberto Dodonæo, Jo. Antonio Saraceno, aliisque, Thoma etiam Reinesio p. 154. defensionis Var. lect. varios in Bibliothecis occurrere Codices Dioscoridis, recentiore manu corruptos, & alienorum ex Pamphilo Alex. aliisque junioribus accessione interpolatos & confusos, relato ob claritatem nominis ad Dioscoridem, quicquid herbariis etiam inferioribus visum fuerat. Hisce interpolatoribus tribuenda sunt quæ ex MSS. Codicibus excerpti Hieronymus Roscius, exhibita ad calcem editionis Aldinæ A. 1518. 4. p. 214. seq. & quæ tanquam spuria separatim edidit in Dioscoride suo Græco latino Saracenus p. 441 -- 449. Alphabetum item Empiri-

Empiricorum Dioscoridis & Stephani Atheniensis, quod in MSS. Vindobonensibus offendit Lambecius lib. 2. p. 591. & Caspar Wolfius edidit Tiguri 1581. 8. Pseudo Dioscoridis inediti locum è Bibl. Medicea Græce affert Jac. Tollius ad Longinum p. 6. Forte ex brevi tractatu qui inscribitur *Διοσκορίδης περὶ αὐτῶν φαρμάκων*, atque Francisco Redi iudice in observationibus de Viperis p. 199. auctorem habet Eutecnium Sophistam, Nicandri & Oppiani Paraphrasten. Interpolator Dioscoridis plus simplice vice etiam allegatur à Cangio in glossario Græcobarbaro.

V. Dioscoridis * Editiones.

Græca: prima Aldi, quam Hieronymo Donato, Patricio Veneto inscripsit, Venet. 1499. fol. adjunctum habens Nicandrum.

Altera Aldina A. 1518. 4. ex Hieronymi Roscii Patavini recensione, qui codice Nicolai Leonicensi usus est. Huic Roscio Franciscus Asulanus præsentem editionem inscripsit, quæ Poëtam veterem Anonymum de viribus herbarum adjunctum habet, exhibitum à me supra libro III. cap. XXVI.

Basileensis ap. Jo. Bebelium, non contemnenda industria Jani Cornarii. A. 1529. 4.

Latina.

Vetus interpretatio Dioscoridis A. 1478. edita, fuit in Bibl. Bigotiana. Ex hac versione multa transcripta sunt in Matthæi Sylvatici pandectis Medicinæ, & Jo. Serapionis F. libro de simplicibus. Exstat & editio veteris illius translationis Lugd. 1512. cum additionibus Petri Paduani.

Ex versione *Hermolai Barbari*, qui eleganter, sed dum Plinio nimis insistit parum fideliter reddidit, additis ejusdem Hermolai notis sive Corollariis, & Jo. Baptiste Egnatii in Dioscoridem annotamentis. Venet. 1516. fol.

Ex versione Jo. Ruellii Sveffionensis (cujus præclari libri tres de natura stirpium exstant) anno eodem 1516. & Venet. 1527. 8. hinc cum Herm. Barbari in Dioscoridem Corollariis & commentariis Marcelli

* Nonnullarum fateor me notitiam debere Lambecio l. 2. de Bibl. Vindob. p. 599. seq. & Conrado Gesnero, cujus indicem eorum qui Dioscoridem illustrarunt, annotationibus Val. Cordi præmissum, integram Lambecius p. 603. seq. exhibuit.

celli Virgilii per Ottonem Brunsfeldium contractis. Argent. 1529. fol. præterea Basil. 1593. 8. Lugd. 1543. 12. & 1550. 8. cum brevibus H. B. P. annotationibus: & Marpurgi 1543. fol. cum annotationibus Gvalteri Rivii, Argentorensis Medici & Chirurgi ac Jo. Loniceri scholiis, & Francof. 1545. fol. cum notis G. Rivii, Val. Cordi, nomenclaturisque herbarum, vario idiomate, per Conradum Gesnerum. Denique Lugd. 1554. 12.

Ex versione *Marcelli Virgilii* Florentini, cum ejus commentariis. Florent. 1518. fol. apud heredes Philippi Juntæ: & secunda recognitio ibid. A. 1523. fol. Libri primi versionem castigat Jo. Manardus lib. VIII. Epist. 1.

Ex *Petri Andreae Matthioli* Medici Senensis restitutione. Lugd. 1554. 12. cum ejus commentariis. Venet. 1565. fol. Nonnulla in Matthioli versione reprehendit Melchior Gvilandinus Borussus, & Amatus Lusitanus. Matthioli versio & Commentarius in Dioscoridem ex recensione Casp. Bauhini, cum Apologia Matthioli adversus Amatum Lusitanum, Epistolis Medicinalibus & dialogo de morbo Gallico. Basil. A. 1598. fol.

Ex interpretatione *Jani Cornarii*. Basil. 1557. fol.

Ex versione meliori *Jo. Antonii Saraceni*. Francof. 1598. 12.

Matthioli commentarii, Venet. 1554. 1565. 1583. fol. cum variis plantarum & animalium imaginibus. Prodierunt etiam Venet. 1571. 4. addita Francisci Calceolarii descriptione itineris sui à Verona in Baldum montem plantis refertissimum. Exstat & ejusdem Matthioli opusculum de simplicium medicamentorum facultatibus secundum locos & genera. Venet. 1569. 12.

Jo. Roderici Castelli, sive *Amati Lusitani* enarrationes. Argentorat. 1554. 4. Venet. 1557. 4. & Lugd. 1558. 8. cum lemmatibus & annotationibus Rob. Constantini.

Annotationes *Valerii Cordi*, cum ejus historia stirpium & aliis quibusdam, edente Contr. Gesnero, Tiguri 1561. fol.

Andreae Lacunæ, qui Julii III. Pontificis Max. Medicus fuit, notæ, quibus adhibito codice Græco optimo MS. Ruellii versio 700. & pluribus locis emendatur. Lugd. 1554. 12.

Contenti Pharmacoplae commentarium in Dioscoridem accepisse se scribit Jos. Scaliget, ejusque doctrinam industriam atque acumen se laudare, Epistola XVII.

Ineditam Hieronymi Bagolini versionem memorat Jo. Rhodius ad Scribonium Largum p. 191. Idem MStum suum Codicem Græcum suum hinc inde laudat, & Plinium Dioscoride juniorem fatetur p. 193. quæ & Bodæi à Stapel sententia est p. 592. seq. ad Theophrastum, & Salmasii p. 408. ad Solin. edit. Paris. & Lambecii, aliorumque. Hic Bodæus commentariis ejusmodi quibus Theophrastum etiam Dioscoridem illustrare aggressus fuerat, sed conatibus ejus fata intercesserunt. Quam plurima Dioscoridis loca illustrat, idem Salmasius ad Solin. & in Homonymis hyles iatricæ.

Græcolatinæ.

Cum *Marcelli Virgilio* Florentini versione & commentariis, atque *Hermolai Barbari* Corollariis. Colon. 1529. fol.

Cum versione *Jo. Ruellii* Sveffionensis & notis. Paris. 1549. 8. ex recensione accurata & cum castigationibus *Jacobi Goupyli* Prof. Paris. Hac editione cum sex MSS. à Jo. Sambuco collata usus est Saracenus, quod ipsum exemplar hodie exstat in Bibl. Vindobonensi. Vide Lambecium lib. 2. p. 599.

Denique editionem optimam & plenissimam Dioscoridis debemus *Jo. Antonii Saraceno* Lugdunensi Medico, paullo post defuncto, qui Græca ad Codices MSS. recensuit, latinam versionem novam meliorem adjunxit & scholia erudita addidit, Joannis quoque Sambuci castigationibus in calce voluminis subjectis. Francofurti apud A. Wecheli Heredes. A. 1598. fol. Laudant ex merito H. Stephanus de bene instituendis Græcæ linguæ studiis p. 80. & If. Casaubonus Græco Epigrammate, quod operi præmittitur.

Versiones Vernaculæ.

Italice ex versione *Fausti Longiani*. Deinde ex *Petri Andreæ Matthioli* interpretatione cum ejusdem commentariis. Venet. 1555. 1568. fol. & ibid. 1548. 1550. 4.

Antonii Pasini annotationes & emendationes in Italicam Matthioli versionem. Bergomi 1591. 4.

Hispanice cum notis *Andreæ de Lacuna* Antvverp. 1555. fol. Salmanticae 1570. fol.

Gallice cum Matthioli commentariis, interprete Antonio du Pinet, Lugd. fol. apud Gabr. Coterium. 1627. & 1642.

Germanice per Jo. Dantzen von Aft, Francof. ad Mœnum 1546. fol.

Bobemicam quoque Dioscoridis versionem cum iconibus prælo subjiciendam A. 1561. memoravit Gesnerus.

De Arabica Dioscoridis interpretatione qua usus Avicenna, Serapio, Ibn Beithar, &c. consules Salmasium præf. ad Cebeum, & in homonymis hyles Iatricæ: ac Bibliothecam Orientalem Barthol. Herbeloti. De ætate Dioscoridis certe Arabes falluntur, qui ut apud Abulpharagium legas putant eum floruisse sub Ptolemæo Physcone.

Codices quidam Dioscoridis MSS.

In Bibliotheca Regis Christianissimi luculentum codicem Græcum exstare cum appellationibus Arabicis omnis ὕλης ἰατρικῆς testatur Jos. Scaliger in Epistolis p. 235. 241. 247.

Alium Codicem ante mille annos ad minimum scriptum (ejusdem nō fallor Bibliothecæ) in quo omnes fere paucis exceptis plantarum figuræ manu antiquarii qui librum scripsit graphice expressæ sunt, laudat Salmasius, & ex eo plantæ silphii imaginem descriptam exhibet ad Solin. p. 359. edit. Paris.

Alium qui asservatur Neapoli in Bibl. Patrum Augustinianorum S. Johannis de Carbonaria V. C. Bernhardus Montfaucon in Diario Italico p. 309. refert his verbis: *Codex Dioscoridis eleganter descriptus, membranaceus, characteribus uncialibus quadris, sine accentibus, adpositis plantarum florumque figuris minio depictis à perita manu. Hujus auctoris nullum puto pari vetustate & elegantia exemplar exstare: nam Regium quod antiquitatis causa suspicitur, huic multum concedit ætate & pulchritudine. Initio mutilum, his verbis incipit: ΑΜΒΡΟΣΙΑ ΟΙ ΔΕ ΒΟΤΡΥΣ estque quinti ut puto sæculi.*

Cum hoc antiquitate & elegantia saltem certabit si non eum vincet Codex præstantissimus in Bibl. Augustam Vindobonensem illatus à Busbequio, quem à drogomanno sive Interprete Sultani CPoli redemptum Matthiolo utendum dederat. Hunc prolixè describit, specimine etiam characterum, atque iconibus quibusdam veterum Medicorum * ex eodem prolatis Lambecius lib. 2. de Bibl.

N 2

Vin-

* Medici illi sunt Machaon, Chiron, Heraclides Tarentinus, Pamphilus Alex. Xenocrates Aphrodisiensis, Mantias Herophileus, Sextius Niger, Cratevas, Apollonius Memphites, Andreas, Nicander, Rufus Ephesius, Galenus & ipse deniq; Dioscorides, cujus

Vindob. capite 7. p. 519. seq. docens eum jussu Julianæ Aniciⁱ Imp. Flavii Anicii Olybrii filiæ scriptum ante annos 1200. Vide eundem p. 489. & lib. I. p. 36. seq. Mentio ejusdem Codicis apud Busbequium Epist. Turcica IV. Reinesium p. 208. Var. lect. & Colomesium in Opusculis p. 108. Alios præterea quatuor Dioscoridis Codices in eadem Bibl. Cæsarea obvios recenset Lambecius lib. 2. p. 197. seq. & quintum lib. 3. p. 344.

VI. Plures de herbis medicinalibus scriptores * memorat Epiphanius lib. 1. adversus hæreses p. 3. καὶ Νίκανδρῳ μὲν ὁ συγγραφεὺς
 ** θηρῶν τε καὶ ἐρπετῶν ἐποίησεν τῶν φύσεων πλὴν γινῶσιν. Ἄλλοι δὲ συγγραφεῖς
 ῥιζῶν τε καὶ βοτάνων τὰς ὕλας, Διοσκυρίδης μὲν ὁ ὑλοτόμος, Πάμφιλος τε καὶ
 Βάσος ὁ Τύλιος, Νικήρατος καὶ Πετρώνης, Νίξερ καὶ Διδότος καὶ ἄλλοι
 πινες. Plerosque horum laudat etiam Dioscorides & Plinius qui diligen-
 tissime è latinis de usu herbarum in Medicina scripsit, & Galenus in præ-
 fat libri sexti de simplic. medicamentis, qui addit præterea Mantiam,
 aliosque. Nos missis hisce, utpote pridem deperditis, alios duos Me-
 dicos Græcos, quorum scripta quædam adhuc exstant, Dioscoridi
 subjiciemus, Aretæum ac Rufum.

VII. ARETÆUS Cappadox diversus fuit ab Aretæo Corin-
 thio (de quo Lucianus in Toxari.) Sabinum enim Hippocratis com-
 mentatorem veterem Gellio III. 16. & Galeno memoratum, quo
 auctore Tiraquellus & ex eo Hendreichius in pandectis Brandenburgi-
 cis Aretæum Sabinum appellet, haud comperi. Antiquissimus scriptor
 & diu ante Cæsarum tempora clarus visus est doctissimo Vossio de vitiis
 sermon. p. 419. 782. & lib. de Philosophia p. 96. & 107. Sed argumen-
 tum quo hoc evincere conatur, quod nimirum Jonice scribat, atque Jo-
 nismus & Dorismus ante Cæsarum tempora usurpari desierint, abunde
 confutatur ex Arriani Indicis, quæ Jonica dialecto exarata sunt, & exem-
 plo Cephalionis atque Dionysii Milesii, quos Jonice scripsisse Svidas te-
 statur.

cujus imago editioni etiam Saraceni præmittitur. De singulis hisce prolixè ibi-
 dem Lambecius differit. Imagines è Lambecio dedit etiam Jo. Petrus Bellorius ad
 calcem illustrium Philosophor. Poëtarum Rhetorum Rom. 1685. fol. Singulas se-
 paratim exhibuit Gronovius, Machaonem & Chironem quidem T. I. yyyy seq. Cra-
 tevam T. 2. 70. & reliquos T. 3. thesauri Antiqu. Græc. dd -- ll. eeee. kkkk. &
 Dioscoridem ooo.

* Nota quod συγγραφεὺς dicitur etiam de Poëta, uti apud Phædrum Menander
 scriptor.

** De singulis hisce Lambecius lib. 2. de Bibl. Vindob. loco laudato, Petavius ad Epi-
 phan. Harduinns ad Plin. & Tiraquellus in Catalogo Medicorum, quem libro quin-
 to longe locupletiolem & sexcentis locis emendatum dare instituit.

statum. Unde à Vossii sententia discedit Ægidius Menagius in amœnitatibus juris p. 223. In Lindemio renovato G. Abr. Merklini p. 87. legas Aretæum Strabonis & Gregorii Nazianzeni esse coætaneum, quæ perspicue inter se pugnant, cum trecentis amplius annis Strabone junior fuerit Gregorius. Igitur hanc librarii vel typographi hallucinationem mittamus. Sed neque illud quod additur, Aretæum sub Augusto Cæsare vixisse, ferri facile potest. Sane Aretæum pneumaticæ sectæ addictum esse observavit Daniel Clericus V. C. parte 2. Hist. Medicinæ lib. IV. sect. 2. c. 3. Atqui hujus sectæ auctor Athenæus Attalensis non multo antiquior fuit Plinio, vel ad summum sub Nerone scripsit, ut eidem viro docto observatum. Nusquam quoque Aretæi meminere vel Plinius vel Galenus, vel auctores ejus ætatis alii, verum à Paulo Ægineta semel atque ab Aëtio aliquoties, laudatur. Quin Aretæus ipse meminit antidoti ab Andromacho Neronis archiatro inventi, Symphonis quoque ac Philonis & Vestini (Βησινύ) antidotum commemorat II. 5. Θεραπευτ. χρονίων νόσων p. 265. edit. Henischii. Laudari Aretæum à Dioscoride Kœnigius in Bibl. annotavit. Et sane Aretæi mentio in lib. 2. εὐπρεπίων quæ sub Dioscoridis nomine leguntur p. 112. Sed illa junioris esse scriptoris, & supposita Dioscoridi jam supra monui.

Exstant hujus Aretæi περὶ αἰτιῶν καὶ συμπτῶν ὀξέων καὶ χρονίων παθῶν *de acutorum & Chronicorum sive diuturnorum morborum causis & signis* libri IV. initio manci.

ὀξέων καὶ χρονίων νόσων Θεραπευτικὰ, *de acutorum ac Chronicorum morborum curatione* libri totidem, è quibus duo posteriores mutili ad nos pervenerunt. Latine hos libros vertit Junius Paulus Crassus, Medicus Patavinus, non optimis Codicibus usus Venet. 1552. 4. Deinde Græca vulgata sunt à Jacobo Goupylo Medico Paris. 1554. 8. apud Adr. Turnebum typographum Regium, quæ editio è codice Regio auctior est capitibus quinque II -- VI. in libro postremo, licet ea genuina esse ambigit Henischius, quoniam in capite de diabete non leguntur ea quæ ex Aretæo Aëtius de illo morbo agens repetit. Eandem editionem habeo locis variis manu viri docti emendatam. Mox Crassi versio recusa est forma minore Paris. apud Guil. Morellium & Jacobum Puteanum, passim castigata & additis à Goupylo capitibus quæ Crassus non vertebat. Hinc suam iterum interpretationem sub incudem revocavit ipse Crassus, atque ex Regia Græca editione plurimis emendavit locis, & capita illa quinque ipse quoque addidit A. 1555. De Goupylo autem congeritur his verbis: Cum id opus ego jam moliri constituissem, à Medico quodam

Gallo, viro ut conjicere licuit non inerudito, dudum factum fuisse cognovimus, quod ipse non detrahendi nobis studio se fecisse testatur, sed ut admoneret & ad inchoatum opus elimandum absolvendumque incitaret. Me præterea bonum interpretem appellare non recusavit, & à nostra versione, quam ipse doctam meditationem vocat, se in edendis Græcis non mediocriter fuisse adjutum confitetur. Hisce quidem verbis amicum erga nos animum præ se tulit, sed amici operam nequaquam exhibuit. Quapropter ipsi ego ob bona verba gratias agere non debeo, cum opus verbis repugnare cognoverim, ut in Æsopi apologo lignatori vulpecula respondit. Nam si amico in me animo fuisset, me per litteras commonefacere, & nonnulla errata mihi detegere, neque ea prius quam à me responsionem acciperet, vulgo patefacere debuit. Ego enim aut me purgassem, ac errorum mihi objectorum rationem attulissem: aut si excusari non potuissent, eos ingenue, qui meus est animi candor, amico fassus essem, meque ad castigationem paravissem. Sed illud profecto quod plerisque hominibus accidere consuevit, hominem impulit, ut in alienam segetem falcem immitteret; studium videlicet captandæ gloriolæ & alienis detegendis vitiis, (quo nihil facilius ac jucundius esse potest) ostentandi ingenii affectatio. Recusa est Crassi versio è Goupyli illa quam dixi recognitione, initio Collectionis Medicæ artis principum quam Henr. Stephanus latine dedit Paris. 1567. fol. Eadem versio ab ipso Crasso recognita iterum prodiit una cum Rufo, Teophilo protospathario & Stephano Atheniensi Basil. 1581. 4. Denique Georgius Henischius Medicus Augustanus adhibitis Codicibus Veneto, Bavarico & Augustano Aretæum de integro recensuit, quæ deerant è Galeno & Aretæo diversis litterarum typis expressa supplevit, atque adjuncta Crassi interpretatione & novo Commentario suo, quo morborum maxime natura explicatur, edidit Augustæ Vindel. 1603. fol. Petri Petiti Medici Paris. in Aretæum observationes brevi prodituras sibi que inscriptas testatus est Menagius ad Laërtium 1692. editum p. 253. Sed necdum prodiisse illas intellexi, neque usquam exstare puto editionem Parisiensem Aretæi Græcolatinam in 4. quam auctam P. Petiti annotationibus memorat Merklini Lindenius renovatus A. 1686. editus.

IX. RUFUS Ephesius Cleopatraræ Reginae Medicus fuit, si credimus Jo. Tzetæ Chil. VI. hist. 44. v. 300. at plerique Svidam secuti, longe juniorem faciunt & ad Trajani tempora referunt. Exstant ejus *De appellationibus partium corporis humani libri III.* & libri primi quidem binæ ut videtur Rufi ἐνδοσεῖς. His libris Kœnigio videtur usus esse Pollux libro secundo Onomastici, licet nusquam Rufum nomine tenus laudat Pollux, Græce edidit Jacobus Goupylus Paris. 1554. 8. typis

typis Regiis ex officina A. Turnebi. Latine verterat *Junius Paulus Crassus* cum Aretæo, Venet. 1552. 4. recufos deinde Paris. 1554. forma minore ex recensione ejusdem Goupyli, & inter Medicos Principes H. Stephani A. 1567. fol. atque iterum ex fecunda Crassii recognitione A. 1555. & Basil. 1581. 4.

De vesicæ renumque affectibus, liber extrema parte mutilus.

De medicamentis purgantibus fragmentum. Hæc Græce una cum superioribus Rufi libris & *Sorano* de utero ac muliebri pudendo idem Goupylus ex officina Turnebi edidit Paris. 1554. 8. atque eodem anno latine, forma minore. Postea inter artis Medicæ principes recudit latine H. Stephanus A. 1567. fol.

Novam editionem Græcolatinam Rufi ad MS. Bernense recensitam molitus est Martinus Bogdanus teste Bartholino Centur. IV. Medic. Epist. p. 37.

Rufi *de Venereis & de ossibus* memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 126.

Ruso etiam tribuit Rasis libros *περὶ ὑγείας* qui inter Galeni scripta leguntur, ut suo loco dicam.

Perditi sunt libri V. *περὶ διαίτης* Svidæ memorati, quorum secundum allegat Oribasius.

Περὶ βοτανῶν libri IV. carmine Hexametro. Galen. præf. libri VI. de simplic. medic. T. 2. edit. Basil. p. 68. è quo opere nonnulla videntur adducere p. 160. Et forte ex hoc ipso petita sunt quæ de herbis Deo alicui sacratiss edidit Aldus cum Dioscoride, atque ego exhibui supra lib. III. c. 26. Sane nihil habeo quod verisimili huic Simleri conjecturæ opponam. Respicit & hos libros Galenus Rufum laudans lib. 1. de antidotis c. 2.

Θεραπευτικὰ βιβλία Galen. præf. lib. VI. de simplic. Medicamentis. Ex his videntur hausta fragmenta Rufi pleraque quæ apud Aëtium exstant.

Περὶ μελαγχολίας Galen. T. 3. edit. Basil. p. 357. τῶν ἡ νεωτέρων ἀρίστα γέγραπται *περὶ μελαγχολίας* τῷ Ἐφεσίῳ Ἐφέῳ.

Svidas præterea memorat Rufi hujus *περὶ διαίτης πλεόντων α.*

Περὶ τραυματικῶν φθαρμάκων, α.

Περὶ σίκων (de ficosis tumoribus sive excrefcentiis) α.

Περὶ δευκαίης ἱατρικῆς, α.

Περὶ γάλακτος, *περὶ οἴνου*, *περὶ μέλιτος*.

In Hippocratis quoque scripta quædam commentatus videtur, ut colligo è Galeno de libris propriis T. 4. p. 370. & T. 5. p. 450. ubi Sabinum & Rufum vocat *ἀνδρες τοῖς ἰπποκράτης γράμμασιν ὠμιληκότες & παρέργως*. Alius fuit Menius Rufus cujus meminit Galenus VII. de compos. medicamentor. secundum genera T. 2. p. 416. Rufum vero Hieracem Thebanum quem refert Tiraquellus, nullum reperio, licet Hierax Thebanus laudatur à Galeno V. de compos. medicam. secundum genera T. 2. p. 387.

CAPUT IV. DE PHILONE JUDÆO.

Philonis gens n^o & ætas. 1. Scriptorum editorum & deperditorum Catalogus & ordo: suppositorum quoque, cum variis Observationibus. 2. Editiones. 3. Philones varii. 4.

I.

PHILO gente ac religione Judæus, Patria Alexandrinus, *αἰνῆρ τὰ πάντα ἐνδοξόν* a) è nobili inter suos ac sacerdotali familia fuit, Alexandri Lyfimachi Alabarchæ b) Alexandrini h. e. scripturæ ac vectigalium Magistri qui inter præcipuos ibi Magistratus erat, frater. Ætate provectus c) circa A. C. XL. caput legationis fuit popularium suorum nomine ad Cajum Imp. apud quem Alexandrini per Apionem graviter calumniati Judæos fuerant. Et quanquam irrita fuit legatio, tamen scripta ipsa & memoriæ quas de ea reliquit, prudentiæ virtuti ingenio ac constantiæ ejus testimonium reddunt luculentissimum. Cum secunda vice venisset ad Claudium Imp. Romæ locutum fuisse cum Petro Apostolo ejusque habuisse amicitias scribit post Eusebium Hieron. in Catalogo c. XI. Sed Petrum

a) Joseph. XVIII. 10. Antiq. Euseb. II. 5. Hist. Nicephorus II. 9.

b) De hoc vocabulo vide laudatos à Grangæo ad Juvenal. I. 130. & Ciceronem II. ad Attic.

c) Confer de hac Philonis legatione Tillemont. T. 2. Hist. Imperator. p. 763. seq. & Martinum Hankium de scriptoribus rerum Byzant. lib. I. cap. VIII. Schismaticum non fuisse Philonem, contra Bernhardi Lamy sententiam probat idem Tillemontius T. 2. Memor. Eccles. parte 3. p. 228. seq.

Petrum ante Claudii fata Romam venisse incredibile videtur Sam. Basnagio T. I. Annal. p. 499. Magis etiam incredibile mihi videtur in illo vetustiorum silentio, quod Photius Cod. CV. refert eum Christo nomen dedisse, sed postea ex indignatione quadam & tædio iterum ad suos rediisse. In Philosophia atque eloquentia ita profecit, ut vulgo etiam ferretur de eo proverbium ἡ Φίλων Πλατωνίζει, ἡ Πλάτων Φιλωνίζει: neque enim Judaicam tantum sed externam quoque gentium Philosophiam, Pythagoricam præcipue ac Platoniam calluit & cum Judaica conjunxit, unde Nicephorus II. 15. Philonem *περιβόητον ἐπ' ἀμφοτέραις Φιλοσοφίαις* appellat, quod contra viri docti Joannis Jonsii sententiam (qui lib. III. c. 4. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, Philonem Platoniam fuisse multis negat) confirmatum à me alias singulari dissertatione Lipsiæ A. 1693. edita de Platonismo Philonis Judæi, & à Jo. Clerico V. C. demonstratum in Epistolis Criticis est adversus Joannem Van der Weyen Theologum Franequeranum, Epistola VIII. Credat interim qui volet audaciori magni Scaligeri effato, *Hebraismi & Syriacismi imperitiosorem fuisse Philonem, quam ullus Gallus vel Scythia, & hoc omnia ejus scripta loqui*: c. XVIII. elench. trihæres. Mihi quemadmodum constat quod non satis est Judæum natum esse, ut idem statim Hebraice vel Syriace doctus sit, ita doctorem tam celebrem legis Judæis illa ætate, propter leves quasdam & minus congruentes neque ad Grammaticam formulam satis exactas quæ in Philone fortassis observantur etymologias, statim de ponte deicere, atque Hebraismi omnis & Chaldaismi rudem pronunciare, videtur haud æquum. Miror etiam virorum doctorum judicium, qui è recentioribus Rabbinis Philonem Hebraicorum rituum ignorantissimum d) fuisse concludunt. In expositione librorum Moisaicorum Allegoriis nimis indulgit, fateor, atque idem ut in sacris scriptis facerent auctor fuit Christianis, præcipue Origene exemplum ejus auctoritate sua commendante, sed vel eo nomine charus esse Philo debet, quod tam amplum & locuples de ratione illius ætatis ἀλληγορούμενα tractandi testimonium præbet Judæus. Unde vero habet Vir incomparabilis, in acerrima illa sua Philonis censura e) eum *nomenclaturis solis contribulum suarum Hebræo Græcis instructum* protulisse ea quæ de nominibus

O

Hebrai-

d) R. Cudworth libro qui inscribitur: true notion of the Lord's supper p. 17. *Philo Alexandrinus though Jew of nation, yet very ignorant of Jewish customs.* Hugo Grotius ad Matth. XXVI. 18. *In moribus Hebræis Philo ipse Alexandrinus non satis certus est auctor.*

e) Ed. Bernhardus apud Caveum V. C. in parte 2. Hist. litterar. ad A. C. 40

Hebraicis interdum argutatur. Quis enim non malit adsentiri Origeni, Eusebio & Hieronymo diserte affirmantibus Philonem ipsum nomenclaturam ejusmodi composuisse & librum de nominibus Hebraicis eorumque etymologiis condidisse.

II. Scripta * Philonis complura exstant *digna meliore cum editione tum interpretatione*, ut recte ait Cotelierius ad T. 2. monumentor. Ecclesiæ Græcæ p. 540. Addo etiam, ordine meliori, nam qui in editionib⁹ occurrit, est admodum perturbatus. Sed universis his, ut spero, defectibus occurret & eruditorum expectationi abunde satisfaciet doctissim⁹ Vir *Ericus Benzelius* Erici Archi Episcopi dignissimi F. Præfectus doctissimus Bibliothecæ Upsaliensis, qui apparatus non contemnendo instructus jam ab aliquot annis novam Philonis editionem & uno alteroque opusculo auctiorem molitur. Philo ipse in limine libri *περὶ ἀθλῶν καὶ ὑπὸ τῶν Οὐρακῶν* Moysis, quæ plerisque scriptis suis illustravit, in tres ideas sive tria distinguit genera: Τὴν μὲν περὶ κοσμοποιίας, τὴν ἢ ἱστορικὴν, τὴν ἢ νομοθετικὴν. Hanc distinctionem secuti sunt, qui scripta Philonis pleraque digesserunt in *κοσμοποιητικά, ἱστορικά & νομοθετικά*. Sed contra Philonis mentem ac minus commode ea sunt usi. Mihi quidem, salvo aliorum judicio ita videntur Philonis scripta digerenda esse:

1. *Περὶ τῆς Μωϋσέως κοσμοποιίας*. De mundi opificio sive in Hexæmeron p. 1. edit. Paris. Ex hoc libro locum proferens Eusebius VIII. 13^a præparat. Πάλιν ἔν, inquit, τὸν Φίλωνα περιτέον ἀπὸ τῆς πρώτης τῶν εἰς τὸν νόμον. Laudat idem XI. 24. Latine convertit Joh. Christophorus.

2. *Νόμων ἱερῶν ἀλληγορία τῶν μετὰ τὴν ἑξαήμερον πρώτη* ad Genes. II. vers. 1. seq. *Allegorie sacrarum legum post Hexaëmeron lib. 1. p. 46*. Philonis Allegoriam sacrarum legum legisse se testatur Photius Cod. 103.

3. *Νόμων ἱερῶν ἀλληγορία τῶν μετὰ τὴν ἑξαήμερον δευτέρα* ad Gen. II. 18. seq. *Allegorie lib. 2. p. 1085*. Hic liber ab Hoeschelio primum Græce editus cum notis, & male in Genevensi ac Parisiensi liber tertius inscribitur & à reliquis longe distrahitur.

4. *Νόμων ἱερῶν ἀλληγορία τῶν μετὰ τὴν ἑξαήμερον τρίτη* ad Gen. III. 8. sequ. *Allegorie liber 3. p. 60*. Hic male in editionibus inscribitur liber secundus.

Librum

* Sociniani cujusdam hominis putidam conjecturam, qui scripta Philonis composita esse existimat ab aliquo hujus nominis Christiano qui circa extremum sæculi secundi post CHRISTUM natum claruerit, confutavit Petrus Allixius V. C. in judicio Ecclesiæ Judaicæ adversus Unitarios capite VI.

Librum quartum Allegoriarum Philonis allegat Leontius apud Turrianum IV. 2. Apologia pro Epistolis Pontificum.

5. Περὶ τῶν χερυβὶμ καὶ φλογίνης ῥομφαίας, καὶ ὅτι κηδεύει τὸ πρῶτον ἐξ ἀνθρώπου καὶν, ad Gen III. 24 seq. *De Cherubim & flammeo gladio, de Caino qui primus ex homine procreatus est* p. 108.

6. Περὶ ὧν ἱερουργῶσιν Ἀβελ τε καὶ καὶν ad Gen. IV. 2. seq. *De sacrificiis Abelis & Caini* p. 130.

7. Περὶ ὅτι τὸ χεῖρον τῷ κρείττονι φιλεῖν ὀπιτίθεσθαι ad Gen. IV. 7. seq. *De eo, quod deterius potiori insidiari soleat* p. 155. Laudat Eusebius XI. 15. præparat. & ante eum Origenes in Matth. p. 369. φίλων ὅτι ἐν πολλοῖς τῶν εἰς τὸν Μωϋσεως νόμον συντάξεων αὐτῶν εὐδοκιμῶν καὶ ὧν ἀσυνετοῖς ἀνδράσι φησὶν ἐν βιβλίῳ ὅτι τὸ χεῖρον &c.

8. Περὶ Γιγάντων ad Gen. VI. 1. *De Gigantibus* p. 284.

9. Περὶ ὅτι ἀτρέπτον τὸ θεῖον ad Gen. VI. 2. *De eo, quod Deus sit immutabilis* p. 293. Eusebius II. 8. Hist. forte non male utriusque libri, hujus ac præcedentis, communem tradit fuisse titulum, περὶ γιγάντων ἢ περὶ ὅτι ἀτρέπεται τὸ θεῖον. Sane libro priore, qui de gigantibus inscribitur, agitur etiam de divinæ virtutis immobilitate.

10. Περὶ Γεωργίας Νῶε ad Gen. IX. 20. liber 1. *De agricultura Noë*, p. 187.

11. Περὶ Φυτεργίας Νῶε sive περὶ γεωργίας liber 2. ad Gen. IX. 20. *De plantatione vineæ à Noë factæ* p. 214. Libros duos περὶ γεωργίας scripsisse Philonem testatur idem Eusebius, & hunc pro secundo agnovit etiam in versione sua Lilius Tiphernas.

12. Περὶ μέθης ad Gen. XI. 21. *De ebrietate* p. 240. Hic liber videtur olim divisus fuisse in duos. Nam duos περὶ μέθης scripsisse Philonem, idem Eusebius testatum reliquit.

13. Περὶ ὅτι ἐξένηψε Νῶε Gen. IX. 24. *De verbis, evigilavit Noë* p. 273. Hunc ipsum librum puto intelligi ab Eusebio, cum memoratur ὅτι περὶ τῆς νήψας ὁ νόμος εὐχεταὶ καὶ καταράται. Neque opus est, ut pro νόμος legamus Νῶε, nam ad νόμον applicat Philo, quæ de Noë dicuntur.

14. Περὶ συγχύσεως ἀγγέλων ad Gen. XI. 1. seq. *De confusione linguarum* p. 319. Hujus libri Eusebius facit mentionem & Hieronymus

15. Βίος σοφὸς καὶ διδασκαλία (Eusebius male δικαιοσύνην, licet videatur respici ad Gen. XV. 6.) τελειωθέντων ἢ περὶ νόμων ἀγραφήων *Vita Sapientis per doctrinam perfecti, sive de legibus non scriptis* p. 349. Totus hic ti-

tulus in Eusebio exstat. Vulgo autem inscribitur *de Abrahamo* : Et sane majorem partem de hoc agit, prius tamen de aliis ante Abrahamum piis hominibus Enoſo, Enocho, Noë, quos vocat περτέραν τεράδα τῶν δρετῶν ὁπνοησαντων, tum paucis de Isaaco & Jacobo & Sara : singula κατὰ τὰς ῥητὰς γραφαὶς primum ; deinde καὶ τὰς ἀλληγορίας ut loquitur νόμους persequens. Porro in limine hujus libri, Philo ait, se, postquam de mundi opificio differuit, jam etiam de legibus agere velle, ac primo de universalioribus illis atque antiquioribus non scriptis, sed scriptarum archetypis, ad quarum normam Abraam & alii amici Dei vitam suam exegerunt. Ὁν μὲν ἔν τρόπον ἡ κοσμοποιία ἀγαστέαται, ἀλλὰ τῆς περτέρας συντάξεως ὡς οἶόντε ἦν ἡ κελεύουσα. Ἐπεὶ γὰρ τὰς νόμους &c. Non puto autem à Philone alium librum hoc de argumento præmissum, quam unicum, quem numero primo retuli περὶ κοσμοποιίας. Eundem respicit, cum de tetrade loquens δι' αὐτῶν αἰτίων, inquit, ἀλλὰ ἐλέχθη, ἀλλὰ τῆς περτέρας συντάξεως εἴρεται. Neque syntaxin vocat collectionem plurimum librorum, sed unicum librum. περὶ φιλανθρωπίας p. 697. δεδήλωται περὶ πρῶτον ἐν' δυοσὶ (lege τρισὶ) συντάξεσιν αὐτῶν ἀνέγραψα περὶ βίης Μωϋσεως. Reliquos separatim editos, interim hodie Ordinem sacrarum litterarum, quas interpretatur, sequi tuto nos posse existimo.

βίβλος σοφῶν αὐτομαθῶν ἡ καὶ Φύσιν, *Vita Isaaci*. Et βίβλος σοφῶν ἀσκητικῶν ἢ ἀσκήσεως *Vita Jacobi*, periit. Vide, quæ dixi infra num. 21.

16. περὶ ἀποικίας ad Gen. XII. 1. seq. *De migratione Abraami* p. 388. Meminit Eusebius.

περὶ μισθῶν liber *de mercede proborum* ad Gen. XV. 1. intercudit. Memorat Philo p. 414. ἐν μὲν τῇ περὶ ταύτης βίβλῳ περὶ μισθῶν ὡς ἐνῆν ἐπ' ἀκρίβειας διεξήλθομεν.

17. περὶ τῆς οὗ τῶν θεῶν πραγμάτων κληρονόμου ad Gen. XV. 2. p. 424. *De eo, quis rerum divinarum heres sit*. Eusebius alteram quoque partem tituli servavit περὶ τῆς οὗ τῶν θεῶν ἐστὶ κληρονόμου, καὶ περὶ τῆς εἰς τὰ ἴσα καὶ ἐναντία τεμῆς. Agitur enim in hoc libro etiam de fœdere Gen. XV. 10. quo Deus jussit Abrahamum dividere vaccam & cetera animalia & partes ex adverso sibi invicem ponere.

18. περὶ τῆς εἰς τὰς περπαδεύματας συνόδου ad Gen. XVI. 1. seq. *De congressu comparanda liberalis eruditionis causa* p. 450. Nimirum humaniores artes ac disciplinas Philosophiæ famulantes Philo confert cum Hagare ancilla Arahami. Apud Eusebium non περπαδεύματα legitur, sed παιδεύματα. Sed περπαδεύματα magis probo. Et Philo ipse libro proximi-

proximo p. 482. εἰρηκότες ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῶν ἐκπαγεμάτων καὶ περὶ κακώσεως &c.

19. περὶ Φυγάδων ad Gen. XVI. sequ. *De profugis* p. 482. Apud Eusebium hic liber recte inscribitur περὶ Φυγῆς καὶ εὐρέσεως *de fuga Hagaris eaque per angelum inventa*: atque ita legit Hieron. in Catalogo, Sophronius, Suidas. In quibusdam Eusebii codicibus fuit περὶ Φύσεως καὶ εὐρέσεως, ut patet ex Rufini vers. In aliis Valesius invenit περὶ Φύσεως καὶ αἰρέσεως. Nicephorus utramque lectionem conjunxit περὶ Φυγῆς καὶ αἰρέσεως, περὶ Φύσεως καὶ εὐρέσεως. Male, ut opinor, licet in MS. Eusebii Nortfolchienli accepi quoque legi περὶ Φυγῆς καὶ αἰρέσεως, περὶ Φυγῆς καὶ εὐρέσεως.

περὶ Διὰθηκῶν *De testamentis sive pactis Dei* libri duo interciderunt. Meminit Philo libro proximo: τὸν ὃ περὶ Διὰθηκῶν σύμπαντα λόγον ἐν δυὶ ἀναγέγραφα πρᾶξει. Memorat ex hoc ipso loco, atque ita, ut non vidisse se illos innuat Eusebius & ex eo Hieron. Male itaque apud Eusebium legitur περὶ Διὰθηκῶν πρῶτης καὶ δευτέρας. Scripserat Eusebius α' καὶ β' quod exprimi debet πρῶτον καὶ δεύτερον, scilicet βιβλίον.

20. περὶ τῶν μετονομαζομένων, καὶ ὧν ἕνεκα μετονομάζονται, ad Gen. XVII. 1. seq. *De iis, quorum nomina in Scripturis mutata memorantur, & quare illud factum sit.* p. 1044. Hunc librum primus Græce ex codice Augustano edidit & notis illustravit David Hæschelius Francof. apud Wechel. 1587. 8. Latine vertit Fed. Morellus Paris. 1593. 8. memorat Eusebius.

21. Βίβλος Πολιτικῆ (Photius c. 103. περὶ βίβλος πολιτικῆς) ὅπερ ἐστὶ περὶ Ἰωσήφ. *Vita viri civilis, sive de Josepho.* p. 526. In limine hujus libri testatur se scripsisse vitas trium virorum Abrahami, Isaaci & Jacobi, de quibus libro de Abrahamo: ὁ μὲν γὰρ πρῶτος Ἰπὶκλησιν Ἀβραάμ σύμβολον διδασκαλικῆς ἀρετῆς ἐστίν. ὁ δὲ μέσος Ἰσὺακ φυσικῆς, ὁ δὲ τρίτος Ἰακώβ ἀσκητικῆς. Sed Isaaci & Jacobi vita intercudit, ut dixi supra post num. 15. Josephi vitam latine vertit præter Gelenium Franciscus Zinus Venet. 1575. 8.

22. περὶ ὧν καὶ τὸν Μωϋσέα θεοπέμπτης εἶναι ὀνειρῶς. *Quod à Deo mittantur insomnia.* Libros quinque hujus argumenti scripsisse Philonem, Eusebius, Nicephorus & Suidas testantur. Sed primus intercudit, secundus legitur p. 565. edit. Paris. in cujus limine primus allegatur: ἡ μὲν ἐν πρῶτης γραφῇ περιεῖχε τὰς καὶ πρῶτον εἰρησάζουσας τῶν θεοπέμπτων ὀνειρῶν, ἐφ' ἧς τὸ θεῖον ἐλέγχετο κατὰ τὰς ἰδίαν ὑπὸ τὴν ὀνειρῶν τὰς ἐν τοῖς ὕπνοις ὑπὸ τὴν

Φωτισίας. *Tertium* habes p. 1108. ab Hæschelio primum vulgatum Græce ex codice Augustano, & illustratum notis Francof. apud Joh. Wechelium 1587. 8. *Quartus* & *Quintus* non exstant.

τῶν ἐν Γενέσεϊ ζητημάτων καὶ λύσεων. *Questionum & solutionum in Genesim libri VI.* præterea, quæ exstant latine in Micropresbytico p. 340 - 360. Basil. 1550. fol. post editionem Paris. 1520. fol. interciderunt. Memorantur apud Euseb. & in titulo Codicis Cæsarei.

Hactenus, quæ ad Geneseos Librum illustrandum faciunt.

23. περὶ βίᾳ Μωϋσεως, ὅπερ ἐστὶ περὶ Θεολογίας καὶ Προφητείας. *De Vita Moysis, sive de Theologia ac Prophetia Liber I.* p. 602. II. p. 654. III. 664. Allegat Clemens 1. Strom. p. 342. latine vertit præter Gelenium Franciscus Philelphus (vide Vossium de Hist. lat. p. 591.) Adrianus Turnebus Paris. & Franciscus Zinus Venet. 1575. 8.

Libri quinque ζητημάτων καὶ λύσεων sive questionum & solutionum in Exodum Eusebio & in titulo Codicis Cæsarei memorati non exstant.

24. περὶ τῶν δέκα λογίων ἃ κεφάλαια νόμων εἰσὶ. *De decalogo* p. 744. Latine vertit Job. Vevraeus Paris. 1544. 8. Job. Christophorus Antwerp. 1533. 4.

25. περὶ τῶν ἀναφερομένων ἐν εἰδεί νόμων εἰς τὰ σωτήριοντα κεφάλαια τῶν δέκα λογίων βιβλία *Libri quinque de legibus decalogi specialibus* Eusebio memorantur. Ex his primus intercudit, quo bina præcepta exposuerat (1) περὶ ὃ μὴ νομίζειν Θεὸς αὐτοκρατεῖς ἑτέρας & (2) περὶ ὃ μὴδὲν Θεοπλάσσειν χειρόκμητον. Hæc enim duo accurate in illo se tractasse testatur Philo ipse libro proximo, unde patet binos libellos ejus περὶ μοναρχίας huc non spectare, licet in illis quoque agit de cultu unius summi Dei.

Libri secundi pars prima qua illustratur præceptum (3) περὶ ἐνορκίας καὶ σεβασμῶν *de jurejurando & religione* legitur p. 769. edit. Paris. & quanquam titulus promittit etiam agere περὶ τῆς ἱερᾶς ἐβδόμης καὶ γονέων τιμῆς, in libro ipso hæc desiderantur. Occurrit tamen altera pars præceptum (4) illustrans περὶ τῆς ἱερᾶς ἐβδόμης καὶ τῶν ἑορτῶν, *de sancto sabbatho & diebus festis* p. 1173. seq. edit. Paris. Primus hanc Græce edidit David Hæschelius ex codice MS. Augustæ Vindelicor. 1614. 4. Latine vertit Fed. Morelius Paris. 1614. 8. Sed tertia ad præceptum (5) περὶ γονέων τιμῆς non exstat.

Liber tertius ad præceptum (6) τὸ κατὰ μοιχῶν καὶ παντὸς ἀκολάστου & ad præceptum (7) τὸ κατὰ ἀνδροφόνων καὶ πάσης βίας. *Contra mæchos, omnesque libidinosos, & contra homicidas omnemque violentiam* habetur p. 776. In quibusdam codicibus argumenta hujus libri ita designantur: περὶ φθορᾶς,

περὶ

περὶ ὑπογαμίας, περὶ ἀνδροφονίας, περὶ ὀπιπτεμένων, περὶ ἀκροσίων, περὶ ὧν καὶ μὴ ἀναιχυντεῖν γυναῖκας. In hoc libro, ut in illo de Decalogo præceptum de non occidendo postponit Philo præcepto de non committendo adulterio, secutus Codices Græcos Exodi XX. Sic & Lucas XVIII. 20. Marcus X. 19. Paulus Rom. XIII. 9. Syrus interpres Matth. XV. 19. Tertullianus de pudicitia cap. 5. Clemens VI. Strom. p. 685. Julianus Parabates apud Cyrillum Alexandr. V. p. 152. Syncellus p. 131. Chronographiæ.

Liber quartus ad præceptum (8. 9. 10.) τὸ περὶ ὧν καὶ μὴ κλέπειν καὶ ψευδομαρτυρεῖν καὶ μὴ ὀπιπτεῖν, καὶ περὶ τῶν εἰς ἕκαστον ἀναφερομένων καὶ περὶ δικαιοσύνης, ἣ πᾶσι τοῖς δέκα λόγοις ἐφαρμόζει. De furto non faciendo, de non dicendo falso testimonio & de non concupiscendo, tum de iis, quæ ad singula hæc referuntur. Denique de iustitia præceptis universis congruente. Hic liber lucem nondum vidit excepta particula περὶ ψευδομαρτυριῶν ad præceptum nonum quæ exstat sub titulo, τὰ περὶ δικαστῆ de Iudice p. 718. Latine translata à Joh. Christophoro Sono, tum à Rolando Petrejo Francof. 1602. 8. cujus versio una cum ipsius notis subjecta editioni Paris. Prodiit & seorsim Græce & latine, cum versione L. Humfredi Basil. 1559. 8. Integrum vero ex MS. codice Seldeniano descripsit, & edendum in se recepit Præstantissimus Benzelius. Confer, quæ de eodem codice Seldenus lib. 2. de Synedriis c. XIII p. 353. seq.

26. τὰ ἐν μέρει Διδαγμάτια. De præceptis specialibus varios commentarios deinceps scripsit Philo, ex quibus exstant: περὶ περιτομῆς de circumcisione sive quare Deus Judæis injunxerit circumcisionem p. 810. Causas, quas affert Philo, ait se accepisse ἀρχαιολογημένας ὡς ἀπὸ θεοῦ εἰς ἀνδράσιν, οἱ τὰ Μωϋσεως ἐπαρέργως διηρμήνευσαν. Alias afferunt Justinus qu. 102. ad Orthodox. Photius Epist. 248.

27. περὶ Μοναρχίας λόγος α', β'. De Monarchia sive de colendo uno Deo & templo ac cultuejus liber I. p. 812. & II. p. 820. Vocabulo Μοναρχίας eodem sensu in libro similis argumenti usus est Justinus Martyr.

Liber περὶ τῆς σκηνῆς. De tabernaculo apud Eusebium memoratus intercidit.

28. περὶ ὧν τινὰ γέρεα ἱερέων de præmiis sacerdotum & honoribus p. 830. 1

29. περὶ ζώων τῶν εἰς θυσιάς, καὶ τινὰ τῶν θυσιῶν τὰ εἶδη. De animalibus idoneis sacrificio, deque victimarum generibus p. 835. Eusebius vocat περὶ τῶν εἰς τὰς ἱερουργίας ζώων καὶ τινὰ τῶν θυσιῶν εἶδη.

30. περὶ θυόντων. De iis, qui victimas offerunt p. 841.

31. περὶ ὧν μισθῶμα πόρνης εἰς τὸ ἱερόν μὴ περὶ δέχεσθαι. Ad Deut. XXIII.

XXIII. 19. *De mercede meretricis non accipienda in sacrarium* p. 860. Græce cum notis edidit Hæschelius è codice Augustano A. 1612. 8.

32. *περὶ τῶν προκειμένων ἐν τῷ νόμῳ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἁθλῶν, τοῖς δὲ πονηροῖς ἡπιπμῶν καὶ δρεῶν.* *De premiis & pænis excreationibusque in Legge propositis* p. 910. Meminit Eusebius, neque assentior Gvil. Cantero, qui VIII. 7. novar. lect. à libro *περὶ ἁθλῶν καὶ ἡπιπμῶν* diversum facit alterum *περὶ εὐχῶν καὶ ἀρεῶν*. Recte porro existimat Canterus illa *περὶ ἀρεῶν* p. 930. cum superiore libro esse connectenda.

33. *περὶ καταστάσεως ἀρχοντῶν* ad Deut. XVII. 15. seq. *De creatione Principis* (non per sortem sed suffragia) p. 722. In extrema parte hujus libri multis commendat justitiam. Latine convertit Joh. Christophorus.

34. *περὶ τῶν τριῶν ἀρετῶν.* *De tribus virtutibus περὶ ἀνδρείας de fortitudine* p. 736. *περὶ Φιλανθρωπίας de charitate* p. 697. & (de qua in hujus libri extrema parte agitur) *περὶ μετανόιας de resipiscencia.* Philonem scripsisse de tribus virtutibus Eusebius testatur, *περὶ τῶν τριῶν δρετῶν ἃς συνᾶλλαις συνέγραψε Μωϋσῆς.* Male Sophronius Hieronymi interpres pro *δρετῶν* posuit *δυναμειων*. Porro titulus iste dilerte tribuitur libellis, quos dixi in codice Bodlejano, ut mihi affirmavit eruditissimus Benzelius. Ejusmodi codicem memorans etiam Gesnerus in Bibl. *Invenio præterea* inquit, *librum Philonis Græcum haberi de virtutibus, fortitudine, pietate, humanitate, pænitentia.* Vide & Steph. le Moyne *Varia sacra* T. I. p. 520.

35. *περὶ ὀχυρείας.* *De nobilitate* p. 903. Prodiit separatim cum versione Laur. Humfredi ap. Oporin. 8. & cum interpretatione atque Analyfi Hermanni Nehemii. Basil. 1581. 8. & Gallice Daniele d' Auge Professore Græcæ linguæ Regio interprete Paris. 1550. 8. cum Synesii Oratione de regno in eandem linguam translata.

36. Liber Philonis, quo probavit πάντα δῆλον εἶναι φαῦλον *malum & insipientem, quemlibet esse servum*, intercidit. Memorat Eusebius & Hieron. & Philo ipse in proximi initio. At exstat alter ejus ad Theodotum scriptus *περὶ & πάντα σωδᾶρον εἶναι ἐλεύθερον.* *Quod omnis probus sit liber* p. 865. In hoc libro inter alia agit de Essæis, qui activam vitam ducebant, quorum ad quatuor millia ait suo tempore in Palæstina ac Syria versatos esse. Non plane certum est, an hoc sit proprium volumen quod de Essæorum vita edidisse Philonem ait Hieronymus II. contra Jovinian.

37. *περὶ βίᾳ θεωρητικῇ ἢ ἱκετῶν δρετῶν.* *De Vita contemplativa vel sup-*
pli-

plicum virtutibus sive de hominibus utriusque sexus, contemplativam & solitariam vitam ducentibus, quos Therapevtas ac Therapevtridas vocatos innuit, quod animæ quandam medicinam & Dei cultum singularem profiterentur. Edit. Paris p. 889. Pro *ικετῶν* Sandius mavult *ασκητῶν*: sed *ικετῶν* apud Eusebium legerunt etiam Rufinus, Hieronymus, Nicephorus &c. Porro idem Eusebius & alii veteres Epiphanius XXIX. 5. Hieron. in Catologo, Sozom. l. i. c. 12. Hist. Cassianus II. 5. Inst. Monastic. Nicephorus II. 16. Hist. Svidas in *Φίλων*, Pachymeres ad Dionys. Ep. i. existimarunt Philonem hoc libro agere de Christianis. Ita & titulus MS. apud Lambecium III. p. 69. *Φίλων* *ἡ περὶ τῶν ἐκ περιτομῆς πιστευόντων ἐν Αἰγύπτῳ χριστιανῶν ἅμα καὶ μοναχῶν*. Scholion MS. apud eundem p. 71. *Μέμνηται τῶν καὶ Εὐσέβιου* (II. 17. Hist.) *Τινὲς δὲ φασὶ ταῦτα τὸν Φίλωνα περὶ τῶν κοινῶν ἰσχυρῶν εἶπεν*. Ἄλλοι περὶ Ναζαραίων ἰσχυρῶν (adde Josephum IV. 4. Antiq.) Ἄλλοι περὶ τῶν ἐκ περιτομῆς πιστῶν καὶ πεπιστευκότων εἰς Χριστὸν καὶ φυλαττόντων τὸν νόμον Μωϋσεως τυπικῶς. Ἄλλοι περὶ τελείων χριστιανῶν. Οἷας ᾗ ἦσαν αἰρέσεως, μοναχικὸν ζῶντες βίον θεωρουμένη εἰκότως ἐνομάζοντο. Καὶ ὁ μακάριος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης ὁ μαθητὴς τοῦ ἁγίου Πάυλου, ὁ γενόμενος Ἀθηναίων ἐπίσκοπος ἐν τῷ περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας (cap. 6.) τὰς μοναχὰς εἶφη τοῦ παλαιῶν καὶ θεωρουμένων ἐνομάζεσθαι. De Christianis agere Philonem à Judaïsimo transgressis persuasere sibi quoque viri docti Tillemontius T. 2. Mem. Eccles. parte 1. p. 167. sequ. Gvil. Beveregius in Codice Canonum vindicato p. 374. seq. If. Vossius p. 46. seq. Var. Obs. & Thomas Bruno in diatriba de Therapevtis Philonis à Colomesio post Epistolam Clementis Romani edita. Sed verius ubique est Judæorum genus ab eo describi, non Christianos, idque agnovit Potius cod. CIV. & ostenderunt Scaliger c. 29. trihæresii, tum lib. 6. de emendat temp. p. 539. & ad Eusebii Chron. p. 14. H. Valesius ad Eusebii Hist. p. 34. (qui in eo dissentit à Scaligero, quod Therapevtas Philonis negat fuisse Essenos, adstipulante Antonio Pagi ad A. C. 62. n. 3.) Gvil. Caveus in Vita Marci Evangelistæ, Anglice edita num. 3. Blondellus lib. 1. de Sibyllis c. 7. Hankius lib. 2. de rerum Rom. scriptoribus p. 86. seq.

38. Libri περὶ προνοίας de providentia epitomen exhibet Eusebius VIII. 14. præparat. & fragmentum lib. VII. c. 21. Fragmenta duo ex Michaëlis Apostolii ἰωνᾶ MS. edidit Hœschelius una cum libro περὶ τῆς ἐξ-
δόμης de quo supra num. 25. Nisi liber in Flaccum simpliciter etiam in-
scriptus fuit de providentia (ut infra dicam:) ex Gesnero colligo, hunc

P

ipsum

ipsum integrum latine ex Lillii Tiphernatis versione exstare in Bibl. Vaticana. Meminit etiam Svidas.

De Judæis Apologeticus liber, Eusebio II. 18. Hist. memoratus intercidit. Locum ex illo allaturus idem Eusebius VIII. 6. præparat. *Πρώτῃ*, inquit, *ἡσὼ φίλων* τὰ περὶ τῆς ἀπ' Αἰγύπτου πρείας τῶν Ἰσδαίων ἢ πεποι-
ηται Μωϋσεως ἡγούμενος, ἀπὸ δ' πρώτης συγγραμματος, ὧν ἐπέγραψεν ὑπο-
θετικῶν, ἐνθα τὸν ὑπὲρ Ἰσδαίων, ὡς πρὸς κατηγορίας αὐτῶν, πιεῖται λό-
γον, ταῦτα φησὶν &c. Incertum est, quid sibi velit illud ὑποθετικῶν vel
ut in alio MS. legitur ὑποθετικῶς, neque satisfacit conjectura Vigeri vi-
ri doctissimi. Idem Eusebius VIII. 10. alium ejusdem operis locum
producturus: τέτων δ' ἀπὸ τῆς ὑπὲρ Ἰσδαίων Ἀπολογίας λαβὼν σύγ-
γραψεν ταῦτα. Quamobrem apud Svidam quoque in *Φίλων* pro *περὶ Ἰ-*
σδαίων Clariss. Neocorus malit rescribere ὑπὲρ Ἰσδαίων.

39. *Εἰς Φλάκκον* p. 965. edit. Paris. sive ut Syncellus p. 331. & Pho-
tius cod. 105. titulum refert *Φλάκκῃ ἢ Φλάκκων ψευδόμενῃ*, *Adversus*
Avillium Flaccum, Ægypti sub Tiberio & Cajo præfectum (adhuc A. C.
38.) qui Judæos male tractaverat, sed non diu post pœnam dedit, digni-
tatibus à Cajo dejectus, in exilium pulsus ac denique interfectus. Unde
colligit Philo Deum adhuc curam agere gentis suæ. Hinc in versione
Lillii Tiphernatis hic liber inscribitur *in Flaccum de providentia*, teste Ges-
nero. Cæterum recte in MSS. & editionibus præfigitur legationi ad
Cajum, quæ post Flacci tempora demum accidit. Equidem Photius
postponit, & Valesius postponendum esse contendit ex eo, quia Eusebius
hunc librum in Flaccum respiciens II. 6. Histor. allegat Philonem ἐν δευ-
τέρῳ συγγραμματι ὧν συνέγραψε περὶ δρετῶν. Sed non plane certum est,
an Eusebius per librum secundum *περὶ δρετῶν* respexerit librum adver-
sus Flaccum, nec Photii institutum est, libros eo, quo scripti sunt, ordine
recensere.

40. *Περὶ δρετῶν καὶ πρεσβείας πρὸς Γαϊόν* p. 992. edit. Paris. *De*
virtutibus (per ironiam hunc titulum fecit Philo teste Eusebio II. 18.
Hist.) & *legatione ad Cajum liber*, à Philone jam sene, successu nullo sus-
cepta Judæorum Alexandrinorum nomine anno Christi XL. pro jure
civitatis & proseucharum quo per accusationes Apionis propter nega-
tum imaginum Imperatoris cultum erant carituri. Photius cod. 105.
hujus scripti titulum refert *Γαίῃ ψευδόμενῃ*. Deest autem in Codici-
bus nostris pars postrema, qua alteram ut videtur, admissionem ad Ca-
jum, sed similiter irritam descripserat. Hæc enim postrema sunt libri,
qualis hodie exstat, verba: *Εἰρηται μὲν ἐν κεφαλαιοδέστερον ἡ αἰτία τῆς*
πρὸς

πρὸς ἀπαντῶν Ἰουδαίων ἔθνη ἀπεχθείας Γαῖς. Λεκτέον ὅτι καὶ πάλιν ὁ δὲ παλινωδία πρὸς Γαῖον. Miror Valesium, qui per hanc Palinodiam intelligit librum in Flaccum. Eusebius II. 5. Hist. testatur Philonem quinque libris descripsisse τὰ κατὰ Γαῖον Ἰουδαίους συμβαίνοντα. Horum primus, ut videtur, fuit liber Apologeticus, qui periit, & de quo dixi ante num. 39. Alter similiter perditus, de iis, quæ sub Tiberio per Sejanum mala Judæis acciderunt. Syncellus p. 328. Σηϊανὸς ἑπάρχων Τιβερίου Καίσαρος περὶ τελείας ἀπωλείας ἔθνης τῶν Ἰουδαίων πολλὰ συνεβόλευσεν τῷ Καίσαρι, ὡς Φίλων ὁ Ἰουδαῖος ἐξ Ἀλεξανδρείας Διόγνων ἱστορεῖ ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς περὶ αὐτοῦ πρεσβείας. Tertius liber adversus Flaccum, qui adhuc inter Philonis scripta, ut jam dixi, legitur. Quartus & quintus περὶ δρετῶν, de virtutibus Caji Cesaris, quorum solus prior superest. De legatione * ipsa vide Josephum XVIII. 10. & recentioribus Joh. Henrici Bœcleri schediasma ad hunc Philonis librum Diss. Academic. X. p. 380. seq. & Tillemontium in Imperatorum historia T. 1. p. 674. seq. qui inter alia p. 771. Joseph semble marquer une autre audience dans laquelle Apion ayant fort invektivé des Juifs &c. Hæc latius forte descripserat Philo in palinodia. Narrat Eusebius II. 18. hist. ferri Philonem Claudio imperante libros adversus Cajum, quos per cavillationem de virtutibus inscripserat, coram universo Senatu recitasse, illosque dignos fuisse visos, qui in Bibliothecis asservarentur, cujus rei fidem apud auctorem esse libenter jubeo.

41. Περὶ ἀφθαρσίας κόσμου. Quod mundus sit incorruptibilis p. 938. edit. Paris. In calce mutilum esse, vel alterum hujus argumenti librum desiderari, patet ex clausula: ἀλλὰ ἐν περὶ ἀφθαρσίας κόσμου παρειλήφαμεν, εἰρηται καὶ δύναμιν. Τὰς ὅτι πρὸς ἑκάστον ἐναντιώσας ἐν τοῖς ἑπειτα δηλωτέων. In verbis εἰρηται καὶ δύναμιν desinit liber περὶ κόσμου de mundo, qui in edit. Paris. p. 1050. legitur & excepto exordio totus est ad verbum ex hoc de mundi incorruptibilitate expressus à verbis p. 939. e ad 1158. a. Τριπλά τοίνυν δόξα &c. nisi quod varia hinc inde sunt omissa. Nescio, an Philo duas ejusdem libri vulgaverit editiones, an alius è Philone ista sic digesserit. Librum de mundo sub Philonis nomine video Græce subjici Operibus Aristotelis & Theophrasti, editionis Aldinæ 1495. fol. & 1552. 8. Latine A. 1526. vertit & Jacobo Tusano dicavit Guil. Budæus cum cujus versione edidit Simon Grynæus, additum Aristotelis libro de Mundo & Cleomedis libris duobus à Georgio Valla latine versis Basil. 1533. 8. exstat & in Micropresbytico p. 389. Basil. 1550. fol. Prodiit illa versio
P 2 etiam

* Legationis illius meminit etiam R. Azarias in Imbre Binah c. 8. narrans ante eam susceptam jejunium solenne Philonem indixisse.

etiam Paris. 1545. 8. & inter opuscula Philonis à Sichardo edita Basil. 1527. fol. & 1583. 4.

42. Ἑβραϊκῶν ὀνομάτων ἐρμηνεία. *Interpretatio nominum Hebraicorum in Lege ac Prophetis.* Meminit Origenes ad Johannem p. 79. sed sine Philonis nomine. Philonem auctorem laudat Eusebius II. 18. Hist. & qui latine nomina Hebraica convertit Hieronymus: *Philo vir disertissimus Judæorum, Origenis quoque testimonio comprobatur edidisse librum Hebraicorum nominum, eorumque etymologias juxta ordinem litterarum è latere copulasse*—Origenes vero inter cetera ingenii sui præclara monumenta etiam in hoc elaboravit, ut quod Philo quasi Judæus omiserat (nomina Hebraica Novi Testamenti) hic ut Christianus impleveret. Hic liber inter Philonis opera hætenus non est editus, sed latine occurrit in Micropresbytico Basil. 1550. fol. p. 361. tum inter scripta Hieronymi Tomo III. & nuper Græca ejus fragmenta non pauca è MSS. restituit ac cum duplici versione latina, Hieronymi veteri & sua ipsius recenti vulgavit Joannes Marcianæus Tomo secundo Operum Hieronymi p. 109. seq. Idem ex Philonis scriptis reliquis nominum Hebraicorum interpretationem laudabili studio collegit & litterarum ordine digestam exhibuit p. 95. seq. Paris. 1699. fol. Nemo negaverit mirificas passim occurrere in hoc libro interpretationes atque longius petitas annominationes & etymologias, sed quastamen scire refert ad intelligenda multa veterum loca & allegoricas, quibus passim utuntur, Sacræ Scripturæ expositiones.

Liber de Biblicis Antiquitatibus ab Adamo ad Saulis Regis mortem, latine tantum exstat & Philoni suppositus esse videtur. Prodiit inter Philonis opuscula latine edita à Jo. Sichardo Basil. 1527. fol. In Micropresbytico ibid. 1550. fol. p. 295. Inter scriptores antiquæ historiæ quos Juda Bonutius edidit, Heidelbergæ apud Commelin. 1599. 8. Vide Martinum Hankium de Romanar. rerum scriptoribus lib. 2. p. 90. & p. 99. seq. Huic libro Trithemius, Gesnero notante, titulum tribuit *de generationis successu*.

Cum Biblicis hisce Antiquitatibus non confundendum *Breviarium temporum* in tres libellos divisum, quorum primus tempora ab Adamo percurrit, usq; ad captivitatem Babyloniam: secundus usq; ad Maccabæos, tertius usque ad Agrippam tertium Judæorum Regem, quem ait auctor nugivendus regnasse annis XXX. usq; ad hunc ultimum annum ætatis meæ decrepitæ. Hoc breviarium Philoni à Johanne Annio Viterbienti suppositum, editum & commentario illustratum cum ceteris ejus commentis sæpe prodiit post editionem primam Romanam A. 1498. fol. Vide Han-

Hanckium libro laudato p. 90. & 96. seq. Tantum addam in præsentī, quod R. Azarias in Meor Enajim c. XXXII. idem breviarium Pseudo-Philonis, sive ut ipse Hebraice vocat, *Jedidai* Alexandrini, sed hinc inde interpolatum retulit Hebraice, è quo latine conversum exhibet Guil. Henricus Vorstius in Commentario ad Chronologiam Davidis Ganz. p. 308 - 312. Neque aliud puto esse scriptum, quam hoc Pseudo Philonis breviarium, quod in Catalogo Bibl. Bodlejanæ memoratur inter Philonis scripta liber *de genealogia Christi* latine cum commentario Joh. Annii Paris. 1612.

Liber, in quo *Reges Judæorum* recensuit Philo, intercidit. Mentio est apud Clementem Alex. 1. Strom. p. 337. *Φίλων ὃ καὶ αὐτὸς ἀνέγραψε τὰς βασιλεῖς τῶν Ἰσθαίων διὰ φωνῶν τῷ Δημητρίῳ.* Demetrium intelligo Judæum quendam, qui scripserat librum de Regibus Judæorum sub nomine fortassis Demetrii Phalerei. Ac Philo & ipse hic fortassis alius.

III. Editiones Philonis.

Latinae. Ne de Philonis scriptis à Lilio Ægidio Libellio, Tiphernate, in latinam linguam conversis dicam, quæ Sixto IV. & Innocentio VIII. ille inscripsit, & (Gesnero teste) servat Bibliotheca Vaticana.

Opuscula pauca Philonis edita sunt à Joh. Sichardo Basil. 1527. fol. & 1538. 4. & in Micropresbytico A. 1550. fol. sunt autem hæc: Antiquitatum Biblicarum lib. 1. incerto interprete. Quæstionum & solutionum in Genesin lib. 1. De statu Essæorum i. e. Monachorum, qui temporibus Agrippæ Regis Monasteria sibi fecerunt lib. 1. De nominibus Hebraicis, Hieronymo interprete: & Liber de Mundo, interprete Guil. Budæo.

De Mundi fabricatione, de decem præceptis decalogi, de Magistratu seu Principe diligendo & de officio Judicis, Joh. Christophorsono interprete Antvv. 1553. 4to.

Philonis scripta (quæ in Græca Turnebi editione exstant) latine versa à Sigismundo Gelenio Basil. 1554. fol. Lugd. 1561. 8.

Græca luculentis typis, & castigata ab Adriano Turnebo Paris. 1552. fol. In calce Voluminis adjectæ variæ lectiones.

Errata fere quadringenta in hac editione perquam nitidâ ex MSS. Codd. castigavit Jo. Christophorsonus Anglus ad calcem versionis suæ librorum Philonis de mundi fabricatione, de decem præceptis, de magistratu diligendo & de officio judicis, Antvv. 1553. 4.

Græco-Latinæ tres hæctenus prodierunt: *prima* Genev. 1613. fol. cum *Gelenii* versione, in qua accesserunt opuscula quatuor ab *Hæschelio* primum edita cum versione *Fed. Morelli* &c. & liber de Mundo cum versione *Guil. Budei*.

Alteræ Paris. 1640. fol. in qua adjunctus liber *περὶ ἱερῶς ἐβδόμης* ab eodem *Hæschelio* vulgatus & à *Fed. Morello* versus, qui in prioribus editionibus desiderabatur.

Tertiæ *Witeberg.* 1690. fol. *Parisiensem* ad verbum exprimens.

Gallica per *Petrum Billier.* Paris. 1575. fol. & ex recognitione *Fed. Morelli* Paris. 1612. 8.

Hæc de Philone dicta sufficiant, cui *librum Sapientiæ* quidam parum verisimili conjectura tribuerunt, ut notavi lib. III. c. 29. §. 3. Non desunt etiam viri docti, qui Philonis scripta lecta esse suspicantur S. Paulo Apostolo in Epistola ad Hebræos a) nec minus S. Johanni b) Evangelistæ: ne de Flavio Josepho dicam, ad cujus lib. IV. Antiquitatum p. 320. ita commentatur *Eduardus Bernhardus* vir eruditissimus, sed nimis usque acerbis Philonis reprehensor: *Hunc itaque Archaeologum fortean seduxit ars Philonis, cujus sub calamo grandescunt omnia c) colliculique in magnos assurgunt montes. Quippe ex tota vita legislatoris præter alia argumenta utrisque usurpata facile intelligas quantum à Josepho distet Philo, à scriptore prudenti ac docto Sophista Alexandrinus, qui eloquentia Isocratis & Philosophia Peripatetica ignorantiam suam sermonis rituum reliquæque plurimum Hebraicæ Judæus licet passim redimere contendit.*

Philones alii.

Cum *Leonis Allatii* diatriba de Philonibus nunquam viderit lucem, & præter eos quos colligit *Jonsius* III. 4. de scriptoribus Hist. Philosph. alios quosdam mihi observatos intelligam, juvat eorum brevem catalogum hoc loco subungere.

Philo Academicus *Clitomachi* discipulus, quem *Romam* *Mithridatico bello* *Athenis* *Romam* profugum *Cicero* audivit. Vide *Cic.* IV. *Academ.* & *Plutarchum* *Cicerone* p. 861. & quæ dixi lib. III. c. 3. Male

a) *Hugo Grotius* ad *Hebr.* IV. 12.

b) *Joh. Clericus* in *Epistolis Criticis* p. 316.

c) *Idem Clericus* V. C. ad *Exodi* XXIX. 20. *Hujus ritus symbolici significationem optime interpretari videtur Philo, qui alioqui plerumque fidiculis ad negotium suum quicquid videtur trahit.*

Male hunc Aldobrandinus confundit cum longe antiquiore Philone dialectico, quo familiariter usus Zeno Citieus. Laërt. VII. 16. Forte autem idem est cum Philone Academico, quem Larissæum vocat Stobæus in Eclog. Phys.

Philones duo inter Ægypti Episcopos, qui Sardicensi Synodo A. C. 347. subscribere apud Athanas. Apologia 2. T. 1. p. 768.

Philo Episcopus Alogorum adversarius. Auctor prædestinati c. 30. nisi hic auctor pro Philone Judæo, apud quem frequens λέγῃς mentio, Philonem Episcopum nobis effinxit.

Philo Aristotelis servus. Laërt. V. 15. Idem forte qui ab Athenæo XIII. p. 610. Aristotelis φίλος sive familiaris dicitur, & contra Sophoclis Archontis decretum Philosophos, quos ille Attica ejecerat, scripto defensitavit, impugnatus vicissim à Demochare. Vide Jonsium lib. 1. c. 17.

Philo Atheniensis, in quem Lysiae Oratio XXX. laudata Polluci IX. 5. Alius Scepticus, de quo infra.

Philo Atheniensis Architectus, Ciceroni, Straboni, Vitruvio, Plutarcho, Plinio & Ausonio memoratus de quo dixi lib. III. c. 24. p. 590. seq. Vide & Meursii fortunam Attic. p. 59.

Philo Batonis pater apud Gruterum in Vet. inscript. p. 327.

Philo Byblius. Infra in Herennio Philone.

Philo Byzantinus Mechanicus, cujus scripta lib. III. c. 24. recensui.

Philo, Carpathius vulgo, etiam apud Svidam: sed rectius Carpasius, Carpasæ urbis in Cypro (vide Holsten. p. 162 ad Steph. Byz.) Episcopus Epiphaniæ familiaris, clarus circa A. C. 400. Sub ejus nomine commentarius in Canticum Canticorum ad Eustathium presb. & Eusebium diaconum exstat è latina versione Stephani Salutati Paris. 1537. 8. apud Rob. Steph. atque inde in Bibl. Patrum. Fragmenta hujus Philonis occurrunt Græce in expositione Eusebii, Polychronii & Pselli ad Canticum, quam edidit Jo. Meursius. Lugd. Bat. 1617. 4. Genuinum Philonis commentarium è codice Bigotiano dicitur editurus Anselmus Bandurius Monachus Benedictinus.

C. Cessenius Philo, qui Clodium accusavit damnavitque teste Asconio.

C. Curtius Philo, qui Consul fuit A. U. C. CCCX.

Philo Diaconus ἀπὸ Κιλικίας quem laudat S. Ignatius Epistola ad Philadelph. c. XI. Vide infra, Philo Tarsensis.

Philo Dialecticus Carneadis Magister, discipulus Diodori Croni. De hoc supra lib. III. c. 33. §. 7. Idem forte contra quem *περὶ σημασιῶν* scripsit Chrysippus. Laërt. VII. 191. & qui laudatur à Simplicio ad Categor. Philonis dialectici *ΜΕΝΕΞΕΝΟΝ* citat Clemens Alex. IV. Strom. p. 523.

Philo Dyrrhachiorum præfectus. Apud Clariss. Begerum T. 1. thesauri Brandenb. p. 457. 460.

Philonis nescio cujus Epigramma in stolidi hominis canos legitur lib. I. Anthologiæ p. 33

Philo Gadareus. Eutoc. ad Archimed. p. 55.

Philo Geographus qui ante Eratosthenem & Hipparchum scripserat τὸν εἰς Αἰθιοπίαν, πλῆν. teste Strabone II. p. 77. Eundem Philonem respici ab Antigono Carystio c. 160. Philonis Αἰθιοπικὰ laudante, probe observavit Vossius p. 403. de Hist. Græcis.

Philo Heracleotes quem ἐν τῷ πρὸς Νύμφην περὶ θαυμασιῶν allegat Porphyrius apud Stobæum Eclog. Physic. p. 130. Forte huic tribuendus liber qui exstat de septem orbis spectaculis.

Herennius Philo, Byblius Grammaticus, Domitiano imperante ac deinceps quam plurimis scriptis inclaruit, præcipue 1) libris octo Φοινικικῶν quos è Sanchoniathone interpretatum se esse ferebat. Vide si placet supra lib. I. c. 28. & Antonium Vandalen V. C. in diss. de Sanchoniethone quem libro de Aristeasubjecit. 2.) libro περὶ ἰσθμίων, quem veluti nonum Φοινικικῶν habuit Eusebius. 3) libris XXX. περὶ πόλεων καὶ ἕς ἐκάστη αὐτῶν ἐνδόξος ἦνεγκε, cujus operis eximii epitomen tribus libris scripserat Ælius Serenus, teste Svida. 4) libris XII. περὶ κτήσεως καὶ ἐκλογῆς βιβλίων, cujus operis pars forte fuit περὶ χρησμοδείας. Etymol. in γέραν. 5) περὶ τῆς βασιλείας Ἀδριανῆ. Vide Meursium ad Hesychium illustr. p. 217. Vossium, Jonsiumque.

Philo ὁ ἰσοριογράφος apud Theodoritum VII. Therapevt. p. 109. haud diversus mihi videtur à Byblio, de quo jam dixi.

Philo Larissæus Philosophus Academicus. Vide supra, Academicus.

Philo libertus Pompeji. Cic. ad Attic. XVI. 4. & ad famil. VIII. 8.

Philo Medicus Plutarchi æqualis II. 6. & VIII. 9. sympos. forte Philo Tarsensis de quo infra.

Philo Metapontinus tibicen & Poëta. Stephanus Byz. in μεταπόντιον.

Philo nescio quis ἐν τῷ μεταλλικῷ laudatus ab Athenæo VII. p. 322.

Philo.

Philonis Monachi Græci meditatio ascetica adversus pulchritudinem mulierum. MS. in Bibl. Vindob. Incipit: *εἶδον καὶ τὴν γυναῖκα βασιλεύσαντα μετὰ τῶν ἀνδρῶν.*

Philo pater Nymphodori Historici Syracusani. in Vet. inscript. apud Gruterum p. 401.

Philo poëta, Alexandro Polyhistore antiquior, è cujus libro primo τῶν περὶ τὰ ἱεροσόλυμα versus decem Hexametros profert Eusebius IX. 20. præparat. & alios quinque è libro ejus decimoquarto, IX. 24. Sane si Josepho fides. 1. contra Apion. p. 105 1. Ethnicus hic scriptor fuit, idem ut videtur Philo quem cum Demetrio laudat Clemens I. Strom. p. 337. Sed viri eruditi Josepho haud credentes non dubitant eum fuisse Judæum. Vide Illustris Huetii demonstrat. Evangel. p. 102. seq.

Philo procurator Aufonii Epist. XXII.

Philo Ptolemæi Philopatoris assentator. Athen. VI. p. 251.

Philo Pythagoreus. Clemens Alex. I. Strom. p. 305. & Sozom. lib. 1. c. 12.

Q. Publius Philo Consul Anno U. C. 415. 427. 435. 440.

Philo Rhetor & Philosophus cujus historiam Ecclesiasticam laudant Anastasius Sinaita & Glycas, Gvil. Caveo in diff. de scriptoribus Eccles. incertæ ætatis videtur idem esse cum Philone Carpasiæ Episcopo qui in Epiphaniæ vita κληρικὸς ἀπὸ ῥητόρων appellatur. Præclara ibidem vir eruditissimus observat de Rhetoribus veteris Ecclesiæ eorumque officio sacras litteras & Hist. Ecclesiasticam tradendi.

Philo Sceptici Pyrrhonii discipulus Atheniensis, Laërt. IX. 67. 69.

Philo Sabbathius (sive uno vocabulo potius Φιλοσαββᾶς) Judæus qui præter Celsum ac Porphyrium Evangelia scripto oppugnavit teste Epiphanio LI. 8. T. 1. p. 429.

Philo Sophista cujus liber de VII. orbis spectaculis exstat. Vide quæ de eo dixi lib. III. c. XXIV. §. 4. & supra, in Philone Heracleote.

Philo Tarsensis Diaconus qui cum Agathopode & Gajo S. Ignatium è Syria Romam comitatus esse, & martyrii ejus acta concinnasse traditur. Vide Epistolam Ignatio adscriptam ad Tarsenses c. X. ad Antiochenos c. XIII.

Philo Tarsensis Medicus cujus apud Galenum mentio. Incertum idem ne Medicus hujus nominis cujus apud Celsum & alios artis salutaris scriptores mentio, etiam apud Plutarchum.

Philo Thebanus. Plutarch. Alexandro p. 691. Respicitur idem forte à Stephano Byz. in *ἀντίστα.*

Philo Tyanensis Geometra cujus mentio apud Pappum Alex. lib. IV. proposit. 30.

L. Veturius Philo. Liv. XXVI. 33. Consul A. U. C. 547.

CAPUT V.

De Sacris libris Novi Fœderis.

Scriptores octo, & tabula librorum N. T. Chronologica. 1. S. Matthæi Evangelium. 2. Evangelium Marci. 3. Lucæ Evangelium. 4. Et Acta. 5. Johannis Evangelium. 6. Epistolæ tres. 7. Et Apocalypsis. 8. Pauli Epistolæ XIV. 9. Petri Epistolæ duæ. 10. Jacobi Epistola. 11. Epistola Judæ. 12. Evangelium secundum Ægyptios & Hebræos. 13. Scripta supposita CHRISTO, Mariæ & Apostolis. ibid. De scriptis S. Barnabæ & Clementis Romani. 14. De Canone & Ordine librorum Novi Testamenti. 15. Codices MSti celebriores. 16. Editiones præcipuæ. 17. Versiones. 18. Commentarii. 19. Harmoniæ Evangelicæ. 20. Distinctio in capita & σίχες. 21. De lingua Hellenistica & stylo N. T. 22.

I.

Temporis ratio me monet sacros hoc loco referre scriptores, quorum stylo DEUS doctrinam cœlestem Evangelii de CHRISTO in humani generis salutem condi jussit. Neq; enim fas erat τὰς αὐτὰς Ἰησοῦ προερίμειν ἢ ἀκροαταῖς χωρὶς γραφῆς πλὴν τῶν Εὐαγγελίων ὡς δεδοκέναι διδασκαλίαν, καὶ κατὰ λιπεῖν τὰς μαθηταῖς χωρὶς τῶν περὶ Ἰησοῦ ἐν γραμμασιν ὑπομνημάτων, ut ait Origenes lib. 2. contra Celsum p. 69. Sunt autem ut notissimum est hi octo, Apostoli quidem sex, Matthæus, Joannes, Paulus, Petrus, Jacobus & Judas: Apostolorum discipuli duo, Marcus & Lucas. Hi omnes excepto Johanne & Juda scripsere ante everfam à Tito Hierosolymam, stante adhuc templo; nullus vero ex his scripsisse videtur ante annum XII.

Clau-

Claudii Imp. Patebit hoc è brevi tabula Chronologica b) librorum N. T. secundum sententiam Jo. Pearsonii maxime in Annalibus Paulinis, & D. Jo. Millii prolegom. ad N. T. concinnata.

A. C. 52. Claudii XII. scripta *utraque ad Thessalonicenses*, non Athenis ut habet subscriptio, sed Corinthi Act. XVIII. 5. cum Timotheus & Silas reversi essent. 2. Thess III. 16. Respicit Petrus Apostolus 2. Epist. III. 16.

57. Neronis III. ante festum Paschale 1. Cor. V. 8. scripta *prior ad Corinthios*, cum Ephesum cogitaret Paulus antequam Hierosolymam ascendisset, & ante iter in Macedoniam. 1. Cor. XVI. 3. 4. 5. Missa est per Stephanum, Fortunatum, Achaicum & Timotheum, à quibus litteras Corinthiorum acceperat. Meminit hujus Epistolæ Clemens Romanus Epist. I. ad Corinthios. Subscriptio vet⁹ exarata esse refert Philippis. Confer Salmas. p. 239. de Episcopis & Presb.

————— sub extremum anni, *posterior ad Corinthios*, Philippis, per Titum & Lucam, uti habet subscriptio.

58. Neronis IV. initio Martii, *Epistola ad Romanos*, scripta Corinthi cum mox Hierosolymam petiturus esset Apostolus. Rom. XV. 25. missa per Phœben Diaconissam Eccles. in Cenchreis.

————— *Epistola ad Galatas*, in itinere Hierosolymam versus, fortassis Troade, licet subscriptio c) vetus habet, *ἀπὸ Παύλου*.

Q. 2

60. Ne-

a) Ab hac Chronologia in plerisque dissentiunt Baronius in Annal. Lud. Capellus in tabella Historiæ Apostolicæ præmissa, Lud. Elias du Pin in dissertationibus Biblicis, Tillemontius in Memoriis Hist. Eccles. Huetius, Frassenius, H. Dodwellus, Sandhagenius aliique. Neque plane audeo præstare accuratissimam singulorum librorum atque Epistolarum N. T. quo singulæ scriptæ sunt temporis notationem. Verisimilem tamen exhibere me confido.

b) Subscriptionum harum, utcunque antiquarum non tanta est apud eruditos auctoritas, ut ab illa non quandoq; discedendum sibi esse arbitrentur, quod Bezae & multis aliorum testimoniis facile possit demonstrari. Neque enim ab ipsis sacris scriptoribus sunt adpositæ, sed ab Euthalio aliquo vel alio docto interprete ex conjectura adjectæ. Idem statuendum de clausulis vel inscriptionibus in versione Syriaca atque Arabica obviis.

A.C. 60. Neronis VI. *Jacobi minoris Epistola* Encyclica scripta Hierosolymis ante urbis excidium V. 1. tempore persecutio-
nis II. 6. uno vel altero anno ante Jacobi marty-
rium, quod circa A. C. 62. pertulit.

61. Neronis VII. *Epistola prior Petri*, Romæ scripta ad Judæos in Asia-
tica maxime *διαπορεῖ* ante quam Paulus in urbem
Romam veniret.

————— *Evangelium Matthæi*, cum Paulus prima vice Romam
venisset.

62. Neronis VIII. *Epistola ad Philippenses*, Romæ sub finem primæ ca-
ptivitatis Pauli, missa per Epaphroditum qui sub-
sidium pecuniarium Paulo à Philippensibus attu-
lerat, & IV. 3. videtur denotari Millio per *οὐζυ-
ρον πῆντον*.

————— *Epistola ad Ephesios*, Romæ, per Tychicum.

————— *Epistola ad Colossenses*, per Tychicum & Onesimum,
statim priore obsignata. Romæ.

————— *Epistola ad Philemonem* Colossensem, Romæ per One-
simum.

63. Neronis IX. *Epistola Pauli ad Hebræos* Hierosolymitanos XIII. 19.
post Jacobum martyrio A. C. 62. affectum, quod
respici videtur XIII. 7. uti per *ἡγούμενος* presbyte-
rium Hierosolymitanum. Scripta ex Italia, per
Timotheum, cum Roma è carcere dimissus esset
Paulus.

————— *Marci Evangelium* post Petri & Pauli *ἐξοδόν* sive di-
scessum ex urbe Roma, scriptum Romæ, ut testan-
tur Epiphanius LI. 6. Theophylactus & veteres
ὑπογραφαί.

64. Neronis X. *Luce Evangelium & Acta Apostolorum*, quæ in primo
Pauli in urbem Romam adventu desinunt. Videtur
scripsisse Lucas Alexandria vel Thebis Egypti.

————— ante hiemem, *Epistola ad Titum*, scripta Colossis post
iter per Italiae oras susceptum. Quanquam *ὑπο-
γραφαί* habent è Nicopoli Macedoniae.

65. Neronis XI. *Epistola prior ad Timotheum*, quæ missa videtur Philip-
pis, licet veteres *ὑπογραφαί* ajunt Laodiceâ.

97. Ne-

A. C. 67. Neronis XIII. ante hiemem, *Epistola posterior ad Timotheum*, Romæ in posterioribus vinculis post Apologiam primam IV. 16. cum jam tempus mortis instaret IV. 6.

————— *Posterior Epistola Petri*, paulo ante martyrium I. 14. quod accidit Romæ A. C. 68.

90. Domitiani IX. *Epistola Jude*, sive illa citius scripta A. C. 71. vel 72. Vespasiani 3. vel 4. ut visum Dodvvello p. 25. ad Irenæum: tamen post secundam Petri, quam respicit.

91. vel 92. Domitiani X. vel XI. *Tres Epistole Joannis*, Ephesi scriptæ.

96. Domitiani XV. sive ultimo, *Joannis Apocalypsis*, in Patmo.

97. Nervæ I. *Joannis Evangelium*, Ephesi, cum à Nerva ab exilio revertendi copia facta esset, vide Irenæum III. 1.

Totum divinum horum librorum corpus jampridem venit nomine *καινῆς Διαθήκης* c) *novi fœderis*, sive ut non male quoque redditur, *Novi Testamenti* d): quoniam eodem veluti authentico instrumento clare continetur Voluntas DEI de salute nostra, confirmata sanguine ac morte CHRISTI Servatoris: quemadmodum *Testamentum vetus* παλαι-

Q 3

καιν-

c) *Διαθήκη* dialecto Alexandrina dicitur pro *συνθήκη*, ut *διαβόλιον* pro *συμβόλιον*, quemadmodum notavit Salmasius: licet Isidorus Pelus II. Epist. 196 *διαθήκην* putat notare pactum sive promissum firmitus quam *συνθήκη*. *Συνθήκην* etiam de lege dixit Aristoteles (observante Grotio) III. 6. politic. & Demosthenes 1. adversus Aristogiton. cujus verba laudat Papinianus lib. 1. D. tit. 3. lege 1. Similiter *διατίθεσθαι* de lege, pacto ac testamenti legatione poni notavit Budæus. Ita *πλάκες διαθήκης* *tabula legis*, Hebr. IX. 4. & apud Sirach. XIV. 18. ἡ διαθήκη ἀπ' αἰῶνος *vetus lex*. Philonis liber, de quo capite superiore, *περὶ διαθήκης πρώτης καὶ δευτέρας* *de utroque fœdere* quod Deus cum Moyse icit in monte Horeb & in agro Moabitarum. Nisi potius legendum apud Euseb. *πρῶτον καὶ δεύτερον*. (βιβλίον) Barnabæ Epist. c. IX. ἅρα ἔν καὶ κείνοι ἐκ τῶν διαθηκῶν αὐτὲ εἰσιν; Vet. interpres: ergo *hi de testamento sunt?*

d) Testamenti vocabulo laxius interdum usi sunt veteres scriptores, ut cum interpres S. Irenæi II. 19. dixit *Cynicos cum Gnosticis ejusdem esse testamenti*. Ad quem locum vide, si placet, Clarissimi Grabii notas p. 142. Ceterum *διαθήκης* vocabulum vetustissimi quique Christiani in latina Ecclesia interpretari consueverunt *testamentum*. Ita quod Paulus Apostolos vocat *διακόνες καινῆς διαθήκης*, 2. Cor. III. 6. Tertullianus c. 39. De resurrectione dicit Apostolorum negotium nullum fuisse aliud, quam *veteris testamenti resignandi*; *ἔ* potius jam DEI in CHRISTO *concionandi*. Qua ratione autem *novum* appellatur hoc testamentum, cum etiam fidelibus V. T. salus in CHRISTO proposita fuerit, dicit Eusebius libro 1. demonstrationis Evangel Vocabulum quidem *Berith* in V. T. vix unquam pro testamento ponitur.

κεκυρωμένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς χριστόν Gal. III. 17. tantisper sancitum erat sanguine ac morte typica animalium Exod. XXIV. 8. Hebr. IX. 18.

II. S. MATTHÆUS qui & *Levi* e) Marc. II. 14. & Luc. V. 27. dicitur, omnium consensu primus *Evangelium* litteris consignavit, Græce ut mihi persuadeo, non Chaldaice, vel Hebraice, ut post Papiam f) qui *Evangelium Nazaræorum* g) cum hoc confudisse videtur, multi veteres, de Græco interprete S. Jacobo vel Paulo vel denique Luca & Joanne mirum in modum diversa inter se tradentes, affirmarunt. De tempore quando scripserit, cui potius fidem habeamus quam S. Irenæo temporibus illis proximo, qui III. 1. (apud Euseb. V. 8. Hist.) tradit eum edidisse *Evangelium* τὸ Πέτρος καὶ τὸ Παῦλος ἐν Ῥώμῃ ἐναγγελιζομένων καὶ θεμελιόντων τὴν Ἐκκλησίαν. Confer si placet egregii Doctoris Martini Chemnitii examen Concilii Tridentini pag. 16. seq. & eruditissimi Samuelis Basnagii Annales ad A. C. LXIV. sect. 12. Longe prius scripsisse alii referunt, at paullo juniores testes, ut auctor vitæ Arabice edi-

e) Levin à Matthæo distinguit Heracleon apud Clementem IV. Strom. p. 502. & Origenes I. contra Celsum p. 48. quorum testimoniis vulgarem sententiam impugnat vir summus Hugo Grotius. Huic vide quæ præter Calovium τὸν μακαρίτην respondet Cotelerius in notis ad Constitut. Apostol. VIII. 22. & præclarus Dodwellus diff. 1. in Irenæum §. 34.

f) Apud Euseb. III. 39. Hist. Eccles. Adsentitur Papiæ etiam Jo. Millius in prolegomenis ad N. T. p. 8. & conjicit Matthæum scripsisse *Evangelium* suum in gratiam Hebræorum fidelium qui antea parum accurata διηγήσει sive *Evangelio* secundum Hebræos usi fuissent. Non diu post, Jacobum minorem curasse, ut Græca etiam versio legeretur.

g) Vide, si juvat, quæ scripsi in Codice Apocrypho N. T. p. 356. 368. 668. & Erasmi Apologiam adversus Stunicam. Nota etiam Syriacam veterem Matthæi versionem de Græco videri translata non de Hebraico, & Marco ac Clementi Græcum Matthæum lectum, cujus etiam verbis quandoque utuntur. Hebraicæ vero quæ exstant Matthæi editiones recensâ Judæis vel Christianis elaboratæ sunt, & absurdissime pro Matthæo authenticæ haberentur, sive *Munsteriana* illa Basil. 1537. fol. Henrico VIII. Angliæ Regi inscripta & versione atque commentario adversus Judæos instructa; sive *Tiliana*, quam ex Italia attulit Jo. Tilius & Joh. Mercerus latine transtulit Paris. 1555. 12. Munsteriana recusa est Basileæ 1557. 8. addita Epistola ad Hebræos Hebraice versa cum latina translatione & Basil. 1582. 8. etiam Parisiis 1551. 8. cum præfatione Jo. Quinquarborei Aurilacensis Aruerni. Tilianæ stylium terfiolem esse observant viri docti, & Matth. XVI. 17. Romano adulari Pontifici. Vide Lud. de Dieu ad Matth. p. 529. seq. Wagenfeilii Sotam p. 597. 1122. Rich. Simonis Hist. Criticam lib. 2. p. 231. seq. & lib. 3. p. 789. Millii prolegomena ad N. T. p. 116. 127. Utamque à Judæis è latina versione veteri expressam esse conjicit Huerius de claris interpretibus p. 181. Exstat & Matthæi *Evangelium* Hebraice in Novo testamento polyglotto Eliæ Hutteri. Aliam MStam versionem Hebraicam se in manibus habere testatus est vir eruditissimus Rich. Simon.

editus à Kirstenio , * Menologium ab Ughello T. 6. Italiae S. vulgatum 16. Nov. Auctor Operis imperf. in Matthæum, Theophylactus, Euhymius & alii, ne de subscriptione quæ in Variis Codicibus legitur dicam. Hos si audias, jam anno post CHRISTI adscensionem octavo vel nono Evangelium ediderit Matthæus, quæ sententia probatur etiam Seldeno VII. 12. de jure Nat. & gentium, & ex antiquis Cosmæ Indoplevstæ lib. V. Cosmographiæ Christianæ p. 245. Ita enim ille de Matthæo : ἔτι πρῶτον τῶν Εὐαγγελιστῶν συγγραψάμενον Εὐαγγέλιον - - - διαγμῶ γενόμενον ἐν Ἱεροσολύμοις ὅτε τὸν Στέφανον ἐλιθοβόλησαν, μέλλων καὶ αὐτὸς τὰ Ἱεροσόλυμα καταλιπεῖν, αἰτησάντων αὐτὸν τινῶν τῶν πεισῶν ἔγγραφον αὐτοῖς διδασκαλίαν καταλιπεῖν, δοκιμάσας πλὴν ἐν σαρκὶ μᾶλλον ἢ πνεύματος Ἀποστόλων ὅτι κύριος, αὐτοῖς ἀνεγράψατο. Verisimilior Chronici Alex. & Nicephori II. 45. sententia, qui decimo quinto post adscensionem Christi anno scripsisse Matthæum affirmant. Anticipationibus abundare Matthæi Evangelium, nec Chronologiæ æque ac Lucam vel Joannem esse observantem, notavit Basnagius ad A. C. XXX. sect. 56. Titulum *Evangelii* an ipse præfixerit Matthæus, dubitari possit, quia incipit ejus liber his verbis : Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ χριστοῦ. Et qui monent ipsum notanter præfixisse titulum, *Εὐαγγέλιον καὶ Ματθαῖον* non ὁ Ματθαῖος, haud cogitant unum idemq; hæc duo significare, ut recte animadvertum Joanni Drusio est in præteritis, & lib. I. quæst. Hebr. c. 23. Primis vero Christianis omnis doctrina de Christo Evangelium appellabatur, *Εὐαγγέλιον* ὁ χριστός, ut Marci I. 14. unde Paulus plus simplici vice ad Evangelium suum provocat, atque Evangelistæ dicuntur quoque Philippus & illi quorum nulla proprie dicta exstabant Evangelia. Etiam Angelus Lucae II. 10. Evangelistam gerit, *εὐαγγελιστὴς ὁμοῦς χαρὰν* pastoribus, & Joannes Baptista pœnitentiæ præco *εὐαγγελίζετο τὸν λαόν* Luc. III. 18. Neq; enim semper hoc verbum lætiæ ac jucundæ nuntii significatio est, quemadmodum patet ex hoc loco Epistolæ primæ earum quæ Phalaridi tribuuntur : *ἐκ ἀγνοῶς ἢ λύπης εὐαγγελιστὴς σοι καὶ δάκρυα*. Vocabulum *εὐαγγελίων* triplici notione apud scriptores reperitur, vel pro fausto nuncio, ut apud Plutarchum Pompejo p. 640. *χαρματηφόροι προσήλαινον ἐκ Πόντος κομίζαντες εὐαγγέλια*. Vel pro præmio boni nuntii, ut apud Ciceronem II. 12. ad Atticum: vel pro sacrificio quod accepto læto nuncio offerebant, ut in ejusdem Plutarchi Phocione p. 749. *Φιλίππος ὁ ἀποθανόντων εὐαγγέλια θύειν τὸν δῆμον ἐκ εἰς*. Antiquissimum vero de Evangeliiis, quatenus hoc vocabulo commentarii Apostolici de vita ac scriptis JESU CHRISTI denotantur, testimonium est Ignatii Epist.

* Rev. D. Tho. Ittigius prælect, MSS. de Matthæo §. 3.

Epist. ad Philadelph. c. V. περιφυγὰν τῷ εὐαγγελίῳ ὡς σαρκὶ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς Ἀποστόλοις ὡς πρεσβυτερίῳ Ἐκκλησίας, καὶ τὰς περὶ τῆς ἀγαπῶμεν. Disertius alterum Justinus Martyris Apologia I. p. 98. à multis viris doctis jam laudatum: αἱ γὰρ Ἀπόστολοι ἐν τοῖς γενόμενοις ὑπὸ αὐτῶν ἀπομνημονεύμασιν h) αὐτὰ καλεῖται Ἐυαγγέλια, ἕτως ὡς ἀδεδέωκαν. Eodem loco lecta fuisse jam tum in Ecclesiis i) illa ἀπομνημονεύματα, perinde ut propheticas Scripturas testatur Justinus. Numerum quaternarium Evangeliorum celebrat Irenæus III. 1. At in Epistola ad Galatas cap. I. v. 7. per μετὰ σπέρματος τὸ Ἐυαγγέλιον ἔχουσιν Paulus non notavit pseudapostolos veritatem Evangeliorum editorum (illa enim tum nondum scripta erant) interpolantes, unde sint nostra digesta, sive nostri codices, ut illum locum videtur accepisse Marcion apud Tertull. IV. 3. sed eos qui doctrinam Evangelicam non recte docendo perverterent.

Matthæi Evangelium, ut ad illud nostra redeat oratio, rejecerunt Cerdoniani & Marcion, qui solum Lucam recipiebant. Vide de Cerdonianis appendicem ad Tertull. de præscript. c. 51. & de Marcione Irenæum lib. 1. c. 29. Epiphanium XLII. 9. Origenem in Philocalia c. 5. & 2. contra Cels. p. 77. Theodoritum lib. I. de hæreticis fabulis c. 24. At de Valentinianis nolim cum Bellarmino, k) Jansenio, aliisque affirmare solum Johannis Evangelium ab iis receptum, licet Irenæus III. c. 11. p. 220. ait eos qui à Valentino sunt eo quod est secundum Joannem plenissime uti ad ostensionem conjugationum suarum. Sane in Valentinianis commentis quæ Græce exstant ad calcem Clementis Alexandrini, loca è Matthæo & Luca proferuntur, & Tertullianus c. 38 de præscript. diserte testatur Valentinum integro Instrumento usum, & Scripturis pepercisse, nec machera usum palam, licet sensum pervertendo plus abstulerit. Est tamen Origenis locus p. 77. lib. 2. contra Celsum, qui Tertulliano videtur contradicere: μεταχαράξαντας ὃ τὸ Ἐυαγγέλιον ἄλλως

h) Sic ἀπομνημονευμάτων libros inscripserat Xenophon, quos de dictis & factis Socratis composuit, ut dixi lib. III. cap. 4. His adde Dioscoridis Stoici ἀπομνημονεύματα, quibus variorum Philosophorum & virorum celebrium dicta & facta persecutus fuisse videtur, ut è Laërtio colliges atque Athenæo.

i) De more Evangelia & alios libros Biblicos in Ecclesia legendi consulenda Clariss. Wilh. Ernesti Tenzelii Exercitatio Witebergæ 1685. edita, de ritu lectionum sacrarum. Jo. Steph. Durantus II. 23. de ritibus Ecclesiæ Catholicæ, Leo Allatius de libris Ecclesiasticis Græcor. p. 33. seq. Joh. Baptista Ferrarius de ritu sacrar. Concionum lib. I. c. 15. seq. Evangelia stantes audiebant, Epistolas sedentes, ut præter Allatium p. 35. 49. notat Steph. le Moyne notis ad Varia sacra p. 987. seq.

k) Lib. I. de Verbo Dei cap. 6.

ἐκ οὗτων ἡ τὰς ἀπὸ Μαρκίου, καὶ τὰς ἀπὸ Οὐραληντίνου, οἱ μὲν δὲ καὶ τὰς ἀπὸ Λακωνῶν. Itaque Origenis tempore fortassis Valentiniani quidam faciebant, quod Valentinum facere Tertullianus vere negavit. *Manichæi* vero & Matthæo & omnibus N. T. scriptis (verus enim plane respuebant) ita detrahebant fidem, ut saltem interpolata esse cauſarentur. *Solent dicere*, inquit Augustinus contra Adimantum c. 15. *cum Scripturarum eos urget auctoritas, hoc capitulum à corruptoribus Scripturarum insertum esse Evangelio.* Confer quæ singillatim de Matthæo Faustus Manichæus apud Augustinum lib. XVII. c. 1. ac de Evangeliiis XXXII. 3. & quæ plura ex Augustino loca collegit Sixtus Senensis libro VII. Bibliothecæ Sanctæ.

Solum Matthæi Evangelium receperunt *Cerinthiani* teste Philastrio c. XXXVI. neque integrum illud sed ἀπὸ μέρους, Genealogiam potissimum & illa amplectentes è quibus hominem nudum CHRISTUM videbantur sibi posse contendere, ut refert Epiphanius XXVIII. 5. adde XXX. 14. Itaque de aliis quam Cerinthianis capiendus Irenæus III. 11. licet alioqui descriptio tota non male in Cerinthianos quadret, *Qui autem Jesum separant à Christo, & impassibilem perseverasse Christum, passum vero Jesum dicunt, id quod secundum Marcum est præferentes Evangelium, cum amore veritatis legentes illud corrigi possunt.* Eodem loco testatur Ebion eos Evangelio solo Matthæi usos, quod monuerat etiam lib I. c. 26. sed Genealogiam reseculisse (quod etiam in Monotessaro suo fecit *Tatianus* teste Theodorito lib. 1. de hæret. fab. c. 20.) atque adulterato & truncato Evangelio usos scribit Epiphanius XXX. 14. Eusebius autem videtur falli qui III. 27. Hist. Evangelium quod solum recepere Ebionci confudit cum Evangelio secundum Hebræos, quæ diversa fuisse probavit præstantissimus Grabe ad Irenæum p. 220. & monui in Codice Apocrypho N. T. p. 360. ubi Marium quoque notavi Mercatorem qui T. 2. edit. Garnerianæ p. 128. Ebionem Matthæi, Marci & Lucæ auctoritatem secutum scribit. Neque in viri summi H. Valesii interpretatione Eusebii VI. Hist. 17. facile acquieveris, ubi legas *Symmachum Ebionem adversus Evangelium Matthæi acriter disputare in commentariis suis.* Nam Græca Eusebii nihil aliud sonant, quam quod Symmachus in scripto quodam suo (an commentariis in Matthæum, ut accepit Hieronymus, non satis certum esse puto) πρὸς τὸ κτ' Ματθαῖον ἀποτεινόμενον Εὐαγγέλιον Matthæi *prolixius insists Evangelio*, ex eo hæresin suam confirmare voluerit. Etiam in locis Basilii & Chrysostomi quæ H. Stephanus in thesauro adduxit,

duxit, & quæ Valeſio anſam interpretationis ſuæ dediffe videntur, ἀπτείνεσθαι πρὸς τινα commodè exponi poteſt diutius alicui inherere, non ut exponit Stephanus, in aliquem invehi. Miror quoq; quales fuerint Ebionei, qui Methodio teſte in Convivio decem virginū p. 133. Scripturas à Spiritu S. inſpiratas negabant, ἐξ ἰδίας κινήσεως τὰς περὶ Θεοῦ λελαλημένας φιλονεικῶντες. De Tychico Meſſaliano Euthymius apud Lambecium III. p. 171. καὶ ἐτέρων μὲν Θείας γραφὰς διέφθερε καὶ παρερμήνευσε, κατ' ἐξαίρετον δ' ἅπαν τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, καὶ πάσας τὰς περὶ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἐπὶ καὶ περὶ ἁγίων πνεύματος ῥήσεις εἰς τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα παρερμήνευσε. Ex his verbis ſatis patet Matthæi Evangelium à Tychico non rejectum, nec corruptum, ſed tantum falſis interpretationibus perverſum fuiſſe. Recentiore ætate non memini exſtitiffe Chriſtianorum quenquam ea impudentia, qui Matthæi auctoritati divinæ derogare voluerit præter Anabaptiſtas nonnullos, à quibus capita quædam temere vocata in dubium notarunt Sixtus Senenſis lib. VII. Bibl. Fraſſenius diſquiſit Bibl. p. 665. ſeq. & Rich. Simon libri I. Hiſt. Criticæ N. T. p. 100. Hiſce addi poteſt Natalis Albertus de Verlé auctor recens libri qui inſcribitur tombeau du Socinianiſme, cujus hæc ſunt verba p. 167. *il eſt certain que ce que nous appellons preſentement l'Evangile de S. Matthieu n'eſt qu'une traduction fort ſuſpecte, S. Hierome nous apprenant que l'Evangile Hebreu de S. Matthieu étoit fort different du Grec.* Ibidem initia Evangeliorum Matthæi, Lucæ & Joannis ſollicitat & pro additiſſis habet ſatis abſurde.

III. MARCUS Evangelista utrum à Joanne Marco S. Barnabæ conſobrino de quo Act. XII. 12. XV. 37. Coloff. IV. 10. & 2. Tim. IV. 11. & Philem. 23. diſtingui a) debeat, non plane videtur exploratum. Filius h. e. diſcipulus appellatur à Petro 1. Epift. V. 13. Confer Euseb. II. 15. Hiſt. Patria Cyrenæus fuiſſe traditur in Actis de vita Marci quæ græce & latine edidit Henſchenius ad 25. April. & ſæculo quarto vel quinto ſcripta eſſe conjicit Tillemontius; ſeptimo vel octavo, Elias du Pin. Genere ſacerdotali fuiſſe Marcum pseudo Hieronymus & Beda ſcripſit, primum Alexandria Episcopum multi b) prodiderunt, licet οἰκονομικὸν potius pro more Apoſtolico, non πεπικὸν egiffe contendit Salmaſius ſive Walo Meſſalinus p. 204. 211. 261. Judæum ἐβραϊζόντα magis quam ἐλληνίζοντα Grotius conjicit è fre-

a) Diſtinguunt præter alios quam plurimos Cotelærius ad Conſt. Apoſt. II. 57. p. 262. & Tillemont. T. 2. Memor. Eccleſ. p. 159. ſeq. At diverſos eſſe negant Sam. Baſnage ad A. C. 66. n. 15. ſeq. & Jo. Georg. Dorsheus ὁ μακαρίτης prolegom. commentarii ad Marcum.

b) Petav. dogm. Theol. T. 3. p. 697. ſeq. 711.

è frequentioribus Hebraïsmis ad Marc. V. 25. VI. 14. IX. 42. X. 26. &c. Evangelium suum scripsit Romæ c) ut videtur, non latine d) sed Græce, post Petri & Pauli ἐξοδὸν sive discessum e) ex urbe Roma circa A. C. LXIII. f) πῆγξ ἐν Γῶμῃ ἐντεταμένε αὐτῷ, ut præter alios affirmat Cosmas Indopleustes lib. V. Topographiæ Christianæ p. 246. Nam, & Papiæ apud Euseb. III. ult. & Irenæo III. 11. atque inde aliis pluribus veteribus Marcus *interpreter* g) ὁ σέκτορ Πέτρι dicitur, atque ὑπαγορευθὲν

R 2

ὑπὸ

- c) Epiphân. I. I. 6. Theophylact. & Veteres ὑπογραφαί. Gvil. Cave in vita Marci §. V.
- d) Latine scripsisse Marcum nusquam affirmant tot veteres pro hac sententia laudati à Melchiorre Inchofero lib. V. Historiæ sacræ latinæ cap. 8. ne quidem Nazianzenus, licet ait eum scripsisse Ἰταλίῃ h. e. in Christianorum usum in Italia. At in pseudo Damasci Pontificali fateor illud satis aperte innui, nam in vita Petri, *Hic*, inquit, *scripsit duas Epistolas quæ Catholica nominantur, & Evangelium Marci quia Marcus auditor ejus fuit & filius de baptismo, quæ post omnem quatuor Evangeliorum fontem, quæ ad interrogationem & testimonio ejus hoc est Petri formata sunt, dum alius (Marcus) latine, aliusque (Lucas) Græce, & alius (Matthæus) Hebraice consonant, tamen ejus testimonio sunt firmata.* Sed neque ejus scriptoris, neque Petri de Natalibus qui IV. 86. Catalogi ab ipso Marco Græcè versum Aquilejæ refert, neque Orientalium recentiorum vel deceptorum vel male intellectorum (nam per Romanam linguam etiam ab illis Græcam quandoque intelligi observavit Seldenus) tanta est auctoritas, ut illis assentiendum sit contra silentium & contraria Veterum testimonia Hieronymi, Chrysostomi, Augustini. Etiam αὐτόγραφον quod jactatur S. Marci Venetum, quicquid de latino Genebrardus, Gretserus, Ciacconius alique garriant, Græcis literis exaratum esse testantur Baronius ad A. C. 45. n. 41. Honoratus Nicquetus de titulo S. Crucis Christi p. 93. & Maximilianus Misson in Itinerario. Sed vix quisquam est nostra ætate inter viros eruditos, Romanæ etiam Ecclesiæ, qui Marcum latine scripsisse sibi persuadent, ut patet evolventi scripta Rich. Simonis, Eliæ du Pin, Tillemontii, Frassenii, aliorumque. Confer Seldenum ad Eutychii Origenes Alexandrinæ p. 152. & Kortholti τὰ μακαρία librum de Variis Bibliorum editionibus p. 71. seq. Ernesti Christiani Schrædteri Exerc. de lingua Marci authentica Witeberg. 1702.
- e) Itaque potius cum viris doctis intellexerim verba Irenæi III. 1. quæ laudat Eusebius V. 8. Hist. Similiter Chrysostomi locum exponit Halloïsius T. 1. vitarum Scriptor. Oriental. p. 384. b.
- f) Alii longe citius scripsisse malunt, anno quarto Claudii Cæsaris. Vide Selden. de jure Nat. p. 887.
- g) Sic Titum Pauli interpretem vocat Hieronymus, Glauciam Petri interpretem Clemens VII. Strom. p. 549. quod non aliter intelligendum puto, quam Apostolos his usos esse veluti discipulis ad mandata sua dogmataque absentibus perferenda. Vide interim si placet quæ de hoc ἐρμηνέων Apostolicorum munere tradit Rich. Simon lib. 1. Hist. Crit. N. T. cap. 10. & p. 332. seq. & in novis observationibus p. 119. seq. Sam. Basnage T. 1. Annal. p. 750. seq. ad A. C. 66. n. 13. seq. & Dan. Heinsius prolegom. ad Exerc. in N. T. p. 23.

Ὑπο Πέτρος Evangelium suum edidisse. Multa eadem quæ Matthæus & iisdem quandoque verbis sed brevius tradit, unde *pedissequum & breviatorem Matthæi* vocat Augustinus lib. I. de consensu Evangelistarum c. 2. Quanquam vero negare nolim Matthæi librum ab eo visum, tamen patet eum Matthæi abbreviatorem h) non esse, qui non modo Genealogiæ & aliorum haud paucorum quæ persequitur Matthæus, ne verbo quidem meminit, sed & alia plenius alioque ordine, alia denique refert quæ in Matthæo plane frustra quæras. Petri quoque Apostoli abnegationem disertius describit XIV. 66. seq. quod à Petro didicisse Marcum notat Chrysostomus homil. LXXXVI. in Matth. p. 889. & ex hoc integritatem ejus fidemque jubet cognoscere, ὅτι ἂν μόνον ἐκ ἑκρύνε το ἐλάττωμα ἔ διδασκάλῃ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων σιφώτερον ἀπὴγγειλεν. Idem Chrysostomus Homil. IV. in Matth. p. 34. observat quod Marcus imitatus sit succinctam Petri brevitatem, uti Lucas Pauli copiam: καὶ ἕκαστος ἵ ομοίως τὸν διδάσκαλον ἐμιμήσεται, ὁ μὲν τὸν Παῦλον ὑπὲρ τὰς προτάμους ῥέοντα, ὁ δὲ τὸν Πέτρον βραχυλογίας ὑπὸ μελέτρῳ.

Marci Evangelium rejecerunt olim Cerinthiani, Cerdoniani, Marcion & Ebionitæ, de quibus paullo ante in Matthæo dixi. De duodecim versibus postremis capitis ultimi quæ in nonnullis codicibus omissa, Marco quidam male abjudicant, vide sis disputata à me in Codice Apocrypho N. T. p. 326. seq. & V. C. Eliæ du Pin prolegomena Biblica part. 2. p. 35. seq.

IV. LUCAS five Lucius i) Antiochenus, incertum num idem cum Luca Medico Coloss. IV. 14. k) quin Judæus fuerit, at antequam

h) Confer Fabrum Stapulensem initio commentarii in Marcum, Grotium ad Matth. XXIV. 36. Casp. Hermannum Sandhagenium τὸν μακαρίτην Decade prima Epistola Theolog. 1. Rich. Simonem lib. 1. Hist. Crit. N. T. p. 108. & Jo. Millium prolegom. ad N. T. p. 12. seq.

i) ΛέκειⓈ dicitur S. Nazianzeno: ΜατθαῖⓈ μὲν ἔγραψεν ἐβραίοις δάματα χριστῷ, ΜάρκⓈ δ' Ἰταλίῃ, ΛέκειⓈ Ἀχαιοί. Fuerunt enim jam olim qui teste Origene Lucam eundem putarunt cum Lucio quem Paulus inter συγγενεῖς suos refert Rom. XVI. 21. Neq; verisimilitudine destituitur hæc sententia, licet Grotius hunc Lucium putat esse Λύκιον illum Cyrenæum Act. XIII. 1. & Lucæ nomen suspicatur potius esse decurtatum pro Lucillio. In calce codicis Cottoniani atque in aliis apud Jo. Mabillonium p. 111. F. 1. musei Ital. legitur: *Explicit liber Evangelii secundum Lucanum*. Nimirum illa ætate pro Beda dicebant Bedanum, pro Offa Offanum & similia, ut observavit Hicckesius lib. 2. thesauri septentrional. p. 251.

k) Paulinus Natali IX. Felicis: *Hic Medicus Lucas, prius arte, deinde loquela: Bis Medicus Lucas*. Confer Muratorii V. C. ἀνέκδοτα T. 1. p. 8. Sed Lucam Medicum à Luca Evangelista distinguit Sam. Basnagius quem vide ad A. C. 60. num. 33. Ideam num.

quam CHRISTO nomen daret, ne dubito quidem, præcipue si verum est quod legas in Origenis sive Adamantii cujusdam dialogis adversus Marcionitas p. 8. & Epiphaniæ LI. 11. eum fuisse è numero LXX. discipulorum. Neque adeo repugnat & Lucam & Marcum ex illis fuisse, licet veteres miro consensu ut Marcum Petri, ita Lucam tradunt Pauli fuisse interpretem, & sectatorem. Haud dubie enim Apostolorum etiam præ LXX. illis magna prærogativa erat. Neque obstat porro quod Lucas affirmat se ea scribere quæ acceperit ab illis qui fuissent οἱ ἀπ' ἀρχῆς ἀντιπάλαι. Nam non de omnibus LXX. dici hoc poterat quod Act. I. 21. seq. ad Apostolum requiritur, ut CHRISTO semper adfuerint à tempore baptismatis Joannis, usque dum in cœlos sublatus est. Ex eo ipso loco constat, non à Paulo solo Evangelium Lucæ esse suppeditatum, ut legitur apud Irenæum III. 1. & in Synopsi Athanasii junioris: ὡς ἡγορεῖται καὶ ὑπὸ Πάυλου & Ἀποστόλων, συνεγράφη ἡ καὶ ἐξεδόθη ὑπὸ Λουκᾶ & μακαρίου Ἀποστόλου 1) καὶ ἰακώβου. Sed si à Paulo forte quædam hausit, ut Tertull. IV. 2. & 5. ad Marcionem quoq; confirmat, ea fuisse paucissima, pleraque autem omnia ab ἀντιπαλαιοῖς reliquis Apostolis accepisse. Neque enim Paulus fuerat ἀντιπαλῆς. Itaque & Eusebius III. 24. affirmat Lucam ex Pauli contubernio, καὶ τῆς τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων ὁμιλίας ὠφελημένον, & reliquorum Apostolorum sermonibus (Petri maxime, ut habet pseudoDorotheus) adiutum scripsisse: è quo tamen neutiquam sequi arbitror, Lucam nullis plane rebus interfuisse ipsum, aut nunquam adfuisse Domino in his terris versanti, quemadmodum illi sentiunt qui ipsum credunt fuisse ex Hellenistis A. C. XLI. Antiochiæ conversis Act. XI. 20. Ut vero alte & à capite omnia posset accurate repetere, παρακολούθησεν πάντων ἀκριβῶς atq; ad finem plene deducere, quoniam haud semper neq; maximam partem adfuisset, non sufficiebat ipsi sua ἀντιψία, sed uti Spiritu S. adspirante, ita

R. 3

& Apo-

num, 32. de Sila sive Silvano intelligit verba 2. Cor. VIII. 19. *cujus laus magna est in Evangelio*, quæ de Luca interpretati rectius ni fallor sunt interpolator Epistolæ Ignatii ad Ephes. §. 15. Origenes, Hieronymus & alii veteres. In Bibl. Renati Moreau fuit *Epistola Luca ad Medicum Claudium Galenum* teste I abbeo Bibl. nova MSS. p. 217. Sed non minus conficta fuit hæc Epistola, quam imagines quas à Luca pictas referunt Jo. Phocas apud Allatium in *συμμίκτης* p. 35. & alii scriptores exigua fide digni, quos explodit Jo. Reiskius in erudito tractatu de imaginibus JESU CHRISTI p. 129. seq.

- 1) Proprie non Apostolus erat sed Apostolicus, non Magister sed discipulus, ut ait Tertullianus IV. 2. contra Marcion. Nonnunquam tamen viri etiam Apostolici veteribus veniunt nomine Apostolorum, ut multis exemplis docuit Frid. Spanhemius lib. III Misc. sacr. diss. de Apostolatu T. 2, Opp. p. 295. Sic Lucas Apostolus dicitur etiam Idatio in *fastis*,

& Apostolorum qui rebus interfuerant testimonio opus erat. Alexandria Evangelium protulisse Lucam, Syrus interpres annotavit. Alexandriam intellige Traodis m) ubi Pauli se comitem factum testatur Lucas Act. XVI. 11. Græce scripsit non Syriace n) licet Antiochenus, atque *inter omnes Evangelistas græci sermonis eruditissimus* agnoscitur ab Hieronymo Epist. 145. ad Damasum, & ad VI. Esaia. Hebraismos equidem in Luca quoque non paucos observasse sibi visus est vir eruditus Jo. Vorstius, sed nimis illum liberalem fuisse in annumerandis sacrorum N. T. scriptorum Hebraismis, jam spirantem adhuc monuerat amicus Tho. Reinesius in Epistolis ad eum scriptis, & pluribus exemplis docuit egregius juvenis Horatius Vitranga, in flore ætatis nuper extinctus. Certe *audacius quam verius hoc contendit* à Vorstio recte affirmat Rev. D. Jo. Henr. Majus in examine Hist. Criticæ Simonianæ p. 375. *Lucam plus Hebraismorum quam ceteros scriptores sacros usurpasse.* Post Matthæum & Marcum scripsisse videtur Lucas, plerorumq; omnium judicio recentium veterumque, Irenæi III. 1. Tertulliani IV. 5. contra Marcion, Eusebii III. 24. Hist. Augustini II. 2. de consensu Evangelist. &c. Etiam Marci o) vestigiis insistentem observasse sibi visus est Grotius ad Marci I. 4. & 23. II. 12. 21. IV. 20. 21. VI. 14. XII. 40. &c. Unus Clemens Alex. in Hypotyposeon libris Lucam Marco præponere videtur, apud Euseb. VI. 14. Hist. dum ait prima scripta esse Evangelia in quibus genealogia textitur. *πρῶτα γὰρ τῶν Εὐαγγελίων τὰ τὰς περιέχοντα γενεαλογίας.* Deniq; Samuel Basnagius p) non dubitavit affirmare quod ipso Matthæo prior, adeoq; omnium Evangelistarum primus Lucas scripserit. Sed pace viri eruditissimi licebit verba prima Evangelii Lucæ ita intelligere, ut Matthæo & Marco illa ne utique detrahant, licet & hos respexerit Lucas inter illos *πλῆθος.* Neque enim *ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι* aliud est quam *ἀνετάξατο*, ut Casaubono notis ad Lucam probe observatum. Sic Diodorus Sic. in præfat. Histor. *οἱ λίγροι δ' ἀπὸ τῶν δευτέρων χρόνων δεξάμενοι τὰς κοινὰς πράξεις ἐπεχείρησαν ἀναγράφειν μέχρι τῶν καθ' αὐτὰς καιρῶν.* Hippocrates de veteri Medicina: *οἱ κοῖτοι ἐπεχείρησαν πρὸ ἰητρικῆς λέγειν ἢ γράφειν.* Quid igitur injurii est in sacros illos scriptores, quando Lucas ait alios quidem, neque unum sed plures, scripsisse ante se de rebus JESU CHRISTI, (utrum simul respexerit Evangelium secundum Hebræos, Evangelium secundum

m) Vide Sam. Petiti Varias lect. lib. I. cap. 12.

n) Conf. Fulleri Sacr. Misc. IV. 1.

o) Idem notat Millius prolegom. in N. T. p. 14.

p) Sam. Basnage Annal. ad A. G. LX. n. 31. T. I. p. 712.

eundem Ægyptios, *ὡς ἡδοσεῖς* Matthiæ &c. docti judicent) quorum laudatissimo exemplo incitatus ipse quoq; voluerit hoc aggredi, omnibus usque ab stirpe diligenter inquisitis, ut Theophilus haberet scripto etiam consignata illa quæ è Lucæ sermonibus coram perceperat. Hic enim sensus verborum *ἵνα ὁπιγνῶς πρὸς αὐτὸν κατηχήθης* q) λόγων τῶν ἀσφάλειαν. Theophilum illum virum fuisse in dignitate constitutum jam supra p. 90. observavi ex elogio *κρατίς* quod Lucas ei tribuit, quod possit etiam confirmari è recognitionibus pseudoClementis X. 71. si fides scripto nullius fidei, ubi inter conversa Antiochiæ à Petro plus quam decem millia hominum refertur Theophilus, *cunctis potentibus in civitate sublimior, qui domus sue ingentem Basilicam Ecclesiæ nomine consecravit, in qua Petro Apostolo constituta est ab omni populo cathedra.*

Lucæ Evangelium rejecerunt Cerinthiani, & Ebionitæ: solum illud recipientibus Cerdonianis & Marcione, sed qui mirifice interpolatum r) & primis capitibus truncum, variisque locis mutilatum habuit, atque ut videtur s) sine Lucæ nomine præfixo, & præmissis vicissim t) Marcionis antithesibus. Non omnia tamen quæ aliter legisse referunt Tertullianus & Epiphanius, totidem Marcionis corruptiones fuisse videntur, cum nonnulla forte ita repererit in suis codicibus, ut recte viri docti annotarunt. Quemadmodum locus de eo qui sabbatho opus famulum faciebat, qui in quibusdam Codd. legitur post Luc. VI. 5. non à Marcionitis ut volebant Grotius & Arnaldus, sed ex Evangelio Ægyptiorum adjectus esse videtur Millio p. 30. prolegom. ad N. T. Joannem vero Bodinum qui Marcionem secutus prima Lucæ capita in dubium vocavit, confutat illustris Huetius demonstrat. Evangel. IX. 9. 7. p. 776. seq.

V. Evangelio etiam alterum λόγον sive librum, *πράξεις* nimirum *Ἀποστόλων* Lucas subjecit, cui ACTA APOSTOLORUM diserte tribuunt etiam veteres, ut Irenæus III. 15. & 19. Tertullianus de jejuniis c. 10. *commentarium Lucæ* appellans, ut alios juniores omittam. In codicibus quibusdam nomen auctoris non fuit adscriptum, forte quod tanquam *δεύτερον* λόγον Evangelio statim subjunctus fuit hic liber, ut suspicatur Clariss. u) Dodvvellus. Plerique tamen Codi-

q) Vide Salmas. de Hellenistica p. 103. & Sviceri thesaurum in *κατηχέω*.

r) Irenæus lib. I. cap. 29. lib. 3. c. 11. Tertull. IV. contra Marcion. & Epiphani. hæres. XLII. 10. seq. T. I. p. 310. seq.

s) Confer Rich. Simonis lib. 1. Hist. Crit. N. T. p. 125.

t) Tertull. IV. 4. contra Marcion.

u) Dodwell. diss. I. ad Irenæum p. 69.

Codices hunc titulum præfixum habent : x) Ληκᾶ Εὐαγγελιστῆς πρᾶξις Ἀποστόλων, vel πρᾶξις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Δὲ Ληκᾶ Ἀποστόλῃς. A Lambecio y) etiam affertur imago Lucæ in genibus scribentis Actorum librum, quam Codici vetusto in Bibl. Vindobonensi præmissam reperit. Græce scriptum esse nemo quod sciam ambigit, atque Rich. Montacutium z) quidem si audimus *luculento & purissimo sermone*, ut ne ipsa quidem *Athenæ magis Attice loquantur*. Quanquam Epiphanius XXX. 6. & 12. Actorum Apostolicorum librum à Josepho Tiberiensi Hebraice repertum memorat. Non diu post Evangelium, aliquo tamen tempore interjecto à Luca videtur compositus, & quanquam universe *Apostolorum* Acta titulus pollicetur, aliorum tamen res vix attingit liber quam Petri & Pauli, Pauli autem maxime, cuius conversionem, itinera & labores persequitur usque ad primam in urbe Roma commorationem biennii Act. XXIII. 30. & defensionem apud Neronem quarto hujus Imperii anno, A. C. LVIII. Utrum Romæ propterea scriptum librum necesse sit, ut colligit Hieronymus, alii videant, qui malunt Alexandria a) hoc factum sive illa Troadis, sive Ægypti; vel in altera Ægypti urbe Thebis: mihi enim hoc totum videtur esse perquam incertum. Neque omnia Pauli, etiam illis quæ tangit temporibus, nedum Petri gesta Lucam attingisse, pulchre observat Hieronymus in secundum ad Galatas. Quærentibus cur Paulo superstes historiam non ulterius pertexuerit, respondet Chrysostomus homil. I. in Acta, quod ad scopum præcipuum jam hæc quæ scripsit sufficerent, & de cetero sanctis illis viris magis curæ esset Ecclesias doctrina Evangelii replere, quam *λογορραφεῖν*. Quanquam vero in synopsi Athanasiana legas Petrum Acta *ὑπολοχεύσαι* sive eorum materiam præbuisse Lucæ, tamen verius est quod Euthalius à Clariss. Zacagnio editus p. 421. affirmat Lucam quibus ipse interfuisset & quæ ipse vidisset conscripsisse. *συναπεδήμει γὰρ, inquit, τοῖς τε ἄλλοις Ἀποστόλοις, καὶ μάλιστα τῷ Παύλῳ, καὶ εἰδὼς ἀκριβῶς γράφει*. Hieronymus in Catalogo S. E. *Lucas Evangelium sicut audierat scripsit, Acta vero Apostolorum sicut viderat ipse composuit*.

Pro-

x) Rich. Simon 1. Hist. Crit. N. T. p. 19. seq.

y) Lambec. lib. 2. Bibl. Vindob. p. 171.

z) Montacutius præf. ad Analecta Origg. Eccles.

a) Etiam Theophilum cui Acta Lucas inscripsit, inter primos credentium & nobilissimos Alexandria fuisse scribit Bar Bahlul, auctor Syrus Lexici apud Castellum. Alexander vero Morus parum verisimiliter illi Theophilo inscripsisse libros suos Lucam suspicatur, quem iudicio Areopagitico falsi damnatum Athenienses precibus Pisonis concedere noluerunt, ut refert Tacitus II. 55, Hist.

Probe ex Varrone notavit Scaliger *actum* latine dici, quod alii barbare *tractatum* appellant, sed græca inscriptio præsentis libri manifestum facit *Acta* vel *Actus* hoc loco eo sensu esse accipienda u. i. quæ veteribus memoratur acta urbis, acta Pompeji, acta publica & diurna populi Rom. acta Cæsaris, acta temporum Augusti, acta Tiberii, Caji &c. acta diurna Senatus, acta Antonii, acta Pilati, de quibus superfluum est hic plura afferre post doctorum hominum diligentiam. Erant quidem illa commentarii, in quos res non quælibet sed eximiæ, magnæ, graves notatuque dignissimæ referebantur, & ad posterorum memoriam trans mittebantur. Ac qui magni aliquid gessisset, is dictus est fecisse quod dignum esset exire in acta, neque quicquam magis desiderabant & non factum querebantur qui res dignas memoria patraissent. *Fiant ista palam, cupiunt & in acta referri.* Præter hanc rationem aliam insuper inscriptionis causam reddit Chrysostomus T. 5. edit. Frontonis Ducæi p. 155. *Ἀλλὰ τί ἐκ εἰπε θάυματα Ἀποστόλων κ. τ. λ.* Cur non dixit *Miracula Apostolorum*? Cur non inscripsit *Signa Apostolorum*, virtutes ac prodigia Apostolorum, sed tantum *Acta Apostolorum*? Non enim idem sunt acta & prodigia & virtutes, sed multum inter utraque discrimen est, - - - *Actum* ex utroque contexitur, ex nostra diligentia & ex gratia divina. *Miraculum* solam exhibet cælestem gratiam, neque sudoribus nostris indiget. *Actum* est, probis moribus esse, castum, modestum, iræ imperare, cupiditates subigere, largiri eleemosynas, benignitatem exhibere, omnem virtutem exercere - - *Miraculum* est demones abigere, excæcos oculos aperire &c. *Majus* quidem est miraculum, actio vero & conversatiores quidem est signis minor, sed utilior & fructuosior. - - Idcirco etiam beatus hic & generosus ac mirabilis Lucas ita librum inscripsit *Acta Apostolorum*, non *miracula Apostolorum*, tametsi fecerant & ipsi *miracula*. Verum illa quidem certo tempore facta sunt & præterierunt, hæc autem quovis tempore ab illis exhiberi opus est qui salutem sunt adepturi. Quando igitur non *miracula*, sed *acta* nobis æmulanda proponuntur Apostolorum, propterea librum sic inscripsit. Neque tamen *miracula* etiam annotare prætermisit Lucas, quæ per Apostolos operatus est Dominus, postquam receptus in cælos Spiritu Sancto eorum pectora replevit. Sed vix pauca attigit ex innumeris, quæq; sufficere putavit ad veritatem promissi à CHRISTO facti demonstrandam. Eorum præcipuū est admiratione q; dignissimū & cujus causa reliqua facta sunt omnia, incredibilis ille doctrinæ Evangelicæ mundo & carni adeo adversæ per ministerium hominum tam paucorum illite-

S

rate-

ratorum atque imbellium, etiam inter hostes vafros & potentes progressus, factus sola prædicationis efficacia, sine vi, sive fascinantibus eloquentiæ ingenii vel fucata eruditionis præstigiis, sine honorum opumve expectatione. Hoc cum in Apollonio suo ostendere non potuerit Philostratus, frustra sane Hierocles impendit operam quo illum CHRISTO non inferiorem esse, imo præstare ostenderet, non iis tantum miraculis quæ de Christo memoriæ produnt Evangelistæ, sed illis quoque quæ de Apostolis in Luca produntur, plerisque fere impudenter translatis in Apollonium, variisque ineptis & inanibus ex Damide similiumque nugivendulorum grege adtextis, in quibus non erat profusus Apollonius suam facultatem res miras patrandi, siquidem habuisset, tantaque ut visum Philostrato sapientiæ magnitudine præditus fuisset.

Acta Lucæ rejecerunt olim præter *Cerinthum* de quo Philastrius hæresi 36. *Ebionite* Epiphan. XXX. 16. *Tatianus* & *Severiani*, Euseb. IV. 29. Hist. *Marcionite* Tertull. V. 2. contra Marcion. & *Manichei*. Augustin. contra Adimantum c. 17. & de utilitate credendi c. 3. Et contra Epistolam fundamenti cap. 5. Ineptam Wolfgangi Lazii, Jo. Fabri & Materni Cholini dubitationem, qui ambiguos se habere professi sunt utrum Lucas Acta sua ex Abdia, an hic è Luca descripserit, alibi, in prolegomenis ad Pseudo Abdiam, explosi. Quod vero Chrysostomus homil. I. in Acta queritur illa ætate multis librum hunc ignotissimum fuisse, potius mihi supinam ac privatam quorundam socordiam & torporem, quam publicam Ecclesiæ negligentiam castigare videtur. Πολλοὶς inquit, τὰ πρὸς τὸ βιβλίον ἔδ' ὅτι ἐν γινώσκοντι ἦν, ἕτε αὐτὸ ἕτε δ' ἡράψας αὐτὸ καὶ συνθεῖς. Idem certe Chrysostomus hom. LXVI. de diversis locis N. T. testatur sua ætate prælegi solita in Ecclesiis post Paschatos festum. (T. 5. edit. Ducæi p. 842.) quod confirmat Euthalius à Clariss. Zacagnio editus p. 443. & Augustinus tractat. VI. in Joannem, c) præterea lex Theodosii de Festis lib. XV. Cod. Theodos. tit. 5. lege 5. Recentium quoque Græcorum eundem morem observarunt Cangius, glossario Græco in πρᾶξι ἀποστόλων, & Lambecius lib. V. de Bibl. Vindob. p. 287.

De altercatione *Papisei* & *Jasonis* quam ab Aristone Pellæo scriptam ad Lucam veluti auctorem male retulit Clemens Alex. sexto Hypotyposeon, teste Maximo ad Dionysium de Mystica Theol. c. 1. vide Gvil. Spenceri notas ad Origenem IV. contra Celsum p. 57. J. E. Grabi

c) Confer Sam. Basnagii Annales 1. p. 805. & quæ scripsi in præf. ad partem posteriorem Codicis Apocryphi N. T.

bii prolegom. ad Irenæum p. 15. & T. 2. spicilegii Patrum p. 127. seq. Gvil. Cavei Hist. literariam S. E. ad A. C. 136. & Rev. Doctoris mei Tho. Ittigii diss. de Patribus Apostolicis p. 91. seq.

VI. S. JOANNES Zebedæi Bethsaidensis piscatoris & Salomes F. Jacobi frater *ὁ μόνον ἰδιώτης ἀλλὰ καὶ ἀγράμματος* d) sed qui in JESU amore quo unice sese effert e) abunde hausit eruditionis divinæ ac cœlestis, tantam quoque vim eloquendi divina, ut esset Boanerges quidam sive tonitru filius Marc. III. 17. Versatus deinde major natus in Asia, *ἐνθα τὸ παλαιὸν ἐφιλοσόφον οἱ τῆς Ἑλληνικῆς συμμορίας ἅπαντες* f) EVANGELIUM Græce condidit Ephesi g) omnium postremus h) jam nonagenario major i) cum ē Patmo reversus esset post Domitiani necem quæ A. C. 96. contigit. Nam Syriace primum scriptum à Joanne, & græce deinde à Græcis ad fidem conversis vel à nescio quibus aliis conversum esse, Salmasii k) parum verisimilis conjectura est, omni veterum consensu destituta, licet apud Epiphanium XXX. 6. & 12. mentio Evangelii Joannis Hebraice reperti à Josepho Tiberiensi, sed *ἀπὸ Ἑλλάδος εἰς Ἑβραϊδα φωνὴν μεταληφθέντος*. Ad Autographum Græcum Joannis provocat Petrus Antiochenus apud auctorem Chronici Alex. p. 521. nescio qua fide: at Chrysostomus homil. 1. in Joann. p. 13. testatur Syros, Ægyptios, Indos, Persas, Æthiopas & infinitas alias nationes usas Evangelio Joannis in suam translato linguam. Imaginem Prochori ex Joannis dictantis ore Evangelium excipientis & Græce scriben-

S 2

tis

d) Chrysost. 2. in Joann. p. 10. ex Act. IV. 13.

e) Jo. XIII. 23. XIX. 26. XX. 2. XXI. 7. 20. Grotius observat Petrum maxime fuisse *Φιλόχριστον*, Joannem *Φιλιππῶν*, ut Alexander de amicis suis dicebat Hephæstionem esse *Φιλαλέξανδρον*, Craterum *Φιλοβασιλέα*. Diodor. Sic. XVII. 114. Plutarch. Alexandro p. 691.

f) Chrysost. lncolaudato.

g) Irenæus III. 1. apud Euseb. V. 8. Hist. & Epiphan. LI. 12. licet alii in Patmo scripsisse affirmant, Hippolytus, Dorotheus &c. Vide Sam. Basnage ad A. C. 97. n. II.

h) Clemens Alex. in libris Hypotypof. apud Eusebium VI. 14. & III. 24. Hist. consentiente Irenæo, Epiphanio LI. 19. & aliis veteribus.

i) Epiphan. T. I. p. 434. διὸ ὕστερον ἀναγκάζει τὸ ἅγιον πνεῦμα τὸν Ἰωάννην παρατῆμενον εὐαγγελίσασθαι δι' εὐλάβειαν καὶ ταπεινοφροσύνην, ἐπὶ τῇ γηραλέᾳ αὐτοῦ ἡλικίᾳ μετὰ ἔτη ἐνενήκοντα τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Πάτνης ἐπάνοδον. Conf. Svidam in Ἰωάννης. Jo. Dallæum lib. 1. c. 16. de scriptis Dionysii Arcopag. & Stephanum le Moynes ad Varia sacra p. 1020. seq.

k) Refellitur à Rich. Simone 1. Hist. Crit. N. T. p. 333. qui p. 41. seq. etiam Petri Antiocheni ad Joannis Autographum provocantis fidem vocat in dubium.

tis refert è veteri Codice Lambecius II de Bibl. Vindob. p. 571. A Versione Græca LXX. Interpretum quandoque discessisse Joannem & Hebraicis verbis instituisse observat Eusebius in Psalmos à præstantissimo Montfaucono nuper editus p. 171. ὅθεν καὶ Ἐυαγγελιστὴς Ἰωάννης ὡς ἀν Ἑβραϊῶν ἐξ Ἑβραίων τὸν Σωτῆρα δὲ πλεονισμὸν ἀλλὰ καὶ πλεοναν (Jo. XIII. 18.) ὠνομακέναι ἐμνημόνευεν. Confer exempla plura apud Christianum Schoetanum de auctoritate versionis LXX. Interpretum p. 67. Julianus parabates apud Cyrillum X. p. 327. vitio vertit Joanni quod JESUM DEUM esse docuerit, aliis hoc Apostolis non ausis facere. τὸν Ἰησοῦν ἔτε Παῦλος ἐτόλμησεν εἰπεῖν Θεόν, ἔτε Ματθαῖος, ἔτε Λουκᾶς, ἔτε Μάρκος, ἀλλ' ὁ χρηστὸς Ἰωάννης. Saltem in hoc acutius vidit Julianus Socinianis, quod JESUM à Joanne DEUM esse pronunciatum non negavit. Si voluisset aciem intendere, idem etiam ab aliis factum Apostolis intelligere potuisset. Quod vero Joannes JESU divinitatem diligentius ceteris exposuit, ideo jampridem aquilæ insigne & Theologi titulum tulit, unde & Evangelium ejus Θεολογίαν appellat Svidas in Ἰωάννης. Scilicet hanc fidem inculcavit Joannes Domini discipulus, volens per Evangelii annunciationem auferre eum qui à Cerintho in seminatus erat hominibus errorem, & multo prius ab his qui dicuntur Nicolaitæ, qui sunt vulsio ejus quæ falso cognominatur scientiæ &c. ut locuples testis Irenæus III. 11. p. 218. Utrum voluerit simul Platonicas περὶ τοῦ λόγου argutationes, quales nuper ediderat Philo Judæus, emendare, doctiores judicent. Temporis rationem per Paschata un⁹ reliquis videtur distinctius designasse. Tam sublimis porro divinitatis JESU præco pauca ejus miracula 1) & in his duo tantū apud reliquos memorata Evangelistas retulit: sermones Domini velut in supplementum ceterorum Evangelistarum complures adnotavit. Nam ut Theodoro Mopsvesteno apud auctorem Catenæ traditum, Joannes laudata & confirmata trium qui ante se Evangelium scripsissent fide, ea quæ illi omisissent pauca adjuncturum se spondit. ὁ δὲ ἐπὶ ἤνεσε μὲν τῆς ἀληθείας τὰς γεγραφέναι, ἔφησε δὲ βραχέα μὲν αὐτοῖς ὡς ἀλελειφθῆαι καὶ τῶν μάλιστα ἀναγκαίων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ διδασκαλικά ἀπαντα μικρὰ. Εἶτα καὶ δεῖν ἔφασκε τὰς περὶ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας & χριστοῦ ἀλεγομένων, μηδὲ τὰς περὶ τῆς θεότητος λόγους ὡς ἀλιπεῖν, ὥστε μὴ δὲ χρόνον περιβαίνοντες τὰς ἐνεδιδόντας τοῖς λόγοις τὰς ἀνθρώπους τὸτο μόνον αὐτὸν νομίζειν ὅπερ ἐφαίνετο. Ἐπὶ τούτοις περιέκλεισις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ταῦτα αὖ μάλιστα ἀναγκαῖα μὲν κρί-
νει

1) Nazianzenus de Joannis Evangelio: παῦρα δ' Ἰωάννης γράφεται ἱερῇ ἐνὶ βίβλῳ θαύματα, ἀλλὰ λόγοι πολλοὶ χρῆστοι λέγονται.

ναι πρὸς διδασκαλίαν ὡς λαλεῖσθαι μενῶν ἢ ὁρᾶ τοῖς λοιποῖς, γράψαι μὲν ἀποδοῦναι,
ὃ δὲ καὶ πεποίηκε. Confer Topographiam Christianam Cosmæ Indo-
plevstæ Lib. V. p. 248. Si fides auctori Martyrii S. Timothei apud Photium
cod. CCLIII. p. 762. Joannes etiam priorum trium Evangelistarum
scripta recensuit. τὰς τόμους οἱ ἀνέγραψον ἀναφόροις γλώσσαις τὰ σωτήρια &
δεσπότες πάσης τε καὶ θαύματα καὶ διδάγματα, τὰς δὲ τῶν κομιζόντων
δεξάμεν. Ἰωάννης διέταξε τε καὶ συνδιήρτησε, καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν τριῶν
Εὐαγγελιστῶν τὸ ὄνομα ἐνηρμόσατο.

Evangelium Joannis rejecerunt præter *Cerinthianos*, *Ebionæos*,
Cerdonianos, & *Marcionem* de quibus supra in Matthæo, *Theodotus* Byzan-
tinus auctor Theodotianorum, de quo Epiphanius LIV. 1. tam *Alogi*, de
quibus idem Epiphanius LI. 3. 18. 22. quanquam Ebionæos & Cerin-
thianos videtur per Alogos denotasse, nam LI 12. etiam nominatenus
illos compellat: ποῖ πλανᾷσθε κήρυξε καὶ ἑβίων καὶ οἱ ἄλλοι; & Theodo-
tum p. 462. ἀπίσταντα ἐκ τῆς ἀλόγῃ αἵρεσεως appellat. Vide & Phila-
strium c. LX. ἰνυσιότητα & auctoritatem hujus Evangelii adversus Alo-
gos asseruit novissime, ut alios in præsentī omittam, Jo. Clericus V. C.
commentario in prima Evangelii Joannis. At Grotium qui ad XX. 30.
& XXI. 24. contendit caput ultimum Evangelii non ab ipso Joanne sed
ab Ecclesia Ephesina additum esse, refellunt Calovius, Noldiusque ad
Joannem, Elias du Pin T. 2. prolegom. Bibl. p. 44. Huetius demonstra-
tione Evangelica p. 35. seq. & Jo. Millius prolegom. in N. T. p. 29. qui
tamen p. 30. locum Jo. V. 4. de angelo ad κολυμβήθραν descendente
m) ex Evangelio ad Hebræos vel alio ejusmodi Apocrypho scripto in-
sertum esse, incerta prorsus suspicione auguratur. Omitto superstitio-
sos Evangelii Joannis & primorum ejus verborum abusus, de quibus
Delrio disquis. Mag. lib. I. c. IV. qu. 54. & iib. VI. c. II. sect. 3. p. 1021.
Quanquam neque aliis Evangeliiis pepercit maleferiata hominum πε-
ριεργία, ut sortes n) ex iis lectæ, & suspensione illorum vel lectione si-
sti incendia & vis averruncari existimata morborum, furumque & alio-
rum maleficorum crimina prodi posse credita, satis demonstrant. Nec

S 3

minor

m) In variis quidem antiquis ille codicibus desideratur. Vide Bernardi Lamy Concor-
diam Evangel. Tom. 2 p. 656. seq. & Rich. Simonis diss. de MSS. N. T. p. 69 Non ta-
men certum hoc argumentum statim νοθείας, quia veteres quidam Christiani quan-
dōque nonnulla è metu præpostero scandali in Codicibus quos publice legebant
omiserunt. Vide si placet quæ de loco Joh. VIII. 1. seq. ubi de adultera sermo, dis-
serui in Codice Apocrypho N. T. p. 357. seq.

n) Ant. Van Dalen de Oraculis p. 315, seq. edit. 2. Obs. Hallenses IV. 13.

minor cultus Evangeliorum codicibus exhibitus o) qui litteris descripti aureis & argenteis, ornatigemmis, in loco editiori & in tribunalibus repositi, prælati in supplicationibus, in processionibus sollemnibus: lecti à Regibus publice, posita tantisper Regis veste ac persona, suspensi de collo, p) adoratione q) deoscultatione r) & obsignatione honorati, per eos juratum s) & innocentiae fides facta, illis ostensis depositae inimicitiae, t) ordinandorum impositi capitibus, u) à stantibus cum prælegerentur auditi, & quod in Polonia jussu Micislai Regis factum, strictis velut in defensionis tesseram equitum auscultantium gladiis. Utinam vero à multis genuinum illud atque unicum cultus genus neglectum haud fuerit, quod CHRISTO auctore jubet facere poenitentiam & credere Evangelio Matth. I. 15.

VII. Præter Evangelium habemus etiam ejusdem Joannis EPISTOLAS tres, licet nomen suum iis Joannem præfixisse negat Dionysius Alex. apud Euseb. VII. 25. Hist. De harum *prima* qua nulla ardentior est ad commendandam charitatem, nemo dubitavit quin Apostoli esset, exceptis hæreticis quibusdam à quibus Evangelium quoque respui jam dixi, vel qui omnes Epistolas Catholicas, ut Marcion, rejecerunt. Eusebius III. 24. Hist. τῶν ἰωάννης συγγραμμάτων πρὸς τὰ ἑυαγγελία καὶ ἡ δεύτερα τῶν ἐπιστολῶν ὧς τε τοῖς νῦν καὶ τοῖς ἐτ' ἀρχαίοις ἀναμφίλεκτῶς ὁμολόγηται. Dionysius Alex. apud eundem VII. 25. p. 275. συνάδουσι μὲν γὰρ ἀλλήλοις τὸ ἑυαγγέλιον καὶ ἡ ἐπιστολή, ὁμοίως τε ἀρχονται. Chrysostomus homilia in Matth. XXI. 23. edita à Cotelerio III. monument. Eccles. Græcæ p. 148. αὐτὸς ἐκεῖν ὁ κήρυξ ὁ ταῦτα κηρύξας (Jo. XVII. 3.) αὐτὸς ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ ἑαυτῷ γράφων, τῶν ἰἐκκλησιαζομένων ἔ τῶν ἀποκριφῶν μὲν ἡ πρώτη ἐπιστολή. Τὴν γὰρ δευτέραν καὶ τρίτην οἱ πατέρες ἀποκαονίζουσιν, πῶς μὲντοι πρώτην ἐπιστολὴν ἀπαντῆς εἶναι ἰωάννης συμφώνως ἀπεφώνησαντο. Augustinus tractatu VII. in hanc Epist. Si nos diceremus, DEUS dilectio est, scandalizaretur aliquis ex vobis, ἔ diceret, quid dixit? - Nunc ecce habetis, fratres, Scripturas DEI, Canonica est ista Epistola, per omnes gentes recitatur, orbis terre auctoritate tenetur, orbem terrarum ipsa edificavit. Audis hic ab Spiritu DEI,

o) Vide Jo. Ciampinum part. I. Vett. monument. Musiv. cap. XVI. & Rev. Jo. Andreæ Schmidii trigam diss. Historico Theol. 3 de cultu Evangeliorum. Jenæ 1692. 8.

p) Chrysost. & Hieron. ad Matth. XXIII. 5.

q) Rich. Simon Obs. Nov. in N. T. p. 121.

r) Pagi ad A. C. 825. n. 23.

s) Niceph. Gregoras XII. 5.

t) Socrates VII. 13. Hist. p. 351. A.

u) Jac. Goar ad Ezecholog. p. 312.

DEI, DEUS dilectio est. Jam si audes, fac contra DEUM, & noli diligere fratrem tuum. Ne Sociniani quidem quod sciam aliud profiteri ausi sunt, quanquam illis hoc à Menochio & Cornelio à Lapide impingitur. Joannem ἐν τῇ μείζονι Ἐπιστολῇ laudat Clemens Alex. 2. Strom. p. 389. agnoscens adeo alias quoque ejus Epistolas breviores, neque peculiarem titulum ad quos exarata fuerit sciens producere, quem Possidius in Indiculo scriptorum Augustini & Augustinus II. 39. quæst. Evangel. & pseudo Hyginus Epist. 1. p. 190. habent, Epistolam Joannis ad Parthos. x) i. e. inquit Grotius, ad Judæos y) Christum professos, qui non sub Romanorum sed sub Parthorum vivebant imperio in locis trans Euphratem, ubi ingens erat Judæorum multitudo, ut Nearda, Nisibi, & in aliis in locis. Saltem verisimilius hoc est quam quod Lightfootus Hor. Talmud. in 1. Cor. I. 14. eam à Joanne suspicatus est ad Corinthios directam esse, quod nemo veterum scripsit. De tempore nihil certi reperi annotatum, nisi quod conjectura plerorumque est ab ætate provecto scriptam esse & Docetarum z) errores in illa perstringi. Locum celeberrimum V. 7. de tribus in cælo testibus a) quem vel interpolare quosdam vel tollere ausos Codicum varietas demonstrat, tanto minus mirabimur, quod Socrates etiam VII. 32. Hist. de loco altero b) IV. 3. hujus Epistolæ differens notat, quod οἱ πάλαι ἑρμηνεῖς αὐτὸ τῆτο ἐπέσημῆναντο, ὥς πινες εἶεν ῥαδιουργήσαντες πρὸς τὴν Ἐπιστολὴν, λέγειν δὲ πρὸς τὸ θεῶν τὸν ἀνθρώπον θέλοιτες. Et Beda ad 1. Joann. IV. 3. Intantum namque ex Deo non sunt, ut quidam eorum qui pravo dogmate separare volebant ab hominis dispensatione divinitatem CHRISTI, hunc quoque versiculum ex hac Epistola eraserint, ne scilicet per auctoritatem B. Joannis convinceretur error eorum.

Epistola secunda scripta est ad quandam Babyloniam, *Electam* nomine, ut legas in adumbrationibus ad hanc Epistolam quæ feruntur sub nomine Clementis Alexandrini. Nomen enim proprium fœminæ esse Electam, recte observarunt viri doctissimi, c) perinde ut ἐκλεκ-

709

x) Vide Franciscum Combefis T. 1. auctar. noviss. Bibl. Patrum p. 483.

y) Confer Jo. Braunii V. C. librum I. select. sacrorum c. 14.

z) Petav. lib. 1. de incarnat. c. 4.

a) Hujus loci vindicias singulari libro nuper edidit Rev. Frid. Ernestus Ketnerus Lips. 1696. 4. Ad eundem locum vide & mirare industriam clarissimi Millii.

b) Ad hunc locum conferendus Rev. Tho. Ittigius c. X. de hæresiarchis pag. 185. seq. & Rich. Simon 1. Hist. Critic. p. 357.

c) Grotius ad Epist. 2. Joannis & Colomesius p. 62. Obs. Sacr. Quanquam alii nomen proprium suppressi existimant, atque ἐκλεκτὴν vocari hanc quocunque alioqui nomi-

τος viri nomen est apud Herodian. lib. I. & Jo. Tzetzan Chil. VI. hist. 55. Eandem Joannes κυρία vocat, quemadmodum latini fœminas honestas vocabant *dominas* sive *domnas*, & Nazianzenus Epist. IV. κυρία τῇ μητρὶ. d) Hanc Epistolam diserte Joanni Domini discipulo tribuit Irenæus lib. I. c. 13. & lib. 3. c. 18. Allegant Tertullianus, Cyprianus &c.

Epistola tertia ad Cajum e) quem Joannes ἀγαπητὸν vocat, & Beda, pseudoDexter atque alii eundem putant esse cum illo de quo Rom. XVI. 23. & 1. Cor. I. 14. aut qui in Actis XIX. 29. XX. 4. Quamquam vero v. 4. τέκνον à Joanne appellatur, non necesse est ideo à Joanne fuisse è gentibus conversum. Quod si fuisset, ejus quoque in jam dictis locis mentio fieri potuit, haud obstante ætate, quæ de his pariter Epistolis haud est explorata, utut Epheso scriptas & post primam plerique existimant. Ex hac prolaturus non nihil Hieronymus Epist. LXXXV. *Clangat*, inquit, *tuba Evangelica*, *filius tonitru*, quem *Jesus* annotavit plurimum, Presbyter Electæ Dominæ. *Et in alia Epistola*: Presbyter Cajo charissimo. Quare omisso Apostoli titulo Presbyterum se appellet Joannes, ad secundæ Epistolæ initium multis disputatum est ab Oecumenio.

Hanc utramque Epistolam Joanni Evangelistæ vindicat nectarei similitudo sermonis, & jam pridem adscribunt Canones Apostolis tributi, Canones Laodicensi & Carthag. Chrysostomus teste etiam Svida in Ἰωάννης, Athanasius junior in synopsi, & qui in eas scripsere Beda & Oecumenius & alii juniores infiniti, ex quibus Anonymus f) quidam Græcus, cujus hi sunt versus:

Ἐπιστολὴν Ἰάκωβος μίαν ἐλέκει,
 Διτῆς ὁ Πέτρος ταύτας ὑφαίνει πάλιν,
 Ὁ Θεολόγος βροντᾷ τρεῖς Ἰωάννης,
 Καὶ μίαν αὐτὸς συντίθησιν ἰδέας,
 Ἐπὶ πέλσσι καθολικαὶ σύμπασι.
 Θεολογικὴ δ' ἀποκάλυψις πάλιν
 Σφραγὶς πέφυκε τῆς δετῆς βίβλος πάσης.

Dubius

nomine fœminam, uti Rufus ἐκλεκτὸς ἐν Κυρίῳ Rom. XVI. 13. Ita Christophorus Henricus Ritmeier in diatriba de Electa Domina. Helmst. 1706. 4.

d) Alia exempla vide apud Rittershus. ad Plin. lib. X. Epist. & ad Salvian. p. 82. Zimmermannum p. 815. florileg. & Cotelerium ad Patres Apostolicos p. 75.

e) Confer Jo. Henr. Heideggeri Enchiridion Biblicum III. 27. & Jo. Braunii selecta sacra pag. 161.

f) Apud Allatium diff. 1. de libris Ecclesiasticis Græcorum p. 48.

Dubius haeret Origenes apud Euseb. VI. 27. Hist. p. 227. καταλέλοιπε ἢ καὶ Ἐπιστολὴν πᾶντο ὀλίγων σίχων, ἔσω ἢ καὶ δευτέραν καὶ τρίτην. Idem Eusebius III. 25. καὶ ἡ ὀνομαζομένη δευτέρα καὶ τρίτη Ἰωάννης, εἴτε ἔστι Ἐυαγγελιστὴς τυγχάνουσα εἴτε καὶ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων ἐκείνων. Illius scilicet Joannis presbyteri eadem ætate clari, de quo Papias apud Euseb. III. 39. & Dionysius Alex. apud eundem VII. 25. ubi & Joannis cognomento Marci mentio, quem à Joanne presbytero Ephesino g) distinguit, haud alienus alioqui ab eorum sententia qui tres Epistolas Joanni Evangelistæ tribuunt. Hieronymus c. IX. de S. E. Reliquæ autem due Epistolæ Joannis h) presbyteri assignantur, cujus & hodie alterum sepulchrum apud Ephesum ostenditur. Cosmas Indoplevstes VII. p. 292. σιωπῶμεν ἢ ὅτι τὰς καθολικὰς ἀνέκαθεν ἡ ἐκκλησία ἀμφιβαλλομένης ἔχει, καὶ πάντες ἢ οἱ ὑπομνηματίσαντες τὰς θείας γραφὰς ὅτε εἰς αὐτῶν λόγον ἐποίησατο τῶν καθολικῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ κανονίσαντες τὰς ἐκδιαθέτους βίβλους τῆς θείας γραφῆς, πάντες ὡς ἀμφιτόλως αὐτὰς ἔθηκαν. Λέγω δὲ Ἐιρηναῖον ὁ Λαγυδένων Ἐπίσκοπον, ἀνὴρ Ἐπίσκοπος καὶ λαμπρὸς βίος, μετ' ὃ πολὺ τῶν Ἀποστόλων γενόμενος. Καὶ Εὐσέβιον ὁ Παμφίλος, καὶ Ἀθανάσιον ὁ Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος, καὶ Ἀμφιλόχιον Ἐπίσκοπον γενόμενον & Ἰκονίαν, Φίλον καὶ κοιωνικὸς & μακαρίων Βασιλεῖς, καὶ αὐτοὶ ἐν τοῖς πρὸς Σέλευκον αὐτῶν γραφεῖσιν ἰάμβουσιν ἀμφιβαλλομένης αὐτὰς ἐξείπεν. Ὁμοίως καὶ Σευηριανὸς ὁ Γαβάλων εἰς τὸν κατ' Ἰσίδωρον λόγον αὐτὰς ἀπεκήρυξεν. Οὐ γὰρ τῶν Ἀποστόλων φασὶν αὐτὰς οἱ πλείους, ἀλλ' ἐτέρων τινῶν πρεσβυτέρων ἀφελεστέρων. Ὅθεν ὁ Παμφίλος εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτοῦ ἰστορίαν λέγει, ὅτι ἐν Ἐφέσῳ δύο μνήματα εἰσιν, ἐν Ἰωάννῃ & Ἐυαγγελιστῇ, καὶ ἐν ἑτέρῳ Ἰωάννῃ πρεσβυτέρῳ & γραψάντῃ τὰς δύο Ἐπιστολὰς τῶν καθολικῶν, τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην. - - - Εἰ μὴ γὰρ τὴν πρώτην Πέτρος καὶ τὴν πρώτην Ἰωάννης & λέγει αὐτοὺς καὶ Ἐιρηναῖον εἶναι τῶν Ἀποστόλων, ἕτεροι ἢ ὅτε αὐτὰς λέγουσιν εἶναι τῶν Ἀποστόλων ἀλλὰ τῶν πρεσβυτέρων. Πρώτη γὰρ καὶ δευτέρα καὶ τρίτη Ἰωάννης μέγα πηγάς, ὡς δῆλον ἐνός προσώπου εἶναι τὰς τρεῖς. Ἔτεροι ἢ καὶ τὴν Ἰακώβου πρὸς τῆς δυσιπύτης δέχονται. Ἔτεροι ἢ πᾶσας δέχονται. Παρὰ Σύροις ἢ εἰ μὴ αἱ τρεῖς μοναὶ αἱ προγεγραμμέναι & ἔχοντες εὐρίσκονται, λέγω δὲ Ἰακώβον, Πέτρον καὶ Ἰωάννην. Sane in antiquis Codicibus & primis editionibus versionis Syriacæ N. T. Epistola secunda & tertia Joannis & posterior Petri, & Judæ illa etiamnum desideratur.

VIII. Denique exstat inter libros sacros, ejusdem Joannis
T. Evan-

g) Non distinguendum esse suspicatur Clariss. Dodwellus ad Irenæum p. 10.

h) Probata hæc sententia etiam Bucero, Grotio & paucis quibusdam aliis.

Evangelistæ, ita enim persuasi sumus, APOCALYPSIS, i) quam postquam Romæ in oleum igneum demersus nihil passus k) atque inde in insulam relegatus est in exilio l) in insula Ægæi maris Patmo m) vidisse se, & ad septem Asiæ Ecclesias n) scripsisse auctor ipse testatur. De tempore diversa tradunt veteres. Nam Epiphanius LI. 33. sub Claudio (Nerone) hoc factum affirmat, ut adeo ante eversum templum Hierosolymitanum o) scriptus liber sit, quod svadent quoque loca Apoc. VI. 16. XI. 1. &c. Etiam apud Hieronymum 1. in Jovinianum legebatur, *quod à Nerone missus in ferventis olei dolium*, antequam Marianus Victorius pro à Nerone scriberet Romæ. Et in recentiore versione Syriaca adscriptum exstat: *Revelatio quæ facta fuit Joanni Evangelistæ in Insula Patmo, cum in illam injectus fuisset à Nerone p) Casare*. Sed plerosque movit Irenæi auctoritas qui V. 30. de Apocalypsi verba faciens, *neque enim*, inquit, *ante multum temporis visum est, sed pæne sub nostro sæculo, ad finem Domitiani Imperii*. Quæ verba laudant Eusebius III. 18. & V. 8. Hist. Maximus in Dionysii Epist. X. Nicephorus & alii. Hieronymus de S. E. c. X. *Quardecimo anno secundam post Neronem persecutionem movente Domitiano Joannes in Patmos insulam relegatus scripsit Apocalypsin*. Eandem sententiam secutus quoque fuerat Eusebius in Chronico, cui suffragantur Arethas, Syncellus

i) De Vocabulo ἀποκαλύψεως & duodecim Apocalypsis Apocryphis vide si placet quæ scripsi in Codice Apocrypho N. T. p. 935. seq.

k) Tertull. de præscript. c. 36. atque ex eo Hieron. lib. I. contra Jovinian. c. 14. Pseudo Prochorus, Pseudo Abdias &c.

l) Maimonidem & alios Judæos qui negant Prophetiam locum habere in exsule, confutat Jo. d'Espagne in examine XVII. pronunciatorum Judaicorum p. 12. seq.

m) Apoc. I. 9. Εγὼ Ἰωάννης ὁ καὶ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ χριστοῦ ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλεσμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ex hoc loco non certo constat scriptam etiam Apocalypsin in Patmo, quod tradit Abdias & Dorotheus. Imo non amplius in illa fuisse cum scriberet Joannes, conjicias è verbo ἐγενόμην. Ephesi forte scripserit.

n) Confer Christoph. Cellarii ἑξ μακαρίτης Exercitationem de septem Ecclesiis Asiæ & exsilio Joannis Apostoli. Halæ Magdeburg. 1701. Et de præsentī statu septem illarum Ecclesiarum librum singularem Thomæ Smithi, V. C.

o) Hæc sententia probatur Hentenio præf. ad Aretham in Apoc. Hugoni Grotio ad Apocalypf. I. 9. & de Anti Christo, T. 3. Opp. p. 492. 499. Hammondo, Peganio ad Apocalypsin p. 40. Lightfooto T. 1. Opp. p. 799. T. 2. p. 118. seq. & 563. Joanni Lomeiero dier. genial. decade 2. diff. 3. & Hermannō ab Hardt V. C. conjectura de millenario.

p) Confer Stephani le Moyne notas ad Varia Sacra p. 1019.

lus & omnis fere turba Chronologorum, ut pseudoAbdiam V. 2. & Martyrologiorum ac Menæorum scriptores præteream. Pro eadem sententia disputat Blondellus II. 2 - 4. de Sibyllis, & Apocalypseos interpretes plerique, etiam novissime Bossuetus p. 9. seq. sed & Sam. Basnage ad A. C. XCVI. 12. Jussus est scribere Joannes quæ vidit præsentia & futura & brevi futura. *ῥάψον ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσι, καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα.* Apoc. I. 19. *ὁ ῥ᾽ καιρὸς ἐγγύς.* I. 3. & XXII. 10. Plenum sensum horum vaticiniorum vix quisquam perspexit, licet innumerabiles illum videre sibi visi sunt, qui se mutuo refellunt. Recte Cajetanus: *exponat, cui Deus dederit.* De Calvino Scaliger: *sapit, quod in Apocalypsin non scripsit.* At vero qui obscuritatem Apocalypseos Joannæ contra auctoritatem Scripturæ objicit, idem agit ac si quis quadraturam circuli objiceret certitudini Mathematicæ, ut ait Stillingfleetus in Epistola ad Deistam. Joanni Evangelistæ Apocalypsin tanquam auctori constanter tribuunt, atque adeo divinam ejus auctoritatem amplectuntur non modo Tertullianus, Cyprianus & latinæ Ecclesiæ doctores universi teste Hieronymo: sed & Græci antiquissimi, Justinus Martyr, q) Irenæus, Origenes & qui commentariis illustrarunt Arethas & Andreas aliique quam plurimi. Vide Sam. Basnagium T. 1. Annal. p. 811. seq. Jac. Basnagium T. 1. Hist. Eccles. Gallice editæ lib. VIII. c. 7. p. 435. 436. Bezam, Grotium & Calovium ad Apocalypsin, Baronium ad A. C. 97. Rich. Simonis Hist. Criticam N. T. D. Jo. Henr. Majum in ejus examine cap. XIX. & Rev. Gustavum Schræterum in asserta Canonica auctoritate Apocalypseos, Rostoch. 1697. 4.

Libri hujus auctorem esse *Cerinthum* hæreticum, præscripto Joannis nomine auctoritatem commentis suis mutuari conantem, veteres quidam crediderunt non modo hæretici *Alogi* r) sed & Catho-

T 2

lici

q) Justinum & Irenæum etiam Apocalypsin interpretatum esse, sive commentario illustrasse, scribit Hieronymus. Sed videtur Eusebii verba male accepisse, ut probe observavit Huetius p. 38. demonstrat. Evangel. & Clariss. W. E. Tentzelius in florum sparsione ad Hieron. de S. E. p. 52. Nicephorus quidem IV. 6. Hist. aperte respicit locum Justinii in dialog. cum Tryphon. p. 308. In laterculo marmoreo scriptorum Hippolyti Portuensis inter alia memoratur *ὑπὲρ τῆς κατὰ Ἰωάννην Ἐυαγγελίης καὶ Ἀποκαλύψεως.* Vide Scaligerum VII. de emendat. temp. p. 728. Andreas quoque Cæsarensis testes *γνησιότητος* hujus libri laudat Papiam, Irenæum, Methodium, Cyrillum Alex, Gregorium Naz, Hippolytum.

r) Philastrius hæresi LXIX. & Epiphanius LI. 3. T. 1. p. 424. qui Alogorum adversus Apocalypsin objectiones refellit num. 32. seq. p. 454. seq.

lici s) Dionysio Alexandrino antiquiores. Neque tamen adsentitur illis Dionysius, sed potius aliorum multorum è fratribus accedens sententiæ, quos ait amplecti eam & magni facere, librum etiam haud intellectum sibi veneratur, & arcanam quandam planeque admirabilem singularum rerum intelligentiam in eo latere existimat. Ut autem Cerintho à quibusdam Apocalypsis Joannis tribueretur, factum esse videtur duplici de causa. Nam primum quidem in ea leguntur quædam quæ à Nepote apud Euseb. VII. 24. Hist. & aliis nonnullis Judaizantibus tam crasse explicabantur, ut Cerinthianis fabulis viderentur frigidam suffundere. Deinde Cerinthus & ipse crepabat Apocalypsin in plerisque eandem cum Joanne, sed locis quibusdam à se interpolatam, quod colligo ex verbis t) Caji presbyteri apud Eusebium III. 28. Hist. & Theodoriti II. 3. hæret. fab. Hinc jam minus mirum est, quod Apocalypsin Joanneam non modo rejecerunt Cerdoniani, u) Marcionitæ x) & Theodotiani: y) Sed & inter Catholicos Scriptorum, Orientales z) præsertim, alii eandem in Catalogo scriptorum N. T. prætermiserunt, ut fit in Canone Apostolico & Canone a) Laodicensi postremo, qui in Codice

s) Dionysius Alex. apud Euseb. VII. 25. *τινὲς μὲν ἐκ τῶν πρὸ ἡμῶν* &c. Eundem Dionysii locum sed non integrum produxerat Eusebius III. 28. Hist.

t) Ea additis observationibus quibusdam descripsi in Codice Apocrypho N. T. p. 956. seq.

u) Tertull. de præscript. c. LI. Epiphanius hæresi XLI. p. 299. seq.

x) Tertull. IV. 5. contra Marcion. Epiphanius hæresi XLII. p. 309.

y) Epiphanius hæresi LIV. p. 462. seq. testatus Theodotianos esse ἀπόσπασμα hæreseos Alogorum, à quibus Apocalypsin rejici monuit præpter Epiphanium LI. 3. Augustinus & auctor prædestinati hæresi XXX.

z) Hieronymus Epistola CXXIX. ad Dardanum: *Neque Græcorum quidem Ecclesia Apocalypsin Joannis eadem liberrate (nemine contradicente) suscipiunt.* Junilius Afer: *De Joannis Apocalypsi apud Orientales admodum dubitatur.* In Occidente etiam nonnullos fuisse qui eam non reciperent, colligas ex his Sulpicii Severi lib. 2. Hist. *Librum 8. Apocalypsis, quæ à plerisque aut stulte aut impie non recipitur.* Concil. Toletan. IV. can. 16. A. C. 633. *Quia plurimi sunt qui Apocalypseos auctoritatem non recipiunt, eamque in Ecclesia Dei prædicare contemnunt, si quis eam deinceps aut non receperit, aut à Pascha usque ad Pentecosten missarum tempore in Ecclesia non prædicaverit, excommunicationis sententiam habebit.*

a) Recte hoc factum, ad illum Canonem annotat Lucas Osiander. In Arabica autem versione ejusdem Canonis, observante Jo Gregorio, Apocalypsis Joannis N. T. memoratur. Quemadmodum etiam Nazianzenum aliis in locis Apocalypsin pro divina agnoscere notavit Claudius Frassenius p. 753. seq. disquisitionum Biblicarum

dice Canonum Ecclesiæ universæ est CLXIII. à Cyrillo Hierosol. Catechesi IV. 22. Greg. Nazianzeno poemate 33. de libris utriusque Test. T. 2. Opp. p. 98. Et in codicibus quibusdam Syriacis & Arabicis b) Novi fœderis. Alii inter Apocrypha retulere, ut illi de quibus Eusebius III. 24. & 25. Hist. & Amphilocheus in carmine de Sacrae Scripturae libris ad Seleucum, c) tum Gregorius Nyssenus d) & auctor veteris Stichometriae. e) Alii Joannem presbyterum, Virum Apostolicum suspicati sunt auctorem esse, ut Dionysius⁹ Alex. f) apud Eusebium VII. 25. & Eusebius III. 39. Hist. Stylum quoq; carpit Dionysius his verbis p. 267. *Διάλεκτον μέντοι καὶ γλῶσσαν ἐκ ἀκριβοῦς ἐλληνίζουσαν αὐτὸν βλέπω, ἀλλ' ἰδιώματι μὲν βαρβαρικοῖς (Hebraïsmis) χρώμενον, καὶ πρὸς καὶ γ) σλοικίζοντα.* Recentiores Erasmus, D. Lutherum, Zwinglium, Calvinum, Jos. Scaligerum, Lucam Osiandrum, Joh. Bodinum aliosque qui utrum Joannis Evangelistæ esset, aliquando subdubitarunt, prætereo.

IX. S. PAULUS qui & *Saulus*, h) Judæus de tribu Benjamin

T 3

b) Vide Jo. Gregorii præf. ad Observationes in quædam S. Scripturae loca T. IX. Critic. sacror. Angl.

c) Amphilocheus, τὴν δ' Ἀποκάλυψιν τὴν Ἰωάννη πάλιν τινὲς μὲν ἐγκρίνουσι, οἱ πλείους δὲ γε νότον λέγουσι.

d) Homilia eis τὴν ἐαυτοῦ χειροτονίαν T. 2. p. 44. *Ἦκιστα τὸ Εὐαγγέλιον Ἰωάννη ἘΝ ἈΠΟΚΡΥΦΟΙΣ πρὸς τὰς τοιαύτας δι' ἀνίγματος λέγοντος ὡς δέον ἀκριβοῦς μὲν ζεῖν τῷ πνεύματι, κατεψύχθαι δὲ τῇ ἀμαρτίᾳ. ὃ φερον γὰρ ἦοτα φησι, ψυχρὸς ἢ ζεστός. Αποκ. III. 15. Videndum tamen an in hoc Nysseni loco Ἀπόκρυφα sint, quod vult Heinsius, ab Ecclesiis non recepta, num potius arcana visiones, uti pseudoDionysio c. 3. de Eccles. Hierarchia Apocalypsis vocatur κρυφία καὶ μυστικὴ ἐποψία ἢ τῶν μαθητῶν ἀγαπητῶ καὶ θεσπεσίᾳ. Ita certe Nysseni locum intellexit Svicerus T. 1. thesauri p. 446. Sic Commodianus Instruct. XLIII. 17. *Operta Joannis*, ex Rigaltii emendatione. Eodem sensu Juvenalis dixit *arcanum volumen Moysis* XIV. 102. *Φοινίκων ἀπόκρυφα βιβλία* apud Hesychium Illustrem in Thesocyde. Vet. gloss. *opertum*, ἀπόκρυφον. Tertullianus c. 3. de pallio referens quædam de protoplastis à Genesi, *sed arcana ista*, inquit, *nec omnium nosse.**

e) In quibusdam Codicibus στιχομετρίας post verba καὶ ὅσα τῆς νέας εἰσὶν ἀπόκρυφα, sequitur: Ἀποκάλυψις Ἰωάννη σίχων αἷ.

f) Rationes hujus refellit Elias du Pin T. 2. prolegom. Bibl. p. 68. 69. & Jo. Lightfootus Opp. posthum. p. 145.

g) Confer Balthas. Stolbergium de Solocismis & barbarismis N. T. dictioni falso tributis p. 10.

h) Saulus nomen mali ominis, non tantum propter Regem impium hoc nomine, sed & propter significationem. Nam ut in scholiis ad Vespas Aristophanis p. 353. legas, *σαῦλον καλεῖται τὸ Φαῦλον καὶ διαρρηκός.* Itaque à Saulo Paulum factum affirmant veteres, ut Augustinus, Alucinus, Bernardus, Petrus Blesensis, Vide Novarium

min ex opido Judææ Gischalis fuit, i) quo à Romanis capto, cum parentibus suis qui jus sibi civitatis Romanæ comparaverant k) Tarsum Ciliciæ commigravit: ab his ob studia legis missus Hierosolymam, à Gamaliele l) viro doctissimo eruditus est. Etiam ex more Judæorum qui cum studio legis opificium aliquod conjungere m) solebant, simul tentoria n) in usum militarem è pellibus conficere didicerat, unde σκηνοποιὸν vocat Lucas, nonnulli veteres σκυτοτόμον. E persecutore adscitus inter Apostolos, sed extra numerum illorum duodecim, qui CHRISTO in terris versanti adfuerant, à Domino tamen ipso, non ab hominibus neque per homines o) cooptatus, nulli jure cedebat Apostolorum, omnib⁹ plura etiam tulisse & majora laborasse professus p) atq; ita Apostolus gentium, q) ut inter Judæos quoq; longe maximum numerum CHRISTO fuerit lucratus, ut vel scripta ejus testantur. De vita ejus præter Lucam in Actis Apostolorum ejusque interpretes, videndi sunt scriptores sed longe minore fide digni qui *vitæ Apostolorum* succincto stylo scripserunt, Græce quidem Sophronius Hieronymi interpretes: Dorotheus à Caveo in Historia litteraria Script. Eccles. ad A. C. 303. & à Can-

num in limine adagior. Ecclesiasticor. & Sannazarium ad Damasci carmen. i. Pauli nomen à proconsule Cypri Paulo ad CHRISTI fidem converso tulisse scribit Hieron. Sed vide Spanhem. T. 2. Opp. p. 327. Augustinus serm. 25. de Sanctis: *qui fecit ex Saulo Paulum, fecit ex Simone Petrum.*

i) Hieron. de S. E. c. 15.

k) Schol. Græc. ad Act. XXII. 28. Vide etiam Illustris Ez. Spanhemii Orbem Romanum p. 140. seq. edit. secundæ.

l) De hoc Gamaliele præter Pearsonium & alios interpretes Actorum & Vitæ Pauli scriptores adi J. G. Dorschei semestre Tiburtio Dionysianum p. 237. seq. D. Carpzovium ad Schikardi jus Regium Hebr. p. 101. & 425. seq. Wagenfeilium in Sota p. 991. seq. & Casp. Henr. Graunii historiam Gamalielis cognomine Senis Witcb. 1687. 4. Gamalielē ipsum deinde Christianum & baptizatum fuisse refert Eustratius apud Phot. Cod. 171.

m) Vide Grotium ad Matth. XIII. 55. Act. XVIII. 3. Ligtfœti Horas Talmud. ad Marci VI. 3. Buxtorfii Lex. Talmud. in מלמל, & Hottingerum nepotem ad Gemaram Chagigah, p. 122.

n) Cotelæ. ad Constitut. Apostol. II. 63. Erasmus & Stunica ad Act. XVIII. 3. Contr. Sam. Schurzfleisch V. C. in diff. de Paulo σκηνοποιῶ, & in altera quam inscripsit animadversiones ad insigniores Ciliciæ antiquitates, ubi inter alia è Dione Chrysoft. & Libanio observat magnum eorum numerum olim in Cilicia fuisse qui corio operarentur, quo spectant & udones Cilicii apud Martial. XIV. 114. Nam & hodie tapetia Tarsi confecta è Cicilia exportari, recentiores navigationum libri testantur. Etiam à scenofactoria dictiones petere Paulum observatum fuit, ut 2. Cor. V. 1. XII. 9.

o) Galat cap. I. v. I. Act. IX. 5.

p) 2. Cor. XI. 23.

q) Rom. XI. 13. 1. Tim. II. 7.

Cangio editus ad calcem Chronici Paschalis p. 434. qui p. 437. etiam Græce & latine exhibet Anonymum de patria & Parentibus Apostolorum, Hippolytus à Combefisio auctar. novi T. 2. sive in Historia Monothelitarum p. 831. vulgatus, & eadem fere tradens Epiphanius in Codice Regis Christianissimi signato IIMDCCCCLI. fol. 233. & anonymus cum Oecumenio in Epistolas Pauli pridem editus: *latine* Abdias, in Codice N. T. Apocrypho cum notis à me vulgat⁹, & Abdiaë insistens vestigiis Ordericus Vitalis, tum pseudoLinus de passione Petri & Pauli, Isidorus Hisp. sive quisquis auctor de vita & morte sanctorum utriusque Test. & auctor indiculi Apostolorum à Florentinio illustrati & cum Martyrologio Hieronymiano editi: ut omittam poemata de duodecim Apostolis, Venantii, Walafridi Strabi, &c. S. Damasum carmine 1. in Paulū Apost. His accedunt Menæa & Acta Sanctor. 29. Junii. Tum Nicetas ap. Combefisium T. 1. Auctar. noviss. Euthalius in prologo ad Epistolas Pauli Græce scripto, & partem in Complutensibus & ab Erasmo, Rob. Stephano, Christoph. Pelargo, & cum Oecumenii commentariis, sed integre in Novo Test. edit. Bœclerianæ, & emendatius denique cum latina versione vulgato in collectaneis monumentorum veterum doctissimi & humanissimi Laur. Alexandrini Zacagnii. Inter recentiores celebrandus in primis Jo. Pearsonius in Annalib⁹ Paulinis & Annalium scriptores Baronius, Jac. Capell⁹ ac Sam. Basnage: tum Antonius Godellus, Claudius Dausquejus, Barthol. Gavantus, Tho. Massutius & Joannes Brant in vita Pauli, Hermannus Witsius in meletematis Leidenfibus, Jan. Bircherodius in serie Chronolog. Actorum S. Petri & Pauli, Lud. Capellus in Historia Apostolica illustrata, & qui vitas ceterorum quoque Apostolorum diligentissime scripsere Gvil. Caveus & Tillemontius: ut omittam Joachimum Perionium, Joach. Cameraarium, G. Majorem aliosque, & Andream Wilckium in posteriore parte *εὐαγγελιστῶν*, qua recentium Poëtarum carmina in Apostolos collecta exhibentur. His addere licebit forte V. C. Joannem Schedium, quem à plurib⁹ annis vitam Pauli molitū discēs ex Actis Erud. T. 1. supplementi p. 336. Sed missis hisce & quæ de itinere Paulino singulari diatriba non ita pridem commentatus est V. C. Christoph. Cellari⁹, tantum noto in præsentim eorū sequi rationes, qui Paulum r) conversum esse existimant anno quarto sive ultimo Caji, A. C. XLII. & capite truncatū A. C. LXVIII. s) Neronis XIV. Intra istud temp⁹ scriptæ ab eo sunt divinæ
quas

r) Frid. Spanhem. in diff. de Conversionis Paulinæ Epocha T. 2. Opp. p. 323.

s) Vide interim quæ disputat Pagi T. 1. Criticæ Baron. p. 51. seq. ut probet Petrum ac Paulum morti addictos anno Neronis duodecimo, Nerya & Vestino COSS.

quas Ecclesia jampridem legit *Epistola quatuordecim*, illo ut est credibile ordine quo sub initium hujus capituli demonstravi, licet in sacro Bibliorum volumine t) nescio quo auctore dispositæ potius videntur (maximam certe partem) pro dignitate eorum ad quos scriptæ fuerunt. Nonnullis Epistolis præter Pauli nomen etiam *Timothei* vel *Sosthenis* vel *Silvani* præfigitur. *Cur id?* Respondet Salvianus Epist. IV. *primum credo, ut simul agnoscerentur qui simul scriberent. Deinde ut ii qui separatim ab unoquoque eorum edocti fuerant, scirent omnium non discrepare sententiam. Postremo, ut quos singulorum non movebat auctoritas, omnium saltem moveret assensus.* Priori ad Corinthios quidem Pauli & Sosthenis, Epistolis ad Philippenses, Colossenses & Philemonem Pauli & Timothei, utriq; vero ad Thessalonicenses Pauli, Silvani ac Timothei præmittitur. Nec propterea de auctore Paulo dubitatum est, uti nec de Epistola Clementis ad Corinthios scripta sub nomine Ecclesiæ Romanæ. Locuples in primis testimonium Pauli Epistolis præbet Apostolus Petrus 2. III. 15. seq. ubi adjungit in illis u) quæ de adventu CHRISTI ad judicium Paulus scripsit, esse *δυσνόητα* quædam, à levibus & imperitis hominibus male accepta, atq; ut ceteras divinas Scripturas in perversum & exitiosum sensum detorta. De rationibus vero quæ Epistolas hasce interpretibus difficiliore reddunt, expendi merentur quæ nuper è Jo. Lockii postumo libro qui inscribitur *an essay for the understanding of St. Pauls Epistles by consulting St. Paul himself*, notavit Joh. Clericus V.C. Tom. 13. Bibl. selectæ p. 38. seq. Hyperbata x) in iisdem Epistolis jam olim observavit Irenæus III. 7. & Tertull. c. 43. de resurrect. Photius Epist. CLXIV. *καὶ τὸ πολλή τις ταῖς ἀρχαῖς τοῦ μεγάλου Παύλου ἡ χρησιμότης, ὡς περ καὶ τῆς ἐλλείψεως καὶ τῶν παρὰ τὸν αὐτὸν ὁμιλῶν καὶ τῶν ἀπὸ κοινῆς, καὶ καὶ πᾶσαν ἰδέαν ἢ μετὰ χεῖρησις.* Eloquentiam tamen Pauli multis merito celebrat Chrysostomus, tum alibi tum in homilis de

t) Epistolas non magis quam Prophetas ad Psalmos ordine Chronologico digestas in sacris Codicibus exhiberi, recte observant Chrysost. & Theodorus prolegom. in Epist. ad Rom. Sententiam vero Epiphani qui T. 1. p. 350. videtur credidisse ordinem illum ab ipso esse Apostolo Paulo, refellit Rich. Simon lib. I. Hist. Crit. N. T. p. 158. seq.

u) ἐν οἷς legunt plerique Codices, licet nonnulli habent ἐν αἷς ut notant R. Steph. & Oxonienses & in Alexandrino reperisse se Grotius testatur.

x) Hæc figura ab affectu vehementi proficiscitur notante Longino c. 18. vide & Hesychium Hierosol. à Cotelerio editum T. 3. monument. Eccles. Græcæ p. 2. Marcellinus in vita & Theo p. 36. progymnasm. etiam in Thucydide hyperbata frequentiora observant.

ejus laudibus, Photius Epist. CLXV. Hieronymus item, ne de aliis dicam, & Eusebius III. 24. Hist. eam vocans πάντων ἐν ᾧ θεοῦ δυνάμει λέγων νοήμασί τε ἱκανώτατον γεγονότα. Quibus veterum testimoniis juvat subungere hæc Bucer c. XII. prolegom. in Epist. ad Rom. *Ex Spiritu S. Apostolus scripsit, imo hæc ipse omnia scripsit Paulo usus tanquam organo. Nihil ergo hic frustra dicitur, nihil non rei congruens eoque apposite. Sunt alicubi, ut videtur carni, anapodata, sunt hyperbata, sunt mioses, tautologia, macrologia, pleonasmus, ἀνοικονόμητα & alia quæ inter vitia orationis numerantur. At si tu probe consideres ut soleant loqui ii qui vehementer sunt affecti, maxime qui tractant divina: quid deceat Evangelium CHRISTI, & illo quidem tempore in quo omnia tractari debuerunt virtute CHRISTI, nullis humanis præsidis &c. Cum suas mitteret Paulus Epistolas, usus est quandoque amanuensi, qui vel ex dictantis exciperet ore, vel ex Autographo illas describeret, quibus ipse deinde manu sua aliquid subscripsit. Amanuensis ejusmodi fuit Tertius Rom. XVI. 22. ἀπαλόμην ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος, ὁ γράψας πρὸς Ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. Subscriptiones occurrunt 1. Cor. XVI. 21. ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, εἴ τις ἐφίλει τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἢ ᾧ ἀνάθεμα μαρὰν ἀθά. 2. Thess. III. 17. ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὁ ὅστις σημῶν γ) ἐν πάσῃ Ἐπιστολῇ, ἔτω γράφω.*

I. *Epistola ad Romanos* sive ad Christianos ex Judæis z) & gentibus Romæ versantes, græce scripta est non latine, etsi Scholiastes Syrus notat scriptam esse *Romane* Ῥωμαῖν, quo vocabulo Græcam linguam significari. Romæ tunc & in omni fere Romano imperio vulgatissimam, Seldenus ad Eutychium observavit. Igitur non magis fide dignum est quod Cornelius à Lapide *Tertium* Pauli amanuensem suspicatur Epistolam hanc latine versam misisse ad Romanos, quam quod à Melchiore Inchofero lib. V. histor. sacræ latinitatis cap. 6. traditur Paulus latine interdum & prædicasse & scripsisse. Epistola ad Romanos missa est è Corintho, cum nondum Romæ Apostolus fuisset, ut recte monet Euthalius p. 570. De anno in diversa abeunt viri docti, aliis annum CHRISTI 52. a) vel 54. b) aliis annum 60. c) assignantibus. Ego eis subscripsi qui mediam amplexi sententiam, referunt eandem ad A. C. 58.

U

2. Prior

y) Velut nota impressa signumque. Vide Aufonium Tollii p. 670.

z) Vide Jo. Braunii selecta sacra lib. I. cap. 2.

a) I. ud. Cappellus in Hist. Apostol. illustrata.

b) Salmas. apparatu de primatu Papæ p. 46. H. Dodwell⁹ de jure Laicor. circa sacra p. 232.

c) Ita D. Sandhagenius „ὁ μακαρίτης“.

2. *Prior ad Corinthios*, sive eos qui è Judæis d) & gentibus Evangelio crediderant Corinthi & in tota Achaja. e) De hac Epistola Clemens vir Apostolicus in Epistola ad eosdem Corinthios scripta c. XLVII. ἀναλάβετε τὴν Ἐπιστολὴν τῆς μακαρίης Πάυλος ἡ Ἀπόστολος. Τί πρῶτον ὑμῖν ἐν δόχῃ Εὐαγγελίᾳ ἔγραψεν; ἐπ' ἀληθείας πνευματικῶς ἐπέσειλεν ὑμῖν. ὡς αὐτὸς τε καὶ Κηφᾶ καὶ Ἀπόλλω, διὰ τὸ καὶ τότε περισκλίσαις ὑμᾶς πεπιεῖσαι. Hanc Epheso missam à Paulo cum jam Corinthios vidisset & docuisset, scribit Euthalius p. 589. Alii Philippis vel in itinere cum Ephesum tenderet ablegatum malunt, ut supra §. 1. dixi, ubi quoque de tempore quod missa videatur A. C. 57. quæ sententia placuit etiam Eliæ du Pin T. 2. prolegom. Bibl. p. 48. seq. & scrutatori sacrarum litterarum, quoad viveret, sedulo D. Caspari Hermannio Sandhagenio τῷ μακαρίῃ.

Verba 1. Cor. V. 9. Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ Ἐπιστολῇ reddenda esse: *scripsi vobis in hac Epistola*, neque aliam quandam Epistolam quam ante priorem ad Corinthios Paulus scripserit, sed hanc ipsam respicere ostendi in Codice Apocrypho N. T. p. 919. Possunt etiam verba ἔγραψα ὑμῖν reddi, *scribo vobis*. Sic in Epistola Philippi ad Athenienses apud Demosthenem Orat. de Corona: γέγραφα ἡμῖν ἵνα μὴ πλεῖον ἐνοχλήτε ὡς ἐν ταῖς. *Scribo vobis ne amplius de his laboretis*. Epistola VIII. earum quæ Phalaridi tribuuntur: γέγραφα σοι συντόμως, *summatim tibi scribo*. Quod vero nullam Epistolam ad Corinthios Paulus ante hanc miserit, declarat etiam signum & nota manus suæ, quam veluti antea incognitum Corinthiis in extremo Epistolæ adscribit. Confer Grotium ad 2. Thess. III. 17.

3. *Posterior ad Corinthios*, eodem ut videtur anno, mensib⁹ aliquot interjectis ad eosdem scripta, licet B. D. Sandhagenius integrum interponat biennium. Missa è Philippis Macedonia, per Titum & Lucam, ut notant ὑπογραφαί. Euthalius p. 611. ταύτῃν Ἐπιστολὴν ἀπὸ Μακεδονίας. Confer Jo. Braunii selecta sacra lib. I. cap. IV. & Gvil. Cave in vita Pauli sect. V. num. 1.

Epi-

d) Confer Braunii V. C. selecta sacra lib. I. c. 3. Cosmas Indoplevstes VII. p. 279. πρὸς τὰς ἐκ τῶν Ἑλλήνων πιστεύσαντας, λέγω δὲ Κορινθίους, ἀνδρώπας φιλολόγους ὄντας καὶ φιλοσόφους.

e) Jo. Fellus Episcopus Oxoniensis in limine notarum ad Epistolam priorem Clementis: *Epistola D. Pauli quæ ad Corinthios inscribitur, omnibus totius Achajæ Ecclesiæ teste ipso Apostolo mittebatur; nimirum τοῖς ἁγίοις τοῖς ἔσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ* 2. Cor. I. Inscr.

4. *Epistola ad Galatas* (live Judæos f) & Gentiles ad CHRISTUM conversos in Gallogræcia g) quibus Evangelium prædicaverat circa A.C. LI. Argumentum Epistolæ est Galatas dehortari, ne iugo Legis Mosaicæ h) iterum collum animosque supponerent. Idem dissuaserat Romanis, sed ad illos quos nondum præsens ipse docuerat & scribit minus familiariter, & prolixius iis capita Christianæ fidei exponit. Ad Galatas vero & brevius omnia, & tanquam Doctor ipsorum, ita ut nec à gravi increpatione sibi temperet. Scripsisse hanc Epistolam adhuc Neophytum & in gratia rudem, adeoque inter primas, non dubitat affirmare Tertullianus lib. I. c. 20. contra Marcion. Prius ad Galatas quam ad Corinthios scripsisse & scripsisse Epheso circa extremum Anni 56. vel initium 57, cum nonnullis viris doctis sentit Elias du Pin T. 2. prolegom. Bibl. p. 49. seq. Sed longe serius scripserit, si fides habenda veteri subscriptioni & Euthalio p. 624. Codicibus idem Syriacis & Arabicis, qui etiam per Timotheum missam adjungunt. His adsentiens Salmasius p. 19. Apparatus. *Romæ erat*, inquit, *Paulus*, cum *Epistolam ad Galatas dedit*. Romam non venit ante annum 61. Non possum tamen improbare eorum sententiam, qui non diu post Epistolam ad Romanos in itinere Hierosolymam versus A. C. 58. exaratam hanc Epistolam arbitrantur.

5. *Epistola ad Ephesios* Gentiles præcipue, i) tum etiam illis permixtos Judæos ad Evangelium conversos, qui tunc Ephesi atque in minore Asia degebant, cum nondum eos Paulus vidisset, ut Euthalio notatum p. 633. seq. De eo quod hanc Epistolam Marcion inscriptam legit *ad Laodicensis*, vide si juvat disputata à me in Codice Apocrypho N. T. p. 858. & Jo. Millium prolegom. in N. T. Romæ scriptam in primis vinculis omnes fere consentiunt, missamque per Tychicum. Jac. Usserius in diss. de Epistola ad Laodicensis p. 301. *Est Epistola ad Colossenses quasi Epitome Epistolæ ad Ephesios, ut Epistola ad Ephesios Epistolæ ad Romanos.*

U 2

Eos

Insuper collecta Hierosolyma mittenda 1. Cor. XVIII. 1. & 2. Cor. VII. 9. ad totam Achaiam pertinuit, quod constare poterit ex Rom. XV. 26. 2. Cor. IX. 2. Qui deum Corinthios irrigasse (Apollo) 1. Cor. III. 6. totam Achaiam perlustrasse fertur, Act. XVIII. 27.

f) Γαλατία Ἑλληνίς hæc dicitur Themistio Orat. XXIII. p. 299. Mentio Γαλατῶν pro Gallogræcis in Callimachi hymno in Delum v. 184. ad quem locum consules Illustris Ez. Spanhemii notas p. 439.

g) Hinc Tertullianus c. 14. de jejuniis *Galaticari* dixit de superstitione observatione Judaicarum cerimoniarum.

h) Braunius lib. I. select. sacr. cap. 5.

i) id. cap. 6.

Eos vero qui ex Eph. III. argumentum prioris cujusdam ad Ephesios scriptæ Epistolæ petere instituunt, confutavi in Cod. Apocr. N. T. p. 915. seq.

6. *Epistola ad Philippenses* k) sive Judæos & gentiles Philippis in præcipua illa urbe & in tota Macedonia à Paulo, qui bis ibi præsens fuerat Act. XVI. 12. XX. 6. de Evangelio edoctos, missa ex urbe Roma non diu ante finem primæ suæ captivitatis, per Epaphroditum quem ab Epaphra de quo Coloss. I. 7. & IV. 12. male ut existimo distinguit Frassenius disquisit. Bibl. p. 707. Post annum Neronis quartum scriptam esse recte annotavit Blondellus libro de Episcopis p. 2.

7. *Epistola ad Colossenses* Christianos, qui in urbe erant Phrygiæ Pacatianæ Colossis. Scripta antequam eos vidisset Paulus, & transmissa statim ut videtur post obsignatam ad Ephesios Epistolam. Vide Euthalius p. 648. Quoniam vicina erat Laodicea, igitur jubet hanc Epistolam etiam in Laodicensium Ecclesia legi IV. 16. quemadmodum *πλὴν ἐν Λαοδικείᾳ* sive Laodicensium Epistolam ad Paulum, quam suis videtur litteris adjunxisse, legi à Colossensibus.

8. *Prior ad Thessalonicenses* scripta post eam quæ hodie posterior legitur, si credimus Grotio de Antichristo & in limine ad I. Thess. & ad 2. Thess. III. 17. Quod vero 2. Thess. III. 15. provocat ad ea quæ edocti fuerint per Epistolam, potest id de illa ipsa accipi, vel certe de hac priore quam post scriptam esse minus certa conjectura Grotius contendit. De altero loco 2. Thess. II. 2. ubi falsam sub Apostoli nomine ab impostoribus jactatam Epistolam memorari nonnulli existimant, dixi in Codice Apocrypho N. T. p. 916. seq. Priorem ad Thessalonicenses Athenis missam esse à Paulo qui eos jam vidisset, notat Euthalius p. 656. Sed viri docti malunt scriptam esse Corinthi, eodem quo posterior anno, ut si non prima hæc (quemadmodum Chrysostomo, Theodorito, Aufelmo aliisque persuasum) saltem secunda omnium Pauli quas habemus Epistolarum scripta fuerit etiam ex Grotii sententia. Sed adver-

k) Qui plures Philippensibus Epistolas à Paulo missas contendunt, nituntur loco Polycarpi Epist. c. 3. *ὅς καὶ ἀπὸν ὑμῶν ἐγγράψεν ἐπιστολάς*. Sed certum est *ἐπιστολάς* etiam in plurali numero interdum de unica dici Epistola, ut demonstravi in Codice Apocrypho N. T. p. 914. seq. Ita latini quoque scriptores ut Plinius XXXIII. 3. *M. Bruti in Philippicis campis Epistola reperitur frementes fibulas tribunitias ex auro geri*. Justinus XI. 12. *tercias Epistolas & per Epistolas Alexandrum deprecatur*: atque XI. 8. *accepto poculo Epistolas* (Parmenionis Epistolam superiore die traditam) *Medico tradidit*.

adversus illam vide quæ erudite disputat Sam. Basnagius ad A. C. LI. n. 74.

9. *Posterior ad Thessalonicenses* scripta, non Romæ ut habet Euthalius p. 663. sed Corinthi eodem A. C. 52. Claudii 12. Notant autem veteres Theophylactus aliique, Ecclesiæ Thessalonicensium hanc inscriptam esse, licet pauci adhuc ibi essent qui fidem haberent Evangelio, Jason forte Judæus Silæ sive Silvani ac Timothei cognatus, & nonnulli alii. Confer Braunium lib. I. c. 9. select. sacr.

10. *Prior ad Timotheum* 1) Ephesi jam versantem & multarum Ecclesiarum urbiumque totarum & gentium curam creditum ut notat Chrysostomus. Scripta est si Euthalio p. 686. & subscriptionibus antiquis fides, ex Laodicea Phrygiæ Pacatianæ Metropoli. Sed viri docti malunt ex Philippis Macedoniæ, m) neque assentiuntur iis qui per Epistolam ἐκ Λαοδικείας Coloss. IV. 23. hanc ipsam intelligunt. Tempus autem ab Usserio n) & aliis non absurde refertur ad A. C. LXV.

11. *Posterior ad Timotheum* scripta Romæ ab Apostolo omnium ut videtur postrema. Romæ in vinculis scriptam esse omnes consentiunt, at non in prioribus, ut Baronio ad A. C. 59. n. 10. seq. Lightfooto & aliis persuasum, sed in posterioribus, ut affirmant veteres ὑπογραφαί apud Zacagnium, tum Athanasius, Eusebius, aliique; & ex loco 2. Tim. IV. 6. atque aliis argumentis colligit Sam. Basnage T. 1. Annal. p. 726.

Epistolas ad Timotheum à quibusdam hæreticis rejectas testatur Clemens 2. Strom. p. 383. De Marcionitis certe hoc constat à Tertulliano & Epiphanio, ne dicam de illis quos infra notabo omnes Pauli Epistolas repudiasse.

12. *Epistola ad Titum* o) quem in Creta ad Evangelium prædicandum & Ecclesias constituendas reliquerat, scripta non Nicopoli ut habent ὑπογραφαί, & ubi se hiematurum scribit (ἐκεῖ ὅ κέκευκα ὑποχειράσαι III. 12.) sed vel Colossis, ut malunt viri docti, vel alio vicino loco. Tempus non longe remotum ab eo, quo scripta prior ad Timotheum.

U 3

Epi-

1) De Timotheo vide Bollandum in Actis Sanctorum 24. Januar. & quæ in ejus vita Caveus, Tillemontius &c.

m) Salmas. p. 38. de primatu Papæ. Jo. Claudii opera posthum. T. 5. p. 318.

n) Usserius T. 2. Annal. ad A. C. 65. Heideggeri Enchirid. Bibl. p. 920.

o) De Tito Vide Acta Sanctor. IV. Januar.

Epistolam ad Titum rejecit Marcion teste Tertull. V. 21. & Hieronymo in commentar. atque Epiphanio, itaque apud Philastrium error est c. 45. scribentem de Marcione: *secundum Lucam autem Evangelium solum accipit, non Evangelia: nec Epistolas Pauli, nisi ad Timotheum & Titum.* At recte Augustinus IV. 16. de doctrina Christiana, *Has, inquit, tres Apostolicas Epistolas ante oculos habere debet, cui est in Ecclesia doctoris persona imposita.*

13. *Epistola ad Philemonem* p) suum συνεργόν, qui curam Colossensis Ecclesiæ tum gerebat, ejusque uxorem q) Appiam scripta Romæ in prioribus vinculis circa A. C. 62. pro Onesimo r) Philemonis fugitivo servo, sed jam ad CHRISTI perducto sacra & ad frugem reverso. Subscriptio hujus Epistolæ in MS. Cryptoferrateni apud Zacagnium p. 708. *πρὸς Φιλήμονα καὶ Ἀπφίαν δεσπότης Ὀνησίμης καὶ πρὸς Ἀρχιππὸν Διάκονον τῆς ἐν Κολοσσαῖς Ἐκκλησίας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης ἀπὸ Ὀνησίμης οἰκέτης.* Mentio ejusdem Onesimi Coloss. IV. 9. quem Episcopum Berrhōensem vocat auctor Constitt. Apost. VII. 46. & sub Domitiano passum tradunt Nicephorus & Menæa 15. Febr. Euthalius p. 707. *Ἰστέον ὅτι ἐστὶν ὁ Ὀνήσιμος καὶ μαρτυρεῖς ἡξιώθη ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει, Τερτύλλου & τῆς καὶ αὐτὰ πλὴν ἐπαρχὸν ἐξέστειν διέποντι, τῇ τῶν σκελῶν κλάσει τῶν ψήφων ὑπομνήνας & μαρτυρεῖς.* Sed alius omnino de quo in Ignatii ad Ephesios Epistola c. 1. Onesimus Ephesi Episcopus, ut recte magno Pearsonio observatum in Vindic. Ignatii p. 379. Alium etiam Onesimum Byzantii Episcopum memorant Nicephorus CPol. & Philippus Cyprius in Chronico Ecclesiæ Græcæ. Ceterum chirographum Pauli quod in hac Epistola v. 18. Philemoni pro Onesimo liberaliter offertur, non obligationem constitutoriam, sed veram solidamque continere expromissionem,

p) Philemonis memoriam celebrant Græci, & latinorum Martyrologia 23. Nov. Gazæ Episcopum fuisse tradit Pseudo Dorotheus.

q) Vide Muratorium ad hæc Paulini Natali XIII. Felicis v. 64. *Appia qualis erat soror illa Philemonis olim.*

r) Onesimus servi nomen etiam apud Sveton. Galba c. 13. è Mureti emendatione XV. 11. Var. lect & Onesimus Plutarchi servus apud Galen. de optimo docendi genere. Plures in antiquis inscriptionibus apud Gruterum p. 900, 13. 987, 8. &c. & Sponium p. 73. Misc. Sic Onesiphorus l. 59. D. de Manumissis testamento & *Utilius* apud Capitolinum in Marco c. 29 *Chresimus* libertus Augusti apud Gruterum p. 485, 2. *Utilia* & *Χρησὴ* vel *Χρησίμη*, nomina ancillarum. Vide Menagii c. 31. amœnitatum Juris, & Val. Chimentellum de honore bisellii cap. 8. Ad nomen Onesimi vero quod *utilem* sonat, alludit Apostolus v. 10. *τὸν ποτέ σοι ὄχρησον, νυνὶ δὲ σοι καὶ ἐμοὶ ἔσχρησον.*

ne , erudite disputat Zacharias Huberus V. C. diff. Juridico Philologica 2. seq.

Epistolæ ad Philemonem brevitatem suam profuisse, ut Marcionis falsarias manus effugeret , testatur Tertull. V. 21. & Hieron. præf. commentarii ad hanc Epist. postquam dixisset quosdam nolle eam inter Epistolas Pauli recipere , caussatos non semper Apostolum nec omnia CHRISTO in se loquente dixisse, subjungit: *Pauli esse Epistolam ad Philemonem, saltem Marcione auctore doceantur, qui cum ceteras Epistolas ejusdem vel non susceperit, vel quædam in his mutaverit atque corroserit, in hanc solam manus non est ausus mittere, quia suam illa brevitatis defendebat.* Igitur forte apud Epiphanium T. 1. p. 373. legendum *Ἀλλὰ τὸ ὁ λόγος αὐτῆν, ὃ ἀσπρώφως παρ' αὐτῷ κείσθαι.* Quod vero Theologus insignis Jo. Gerhardus in exegetici loci de S. Scriptura §. 269. notat *Anomæos quoque hanc Epistolam ut more humano scriptam contempsisse, referente Epiphanio hæresi LXXVI.* apud Epiphanium non inveni, licet LXXVI. 6. p. 991. seq. de Anomæis tradit, quod Prophetarum & Apostolorum nomina contumeliis incessere non dubitaverint, & quando urgeri rationum vi ac constringi se viderent, data fuga dicere consueverint, *τῆτο Ἀπόστολος ὡς ἄνθρωπος ἔφη,* hæc Apostolus tanquam homo dixit, abusi ut existimo loco 1. Cor. VII. 12. quo tamen non hominis erroribus obnoxii opinionem Paulus opponit præcepto DEI, sed Apostolicam sententiam diserto *κυεῖς* hoc est CHRISTI versantis inter terris mandato subjungit.

14. *Epistola ad Hebræos* Hierosolymitanos s) post Jacobum minorem A. 62. martyrio affectum, sed ante excisam Hierosolymam scripta ex Italia t) (ut habet vetus inscriptio & Euthalius p. 668.) missa per Timotheum, postquam Roma è primis vinculis dimissus Paulus esset. u) Huic enim Epistolam tribuere videtur Petrus posteriore Epistola III. 15. & variis argumentis atque testimoniis Paulo vindicare aggressi sunt tum alii, tum qui instar omnium esse potest Frid. Spanhemius libro de auctore Epistolæ ad Hebræos. x) Hebraice scripsisse Paulum

s) Lud. Cappellus in Hist. Apostol. Jo. Braunius lib. I. select. sacr. c. 11. Beza &c.

t) Hebr. XIII. 24. *ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ Ἰταλίας.* 23. *Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολαυμένον μεθ' ἡμῶν ἐάν τυχὸν ἔρχηται, ὁψομαι ὑμᾶς.*

u) Conf. Frid. Spanhem. F. T. 2. Opp. p. 226. seq.

x) Prodiit separatim primum A. 1658. 8. deinde à Lud. de Tena cum aliorum Viror. doctor. ad eandem Epistolam lucubrationibus Lond. 1661. fol. Denique T. 2. Operum Spanhemii libro secundo Misc. sacr. p. 171. seq.

lum Clemens Alex. apud Euseb. VI. 14. Hist. & unius illius fide quasi Hebræ⁹ ad Hebræos non aliter quam ea lingua scribere potuerit, Euseb. y) ipse III. 23. Euthalius p. 670. Cosmas Indoplevstes V. p. 255. Theodorit⁹, Theophylactus, & in catalogo Hieronymus affirmant. Græcam versionem Clemens Alex. *Luca*, Eusebi⁹ III. 38. *Clementi* Romano tribuit, quod nonnullis placuisse refert etiam Gobarus apud Photium Cod. CCXXII. atque ob dictionis similitudinem magis probatur Theophylacto. Sed Græca quæ hodie habemus originarium esse auctoris sacri contextum, argumentis non contemnendis post Calvinum probat laudatus Spanhem⁹ part. 3. cap. 2. Millius præf. ad N. T. p. 11. seq. Blondellus prolegom. ad Pseudolysidorum p. 44. seq. Heidegger⁹ in Enchiridio Biblico p. 943. & Jac. Cappellus Obs. ad N. T. p. 109. 112. seq. neque audiendi qui cum Widmanstadio Syriacam versionem hujus Epistolæ pro fonte venditant, aut cum Hallensibus T. 7. Observatt. select. p. 268. contendunt *indubitatis & invictis argumentis probari posse, quod Hebraice primum scripta fuerit*, cum ex tota antiquitate ne unus quidem possit proferri testis qui Hebraicam viderit. In Oriente usque quaque à primis usque temporibus receptam constat, sed in Occidente z) quidem à nonnullis de ea dubitatum, ut testatur Eusebius III. 3. VI. 11. & 14. Hist. & Hieronymus ad Es. VI. & VIII. ad Matth. XXVI. & Epist. 129. ad Dardanum. Inter primos fuit *Cajus* adversus Montanistas disputans, de quo Eusebius VI. 14. Hieronymus in Catalogo. & Photius cod. 48. qui ab *Hippolyto* quoque eam rejectam testatur cod. 21. Amphilocheus sive Nazianzenus carmine ad Seleucum:

Τινὲς δὲ φασὶ τὴν πρὸς Ἑβραῖους νότον,
οὐκ εὖ λέγοντες, γνησίαν δὲ ἢ χάριν.

Neq; Philastrius præter eundus qui hæresi LXXXVIII. *non tamen* inquit, *in Ecclesia leguntur populo nisi tredecim Epistolæ Pauli, & ad Hebræos interdum. Et in ea quia rhetorice scripsit sermone plausibili* (confer Origenem apud Euseb. VI. 25. p. 227. Hist.) *inde non putant esse ejusdem Apostoli. Et quia & factum CHRISTUM dicit in ea, unde non legitur, de pœnitentia autem propter Novatianos æque.* Novatianos quidem ad hanc Epistolam provocasse, præter Epi-

y) At Eusebius in Psalms à Clariss. Montfaucono editus p. 15. observat Paulum in hac Epistola versione Interpretum usum, uti Hieronymus quoque in Es. VI. quo ipso eam Græce primitus scriptam agnoscunt. ὁ δὲ Ἀπόστολος νομομαθὴς ὑπάρχων ἐν τῇ πρὸς Ἑβραῖους τῇ τῶν ὁ ἐχρήσατο.

z) Confer Rich. Simonem lib. 1. Hist. Crit. N. T. c. 16. lib. 2. p. 95. & Jac. Basnage Hist. de l'Eglise T. 1. lib. VIII. c. 6.

Epiphanium hæresi LIX. testatur Eulogius apud Photium cod. CCXXX. Sed Arianos voluisse sollicitare hujus auctoritatem Epistolæ docet Theodoritus in limine commentarii, cui congruit quod Epiphanius LXIX. 37. illam ab Arianis rejici affirmat, & Epistolam ad Hebræos ἐκ ἐκκλησίας λατρεύοντες objicit Anomæus Athanasio I. de Trinitate, cui respondens ille, ἀφ' οὗ, inquit, κατηγγέλη τὸ Ἐυαγγέλιον χριστοῦ, Πάυλος εἶναι πεπίστευται ἢ Ἰππολύτη, καὶ μετ' αὐτῆς εἰσιν Ἰππολύται ἰδὲ αἱ πᾶσαι τὸ Πάυλος.

S. Barnabæ à nonnullis tributam esse tradit Philastrius hæresi 88. Hieron. in Catalogo ubi de Paulo Apostolo differit, & respicit ad Tertulliani cap. 20. de pudicitia. Placuit hæc sententia etiam viro docto Jo. Cameroni. Sed Barnabæ qui nunquam fuit in Italia esse non posse probat Frid. Spanhemius part. 2. cap. 8. & Rev. Thomas Ittigius diss. de Patribus Apostolicis pag. 172. seq. & 182. B. Luthero in XXVIII. Genes. auctor visus est *Apollo* a) ille Alexandrinus, cujus Act. XVIII. 24. & in priore ad Corinthios I. 12. III. 4. & c. Tit. III. 13. & in Epistola Clementis Romani cap. 47. mentio. Quanquam vero hanc sententiam, si à Paulo discesseris, verisimillimam Spanhemius esse fatetur, probatam quoque Joanni Clerico T. IV. Bibl. selectæ p. 410. tamen refellitur ab eodem Spanhemio part. 2. cap. 9. neque parvi ponderis est quo inter alia utitur argumentum, quod ne unus quidem veterum hoc tradidit. *Lucam* esse auctorem, post alios non ita pridem scripsit Elias Boherellus V. C. in notis ad eruditam suam versionem Gallicam librorum Origenis contra Celsum pag. 143. *Epistolam ad Hebræos Pauli esse vetus est & communis opinio. Ego præter cetera animum inducere non possum ut credam Paulum qui nihil se à quocquam accepisse aut doctum fuisse asserit Galat. 1. v. 12. velle de se ipso tanquam Apostolorum auditore loqui, quod facit b) auctor Epistolæ ad Hebræos cap. 2. vers. 2. At sic Lucas Evangel. cap. 1. vers. 2. Multaque sunt cur hanc Epistolam Lucæ adscribendam putem. Nam ut omittam ipsum cum Timotheo Pauli comitem fuisse, Act. XVI. 3. & 10. XXVII. & 37. & Hebr. XIII. 23. ne reliquis im-*

X

morer

a) De hoc Apolline Alexandrino quem Corinthiorum Episcopum vocat Hieronymus ad Tit. 3. videndus Jo. Prideaux p. 463. seq. Opp. & Clariss. Vitringa III. 21. Obs.

b) Hoc argumentum movit D. Lutherum, Lucam Osiandrum aliosque de quibus B. Gerhardus in exegeſi Loci de S. Scriptura §. 274. ut Paulum auctorem esse negarent. Sed per communicationem Paulus ait εἰς ἡμᾶς, respiciendo magis ad Hebræos, quibus scribit, quam ad se. Confer quæ ad eum locum respondet Seb. Schmidius ὁ μακαρίτης p. 168. seq. & Spanhemius de auctore Epist. ad Hebræos part. 3. c. 5.

morer quæ aliunde duci possunt argumentis, monere obiter contentus ero de quibusdam vocibus Lucæ particularibus quæ in Epistola ad Hebræos occurrunt, ut est *Ἰπρίσιν* pro scribere Epistolam, Act. XV. 20. & XXI. 5. Hebr. XIII. 22. *ἡγούμενοι* pro Verbi ministris, Act. XIV. 12. & XV. 22. Hebr. XIII. 7. 17. & 24. item vox *ἀρχιερέως* Act. III. 15. & V. 31. Hebr. II. 10. & XII. 2. quæ nescio an aliis observata fuerint, certe non memini. Sed non sunt hæc pauca ita Lucæ particularia, ut non ab alio illius ætatis scriptore sacro usurpari potuerint eodem sensu. Et longe plures Paulinas locutiones in Epistola ad Hebræos demonstravit Spanhemius part. 2. cap. 1. seq. qui Lucam auctorem non esse multis disputat cap. 7. cui adde si placet Eliam du Pin. T. 2. prolegom. Bibl. p. 56. Eodem loco docet Spanhemius scriptorem non esse c) *Clementem Romanum* qui Hebræos nunquam docuit, & ipse testimoniis ex Epistola ad Hebræos utitur, de quo vide etiam sis Rev. D. Ittigii diss. de Patribus Apostolicis p. 231. seq. Nam illud quidem omitto quod c. 9. ab eodem Spanhemio docetur auctorem non posse esse *Marcum*, neq; *Tertullianum* denique, si tamen cuiquam tam absurda opinio in mentem venire potuit, ut testatur Sixtus Senensis.

A *Marcione* rejectam Epistolam ad Hebræos (& forte à *Basilide*, quem cum Marcione Hieronymus conjungit) auctor est Epiphanius XLII. 9. Idem de Marcione licet ex Tertulliano colligere, & diserte scribit Hieronymus præfat. in Epist. ad Titum. Latinorum quorundam quam dixi opinionem Paulo hanc Epistolam abjudicantium à Marcione descendere existimavit Sandius in Hist. Eccles. p. 148. Sed parum credibile est hæretici hominis, *ὡς Ἰεσὺς* suæ servientis auctoritatem Catholicos scriptores sequi voluisse. Arianis à quibus similiter in dubium vocatam Epistolam ad Hebræos jam retuli, succenturiantur recentiores Sociniani quidam, atq; ex his Gregorius Enjedinus, contra cujus objectiones illam vindicatam videre est in Fevrbornii Theologi egregii Giessensis anti Enjedino, & Hoornbekii Socinismo profligato T. 1. p. 23. seq. Cajetanus quoque præfat. ad Epist. ad Hebræos, quoniam, inquit, *Hieronymum sortiti sumus regulam ne erremus in discretionem librorum Canonorum, nam quos ille Canonicos tradidit, canonicos habemus, & quos ille à Canonicis discrevit, extra Canonem habemus, ideo dubio apud Hieronymum auctore hujus Epistolæ existente, dubia quoque redditur Epistola, quam nisi sit Pauli, non perspicuum est Canonicam esse. Quo fit, ut ex sola hujus Epistolæ auctoritate non possit, si quod dubium in fide accideret, determinari.* Sed Cajetanum socii Ecclesiæ suæ vel dese-

c) Clementem pro auctore habuit Patricius Junius, cui Clementis Epistolam debemus.

deserunt vel refellunt. D. Lutherum quoque nostrum de hac Epistola durius aliquando locutum esse non diffiteor, veritum ne per illam Novatiani vel Montanistici errores stabilirentur, atque auctoritate veterum quorundam Catholicorum latinorum Doctorum abreptum.

Epistolas Pauli vel omnes vel plerasque rejecerunt *Ebionitæ* utriusque generis, & *Encratitæ*, teste Origene libro quinto adversus Celsum extremo. Idem de *Helcesaitis* tradit Origenes in Ps. 82. sed ex Epiphanio XXX. 3. constat affines hos Ebionitis fuisse, quorum in Paulum calumniastangunt idem Epiphanius XXX. 16. & 25. Eusebius III. 27. Hist. & Theodoritus lib. 2. hæret. fab. c. 1. De Encratitis sive Severianis quoque idem Eusebius IV. 29. βλασφημῶντες ὃ Παῦλον τὸν Ἀπόστολον ἀρετῶσιν αὐτῶν τὰς ἐπιστολὰς μήτε πρᾶξεις τῶν Ἀποστόλων καταδεχόμενοι. Hieronymus præf. ad Titum: *Sed Tatianus Encratitarum Patriarches, qui & ipse nonnullas Pauli Epistolas repudiavit, hanc vel maxime, hoc est ad Titum, Apostoli pronuntiandam credidit, parvipendens Marcionis & aliorum* (Basilidem eodem loco nominaverat) *qui cum eo hac in parte consentiunt, assertionem.* De eodem Tatiano Eusebius: & ὃ Ἀπόστολος φασὶ πολυῶσαι πινὰς αὐτὸν μετὰ φρεσίν φωνὰς ὡς ἡπιδιορθούμενον d) αὐτῶν τὴν τῆς φρεσέως σύνταξιν. Victor Capuanus de Tatiano: *Sed & dictis Apostolicis manus profane emendationis, vel ut dicam verius corruptionis dicitur intulisse.* Marcion vero recepit Pauli Epistolas tantum decem, alioque ordine, & passim interpolatas ac truncas, 1. ad Galatas, 2. & 3. utramque ad Corinthios, 4. ad Romanos, 5. & 6. utramque ad Thessalonicenses, 7. ad Ephesios quam ipse inscripsit ad Laodicenses. 8. ad Colossenses, 9. ad Philemonem, & 10. ad Philippen- ses. Vide si placet Clarissimi Jo. Rodolfi Wetstenii notas in Adamantii dialogos contra Marcionitas p. 18. seq. De *Manichæis* patet ex Augustini lib. IX. contra Faustum, quod Pauli Epistolas ita admiserunt, ut dicerent vel Apostolum cum videtur sibi contradicere, sententiam suam retractasse, vel ab aliis inserta quædam illi esse aliena. *Veruntamen si ejus est & prior illa sententia, nunc emendata est: sin fas non est Paulum in emendatum dixisse aliquid unquam, ipsius non est.*

X. Simon Bethsaidensis, Bar Jona sive filius Joannis, cognomento PETRUS, Andreæ frater, ἡ ἀπαρχὴ & κυρία ἡμῶν, e) ὁ τῶν Ἀποστόλων

X 2

d) Conf. Rich. Simonis Hist. Crit. N. T. lib. I. p. 368. seq.

e) Vide Blondellum in Pseudo-Isidoro pag. 45 seq. ac de reliquis Petri prærogativis Chamerum T. 2. panstratiæ Cathol. T. 2. lib. XI. c. 14. seq. ad 19. & M. Antonium de Dominis IV. 1. Dreieri Controvers. cum Pontific. diss. IX. & X.

ἐλὼν πρῶτον, ὡς πρῶτον ὁ πατὴρ τὸν υἱὸν ἀπεκάλυψεν, ὃν ὁ χριστὸς εὐλόγως ἐμακάρισεν, ὁ κλητὸς καὶ ἐκλεκτός, καὶ σωεστός καὶ σωοδοίπορος, ὁ καλὸς καὶ δοκιμασθητής, ut celebratur à Pseudo Clemente in Epistola ad Jacobum. Judæis maxime f) ad Evangelium convertendis à Domino missus Galat. II. 7. post Apostolatū atque εὐαγγέλιον περιπατήσας per plures annos gestum denique crucifixus capite ad terram verso g) CHRISTUM suum martyrio honoravit Romæ Anno Neronis XIV. CHRISTI LXVIII. De Vita & martyrio Petri præter eos quos supra in Paulo memoravi, consules Acta Sanctorum XXIX. Januar.

Epistola prior Petri, quam *majestuosam* Jos. Scaliger appellabant, scripta est Judæis h) CHRISTI nomen professis ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις Διαπορεῶς Πόντου (hinc Epistola ad Ponticos dicitur Tertulliano & Cypriano) Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας. Confer Salmas. Appar. de primatu Pontificis p. 19. & 45. seq. Græce utique, non Hebraice ut Baronio ad A. C. 45. n. 29. visum, quasi *Marcus* Græce vertisset. Nam quod Hieronymus Epist. 150. ad Hedibiam ait *duas Epistolas quæ dicuntur Petri, stylo & charactere discrepare, structuraque verborum*, non linguarum diversitatem intelligit, sed rationis dicendi. Jam sub Claudio datam putat Grotius ad II. 13. sed A. C. 54. atque adeo Neronis anno primo H. Dodvvelus diff. 1. Cyprianic. §. 5. Ligtfootus plane reducit ad A. C. 65. sed præplacet mihi media sententia quæ Epistolam hanc refert ad A. C. 61. Neronis VII. Romæ scriptam tradunt ὑπογραφαί, ex V. 13. Salutat vos ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτή, i) per Babylonem enim Roma ab Eusebio & aliis veteribus k) intelligitur, etiam à recentioribus non paucis ut Valesio p. 33. ad Euseb. Grotio ad Epist. Petri & appendice de Antichristo T. 3 Opp. Theol. p. 488. Sed forte uti simplici⁹ ita rectius sentiunt ii qui de Babylone Seleuciensi Asiatica accipiunt, ut præter Scaligerum, Salmasium aliosq; Petrus de Marca VI. 1. operis de Concordia Sacerdotii & Imperii, Syncell⁹ p. 332. de hac Petri loquens Epistola: μνηται καὶ ἐν αὐτῇ Μάρκος (ἡ εὐαγγελιστὴς p. 331.) καὶ τῆς πόλεως Βαβυλῶν, ἄλλοι δὲ ἰσχυρῶς γεγραπτά φασίν. *Petri phrasin multo esse perplexiorem quam Pauli-*

f) Confer Frid. Spanhemium T. 2. Opp. p. 342. seq.

g) Hieron. cap. I. Catalogi. Ceterum à crucifixione Petri patet Petrum non fuisse civem Romanum. Paulus enim quod civitate Romana gauderet, decollatus fuit.

h) Jo. Braunius lib. I. select. sacr. c. 13.

i) Alludit ad Electæ nomen, cui Epistolam secundam inscripsit S. Joannes.

k) Vide B. Gerhardum in exegesi Loci de S. Scriptura §. 271. Martinum Hanckium V. C. lib. 2. de Rom. rer. scriptoribus p. 54.

Paulinam, Erasmi iudicium est in præfat. ad suam Paraphrasin. Idem in loco 1. Petri V. 12. suspicatur priorem aliquam Epistolam l) hujus Apostoli memorari, quod visum etiam Grotio & in Observatt. sacris Paulo Colomesio. Verum rectius alii de hac ipsa Epistola sua loqui contendunt Petrum, ut notavi in Codice Apocrypho N. T. p. 906.

Posterior Petri ad eodem scripta est & eodem auctore ut III. 1. ipse testatur: *ταύτην ἤδη, ἀγαπητοὶ, δευτέραν ὑμῖν γράφω Ἐπιστολήν.* Et initio Epistolæ: *Σίμων Πέτρος δὲ καὶ Ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ.* adde I. 18. Sed scripta longe serius, paulo ante quam martyrium Romæ A. C. 68. Apostolus subiret. Vide I. 14. Priorem ab omnibus receptam, at posteriorem ab Antiquioribus ἐνδιαθήκον haud fuisse habitam, scribit Eusebius III. 3. Hist. quem alii sequuntur. Petro eam vindicat adversus Grotium Calovius, Hammondus, Rich. Simon 1. Hist. Crit. N. T. p. 197. seq. Campegius Vitringa IV. Obs. S. p. 973. Gvil. Caveus in vita Petri sect. X. num. VI. Diversum à priore Epistola stylum alii diverso interpreti tribuunt, qui in priore fuerit Marcus vel Silas, in posteriore Glaucias: Sed alii verisimilius hoc ni fallor à diverso repetunt tempore m) & ætate scriptoris. Sane nonnulla n) ex ea transtulit Judas in suam, palamque testimonio illius usus est. Hanc itaque in sacrorum librorum serie inter Catholicas posuit Clemens Alex. in libris ὑποτυπώσεων, & Athanasii postmodum Synopsi, & Gregorii Naz. carmini in quo sacri percensentur libri, inseri merita est.

IX. JACOBUS minor Alphei F. frater o) DOMINI, circa A. C. LX. Hierosolymis scripsit Epistolam Catholicam sive ἐγκύκλιον, X 3 sive

l) Erasmi verba hæc sunt: *Cum in priore Petrus testetur se scripsisse per Silvanum, & in posteriore aperte testetur eam esse secundam, non video qui res possit explicari, nisi aut posterior Petri non sit, aut Silvanus eam scripserit jussu Petri. Quod si hæc ab ipso Petro scripta sit, videtur tres scripsisse, quarum prima interciderit.*

m) Jac. Basnage Hist. de l'Eglise T. 2. p. 425. *Mais pourquoy ne dit on pas plutôt que St. Pierre étoit fort âgé lors qu'il écrivit cette seconde lettre. Il alloit mourir, & le Saint Esprit qui anime les hommes ne change point leur style ni leur caractère: au contraire il s'accommode à leur temperament & leur âge. Le style des Auteurs sacrez est peutetre different comme celui des autres hommes.*

n) Huëtius demonstrat. Evangel. P. 41.

o) Vide Combefis T. 1. Auctar. noviss. Bibl. PP. p. 543. D. J. Georgii Dorshei semestre Tiburtio Dionysianum pag. 210. seq. ubi refellitur etiam pseudoDexter qui Jacobum Majorem Zebedei F. ad Judæos per Hispaniam dispersos Epistolam scripsisse affirmat. Frater CHRISTI poro vocatur Jacobus, quia ex matris ejus sorore genitus.

sive ut nonnulli p) vocant Canonīcam, ad Judæos maxime q) Christianismum amplexos qui usque quaque dispersi degebant. Ταῖς δ' ὁδοῖς καὶ φυλαῖς πάς ἐν τῇ Διαπορᾷ. r) Cæsarius quæst. 78. Ἐπιστέλλων τῇ ὑφ' ἡλίου ὁ θεὸς Ἰάκωβ. Syncellus ad A. C. 37. p. 329. τὸ τῷ ἐτὶ διωγμῷ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ γινομένῃ, πολλὰ μὲν τῶν πιστῶν διεσπάρησαν, πρὸς δὲ πρῶτον ἐγραψεν καθολικὴν Ἐπιστολὴν Ἰάκωβ ὁ ἀδελφός, τοῖς ἐν Διαπορᾷ τὸ ἐπιγράψας. Grotium vero & Rich. Simonium I. Hist. Crit. N. T. p. 191. seq. qui non Jacobum Zebedei neque Jacobum Alphei, sed diversum ab utroque Apostolo Jacobum Justum Hierosolymorum Episcopum auctorem hujus Epistolæ faciunt, confutant Coulanus & Majus in libris Simonio oppositis. Veteres nonnulli Eusebio II. 23. Hist. teste eam pro spuria habuerunt, neque Origenes apud Euseb. VI. 25. inter libros sacros commemorat. *Et ipsa ab alio quodam sub Jacobi nomine asseritur, licet paulatim procedente tempore obtinuerit auctoritatem, ut ait Hieron. in Catalogo.* Hinc Erasmus dicere ausus est eam non redolere Apostolicam gravitatem, & D. Lutherus s) cum eandem præcipue Paulo contradicere existimaret, non dubitavit paulo contemptius de illa loqui, sequentibus ejus exemplum Magdeburgensibus & Althamero. t) Sed & ipse hoc postea retractavit Lutherus, & post ejus tempora vix quisquam est inter Christianos repertus qui Apostolicæ ejus auctoritati fidem detraheret. Quod vero scopum præcipuum hujus Epistolæ u) nonnulli esse contendunt confutationem hæreseos Simonis Magi, quæ in fide sola sine operibus spem salutis docuerit esse repositam, procul est profecto à veritate repulsum. Nam fides Simonis Magi x) in ipsum ejusque Helenam, nihil profecto ad fidem de qua Jacobus. Quomodo autem Jacobus cum Paulo conspiret, varie disceptarunt à Reformatis quidem præ-

p) Prologus Hieronymo tributus in Epistolas Cæthol. Cassiodorus c. 8. divin. lect. & Canon Laodicens & Athanasius Epist. 39. festivali.

q) Braunius lib. I. cap. 12. select. sacr.

r) Confer Scalig. ad Euseb. Lightfooti Opera postuma p. 103. seq. Ant. Vandale lib. de Aristea p. 105. seq. Sam. Basnage ad A. C. 37. n. 23. & Jo. Marckii Exerc. textual. pag. 436.

s) Confer Raithii Vindic. versionis Lutheri pag. 642. Gerhardi exegetin Loci de S. Scriptura §. 27. Jo. Musæi contra Erbermann. pag. 110. seq. Rev. D. Mayeri reisenden Lutheraner p. 397. seq. D. Majum examine Criticæ N. T. p. 205. & Bælii Lexicon in Luther, nota (N) seq.

t) Grot. T. 3. Opp. p. 722.

u) Frassenius disquisit. Bibl. p. 739.

x) Vide Rev. D. Tho. Ittigii de hæresiarchis p. 37.

præter Interpretes utriusque Epistolarum Coccejus contra Masenium T. 7. p. 22. Jac. Altingius T. 5. Opp. heptade 2. diff. 4. Turretinus, & Jo. Vorstius singularibus diatribis, Georgius Bullus in Harmonia Apostolica ejusque Apologia adversus Tho. Tullium, Gvil. Cave in vita Pauli sect. IX. Herm. Witsius in diff. adversus Caveum, Franciscus Burmannus p. 116. seq. Exerc. David. Huygenius in diff. de fide, Jac. Gouffetus, &c. è nostratibus videndi D. Jo. Hulsemannus in Harmonia Apostolica adversus Grotium, D. Niemannus in diff. de fide incarnata, & Christoph. Frankius ὁ μακαρίτης Exerc. antiLimborch. p. 337. seq. Equidem si verum volumus, tota res videtur componi posse tribus verbis, cum luce clarius sit merum esse fidei cadaver, (neutiquam vero fidem illam actuosam ac salutis compotem Paulo celebratam) quam veluti ineptam sterilemque Jacobus explodit.

XII. JUDAS Apostolus, Jacobi de quo jam dictum est frater y) Epistolam scripsit postquam secunda jam à Petro edita fuisset, cujus z) nonnulla ad verbum repetit & interpretatur & v. 17. eam videtur singillatim innuere quando ait, ὑμεῖς ὁ ἀγαπητοὶ μνησθήτε τῶν παρερημένων ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων & Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. Ad eosdem adeo scripta est, & iisdem opposita erroribus Gnosticorum a) in quorum Hæresi XXVI. 11. Epiphanius, αἷς καὶ περὶ τέτων, inquit, ἐκινήθη τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῷ Ἀποστόλῳ Ἰούδᾳ, λέγων δὲ ἐν τῇ ὑπὸ αὐτοῦ γραφείῃ καθολικῇ ἐπιστολῇ. Ἰούδας δὲ ὅστις ἐστὶ ὁ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Κυρίῳ λεγόμενος. Quamquam vero tanquam Apostolica Epistola testimonium habet ab antiquissimis scriptoribus Tertulliano, Clemente & aliis, tamen de ea dubitatum esse à quibusdam, propter Henochi maxime testimonium, Eusebius & Hieronymus referunt: nec lecta est à Syris. Hinc recentiores etiam nonnulli b) vix ausi sunt eam Apostolicis scriptis accensere, & Gro-

y) De hoc Juda Thaddæo qui ex modestia forte se Jacobi potius quam DOMINI fratrem appellat, & à Juda Ischariote diversus est, videnda Menologia & Menæa 19. Jun. Martyrologia 28. Octobr. singillatim Florentinius ad Martyrolog. Hieronymi p. 170. seq.

z) Erasmus de Judæ Epistola: *Cum Epistola Petri posteriore non solum stylo ac sententiis sed & verbis mire congruit, quadam illius velut interpretans, quale illud de judicio blasphemiam.*

a) Confer Hammondu ad 2. Petri 2. & Epist. Judæ, & Campegium Vitrinam V. C. Observatt. sacr. IV. 9. p. 973. seq. Josuæ Glanvilii serm. 2. de charitate Catholica.

b) In his D. Lutherus quoque noster, Confer Sam. Pomarii prolegomena ad Epist. Judæ p. 11. seq.

Grotio plane in mentem venit auctorem hujus Epistolæ statuere non Judam Apostolum, sed Judam Episcopum XV. Hierosolymitanum qui fuit Hadriani temporib⁹, paulo ante Barchochebam, & Carpocratianorum maxime errores perstringere voluerit. Grotium confutant Rich. Simon I. Hist. Crit. N. T. p. 201. seq. Campegius Vitringa Obs. sacr. p. 973. seq. & Gvil. Caveus in vita Judæ Apostoli, tum Calovius, Hammon-
 dus, Coccejus, Gomarus.

XIII. Hactenus de libris N. T. ἐνδιαθήκοις breviter dictum esto, quibus multa Apocrypha jam olim (ab hæreticis maxime) adjuncta fuisse constat. Eximiam quandam præ illis & antiquitatem & auctoritatem à viris quibusdam doctis, H. Dodvvello, J. Ernesto Grabio & nuper à Jo. Millio tribui video *Evangelia* duplici, quorum alterum *secundum Ægyptios* dictum fuit, sive quod Apostolorum discipuli & Christiani Catholici in Ægypto illius essent auctores, sive quod Ægyptii illo uterentur c): alterum *secundum Hebræos*, scriptum Hebraice, quod legerunt Nazaræi qui ex Hebræis sive Hebraïstis nomen CHRISTO dederant, legis Mosaicæ simul observantes. Sane perantiqua hæc scripta esse (licet ante Lucæ Evangelium composita, cum viris doctis præstare nolim) satis demonstrant testimonia ex illis petita ab utroque Clemente, Ignatio, Papia & aliis. Fragmenta Evangelii secundum Ægyptios exhibui in Codice Apocrypho N. T. p. 335. seq. Evangelii secundum Hebræos p. 355. seq. quod posterius in Græcum latinumque sermonem ex Hebraico vertisse se testatur Hieronymus in Catalogo, ubi de S. Jacobo, unde sub *Arami* d) nomine (quoniam in *Aram* sive Syria versabatur Doctor Stridonensis) perstringitur à Theodoro Mopsvesteno apud Photium Cod. CLXXVII. τῆτον καὶ πέμπτον Εὐαγγέλιον περὶ συναπλάσαι λέγει, ἐν ταῖς Εὐσεβίῃς ἔ Παλαιστίνῃς βιβλοθήκαις ὑποπλάττομενον εὐρεῖν.

XIV. Scripta Varia Apocrypha sub CHRISTI, Mariæ & Apostolorum nominibus vario tempore jactata, digessi ac recensui in singulari opere quod jam sæpe memoravi sub titulo *Codicis Apocryphi N. T.* Hamb. 1703. 8. Igitur in præsentī titulos tantum plerosq; perstringam addito quodam observationum veluti spicilegio. Cum illum librum ederem, nondum in manus inciderat meas libellus germanice editus eodem A. 1703. sine loci notatione 8. sub titulo Σύνεσις καὶ ἀπόκρυφαις Ἰησοῦ, sapien-
 tia

c) Hæc ratio magis probatur Clariss. Godofredo Oleario in eruditis Observationibus ad Novi fœderis loca, Lipsiæ nuper editis.

d) Vide si placet dicta à me lib. III. c. 13. §. 15. p. 359.

tia JESU duodecennis in quæstionibus & responsionibus quas admirati fuerunt Judæi, à Rabbino qui præsens interfuit, Hebraico idiomate descripta, postea à quodam Christiano in Græcam translata linguam & è Græco MSto Budensi Germanice versa. Sed quicumque librum legerit, facile intelliget recens haud dubie compositum, neque ex Hebraico vel Græco conversum aut è Bibl. Budensis vetusto Codice Græco depromptum, sed à Germano quodam vernacula lingua compositum, quasi hujusmodi armis aut defensoribus istis indigerent sacra de DEO Triuno & CHRISTO Θεανθρωπῶν dogmata. Scripta CHRISTI præter Ethnicos apud Augustinum e) requirunt etiam Muhamedami, ut paret ex his verbis Ahmet ben Abdala in Epist. ad Emanuelem Portugalliæ Regem & Mauritium Principem Auriacum quam cum confutatione sua nuper edidit Rev. D. Zacharias Grapius Rostoch. 1705. 4. p. 116. *Dicant jam Christiani, si CHRISTUS est DEUS, & venit ut Magister hominum, ubi sunt libri, scripta vel præcepta quæ reliquit?* Feruntur etiam apud Muhamedanos dicta quædam Sospitatoris nostri, quæ in Evangeliiis nostris haud leguntur. Ex his sunt quæ collegit Levin⁹ Warnerus in notis ad centuriam proverbiorum Persicorum proverb. LXI. p. 30. seq. *Dixit JESUS filius Mariæ, super quo pax sit: Qui opibus inhiat, similis est ei qui aquam maris potat: is quo plus bibit, sitim plus provocat, nec bibere desistit donec pereat.*

Dixit JESUS filius Mariæ Joanni filio Zachariæ: Cum quispiam aliquid de te commemorans vera loquitur, Deum lauda: Si mendacia profert, magis Deum lauda, augetur enim opus tuum (bonum) in catalogo operum tuorum, idque sine omni tuo labore, hoc est illius bona opera in catalogum tuum referuntur.

JESU beatæ memoriæ aliquando Mundus visus est instar anus decrepitæ esse, cui ille, quot, inquit, maritos habuisti? Ipsa adeo multos se habuisse respondet, ut numerari non possent. Mortui igitur illi, inquit JESUS, te reliquerunt? Imo vero, illa ait, ego occidi & sustuli eos. Tum JESUS, mirum, inquit, est, adeo insipientes esse alios, ut cum viderent quomodo reliquos tractaris, tui tamen amore flagrent, & de aliis exemplum non capiant.

Tempore JESU tres aliquando iter faciebant, qui thesaurum invenientes, esurimus, inquit, ideoq; unus ex nobis abibit & cibum coëmet. Illus ille qui ibat allatum cibum, consultum, inquit, erit, ut cibum veneno inficiam, quo vescentes moriantur, egoq; solus thesauro potiar. Quod fecit & cibo venenum admiscuit. Sed & duo illi viri inter se convenerant, ut cum cibum apportaret, eum interfice-

Y

e) Vide Cod. Apocryph. N. T. p. 304.

terficerent, quo soli thesauro fruerentur. Cum igitur cibum veneno mixtum afferret, eum occiderunt. Et ipsi cibum illum venenatum comedentes, statim sunt mortui. Cum ecce JESUS transiens cum Apostolis suis dicebat: Hæc est conditio Mundi! Videte quomodo ternos hosce tractaverit, & ipse tamen post eos in statu suo perseveret. Væ illi qui petit Mundum ex Mundo.

Macarius Alexandrinus sub extremum homiliæ XII. videtur dictum aliquod CHRISTI proferre quod in Evangelistis frustra quæsieris. Δια τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει, ἡγαπῶν (οἱ Ἀπόστολοι) τὸν Κύριον. Λοιπὸν ὁ Κύριος ἔλεγεν αὐτοῖς. Τί θεωρεῖτε τὰ σημεῖα; Κληρονομίαν μεγάλην δίδωμι ὑμῖν, ἣν οὐ ἔχει ὁ κόσμος ὅλος. Propter signa quæ (tum ipse tum per illos) faciebat, Dominus ab Apostolis diligebatur. Ceterum hic ad eos, quid miramini, inquit, signa hæc? Hereditatem magnam do vobis, quam universus mundus non habet. Non dubito tamen Macarium respexisse ad Luc. X. 17 - 20. atque aliis verbis expressisse quæ apud illum Evangelistam legerat. Idem homilia XXXVII. sub init. Ἀλλ' ἀκούων ἔκρυψε λέγοντ' ὁπισμελεῖσθαι πίστεως καὶ ἐλπίδος δι' ἧν γεννᾶται ἡ Φιλόφρων καὶ Φιλάνθρωπος αἰράνη, ἡ τὴν αἰώνιον ζωὴν παρέχουσα. Sed audiens Dominum jubentem studere fidei ac spei per quæ generatur charitas erga DEUM hominesque, quæ operatur in Vitam æternam. In hoc loco Macarius non unum aliquem locum Evangelistæ, aut singulare CHRISTI dictum, sed universam Evangelii summam suis verbis complexus esse videtur. Idem de plurimis aliis veterum locis dici poterit.

In eodem Codice Apocrypho præter integra descripta à me & testimoniis censuris atque animadversionibus illustrata, latine quidem Evangelium Nativitatis Mariæ, Evangelium Infantiae (à Clariss. H. Siskio versum ex Arabico) & Evangelium Nicodemi, additis Pilati Lentulique Epistolis, Abdiæ Acta Apostolorum, Mariæ Epistolas tres & Paulinas ad Senecam, Joannis item litteras breves ad quendam hydropicum: Græce & latine vero Protevangelium Jacobi, Evangelium Thomæ extrema parte mutilum, Pilati relationem ad Tiberium, hætenus ineditam: Epistolam CHRISTI ad Abgarum, Epistolam Pauli ad Laodicenses & Petri ad Jacobum: habes de Evangeliiis Apocryphis circiter quinquaginta, 1) Evangelio secundum Ægyptios, 2) Evangelio æterno, 3) S. Andreæ, 4) Apellis, 5) Duodecim Apostolorum 6) S. Barnabæ, 7) S. Bartholomæi, 8) Basilidis, 9) Cerinthi, 10) Desposynorum narratione de genere CHRISTI, 11) de Ebionitarum Evangelio. 12) De Evangelio Encratitarum, 13) Evæ, 14) Gnosticorum εἰς ὄνομα τῶν μαθητῶν. 15) De Evangelio secundum Hebræos. 16) De

De Evangeliiis quæ falsavit Hesychius. 17) Jacobi utriusque Evangeliiis. 18) De libro Infantia Salvatoris. 19) S. Joannis de transitu B. Mariæ. 20) Evangelio Judæ Thaddæi, 21) Judæ Ischariotæ, 22) Leucii, 23) De Evangeliiis quæ falsavit Lucianus, f) 24-26) De tribus Manichæorum Evangeliiis. 27) De Evangelio Marcionis, 28) libro de S. Maria & obstetrice, 29-30) De S. Mariæ interrogationibus majoribus & minoribus. 31) libro de Nativitate Salvatoris. 32-34) libro triplici de nativitate & libro de transitu S. Mariæ. 35) Evangelio Matthæi Hebraico quo usi Nazaræi g) 36) S. Matthiæ Evangelio. 37) De narratione sub Justiniano Imp. reperta h) de genere CHRISTI. 38) De Evangelio Nicodemi. 39) S. Pauli Evangelio. 40) Evangelio perfectionis. 41) De Evangelio S. Petri, 42) S. Philippi, 43) Simonianorum, 44) Evangelio secundum Syros, 45) Tatiani, 46) Thaddæi, 47) S. Thomæ, 48) Valentini, 49) De Evangelio vivo & 50) Hieron. Xavierii Historia CHRISTI Persice scripta. Timotheo quoque Evangelium tribuunt in Menæis suis Græci die XXII. Januarii.

Persecutus præterea sum in eodem volumine præter Abdiam Acta Apostolorum Apocrypha quæcunque, Achajæ presbyterorum & Diaconorum Epistolam de passione S. Andreæ. Andreæ ejusdem *πράξεις*, Acta Apostolorum quibus usi sunt Apostolici sive Apotactici, Clementis Romani recognitiones, Cratonis libros X. de gestis & passionibus Apostolorum, Acta Apostolorum quibus usi sunt Ebionitæ, & Encratitæ: Acta i) Joannis: Leonidæ & Neocharidis sive Xenocharidis Acta sub Anomine S. Andreæ postoli edita: Leucii Charini Manichæi Acta sub SS. Joannis, Petri, Thomæ, Andreæ &c. vulgata nominibus, Linum de passione Petri & Pauli, Acta Apostolorum quibus usi sunt Manichæi, Marcellum de conflictu S. Petri & Simonis Magi. Anonymi

Y 2

Histo-

f) Leucium non diversum esse ab hoc Luciano contendit Millius prolegom. ad N. T. pag. 37.

g) Fragmentis ex hoc Evangelio allatis p. 368. * adde hæc Hieronymi Epist. CXLIX. ad Hedibiam. quæst. VIII. *In Evangelio autem quod Hebraicis litteris scriptum est, legimus non velum templi scissum, sed superliminare templi miræ magnitudinis curruisse.*

h) Hæc à Chassanæo in catalogo gloriæ mundi parte IV. male tribuitur Lactantio, quanquam ad calcem vetustarum quarundam Lactantii editionum latine exstat.

i) Allatis à me p. 765. seq. veterum locis adde hæc Clementis Alex. in adumbrationibus ad 1. Epist. Joannis: *Fertur in traditionibus, quoniam Joannes Evangelista ipsum corpus (CHRISTI) quod erat extrinsecus tangens, manum suam in profunda misit, & ei duritia carnis nullo modo reluctata est, sed locum manui præbuit.*

Historiam S. Marci Evangelistæ: Joannem Marcum de passione S. Barnabæ, Anonymi Acta S. Matthiæ k) versa ex Hebræo. S. Matthiæ traditiones Clementi Alex. & aliis memoratas. Mellitum de passione S. Joannis Evangelistæ. Memoriam Apostolorum qua usi sunt Priscillianistæ, qui liber blasphemissimas dicitur à Turibio, Laudem & Passiones Apostolorum, Acta Apostolica quibus usi Origeniani, πράξεις S. Pauli, Acta Pauli & Theclæ, Pauli prædicationem, Acta S. Petri, Philalethen Eusebium de passionibus Apostolorum, Acta l) S. Philippi, Prædicationes & διδασκαλίας, διδασκαλίας, ᾠδαὶ, ἀπατάξεις Apostolorum. Polycratem de vita S. Timothei, Prochori Historiam de S. Joanne Evangelista, Acta Apostolorum quibus usi sunt Quartadecimani: Sortes Apostolorum. Periodos sive Acta S. Thomæ, Historiam Petri Persice scriptam auctore Hieron. Xaverio & Zenam Legisperitum de Vita & Actis Titi, fragmenta Apostolorum à Steph. Prætorio Hamb. 1595. 4. in lucem edita: præcepta Petri & Pauli, & Canones atque Symbolum m) Apostolorum.

Denique referuntur à me *Apocalypses* Apocryphæ, liber IV. Esdræ, Revelationes Patriarcharum & Prophetarum, Apocalypsis S. Petri, S. Pauli ἀναβατικόν, Apocalypsis & Visiones: Apocalypsis S. Joanni tributa & diversa à Canonica, Apocalypsis Cerinthis, Apocalypsis miraculosis Cæcilii illustrata commentariis, Apocalypsis S. Thomæ, S. Stephani proto-

k) Non melioris fursuris est quæ Æthiopico idiomate exstat Vindobonæ in Bibl. Imperatoris *Historia Apocrypha de liberatione Matthiæ Apostoli Beryti è carcere & vinculis ferreis*, per orationem quandam beatissimæ Virginis Deiparæ Mariæ: simul etiam *colloquium CHRISTI* Servatoris nostri cum jam memorata beatissima *Matre sua* de multis superstitionis & absurdis nominibus, quibus virtus singularis adscribitur. Vide Lambecium VIII. p. 643. seq. & Nesselii Catalogum Codicum linguar. Oriental. uum. 243.

l) Periodum & Martyrium MS. S. Philippi Apostoli allegat Cangius in glossario Græco, vocabulo κοσμοκράτωρ & alibi.

m) Petrus King ArchiEpiscopus Dublinensis in erudito libro Anglice nuper duplici jam vice, atque inde Belgice apud Batavos, & latine Lipsiæ edito qui inscribitur *Historia Symboli Apostolici*, observat symbolum dictum non à tesseris militaribus vel militari Zona, quam σύμβολον στρατιάς vocat Cæsarius qv. 78. pag. 214. neque à collatione in convivio quæ potius est συμβολή, sed à signis arcanis quæ habebant initiati in Mysteriis gentium, & ab Apulejo ac Firmico *signa*, à Clemente Alexandrio σημεία, τεκμήρια, σύμβολα & ἀπόρρητα σύμβολα appellantur. Arnobio & Firmico *symbola profana religionis*, Plutarcho consolat. ad uxor. p. 611. & Proclo ad Politiam Platonis p. 370. 372. μυσικὰ σύμβολα & συνθήματα. Hujusmodi fuisse verisimile est σύμβολα quæ restitui jussit Julianus parabates teste Sozomeno lib. V. 3. p. 597. licet in alia abeunt viri doctissimi H. Valesius & Steph. le Moynes ad Varia Sacra p. 325.

tomartyris & Hermæ Pastor. Sunt etiam qui jactant Apocalypsin S. Mariæ Virginis de pœnis inferorum, quemadmodum & Gregorii Thaumaturgi Apocalypsis qua per Joannem Evangelistâ mediante Mariâ virgine veram fidem edoct⁹ est, laudatur à Jo. Vecco, Georgio Metochita &c. Vide Leonis Allatli Græciam Orthodoxam T. 2. p. 484. 735. 952. 986. & 1056. Liturgias sive Missas CHRISTI, Petri, Jacobi, Matthæi perstringo p. 314. præter quas à Leontio Scholastico CPol. contra Nestorium & Eutychen memoratur etiam Missa Apostolorum.

In quibusdam Codicibus librorum Novi fœderis scripta etiam virorum Apostolicorum Barnabæ n) & Clementis Romani o) juncta fuisse constat, quamobrem præsentî loco utriusque horum monumenta paucis juvat attingere. Qui plura de illis volet, doctissimorum virorum Tho. Ittigii de Patribus Apostolicis dissertationem p. 170. seq. Gvil. Cavei Hist. litterariam S. E. I. Baptistæ Cotelierii Patres Apostolicos, & W. E. Tenzelii dissertationes selectas consulat.

Epistolam Catholicam p) quæ sub S. Barnabæ nomine fertur, Judaizantibus in primis oppositâ Christianis, Clemens Alexandrin⁹ & post eum alii Apostolo sive viro Apostolico q) tribuere non dubitant, quam inter libros sacros recipi à paucis meruit, unde ἀντὶ λεγομένοις accenset & νόθους r) Euseb. III. 25. Hist. & Hieron. in Catalogo. Post Hierosolymitanum templum eversum scriptam esse, probe observavit Stephanus le Moyne s) & fatetur etiam Jo. Millius t) qui eam refert ad A. C. LXX. Ceterum Clariss. W. E. Tenzelio u) non audeo assentiri, qui ob non-

Y 3

nullas

n) In Nicephori CPol. *συχρομετρία*, quam Anastasius Bibl. latine vertit, scripta N. T. quibus contradicitur hæc referuntur: *Apocalypsis Joannis versuum 4000. Apocalypsis Petri, versuum 5800. Barnabæ Epistola versuum 1306. Evangelium secundum Hebraeos versuum 2200.*

o) Vide veterem Indicem librorum N. T. apud Gvil. Beveregium lib. 2. Codicis Canonum vindicati c. 9. ubi Epistolæ Clementis ad Corinthios libris sacris accensentur. Ac priorem quidem etiam Eusebius sua & superiore memoria in plurimis Ecclesiis frequentatam scribit III. 16 Hist. Utraq; in Codice Alexandrino libris Apostolicis subjicitur.

p) Origenes I. contra Celsum p. 49. γέγραπται δὲ ἐν τῇ Βαρναβᾶ Καθολικῇ ἐπιστολῇ ὅθεν ὁ Κέλσος τὰ χαλαρὰ λαβὼν &c.

q) Christianus Schotanus qui in libro de auctoritate LXX. Interpretum p. 118. duos Barnabas distinguit, refellitur ab If. Vossio de LXX. Interpretatibus p. 147.

r) Confer Sam. Basnage T. 1. Annal. p. 617. seq.

s) Notis ad Varia sacra p. 919.

t) Prolegom. ad N. T. §. 3. & 12.

u) Tenzelius in florum sparsione ad Hieron. de Viris illustribus p. 32. seq. & in dialogis mensuris Germanice editis A. 1696. p. 104. seq.

nullas conjecturas haud plane invictas hanc Epistolam suppositam esse contendit ab Alexandrino quodam ex Judæo Alexandrino Catecheta. Longe minus eam Polycarpi esse, le Moynio crediderim, licet Polycarpi & Barnabæ Epistolas in MSto Codice confusas reperit, cujus generis plures librariorum errores notavit H. Dodv vellus diff. 1. ad Irenæum §. 30. Pars vero posterior Epistolæ Barnabæ parænetica, quæ afuit in Codice Corbejenli, incipitque à verbis: μεταβῶμεν ὃ καὶ Ἰπὶ ἐτίσαν γινώσκω x) καὶ διδασχῆν, videtur esse aliud plane scriptum nescio cujus vetusti scriptoris, sive quale *judicium de duabus viis*, inter Petri Apostoli Apocrypha veteres y) quidam memorant, sive quale ex veteri quadam διδασχῇ occurrit de eodem argumento lib. VII. Constitutt. Apostol. capitibus primis viginti.

Editiones z) Epistola S. Barnabæ.

Primus cum veteri versione latina vulgare instituit *Jacobus Usserius*, sed nondum perfecta editio periit in gravi incendio Oxoniensi A. 1643.

Hugo Menardus, sive ipso jam defuncto *Lucas Dacherius* cum veteri versione & Menardi notis vulgavit Paris. 1645. 4.

Cum notis *Is. Vossii*, ad Epistolam Ignatii calcem prodiit Amst. 1646. 4. Recusa hæc editio Lond. 1680. 4. *Joachimus* quoque *Joannes Maderus* Barnabæ Epistolam cum Vossii notis imprimi curavit Helmst. 1655. 4.

Cum notis *Jo. Baptistæ Cotelarii*, inter Patres Apostolicos Paris. 1672. fol.

Cum *Hermæ Pastore*, additis ad calcem brevibus *E. I. Bernhardi* in Barnabæ Epist. notis. Oxon. 1685. 12. è theatro Sheldoniano, curante Episcopo Ox. *Joanne Fello*, qui laciniam præmonitionis Usserianæ ex incendio servatam præfationi inseruit, & in Epistola ipsa notis brevibus adpersis illustrata lacunas Græci textus ex latina veteri versione & hujus vicissim è Græco suppletas minio distinxit.

Epistola Barnabæ cum Epistola Polycarpi ex fide MS. Codicis confusa in Variis sacris Viri doctiss. *Stephani le Moyne*, cum uberri-
mis

x) De eo utrum ad Gnosticos respexerit Barnabas, ut visum Hammondo, confer D. Tho. Ittigium de hæresiarchis p. 180. seq.

y) Vide sis Codicem Apocryphum N. T. p. 802.

z) Flerasque ante me notavit idem Rev. Ittigius de Patribus Apostol. p. 174. seq.

mis ejus observationibus & annotationibus. Lugd. Bat. 1685.
& 1694. 4.

Cum notis Menardi, Is. Vossii, Cotelarii, Jo. Felli & Ed. Bernhardi, in nova editione Patrum Cotelarii Apostolicorum, cura V. C. Joannis Clerici recusorum Amst. 1698. fol.

Latine in Bibliotheca Patrum Lugdunensi, Tomo I.

Anglice cum Epistolis Clementis, Polycarpi & Ignatii ac Hermæ Pastore, Guilelmo Wakeo interprete. Lond. 1693. 8.

Germanice, cum Epistola Clementis Rom. interprete Godofredo Arnoldo A. 1696. 12.

In Actis Eruditorum A. 1691. p. 198. inter nova litteraria primo loco relatum est Jo. Millium Oxoniæ in colligendis primorum Ecclesiæ doctorum monumentis strenue pergere, proximeque S. Barnabæ Epistolam cum omnium quotquot in eam exstant commentariis & amplissima H. Dodvelli dissertatione ejusque paraphrasi esse editurum. Sed necdum quod sciam ista *ἐκδοσις* lucem vidit, licet Millio jam ante paucos menses, post vix absolutam incomparabilem Novi Testamenti editionem Oxoniæ extincto. Neque prodierunt quæ ibidem in Actis Eruditorum tanquam ad prelum parata laudantur Clementis Romani scripta, Millii notis illustrata.

S. Clementis a) *Romani* Epistola ad Corinthios, pulcherrimum haud dubie post sacras litteras Apostolicæ doctrinæ monumentum, scriptum videtur esse paulo ante templum eversum A. C. LXIX. aliquot annis post missam ad eosdem S. Pauli priorem cujus meminit Epistolam. Neque lectu indigna est Epistola Clementis posterior, quanquam de illa veteres dubitasse constat.

Editiones b) Epistolarum Clementis Romani.

Prima egregii Viri *Patricii Junii* ex Codice antiquissimo sacrorum Voluminum Græco Alexandrino, quibus has Epistolas invenit subjunctas, & priorem cum latina sua versione notisq; eruditis, posteriorem extrema parte mutilam Græce tantum edidit. Lacunas vocabulorum, quæ in MSto legi non poterant (una enim cap. 57. integræ unius vel duarum paginarum lacuna restitui haud potuit) ex

a) Meminit hujus comitis sui atque *συμμεγιστὸς* Paulus Apostolus Philipp. IV. 3.

b) Confer laudati D. Ittigii diss. de Patribus Apostolicis p. 233. seq.

- ingenio c) suppletas distinxit d) minio. Oxon. 1633. 4. Mirifice hoc monumento cum illud vidit delectatus est vir summus Hugo Groti⁹, ut patet ex ejus Epistola 347. Recusa est præclara Juniana editio *Joach. Jo. Madero* curante præmissis nonnullis quibus *ὑποτίθηται* & antiquitas harum Epistolarum adstruitur Helmstad. 1654. 4. Epistola prior cum versione & notis Junii, posterior cum versione *Gothofredi Wendelini* & ejusdem de Clementis atque ejus Epistolarum (nam posteriorem quoque genuinam esse contendit) divinatione. Paris. 1672. fol. in Tomo primo Collectionis Conciliorum Labbeanæ.
- Epistola utraque cum versione & notis *J. Baptistæ Cotelarii*, qui in capita sive sectiones utili instituto distinxit & fragmentum Epistolæ secundæ è Parallelis MSS. Damasceni addidit, in Tomo priore Patrum ejus Apostolicorum Paris. anno eodem 1672. fol.
- Cum versione Junii hinc inde interpolata & notis brevibus *Joannis Felli* Oxoniensis Episcopi, Oxon. 1669. 12. & 1677. 12. in qua posteriore editione capitum distinctio Cotelariana est adhibita.
- Cum versione Cotelarii, & divinatione *Godfr. Wendelini* atque *Pauli Colomesii* notarum spicilegio. Lond. 1687. 8. addita *Tho. Brunonis* dissertatione de Therapevtis Philonis, & fasciculo Epistolarum singularium à variis recentibus viris doctis scriptarum.
- Cum versione & notis Cotelarii, notisque Junii, Felli, & Colomesii: divinatione *Wendelini*, & additamentis *Maderianis*: in nova editione Patrum Apostolicorum Cotelarii, *Jo. Clerico* V. C. curante Amstelod. 1698. fol.
- Cum versione Cotelarii & spicilegio notarum *Pauli Colomesii*, in Bibliotheca Patrum Apostolicorum Græcolatina, qua Clementis, Ignatii & Polycarpi scripta genuina complexus est, præmissa

cru-

c) Feliciter quædam postea supplenda conjecerunt *Pearsonius*, *Fellus*, *Cotelari⁹*, *Colomesius*. Vide & *Jo. Clericum* T. 2. *Artis Criticæ* p. 322. Quod vero doctissimus Junius sibi persuasit Epistolam I. Clementis ab *Hieronymo* olim latine versam fuisse, & illam versionem adhuc in Bibliothecis latere è quodam fratrum *Lobien* Catalogo suspicatus est, in utroque fefellit eum ratio, ut *Rev. Ittigius* probe observavit. Loca quam plurima quæ è sacris litteris *Clemens* laudat, cum editione LXX Interpretum contulit *Christianus Schoranus* lib. de auctoritate LXX. Interpretum p. 108 - - 117.

d) In aliis editionibus vel minoribus typis excusa sunt, ut in *Maderiana*, vel uncinulis inclusa.

erudita sua de Patribus Apostolicis dissertatione Theologus præstantissimus D. Thomas Ittigius Lips. 1699. 8.

Gallice interprete Antonio Teisserio, Avenione A. 1684. *Audito & virum illustrem* (ita Colomesius A. 1687.) *ac eruditorum delictum* Ezechielem Spanhemium, quem & alloqui & mirari nobis contigit in ædibus Lambethanis, primam S. Clementis Epistolam in Gallicum sermonem olim transtulisse, quam Reip. litterariæ, spero, non invidabit vir doctissimus.

Anglice per Guil. Burtonum Londinensem (eundem qui Historiam Græcæ linguæ scripsit) cum notis copiosis, & judicio Clarissimi Cavei haud ineruditis. Lond. 1647. 4. atque iterum Wilhelmo Wakeo interprete, una cum Barnabæ, Ignatii & Polycarpi Epistolis atque Hermæ Pastore. Lond. 1693.

Germanice ex versione Godofridi Arnoldi, una cum Epistola Barnabæ A. 1696. 12.

Belgicè nescio quo auctore Amstelod. 1646. 12. 1656. 4.

Feruntur & aliæ Epistolæ sub Clementis hujus nomine latinè, quæ *decretales* vulgo appellantur, & nulla fide dignæ sunt, ne quidem ullo modo conferendæ antiquitate cum aliis, quanquã itidem suppositis Clementino nomini monumentis, ut sunt: *Canones Apostolorum* LXXXV. *Constitutionum Apostolicorum* libri VIII. (quorum libro septimo videtur etiam comprehendì quæ à quibusdam vocatur *Liturgia Clementis*) *Recognitionum* libri X. qui è sola Rufini versione latine exstant, *Homiliæ Clementinæ* XIX. *Epitome* è Petri periodis & ἀποκρυφῶν, & *Epistola ad Jacobum* fratrem Domini, quæ omnia in Patribus Apostolicis Cotelerii recensita & illustrata habentur. Verum missis hisce, de Canone atq; ordine librorum sacrorum Novi fœderis adhuc pauca mihi dicenda veniunt.

XV. Historiam Canonis librorum N. T. quorum auctoritas vel statim à quo scripti sunt, in Ecclesiis omnibus obtinuit, ita ut qui eos rejicerent pro hæreticis haberentur; vel non statim ita innotuit omnibus, sed interjecto tempore tamen ab universa recepti sunt Ecclesia: exhibuerunt è veteribus quidem Eusebius in Hist. Ecclesiastica & Eusebium fere secutus Hieronymus in Catalogo: Inter recentiores, Theologi nostri laudatissimi Christianus Kortholtus libro de Canone & Jo. Gerhardus in exegefi Loci de Scriptura sacra cap. IX. & X. Philippus præterea Jacobus Hardtmannus de gestis Christianorum sub Apostolis cap. XII. & Jo. Henr. Majus in examine Hist. Criticæ N. T. Tum è Romanæ socii Ecclesiæ Sixtus Senensis in Bibl. sancta, Possevinus in Appa-
Z ratu,

ratu, Baronius in Annal. Huetius in demonstratione Evangelica, Rich. Simon in Hist. Critica N. T. & Lud. Eliasdu Pin in Prolegom. Biblicis & Bibliothecæ scriptor. Eccles. Tomo I. atq; in responso ad Petitdidierim quod tomo VI. adjungitur: Natalis Alex. in Hist. Eccles. Claudius Frassenius in disquisitionibus Biblicis & Gvilelmus Bonjour e) Tolosanus in triduana de Canone librorum sacrorum concertatione, Rom. 1704. 4. dialogo tertio. E Reformatis aliisque Protestantibus Jac. Basnage Historiæ Controversiarum Theolog. Gallice editarum libro octavo, & in præfat. ad Historiam V. & N. T. imaginibus in æ incisis observationibusq; Criticis & moralibus itidem Gallico idiomate illustratam, & in diss. Apologetica adversus Richardsonum: f) Sam. Basnage Tomo primo Annalium Ecclesiasticorum, Jo. Henricus Heideggerus in Enchiridio Biblico, Jo. Leusdenius in Philologo Græco, Tho. Milles ad Cyrilli Hierosolym. Cateches. IV. 22. Daniel Whitby Prolegom. 3. ad Commentaria Anglice edita in N. T. Nehemias Grevv in Cosmologia sacra lib. V. cap. 1. Richardsonus & Stephanus Nye in historica recensione & Apologia Canonis N. T. adversus Amyntorem Jo. Tolandi (qui tamen ipse Tolandus quoque disertis verbis negat se ullum N. T. librum vocare in dubium) Simon Episcopus libro IV. Institt. Theolog. & Jo. Clericus diss. 3. ad Harmoniam Evangelicam, & qui omnium denique industriam vicit Joannes Millius in prolegomenis eruditissimis ad Novum Testamentum.

Quod ad *Ordinem* librorum N. T. attinet, ex veterum monumentis & Codicibus antiquis abunde constat valde diversum illum fuisse, nam & Evangelistæ g) quandoque aliter atque hodie fieri solet juncti deprehenduntur, & Acta Apostolica h) jam præmissa Epistolis Catholicis, jam Apocalypsi: neque Epistolæ Pauli, vel Catholicæ etiam eadem semper ratione collocatæ. Vulgatum tamen ordinem fere probari video ab Eusebio III. 25. Hist. Canone Apostolico LXXXV. Carthaginiensi XXVII. à Nazianzeno carmine XXXIII. aliisque compluribus & scriptoribus & Codicibus. Sed quæcunque de diversa illa collocatione com-

e) Confer Acta Erud. A. 1706. p. 502. seq.

f) Hist. des Ouvrages des Sçavans A. 1704. p. 18. seq.

g) Christianus Druthmarus in cap. 1. Matthæi: *Vidi librum Evangelii Græce scriptum qui dicebatur S. Hilarii fuisse, in quo primi erant Matthæus & Joannes, & posteriores alii duo. Interrogavi Eusebium Græcum, cur hoc ita esset? dixit mihi, in similitudinem boni agricolæ, quos fortiores habet boves, primo jungit.*

h) Vide si placet quæ notavi in Codice Apocrypho N. T. p. 750.

computationeque librorum Biblicorum, non Novi solum sed antiqui quoque fœderis apud veteres observantur, diligentissime annotavit Vir doctiss. hoc ipso anno 1707. Oxoniæ cum magna litterarum jactura denatus Humfredus Hody, parte postrema operis egregii de Bibliorum textibus Originalibus. Oxon. 1705. fol.

XVI. Autographis sacrorum scriptorum pridem deperditis, multi supersunt MSti Codices vario tempore variisque locis exarati, non Græci modo sed & latini, ne de aliis linguis in præsentī dicam, quibuscum si veterum Ecclesiæ doctorum commentarii ac monumenta per omnium à CHRISTO nato sæculorum decursum, & versiones antiquæ quælibet conferantur, clarissime apparebit, non obstante variarum lectionum vi, eadem tamen scripta Apostolica nos hodie legere quæ lectitarunt veteres, etiam primi Christiani, neque quicquam esse ita mutatum, detractum, interpolatum, vel etiam temporū injuria alterationem passum, ut hodie non eadem credenda, speranda, facienda, colenda & observanda nobis proponantur, quæ Apostolis ipsis superstites, in eorum scriptis cœtus fidelium agnovit. Interim haud inutile est varias Codicum lectiones, si sobrie fiat, consulere, non modo ut quantum fieri licet, adhibito judicio Critico, genuinas ab alienis separemus, sed etiam ut rationes quibus interpretes librorum sacrorum plerique sive veteres sive recentes passim usi sunt intelligamus, ad eos vel tuendos aut excusandos vel explicandos vel denique redarguendos. Infinitum esset Codices MStos librorum novi fœderis à viris doctis consultos percensere, nec minus ineptum hoc loco recoquere ea quæ de MSS. disseruit Richardus Simon lib. 1. Hist. Crit. N. T. cap. 29. seq. & in dissertatione Critica libro tertio subjecta, atque Antonio i) Arnaldo opposita, tum novissime Jo. Millius in doctis illis suis & laboriosis ad N. T. prolegomenis. At præcipua quædam attingere, & virorum doctorum qui in codicibus N. T. Græcis maxime & latinis conferendis laudatam posuere industriam, non erit spero ingratum lectori.

Inter antiquissimos Codices Græcos est *Vaticanus* ille Veteris & Novi Testamenti, litteris scriptus majusculis. Alter Codex quem *Alexandrinum* k) vocant, itidem litteris majoribus, universos libros sacri

Z 2

Codi-

i) Arnaldus A. 1691. 12. ediderat librum hoc titulo : *dissertation Critique touchant les Exemplaires sur lesquels Mr. Simon pretend que l'ancienne Vulgate a été faite, & sur le jugement que l'on doit faire de fameux Manuscrit de Beze.*

k) De hoc ita Jo. Millius prolegom. p. 143. *Ut est exemplar N. T. omnium toto orbe longe vetustissimum, ita certe tam ab ipsis ferme Canonis incunabulis vix exstiterisse censeo qui archetypam Evangelistarum & Apostolorum scripturam ipso fidelius expresserit.*

Codicis complexus è dono Cyrilli Lucaris in Bibl. Regia Londinensi. Specimen litterarum illius codicis exstat in Briani Waltoni prolegom. Bibl. 2. Inter *Græcolatinos* antiquissimus facile est celebris ille codex l) Evangeliorum & Actorū, latinam versionem ante Hieronymianam habens adjunctam, quem Theod. Beza A. 1581. Cantabrigiensi Academiae donavit, m) & cujus pars altera esse videtur n) similis omnino codex Epistolarum Paulinarum qui est in Bibl. Regis Christianissimi. Etiam in Bibliotheca S. Germani similis Epistolarum Pauli codex per antiquus græcolatinus occurrit, membranis purpureis, o) litteris aureis descriptus, cujus characterum specimen dat V. C. Jo. Mabillonius Opere de re diplomatica pag. 347. testatus accentus quibus Græca instructa sunt à prima manu adjunctos esse. Aliud specimen characterum Codicis Græci valde antiqui N. T. cujus fugienti scripturæ recentior manus homilias Ephræmi Syri super ille verat, è doctissimi Joannis Boivinii observatione exhibet Bernardus Lamy Oratorii D. J. Presbyter in appendice ad commentar. Harmoniæ Evangel. p. 656. & post illum præstantissimus Ludolphus Neocorus sive Kusterus in Bibliotheca novorum librorum A. 1698. p. 454. Claromontanum Codicem antiquissimum Græcolatinum Epistolarum Pauli quo usus est Beza, diversum esse ab illo quem jam dixi exstare in Bibl. Regis Galliæ, variis argumentis disputat Eduardus Stillingfleet Vindicatione doctrinæ de S. Trinitate, Anglice A. 1697. edita p. 157. seq.

E veteribus Ecclesiæ Doctoribus Origenes & Hieronymus & pauci quidam alii, Codices N. T. varios consulere & ex iis libros sacros recensere instituerunt. Inter recentiores signum quasi ad hoc studium sustulit *Laurentius Valla*, qui ad notas suas in N. T. concinnandas tribus Codicibus Græcis & totidem latinis est usus. Eas circa A. C. 1440. elucubratas diu post *Erasmus* in lucem protulit, qui & ipse ad suam Novi Test. editionem sæpius deinde repetitam & emendatam usus est tum aliis

- l) Cum hoc MSto convenire Codices quibus olim usus Lucifer Calaritanus, tum in Actorum librum Bedæ, præterea MS. β' Rob. Stephani, & MS. Bodlejanum, docet Rich. Simon Obs. novis in N. T. cap. 2.
- m) Confer Bezae Epistolam ad Inelytam Academiam Cantabrigiensem, quæ illum Codicem servat in Bibl. S. Trinitatis. Arnaldum quidem fugit ratio, qui à falsario sæculi VI vel VII. illum existimavit esse exaratum. Bezae Epistolam habes etiam in Epistolis selectis à Paulo Colomesio editis pag. 250. & in Rev. Benthemii libro de statu Ecclesiæ Anglicanæ p. 354.
- n) Vide eundem Simonium II. 26. Epist. select.
- o) Sic codex Evangeliorum ex versione Gothica Ulphilæ, membranis purpureis, litteris aureis scriptus est, quem videre & mirari mihi contigit Upsaliæ in Bibliotheca Illustris Academiae.

aliis MStis, tum uno Græco Evangeliorum Codice exarato ante mille annos, qui hodie dicitur esse in Bibl. publica Basileensi. Dam vero Codices Græcos qui cum latino vulgato frequentius conspirant suspectos habet, ac si à Concilii Florentini tempore ad latinos libros essent interpolati, non semper contigit optimas illi deligere lectiones, ut à Sepulveda in Epistolis, à Leo & maxime à Stunica satis quidem acerbè non tamen semper citra rationem ipsi fuit objectatum. Eodem tempore viri docti qui Card. Ximenii auspiciis *Complutense* opus Biblicum concinnarunt, ad Novum Test. usi sunt Codicibus Vaticanis & uno inprimis venerandæ vetustatis è Rhodo Insula. Inde præ ceteris operæ pretium fecit *Rob. Stephanus*, qui non modo latinos Codices quam plurimos & Correctoria quæ vocantur Biblica consuluit, atque inde egregias editiones latinas Bibliorum variis lect. & notis criticis obelisque & asteriscis instructas adornavit, sed & in editione Græca luculenta A. 1550. fol. Novum Test. dedit collatum cum Codicibus MSS. p) sedecim. Hujus editionis exemplo usus Beza, cui H. Stephanus lectiones aliorum Codicum decem, & præcedentium editionum varietates adscripserat. *Marchio* quoque *Velsius* q) *Petrus Frayardus* Hisp. Evangelia quatuor contulit cum aliis XVI. MSS. quorum octo fuere in Bibl. Laurentiana Regis Hisp. Varias lectiones ex istis Codicibus edidit Jo. Melchior de la Cerda in Adversariis sacris cap. XCI. acceperat enim illas à Joanne Mariana, qui passim illas in notis suis ad N. T. memorat. Ceterum non semper tuto hisce licere uti, quoniam nonnulli ex Codicibus illis ad vulgatam latinam castigati esse videantur, non uno loco Rich. Simon observat, & Vulgatæ tuendæ r) totum illum laborem esse insumtum indicat Mariana. *Joannes Matthæus Caryophilus* editionem N. T. Complutensem contulit cum MSS. Codd. XXII. decem quidem exemplaribus Evangeliorum, octo Actorum & Epistolarum, ac deniq; quatuor Apocalypseos. Collationes illas interjecto tempore edidit Petr⁹ Possinus Romæ A. 1673. fol. cum Catena Græcorum Patrum in Marcum. *H. Ernstius* de studiis diebus festis convenientibus c. 2. p. 29. ait se Novum Testamentum cum omnibus fere editis & non paucis MSS. Codd. Patrumque Græcorum commentariis summo studio contulisse & ad editionem parasse. Sane in Bibl. Gudiana exstat editio Novi Testamenti Genevensis A. 1620. 4. ab Ernstio collata cum viginti Codd. editis vel MSS.

Z 3

Joan-

p) Confer de illis MSS. prolegomena Millii p. 117. seq.

q) Male Marcus Velferus appellatur in latina versione commentarii Jo. Pearsonii in Symbolum Apostolicum p. 535.

r) Vide Stillingfleetum in Vindicatione doctrinæ de S. Trinitate p. 165.

Joannes Hentenius Commentario Euthymii in quatuor Evangelistas latine à se reddito præmittit Varias lectiones ex codice illo Græco Euthymii collectas Paris. 1547. 8. *Lucas Brugensis* non modo latinos Bibliorum Codices manu exaratos diligentissime ruspando, post Sixti V. & Clementis VIII. curam multas vulgatæ versionis maculas absterfit, sed & A. 1606. ad calcem commentarii in Evangelia notas publicavit in varias lectiones editionis Græcæ Evangeliorum. Inter inedita *Guil. Coddæi* Jo. Meursius in Athenis Batavis memorat *allegaciones textuum è N. T. Græcorum ex Patribus & auctoribus aliis Græcis, quatenus aut ab editis vulgatorum Codicum textibus & variis circa eos lectionibus adhuc discrepant, aut diversitates lectionum quæ constant, firman & fulciunt.* Sed ille quidem Coddæi labor quod sciam non vidit lucem. Porro è Roberto Stephano maxime selectæ, sive potius ex editione minore A. 1569. (ut Millio observatum) excerptæ sunt Variæ lectiones in editione luculenta Bibliorum Græcorum Wechelianæ 1597. fol. quam Francisco Junio plerique (alii Frid. Sylburgio) deberi opinantur. In Tomo sexto Polyglotton Londinensium habentur Variæ lectiones non modo quas à Rob. Stephano, & Marchione Velezio collectas, tum quas in Wechelianis Bibliis exstare dixi, sed etiam excerptas ex Cantabrigiensi Beza & Claramontano fratrum Puteanorum Codice quo idem Beza usus est, & ex aliis MSS. undecim quos in Angliæ Bibliothecis invenerunt. Varias lectiones Codicis Alexandrini in Opere ipso Biblico Græco Novi fœderis contextui subjecerunt, uti ad eundem Codicem passim in suis commentariis provocat Hugo Grotius, qui ejus lectiones à Patricio Junio acceperat. Hujus antiquissimi Codicis editionem aliquando parasse Joannem Millium, testatur illustris Bentlejus in Epistola ad eum scripta p. 95. *Servantur etiam Oxonii Acta Apostolorum, vetustate quidem pari (cum codice Cantabrig.) sed versione multum diversa; Et in Gallia denique Epistola S. Pauli, qui codex & antiquitate & latina versione, atque adeo scripturæ & voluminis forma Cantabrigiensi nostro simillimus est & germanissimus. Atque hæc quidem talia exemplaria, cum aliis omnibus ubivis gentium, quod sciamus, longe longeque & dignitate & tempore antecedant, neque quidquam hodie supersit simile aut secundum, cum tineis (proh dolor) atque muribus luctantur, & utut iis incendia pepercerint, ipso senio intra annos paucos non dubie peritura sunt. Tu vero, Milli doctissime, qui omnium mortalium maxime in eo studio versatus es, non patieris hanc laudem tibi præripi, sed maturabis veneranda illa pignora & monumenta vetustatis à situ & interitu vindicare. Scimus enim te horum omnium editionem instituere, quæ una pagina & in uno conspectu Codicem Alexandrinum, qui familiam ducet, & Cantabri-*

*tabrigiensem cum versione sua, atque ubi hic deficit Oxoniensem deinceps atque Gallicorum repræsentet: quæ singulas litteras atque apices exemplarium, etiam ubi à librariis peccatum est, accurate & religiose subsequatur. Nihil illi purpure affuetur discolor aut diversum: nullæ interpunctiones, nullæ notæ accentuum, quorum omnis hodie ratio præpostera est atque perversa: adeo ut qui tuam editionem sibi comparaverit, ipsa illa propemodum Archetypa versare manibus atque oculis usurpare videatur. Eares olim, ut certum est augurium, & Britannia nostræ splendori erit, & Ecclesiæ præsidio, tuos vero labores amplissimis præmiis atque immortalis gloria compensabit. Macte ista pietate & diligentia esto. In te omnes ora atque oculos convertimus, te unum in hoc curriculum vocamus: ipsi codices celerem tuam opem implorant & flagitant: quid cessas per medias laudes & faventium plausus secundo rumore ingredi? Tu vero ut polliceri de te possum, facies id sedulo, simul ac exhibet Novum tuum Testamentum fere ad umbilicum usque perductum: quo in opere, nisi vererer coram in os te laudare, dicerem quam longo intervallo aliorum omnium in eo genere labores post te reliqueris. Ea typorum elegantia est & magnificentia, ea in annotationibus eruditio elucet, in Variis lectionibus industria: quippe etenim ad eam copiam comparandam omnia S. Patrum scripta, omnes antiquas versiones, & infinitam vim Codd. MSS. curiose excussisti. Has quamvis magnificas laudes etiam vincit opus ipsum & editio N. T. luculenta Milliana quæ hoc Anno 1707. Londini in folio lucem vidit cum uberiorib⁹ & eruditissimis prolegomenis, complectentibus non modo Historiam Criticam Canonis sacri, quem diligenter confirmant, sed etiam per singula sæcula progrediendio censuram continentibus Codicum quibus Patres Græci & latini fuerunt usi, denique recentium virorum doctorum industriam qui N. T. ediderunt vel varias lectiones collegerunt celebrantibus. At enim codicis Alexandrini eo quo Bentleius notat modo edendi consilium jam pridem videtur Millius abjecisse, sumptuum fortassis magnitudine deterritus. In iisdem prolegomenis p. 152. queritur se Joannis Sauberti quem perperam duobus vicibus *Sarbertum* vocat, Varias lectiones in Matthæum, licet summo studio quæsit, haud vidisse. Utinam vero innotuisset mihi optimi viri desiderium, nihil enim libentius fecissem quam ut librum illum eximium Helmstadii 1672. 4. editum & singulari plane industria in hoc genere versantem, satisque apud nostros obvium ei transmissem. In calce hujus voluminis Saubertus etiam Varias lectiones Matthæi enotavit è Codice MSto Chrysostomi in Matthæum qui per antiquus sine accentuum apicibus exstat in Bibliotheca Helmstadiensi. Novum Test. præterea cum Variis lect. edidit, ut notum etiam pueris est, *Stephanus Curcellæus*, usus non modo illis quas Rob. Stepha-*

pha.

Stephanus notaverat, sed etiam adhibitis codicibus Thuano, Mazariniano aliisque; Amst. 1658. 8. recusum 1675. 1685. 8. Hanc editionem secutus Felbingerus qui Socini dogmatis subscribat s) in Germanica sua versione N. T. At Curcellæi industriam longe vicerunt *Oxonienſes* in N. T. Græce vulgato cum variis lect. è theatro Sheldoniano Anno eodem 1675. 8. quæ editio recusa est Halæ A. 1702. 8. cum præfatione D. Augusti Hermannii Franckii, quanquam in hac quoque ut à Curcellæo plures magni momenti *διὰ τὰς ῥαφὰς* prætermiſſas monuit Rich. Simoni⁹ in responsione ad iudicium Theologorum Hollandiæ de Hist. Crit. V. T. p. 48. seq. Non omnes sed selectas varias lectiones è priore illa Oxoniensi A. 1675. notatas videre est in editione majori atque insigni Lond. 1703. fol. quæ Græca scholia selecta è Patribus à Jo. Gregorio adjuncta habet. Præcipuas quoque editioni suæ Græcæ N. T. non ineleganti adtexuit Rev. Jo. Georgius Pritius Lips. 1703. 12. Quemadmodum minor illa Oxoniensis cum integris Var. lect. recusa est in Bibliis Græcis editionis Lipsiensis 1697. 8. Jampridem porro Joannes Morinus Oratorii Parisiensis presbyter lib. 1. Exerc. Bibl. 2. c. 3. seq. varias quasdam lectiones è codice Claramontano aliisque expendit, eo maxime studio, ut vulgatam versionem tueretur. Idem consilium fuit Jo. Boissi Ecclesiæ Eliensis Canonici, in erudito libro cujus est titulus: *Veteris interpretis cum Beza aliisque recentioribus collatio in quatuor Evangelis & Apostolorum Actis, in qua annon sæpius absque justa satis causa hi ab illo disceſſerint, disquiritur.* Lond. 1655. 8. De Varietatibus passim quoque monent eruditi auctores commentariorum in N. T. ut Jacobus Faber & Guil. Estius, qui latini & Syriaci interpretis diversas lectiones annotavit, Ludovicus de Dieu qui Syriaci, Arabici, Persici: Thomas Mareschallus qui Coptici, Gothici Anglosaxonici. Joannes etiam Maldonatus longe plures Varias lectiones Græcas suis in Evangelistas commentariis inseruerat, sed earum bonam partem editores ex ipsius societate omiserunt, ut à Vavassore accepisse se refert Rich. Simoni⁹ III. Hist. Crit. N. T. 619. seq. Fuere insuper qui versionibus suis in linguas vernaculas adderent notationem variarum lectionum, saltem selectarum, ut in Gallica N. T. interpretatione fecit idem Simoni⁹, & ante eum, minus accurate quidem, Amelotus: in Germanica Offenbaci 1703. 8. vulgata Joannes Henricus Reitze. Nonnullas aliis plerisque neglectas varias lectiones N. T. persequitur Jo. Lomeierus dierum genialium par-

s) Curcellæo quoque ipsi à nonnullis datum vitio, quod in quibusdam locis visus sit Socinianis frigidam suffundere Vide Jo. Gotlieb Molleri dissertationem quæ inscribitur: Curcellæus in editione N. T. Socinizans, Rostoch. 1696. 4

parte I. diff. IV. Daventriæ 1694. 8. Denique *Laurentinus Zacagnius* Bibliothecæ dignissimus custos Vaticanæ in collectione monumentorum veterum inter alia præclara edidit Euthalii Episcopi Sulcensis qui sub extremum sæculi post natum CHRISTUM quinti claruit, recensione Epistolarum Pauli & Actuum Apostolorum & Epistolarum Catholicarum. Testatur Euthalius p. 513. contulisse se ἀκριβῆ ἀντιγραφα τῆς ἐν Καισαρείᾳ Βιβλιοθήκης Εὐσεβίου & Παμφίλου. Doctissimus vero Zacagnius cum Euthalianis etiam aliorum codicum MSS, lectiones passim contulit. Rom. 1698. 4.

XVII. *Editiones præcipuæ Novi Testamenti.*

Prima *Complutensis*, Græcum textum sine accentibus expressum habens, addita præter veterem vulgatam versione nova latina interlineari. Occurrit in magno Opere Biblico Ximeniano in sex distincto Voluminibus, ex officina Arnaldi Gvilelmi de Brocario, Compluti 1515. fol. Sed per sex vel septem annos postquam excusum fuisset, suppressum constat, ita ut ante A. 1523. à paucis visum sit.

Secunda *Desiderii Erasmi*, cum ejus latina versione & commentariis. Basil. 1516. fol. apud Jo. Frobenium, præmissa Epistola ad Leonem X. Pontificem data Calendis Februariis ejusdem anni, in qua Gvilelmum ArchiEpiscopum Cantuariensem Mæcenatem suam prædicat. Sæpius deinde hoc opus suum Erasmus recognovit, atque ex inimicorum etiam quandoque monitu Sutoris, Lei, Stunica, Beddæ, Sepulvedæ quædam mutavit emendavitque, commentarios etiam auxit in posterioribus editionibus A. * 1519. 1522. 1527. (in qua editione quarta primum Complutensem se inspexisse indicat) & 1535. Hinc inter opera Erasmi recensum Novum Testamentum cum ejus commentariis est Basil. 1540. fol. atque nuper denuum Lugd. Bat. 1705. fol. tomo sexto: in qua nova & luculenta editione commentarii (quæ exstant quoque in Criticis Sacris Anglicanis) non ut in superioribus separatim excusa, sed utilissimo instituto singulis statim paginis N. T. sunt subjuncta. Omitto Novum Testamentum cum Erasmi versione sine commentariis recensum sæpiissime variis in locis ut Basil. 1553. 8. & 1558. 8. apud Nic. Bryling. Paris. 1543. 8. apud Carolum Gvillard Lips. 1582. 8. Gießæ 1669. 4.

Tertia Græca *Aldina* in editione eleganti Bibliorum Græcorum, quam dedit Aldus Venet. 1518. fol.

Aa

Ab

* Huic editioni præmissa Leonis X. approbatio.

Ab eo tempore secutæ editiones *Græcæ* Hagenoënsis A. 1521. 8.

Argentoratensis per Wolsium Cephaleum 1524. 8.

Argentoratensis altera, in Bibliis Græcis A. 1524. 8. ad Aldinam expressis.

Basileenses 1531. 8. per Jo. Bebelium, & 1533. 8. apud Nic. Brylingerum, ad tertiam Erasmi editionem.

Simonis t) Colinei Paris. 1534. 8. perquam nitida editio.

Basileensis apud Jo. Frobenium & Nicolaum Episcopium, Basil. 1545. 4. typis Græcis majoribus atque luculentis.

Hervagiana ejusdem anni, in Bibliis Græcis Basil. 1545. fol. ex Aldina edit.

Parisienses *Rob. Stephani* Patris 1546. 12. & 1549. 12. emendatissima, in qua nullum dicitur vitium typographicum exstare: denique tertia major illa luculentissima cum veterum κεφαλαίων notatione Variisque lect. è XVI. Codicibus MSS. A. 1550. fol. typis Regiis.

Benedicti Prævotii. Paris. 1549. 12.

Parisiensis Roberti Stephani filii 1569. 12. è typographia Regia, cum variis lectionibus selectis atque insignioribus, editio nitida & emendatissima.

Jo. Crispini itidem perquam elegans. Genev. 1553. 12.

Tigurina, nec ipsa contemnenda, apud Froshoverum A. 1559. 8. additis Græce summaris rerum & sententiarum quæ singulis capitibus continentur, variisque lectionibus.

Antvverpiensis apud Plantinum 1574. 16. cum privilegio Philippi II. Regis Hispaniæ.

Henr. Stephani A. 1576. 12. cum ejus dissertatione de stylo N. T. & lectionibus atque interpunctionibus sacri textus ex Bezae editione.

Genevensis A. 1587. 12. apud Eustathium Vignon, cum Variis Lect. & Is. Casauboni notis in loca quædam quatuor Evangelistarum Actorumque. Nam quæ idem vir doctus in Epistolas Apostol. scripsit, quærenda sunt in Criticis sacris Anglis. Fran-

t) Editio Colinæi in locis quibusdam è conjectura videtur esse emendata. Colomesius in Bibl. selecta p. 97. de hac editione: *Cette édition a ceci de particulier, qu'elle est conforme à la Vulgate en plusieurs endroits, même où la leçon de la Vulgate est vicieuse, comme en S. Jaques chapitre 3. verset 5. Castalion dans la défense de sa traduction de la Bible recommande cette édition, Beze au contraire dans sa réponse au Castalion n'en fait pas grand cas. Colinæi exemplar, dit-il p. 222. non magni facio, quoniam rescivi multa fuisse in eo à quodam alioqui Græci linguæ doctissimo ex solis conjecturis emendata. Il la suit pourtant dans ses notes sur le verset 18. du 2. chapitre de S. Jaques. Vide sis etiam Rich. Simonem lib. 2. Hist Crit. N. T. p. 284.*

Frankofurtenſis, in Bibliis Græcis Wechelianiſ 1597. fol. typo luculento, cum Frid. Sylburgii, vel ut plerisque video eſſe perſuaſum Franciſci Junii, qui varias lect. ex editione Rob. Stephani filii A. 1569. 12. addidit. Recuſa hæc Frankofurtenſis editio Venet. 1687. fol. apud Nicolaum Dulcem.

Genevenſis apud Petrum de la Roviére A. 1620. 4. typis majoribus, cum notis brevibus Joſephi Scaligeri in locos aliquot difficilioreſ.

Lugdunenſis apud Batavos A. 1624. 12. apud Elzevir. nitidiſſima editio. Amſtelodamenſes, ſatis itidem nitidæ A. 1633. 12. apud Blavium, & 1641. 1656. 12. apud Elzevir. tum noviſſime apud Wetſten.

Roterodamenſis A. 1654. 12. apud Arnoldum Leers.

Londinenſis A. 1635. 8. cum notis Rob. Stephani, Joſ. Scaligeri, & Iſ. Caſauboni, atque Variis lect. ſelectis ad voluminiſ calcem. Poſt editionem 1622. 8. ex officina Jo. Billii.

Pariſienſis è Typographia Regia. A. 1642. fol. typis majoribus elegantiffimis, cum Variis lect. ex editione Roberti Steph.

Argentorateneſes curante Jo. Henrico Bœclero, qui præter melioreſ editioneſ, etiam antiquiſ membranariſ uſum ſe fuiſſe teſtatur, è quibuſ & Euthalii prologum in Epistoſ Pauli Græcè addidit. A. 1645. ex officina Jo. Phil. Mulbii 12. & 1660. 12.

Steph. Curcellæi, cum lociſ parallelis & Variiſ lect. Amſt. 1658. 8. & 1675. 1685. 8. Vide ſupra p. 183. ſeq.

Frankofurtenſis per Rodolſum Leuſdenium. A. 1692. forma majore octava. Noti quoque parentiſ ejus Jo. Leuſdenii, viri de ſacrar. litterarum ſtudio præclare meriti editioneſ cum notatione 1900. verſiculorum in quibuſ ſoliſ ex 7959. verſiculiſ totiuſ N. T. vocabula omnia univerſi N. T. reperiuntur.

Londinenſis A. 1700. 8. cum vocabulorum primitivorum notatione in ora libri.

Oxonienſis cum lociſ parallelis & Variiſ lect. longe pluribuſ, & per centum ampliſ Codiceſ conquiſitiſ. A. 1675. 8. è theatro Sheldoniano. Recuſa hæc editio in Bibliiſ Græciſ Lipſienſibuſ A. 1697. forma majore octava, & ſeparatim Halæ Sax. 1702. 8.

Oxonienſis major cum lociſ parallelis, Variiſ lect. ſelectiſ & ſcholiſ Græciſ quæ Jo. Gregoriuſ è SS. Patribuſ & aliſ ſcriptoriſ Græciſ collegit, & ipſo defuncto edidit ac recensuit V. C. Jo. Erneſtuſ Græbe. A. 1703. fol. è theatro Sheldoniano. Nitida & inſignis editio.

Lipſienſeſ variæ, ut quæ minori forma ad Leuſdenianam recuſa eſt cum

præfatione Rev. D. Adami Rechenbergii, tum illa quam summariis, locis parallelis locupletioribus, præcipuis Variis Lect. & chartis deniq; Geographicis ornatam dedit civis atque amicus noster D. Jo. Georgius Pritius Lipsiæ 1703. 12. vulgata sub idem tempus etiam erudita introductione in N. T. in qua pleraque quæ ad rem Criticam, Historiam, Chronologiam & Geographiam pertinent, breviter & perspicue exposuit.

Denique iterum celebranda Jo. Millii editio, ad illam Rob. Stephani quæ A. 1550. fol. prodiit conformata, typis etiam majoribus & luculentioribus, locis vero parallelis & Variis lectionibus tanta industria sex fere lustrorum labore conquisitis & annotatis, ut nihil hætenus simile Christianus orbis viderit. Hoc opus instigante potissimum viro summo Eduardo Bernhardo susceptum cum jam ante annos fere sedecim typis exscriptum esset, interim tamen per tantum temporis apud auctorem jacuit, destitutum prolegomenis, eruditorumque desideria etiamnum forte moraretur, nisi benefico jussu gloriosissimæ Reginæ ANNÆ, urgente potissimum Illustri Joanne Eboracensi Episcopo auctor impulsus fuisset ad opus maturandum, quod uberrimis & doctissimis prolegomenis & subjuncto magno Variarum lectionum supplemento feliciter effecit, opere vix absoluto paucis diebus post extinctus. Oxoniensem editionem luculentissimam auspiciis primum Joannis Felli Episcopi, sed illo cum vix ad caput XXIV. Matthæi processum esset defuncto auctoris excusum sumtibus, & hoc anno 1707. fol. absolutam, jam in Belgio minoribus typis in quarta ut audio forma recudunt Batavi, curam operis gerente Clarissimo Ludolpho Kustero, qui pro sua eruditione atque ingenio daturus est operam, ut quantum magnificentia hæc forte priori cedit, tantum præstet aliis commodis & accessionibus. Unicuique libro sacro Millius complura veterum testimonia præfixit.

*Editiones Novi Testamenti cum Versione una
vel pluribus.*

Quas hætenus recensui editiones Novi fœderis, eas omnes Græcas fuisse lector intelliget, exceptis Complutensi, & iis quas Erasmus dedit, hæ enim quoniam omnium primæ fuerunt, primo etiam loco à me fuerunt commemorandæ. Nunc alias referre placet, quæ versionem vel unam vel plures sive latinas sive alias cujusque linguæ habent adjunctas.

Parisiensis Græcolatina Roberti Stephani A. 1551. 12. prima fuit quæ capita in minutas sectiones sive versiculos u) distincta habuit.

Cum versione duplici, vulgata Veteri & nova Theodori Beza hujusque commentario, apud Rob. Stephanum. A. 1556. fol. atque inde 1580. 8. duobus Vol. & 1582. 1589. fol. in quibus editionibus pluraretractavit, plurima etiam in novissima quinta A. 1598. fol. quæ deinde addito Joach. Camerarii commentario recusa est Cantabrigiæ 1642. fol. Dedicavit opus Beza Elisabethæ Angliæ Reginae, ut Millius suum ANNÆ, quæ nostro sæculo Elisabetham feliciter reddit suis Britannis. Reprehenditur Beza à Drusio, Heinio, Grotio, Pricæo, Boisio, Camerone, Lud. de Dieu, Erasmo Schmidio & aliis non uno in loco. A. Rich. Simone quoque lib. II. Hist. Crit. N. T. cap. 25. 26. & III. 50. Nec immerito variis in locis, ut existimo, reprehenditur. At plurima vicissim præclare eum observasse, atq; erudite illustrasse, iniquus sit qui non fateatur. Etiam eodem Simonio teste lib. III. Epist. 31. select. p. 216. doctissimi quique sacramentorum litterarum interpretes Romani Bezam non infrequenter describunt. *Les plus habiles Commentateurs Catholiques Maldonat, Estius, Luc de Bruges & quelques autres ont copié Beze en plusieurs endroits.* Sed

Aa 3

in

- u) Inventi illius his verbis meminit filius H. Stephanus præfationes ad Concordantias Græcas Novi Testamenti. *Ultimum quod in litteras sacras vel potius in earum lectores parens meus Robertus contulit beneficium, minus aliis non fuisse qui judicant, non insagaci esse iudicio videntur. Id cuius honorificam mentionem facio beneficium illud est, quod quum Testamenti novi libri in memata quæ capita vulgo vocantur divisi essent, ipse horum mematum unum quodque in mematia divisit, vel potius subdivisit: quæ appellatione ab aliis magis quam ab ipso probata versiculi vocata fuerunt. Nam ipsi vel græca illa voce temematia, vel latina quæ illi responderet, sectiunculas nominare magis placebat. Illam enim veterem commatum in oratione appellationem (Ciceroni incisorum) ad alium restringi usum videbat. Verum ut his paucis de nomine contentus sim, ac de re ipsa plura dicam, initium à duobus sumam, quorum utrum magis mirari debeas dubitabis. Unum est quod Lutetia Lugdunum petens hanc qua de agitur Capitis cuiusque catacopen confecit, & quidem magnam ejus, inter equitandum, partem: alterum quod illum paulo ante de hac cogitantem plerique omnes incogitantem esse aiebant: perinde ac si in re prorsus inutili futura, ideoque non tantum nullam laudem consecutura sed in derisum etiam ventura ponere tempus atque operam vellet. At ecce contra eorum damnatricem instituti patris mei opinionem, inventum illud simul in lucem, simul in cœlium gratiam venit: simulque in tantam auctoritatem, ut quasi ex auctorarentur alia Testamenti Novi sive Græca, sive latina, sive Gallica, sive Germanica, sive in alia vernaculi lingua editiones, quæ inventum id sequuta non essent.*

in hoc humani aliquid passus Beza est, quod acerbè nimis insectat⁹ fuit alterum sacrarum litterarum interpretem non minus eruditum Castellionem. Erasmo quoque iniquior fuit, unde Heinſius in Apologia contra Crojum, p. 5. *Josephus Scaliger Bezae amicissimus qui eum fratris instar coluit, neque hilarior unquam fuit quam cum Bezae sui meminisset, interim frequentius eum quam vellet ab Erasmo discesſisse judicabat: quod & acerbius subinde ab eo factum vidi qui nollent, ut cum ineptire eum dixit non semel, de quo tamen ad invidiam prope alibi:*

Erasmus ille, quo fatentur plurimi
Nihil fuisse, nec futurum doctius.

In versione Bezae præcipue carpi solet, quod nimis superstitiose versetur in exprimendis articulis & verborum compositorum etymologia, etiam ubi nulla ἐμφασις apparet.

Cum versione latina Bezae, & Syriaca veteri, Hebraicis descripta litteris, addita Immanuelis Tremellii latina interpretatione. Apud H. Steph. 1569. fol.

Cum versione Erasmi per *Matthium Flacium* emendata, & ejusdem Flacii commentariis. A. 1570. fol.

Cum versione latina & D. Lutheri Germanica. In Bibliis quadrilingvis Davidis Wolderi. Hamb. 1596. fol.

Cum versione interlineari *Arie Montani*. Ex officina Commelini 1599. 8. & Genevæ 1622. 12. & ad calcem Hebr. Bibliorum ab eodem Aria cum versione interlineari adornatorum. Antvverp. 1571. fol. recusorumque Lipsiæ non inelganter 1657. fol.

Cum versionibus undecim, *Syriaca, Hebraica, latina, Germanica, Bohemica, Italica, Hispanica, Gallica, Anglica, Danica, Polonica*, curante *Elia Huttero*. Norimb. 1599. fol. duobus Volum. Idem Hutte-
rus etiam lectiones Evangeliorum & Epistolarum anniversarias vulgavit Græce, Hebraice, latine & Germanice id. 1601. 8.

Cum versione latina & Germanica, edente *Eilbardo Lubino*. Rostoch. 1614. 4.

Cum versione Erasmi interpolata per *Matthiam Hasenrefferum*. Francof. 1618. 4.

Cum versione *GræcoBarbara Maximi Margunii Calliopolitani* Genev. 1638. 4. duobus Vol. typis majoribus nitidisque. GræcoBarbaram hanc N. T. versionem nuper recensuit atque separatim minori forma edidit cum in Anglia versaretur *Seraphim Hieromona-*
chus

chus Mytilenæus, Lond. 1703. 12. cujus eruditi & humanissimi Viri dono utor. Recudi jam dicitur eadem versio Halæ Saxonum. Cum versione latina Veteri, & interlineari nova Ariæ Montani: *Syriaca* item & *Arabica*, atque *Æthiopica*, quibus singulis latina versio adjuncta est. Tomo quinto Bibliorum polyglotton Londinensium Briani Waltoni. 1657. fol. *Syriaca* & *Arabica* occurrunt etiam in Polyglottis Parisiensibus 1645. fol. *Syriaca* litteris *Syriacis* & *Hebraicis* descripta in Polyglottis Regiis Antvverpiensibus A. 1581. fol.

Græcè cum versione D. Lutheri Germanica & præfat. Jo. Winkleri & *μακαρίτς*. Luneburg. A. 1702. 8.

Prætereo editiones Græcolatinas librorum N. T. haud omnium, ut Evangeliorum & Actorum cum versione Vulg. & Beza commentariisque selectis à Balduino Walæo Lugd. Bat. 1653. 4.

Matthæi, Lucæ, capitum X. XI. Joannis, Actorum, Capitum XII. prioris ad Corinthios, & Epistolarum 1. & 2. ad Timotheum ad Titum & Philem. Jacobi item trium Joannis & Judæ cum notis eruditis Jo. Pricai. Lond. 1660. fol. inter Criticos sacros.

XVIII. *Versiones Novi Testamenti.*

Pleniorem versionum Biblicarum atque adeo librorum novi fœderis quoque notitiam haurire licebit lectori è Christiani Kortholti & *μακαρίτς* libro erudito de variis Scripturæ editionibus Kil. 1686. 4. Jacobi Usserii Historia dogmatica de Scripturis & sacris vernaculis cum auctario viri doctiss. H. Warthoni Lond. 1689. 4. & è Rich. Simonis Historia Critica N. T. libro secundo ac novis ejusdem in Hist. N. T. Observationibus. Jam olim scripta Apostolica in omnes fere omnium gentium linguas translata esse testantur Eusebius Orat. de laudibus Constantini p. 662. Chrysostomus homil. LXXXI. in Matth. XXVI. p. 845. (ubi Persas, Indos, Scythas, Thraces, Sauromatas, Mauros & Britannicarum memorat incolas insularum) & Homil. I. in Joannem p. 13. Theodorus V. Therapevt. p. 81. (ubi mentio linguæ Romanæ, Ægyptiæ, Persicæ, Indicæ Armenicæque, Scythicæ atq; Sauromaticæ) & Anastasius Sinaita in Hodego c. XXII. p. 339. Sed in præsentī suffecerit mihi brevem quandam versionum N. T. quæ exstant veluti indicem subjicere, ordine litterarum.

Ægyptiaca sive *Coptica* MSta exstat in Bibl. Vaticana, in Parisiensi Regis Galliæ & in Bodlejana, è qua loca quædam produxit qui editionem ejus moliebatur Tho. Mareschallus in notis ad vers. Gothicam.

Vide

Vide Kircheri prodromum Coptum c. VIII. qui ante annos mille & trecentos conditam existimavit, Simonii Hist. Crit. N. T. lib. 2. p. 190. seq. Hottingeri fasciculum p. 188. seq. Epistolas Huntingtonianas p. 16. seq. Capita quædam hujus versionis descripsit & ad editionem cum versione & notis paravit redux nuper ex Anglia Clariss. Hofmannus Plœnensis.

Æthiopica * prodiit Romæ Ao. 1548. seq. præmissa Eusebii Epistola ad Carpianum & Canonibus Evangel. apud Valer. & Ludovicum Doricum Fratres Brixianos. Ex mutilo facta exemplari, cujus lacunas Petrus Tesfa Tziionus Æthiops è Græcis & latinis exemplaribus explere coactus fuit. Hanc editionem recuderunt Londinenses in opere Polyglotto, retentis mendis veteribus & novis superadditis, judice Jobo Ludolfo comment. ad Hist. Æthiop. p. 298. Idem Ludolfus præf. ad Lexicon Æthiop. *Æthiops meus in multis versionem editam differre ajebat ab exemplaribus MStis patriæ suæ.* Joannem Postkenium præpositum Ecclesiæ S. Georgii Coloniae curatorem editionis Romanæ male facit Imbonatus Bibl. latino Hebraica p. 417. Recenti ætate Ludovicus Caldeira & Ludovicus de Azevedo Lusitani è Soc. Jesu Novum testamentum Amarana lingua verterunt teste Philippo Alegambe & Nic. Antonio.

Anglicæ versiones Bibliorum quam plurimæ exstant, de quibus Matthæus Polius in prolegomenis ad novissimam Jacobi I. Regis jussu & auspiciis adornatam & A. 1612. primum editam, quam cum commentariis suis vernaculo idiomate edidit Lond. 1688. fol. operi nondum absoluto immortuus. Vide etiam, si placet, de illa versione Jo. Durellum in historia rituum Angliæ p. 215. & documenta ad Gvil. Burneti Historiam reformationis Angliæ p. 213. seq. edit. Francof. Galteri Delæni, Henrici VIII. biblioscopi versionem N. T. allegat Tho. Gataker⁹ p. 447. Adversar. edit. Lond. Omitto antiquiores, quas memorari non proferri in lucem videas Bedæ, Alfredi & quæ in Bibliothecis Angliæ adhuc MSS. occurrunt sub x) nomine Wiclefi &c.

Anglo Saxonica versio antiqua quatuor Evangeliorum characterè Anglo-saxonico excusa Londini A. 1671. 4. cura Matthæi Parkeri ArchiEp. Cantuariensis & Jo. Foxi. Deinde emendatius, ad latus versionis priscae Gothicæ, cum animadversionibus eruditis Tho. Mareschalli. Dordraci 1665. Amst. 1684. 4.

Arabi-

* Hanc & plures alias rariores N. T. editiones versionesque evolvere mihi licuit in Bibliotheca collegæ mei honoratiss. conjunctissimique Jo. Frid. Winckleri. Alexandrini Codicis lectionibus congruere Æthiopica observat Millius in prolegom. ad N. T. p. 121.

u) Wiclefi non esse, contendit Warthonus ad Usser. de Scripturis vernac. p. 426. licet à Wiclefo Anglice translatas esse S. Scripturas neutiquam dubitat.

Arabica tres diversæ N. T. versiones exstant, una quæ reliquis præstat, à Tho. Erpenio ex MSto Leidenſi edita Ao. 1616. 4. Altera è Gabr. Sionitæ recensione legitur in Polyglottis Pariſienſibus, atque inde in Londinenſibus. Tertia ab hac parum diſtans, vulgataque omnium prima Romæ A. 1591. fol. Addi poteſt etiam quarta in Bibliis Arabice juſſu congregationis de propaganda fide editis ibid. 1671. fol. 3. Vol. quam ſubinde ad Vulgatæ verſionis lectiones interpolatam eſſe indignatur Simonius.

Armenica quam Uſcanus Episcopus Vuſchvaanchæ, juſſu Jacobi Caractri Patriarchæ Armenorum & Concilii ab ipſo A. 1662. congregati ſeparatim Amſtelodam. 1668. 8. & in Bibliis integris Armenice 1666. 4. excudi curavit, cum ſacrorum librorum codices in Armenia rariffimi eſſent & jam 500. Joachimicis venderentur, nec parum inter ſe diſcreparent. Confer Rich. Simonis Hiſt. Criticam religionis Orientalium p. 137. ſeq. & lib. 2. Hiſt. Crit. N. T. p. 196. ſeq. Antiquam verſionem Armenam non à Chryſoſtomo ut vulgo tradunt vel Gregorio primo Patriarcha, ſed Chryſoſtomi tempore à diſcipulis Iſaaci Patriarchæ Armeni Moſe Grammatico, Davide Philoſopho & Mampræo cinninam tradit Clemens Galanus lib. I. c. VII. p. 63. ſeq.

Belgica versiones variæ exstant, ſed reliquis facile præfertur quæ à viris doctiſſimis juſſu potentiſſimorum Ordinum composita, notisq; inſignibus illuſtrata prodiit primum A. 1637. fol. De hac aliisq; interpretationibus Belgicis ſacrorum librorum vide ſis Jo. Leusdenii Philologum Hebræo mixtum p. 70. ſeq. & Rev. Henricum Ludolfum Bentheimium in libro de ſtatu Eccleſiarum & Scholarum Belgicarum capite VII.

Bohemica exſtat in Novo Testamento Polyglotto Eliæ Hutteri & in Bibliis Bohemicis Ao. 1596. 1613. excuſis. Joannis Huſſi verſio Bohemica perſtringitur à Melch. Inchoſero in Hiſtoria ſacræ latinittis p. 264.

Danica versiones duplices exstant: vel quæ è fontibus * à Joanne Paulo Reſenio Selandiæ Episcopo fuit composita, ac deinde à Jo. Svaningio emendata; vel quæ è Germanica D. Lutheri interpretatione profluxerunt. De utriſque conſules Theologos inſignes Kortholtum lib. de variis Biblior. edit. capite XXVIII. & Jo. Wandalinum in Epistoſta ad Magnificum D. Mayerum quam hic verſionis Lutheri Hiſtoriæ p. 68. ſeq.

Bb

inſe-

* De Jo. Stenbuchii examine verſionis Danicæ N. T. adi Nova litteraria maris Baltici A. 1705. p. 178. & Acta Erud. 1706. p. 342.

inferuit. De Reseniana vide sis etiam Jo. Mollerum V. C. in Hypomnematis ad Albertum Bartholinum de scriptis Danorum p. 297.

Esthonica habetur interprete Gosekenio. Quin imo duplici lingua *Esthonica* atque *Lettica* quæ in Livonia obtinent, Novum Testamentum, sed & universus sacer codex prodiit auspiciis Regis Sveciæ glorios. memoriæ Caroli XI. & curâ D. Jo. Fischeri & *μικραρχης* Livoniæ tum Superintendentis Generalis. Rigæ, 1685. & 1686. 4.

Finnica sive *Finnonica* N. T. versio interprete Mich. Agricola Rectore Scholæ Aboënsis prodiit Holmiæ 1548. teste Baazio & Messenio apud Scheferum. Integer deinde Bibliorum Codex illa lingua translatus curante *Æschillo Petreæ* Holmiæ 1642. fol. apud Henr. Kayser, cum præfat. Petræi & aliorum trium Professorum Academia Aboënsis.

Gallicas versiones N. T. enumerare difficile est. Itaq; de antiquioribus à sæculo usq; XIII. videat lector quæ Simonius, Elias du Pin, aliq; observarunt. Recentiores sunt 1) *Francisci Veroni* qui Lovaniensium interpretationem interpolavit. A. 1646. 2) *Michaëlis de Marolles*, Erasmus potissime secuti A. 1649. 1653. 1655. 3) *Dionysii Amelotti* (x) Oratorii D. J. presbyteri, cum notis Criticis. A. 1666. & 1688. 4) *Isaaci le Maistre de Sacy*, ejusque sociorum & hyperaspistarum *Fossei* & *Arnaldi* A. 1667. quæ vulgo venit nomine versionis Jansenistarum vel Montensis, ac sapissime recusa est, & gravissime impugnata, y) nec trepide defensitata. 5) *Antonii Godelli* A. 1668. quæ paraphrasis potius est sive ut ab auctore ipso vocatur versio explicata. 6) *Dominici Boburii* S. I. A. 1693. & 1703. 7) *Caroli Hurei* Professoris emeriti Paris. cum notis A. 1702. 12. quatuor Volum. 8) *Rich. Simonis* z) cum notis Criticis. Trivultii 1702. 8. duobus Vol. 9) *Joannis Clerici*, una cum commentario. Amst. 1703. 4. 10) *Davidis Martini* qui Genevensem Bibliorum versionem emendavit notasque addidit. Amst. 1706. fol.

Germanicæ vel ante D. Lutherum nostrum prodierunt, vel eum sunt subsecutæ. Antiquissimis interpretibus N. T. accensendus venit

Otfri.

x) Animadversiones in hanc versionem à Claudio Bruffono editæ sunt Delphis Batavor. 1697. 12.

y) Vide Acta Er. A. 1686. p. 201. seq. & Rev. D. Jo. Frid. Mayeri Ecclesiam Papæam Lutheranae Reformationis Patronam & clientem p. 90. seq. Paschasius vero Quesnellus versionem illam Montensem fere est secutus in præclara sua edit. N. T. observationibus Moralibus illustrata.

z) Condemnata est Simonii versio à Cardinali Noallio ArchiEp Paris. & Bossueto Episcopo Meldensi. Defensitavit se auctor in remonstracione adversus Cardinalem, & lib. III. Epist. select. p. 260. seq. Vide etiam sis quæ in versione illa reprehenduntur in Memoriis litterar. Trivult. 1702. part. I. p. 383. seq. edit. Amst.

Otfridus qui sub Lothario Imp. Evangelia versibus Theotiscis reddidit, editus sed mendose admodum a) à Flacio Basil. 1541. 8. Tum qui *Tatiani* Harmoniam veteri lingua Theotisca convertit, *Otfrido* non valde ut videtur junior, vulgatam cum perspicua versione & eruditis notis à Clarissimo Jo. Philippo Palthenio, Gryphisvaldiæ 1706. 4. De Bibliis Germanicis ante Lutherum impressis tum etiam de MSS. quibusdam & de versione ipsa laudatissima *Lutheri*, ejusque variis editionibus, translationibusque adire operæ pretium est Historiam ejus versionis scriptam à Rev. atque Magnifico D. Jo. Frid. Mayero. Hamb. 1701. 4. Neque aliud habeo quod in præsentia addam ejus observatis, quam Novum Testamentum è *Lutheri* versione in Judæorum gratiam laudabili instituto litteris editum esse Hebraicis à M. Christiano Mollero Pastore Ecclesiæ Sandoviensis. Francofurti ad Oderam 1700. 4. Post Lutherum Germanice vertit libros Novi fœderis, (ne de Johannis Evangelio per *Nic. Crumbachium* Germanice A. 1522. Lipsiæ vulgato, aut Epistolis & Evangeliiis annuis Ao. 1641. à Georgio Holzajo S. I. illustratis dicam) *Hieronymus Emserus* Dresd. 1527. Tubing. 1534. 8. & in Bibliis Germanicis Jo. Eccii 1537. 1558. 1602. fol. Tota quoque Biblia Germanica Jo. Dietenbergius, transtulit A. 1534. fol. qui & ipse in N. T. insistit vestigiis b) *Emseri*. Postea A. 1582. *Caspar Ulenbergius*, & deniq; A. 1661. *Theologi Moguntini*. E Reformatis præter Bibliorum interpretes *Tigurinos* A. 1525. & Jo. *Piscatorem* Herbonensem A. 1604. 4. Novum Testamentum Germanice transtulit *Amandus Polanus* Basil. 1603. 8. & non ita pridem Jo. *Henricus Reitze*, Offenbaci 1703. atq; iterum 1706. 8. E nostris quoq; nuper *Caspar Ernestus Triller* novam versionem dedit Græcis etymologiis, constructionibus, temporibusque contentiosius inhærentem, quam propterea splendido titulo inscripsit eine mit dem Grundtext genauer übereintreffende Uebersetzung des Neuen Testaments. Amst. 1703. 8. Germanicis versibus totum N. T. A. 1675. 8. Stendaliæ expressit *Daniel Bernhardi*, Superintendens vet. Marchiæ Generalis hoc ipso anno 1707. nonagenario propior defunctus. Notum deniq; est à Socinianis duplicem versionem N. T. Germanicam editam esse, unam quidem plerisque ex illorum cœtu probatam, *Racoviensem* A. 1630. 8. auctoribus Christoph. Ostorodo, Joach. Stegmanno, Jo. Crellio &c. alteram privato ausu compositam à *Jeremia Felbinger* Amst. 1660. 8.

Bb 2

Critic

a) Meliorem editionem quam à Lambecio & nuper à Jo. Schiltero τῷ μακροῦ in-
cassum expectavimus, utinam publico tandem impertiant qui bene possunt nobilissimi Viri Frid. Rostgaardus vel Theodoricus von Stade.

b) Vide D. Mayeri Eccles. Papæam &c. p. 82.

Gothicam versionem quatuor Evangeliorum auctore ut creditur c) *Ulphila* (licet aliud nuper visum præstantissimo Hickeſio) ex argenteo codice qui in Bibl. Uplſalienſi aſſervatur deſcripſit & gloſſario notisque illuſtravit Franciſcus Junius fil. In lucem edita eſt litteris Gothiſis, addita verſione Anglo Sax. & notis Tho. Mareſchalli Dordrac. 1665. Amſt. 1684. 4. Deinde latino typorum charactere excudi curavit & verſionem Islandicam notasque addidit Georgius Stiernhelmius Holmiæ 1671. 4.

Græcobarbaram Maximi Margunii verſionem N. T. jam memoravi ſupra p. 190. Recordor etiam me legere latinam vulgatam N. T. interpretationem exſtare redditam Græce, perinde ut olim verſionem latinam V. T. quam ex Hebræo concinnaverat S. Hieronymus ſua jam ætate Græce tranſlatam à Sophronio refert in Catalogo c. 134. & lib. 2. in Ruſin. Referri etiam hoc loco poſſunt qui Paraphraſi Græca poëtica libros Novi Teſtamenti reddiderunt, ut Evangelium Joannis Nonnus qui ſæculo quinto Chriſtiano ſcripſit, & lectiones Evangelicas atque Epiſtolicas avorum noſtrorum memoria Jo. Poſſelius.

Hebraica verſio exſtat in N. T. polyglotto Eliæ Hutteri. Ut omittam Mſtas quas viri docti laudant N. T. interpretationes & duplicem verſionem Hebraicam Matthæi de quibus ſupra pag. 126. & verſionem Hebraicam Epiſtolæ ad Hebræos à Münſtero editam, aliamque recens elaboratam à Frid. Alberto Chriſtiano ex Judæo æditamq; Lipſ. A. 1676. 4. cum præfatione Theologi inſignis Jo. Benedicti Carpzovii, qui Münſterianā in Codice ſuo non reperit, itaq; parum abeſt quin neget editam eſſe. Sed eſt mihi editio Matthæi Hebraici Münſteriana Baſil. 1557. 8. in cujus calce Epiſtola ad Hebræos latine & Hebraice legitur. Lectiones Epiſtolarum & Evangeliorum Hebraice editæ ſunt ab eodem Elia Huttero, ſed dictionem in illa verſione haud ſatis caſtigatam obſervat Imbonatus Bibl. Hebræo latin. p. 38. Ibidem lego Erhardum Schigium Stekboræum Helvetium Evangelia Joannis & Lucæ Hebraica verſione donaſſe. Memorat & p. 50. Frid. Petri Evangelia anniverſaria Hebraice converſa Antvverp. 1581. 8. Georgii Mayeri è Soc. Jeſu Novum Teſt. Hebraice verſum cujus mentionem facit Ribadeneira, editum eſſe haud exiſtimo. At D. Lutheri verſionem Germanicam N. T. litteris Hebraicis excuſam nuper prodiſſe, dixi paulo ante in verſionibus Germanicis. Lectiones quoque anniverſarias Evangeliorum Hebraice edidit Gvil. Robertſonus. Lond. 1661. 8.

Hiber-

c) Vide Baazii inventar. Eccleſ. Sveo Gothor. p. 86, & Georgii Frid. Heupelii eruditam diſſ. de Ulphila Witteb. 1693. 4.

Hibernica N. T. versio interprete Gvil. Daniele lucem vidit auspiciis Wilhelmi Usserii equitis aurati, Lond. 1602. 4. recusa ibid. 1681. 4. Confer Arnoldi Booti indicem auctorum animadversionibus sacris præmissum, vocabulo *vernacula*, & de Hibernica versione V. T. quam à Kingo adornari curavit Gvil. Bedellus Kilomoriensis Episcopus, Gvil. Burnetum in Bedelli vita p. 120. seq. & Simonium lib. 2. Hist. Crit. N. T. p. 516. seq.

Hispanica quæ Eliæ Hutteri N. T. polyglotto inserta est auctorem habet Cassiodorum de Reyna, qui tota Biblia transtulit Basil. 1569. 4. Novum Test. ex eadem versione paululum mutata recusum A. 1596. ut Cypriani de Valere Biblia Hispan. Amst. 1602. & Novum Test. separatim A. 1625. Exstat & versio Hispanica N. T. interprete Francisco Dryandro sive de Enzinas (de Aquifolio) A. 1542. & Joannis Peresii Venet. 1556. De antiquioribus versionibus Biblicis Hispanicis videri possunt Nicolaus Antonius in Bibliotheca Hispana veteri T. 2. p. 57. 259. &c. & Rev. Caspar Lindenbergius in erudita Epistola d) de non contemnendis ex lingua Hispanica utilitatibus Theologicis.

Hungarica N. T. interpretatio prodiit Oppenheim. 1612. 8. Amst. 1646. 12. & universorum Bibliorum, Casparo Carolo interprete Herborn. 1686. 8. Exstat & versio Georgii Kaldi Soc. Jesu, Viennæ 1626. fol. Idem Kaldus A. 1629. etiam Evangelia & missas per annum legi solitas Hungarice vulgavit.

Islandica versio Evangeliorum edita est à Clariss. Stiernhielmio una cum Gothica versione, de qua supra dixi, Svecica item ac latina. Ceterum de Islandica duplici totius S. Scripturæ editione Ao. 1584. & 1644. excusa videndus Jo. Mollerus V. C. in Hypomnematis ad Albertum Bartholinum de scriptis Danorum p. 227.

Italica versiones N. T. quæ hodie legi solent vel Antonio Brucciolo debentur ex edit. Bibliorum Veneta 1538. 4. vel Joanni Diodato Genev. 1607. 1641. fol. vel alterutram harum interpolatam referunt, ut Brucciolanam quidem editio N. T. Veneta 1542. 1552. 1562. Lugd. 1596. &c. Antiquior est Nicolai Malermi Abbatis Benedictini, paucis visa, quam excuderunt Veneti A. 1471. 1477. 1507. 1541. Ne dicam de Bibliis Italice excusis jussu Sixti V. A. 1589. sed mox iterum suppressis, de quibus Gregorius Leti in vita Sixti V. parte 3. libro IV. p. 385. seq.

d) Legitur in Novis litterariis maris Baltici A. 1702. mense Octobri p. 302. seq.

Lapponica lingua vidi Evangelia atque Epistolas Dominicales excusas in manuali Lapponico Jo. Tornæi. Holm. 1648. forma octava majore, sumtu Regio.

Latinae versiones Bibliorum atque adeo N. T. vel antiquæ sunt vel novæ. Antiquæ fuerunt innumeræ, ut ex Hieronymo & Augustino multi annotarunt. Præ ceteris probata fuit quæ vetus *Italica* e) appellata est, ut verborum tenacior cum perspicuitate sententiæ. Hujus specimen Evangelium Matthæi edidit Jo. Marcianæus Paris. 1695. 12. Et totius fere Novi Test. versio ante Hieronymiana restitui posset è Codice antiquissimo Bezae & altero Regio Paris. vel Claromontano. Equidem quæ veteres illas secuta est *Hieronymiana*, omnium fere priorum usum sensim abolevit, itaque hac uti non dubitarunt, si non Augustinus ipse, f) certe Salvianus, Eucherius, Prosper, Fulgentius, Junilius, Petrus Chrysologus, Gregorius M. g) &c. Eadem hodie venit nomine versionis vulgatæ, cujus editio antiquissima est A. 1462. ** quam deinde secutæ sunt Moguntina A. 1472. Norimbergensis 1475. Antvv. 1487. Colonienfis 1479. Veneta 1497. aliæque innumeræ. In emendando latino interprete post Vallam & Erasmum suis in N. T. annotationibus, diligenter versati sunt quorum præ ceteris probandæ editiones Rob. Stephanus, Lucas Brugensis, Lovanienses Theologi, & Sixtus V. ac Clemens VIII. Pontifices. h) Luculenta quoque editio Regia Paris. 1642. fol. typorum caractere majore octo voluminibus. Veterem versionem interpolaverunt Isidorus Clarius 1542. Renatus Benedictus, 1558. Lucas & Andreas Osiandri 1592. 1600. & Paulus Eberus 1574.

Inter

** Hanc editionem Joannes Faustus & Petrus Schefer pararunt Moguntia & tanquam scripta manu essent vendiderunt ejus exempla Parisiis pretio 60. coronatorum. Hinc ex multitudine illorum in suspicionem artis Magicæ venerunt, donec comperto typographiæ artificio, sententia Parlamenti fuerunt absoluti. Vide Serarium rerum Moguntinar. lib. 1. & Chevillierum in originibus typographiæ Paris. part. 1. c. 1.

e) Vide P. Pithæum de latinis sacror. Biblior. interpretibus, p. 5. seq. Opp. Paris. 1609. 4.

f) Augustinum Hieronymi versione usum in speculo & alibi notat Jo. Morinus Exerc. Bibl. p. 481. seq. & Marcianæus prolegom. ad Bibl. divinam Hieronymi §. 4. Sed Augustini speculum interpolatum esse contendit Rich. Simon in Critica sive Censura Bibl. Hieronymianæ p. 26. seq.

g) Gregorius M. præf. in Moralia: *Sedes Apostolica cui præsideo utraque editione utitur, (veteri Italica & Hieronymiana.)*

h) Perquam nitidæ sunt sed non minus raræ hæ editiones (prima Sixti præcipue) excusæ in urbe Roma typis majoribus. 4 & fol. Quoniam autem in posteriore Clementis editione multa emendata atque aliter posita fuerunt quam in Bibliis Sixtinis, hinc Tho. Jamesius libellum quo utramque inter se contulit inscripsit bellum Papale. Lond. 1600. 4.

Inter recentiores *Laurentius Valla* Novi Test. versionem edidisset teste Erasmo, ni à Pontifice fuisset prohibitus. *Jacobus Faber Stapulensis* non modo vulgatā IV. Evangeliorum versionem asteriscis & obeliscis distinctam ad Græca exegit, sed & Epistolas Pauli dedit ex duplici versione, veteri & sua recens elaborata, additis commentariis. Eodem tempore Novum Test. vertit præter *Complutensis* curatores editionis *Erasmus* A. 1616. Hic suam versionem sæpius, ut supra notare me memini emendavit & *Matthiam Flacium* A. 1570. ac *Matthiam Hafenreferum* A. 1614. interpolatores est nactus. Biblia universa transtulit *Santes Pagninus* Lugd. 1528. Pagninum interpolavit *Arias Montanus* concinnata versione interlineari A. 1571. Ante Montanum *Tigurini* A. 1543. & *Seb. Castellio* A. 1550. tota Biblia transtulerunt cujus posterioris versio emendatior recusa est A. 1573. & cum defensione versionis N. T. contra *Bezam*, Lipsiæ 1698. fol. De *Bezae* interpretatione supra dixi, præterquam memorandus etiam *Erasmus Schmidius* qui A. 1658. N. T. à se translatum cum commentariis dedit in lucem, & qui libros sacros universos de integro latine reddidit operi immortalis præclarus doctor *Sebastianus Schmidius* Argent. 1694. 4.

Paraphrasin latinam N. T. Erasmo debemus, & qui *Hammondi* paraphrasin ex Anglico latine vertit, atque *Harmonia suæ Evangelicæ* paraphrasin & ipse subjecit, Joanni Clerico V. C.

Metaphrasin Poëticam Evangeliorum, ne de *Sedulio* & *Probæ Faltoniæ* centonibus dicam, versibus latinis jam olim dedit *Juvenus*, Actorum Apostolicorum Arator: at Epistolarum Paulinarum Metaphrasin Elegiacam *Franciscus Bonadus* Augeriæ presbyter Basil. 1537. 8.

Lettica & Livonica. Vide supra in *Esthonica*.

Lituanica Biblia interprete *Samuele Boguslao Chylinski* Lituaniano lucem viderunt Lond. 1660. Quod vero *Micrælius* in Hist. Eccles. p. 778. *Nicolaum* quoque *Radzivilium* Olicæ Ducem qui A. 1565. obiit Biblia in Lituanicam linguam transferenda curasse scribit, de Polonica videtur esse accipiendum, de qua infra. Differt autem Lituanica dialectus à Polonica, Servica, Bohemica, Croatica &c. ut Gallica ab Italica & Hispanica, vel uti Esthonica differt à Finnonica & Lapponica.

Lusitanica versio N. T. jussu Illustris & præpotentis Societatis Belgicæ commerciorum quæ in Indiam Orientalem exercentur edita est Amsterod. 1681. 4. recensita à *Bartholomæo Heynen* & *Joanne de Vooght*,

Malaica lingua Novum Testamentum reddidit Daniel Brouverius A. 1668. 4. Evangelium quoque Matthæi à Joanne van Hasel Malaice versum memoratur in versionibus centum Orationis Domini-
cæ junctim editis.

Moscovitica. Vide infra *Russica*.

Persica Evangeliorum versio duplex typis exscripta exstat, una è Græco composita circa A. C. 1341. & è tribus MSS. cum versione *Abrahami Wheloci* Prof. Cantabrig. & notis ob fatum auctoris non ultra caput XVII. Matthæi deductis Lond. 1657. fol. Altera facta è Syriaco & cum versione *Davidis Clerici* & *Thomæ Gravii* notis vulgatum tomo quinto operis Biblici polyglotti Waltoniani. Confer de hac versione Simonium 2. Hist. Crit. N. T. p. 7. & 205. & Hottingeri fasciculum p. 112-227. De Historia JESU CHRISTI & Historia Petri quam in gratiam Echebaris magni Mogoris Persice condidit *Hieronymus Xaverius*, dixi in Codice Apocrypho N. T. pag. 381. & 828. seq.

Polonice libros S. Scripturæ primus reddidit Jo. Leopoliensis teste Staravolscio de scriptoribus Polon. p. 79. Hieronymi Leopolitani circa A. C. 1536. clari versionem celebrat Sixtus Senensis. Sed celeberrima sunt Biblia auspiciis Nicolai Radzivilii i) Ducis Olicensis edita Brestia in Lituania, 1663. fol. Recusa Dantisci 1632. Amst. 1660. 8. Novum Testamentum quoque Thorun. 1585. Amst. 1686. 8. Simonis Budnæi anti Trinitarii versio Bibliorum Polonica prodiit in Lituania A. 1572. 4. Novum Test. è versione Martini Czedrovii Ao. 1577. 4. & Valentini Smalcii Racov. 1620. 12. Denique versio Bibliorum è versione Jacobi Wieci è Soc. Jesu, Cracov. 1599. Idem Wiecus teste p. 392. Sotvvello, Harmoniam quoque Evangelicam Jansenii, Evangelia & Epistolas anniversarias, præterea N. T. cum argumentis capitum notisque Polonice versa prælo dedit. Eodem tempore Justum Rabum ex eadem societate Polonicam Bibliorum translationem concinnasse Sotvvellus memorat.

Russica sive Moscovitica versio Bibliorum prodiit Ostroblæ A. 1581. fol. Exstat quoque Novum Testamentum separatim typis exscriptum. Codicem ante 400. annos manu exaratum memorat Stephanus notis ad Saxonem Grammaticum p. 11. Vide & de hac versione Simonium lib. 2. Hist. Crit. N. T. p. 223. seq. & Jo. Sauberti prolegomena ad Varias lectiones Evangelii Matthæi p. 46. seq. Novam versio-

nem

i) Confer Bælii Lexicon in *Radzivil*, nota C.

nem è linguis originariis ab aliquo tempore pararunt k) Ernestus Glück & Elias Kopyevvitz.

Slavonica versio Bibliorum, dialecto Vandalica sive Illyrica (à qua Russica illa differt) interprete Georgio Dalmatino vidit lucem Witebergæ A. 1584. fol. præfixa Germanica præfatione. Quæ vero de antiqua Slavonica Sacrorum librorum interpretatione ad Methodium vel Cyrillum aut falso etiam ad Hieronymum auctorem relata plerique narrant, de industria prætereo.

De *Svecicis* Bibliorum versionibus accuratam notitiam petere licet è prolegomenis præmissis novissimæ editioni jussu potentissimi Regis CAROLI XII. editæ Holmiæ A. 1703. fol. Cui hæc editio non est ad manus, is consulet Acta Eruditorum A. 1704. p. 342. seq.

De *Syriaca* versione N. T. qua nulla facile antiquior exstare existimatur, dissertationem perquam eruditam edidit Andreas Mullerus Greiffenhagius Berolini 1673. 4. qua inter alia p. 27. negat se plane persuasum hanc quam ex Antiochenis exemplaribus descriptam habemus, eandem ipsam esse in quam Jacobus Nisibensis & Ephraim Syrus commentati sunt. Post editionem primam nitidam Viennensem A. 1562. 4. quam è duobus MSS. dedit Jo. Albertus Widmanstadius, Syriacis litteris vulgata est Cothenis à Martino Trostio A. 1521. 4. subjecta singulis paginis versione Emanuelis Tremellii, & subnexis volumini quinque præcedentiũ editionum Variis lect. Deinde exstat in Bibliis Regiis Antverpiensibus A. 1571. Parisiensibus A. 1645. Gabriele Sionita potissimũ curante (confer ejus Epist. ad Neuhusium in Allatii *συμμίκταις* p. 297. & 300. sq.) & Londinensibus 1657. Denique punctis tam diacriticis quam vocalibus ornatam caractere nitido recudi fecit separatim Ægidius Gurbierius noster *ὁ μακαρίτης*, addita versione latina Evangelii Matthæi, lexico brevi & Variis lect. Hamb. 1663. 8. In hac editione & in polyglottis habentur etiam Epistola posterior Petri, & secunda ac tertia Joannis, & Judæ Epistola quas edidit Pocokius l) Lugd. Bat. 1630. 4. & Apo-

Cc

k) Nova litterar. maris Baltici A. 1698. p. 94. Acta Eruditor. A. 1705. p. 240. aufgefange Briefe Tomo III. p. 257.

l) Pocokius in præf. *A quo aut quando in linguam Syriacam translata sint hæc Epistolæ, supra vires meas disquisitio est. Unum tamen monere liceat, Dionysium quendam qui commentariis Syris hæc una cum ceteris Canonicis & Actis Apost. nec non Apocalypsi illustravit, in præfat. ad secundam Petri monere, Epistolam secundam Petri non fuisse versam in linguam Syram cum libris qui diebus antiquis redditi sunt, ideoque non in-*

& Apocalypsis m) quam è MS. Scaligerano quod est in Bibl. Leidenſi vulgavit cum verſione Ludovic⁹ de Dieu A. 1627. 4. recuſa poſt ejus Opera Amſt. 1693. fol. Hæc enim in plerisque MSS. Syriacis n), & in primis editionibus deſunt. *Hebraicis* litteris verſio N. Syriaca deſcripta prodiit Heidelbergæ A. 1568. fol. & Geneva 1569. fol. cum verſione Tremellii, & Græco N. T. cum Beza translatione. Deinde minori forma Antvverpiæ à Plantino A. 1575. ſine punctis. Hinc *Guidonis Fabricii* Boderiani cura Pariſ. 1584. 4. cum verſione interlineari, N. T. Græco & vulgata. Præterea in N. T. polyglotto *Eliae Hutteri* Norimb. 1599. fol. Denique ante paucos annos in Germania, edente *Chriſtiano Knorrio* L. Barone de Roſenroth.

Turcica verſio Novi Teſt. auctore *Gvil. Seamanno* prodiit Oxon. 1666. 4. Præterea Albertus Bobovius ſive Bobovſky Polonus in gratiam Levini Warneri totam Sacram Scripturam Turcice vertit, quæ hodie in Bibl. publica Leidenſi MSta aſſervatur. Confer de hoc Bobovio Thomam Hyde in appendice ad *Cosmographiam* Adami Peritſol. Etiam Ali-Beigh Muhammedis IV. interpres Biblia vertit Turcice, ut lego in præfatione ad Catecheſin Lutheri Virginiana & Svecica lingua juſſu Caroli XI. Regis vulgatam Holmiæ 1696. 8. Andreas vero Mollerus in notis ad Azizi Neſephæi Tartari fragmentum lingua Turcica ſcriptum de cognitione Dei & hominis, ubi allegat verba CHRISTI Joann. III. 3. *Iſta, inquit, auctor Arabice citat, nescio unde. Namque Erpeniana verſio & Pariſina quam Londinenſis ſequitur aliter habent. Turcicam S. Scripturæ ſive integre ſive ex parte factam verſionem non credam auctorem legiſſe. Quam Jo. Ungnadius fieri curavit Thuano* o) lib. XXX. teſte, recentior procul dubio

veniri niſi in translatione Thomæ Episcopii Heracleenſis. Hujus Thomæ Heracleenſis verſionem MS. Novi Teſt. ea quam nos legimus meliorem accuratiorẽq; manu ſua eleganter deſcriptam habuit Prockius teſte Rev. Hochſtetero Theologo Tubingenſi Orat. inaugural. p. 29.

m) Interpretem Ludovicus de Dieu vocat *Lucam* quendam, ut ipſi quidem videtur Maronitam. At Rich. Simonio lib. 2. Hiſt. Crit. N. T. videtur potius Europæus.

n) Confer *Cosmæ Indoplevſtæ* locum à me allatum ſupra p. 145.

o) Thuanus ad A. 1565. qui Ungnadio emortualis fuit, teſtatur eum incredibili propagandæ religionis deſiderio ardentem immenſis ſumtibus Biblia ſacra & Theologorum aliquot ſcripta in linguam Turcicam & Croaticam converti, & ad gentes illarum linguarum peritas transferri curaffe. Andreas Mollerus in *Annalibus* Freibergenſibus p. 284. de eodem Ungnadio: *er hat mit groſſen Unkoſten das Neue Teſtament / die Augſpurgische Confession und andre Chriſtliche Bücher in Croatiſche*

bio est hoc MSto quod CPoli A. 1559. erutum est. Vetus quidem Testamentum Judæi Taurici Turcice legere dicuntur, sed qui in Turcia sunt Christiani, vel Syriace vel Arabice vel Græce vel Iberice vel aliter Scripturam legunt.

Vandalica. Vide supra, *Slavonica.*

Virginiana versio Bibliorum auctore Jo. Elioto lucem vidit Cantabrigiæ in Nova Anglia 1663. & 1685. 4. Sed alia plane est lingua Americanorum Virginiana qua Catechismum Lutheri editum esse paulo ante memorabam.

Wallica sive CambroBritannica Novi Test. versio excusa est Lond. 1567. 4. Bibliorum integrorum 1588. 1620. & 1689. 8.

Hæc de versionibus Novi Test. dicta sufficiant, in quarum multitudine cum videmus nullam plane repertam esse hætenus omnibus muneris absolutam, minus mirabimur Matthiam Flacium diligentem illum sacrarum litterarum scrutatorem jam olim scribere non dubitasse in parte 2. Clavis S. Scripturæ tractatu VI. *Verissimum sane est, nullam sacrarum Codicum versionem prorsus vel jam factam esse vel deinceps fieri posse, etiam si ab aliquo angelo tentaretur, in qua plane nullus sit lapsus.*

XIX. *Commentaria Veterum quotquot edita sunt Græce vel latine in libros Novi Testamenti.*

Ex antiquis Ecclesiæ Doctoribus Græcis in *Matthæum* exstat Origenes sed non p) integer: tum Jo. Chrysostomus: & longe junior auctor operis q) Imperfecti.

In *Marcum* Victor Antiochenus & commentarius latine editus in editionibus latinis Chrysostomi.

In *Lucam* Titus Bostrensis, sive junior aliquis sub illo nomine.

In *Joannem* Origenes (iterum r) truncus) & Chrysostomus ac Cyrillus Alex. (itidem s) haud integer.)

Cc 2

Iia.

sche Sprache transferiren / und mit cerulischen und glagolischen Buchstaben zu Tübingen drucken lassen. Cyriacus Spangenbergius in Chronico Sax. ad A. C. 1564. notat hoc instituto fideliter eum adjutum esse à Primo Trubero Croate, Stephano Consule Austriaco, & Antonio Dalmata.

p) Græce à cap. XIII. 36. tantum ad XXII. 33. Sed latine ex veteri (Bellatoris ut videtur) versione usque ad XXVII. 66.

q) Desunt homiliæ in tria postrema Matthæi Capita, & opus ipsum latine tantum exstat, sicut quoque Euthymius nondum Græce prodiit.

r) Desunt in Joann. XIII. 33.

s) Desunt quæ Cyrillus scripserat à cap. X. 17. ad XII. 49. quod non observantes quidam Jodoci Glichtovei supplementa pro Cyrilli verbis laudaverunt.

In *universos Evangelistas* Catenæ Patrum à Corderio & Possino editæ, tum latina commentariorum Theophili Antiocheni * versio, Theophylactus & Euthymius Zigabenus.

E latinis veteribus in *Matthæum*, Hilarius Pictaviensis, Hieronymus, Chromatii t) quædam: Augustini quæstiones, Christianus Druthmarus Grammaticus, Paschasius Ratbertus, Rabanus Maurus. Anselmus Cantuar. (sive ut alii Gvil. Parisiensis) & Rupertus Tuitiensis, ne de inedita Hildebrandi (postea Gregorii VII.) expositione dicam.

In *Marcum* Hieronymus & fragmenta sub Jo. Hierosolymitani nomine, vulgata.

In *Lucam* Ambrosius & qui editus est sub nomine Jo. Hierosolymitani.

In *Joannem* Augustinus, Alcuinus, Rupertus Tuitiensis.

In *Evangelistas universos* Augustini quæstiones & Arnobii junioris annotationes in loca quædam, & scriptores Harmoniarum quos infra separatim recenseo. Tum Beda, Hugo de S. Victore, & Tho. Aquinas in Catena aurea è Patribus collecta.

In *Acta Apostolorum* Græci Chrysostomus, Oecumenius, Theophylactus. E latinis Beda.

In *Epistolas Pauli* è Græcis Chrysostomus, Theodoritus, Oecumenius, Theophylactus: ne de Euthalii prologis dicam, & ineditis Jo. Damasceni scholiis, Photiique Commentariis MSS. Sola enim edita hoc loco referre mihi animus est. In Epistolam ad Romanos Origenes exstat è versione Rufini sub falso nomine Hieronymi. Prodiit etiam Basileæ 1537. 4. apud Robertum Winter Veteris Theologi Græci succincta in Epistolam ad Romanos exegetis, Jo. Lonicero interprete. Sed si recte memini eadem illa cum Theophylacto.

E latinis Hieronymus u), Pelagius sive potius Pelagianus quidam inter Hieronymi editus opera, alius item qui legitur inter opera Ambrosii x) & Hilarius Diaconus à multis incerta conjectura existimatur:

* Utrum Theophilus sit auctor, vide disquirentem Clariss. Tenzelium diff. Select. pag. 214. seq.

t) In caput V. & VI.

u) Hieronymi non in omnes Epistolas habemus, sed tantum ad Galatas, Ephesios, Titum ac Philemonem. Alter vero commentarius inter Hieronymi opera editus sive Pelagii ipsius, ut Vossio in Hist. Pelag. p. 11. seq. & Garnerio ad Mercatorem p. 367. persuasum, sive Pelagiani cujusdam, ut malebat Cotelierius ad Patres Apostol. T. 1 p. 89. seq. prætermisit Epistolam ad Hebræos.

x) Commentarius in Epistolam ad Hebræos alterius esse auctoris à reliquis & è Chrysostomo collectus videtur, cujus homilias in hanc Epistolam ex ore Magistri sui digessisse traditur Constantinus presbyter Antiochenus.

tur : Sedulius item Scotus & Remigius (non Remensis nec Lugd. sed) Antissiodorensis sive Haymo Halberstad. Primasius, Beda sive Florus Lugdunensis, Rabanus Maurus, Lanfrancus Cantuariensis, Anselmus sive Herveus Cenomanensis, Petrus Lombardus & Jo. Sarisberienensis.

In *Epistolam ad Romanos* Petrus Abeilardus & Guilelmus Remensis y) *ad Galatas* Claudius Taurinensis, (quæ enim in Mathæum & reliquas Pauli Epistolas scripsit, nondum sunt edita.)

In *Epistolas Catholicas* è Græcis Oecumenius, ut breves adumbrationes sive explicationes omittam quæ in loca quædam harum Epistolarum leguntur sub nominibus Clementis & Didymi Alexandrinorum. Et Victoris Antiocheni Commentarium MS.

Elatinis in primam Joannis Augustinus, in Epistolas Catholicas Beda.

In *Apocalypsin* Arethas & Andreas Græci: latini Victorinus, Tychonius inter Augustini Opera, Baringvedus sive Berengarius * Anglus sub specioso Ambrosii nomine editus, Primasius, Beda, Ambrosius Authbertus, Haymo, Anselmus Laudunensis, Bruno Casinensis, Richardus de S. Victore.

In Evangelia & Epistolas anniversarias Commentarius habetur è Patribus collectus à Smaragdo, & Homiliarium Pauli Diaconi, Rabani item Mauri Homiliæ & Radulfi Ardentis, Honoriique Augustodunensis. E Græcis Homiliæ Theophanis Ceramei.

Commentarii 2) præcipui recentium in N. T. latine editi.

In *universam Sacram Scripturam*. Glossæ Ordinariæ & interlinearis auctores Walafridus Strabus Fuldensis & Anselmus Laudunensis, adjunctis commentariis Nicolai Lyræ & Pauli de Carthagera ad illa annotationibus. Antvverp. 1634, fol. sex Volum.

Cc 3

Hugo-

y) T. 4. Bibl. Cisterc. p. 174. seq.

* Vide Warthon. Auctar. ad Usser. de Scripturis vernaculis p. 392.

2) Plenior horum recensio expectabit lector à R. P. Longo Oratorii Parisiensis presbytero in Bibliotheca sacra Scripturæ quam incredibili studio jampridem instruit. Nam Gvil. Crowæi quidem Elenchus scriptorum in sacram Scripturam Lond. 1672. 8. quam fere sequi se profitetur Clariss. Lipenius in Bibl. Theologica, & Bern. Lamy in cælce Harmoniæ Evangelicæ, tum Jo. Caroli Caroli Pœtj Bibl. exegetico Biblica Lips. 1703. 8. non sunt usque quaque accurata. Et summe Rev. D. Mayeri Bibl. thecæ Biblicæ pars tantum prima lucem vidit, dum per ardua negotia hætenus prohibitus est Vir Magnificus reliquas absolvere.

Hugonis Cardinalis Commentaria. Venet. 1600. fol. octo voluminibus.

Dionysii Carthusiani. Lugd. 1573. fol. septem voluminibus.

Tho. de Vio Cajetani commentarii in totam S. Scripturam exceptis Cantico Canticor. Prophetis & Apocalypsi. Lugd. 1639. fol. quinque voluminibus.

Jo. Marianæ scholia Madrit. 1619. fol. & cum supplementis Petri Lancelii & notis Biblicis Emanuelis Sa. Antvv. 1624. fol.

Biblia magna Joannis de la Haye Paris. 1643. fol. quinque Vol. in quo opere habes commentarios Jac. Tirini, Steph. Menochii, Emanuelis Sa & Jo. Gagneum atque Gvil. Estium in loca difficiliora. In ejusdem Bibliis maximis occurrunt præterea uberiora prolegomena, variæ versiones latinæ earumque concordia & commentaria Nicolai de Lyra. ibid. 1660. fol. tomis XIX.

Cornelii à Lapide commentaria in universam Scripturam excepto Jobo & Psalmis. Antvv. 1671. fol. decem Volum.

Francisci Junii & Imman. Tremellii Biblia cum brevibus notis. Editio optima Wecheliana 1603. fol. cum Pauli Tossani indice.

Jo. Piscatoris in utrumque Testamentum. A. 1646. fol. duobus Volum.

Critici sacri excusi Londini fol. tomis IX. in quorum VI. & VII. habes ad N. T. notas Vallæ & in Vallam Jac. Revii, tum Erasmi, H. Stephani, Francisci Vatabli, Seb. Castellionis, Isidori Clarii, Nic. Zegeri, Jo. Drusii, Jos. Scaligeri, Is. Casauboni, Jo. Cameronis, Ottonis Gualtperii, Jac. & Ludovici Capellorum, Jo. Pricæi & viri summi Hugonis Grotii. Abrahami item Sculteti exercitationes Evangelicas. Recusi deinde sunt Critici in Belgio & Francofurti quoque 1701. cum duobus Voluminibus supplementorum, sed ad N. T. nihil quicquam accessit præter Nortoni Knatchbulli animadversiones & Andreæ Masii quædam.

Matthæi Poli Synopsis Criticorum & aliorum S. Scripturæ interpretum. Lond. 1669 - 1676. fol. quinque Vol. recusa Francofurti 1679. hinc Ultrajecti Jo. Leusdenio curante A. 1686. Denique iterum Francofurti minoribus typis A. 1694. 4.

Ludovici de Dieu notæ in utrumque Test. Amst. 1693. fol.

Jo. Dougtæi Analecta sacra in V. & N. T. Lond. & Amst. 1693. 8.

Daniel Brenius in utrumque Test. ibid. 1664. fol.

Lucae Oliandri Biblia cum notis. Francof. 3. Volum. 1608. fol.
D. Abrahami Calovii Biblia illustrata. Francof. 1672. fol. quin-
que Volum. Prætereo Jac. Raupinm, aliosque.

In *totum Novum Testamentum* Nicolaus Gorram. Antvverp. 1617. 1620. duobus Volum. fol. Benedictus Arias Montanus. Antvverp. 1575. 1588. 4. Alphonsus Salmeron Madrit. 1597 - 1602. sedecim Vo-
luminibus & Brixia 1601. denique Colon. 1602. 1604. Natalis Bedda,
Ed. Leus, Stunica &c. in loca varia N. T. contra Erasmus, è quibus Stri-
nica ceteris eruditior legitur etiam in Criticis Anglis.

Jo. Calvinus in totum N. T. excepta Apocalypsi. Theod. Be-
za, Rudolphus Gualther⁹, Bened. Aretius, Augustinus Marloratus, Dan.
Tossanus, Joannes Coccejus &c. ne dicam de antiTrinitariis Socino,
Crellio, Schlichtingio, Wolzogenio, & Georgio Enjedino, cujus detor-
siones confutavit Haberkornius, ac nuper in Germanico opere de divi-
nitate CHRISTI Philippus Jacobus Spenerus *ὁ μακαρίτης*.

Henr. Hammondi Paraphrasis & commentarius ad N. T. ex
Anglico latine translatus à Jo. Clerico V. C. qui suas & ipse notas addi-
dit. Amst. 1698. fol.

His adde notas Criticas ad N. T. scriptas à Joach. Camerario,
Dan. Heinsio, Alexandro Moro, Nortono Knatchbull, ac nuper à Clariss.
Viro Lamberto Bos. Et commentaria Victorini Strigelii, Matthiæ
Flacii atque Erasmi Schmidii in N. T. notasque haud contemnendas Jo.
Michaëlis, Theologi Gryphisvaldensis, editas nuper cum præf. Rev. D.
Jo. Fechtii. Rostoch. 1706. 4.

In *quatuor Evangelia* Jacobus Faber, Jo. Maldonatus, Adamus
Contzen, Aloysius Novarinus, Franciscus Lucas Brugenſis, Joannes de
Sylveira Lugd. 1681. fol. tribus Volum. quinta editio. Petrus Possinus
in *Spicilegio Evangelico*.

Jo. Lightfootus, Balduinus Walæus, Jo. Boissius, Petrus Keu-
chenius. Henr. Bullingerus.

Martinus Bucerus, Erasmus Sarcerus, & Jo. Georgius Dors-
heus nuper admodum vulgatus cum erudita præfatione Theologi insi-
gnis Jo. Fechtii. Hamburg. 1706. 4.

De Harmoniis Evangelicis dixi inferius separatim.

In *Matthæum* Thomas Aquinas, Alphonsus Tostatus hujusque
Epitomator Petrus Ximenes, Jacobus Alphonsus de Avendano, Jo. Fe-
rus,

rus, Paulus Palladius de Salaza, Franciscus Titelmannus, Matthias Honcamp. Mogunt. 1690. 8. tribus Vol.

Frid. Spanhemii patris dubia Evangelica, & Frid. Spanhemii Filii Vindiciæ Evangelicæ T. 3. Opp. Jo. Pricæus, Carolus Maria de Veiel. Et in loca selecta Franciscus Gomarus. Christoph. Pelargus. Wolfgangus Musculus. Simon Episcopus in capita priora XXIV.

Petrus Kirstenius, Jo. Gerhardus, cum Jo. Ernesti Gerhardi fil. Analectis: Jo. Brentius, Ægidius Hunnius, Dav. Chytræus, Melanchthon &c. Petri Winstropii pandectæ in prima X. capita, duobus Vol. in folio. Auctor speciminis Antiquitatum abstrusiorum in Matthæo Ao. 1657. 4.

In *Marcum* lectiones II. Joannis Gersonis, Commentarius Angelus del Paz, Stanislaus Socolovius, Joannes Soarez Episcopus Conimbricensis.

Carolus Maria de Veiel, Lamb. Danæus.

Christophorus Hegendorfinus, Jo. Winkelmannus.

In *Lucam* Bonaventura, Angelus del Paz, Didacus Stella, Socolovius, Soarez, Franciscus Toletus.

Jo. Pricæus, & in loca quædam cap. 1. & 2. Franciscus Gomarus, Christoph. Pelargus.

Jo. Brentius, Jo. Winkelmannus, Franciscus Lambertus.

In *Joannem* Thomas Aquinas, Bonaventura, Claudius Gvillandus, Benedictus Pererius, Franciscus Titelmannus, Franciscus Ribera, Jo. Ferus, Franciscus Toletus.

Jo. Oecolampadius, Wolfg. Musculus & in loca selecta Gomarus, in caput X. & XI. Pricæus, Christoph. Pelargus.

Jo. Brentius, Phil. Melanchthon, Alexander Alesius Scotus professor Lipsiensis, Caspar Cruciger, Cassiodorus Renius, David Chytræus, Jo. Wigandus, Nicolaus Selneccerus, Ægidius Hunnius, Georgius Mylius, Paulus Tarnovius, Wilh. Lyserus & Christianus Nifanius. Francof. 1684. 4. denique Analysis ac paraphrasis D. Seb. Schmidii. Argent. 1684. 4.

In *Acta Apostolorum* Jo. Ferus, Caspar Sanctius, Aloysius Novarinus, Bened. Pererius, Arturus Pitseus, Jo. Lorinus, Libertus Fromondus, Nicolaus du Bois, Jo. de Sylveira Lugd. 1678. fol.

David Pareus, Henr. Bullingerus, Jo. Pricæus, Jo. Lightfootus, Balduinus Walæus, Jo. Boisius, Jo. Pearsonii Annales Paulini & prælectiones

ctiones in prima capita Actor. Caspar Streso, & Carolus Maria de Veiel. Multis Actorum locis afferunt quoque lucem Sam. Basnage V. C. T. 1. Annalium & Lud. Cappellus in Historia Apostolica illustrata. Tum vitæ S. Pauli scriptores de quibus suprap. 151. Gerbrandum vero van Leeuwen qui paraphrasi & notis eruditishunc librum Belgico sermone explicuit Amst. 1704. 8. duobus Vol. aliosque qui Anglico, Germanico, Gallico idiomate illum sunt interpretati, de industria prætereo, quoniam eos tantum referre constitui qui latina lingua editi sunt.

Neque omittendi qui Acta illustrarunt è nostris, Justus Jonas, Jo. Brentius, Dan. Arcularius à Balth. Menzero editus, Nic. Selneccerus, Ægid. Hunnius, Christoph. Pelargus, Georgius Calixtus, Jo. Tobias Major, Jo. Georgius Dorsheus & Jo. Gerhardus cum analectis Jo. Ernesti Gerhardi filii.

In *Epistolas Pauli*. Tho. Aquinas, Jac. Faber, Benedictus Justinianus, Jo. Gagnejus, Franciscus Titelmannus, Petrus Stævartius, Gvil. Estius, Jac. Natlantus, Petrus Launæus, Aloysius Novarinus, Isaacus Habertus, Bernardi Pionii Minoritæ Capucini Analysis paraphrasis & Commentarius. Paris. 1703. fol.

Wolfgangus Musculus, Dav. Pareus, A. Hyperius, A. Schultetus.

Conradus Vorstius in omnes, exceptis posteriore ad Tim. ad Titum, Philem. & Hebræos.

Ægidius Hunnius, Frid. Balduinus, Til. Heshusius, G. Major, Christianus Chemnitius, Jo. Quistorpius, Eilhardus Lubinus, Nic. Selneccerus (excerpta ad Hebræos) & Georgius Calixtus.

In *Epist. ad Romanos* Dominicus à Soto, Jo. Ferus, Cornelius Mussus, Derbaïsius.

Jac. Altingius T. III. IV. Opp. Caspar Streso, Christoph. Wittichius, Wilh. Momma, Simon Episcopus in Capp. VIII - XI. Jacobus Arminius in caput IX.

Jo. Brentius, Jac. Wellerus, Dav. Rungius, Augustus Varenius, Seb. Schmidii in prima sex capita commentarius & paraphrasis capitum XII. Philippi Jacobi Speneri paraphrasis è Germanico latine versa. 8.

In *Epist. 1. & 2. ad Corinthios* Libertus Fromondus, Antonius Perezus, Adamus Contzen.

Robertus Rollocus,

David Rungius, ac D. Speneri paraphrasis.

In *priorem* Tho. Mortonus & Jo. Lightfootus & in caput XII.

Jo. Pricæus: Paraphrasis Seb. Schmidii.

In *Epist. ad Galatas* Adamus Contzen, Marinus Grimannus, & Hieron. Seripandus.

Johannis van der Weyen Analysis, in Variis sacris; & Wilh. Mommæ meditationes posthumæ. Franciscus Gomarus.

D. Lutherus, Jo. Brentius, Andreas Kunadus, Barthol. Battus, Hieron. Kromayerus, Dan. Lagus, Justus Fevverbornius, Frid. Weisus Helmst. 1705. 4. Seb. Schmidii Analysis & commentarius. Exstat quoque commentarius locuples D. Speneri, sed Germanice, & Jo. Lockii paraphrasis notis illustrata, Anglice.

In *Epist. ad Ephesios* Gabriel Vasquez, Augustinus de Quiros.

Anonymus è Bibl. Joannis ArchiEp. Eboracensis cum notis in V. T. editus Cantabrig. 1653. 8. & Clariss. Rhenferdi cura recusus Amst. 1703. 8. Ludov. Crocius.

Hieron. Wellerus, Meno Hannekenius, Barthol. Battus. Dan. Lagus, Jo. Tarnovius: D. Speneri commentarius postumus in *Epist. ad Ephes.* & *Coloss.* Germanice editus. Sermones Petri Bosc, Gallicè.

In *Epist. ad Philippenses* Jo. Antonius Velasquez Antvverp. 1637. fol. 2. Volum.

Franciscus Gomarus & Jo. Dallæi sermones Gallice editi.

Barthol. Battus, Jo. Tarnovius.

In *Epist. ad Colossenses* Augustinus de Quiros.

Franciscus Gomarus, Jac. Altingii Analysis exegetica T. 4. Opp. ne de iis dicam qui Anglice hanc Epistolam explicarunt ut Tho. Cartvwrightus, vel qui Belgice & quorum etiam Germanice versio fertur, ut David Knibbe & Jo. d'Outrein.

Analysis & Commentarius Seb. Schmidii. Frid. Rappoltus, Jo. Tarnovius.

In *Epist. 1. & 2. ad Thessalonicenses* Gabr. Vasquez.

Franciscus Gomarus.

Seb. Schmidii paraphrasis, Jo. Tarnovius, Hieron. Wellerus.

In 1. & 2. *ad Timotheum* Claudius Espenæus.

Jo. Pricæus.

Jo. Gerhardus.

Prioris paraphrasis auctore Seb. Schmidio.

In *Epist. ad Titum*, Espencæus, Jo. Gopyli paraphasis.

Jo. Pricæus, Jo. Wallisius Tomo III. Opp.

Frid. Rappoltus, Jodocus Willichius, Jo. Henr. Wildhagen præside D. Jo. Fechtio Rostoch. 1692. 4.

In *Epist. ad Philemonem* Franciscus Fevardentius.

Jo. Pricæus, Lamb. Danæus, Franciscus Gomarus.

Scipio Gentilis, Christianus Fridericus Frankenstein Lips. 1665. | 12. Paraphasis Seb. Schmidii.

In *Epistolam ad Hebræos* Franciscus Ribera, Lud. de Tena.

Jo. Braunius, Christoph. Wittichius, Petrus van Hœke, Caspar Stresø & in priora IX. capita Jac. Altingius T. IV. Opp. Exstat & Commentarius eruditus & copiosus Anglice editus à Jo. Ovveno. fol.

Sebast. Schmidius, Jo. Henricus Majus, Justus Christophorus Schomerus, Casp. Erasmi Brochmanni commentarius postumus Hafn. 1706. 4. Jo. Schultze Rectoris Hamb. A. 1707.

In *Epistolas Catholicas* Tho. Aquinas sive alius junior, (allegat enim Lyranum) Jo. Lorinus, Nic. Serarius.

Franciscus Gomarus, Conradus Vorstius.

Eilhardus Lubinus, Conradus Hornejus.

In *Epistolam Jacobi*.

Petrus Stævartius, Augustinus de Quiros, Franciscus Fevardentius.

Jacobus Laurentius.

Caspar Erasmus Brochmannus, Christoph. Samuel Martini, Seb. Schmidii Analysis ac paraphasis.

In *Petri utramque* Franciscus Fevardentius & Jo. Baptista Folen-
gius, ut alios quam plurimos omittam quos videas licet apud Ludovi-
cum Jacobum à S. Carolo in Bibliotheca Pontificia p. 180. seq.

Guil. Amesius in utramque, & in posteriorem Thomas Smith.

Jo. Gerhardus, Hieron. Wellerus, Nic. Selneccerus.

In *Epistolam primam Joannis* Jo. Ferus, Petrus Maldonatus, Jo. Baptista Folengius.

Jo. Pricæus, Simon Episcopus.

Seb. Schmidius, Ægidius Hunnius, Frid. Rappoltus, & *ἑρτίμαλα*
postuma Jo. Georg. Dorshei in primam Joannis & secundam Rostoch. 1697. 4.

In *Joannis secundam & tertiam*.

Jo. Pricæus.

Jo. Benedictus Carpzovius, Fil. cujus commentarius legitur inter Opp. Theologica D. Rappolti.

In *Epistolam Jude* Augustinus de Quiros, Franciscus Fevardentius, Nic. du Bois, Jac. Bolducius.

Hermannus Witsius in Meletematis Leidenfibus, Jo. Pricæus, Antonius Grelotius.

Samuel Pomarius, Jo. Gerhardus, Jo. Georgius Dorsheus & Brandanus Henricus Gebhardi. Francof. 1700. 4. Christoph. Samuel Martini. Petrus Kirstenius.

In *Apocalypsin* Tho. Aquinas, Joannes Hussus (sine nomine auctoris Witeb. 1528.) Bernardinus Senensis, Franciscus Ribera, Jo. de Sylveira, Lud. ab Alcazar (quem in multis secutus est Bossvetus a) in commentario ad Apocalypsin Gallice edito Paris. 1689. 8.) Lib. Fromondus, Dan. Herveus.

Jo. Pricæus, H. Morus, Josephus Medus, Antonius Grelotius, Jo. Marckius, & qui Bossveti hypothesein ad examen revocavit Campegius Vitringa. Exstat & Anglice ac Germanice Peganii dilucidatio propria visionum Apocalypseos.

Jo. Gerhardus, Jo. Cluverus, Matthias Hoë, Hieron. Kromayerus, Jo. Winkelmannus, Matthæus Hofmannus b) & Caspar Heunischius, Brandani Henrici Gebhardi Isagoge & paraphrasis.

XX. *Harmonia Evangelica Scriptores Veteres.*

De harmonia Evangelica in quam sæculo XII. latine commentatus est *Zacharias Chrysopolitanus* Tom. XIX. Bibl. Patrum edit. Lugd. obvi-
vius, quamque vetus latinus interpres *Victor Capuanus* c) venditavit sub
falso nomine *Tatiani*: & de altera quam latine vertit & sub *Ammonii Alex.*
nomine edidit Ottomarus Luscinius Augustæ Vindel. 1523. sed quæ &
ipsa Tatiano d) tribuitur in versione antiqua Theotisca per Clariss.
Palthenium nuper vulgata, non repetam ea quæ dixi in Codice Apocry-
pho N. T. pag. 378. seq. Utraque latine, in *Orthodoxographis* & in *Bi-*
blio-

a) Rich. Simon III. 31. Epist. select.

b) Vide Acta Erud. 1688. p. 590. seq.

c) Hujus Victoris Capuani Catenam MS. in Evangelia habuit Fevardentius, & ex eadem Fragmenta quædam Polycarpi produxit ad Irenæi III. 3. laudata etiam Grotio ad Jo. XVII. 4.

d) Tatiano adscribit quoque Baronius. Sed ab ejus sententia discedunt non sine causa Viri doctissimi. Vide Antonium Pagi ad A. C. 173. n. 3.

bibliothecis Patrum plus simplici viceedita est. Posterior è Luscinii versione & recognitione Casparis Bruschii prodiit etiam Erfurti 1544. 8. & in Micropresbytico Basil. A. 1550. fol.

Theophili Antiocheni perinde ut genuina Tatiani Harmonia Evangelica periit : si modo ulla unquam exstitit Theophili Harmonia, & non Hieronymus Theophili commentarios in Evangelia, quos cum reliquorum ejus scriptorum elegantia congruere negat in Catalogo c. 25. & quorum latinam versionem hodie habere e) nos sunt qui existiment, cum Tatiani Monotessaro confundeus scripsit Epistola CLI. ad Algasiam : *Theophilus Antiochenæ Ecclesiæ septimus post Petrum Apostolum Episcopus quatuor Evangelistarum in unum opus dicta compingens ingenii sui nobis monumenta reliquit.* Conf. Zacharias Chrysopolitanus p. 742. ex Hieronymi Homilia de villico iniquitatis.

Fragmentum Epistolæ *Julii Africani* ad Aristidem quo conciliatur genealogia CHRISTI in Matthæo & Luca, servavit Eusebius lib. I. Hist. cap. 7.

Eusebii libri *περὶ Διαφωνίας Ευαγγελίων* quos memorat Hieron. Catalogo c. 81. & ad Matthæi I. interciderunt. Exstant vero ejus *Canones Evangelici* quibus secutus Ammonium Alex. f) per X. columnas capitula Evangelistarum (qualia è veteri computatione etiam in melioribus N. T. editionibus & in vett. MSS. ad marginem notantur) ita inter se comparavit, ut statim appareat quotnam & quibus in pericopis Evangelistæ eandem rem referant. Hi Canones jam omissa jam præmissa Epistola Eusebii ad Carpianum præfiguntur Græce quibusdam N. T. editionibus ut Erasmi, Rob. Stephani A. 1550. & Polyglottis: Latine ex Hieronymi versione occurrunt in editionibus Doctoris illius Stridonensis, & in Orthodoxographis. Sed & Æthiopice in editione N. T. Æthiopica. Similiter Arabice, Syriace, Coptice, Anglosaxonice exstant in Codicibus Novi Test. illarum linguarum MSS. Præterea in veteri scholio ad Marcum quod è Codice Bibl. Regiæ produxit Rich. Simon lib. III. Hist. Crit. N. T. p. 89. allegatur Eusebius *ἐν τῷ πρὸς Μακρίνον περὶ τῆς δοκίμης ἐν τοῖς Ευαγγέλοις περὶ τῆς ἀναστάσεως Διαφωνίας.*

Epiphanium à viris quibusdam doctis inter scriptores Harmoniæ Evangelicæ referri video, propter ea ni fallor quæ disputat hæresi LI. Alogorum.

Dd 3

Augu-

e) Theophili esse negant Cotelærius ad Patres Apostol. T. 2. p. 16. Tillemontius, Albertus & alii.

f) Hieron. præf. in Evangelia ad Damasum, & Isidorus Hisp. VI. 15. Orig.

Augustini libri IV. de Consensu Evangelistarum leguntur in parte posteriore Tomi tertii editionis luculentæ Operum Doctoris Hipponensis quam Monachis Benedictinis Francisco Delfau, Thomæ Blampino & aliis viris doctis congregationis S. Mauri Christianus orbis debet.

De *Hieronymo* vetus scriptor à Jo. Mabillonio T. IV. Analect. editus : *Evangelii Historiam ita conciliatoris g) dissertationibus declaravit, ut unicam fore arbitretur.* Videlicet in commentariis suis ad Matthæum & in aliis scriptis, subinde speciem *Διαφωνιῶν* in Evangeliiis conatur tollere, licet nullum ejus opus peculiare sub titulo Harmoniæ Evangelicæ exstat.

Juvenci Metaphrasis Poëtica latina Historiæ Evangelicæ merito huc refertur, perinde ut Theotisca illa vetus *Otfridi*.

Utrum *Constantini M* Imperatoris *τρισά & τετρασά* huc spectent, quæ memorat Eusebius in ejus vita III. 37. eruditus Lector judicet. Sane ita visum Joanni Lightfooto Hor. Hebraic. ad Joannis VIII.

Ex *Hesychii* Hierosolymitani h) *Ευαγγελικῇ συμφωνίᾳ* præstantissimus Cotelarius Tomo III. monumentorum Ecclesiæ Græcæ edidit cum versione sua & notis *συναγωγὴν διποριῶν καὶ λύσεων*, quibus loca nonnulla Evangelistarum inter se conciliantur.

Anonymi Monotessaron jussu Ludovici Pii compositum quod evoluit olim D. Lutherus, servatur in Bibliotheca Paulina Lipsiensi & celebratur à Joachimo Felleri *τῷ μακαρίτῃ* in præfat. ad Catalogum MSS. illius Bibliothecæ. Andreas quoque Osiander testatus est usum se esse *Anonymi* veteris harmoniæ Monasterio ad fontem salutis.

Clementis presbyteri Lanthoniensis (circa A.C. 1170. clari) Harmoniam à latino Anglice versam à Jo. Wickleso servant Angli MS. in suis Bibliothecis.

Prætereo alios sequioris ætatis scriptores Harmoniarum Evangelicarum Gvidonem de Perpignano, Ludolphum Saxonem Petrum Lombardum & Jo. Gersonem. Petrum Comestorem in Historia Scholastica, Simonem Carfulanum sive de Cassia cognomento Fidatum (qui Florentiæ A. 1348. obiit) libris XV. de gestis Salvatoris. Colon. 1545. fol. atque *ἀντικειμένων* utriusque Testamenti scriptorem Julianum Pomerium.

Harmo-

g) Ita forte legendum pro *consolatoris*. Cotelarius legit *conciliatoris*.

h) Solenne est huic Hesychio gesta & dicta CHRISTI, quo facilius difficultates etiam perleves solvat, multiplicare, uti faciunt è recentioribus A. Osiander, Carolus Molinæus, Codomannus, Jo. Claverus, Abr. Calovius, Casp. Hermannus Sandhagenius.

*Harmonia Evangelica scriptores recentiores ordine
litterarum recensiti.*

Joannes Aleſius Lichæ 1605. 8.

Natalis Alexander in expositione litterali & morali Evangelii JESU
CHRISTI secundum IV. Evangelistas Paris. 1703. fol.

Christophorus Althoferus Jen. 1653. 1658. 4.

Anonymi Concordia Evangelica Paris. 1653. edita, & Tillemontio at-
que aliis sæpe laudata.

Anonymi alterius Concordia edita Gallice sub titulo : Meditations sur
l'Histoire & la Concorde des Evangiles. Bruxellis 1676. 12. duo-
bus Vol.

Anonymi Angli Harmonia in Bibl. Uſſerii reperta & ex Anglico Ger-
manice translata Francof. 1672. 8. & cum præfat. Augusti Her-
manni Franckii, Halæ Sax. 1700. 8.

Jo. Avenarius. Basil. 1588. 12.

Jacobus de Ausoles Paris. 1610.

Jo. Banzius. Colon. 1624. 4.

Cæsar Baronius & Sam. Basnage Tomo primo Annalium.

Sebast. Barradii Lusitani Commentaria in Concordiam Evangelicam.
Mogunt. 1601. fol. quatuor Volum.

Benjamin Beauport Franciscanus. Paris. 1552. 8. Gallicè.

Thomæ Beauxamis Carmelitæ Commentarii in Harmoniam Evangeli-
cam ex antiquis Patribus congesti. Paris. 1590. 2. Vol.

Balthasaris Bebelii Antiquates Evangelicæ. Argent. 1673. 4.

Cæsaris Becilli Urbinatis connexio Evangeliorum in qua textus ordine
servato rerum gestarum series indicatur. Rom. 1623. Paris. 1631.
& 1651. 12.

Detlevi Becmanni vita CHRISTI Meditationibus ducentis illustrata.
Hamb. 1684. 8. Germanice.

Jani Bircherodii series Chronologica Annorum JESU CHRISTI.
Hafniæ 1679. 4.

Joannis Bourghesii Professoris Duacensis Historia & Harmonia Evange-
lica tabulis & quæstionibus explicata. Montibus Hannoniæ
1644. fol.

Jo. Brissonius sive Buisonius. Rom. 1576. 8. Colon. 1604. 12.

Antonius Brockevius. Colon. 1539.

Jo. Bugenhagenii Pomerani Concordia Evangelica Historiæ passæ CHRISTI & glorificati. Witeb. 1524. 8.

Florentii de Bruin. Dordraci 1690. 8. Belgicè.

Henrici Buntingii, Magdeb. 1589. fol. cum septem annorum CHRISTI (1. 2. 30-34.) Calendariis Historicis.

G. Calixti Concordia Evangelistarum ex ejus dictatis in scio auctore edita Halberstadii 1624. 4. & deinde sæpius alibi.

Abr. Calovii harmonia Germanice, Witeb. 1680. 8. & latine in Bibliis illustratis Tomo primo N. T.

Centuriatores Magdeburgenses Tomo I. capite X.

Jo. Calvini i) Harmonia ex Matthæo Marco Luca (nam in Joannem separatim scripsit) Genev. 1555. fol. ex officina Rob. Steph. & sæpius deinde alibi, & inter opera. Etiam Gallice & Germanice.

Tho. Cartwrighti Harmonia Evangelica per Analysin Logicam & Metaphrasin historicam illustrata. Amst. 1630. 4.

Matthæi à Castro epitome Concordiæ Jansenianæ. Antvv. 1593. 8.

Martini Chemnitii Harmonia Evangelica à Polycarpo Lysero k) & Jo. Gerharδο continuata atque ad umbilicum perducta. Francof. 1593. 1608. 4. Jenæ 1617. 1626. 1627. 4. & Francof. 1615. fol. Genev. 1628. 1645. Roterd. 1646. Hamb. 1647. Francof. 1657. Hamb. 1704. fol. duobus Volum.

Joannis Christiani Speculum Harmonicum præcipuarum harmoniarum. Bernæ 1642. 4. & Germanicè A. 1643. teste Lipenio, ipse enim librum haud vidi.

Joannis Clerici Harmonia Evangelica, in qua uno conspectu quatuor columnis verba Græca Evangelistarum integra conferuntur, addita latina versione vulgata, & editoris paraphrasi, Amst. 1699. fol. & latine tantum Francof. (titulus præfert Lugdunum) 1700. 4. Anglice quoque prodiit Lond. 1700. 4. Fatetur Clericus in ordine præ ceteris instituisse se vestigiis Jo. Richardsoni, de quo infra. Etiam notas.

i) Calvinus Andreæ Osiandro veluti è diametro adversatur, & dum temporis ordinem sæpiissime ab Evangelistis neglectum supponit, etiam ubi diversa narrare videntur Evangelistæ, unam eandemque rem ab illis referri arbitratur. Dicam & hic cum Livio XXVI. 49. *Si aliquibus assentiri necesse est, media simillima verba sunt*, nam ambæ sententiæ & Osiandri illa & hæc Calvini excedere aliquando modum videtur, ut magno Chemnitio probe observatum.

k) Lyserus incepit à capite 52. Gerhardus à capite 141. Ex merito commendatur hoc opus in Consiliis Witebergens. Theolog. part. 1. tit. 1. num. 4. In tabulas illud redegit David Klugius ὁ μακροβίωτος.

- notas in hanc Harmoniam suam pollicetur in memoriis litterariis Trivultinis A. 1702. parte I. p. 157.
- Jo. Cluverii Harmonia Evangelistarum digesta secundum paschata & itinera CHRISTI, edente filio Mich. Cluvero. Rostoch. 1628. 4. paucis constans foliis.
- Harmonia Brunonis Cognati Carthusiani, quem de nonnullis monet Petavius II. 12. Epist.
- Laur. Codomannus. Norimb. 1568. 4. Germanicè.
- Alanus Copus. Lovan. 1572. Duac. 1603.
- Bernh. Copus, una cum Jo. Alesio de quo supra. Lichæ 1605. 8.
- Simonis Corroyi, Ord. Cœlestinorum, Consonantia Evangelica. Lugd. 1547. Antvv. 1591.
- Pauli Crellii. Witeb. 1566. 8. Germanice, è Bugenhagio fere.
- Adriani Crommii è Soc. Jesu. Lovan. 1633.
- Jacobi Dornkrellii ab Eberhertz patris & filii, in Harmonia Biblica Luneburg. 1686. fol. Germanicè, & novis curis filii de integro ibid. 1688. 8. separatim sub titulo: der Evangelischen Vergleichung zweyte Arbeit.
- Tho. Draxi Harmonia, Calvinum potissime oppugnans, ut Lipenio notatum.
- Laurentius Echard in Historia Ecclesiastica generali trium priorum sæculorum Lond. 1702. fol. Anglicè.
- Laurentius Edingerus in delineatione Harmonica ἀκολουθείας Evangelii de CHRISTO. Hafn. 1670. 8.
- Ruperti Erythrophili Pastoris Hanoverani Catena aurea in Harmoniam Evangelistarum. Magdeb. 1604. 4. & Germanice 1608. 4.
- Andrææ Fabri syntagma Hist. Evangelicæ Harmonicum. Germanicè. Ulmæ 1652. 4.
- Christophori Fischeri. Ullsenæ 1575. 1579. 1583. fol. Concionibus Germanice habitis.
- Laur. Forerus in vita JESU CHRISTI. Dillingæ 1640. 8.
- Michael Fouqué. A. 1574. Gallicè. Confer Rich. Simonis Epistolas selectas lib. 2. p. 101.
- Paulus Frisius de tempore ministerii CHRISTI. Witeb. 1604. 4.
- Henr. Gartvvaithi Harmonia Evangelica Lond. 1630. 4. Anglicè.
- Jo. Gerhardi. Vide supra in Chemnitio.
- Roberti Gouleti. Paris. 1535. 8.

Sam. Gradockii. Lond. 1668. fol. Anglice.

Frid. Greiffenii. Germanicè.

Jo. de la Haye Historiæ Evangelicæ dispositio ipsis Evangelistarum verbis ordinata serie distributa. Duaci 1607. 4. Ej. Triumphus veritatis ordinati Evangelii quadriga invec̃ta SS. Patrum exercitu stipata. ibid. 1609. fol.

Jo. Henricus Heideggerus libro III. Enchiridii Biblici cap. VI.

Protasius Henriettus. Paris. 1667. 4. Gallicè.

Joannes Hiud. Lond. 1632. 8. Anglice.

Jo. Hussi Collectio gestorum CHRISTI secundum tres annos prædicationis ejus digesta. Inter ejus opera Norimb. 1558. fol.

Cornelii Jansenii Gandavenſis Episcopi Commentaria in Concordiam Evangel. Lugd. 1571. fol. & 1582. 1594. & sæpius aliis in locis.

Cornelii Jansenii Iprensis Tetrateuchus. Lovan. 1639. 4.

Petri de Iruosqui, Navarri Dominicanæ series Evangelii &c. Stellæ Navarrorum 1557. fol.

Davidis Klugii Harmonia Evangelistarum Chemnitio-Lysero-Gerhardiana in tabulas redacta. Jen. 1670. 4.

Antonii à Koninckstein Enarratio in Monoteſſaron Evangelicum. Colonia. 1539. 8.

Jo. Kromayeri, Superintend. Vinariensis A. 1636. 8. Germanicè.

Bernardi Lamy Presbyteri Oratorii Paris. Harmonia sive Concordia IV. Evangelistarum. Paris. 1689. 12. Ejusd. Commentarius in Harmoniam cum Apparatu Chronologico & Geographico & præfatione in qua demonstratur veritas Evangelii. ibid. 1699. 4.

Jo. Lightfoot Harmonia Evangelistarum inter se & cum V. T. tomo I. Opp.

De Polycarpi Lyseri Patris (qui A. 1610. Dresdæ obiit) Harmonia Evangelica. Vide supra in Chemnitio.

D. Val. Ernesti Lœscheri tentamen accuratæ Harmoniæ. In relationibus novæ antiquis Germanice editis A. 1701. p. 164. seq.

Eilhardi Lubini Harmonia Græcolatino Germanica, Rostoch. 1616. 4.

Severini Lubomlii Poloni Ord. Prædicatorum. Cracov. A. 1607. fol.

Reinardi Lutz. Basil. 1561. fol.

Jo. Henrici Maji Theologi Giessensis Harmonia Evangelica I) omnium dictorum & factorum Domini nostri JESU CHRISTI usque ad Pascha

I) Auctor ipse in præf. Compendium non tantum vasti operis Chemnitio-Lyseriani, Lightfootiani aliorumque exhibeo, sed & occasionem suppedito plura meditandi.

- Pascha *συντάγμα*, perpetua paraphrasi & commentario ex singulis commatibus cognitionem veritatis & praxin pietatis com-
monstrante illustrata. Gieslæ 1707. 4.
- Jo. Mathesii Historia JESU CHRISTI è IV. Evangelistis Norimb.
1568. Germanicè.
- Gerhardi Mercatoris Harmonia Duisburgi, 1592. 1603. 4.
- Gortvvaldi Meschini tabula novæ Harmoniæ Evangelicæ edita Spiræ,
teste Lipenio.
- Theobaldi Meuschii Harmonia Evang. Hanov. 1604. 4.
- Caroli Molinæ Collatio & unio Evangelistarum. Hanov. 1565. 4.
- Rich Montacutius in *Θεωρητικῶν* sive Originibus Ecclesiasticis. Lond.
1636. 1640. fol. duobus Volum.
- G. Oenopolæ Harmonia. Francof. 1607. fol.
- Jo. Godfridi Olearii Vita CHRISTI. Halis Sax. 1669. 12. Germanicè.
- Andræ Osiandri Harmonia Græce & latine libris IV. in quibus Evan-
gelica historia è quatuor Evangelistis ita in unum est contexta, ut
nullius verbum ullum omissum, nullum alienum immixtum, nul-
lius ordo turbatus, nihil non suo loco positum: omnia vero litteris
& notis ita distincta sunt, ut quid cujusque Evangelistæ proprium,
quid cum aliis & cum quibus commune sit, primo statim adspectu
deprehendere queas, addito libro annotationum & Elencho sive
Indice per tabulas argumentorum. Basil. 1573. fol. & Germanice
per Jo. Schvveinzerum. A. 1540. 8.
- Pauli de Palatio. Constatix 1605. 4.
- Joach. Perionii. Paris. 1553. fol.
- Potensteineri. Amst. 1653. 4. Germanice edita & Lipenio memorata.
- Dionysius Petavius XII. 18. Doctrinæ temporum.
- Paulus Pezron in Historia Evangelica per Judaicam & Romanam con-
firmata. Paris. 1696. 12.
- Jo. Georgius Pritius in tabula Chronologica cap. XXXVI. Introduct. in
lectionem N. T. Lips. 1704. 12.
- Barthol Radmannus de Vita CHRISTI. Francof. 1600. fol.
- Vincentii Regii è Soc. Jesu dilucidatio Concordiæ & Historiæ Evange-
licæ libris VIII. Colon. 1615. fol.
- Joannis Pauli Resenii Apparatus Evangelicus sive Harmonia IV. Evan-
gelistarum, nescio an edita.
- Jo. Richardsoni Ardachadensis in Hibernia Episcopi Harmonia exhibi-
ta à Jacobo Ulsterio ad calcem Annalium V. T.

Joannis Roberti Arduennatis è Soc. JESU Mysticæ Ezechielis Quadrigæ hoc est Sancta Evangelia Historiarum & temporum serie vinculata Græce & latine. Mogunt. 1615. fol.

Francisci de Roxas Toletani Commentaria in Concordiam Evangeliorum secundum ordinem Evangeliorum totius anni. Madrit. 1621. fol.

S. le Roux Concordia IV. Evangelistarum. Paris. 1701. 8.

Jo Rubi Hannonii. Colon. 1572. 8.

Dan. Sachsii Concordia Evangelistarum Concionibus 300. explicata Francof. 1651. 1658. 1662. fol. tribus Volum. Germanicè.

Casp. Sagittarii Harmonia Evangelica Passionis m) JESU CHRISTI. Jen. 1684. 4.

Casp. Hermanni Sandhagenii Harmonia Evangelica Luneb. 1684. 1688. 8. Germanicè.

Josephus Scaliger à CHRISTI baptismo ad mortem usque computat Paschata quinque p. 86. ad Euseb. & libro VI. de emendat. temporum p. 552. seq. Paulo aliter Paschata quinque colligit Wilh. Langius de Annis CHRISTI lib. II. cap. 10. seq. Fuere è veteribus qui unico tantum anno baptismum Domini & prædicationem passionemque concluderunt, ut patet è Philastrio hæresi 105 aliisque apud Blondellum prolegom. ad lib. de Episcopis p. 27. seq. & Grotium ad Luc. IV. 19. Eidem sententiæ adstipulatus nuper est Franciscus Burmannus parte 2. Exerc. diff. 2. de intervallo τῆς πολιτείας sive functionis CHRISTI p. 257. Aliis placet tria tantum Paschata admittere, ut post Irenæum II. 38. Petavio XII. 17. doctrin. temp. & Norisio Cenotaph. Pisan. c. XVI. Sed libenter accedo eorum sententiæ qui Joannis Evangelistæ testimoniis congruentius Paschata quatuor à Sospitatore nostro post baptismum celebrata esse docent.

Iusti Georgii Schottelii Harmonia Evangelica. Brunsvic. 1675. 8. Germanice.

Andræ Seelmatteri, Helvetii. Basil. 1612. 4. itdem Germanice.

Nicolai Selnecceri Explicationes Harmoniæ Evangel. Lips. 1604. 8.

Casparis Serrano Lusitani Compendium Concordiæ Evangel. Jansenii Gandavenfis. Colon. 1593. 8.

Georgii Sigelii Historia JESU CHRISTI. Norimb. 1585. fol.

Bar-

m) Idem argumentum doctè persecutus est & Evangelistarum narrationes diligenter inter se contulit Antonius Bynæus in libris III. de CHRISTO crucifixo. Amst. 1691. 1696. 1698. 4. Ejusdem Bynæi de CHRISTI circumcisione liber vidit lucem A. 1690. 4.

- Barthol. Siultati Diarium humanitatis CHRISTI. Francof. ad Viadrum
1600. 4. Germanicè.
- Georgii Steinhardi Evangelistarium. Lips. 1593.
- Rob. Stephani Harmonia Evangel. Paris. 1553. fol.
- Jo. Stineri. Colon. 1629. fol.
- Taylori vita CHRISTI. Lond. 1657. fol. Anglice.
- Salomonis Van Till Harmonia Evangelica commentario in Matthæum
adjuncta. Dordraci 1687. 4. Belgicè.
- Sebast. Nanus Tillemontius parte 1. memoriarum ad Hist. Ecclesiasti-
cam spectantium. Paris. 4. & Bruxellis 1694. 12. Gallicè.
- Jo. Mariæ Verrati, Carmelitæ Harmonia Evangelica. Venet. 1571.
- Didaci Villalobos. Pintia 1555. fol.
- Pauli Voëtii. Amstelod. 1654. 4.
- Abrahami Coueti de Vivier Historia Evangelica Ordine naturali dige-
sta ita ut ratio habeatur potissime locorum in quibus Dominus est
versatus. Prodiit Hagæ Comm. 1705. 4. Gallice.
- G. Joannis Vossi Harmoniæ Evangelicæ de passione, morte, resurrectio-
ne ac adscensione JESU CHRISTI Servatoris nostri, libri III.
Amst. 1656. 4. Ejusdem liber de Genealogia n) CHRISTI, ibid.
1643. 4. & inter Opera VI. Vol. in fol. edita.
- Jac. Usserius. Vide supra Anonymus, & Richardson.
- Mich. Waltherus (pater) in Harmonia Biblica. Argentor. 1627. 4. No-
rimb. 1654. & 1696. fol. quæ auctior est editio.
- Gvilelmi Whiston brevis Consideratio Chronologiæ V. T. & Harmo-
niæ Evangelistarum. Cantabrig. 1702. 4. Anglicè.
- Georgii Wirth Professoris Lips. Hortulus è IV. Evangelistis. Francof.
1610. 4.
- Dan. Witby in Indice Chronologico post commentarium in N. T.
Lond. 1703. fol. Anglice.
- Philippi Ziegleri Concordia Evangel. Francof. 1620. fol. Germanicè.

XXI. *Distinctio librorum N. T. in capita & versiculos.*

Antiquissimi Codices scriptorum sacrorum Novi fœderis
quemadmodum nullis accentibus atque interpunctionibus, si nulla
Ee 3 distinctio

n) De hoc argumento consulendum Petri Possini diallaſticon Theogenealogicum cum
Catena Patrum Græcorum in Matthæum editum Rom. 1646. fol.

quoque capitum notatione distincta fuerunt. Primus capitulorum distinctionem (quemadmodum V. T. libris Paralcharum & Haphtararum) videtur libris Evangelicis & Apostolicis intulisse usus lectionum publicarum in Christianorum cœtibus, unde pericoparum & capitulorum jam apud Justinum Martyrem & Tertullianum mentio occurrit. De illorū ἀναγνωσμάτων ratione consulenda Clarissimi Viri W. E. Tentzelii erudita diatriba de ritu lectionum sacrarum. Witeb. 1685. 4. Deinde ob alias etiam causas in capita dividi cœperunt, vel ad Evangelistas inter se conferendos, vel ad verba scriptorum alleganda & tanto facilius rependienda, quem usum omnium postremo loco, & multo demum tempore interjecto veteres respexisse est credibile. Ad conferendos inter se Evangelistas primus capitum distinctionem (quæ forte nec in Tatiani Monotessaro nulla fuit) scriptis Evangelicis applicuisse videtur Ammonius Alex. quem in Canonibus Evangelicis, de quibus supra dixi, Eusebius fuit secutus. Qualis illa fuerit, Canones Eusebiani qui adhuc exstant Ammonii Harmonia, & κεφαλῶν illorum sive capitulorum numeri in marginibus plerorumq; Codicum N. T. & in Hieronymo annotati ignorare nos non sinunt. Præterea apud Euthymium Matthæus dispescitur in pericopas majores LXVIII. Marcus in XLVIII. Lucas in LXXXIII. Joannes in XVIII. Singularū pericoparum inscriptiones Græcæ sive argumenta paucis verbis comprehensa leguntur in quibusdam editionibus N. T. ut Rob. Stephani, & ante commentaria Theophylacti in IV. Evangelia, atque in reliquos N. T. libros (excepta Apocalypsi) ante Commentaria Oecumenii, unde illa depromsit, atque in Exercitationib⁹ suis ad N. T. Græce descripsit Daniel Heinsius, qui & editioni N. T. Elzevirianæ A. 1633. 12. jussit adnecti. Ex Heinsio dedit illa etiam Rev. D. Georgius Pritius introductione in lectionem N. T. cap. XXV. Apud latinos aliæ videntur obtinuisse distinctiones, nam Hilarius in commentariis suis Matthæum dividit in Canones XXXIII. Alii eundem distinguere in capita XCIV. Lucam in CVII. Denique in latinis atque inde in universis per occidentem Ecclesiis obtinuit distinctio capitum quæ Hugoni Cardinali vulgo tanquam auctori tribuitur, qua Matthæus v. g. dispescitur in capita XXVIII. Marcus in XVI. &c. Sic capita etiam majora videmus Græcis in usu fuisse præter minora illa κεφάλαια sive sectiones, ut patet è Svida, in πτλⓈ & κεφάλαιον, qui ait Matthæum habere πτλⓈ sive capita majora LXVIII, at κεφάλαια sive capitula minora 355. Marcum titulos XLVIII. capitula 236. (nam ελς' legendum pro λς' ut Simonius & alii monere) Lucas titulos

LXXXIII.

LXXXIII, capitula 348. Joannes denique titulos XVIII. capitula 232. Sic Apocalypsin in λόγῃς XXIV, capitula 72. dividit Andreas Cæsareensis. Sic latini in Bibliis suis ante versiculorum rationem receptam capita singula deviserunt per litteras A. B. C. &c. quarum notationem etiam sequuntur antiquiores editiones Concordantiarum.

Denique fuit distinctio librorum sacrorum in σίχῃς, quæ in diversis codicibus perquam exstitit diversa, ut patet ex antiquis *σχομετρίαις*, qualem habes ad calcem Chronographiæ Nicephori CPol. editionis Scaligeri, & in Operibus posthumis Petri Pithoei, adjuncta versione latina Anastasii Bibliothecarii, unde recudi eam curavit in Criticis sacris Anglis Joannes Pearsonus, Jacobus Goar ad calcem Syncelli & Fabrotus ad calcem Historiæ Ecclesiasticæ Anastasii. Alias *σχομετρίαις* & indiculos librorum sacrorum è MSS. codicibus vulgaverunt Cotelarius ad Patres Apostolicos T. I. pag. 117. Jo. Morinus in Exerc. Bibl. Richardus Simon lib. I. Hist. Crit. cap. ultimo: Josephus Maria Thomafius sive Carus, & Laurentius Alexander Zaccagnius. Ceterum de tota illa ratione *σίχων* apud veteres consulendi præter jam laudatos Salmasius in prolegomenis ad Solinum, Dan. Heinsius in Aristarcho sacro cap. XIII. Jo. Crojus Obs. in N. T. cap. X. seq. Balthasar Stolbergius Exerc. VII. & XI. earum quæ libro de solœcismis & barbarismis Novi Test. dictioni falso imputatis subjiciuntur, Joannes Henricus Majus in examine Hist. Crit. N. T. cap. XXXIII. Jo. Georgius Pritius introductione in N. T. cap. XXIV. seq. & Humfredus Hody de Bibliorum textibus originalibus IV. 4. p. 644. seq. Ut autem de proportionem *σίχων* ad κεφάλαια & τίτλους aliquomodo constet, quatuor Evangelistæ v. g. divisierant in majores sectiones CCXVII. capitula minora MCLXII. ut computant etiam Epiphanius & Cæsarius, sed *σίχῃς* sive versiculos 9900. Hodiernum librorum N. T. in versus distinctionem jam supra p. 189. notavi nos debere Roberto Stephano. Quemadmodum & hoc jam observatum à multis est, distinctionem illam tam capitum quam versuum quali hodie utimur, licet ad loca evolvenda utilissimam & propterea aliquomodo necessariam, non tamen semper ita esse comparatam, ut lectori ad sensum sacrorum scriptorum rectius intelligendum sit subsidio, atque ubi vel argumentum vel sententia desinit, jubeat paulisper veluti subsistere, sed non raro divellat conjungenda, & quæ divelli oportebat conjungat.

XXII. De stylo Novi Testamenti & lingua Hellenistica.

Quoniam sancti homines DEI scripserunt impulsu SPIRITUS SANCTI το πῶς καὶ τί illis suggerente, hic afflatus divinus ita moderatus est naturalem vel studio acquisitam quæ in ipsis erat scribendi facultatem, ut procul ab omni errore, salutaria humano generi traderent: linguæ vero illorum idioma neutiquam immutavit, sed quemadmodum voluit DEUS voluntatem suam nobis exponi lingua hominum, ita non magis captavit Hebraismos quam Græcismos, sed usus est scribentium consuetudine loquendi, quæ in diversis etiam ejusdem linguæ non plane eadem fuit. Hebraismi vero qui in libris Novi Test. obvii sunt, partim ab usu versionis LXX. Interpretum, partim à scribentium consuetudine profluxere, qui Hebræo Chaldaico generi loquendi adsveti, etiam cum græce scriberent ducebant aliquem idiomatis illius colorem. Si tamen probe advertas, pauciores in Novi fœderis libris deprehendas Hebraismos quam volunt præclari viri, solœcismos vero nullos. Ac ne barbarismos quidem, cum nusquam promittant Apostoli Attice scribere, & tam sit Hebræis barbarus Atticismus, quam Hebraismus Atheniensibus. Qui porro novum veluti linguæ genus effinxerunt viri doctissimi quod vocarunt Hellenisticum, nimium dixere illi quidem & minus commode usi sunt vocabulo: quocunque tamen nomine appelles, certum est singularem quandam & ab aliis scriptoribus Græcis differentem non linguam nec dialectum, sed colorem dictionis Græcæ stylique in libris Novi fœderis exstare, cui nihil usquam similis aut propius eo nomine accedens reperitur, quam Græca LXX. Interpretum versio Veteris Testamenti. Hanc igitur diligenter qui evolvit, non male tempus suum collocaverit ad scripta Apostolica familiariter intelligenda. Qui vero eruditorum hominum varias de stylo librorum sacrorum disceptationes & in his observationes quoque varias neutiquam contemnendas cognoscere desideraverit, ab eo consuli poterunt hæc scripta:

Dissertationum Philologicarum de Stylo N. T. Syntagma à Jacobo Rhenferdo V. C. collectum addita ipsius diss. de sæculo futuro. In isto habes 1) Rev. D. Jo. Olearii diss. inauguralem de stylo N. T. Lipsiæ A. 1668. 4. editam atq; inde sæpius recusam: 2) Jo. Henrici

Bæcleri

Bæcleri diff. ejusd. argumenti vulgatam Argentorat. 1642. 3) *Sebast. Pfochenii* diatriben de linguæ Græcæ N. T. puritate Amst. 1629. 8. atque inde sæpius excusam. 4) *Jo. Cocceji* stricturas eousque ineditas pro Pfochenio adversus Gatakerum. 5) *Balth. Bebelii* Exerc. de phrasi N. T. Witeb. 1659. 6) *Mosis Solani* diff. sub Rhenferdii præsidio contra Pfochenium habita. 7) *Martini Petri Cheitomæi* Græcobarbara N. T. quæ Orienti originem debent. Amst. 1649. 12. 8) *Jo. Henrici Hottingeri* de usu scriptorum Hebraicorum in N. T. 9) *Jo. Leusdenii* diff. X. seq. Philologi Hebræo Græc. in quibus succincte agitur de dialectis & XXXI. generibus Hebraismorum N. T. è *Casp. Wysii* dialectologia sacra, Tiguri 1650. 8. & *Jo. Vorstii* libris duobus de Hebraïsmis 10) N. T. Lugd. Bat. 1648. 10.) *Jo. Vorstii* de Adagiis N. T. 11.) *A. Kesleri* Superintend. Eislefeldensis de dictorum V. T. allegatione in Novo. 12) De stylo sacrarum litterarum & præsertim N. T. Græci, nec non de Hellenistis & Hellenistica dialecto doctissimorum quorundam tam veteris quam recentioris ævi scriptorum sententiæ, à *Joachimo Jungio* p) collectæ & editæ Hamb. 1639. 4. occasione litis quæ ipsi cum nonnullis intercessit, de qua vide si placet *Jo. Molleri* V. C. Isagogen in Hist. Chersonnesi Cimbricæ p. 586. seq.

Syntagma dissertationum de stylo N. T. Græco, quas collegit *Taco Hajo van den Honert* Ecclesiæ Amstel. Pastor, Amst. 1702. 4. In hoc exhibentur 1) *H. Stephani* dissertatio hujus argumenti quam editioni N. T. A. 1576. præfixit, pollicitus librum integrum de puritate dictionis N. T. quæ non vidit lucem. 2) *Theod. Beza* de dono linguarum & Apostolico sermone diff. è commentario ad Act. X. 46. & fragmentum Epistolæ ad Elisabetham Reg. commentario in N. T. præfixæ. 3.) *G. Pasoris* Ideam dialectorum N. T. 4) *Jo. Georgii*
F f Strau-

o) Nimis à Vorstio Hebræïsmos multiplicari, monuit ipsum Reinesius Epistola ad eum XIV.

p) Huic collectioni *Jacobus Grossius* Pastor Hamb. ad S. Catharinæ opposuit triadem propositionum Theologicarum, stylum N. T. Græcum à barbaris criminationibus vindicantium & sententiam Criticorum qui Hellenismum propugnant nihil illius rectitudini derogare ostendentium. Jenæ 1640. 12. Grossio *Daniel Wulferus* Norimbergensis opposuit Innocentiam Hellenistarum vindicatam (sine auctoris & loci notatione) in 12. Respondit Grossius in observationibus pro triade propositionum Apologeticis. Cumque *Jo. Musæus*, Theologus postea celeberrimus A. 1641. edidisset disquisitionem de stylo N. T. in qua Grossii trias propositionum & observationum Apologeticarum modeste examinatur, respondit Grossius in tertia defensione, & vindiciis disquisitionis Musæanæ A. 1642. editis, in defensione quarta.

Straube disp. philologicam de emphasi Græcæ linguæ N. T. 5) *Honerti* ipsius Epistolam ad Abrahamum Boddens de styli N. T. puritate.

Elie Benoist Delfensis Ecclesiæ V. D. Ministri adversus Honerti Epistolam amica Expostulatio. Delfis 1703. 4. Honerti responsio &c.

Matthias Flacius parte II. Clavis S. Scripturæ tractatu V.

Salomo Glasius in philologia sacra lib. I. tractatu III. &c.

Jo. Henricus Majus in Examine Hist. Criticæ N. T. cap. XXVI. & XXVII.

Claudii Salmasii de Hellenistica Commentarius, controversiam de lingua Hellenistica decidens & plenissime pertractans Originem & dialectos Græcæ linguæ. Lugd. Bat. 1643. 8.

Dan. Heinsii Exercitatio de lingua Hellenistica & q) Hellenistis. Lugd. Bat. 1643. 8.

Claud. Salmasii funus r) linguæ Hellenisticæ, sive confutatio Exercitationis de Hellenistis & lingua Hellenistica. *Cui libet exequias ire Hellenisticæ, i, licet. Ecce illa jam effertur.*

Ejus-

q) De Hellenistis Actor. VI. 1. IX. 29. & XI. 20. memoratis, septem sentias eruditorum reperiō, è quibus per placet mihi *prima* Lud. Cappelli Opp. posthum. p. 394. cui Hellenistæ sunt Ethnici. *Secunda* est Is. Vossii c. ult. de Sibyllinis, atq; intelligit Judæos Ethnicorum Romanorum partes secutos, aut qui in eorum stipendio vixerunt. *Tertia* Erasmi, qui nomen Hellenistarum factionem etiam innuere existimat, non tantum nationem aut linguam. *Quarta* Petri de Marca VI. de concordia Sacerdotii & Imperii c. 1. p. 59. è cujus sententia Hellenistæ sunt Judæi dispersionis secundæ in provinciis Græcorum sive gentilium dispersi. *Quinta* Jo. Lightfooti, qui Hellenistas fuisse existimavit Judæos habitantes in gentibus neque gnaros Linguæ Hebraicæ, sed quamvis aliam illius in qua versarentur gentis linguam solitos loqui. *Sexta* Hellenistas accipit de profelytis justitiæ è Græcis. Ita Joach. Camerarius, Beza, Salmasius, Crojus, Pearsonius lectionibus ad Acta Apostol. p. 52. seq. *Matthæus Cottierius*, Gvil. Caveus, & Sam. Basnage ad A. C. 35. n. 7. *Septima* denique Hellenistas contendit fuisse Judæos Græcienfes Ἑλληνιστὶ διαλεγόμενοι (ita Syrus, Chrysost. Theophylact Oecumen. & in versione Græcobarbara Maximus Margumius) verbis Græcis, phrasibus uti solitos Hebraicis & extra Judæam habitantes. Ita Josephus Scaliger ad Eusebii num. 1734. Dan. Heinsius in Exerc. ad N. T. & in aliis quæ memoravi scriptis, Drusus, Hugo Grotius, Hammondus, Rich. Simon, Coccejus præf. ad Cod. Sanhedrin, Jo. Seldenus, Dionys. Petavius, Constantinus l'Empereur, Barthol. Maierus in Philologia sacra aliique.

r) Hugo Grotius Epistola 694. notat ex ipsius Salmasii concessis facile posse componi librum de lingua Hellenistica rediviva. Confer Rich. Simonis Hist. Criticam N. T. cap. 27. seq. & novas observationes cap. 1.

Ejusdem offilegium Hellenisticæ , sive appendix ad confutationem
Exercitationis de Hellenistica. ibid. 1643. 8.

Martini Schoockii de Hellenistis & lingua Hellenistica diss. ad Heinsum
& Salmasium. Ultraj. 8.

Jo. Crojus in Observationibus ad N. T. contra Heinsum cap. XXX-XXXIV.
Genev. 1645. 4.

Dan. Heinsius ia Apologia adversus Crojum. 12.

M. Jacobi Boblii justa & moderata absentia ab exsequiis & justis funebri-
bus funeri linguæ Hellenisticæ paratis excusatio & venia. Regio-
mont. 1647. 4.

Matthai Cotterii de Hellenistis & lingua Hellenistica exercitationes se-
cundariæ Argentorat. 1646. forma minore.

Tho. Gatakeri de stylo N. T. adversus Pfochenium. Lond. 1648. 4. & una
cum ejus Cinno, Adversariis & aliis Operibus Criticis, Trajecti ad
Rhen. 1698. fol.

Horatii Vitringæ Campegi F. animadversionum ad Jo. Vorstium de He-
braismis N. T. specimen. Ad calcem observationem Miscella-
nearum Lamberti Bos. Franeqv. 1707. 8.

Rob. Boyle de stylo sacræ Scripturæ. Oxon. 1665. Genev. &c. 4.

Balthasaris Stolbergii Prof. Witebergensis liber de solæcismis & barba-
rismis Græcæ novi fœderis dictioni falso tributis, ut & de Cilicis-
mis aliisque à D. Paulo nove usurpatis, cum Exercitationibus XII. Phi-
lologicis. Witeb. 1685. 4. præmissa præfatione C. S. Schurz-
fleischii.

Pauli Antonii de N. T. Philosophis sive dictionibus Philosophicis Exer-
citatio. Lips. 1686. 4.

Nic. Aagardi Prof. Eloquentiæ Sorani de stylo N. T. diss. Soræ 1655. 4.

Hæc de Novi fœderis libris dicta sufficiant , quibus tunc de-
mum recte & salutariter utemur, non quando ista de quibus hactenus
differui, quantumvis subtiliter discusserimus, aut totum etiam sacrum
Codicem teneamus ad ungvem , sed quando illis tanquam voce (quæ
profecto est) divina, ad fidem, atque amorem DEi hominumque
patiemur nos adduci, ut per fidem vita beata ac sempi-
terna in nomine JESU CHRISTI per-
frui possimus.

CAPUT VI.

DE FLAVIO JOSEPHO.

Josephi nomen, etas, vita. 1. Libri de bello Judaico. Josephus, Hegesippus. Judæi barbari à Josepho dicti. Josephus hebraicæ linguæ non ignarus. 2. Antiquitatum Judaicarum libri. 3. Num scripti primum Hebraicè. ibid. Quanta fide dignus Josephus. 4. Ejus de CHRISTO testimonium. 5. Libri duo contra Apionem. 6. De Maccabæis. 7. Scripta deperdita. 8. Josephi lectione Comes quidam ab irreligiositate conversus. 9. Josephi editiones Græcæ. 10. Latinae. 11. Græcolatinae. 12. Versiones in linguas vernaculas. 13. Editiones promissæ. 14. De Josepho pseudoGorionide. 15. Ejus editiones. 16. Alii Josephi qui Hebraice scripsere. 17. Alii quidam scriptores de rebus Judæorum. 18. Index scriptorum à Josepho allegatorum. 19.

I.

JOSEPHUS prænomen *Flavii* a) accepit à Flavio Vespasiano manumisso ac Patrono suo, à quo etiam civitate Romana donatus est, gente Judæus, filius Matthatiæ, sive Matthiæ potius, è genere b) sacerdotali & regio Asmonæorum, natus Hierosolymis anno primo Caji Caligulæ Cæsaris, qui fuit post natum CHRISTUM trigesimus septimus. In litteris una cum fratre germano Matthia institutus ita profecit, ut quatuordecim annorum cum esset jam à sacerdotibus & primoribus civitatis quærendo de lege c) exerceretur, & anno ætatis sexto decimo trium apud Judæos sectarum placita cognoscere inciperet. Hinc *Banuni* eremita

a) Flavius vocatur non tantum in editionibus & codicibus MSS sed etiam apud Clementem 1. Strom p. 341. Origenem, Minucium Felicem, Photium aliosque conf Tillemont, T. 1. Hist. des Empereurs p. 967. De Matthiæ nomine vide, si placet Vales. ad Euseb. p. 47.

b) Genus suum ipse recenset Josephus in vita, è publicis tabulis (δημοσίαις δέλτοις) p. 988. Conf. de his Clariss. Parizonium in triade diff. 1. Tales fuere δημόσια κύρβεις, è quibus genus suum refert Synes. Epist. 57.

c) Ita accipio verba Josephi: συνιόντων αἰεὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν τῆς πόλεως πρώτων ὑπὲρ ἧ παρ' ἐμῶ περὶ τῶν νομίμων ἀκριβέστερον δὲ γινώσκειν. confer, quæ de JESU duodecenni Luc, II, 46.

mitæ se addixit , ejusque austerum vivendi genus per triennium imitatus rediit Hierosolymam & vitam civilem ac Pharisæorum hæresin amplexus est , quam testatur leges patrias d) diligentius reliquis coluisse , & vitæ instituto proxime ad Græcorum Stoicos e) accessisse. Anno ætatis vicesimo sexto CHRISTI LXIII. f) Romam accessit , & per mimum quendam Judæum Neroni carum insinuans se in favorem Poppeæ libertatem impetravit amicis quibusdam suis , quos Felix procurator captivos illuc miserat. Reversus domum omnia tumultu plena reperit , & frustra civibus suis graves injurias ulcisci cupientibus & qualicunque successu elatis suasit , ut pacem cum Romanis colerent. Missus deinde anno ætatis tricesimo, CHRISTI LXVII. cum potestate in Galilæam, ut rebus turbidis prospiceret, utriusq; Galilææ rector (II. 25. de bello Judaico pag. 822.) multa fortiter & prudenter gessit, ducis functus munere, è multis periculis feliciter evasit, adversus æmulos, inimicos & perfidos magna moderatione usus est. Inter alia Judæos nolentes ferre inter se, nisi qui circumcidi se paterentur, prohibuit, professus g) *oportere suo quemque consilio Deum colere, non ab aliis coactum.* Tandem capta à Vespasiano Jotapata anno eodem LXVII. Neronis XIII. Kalendis Julii post aliquot dies, quibus delituerat, vivus venit in Victoris h) potestatem , ab eoque cum mox ipsi & Tito filio prælagisset imperium i) in vinculis habitus est, donec biennio interjecto eventus veritatem vaticinii comprobasset. Tum enim à Vespasiano solutus, catenæque ejus securi confractæ k) ut mos erat facere in illis, qui præter fas vincti fuerant. Ex Alexandria profectus Tito adfuit in obsidione Hierosolymæ l) Anno Christi LXX, ætatis Josephi XXXIII, ubi singula diligenter annotavit, & postea Romæ otium nactus græcæ linguæ dedit operam m) & ad concinnandam historiam animum appulit. Vespasiani, Titi & Domitiani gratiam constanter expertus non obstantibus in-

Ff. 3. vido.

d) Josephus in vita. p. 1023.

e) Id. p. 299.

f) Male in Clariss. Cavei Hist. litteraria excusum 93.

g) pag 1007. *ὅτι εἶσα βιασθῆναι, φάσκων δὲν ἕκαστον ἀνδρῶπον κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν, ἀλλὰ μὴ κατὰ βίαν.*

h) Josephus III. de bello Judaico c. 14. (in Græco 24. seq.)

i) ibid. p. 584. (in Græco c. 27) Sueton. Vespas c. 5. Xiphilinus p. 203. Svid. in Ἰώσηφ. De hoc vaticinio Josephi lectu digna & erudita exstat Gotfridi Olearii dissertatio edita Lipsiæ A. 1699. qua hoc totum callidæ prudentiæ tribuit.

l) Lib. I. contra Apion. p. 1037.

m) XX. ult. Antiqu.

vidorum accusationibus. n) Vixit ultra quartum decimum Domitianum annum, in quo Antiquitatum libri desinunt: fuit autem ille ætatis Josephi LVI. CHRISTI XCIII. Et post hoc opus etiam nū composuit libros contra Apionem. Forte tamen haud diu superfuit Patrono suo Epaphrodito, cujus casum, (interfectus hic est Anno Christi XCV, à Domitiano) in ipsius etiam Josephi perniciem ab inimicis versum suspicatur H. Dodvwellus diff. 6. ad Irenæum p. 468.

II. Scripsit ἸΟΥΔΑΪΚῆς ἹΣΤΟΡΙΑΣ ο) *πεὶ αἰλώσεως De bello Judaico & eversa Hierosolyma libros VII.* quod opus ante libros viginti Antiquitatum compositum est imperante adhuc Vespasiano, & in illis subinde allegatur. Compositum est à Josepho Hebræo patria lingua p) primum, in civium suorum usus, deinde Græce oblatum Vespasiano, non certe ante annum ejus septimum, q) CHRISTI LXXV. Magna fide versatum se in hac Historia, cui ipse interfuit, describenda testatur Josephus tum alibi tum in vita sua p. 1026. ubi *Justi* commentariis de eodem argumento compositis fidem detrahit, suum autem opus demonstrat

n) In vita p. 1031. 1032.

o) Eusebius III. 9. Hist. Eccles. ἱστορίαν ἔκατ' αὐτὸν Ἰουδαϊκῆς πολέμου vocat, atq; ita Josephus ipse, non uno in loco & Steph. in *Φασαηλῆς*. Isidorus Pelus. IV. Ep. 75. Ἰωσήπης (ἀνδρὸς Ἰουδαίου μὲν, Φιλαλήθους δὲ) περὶ τῆς αἰλώσεως ἱστορίαν. In Codice Bodlejano: περὶ αἰλώσεως Ἰουδαίας καὶ τῆς μεγάλης πόλεως.

p) Josephus proœmio: Πρὸς θέρμην ἐγὼ τοῖς κατὰ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ἑλκᾶδι γλώσσει μεταβαλὼν, αὐτοῖς ἀνω βαρβάροις τῇ πατρίᾳ συντάξας, ἀνέπεμψα ἡπρότερον, ἀφ' ἡγήσασθαι. Quinam sint illi οἱ ἀνω βάρβαροι docet idem paucis interjectis. Πάρθους μὲν καὶ Βαβυλωνίους, Ἀράβων τε τὴν πορρωτάτω καὶ τὸ ὑπὲρ Εὐφράτην ἰμόφυλον ἡμῶν, Ἀδιαβήνων τε γινῶναι διὰ τῆς ἐμῆς ἐπιμελείας ἀκριβῶς &c. Nec mirum Judæos à Judæo homine barbaros appellari, cum Christiani etiam hoc nomine appellent quandoq; Christianos diversa lingua utentes. Vide Cotelerium ad homiliam IV. Clementin. T. 1. Patrū Apostol. p. 563. Quænam vero sit lingua Josephi patria, non æque perspicuo testimonio ejus constat. Itaq; alii Syro-Chaldaice Josephum prius libros de bello Judaico scripsisse affirmant. Vid. Sam. Basnagii Exerc. ad Baronium p. 388. ubi Josephum Hebraice calluisse negat, quod mihi de Judæo legis studiosissimo, & qui ex Hebraicis libris Antiquitates Hebraicas condidit, nullo modo credibile videtur, licet puro Hebraismo usum in scribenda historia nolim contendere. Argumentis plerisque, quibus Hebraismi imperitum nonnulli audacter faciunt ob violentiores aliquas Hebraicorum nominum interpretationes (quas è Josepho collegit Jo. Marcianæus T. 2. Hieronymi p. 170 - 175.) respondit Is. Vossius libro de LXX. Interpretibus. Confer. Pauli Pezronii antiquitatem temporum restitutam p. 49. & Humfredum Hody de Bibliis Original. p. 223. sq.

q) Tillemont, Hist. des Empereurs T. 1. p. 971. edit. Bruxell.

strat & Tito Imp. probatum fuisse, qui illud subscripto manu sua decreto r) jussit vulgari, & Regi Agrippæ, qui LXII. scriptis ad Josephum epistolis suam illi benevolentiam testatam fecerit. In libro 1. contra Apionem pag. 1037. non tantum Vespasiano ac Tito, Regique Agrippæ, sed Julio Archelao quoque & Herodi & aliis à se monstratam refert, fideique tulisse testimonium. Statua donatum in urbe Roma narrat Eusebius III. 9. Hist. Eccles. Hieronymus c. 13. Catalogi: *Josephus Romanam veniens septem libros Judaicæ captivitatis Imperatoribus Patri filioque obtulit, qui & Bibliothecæ publicæ traditi sunt, & ob ingenii gloriam statuam quoque meruit Romæ.* Latine transtulit *Rufinus* Aquilejensis, cujus versio exstat, quemadmodum & altera liberior audaciorque *Ambrosii* sive alterius, nescio cujus, quæ ambulat sub nomine *Hegesippi*. Nam Benedictini quidem in præclara sua Ambrosii operum editione affirmant illam se prætermisisse, quod in ea nihil Ambrosiani styli atque ingenii esse censerent: quod visum etiam Latino Latinio est in Epist. ad Masium T. 2. lucubration. p. 119. Quanquam Johannes Frid. Gronovius in Monobiblo Observat. sacrarum c. 1. & 21. variis argumentis probat vel Ambrosium vel Ambrosii æqualem auctorem esse, cui accedit, quod Jo. Mabillonius in Codice antiquissimo Bibl. Ambrosianæ reperit tributum Ambrosio Episcopo T. 1. Musei Italici p. 14. *Hegesippi* vero nomen ex Josepi sive Josippi nomine corruptum notavit Is. Vossius in appendice de LXX. Interpretibus p. 127. Frequens autem latinis scriptoribus antiquis Josephum potius dicere, quam Josephum: vide Valesium ad Euseb. p. 19. perinde, ut Græcis Ἰώσηπον, licet in quibusdam etiam occurrit Ἰώσηφ as ut apud Pseud Aristeam inter LXX. interpretum nomina, & 1. Maccab. V. 18. (ad quem locum, si placet, vide notas Johannis Drusii) & in Svida, atque alibi passim. Porro libros de bello Judaico cum laude memorat Photius codice XLVII. Hieronymus Epist. XXII. ad Eustochiū de custodia Virginitatis: *tales Josephus Græcus Livius in secunda Judaicæ captivitatis historia Essenos refert.*

III. ἸΟΥΔΑΪΚῆΣ ἈΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ * *Antiquitatum Judaicarum libri XX. inscripti Epaphrodito s)* quem sub extremum alloquitur & κατὰ

τις

r) Ita intelligenda verba: ὥς τε χαράξας τῇ ἑαυτῷ χειρὶ τὰ βιβλία δημοσιεῦσαι προσέταξεν. Neq; aliud sonant latina Rufini interpretis, nec Nicephori II. 28. Hist. Ut fallantur, qui sibi persuaferunt Titum manu sua libros Josephi descripsisse. Confer laudatam G. Olearii diatribam §. 1. & Tillemontium p. 972.

* Justinus Martyr cohortat. ad Græcos p. 19. ὁ γὰρ Ἰώσηφ τὸ ἀρχαῖον καὶ τὸ παλαιὸν τῆς ἱστορίας καὶ διὰ τῆς ἐπιγραφῆς τῶν βιβλίων σημεῖναι βεβλόμενον, ἀρχόμενον τῆς ἱστορίας ἔγω γέγραφε. Φλαβίος Ἰωσήφ Ἰουδαϊκῆς Ἀρχαιολογίας.

s) Videtur intelligi *Epaphroditus* libertus Neronis, quem memorat Arrianus libro primo Epictetearum diss. c. 1. & 26. Interfectum à Domitiano (anno CHRISTI 95.) tradidit

προν appellat, & in proœmio ingenti mactat encomio. Clausulæ autem loco Josephus operi Antiquitatum *vitam suam* subjunxit t) licet in editionibus vita Josephi ab Antiquitatibus divulsa legatur, post libros de bello Judaico. Titulum Ἀρχαιολογίας & librorum numerum videtur mutuatus à Dionysio Halicarnassensi, de cujus viginti libris δεκαλογίας Ῥωμαϊκῆς dixi libri III. cap. XXXII. Perducit autem Josephus historiam ab origine mundi, usque ad duodecimum Neronis annum, quo rebellare Judæi adversos Romanos cœperunt: & finem operi imposuisse se testatur anno tertio decimo Domitiani, qui fuit CHRISTI XCIII. ætatis Josephi LVI. In MSS. Codicibus singuli libri præmissum habent numerum annorum, quorum historiam complectuntur.

Liber I. annos 3833 - - - - A. Mundi 3833

(If. Vossius p. 154. de LXX. interpretibus 3733)

Gesnerus in Bibl. p. 243. b. male 1833.

Liber II annos 220

III 2 (Gesnerus perperam 52) 4053

IV. 38 4093

V. 476 4569

VI. 32 4601

VII. 40 4641

VIII. 163 4804

IX. 177 menses 7 (Gesnerus 157) 4981

X. 182 menses 6. dies 10. (Gesn, 82) 5164

XI. 253 menses 5. (Gesn, 243) 5417

XII. 170 5587

XIII. 82 5669

XIV. 32 5701

XV. 18 5719

XVI. 12 5731

XVII. 14 5745

XVIII. 32 5777

XIX. 3 menses 6, dies 19 5781

XX. 22 Summa annorum 5803

In

dit Dio lib. 67. p. 766. Conf Jo. Pearsonii Opera posthuma p. 172. Alius Epaphroditus Chæronensis Grammaticus librorum helluo, quorum ultra 30000. collegerat, clarus circa eadem tempora & sub Nerva Imp hydrope exstinctus, de quo Svidas.

t) Clarissime hoc testatur Josephus XX. 9. p. 703. & p. 1032. Conf. Rev. Thomæ Ittigii prolegomena ad Josephum b. 3. Valef. ad Eusebii III. 10. Hist Eccles. & Tillemont. Historia Imperatorum T. 1. p. 978. Le Moyne ad Varia sacra. p. 339.

In libris ipsis Josephi passim tempora supputantur, & numeri annorum traduntur; sed ita fere, ut nec inter se satis, nec cum Græca LXX. Interpretum versione, nec cum externis scriptoribus conveniant, ut pluribus exemplis nuper admodum ostendit Petrus Brinch Danus in Chronologia Josephi examine, edito Hafniæ A. 1701. 4. & Fridericus Spanhemi⁹ in Chronologia sacra parte 2. c. 3. T. 1. Opp. p. 151. seq. Non dubium est in multis depravatos codices esse in culpa, ut Il. Vossio, Bonjourio aliisq; observatum, in nonnullis forte Josephi quoq; negligentiam. Capitum distinctio in Græcis alia, alia est in latinis: & in latinis quoque ipsis editionibus varia ac diversa, nulla à Josepho: incertum itidem, num ipse sit indicis ante singulos libros præmissi auctor, an alius aliquis junior. Ceterum MStorum Josephi Codicum in Antiquitatum libris tanta est discrepantia, ut Emericus Bigotius non dubitaverit, Josephum binas illius operis editiones adornasse. Ita enim ille in litteris u) datis Rhomago 21. Febr. 1669. *Libros decem priores Antiquitatum contuli cum MSto codice præstantissimo Bibliothecæ Regiæ, cujus meminit in exercitationibus adversus Baronium Casaubonus. Posteriorum decem librorum nullum potui reperire MStum codicem bonæ notæ, universi enim, quos inspexi, ita differunt ab impressis, ut conferri plane non possint. Jampridem credidi, atq; etiam nunc mihi persuadeo Josephum duplici vice antiquitates suas vulgasse. Prima editio continebat contextum primum decem librorum, qualis exstat in impressis, posteriorum autem qualis occurrit in Codicibus MSS. quos consului. In secunda editione priores decem libri ita legebantur, ut occurrunt in MSto Regio, posteriores vero quales sunt in editis. Nec leviter hoc, quod conjicio de duabus editionibus confirmatur à Josepho ipso affirmante, quod scripta sua x) Græcis emendanda permiserit. Etiam Hebraice Antiquitatum libros primum scripsisse legas in Bibliotheca Sixti Senensis lib. IV. p. 273. sed hoc recte refellit Rev. Thomas Ittigius in eruditis ad Josephum prolegomenis, confutata etiam alterius viri docti opinione, qui Antiquitates Hebraice primum stante adhuc templo scriptas colligebat è loco libri VII. c. 11. p. 249. quo affirmat Josephus sortitionem familiarum sacerdotalium obtinere ἀρχὴ τῆς οἰκουμένης ἡμετέρας. Longe minus probanda audacissima Jo. Harduini y) conjectura, qui Josephi*

G g scri-

u) Latina feci ex Gallicis, quæ leguntur ad calcem Epistolarum Reinesii ad Bosium. p. 381.

x) l. I. contra Apionem p. 1037.

y) Vignolius Marvillius T. 1. Miscell. Histor. & litterar. p. 78. *M. l'abbé de la Chambre sur ce que le Pere Hardouin pretendoit, que le Joseph tel que nous l'avons aujourd'hui est un ouvrage de quelques Moines du treizieme Siecle: nous le croirons, me disoit il, quand il nous aura prouvé que les Jesuites sont les auteurs des lettres provinciales.*

pta, qualia hodie habemus non antiquo illi scriptori nobilissimo Judæo, sed nescio, quibus impostoribus tertii decimi à CHRISTO nato sæculi tribuit. De Hebraica Josephi versione, quæ dicitur servari in Bibl. Vaticana, dixi nonnihil infra §. V. notab. uti de Josepho Gorioni de §. XV. hujus capituli.

IV. Fidem Josephi plerique veteres & recentes celebrant, quibus velut proprio nomine appellatur Φιλαλήτης. Theodorus Meliteniota in proœmio Astronomiæ : καὶ μέντοι καὶ Ἰωσήφῳ Φιλαλήτης ἀνὴρ ἐν τῇ πρώτῃ ἰσραὴλιν δέχαιο λογία συγγράφεται. Svidas : Ἰωσήφῳ Ἰσδαῖος Φιλαλήτης λέγων πρὸς τὸν περὶ τῆς πόλεως &c. Isidorus Pelusiota IV. Epist. 75. Ἰωσήφῳ ἀνδρὸς Ἰσδαίου μὲν, Φιλαλήτης δὲ. Sozomenus Historiæ libro & capite primo Ἰωσήφῳ - - ἀξιόχρεως ἀνὴρ εἶναι μάρτυς τῆς πρὸς Θεὸν ἀληθείας. Jornandes de rebus Geticis c. 4. Josephus quoque Annalium relator verissimus, dum ubique veritatis conservat regulam, & origines causarum à principio revolvit. Josepho Scaligero diligentissimus ὁ Φιλαλήτης τοῦ ὅλου scriptorum præf. ad opus de emendatione temporum. Sane Josephus ipse optime intellexit nihil in Historico magis esse necessarium, quam studium veritatis. Τῷ δὲ ἰσραὴλιν ἀναγεγράφοντι τὸ μὲν ἀληθεύειν ἀναγκάσιον. p. 1024. vitæ suæ. Testatus etiam est, se ea, quæ de gentis suæ antiquitatibus tradit, non aliunde quam ex sacris libris Moysis ac Prophetarum & ex Hebraicis litteris diligenter transtulisse. μέλλει δὲ περιέχειν ἅπαντα τὰ παρ' ἡμῖν δέχαιο λογία καὶ τὰ δὲ ἀτάξιν & πολιτεύματι ἐκ τῶν ἑβραίων μεθερμηνευομένην γραμμάτων p. 1. proœm. & p. 3. Τὰ μὲν δὲ ἀκριβῆς τῶν ἐν τῆς ἀναγραφῆς περιγὰρ ὁ λόγος καὶ τὰ ἰδίαν τάξιν σημαίνει, τὰ δὲ ἀτάξιν ποιῶν τῆς πραγματοειας ἐπηγγειλάμεν, ἔδεν περὶ τῶν ἐβραίων βιβλίων. p. 4. Ταῦτα δὲ ἐν τῆς ἑβραίων βίβλοις εὑρον ἀναγεγραμμένα, ἔχει δὲ ἕτως. & lib. X. cap. 11. pag. 349. clarissime ait se tantum Metaphrastem agere librorum sacrorum, neque addere illis quippiam de suo, nec detrahere : καὶ δὲ εὐθὺς ἐν δέχῃ τῆς ἰσραὴλιν πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν ἑβραίων ποιηθείσας τι τῶν πραγμάτων ἢ μεμψομένους ἢ σφαλιστάμεν μόνοντε μεταφράζειν τὰς ἑβραίων βίβλους εἶπον εἰς τὴν ἑλληνίδα γλῶσσαν, καὶ ταῦτα δηλώσειν μήτε προστιθεῖς τι πῶς πράγμασιν αὐτοῖς ἴδιον, μήτ' ἀφαιρεῖν ὑπερχημεῖν. At si quis Josephi Antiquitates cum sacris litteris non indiligenter conferat, magna passim & hinc inde vix ferenda libertate vel negligentia usum deprehendet, nam non modo omittit complura & adjungit vel secus interpretatur, deteritq; narrando, (miracula præcipue, quo fidem apud Ethnicos invenirent : Conf. Jo. Gregorii diss. Anglice editam de LXX. Interpretibus p. 33. seq.) sed & aliter non pauca commemorat, ut adversa fronte cum Moy-

Moyse ac Prophetis in narratione rerum quarundam concurrat Hoc non Jacobo Saliano tantum in Annalibus V. T. qui Josepho iniquorem (fateor) aliquando se præbet, & Antonio Polsemino in Apparatu sacro, sed innumeris præterea aliis viris doctis observatum, è quibus Jacobus Usserius in Epistola ad Lud. Cappellum p. 42. De ipso quoque Josepho, inquit, non est prætereundum, quod ex sacris Hebræorum litteris Origines suas translaturum se est pollicitus, neque subtrahendo quicquam neque addendo, id eum pari fide non præstitisse. Eodem consilio, quo Persis nuper Hieronymus Xaverius Jesuita interpolatam à se Evangelicam dedit Historiam, etiam Græcis ille rerum in V. Testamento gestarum transmisit memoriam: nonnulla, quæ erant in Canone, supprimens, alia (ut quum Salomoni verbi gratia pro XL. regni annis 2) LXXX. tribuit, & in numero talentorum argenti ad templi usum à Davide relicto 1. Chron. XXII. 14. Centum millia pro mille millibus substituit) immutans, atque ex scriptis Apocryphis non pauca adjiciens, uti in ejus de Moyse trienni, de eodem juvene cum Æthiopibus bellum gerente, de Tharbi regis Æthiopum filia connubium ejus ex petente & aliis ejusdem farinae narrationibus licet perspicere. Plura exempla Historiarum sacrarum à Josepho non optima fide relatarum collegit nuper Clarissimus Vir Antonius Vandalen libro adversus historiam Aristæ cap. X. & XI. & pag. 500. tum in libro de origine ac progressu idolatriæ c. VII. Petrus Baylius Tomo primo dictionarii, ubi de Abimelecho agit: *Il y a long temps que je suis indigné contre Joseph & contre ceux qui l'épargnent sur ce sujet. Un homme qui faisoit profession ouverte du Judaïsme dont la foi étoit fondée sur la divinité de l' Ecriture, ose raconter les choses autrement qu'il ne les lit dans la Genese, il change, il ajoute, il supprime des circonstances, en un mot il se met en opposition avec Moïse de telle sorte, qu'il fait que l'un de deux soit un faux Historien. Cela est-il souffrable, & n'en faut il pas conclure ou qu'il ne s'est gueres soucié de scandaliser sa nation, ou qu'il a cru que le sentiment particulier qu'il avoit sur la fallibilité a) & par consequent sur la non inspiration de Moïse étoit commun parmi les Juifs? Je croy, que tous les anciens*

Gg 2

Histo.

2) Similia librariis forte rectius imputantur, quam Josepho.

- a) Hoc nullo pacto verisimile est de Josepho, & perspicuis ejus testimoniis revincitur. Potius dixerim Josephum Pharisaum non putasse contradicere se sacris scriptoribus, cum maxime eos interpolavit secundum traditiones gentis suæ, vel etiam pugnantia scripsit. Quot sunt inter Christianos, qui libros sacros tractando secundum suas opiniones præconceptas idem fecerunt, faciuntque, nec tamen de Sacrorum scriptorum Θεοπνευσία dubitant. Neque Petrum Comestorem auctorem historiæ Scholasticæ, nec Xaverium Evangeliorum interpolatorem crediderim de fide divinorum scriptorum dubitasse, aut ex suis hiscè scriptis de illa sententia posse convinci, qui tamen neutiquam sunt Josepho in referenda Historia sacra accuratiores.

*Historiens ont pris la même licence à l'égard des vieux memoires qu'ils consultoient. Ils y ont confu des supplémens, & n'y trouvant pas les faits developpez & embellis à leur fantasie, ils les ont étendus & habillez comme il leur a plu, & aujourd'hui nous prenons cela pour histoire. Cotelierius in Chrysoft. ad Danielelem p. 225. Idem Josephus in fine libri decimi refert hoc visum (Dan. VIII.) sed confuse ac, uti solet, parum accurate. Sunt & alia, quæ in Josepho reprehendunt viri docti, nam in his etiam, quæ ex Ethnicis scriptoribus produxit testimoniis fidem ejus desiderant, ut Antonius Vandalen lib. de Aristea pag. 211. præterea multorum parachronismorum reum & in narratione rerum suæ ætatis vel affectu vel errore abreptum arguunt. Vide Petri Possini diss. de genere Herodis p. 34. seq. Harduinum Chronolog. V. T. p. 259. Papebrochii apparatus ad propylæum Actis Sanctorum Maji præmissum p. 18. Jobo Ludolfo commentar. ad Historiam Æthiop. p. 230. Josephus dicitur *Antiquitatum Judaicarum fabulator sæpius quam historicus*. Etiam Richardus Simonius Tomo 3. Epist. selectarum Epistola octava notat Josephum non dubitasse Judæorum subinde *Agadoth* sive fabulosas narrationes, v. g. de Moylis victoria ab Æthiopibus reportata historiæ suæ adspargere. Adde eundem Simonium T. 2. Epist. 1. p. 6. seq. Alii hallucinationes in Josepho castigant Geographicas, ut Bochartus T. 1. Opp. pag. 1197. sequ. Errores quosdam morales & Theologicos notat Rev. Ittigius in laudatis prolegomenis e. 5. seq. Historicos alios errores Petrus Brinch in Historiæ Josephi examine, Hafniæ 1701. 4.*

V. Utcunque autem ista se habeant, nihilominus in rebus, quæ circa ipsius tempora atque jam inde gesta sunt, ubi Historia Biblica desinit, & universe de rebus gentis suæ, ne de aliis in præsentī dicam, plurima annotavit scitu dignissima: & quis cordatus propter ætatem, eruditionem, judiciumque non libenter ei plus quam multorum Rabbiorum testimoniis tribueret? Errores autem, ut non admisit nullos (homo enim fuit) attamen tot tantique illi non sunt, ut velut intestabilis, propterea de ponte sit dejectendus. *Nullam occasionem* (verba Casauboni sunt Exerc. XII. num. 2.) *prætermittit Baronius sive justam sive injustam detrahendi Josepho, historico nobilissimo, quicquid ingrati Josephomastiges muginentur.* - - Si omnes Josephi errores hallucinationes aut ablepsiæ (de iis non loquor, in quibus discedit à Bibliis, in quo excusari non potest) in unam summam contrahantur, vix centesima ea pars fuerit culparum ab uno Eusebio admissarum sive in Chronico sive in aliis scriptis. Cur igitur tanta cura & tanta cum iniquitate Josepho insultabimus? cujus libros nisi providentia Dei singularis ad nostra servasset tempora, in quantis rerum Judaicarum tenebris

bris hodie versaeemur? Quot fabulas, quot mendacia jubar Historiae Josephi discutit? Evangelicam quoque & Apostolicam Historiam Josephus confirmat in multis, etiamsi vel maxime ponamus dubitan- lum esse de γνη- σιότητι locorum de CHRISTO Servatore b) lib. XVIII. Antiq. cap. 4.

Gg 3

pag.

- b) Hoc Josephi loco non utuntur Justinus, Tertullianus, Chrysostomus; aliiq; complu- res, quando contra Judæos disputant. Non produxit Origenes alia Josephi laudans in libris contra Celsum. Ne Photius quidem tanto junior meminit, in cujus Bibl. Antiquitates Josephi bis recensentur cod. 76 & 238. Ante Eusebium tamen lib. I. c. 11. Hist. Eccles. & lib. 3. demonstrat, c. 5. allegaverit illum Macarius quidam cubiculi imperatorii præfectus, siquidem genuinus sit hujus ad Diocletinum ser- mo, qui refertur in Actis Sanctorum Maji T. 5. p. 149. Locum Macarii à Clarisf. Viro W. E. Tenzelio primum in dialogismenstruis Germanice editis A. 1697. pag. 556. observatum hic adscribere integrum non dubitavi: *Ἰωσήφ ὁ ἐξ Ἱερουσολύμων ἱερεὺς, γενόμενος καὶ ἰσχυρὸν μετ' ἀληθείας τὰ κατὰ Ἰουδαίους μαρτυρεῖ τὸν χρι- στὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν γεγονότα ἐνανθρωπήσαντα τε καὶ σταυρωθέντα καὶ τῇ τρί- τη ἡμέρᾳ ἐγερθέντα, & τὰ συγγράμματα ἐν τῇ δημοσίᾳ ἀπόκειται βιβλιοθή- κῃ. λέγει δὲ ὅτως. Γίνεται δὲ κατὰ τῆτον τὸν καιρὸν Ἰησοῦς σοφὸς ἀνὴρ εἶχε ἀν- δρα αὐτὸν λέγειν χρηρῆ, ἦν γὰρ παραδόξων ἔργων ποιητής, διδάσκαλος ἀνθρώ- πων τῶν ἡδονῇ ἀληθῇ δεχομένων. Καὶ πολλὰ μὲν Ἰουδαίων, πολλὰ δὲ Ἑλλήνων, ἐπέειπετο. Ὁ Χριστὸς ὅτι ἦν. Καὶ αὐτὸν ἐνδείξει τῶν πρώτων ἀνδρῶν παρ' ἡμῶν σταυρῷ ἐπιτετιμηκότος Πιλάτου & ἐπάυσαντο οἱ τὸ πρῶτον ἀγχαπήσαντες. Ἐφάνη γὰρ αὐτοῖς τρίτην ἔχων ἡμέραν πάλιν ζῶν, τῶν θείων προφητῶν ταῦ- τα καὶ ἄλλα μυρία θαυμασία περὶ αὐτοῦ εἰρηκότων, καὶ ἔκτετι νῦν τὸ χριστιανὸν ἀπὸ τῆδε ὀνομασμένον & ἐπέλιπε Φύλον. Ταῦτα ἔν τῃ τῶν Ἑβραίων γραμ- ματῇ πάλαι ταῖς αὐτῇ βίβλοις ἐγχαράξαντο περὶ τῆ δεσποσύνης καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, ποῖα ἄρα ἀπολογιὰ τοῖς ἀπίστοις ὑποληφθήσεται; Sed merito exilliman- dum hæc Acta martyrii Macariani, si non longe post Diocletianum plane conficta, saltem interpolata atque locum Josephi insertum à recentiore manu esse. Post Eu- sebium laudatur Josephi testimonium ab Isidoro Pelus. IV. Epist. 225. Sozomeno lib. 1. Hist. c. 1. Sophronio interprete Catalogi Hieronymiani, Georgio Hamarto- lo, Cedreno, Zonara & Glyca. quem sub Theodori Metochitæ nomine Meursius edi- dit, in Chronicis: Svida in Ἰωσήφ & Nicephoro lib. 1. Hist. Eccles. c. 39. è quibus varias lectiones notavit Jo. Andreas Bosius in Exercitatione ad Periocham Josephi de JESU CHRISTO c. 2. (Jenæ 1673. 4.) Latine præter Josephi interpretem Cassiodori æqualem & Hegelippum lib. 2. de excidio Hierosol. c. 12. atque in anacephalæosi p. 685. citat Hieronymus Catalogo scriptorum Eccles. c. 13. & Joh. Sarisberiensis lib. 2. Policratici c. 9. ac Chronographi & Historici recentiores bene multi, Hay- mo lib. 1. c. 13. Hist. Ecclesiast. Anonymus Bambergensis MS. in Academia Jenensi & Bosio inspectus, Cunradus Urspergensis, Freulfus, Albertus Stadenfis &c. His testimoniis accedit consensus, non modo editorum codicum, sed etiam manu exe- ratorum græcorum latinorumque, quos evolverunt Bosius, Bigotius & Lambecius, quem vide in Epistola ad Augustum Luneburgensium Ducem de VII. MSS. codici- bus Josephi, qui exstant in Bibl. Cæsarea (editam Vindobonæ A. 1666 4.) & li- bro VIII. Comment. de eadem Bibl. p. 3. seqq. Sed & in Hebraica Josephi versione fuisse*

pag. 621. de Johanne Baptista c) lib. XVIII. c. 7. p. 626. De Jacobo lib. XX. c. 8. & quæ de dirutis propter Jacobi necem injustâ Hierosolymis de Joanne Baptista Propheta & de Christo cum sacerdotibus adolente in templo ex iisdem Josephi libris laudant Origenes I. contra Celsum p. 35. lib. 2. p. 69. & in Matthæi XIII. p. 223. Eusebius II. 23. Hist. Hieronymus Catalogo Script. Eccles. c. 2. & 13. Svidas Ἰωσήφ & Ἰησὺς, hodie vero in Josephi libris non d) reperiuntur.

VI. ΠΕΡΙ

fuisse istud testimonium in pervetusto codice MS. Vaticanæ Bibl. sed abrasum à Judæis testatur Baronius ad A. Christi XXXIV. num. 226. quod licet aliena fide narratum Casaubono videtur p. 677. Exerc. tamen confirmatur ab Huetio demonstrat. Evangel. propos. 3. §. 13. & Theophilo Comite de Windischgrætz, qui codicem illum Romæ sibi demonstratum Wagenseilio affirmavit, ut legas in *Christoph. Arnoldi* collectione Epistolarum de testimonio Josephi p. 249. seq. (Norimb. 1661. 12.) Cui addendum, quod ex inedito Gyraldi Cambrensis libro de institutione principis affert præstantissimus Caveus: *Robertus* (Canutus qui circa A. C. 1170. claruit) *Prior s. Fridiswida apud Oxoniam Hebraice doctus in duobus exemplaribus Josephi Hebraice scriptis invenit testimonium de Christo in aliis nuper erasum, quod & Judæis Oxoniæ degentibus ostensum fuit.* Omitto quæ contra Tanaq. Fabrum (lib. 1. epist. 45.) pro fide hujus loci disputant H. Valesius p. 16. & 20. ad Euseb. Huetius propos. 3. §. 11. seqq. Antonis Pagi ad A. C. XXXII. num. 15. Gvil. Bonjour dialogo tertio triduanæ de Canone sacrorum librorum concertationis (Rom. 1704. 4.) Caveus parte 2. Hist. literariæ ad A. C. 67. Franciscus de Roze, & quem amicitiae causa nomino Conr. Daniel Frick Ulmenfis ὁ μακαρίτης singulari diff. Lips. 1698. 4. Natalis Alex. Tom. 6. Hist. Eccles. V. T. diff. 10. Estrangius in prolegom. ad Anglicā Josephi versionem, & novissime Cherubinus de S. Josepho, Carmelita, T. 3. Bibliothecæ Crit. S. diff. 1. parte 3. & Carolus Daubusius libris duobus de hoc testimonio editis Lond. 1706. 8. Nec Lambecii probo sententiam, qui verba hujus testimonii ita explicat, ut in ignominia CHRISTI scripta sint à Josepho: nec illis assentior, qui plane intrusū esse ajunt à Christianis, cum mihi non videatur Josephus potuisse mentionem CHRISTI Christianorumq; in historia illius ætatis prorsus prætermittere, sed interpolatum suspicior cum viris doctissimis Stephano Lemoyne notis ad varia sacra p. 931. Clarisf. Wagenseilio IV. peræ libr. juvenil. p. 189. & Rev. Ittigio Prolegom. ad Josephum. Paravit de hoc argumento peculiarem exercitationem quoque Fridericus Spanhemius fil. sed quia imperfecta ab auctore relicta est, lucem non vidit, sed in tomo secundo ejus operum desideratur.

c) Chrysostomus in Johannis c. 1. homil. 12. p. 82. Καὶ γὰρ καὶ ὁ Ἰωσήφ & τῇ τέτῃ (Ἰωάννη) τελευτῇ τὸν πόλεμον λογίζεται, δι' αὐτόν τε δεικνύσι μὴδὲ πόλιν εἶναι τὴν ποτὲ Μητρόπολιν ἔσσαν, καὶ μακρὸς συνεῖρει περὶ αὐτῶν λόγος ἐγκωμίων. Herodis exercitum deletum, non Hierosolymam ob Joannis cadem everfam scribit illo loco Josephus.

d) Huetius propos. 3. §. 10. contendit illa à Judæis fuisse erasa, at Blondellus lib. 1. de Sibyllis c. 7. eadem à Christianis in libros Josephi inserta. Neutrum crediderim. Sed videmus passim ab iis, qui scriptores laudant, sententias illorum malo exemplo mutari & interpolari. Etiam Orosius VII. 6. ex Josepho refert expulsos Roma à Claudio Imp.

VI. ΠΕΡΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ *de Antiquitate gentis Judaicae libri II. adversus Manethonem e) Apollonium Molonem, Lysimachum, Posidonium & alios, Apionem f) præcipue, qui nationi Judæorum detraxerat libro tertio & quarto rerum Ægyptiacarum. Singulari præterea scripto Judæis Apionem insultasse affirmant Justinus Martyr, Clemens, Julius Africanus, Eusebius & Hieronymus cujus hæc sunt verba c. 13. de scriptoribus Eccles. Scripsit & Josephus duos δεχαιότης τὸ ἀδὲρ adversum Apionem Grammaticum Alexandrinum, qui sub Caligula legatus missus ex parte gentilium contra Philonem etiam librum vituperationem gentis Judaicae continentem scripserat. At hujus non meminit Josephus, qui hos quoque binos libros Epaphrodito suo κατὰ τὴν & πάλιν πάλιν inscripsit, unde ante annum Christi XCV. editos fuisse oportet, quo Epaphroditum Domitianus interfecit. Sed & Apio ipse, ut Manetho & reliqui jam mortuus erat, cum Josephus eum confutaret, ut constat è lib. 2. pag. 1071. Laudat Hieronymus his verbis Epist. 84. ad Magnum Oratorem: Josephus antiquitatem approbans Judaici populi, duos libros scripsit contra Apionem Alexandrinum Grammaticum, & tanta secularium profert testimonia, ut mihi miraculum subeat quomodo vir Hebræus & ab infantia sacris litteris eruditus cunctam Græcorum Bibliothecam evolverit. In libro secundo p. 1064. seq. est magna in græcis lacuna, quam forte supplere aliquando dabitur alicui è MSto codice.*

VII. Εἰς ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΥΣ ΛΟΓΟΣ ἢ περὶ αὐτοκράτορος λόγισμα ὁ ἄλλος sermo disertissimus *de Imperiorationis, in laudem septem Maccabæorum* qui

Imp. universos Christianos, quod in editis frustra quæres. Sed & If. Vossius libro de LXX. interpretibus hinc inde quædam profert è Syncello vel è codicibus Josephi MSS. quæ in editis haud exstant.

e) In editionibus quibusdam ut latina Paris. 1514. fol. minore per Albertum Gouillet Prof. Theol. emendata, liber prior inscribitur *de Antiquitate contra Manethonem Ægyptium*, liber posterior *de antiquitate contra Apionem & fautores*. Labbeus p. 275. Bibl. novæ MSS. testatur in codice MS. 349. Regis Christianissimi exflare *Josephum contra Manethonem & alios Stoicos* (Chæremonem puta) *latine*. Sane magna pars libri prioris occupatur in confutandis iis, quæ Manetho de Judæis tradiderat. Vide pag. 1039. seq. 1042. & 1052. seq. & sub initium libri secundi ait se respondisse priore libro Manethoni, Chæremoni, & aliis quibusdam. Auctor autem ipse in titulo libri nullum nomen adversarii posuerat, sed tantum inscripserat περὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων ἀρχαίότητος, ut ab Origine, Eusebio, & aliis veteribus allegatur.

f) De Appione isto Plistonice Posidonii fil. Oasitano, qui ob civitatis jus acceptum malebat audire Alexandrinus, consuli poterunt Cotelarius ad Patres Apostolicos T. 1. pag.

qui una cum patre Eleazaro & matre g) sub persecutione Antiochi Epiphanis Martyrium pro lege alacriter subierunt, Josepho nostro diserte tribuitur ab Eusebio III. 10. Hist. Eccles. πεπίνηται ἢ ἢ ἄλλο ἐκ ἀγενὲς σπῆδασμα τῷ ἀνδρὶ πρὶ αὐτοκράτορος λόγισμῶς ὅτινες Μακκαβαϊκὸν ἐπέγραψαν. Hieron. *Alius quoque liber ejus qui inscribitur πρὶ αὐτοκράτορος λόγισμῶς* (de potentia rationis, vertit Honorius Augustod. lib. 1. de luminaribus Ecclesiæ c. 13.) *valde elegans habetur, in quo & Maccabæorum digesta sunt martyria.* Idem lib. 2. adversus Pelagianos: *Unde & Josephus Maccabæorum scriptor Historiæ, frangi & regi dicit perturbationes animi, non eradicari.* Photius è Philostorgii lib. I. Hist. eccles. post enumeratos tres Maccabæorum libros: τὸ μὲντοιγε τέταρτον ὑπὸ Ἰωσήφου γεγραπμένον ἢ αὐτὸς σπουδομολογῶν ἐκ ἱστορίαν μᾶλλον ἢ ἐγκώμιον εἶναι φησὶ τὸ πρὶ τὸν Ἐλεάζαρον καὶ τὰς ἑπτὰ παῖδας τὰς Μακκαβαίους διηγούμενον. Laudat hunc librum etiam Nazianzenus Orat. XXXII. sed Josephi nomen reticet. Ita & Syncellus pag. 293. & 279. ὡς ἐν τετάρτῃ βίβλῳ τῶν μακκαβαϊκῶν. Idem pag. 24. laudat Josephum ἐν τοῖς Μακκαβαϊκοῖς: confer græcum Scholion in margine p. 273. Hugo Grotius vero ad Lucæ XVI. 19. præsentis libri auctorem vocat Josephum, sed ab eo, de quo in præsentī agimus, diversum. *Josephum virum sane disertum quisquis ille fuit, Historiarum enim scriptorem hunc esse non puto.* MSti codices hujus libri plurimum inter se differunt, ut patet, si conferantur latina Erasmi paraphrasis, in qua liber dedicatur nescio cui Polybio Megalopolitano, & nomina matris martyrumque referuntur, multaque aliter se habent, quam in Græcis editis, tum MStus codex Bibliothecæ Paulinæ, ex quo novam editionem hujus libri moliebatur Bosius ὁ μακαρίτης ut ipse affirmat in diff. de νεωτερικῇς ἱπποδουμίας pag. 9. & ex quo varias lectiones à Nobiliss. cive meo Jo. Frid. Fellerō excerptæ leguntur

pag. 592. Vossius de Hist. Græcis, Meursius in Bibl. Græca, Bælius tomo 1, Dictionarii & Tillemontius Hist. Imperatorum T. 1. p. 775. seq.

- g) In Erasmi versione & in Menologiis 1. Augusti, mater hæc vocatur Salomone, Genebrardo Salome, Gorionidi Anna. Confer Frontonem Ducæum ad Chrysost. T. 1. p. 95. Eosdem martyres celebrant auctor libri secundi Maccabæorum sive Epitoma Jafonis Cyrenæi c. 6 & 7. & ex antiquis Ecclesiæ doctoribus Greg. Nazianzenus, Jo. Chrysostomus, Augustinus, Gaudentius Brixienfis, Leo Magnus, Maximus Taurinensis, Eusebius Emisenus, & Poëtæ Victorinus, Prudentius &c. Vide Baronium ad Martyrolog. Calendis Augusti, & Bibliothecam Concionatorium Combessii. Ceterum similem narrationem de septem filiis & matre martyrium libenter passis ut idololatriam effugerent, referunt Judæi in libro Chorban Beth Ham-mikdash, qui latine versus prodiit Helmstadii 1664. 4.

guntur ad calcem editionis Josephi Lipsiensis. Tum codex MStus Bibliothecæ Cæsareæ, de quo Lambecius lib. V. commentar. p. 104. & Rev. Ittigius in prolegom. ad Josephum b. 3. b.

VIII. Scripta Josephi deperdita præter libros de bello Judaico patria lingua compositos nulla certo licet designare, quanquam Hieronymus præf. ad lib. XI. commentar. in Esaiam refert Josephum inter eos, qui de LXX. hebdomadibus disputarunt, & Josephus ipse h) promittit se dicturum de gestis Monobazi Adiabenæ Regis, tum in proœmio Antiquitatum & lib. XX. c. 9. pollicetur, se hoc opere absoluto allegoricam theoriam legum Judaicarum & rationes i) dogmatum singulari scripto in quatuor libros tributo persecuturum. Nemo autem est è veteribus, qui hoc Josephum fecisse aut illa Josephi scripta legisse se testetur. Liber vero adversus Græcos & singillatim Platonem scriptus περὶ τῆς παντός sive περὶ τῆς Παιτὸς αἰτίας, sive ut in alio περὶ τῆς παντός εἰσίας, quem in duo λογίδια distinctum legit Photius cod. XLVIII, Arnoldus Peraxylus præf. in Josephum edere promisit; tandem fragmentum ejus Græce à Max. Margunio acceptum edidit Dav. Hoeschelius notis ad Photium: Josephum non agnoscit auctorem, sed vel *Cajum* presbyterum, circa Annum CHRISTI 210. clarum, qui è Josepho, Justino, Irenæo illud scriptum collegit, ut suspicatur Dodvvellus diff. 6. in Irenæū p. 464. sq. vel *Hippolytum* Portuensem, sub cujus nomine fragmentum illud Græce & latine cum versione sua recudi curavit Steph. le Moyne T. 1. Var. Sacrorum pag. 53. & ad calcem Josephi sui reposuerunt Lipsienses. Confer Rev. Ittigii erudita prolegomena sub extremum.

Hh

IX In

h) Lib. XX. c. 2. p. 689. ἀλλὰ Μονόβαζος μὲν ὁ Βασιλεὺς ὅσα κατὰ τὸν τῆς ζωῆς χρόνον ἐπαγγέλμεν, ὑπερὸν ἐπαγγελάμεν. Sed nihil de hoc in sequentibus capitibus ultimi hujus libri de Monobazo legitur.

i) Josephus proœm. p. 4. Τοῖς μέντοι βελομένοις καὶ ταῖς αἰτίαις ἐκάστη σκοπεῖν πολλὴ γένοιτ' ἂν ἡ θεωρία καὶ λίαν φιλόσοφος, ἣν ἐγὼ νῦν ὑπερβαλέμαι. Θεὸς δὲ δίδόντ' ἡμῖν χρόνον, πειράσομαι μετὰ ταύτην γράψαι τὴν πραγματείαν. Lib. XX. c. 9. p. 703. Προήρημαι δὲ συγγράψαι καὶ ταῖς ἡμετέρας δόξαις τῶν Ἰουδαίων ἐν τέσσαρσι βιβλίοις περὶ Θεοῦ καὶ τῆς εἰσίας αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν νόμων διὰ τί κατ' αὐτοὺς τὰ μὲν ἔξεσιν ἡμῖν ποιεῖν, τὰ δὲ κεκώλυται. Quanquam vero non adeo multum referre putabant doctissimus Cunaeus III. 1. de Rep. Hebr. & J. H. Boeclerus exerc. ad lib. 1. cap. 1. Josephi, quod hoc opus vel in herba perierit, vel ad nos non pervenerit, haud dubie tamen inter quasdam vanas frigidasque ingenii Judaici argutationes complura egregia nos docuisset, quæ forte nemo est hodie Judæorum Christianorumque, qui docere nos possit,

IX. In vita Comitis de Santena, qui postea religiosus Abbatia Trappensis (de la Trappe) fuit & sub nomine Palæmonis innotuit, memoratur, quod lectione Josephi primum fuerit commotus ad Majestatem Dei considerandam & fidem habendam sacris litteris. Edita est illa vita Gallice Paris. 1695. 12. quam recensent Ephemerides Parisienses illius anni Ephemeride 31. p. 547.

X. Editio Josephi Græca.

Basileæ A. 1544. fol. typis perquam nitidis ex officina Hieron. Frobenii & Nic. Episcopii curante *Arnoldo Peraxylo Arlenio*, qui hanc editionem Diego Hurtado Mendozæ dicavit, & præter MStos codices è Mendozæ Bibl. & aliorum amicorum beneficio acceptos testatur se adhibuisse Epitomen Antiquitatum Josephi nescio quo scriptam auctore. *Posterior pars*, inquit, *δεχαιολογίας ita multis mendis confusa & incuria quadam librarii vel imperitia deformata erat, ut ad veram præstruendam lectionem nullum laborem sufficere experti fuissimus, nisi Epitomen, quam ante annos aliquot Roma mecum comportaveram adhibuissimus, è cujus collatione multa sue dignitati reddita, nonnulla, quæ prætermissa fuerant, restituta, beneficio inprimis ac opera Sigismundi Gelenii. In bello Judaico ac reliquis minus negotii habuimus, propterea quod & nostra exemplaria accuratius erant descripta, & alia insuper nobis suppeditata à præstantissimis doctissimisque viris Joanne Croto ac Petro Gilio. Pro prima editione græca Josephi Aldina, quæ in Christophori Arnoldi præfat. ad testimonium Flavianum memoratur, legendum est Arnoldina, ut optime observatum Rev. Ittigio in prolegom. ad Josephum, cujus industriæ singulari in recensendis Josephi editionibus multum debere me fateor.*

XI. Editiones Latine.

Antiquitates è veteri versione (quæ Rufinio vulgo k) tribuitur) antiquissima editio sine loci & temporis nota in fol.

Libri

- k) Rufino etiam abscribit Codex antiquissimus Mediolanensis in Bibl. Ambrosiana, de quo Erycius Puteanus IV. 41. Epist. Jo. Mabillonius T. 1. Itiner. Italici p. 12. Gvil. Burnetus Epist. 2. Itineris Ital. pag. 229. edit. Germanicæ, J. H. Hottingerus Bibl. Quadripart. p. 33. & G. Hieron. Welschius in Epistola ad Bosium, post Reinefianas pag. 470.

Libri VII. Historiarum de bello Judaico è Rufini versione per Platinam castigati fol.

Antiquitates impressæ per Lud. Cendratham, Veronæ 1480. fol.

Antiquitatum & de bello Judaico libri ac de Antiquitate Judæorum Venet. 1486. 1499. (quam Gesnerus perperam in Bibl. pro prima edit. venditat) & 1502. cum argumentis copiosis quæ (in libros de Bello Judaico quidem) composuit Magister Franciscus Macærata Ord. minorum.

Mediolani 1513. fol.

Parisi. 1514. fol. cum Roberti Gouillet tetramono sive Harmonia Josephi, sacrae Scripturae, Historiae scholasticae & Hegesippi.

Ibid. 1519. ex Jo. Parvi officina.

Coloniae 1524. ex emendatione Godofr. Hittorpii, addito libro de Maccabæis ex Erasmi recognitione, qui in prioribus editionibus desideratur. Eodem anno Josephum post Coloniensem editionem sed hinc inde emendatiorem edidit Frobenius Basil. 1524. fol.

Lugduni 1527. 8. apud Gryphium.

Iterum Coloniae 1534. cum Beroso, Megasthene &c. Annii Viterbiensis.

Ex emendatione Sigism. Gelenii Basil. 1534. (in qua edit. Gesnerus argumenta libris singulis in Græco præmissa convertit, & libros de bello Judaico cum duobus MSS. contulit) ib. 1540. fol. & Lugd. 1539. & 1546. 8. apud Seb. Gryphium. Ex versione Sigismundi I) Gelenii, qui Antiquitatum libros & vitam Josephi (quæ in prioribus editionibus deest) transtulit, versionem antiquam librorum de bello Judaico & contra Apionem emendavit, servata in libro de Maccabæis paraphrasi Erasmi.

Basil. apud Froben. 1548. fol. & 1554. fol. 1559. & 1567. in qua editione diversa ab ea, quam adornavit Erasmus, occurrit interpretatio libri de Maccabæis quæ incipit: *Disputaturus de re ad Philosophiae rationem maxime pertinente.*

Lugd. 1555. 12. Basil. 1582. Colon. 1593. Genev. 1595. & minori forma 1611. duobus Volum.

Francof. 1580. 1587. 1617. 8. addita Chronologia per Sigismund. Feyerabend.

Hh 2

Jose-

I) Hæc Gelenii versio passim adhuc indiget emendatione, ut multi viri docti jam animadverterunt. Nemo tamen fuit hætenus, qui illam è voto Guil. Henrici Vorstii in notis ad R. Davidis Ganzii Chronologiam p. 290, ad limam revocaret,

Josephi vita latine primum translata à Godfr. Tilemanno Cartusiae Parisiensis monacho Paris. 1548. 8. Licet enim Antiquitatibus ab Autore subjuncta fuerit, tamen veterem illius interpretationem nusquam reperire se potuisse testatur Bigotius. Præter Tilemannum transtulit etiam Sigism. Gelenius, & eodem anno 1548. edidit, ut jam dixi.

Solam antiquam versionem libri de Maccabæis referre genium Rufini, opinatus est Emericus Bigotius in Epistola, quæ legitur inter Reinesianas ad Bosium datas p. 382. Illam antiquam versionem interpolavit Erasmus nullo Græco usus codice.

Belli Judaici compendium è Josepho collectum à Georgio Wicelio. Colon. 1552.

Nic. Asclepii Barbatii periochæ & argumenta Antiquitatum & librorum de bello Judaico, tetrastichis comprehensa Colon. 1564. 8. cum Barthol. Steni historia Ducum, Judicum, Regumque populi Israelitici.

E Josepho supplementum Historiæ Biblicæ ab Esdra ad Maccabæos latine vertit & Bibliis suis inseruit Seb. Castellio Basil. 1551. 1573.

Latini Latini ad quædam Josephi loca observationes leguntur in ejus Bibl. sacroprofana p. 188. seq.

XII. Græcolatinæ.

1. Genevæ 1611. fol. in qua Antiquitatum libri & vita Josephi cum Gelenii versione exhibentur, libri de bello Judaico cum Rufini, & libri, qui contra Apionem vulgo inscribuntur, cum versione antiqua, quæ & ipsa Rufino vulgo tribuitur, per Gelenium emendata, tum liber de Maccabæis cum paraphrasi Erasmi. Collati etiam sunt in hujus editionis ornamentum MSti Codices Palatini, sed jam longius operæ processerant cum Marquardo Frehero proxeneta Codices illi à Jano Grutero ad Petrum Riverium typographum transmitterentur, qui pollicitus quidem est se virorum quorundam doctorum notas & Varias lectiones ejus qui MSta illa Palatina excussit studio collectas peculiari volumine editurum, sed id neutiquam præstitit.

2. Genevæ 1635. fol. editio jam memorata ad verbum recusa est nullo augmento, nec melius, si non deterius, quod chartam, litteras & emendationem spectat. Hanc omnium quotquot fuerunt inquinatissimam vocare non dubitat Tan. Faber ad Luciani Timonem T. 1. pag. 1053.

3. Lipsiæ

3. Lipsiæ 1691. fol. (quæ editio urbis Coloniae nomen falso habet prænotatum) ita repræsentat editionem Genevensensem, ut paginae ejus servatae sint, sed errores multi castigati præcipue in libris de bello Judaico, deinde præter laudata Doctoris quondam mei Venerandi Thomæ Ittigii de Josephi scriptis & editionibus prolegomena copiosa, accessit Appendix, in qua lectori exhibentur Aristæ liber de LXX. Interpretibus cum versione Matthiæ Garbitii, & variis lect. meisque ad Josephi XII. cap. 2. quo summam libri Aristæ refert, brevibus notis. Librorum de bello Judaico & libri de Maccabæis Variæ lectiones è codice Græco MS. non contemnendæ notæ, qui servatur Lipsiæ in Bibl. Paulina, à Nobiliss. amico & cive meo Jo. Friderico Felleri collectæ. Libelli de Maccabæis versio latina auctore m) Francisco Combefis cum ejusdem animadversionibus. Ac denique fragmentum ex libro *περὶ πυν-
πης* (sub Josephi nomine ab Hæschelio in notis ad Photium vulgatum) cum versione latina Stephani le Moyne.

4. Oxoniæ è theatro Sheldoniano 1700. fol. editio nitida, castigatissima, eruditissimis stipata notis, sed eheu mutila, & infelicibus causis in medio cursu intercepta. In libris Antiquitatum non processum est ultra caput 1. libri quinti, ita ut postrema sit pagina 352. Textum græcum comitatur versio latina vetus, quæ exhibetur non sub nomine Rufini, sed n) *Epiphani Scholastici*. Græca & latina collata sunt cum Codi-

Hh 3

cibus

m) Combefisius librum de Maccabæis cum versione sua & notis excudi fecit in Auctario novissimo Bibl. Patrum Paris. 1672. fol. Ediderat etiam hunc librū MSti codicis ope auctiorem & emendatiorem cum versione sua & notis Joannes Lloydus Oxon. 1590. Adjunctus præterea est quibusdam Græcorum Bibliorum editionibus, ut Argentinenſi 1526. Basileenſi 1540. apud Hervag. & 1550. ap. Nicolaum Brylingerum, Francofortenſi 1582. apud Wechelum, & Græcolatinæ Basil. 1582. ex officina Brylingeriana, in qua edita est versio, quæ incipit: *Studiosissimum sapientia sermonem declaraturus*

n) Ex conjectura hoc nomen est appositum, quia Cassiodorus Epiphanio isto usus est ad Historiam Ecclesiasticam Tripartitam concinnandam, ut testatur c. 17. divin. lect. & eodem capite refert, se Josephi quoque Antiquitates curasse transferri. Quia vero hoc factū ait ab amicis suis, nec Epiphanio nominatim tribuit hanc versionem, hinc colligere licet Epiphanium, si in illa elaboravit, certe non solum eam concinnasse. Verba Cassiodori hæc sunt: Ut est Josephus pæne secundus Livius in libris antiquitatum Judaicarum late diffusus, quem Pater Hieronymus scribens ad Lucium, Bæticum propter magnitudinem prolixi operis à se perhibet nō potuisse transferri. Hunc tamen ab amicis nostris, quoniam est subtilis nimis & multiplex magno, labore in libris viginti duobus (libris duobus contra Apionem Antiquitatum operi, adjunctis) converti fecimus in latinum. Qui etiam & alios septem libros captivitatis Judaicæ mirabili nitore conscripsit, quam translationem alii Hieronymo, alii, deputant Rufino: quæ dum talibus viris adscribitur, omnino dictionis eximia merita declarantur.

cibus quamplurimis MSS. quæ exstant in Bibliothecis Angliæ, Galliæ, Italiæ, Germaniæ. Variæ lectiones summo studio adnotatæ adjunctis animadversionibus reconditæ eruditionis è scriptoribus Talmudicis & aliis omne genus editis & ineditis: Patricii Junii, Casauboni, Lightforti, Sam. Petiti, Jo. Andreæ Bosii emendationibus & collectaneis, auctore *Eduardo Bernbardo* viro cum paucissimis comparando ob doctrinam incomparabilem & honestissimos mores. In libris de bello Judaico, qui cum versione veteri sub nomine incerto Rufini Aquilejensis exhibentur, perventum est usque ad libri secundi caput quartum decimum, additis variis lectionibus & notis succinctis atque eruditis, cura *Henrici Aldrich* viri præstantissimi.

XIII. *Josephus in linguas vernaculas translatus.*

Anglicè Tho. Lodge interprete Oxon.

Ex Gallica Arnaldi Andillii Oxon. 1676. & 1701. nescio quo interprete.

Ex versione præstantissima Estrangii, à Jo. Hudsono collata cum Græco. Oxon. 1702. fol.

Belgicè Dordraci 1652. fol. Lugd. Bat. 1607. fol.

Lamberto van der Bos interprete. Amst. 1687. fol. cum Hegesippo translato à Simone de Vries.

Gallicè Paris. 1492. fol. teste Beughemio, & 1516. fol. tum Francisco Burgundo interprete Lugduni & Paris. 1573. 8. duobus Vol. atque ex Joannis Frerij la Valle emendatione Paris. 1570. cum latina versione ad latus juncta, & subjecto Gorionidis compendio, quod è latino Dav. Kyberi adornavit Franciscus Belleforestus.

Libri de bello Judaico per Nic. de Herberay Dn. des Essars Paris. 1557. Gilb. Genebrardo interprete. Paris. 1578. fol. 1588. 8. 1604. 8. Rothomagi 1556. fol.

Ex versione Arnoldi o) d'Andylli Paris. 1667. 1669. fol. 2. Vol. Bruxellis 1676. 8. quinque Vol. & Amst. 1681. fol. atq; inde sæpius.

Antonium quoque Fayum Gallicum Josephi interpretem memorat Bosius.

Germa-

o) Gelenium sæpius quam Græca consuluisse & hujus non raro hallucinationes reddere, vel obscura loca plane omittere interpretem hunc alioqui elegantissimum notat Jo. Andr. Bosius in diff. de testimonio Josephi de CHRISTO edit. 2. pag. 12. Confer librum Gallicum *Sentimens de quelques Theol. de Hollande sur l'Histoire Critique de Richard Simon* lettre 4. & p. 430.

Germanicè per Casp. Hedionem. Argent. 1535. fol.

Libri de bello Judaico, seorsim. Francof. 1552. fol.

Josephus integer Conrado Lauterbachio interprete. Argentorat. 1574.
1595. 1611. & Francof. 1676. 4.

Cura Jo. Sprengenii & Zach. Munzeri. Francof. 1581. fol.

Sed & Michael Adam Judæus ad CHRISTUM conversus civis Tigurin⁹
sex libros Josephi de bello Judaico capitibus 97. distinctos Ger-
manice vertit & characteribus Hebraicis descriptos edidit Con-
stantiæ A. 1545. teste Gesnero in appendice Bibliothecæ Tiguri
1546. Bibl. Bodlej. p. 365. Sed hæc Gorionidem exprimit translatio.

Hispanicè Antiquitates, vita Josephi & liber de Maccabæis ex latino in-
certo interprete Antvverp. 1554. fol.

Libri de bello Judaico post veterem minus probatam versionem, inter-
prete Jo. Martino Cordero Valentino Antvverp. 1557. 8. Ma-
drit. 1616.

Italicè, Antiquitates Petro Lauro Mutinensi interprete Venet. 1544. 8.
1549. 8.

Josephi opera ex versione Francisci Baldelli Cortonensis Venet. 1581. 4.
duobus Vol.

XIV. *Editiones Josephi promissæ.*

Bonaventura Cornelii Bertrami c. 3. lucubrat. Franckenthalens.

Josephi Scaligeri Epist. 355. Confer Casaub. Epist. 469. edit. Grævii & Gvi-
donis Patini Epist. 67. edit. primæ. Josephi Codex græcus notatus
passim manu Scaligeri, exstat in Bibl. celeberrima C. S. Schurz-
fleischii Witebergæ.

Is. Casauboni Epist. 717. *Ego si junior essem, & alibi viverem, auderem promit-
tere non pœnitendam editionem illius maximi scriptoris. Videbis in hoc ope-
re (contra Baron.) multa loca emendata.*

Petri Cunæi præf. ad lib. 3. de rep. Hebr. Conf. Buchneri lib. 1. Epist. 176.

Sam. Petiti, qui non modo Gorionidem cum nova versione notisque
suis edere constituerat, sed & Græci Josephi illustrationem inter-
pretationemq; in se receperat, quam in rem Peirescius ipsi ab Hol-
stenio trium MSS. Vaticanorum perlustrationem impetravit. (Vi-
de Gassendū vita Peirescii p. 195.) aliiq; docti viri, ut fit, symbolas ad
eum miserunt, Claudio Sarravio Petavianū illi codicem concilian-
te: (Sarrav. Epist. p. 20. seq. edit. primæ) & Hugone Grotio omnes
polli-

pollicente suppetias (Epist. 1564. Confer Riveti Epist. ad Vossium inter Vossianas 362.) At enim morte interveniente pro inchoatis haberi noluit, quæ non absolvisset, tametsi Sam. Sorbierius sororis ejus filius in quadam præfat. animadversiones illas, qualescunque etiam editurum se pollicitus est, quod ipsum non præstitit. Notæ Petiti imperfectæ Oxoniam missæ sunt ad Ed. Bernhardum. vid. præfat. ad Sorberiana.

Alexandri Mori. Consule Scheferi Epistolam (post Reinesianas ad Bosium scriptas) p. 461. & Wagenseilii pag. 477. Neque enim dubito ibi pro Mornæo teponendum esse Morum.

Gerb. Jo. Vossii. Noldius præf. hist. Idumææ.

Jo. Cocceji ibid.

Christiani Schotani (qui in Bibliotheca historiæ sacre V. T. sive commentario vægrandi ad Severum Sulpitium, Josephi quædam illustravit) ibid.

Christiani Noldii, cujus Historia Idumæa sive liber de vita & gestis Herodum Franequeræ 1660. 12. edit⁹ notas in quædā Josephi loca continet, & in præfat. Liceat enim & recte hic sperare, inquit, ut etiam sine nec Scaliger nec Vossi⁹ nec Petitus litterarū lumina editionem Josephi emendatā absolverint, sed morte præventi rem relinquant infectam, succedant aliunde Coccejus aut Schotanus, viri linguas apprime docti, & in Antiquitate sacra profanaque versatissimi, qui Remp. litterariam isto ornent beneficio. Nostri humeri debiliores sunt, quanquā animus non deesset, si Deus & boni media suppeditarent, ut & fontes corrigerentur, & nova versio librorum maxime ἀλώσεως concinnaretur, quos Gelenius neglexit, & notæ vindiciæque necessariæ adspergerentur.

Jo. Henrici Bæcleri, cujus exercitatio in prima capita libri primi Antiquitatum inter varias ejus dissertationes plus simplici vice excusas exstat. Confer Wagenseilii Epist. ad Christophor. Arnoldum, in testimonio Flaviano. p. 252.

Emerici Bigotii. Patinus Epist. 67. edit. primæ.

Tan. Fabri, qui in notis ad Luciani Timonem T. I. p. 1053. postquam locum Josephi emendasset, atque utinam, inquit, præstantibus ingeniis luberet aliquando tanti scriptoris emendationem suscipere, symbolam certe daremus quadragintos amplius locos ex ingenio emendatos conferre possemus. Plura facere esset sane perfacile, sed doctioribus & qui Lutetiæ vitam agerent, & codicibus Regiæ Bibl. frui possent. Nobis non licet esse tam beatos.

Jo. Andræ Bosii, qui apparatu insigni instructus ad Josephum edendum accessit, ut patet ex ej⁹ exercitatione de testimonio Josephi de CHRISTO, & MSSos Codices ex Bibl. Lipsiensi, Portensi, Schleusingenſi, Norimbergensi, Cæsarea præcipue, cum varias lectiones e Parisiensi codice & duobus Florentinis à Bigotio excerptas impetravit. Vide Epistolas Reinesii Bosiique mutuas passim, Gudianas p. 43. Rev. Ittigii prolegomena a. 6. & Lambecii Epistolam ad Augustum gloriosæ memoriæ Ducem Luneburgensem de septem codicibus MSS. Bibl. Vindobonensis ad Bosium mittendis. Vindob. 1666. 4. Jam tamen A. 1678. 14. August. Christianus Daumius scripsit ad Joach. Fellerum in hæc verba: *Mitterem Bosii litteras olim ad me datas, unde clare editio Josephi illa ejus videbatur, ut Augusti Ajax, in spongiam incubuisse. Verba ejus ad Heinſium mittere memini. Volebat enim observata illa sua in disputationum formam redigere.* Collectanea Bosiana ab hæredibus Oxoniam missa sunt, quibus Ed. Bernhardus in suis ad Josephum notis usum se subinde testatur.

Stephani le Moynes. Vid. Wagenſeili præfat. ad tela ignea Satanæ pag. 69. Vitam Lightſotii, operibus ejus præmissam * * * 4. b. Lemonium ipsum prolegomenis ad varia sacra & Epistolas ejus ad Bosium Reinesianis subjectas p. 433. seq.

Hodie nobilissimi scriptoris editionem moliri dicuntur Parisiis eruditissimus vir *Jo. Boivinius*, Lugduni Batavorum celeberrimus *Jac. Gronovius*, & Oxoniæ vir egregius *Joannes Hudsonus*.

XV. De Josepho Pseudo-Gorionide.

Reliquum est, ut nonnihil etiam dicam de Josepho Hebraico, qui in Juchasin vocatur Josephus ben Matthatiæ sacerdos ben Gorion, ut unum sit familiæ nomen, alterum patris. At Josephus noster Matthiæ filius II. 25. de bello Judaico p. 822. diserte distinguit se à Josepho Filio *Γωριωνος* * & à tertio Josepho filio Simonis. Equidem Judæis liber Hebraicus, qui sub isto nomine stylo facili & eleganti scriptus exstat, pro vero Flavii Josephi ac genuino foetu habetur, & primus ejus meminit Abraham Levita ben Dior (qui scripsit Anno CHRISTI 1160.) notante Joanne Morino. Magnis cum elogiis maclarunt R. David Ganz. p. 95. edit. Vorstii, R. Abraham Conat Curator editionis CPolitanæ, ejusq; probator

Ii

R. Tam,

* Gorionis mortem commemorat Josephus libro V. de bello Judaico c. 1. p. 885.

R. Tam: laudat & David Kimchi ad Haggai 2. Zach. 11. & in libro radicū in פנח, quibus assentitur Munsterus in præf. Ex ipsis vero Judæis graviter in eum invehitur R. Abarbanel ** in Majene Hajelchua p. 65. plurimaq; aliena à veritate scripsisse contendit præ metu & adulandi Romanis studio. Ceterum eruditis hodie Christianis plerisque dubium non est Josephum huncce Hebraicum ex Græco vel potius latina Josephi Græci versione esse expressum vel excerptum potius, nec Josephum ipsum auctorem sed longe recentiorē aliquem esse, qui pro lubitu digessit, addidit (v. g. fabulas de Alexandro M. è pseudo Callisthene) interpolavit, omisit, ut ipsi videbatur. Vid. Jo. Morini Exercitat. Bibl. pap. 235. seq. Drusium lib. 1. de tribus sectis Hebræorum cap. 8. Jo. Rainoldum T. 1. prælect. de Apocryphis pag. 1242. seq. Scaligerum elencho trihæresii cap. 4. seq. Bartoloccium T. 3. bibl. Rabbiniæ pag. 799. & Jacobum Basnage in Hist. Judæorum Gallice nuper edita lib. VII. cap. 6. T. 5. pag. 1540. seq. Jo. Picus Mirandulanus in Epist. pag. 261. Opp. *Quod petis de Josepho, scias justum Josephum apud Hebræos non reperiri, sed Josephi Epitoma i. e. breviarium quoddam, in quo & multa sunt commentitia, & quæ de decem tribubus ibi leguntur, quæ post Babylonicam captivitatem postliminio non redierunt: ea esse notha & adulterina, ex Hebræis mihi plures confessi sunt.* Munsterus quoque & Breithauptius qui Gorionidem latine verterunt & pro genuino audent venditare, tamen eum valde interpolatum à recentioribus Judæis haud diffitentur. Vide Nobiliss. Breithauptii præfat. & notas p. 222. 309. &c.

XVI. Editiones Josephi Gorionidis.

Hebraicæ

Constantinopolitanæ A. M. 5250. (CHRISTI 1490.) & A. M. 5270. (CHRISTI, 1510.) Veneta A. M. 5304. (CHRISTI 1544.) Cracoviensis A. M. 5355. (CHRISTI 1595.)

Francofurtensis Ao. 1690. 12. Venetæ vestigiis insistens.

Hebraico-latinae Seb. Munsteri cum ejus latina versione separatim excusa & notis Basil. 1541. fol. Hæc editio nec admodum emendata nec integra est, incipit enim à folio editionis Venetæ septimo & desinit pagina posteriore folii XCII. cum editio Veneta constet foliis CLV. Integriorem Hebraico-latinum Gorionidem ex Veneta &

** Vide Acta eruditor. T. 2. supplementi p. 300. Non assentior Josepho de Voisin qui p. 202. ad Raym. Martini pugionem, Ganzium & Abarbacelem de græco Josepho loqui existimant.

& quæ eam sequitur Francofurtensi editione typis nitidis cum perspicua versione latina dedit Nobiliss. *Jo. Fridericus Breithauptius* Consiliarius Saxonicus Gothæ 1707. 4. libris sex Gorionidis divisus in capita minora & additis per singulas paginas brevibus notis, quibus non modo CPolitanam & Munsterianam editionem sed & Josephum Græcum & Hegesippum latinum contulit, pollicitus notas alias prolixiores. Aliam editionem Hebræo latinam Gorionidis proxime in Anglia exspectamus à Clariss. *Gagnerio*. Idem Munsterus Wormatiæ A. 1529. edidit cum versione sua compendium Gorionidis *** à Judæo nescio quo recentiore concinnatum, ad cuius differentiam liber totus Gorionidis vocatur *liber Gorionide longus*, observante Scaligero. Idem compendium *Sebastianus Lepusculus* vulgavit Basileæ 1559. latine è Munsteri versione.

Arabice Gorionides exstat in Polyglottis Londinensibus sub titulo secundi cujusdam libri Maccabæorum. Vide V. C. Antonii Vandale librum de Aristeia p. 136.

Gallica versio Epitomes Davidis Kiberi, per *Franciscum Belleforestum* concinnata in antiquis Gallicis Josephi editionibus legitur. *Kiberi* editio latina lucem vidit Argentor. 1550. 8.

Germanica versio.

Michaelis Adami Judæi ad Christum conversi prodiit Tiguri 1546. litteris Hebraicis.

Alia interpretatio litteris itidem Hebraicis excusa Pragæ, tum Amstelod. 1661. cum commentario.

Georgii Wolfii versio caractere etiam Germanico expressa Francof. 1613. tantummodo Compendium Gorionidis exhibet, quod à Munstero & Lepusculo editum retuli.

De Versione Hebraica Josephi quam in Bibl. Vaticana MStam haberi testatus est Baronius dixi supra §. V. nota b. Quod vero in Siphthe Jeschinim p. 66. legas Flavii Josephi antiquitates bellumque Judaicum Hebraice conversa exstare, sed tantum MSta: hoc in Actis Erud. anni 1690. p. 302. non alio argumento niti creditur, quam quod R. Azarias in Meor Enajim Josephi Testimoniis plus simplici vice est usus, qui tamen ut latinæ linguæ non imperitus fuit, latinam Josephi versionem evolvere potuit.

*** In hoc compendio alia quædam etiam addita esse, quæ in Gorionide non exstant, observat Jo. Morinus p. 313. exerc. Bibl.

XVII. *Alii Josephi, qui græce scripserunt.*

Josephus Alexandrinæ Ecclesiæ Archidiaconus, cujus Oratio brevis panegyrica ad Synodum CPol. in qua vicarium Michaelis Patriarchæ gessit habita A. C. 869. exstat T. VIII. Concil. p. 114.

Josephus Arimathæus, sub cujus nomine confictæ jam pridem Epistolæ, de quibus Kev. Tho. Ittigius in Exerc. de patribus Apostolicis p. 24. seq.

Josephus Bryennius circa A. 1420. clarus. De cujus scriptis adversus Latinos, aliisque multa Allatius, de libris Ecclesiasticis Græcorum p. 136. 143. 237. seq. 311. 339. sqq. & in aliis suis operibus. Vide utramque partem sive potius appendicem utramque Hist. litterariæ eruditissimi Cavei.

Josephi Cretensis florilegium sive hortum sententiarum MS. possidet Bibliotheca publica Augustæ Vindelicorum. Vide Reiseri *ἑρμηνεία* Catalogum pag. 40.

Josephus CPolitanus Patriarcha latinis cedere coactus & in Florentino Concilio A. 1439. mortuus. Vide Warthoni appendicem ad præstantissimi Cavei hist. litterariam Ao. 1416. ubi scripta ejus recensentur.

Josephus Genesius ad Constantinum Porphyrogenetum medio sæculi decimi Græce scripsit vitas Imperatorum Byzantinorum, Leonis Armenii, Mich. Balbi, Theophili Michaelis filii, Michaelis Theophili filii & Basilii Macedonis. Codex Græcus MS. servatur Lipsiæ in Bibl. Paulina, cujus editionem moliti præclari viri Jo. Andreas Bosius & Christianus Wagnerus ambo Lipsienses, eruditissimi ambo & vita longiore dignissimi. Vide Caveum parte secunda Hist. litterariæ.

Josephi Hymnographi qui sæculo IX. floruit & sub Ignatio Patriarcha CPolitano Scevophylax fuit, Mariale è Græcis MSS. collectum latine redditum & notis illustratum ab Hippolyto Marraccio lucem vidit Romæ 1662. 8.

Josephus Hypomnestici auctor, Josepho Tiberiensi, de quo infra, junior circa A. C. 420. claruit, ut parte secunda Historiæ litterariæ variis argumentis colligit Caveus, qui de hoc scriptore agit diligentissime, & parte 1. ad A. C. 668. refert Theodorum Cantuarien-

riensem jam tum illo libro Bibliothecam suam instruxisse. Opus ipsum hactenus ineditum & in quinque libros divisum varias res sacras tractat & dubia circa sacras litteras resolvit. Plurima è Flavio Josepho repetit, usque adeo, ut Josephi nomen inde scriptori hæsisse idem Caveus suspicetur. Ex codice MS. Cantabrigiensi apographum hujus libri habuit Tho. Galeus, qui ex illo quædam affert in notis ad Jamblichum de Mysteriis Ægyptiorum p. 215. Allegatur enim à Patrício Junio in notis ad Epist. Clementis Romani, ab Is. Vossio contra Rich. Simonem, à Cangio, Seldeno, Cotelario, denique à Clariss. Godfrido Oleario in acutis ad Matthæum observationibus.

Josephus Methonensis Episcopus Latinis favens claruit circa A. C. 1440. & Apologiam scripsit pro Synodo Florentina adversus Marcum Ephesinum. Exstat ad calcem Synodi Florentinæ Rom. 1557. 4. & T. 13. Concil. p. 677. Græce & lat.

Josephi Metropolitæ Gani Epistola, qua Joannem Calecam Patriarcham accusat apud Annam Imperatricem A. C. 1346. habetur MSta in Bibl. Vindobonensi.

Josephi Rhacondytæ Epitome Rhetorices MSta exstat in eadem Bibl. Vindobonensi.

Josephus Studita Theodori frater Thessalonicensis Archi-Episc. & quod imaginum causa exilium subiisset Confessor dictus, circa A. C. 809. Ejus Oratio in exaltationem Crucis apud Gretserū T. 2. de Cruce p. 1200. Epistola ad Simeonem Monachum apud Baron. ad A. C. 808. num. 22.

Josephus Tiberiensis ex Judæo Christianus, laudatus Epiphanio hæresi XXX. num. 4. seq. qui ab eo hospitio exceptum se testatur. Hunc Is. Vossius existimavit esse auctorem Hypomnestici, de quo antea dixi, sed refragante, ut jam notatum à me est, doctissimo Caveo.

Denique in Johannis Nicæni Epistola de festo die natali apud Combefisium in Historia Monothelitarum pag. 302. memoratur Julius Romanus Episcopus reperisse σύγγραμμα π. Ιωσήφ & χρονολόγος συγγραψέν παρ' αὐτοῦ, in quo scriptum fuerit, quod mense septimo in solennitate Tabernaculorum ac die expiationis apparuerit Dei Angelus sacerdosque mutus manserit, usque dum Elizabet ejus uxor in senectute concepit.

XVIII. Scriptores quidam veteres deperditī de rebus Judæorum.

Alexander Polyhistor ἐν τῇ πρὸς Ἰουδαίων συντάξει. Euseb. IX. 17. præparat. Evangelicæ. Eadem est ἡ Ἀλεξάνδρου ὁ Πολυΐστορος γράφη p. 426. ubi miror eruditum interpretem, qui vertit: *Atque hæc omnia ex Alexandri Polyhistoris Annalibus.* Vide & p. 454.

Antonius Julianus. Minucius Felix c. 36. *Scripta eorum relege, vel si Romanis magis gaudes, ut transeamus veteres, Flavii Josephi vel Antonini Juliani de Judæis require.*

Apion Plistonices de quo supra hoc capite §. VI. p. 239.

Apollonius Molo. Infra in *Melo.*

Aristæus ἐν τῇ πρὸς Ἰουδαίων. Euseb. IX. 25. præparat. Idem cuius βιβλίον πρὸς τῆς ἐρμηνείας ὁ τῶν Ἰουδαίων νόμος laudat c. 38. & quod etiamnum habemus, ut dixi lib. III. c. XI.

Artabanus ἐν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς. Euseb. IX. 18. præparat. & 23. & 27.

Cleodemus Malchus. Vide Josephum p. 24.

Eupolemus ἐν τινι πρὸς τῆς Ἡλίας περὶ φητείας. id. IX. 30.

Ezechiel ὁ τῶν Ἰουδαϊκῶν τραγῳδιῶν ποιητὴς de quo vide si juvat quæ dixi lib. II. cap. 19.

Hecateus καὶ βιβλίον ἐγράψεν περὶ ἡμῶν inquit Josephus Judæus I. contra Apion. p. 1050.

Justus Tiberiensis, Pisti Nobilis fili⁹, Flavii Josephi æqualis scripsit περὶ Ἰουδαίων βασιλέων τῶν ἐν ταῖς σέμμασι ἀ Μοϋσε usq; ad Agrippam Regem ultimū. Laërt. II. 41. Vide Phot. Cod. XXXV. Etiam separatim, ut videtur *de bello Judaico.* Steph. in Τιβερίᾳς, Josephus p. 1000. ubi ait hunc Justum fere causam eversæ Reip. Judaicæ cum fratre suo fuisse, neque ejus historiam mereri fidem. Confer Vossium II. 8. de Hist. Græc.

Melo. ὁ πρὸς συσκευὴν τὴν κατὰ Ἰουδαίων γράψας μῆλων. Apud Euseb. IX. 19. præparat. sed legendum μόλειν, ut intelligatur Apollonius Molo de quo Josephus. Idq; miror Vigero erudito Eusebii interpreti non suboluisse.

Philo Poëta ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ Ἱεροσώλυμα. Euseb. IX. 20. de præparat. Liber decimus quartus ejusdem operis allegatur c. 24. Ex eodem opere proferuntur nonnulla c. 37.

Theodotus Phœnicus Poëta ἐν τῇ περὶ Ἰουδαίων. Euseb. IX. 22. præparat. Dixi de hoc lib. II. cap. 19.

XIX. INDEX SCRIPTORUM A JOSEPHO

*allegatorum ad paginas editionum Græco-latinarum
Genevensium & Lipsiensis.*

- A** Cusilaus Argivus pag. 11. 1034.
 Agatharchides Cnidius Historicus 388. 1050.
 Alexander Polyhistor. 24.
 Anaxagoras Clazomenius 1079.
 Andreas
 Antiochus 1035.
 Apion Grammaticus 1060. seq.
 Apollodorus 1065.
 Apollonius Molo. 1065. 1077. 1079. 1080.
 Ariphean Historicus. 1051. male
 Aristophanes apud Euseb. IX. 42. præparat.
 Aristæus de LXX. Interpret. 389. seq.
 Aristoteles 1048.
 Berossus Chaldaeus 10. 11. 16. 349. 1043.
 Cadmus Milesius 1034.
 Callias 1035.
 Castor Chronographus res Judæicas attigit 1035. 1065.
 Chæremon Histor. 1057.
 Choerilus Poëta 1047.
 Clearchus Peripateticus 1047.
 Cleodemus Malchus Propheta ἱσ-
 τῶν περὶ τῶν Ἰσραήλων. p. 24.
 Conon Histor. 1051. male Comon
 apud Euseb. p. 458. præparat.
 Demetrius Phalereus 1053.
 Diagoras Melius 1079.
 Dioclis Persica Hist. 350.
 Diodotus. Vide Tryphon.
 Dios Histor. Phœnic. 268. 1042.
 Ephorus Histor. 11. 268. 1042.
 Evhemerus 1051.
 Eupolenius 1051.
 Hecataeus Abderita 11. 16. 391. 1048. ejus liber de Judæis. 1050.
 Hellanicus 11. 1034.
 Hermippus Histor. 1046.
 Hermogenes 1051.
 Herodotus 269. 279. 1035. 1047.
 Hesiodus 11. 1034.
 Hestiaeus 11. 12.
 Hieronymus Ægyptius ὁ πρὶν ἁ-
 χαιολογίαν Φοινικικὴν συγγρα-
 ψάμενος 10. 11. ὁ πρὶν περὶ τῶν
 Διαδόχων (Ἀλεξάνδρου) συγγρα-
 φαῶς 1050. Judæorum ne
 meminit quidem. id.
 Homerus 1034.
 Isidorus.
 Justus Tiberiensis de bello Jud. 1001. 1024. de eo 1000. 1005. 1012. 1020. 1028. seq.
 T. Livius 474.
 Lyfimachus 1058. 1077.

Malchus. Vide supra in Cleodemus.

Manetho Aegyptius Histor. II. 1039.

Megasthenes Histor. 350. 1045.

Menander Ephesius ὁ μεταφράσις διὰ τῆς Φοινίκων Διαλέξεως τὰ Τυρίων ἀρχαῖα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Φωνὴν. 267. 286. Idem respicitur pag. 258. ubi Τυρίων βιβλία laudantur. γέγραφε δὲ ἔτι τὰς ἐφ' ἑκάστη βασιλείᾳ πράξεις ὡς τοῖς Ἕλλησιν καὶ βαρβάροις γενομένας ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ὀπχωρίων γραμμάτων σφιδάσας τὴν ἰστορίαν μαθεῖν. 1042.

Menedemus Philos. 396.

Messala 493.

Mnaseas Damascenus 10. 1051.

Mochus II.

Molo 1077. Vide supra Apollonius.

Nicolaus Damascenus II. 469. 474. 478. 550. 1061. 1065. libro IV. p. 16. libro XCVI. p. 10.

Pherecydes Syrius 1034.

Philistus 1035.

Philo ὁ πρεσβύτερος 1071.

Philostratus de Phoenicibus & Indis 350. 1045.

Polybius Megalopolitanus 399. 419. 1065. 1084.

Polycrates 1051.

Posidonius 1065.

Protagoras 1079.

Pythagoras 1034. 1046.

Sibylla 12.

Strabo Cappadox 51. 453. 456. 471. 474. 478. 481. 1065.

Thales 1034.

Theodotus 1051.

Theophilus 1051.

Theophrastus 1046.

Theopompus 397. non est auctor τριπολικῆς 1051.

Thucydides 1035.

Timæus 1034.

Timagenes Histor. 456 458. 1065. ὁ τὸν Τριπολικὴν γράψας 1051.

Τυρίων βιβλία. supra in Menander.

Zopyrion 1051.

CAPUT VII. DE EPICTETO Philosopho.

Epicteti ætas & vita. 1. Num aliquid scripserit & de Enchiridio quod ex ejus dictis scripto consignavit Arrianus. 2. Enchiridii editiones. 3. cum commentario Simplicii. 4. cum Arriani IV. libris Epictetearum dissertationum. 5. cum paraphrasi antiqua Græca Christiani Scriptoris. 6. Arabica editio nulla. 7. Versiones vernacula. 8. Editiones promissæ. 9. Dicta Epicteti quæ in Arriani IV. libris & in Enchiridio non leguntur. 10.

EPI-

I.

EPICTETUS Hierapolitanus, Phryx, Epaphroditi, a) qui libertus & cubicularius Neronis Imperatoris fuit, servus. b) Hic fracto (heri sui jussu) crure Kk c) clau-

a) Svidas: Ἐπίκτητῳ ἱεραπόλεως τῆς Φρυγίας φιλόσοφῳ, δῆλῳ δὲ Ἐπαφροδίτῃ τῶν σωματοφυλάκων & βασιλέως Νήρωνος. Neronis libertus vocatur ille Epaphroditus apud Tacitum l. 15. c. 55. Annal. & apud Arrianum in Epicteteis l. 1. c. 1. Mentio ejusdem lib. 1. cap. 19. & 26. Neque alius videtur, cui Flavius Josephus libros suos inscripsit, ut sentit etiam Tillemontius in historia Imperatorum T. 2. p. 471. At enim quod Abrahamo Berkelio præf. in Epictetum & Guil. Saldeno in Otis Theolog. p. 43. in mentem venit, eundem Epaphroditum celebrari à Paulo Apostolo, procul est à veritate repulsum. Quomodo enim minister Imperatoris Ethnici, isque ut variis argumentis constat ambitiosus, adulator, crudelis, timidus, esset vel esse posset Apostolus Philippensium, Pauli frater, συνεργός, συζητιώτης, λειτουργός τῆς χρείας αὐτοῦ & dilectus σύνδουλῳ, qui se à Paulo ad Philippenses Evangelii causa mitti pateretur Philip. II. 25. & Coloss. I. 7. Non magis exploratum est, quod sententiæ illi superstruitur, Epictetum ex Pauli ore frequenter pependisse, animumque ejus *caelesti & matutino Christianæ religionis rore quodammodo fuisse adpersum*. Nihil sane Epicteti fertur, quod non à Stoico Philosopho proficisci potuerit, nonnulla, quæ haud potuere proficisci à Christiano: ut de Christianismo ejus vel ad Christianismum propensione vanissima sit suspicio, licet S. Augustinus Epicteti virtute captus optavit eum inter æternæ vitæ consortes esse adscitū. Nescio etiam unde hauserit Lud. Morerius, quod Epaphroditum Epicteti Dominum, affirmat fuisse præfectum prætorianorum militum (Capitaine des Gardes de Neron.) Nihil ejusmodi tradit Svidas, qui ait fuisse τῶν σωματοφυλάκων Neronis, ex cubiculariis aliquem, non ἑπάρχον. Eundem nempe Epaphroditum, qui Neroni à libellis fuit, eumque in adipiscenda morte adjuvit, & ideo à Domitiano est interfectus teste Svetonio Neron. c. 49. & Domit. c. 14. Plinio Panegy. c. 53. Xiphilino p. 766.

b) Notum distichon quod Epicteto ipsi auctori tribuit Gellius lib. 2. cap. 18. Δῆλῳ Ἐπίκτητῳ γενομένην καὶ σῶμ' ἀνάπηρῳ, καὶ πενίην ἰεῖ, καὶ φίλῳ ἀθανάτοις. Hoc Epicteti esse negant Salmasius ad Simplic. & interpretes Gellii Antonius Thysius: citra causam quidem, meo judicio, nam particulam posteriorem capitis Gelliani ab aliquo sciolo ad textam haud esse, locuples auctor est Macrobius, qui illam una cum præcedentibus ex Gellio descripsit, & versus duos itidem Epicteti auctoris nomine exhibuit lib. I Saturnal. cap. 11. Idem versiculi afferuntur etiam à Joanne Chrysostomo. Ceterum in Anthologia Maximi Planudis lib. 3. p. 427. idem distichon perperam refertur ad Leonidem, Poëtam Epicteto antiquiorum, ut eidem Salmasio observatum. Ex variis illius Metaphrasibus latinis unam adscribam hanc Jacobi Tollii c. 25. fortuitorum p. 220.

Natus Epictetus claudo cum corpore servus,

Iro pauperior Diis in amore fui.

c) claudus, cum fortiter illud tulisset, d) Philosophiæ à Domino suo datus e) omnem vitam in paupertate duxit, ita ut ejus casa sive domuncula Romæ nullis unquam claustris eguerit, vacua rebus omnibus, lectum præter & culcitam quibus indormiret. f) Philosophus Stoicorum vel maximus g) ac propter integritatem vitæ alienam à fūco & arrogantia h) sapientiamque singularem paucis comparandus. Magnam ætatis partem solus sine servo exegit, sero tandem muliercula nutrice i) adscita puero, quem ab amico quodam suo propter inopiam exponendum, ipse susceptum educavit. Sub Domitiano circa A.C. 94. pulsus Roma & Italia per Scythiam k) Philosophis decessit Nicopolin l) ibique sub Trajano (cujus mentio lib. 4. c. 5.) durante bello adversus Ge-

Verba postrema eleganter illustrat & cum Psal. XL. ult. confert in sua Epicteti editione Mericus Casauborus. c) Celsus apud Origenem lib. 7. p. 368. & Cæsarius dialogo 4. licet à teneris claudisse Epictetum tradit & Simplicius ad Enchirid. p. 102. & ex defluxione pedum debilitatum refert Svidas. Nonnus vero ad Nazianzenum in vectiva in Julianum affirmat Epicteti crus à Tyranno quodam vinculis atque catenis constrictum claudicasse. Porro claudicantis σκέλης Epictetei mentio non uno in loco, ut apud Simplicium p. 128. Nazianzenum Epist. 64. ad Philagrium & Orat. in Julianum p. 37. edit. Montacutii d) Celsus apud Origenem lib. 7. p. 386. *Ἐπικτήτης δὲ δεσπότης σφελῶντι αὐτὸν τὸ σκέλος, ὑπομειδιῶν ἀνεκπλήκτως ἔλεγε, κατὰ σεις. Καὶ κατὰ ἔχοντι, ὅτι κατὰ ἔχει; Epictetus, cum herui torqueret crus, subridens imperterrite, perfringes inquit. Cumque ille fregisset, nonne prædicebam, inquit, quod perfringes.* e) Idem Origenes lib. 3 pag. 144. f) Simplicius p. 102. g) Elogium petiit ex Gellio lib. 1. cap. 2. Quamquam Epictetum Cynicum vocat Erasmus in Apophthegmatis p. 950. forte quod familiaris ei fuerit Demonax Cynicus, ut testatur Lucianus T. 1. p. 858. qui hujus responsum Epicteto cœlibi illum ad uxorem ducendam hortanti redditum refert in Demonax T. 1. pag. 870. vel quod Cynici & Stoici in pluribus congruerent, quorum hæreses tunica tantum distare dixit Juvenalis XIII. 122. vel quod Epictetus quædam diceret interdum apertius & κενικώτερον, ut est apud Gellium lib. 17. e 19. & quod Diogenem ac Demetrium Cynicos valde probaret, quorum dicta plus simplici vice laudavit. h) Vir Rev. Joannes Franciscus Buddeus Dialogo de moribus Philosophorum, Jenæ A. 1695. 12. edito, in quo nullis facile parcit, p. 103. fatetur, si quis unquam Philosophus fuit, cujus accurate cum doctrina & verbis vita moresque conspirarunt, Epictetum hanc promereri laudem, certe prope ab ista gloria, quæ summa utique est & excellens, eum abfuisse plane judicat atque contendit. Vide & Mottani Vayeri diss. de libertate T. 2. Opp. p. 348. ubi inter alia testatur Carolum Borromæum nullius magis libri lectione captum quam dissertationum Epicteti. i) Simplicius pag. 272. *Καὶ ὁ Θαυμαστὸς ἔτι Ἐπικτήτης μόνον τὸν πολλὸν χρόνον διατελέσας, ὃς ἔτι ποτε γυναῖκα προσελάβετο παιδὶς τροφὸν ὅπερ ἐκτίθεσθαι μέλλον ὑπὸ τινὶ τῶν αὐτῶν φίλων διὰ πέναν, αὐτὸς λαβὼν ἀνεθρέψεντο.* k) Vide quæ notant viri docti ad Svetonium in Domitiano c. 10. l) Gellius lib. 15. cap. 11. & intellige Nicopolin apud Aetiam, conditam ab Augusto Imp. hodie

Getas five Dacos (lib. 2. c. 22.) & pace deinde composita , quam Imperatori gratatur lib. 3. c. 13. & 22. illas dissertationes habuit , quas in literas deinde ipso defuncto retulit Arrianus m) testatus tantam fuisse dictis ejus vim , tantam efficaciam , ut auditores suos quocunque vellet promoveret n) quamobrem homines , qui illis non afficiuntur , Simplicio visi sunt vix ac ne vix quidem apud inferos corrigi posse & emendari. o) Origenis certe judicio , ipsum Platonem antecelluit Epictetus , p) cujus simplex & ponderosum dicendi genus non tantum doctos ducit movetq; , sed & indoctos. Galenum quoq; reliquis Philosophandi rationibus universis Epicteteam prætulisse , disertius constaret nobis , si quidem ætatem tulisset ejus liber q) pro Epicteto ad Favorinum. Summa familiaritate fuisse Adriano Imperatori , à Spartianor) traditur , quod si verum est , nec de exiguo tempore , quo Adrianus in Græciam excurrit , intelligendum , Romam iterū Nicopoli reversum esse oportuerit , non ut videbatur viris incomparabilis doctrinæ s) Nicopoli ad mortem usque perseverasse. Oratorie etiam magis quam vere scriptum esse à Themistio t) existimo , quod Epicteto , (nisi post obitum fortassis) plurimum tribuerint duo Antonini : neq; assentio Svidæ u) affirmanti ,

Kk 2

Epi-

dic Preveza five Priviso. m) Salmasius ad Simplic. *Et profecto omnes Epicteti sermones & dissertationes quas scripto mandavit Arrianus , quaque hodie extant , Nicopoli habitæ sunt. Quod pluribus testimoniis ex ipsis illis dissertationibus possit probari , si quis in dubium hoc vocaret. Ibi se habitare clare dicit lib. 2. cap. 6. Confer lib. 1. c. 19. & 25. & lib. 4. c. 1. ubi refert vocem Nicopolitarum. Romæ se tum non fuisse docet lib. 1. c. 10. n) Arrianus , præf. Epictetear. diff. ἀλλ' ἐκείνο ἴσως αὖ οἱ ἐντυγχάνοντες , ὅτι αὐτὸς ἐπὶ τότε ἔλεγεν λόγους τέττας , ἀνάγκη ἦν τῷτο πάσχειν τὸν ἀκροώμενον αὐτῶν , ὥστε ἐκείνῳ αὐτὸν παθεῖν ἡ βλάβη. o) Simplicius præf. ad comment. in Enchirid. Καὶ εἴ τις ὑπὸ τῶντων μὴ πάσχει τῶν λόγων , ὑπὸ μόνων αὖ τῶν ἐν αὐτῷ δικαστηρίῳ ὑπευθύνει. Dixi hac de re in oratione de Eloquentia Epicteti , quam habui in Gymnasio Hamburgensi cum Professionem Publicam Eloquentiæ & Philosophiæ Moralis DEO propitio auspicarer 3 Cal. Julii A. C. 1699. p) Origenes lib. 6. contra Celsum sub init. q) Galenus libro de scriptis suis T. 4. Opp. edit. Basileensis p. 376 ὧ. 43. memorat περὶ τῆς ἀρίστης διδασκαλίας πρὸς Φαβωρίνον , ὑπὲρ Ἐπικτήτου πρὸς Φαβωρίνον ἐν. Ab hoc Favorino auditum Epictetum , docet nos Gellius Favorini auditor l. 17. c. 19. r) Spartianus in Adriano c. 16. s) Salmasio ad Simplic. & H. Dodwello de ætate peripli l'onti Evx. p. 116. t) Themistius Oratione 5. ad Jovinianum Imp. p. 63. edit. Harduini : ἔγω καὶ οἱ πατέρες τῆς σῆς βασιλείας τὰς προγόνους ταύτης τῆς τύχης (Petav. τέχνης) προσέγον , τὸν Ἀρεῖον ἐκείνον ὁ Σεβαστός , ὁ Τιβερίῳ τὸν Θρασύλον , Τραϊανὸς ὁ μέγας Δίωνα τὸν χρυσῆν τὴν γλῶτταν , τὸν Ἐπικτήτον τῷ δύο Ἀντωνίνῳ. Sub Antonino Pio Epictetum etiam refert Syncellus p. 351. u) Svidæ fidem denegat Salma-*

Epictetum vivendo attigisse Marci Antonini imperium. Nam ut sæculi ferme spatium inter Neronis & Marci Antonini ætatem intercedens, præteream, Marc⁹ Junium Rusticum Epicteti discipulum audivit, ex cuius domo Epicteti commentarios utendos sibi concessos refert in parte beneficii. x) De vita Epicteti & morte quæ commentatus fuerat Arrianus, y) hodie non exstant. Quanta exstiterit Philosophi illius admiratio, conjecturam facies vel ex eo, quod Lucianus z) adversus indotum multos coëmentem libros narrat non defuisse, qui demortui Epicteti lucernam fictilem pretio ter mille drachmarum, sive trecentis scutatis sibi comparavit, perridicule sperans quod ad illam lucubranti sibi, sapientia Epicteti per somnum sese oblatura esset, futuro mox simili admirandi illius senis.

II. Si

Salmasius, Kusterus & Gatakerus ad Antonin. Themistio etiam Jonsius de scriptoribus Hist. Philos. p. 243. & Henricus Dodwellus p. 88. & p. 114. diff. de ætate Periply Ponti Euxini in tomo I. Geographorum minorum Clariss. Jo. Hudsonii. Scio in diversa abire Menagium in limine notarum ad Laërtium, & Jo. Harduinum notis ad Themistium, sed cum neuter satisfaciatur objectionibus per viros doctos motis, facit ab illorum sententia discedere, præcipue cum Themistium fallere potuerit memoria, Svidas fortasse deceptus sit vel ex Themistii loco, vel quod animadvertisset in M. Antonini libris subinde ac dicta Epicteti provocari ut lib. 4. c. 41. lib. XI. c. 34. & 36. & 37. Ambiguus super Svidæ fide hæsit etiam Lipsius lib. I. manuuctionis ad Philosophiam Stoicam diff. 19. Ceterum perspicue hallucinatus est vir doctus Mericus Casaubonus, qui in sua M. Antonini editione existimavit, Theosebium, de quo agit Svidas in Ἐπικτήτῳ, non alium esse quam M. Antoninum Imperatorem. Ut enim alia argumenta, quæ huic opponi opinioni possunt, in præsentia omittam, rem plane conficiunt excerpta Photii ex vita Isidori scripta à Damascio p. 551. 552. edit. Hoeschelii, ex qua Svidas integrum locum depromsit, & ex qua constat fuisse quendam Philosophum Theosebii nomine Isidori æqualem, Marco autem Antonino longe juniorem, & Platonis præcipue studiosum, quanquam Epictetea etiam dogmata imbutum & præ se ferentem. x) M. Antoninus l. 1. c. 7. Παρὰ Πρῶτον, τὸ ἐντυχεῖν τοῖς Ἐπικτητοῖς ὑπομνήμασιν, ὧν οἰκοῦν μετέδωκεν. Epicteti ut jam defuncti meminit præter Antoninum lib. 7. c. 19. etiam Gellius lib. 2. c. 18. lib. 17. c. 19. quamvis *venerandum senem* vocat lib. 1. c. 2. quod facit etiam Lucianus, itidem de mortuo Epicteto agens in loco mox afferendo. y) Incertum an singulari opere, ut putat Vir Cl. Henricus Dodwellus: an in dissertationum Epictetearum libris deperditis, de quibus dicetur paulo post. En Simplicii verba præf. commentar. in Enchirid. περὶ μὲν τῆ βίᾳ τῆ Ἐπικτήτης καὶ τῆς αὐτῆς τελευτῆς Ἀρρίανδρος γέγραπεν, ὁ τὰς Ἐπικτήτης διατριβὰς ἐν πολυσίχοις διατάξας βιβλίοις. z) Lucianus T. 2. p. 386. καὶ κατ' ἡμᾶς αὐτὰς ἐγένετο τις καὶ ἐτίθει, οἶμαι, ὅς τὸν Ἐπικτήτης λύχνον τῆ Στωικῆς κέραμεν ὄντα τρισχιλίων δραχμῶν ἐπρίατο. Ἠλπιζε γάρ, οἶμαι, καὶ κενεῖν εἰ τῶν νεκρῶν ὑπὲρ ἐκείνῳ τῷ λύχνῳ ἀναγινώσκον, αὐτίκα μάλα καὶ τὴν Ἐπικτήτης σοφίαν ὄντα ἐπισήσεται καὶ ὁμοῖα ἐσεῖναι τῷ θανάτῳ ἐκείνῳ γέγοντα.

II. Si Svidam audimus, multa ab Epicteto scripta sunt. Perinde, ni fallor, atque à Pythagora & Socrate. Nam & ex illorum dissertationibus multa litteris consignavere discipuli: licet ab ipsis Magistris nulla fere scripta fuisse relictæ editæque in vulgus, præstantissimi quique auctores consentiunt. Nihil quidem celebrius est *Enchiridio* sive *manuali* a) Epicteti, quo Aphorismi præcipui doctrinæ Stoicæ moralis, velut *περίχειρα βοηθήματα* b) animo & memoria inscribenda continentur. Sed & hoc Simplicius c) testatur ex Epicteti dogmatibus collectum fuisse ab Arriano, præfixa illi Epistola dedicatoria ad Messalinum d) quæ jam diu est quod intercidit.

K k 3

In

a) Simplicius præf. Ἐγχειρίδιον δὲ αὐτὸ ἐπιγέγραπται, διὰ τὸ πρόχειρον αἰεὶ αὐτὸ δεῖν καὶ ἑτοιμον εἶναι τοῖς βελομένοις ἐν ζῆν. Καὶ γὰρ τὸ γραπτικὸν ἐγχειρίδιον ξίφος ἐστὶ, πρόχειρον αἰεὶ τοῖς χρωμένοις ὀφείλον εἶναι. (Ita Erasmus libellum Christiana præcepta complexum inscripsit enchiridion militis Christiani.) Addam & hæc Eustathii ad *Odyssæa* ω. p. 833. Ἐγχειρίδιον ἔμῳ τὸ ξιφίδιον καὶ τὸ μαχάριον, ἀλλ' ὡς ὁ Ἀθήναιος δηλοῖ, καὶ τὸ τῆς θαλασσίας κώπης κράτημα. Etiam pro sudario sive orario, quod manibus tenetur, vocabulum ἐγχειρίδιον occurrit in vita S. Stephani Junioris T. 1. Analect. Græc. p. 510. 520, & apud alios, quorum loca notavit Cangius in glossario.

b) Vide Gatakerum ad M. Antonini lib. 3. c. 13.

c) Simplicius præf. Τὸ δὲ βιβλίον τῆτο τὸ Ἐπικτήτης ἐγχειρίδιον ἐπιγεγραμμένον καὶ τῆτο αὐτὸς συνέταξεν ὁ Ἀρρίανος, τὰ καίριατα καὶ ἀναγκασιότατα ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ κινητικώτατα τῶν ψυχῶν ἐπιλεξάμενος ἐκ τῶν Ἐπικτήτης λόγων, ὡς αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς Μασγαληνὸν Ἐπιστολῇ ἔγραψεν ὁ Ἀρρίανος, ὃ καὶ τὸ σύνταγμα προσεφώνησεν, ὡς ἐαυτῷ μὲν Φιλτάτῳ, μάχιμα δὲ τὸν Ἐπικτήτην τελευμακότι. Addit Simplicius, quod lectio utriusque operis verum esse testatur, præque enchiridii capita iisdem verbis occurrere sparsim in dissertationibus ejusdem Arriani Epictetis: Ταῦτα δὲ αὐτὰ σχεδὸν καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ὀνομάτων σποράδην ἐν τοῖς Ἀρρίανος περὶ τῶν Ἐπικτήτης διατριβῶν γραφομένοις εὐρίσκειται. d) Salmafio videtur hic esse Valerius Messalinus qui COS. fuit cum M. Valerio Largo A.U.C. 900. Antonini Pii. 10. Porro Epicteti enchiridion hoc trislichio commendatur lib. I. Anthologiae p. 170.

Μῆτιν Ἐπικτήτοιο τέω ἐνὶ κατ'θεο θυμῷ
Ὀφρα κεν εἰσαφίκοιο καὶ ἔρανίης κενεωνίας
Ψυχὴν ὑψικέλευθον ἐλαφρίσειν ἀπὸ γαῖης.

Ad idem respicit Procopius Epist. 45. Μέμνησο τοίνυν ὡς Ἐπικτήτῳ δοκεῖ ὡς ὑποκριτῆς εἰδράματ', ἔαν δέλη ὁ ποιητής. Vide Enchiridion c. 23.

In Stobæi Florilegio frequenter laudatur Epicteti Enchiridion, licet ex illo producta loca quædam vel plane non leguntur in libello, qualis hodie exstat & qualis à Simplicio exponitur, vel aliter scripta habentur. Unde Salmasio aliquando in mentem venit suspicari, duas editiones enchiridii diversas ab Arriano factas esse, quarum in aliam Simplicius, in aliam Stobæus inciderit. Utcunque ista se habent, editiones & interpretationes libelli eximii sunt propemodum innumera- biles, ex quibus hæ mihi innotuerunt:

III. *Editiones Enchiridii Epicteti latine.*

Angeli Politiani versio seorsim excusa Argent. 1520. 4. & in ejus operibus junctim editis ab Aldo Venetiis, Parisiis ab Ascensio A. 1519. fol. & à Gryphio Lugduni 1537. 8. Tomo secundo p. 195.

Editiones Enchiridii Epicteti Græcæ.

Ex *Jacobi Tusani* castigatione Paris. 1552. 4. Hac priorem *Gregorii Haloandri* editionem memorat Vincentius Obsopœus notis in Anthologiam lib. 1. pag. 70. & lib. 3. sub extrem. *Ενχειρίδιον*, inquit, *plenum energiae paucis ab hinc annis à Gregorio Haloandro felicitis memoriae Græce, tandem cum apud Noricos ageret, editum, quem haut dubiè Venetiis cum magna juris civilis jactura Italica sorbitio perdidit & exstinxit. Pro! nefandum flagitium, & tibi, o Venetiæ, perpetuo pudendum, quod tantum virum tam crudeliter devoraveris.*

Editiones Enchiridii Epicteti Græco-latine.

Cum explanatione *Thomæ Naogeorgii*. Argent. 1554. 8. Antvverpiæ A. 1578. ap. Plantinum.

A. 1634. Lugd. Bat. ex officina Jo. Maire, cum notis Jo. Dan. Snecani, forma minore. Hæc editio frequentissime repetita est in Belgio & Germania, habens additam tabulam Ceбетis & narrationem Eris Pamphylii ex decimo Platonis de Rep. & Hipparchi Pythagoræi fragmentum ex Stobæi serm. 106. Notas ex Wolfio fere universas transcriptas monet Mericus Causabonus ad Epictetum p. 71. easdemque castigat p. 15. & 45. ad Antoninum. Isaacus Vossius in Epist. ad Salma-
sum

sium 23. Jan. 1634. Prodiit aliquando Epietetus apud Lamerium cum notulis ejus in quem morientis Scaligeri anima transmigrasse jaetatur. Certe ne Scaliger tale quid unquam somniaverit, ac hic ibi scripsit. Nihil praestitit, quod non e trivio possint Magistelli. Unus tantum est locus, cujus vulgatam sollicitat lectionem. c. XVII. καὶ ὅχι ὅτως ἐστὶν αὐτῷ καλῶς, ἵνα ἐπ' ἐκεῖνῳ ἢ τὸ σὲ ταραχῇναι. Non ita ei bene est, ut tuarum perturbationum ille habeat potestatem. Ille legit ἔσω vel εἴη, cum vulgata lectio Crotone sanior sit.

Parisi. 1653. cum versione latina Wolfii accuratius & fidelius examinata, ut promittit titulus, sed ut res loquitur, depravata. Vide Merici Casauboni notas pag. 77. edit. Lond.

IV. Editiones cum commentario Simplicii.

Græce Venet. 1528. 4. quæ editio cum MS. codice optimæ notæ à viro docto collata exstat in Bibl. Joannea Hamburgensi. Latine ex Versione Angeli Caninii Venet. fol. 1546. & ex versione Hieron. Wolfii Basil. 1560. 8. Græce & latine cum commentario Simplicii latine tantum addito ex versione Hier. Wolfii, & Arriani libris IV. Græce & latine cum ejusd. Wolfii interpretatione. Colon. 1595. 8. ex officina Birckmanniana. Græce & latine Enchiridion pariter Simpliciique commentarius emendatior ex codice Francisci Nansii, cum Wolfii interpretatione editus est Lugd. Bat. 1640. 4. curante Dan. Heinsio. Huic editioni deinde inchoatus Salmasii in Simplicium commentarius subjunctus à Typographo fuit, unde illa editio modo Salmasiana modo Heinsiana ab eruditis viris appellatur. Græce & latine editio Simplicii Heinsiana recusa Lond. 1670. 8. Salmasius à Stephano Joanne Stephano acceperat Simplicium Meursii manu ad MStum codicem diligenter emendatum, ut ex ejus epistola ad Vossium docet Colomesius p. 193. Galliæ Orientalis. Hæschelius quoque meliorem dare Simplicium fuit molitus, teste Andrea Schotto lib. 2. Obs. Humanar. c. 9 ut omittam Gesnerum, qui in Bibl. cum memorasset editionem Venetam Anni 1528. (perperam in Gesnero & ejus epitomatoribus excusum est A. 1538.) addit: Sed multa in illa editione corrupta sunt & non pauca desiderantur, quæ ego Bononiæ & Venetiis ad Politiani & alterius cujusdam docti exemplaria castigavi & explevi in meo codice, qui fortassis aliquando committetur prelo. Anglice Epieteti Enchiridion cum Simplicii commentariis vertit V. C. Georg. Stanhope. Lond. 1704. 8.

V. *Editiones cum subjunctis libris Epictetearum
dissertationum Arriani.*

Græce Venet. 1535. 8. ex Bibl. Georgii à Silva Episcopi
Vaurenſis.

Latine ex versione Hieron. Wolfi Basil. 1560. 8.

In Pandectis Brandenburgicis legas Arriani dissertationes Epicteteas latine translatas à Barthol. Facio & Angelo Politiano. Sed error est, inde ortus, quod Politianus Enchiridion, Facius Arriani libros de rebus Alexandri latine vertit.

Græce & latine cum notis Jacobi Schegkii Medici & Philosophi Tubigenſis, licet in Enchiridio ipso servata est Politiani versio Basil. 1554. 4. Salmanticae 1555. 8. Lugd. 1660. 8.

Cum interpretatione & notis Hieron. Wolfi Genev. 1595. 8. apud Eustachium Vignon. & Coloniae eodem anno & forma, tum Cantabrig. 1655. 8. Lond. 1670. 8.

Gallice ex versione Joannis de S. Francisco Paris. 1630. 8.

Isaacus Casaubonus Epist. 9. ad Thuanum scripta Genevæ 6. Cal. Nov. 1593. Est in manibus etiam Arriani Epictetus, liber ut nosti aureolus, quem Jacobus Schegkius magni apud suos nominis homo sic latinum fecit, quasi jurasset omnia non vertere sed pervertere. Epistola 13. ad Rich. Thomsonum data ibid. Calend. Maji 1594. Ego nunc Arriani dissertationes publice expono, cujus aurei libri neque Schegkius neque Wolfius umbram viderunt. O Philosophum! o dignum excellenti tuo ingenio campum, quare si me audis, rape mihi hanc palmam dum adhuc in medio est posita &c. Vide eundem Epist. 21. 23. &c. Andreas Schottus lib. 5. Obs. Humanar. c. 22. insignem trajectionem indicans & hiatus lib. 3. c. 26. Arriani explens, testatur se adjutum Regis Christianissimi membranis, quas inspexit diligenter in sua interpretatione religiosus vir Nicolaus, Nicolai Gullonii, Regii Professoris F. & cum Alberto Miræo V. C. communicavit. Posui & ipse non nihil temporis in elegantissimo hoc opere castigando & illustrando, Salmasii quoque emendationes quasdam & alius viri docti collationes nactus. Itaque spero me longe meliores Arriani pariter libros redditurum & Epicteti enchiridion locis quibusdam illustraturum, esse sive in nova quod malim Arriani editione, sive in lectionibus ad Arrianum Epicteteis.

VI. *Editiones cum Paraphrasi Græca Christiani scriptoris.*

Londini A. 1659. 8. Mericus Casaubonus Epicteti enchiridion Græce & latine vulgavit cum notis suis pereruditis & Wolfii Versione: Subjuncta Paraphrasi Græca eousque inedita, auctore Christiano aliquo asceta quinti ut videtur à CHRISTO nato sæculi. Idem Casaubonus paraphrasi huic versionem latinam & notas addidit, & Cebetis tabulam Græco-latinam adnexuit. In paraphrasi miror à Christiano homine omissum caput 44. quo Epictetus suadet jusjurandum recusandum, si fieri potest, omnino, sin minus, saltem quantum fieri potest.

A. 1670. Lugduni Batav. 8. Abraham Berkelius Græce & latine edidit Enchiridion cum Wolfii versione & notis integris tum ejusdem Wolfii, tum Merici Casauboni, suisq; & selectis Snecani. Paraphrasin Enchiridii cum ejusdem Casauboni versione & notis, tabulam Cebetis cum versione Wolfii & notis Variorum: *Commentitiam altercationem* d) sive interrogationes Hadriani Imp. & responsiones & *Epicteti* græce latine, disputationem Pipini cum Albino latine, *Nicarii* interrogationes & responsiones, *Carphilidis* item, & responsa virorum sapientum Alexandro reddita Græce & latine.

A. 1683. Delphis Batavor. 8. repetita editio Berkeliana augmenti loco exhibet Jacobi Gronovii notas sive castigationes ad Paraphrasin Græcam Enchiridii, ex codice MS. Mediceo.

Eodem Anno 1683. Amstelodami 8. Nicolaus Blancardus enchiridion & paraphrasin cum versionibus notisque Wolfii & Merici Casauboni & suis animadversionibus per paucis prelo subjecit, adjunctis sententiis & dictis Epicteti collectis ex Stobæo, Gellio, & M. Antonino. In eodem volumine habetur Politiani versio Enchiridii, dicata Laurentio Medices & Apologia Epicteti ad Bartholomæum Scalam. Tum Arriani *Tactica*, *Peripli* & de *Venatione* liber, de quibus infra suo loco.

A. 1700. Paris. 12. Gallice Enchiridion & Paraphrasin Græcam vertit Michael Mourgues Soc. Jesu.

Non prætereundum etiam, quod Epicteti Enchiridion à *S. Nilomono* contractum & ad sensus Christianos interpolatum Græce &

LI

lati-

d) De Gallica versione hujus scripti à Jo. Gorrasio Paris. 1558. 8. edita vide Verdierii Bibl. Gallicam p. 682. seq.

latine editum est inter varia Nili opuscula à Josepho Maria Suaresio Romæ 1673. fol. latine à B. Theoph. Spizelio post tractatum de pio literati hominis secessu: Gallice à *Michaeli Mourgues*, ut paulo post dicam.

VII. Arabica editio Epicteti nulla.

Falluntur Joannes Hallervordus in Bibliotheca Curiosa p. 56. & Martinus Lipenius in Bibl. Philosophica p. 442. affirmantes Enchiridion Epicteti Arabice editum esse ex Bibliotheca Jo. Elichmanni. Nam Cebetis tabulam & aurea Pythagoræ Carmina, non Enchiridion Epicteti ex Bibliotheca Elichmanniana Arabice edidit Salmasius Lugd. Bat. 1640. 8.

VIII. Versiones Enchiridii Gallica, Hispanica, Anglica, Italica, Belgica, Germanica.

Gallice per *Antonium du Moulin*. Lugd. 1544. 16.

1. Interprete *Joanne de S. Francisco*: les Propos d'Epictete recueillis par *Arrian* &c. Paris. 1630. 8.

2. Interprete *Guilermo du Vair*, parte quarta opusculorum, post alias editiones vulgatorum Rothomagi A. 1636. 8. Laudat hanc versionem *Mericus Casaubonus* in notis p. 68. 70. 81. seq.

3. Interprete *Aegidio Boileau* qui vitam Epicteti eleganter scriptam præfixit, Cebetisque tabulam subjunxit. Rothomagi 1667. quæ tertia est editio. Vide librum *Bælii* cui titulus: reponse aux questions d'un Provincial. T. I. p. 129. seq.

4. Cum observationibus moralibus & Christianis auctore *Coguetano* Academiae Paris. Cancellario Paris. 1688. 12.

5. Ex versione Abbatis *Bellegardei*, una cum Altercatione *Adriani* & Epicteti, ac Cebetis tabula Gallice reddita, sub titulo: les Caracteres d'Epictete. Trivultii 1700. 12.

6. Enchiridion Gallice vertit & per singula capita doctrinam moralem Stoicam & Christianam inter se contulit additis observationibus *Michael Mourgues* Soc. Jesu, sub titulo *Parallele de la morale Chrestienne avec celle des anciens Philosophes*. Paris. 1702. 12. Paraphrasin Christiani scriptoris, cujus illa solum loca retulit quibus ab Epicteti verbis auctor

e) Vide si placet *Memorias Trivultinas de Artibus & Scientiis* A. 1704. I. p. 92. seq.

auctor recedit, putat esse factam in usum Anachoretarum, (qui vocati sunt Hesychastæ) f) ante annos ad minimum mille & ducentos.

Hispanice Franciscus de Quevedo T. 2. Opp. p. 518. seq. enchiridion elegantissima Metaphrasi poetica expressit.

Anglice Enchiridion cum Simplicii commentario, per G. Stanhope, præmissa vita Epicteti ex Gallico Ægidii Boileau. Lond. 1700. 8. edit. 2.

Germanice per Brigittam Tott. Hafniæ 1661. 12.

IX. Editiones promissæ.

David Hœschelius ad Jungermannum 7. Cal. Sept. 1608. *Animus erat dare Epictetæ, Enchiridio cum tribus MSS. codicibus, Simplicio cum duobus collatis, emendata hinc inde ab ipsomet Wolfio, interpretatione notisque auctorioribus. Sed idem cogitare Heinsium ex D. Bongarsii litteris intellexi, ut jam totus hæream. Exspecto tamen responsum, si dignabitur dare, illustris Scaligeri.*

Idem Joanni Meursio 5. Kal. Nov. 1614. *Salutem plurimam adscribo etiam Clarissimo Domino Heinsio, cui ex litteris Fed. Morelli Professoris Regii hæc ad me, ni molestum, signisca, & quidem ipsa ejus verba: Audio etiam penes Dan. Heinsium Clarissimum Doctissimumque virum esse MS. Epictetum, qui Josephi Scaligeri ἑμμανεῖς fuerat, emendatiorem amplioremque. Ego humanitate illius viri cum singulari eruditione juncta plane perspecta, non dubito, quin tibi publico bono peculium istud conferat vel ultro. Hæc ille, qui etiam ad Arrianum nonnullas emendationes sponte misit. Claudius Salmasius præf. ad Simplicium: Ipsum Epicteti Enchiridion, quod semper nobis in deliciis fuit, cum scriptis, Codd. comparavimus, & viginti aliquot locos in tantulo opere non, dum intellectos ceteris interpretibus explicavimus, multosque alios, parum hætenenus explicatos elucidavimus.*

X. De Epicteti dictis quæ in Arriani quatuor libris & in Enchiridio non leguntur.

Gellius lib. 1. cap. 2. ex libro primo Epicteti dissertationum digestarum ab Arriano profert locum, qui iisdem verbis legitur in Arriani lib. 2. c. 19. unde recentiores Gellii editiones pro primo secundum reponunt, jubente id Lipsio lib. 2. cap. 3. elector. Sed & idem Gellius lib. 17. cap. 19. libros Arriani de Epicteti dissertationibus memorat & ex

iis quædam profert, quæ in Arriani opere, quale superest, frustra quæsieris. Et lib. 19. c. 1. laudat librum Epicteti Philosophi quintum *Διγλέξειων*, quas ab Arriano digestas congruere scriptis Zenonis & Chrysippi non dubitat. Neque *ῥῆσις* bene longa quam ibidem profert Gellius, in Arriani quatuor libris qui exstant legitur. Itaque quintus Arriani liber intercidisse videtur Gatakero ad Antonini lib. 8. c. 49. Salmasio, aliisque, recte sane, cum Photius cod. 58. testetur ab Arriano scriptos libros octo Epicteti *Διγερῖβων*, & ejusdem *ὁμιλιῶν* libros duodecim. In Stobæo, qui subinde Arrianum laudat, sæpius Epictetum, multa leguntur Epicteti dicta quæ in Arriani libris editis frustra quæras. Forte etiam aliis collectionibus dictorum Epicteti usus est, certe *Rufum* ex dictis Epicteti de amicitia allegat serm. 19. 20. & 106. Musoniumne Rufum? quem Stoicorum placita sectatum scribit Tacitus lib. 3. Hist. cap. 81. Epictetea *ὑπομνήματα* Junio Rustico auctore collecta legisse se testatur Marcus Antoninus, ut supra ex ejus lib. 1. cap. 7. monui. Celeberrimum tamen & pluribus lectum fuit opus Arriani, quod laudat etiam Arnobius in extremo libri 2. *Cum de animarum agitur salute ac de respectu nostri; aliquid & sine ratione faciendum est, ut Epictetum dixisse approbat Arrianus.* In Bibl. Imperatoris MStæ exstant sententiæ Democriti, Epicteti & aliorum veterum Philosophorum *γινῶμαι κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν Δημοκρίτου καὶ Ἐπικτήτου καὶ ἑτέρων σοφῶν.* Vide Nesselium parte 3. p. 41. Sententias CXVI. Epicteti Philosophi eximii & *viri* (ut habet titulus) *prorsus boni*, è Joannis Stobæi, Antonii & Maximi collectaneis excerpfit & seorsim latine edidit Henricus Ernstius Hafniæ 1629. 12. Summam Philosophiæ Epicteteæ duobus verbis, *ἀνέχεσθαι καὶ ἀπέχεσθαι* (*sustine & abstine*) circumscribit Gellius lib. 17. c. 19. Porro Epicurum Philosophum Laërtius lib. 10. c. 6. testatur ab Epicteto dictum *κιναιδολόγον* & pluribus convitiis laceratum, quorum cum aliquam multa in Arriani libris occurrant, illud tamen *κιναιδολόγον* non exstat. Epicteti *Epistolas* Græcas cum expositione Simplicii in Bibl. Medicea occurrere affirmavit Gesnerus. Idem post ipsum tradunt Epitomatores, & Jacobus Gaddius parum accuratus scriptor T. 1. de scriptoribus non Ecclesiasticis p. 168. Nemo tamen fuit hætenus qui Epistolas illas in lucem proferret, neque memorantur in Catalogo Bibl. Mediceæ vel qualem vulgavit H. Ernstius ex titulis pluteorum utcunque compositum, vel qualem majore aliquantum studio concinnavit adhuc ineditum Wilhelmus Langius Danus. In notis Menagii ad Laërtium lib. X. sect. 7. legas Epictetum *ἐν τῇ πρὸς τὰς ἐν Μυτιλήνῃ Φιλοσόφου Ἐπιστολῇ* citari à Sexto Empirico in libris contra Mathematicos. Sed Epicteti nomen ibi male excusum est pro Epicuro.

CAPUT VIII.

DE FLAVIO ARRIANO.

Arriani ætas & vita, atque alii novem hoc nomine. 1. Ejus scriptorum editorum & perditorum Catalogus, illorumque quæ exstant editiones, cum variis observationibus, per numeros septendecim. 2.

I.

E Picteto non incommode jungetur discipulus a) ejus celeberrimus, FLAVIUS b) ARRIANUS, c) Nicomediensis.

a) Ἀρριανὸς εἰς ὁμιλητῶν Ἐπικτήτης. Phot. cod. 58.

b) Flavii prænomen ei tribuitur in Dionis loco infra adducendo.

c) Alii ab hoc, & ante nostrum fuere 1) *Arrianus* cujus librum de meteoris memorat Joannes Philoponus in Aristotelis Meteorologica: Ἀρριανὸς δὲ ἐν τῷ περὶ μετεώρων ὡς Ἐρατοσθένης ὁ Κυρηναῖος ἰσχυρίζεται, εἴκοσι καὶ πέντε μυριάδας σάδιων εἶχεν τὴν περίμετρον τῆς μεγίστης γῆς κύκλου. Idem fuit auctor libelli quo probavit *Cometas* nihil neque boni neque mali portendere, teste Agatharchide Cnidio apud Photium cod. 150. p. 549. edit. Hoeschelii. Ut adeo falsus sit Possentinus, qui eum Arriano nostro Nicomediensi adscribit in Bibl. selecta parte 2. p. 356. 2) *Arrianus* Ἐποποιὸς cujus Metaphrasin græcam Georgicon Virgilii, libros XXIV. Alexandreidos & Poëmata in Regem Attalum Pergamenum laudat Svidas. Hujus & nostri scripta confundit Jo. Meursius in Bibl. Græca. Liber primus Ἡρακλείας Arriani allegatur ab Athenæo lib. 3. p. 82. sed legendum Rhiani, ut constat è Svida Ἀρριανὸς & Etymologico M. in ἀσέλληναι. Ita apud eundem Athenæum lib. XI. pag. 499. Rhiani laudantur Epigrammata, etsi & ibi codices quidam habent Arriani, uti etiam apud Svetonium in Tiberio cap. 70. & Eustathium ad Dionysium 414. & 525. 3) *Cælius Arrianus Medicus*, qui ab aliis dicitur Cælius Aurelianus, Galeno antiquior, de quo dictum à me est in Bibl. lat. 4) *Arrianus Maturius* Altinatium præstantissimus, de quo Plinius lib. 3. Epist. 2. & ad quem aliquot ejus exstant Epistolæ. Hunc eundem cum nostro perperam statuunt Gvil. Stuckius ad periplum Ponti Euxini & G. J. Vossius lib. 2. Hist. Græc. c. 11. confutati à Tillemontio T. 2. Hist. Imperator. p. 474. & Dodwello in diss. de auctore Periplusi Ponti Euxini. Post nostrum floruerunt 5) *Arrianus Grammaticus*, quem confabulantem inducit Athenæus l. 3. dipnosophist. p. 113. 6) *Arrianus JCIus*, sub Alex. Severo clarus, cujus in Pandectis mentio. 7) *Arrianus Severus* præfectus ærario, sub Antonio Pio, auctor librorum de edictis. 8) *Arrianus Cos* sub Gordiano Imp. A. U. C. 995 idem forte qui græce scripsit de Imperatoribus Maximino juniore, Gordianis, Maximo Albino, in quo-

mediensis d) Bithynus, propter eruditionem Atheniensi & Romana civitate e) donatus, dignitatibusque auctus est. Adriano Cæsari admiratori Epicteti charus, ab eo præfectus provinciæ armatæ, Cappadociæ f) & Xenophontis prisci non minus industria rerum gerendarum quam studio sapientiæ, scriptis & nomine ipso g) æmulus bellavit contra Alanos & Massagetæ, evectus etiam ad honores urbis Senatorios

quorum vitis ejus meminit Julius Capitolinus, nisi pro *Arriano* legendum *Arabianus* ut apud Livium XXVII. 6. pro C. & L. Arriano, *Arennium* legunt libri meliores. 9) *Arrianus* consularis Liguriæ sub Honorio Imp. memoratus in codice Theodos.

- d) Eusebius in Chron. Olympiade 231. *Arrianus Philosophus Nicomediensis agnoscitur*. Svidas : Ἀρρίανος Νικομηδεὺς Φιλόσοφος ἐπικτήτης. In Patriæ itaque honorem Bithynica scripsisse notat Photius cod. 93. & 58.
- e) Lucianus in Pseudomante T. I. p. 747. Καὶ Ἀρρίανος γὰρ ὁ ἔξ' Ἐπικτήτης μαθητῆς ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις, καὶ παιδεία παρ' ὅλον τὸν βίον συγγεγόμενος. En Romanum Arrianum, non patria sed jure civitatis, perinde ut libro de venatione c. I. Atheniensem se innuit (itidem non à loco nativitatis, sed civitate) affirmans Xenophonti Atheniensi se esse ὁμώνυμον καὶ πόλεως τῆς αὐτῆς. Quod vero propter eruditionem hoc illi jus una cum dignitatibus contigerit, Dodwellus observat ex his Arriani verbis lib. I. expedit. Alexandri p. 26. edit. Gronov. quæ secus intellexere Arriani interpretes Gronovius ac Vulcanius : ἐμοὶ πατέριστε καὶ γένος καὶ ἀρχαὶ οἵδε οἱ λόγοι εἰσὶτε καὶ ἀπὸ νέεσσι ἐγένοντο.
- f) Dio in rebus Hadriani Imp. lib. 69. pag. 794. *Confecto ad hunc modum bello Judaico (à Barcocheba concito) bellum Alanorum (hi sunt Massagetæ) Pharasmanes movit, Mediamque vexata Armenia atque Cappadocia vastavit. Post Alani, partim adducti Vologasi muneribus, partim Φλάβιον Ἀρρίανον τὸν τῆς Καππαδοκίας ἀρχόντα φοβηθέντες timore Flavii Arriani qui Cappadocia præerat quieverunt.*
- g) Νέος Ξενοφῶν dicitur Arrianus noster Photio & Svidæ, & Arrianus ipse se homonymum Xenophonti & Xenophontem vocare non dubitat c. I. & 17. libri de venatione, qui in MSS. Xenophonti inscribitur, & propterea diu neglectus jacuit quod in eum qui inciderent putarent, se non librum tunc adhuc ineditum Xenophontis junioris, sed pridem editum prisci Xenophontis de venatione librum videri. Stylus etiam μιμητῆς ἀληθῶς Ξενοφῶντος fuit Arrianus, ut agnoscit Photius cod. 58. quod de quibusdam scriptis ejus non de omnibus intelligendum. In argumentis præterea librorum Xenophontem imitatus est, nam ut ille scripsit ἀπομνημονεύματα Socratis, ita hic libros de dissertationibus Epicteti : ut ille libros septem περὶ ἀναβάσεως Κύρου, ita hic libros totidem περὶ ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου; ut ille Ἑλληνικά ita hic Βιθυνικά, Παρθικά, Ἰνδικά, Ἀλανικά &c. ut ille Tactica librumque de Venatione, ita & Arrianus, gloriatus se à teneris cum Socratico illo Xenophonte studiose incubuisse, ἀμφὶ ταῦτα (ita scribendum, non ταῦτα) ἀπὸ νέεσσι ἐσπαδαχότα κνηγέσια, καὶ στρατηγίαν, καὶ σοφίαν. Pariter enim ut ille ita & hic strenue functus est officio ducis bellici. Confer Dodwelli diss. de ætate Peripli Euxini §. 6. pag. 112. seq.

rios ipsumque consulatum h) & in patria sacerdotio Cereris & Proserpinæ i) functus. Attigit tempota Pii & Marci Antoninorum k), relictis post se variis scriptis, quæ secundum ordinem temporis quo elaborata videntur, maxime ex sententia Chronologi nostra ætate Clarissimi Henrici Dodvelli l) recensebo, ita ut illis quæ interciderunt præfixum videas asteriscum: interim dolebis mecum præter tot Arriani monumenta periisse etiam huius Philosophi vitam, quam à Dione Cassio compositam fuisse Svidas m) auctor est.

II. 1. ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ βιβλία ὀκτώ. *Dissertationum Epicteti libri* * οὐτο, memorati Photio cod. 58. Hi sunt, ni fallor, *libri de Epicteti dissertationibus*, quos ab Arriano compositos affirmat Gellius lib. 1. c. 2. lib. 17. c. 19. Epicteti librum vocat Augustinus IX. 4. de Civitate Dei, Ἐπικτήτης λόγος ipse Arrianus, & paulo post ὑπομνήματα in præfatione ad Lucium Gellium. Persvadeo enim mihi ex his octo libris Διατριβῶν superesse hodie primores quatuor, de quorum editionibus atque interpretibus dixi capite superiore.

2. * ΟΜΙΛΙΩΝ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ βιβλία δώδεκα, *Familiarium* n) *Epicteti sermonum libri duodecim*. Hi ut existimo, à Gellio lib. 19. cap. 1. vocantur Διαλέξεων libri, ubi ex quinto nonnulla græce producit. Ex homilia Arriani protreptica quædam proferuntur apud Stobæum sermone 95. pag 521. qui alibi passim multa ex Arriani Epicteteis profert, quorum

h) Photius cod. 58. Δια δὲ τὸ τῆς παιδείας ἐπίσημον αἰσθῆναι τε πολιτικὰς ἀρχαὶς ἐπισκευθῆναι, καὶ εἰς τὸ τῶν ὑπᾶτων ἀνέβη τέλει. Svidas: καὶ ἀξιωματῶν μεταλαβῶν καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν ὑπατεῦσαι, κατὰ Φησὶν ἐλικῶνι. διὰ τὴν τῆς παιδείας δεξιότητα. Heliconium hunc Byzantium Sophistam Christianum Svidas alibi testatur Chronicon contexuisse libris decem ab Adamo usque ad tempora Magni Theodosii. Arriani Consulis mentio apud Galenum XI. 12. de usu partium T. 1. edit. Basil. p. 492.

i) Photius cod. 93. ex Arriani ipsius Bithynicis: ἐν αὐτῇ τε (Νικομηδείᾳ) γεννηθῆναι καὶ τραφῆναι καὶ παιδευθῆναι, καὶ ἱερέα τῆς Δήμητρος καὶ τῆς παιδὸς αὐτῆς αἶς καὶ τὴν πόλιν ἀνακείνθαι Φησὶ, χρηματῖσαι.

k) Idem Photius c. 58. κατὰ δὲ τῆς χρόνης Ἀδριανῆς καὶ Ἀντωνίνης ἔπειτα καὶ Μάρκου τῶν Ἀντωνίων ἐγνωρίζετο. Idem traditum Svidæ in Ἀρριανῶν.

l) In laudata diss. de ætate peripli maris Euxini, T. 1. Geographorum Græcorum mino- rum Viri Clariss Jo. Hudsoni.

m) Svidas in Δίων.

n) Ita malim reddere, quam cum Tillemontio T. 2. Historiæ Imperatorum p. 473. haran- gues sive Orationes.

quorum pleraque in quatuor quos habemus dissertationum Epicteti libris non exstant. Sed de his jam in Epicteto lectorem monui.

3. * ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΤΕΛΕΤΗΣ. *De vita & morte Epicteti.* Memorat Simplicius præfat. ad Enchiridion: *ὡς καὶ ὁ βίος ὁ ἐπικτήτης καὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς Ἀρριανὸς γέγραφεν ὁ τὰς ἐπικτήτης διατριβὰς ἐν πολυσίχοις διατάξας βιβλίοις.* Idem innuit Lucianus in pseudomante, T. i. p. 747. Quanquam professus jam supra sum non penitus esse exploratum, de magistri sui vita & morte singularem librum Arrianus composuerit, ut opinati sunt Jonsius, Tillemontius, Dodvvelus: an id argumentum adtexuerit libris dissertationum, familiariumve Epicteti sermonum, quod utrumque opus communi *Διατριβῶν* nomine complecti Simplicius videtur.

4. ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ *Manualis libellus Philosophiæ Epicteteæ* cum * præfatione ad Messalinum, quæ intercidit. Vide supra in Epicteto.

5. * ΠΑΡΘΙΚΑ ἐν βιβλίοις 12. *De Romanorum bellis & rebus à Trajano feliciter gestis adversus Parthos libri XVII.* Vide Photium cod. 58. Svidam in γῶσις. Stephanum Byz. in Γάζακα ubi quintum & in Ἀτραυ ubi septimum decimum hujus operis librum laudat.

6. * ΤΙΛΛΙΒΟΡΟΥ ΒΙΟΣ. *Vita Tillibori latronis Asiæ celeberrimi.* Meminit Lucianus in Pseudomante. T. i. p. 747.

7. ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ βιβλία 2. *De expeditione Alexandri libri VII.* Attice ο) scripti ad imitationem Xenophontis cujus exstant totidem libri *ὡς ἀναβάσεως Κύρου.* Svidas in Πίνδαρ@ laudat Arrianum ἐν πρώτῃ ἀναβάσει Ἀλεξάνδρου. Arrianus ipse lib. 7. p. 276. edit. Gronov. *ταῦτα ἐγὼ ἀνέγραψα, ὅτι καὶ ὑπὲρ καλάνος ἐχρῆν εἰπεῖν ἐν τῇ ὡς Ἀλεξάνδρου συγγραφῇ.* Photio cod. 91. ubi hoc Arriani opus recenset, inscribuntur *τὰ κατ' Ἀλέξανδρον, ἐν λόγοις ἐπτά.* Eustathius ad Dionys. v. 976. *καὶ εὗρηται τοιαύτη γραφή ὡς τε τῷ Ἰσλιανῷ καὶ*

-) Arrianns ipse in Indicis p. 334. edit. Gronov. *πάντα ταῦτα λέλεκτά μοι ἤδη ἐν τῇ Ἀττικῇ συγγραφῇ.* Ceterum in Veneta editione Græca & aliquot MSS. codicibus quos Vir Cl. Jacobus Gronovius evoluit, liber sextus & septimus unum librum constituunt, & Indica de quibus paulo post ago, occupant locum libri septimi. Sed hoc à Facio ac deinceps ab aliis recte est immutatum, licet Indica male habentibus pro libro octavo, cum sit singulare opus. Etiam in MSto Codice uno Mediceo quem reliquis præstantem omniq; auro omnibus numis pretiosorem celebrat idem Gronovius, liber septimus à sexto probe est divisus, utrumque vero excipit liber singularis sub titulo *Ἀρριανὸς Ἰνδική.*

καὶ τῶν Ἀρριανῶν ἢ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου. Πολλὰ γὰρ τῶν ἀντιγράφων ἔχουσιν ὅτω. Idem ad v. 1097. ὡς παρεμφαίνει Ἀρριανὸς ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου. Palladius de Bragmanibus p. 11. Ἀρριανὸς μέντοι ἔμαθητὴς ἔφιλοσόφος καὶ ὄλως γεγεννημένος δι' εὐφυΐαν ἢ φύσεως εἰς φιλοσοφίαν, ἐν τοῖς καιροῖς Νέρωνος ἔβασιλέως ἔκολάσωντο τὰς αἰοδίμους Ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον, τὰς τε κατ' Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα ἰσχυρόσαντο ὃ ἐκεκτὴμην πνευματίον ἀπέσειλα τῇ ἀνδρείᾳ τῆς σῆς καλοκαγαθίας, ὑποτάξας με τῷ ὑπονηματικῷ κ. τ. λ. Eodem Photio iudice cap. 92. nemini eorum qui historias optime contexuerunt postponendus est, quale quid, vel amplius etiam ipse de se affirmat Arrianus, dum libro 1. de rebus Alexandri p. 13. non minus se numerari postulat τῶν πρώτων ἐν τῇ Φωνῇ ἐλλάδι quam Alexandrum Magnum τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις. Veritatis studiosum præ ceteris commendat Æneas Gazæus in Theophrasto p. 23. & Φιλαλήθους cognomentum ei tribui in libris, notat Cœlius Rhodiginus lib. 1. Antiquar. lectionum c. 22.

Græce hoc opus post editionem Venetam cui præfixa est Jo. Baptistæ Egnatii præfatio, edidit Nicolaus Gerbelius, Basileæ 1539. 8. subjuncta seorsim Barthol. Facii, de qua mox, interpretatione.

Latine vertit Petrus Paulus Vergerius, idque de industria inculto sermone, ut à Sigismundo Imperatore intelligi posset, quemadmodum testatur Bartholomæus Facius Genuensis, qui eam ut barbaram Germanis incultioribus relinquere se prædicat. Dubito an lucem viderit hæc Vergerii translatio (non minus quam altera Nicolai Sagundini Thaddæo Ugoletto Parmensi memorata) quia nec Bibliothecarum scriptores editam memorant, neque illam se usquam reperire potuisse testantur qui Arrianum postea edidere Vulcanius, Blancardus, Gronovius. Quæ vero à Facio Italis politioribus, ut ait, proposita est librorum Arriani translatio, Pisauri 1508. 8. & græco subjecta Basil. 1539. 8. atq; iterum separatim excusa Lugduni 1552. 12. pluribus mendis scatet, hiatibus, atque interpolationibus scriptorem deformat, ut ostensum à Vulcanio in sua ab Arrianum præfatione. Itaque hic quem dixi Bonaventura Vulcanius Græca editione Gerbeliana cum vetusto codice MS. quam ab H. Stephano acceperat collata, hos Arriani libros emendatius edidit & novam accuratiorem versionem suam adjunxit, Genevæ ex officina H. Stephani A. 1575. fol. Vulcanii ἐκδοσιν Græcolatinam recudi curavit Nicolaus Blancardus, qui & ipse duobus MSS. codicibus Richeliano & Gandavensi usus est & notas addidit haud plane contemnendas, neque dignas

gnas ut tam inhumane acciperentur à *Jacobo Gronovio* p) in supplementis lacunarum in *Aenea Tactico*, *Dione Cassio* & *Arriano* Lugd. Bat. 1675. 12. p. 160. seq. tanquam aliena & præcipue *Vulcanio*, *Freinshemio*que surrepta, ac nullius pretii. Nempe vir clarissimus qui in his supplementis trium vel quatuor locorum *Arriani*, ex *Mediceo MS.* vidit rectiorem lectionem, ideo solus sapit, reliqui volitant velut umbræ. Prodiit *Blancardi* editio Amst. 1668. 8. cui etiam subjectus index *Scriptorum* ab *Arriano* laudatorum, qui sunt *Androsthene*s *Callistrati* *Creten*sis, *Aristobulus*, *Aristus*, *Asclepiades*, *Callisthenes*, *Cimon*, *Ctesias*, *Eratosthenes*, *Euripides*, *Herodotus*, *Hecataeus*, *Homerus*, *Megasthenes*, *Nearchus*, *Onesicritus*, *Ptolemæus Lagi* & *Xenophon*. Ex his *Aristobulus*, *Asclepiades*, *Callisthenes*, *Hecataeus Eretriensis*, *Megasthenes*, & *Ptolemæus Lagi* ante *Arrianum* scripserant de rebus *Alexandri Magni*. *Nearchus* & *Onesicritus* navigationes jussu *Alexandri* susceptas scriptis tradiderunt, memorati *Straboni*, *Plinio*, *Curtio*, *Plutarcho*. Ex his *Nearchi* paraplum ab *Indis* in *Persicum* usque sinum, late persequitur in *Indicis* (de quibus mox) *Arrianus*, brevius ex *Juba* *Plinius* lib. 6. cap. 23. *Hist. Nat.* Post *Blancardum* denique idem *Jacobus Gronovius* hos *Arriani* libros atque *Indica* ex *MS. Perusino* & quatuor *Codicibus Mediceis* emendatos in capita divisit & cum versione *Vulcanii MSto Augustano* postea usi ex ipsius autographo recensita & interpolata, suisque animadversionibus edidit Lugd. Bat. 1704. fol. Ac Præfationem quidem & notas viri doctissimi scaterere in *Blancardum*, *Freinshemium* & alios viros doctos quoscunque, & magnum aliorum contemptum ac minutiarum vicissim venditationem ac deprædicationem ubique referre, non mirabitur qui alia illius scripta similis farinæ omnia viderit. Ad calcem operis recusa est ipsius *Exercitatio de Pallacopa* sive fossa ex *Euphrate*, adversus *Is. Vossium*.

Gallice hi *Arriani* libri prodierunt interprete *Claudio Witardo* Paris. 1581. 4. tum *Nic Perroto Ablancourtio* ibid. 1646. 8. præterquam editionem in *pandectis Brandenburgicis* memorantur aliæ tres. Anni 1652. 1661. 1665.

Ita-

p) Exstat & ejusdem *Gronovii* Epistola de *Pallacopa* amne (de quo *Arrianus* lib. 7.) ad *Jo. Georg. Grævium* Lugd. Bat. 1686, 8. adversus *Isaaci Vossii* expositionem in appendice observationum ad *Melam*. Lond. 1646. 4. Nonnulla *Arriani* loca illustrat etiam præter *Curtii* interpretes, (*Freinshemium* præcipue) *Palmerius* in *exercitationibus* ad *scriptores Græcos*.

Italicam versionem eorundem librorum vidi in 8.

In Historia Ecclesiastica Socratis lib. 3. c. 23. in latina versione Henrici Valesii videas memorari singularem librum (μονόβιβλον) quem Arrianus de Alexandri vita composuit. Sed in Græco est ὁ Ἀνδρίας, nomen corruptum & antecedentia arguunt ibi potius agi de Alexandro impostore cuius vitam scripsit Lucianus.

8. Η ΙΝΔΙΚΗ ut Photius cod. 92. & Eustathi⁹ ad Iliad. 5. p. 474. sive ut Stephanus Byz. in μάγαρα vocat ΙΝΔΙΚΑ, *De rebus Indicis liber unus.* Hic cum libris septem de rebus Alexandri solitus edi, à Clariss. Viro ad Solæcistam Luciani p. 104. & ab aliis quibusdam allegatus est pro libro octavo historiæ Alexandri, ita ut Gvilhelmus Stuckius q) putaverit Indica Arriani intercidisse. At licet & iste liber res Alexandri persequitur, tamen peculiariter ab auctore scriptus & publicatus est, stylo etiam peculiari, Jonica scilicet dialecto, cum septem libri priores Atticam eloquentiam referant. Quæ utpote satis testata & ex lectione utriusque operis & Arriano r) ipso auctore, Photioque ac Stephano Byz. certa, prolixius demonstrare supersedeo. Vide Blancardi notas pag. 507. seq. *Nearchi Cretensis* s) *Paraplus* ex Arriani Indicis petitus græce & latine cum brevibus notis editus est in T. I. Geographorum minorum Viri Clariss. Jo. Hudsoni, præfixa H. Dodvelli dissertatione, qua illum suspectum sibi & sub postremorum Ptolemæorum tempora confictum, non ab ipso Alexandri M. æquali Nearchi compositum testatur, argumentis nescio an conjecturis potius ad hanc sententiam adductus. Meminit Nearchi præter alios Philostratus in vita Apollonii III. 15.

9. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΑΔΡΙΑΝΟΝ ἐν ᾗ καὶ ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ *Epistola ad Hadrianum Imp.* (quem à Trajano qui eum adoptaverat *Trajanum Adrianum Augustum* vocat) in qua *Periplus Ponti Euxini* à Trapezunte usque ad Dioscuriada atque inde ad Bosporum Cimmerium indeque ad Thracium & ipsam Byzantium urbem. Hic periplus scriptus ab Arriano Cappadociæ jam præfecto, in usum Imperatoris, circa annum ejus vicesimum paulo ante bellum cum Alanis, ut ostendit Dodvellus pag. 109. In eodem periplo testatur Arrianus se de

M m. 2

rebus

q) In Periplum Ponti Euxini p. 2.

r) Arrianus lib. 6. p. 270. edit. Gronovii, de Indica expeditione agens, ταῦτα, inquit, ἰδίᾳ ἀναγράφω αὐτῷ Νεάρχῳ ἐπόμενον ὥς καὶ τήνδε εἶναι ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν συγγραφὴν. Ταῦτα μὲν δὴ ἐν ὑψέῳ ἔσται τυχόν εἰσὶν τε θυμὸς τε καὶ ὁ δαίμων ἀγὼν ταύτην.

s) Vide Gronov. ad Arrian. p. 332. & Berkelium ad Steph. in Ἀθήν.

rebus pluribus sententiam suam accuratius exposuisse ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς
 γράμμασι * *litteris latine scriptis*, quæ in Archivis reconditæ perierunt.
 Memorat istum Arriani periplum Stephanus Byz. in ἀλμύνη, ἀψίδα,
 ῥόνα. Respicit & in Ἀθήναι. Neque cum Is. Vossio p. 38. ad Anony-
 mi periplum Ponti Euxini & Mæotidis paludis, crediderim Epitomen
 tantum hodie superesse. Idque recte negat Dodvvellus p. 160. Græce
 primus edidit *Sigismundus Gelenius* cum periplo maris Erythræi, periplo
 Hannonis, Plutarcho de fluminibus & montibus, ac Strabonis Epitome
 Basileæ ap. Frobenium 1533. 4. Latine vertit post *Adrianum Turnebum*
 & tum hunc Ponti Euxini tum Erythræi maris (de quo mox) periplum
 Græce & latine edidit commentarioque & tabulis Geographicis Abra-
 hami Ortelii additis illustravit Jo. *Guilhelmus Stuckius* Tigurinns Lugd.
 1577. fol. Ab eo tempore Græce cum Stuckii versione inter alia Ar-
 riani scripta utrumque periplum edidit atque itidem tabulam Ponti
 Chorographicam addidit Nicolaus Blancardus Amstelodami 1683. 8.
 Denique Jo. Hudsonus Vir clariss. additis brevibus notis & Stuckii trans-
 latione servata præmissisq; eruditis *Henrici Dodwelli* dissertationib⁹ Chro-
 nologicis, ambos periplos Græce ac latine recudendos dedit in Geo-
 graphiæ veteris scriptoribus Græcis minoribus Tomo 1. Oxoniæ 1698.
 8. In quo volumine exstat etiam *periplus* ejusdem *Euxini maris* & Mæoti-
 dis paludis Græce primum editus ex Bibl. Claudii Salmasii, latine versus
 & notis illustratus ab Is. Vossio Amst. 1639. 4. & recusus in Geographi-
 cis antiquis Jacobi Gronovii. Lugd. Bat. 1697. 4. Hunc Arriano junio-
 rem demonstrat, antiquiorem Constantino Imper. conjicit in diss. de il-
 lius ætate ab Hudsono præfixa H. Dodvvellus. Certe ex Scymno Chio,
 Arriano & Martiano Heracleota pleraque sua collegit, & nomen tenus
 meminit Xenophontis & πρεσβυτέρη ita dicti respectu junioris Xeno-
 phontis Arriani. Misi præterea ad eundem præstantissimum Hudso-
 num tertio Geographorum minorum Volumini inferendam aliam *Ano-
 nymi descriptionem Græcam ineditam Ponti Euxini*, collectam ex iisdem Scri-
 ptoribus, sed nonnulla vel in illis non obvia vel obscurius aut inemenda-
 tius tradita explicantem, quam evulgare olim promiserat Holstenius
 in Syntagmate Geographorum Græcorum de quo Lambecius lib. 1.
 commentar. de Bibl. Vindobonensi p. 113. 114. Vide & quæ de manu
 exaratis ex Periplo Arriani excerptis tradit idem Lambecius lib. 1. p. 107.
 lib. 5. pag. 153.

10. ΠΕΡΙΠΛΟΤΣ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ, *Periplus maris Ery-
 thrai*

thraei superiori maris Euxini periplo adjungi in editionibus solitus atque Arriano nostro vulgo tributus, sed & cum variis navigationum descriptionibus Italice editus atque illustratus à Jo. Baptista Ramusio Venet. 1588. fol. In se ipso libellius nullas habet notas certas quibus Arriano nostro adscribatur, nullius etiam veteris scriptoris testimonio hanc sententiam confirmante. Cum tamen in Codice quo Gelenius est usus, Arriani nomen præ se ferat, neq; certa sint argumenta quibus ei abjudicetur, neque illius ingenio, curiositate atque eruditione sit indignus, inter Arriani nostri scripta ei locum dare non dubitavi. Quanquam non probo libertatem Stuckii, qui præter MSS. Codicum & editionis Gelenianæ fidem huic quoque periplo præfixit inscriptionem : ad *Adrianum Trajanum Imperatorem Cæsarem Augustum*. Quod vero argumenta quæ objiciuntur Chronologica non sint tam evidentiâ, ut propterea alius auctor sit nobis quærendus, vel ex eo capias licet conjecturam, quod eadem illa ex quibus Salmasius in exercitationibus Plinianis p. 1186. edit. Parisiensis probare voluit eum Arriano longe antiquiorem esse, assentientibus Vossio lib. 2. de Hist. Græcis cap. 7. & Jo. Harduino ad Plinii lib. 6. c. 23. eadem illa argumenta urgentur à doctissimo Dodvvello in dissertatione de ætate & auctore Peripli maris Erythræi pag. 87. seq. ut illum Arriano fuisse juniorem atque sub Marco ac Vero scripsisse ostendat ac confirmet. Neque vero necesse est *Ἀυτοκράτορας* quos donis & legationibus dicitur amicos sibi servasse Charibaël Homeritarum ac Sabaitarum in Arabia Regulus, de binis in imperio sociis potius quam de duobus sibi succedentibus intelligere Imperatoribus; Trajano v. g. & Adriano, vel Adriano & Antonino Pio, siquidem & hujus ætatem attingit noster Arrianus. Ad diversitatem quam Abraham Ortelius objicit inter hunc periplum & descriptionem ejusdem oræ in Arriani Indicis occurrentem, possit responderi Arrianum prius in Indicis suis oram illam descripsisse ex Nearchi, ut ipse testatur libro, deinde ex recentiore observatione, quam à Nearchi illa differre nihil profecto mirum. Sed de hac re statuet quisq; ut volet, mihi ad alia Arriani scripta est progrediendū.

II. * ΑΛΑΝΙΚΗ, ἡ ΤΑ ΚΑΤ' ΑΛΑΝΟΥΣ *De bello adversus Alanos (Hadriano Imperante gesto) liber.* Hoc bellum ipse patravit Arrianus, Alanosque ut testatur Dio lib. 69. p. 794. compescuit. Memorat Αλανικὴν ejus Photius cod. 58. & ejus fragmentum esse videtur ἐκ τῆς κατὰ Αλανῶν, *instructio aciei adversus Alanos*, quam Græce ex MS. Mediolanensi, cujus ab Emerico Bigotio apographum acceperat, cum versione latina

& notis suis edidit & Tacticae Arriani subjecit Joannes Scheferus, Upsaliae 1664. 8. Scheferi editionem recudi curavit Nicolaus Blancardus Amstelod. 1683. 8.

12. ΛΟΓΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΣ 1) ἢ ΤΕΧΝΗ ΤΑΚΤΙΚΗ, *De acie instruenda liber*, vicesimo Hadriani Imp. anno scriptus, ut auctor ipse sub extremum testatur & accurate inter alia agens de exercitiis equestribus veterum Romanorum. Hunc ex eodem codice Mediolanensi paucis ut videtur verbis ab initio mutilum edidit, vertit & notis illustravit idem Scheferus una cum Mauriti Imp. libris XII. artis militaris de quibus suo loco dicitur. Nicolaus deinde Blancardus Tacticam ex Scheferi editione una cum aliis Arriani opusculis prelo iterum subjecit & iconismis quibusdam auxit, Amstelodami eo quem dixi Anno 1683. 8. professus (nescio quam vere, vix enim ullum hujus rei in recensione libri vestigium) se usum codice MS. Claudii Salmasii, qui pridem Arriani Tactica legisse se testatus est, in tractatu de militia Romana.

13. * ΤΑ ΜΕΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ἐν λόγοις ι. *Historiarum de rebus post Alexandrum gestis libri decem*. Memorantur à Photio cod. 58. & prolixius recensentur cod. 92.

14. * ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΛΕΟΝΤΑ ΤΟΝ ΚΟΡΙΝΘΙΟΝ *De rebus à Timoleonte Corinthio in Sicilia adversus Dionysium gestis*. Meminit Photius cod. 93. ex ipsius Arriani Bithynicis.

15. * ΤΑ ΚΑΤΑ ΔΙΩΝΑ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΟΝ. *De rebus gestis Dionis Syracusii adversus eundem Dionysium secundum, Dionysii F. tyrannum*. Photius ubi de Arriani Bithynicis p. 130: Μέννηται ἡ ἐν ταύτῃ τῇ συγγραφῇ (ὁ Ἀρριανὸς) καὶ ἑτέρων πραγμάτων, ὧν ἡ μὲν ὅσα Τιμολέοντι τῷ Κορινθίῳ καὶ Σικελίαν ἐπείχετο, ἀλαμβάνει. ἡ δὲ τὰ Δίῳ τῷ Συρακούσιῳ ὅσα αἰξιαφῆνται ἔργα ἐπετελέσθη, ἡνίκα τὰς Συρακούσας καὶ πᾶσαν Σικελίαν ἀπὸ τοῦ δευτέρου Διονυσίου ὃς ἦν πᾶσι τοῖς προτέροις ἡλευθέρη, καὶ τῶν βαρβάρων, εἰς ὑπὲρ τοῦ βεβαίως τυραννεῖν Διονυσίου ἐπηγάγετο.

16. * ΒΙΘΥΝΙΚΑ ἐν βιβλίοις ὀκτώ. *Origines & Historia Bithyniae Patriae suae à temporibus usque Mythicis ad excessum Nicomedis postremi Regis qui regnum suum Romanis testamento legavit, libris VIII*. Vide Photium Cod. 93. Meminit hujus operis Stephanus Byz. in Ἀμαζόνιον, Ἀσάν, Βιθυνόπολις: Etymologicum Magnum in Ἀφῆσι, Eustathius ad Iliad. Δ. pag. 373. E. pag. 429. H. p. 569. O. p. 1020. Jo. Tzetzes Chi-

1) Arriani nomen inter eos quorum scriptis usus est Leo Imperator, praefigitur hujus Tacticae in cod. MS. de quo Lambecius lib. 7. p. 213.

Chiliad. 3. hist. 155. vers. 987. In Catalogo MSS. Scipionis Tettii apud Labbeum Bibl. nov. MSS. p. 385. tanquam adhuc in Italiae Bibliothecis exstantia memorantur Arriani Parthica, Alanica, Historiæ de rebus post Alexandrum & Bithynica.

17. ΚΥΝΗΓΗΤΙΚΟΣ *De venatione liber* ad imitationem Xenophontis scriptus & supplens ea quæ in prisca Xenophontis s) libro de venatione desiderantur. Primus è recentioribus hunc librum, ineditum adhuc lectitavit & quædam illius illustravit Henricus Stephanus lib. 4. schediasmatum c. 1. seq. & lib. 5. c. 16-18. Deinde editionem ejus molitum Rigaltium testatur Maussacus ad Plutarchum de fluminibus, cujus verba adscribam: *Arriani Κυνηγητικὸν nescio cur hætenus non vulgatum fuerit. Hoc tantum scio, illud opus ab ornatisimo & omni virtutum genere cumulatisimo Claudio Salmasio descriptum fuisse ex cod. MS. Bibl. Palatina, & huc usque fuisse neglectum, quod Xenophontis nomen vetus illa membrana proferret, quodque qui in eam inciderant non animadvertissent Arrianum etiam Xenophonta vocari. Eruditissimus Rigaltius amicus noster dum curaret Scriptores de re accipitraria & de cura canum excudi, in animo quidem habuit Κυνηγητικὸν illud Arriani simul edere quod à Salmasio habebat: sed credo Typographi ejus spem fefellerunt, nam quia Græcum erat, sine versione latina, quæ hodierna est supinitas, noluerunt hoc opus typis mandare.* Ab illo tempore primus Græce vulgavit & elegantiori versione latina Arriani Cynegeticum donavit Lucas Holstenius Romæ & Parisiis apud Cramoisiū A. 1644. 4. Holstenii editionem postea inter alia Arriani opuscula repetiit Nic. Blancardus & Henrici Stephani observationes ex ejus schediasmatum libris adjecit, sed & loca quædam ipse emendavit ex Græco codice MS. quem Roma Octavius Falconerius ad eum trans miserat; tum loca quædam versionis Holstenianæ in ora libri subinde reddidit meliora. Amst. 1683. 8. Denique idem libellus gallice u) versus est nescio quo auctore & Parisiis A. 1690. 120. editus cum Oppiani Cynegeticis, Synesiique Epistola & Basilii homilia ejusdem argumenti.

CAPUT

s) Ita de se Xenophon junior, sive Arrianus: ταῦτα λέξω ὁμῶνυμός τε ὢν αὐτῶ καὶ πόλεως τῆς αὐτῆς (donatus civitate Atheniensi) καὶ ἀμφὶ ταῦτα ἀπὸ νεῦ εἰς παιδικῶς, κυνηγέσια καὶ στρατηγίαν καὶ σοφίαν.

t) Exstant in Tomo quinto Facis Artium Jani Gruteri.

u) Vide Ephemerides eruditorum Parisienses. A. 1690. p. 357. seq.

CAPUT IX.

DE ZENOBIO, DIOGENIANO

& aliis Proverbiorum Scriptoribus.

Catalogus scriptorum deperditorum de proverbiiis. 1. Proverbia edita sub nomine Plutarchi. 2. Zenobii. 3. Diogeniani. 4. Appendix Vaticana. 5. Proverbia ab Aldo edita. 6. Proverbia in Hesychio. 7. Suida. 8. Proverbia Mich. Apostolii. 9. Gregorii Cyprii & Hermodori Rhégii. 10. Index scriptorum in proverbiorum Græcorum scriptoribus allegatorum. 11. Notitia scriptorum recentiorum qui proverbia collegerunt vel interpretati sunt, digesta ordine Alphabeti.

I.

N proverbiiis Græcis sive congerendis sive exponendis multi olim operam posuerunt suam, quorum scripta interciderunt. Ex his incertum est, quis designetur à Marcello An-
cyrano apud Eusebium in libris adversus eum scriptis lib. 1. c. 3. ubi refert, virum quendam è Græcis sapientem duobus libris explicasse proverbia ἑμμετρα, at ἀμμετρα libris quatuor. διὸ καὶ πρὸς τῶν παρ' αὐτοῖς σοφῶν συναγαγὼν τὰς διὰ πολλῶν καὶ διαφόρων λεχθεῖσας παροιμίας εἰς αὐτὰς γεγραφεῖν βιβλία, δύο μὲν τῶν ἑμμέτρων τῶν ἡ ἀμμέτρων τέσσαρα. Forte intelligitur Aristophanes Grammaticus, cujus ἀμμετροὶ παροιμίας videntur laudari in scholiis græcis ad Aves Aristophanis Comici V. 1292.

Ὁ εἰς τὰς ὡς Πλάτωνι παροιμίας γεγράφας laudatur in Anonymi libello de incredilibus cap. IX.

Æschylum ἐν τοῖς ὡς παροιμιῶν allegat Zenobius V. 85. Intelligit forte Æschylum Alexandrinum, ut Meursio etiam visum in libro de tragædiis Æschyli Poëtæ.

Antiphanis Comici Drama, παροιμίας. Athenæus lib. II. p. 60.

Apollonides Nicænus ὡς παροιμιῶν. Stephanus Byzantius in τέρτιῳ.

Aristides ἐν τρίτῳ ὡς παροιμιῶν, Athenæus XIV. p. 641. Vide & Apostolium IX. 16.

Aristo-

Aristotelis inter scripta Laërtius V. 26. memorat *Παροιμίας*, de quibus dixi supra lib. 3. c. 6. ubi & de *Cephisodoro*, qui Aristotelem reprehendit, quod exiguum fecisset operæ pretium in congerendis proverbiiis, cum Antiphanes Comicus integrum drama illis impleverit. Ita enim intelligendus locus Athenæi lib. 2. p. 60.

Attalus *ᾠὲ παροιμιῶν* Hesych. in *κορίνθσι*. Incertum est, quem Attalum intelligat, plures enim fuere, ut dixi lib. 3. cap. 15. Stoicum tamen intelligi suspicor.

Chrysippus, Stoicus & ipse Philosophus, *ᾠὲ παροιμιῶν* libros duos scripsit ad Zenodotum teste Laërtio VII. 200. Priorem laudat idem VII. 1. Allegat hoc Chrysippi opus & Zenobius II. 18. III. 40. V. 32. Schol. Comici ad Equites, Pindariq; Od. 2. Isthm. Respicit Plutarchus in limine Vitæ Arati.

Cleander (Κλέανδρος) *ἐν δευτέρῳ παροιμιῶν* Schol. Theocriti Idyll. 5. Apostolius XV. 8.

Clearchus *ᾠὲ παροιμιῶν* sæpius laudatur ab Athenæo. Vide & Zenobium V. 44. 47. 48.

Damo sive *Demo* *ᾠὲ παροιμιῶν*. Plutarch. Theseo, Zenobius V. 52. Stephanus Byz. fragmento de Dodone, Harpocrat. Apostolius, Schol. Comici ad Plutum, & Pindari ad Nem. 7. Apostolius (qui XIII. 36. primum librum allegat) aliiq; apud Meursium pag. 1352. Bibl. Græcæ, quem, si placet, vide.

Didymus Alexandrinus tredecim de proverbiiis libros scripserat sub titulo *πρὸς τὰς ᾠὲ παροιμιῶν συντομὰς* teste Helladio apud Photium cod. 279. p. 865. Allegatur iterum p. 872. Vide & Zenobium II. 31. IV. 20. & Tzetzam Chil. VIII. versu 19. Ex hoc Didymo & Tarræo collecta esse, quæ hodie habemus Zenobii proverbia, titulus ipse profitetur.

Mylo, ὁ μύλων ὁ παροιμοχάφ. Zenobio II. 45. Confer Menagium ad Laërtii III. 40.

Seleucus Alexandrinus περὶ τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι παροιμιῶν. Svid. in Σέλευκ.

Lucillus Tarræus. Tzetzes Chil. VIII. vers. 19. laudat Didymum & Ταρράϊον ἐν παροιμίαις. Librum primum περὶ παροιμιῶν allegat Apostolius præfat. Ex hoc Tarræo & Didymo collecta sunt, quæ exstant proverbia Zenobii, ut jam dixi.

Theophrastus περὶ παροιμιῶν, α', Laërtius V. 45. Harpocratio in *δεχὴ ἄνδρα δείκνυσι*, Apostolius IV. 51. VI. 36. Stobæus.

Aristarchum quoque & *Cleantem* adagia scripsisse notavit vir doctus Andreas Schottus, sed ex Svida in ὄντ πικαι non magis probari potest, Aristarchum singulari opere proverbialia explicasse, quam *Dicaearchum* è Zenobii II. 15. III. 65. IV. 26. & VI. 16. vel *Philonem* è Laertii III. 40. Neque adeo veteris scriptoris locus mihi occurrit, ex quo *Cleantem* de proverbialibus scripsisse constaret. E latinis *Apuleji* Platonici liber secundus proverbiorum allegatur à Charisio lib. 2. Gramm. p. 214.

Quæ exstant scripta ejusdem argumenti Græca vel integra vel ex parte, ex hoc capite deinceps breviter persequar.

II. PLUTARCHI inter monumenta Lamprias memorat παροιμιῶν βιβλία β' libros duos proverbiorum, qui interciderunt. Græca tamen proverbiorum sub Plutarchi nomine collectanea Græce legit Erasmus, allegatque in festina lente & alibi. Laudat etiam (ex Erasmo fortassis) Gyraldus dialogo 2. de poëtis p. 119. *Plutarchus in Paræmiarum libello, si modo is Plutarchi est.* Illa Græca Plutarchi collectanea sibi quoque videre contigisse testatur Schottus ad Zenobii Centur. 1. prov. 67. ex quo loco apparet diversa illa fuisse ab appendice proverbiorum Vaticana, ejusdem Schotti beneficio edita, quam ab Erasmo tributam Plutarcho indigne fert idem Schottus præf. & pag. 311. Sed & Vulcanius Epistola ad Theod. Cantherum Centuria III. earum quas Gabbema vulgavit p. 714. Collectanea quædam Græcorum proverbiorum titulo Plutarchi edita habere se est testatus. Denique A. 1701. Lugduni Bat. Vir Cl. *Jacobus Gronovius* è codice Florentino Græce sub Plutarchi nomine edidit proverbialia CXXXI. addita latina sua versione, in præf. ad Tomum decimum thesauri Antiqu. Græcarum. Ad calcem legas: Πλετάρχης παροιμίας αἷς Ἀλεξανδρεῖς ἐχρῶντο. *Plutarchi proverbialia, quibus usi sunt Alexandrini.* Gronovius suspicatur esse potius proverbialia ab Alexandrino aliquo collecta. Certe leguntur in his pleraque minime propria Alexandrinis. Erasmus sub Plutarchi nomine quædam affert, quæ in his Gronovianis neutiquam leguntur, at obvia sunt in appendice Vaticana. Codice Florentino ante Gronovium usus est vir acutissimus Alexander Morus, & ex eo quædam produxit in notis ad quædam loco Novi fœderis ad Hebr. II. 1.

III. ZENOBIUS, quem Scholiastes a) Comici & plerisque in locis Erasmus *Zenodotum* b) appellat, Sophista fuit, Svida teste, Adria-

a) Schol. Aristophanis ad nubes f. 133. Ζηνόδοτος δὲ ὁ τὰς Ταρρῶν καὶ Διδύμων παροιμίας ἐπιτεμὼν βοιωτοῖς φησὶν &c. Conf. Zenobii Centur. 3. prov. 87. Sic & Zenodotum Grammaticum Ephesium, quem notat Ammonius in γένει A. Schotto obser-

Adrianique Imp. c) temporibus versatus est Romæ, & libris tribus scripsit Epitomen Adagiorum Lucilli Tarræi & Didymi Alexandrini. Ζενόβιος σοφιστής, παιδευσας ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ Ἀδριανῆς Καίσαρος ἔγραψεν Ἐπιτομὴν παροιμιῶν Διδύμου καὶ Ταρραίου ἐν βιβλίοις τρισι. Anonymus in Scholiis ad Aristotelis Rhetoricalib. 2. p. 42. ὡς ὁ Κρατῆρς Φησιν, ἡ δὲ εἰς ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν παροιμιῶν ζηνοβίῳ ἀπὸ τοῦ Ταρραίου, ita enim legendus ille locus, & respicitur Zenobii II. 28. ubi Craterus & Duris laudantur. Hanc Epitomen ordine litterarum decurrentem sed libris tribus neutiquam distinctam Græce primus vulgavit *Vincentius Obsopseus*, Haganoræ 1535. 8. Ζηνοβίῳ Ἐπιτομὴ τῶν Ταρραίου καὶ Διδύμου παροιμιῶν. Latine vertit *Gilbertus Cognatus*, Erasmi p̄r sex annos amanuensis, sub titulo: *Sylloge Paræmiarum*, quas Erasmus in suas Chiliades non retulit exceptis paucis, quarum varia est & lectio & interpretatio. Basil. 1559. & inter Cognati opera junctim excusa, fol. Denique *Andreas Schottus* Antvverpianus Societatis Jesu presbyter Zenobii proverbia cum nova versione & notis eruditis edidit atque in Centurias distribuit (sunt autem proverbia DLII.) Antvverpiæ 1612. 4. cum Diogeniano aliisque, de quibus mox. Alius fuit Zenobius, cui Augustinus libros de ordine inscripsit, à quo ad hoc argumentum suscipiendum carmine invitatus fuerat, ut refert lib. 1. c. 7.

IV. DIOGENIANUS non videtur singulare opus de proverbiiis scripsisse, igitur nolim assentiri præstantissimo Schotto, qui apud eundem Svidam in Διογ. pro περὶ παροιμιῶν legit περὶ παροιμιῶν. Sane ex Hesychii Alex. præfat. ad Glossarium patet Diogenianum proverbia explicasse, nonnulla etiam sine explicatione posuisse (hoc enim sibi volunt Hesychii verba, ἐβελόμην ὃ ἀντὶν μήτε τὰς πλείους τῶν παροιμιῶν ψιλῶς καὶ ἀνευ τῶν ὑποθέσεων τεθεικέναι) in magno suo lexico, quo Svidas etiam gnaviter est usus, & de quo alibi dixi. Idem fecisse in Lexico suo Eudemum conjicio ex Apostolii V. 96. Ex hoc Diogeniani dictionario nescio quis (perinde ut Schottus è Svida) singulari libello paræmias collegit. Sane quem Schottus primus ex codice MS. Petri Pantini & altero Palatino cum versione sua & notis edidit, Zenobioque, de quo

Nh 2

jam

observante Etymologici M. auctor in 8δεις videtur vocare Zenobium. De variis Zenodotis dixi lib. 2. c. 2. §. 16. quibus adde quod ad Zenodotum (sive adversus Zenobium) antiquiorem longe Zenobio nostro libros duos de proverbiiis scripsit Chrysippus. Laërt. VII. 200.

c) Mirum hoc possit videri, cum Zenobius II. 1. & III. 68. laudet Lucianum, qui scripsit M. Antonio jam defuncto. Alia temporis nota II. 35.

jam dixi, subjunct, inscribitur sic: Παροιμιαὶ δημώδεις d) ἐκ τῆς Διογενιανῆς συναγωγῆς. Eadem plane inscriptio Codicis Cæsarei apud Lambecium lib. VII. commentar. pag. 253. Decurrit ordine Alphabetico & complectitur proverbia DCCLXXV. in Centurias à Schotto digesta. Usus se Diogeniano MS. testatur Erasmus, uti postea Zenobio quoque (XXVI. 63. Epist.) sed admodum mutilo atque inemendato. Diogenianum hunc Heracleotam Ponticum fuisse Svidas refert & Hadriani Imp. temporibus vixisse. Mox ipse dubitat, utrum Heracleam Ponticam Cariae patriam habuerit? Medicum enim celebrem itidem fuisse ex Heraclea Albace Cariae Diogenianum. Liceat etiam addubitare de ætate. Junior enim Zenobio videtur, & II. 98. V. 23. allegat Lucianum. Fuit & Diogenianus Pergamenus, quem confabulantem secum inducit Plutarch⁹ VIII. 1. sympos. Nescio idemne sit Diogenianus Philosophus, ex quo locum de oraculorum vanitate affert Eusebius IV. 3. præparat. Theodoritus X. therapeut. p. 138. Diogenianum præterea sive Diogenem Cyzicenum Grammaticum memorat Svidas, quem, si placet, vide. Diogeniani Epitome τῶν Οὐρεσίνε Ελληνικῶν allegatur in scholio Græco ad Nanzianzen. apud Montfauconum p. 214. Diarii Italici.

V. APPENDIX VATICANA sive collectio proverbiorum CCCLIII. similiter ordine litterarum decurrens, quam beneficio Scipionis Cobellucii acceptam Schottus cum versione & notis primus edidit. Christianum fuisse auctorem qui illa collegit, probe observat & Centur. III. adagio 87. ut erraverit Erasmus, si eadem sylloge proverbiorum fuit, quam ille subinde laudat, sub nomine Plutarchi.

VI. EDITIO PROVERBIORUM ALDINA sive Collectio parœmiarum Alphabetica Schotto, ut opinor, haud visa, quam Aldus Manutius fabulis Æsopi, Phurnuto, & aliis quibusdam Venet. 1505. fol. Græce subjunct sub titulo: συναγωγή τῶν Τάρραϊς καὶ Διδύμης καὶ τῶν Ὠδαί Σάδα καὶ ἄλλοις Διαφόροις παροιμιῶν συνεθεριστῶν καὶ στιχέιον, complectitur Zenobium & proverbia è Svida excerpta, tum ex Apostolio quædam.

VII. HESYCHIUS in proœmio Lexici conquestus inter alia Diogenianum parœmias non paucas sine explicatione in Dictionario suo posuisse, promittit, se industria sua, ut alios, ita hunc quoq; defectum suppleturum. Hodie tamen in glossario ejus perpauca hujus argumenti leguntur, quæ sparsim suis in Diogenianum & Vaticanam appendicem

d) Alio sensu δημώδης παροιμία apud Apostolium VI, 7. VIII, 8 &c.

cem notis idem Schottus intexuit. Itaque eruditi existimant Hesychii epitomen tantum non integrum opus ad nos pervenisse, qua de re cum de illius glossario acturus sum, dicam.

VIII. SUIDAS longe plura proverbia lexico suo * inseruit eademque explicavit, ita ut ex illo MCCCC collegerit Schottus, quæ cum versione sua & notis Zenobio, Diogeniano & Vaticanæ appendici subjecit, addito Josephi Scaligeri Stromateo proverbiorum Græcorum, versibus Hexametris CCCCXIX. & Jambicis DCCCCXXVI. quem & ipsum versione metrica (ita ut versus versui respondeat) ac subinde notis illustravit, subjuncto toti operi indice Græco alteroque latino adagiorum. Antvverp. 1612. 4. Lucem viderat Scaligeri *συνταξιὺς παροιμιῶν ἐμμέτρων* Paris. 1593. 4. & cum latina vers. ibid. 1594. apud Morellum 8vo. donatus A. 1584. Claudio Puteano, & recusos postea inter Scaligeri Poëmata à Petro Scriverio collecta & edita Lugd. Bat. 1615. 12.

IX. MICHAEL APOSTOLIUS Byzantinus medio sæculo decimo quinto clarus, de quo infra libro quinto dicendi locu erit, copiosissimam fecit paroemiarum *συναγωγήν*. Ab eo enim collecta & explicata habemus proverbia bis mille & viginti septem, inscripta Caspari Uxamæ sive Osmi in Hispania Episcopo, Romæ tum versanti, ubi & ipse scripsit, patria à Turcis occupata exsulans Apostolius. Horum epitomen (explicatione fere rescissa) edidit Græce Hervagius Basileæ A. 1538. 8. Eadem postea plus vice simplici recusa est cum clavi Homericæ Georgii Perkinfi, in 8vo. Integram ac pleniorē editionem promisit Robertus Constantinus, dedit Petrus Pantinus, cum cujus versione & notis hoc opus undique non mediocri studio ab Apostolio collectum vidit lucem Lugd. Bat. 1619. 4. ex qua editione tres vel quatuor præter rem fingit auctor Pandectarum Brandenburgicarum. Quædam Apostolii emendat illustratque Reinesius lib. 1. Var. lect. c. 24. Ceterum fallitur doctissimus Pantinus cum in notis p. 377. Apostolii *ἰωνὰν* nihil aliud putat continuisse, quam hanc ipsam *συναγωγήν παροιμιῶν*. Nam in Bibliothecis quibusdam adhuc superest illa *ἰωνὰ*, in qua (similiter, ut in edito opere proverbia) congestæ sunt gnomæ Apophthegmata & varia præcepta veterum sapientum.

X. GREGORIUS CYPRIUS quoque Patriarcha CPolitanus non omittendus, Apostolio antiquior cujus Paroemiæ (sed Græce tantum)

N n 3

* Forte & aliud opus singulare de proverbiiis scripserat atque ordine litterarum digesserat. Sane hoc suspicari aliquis possit ex his verbis in *ἔργῳ*. *τέθειται δὲ ἐν τῷ περὶ παροιμιῶν ἐν τῷ ἐσοιχείῳ*

tum) Apostolio Pantini subjectæ sunt p. 273 - 281. Non adeo multa sunt hæc à Gregorio annotata proverbia, & apud jam memoratos scriptores fere obvia, brevis quoque est, quam subinde addidit, expositio. De aliis hujus Gregorii scriptis consulendus præclarus Caveus in historia litteraria ad Annum CHRISTI (quo floruit Gregorius) MCCLXXXIV.

Denique *Hermodori Regii* scriptoris recentis Adagia laudat & apud se fuisse testatur Cangius in glossario Græco.

XI. Index scriptorum in Proverbiis Græcis memoratorum, à Schotto prætermisus.

A. Apostolium, D. Diogenianum, Pl. Plutarchum, Vat. appendicem Vaticanam, Z. Zenobium, Major numerus Centuriam, minor proverbium denotat.

A Cefias medicus A. II. 23.

Ἀδμήτης μέλ. A. IV. 33.

Ælianus A. XII. 14. XIX. 61. XX.

58. passim nomine Æliani præterito Apostolius ex ejus historia animalium capita integra depromsit. Loca subinde annotavit Pantinus in notis.

Æschines Sardianus in Jambis A. XI. 24.

Æschines Orator A. XVIII. 48. ἐν τῷ κτ' Τιμάρχῃ A. XVI. 63.

Tragicus Theocrines à Demosthene dictus XIX. 49.

Æschines Selli F. A. XVII. 34.

Æschylus Z. V. 70. 79. A. VI. 36. X. 38. XI. 3. XX. 65.

Ἀϊαντὶ Λοκρῶ Z. VI. 14.

Ἐπὶ ἀδελφῶν Θήβαις Z. V. 43.

Ὁ παρ' Αἰχούλῳ Φιλοκλήτης A. VIII. 30.

Æschylus ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν Z. V. 85.

[Æsopus Delphis interfectus. Vat. III. 99. D. I. 64. A. II. 1. & 5.

Mentio Æsopi A. VIII. 85. ex

Aristophanis avibus & XII. 41.

ubi responsum Cræso datum.

Allegatur Æsopus A. IX. 16.

[Agathotibicen Z. 1. 2. A. I. 9.

Agatho (Comicus) A. VI. 38.

[Agryrhios Poëtarum mercedem accidens. ἐστὶν ἡρατηγὸς ὢν ἐν Αἴμνῳ καὶ τὸν μισθὸν τῶν ποιητῶν συνέτεμε καὶ πρῶτ' ἐκκλησιαστικὸν δέδωκεν A. I. 22.

Alcæus Z. II. 18. V. 30. 61. VI. 43.

A. XV. 83. ἐν κωμῶδο τραγωδίᾳ A. I. 51.

Alcini Apologus A. I. 84. D. II. 86.

Alcæon A. XVIII. 56.

Alcman Lyricus A. II. 54. XIV. 87.

Alexander (forte Alexis) ἐν αἰπλοῖς Z. VI. 11.

Alexis Z. II. 17. A. XVII. 44.

Ammonius A. XIX. 82.

Amphis A. XIV. 74.

Anacharsis A. XVIII. 55.

Anacreon Z. V. 20. 81. ἐν τρίτῃ A. XVIII. 14.

Anaxandrides, ἐν πρώτῃ περὶ τῶν συναθρομένων ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων Vat. I. 5.

Ana-

Anaxarchus A. XVI. 92.

Anaximenes A. IV. 30. ἐν α' Ἑλληνικῶν III. 4.

Androcydes Pythagoreus A. XVII. 33. Male editum Andocydes.

Andron (Comicus) ἐν τρίποδι A. XVII. 25. Andron Halicarnassensis A. XVIII. 18.

Epistola ab Antagora Bœotiis prælecta A. V. 82.

Antigonus Carystius Z. V. 82.

Antimachus μελῶν ποιητής, ψευδὲς dictus D. VIII. 71. A. XXI. 4. quatuor ejus Hexametri de Nemese Adrastea. A. I. 40.

Antiphanes Z. VI. 34. A. IV. 14. XII. 2. XIX. 44. Ephesius A. VIII. 37.

Apollodorus A. XI. 76. XVIII. 23. ἐν τοῖς περὶ Θεῶν Z. V. 22.

Apollonius A. XIX. 76.

Apollonius Macedo A. XVIII. 45.

Apostolii ἰωνιά A. XX. 13.

Arabes A. I. 82.

Archidami Epistola ad Philippum A. VII. 64.

Archilochus Z. IV. 48. A. IV. 52. & in præfat. & XI. 44. ἐπωδῇ Z. V. 68.

Archytas D. II. 98.

Archypyi Comœdia ὄνυχια Z. VI. 28.

Aristarchus (Grammaticus) A. XVI. 60. XVIII. 22.

Aristides A. VIII. 16. XIII. 12.

Aristii κύκλωψ, drama satyricum A. IV. 7.

Aristoclea Pythagoræ soror, sacerdos Pythia A. XVII. 86.

Aristophanes Z. I. 54. II. 57. 95. VI. 40. D. II. 3. III. 74. VII. 3. Vat. IV. 44. A. II. 23. 31. III. 73. 82. IV. 1. VI. 47. XII. 35. XIV. 40. 50. XV. 59. 74. 93. XVIII. 39.

ἐν Ἀμφιαρχίᾳ A. XX. 39.

Βαβυλωνίοις Z. II. 22. A. XVII. 25.

Βατραχοῖς Z. III. 8.

Γεωργοῖς Z. II. 27.

Ἰππεύσιν Vat. IV. 49.

Κωκάλῳ Z. VI. 47.

Λυσιπράτῃ Z. II. 55.

Νεφέλαις A. I. 51. IV. 68.

Ὀρνίσι A. I. 61. VIII. 85. XVII. 53.

Πλάτῳ A. VII. 22.

Πολυεῖδῳ A. IX. 9.

Σφηξὶ A. VII. 48.

Ταγηνιστῆς A. XV. 60.

ὅλην τὴν παροιμίαν Ἀριστοφάνους ἐν τετραμέτροις ἐκφέρει Z. I. 52.

Aristophanes Grammaticus Z. III. 63.

Aristoteles Z. IV. 49. 83. V. 95. VI. 17. Vat. III. 4. A. V. 13. VII. 44. 72. IX. 16. XIII. 58. XVIII. 89.

ἐν α' περὶ δικαιοσύνης A. IX. 33.

Ἀθηναίων πολιτεία Z. VI. 29.

Λακεδαιμονίων πολιτεία Z. II. 24.

Ὀρχομενίων Vat. IV. 3.

Σαμίων πολιτεία Z. IV. 12. A. XVII. 25.

Τενεδίων A. XVIII. 28.

Περὶ ζώων Z. IV. 52. A. II. 51. III. 39. IX. 41. X. 64. XV. 56. 93.

ἐν τοῖς πρὸς βλήμασι A. XII. 68.

ἐν ἐξόμῳ τῷ ῥαδόντων A. XIV. 30.
 Aristotelis ἐντελέχεια A. XVII. 9.
 Aristoteles Battus A. XVII. 43.
 Aristoxenus Z. II. 85. Vat. I. 29.
 Aristus Salaminus Z. VI. 50.
 Asclepiades Vat. I. 71. ἐν τραγωδισ-
 μένοις A. VI. 46. XI. 98. Epi-
 gramma A. XIX. 77.
 Astydamas Tragicus Morsimi Fil.
 Z. V. 100. A. XVII. 29.
 Atticismus A. V. 4. Atheniensium
 νόμος live consuetudo A. XV.
 98.
 Bacchylides Z. III. 25. A. III. 82, ποι-
 ᾶσιν Z. II. 36.
 [Bayn malos è disciplina sua emit-
 tens discipulos A. XIX. 35.]
 Bellerophontæ litteræ A. VI. 46.
 Bias Priensis A. V. 58. VI. 36.
 Bœotica Sphingis ænigmata A. V.
 80.
 Brachmanum fabula de Epope
 A. VIII. 85.
 Cadmus Z. IV. 45.
 Callias.
 ἐν Ἀτελεσίῃ (forte Ἀτρεάντῃ) Z.
 IV. 67.
 Callimachus Z. V. 66. A. I. 55. & in
 præf. & XX. 14.
 ἰάμβοις Z. I. 31.
 Callipides τραγωδιῶν ὑποκριτῆς
 A. XV. 39.
 Callisthenes δευτέρῳ μεταμορφώ-
 σεως A. I. 79. ἐν δευτέρῳ τῶν Περ-
 σικῶν A. XVII. 26.
 Callistratus Rhetor Athen. Z. IV.
 34.

Alius Callistratus Parnytes Vat. III.
 35.
 Κάμων ἐν δευτέρῳ τῶν ἐνρημάτων
 A. XX. 29. Clementi Alex. di-
 citur Σκάμων.
 Cantharus ἐν Μηδείᾳ A. IV. 22.
 Carica Musa A. X. 85.
 Cato A. X. 100.
 Caucasus de Lemniis A. XI. 96.
 Cephison de qualibet re per to-
 tum diem verba facere se
 posse gloriatus A. XVIII. 90.
 Chalcidamantis dictum (nomi-
 ne tacito) A. IV. 36.
 Chamæleon περὶ σατύρων (de dra-
 matibus Satyricis) A. IV. 7.
 ἐν τῷ περὶ Θεοποιῆς A. XV. 13.
 [Chares Thebanus tibicen A. XX.
 63.
 Charondas A. VIII. 14.
 Chelidon Theologus & περατοσκο-
 πῶν A. XVII. 2.
 Chilo Lacedæmonius A. VI. 36. 78.
 XIX. 48. XX. 74.
 Chrestodemus ἐν Θηβαίοις A. XVIII.
 42.
 Chromius augur qui Mysis live Bul-
 garis imperavit A. XIII. 43.
 Chrysippus Z. II. 18. III. 40. Vat. III.
 36. ἐν τῷ περὶ χρησμῶν A. XIII.
 68.
 Cicero A. XVI. 69. de Officiis Panæ-
 tium reprehendens A. in
 præf.
 Cleander ἐν δευτέρῳ παροιμιῶν A.
 XV. 8.
 Cleanthes A. XI. 1.

Clearchus Z. V. 44. 47. VI. 29. A.
VI. 36.

πρὸς βίων Z. IV. 87. VI. 18.

Περὶ πρὸς βίων Z. III. 41.

ἐξηγούμενον πρὸς παροιμίαν Z. V.
48.

[Clitarchus xx. 22.]

Clitodemus A. VIII. 42.

Παρά τῃ κωμικῇ (Aristophane)
A. XVIII. 14. Alterius Comi-
ci versus A. xx. 90.

Comicorum quinque judices Z. III.
64. Chorus Comicis & Tra-
gicis eximiis datus A. I. 92.
xx. 79.

Comœdia Vat. III. 66, 80, IV. 48.
A. I. 92. xx. 36.

Κωμωδική χάρις A. I. 23.

Corax Syracusius Rhetor Z. IV. 82.
A. X. 64.

Corcyraei Minervam vocant Gor-
gonem A. VI. 44.

Crates Atheniensis ἐν τῷ πρὸς τῶν
Ἀθηνησιν θυσιῶν A. XXI. 24.

Crates Comicus
Σαμίσις Z. IV. 41.

Crates Grammaticus Vat. II. 12.
Cynicus A. XI. 58. & forte xx.
6. & 10.

Craterus Z. II. 28.

Cratinus Comicus Z. I. 26. III. 81.
V. 7. 81. Vat. I. 91. A. VIII.
80. IX. 58. XII. 70. XV. 69.

Ἀρχιλόχοις A. VII. 20.

Δραπέτιν Z. V. 67. VI. 24. A. X. 77.

Κλεοβελίναις Z. V. 14.

Νόμοις A. II. 48.

Χειρῶσι Z. II. 66. V. 9.

Crato A. XI. 2.

Cretenses Dianam vocant Δί-
τυναν A. VI. 44.

Ctesias A. xx. 6.

Demades A. XIX. 46.

Demagoras A. II. 51.

Demetrius Halicarnass. Z. VI. 22.

Demetrius Scepsius A. I. 40.

Demo Z. V. 52. Vat. IV. 20. A. VII.
44. XVII. 28. XX. 27. ἐν πρῶ-
τῇ παροιμίᾳ XIII. 36.

Democratis γνῶμη A. II. 92. VIII.
29. X. 16.

Democritus A. V. 59. VII. 14. XII.
63. 64. 89. XIX. 10. XX. 5. 49.
Physicus A. XV. 77.

Demosthenes Rhetor Z. VI. 28. A.
II. 82. XX. 4. ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησι-
φῶντος A. XV. 28. XIX. 49.
Demosthenes sive Dinarchus
ἐν τῷ πρὸς Θεοκρίνῃ ibid. 49.

Diagoras Atheus A. VII. 1.

Dicaearchus Messenius Z. II. 15.
III. 65. IV. 26. VI. 16. Vat. II.
6. ἐν τοῖς πρὸς ἐλλάδῃ Z. V. 23.

Didymus Z. II. 31. IV. 20. A. XVIII.
40. XIX. 41.

Dinarchus sive Demosthenes ἐν
τῷ πρὸς Θεοκρίνῃ A. XIX. 49.

Dio Alexandrinus Philos. Z. V. 54.
A. XIX. 24.

Dio ἐν δευτέρᾳ τῆς δευτέρας σωτά-
ξεως A. XV. 3.

Dio ἐν Ῥωμαϊκοῖς A. IX. 42.

Dionis γρῦ A. VI. 51. Z. V. 54.

Δεινόλοχος Vat. IV. 27. A. XX. 5.

O o

Dioge-

Diogenes Cynicus D. IV. 98. A. IX.

59.

Diogenianus A. II. 39. IX. 39. XVI.
28. [XVII. 28.]

Dionysius Chalcidensis Z. V. 74.
ἐκ κτίσεσι A. XVIII. 25.

Dionysii Syracusani Tyranni tra-
gœdiæ à Philoxeno contem-
ptæ. Vat. IV. 37. A. XIX. 26.

Dionysius (Thrax) Z. V. 71.

Diotimus ἐν Ἡρακλέους ἀθλοῖς A. IX.
33. ubi tres ex illo poëmate
Hexametri.

Diphilus A. X. 96. XIII. 68. ἐν ἡμέ-
ραισιν Z. IV. 18.

Diphthera Jovis A. IV. 47. IX. 53.
D. III. 2.

Dissocritus (nisi leg. Δημοκρίτης)
A. VI. 19.

Dithyrambici Poëtæ A. VII. 16.

Dores trutinam vocant σαχάνην
A. VI. 7.

Dorotheus ἐν τῇ πρώτῃ Σικελικῶν
A. XX. 13.

Draco Medicus A. VI. 32.

Duris Z. II. 26. 28. V. 64. ἐν τῷ πεπεί-
ρω πρὸς Ἀγαθοκλέα A. IX. 33.
ἐν τῷ περὶ ἀγώνων A. XVII. 30.
ἐν δευτέρῳ λιβυκῶν A. XI. 75.

Enyo προφήτις Delphica A. XIV. 40.

Empedocles A. XIV. 84. Empedo-
clis inimicitia A. VIII. 21.

Epeus Z. III. 81. ἐπειός D. IV. 61.
A. VII. 80.

Ephesiæ litteræ A. IX. 39. D. IV.
78. Vat. I. 95. A. XII. 72.

Ephorus A. IV. 30. VIII. 95. IX. 33.
ἐν δευτέρῳ III. 47. ἐν τεταρτῷ

VI. 74. ἐν πέμπτῳ VII. 37. ἰστο-
ρεῖ ἐν τρίτῃ XV. 98.

Epicharmus Z. III. 64. IV. 40. V. 84.
D. II. 47. A. I. 49. 44. 53. Τρω-
σὶν Z. IV. 7.

Epicrates A. X. 77.

Epicurus ἐν πινυ τῶν πρὸς Ἰδομενέω
Ἰππολῶν A. XVI. 95.

Epicтетus IV. 63.

Epigenis Sicyonii tragœdia de Bac-
cho A. XV. 13.

Epigramma in Hesiodum Vat. IV. 3.

Epigramma A. XVII. 37. XIX. 92.
versibus jambicis Z. III. 23.
A. XIX. 77.

Epimenidis pellis & alia de ipso
A. VIII. 84. XIX. 37. D. VIII.
28. Vat. III. 97. ubi annos
CLVII. vixisse traditur ἐ
Theopompo.

Εὐανδρὸς Z. V. 78. D. VII. 28.

Εὐδοικὰ συγγραψάντες Z. VI. 50.

Eubulus Comicus A. X. 29. XX. 91.
Διονύσιω Z. IV. 66.

Κυβευτῆς Vat. II. 69.

Euclide opus non est araneæ A. X.
58.

Eudemus A. V. 96. IX. 27. XII. 9.
XX. 39.

Eudoxus Z. V. 56. Vat. I. 11.

ὑποβολιμαίῳ Z. I. 1.

Euphorion A. XI. 21.

Eupolis Z. II. 57.

χευσογενεῖ Z. II. 19. IV. 2.

Euripides Z. V. 70. 72. 93. 98. Vat.
I. 29. II. 57. A. II. 4. III. 15. 42.
VI. 38. X. 6. 12. 94. XIII. 56.
XIV. 1. 7. XVI. 29. XIX. 74. 75.

82. XX. 26 38. 92. à Promeri
canibus direptus D. VII. 52.
Wat. III. 43. A. XVI. 70.
σκάνδοπώλης dictus D. VIII. 20.
Wat. III. 86. A. XVII. 49.
Ejus (five Aristii, Philoxenive)
Cyclops Z. II. 16. D. II. 32. A.
IV. 7.
Erechteus Wat. II. 67. ἐν Τρα-
γωδίᾳ Ἐρεχθεῖδων A. XIX. 98.
Medea Z. III. 4.
Phœnissæ Z. II. 68.
Φοῖνιξ A. XI. 41.
Telephus Z. III. 4.
Euthycles ἐν Ἀταλάντῃ A. V. 76.
Glaucō A. X. 98.
Harmodius σκοριῶν ποιητῆς D. II.
68. A. IV. 33.
Harpocratio A. II. 31.
Hegesander ἐν τοῖς περὶ ὑπομνη-
μάτων A. II. 51.
Hellanicus Z. V. 61.
Heraclides Z. II. 84. responsio
Dionysio (tyranno) data. A.
VI. 12.
Comicus Z. VI. 34.
Heraclides Ponticus A. XII. 35.
Heraclitus Z. II. 19.
Hermaphroditus (nisi nomen cor-
ruptum) A. XIX. 80.
Hermippus
Ἑραπώπης Z. II. 23.
Hermodorus Platonis auditor Z.
V. 6.
Hermogenes quintodecimo æta-
tis anno Rhetoricam scribere
aggressus A. VIII. 36.
Herodes ἱμβοποιός Z. VI. 10.
Herodis Attici dictum ad fratrem
Regillæ A. XVII. 76.
Herodianus (Grammaticus) A. XII.
50.
Herodotus Z. VI. 47. Wat. II. 7. III.
67. A. VI. 22 (VIII. 28.) XV.
59 XVI. 25. XX. 25. [XXI. 27.]
ἐν τῇ πρώτῃ Z. VI. 35.
Hesiodus Z. III. 86. D. II. 32. 97.
Wat. III. 3. IV. 3. A. IV. 46.
VI. 28. IX. 6. XII. 88. XV. 51.
XX. 13. 80. 82. Homero præ-
latus à Panide Rege A. XV. 88.
Hierocles ἐν δευτέρῃ Φιλοσοφουμένων
τοῦ τῶν Φιλοσόφων A. VIII.
20. ἐν πρώτῃ Φιλοσοφουμένων
XI. 90.
Hieronimus Rhodius ἐν τῷ περὶ
Τραγωδοποιῶν A. XI. 41.
Hippeus (ἱππέυς)
ἐν τῷ περὶ χρόνων Z. III. 42.
Hipparchion Citharædus Z. II. 35.
Hippocomus A. XVI. 41.
Hippocratis Regis Epistola ad Min-
darum, ἔρρει πὰ καλὰ. D. IV.
89. A. IX. 2.
Homerus Z. I. 93. II. 87. III. 64.
94. V. 7. 68. Wat. II. 12. A.
præf. & I. 51. 82. 97. II. 6. 12.
III. 82. VIII. 34. 91. IX. 67.
XI. 31. XII. 21. XIV. 95. XVI.
28. XVII. 12. XX. 21. 63.
Hyperides A. XVI. 2. ἐν τῷ περὶ τα-
ρίχου πρώτῳ A. V. 8. ἐν τῷ κατ'
Ἀντοκλέους A. IX. 6. forte Ἀυτο-
κλέους

κλέες. Ἐν τῷ κατὰ Εὐθυνογένους
δευτέρῳ XVIII. 11. forte Ἀθηνο-
γένους.

Hypsæus A. x. 18.

Ἰάλεμ Θρη A. VI. 54.

Jamblichus A. IX. 72.

Ibycus Z. II. 45. D. II. 71. V. 12. A. I.
14. III. 35.

Ἰόδας (Juba) Vat. I. 14.

Jon Tragicus Z. V. 68.

Isæus A. I. 47. Ἐν τῷ πρὸς Καλυδῶνα
V. 20. Ἐν τῇ ὑπὲρ Εὐμαθῆς εἰς
ἐλευθερίαν ἀφαιρέσει A. VIII. 20.

Isochrates A. XIX. 41. lege Socrates
qui Θερακικῶν libros scripserat
teste Plutarcho c. 18. parallel.

Ister A. XVIII. 23. Ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῆς
συνογωγῆς A. XIV. 40. Ἐν τοῖς
Ἀθηναίοις XVI. 1. Ἐν πρώτῃ Ἀθη-
νῶν XVIII. 77.

Lacedæmonii Dianam vocant
Οὐπιν A. VI. 44.

Lacedæmoniorum chori A. III. 6.
Hymni VI. 56.

Leucippus A. xv. 54.

Leonides Byzantius A. XIX. 61.

Λευκώματα live albi Athenis, in-
scribendis civium nominibus
& negotiis Vat. I. 80.

Libanius A. XVII. 3.

Lucian⁹ D. II. 80. V. 23. A. III. 22. 93.
X. 38. (Philopseude) Z. II. 1.
μυσίας ἐγκωμῖω Z. III. 68.

Lucius Tarrhæus Ἐν πρώτῳ παροι-
μιῶν A. præf.

Lycophron A. XVII. 34. XVIII. 40.

Lycurgus A. IX. 69.

Lycurgus Ἐν τῷ κτ' Λυκόφρονι A.
VIII. 20.

Lycus Rheginus A. XI. 76.

Lydiorum Dialectus A. V. 54.

Lysias D. IV. 77. A. V. 85. VIII. 21.
Ἐν τῷ περὶ ἀμβλώσεως A. II.
89. κτ' Ἀνδρωπίωνι IV. 30.
Πυθίας ξενίας id.

Lyfimachus Ἐν δευτέρῳ νότων A. XVII.
[Μάξιμ D. 46. (25.

Maximus Tyrius A. XIII. 19.

Μεγαρικὴ Κωμῳδία D. III. 88 A. VI. 2.

Menander Z. II. 12. 17. III. 87. IV.
63. VI. 15. Vat. I. 64. II. 71. A.
II. 4. 59. IV. 16. VII. 60. XIII. 77.
XIX. 83. XX. 43. XXI. 16.

ἀνατιθεμένη A. II. 42. ἡ Μεσσηνία
IV. 21.

ἀνδρογύνω A. XI. 75.

ἄρρηφύρω Z. VI. 5.

ἐγχειρίδιω Z. VI. 75. VI. 28.

ῥηκλήρω α'. Z. IV. 32.

ἐφεσίω Z. VI. 9.

Εὐνέχοις Z. V. 95.

ἱερείω Z. V. 39.

Κανηφύρω A. I. 92.

Λευκαδίω Z. VI. 13.

Λοκροῖς Z. VI. 27.

Μεσσηνία A. IV. 21. & 22.

Ὀλυνθία Z. VI. 51.

Πλοκίω Z. VI. 8.

συνεφήβοις Z. V. 60.

Χαλκηδονίω A. XII. 7.

Menecrates Tyrius Z. IV. 38.

Meton Astrologus Atheniensis
Vat. I. 92.

Metrodorus A. XIII. 60.

Mnaseas Z. II. 67. V. 74. Patarenſis

Vat. II. 9 γ. ἐν τῷ περιπλῶ A.

Mofchion A. x. 11. (xvii. 2.

[Mofchus Φαῦλος κισσαρωδός. A. XIII.

Morſimus A. ix. 86. (27.

Myloſ ὁ παροιμιογράφος Z. II. 45.

Mylus κωμωδίων ποιητής. Z. V. 14.

A. XIII. 38.

Myrtilas vates Z. II. 84.

aliis Myrtias vel Myrtides Pl. 9.

Neoclides A. XIII. 58. (alius 61.)

Nicander A. ix. 33.

Olympiodorus A. XIX. 82.

Oraculū Trophonium A. XIX. 59.

Oracula Z. II. 24. III. 42. V. 19. 74. 75.

80. VI. 3. D. II. 81. VIII. 4. 11.

Vat. III. 76. A. I. 40. 79. II. 26.

IV. 34. 42. V. 11. VI. 36. IX. 16.

22. 27. X. 8. XII. 74. 77. XIII.

36. 45. 46. XV. 65. 66. XVI. 95.

XVII. 17. 77. XVIII. 7. 20. 93.

Orpheus à Libethriis interfectus

Z. I. 79. amatus à quercu A. XI.

10. XVIII. 62.

Palæphatus A. II. 86. & nomine

præterito IV. 71. VI. 31. 32.

33. 44. 71. VII. 15. XI. 33. 57.

XII. 13. 61. XIII. 8. 19. 46. 73.

XIV. 49. 96. XVI. 10. XVIII. 52.

62. XIX. 64. 85. XXI. 25.

Panætius de officiis A. Præfat.

[Pafes Magus D. VIII. 40. Vat. IV.

17. A. XIX. 27.

Periander bonus Medicus, malus

Poëta A. III. 16. alius Perian-

der ſapiens de quo A. xx. 47.

Phallicum poemā A. xx. 12.

Phalaris D. II. 50. VIII. 65. Vat. IV.

35. A. I. 60. XX. 13. Epistola

ad Athenienſes ibid.

Phanodemus A. VIII. 42. XV. 84.

Pherecrates Z. V. 3. Vat. III. 85. A.

III. 26.

μυρμηκανθράποις Z. IV. 23.

Pherecydes A. xx. 87.

Philarchus Z. VI. 13.

Philemon Vat. II. 93. A. I. 56. 75.

x. 77. XIII. 78. 79. XVI. 50. XVII.

29. XIX. 19.

Ἡρώσιν Z. VI. 25.

Philepsius μεταξύ τῶν δημογορεῶν

μυθῶς λέγων A. XX. 24.

Philistus A. I. 51.

Philochorus Z. V. 75. A. II. 51.

XVIII. 34. XIX. 51. ἐν τρίτῃ περὶ

μαντικῆς A. VII. 48. XVII. 32.

ἐν τετραπόλει XVIII. 77.

Philoxeni Cytherii responſum

Dionysio datum. D. VIII.

54. Vat. IV. 37. A. XIX. 26.

Dithyramborum ſcriptor A.

VII. 70. Ejus drama Cy-

clops Z. V. 45. forte & II. 16.

D. II. 32.

Phocylides V. 55.

[Phryx Phrygii cantus repertor A.

XIII. 27.

Pindarus Z. II. 18. V. 59. VI. 43. D.

VII. 12. A. III. 30. XIV. 88.

ἐν ποίῳ περὶ Ἡρακλέους Z. VI. 49.

ἐν Νεμεονίκαϊς Z. V. 20.

Pittaci Apophthegmata A. III. 92.

XVI. 12. 13. XVIII. 61. XX.

47. 48.

Plato Philosophos Z. I. 59. III. 9. 34.

V. 69. 98. VI. 28. 38. D. II. 9.

VI. 32. Vat. II. 70. III. 72. A. II.

32. 54. III. 19. VII. 48. VIII. 20.

- IX. 78. X. 50. XII. 31. [XIII. 54.] XIV. 84. XVII. 3. XVIII. 40. XIX. 69. 85. XX. 91.
 (Alcibiade) D. I. 37.
 ἐν τῷ περὶ ἀνδρείας (Lachete) A. I. 92.
 Hippias Z. IV. 16.
 Legibus A. IV. 1. sexto A. X. 60.
 Phædone A. IV. 73.
 Phædro Z. I. 49.
 Politia Z. V. 55. XIX. 55. ἐν τῇς πολιτείαις A. XVII. 83.
 Symposio Z. II. 19.
 Theæteto Z. V. 55.
 Academia Platonis A. II. 31.
 Plato Comicus Z. II. 27. VI. 7. Vat. II. 35.
 Κρυφίους Z. II. 31.
 Μενελάω Z. VI. 17.
 Πισίνδρω A. IV. 25.
 Φάονι A. VI. 33.
 Plutarchus A. V. 30. VI. 29. XVIII. 39. ὑμεινὰ ἀποφθέγματα IX. 38.
 Οἱ Ποιηταὶ A. V. 22. 99. ὁ ποιητὴς (Homerus) A. XX. 13.
 τὸ ποιητικόν A. XIV. 57.
 Polemo A. XVIII. 25. in Epist. ad Diophilum Z. V. 13.
 Polyidus Medicus VI. 32.
 Polyzelus ἐν Μασσῶν γοναῖς. Z. VI. 50.
 Praxilla D. V. 12. Sicyonia μελοποιός Z. IV. 21. A. IX. 81.
 Procopius A. XII. 83.
 Prodicus Chius A. XVI. 62.
 Proxenus A. XI. 76.
 Pyrrhichus Cydonius Cretensis, carminis Pyrrhichii inventor. A. xvii. 6.
 Pythagoricorum ænigmata A. xvi. 98.
 Pythagoras A. vii. 72. ix. 99. x. 61. xx. 86. 87.
 Pythermon auctor σχολιῆς carminis Vat. iii. 14.
 Rhadamanti iusjurandum A. xvii. 7. Z. V. 81.
 Ῥαψωδοί Z. V. 99.
 Rufinus citharædus Z. II. 53. Sappho Z. III. 3. Vat. III. 167.
 Sappho Poëtria & altera Lesbia Phaonis amoribus ardens. A. xx. 14.
 Sardanapali Epitaphium Vat. iii. 91.
 Satyrica in Bacchum dramata A. xv. 13.
 Scamon. Vide supra Camon.
 Scolium carmen in pugnam ad Lipsydrium A. viii. 81.
 Simonides Z. V. 85. A. xv. 68. περὶ Αἰτύλλου A. xv. 97. ἐν πεντάθλοις II. 51.
 Sitias. Vide infra Tifias.
 Socrates. Vide Isocrates.
 Socrates δευτέρω κρητικῶν Z. V. 81. leg. Soficrates ἐν β' κρητικῶν, agitur enim de Rhadamanto Cretensium legislatore.
 Socratis Philosophi iusjurandum A. xvii. 7. apophthegma xix. 4. xx. 61.
 Solon A. viii. 14.
 Solonis elegiæ Z. iii. 4. D. ii. 99. A. iv.

- A. IV. 53. ἐν τοῖς ἀξιοσι νόμῳ
 Vat. I. 24.
 dictum ad Crœsum D. VIII. 51.
 ejus nosce te ipsum Vat. I. 37.
 Ζεὺς καὶ ἄνδρες δαίκνυσσι A. IV. 51.
 aliud dictum xvii. 64. 82. xviii.
 27. xx. 47. Σεισάχθια A. xvii.
 32.
 Sophocles Z. II. 14. 65. III. 63. VI. 19.
 D. IV. 75. 82. Vat. II. 49. III. 36.
 IV. 44. A. I. 89. II. 28. III. 28. VI.
 37. 63. VII. 48. 83. IX. 45. X. 23.
 97. XIII. 13. 31. 46 XIV. 10.
 Ἀϊαντι μαστιγοφόρῳ Z. IV. 4.
 Ἀντιγόνη Vat. I. 93.
 Ἀχιλλεὺς Λυκρῶ Z. V. 98.
 Ἀχιλλέως ἐρασαῖς Z. V. 98.
 Ἡλέκτρα A. XII. 42.
 Κωμικοῖς (forte leg. Κωμικοῖς) A.
 xv. 96.
 Σατύροις Z. IV. 80.
 Τρωίλῳ A. XII. 42.
 Sophron Z. II. 17.
 Solibius. Z. I. 54.
 Solocrates ἐν τῇ ἀΚρητικῶν A. VII. 37.
 Confer supra in Socrates.
 Σώκρατες ἐν β' κυνηγετικῶν A. XI. 83.
 Sotades A. VII. 55.
 Staphylus Naucraticus Z. V. 76.
 Stasimus Poëta A. x. 50.
 Stesichorus D. VII. 14. Vat. III. 28.
 ejus sepulchrum A. xv. 67.
 Stesimbrotus A. XIX. 65.
 Jo. Stobæus A. xvi. 28.
 Stratis Z. II. 93. V. 35. Σκώπων τὸν
 Εὐελπίδην A. XIV. 89.
 Sibyllæ Erythrææ oraculum Z. iv.
 Synesius A. XX. 44. (78.
 Lucius Tarrhæus ἐν πρώτῳ παροι-
 μιῶν A. præf.
 Taurus (Philos.) A. II. 98.
 [Telecidis dictum A. xviii. 1.]
 Tellen tibicen Z. I. 45. reliquit
 πάντα χάριν ἔχοντα A. I. 34.
 Tenediorum lex de securi percu-
 tiendis adulteris D. VIII. 58.
 Terpander Z. V. 9. A. XII. 70. XIII.
 27.
 Terpsion Z. IV. 19. A. IX. 68.
 Thaletis nosce te ipsum Vat. I. 37. δει-
 νὸν τὸ στανδεῖν τὸ μέλλον A. VI. 92.
 ἐγγύην φεύγειν VII. 50. μικρὰ
 ἐλαττέμεν τὸν φίλον κακῶς
 μὴ λέγε XIII. 11.
 Theætetus ἐν τῷ περὶ παροιμίας A.
 xv. 13. Theæteti Epigramma
 A. XIX. 77.
 οἱ τὰ Θηβαῖκα γεγραφότες A. xviii.
 Theano A. xviii. 39. (42.
 Theocritus A. IX. 57. X. 15. xviii.
 71. xx. 8.
 Theophrastus A. XIII. 38.
 ἐν τῷ περὶ νόμων Z. IV. 36. ἴσθρῃ ἐν
 τοῖς πρώτοις καιροῖς IV. 31. ἐν τῷ
 περὶ παροιμιῶν IV. 51. VI. 36.
 Theopompus (Historicus) ἐν ἡ A.
 III. 4. ἐν γ' Φιλιππων A. VI.
 74. ἐν ιγ' VII. 37.
 Theopompus Z. VI. 33. Vat. III. 97.
 XII. 25. καπηλίσιν Z. IV. 44.
 Thespides A. I. 53.
 Thesalus Machinarum repertor
 A. X. 17.
 Thraces Dianam vocant Βένδειαν A.
 VI. 44.
 Thucydides Z. IV. 94. Vat. III. 4.
 A. III.

- A. III. 29. XI. 80. XV II. 24. ἐν μύθος Τεργινώδης de Alceſtide A. II. 72.
 ὀγδὲν A. VIII. 20.
 Tiberii Imp. dictum A. XIX. 18.
 Timæus Z. I. 3 I. IV. 79. V. 85.
 Tiresias Z. VI. 15.
 Tifias Z. VI. 82. male Sitias dicitur A. X. 64.
 Topſius Philoſ. Z. V. 54. (an Terpſion?)
 ὁ Τεργινώδης A. II. 58. III. 86. X. 57.
 Tragicis & Comicis eximiis chorus datus A. XX. 79.
 Xenarchus Sophronis F. Z. V. 83. A. XVII. 15.
 [Xenocratis caſeus A. XVIII. 88.
 Xenophon A. X. 77. [XIV. 46.] ἐν πρώτῳ Κυροπαδείας A. XIII. 44.
 Zaleucus Locrenſium legiſlator ſeveriſſimus Z. IV. 10. D. IV. 94. A. VIII. 14 IX. 50.
 Zenonis (Citiei) continentia A. IX. 55.
 Zeno Myndius Z. II. 30.

XII. Notitia Scriptorum recentiorum, qui Proverbia collegerunt atque interpretati ſunt.

- Jo. Ægidii Nuceriensis proverbialia Gallica latinis verſibus reddita. Paris. 1519. 4. apud Badium Aſcenſium.
 Joannes Agricola proverbialia 300. Germanica collegit, illustravitque, Iſlebiæ 1530. 8. Deinde numerus auctus eſt ad 750. tot enim occurrunt in editione quæ lucem vidit Witeb. 1592. 8. Jam autem nescio quo collectore prodierant Francof. 1555. 8. Sprüche wörter ſchöne weiſe kluge Reden = Von alten und jetzigem im Brauch gehabt und beſchrieben/ in ehliche tauſend zuſammen gebracht.
 Alexander Alexandrius (ab Alexandro) libro V. genialium dierum c. 15. paroemias nonnullas congeſſit, illustratus etiam ab Andrea Tiraquello in ſuis ad Alexandrum notis.
 Faustus Andrelinus Foroliviensis Epistolæ novem proverbialia ſive ex meris compositas proverbialia ſcripſit Colon. 1509. Helmſt. 1662. & Hamb. 1700. 12.
 Hadr. Barlandus confecit epitomen chiliadum Eraſmi Colon. 1524. 8. Idem verſus proverbialia è Virgilio collegit, quod factum & ab Hieronymo Clocio, Val. Rotmaro &c.
 Henr. Bebelius.
 Les premiers Eſſays des proverbes (147.) & autres queſtions curieufes propoſez & expoſez en forme de dialogue par Fleury de Beſlingen, à la Haye 1653. 12. 1656. 8vo.

- Jo. Antonius Berlucius* edidit adagia selecta Græca & latina sub titulis magna cura dispositis Genev. 1632. 8. Vide *Morhofium* I. polyhist. p. 253.
- Eduardus Bernhardus*. Vide infra in *Pocockio*.
- Jo. Boni* Proverbia Gallica memorat *Verdierius* Bibl. Gallica p. 655. & *Jo. Antonii Bayfi* p. 640.
- Carolus Bovillus* proverbia & sententias cum Gallica versione & commentario latino dedit Paris. 1531. 8. 1557. 8.
- Jo. Alexander Brassicanus* proverbia post *Erasmum* scripsit sive symmicta proverbiorum edita Paris. 1530. apud *Wechelum*, & postea *Erasmii* chiliadibus in locos communes digestis adjuncta. Vide quæ ad *Brassicicum* *Erasmus* lib. XXVI. Epist. 63.
- Samuel Brun* Belgica adagia collegit, metrica præcipue.
- Thomasius Buoni* proverbia Italica Venet. 1604. & 1606. in 8. duobus Voluminibus.
- Jo. Buxtorffius* filius in florilegio suo Hebraico præter sententias, apophthegmata & similitudines, etiam proverbia illius gentis exhibet Hebraice & latine Basil. 1648. 8.
- Guil. Cambdenus* in libello postumo (*Mr. Cambdens remains*, sive reliquæ inscripto) Anglica quædam proverbia persequitur.
- Angelus Caninius* c. 9. de locis Hebraicis pauca quædam proverbia exponit Hebraica.
- Christophorus Cartwrightus* lib. V. mellificii Hebraici c. 12. adagia quædam Hebraica colligit.
- Isaacus Casaubonus* librum de proverbiiis promittit in commentario ad *Athenæum* p. 10. & in *Epistolis* suis non uno in loco.
- Gilbertus Cognatus*. Vide supra §. 3. in *Zenobio*.
- Aloysius Cynthius* de origine vulgariū (*Italicorum*) proverbiorum Venet. 1526.
- Martinus Delrio* *Jesu* socius Adagia sacra Veteris Testamenti collegit & diligenti studio exposuit post *Drusium*, *Zehnerum*que. Prima editio lucem vidit A. 1602. altera 1614. Lugduni in 4to duobus voluminibus. Fallitur *Morhofius* ὁ μακαρίτης, qui lib. I. *Polyhist.* p. 255. adagia illa è *Patribus* excerptisse *Delrionem* ait.
- Tho. Draxe* in *Bibliotheca* sua *Scholastica* Lond. 1616. 8. latina, græca, gallica adagia & versus *Gnomicos* ac proverbiales sub titulis apte disposuit.

Jo. Drusius edidit proverbiorum Hebraicorum è Salomone præsertim ac Siracide collectas classes duas, cum notis. Franequ. 1590. 4. Recusus est liber hic perutilis, ad calcem Apparatus sacri Waltoniani separatim prælis iterum commissi Tiguri in folio. Habetur præterea in tomo postremo Criticorum sacrorum qui in Angliaprimum editi deinde in Belgio & Germania iterum prodierunt. Eidem Drusio debemus Apophthegmata Hebræorum atq; Arabum latine reddita cum scholiis. Franeq. 1591. 40.

Mr. le Duc. proverbes en rimes ou rimes en proverbes Paris. 1665. 12.

Desiderius Erasmus summa cum laude in hoc genere scribendi versatus, in prima * editione Anni 1500. Paris. apud Jo. Philippum Germanum adagia fere octingenta exhibet, quibus in editione Anni 1506. accedunt proverbia plus minus viginti. In editione Aldina Anni 1508. fol. jam congeruntur Chiliades tres, totidemque Centuriæ. Exstat & editio Argentoratensis A. 1517. Luculentissima & emendatissima editio est Frobeniana complexa numerum adagiorum 4151. Hæc recusa deinde sunt inter Erasmi opera tomo secundo Basileæ A. 1540. fol. Et cum Henrici Stephani annotationibus ad quædam loca 1558. 1571. fol. Denique mutato auctoris ordine & digesta in locos communes, additis proverbiiis aliorum Adriani Junii, Jo. Alex. Brassicani, Jo. Ulpii, Gilb. Cognati, Cœlii Rhodigini, Polydori Virgilii, Petri Gothofredi, Caroli Bovilli, Adriani Turnebi &c. Hanoviæ 1599. 1617. & 1643. fol. In hac editione duo potissimū reprehendi possunt. Primum quod parum emendata est, deinde, quod ordine Erasmi turbato sæpius verba prima adagii non possunt intelligi, quæ ad proxime præcedens respiciebant, quod hac in editione procul est rejectum. v. g. pag. 7. in proverbio *extra calcem*. *Idem libro 21.* præcesserat in Erasmo Ammianus, qui hoc ipso loco intelligitur. Sed in præsentibus editionibus præcedit locus Horatii. Epitomen Chiliadum (à quo opere Erasmus subinde *Chiliastam* vocat præstantissimus Schottus) concinnatam ab Hadriano Barlando jam supra memoravi. Vide etiam, si placet, quæ paulo post in Manutio, & Erasmo ipsum in proverbio *Herculei labores*. In nova editione luculenta Operum Erasmi Lugd. Bat. 1706. quam Joanni Clerico Viro doctissimo debent studiosi, Adagia Erasmi recusa sunt Tomo secundo, subjectis in calce paginarum Hen-

* Confer A. Chevillierium de origine Typographiæ Paris. p. 254.

Henrici Stephani & Pauli Leopardi quibusdam, & nonnullis ipsius Clerici animadversionibus.

Claudius Espenceus edidit similitum & adagiorum è Jo. Chrysoftomo Centurias IV. Paris. 1569. 8.

Tho. Erpenius Centurias binas proverbiorum Arabicorum ab Anonymo quodam (ita titulus habet) Arabe collectas vulgavit cum versione & notis Josephi Scaligeri, suisque. Lugd. Bat. 1614. 4. & 1623. 8. Collectorem horum proverbiorum *Abi Ilbeid* vocat Gilbertus Gaulminus p. 360. notis ad lib. de morte Moyfis. Non prætereunda etiam hæc Cornelii à Lapide ad Ecclesiasticum p. 40. *Citabo & centurias binas proverbiorum Arabicorum, Arabice editas cum translatione latina. Exstant eadem Syriace in codice MS. (ut oculis meis conspexi) collegii Maronitarum Romæ, collecta à Gregorio Monacho Syro ante 400. fere annos, qui nonnulla ex iis à Pythagora accepta affirmat. Pythagoras enim peregrinatus est per Ægyptum & Syriam, ac proverbia hæc plane similia sunt symbolis Pythagoræ. Porro verisimile est illa, uti & plurima alia Arabes accepisse à Syris. Syrorum enim libri per plures versi sunt in idioma Arabicum, pauci vero in Syriacum Arabici. Quare proverbia hæc Syriaca aut Pythagorica sunt potius quam Arabica.*

Eucharius Eyrinus in copia proverbiorum aliquot centurias adagiorum Germanicorum collegit & illustravit, addita explicatione rhythmica Lips. 1603. 8. tribus tomis.

Joannes Fischart.

Jo. Floridi proverbia Italica recusa in florilegio Gruteri.

Sebastianus Francke Adagia Germanica cum expositione sua edidit. Francof. 1541. 4.

Andrea Friderici cornu copię Sapientiæ h. e. spicilegium memorabilium è probatissimis veteribus & recentioribus auctoribus sententiarum & adagiorum secundum ordinem Alphabeti Lips. 1685. 12.

Jo. Fungeri nova proverbiorum farrago ex optimis auctoribus Lugd. Bat. 1585. 8vo.

Antonius Fureterius in dictionario suo majore Gallico, quod novis & egregiis accessionibus locupletatum in Belgio atque inde Trivultii prodiit, proverbia Gallica diligenter explicat.

Andr. Gartnerii dicteria proverbialia rhythmis expressa. Francof. 1591. 8. Ejusdem thesaurus adagiorum Gallico-latinorum Francof. 1602. 12.

Guil. Gentius Noviomagus adagia quinquaginta è jure civili collegit, quæ cum Chiliadibus Erasmi prodierunt Paris. 1571. fol. & Antverpiæ

cum Gifelinianis. Nonnulla proverbia Veteribus Jctis usurpata refert etiam *Scipio Gentilis* lib. 1. parergon. c. 20.

Herm. Germbergius Proverbiorum Centurias XV. edidit Basileæ 1583. 8.

Jac. Gerschovius centuriam proverbiorum Arabicorum ab Erpenio editorum distichis latinis est complexus. Gryphisvaldiæ 1635. 8.

Philippi Gesneri thesaurus adagiorum Gallicolatinorum. Francof. 1612. 12.

Victor Gifelinus è Turnebi, Mureti, Canteri & Hartungi scriptis Adagia collegit Antvverp. apud Plantin. 1574. 8.

Petrus Gothofredus. Vide supra in Erasmo.

Janus Gruterus in florilegio Ethico politico Francof. 1611. 8. tribus Voluminibus exhibet præter sententias notis illustratas Proverbia quam plurima Alphabetico ordine digesta, Anglica, Belgica ex *Henr. Laur. Spigelio*, Gallica è *Solone Vogæo*, *Gabr. Meurerio*, *Jo. Ægidio Nucerino*: Germanica è *Seb. Franckio*, Hispanica è *Cæsare Oudino*. Italica denique è *Jo. Florido*, *Orlando Pescetti* &c.

Georgius Philippus Harsdorferus integram Comœdiam Germanicam è proverbiiis contexuit parte 2. libri, quem inscripsit *Gespräch-Spiel*. Ejus exemplum ab Italo, nescio quo, sumfisse observat *Morhofius*.

Jo. Heckenauerus A. 1700. 8. Ulmæ edidit proverbia MCCCXL. Gallica cum respondentibus totidem Italicis & Germanicis.

Georg. Henischius in thesauro linguæ Germanicæ sive lexico, sed quod usque ad litteram H. tantum absolvit, adagia quoque illius linguæ diligenter retulit.

Jo. Heywood Anglica proverbia 300. illustravit totidem Epigrammatis.

Jo. Nic. Hertius Academia Giessensis decus singulare tomo tertio Opusculorum suorum Juridico Historicorum subjecit libros tres parœmiarum juris Germanicarum à se illustratarum, Francof. 1700. 4. Confer. *Observatt. Hallens. T. 4. Obs. XI. 22.*

Jacobus Howellus Parœmiographiam Anglicam edidit.

Constantinus Huygenius Adagia quædam Hispanica rhythmis Belgicis expressit, quæ inter Poëmata ejus vernacula perquam elegantia leguntur.

Adrianus Junius novem Centurias adagiorum edidit & illustravit, quæ lucem viderunt Basil. 1588. 8. è Frobeniana officina, deinde Erasmi Chiliadibus in locos communes digestis adjunctæ sunt, ut supra in Erasmo dixi.

Athanasius Kircherus Adagia quædam atque symbola Ægyptiorum congestit. T. II. Oedipi p. 166. seq.

Josephus Langius Adagia & alias sententias proverbiales sub titulis locorum communium digestas edidit Argent. 1596. 8.

Jo. Langston in Poëseos Græcæ medulla Lond. 1679. 8. Alphabeti ordine collegit versus græcos proverbiales & gnomicos.

Christoph. Lehmannus in florilegio Politico A. 1643. 12. edito Germanica adagia inter alia exhibet.

Petrus Mallara sive *Juan de Mallara* Hispalensis. Vide infra in Pintiano.

Adagia quæcunque ad illam diem exierunt, *Pauli Manutii* studio (ut habet titulus) à mendis vindicata, sublatis falsis interpretationibus, & nonnullis, quæ parum ad rem faciebant. Florent. 1575. fol. Venet. 1578. & 1609. 4. Hunc laborem Concilii Tridentini auctoritate Manutio injunctum *Gregorius XIII* Pontifex ita probavit, ut reliquas adagiorum editiones prohiberet ac condemnaret. Quanquam dubitant eruditi, an Manutius vir longe doctissimus, sub cujus nomine editum est, revera manum operi admoverit. Quinimo hoc diserte negari video ab elegantissimo *Mureto*, quem vide sis lib. 12. Var. lect. c. 16. *Barthol. Keckermannus* in præcognitis Logicis p. 157. Illud, inquit, est memorabile, quod in *Erasmi* adagiis tentatum fuit non ita pridem. Namque hoc incomparabile opus cum *Erasmus* inviderent Itali, alibi recuderunt, sub alieno nomine. Similiter *Erasmi* Apophthegmata quoque deleti ipsius nomine edita sunt hoc titulo Venet. 1590. & Colon. 1666. 12. Apophthegmatum ex optimis utriusque linguæ scriptoribus libri VIII. *Pauli Manutii* studio & industria, doctissimorum Theologorum consilio atque ope ab omnibus mendis vindicati, quæ pium & veritatis Catholicæ lectorem poterant offendere. Et hæc quoque editio facta est Pontifice Maximo approbante, ut in præfat. testatur idem Manutius.

Jacobi Meieri Hortulus Adagiorum Basil. 1677. 12.

CXXXIII. impia obscæna & improba proverbia Germanica confutata per nescio quem, latentem sub nomine *Ernesti Meisneri*, Jenæ 1705. 8.

Gabriel Meurerius Gallica proverbia collegit recusa in florilegio *Gruteri*.

Ægidius Menagius Italica proverbia colligere & illustrare cum *Panciatio* constituerat. Vide ejus Miscellanea Italice edita p. 199. seq. editionis secundæ.

Proverbios de Don *Inigo Lopez de Mendoza* de Santillana Antvverp. 1594. 12.

Hieron. Megiserus edidit sub titulis digestas paræmias πολυγλώττης.

Jo. Mercerus Hebraice cum versione sua edidit libellum proverbiorum auctore K. Haj Gaon, cui titulus è Proverb. Salomonis 1. 3. לְכָשֶׁת מוֹסֵר erudito intellectus Paris. 1561. 8.

Angelus Monosinius in flore Italicæ linguæ Venet. 1604. 4. tres chiliades adagiorum Italicorum recenset genti illi propriorum, tum plus mille proverbia itidem Italica, quæ confert cum Græcis & latinis Confer. Morhofii Polyhist. l. 1. p. 256.

Melchior Neipius Bredanus adagia aliquot congeffit post *Erasum Juniumque*. Prodierunt cum *Erasmi Chiliadibus* Paris. 1571. fol. & cum *Giselinianis Antvverpiæ* apud *Plantinum*.

Aloysius Novarinus Adagia è priscis Ecclesiæ doctoribus collecta digessit & illustravit duobus in folio Voluminibus. Lugduni 1637. & Veronæ 1651.

Ferdinandus Nunnesius; vide infra *Pintianus*.

Jo. Olorinus Variscus.

Cæsar Oudinus Hispanica collegit proverbia, quæ in florilegio suo recudi curavit *Gruterus*.

Panciatici. Vide supra in *Menagio*.

Orlandus Pesceti sive *Pisetti* Proverbia *Hetrusca* ordine litterarum collegit ediditque Veronæ 1603. 8. Venet. 1579. 12.

Fridericus Petri in libro, cui titulus: der Deutschen Weißheit Hamb. 1605. collectionem exhibet proverbiorum Germanicorum locupletissimam.

Ferdinandus Nonius sive *Nunnesius Pintianus* Hispanica collegit proverbia. Addidit *Joannes de Mallara* proverbiorum Hispanicorum Centurias decem sub titulo Philosophiæ vulgaris, & subjecta proluxa proverbiorum explanatione A. 1621. 4.

Theodorus Petrus post *Jonam Prophetam* Æthiopice & latine vulgatum Lugd. Bat. 1660. vulgavit proverbia quædam Æthiopica. Plura *Jobus Ludolfus* commentar. ad Hist. Æthiop. IV. 2. p. 560. seq.

Jo. Plantavitius Hebraicas sententias adagiaque.

Eduardus Pocokius admodum juvenis Chiliades sex proverbiorum Arabicorum verterat latine jam Anno 1635. quas nec dum vidisse lucem merito dolet *Rev. Hochsteterus* in Orat. inaugurali. *Thomas* quoque *Smithus* in vita *Eduardi Bernhardi* p. 68. inter hujus Viri præ-

præstantissimi inedita memorat. Proverbiorum Arabicorum partim à D. Pocockio partim ab Ed. Bernhardo latine versorum Collectiones. Pauca quædam Proverbia Ali Imperatoris Muslimici & carmen Tograi edidit idem Pocokius Lugd. Bat. 1629. 8.

Exstat inter Anglos, inquit Morhofius I. Polyhist. pag. 257. cujusdam Powellii dictionarium Anglico Italico-Gallicum in fol. adjiciuntur illi dictionario proverbia Anglica, Gallica & Italica non exigua cura congesta. Eorum peritiam ut ostendat auctor, Epistolas aliquas & oratiunculas ex meris proverbiiis in tribus his linguis concinnavit.

Joannus Rajus vir sagaci Naturæ inquisitione celebratissimus sub litteris I. R. latens Cantabrigiæ A. 1672. & 1678. 8. vulgavit uberrimam collectionem proverbiorum, præcipue Anglicorum, phrasiumque, similium & phrasium proverbialium ordine Alphabetico.

Cælius Rhodiginus eodem, quo Erasmus, tempore parcæmiarum libros edere molitus est, sed ab illo præventum se videns antiquas lectiones concinnavit ediditque & in his nonnullos etiam adagiones nova perfudit luce. Vide Cœlii Epistolam ad Erasmum post Gudianas p. 117. 118. & Clariss. Bælii Dictionarium in Erasmo nota (CC)

Joannes Soropan de Rieros scripsit librum laudatum Morhofio I. Polyhist. p. 257. de usu Medico proverbiorum Hispanicorum. Titulus est: *Medicina Espannola contenida en proverbios vulgares en nostra lengua.*

Valentinus Rotmarus è Virgilio excerpfit centurias quinque & decurias tres versuum proverbialium Ingolstad. 1570. 8. Confer quæ de versibus proverbialibus ac sententiis ex Homero selectis dixi supra lib. II. c. 6. §. 8. & 9.

Joannes Sartorius Amstelodamensis Adagiorum Chiliades tres Belgico edidit sermone Antvverp. 1516. 8. & ex recensione Cornelii Schrevelii Lugd. Bat. 1656. 8.

Josephus Scaliger Collectionem græcorum proverbiorum *ἐμπερισταμένη* composuit, de qua supra §. 8. & proverbia quædam Arabica latine transtulit, ut dixi paulo ante in Erpenio.

Andreas Schottus præter editionem luculentam proverbiorum græcorum, de qua supra §. 3. seq. vulgavit Adagia sacra Novi Testamenti à se illustrata Antvverp. 1629. 4.

Justus Georgius Schottelius in opere egregio de lingua Germanica (Brunsvigæ 1663. 4.) præcipua proverbia vernacula collegit pag. 1112. usque ad 1146.

Joannis Georgii Seiboldi adagia latino-germanica, in quibus multa lutulenta ac plebeja observat Morhofius lib. I. polyhist. p. 259.

Joannes Servilius, Gviertenus Gelder, Belgica collegit proverbialia.

Henricus Laurentius Spigelius itidem Belgica proverbialia congeffit in Jani Gruteri florilegio recufa.

Henricus Stephanus præter notas in Erasmi Chiliades, de quibus fupra in Erasmo, edidit proverbialia Epigrammatica five Epigrammata proverbialia.

Eberhardus Tappius Adagia latina DCC contulit cum totidem Germanicis.

Andreas Tſcherningius Prof. Poëſeos in Acad. Rostoch. Proverbialia Arabica ex Erpenii editione in Germanicam linguam converſit, ſcholiis quibusdam adjectis.

Julius Varinus in Schola vulgi Italice edita, adagiones illius gentis perſequitur, diſpoſita ſecundum actiones humanas. Vide de illo libello, ſi placet, Morhofium 1. Polyhiſt. p. 256. Editus eſt Veronæ. 1642. 12.

Polydorus Virgilius eodem, quo Erasmus, tempore adagia congeffit ediditque A. 1500. Sed ſed ſubſiſtunt intra numerum ducentefimum, & tribus vulgata ſunt menſibus poſt primam Erasmi editionem. Vide Erasmi Epift. XVII. 3. & XXVI. 63.

Joannes Ulpius, Friſius, proverbiorum farraginem congeffit poſt Erasmus, cujus Chiliadibus juncta prodiit Paris. 1574. fol.

Solon Vogæus Gallica proverbialia collegit quæ recufa ſunt in florilegio Gruteri.

Joannes Vorſtius Adagia Novi Teſtamenti illuſtravit, Coloniae Brandenburgicæ 1669. 4. edita, & ſæpius alibi, etiam cura Viri Cl. Thomæ Crenii in Belgio recufa.

Bonaventura Vulcanius Græcos proverbiorum ſcriptores junctim edere inſtituit. Vide Epiftolas editas à Gabbema p. 714.

Levinus Warnerus edidit Centuriam proverbiorum Perſicorum Lug. Bat. 1644. 4.

Joannes Leonhardus Weidnerus. in additionibus ad Zinckgræfium.

Paulus Wincklerus Conſiliarius Brandenburgicus edidit Chiliades tres ſententiarum Germanicarum adagialium, ſub titulo gute Gedancken Gorlitzii 1685. 12.

Tacitus Nic. Zegerus Bruxellensis proverbialia latina & Belgica edidit Antverpiæ excuſa.

Joachimus Zehnerus adagiorum ſacrorum five Biblicorum collegit Centurias quinque, & è ſacris profanisq; ſcriptoribus illuſtravit. Lipſiæ 1601. 4. Ejusdem ſimilitudines Biblicæ ibid. 1603. 4.

Jul. Wilhelm Zinckgræfius in Apophthegmatis Germanicè ſæpius excuſis.

CAPUT X.

DE DIONE CHRYSOSTOMO

& altero juniore DIONE CASSIO.

Dionis Chrysostomi ætas & Vita. 1. Oratines & dissertationes quæ exstant LXXX. earumque argumenta. 2. Editiones. 3. Scripta deperdita. 4. Ætas & vita Dionis Cassii. 5. Causa & ratio scribendæ Romanæ Historiæ. 6. Quantum è libris LXXX. ad nos pervenerit. 7. Epitome librorum XLV. posteriorum composita à Joanne Xiphilino. 8. Zonaras Dionem in Annalibus suis secutus. 9. Excerpta è Dione à Theodosio quodam. 10. Alia fragmenta Dionis quæ exstant. 11. Scripta alia. 12. Editiones & interpretes Dionis. 13. Xiphilini. 14. Obiter de Vita Alexandri Severi quæ Anglice prodiit confecta à Thoma Elyoto, tanquam ex Græco Encolpii conversa. 15. Alii Diones. 16.

II.

DIO a) Pasicratis F. à patria Prusa Bithyniæ urbe *Prusæus*, à Patrono suo Coccejo Nerva *Coccejanus* b) ob eloquentiam *Chrysostomus* † appellatus, gracili corpore c) parva statura, magno ingenio animoque præditus, è Sophista Philosophus d) tandem evasit, Apollonii * Tyanei & Euphratis Tyrii familiaris, temporibus Neronis ** & Vespasiani, cumque prius levia quædam argumenta e) declamatorio ac luxurioso stylo tractasset, & non in Homerum f) solum sed in Philosophos etiam

Qq

a) Photius cod. 209. De avo qui Romanam civitatem ab Imp. fueras adeptus, vide Dionem. Orat. XLI. p. 500.

b) Idem enim hic mihi videtur cum Dione Coccejano quem laudat Plinius X. 35. Epist. et si Tillemontius & alii viri docti distinguunt.

† Eunapius proæmio. Καὶ Δίων ὁ ἐκ Βιθυνίας, ὃν ἐπεκάλουν χρυσόστομον. Ita & Synesius, Photius &c.

c) Photius Cod. 209. Suid. in Δίων, Dio ipse diff. VII. p. 100. XIX. p. 260.

d) Synesius in Dione p. 36.

* Philostrat. I. de Sophist. p. 492. & Philostratus alter V. 10. de Vita Apollonii.

** Dio ipse XXI. p. 270. XXXI. p. 344. 355.

e) Hujusmodi sunt laudes Comæ, Psittaci & Culicis, Memnon, Tempe, Troicus &c.

f) Orat. XI. de Illo non capto & XII. p. 212. 213.

etiam g) Socratem, Zenonem, Musonium & alios strinxisset stylum, postea Sophistis quos passim reprehendit invisus ** neque colligens discipulos (quanquam Favorinum & Polemonem Dionis discipulos fuisse docet Philostratus I. de Sophist. p. 494. & 496. II. p. 538.) civile ac Philosophicum dicendi genus magis probavit, atque inprimis ad mores secundum præcepta Stoicæ sectæ formandos suadendosque perspicuo facili & amœno sermone totum se composuit, licet in verba Stoicorum h) jurasse minus videtur, quam naturam ipsam & rectam rationem in consilium adhibuisse. Cum ex ephebis excessisset, Ægyptum i) & varias regiones eruditionis causa adiit. Reversus, ob libertatem loquendi & quod assentari minus nosset k) tum propter amicitiam viri honesti à Domitiano interempti l) de vita fere periclitatus circa A. C. XCIV. oraculo consulto † exsulavit, nullos secum libros m) habens quam Platonis Phædonem & Demosthenis Orat. de falsa legatione. Ad ultimos usque Imperii Rom. fines processisse patet quod profectio- nis suæ ad Getas, Mysos n) & Thracas *** meminit. Interfecto Do- mitiano milites tumultuantes compescuit gravi sermone. Ab eo tem- pore revocatus à Nerva, apud ipsum ac deinceps apud Trajanum inpri- mis gratosus fuit, ita ut eodem cum Imperatore aureo curru vectum re- ferant Philostratus, Photius o) ac Svidas. Quamdiu vixerit non con- stat, senium attigisse se ipse testatur non uno in loco p) Magistratum quoque gessit in patria, & liberos habuit minime degeneres, ut constat ex Oratione XL. & XLI. p. 486. & 500.

Phi-

g) Synesius in Dione p. 37. & 38. ubi memorat ejus Orationem perditam contra Muso- nium, & alteram contra Philosophos, cujus iterum mentio p. 40. ubi Synesius testa- tur in nulla Dionis Oratione *ρητορείαν ἐπαφροδιτωτέραν* observatum fuisse.

** Dio Orat. XII. p. 197. *ἀλλ' ἔκ οὗτα ὅπως εἰδὲς με ἀναλαμβάνει τῶν σοφιστῶν, καὶ ἡδονταὶ ὁρῶντες* - - *Ὅμως δὲ προλέγω ὑμῖν ὅτι ἐσπεδάκατε ἀνδρὲς ἀκῆσαι το- σῆτον πλῆθος ὄντες, ἔτε καλῶ τὸ εἶδός, ἔτε ἰσχυρῶς, τῇ τε ἡλικίᾳ παρηκμα- κότῃ ἤδη, μαθητὴν δὲ εἰδέναι ἔχοντες.* adde XIX. p. 260. Ceterum XXII. p. 276. negat se Rhetoricam reprehendere aut bonos Rhetoras, sed tantum malos & simu- latores.

h) Synesius ibid.

i) Dio Orat. XI. p. 161.

k) Orat. III. de regno p. 38.

l) Orat. XIII. de exilio p. 219. † id. p. 221.

m) Philostratus I. de Sophist. p. 492.

n) Orat. XII. p. 198. XXXVI. p. 437. Confer Γετῖκᾶ ejusdem laudatā Philostrato.

*** Orat. XIV. p. 233.

o) Photius Cod. 209. & Svid. in Δίων narrant eum quoque leonina indutum incessisse.

p) Dio Orat. XII. p. 197. 199, XL. p. 491.

Philostratus eloquentiam Dionis laudaturus ait illum fuisse quoddam veluti ἀμαλθείας κέρως & λόγος, καὶ γὰρ καὶ ἡ παιδεία & αἰδρός οἷα κατατέλλεται καὶ τὰς μὴ πρὸς Ἑλλήνων ἀκροβυνίας. Idem alibi observat Hippodromum q) & cuius scripta adhuc supersunt Aelianum r) Dionis dictionem fuisse imitatos.

II Exstant ejus λόγοι sive Διατριβαὶ octoginta, eadem quas Photius Cod. 209. (licet alio quo hodie ordine) legit. Inveniuntur sane in his quædam μελέται ῥητορικαί, sed pleræque sunt dissertationes sive tractationes breves argumenti Moralis, Politici ac Philosophici, tum Philologici quoque sive mixti, non orationes sive declamationes. Eas singulas ordine hic à me recensitas habes, addito numero duplici, è quibus major ordinem editionum, minor Photii respicit.

I. II. III. IV. (1. 2. 3. 4.) Περὶ βασιλείας sive λόγοι βασιλικοί. *Dissertationes quatuor de regno sive de virtutibus Regiis ad Trajanum Imp. quem alloquitur diff. 3. pag. 36. ὡς γενναῖε ἀντοκράτωρ & videntur scriptæ non diu post reditum ab exilio, unde adhuc ἀλήτῳ, Dio se appellat diff. I. p. 3. & p. 10. ὡς γὰρ ἔτυχον ἐν τῇ φυγῇ &c.* Oratio quarta clauditur elegantibus ac disertis characterismis genii avari, voluptatibus dediti atque ambitiosi.

V. (5.) Λιβυκὸς μῦθος Fabula Libyca qualem Alexandro Magno * narratam à Diogene Cynico dixerat Oratione IV. p. 71. ubi male interpretres: *fabulam illam in posterioribus recitabo.* Nam in Græco est: *consolantes ac benigne tractantes, illis fabulam deinde recitant.* De Libycis μύθοις dixi nonnulla lib. II. cap. IX. §. 6. Hanc Libycam fabulam cum quatuor dissertationibus de regno Græcè cum paucis notis suis excudendam dedit Jo. Caselius Rostoch. 1584. 8.

VI. (6.) Διογένης ἡ περὶ Τυραννίδος Diogenes sive de Tyrannide. Continet Diogenis Cynici varia dicta & facta quibus hominum plerorumq; Tyrannorum præsertim (p. 93. seq.) vitam naturæ contrariam & difficilem sollicitamque reprehendit.

VII. (13.) Εὐβοϊκὸς ἡ Κυνηγός, Orditur à Venatoris pauperis & agricolæ ad cava Eubœæ (quo appulsum se scribit vel fingit Dio) narratione de vita sua tenui ac simplici, nuptiisque filii, sed non minus felici &

Qq 2

hone.

q) Philostr. de Sophist. p. 615.

r) id. p. 619.

* Eandem hanc esse cum illa cuius Orat. IV. de regno mentio est, male videtur negare Casaubonus, nam utrinque de voluptate sub specie mulieris se offerente agitur. Itaque & Photis observat hanc Libycam fabulam Orationibus de regno annexi & cum illis coherere.

honestā atque hospitali vita in deserta ac montana regione, quam opulentissimorum in urbibus & satraparum ac regum. Deinde p. 120. seq. subjungit de opificiis, qualia colenda sint in urbe ad vitam facile & honeste ducendam. Adversus publicas & venales Græcorum libidines invehitur p. 126. seq. ineptum non minus quam detestandum illud σωφροσύνης φάρμακον esse testatur.

VIII. (7.) Διογένης ἡ περὶ δρετῆς. De virtute sermones, dicti in Isthmiis à Diogene Cynico Corinthi.

IX. (8.) Διογένης, ἡ παρθενικός. Ejusdem argumenti.

X. (9.) Διογένης ἡ περὶ οἰκετῶν Diogenis sermones cum homine sollicito quod servus ei aufugisset, & oraculum consulturo. Svadet autem ut discat prius se ipsum nosse antequam oraculum adeat, neque enim alioqui illo recte usurum esse. Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμά σε μηδὲν δεήσασθαι μαντείας, νῦν ἔχοντα.

XI. (10.) Τρωικός, ὑπὲρ Ἰλίου μὴ αἰλῶνα. De Ilío non capto declamatio peringeniosa, dicta veluti ad Ilienses ad eximendum inveteratum errorem ex Homeri haustum fabulis, quem ex ipso Homero falsi conatur convincere & p. 161. seq. provocat ad Ægyptii cujusdam sacerdotis Onuphitensis testimonium hæc & multa alia Græcorum deridentis, totamque rem è commentariis Ægyptiorum & antiquis σήλαις aliter longe enarrantis. Ante exilium hæc declamatio à Dione scripta videtur Casaubono. Laudatur à Synesio p. 41. Eustathio ad Iliad. δ. p. 350. Separatim edita est cum versione Laur. Rhodamanni ad calcem Quinti Smyrnæi. Hanov. 1604. 8. Nuper etiam Melchisedecho suo subjunxit Henricus Hulsius, Lugd. Bat. 1706. 8. De G. Henrici Ursini V. C. Oratione contraria, & de Godofr. Kirbachi dissertatione quam Dioni opposuit, dixi lib. 2. c. 7. §. 10.

XII. (11.) Ολυμπικός, Oratio insignis dicta in Olympiis περὶ τῆς πρώτης ἔθελ' ἐννοίας. Post longius exordium quo se præ Sophistis εἰρωνικῶς deprimat & cum ulula festive confert ad quam convolant aviculæ, incipit pag. 199. seq. dicere de DEO & ejus sensu à natura homini insito omniumque gentium consensu, poëtarum, legislatorum, * Philosophorum

* Philosophum p. 207. vocat προφήτην καὶ ἐξηγητὴν τῆς ἀθανάτης φύσεως : Et p. 228. quo magis pii futuri sint homines eo minus adhibitueros esse thuris & sacrificiorum. ὁσω γὰρ ἂν εὐσεβεσσεροι καὶ ὁσιώτεροι γένηθε, τοσάτω ἐλάττων ἔσαι παρ' ὑμῖν ὁ λιθωνώτης καὶ τὰ θυμιάματα καὶ τὰ σεφανώματα, καὶ θύσετε ἐλάττω θυσίας &c.

phorum & artificum quo imagines Deorum effinxere, rem à primis repetens mortalibus, quos docet ab initio statim fuisse πανταχόθεν ἐμπιμπλαμένους τῆς θείας φύσεως. pag. 201. & spectaculo atque usu hujus universi velut mysteriis rerum divinum initiatos. Pag. 204. Epicureos perstringit Deum in inter mundia ablegantem. Pag. 209. sq. elegans est apostrophe ad Phidiam qui perelegantem sane Jovis imaginem Deo tamen ejusque Majestate longe indignam composuerat. Non minus ingeniosa sequitur ac disertā Phidiæ Apologia.

XIII. (12.) περὶ φυγῆς sermo Athenis dictus, disputat exilium non esse malum, & plerosque homines neglecta virtute addiscere ea quæ nullius sint usus in vita.

XIV. & XV. (64. seq.) περὶ δαλείας καὶ ἐλευθερίας dissertationes duæ, quibus docet libertatem consistere in recte agendo, & fortes bonos ac sapientes liberos esse ac nobiles, malos contra & ignavos esse ignobiles ac servos. Porro neminem natum hominem qui non in majoribus suis multos reperiret servos, multos nobiles si hoc illi inquirere daretur. Vide p. 238.

XVI. (66.) περὶ λύπης, de animi ægritudine fugienda, & fortiter ferendis rebus adversis.

XVII. (67.) περὶ πλεονεξίας, adversus avaritiam dissertatio, cui elegans præmittit exordium de eo, quod res quoque notissimas etiam atque etiam inculcare debeant Philosophi, quia à scientibus quoque bona præcepta raro observantur.

XVIII. (68.) περὶ λόγου ἀσκήσεως, de dicendi exercitatione ad quendam è proceribus Romanis, qui senex à Dione rationem eloquentiæ comparandæ petierat. Svadet autem illi è Comicis Poëtis legere Menandrum, è Tragicis Euripidem, Homerum ante omnes: ex Historicis Thucydidem, Theopompum, Herodotum: Ex oratoribus Hyperidem potius & Æschinē atque Lycurgum quam Lysiam ac Demosthenem. E recentioribus Antipatrum, Theodorum, Plutionem, Cononemque. Neque prætereunda quæ subjungit, ut reddat rationem quare non tantum antiquos illos extra aleam positos, sed quoque recentiores commendat p. 257. αἱ γὰρ τῶν δυνάμεις καὶ ταύτην αὐτὴν εἶναι ἡμῖν ὠφέλιμοι, ἢ ἐκ αὐτῶν ἐπιτυχάνομεν αὐτοῖς δεδωλωμένοι τῇ γνώμῃ ὥσπερ τοῖς παιλατοῖς. ὑπὲρ γὰρ ὅτι δύνασθαι πῶς τῶν εἰρημένων ἀπτάσασθαι, μάλιστα θάρσυνεν πρὸς τὸ τοῖς αὐτοῖς ὀπιχειρεῖν, ἢ καὶ ἡδίων πῶς ὁρᾷ αὐτὸν ὡς περὶ τῶν συγκληρόμενων, ὃ καὶ καταδέεσθαι, ἐν ὅτε ἢ καὶ βελτίων φαίνεται. Horum enim virtutes vel ea nobis ratione conducunt, quod non legimus eas ita serviliter quem-

quemadmodum veteres. Ex eo siquidem quod dictorum aliqua audemus reprehendere, maxime fiduciam sumimus ad conandum similia. Certe & libentius se quis illi accommodat, quo cum comparatus non se credit inferiorem sed nonnunquam & superiorem visum iri. Præcipue autem Socraticos consulere jubet Dio, & ex hisquem solum putat sufficere viro Remp. gerenti Xenophontem, ejusque orationes Historiæ insertas imitari.

XIX. (69.) Περὶ τῆς αὐτῆς Φιληκοίας, quod libentius alios auscultet Rhetoras, quam auscultari se ab aliis patiatur.

XX. (70.) Περὶ ἀναχωρήσεως, secessu non indigere sapientem, alios non juvari.

XXI. (71.) Περὶ κάλλους, de pulchritudine virili male in muliebrem mutata mollitiem, dissertatio sive dialogus, ut personis appositis monstravit Casaubonus.

XXII. (72.) Περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης. De bello & pace uti de aliis plerisque differere & Philosophos & Rhetores, sed Philosophos rectius.

XXIII. (73.) ὅτι εὐδαίμων ὁ σοφός. Dialogus, quo probatur hominem sapientem qui bono genio obsequitur eundem quoque esse felicem, de malis autem valere illud Homeri quod ex omnibus animalibus nullum sit homine miserius.

XXIV. (74.) Περὶ εὐδαιμονίας, quod plerique de aliis rebus solliciti veræ felicitatis studium negligant.

XXV. (75.) Περὶ τοῦ δαίμονος. Dialogus (extrema parte ut videtur mutilus) de genio, utrum extra hominem sit & homo alius, uti qui fuerunt genii Rerump. Lacedæmoniis v. g. Lycurgus, Athenarum Pisistratus, Romanorum Numa, Carthaginiensium Hanno & Hannibal, Macedonum Alexander, Persarum Darius & Cambyses.

XXVI. (76.) Περὶ τῆς βουλευσεως. De consultatione, quod ad eam peritia rerum sit opus.

XXVII. (77.) Διὰ τὴν ἐν ταῖς συμποσίαις, uti in convivio & publica panegyri, ita in vita vix audiri eos qui recta sudent.

XXVIII. (78.) Μελαγκόμας πρῶτος (τῇ τάξει β').

XXIX. (79.) Μελαγκόμας δεύτερος (τῇ τάξει α') sive ἑπτάφυτος, (τῇ τάξει α') ambo hi sermones florente ætate à Dione compositæ (vide pag. 292.) celebrant defunctum nobilem athletam Tito Imp. charum Melancomam, Jatroclis adversarium non minus pulchritudine quam robore ac virtute difficilique cestuum certamine præstantem.

XXX. (80.) χαρίδης. Consolatio super obitu Charidemi juvenis egregii anno ætatis 22. extincti ad Timarchū patrem, & fratrem minorem

norem natu, Patri cognominem. Inducitur autem Charidemus ipse paullo ante mortem oratione duplici suos excitans, cujus prioris argumentum petatum à miseria præsentis vitæ veluti carceris, in quem à Diis intrusi & catenæ ex voluptate & ægritudine compositæ alligati simus pœnæ loco, utpote è Titanico sanguine omnes procreati (p. 300.) adeoque illis inimici, atque unde per mortem demum liberemur. Hanc orationem mox refellit altera quam ait se accepisse ab agricola quodam ἐν ἀγροίῳ πρὶν ρύθμῳ καὶ μέλει. In hac confertur vita cum convivio in quo Deorum nos excipit bonitas, convivarum stoliditas multos miseros facit, bonos per mortem DEus ad se vocat potandos nectare.

XXXI. (14.) Ῥοδιακός ad Rhodios Oratio disertissima, Photio vehementer & ex merito laudata, pluribus argumentis dissuadens sordidum & ingratum illorum * (& Atheniensium p. 346.) morem quo statum si cui recens decernerent, non ponebant novam, sed veteris alicuj⁹ deleta inscriptione, jussu prætoris nomen novum insculpebant pag. 312. Confer si placet Emundum Figrelum de statuis c. 28. pag. 238. seq. Ex hac oratione constat Rhodios illo tempore formam Reip. popularem habuisse p. 328. sub stratego seu prætore p. 312. 332. 337. 340. 351. 353. & tributariam tenuisse Cariam, partemque Lyciæ & alias præterea civitates p. 341. Romanis libertatem Rhodiorum Reip. relinquentibus p. 344. seq. E legibus Rhodiorum pag. 348. commemoratur hæc, quod carnifici nunquam liceret ingredi civitatem. Dissertationem suam de eo quod malam consuetudinem non possit defendere diuturnitas temporis, allegat p. 354.

XXXII. (15.) πρὸς Ἀλεξανδρεῖς, Ad populum Alexandrinum, cujus indolem veri impatientem & ad nugas, voluptates & scommata pronam pluribus verbis perstringit, atque in primis carpit quod spectaculis saltationibus & lascivis cantibus veluti ebrii & in stadio indecore se gererent & immodicis indulgerent clamoribus plausibusq;. Urbem ipsam p. 372. laudat his verbis: ἡ γὰρ πόλις ὑμῶν τῷ μεγέθει καὶ τῷ τόπῳ πλεῖστον ἔσται θαυμάσιον τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ἦτε γὰρ Αἰγυπτίῳ ὑμῶν, τῇ κεντρῶν ἔδρῳ, σώματα τῆς πολιῆς ἔσσι, μάλλον ὅτι προσήκη. Sub Tito scripsisse hanc orationem colligas ex p. 380 ubi opponit τὸν νῦν ἀρχόντα παιδεία καὶ λόγῳ προσέχοντα Neroni qui Musicus scitus & aurigator optimus videri volebat, atq; perfectissimus saltator. De eodem Nerone p. 383. uti de altero Imperatore pag. 391. seq. In hac Oratione p. 392. seq. Dio celebrat Theophilum

* De Corinthiis vide infra Orat. XXXVII.

lum quendam virum sapientem, qui Alexandrinorum stultitiam pertinaci ultus fuerat silentio.

XXXIII. (16.) Ταρσικὸς πρῶτος ad Tarsenses, à quibus invitatum se ad dicendum ait dicturum ea, quæ ipsi fortassis male sint laturi: neque enim adulatorum illis, aut celebraturum externa eorum bona, quæ sine virtute civium & modestia nullius sint momenti. Præcipue exagitat molles narium strepitus, quos in loquendo & canendo frequentasse illos & indecore affectasse refert.

XXXIV. (17.) Ταρσικὸς δεύτερος, ad * Tarsenses eosdem prætori suo infestos, & Mallotis, Solensibus, Adanensibus atq; Ægæensibus exosos, neq; inter se concordēs. Pagina 423. ἐγὼ δὲ τὸν σύμβουλον &c. *Ego vero bonum, inquit, Senatorem quidq; dignus sit præesse civitati, oportere a se omnia simplici animo excipere quæ difficilia ac molesta occurrunt, maxime autem convitia & plebis iram, & similem esse promontoriis portum efficientibus, quæ omnem pelagi excipiunt vim, interiora autem immota & tranquilla conservant: ita & illum expositum esse plebi etiamsi aliquando irasci voluerit, etiamsi maledicere, etiamsi quidlibet facere: nihil autem affici ab iis tumultibus, neque si quis laudibus extollat propterea attolli, neque si contumelia affici videatur, de animi dejici magnitudine.* Pagina 425. non vult ut Tarsenses exemplo Jonum sanciant plebiscitōne ullam ob rem magistratus accusare liceat, at vicissim inconsultum esse docet eos qui Remp. gerunt, temere aut ob delicta levia exacerbare & ad iram adversus civitatem impellere.

XXXV. (18.) Ἐν Κελαινῶν τῆς Φρυγίας, Oratio dicta Celænis opido Phrygiæ, in qua cum præfatus esset nonnulla de habitu Philosophi & coma, quod non faciant virum sapientem, laudat Celænas p. 433. prælata tamen illis Indorum felicitate quos fabulatur è fontibus mellis, olei, lactis & vini potatos vivere quadringentos annos, præcipue vero Brachmanum haurientium è fonte limpidissimo veritatis.

XXXVI. (19.) Βορυσθεντικὸς λόγος, ὃν ἀνέγνω ἐν τῇ πατρίδι. Sermo elegans recitatus in patria apud Prusæos, de iis quæ in exilio ante opidum Borysthenitarum (cujus res paucis perstringit) deambulans locutus est cum Callistrato rei bellicæ, Philosophiæ & artis dicendi perito, atque ut omnes Borysthenitæ Homeri amantissimo, & cum altero quo-

- Observanda illorum temporum est consuetudo, per quam licuit Philosophis vel Sophistis, cum in aliquam Græcorum urbem venissent, non solum de iis quæ ad mores pertinerent, pro concione verba facere, verum etiam publicis se immiscere interdum negotiis, & quod è re civium judicarent suadere. Sunt ejus argumenti aliquot è Dioneis orationes. H. Casaub. p. 65. ad Dion. Chrysost.

quodam ejusdem opidi cive Rhosone. Differit autem de divina gubernatione sive aurigatione & de civitate divina Deum hominesque consociante, occasione horum versuum Phocylidis :

πολις ἐν σκοπέλῳ καὶ κόσμον

οἰκεῖσα σμικρῇ κρείσσων Νίνῃ ἀΦραινώσης.

XXXVII. (20.) Κορινθιακός, sermo ad Corinthios qui ante undecim annos sermonibus Dionis capti statuum ei posuerant, & postea nescio ob quam criminationem iterum dejecerant sive (sicut à Rhodiis * & Atheniensibus non raro factum) alii consecraverant.

XXXVIII. (21.) Πρὸς Νικομηδεῖς πρὸ ὁμονοίας τῆς πρὸς Νικαῖς. Ad Nicomedienses (à quibus civitate donatus fuerat) oratio qua suadet ut vel propter communes Deos (p. 475. 481.) concordiam cum Nicæensibus colant, neque diutius cum illis de * primatu (p. 475.) Bithyniæ uti Athenæ olim & Sparta de Græciæ primatu decertent, sed potius benefaciendo ostendant se primam civitatum esse, neque per dissidia dent ansam Optimatibus injuriarum impune exercendarum, aut Romanis Græcanica delicta ridendi. Sufficere autem debere Nicomediæ quod sola metropolis appelletur, primatum vero cum Nicæa habeat communem. p. 479.

XXXIX. (22.) Περὶ ὁμονοίας ἐν Νικαίᾳ, πεπαισμένης τῆς εὐσεύς. Ad Nicæenses (à quibus & ipse affectum se honore prædicat) Oratio à Dione dicta cum valetudine minus integra uteretur, adeoque brevior, qua eos post cessantem jam seditionem graviter monet de concordia firmiter servanda inter se. Claudit sermonem voto ad Deos civitatis conditores & amicitiae ac concordiae præsidēs: Εὐχομαι δὴ τῷ τε Διονύσῳ τῷ προπύτορι τῆς πόλεως, καὶ Ἡρακλεῖ τῷ κτίσαντι τὴνδε πλὴν πόλιν, καὶ Διὶ πολιεῖ, καὶ Ἀθηνᾷ καὶ Ἀφροδίτῃ καὶ Φιλίᾳ καὶ Ὀμονοίᾳ καὶ Νεμέσῃ καὶ τοῖς ἄλλοις Θεοῖς δὲ τῆςδε τῆς ἡμέρας τῆςδε τῇ πλὴν πόλιν εἰ αὐτῆς ἐμβαλεῖν καὶ ἐρωτᾷ

R r

καὶ

* Supra Orat. XXXI. Rhodiaca.

* Nicæa primatus dignitatem obtinuisse videtur sub Domitiano, ut viri eruditi colligunt è numo in cujus altera parte legitur Νικαῖς πρῶτοι τῆς ἐπαρχίας. Vide Tristan. T. I. pag. 334. Neque tamen Nicomediæ utpote metropoli hunc primatum negabant Nicæenses, sed tantum ejusdem volebant & ipsi esse participes, ut utriusque civitatis ille esset communis. Sed Nicæni apud Senatum Romanum contra agentibus Nicomediensibus, causa deinde decidisse videntur, nam ut Joannes Valens observat, in nullis postea numis hunc titulum sibi arrogavit Nicæa, quem passim Nicomedia Μητρόπολις καὶ πρώτη Πόντος καὶ Βιθυνίας gerit etiam in Domitiani numo apud Patin. pag. 165. & in pluribus aliis juniorum Imperatorum apud Jo. Har- duinum in numis urbium illustratis p. 356, seq.

καὶ μίαν γνώμην, καὶ ταυτὰ βέλεσθαι καὶ φρονεῖν, εἴσιν ἢ καὶ εἰδὼς καὶ φιλονεικίαν ἐκβαλεῖν, ὡς αὖ ἐν τῆς εὐδαιμονεστάτης καὶ δόξης ἢ πόλεσι τοῖς λοιπόν.

XL. (23.) ἐν τῇ πατρίδι πρὸς τῆς πρὸς Ἀπαμεῖς ὁμονοίας. Ad cives suos Prusæenses (dicta post plurium annorum exsilium) ut cum Apameensibus vicinis hoc desiderantibus & quorum portu Prusæi utebantur pacem & amicitiam alant. Nervæ sive Trajani benignitatem prædicat p. 490. ἀλλ' ὅμως φιλανθρωπείται ὁ αὐτοκράτωρ καὶ σωεταίται ὁ ἀπάντων ἐμοίγε παρέχεν ὡς ἐγὼ ἐδέόμην, καὶ ἄλλοις αὖ ἐκεῖνοι ἐδέοντο. Domitiani tyrannis perstringitur p. 489. καὶ γὰρ ἦν γελοῖον μετὰ φυγὴν ἔτιως μακρὰν καὶ πρᾶγμα ταῦτα καὶ Τύραννον ἐχθρὸν δεῦρο ἀφικομένῳ &c.

XLI. (24.) πρὸς Ἀπαμεῖς πρὸς ὁμονοίας. Ad Senatum populumque Apameensem (qui missis legatis reditum Dioni ab exilio gratulati fuerant eumque ad se invitarant.) Oratio brevis svadens amicitiam cum suis Prusæensibus.

XLII. (25.) Διάλεξις ἐν τῇ πατρίδι. Sermo brevis in patria Prusæ dictus quo ait se mirari quod Orationes suas multi tam libenter audiant, & fere ediscant, cum ipse nihil in his agnoscat præclari.

XLIII. (26.) Πολιτικός ἐν τῇ πατρίδι. Apologia sive exordium potius Apologiæ adversus inimicos qui ipsum perinde ut Socratem olim & Epaminondam calumniis in patria petierant.

XLIV. (27.) Φιλοφρονητικός πρὸς τὴν πατρίδα εἰσηγμένην αὐτῷ πρὸς. Oratio qua testatur nihil sibi jucundius esse quam à Patria amari quæ honoribus ut Patrem * ἀνδρὰ ἀγαθὸν καὶ ὅσον ἐξ ἡλικίας δικάως πρεσβύτα τῆς δὲ τῆς πλεως p. 509. & matrem & fratres cognatos ac majores, ita Dionem quoque auxerat. Diserte autem pag. 510. testatur sibi etiam exuli ab aliis civitatibus oblata ampla munera & dignitates (confer XLI. p. 498.) sed præ patria nihil fuisse gratum nec acceptum, in qua unice gaudet filium & patruelem & alios cognatos adolescentes ad laudem succrescere, & ad hanc virtute atque studio consequendam alios quoque cives adhortatur. Epistola ad Nervam Imp. in extremo hujus Orat. memorata qua remitti se in patriam rogavit, cum Imperatoris responsione non exstat.

XLV. (28.) Ἀπολογισμός, ὅπως ἔχθηκε πρὸς τὴν πατρίδα. Quod post

* Confer quæ de Patre suo refert XLVI. p. 518. 519. & de avo p. 543. Filii & uxoris mentio p. 522. filii iterum p. 542 & 543. ubi jam remp. in patria ille gerebat. Sororis mortem commemorat XLVII. p. 528.

post mortem Domitiani ** ab exilio revocatus amicitia Nervæ Imp. quantum per morbum licuit, & deinceps Trajani usus sit in patriæ commodum & amplitudinem, idque unice se quærere, licet malevolis aliud videatur. Pag. 515. docet Senatum Prusæensium illo tempore constitisse ex delectis viris centum.

XLVI. (29.) *Πρὸ τῆς Φιλοσοφείν ἐν τῇ πατρίδι*, *antequam in patria philosopharetur*, ita enim hæc Oratio recte inscribitur apud Photium, dicta à Dione antequam exsularet, ad leniendos civium suorum animos, quorum aliqui orto ob caritatem annonæ tumultu lapidibus eum petere atque interficere & cremare ædes ejus voluerunt.

XLVII. (30.) *Δημηγορία ἐν τῇ πατρίδι*, Oratio qua se in patria purgat adversus criminantes quod porticum & amplam domum ædificaret ornandæ civitati, non magis enim hoc esse tyrannicum quam quod indueretur purpura, comam aleret barbamque. Sic nec Stagiram voluisse uti beneficio Aristotelis qui è tenui vico felicem & nobilem civitatem facere volebat, & viros quosque excellentissimos Homerum, Pythagoram, Zenonem, Chrysippum, Cleanthem patria excedere maluisse quam patriæ injurias ut Socrates experiri.

XLVIII. (31.) *Πολιτικός ἐν ἐκκλησίᾳ*, Oratio civilis dicta à Dione ad Cives Prusæenses permittente Varinō * (procuratore Bithyniæ ut videtur) congregatos, svadensque Concordiam. Hic est λόγος *Ἐκκλησιαστικός* quem memorat Synesius.

XLIX. (32.) *Παραίτησις ἀρχῆς ἐν βουλῇ* Recusatio Magistratus in senatu Patrio. Quoniam non sibi, nec forte Prusæensibus expediat diutius se apud illos versari, licet non diffitetur Philosopho dignum esse officium imperare hominibus, & Philosophos optime semper Remp. tractasse, quod multis exemplis docet.

L. (33.) *Περὶ τῶν ἔργων ἐν βουλῇ*, Oratio laudes senatus patrii complexa, quas ita procul esse contendit ab adulatione, ut si falsæ sint, dicentis vituperationem referre non diffiteatur. Simul etiam filii sui tanquam in Magistratu vestigia majorum legentis meminit, eumque pro-

Rr 2

prio

** Domitianum sibi infestum habuisse & reddidisse infestiores testatur Dio p. 512. his verbis : *πρὸς δὲ τοῖς ἅπασιν ἐχθρὸν ἀνεχόμενοι αὐτὸν δεῖνα, ἔδδὲ τὸν δεῖνα τῶν ἴσων τινὰ καὶ δεσπότην ὀνομαζόμενον καὶ Θεὸν παρὰ πᾶσιν ἔλκει καὶ ἐαρεῖται, τὸ δὲ ἀληθὲς ὄντα δαίμονα πονηρὸν, καὶ ταῦτα ὁ Θεὸς αὐτὸν ἔδδὲ τὴν ἐχθρὰν παρατρέμενοι ἀλλὰ ἐρεθίζων ἀντικρὺς καὶ περὶ ὄντα κακὸν, μὰ Διὶ ὁ μέλλων νῦν εἶναι ἢ γράφειν, ἀλλὰ εἰρηκῶς ἤδη καὶ γεγραφώς.*

* κράτιστον vocat p. 530. & p. 535. ἡγεμόνα.

prio iudicio non patris auctoritate Kemp. gerere testatur. Hic est λόγος Dionis βαλευπικός Synesio laudatus.

LI. (34.) πρὸς Διόδωρον, In Diodorum quem ita optime laudare se existimat, si cives suos à quibus in Magistratus dignitatem evectus ille erat, prædicet.

LII. (35.) Περὶ Αἰχὺλᾶ καὶ Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδᾶ, ἢ περὶ τῶν Φιλοκτήτῃς πόξεων. Censura tragœdiæ triplicis, ejusdem argumenti, quas Æschylus Sophocles & Euripides composuerant super Philoctetæ arcu quem ipsi eripuit Ulysses.

LIII. (36.) Περὶ Ὀμήρου Laus Homeri Poëtæ, quam H. Stephanus etiam Græce præfixit luculento operi suo quo Homerum & alios Poëtas principes Heroici carminis exhibuit.

LIV. (37.) Περὶ Σωκράτους. Socratis Philosophi breve encomium.

LV. (38.) Περὶ Ὀμήρου καὶ Σωκράτους Dialogus de Socrate quod Homeri fuerit discipulus atque imitator.

LVI. (39.) Ἀγαμέμνων ἢ περὶ βασιλείας. Dialogus de regno quod optime administretur si Reges sapientum ut Agamemnon Nestoris utantur consilio.

LVII. (40.) Νέστωρ sive de Nestoris magnificis dictis quibus ad Agamemnonem & Achillem usus ab Homero inducitur Iliad. ε, vers. 260. seq.

LVIII. (41.) Ἀχιλλεύς de Achille Chironis consilium temere adspernante, qui in bello prudentia potius quam robore & celeritate utendum esse svasit.

LIX. (42.) Φιλοκτήτης, Paraphrasis versuum quorundam ex Philoctete Æschyli vel Euripidis, quibus Ulysses Lemnum delatus ad Philoctetem accedit, Herculis arcum ei erepturus, sine quo Troja capi non poterat.

LX. (43.) Νέστωρ ἢ Δηϊάνειρα. Dialogus de Nesso Centauro & Dejanira, quomodo illa fabula ab Archilocho & Sophocle tradita recte intelligi debeat.

LXI. (44.) χρυσῆς. Dialogus de Chryseidis descriptione apud Homerum ex qua encomium ejus necit Dio.

LXII. (45.) Περὶ βασιλείας καὶ τυραννίδος, Tyranni & boni Regis inter se collatio scripta ad quendam bonum principem sive Magistratum quem ita alloquitur p. 588. ὁ δ' ἄρα τοῖς ἀρχῶν ὡππερ σὺ πάναντις ἐπιτηδύει.

LXIII.

LXIII -- LXV. (46-48.) περὶ τύχης λόγοι γ'. Tres dissertationes de fortuna, quarum prima disputat fortunam omnia posse in vita humana, *secunda & tertia*, perverse ac præter rem ab hominibus fortunam accusari.

LXVI. -- LXVIII. (49-51.) περὶ δόξης λόγοι γ'. Dissertationes totidem de gloria, quarum prima docet vanum & plenum sollicitudinis esse studium gloriæ qua vulgo placere cupimus, altera dialogi more scripta velut inanem umbram merito à sapientibus negligi jubet. Tertia potius agit περὶ δόξης quatenus opinionem sonat illud vocabulum, quæ inter homines ut mirifice varia, sic fallax omnis & incerta est, nisi prudentia verum bonum amplecti svaserit.

LXIX. (52.) περὶ ἀρετῆς, Virtutem plerosque omnes laudare & admirari, paucos colere nisi metu legum fortasse adactos & impulsos.

LXX. (53.) περὶ φιλοσοφίας. Philosophiam non consistere in splendidis sermonibus sed in vita & actione serioque sapientiæ studio.

LXXI. (54.) περὶ φιλοσόφου. Philosophum esse qui antecellat reliquos homines cognitione & usu rerum non quarumcunque sed præclararum & utilium ad vitam felicem atque honestam.

LXXII. (55.) περὶ ὁμήματι. Habitum Philosophi multos, rem ipsam paucos habere, licet ob ὁμήματι istud vulgus ad illos velut ceteræ aves ad noctuam advolitent.

LXXIII. (56.) περὶ πίστεως. Quod multis exitio fuerit res magnas ipsis creditas insignemque fidem in illis positam fuisse.

LXXIV. (57.) περὶ ἀπιστίας. Dialogus ostendens quam periculosum sit aliis habere fidem, & amicos adsciscere: neque quicquam esse tam sacrosanctum in vita, quod non perfida hominum malitia violet. Prodiit separatim Græce & lat. Norimb. 1551. 8.

LXXV. (58.) περὶ νόμου, Legum encomium, quod in editione Græcolatina Paris. exhibetur non ut reliqua cum versione Naogeorgi, sed cum Fed. Morelli interpretatione, cum qua separatim prodierat ibid. 1598. 8.

LXXVI. (59.) περὶ ἔθους de consuetudine, quam confert cum lege scripta imo ei præfert.

LXXVII. seq. (60. 61.) περὶ φθόνου λόγοι β'. Dialogo priore docet figulum figulo & alios artifices mutuo invidere, non autem genuinos Philosophos. Posteriore, Philosophi hominis humanitatem & studium plures juvandi à livore alienum uberius persequitur.

LXXIX. (62.) *περὶ πλάτῃς* [τῶν ἐν Κιλικίᾳ] Divitias neque gentem neque urbem neque hominem felicem reddere posse.

LXXX. (63.) *περὶ ἐλευθερίας*. Plerosq; de libertate gloriari qui voluptatis, avaritiæ aut ambitionis compedibus vincti servitutē serviant.

III. *Dionis Chrysostomi editiones.*

Græca, Friderici Turrisani Venet. A. 1551. 8. præmissa præfatione ad Rodulphum Pium Carpenssem Cardinalem, & variis lectionibus ad Voluminis calcem adjectis. Hæc editio cum Bonav. Vulcanii castigationibus fuit in Bibl. Petri Francii V. C. In Thuano Catalogo memoratur etiam editio Wecheliana Paris. 1554. 4. sed Christianus Wechelus nescio an plures orationes Dionis Græce excudit, quam illas quatuor de servis, servitute & libertate.

Latina, Thoma Naogeorgo interprete. Basil. apud Oporin. 1555. fol.

Per Hieronymum Zenarum Venet. 1585. fol. *Bibl. Bodlej.*

Græcolatina cum Synesii & Philostrati * Dione & Photii excerptis ac censura, versione Naogeorgi & diatriba Isaaci Casauboni qua Dionis octoginta λόγος percurrrens complura loca emendat & illustrat. Curam editionis habuit Fed. Morellus qui Græco Scholiaste usus & Veneta edit. Græca cum duobus MSS. Codd. collata, atq; ipse scholia sive notas nonnullas in calce voluminis adjunxit & versionem hinc inde castigavit. Paris. 1604. fol. Recusa est editio hæc ibid. 1623. fol. Omitto separatim editas Orationes IV. de regno, latine per Andream Mylium. Rostoch. 1578. 4. & Græce cum notis brevib⁹ à Jo. Caselio ib. 1584. 8. Troica ex versione Francisci Philelphi, latine Venet. ap. Bernardinū Venetum. &c.

Proxime ut spero meliorem Dionis editionem debebimus Viro Clarissimo *Wilhelmo Piers* Collegii Emanuelis quod Cantabrigiæ est socio, qui ut ex specimine intellexi non impar huic instituto Græca diligenter recensenda, emendandam Naogeorgi versionem & scholia Græca notasque succinctas atque castigationes singulis statim paginis subternendas in se suscepit.

IV. *Scripta deperdita Dionis sunt,*

Κώμης ἐγκώμιον cui Synesius laudem calvitii opposuit.

Dissertationes sive λόγοι πολλοὶ καὶ ποιήματα quos negat Photius ad se pervenisse. In his fuere quædam ex compluribus illis quas in patria habuisse

* Dionis à Philostrato scriptam latine vertit etiam Janus Cornarius, Basil. 1560.

buisse se testatur Dio Orat. XLIII. p. 504. Tum illa καὶ τῶν φιλοσόφων & altera πρὸς Μισθώνιον quas memorat Synesius in Dione p. 37. Illa item in qua laudavit Effenosid. p. 39. Oratio ad Prusæenses cujus meminit Dio ipse XL. p. 487. (nisi intelligitur XLIII. vel seq.) Dissertatio quod malæ consuetudini non suffragatur temporis quo recepta est diuturnitas XXXI. p. 354.

περὶ τῶν Ἀλεξάνδρου δρετῶν. *De Alexandri virtutibus* libri VIII. Svid.

ὑπὲρ Ὁμήρου πρὸς Πλάτωνα, *Pro Homero adversus Platonem* libri IV. id.

Ἐγκώμιον Ἡρακλέους καὶ Πλάτωνος. *Herculis & Platonis Encomium* id.

Εἰ Φθαρτὸς ὁ κόσμος; *an mundus interire possit?* id.

Γετικά quæ Dioni Cassio adscribit Svidas, sed nostro rectius Philostratus, & qui de illis tanquam exstantibus loquitur Antonius Bonfinius in Historia Hungarica.

Oratio in Patria habita pro homine infelici quem adversus cognatorum tutorumque injurias apud Prusæenses Dio defenditavit XLIII. p. 506.

Oratio cui titulus μένων, & altera qua *Tempe* descripsit, atque item tertia κώνωπα ἐπαμν *laus culicis*. Synes.

Epistola ad Imperatorem Nervam cum Imperatoris responsione. XLIV. p. 512. adde XL. p. 487.

Avum Dionis libenter voluisse Prusæensi civitati libertatem ab Imperatore impetrare & ea de causa jam πειθήσασθαι λόγον testatur XLIII. p. 509. Confer quæ de eodem avo suo p. 519.

V. Dioni huic Chrysostomo oportune subjungetur licet aliquanto junior alius hujus nominis, & illius de quo jam dixi, fortassis nepos DIO CASSIUS. Hic cognomine ut est apud Svidam, Photiumque itidem Coccejus sive Coccejanus a) è Nicæa b) Bithynus fuit, genere nobili, Prisci Mechanici conterraneus c) quanquam Joanni Xiphilino d) Dionem Chrysostomum cum nostro ut videtur confundenti, à Pru-

a) Hujus meminit & Jo. Tzetzes in allegorica fabularum Homericarum expositione: ταύτην τὴν ῥαβδὸν Πλάταρχος λυτίον ἐπομάζει, Λιτῆς δὲ Κοκκειανὸς Κάσσιος Δίων λέγει. Fortasse Coccejanus dicitur ab avo suo (ita enim mihi persvadeo) Dione Chrysostomo de quo jam dixi. Cassicii Coccejani mentio in veteri inscriptione ap. Fabrettum p. 255.

b) Dio ipse lib. 75. p. 857. & Svidas ac Photius cod. 71.

c) Dio lib. 74. p. 845.

d) Jo. Xiphilinus in Epitome lib. 53. pag. 196. λέγω δὲ τῆτο ἔκτετι ὡς ὁ Δίων ὁ Πρασαεὺς ὁ ἐπὶ τῆ Σευήρης καὶ Ἀλεξάνδρου τῶν Αυτοκρατόρων γενόμενος, ἀλλ' ὡς Ἰωάννης ὁ Ξιφιλίνος.

à Prusa, altero Bithyniæ oppido vocatur Prusæus sive Prusaensis. Patrem habuit Apronianum e), qui sub Trajano & Adriano Imperatoribus præfuit provinciæ Ciliciæ f) & Dalmatiæ g) quoq;. Cum hoc in Cilicia versatus est h) postea in Italiam venit ac causas in foro egit, i) variosque honores gessit, à Commodi usque temporibus Senator urbis Romæ k), hinc sub Pertinace apud quem cum primis gratia va- luit, etiam Strategus sive Prætor l) ad Consulatum primum evectus sub Septimio Severo m) postea sub Avito præfuit Asiæ: n) Pergamo ac Smyrnæ sub Macrino: o) Africæ, Dalmatiæ, ac superiori Pannoniæ p) sub Alexandro Severo Mammææ F. Deniq; Romæ ejusdem Alexan- dri octavo Anno U. C. 982. secundum Consul, Anno CHRISTI 228.

VI. Ad historiam scribendam impulsus se refert somnio, in eo- que instituto confirmatum se per aliud itemque aliud somnium, ita ut ejus fide somnii immortalitatem quoque promittere operi suo non du- bitet. Βιβλίον τι περὶ τῶν ὀνειράτων καὶ τῶν σημείων δι' ὧν ὁ Σεβῆρς τῷ αὐτο- κρατορὶ δέχῃν ἤλπισε γράψας ἐδημοσίευσαι κ. τ. λ. Cum librum q) inquit, de somniis & prodigiis scripsissem, quorum causa Septimius Severus principatum sperabat, eumque editum in lucem misissem ad Severum, illeque legisset, & multis atque præclaris verbis ad me rescripsisset r) litteris sub vesperam acceptis, obdormi- vi.

e) Nescio, quo auctore scribit Vossius de histor. Gr. II. 15. Cassium Apronianum gessisse Consulatum sexto Imp. Hadriani anno U. C. 875. Nam in fastis Cassius Apro- nianus Consul legitur duodecimo anno Commodi U. C. 944.

f) Dio lib. 69. p. 788. Fallitur enim doctiss. Tillemontius, qui Tom. 3. Hist. Imperato- rum p. 235. edit. Paris. Dionis nostri Patrem sub Commodio demum circa A. C. 183. Ciliciæ præfuisse scribit. Sane p. 820. Dio refert quidem se in Cilicia audivisse ora- culum Sexto redditum, cujus eventum observavit sub Commodio. Sed oraculum ipsum longeprius Sexto redditum fuerat.

g) lib. 49. p. 413.

h) Lib. 72. p. 820.

i) Lib. 73. p. 835.

k) Lib. 72. p. 818. & 827.

l) Lib. 73. p. 835.

m) Lib. 76. p. 869.

n) Lib. 79. p. 915.

o) Photius cod. 71.

p) Lib. 49. p. 413 & lib. 80. p. 917. Photius cod. 71.

q) Pro Dione perperam Dionysium hoc anno habent quidam fasti. Adde Tillemont. pag. 217.

* Lib. 73. p. 828. seq.

r) Ita puto reddenda verba: πολλά μοι καὶ καλὰ ἀντεπέσειλε, non ut interpres: & ad multa rescripsisset commode. Facile autem credo ejusmodi somnium obtigisse Dioni, nec minus credo somnium illud fuisse naturale, cum Dio lætus & Imperato- ris litteras ac scriptum suum recogitans obdormisset,

vi. Tum dormienti mihi imperatum est divinitus ut historiam conficerem, quam obrem ea, de quibus nunc ago (de rebus Commodi Imp.) scripsi. Quæ cum ipsi Severo & cæteris placerent maxime, statui illico cætera omnia, quæ spectarent ad populum Rom. perscribere: ac propterea non amplius illa seorsim relinquenda, sed huic historiæ visa sunt inserenda, ut à principio cuncta, quousque Fortuna sineret, uno opere perscripta relinquerem. Nam cum ego gravate hanc confectiorem historie reciperem, omninoque labori cedens eam recusarem, isthæc Dea (Fortuna) me confirmavit in somniis & recreavit, spemque bonam de tempore secuturo fecit, veluti quod superstitem historiam meam relicturum minimeque aboliturum esset. Quam ego Deam vitæ meæ sortitus sum, ut videtur, inspectricem, eique me propterea consecravi. Huic adde, quæ alio loco narrat referens extrema Antonini Caracallæ: Εὐχοὶ δὲ καὶ πρὶν κ. τ. λ. Mihi vero s) antequam imperium adipisceretur (Antoninus Caracalla) præsignificatum est quodammodo à Patre ejus (Severo) futurum, ut hæc conscriberem. Nam eo jam mortuo visus sum videre omnem exercitum pop. Romani armatum in magna planitie, atque ipsum Severum illic sedentem in colle atque in excelso tribunali concionari apud milites, meque ante conspectum stare ejus, ut audirem, quæ diceret. Quem cum ille vidisset, Huc, inquit, propius accede Dion, ut omnia, quæ dicuntur, suntque, diligenter intelligere & perscribere possis. Historiam suam fere composuit Capuæ t) quam urbem secessum sibi elegit, eoque, cum vacaret, divertit, à negotiis urbis remotus futurus. Materiam historiæ scribendæ collegit u) per annos decem, in componenda vero Historia alios duodecim annos insumsit, scribens ea x) quæ vel vidit ipse, vel audivit, vel legit: nonnunquam etiam suam interponens sententiam, licet ab aliorum relatione diversam. Post Consulatum suum secundum y) in cujus temporis narratione etiam Historiæ suæ colophonem imposuit, ab Imperatore Alexandro Severo Mammeæ F. dimissus est, quia pedibus laborabat, veniamque impetravit, ut reliquum vitæ in patria exigeret, in qua (incertum quoto anno post) diem videtur obiisse septuagenario aut propior aut major, utpote, qui per quadraginta circiter annos senatoriam dignitatem gessit.

Ss

VII. Scri-

s) Lib. 78. p. 884.

t) Lib. 76. p. 860.

u) Lib. 73. p. 829.

x) Lib. 53. p. 510.

y) Lib. 80. pag. 918. ubi Dio narrat somnio sibi illam dimissionem Deum significasse et
 Iliad. λ. γ. 163, 164.

VII. Scripsit libros LXXX. Ῥωμαϊκῶν 2) ἱστορίων, *Romanae historiae* ab Aeneæ a) in Italiam adventu, usque ad annum U. C. 982. CHRISTI 228. quo ipse secundum, Alexander Severus Imp. tertium Consul fuit. A Commodi præcipue temporibus b) testatur se singula accuratius perscripsisse, quod iis ipse interfuerit ac singula rectius perspecta habuerit. Interciderunt autem libri primores XXXIV. cum priora parte libri XXXV. Desiderantur itidem libri triginta postremi ab LXI. usq; ad LXXX. exceptis, de quibus statim dicam, fragmentis & Epitome. Et jam Xiphilini ætate c) desiderabatur major pars eorum, quæ de Antonino Pio & Marco Vero noster scripserat. Exstant hodie, pars posterior libri XXXV, quæ incipit ab expeditione Luculli contra Mithridatem Ponti, ac Tiridatem Armenia Regem susceptam Anno U. C. 684. Tum libri proximi integri unus ac viginti, à XXXVI. ad LIV. Proximi quatuor admodum manci à LV. ad LX. qui desinit in morte Cæsaris Claudii Anno U. C. 806.

VIII. Exstat etiam Librorum à XXXV. usque ad LXXX. Epitome ipsis fere Dionis verbis composita à JOANNE XIPHILINO Trapezuntio, sub Imperatore Michaelē Duca, qui Imperio cessit A. C. 1070. Hic Xiphilinus non d) Patriarcha CPolitanus A. C. 1075. 2.

Augu-

2) Svidas in Δίων, ἔγραψε Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἐν βιβλίοις π', διαρρένται δὲ κατὰ δεκάδας. Idem in ὡς ἐπίπαν. Δίων ὁ συγγραφεὺς ἐν Ῥωμαϊκῶν 15. Jornandi c. 2. de rebus Geticis, *Dio celeberrimus Scriptor Annalium*. Quanquam Jornandes videtur Dionem Chrysostomum qui Getica scripsit cum Dione Cassio confudisse.

a) Photius cod. 71.

b) Dio lib. 72. p. 826.

c) Xiphilinus p. 361. Ἰστέον ὅτι τὰ περὶ τῆς Ἀντωνίνης ἔνσεβας ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῆς Δίωνος 88. εὐρίσκεται, παθόντων τι ὡς εἰκὸς τῶν βιβλίων, ὥς ἀγνοεῖσθαι τὴν κατ' αὐτὸν ἱστορίαν σχεδὸν σύμπασαν. Idem p. 362. 8. σώζεται δὲ 88. τῆς μετὰ Ἀντωνίνον ἀρχαντ. Μάρκου Βήρυ τὰ πρῶτα τῶν ἱστορημένων, ὅσα περὶ τὸν Λέκιον, τὸν τῆς Κομμόδου υἱόν, ὃν ὁ Μάρκος γαμβρὸν ἐποίησάτο, ἐπραξεν αὐτὸς, καὶ ὅσα 8τος εἰς τὸν κατὰ Οὐολογαῖσιν πόλεμον ὑπὸ τῆς πενδεκῆς πεμφθεῖς ἔδρασε. Addam huius Sam. Petitii locum lib. 2. Obs. c. 3. p. 185. R. David Ganz referens narrationem de matre, quæ circa Antonini Pii tempora quinionem enixa est liberorum, laudat auctorem ΔΙΟΥΝΠ is autem est meo quidem iudicio Dio Cassius, quem etiam in rebus Titi citat testem. Sed credat Judæus Apella, non ego: nam vides pleraque ista pænè ad verbum è Julio Capitolino esse descripta. Adde quod diu est cum Dionis Cassii libri, in quibus Antonini Pii res gestæ referebantur, desiderantur. Neque enim Xiphilinus, Constantinus Porphyrogeneta aut Zonaras eos habuerunt.

d) Ita Tillemontius, ne dicam de H. Stephano, G. Vossio & aliis, quos reprehendit eo nomine Cousinus Gallicus Xiphilini interpres & Guil. Caveus Histor. litterar. Scriptor EEccles. ad A. C. 1066.

Augusti vita functus, sed Joannis Xiphilini Patriarchæ fratris filius, e) atq; si Mottanum Vayerū audimus Monachus CPolitanus fuit f) ut jam pridem ante præstantiss. Caveum Guil. Blanco latino Xiphilini interpreti fuit observatum, nec librorum Dionis distinctiones servavit, sed singulis Imperatoribus g) Τμήματα tribuit singula. Omisit etiam plerumque quod dolendum, notationem temporum per consules, Dioni in libris, quos habemus integros, diligenter observatam, nec dubitat Dionem interdum reprehendere, cui jam objicit, quod aduletur Imperatoribus h), jam eum accusat, quod contra Polybii exemplum frequens nimis sit in prodigiis commemorandis, i) jam super legione fulminatrice arguit mendacii k). Ex aliis itidem scriptoribus aliquando vel supplere vel emendare conatur Dionem, ut ex Plutarchi parallelis, l) Eusebio ac m) Quadrato.

IX. Præter Xiphilinum Zonaras quoque in annalibus suis Epitomen quandam Dionis exhibere videtur; nam in Imperatorum Romanorum gestis hunc unice sequitur & nonnulla etiam Xiphilino omissa nos docet, ut jam à Vossio n) ac Tillemontio * observatum. Non mediocriter vero ad Dionis existimationem facit. quod historia Romana à temporibus, quibus ille desinit, ad Constantinum usque longe est incertior perplexiorque. o) *Nam Herodiani historia elegantissima quidem sed parum exacta est, præcipue in temporum notatione. Lampridius & reliqui qui historiam Augustam sub initium sæculi à CHRISTO quarti composuere, vix digni sunt nomine historicorum. Aurelius Victor & Eutropius nihil fere egerunt aliud, quam ut hos circa ejusdem sæculi extrema in compendium mitterent. Zosimus denique, qui circa finem quinti scripsit, propter ætatem, qua vixit, indignior est fide, ma-*

SS 2

gisque

e) Xiphilinus in Augusto p. 196. λέγω γὰρ τὸ ἐκείνῳ ὡς ὁ Δίων ἀλλ' ὡς Ἰωάννης ὁ Ξιφιλῖν ὁ ἀδελφός παῖς τῶν Ἰωάννου τῆς Πατριαρχίας ἐπὶ δὲ Μιχαὴλ Αὐτοκράτορος τῆς Δύσεως τὴν ἐπιτομὴν ταύτην τῶν βιβλίων τῆς Δύσεως συντάττομεν.

f) T. 1. Opp. p. 324. edit. in fol.

g) Id. p. 160.

h) Id. in Cæsare p. 157. seq.

i) Id. p. 171. & p. 186.

k) In M. Antonino p. 366. seq.

l) In Cæsare p. 157.

m) In Antonino Pio p. 361.

n) Vossius Hist. Gr. lib. 2. c. 27.

* Tillemont. T. 3. Hist. Imperator. p. 239.

o) Tillemont. ibid. qui Dionem Herodiano iterum præfert p. 602. nota 20. ad vitam L. Septimii Severi & p. 614. nota 2. & 4. in vitam Macrini.

gisque propter errores quibus vel malis se commentariis, vel bonis male usum demonstrat. Dio contra diligenter tempora annotavit & res ipsas cum judicio digessit, sed & accuratus est in describendis comitiis p) constitutione Magistratum aliisque ad jus publicum Romanum spectantibus, tum pompa Imperatorum funebri & Apotheosi: arcanorum præterea Imperii industrius & gnarus observator. In rebus tamen Trajani non magna fide dignum esse & maligno in Trajani memoriam auctore usum contendit H. Dodvvelus, quem vide prælect. Cambdeniana IV. Allegatur ὁ Δίων ἐν τοῖς περὶ Σευρή à Zonara T. 3. p. 7.

X. Excerpta è Dionis libris posterioribus XIX. à Theodosio quodam, qui se μίκρον vocat, servata & à Leunclavio Græce ac latine cum Dione edita sunt, & perinde, ut Zonaras, ostendunt, Xiphilinum quædam notatu digna sicco pede præterisse, quod magis etiam ex Peirescianis, de quibus mox excerptis & integris Dionis libris superstitibus patet. Quinam sit iste Theodosius, incertum est, forte idem cum Theodosio Alexandrino Grammatico, cujus scholia inedita legi ad Dionysium Thracem. In Friderici quidem Sylburgii codice excerptorum MSS. nomen ejus notatum fuit his verbis: Θεόδωρος ὁ μικρὸς ὁ ἐργασίας ποιῶν.

XI. Alia excerpta è prioribus libris XXXIV. jussu Constantini Porphyrogeniti confecta græcè cum notis edidit Fulvius Ursinus inter excerpta de legationibus Antvverp. 1582. 4. Græce & latine cum versione sua Dioni subjecit Jo. Leunclavius p. 919. - 932. His in nova Dionis editione adjungenda erunt altera excerpta quamplurima ex prioribus & posterioribus petita libris & ejusdem Constantini auspiciis selecta, quæ cum versione & notis suis edidit Henr. Valesius in excerptis Peirescianis de virtutibus & vitiis Paris. 1624. 4. pag. 569. - 769. His doctissimus editor pag. 770. varia fragmenta Dionis è Glossario veteri nomico, Svida, Zonara, Cedreno, Tzetza in Lycophronem & Tzetza Chiliadibus à se collecta Græce subjungit. Nonnulla excerptorum à Valesio editorum loca illustrat Jacobus Palmerius in exercitationibus ad optimos auctores Græcos.

XII. Scripserat itidem Dion noster (1) librum de somniis & prodigiis, quæ Septimio Severo imperium portenderunt, de quo vide, quæ supra §. 2. (2) De rebus Commodi Imp. librum, cujus ibidem mentio facta est (3) Librum de rebus Trajani Imperat. τὰ καὶ Τραϊανόν, cujus meminit Svidas. Sed

p) Confer Mottanum Vayerum in judicio de Historicis T. 1. p. 325. seq.

Sed hæc tria opuscula non dubito ab auctore postea inserta fuisse majori operi Historiæ Romanæ. Notat præterea Svidas Dionem nostrum scripsisse (4) *Persica* (5) *Εἰώδια* sive quæ in itinere sibi contigerunt (H Wolfius legit *διόδια* itineraria) & (6) *Getica*: Sed in Geticis lapsus memoria fuit Svidas, nam Dioni Prusæo *Getica* tribuit Philostratus lib. I. de sophist. p. 491. αὐτὸς δὲ καὶ ἰσορείαν ἰκανὸς ἦν συγγράφειν, δηλοῖ τὰ * Γετικά. Quibus verbis Βορυσθενικὸν λόγον respici putat Casaubonus, qui inter Dionis Chrysostomi Orationes est XXXVI. Sed aliud opus fuisse innuit Jornandes lib. de rebus Geticis c. 5. ut refert Dio, qui historias eorum (Gothorum) *annales Græco stylo composuit* & cap. 9. *Dio historicus & antiquitatum diligentissimus inquisitor, qui operi suo Getica titulum dedit, regem Getis post tempora multa commemorat nomine Telephum.*

Denique Svidas inter scripta nostri refert vitam *Philosophi Arriani*, quam exstare cum primis optem, licet Senecæ, Bruti, Ciceronis parum æquum se præstat Dio censorem in scriptis, quæ habemus: unde vulgat Francisco Pithæo in Pithæanis, Justo Lipsio q) aliisque.

XIII. Editiones Dionis Cassii.

Græca Paris. sive Divione 1548. fol. per Robertum Stephanum, unico eoque mendofo, r) ut queritur, codice usum, cum castigationibus ipsius & H. Stephani filii. In hac nitida editione non desunt liber LIX, & LX, sed tantummodo ex libris 57. & 58. unus factus est quinquagesimus septimus, & ex 59. ac 60. itidem unus quinquagesimus octavus, ut observatum Xylandro, qui hos quatuor libros admodum utiles ad nos pervenisse notavit.

Latina. Corneli⁹ Beughem in incunabilis Typographicis p. 53. memorat Dionis Historiæ Romanæ libros XLVI. latine factos per Franciscum Piccolomineum - - 1489. 4. Piccolominei hujus mentio in Politiani Epistolis, sed versio ista mihi nunquam visa est, pro XLVI. autem puto legendum XXVI. Antonius Teisserius in elogiis Thuaneis T. I. pag. 203. inter scripta edita Arnoldi Peraxylæ primo loco memorat Dionis Cocceji Romanæ Historiæ libros XXII. Sed eam versionem Gesnerus in Bibl. p. 92. b. à Peraxylo expectare jubet, utrum un-

ss 3

quam

* Anton. Bonfinius Decad. I. rer. Hungaricar. lib. 2. p. 23. *Dion, qui Getica scripsit, multo post tempore Gothos Telephum Herculis filium quem ex Auge sorore Priami tulerat, non modo Getica sed Mysia quoque Europæ Regem habuisse tradit.*

q) Vid. Martin. Hanckium de Rom. rerum scriptoribus lib. I. p. 126. seq.

r) De hoc Codice MS. Dionis qui exstat in Bibliotheca Regis Christianissimi, vide Antonii Pagi Criticam Annalium Baronii ad A. C. 1. num. 1.

quam edita sit merito dubitat Clariss. Baylius in Lexico, ubi de Pë-raxylo agit.

1. E *Guil. Xylandri* versione cum ejus s) notis libri XXVI. Dionis prodie-re Basil. ap. Jo. Oporinum 1558. fol. & Lugd. 1559. 8.

2. E versione ejusdem *Xylandri* à Jo. *Leunclavio* emendata Francof. ad Mœn. 1592. 8. apud A. Wecheli heredes.

Georgius quoque *Merula* historiam de conflagratione Vesuvii montis è Dione transtulit, ut notavit Gesnerus: & Dionis Trajanum *Franciscus* Philelphus latine vertit. Vide Vossium de Hist. latinis p. 602.

Græcolatinæ 1.) cum *Xylandri* versione, addito Xiphilino cum translatione Blanci Genev. 1592. fol. apud *Henr. Stephanum* cum ejus castigationibus.

2. Cum *Xylandri* versione à Jo. *Leunclavio* emendata, & *Xiphilini* epitome (sed omisis reliquis, eorum tantum librorum Dionis, qui interciderunt) cum Blanci translatione castigata per eundem *Leunclavium*, tum excerptis *Theodosii* exigui, & excerptis de legationibus cum *Leunclavii* versione, notisque ac castigationibus in Dionem quidem Rob. Stephani ac *Xylandri*: in Xiphilinū ejusdem *Xylandri*, H. Stephani & Frid. Sylburgii, in utrumq; Jo. *Leunclavii*, in eclogas legationum Fulvii Ursini. Præmisit *Leunclavius* etiam *Chronologiam* *Consulumq;* notationem libris singulis ex *Onufrio*. Confer H. Norisii *Epistolam* consularem. Prodiit hæc eximia scriptoris egregii editio *Hanoviæ* typis *Wechel.* 1606. fol.

Nova *ἔκδοσις*, quam pararunt aliquot ante annos *Huguetani* in Belgio (vid. Act. Erudit. 1701. pag. 430.) in herba ipsa periit. Loca quæ in Dionis è Codice Mediceo feliciter emendata atque suppleta sunt à *Jacobo Gronovio* in supplementis, quæ vocat lacunarum in *Ænea Tactico*, Dione Cassio, & *Arriano* de expeditione *Alexandri* Lugd. Bat. 1675. 8. pag. 41. -- 159.

XIV. Editiones Xiphilini.

Græca

Roberti Stephani A. 1551. quarta forma majore, typis Regiis.

Latina

Ex *Guil. Blanci* *Albiensis* translatione. Basil. 1558. fol. cum Dione è versione *Xylandri*. Epistola dedicatoria Blanci ad *Georgium Armenia-cum* Cardinalem data est Romæ. 1550. 7. Calend. Mart.

Ner-

s) *Vignolius Marvillius* T. 1. Misc. p. 191. *Xylander* savant Grec vendoit pour un peu de soupe ses notes sur *Dion Cassius*.

Nervam Trajanum & Adrianum Xiphilini è *Georgii Merulae* Alexandrini versione edidit Rob. Stephanus Paris. 1544. 8. cum *Ælio Spartiano* & aliis scriptoribus Historiæ Augustæ. 3. Voluminibus.

Græcolatinæ cum *Blanci* versione Paris. 1552. 4. edente H. Stephano & 1592. fol.

In Historiæ Augustæ scriptoribus Græcis & latinis, quos edidit idem H. Stephanus A. 1564. 8. quatuor Voluminibus.

In Romanæ Historiæ scriptoribus Græcis minoribus opera *Frid. Sylburgii* Veterensis. Francof. apud A. Wechelii hæredes 1590. fol. in hac collectione præter *Fastos Siculos* & *Capitolinos*, *Eutropium* cum *Pæanii* Græca Metaphrasi, *Herodianum*, *Zosimum*, *Juliani Cæsares*, *Olympiodori ἐκλογαὶ* è *Photii* cod. LXXX. & è *Svida* excerptas *Cæsarum* vitas habetur *Xiphilinus* cum versione *Blanci* per *Xylandum* & *Sylburgium* emendata, additis ad calcem libri eorundem notis ac *Sylburgii* præcipue, qui codicem *Palatinum* MS. & varias eruditorum observationes contulit. Editus præterea cum *Dione Xiphilinus*, ut paulo ante dixi, in edit. *Wicheliana* A. 1606. fol.

Gallicè *Xiphilinum* transtulit ex Italico *Nicolai Leonici* Ferrariensis, *Claudius Roserius* Paris. 1542. fol. Deinde è latino *Antonius de Bando*, *Advocatus* in Provincia. Paris. 1610. 4.

Histoire Romaine écrite par *Xiphilin* par *Zonare* & par *Zosime*, traduite sur les Originaux Grecs par *Mr. Cousin*, *President* en la cour des Monnoyes. à Paris. 1678. 4.

Italicè *Dionem* reddidit *Leonicenus* cujus jam memini Venet. 1533. 4. *Xiphilinum* *Franciscus Baldelli*. Venet. 1585. 4.

Anglicè interprete *Manningo* *Xiphilinus* prodiit Lond. 1704. 8. duobus Voluminibus.

XV. *Dionis Cassii* ætate vixit ENCOLPIUS, quo familiarissime usum Imperatorem Alexandrum Severum testatur *Lampridius* cap. 17. eumque inter eos qui Alex. Severi vitam scripserunt refert cap. 48. Hinc inter Historicos latinos *Encolpium* celebravit *Vossius* vir præstantissimus. At si credimus *Elioto* equiti Anglo, Græce scripsit non latine. Prodiit enim Anno 1549. Londini libellus Anglicanus *Imago Imperii*, sive *the image of Governance* inscriptus, quem in Epistola ad Proceres Anglicanos dedicatoria è græco sermone transtulisse se ait *Thomas Eliotus* Eques auratus, atq; exemplar græcum commodatè accepisse à Clarissimo quodam Neapolitano cui nomen *Pudericus*. Auctorem libelli affirmat

serit fuisse Encolpium, Alexandro Severo à Commentariis. *Sed Græculi alicujus recentioris commentum libellum istum fuisse, utcunque sane Lampridio subinde satis concordem, non dubito, inquit Seldenus in notis ad Eutychium p. 174. At Vir Clariss. Humfredus Hody ab ipso Elioto totum scriptum suppositum & confictum suspicatur. Ita enim ille lib. I. de Bibliis Originalibus p. 108. Historia Encolpii, quam citamus, prorsus ignota est viris literatis, neque multis inter nostrates (Anglos) quorum lingua sola habetur, nota, forsan uni tantum aut alteri. Ex Græco vero in sermonem Anglicanum translata est (si ipsi titulo fides) à Thoma Elyoto Medico, & edita Anno 1549. Sed non est cur doleant viri eruditi, lingua solum Anglicana Historiam istam exstare. Quamvis enim ex Lampridio appareat exstitisse olim Historiam Vitæ Alexandri Severi ab Encolpio scriptam, tamen fidem dederim, non illius hanc esse, sed ab aliquo Christiano ejus nomini suppositam. Neque Orationes quæ in ea multa habentur ex Codice Græco converse sunt, sed ab ipso, crede mihi, Elyoto compositæ. Scio ego hominis ingenium, & Orationes confingendi morem ex aliis ejus scriptis. Imo totum librum ab ipso Elyoto compositum fuisse, mihi ego facile persuadeo, quamvis prætendat à nobili quodam Neapolitano exemplar Græcum se mutuo acceperisse. De Historia hac plene nos alibi. Sed fatis citius concessit vir longiore vita dignissimus hoc ipso Anno 1707. itaque Antiquitates ejus Alexandrinas & alia præclara ingenii monumenta incassum fortasse exspectamus.*

XVI. Præter Dionem Cassium de quo jam dixi & Dionem Chrysostomum cujus quoque meminit M. Antoninus lib. 1. sect. 14. & Arrianus Epictetearum diff. lib. III. cap. 23. fuere & alii Diones, ut Dio Alexandrinus ad Romanos legatus, cujus à Ptolemæo Avleta corrupti meminit Dio Cassius lib. 39. pag. 98. Dio Alex. Philosophus Academicus. Cic. IV. Acad. quæst. Is ipse an alius Dio Alexandrinus quem allegat Zenobius in proverb. V. 54. & Apostolius XIX. 24. Idem videtur etiam ab Apostolio XV. 3. & Suida in ὁδὲ Ἡρακλῆς laudari ἐν δευτέρῳ δευτέρῳ συντάξεως & in Scholiis ad Nicandrum ἐν τῷ πρώτῳ τῆς τρίτης συντάξεως. Fuit & Dio Colophonius qui inter scriptores de re rustica refertur à Plinio Varrone & Columella: Dio Chius tibicen apud Athen. XIV. p. 638. Dio Diapyrus cujus meminit Timocles Comicus apud eundem lib. IX. p. 407. Dio Ephesus Philosophus in veteri inscript. apud Sponium p. 126. Misc. Dio Epidaurius de quo Pausan. X. p. 820.

Dio Hipparini F. Syracusanus de quo dixi in Philosophis Platonicis lib. III. cap. 3.

CAPUT XI.

DE PLUTARCHO Chæronensi
& Lampria.

Plutarchi etas & vita. 1. Lampriae liber de ejus scriptis. 2. Plutarchi Vita parallela. 3. Scripta Moralia ordine recensita. 4. Scripta deperdita. 5. Editiones. 6. Alii Plutarchi. 7. Index scriptorum à Plutarcho allegatorum, longe quam in editione Parisiensi plenior.

I.

PLUTARCHUS è Chæronea Bœotix, Philosophus, à Nero-
nis temporibus ad Hadrianum usque claruit, sub quo jam
senex constitutus est a) procurator Græciæ : Consulari-
bus antea ornamentis auctus à Trajano b) quem etiam in-
stituisse c) sunt qui referunt, & Illyrio præpositus. Præceptorem ha-
buit Ammonium qui Athenis vita excessit. Hujus Magistri sui & suam
ipsius vitam Plutarchum sparsim in scriptis suis exposuisse notat Euna-
pius d) in proœmio. Sed de Ammonio pleraque nos fugiunt, quia
inter-

Tt

a) Syncellus p. 349. Πλάταρχος Ἀμφικλίου Φιλόσοφος ἐπιτροπύειν Ἑλλάδα ὑπὸ
τῷ αὐτοκράτορι κατεστάθη γραμμός.

b) Suid. μεταδὲς δὲ αὐτῷ Τραϊανὸς τῆς τῶν ὑπάτων ἀξίας, προσέταξε μηδένα τῶν
κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα ἀρχόντων παρὲς τῆς αὐτῆς γνώμης τι διαπράττειν. Hinc
Plutarchum Hypatæ in Thessalia larem fixisse conjiciebat Sam. Petitus II. 10. Ob-
serv. Archontis se munere functum testatur Plutarchus ipse VI. 8. sympos. p. 693.

c) Jo. Sarisberienfis V. I. Policratici, de Plutarcho : Fidelis in sententiis, in verbis inca-
lentus, & in sacrario morum tantus arbiter, ut facile Traiani præceptorem possis agno-
scere. Ibidem Epistolam ejus ad Trajanum refert, sed quæ supposita esse videtur,
ut infra dicam. Vide Rualdum in vita Plutarchi cap. 15.

d) Eunnapii verba sunt : αὐτίκα ἐν Θεσπέσι Πλάταρχος τόντε ἑαυτῆς βίον ἀνα-
γράφει τοῖς βιβλίοις ἐνδιεσπαρμένως, καὶ τὸν τῆς διδασκαλίας, καὶ ὅτι γε Ἀμμόνι-
ον Ἀθήνησιν ἐτελεύτα ἔβιον προσειπών. Καίτοι γε τὸ κάλλιστον αὐτῆς τῶν συγ-
γραμμάτων εἰσὶν οἱ καλέμενοι παράδειχοι βίοι τῶν ἀρίστων κατὰ ἔργα καὶ πρά-
ξεις αἰδῶν, ἀλλὰ τὸν ἴδιον καὶ τὸν τῆς διδασκαλίας κατ' ἑκάστων τῶν βιβλίων ἐγ-
κατέσπειρεν, ὥστε εἴ τις ὀξυδερκεῖν περὶ τὰυτὰ καὶ ἀνιχνεύων κατὰ τὸ προσπι-
πτον καὶ φαινόμενον, καὶ σωφρόνως τὰ κατὰ μέγαν ἀναλέγοιτο, δύνασθαι τὰς
πλείστας τῶν βεβιωμένων αὐτοῖς εἰδέναι.

interciderunt Plutarchi multa & in his liber cui erat titulus Ἀμυνῶν καὶ τῆς μητρίδος τῆς κακίας συνείναι. De Plutarcho ipso quæ in scriptis ejus superstitibus potuit indagare, non indiligenter collegit *Joannes Rualdus* in erudito libro de Plutarchi vita quæ Parisiensi hujus operum editioni A. 1624. fol. adjungi solet. Videndi præterea *Martinus Hanckius* libro utroq; de Romanorum rerum scriptoribus c. 12. *Decius Celer* libro de vita Plutarchi Patav. 1617. 8. & *Joannes Jonsius* III. 6. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, *Vossius* item libro II. de Hist. Græcis c. 10. & *Tillemontius* T. 2. Hist. Imperatorum pag. 475. seq. Ut omittam editores vel interpretes, *Xylandrum*, *H. Stephanum*, *Amiotum* & *A. Dacerium*. Proavus Plutarchi fuit *Nicarchus*, avus *Lamprias*: uxor *Timoxena*, filii *Lamprias*, *Avtobulius*, *Plutarchus* & *Chæron* sive *Charon*, filia *Timoxena* & fortassis e) *Eurydice*, cui & *Polliano* illius marito conjugalia præcepta inscripsit. Patris nomen qui apud *Chæronenses* magistratum gessit, ignoratur: Socer *Alexion*: Fratris vel sororis filii sive nepotes *Sextus Chæroneus* & *Cornelius Fronto* qui *M. Antoninum* erudiverunt: filius *Frontonidis* (quæ *Frontonis* soror) atque adeo Plutarchi pronepos *Longinus*. Etiam *Apulejus* è posteris se Plutarchi esse prædicat lib. I. *Metamorphos.* Affinitate juncti fuere *Craton*, *Patrocles*, *Firmus*. f) Amici complures, in his *C. Sossius Senecio* apud *Trajanum* graciosus & quater Consul, cui *Vitas Parallelas* inscripsit, & *Philosophus Favorinus* multitudinem scriptorum ejus æmulatus. g) *Servum* habuit *Onesimum*, ut è *Galeno* viri docti observarunt. Romæ docentem audivit inter alios *L. Junius Arulenus Rusticus*, quem deinde *Domitianus* sustulit. Quanta quamque varia eruditione, quam libero candidoque quam vicissim gravi ac limato judicio & qua cognitione Philosophiæ, non sophisticæ illius sed ad vitam comparatæ instructus fuerit Plutarchus, scripta ejus abunde loquuntur, quæ complura ætatem tulisse in tanto bonorum Auctorum naufragio arbitror multos mecum gaudere. Sectam Philosophorum nullam ita coluit, ut non ex aliis lubenter arriperet si quid verius meliusque ipsi videretur. Non ferens Stoicorum paradoxa, sed magis etiam inimicus Epicureo-

rum

e) Vide *Jonsium* p. p. 238. licet hoc unde collegerit ille, nescire se fatetur *Menagius* in Hist. mulierum Philosophar. pag. 19. Et sane fateor haud esse verisimilem *Jonsii* conjecturam, nam cum consolationem ad uxorem scriberet Plutarchus, tantum quatuor filios susceperat, nullam filiam nisi unam bimulam cujus mortem ibi solatur, *Timoxenam* matri cognominem. Oportuit igitur à scripta hac consolatione ad conjugalia præcepta intercessisse spatium viginti plus minus annorum, si *Eurydice* Plutarchi filiam esse statuamus.

f) De his singulis *Rualdus* cap. V. & VI.

g) Vide quæ de *Favorino* supra lib. 3. cap. 3.

rum irreligiositati, in multis rebus Aristotelem sequitur, Platonem in plerisque, & in rebus difficillimis intellectu cum Academicorum schola non infrequenter cohibet assensum. De Christianorum h) rebus & dogmatis, cum toties se offerret occasio, nihil scribere maluit, quam vel in ea quæ non satis nosset invehiri, vel ea laudare quæ videbat rejici ab omnibus & displicere Principibus viris. Equidem ex Apostolicorum librorum lectione profecisse, quod visum Theodorito i) vix crediderim, nam licet præclara nonnulla k) docet de Deo & rebus divinis, & quamvis nonnulla ex ejus scriptis opportune Ethnicis objectarunt idem Theodoritus, Eusebius & alii veteres Christiani, nihil tamen habet quod non rationis usus & lectio Platonis atque aliorum Philosophorum ipsi potuerit suppeditare. Quemadmodum vero fuerunt qui omnibus veterum scriptis si sit carendum, Plutarcho quam ægerrime carituros l) se sunt professi, vel si omnes in mare m) abjiciendi sint, Plutarchum se postremo loco servaturos affirmarunt, vel qui solum Plutarchum cum duobus vel tribus aliis perfectæ Bibliothecæ n) instruendæ existimant sufficere: ita Joannes Metropolitæ Evchaitarum, sub Alexii Comneni Imperio clarus, testatus est si cuiquam ex omnibus Ethnicorum sapientibus venia sempiternorum suppliciorum speranda restet, eam nemini magis à CHRISTO expetere se quam Platoni ac Plutarcho. Versus ejus hi sunt:

Ἐπερ πᾶς βάλω τῶν ἀλλοτρίων
 Τῆς οἷς ἀπειλῆς ἐξελέσθαι, χρῆτέ μοι
 Πλάτωνα καὶ Πλάταρχον ἐξελεῖό μοι.
 Ἀμφω γάρ εἰσι καὶ τὸν λόγον καὶ τὸν τρόπον
 Τοῖς σοῖς νόμοις ἔγγιστοι παρρησιόχοι.
 Εἰ δ' ἠγνόησας ὡς Θεὸς σὺ τῶν ὅλων,
 Ἐνταῦθα τῆς οἷς χρηστότητι θεοῦ δέῃ μόνον
 Δι' ἣν ἀπαντας δωρεὰν σώζεις θέλεις.

T t 2

Quos

h) Tillemontius T. 2. Hist. Imperat. p. 477. de Plutarcho : *Il ne parle jamais de la religion Chrétienne, n'osant peut-être en dire du bien, & ne voulant pas en dire mal, comme S. Augustin le dit de Senèque.*

i) Lib. 2. Therapevt. p. 33.

k) Vide Eugubinum de perenni Philos. VI. 6. 7. 8. & 9. Rualdum in Plutarchi vita cap. 9.

l) Confer Gassendum lib. III. de vita Epicuri cap. 7.

m) Theodorus Gaza apud Artum Vigelium præf. Bibl. Historicæ, Rolandus Maresius lib. 1. Epist. 24. Gabr. Naudæus Apologia pro eruditis Magiæ accusatis pag. 194. Whear I. relect. hiemal. c. 17.

n) Cornelius Agrippa III. 31. Epist. & Gvid. Patinus Epistola VI. edit. primæ.

Quos lic utcunque transtuli :

*Si quos averni liberare nexibus
Tibi constitutum est , CHRISTE , non credentium,
Precibus Platonem redde ac Plutarchum meis,
Uterque quorum moribus , sententia,
Acessit ad leges Tuas quam proxime.
Quod si DEum esse Te universi , pridem eos
Latuit , modo hos nunc experiri gratiam
Concede , qua gratis beare omnes cupis.*

Reprehendunt nonnulli in Plutarcho dictionem duriusculam, o) & quod in antiquitatibus Romanorum non raro lapsus sit p) linguæ latinæ quam in vita Demosthenis, q) & Catonis Majoris confitetur ignorantia : Græcisque suis nimium tribuat r) & nonnulla jam memoriæ errore s) jam quod ipsi ita commodum & opportunum videretur t) diversis locis diversimode commemoret. Quæ singula etiam si quis largiatur acerrimis censorib⁹, excepto eo quod contra historiæ veritatem de industria finxerit nonnulla, u) quod non temere mihi de eo persuadeo (non magis quam quod in Atheismum propendisse vir quidam doctus x) scripsit, aliis ipsi vicissim objicientibus y) superstitionem & frigidas z) allegorias) cum longe plurima niteant in Plutarchi scriptis, nemo sanus ideo negabit eum lectione esse dignissimum. Tantum optarem ut plura ex præclaris ejus monumentis separatim exstarent

- o) Bodinus cap. 4. Methodi Histor. Vossius de Histor. Græcis pag. 209. & Petrus Victorius XXIII. 21. Var. Lect. Vide censuras celeberrimorum Scriptorum collectas à Thoma Pope Blount.
- p) Paulus Manutius ad Cic. in Epist. II. 1. & 5. ad Q. Fratrem. Confer Jo. Rualdi animadversiones in Plutarch.
- q) In Demosthene p. 846. & in Catone Majore p. 340.
- r) Bodinus loco laudato & Claudius Verderius censura scriptor.
- s) Bælius Lexico in Mucia, nota B.
- t) Idem in Euripide, nota O.
- u) Melch. Canus XI. 6. Loc. Theol. ut vel Plutarchus scriptor aliqui verax in rebus Græcorum illustrandis & cæcutire & fingere interdum etiam videatur.
- x) Petrus Molinaeus de cognitione Dei p. 81. Plutarchus in Atheismum videtur fuisse propensior, quippe libro in eam rem edito probare conatur Atheismum tolerabiliorem esse superstitione. Confer si placet quæ infra dixi inter Plutarchi scripta. num. 63.
- y) Rich. Simon lib. I. Epist. select. 22. p. 167.
- z) Sam. Parkerus lib. de Deo p. 22. in libro de Iside atque Osiride, quam frigida allegoria.

rent excusa in juvenum usus, neque Voluminum magnitudine fieret, ut Scholis omnibus & juvenum fere Museis exulet Plutarchus, solo libello de puerorum institutione & altero de audiendis poëtis fortasse plerisque viso, qui magno cum fructu haud dubie evolverent libros ejus plerosque alios, quibus vel saluberrima vitæ præcepta, vel multa alia scitu digna (ut in vitis & libris de placitis Philosophorum) continentur.

Obiisse videtur Plutarchus anno quarto vel quinto Hadriani Imp. circa A. C. CXX. cum natus esset circa decimum Claudii Imp. annum qui respondet anno CHRISTI quinquagesimo. Sacerdotio Apollinis Pythii admodum senem functum se testatur libro an seni gerenda Resp. p. 792. Morti vicinus somniavit a) in cœlum se adscendere duce Mercurio, & proxima nocte per somnium hoc ipsi quendam interpretantem & pollicitum fore *felicem*, b) h. e. moriturum.

II. Catalogum scriptorum Parentis sui Plutarchi composuit Lamprias filius teste Svida, c) composuitque in gratiam amici, ut præfixa Epistola testatur, licet nomen amici excidit. Hujus πίνακος sive catalogi parte usus est H. Stephanus in sua Plutarchi editione, vulgavit eum deinde sed extrema parte adhuc mutilum Græce & latine David Hoescheli nescio è qua Italiae Bibliotheca Augustæ Vindel. 1597. 4. Deinde præmissus est editioni Plutarchi Parisiensi Græcolatinæ A. 1624. fol. Quoniam vero in unica hac editione exstat, & brevis est, integrum eum hoc loco exhibere volui, appposito iis scriptis quæ intercederunt asterisco.

Tt 3

ΛΑΜ-

a) Artemidorus IV. 47. Onirocrit. p. 245. ὁ Πλάταρχος εἰς τὸν ἔρανόν ἀναβαίνειν ὑπὸ τῆς Ἑρμῆς ἀγόμενος ἐδόκει. καὶ τῇ ἐπιστῇ ὄναρ ἐπεκρίνατό τις αὐτῷ τὸν ὄναρον, καὶ ἔφη μακάριον ἔσεσθαι αὐτὸν, καὶ τῷτο εἶναι τὸ εἰς τὸν ἔρανόν αὐτὸν ἀναβαίνειν, τὴν ὑπερβάλλουσαν εὐδαιμονίαν. Ἐτυχὲς δὲ νοσῶν, καὶ ὑπὸ τῆς νόσου κακῶς διακείμενος, καὶ ἔκ εἰς μακρὰν ἀπέθανε.

b) Μακάριος & μακαρίτης uti apud latinos *felix* & *beatus* pro defuncto. Hesych. μακαρίτης ὁ τεθνήσκων, ὁ μακάριος ὁ νεκρός. Horat. lib. 1. Sat. 9. *Omnes composui felices, nun ego resto.* Ammianus XXV. 3. *quem cum beatum fuisse Sallustius respondisset præfatus, intellexit occisum.*

c) Svidas: Λαμπριάς Πλάταρχος τῆς χαίρωντος ἡδὺς. ἔγραψε πίνακα ὧν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔγραψε περὶ πάσης Ἑλληνικῆς καὶ Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας. Alius Lamprias Plutarchi avus IX. 2. Sympol. alius item ejus frater IX. 5. Sympol. &c.

ΛΑΜΠΡΙΑΣ

πρὸς τῆς ἀναγραφῆς τῶν
Πλατάρχου βιβλίων.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Οὐδ' ἄλλοτε ποτε τῆς γενομένης ἡμῖν
ὑπὲρ τῆς Ἀσίας πρὸς ἀλλήλους συνουσίας
ἐκλαθόμεναι, ἔδὲ τῆς σῆς πρὸς παιδεί-
αν καὶ πρὸς τὰς Φίλους ἀσχολίας καὶ
προθυμίας. καὶ νῦν εὐθέως, δεξά-
μενός σε πρὸς Ἐπιστολὴν, ἐγνώρισαι
τὸ νομα. καὶ ἡδαιτάτα d) διετέτην,
ἐρρωμένον ὑπὸ τῆς γνῆς σε, καὶ ἡμῶν μεμνη-
μένον. καὶ ἡδέως ἐν μέρει πάλιν ἀσπά-
ζομαί σε, καὶ πρὸς γραφὴν, e) ὣν ἡτέλη-
σας τῶν 8 πατρὸς βιβλίων ἐπεμψά-
σαι. ἐρρωτάει εὐχομαι.

Πλατάρχου βιβλίων πίναξ.

- α'. Θησεύς καὶ Ρωμύλος.
- β'. Λυκούργος καὶ Νέμας.
- γ'. Θεμιστοκλῆς καὶ Κάμιλλος.
- δ'. Σόλων καὶ Ποπλικέλας.
- ε'. Περικλῆς καὶ Φάβιος Μάξιμος.
- ς'. Ἀλκιβιάδης καὶ Μάρκος Κορνήλιος f)
- ζ'. Ἐπαμινώνδας καὶ Σκηπίων.
- η'. Φωκίων καὶ Κάτων.
- θ'. Ἄγης καὶ Κλεομένης.
- ι'. Τιβέριος καὶ Γάιος Γράκχοι.
- ια'. Τιμολέων καὶ Παῦλος Αἰμίλιος.
- ιβ'. Εὐμενὴς καὶ Σερτάριος.
- ιγ'. Ἀριστείδης καὶ Κάτων.

LAMPRIAS.

*De scriptis Plutarchi
Charonenfis.*

EPISTOLA.

Neque alias unquam veteris illius,
quæ mihi tecum in Asia fuit, fami-
liaritatis oblitus; neq; tui erga
disciplinas & amicos studii ac pro-
pensionis ignarus: redditis mihi
litteris tuis, nomen statim agnovi;
summa adhæc animi voluptate
sum perfusus, quod te valere, no-
strique memoriam conservare in-
telligerem. Saluto itaque te vi-
cissim; & quam patris mei Plutar-
chi optasti librorum exscriptio-
nem ad te mitto. Vale.

Librorum Plutarchi Index.

1. Theseus & Romulus.
2. Lycurgus & Numa.
3. Themistocles & Camillus.
4. Solon & Poplicola.
5. Pericles & Fabius Maximus.
6. Alcibiades & M. Coriolanus.
7. Epaminondas & Scipio. *
8. Phocio & Cato (minor)
9. Agis & Cleomenes.
10. Tiberius & Cajus Gracchi.
11. Timoleon & Æmilius Paulus.
12. Eumenes & Sertorius.
13. Aristides & Cato (major.)

d) ἐν ἄλλῳ γραφ. ἡδαιότερον Ful. Urfin. ἴσως, ἡδύτ.

e) ἴσ. ἀνάγραφὴν.

f) Κοριολάνος.

ιδ'. Πελοπίδης καὶ Μάρκελλος.
 ιε'. Λύσανδρος καὶ Σύλλας.
 ις'. Πύρρος καὶ Μάριος.
 ιζ'. Φιλοποίμεν καὶ Τίτος.
 ιη'. Νικίας καὶ Κράσος.
 ιθ'. Κίμων καὶ Λυκούργος.
 κ'. Δίων καὶ Βρούτος.
 κα'. Ἀγισίλαος καὶ Πομπήιος.
 κβ'. Ἀλέξανδρος καὶ Καῖσαρ.
 κγ'. Δημοσθένης καὶ Κικέρων.
 κδ'. Ἀράτος καὶ Ἀρτοξέρξης.
 κε'. Δημήτριος καὶ Ἀντώνιος.
 κς'. Αὐγύστης βίος.
 κζ'. Τιβέριος.
 κη'. Σκηπίων Ἀφρικανός.
 κθ'. Κλάυδιος.
 λ'. Νέρωνος βίος.
 λα'. Γαίος Καῖσαρ.
 λβ'. Γάλβας καὶ Ὀθων.
 λγ'. Βιτέλλιος.
 λδ'. Ἡρακλῆς βίος.
 λε'. Ἡσίοδος.
 λς'. Πινδαρος.
 λζ'. Κράτης καὶ Δαίφαντος. g)

λη'. Ἀριστομένης.
 λθ'. Ἀράτος h)
 μ'. βίος τῶν δέκα ῥητόρων.

μα'. Ὀμηρικῶν μελετῶν, βιβλία δ'.

μβ'. εἰς Ἐμπεδοκλέα περὶ τῆς ε' οὐσίας
βιβλία ε'.

μγ'. περὶ τῆς i) εἰς ἐκάπερον ἑπὶ χει-
 ρῇ k) βιβλία ε'.

14. Pelopidas & Marcellus.

15. Lyfander & Sulla.

16. Pyrrhus & Marius.

17. Philopœmen & Titus.

18. Nicias & Crassus.

19. Cimon & Lucullus.

20. Dion & M. Brutus.

21. Agesilaus & Pompejus.

22. Alexander & Cæsar.

23. Demosthenes & Cicero.

24. Aratus & Artaxerxes.

25. Demetrius & Antonius.

26. Augusti Cæsaris vita. *

27. Tiberius. *

28. Scipio Africanus. *

29. Claudius *

30. Neronis vita. *

31. C. Cæsar. *

32. Galba & Otho.

33. Vitellius.

34. Herculis vita *

35. Hesiodi. *

36. Pindari *

37. Crateris & Daiphantis
(al. Deiphanti, recti⁹.)

38. Aristomenis *

39. Arati. *

40. Decem oratorū Græciæ

41. Homericaꝝ declamatio-
num libri IV. *

42. In Empedoclem, de quinta
essentia libri V. *

43. De concertatione in utramq;
partem libri V. *

μδ'.

g) ἐν ἄλλῳ, Δαίφαντος. F. Urs.

h) πλεονάζει ἴσως.

i) ἐν ἄλλῳ, τῶν.

k) 10. ἐπιχειρήσεως ἢ ἐπιχειρημάτων.

μδ'. 1) βιβλία γ'.
 με. πρὸς ῥητορικῆς, βιβλία γ'.
 μς. πρὸς ψυχῆς εἰσαγωγῆς, βιβλία γ'.

μζ'. πρὸς αἰσθήσεων, βιβλία γ'.
 μη. ἐκλογὴ φιλοσόφων, βιβλία β'.

μθ'. πόλεων ἐνεργεσίαι, βιβλία γ'.

ν'. πολιτικῶν, βιβλία β'.
 να. πρὸς Θεοφράστου πρὸς τὰς καί-
 ρους. m)

νε'. περὶ παρεμμένων n) ἰστορίας βιβλία δ'
 νγ'. Παροιμιῶν, βιβλία β'.
 νδ'. τῶν Ἀριστέλους πολιτικῶν βι-
 βλία η'.

νε. Σωσίκλης, βιβλία β'.
 νς'. πρὸς εἰμαρμένης, βιβλία β'.
 νζ'. πρὸς δικαιοσύνης πρὸς χρυσιππὸν,
 βιβλία γ'.

νη. πρὸς ποιητικῆς.
 νθ'. πρὸς τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφοις
 Φυσικῆς Ὀπτιμῆς, βιβλία ε'.
 ξ'. Στρωματεῖς ἰστορικοὶ, ποιητικοί, ο)
 ζβ'.

ξα. πρὸς τὸ μὴ εἶναι τιτὸν ἀπὸ τῆς Πλά-
 των ~~Θ~~ Ἀκαδημίας.

ξβ'. πρὸς τῆς Διαφορῆς τῶν Πυρρ-
 νίων, καὶ Ἀκαδημαϊκῶν.

ξγ'. πρὸς τῆς ἐν Τιμαίῳ ψυχογονίας.

ξδ'. πρὸς τὸ γεγονέναι κατὰ Πλάτωνα
 τὸν κόσμον.

ξε. πᾶς εἰσὶν αἱ ἰδέαι;

1) ἰσ. μύθων.

m) ἰσ. πρὸς Θεόφραστον περὶ τῶν καίρων.

n) ἐν ἄλλῳ παρακειμένῳ F. Urf.

o) ἐνίοι δὲ ξς'.

44. Fabularum libri III. *
45. De Rhetorica libri III. *
46. De animæ introductione li-
 bri III. *
47. De sensibus libri III. *
48. Excerpta Philosophorum li-
 bri II. *
49. Urbium res præclare gestæ li-
 bri III. *
50. Politicorum Libri II. *
51. Ad Theophrastum de occa-
 sione *
52. De his, quæ historiæ adjacent. *
53. Adagiorum libri II. *
54. Aristoteleorum Topicorum li-
 bri VIII. *
55. Solicles libri II. *
56. De Fato libri II.
57. Ad Chrysippi librum de Justi-
 tia libri III. *
58. De Poëtica. *
59. De placitis Philosophorum in
 Physicis, epitomes lib. V.
60. Stromateis (Eusebius lib. 1.
 Evangel. præpar. I.) historici,
 poëtici, LXII. (al. LXVI) *
61. Non esse Academiam à Plato-
 ne profectam. *
62. De repugnantia Pyrrhonio-
 rum & Academicorum *
63. De animæ, quæ in Timæo Pla-
 tonis describitur, procreatione.
64. Mundum conditum, ex Plato-
 nis sententia. *
65. Ubi sint ideæ? *

ξς'.

ξς'. πῶς ἡ ὕλη τῶν ἰδεῶν μετείληφεν,
ὅτι τὰ σώματα ποιεῖ.

ξζ'. περὶ Σωκράτους Δαιμονίας.

ξη'. ὑπὲρ ἑ Πλάτωνος Θεαγένους ρ)

ξθ'. περὶ μαντικῆς, ὅτι σῶζεται καὶ τὰς
Ἀκαδημιακὰς.

ο. περὶ τῆς ἠθικῆς δρετῆς.

οα'. περὶ ἑ ἐν τῇ σελήνῃ φαινομένης παρ-
σώτης.

οβ'. πότερον, ὁ περισσὸς δριθμὸς ἢ ὁ ἄρ-
τιος ἀμείνων;

ογ'. εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτεύτεον.

οδ'. περὶ Στωϊκῶν ἐναντιωμάτων.

οε'. περὶ ἐννοιῶν, πρὸς τὰς Στωϊκὰς.

ος'. περὶ σωηθείας, πρὸς τὰς Στωϊκὰς.

οζ'. ὅτι παρὰ τὸ δοξάζειν q) οἱ Στωϊκοὶ
τῶν ποιητῶν λέγουσι.

οη'. πρὸς τὴν ἑπικύρου ἀκρόασιν.

οθ'. περὶ Θεῶν.

π'. πρὸς Κολώτην ὑπὲρ τῶν ἄλλων φι-
λοσόφων.

πα'. ὅτι ἔδδεν εἶναι ἡδέως καὶ ἑπικύρου.

πβ'. πρὸς Βιθυνικὸν περὶ Φιλίας.

πγ'. Ἀμμόνιος, ἢ περὶ ἑ μὴ ἡδέως τῇ
κακίᾳ συνείναι.

πδ'. πῶς ἂν τις ἑαυτὸν ἐπαμνέσειεν ἀνε-
πιφθόνως.

πε'. εἰ δρετὴ ἡ ῥητορικὴ.

πς'. πῶς ἂν τις αἰσθόιτο ἑαυτὸν παρόπ-
τοντα πρὸς δρετὴν.

πζ'. περὶ τῶν ἐκλελοιπῶν χρησιμείων.

πη'. πῶς διακρίνομεν ἑ φίλους τὸν κό-
λακα.

66. Quomodo Idearum materia
assumit, ut incorporea gi-
gnat. *

67. De Socratis genio.

68. Super Platonis Theage. *

69. De vaticinatione, defendi con-
tra Academicos. *

70. De virtute morum.

71. De facie, quæ in Luna apparet.

72. Utrum impar numerus, an par,
sit præstantior? *

73. An seni gerenda sit Respubli-
ca?

74. De Stoicis repugnantibus.

75. De communibus notitiis, ad-
versus Stoicos.

76. De consuetudine ad Stoicos. *

77. Stoicos, quam poëtas absur-
diora dicere.

78. De Epicuri auditione. *

79. De Diis. *

80. Adversus Colotem, de aliis
Philosophis.

81. Ne suaviter quidem vivi posse,
secundum Epicuri decreta.

82. Ad Bithynicum de Amicitia. *

83. Ammonius, sive, non jucunde
cum vitio vitam traduci. *

84. Quomodo se quis citra invi-
diam laudare possit.

85. Sitne virtus Rhetorica. *

86. Quomodo quis in virtute se
profecisse sentiat.

87. De oraculorum defectu.

88. De discrimine amici & adula-
toris.

Uu

πθ'.

ρ) ἐν ἄλλῳ, Θεαγένους F. Ursin.

q) ἴσ. παραδοξότερα.

πθ'. πρὸς τὴν πρώτην ψυχρῶς.
 υ'. πρὸς βραδέως καλαζομένων. ὑπὸ
 τῆς θεῆς.

υα'. περὶ ἀδολεχίας.
 υβ'. περὶ ὀργῆς.
 υγ'. ὑμνεῖν τὰ θαυγάσματα.
 υδ'. περὶ εὐθυμίας.
 υε'. περὶ δυσωπίας.
 υς'. περὶ πλυπραγμοσύνης.
 υζ'. περὶ Φιλαδελφίας.
 υη'. περὶ κοιμητῶν γ) ποῖον . . κ) Κύριον.
 υθ'. περὶ Φυγῆς.
 ρ'. περὶ τῆς ἀκρίβειας τῶν Φιλοσόφων.
 ρα'. ς) ἀκρίβειαν.
 ρβ'. πολιτικά θαυγάσματα.
 ργ'. περὶ βίων. [ἐν ἄλλῳ δὲ, περὶ τῶν
 βίων τ) . . . κυβεῖαι.]

ρδ'. πῶς δὲ τοῖς χολαστικοῖς γυμνάσ-
 μασι χρῆσθαι.

ρε'. ἐρωτικός.
 ρς'. ἀποφθέγματα ἡγεμονικά, στρατη-
 γικά, τυραννικά.

ρζ'. περὶ ἰδίας σώματος.
 ρη'. συμπόσιον τῶν ζ' σοφῶν.

ρθ'. θαυμαστικὸς πρὸς Ἀσκληπιά-
 δην. υ)

ρι'. θαυμαστικὸς πρὸς τὴν γυναῖκα,
 ρια'. περὶ φιλοκίσεως.

ριβ'. παιδικός.
 ριγ'. Γαμικά θαυγάσματα.
 ριδ'. περὶ τῆς μὴ χρᾶν νῦν ἐμμετράτω
 Πυθίαν.

89. De primo frigido.

90. De his, qui sero à numine pu-
 niuntur.

91. De garrulitate.

92. De ira (cohibenda.)

93. Præcepta tuendæ valetudinis.

94. De animi tranquillitate.

95. De inutili verecundia.

96. De curiositate.

97. De amore fraterno.

98. De Cometis. *

99. De exilio.

100. De auditione Philosophorum.

101. De Poëtis audiendis.

102. Reip. gerendæ præcepta.

103. De vitarum . . in alio, vitam
 sese habere instar lusus
 alex *

104. Qua ratione otiosis Gymna-
 sii exercitationibus uten-
 dum. *

105. Amatorius sermo.

106. Apophthegmata Imperato-
 rum, militum, Regum.

107. De suo corpore. *

108. Convivium septem Sapien-
 tum (Græciæ.)

109. Consolatorius ad Asclepia-
 dem* (F. Apollonium.)

110. Consolatio ad uxorem suam.

111. De cultus corporis studio. *

112. Nutricator *

113. Conjugal præcepta.

114. Non reddere nunc Pythiam
 versibus oracula.

εἰ.

1) ἐν ἄλλῳ, κοιμητῶν F. Ursin.

3) 10. πῶς δὲ ποιημάτων.

ε) 10. εὐκρίναι. υ) 10. Ἀπολλωνίου.

ειε. περί τῶν Εἰς τὸν Δελφοῖς.

εις. περί τῶν κατ' Ἰσιν λόγων καὶ Σά-
ραπιν.

ειζ. αἰτίαι τῶν Ἀράτων διοσημείων.

ειη. εἰς τὰ Νικάνδρου θηριακά.

ειθ. Ἀριστοφάνους καὶ Μειάνδρου σύγ-
κρισις.

εικ. περί τῆς Ἡροδότου κακοηθείας.

εικα. περί τῆς χρόνου τῆς Ἰλιάδος.

εικβ. πῶς κρινόμεν τὴν ἀλήθειαν ἱστο-
ρίαν.

εικγ. ἀπομνημονεύματα.

εικδ. Γυναικῶν ἀρεταί. [ἐν ἄλλῳ δὲ, περί
τῶν πῶς δεῖ ζῆν γυναῖκα πρὸς ἄνδρα.]

εικε. περί ζώων ἀλόγων ποιητικὸς.

εικς. διηγήσεις παράλληλοι Ἑλληνικαὶ
καὶ Ῥωμαϊκαὶ [Ἐπικυρείων ἐναν-
τιωμάτων.]

εικζ. πῶς ἂν τις ἔστω ἐχθρῶν ὠφελοῖτο.

εικη. περί τῆς μὴ μάχεσθαι τῇ μαντικῇ τὸν
Ἀκαδημαϊκὸν λόγον.

εικθ. Ἐπιστολὴ πρὸς * Φαβώρινον. x)

ειλ. περί Φιλίας y) [ἐν ἄλλῳ ᾧ περί
Φίλων χρησεως.]

ειλα. περί τῆς ἐφ' ἡμῖν, πρὸς Ἐπικυρον,
χολαῖ Ἀκαδημαϊκαί.

ειλβ. εἰ λόγον ἔχει τὰ ζῶα.

ειलग. Πλατωνικὰ ζητήματα.

ειλδ. πῶς ἂν τις ἐν πράγματι φιλο-
πραγμονῶν δόξαν ἀνα-
φύγοι.

115. De EI Delphis (inscripto.)

116. De Iside & Serapide (al. Ofi-
ride.)

117. Causæ signorum (seu prodi-
giorum) Arati *

118. In Nicandri Theriaca *

119. Aristophanis & Menandri
comparatio.

120. De Herodoti malignitate (seu
versutia.)

121. De tempore Iliados. *

122. Qua ratione veram histo-
riam discernere liceat. *

123. Memorabilia. *

124. Mulierum virtutes, vel de of-
ficio uxoris erga maritum.

125. De animalibus rationis ex-
pertibus, poëticus sermo. *

126. Narrationes comparatæ Græ-
corum & Romanorum. [Epi-
cureorum repugnantia. *

127. Qua quis ratione ex hostibus
utilitatem capiat.

128. Non adversari divinationi
doctrinam Academicorum. *

129. Epistola ad Phaxorinum. *

130. De amicitia * (F. de Amicorum
multitudine seu de amico-
rum usu.)

131. De iis quæ in nostra potesta-
te, Academicæ scholæ ad-
versus Epicurum. *

132. An bruta ratione prædita.

133. Platonicae quæstiones.

134. Quomodo quis in negotiis
curiositatis opinionem
effugiat. *

x) ἐν ἄλλῳ, Φαβωρίνον, F. Ursin.

y) ἰσ. πολυφιλίας.

ρλε. αἰτίαι ῥωμαϊκαί.

ρλς. αἰτίαι βαρβαρικά.

ρλζ. περὶ τῆς κесῶ τῆς μητρὸς τῶν Θεῶν.

ρλη. Πρωταγόρας περὶ τῶν πρώτων.

ρλθ. περὶ τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι παροι-
μίων.

ρμ. ὅτι ᾠδαδοξότερα οἱ Ἐπικύρειοι
τῶν ποιητῶν λέγουσι.

ρμά. τί τὸ σωμέναι.

ρμβ. περὶ ὅ ἔστι δὲ καὶ μηδὲν, ὅτι ἔστι δὲ
σωμέναι.

ρμγ. ποτέρα τῶν ζώων φρονιμώτερα,
τὰ χερσαῖα ἢ τὰ ἐνυδρῶν.

ρμδ. Στωικῶν καὶ Ἐπικυρείων ἐκλογαὶ
καὶ ἐλέγχοι.

ρμέ. αἰτίαι τῶν περιφερομένων Στωικῶν
περὶ ἡμερῶν.

ρμς. περὶ περιεργίας.

ρμζ. περὶ ὅ πρώτῃ ἐπομένῃ, πρὸς χρύ-
σιππον.

ρμη. ὑποθετικὸν ἢ περὶ δρχῆς.

ρμθ. περὶ ὅ ἐφ' ἡμῖν, πρὸς τὸς Στω-
ικῶς.

ρν. ᾠδὴ δεισιδαιμονίας, [πρὸς Ἐπίκ-
ρον.]

ρνα. εἰ πᾶσι σωηγορητέον.

ρνε. πρὸς Φησίαν ᾠδὴ ἀμνηστικὸς.

ρνγ. περὶ τῶν Πύρρωνος δέκα τόπων
- - - αἰτίαι καὶ τόποι.

αἰτίαι ἀλλοτρίων.

ρνε. ᾠδὴ μονάδων.

135. Causæ seu quæstiones Ro-
manæ.

136. Item Barbaricæ. *

137. De cæstu matris Deorum. *

138. Protagoræ de Principiis. *

139. De Alexandrinorum prover-
biis. *

140. Epicureos absurdiora quam
poëtas tradere. *

141. Quid sit intelligere. *

142. Nihil intelligi posse. *

143. Ultra animalium, terrestriane
an aquatilia, prudentiora.

144. Stoicarum & Epicurearum
sententiarum collectio & re-
prehensiones. *

145. Causæ de iis, quæ circumfe-
runtur Stoicarum opinio-
num de diebus. *

146. De superflua sedulitate, sive
de Curiositate. *

147. De prima illatione, adversus
Chrysippum. *

148. Admonitorium seu de Impe-
rio. *

149. De iis, quæ in nostra potesta-
te, ad Stoicos. *

150. De superstitione ad Epicu-
rum.

151. An omnibus patrocinan-
dum. *

152. Ad Phestiam consolatio. *

153. De Pyrrhonis decem locis
causæ & loci. *

Causæ vicissitudinem. *

154. De unitatibus. *

ρνε. εἰ δάσει γνώμην ὁ πολίτης πρῶσι-
δῶς ὅτι z) ἔπεισει.

ρνε. περὶ δοξῶν τῶν καθ' a)

ρνε. αἰτίαι Ἑλλήνων.

ρνη. αἰτίαι γυναικῶν.

ρνε. περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν.

ρνε. ἀποφθέγματα Λακωνῶν b)

ρνε. ἀπορῶν λύσεις.

ρνε. χρησμῶν συναγωγὴ.

ρνε. περὶ ἀλυσίας.

ρνε. περὶ γυμνασμάτων.

ρνε. περὶ Ῥωμαίων τύχης.

ρνε. περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης.

ρνε. περὶ τοῦ Γνωθι σεαυτὸν, [κὶ εἰ ἀθά-
νατος ἢ ψυχὴ.]

ρνε. περὶ τοῦ ἀλάττε βιώσεως.

ρνε. περὶ ἀπαρξίας.

ρνε. περὶ δρετῆς [εἰ διδακτὸν ἢ
δρετὴ.]

ρνε. περὶ τῆς εἰς Τροφονίῃ καταβά-
σεως.

ρνε. ἱκέτης.

ρνε. φυσικὴ Ἰπποκράτους.

ρνε. περὶ τῶν πρῶτον φιλοσοφῶντων
καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν.

ρνε. περὶ ὕλης.

ρνε. περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου δρετῆς.

ρνε. Ἀχιλλέως παιδεία.

155. An sit sententia dicenda civi,
providenti se non esse per-
suasurum. *

156. De opinionibus inter se con-
trariis. *

157. Quaestiones Graecorum.

158. Quaestiones mulierum. *

159. De illustribus Viris. *

160. Apophthegmata Laconum.

161. Difficilium quaestionum so-
lutio. *

162. Oraculorum collectio. *

163. De indolentia. *

164. De gymnasticis exercitatio-
nibus. *

165. De fortuna Romanorum.

166. De fortuna Alexandri.

167. De illo, Nosce te ipsum &
An anima sit immortalis (ut
in aliis est.) *

168. De illo, Latenter vivendum.

169. De statu animi imperturba-
ti. *

170. De virtute, vel (ut in aliis) An
doceri virtus queat.

171. De descensu in Trophonii
specum. *

172. Supplex. *

173. Physicum compendium *

174. De primis Philosophis, eo-
rumque Successoribus. *

175. De materia. *

176. De virtute Alexandri.

177. Achillis institutio. *

z) al. ἔποιήσει.

a) ισ. κατακλήλων ἐναντίων.

b) Λακωνικά γραφ. ἐν ἄλλῳ F. Urs.

σβ'. περὶ ἐπιπικὴ εἰς Ἀσκληπιὸν Περ-
γαμηνόν.

σγ'. περὶ ὅ μὴ δεῖν δανείζεσθαι.

σδ'. περὶ κυνηγετικῆς.

σε'. πρὸς τὰς ἐξαπατᾶν πειρωμένους.

σε'. αἰτίαι φυσικαί.

ςζ'. πρὸς τὰς ἀλλὰ τὸ ῥητορεύειν μὴ φιλο-
σοφῶντας.

ση'. περὶ ποιημάτων ἢ) τίς ἡ αὐτῶν
ἱππομέλεια.

σθ'. τί καὶ Πλάτωνα τέλει.

σί'. ἐρωτικῶν διηγήσεις. i)

καὶ ἐξῆς λείπει ἐν τῷ αὐτογράφῳ.

202. Adhortatio ad Asclepium
Pergamenum. *

203. Fœnerandum non esse.

204. De venatione. *

205. Adversus eos, qui fallere co-
nantur. *

206. Physicæ quæstiones.

207. Ad eos, qui propter Orato-
riam artem non philoso-
phantur. *

208. De poëtis, quæ illorum cu-
ra. * nis.*

209. Quis ex Platonis sententia fi-

210. Amatoriæ narrationes seu (ut
alii) Ad amantes.

Cætera in avtographo defi-
derantur, unde è silentio
hujus Catalogi haud licet
colligere scriptū aliquod
Plutarchi non esse.

III. Opus Plutarchi pulcherrimum sunt *Vitæ* quas vocat *pa-
rallela*, in quibus viros virtute, rebus gestis, doctrina vel etiam fortunæ lu-
dibrio illustres Græcos cum totidem Romanis contulit & utrorumque
mores ac fata descripsit tanta industria, ut viro præsertim in Rep. ver-
santi vel etiam Duci exercitus (ne de aliis in præsentī dicam) nihil possit
ejus esse lectione utilius, nihil amœnius quoque propter incredibilem
rerum varietatem, copiam exemplorum, judicium denique ac probita-
tem scriptoris. Agathia Scholastico hac in parte merito visus
est prorsus incomparabilis, unde in Epigrammate lib. V. Antholog. p.
518. negat vitæ ipsius Plutarchi in hoc opere locum fuisse, quod Plutar-
chi nusquam occurrat similisive ὁμοειδές.

Σεῖο πολυκλήεντος τύπον ἔσχοντο χερσινεῦ

Πλέταρχε κρατερῶν ἡρώδης Ἀυσονίων,

ὅτι ὁμοειδέσιν εἰσὶν Ἕλληνας δέισας.

Ἑώμης εὐπολέμοις ἡρμοσας ἐνναέτης.

Ἀλλὰ περὶ βιόταιο ὁμοειδέσιν βίον ἄλλον

οὐδὲ σὺν αἰ γράψαις, ἐπεὶ ὁμοίον ἔχεις.

i) ποιητῶν

i) ἐν ἄλλῳ, πρὸς τὰς ἐρώντας

Ex-

Exstant ex illo opere quod in aliorum prius gratiam susceptum, deinde propriæ utilitatis k) & incitamenti ad virtutem causa à se productum ac continuatum proficitur:

1. Vita *Thesei*, ad Sossium Senecionem, cui videtur totum opus inscrip-
pisse. (Vide infra n. 39. 43.) Latine vertit hanc vitam ante Xy-
landrum & Crusarium Jo. Lopus Florentinus. Gallice præter
Amiotum & Tallemantium, Tan. Faber Salmur. 1665. & Andreas
Dacierius cum Anna conjuge. Paris. 1695. & Amst. 12. additis notis.
2. *Romuli*, quæ allegatur in Camillo p. 146. Latine verterunt idem La-
pus & Franciscus Philelphus. Gallice Dacierius.

Comparatio Romuli & Thesei p. 37.

3. Vita *Lycurgi*. Latine vertit Lopus. Gallice Dacierius ; adjunctis
notis.

4. *Numæ Pompili*, quam allegat Plutarchus in Coriolano p. 233. In-
terpretes iidem.

Numæ cum Lycurgo comparatio p. 75.

5. Vitæ *Solonis*. Vertit idem Lopus.

6. *Valerii Poplicolæ*, quæ allegatur in Coriolano p. 229. Latine idem La-
pus est interpretatus. Gallice Dacierius.

Comparatio Poplicolæ & Solonis p. 109.

7. Vita *Themistoclis*. Latine vertit Lopus Florentinus.

8. *M. Furii Camilli* qui pestilentiali lue correptus periit Anno U. C. 388.
octogenario major M. Æmilio & L. Sextio COSS. Hanc quoque
Lopus transtulit.

* Comparatio Camilli ac Themistoclis desideratur.

9. Vita *Periclis*. Vertit latine Lopus.

10. *Q. Fabii Maximi*, qui Verrucosus etiam & Ovicula dictus est. Vertit
latine Gvarinus Veronensis.

Comparatio Fabii & Periclis pag. 190. Hæ duæ vitæ constituerunt olim
librum decimum 1) totius operis, ut patet ex his verbis Plutarchi
pag.

k) Plutarch. in Vita Pauli Æmilii p. 255. Ἐμοὶ τῆς τῶν βίων ἀψαοθαὶ γραφῆς συνέβη
δι' ἐτέρους, ἐπιμένειν δὲ καὶ φιλοχωρεῖν ἤδη καὶ δι' ἑμαυτὸν ὥσπερ ἐν ἐσόπτρῳ
τῇ ἰσορίᾳ περᾶμενον ἀμωσγέπως κρᾶμεν καὶ ἀφομοιοῦν πρὸς τὰς ἐκείνων ἀρε-
τὰς τὸν βίον.

1) Certum est longe alio ordine quam temporis Plutarchum olim has parallelas diges-
sisse, nam Vita Demosth. & Ciceronis constituebat librum quintum; Periclis & Fabii
Maximi decimum. Dionis & Bruti duodecimum. Alius quoque ordo observatur in
Lampriæ Catalogo, alius apud Photium, alius in Græcis & Græcolatinis, alius in
veteribus latinis Plutarchi occurrit editionibus. Veteres quando hoc opus citant
duas simul vitas nominant ut Laërtius IV. 4. aliquid referens è vita Syllæ: Πλάττας-
χος δὲ φησιν ἐν τῷ Λυσάνδρου βίῳ καὶ Σύλλαι.

pag. 153. καὶ ἔτι τὸ βιβλίον δέκατον συνετέλεχεν, τὸν Περικλέους βίον καὶ τὸν Φαβίᾳ Μαξίμου ἔξαπλεμήσαντες πρὸς Ἀντίβαν.

11. Vita Alcibiadis de quo Nepos, Justinus libro V. &c. Latine vertit Donatus Acciajolus.

12. C. Marci qui à captis Coriolis fortissima Volscorum urbe dictus est Coriolanus. Latine vertit Gvarinus Veronensis.

Comparatio Alcibiadis & Coriolani. p. 233.

13. Vita Timoleontis, ducis felicissimi. Latine vertit Antonius Tunderinus.

14. L. Pauli Æmilii. Transtulit latine Leonardus Aretinus.

Comparatio Æmilii ac Timoleontis p. 276.

15. Vita Pelopidæ. Latine vertit Antonius Becaria.

16. M. Claudii Marcelli. Vertit Gvarinus Veronensis.

Comparatio Marcelli cum Pelopida p. 316.

17. Vita Aristidis cognomento justii. Vertit Franciscus Barbarus.

18. M. Catonis Majoris, Censorii. Idem.

Comparatio Catonis & Aristidis p. 353.

19. Vita Philopœmenis. Vertit Latine Gvarinus.

20. T. Quinti Flamini, quæ allegatur in Catone Majore p. 343. Vertit idem Gvarinus.

Comparatio Flamini & Philopœmenis p. 381.

21. Vita Pyrrhi. Vertit Leonardus Aretinus.

22. C. Marii. Vertit latine Gvarinus Veronensis.

† Comparatio Marii ac Pyrrhi desideratur.

23. Vita Lysandri. Vertit Gvarinus Veronensis.

24. L. Cornelii Syllæ. Vertit idem Gvarinus.

Lysandri cum Sylla Comparatio p. 475.

25. Vita Cimonis. Transtulit Leonardus Justinianus.

26. Luculli. Idem.

Comparatio Luculli & Cimonis p. 521.

27. Vita Niciæ. Vertit Gvarinus, & Alamannus Rinuccinus.

28. M. Crassi. Idem.

Comparatio Crassi & Niciæ p. 565.

29. Vita Eumenis Cardiani. Vertit Gvarinus.

30. Q. Sertorii. Vertit Leonardus Aretinus.

Comparatio Eumenis ac Sertorii p. 596.

31. Vita *Agefilai* qui cum XLI. annos regnasset, annos natus LXXXIV. decessit. Vertit latine Simon Grynaeus.
32. *Cn. Pompeji*. Vertit Antonius Tudertinus.
Comparatio Pompeji & Agefilai p. 662.
33. Vita *Alexandri Magni*. Vertit Gvarinus.
34. *C. Julii Caesaris*. Vertit Jacobus Angelus de Scarparia.
* Comparatio Cæsaris & Alexandri desideratur.
35. Vita *Phocionis*. Vertit Lopus Florentinus.
36. *Catonis Minoris*, Uticensis. Idem.
* Comparatio Catonis ac Phocionis periit.
37. Vita *Agidis & Cleomenis*. Vertit latine Antonius Tudertinus, & Alamannus Rinuccinus.
38. *Tiberii & Caji Gracchorum* fratrum. Vertit Leonardus Aretinus.
Comparatio Gracchorum cum Agide & Cleomene p. 843.
39. Vita *Demosthenis* ad Sossium Senecionem. Vertit idem Aretinus, & Hieron. Wolffius in sua Demosthenis editione.
40. *M. Tullii Ciceronis*. Vertit Achilles Philerus Bochus Bononiensis.
Comparatio Ciceronis & Demosthenis. p. 886. Hæ Demosthenis & Ciceronis vitæ constituebant librum *παράλληλων* quintum, ut Plutarchus ipse testatur.
41. Vita *Demetrii Poliorcetae*. Vertit Donatus Acciajolus.
42. *M. Antonii*. Vertit Leonardus Aretinus.
Comparatio Demetrii & Antonii p. 956.
43. Vita *Dionis Syracusani*, ad Senecionem. Vertit Gvarinus Veronensis.
44. *M. Bruti*, quæ allegatur in Cæsaris vita p. 740. & fuit cum Dione totius operis liber duodecimus. p. 958. *ἐν τῷ ᾧ τῷ δωδεκάτῳ τῶν παρὰλλήλων ὄντι βίῳ*. Transtulit latine idem Gvarinus. Hispanice Quevedo illustravit, unde non ita pridem Belgice recusa est.
Comparatio Bruti & Dionis p. 1009.

Vita extra parallelas.

45. Vita *Artaxerxis Mnemonis*. p. 1011. Vertit Lopus Florentinus.
46. Vita *Arati Cliniae F. Sicyonii*, Tyrannorum hostis jurati & decies septies prætoris Achæorum, scripta ad Polycratem Sicyonium ex Arato genus ducentem, cujus filios Polycratem & Pythocleum

clem domestico hoc exemplo ad virtutem accendere Plutarchus voluit. Latine interpretatus est idem Lapsus.

47. Vita *Galbæ*.

48. Vita *Othonis* Imp. Hujus & superioris versio latina incerto interprete in antiquis editionibus occurrit. Transtulit Franciscus Philelphus.

49. Vita *Homeri*, Plutarcho auctori vulgo tributa, & cum Homero atque alibi sæpius edita, in editionibus Plutarchi plerisque hætenus desideratur. De ea vide si placet quæ dixi lib. II. cap. I. §. IV.

Evagoras qui Vitæ Parallelis in editione Græca Plutarchi subjicitur, non Plutarchi est sed Isocratis. Exstat & in antiquis latinis Plutarchi editionibus è versione Gvarini Veronensis.

Annibalis & Scipionis Africani vitæ quæ in antiquis latinis editionibus Plutarchi exstant, à *Donato Acciajolo* compositæ, non ut fingit titulus è Græco versæ sunt.

Perierunt autem à Plutarcho scriptæ, & jam Photii * ut videtur tempore periisse videntur:

Vita *Herculis*, Lampr. & Plutarch. in Theseo p. 14.

Epaminondæ Plutarch. in Pyrrho p. 387. & Lampr.

Scipionis, quam memorat Plutarchus in Gracchis p. 834. & 839.

Augusti, Tiberii, Claudii, Caji Cæsaris (è qua videntur petita quæ de Julio Cano amicos de statu animæ post mortem monente refert Syn-cellus p. 330.) *Neronis ac Vitellii*. Lampr.

Hesiodi Lampr. *Pindari*. Lampr. & Sopater apud Phot.

Cratetis Cynici, ut præter Lampriam testatur Sopater apud Phot. & Julianus Orat. VI. p. 200. & *Daiphanti* prætoris Phocensium quam allegat Plutarchus ipse de virtutibus mulierum p. 244. usus etiam Sopater apud Photium Cod. 161.

XX 2

Aristo-

* Photius Cod. 245. refert nonnulla è Plutarchi vitis Dionis & Bruti, Demosthenis & Ciceronis, Phocionis & Catonis minoris, Alexandri & Cæsaris, Eumenis & Sertorii, Demetrii & Antonii, Pyrrhi & Marii, Arati & Artaxerxis, Agidis & Titi, quæ omnes exstant. Sopater vero apud eundem Photium Cod. 161. p. 177. seq. in decimo Eclogarum libro usus est Plutarcho de vita Niciæ, Alcibiadis, Themistoclis, Thesei, Lycurgi, Solonis, Alexandri, Cimonis, Lysandri, Demosthenis, Periclis, Pelopidæ, Phocionis & Aristidis: Inque libro undecimo vita Epaminondæ, Dionis, Agésilai, Agidis & Cleomenis, Eumenis, Philopœmenis, Timoleontis, Arati, & Pyrrhi quæ itidem omnes editæ circumferuntur. At in nono præter vitas Demetrii & Bruti quas habemus, adhibuit vitas Cratetis, Daiphanti & Pindari quæ interciderunt.

Aristomenis. Lampr.

Arati (Poetæ fortassis.) Lampr.

Franciscus Petrarcha quoque testatus est Plutarchum in vitis parallelis *Platoni & Aristoteli* contulisse *M. Varronem & Homero Virgilium*, quod unde hauserit nescire se fateatur Rualdus in Plutarchi vita pag. 66. quem de vitis Plutarchi differentem vide cap. 17. seq. 19. & 25. seq. Equidem Platonis & Aristotelis vitæ in antiquis Plutarchi editionibus latinis exstant sed scriptæ à Gvarino, uti vita Caroli M. ab Acciajolo composita, & Cornelii Nepotis Atticus.

Promisit etiam Plutarchus vitam *Leonidæ* Spartanorum Regis lib. de Herodoti malignitate p. 866.

Metelli in Mario p. 423.

Plutarchi exemplo alii etiam parallela ejusmodi scripsere ut *Amyntianus* qui M. Antonini temporibus floruit, & Photio Cod. VI. teste scripsit vitas parallelas *Dionysii & Domitiani*, *Philippi Macedonis & Augusti Imp.* Nostra ætate *Antonius Varillasus* contulit *Carolus V.* cum *Francisco I. Galliarum Rege*, & *Ludovicum XI. Galliarum* cum *Ferdinando Catholico Rege Hispaniarum*: *Euremonius Alexandrum* cum *Cæsare*, *Condeum Ducem* cum *Turennio*, & *Tragicos* cum *Cornelio Racinum*. *Renatus Rapinus* comparavit inter se *Ciceronem & Demosthenem*, *Homerum & Virgilium*, *Thucydidem Liviumque*: *Franciscus Blondellus* *Pindarum* cum *Horatio*, & nuper denique *Richardus* ** *Abbas Gallus Ximenium* ac *Richelium Cardinales* &c.

IV. Ut Tomus prior operum Plutarchi editionum Græco-latinarum Vitas cum versione Herm. Crusarii, ita posterior moralia cum versione Gvil. Xylandri, complectitur, hoc ordine:

50. *Περὶ παιδῶν ἀγωγῆς*, five de libris educandis, quod opusculum præter rem spuris accenseret Rualdus cap. 20. vitæ Plutarchi. Frequentissime seorsim excusum, à variis translatum notisque illustratum prodiit, & cum orationibus quibusdam *Isocratis* editum ut dixi lib. II. cap. XXVI. p. 851. Prodiit etiam ex *Georgii Sylvani* editione Londini 1685. 12. & cum versione & scholiis *Francisci Fabricii* Antverp. 1663. 8. Verrit præterea Gvil. Plantius Francof. 1574. 4. Editiones *Hermani Rayani*, *Marci Beumleri*, *Theodori Vietoris*

recen-

** Confer Acta Erud. A. 1706. p. 85. seq.

recenset Draudius p. 1025. ibidem meminit scholiorum Suffridi Petri, Leovardiensis. Græce, Lat. Ital. Gallice & Germanice junctim edidit Georg. Joach. Stuppius Gelhusanus Francof. 1599. 8. Ex interpretatione Gvarini Veronensis fuit in Bibl. Is. Vossii.

51. Πῶς δὲ τὸν νέον ποιημάτων ἀκθεῖν, sive de ratione audiendorum utiliter vel legendorum Poëtarum p. 14. ad M. Sedatum, liber scriptus in gratiam Soclari sui & Cleandri qui Sedati filius erat. Hunc librum ex versione sua edidit etiam *Hugo Grotius* & cum Basilii libro similis argumenti & poëticis excerptis ex Stobæo præfixit Paris. 1623. 4. Cum notis Christiani Guntheri prodiit Lips. 1689. 8. Georgii Weissii Jen. 1672. 8. Meminit inter Plutarchi scripta Sopater apud Photium Cod. 161. In Lampriæ catalogo non memorantur nisi forrassis num. 101. ubi post librum περὶ τῆς ἀκθεῖν τῶν φιλοσόφων in MSto vacuum spatium est - - - ἀκθεῖν. supplendum sit πῶς δὲ ποιημάτων, vel in eod. indice num. 208. περὶ ποιημάτων τίς ἡ αὐτῶν ὑπεμέλεια. Cum Grotii versione notisque suis recudi curavit Jo. Potterus V. C. Oxon. 1694. 8.
52. περὶ τῆς ἀκθεῖν sive quomodo audiendi sint qui recta præcipiunt p. 37. liber utilissimus ad Nicandrum juvenem, qui jam virilem togam sumserat, quod fiebat initio anni duodevigesimalis ætatis. Integer titulus apud Lampriam num. 100. est περὶ τῆς ἀκθεῖν τῶν φιλοσόφων.
53. Πῶς αὖ τις ἀκκρίνει τὸν κόλακα τῆς φίλης quomodo adulator ab amico internosci possit, ad Antiochum Philopappum. Sopater apud Photium Cod. 161. Lampr. num. 88. Liber versus etiam ab Erasmo Venet. 1518. 8. Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp. Gallice ab Antonio du Saix. Anno 1537. 8.
54. Πῶς αὖ τις αἰσθόσιτο περὶ κόπον τῆς ἐπ' ἀρετῇ quomodo quis suos in virtute profectus sentire queat p. 75. Lampr. num. 86. & Sopater loco laudato. Liber Sossio Senecioni inscriptus disputat adversus Stoicorum sententiam peccata non esse æqualia.
55. Πῶς τις ὡς ἐχθρῶν ὠφελοῖτο, illustrando dicto Xenophontis, quod sapiens debeat ex inimicis etiam utilitatem capere. Ad Cornelium Pulchrum. p. 86. Lampr. n. 127. Sopater apud Photium cod. 161. Vertit etiam Erasmus Venet. 1518. 8. Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp. item Jo. Rainoldus Lond. 1619. 12. hunc librum laudat Cardanus lib. 3. c. 13, de utilitate ex adversis capienda. Exstat & Græ-

ceatque latine in Casp. Dornavii Amphiteatro sapientiæ Socrati-
cæ T. 2. p. 104. seq. Gallice transtulit Antonius du Saix. A. 1537. 8.
De eodem argumento adeundus Chrysostomus homilia III. de
Davide & Saule T. 2. p. 869. Augustinus lib. 1. contra Academicos
cap. 1. Boëthius Consolatione Philol. lib. 2. prosa 8. Rogeri de
Rabutin liber Gallice editus Paris. 1694. 12. Jo. Christophori Bec-
manni V. C. Exercitatio cui titulus : *felices injuriæ*.

56. Περὶ πολυφιλίας sive non esse expetendam multitudinem amico-
rum p. 93. In Lampria num. 82 memoratur liber περὶ Φιλίας ad
Bithynicum, & num. 130. περὶ φίλων χεῖρες. Sed ab utroque vi-
detur hic diversus fuisse, in quo πολυφίλως confert scorto quod
ut est apud Ennium

*Alium tenet, alii nutat, alibi manus
Est occupata, alii perpellit pedem,
Alii anulum dat spectandum à labris.*

Scythæ apud Lucian. in Toxari p. 58. T. 2. ὅστις ἂν πολύφιλος ἢ ὁμοίος ἡμῶν
δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις καὶ μοιχευομέναις γυναῖξι. Aristoteles IX. 10. Ni-
comach. οἱ πολύφιλοι καὶ πᾶσιν εἰκείως ἐπιτυχάνοντες ἔδενι δοκῶσιν εἶναι φί-
λοι. Latine vertit hunc Plutarchi librum ante Xylandrum Luscinius.

57. Περὶ τύχης sive de fortuna libellus p. 97. refellit dictum Theophra-
sti à Cicerone etiam memoratum quinto Tusc. *Vitam regit fortuna,
non sapientia, Τύχη τὰ θνητῶν πράγματα ὅσα ἐμβεβλία.*
58. Περὶ δρετῆς καὶ κακίας sive de virtute & vitio, sive de perpetua malo-
rum miseria & proborum felicitate p. 100.
59. πρὸς Ἀπολλώνιον παραμυθητικός sive consolatio pulcherrima ad Apol-
lonium filio orbatum. p. 100. Diversa ab hac est Consolatio quæ
in Lampriæ catalogo memoratur num. 109 πρὸς Ἀσκληπιάδην. La-
tine vertit Jo. Leunclavius ap. Oporin. 8. 1593. 8. addita nova si-
milis argumenti commentatione.
60. Ὑγιεινὰ παραγγέλματα sive de sanitate tuenda dialogus post Titi
Imp. obitum scriptus, in quo colloquuntur Moschion & Zeuxippus
p. 122. Sopater apud Phot. Cod. 161. & Lampr. num. 93. Vertit m.
Erasmus Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp.

61. Γαμικά παραγγέλματα sive conjugalia præcepta ad Pollianum & * Eurydicen p. 138. Lampr. num. 113. & Sopater loco laudato p. 177.
62. Ἐπὶ αὖ σοφῶν συμπόσιον sive convivium VII. sapientum p. 146. Lampr. num. 108. vertit & Gvil. Plantius Francof. 1574. 4. Danielis Clasenii commentarius prodiit Magdeb. 1649. 4.
63. περὶ δεισιδαιμονίας sive de superstitione, quod Atheismus illo tolerabilior sit. Apud Lampriam num. 150. περὶ δεισιδαιμονίας πρὸς Ἐπίκτετον. Sed videntur separanda esse verba πρὸς Ἐπίκτετον. Gallice vertit Tanaquillus Faber, & cum dissertatione de Romuli vita edidit Salmurii 1666. 12. Ex hoc libro Plutarchum in Atheismum propensiorrem fuisse nescio an satis æque colligit Petrus Molinaeus libro de Dei cognitione p. 81. seq. Sane Atheismum quemlibet ** in se superstitione quacunque meliorem esse, nemo sanus dixerit: neque hoc usquam facit Plutarchus, qui contrarium disertis verbis docet libro quod non sva viter possit vivi secundum Epicurum p. 1101. & 1104. Cum enim & superstitio & Atheismus ambæ res sint pessimæ & turpissimæ, & superstitionis præsertim sint quodammodo innumerabiles gradus, saltem non fert Plutarchus eos qui atheismum faciunt ἀπολόγημα δεισιδαιμονίας, ut loquitur libro de discrimine amici & adulatoris p. 66. Dantur enim genera quædam superstitionis tam flagitiosa, ut in DEUM æque injuria sint quam Atheismus ipse, & gravius bellum etiam indicat honestati, virtuti & societati humanæ, non quam Atheismus universe ex principiis suis deducens consecutiones omnes, malitiamq; suam exlerens, sed quam Atheismus nonnullorum hominum in sola speculatione falsissima acquiescentium, & naturæ bonitate non admittentium errorem hunc in actiones integrum suas influere. Ita κακοψίστην χείρονα τῆς ἀπίστεως pronunciavit Epiphanius T. 2. p. 13. & Arnobius lib. V. p. 151. rectius multo, Deos non credere quam tales. adde lib. IV. p. 148. & innumera hujus

* Hanc Eurydicen Plutarchi filiam fuisse suspicabatur Jonsius, qua de sententia vide sis quæ dixi supra §. 1. nota e.

** Bodinus Colloqv. Heptaplomere MS. libro V. Superstitio quantacunque sit, quovis Atheismo tolerabilior est. Nam quis si superstitione aliqua obligatur, hunc Numinis metus in officio quodammodo & Natura legibus continet, Atheum vero qui nihil nisi testem metuit aut judicem, ad omnia scelera proclivi lapsu ruere oportet. Ac tametsi actionum humanarum præstantiam sapientissimus quisque non solum finibus ipsis metitur, verum etiam omnibus partibus & causis, scilicet efficienti, forma, subjecto, fine: summam tamen ac præcipuam causam omnium actionum ipso fine dijudicat.

jus generis à Clariss. Bælio collecta fervido sententiæ Plutarchi la-
rius etiam acceptæ martyre in Cogitationibus de Cometis, earumq;
continuatione & in Voluminibus quæstionum provincialium.

64. Ἀποφθέγματα βασιλέων καὶ στρατηγῶν ad Trajanum Imp. pag. 172.
Lampr. num. 106. Ἀποφθέγματα ἡγεμονικὰ, στρατηγικὰ, τραπεζικὰ.
Memorat & Sopater apud Phot. Cod. 161. qui hæc Apophthegmata
βασιλέων καὶ στρατηγῶν distinguit ab alio Plutarchi libro cui titu-
lus αἰδρῶν ἐνδόξων Ἀποφθέγματα. Præfixum Apophthegmatis
anteloquium & opus ipsum κίβδηλον esse putat Rualdus in vita c.
21. nec unquam Plutarchi nervos vel sanguinem nedum colorem
deprehendi in illo, itaque videri vel περιγύμνασμα filii Plutarchi vel
ex variis pannis consutum. H. Stephanus 1568. 12. edidit apo-
phthegmata Græca Regum & Ducum Philosophorum & aliorum
quorundam ex Plutarcho & Laërtio Gr. L. Multa etiam ex Plutar-
cho versa in opere Apophthegmatum Erasmano quod prodiit Ba-
sil. 1531. 4. postea sæpe sub Manutii quoque & aliorum nomini-
bus recusum. De Machiavello Menagius in Menagianis T. 2. p. 96.
*un Manuscrit des Apophthegmes des anciens de Plutarque étant tombé entre
les mains de Machiavel, il en prit ce qui lui plut d'avantage, & ne croyant
pas qu'une simple traduction lui fit assez d'honneur dans le monde, il entre-
prit la vie de Castruccio Castracani, & là il mit dans la bouche de son he-
ros la plus part des bonnes choses que Plutarque rapporte des anciens.*
65. Apophthegmata Laconica ordine Alphabetico digesta p. 208. & In-
stituta Laconica p. 236. Lacænarum Apophthegmata p. 240. Ἀπο-
φθέγματα καὶ ἑπιτηδεύματα λακωνικά. Lampr. num. 160.
66. Γυναικῶν δρεπά p. 242. s. de virtutibus mulierum ad Cleam eruditam
fœminam atque ut p. 243. ait Plutarchus, πολλοῖς βιβλίοις ἐντυχῆσαι.
Lampr. num. 124. ἐν ἄλλῳ ᾧ, πῶς δὲ ζῆν γυναῖκα πρὸς ἀνδρα. Hu-
jus magnam partem Polyænus suo strategematum operi inseruit.
Laudat & anonymus πρὸς ἀπίστων scriptor cap. VIII. Gallice vertit
Dionysius Sylvester (Sauvage) Lugd. 1546. 8.
67. Ῥωμαϊκὰ sive Quæstiones Romanæ p. 263. quibus rationem reddit
Plutarchus de variis ritibus priscis apud Romanos olim receptis, se-
orsim editæ & notis illustratæ sunt à Boxhornio Lugd. B. 1637. 4.
sed admodum juvene, unde postea hoc op⁹ vix pro suo agnovit, re-
cusa tamen Boxhornii editio in T. 5. thesauri antiquitatum Roma-
norum Græviani. Κεφάλαια Ῥωμαϊκὰ à Plutarcho in Camillo αἰτίαι
Ῥωμαϊ-

ῥωμαϊκῶν dicuntur p. 138. ταῦτα μὲν ἔν τῳ περὶ αἰτιῶν ῥωμαϊκῶν Ἰπι-
μελέστερον διήρηται. ita & Lamprias n. 135. Meminit quoq; Plutar-
chus in Romulo pag. 26. περὶ ὧν Ἰππολέων ἐν πῖς αἰτίοις εἰρήκαμεν. &
in parallelis minoribus pag. 315. ὡς ἐν δευτέρῳ αἰτιῶν. Meminisse
videtur & Arnobius lib. V. p. 168. *nec myrteas fas sit inferre verbenas,*
sicut suis scribit in causalibus Plutarchus. Ita enim legunt nonnulli
pro *Putas* quod habent Codices vetusti. Et sane Plutarchus pag.
268. rationem reddit cur matronæ sacello bonæ Deæ myrtum
non inferrent. Sed potuit eadem tradere quoque *Butas* quidam
quem non minus atque Callimachum, Dionysium Corinthium
aliosque αἰτια huiusmodi scripsisse notavi lib. III. cap. 19. p. 482.

68. Ἑλληνικά sive Quæstiones Græcæ p. 291. In Lampriæ catalogo post
αἰτίας ῥωμαϊκὰς memorantur αἰτια non Ἑλληνικῶν sed βαρβαρικῶν
num. 136. Memorantur tamen etiam αἰτια Ἑλλήνων n. 157.

69. Περὶ ὁμοίων Ἑλληνικῶν καὶ ῥωμαϊκῶν sive Parallela Historiarum
Gr. & Romanar. pag. 305. Alius cujusdam Plutarchi multo recen-
tioris esse ait *H. Vossius* pag. 46. ad Melam, sed memorat etiam Lam-
prias num. 126. διηγήσεις ὁμοίων Ἑλληνικὰς καὶ ῥωμαϊκὰς. Et
αἰτια sua laudat auctor p. 315. Quod vero ex numerorum ratione
Vossius probare conatur Lampriæ libello titulum διηγήσεων esse
intrusum, probaret aliquid si doceret numeros esse ab ipso Lampria
non à librario vel editore. Meminit etiam Stobæus.

70. Περὶ τῆς ῥωμαίων τύχης sive de fortuna Romanorum p. 316. Lampr.
n. 165. multum virtuti, sed fortunæ etiam plurimum debere res
Romanorum disputat.

71. Περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἢ δρετῆς λόγοι α', β', pag. 326. libri 2. de
Alexandri M. fortuna & virtute. Lampr. n. 166. & 176. Cum
versione Gvil. Budæi Arriano de expeditione Alex. subjecti sunt
ineditione Vulcaniana. Duabus hisce dissertationibus (in extremo
ut videtur mutilis) ostendit non fortuna sed virtute magnum fuisse
Alexandrum. Dissertatio una vel plures à Plutarcho præmissa de
eo quod fortuna Alexander magnus fuerit, perierunt.

72. Πότερον Ἀθηναῖοι καὶ πόλεμον ἢ καὶ σοφίαν ἐνδοξότεροι sive de gloria Athe-
nienſium p. 345. Lampr. num. 186. καὶ τί ἐνδοξοὶ οἱ Ἀθηναῖοι. Li-
ber initio mutilus, quo rerum gestarum potius gloria quam scri-
ptorum Athenienses efferuntur.

73. Περὶ Ἰσίδου καὶ Ὀσίριδος ad Cleam * eruditam fœminam. Lampr. num. 116. περὶ δὲ κατ' Ἰσιν λόγος καὶ Σάραπιν. Vertit etiam Suffridus Petri Lovan. 1564. 8. Frigidus in hoc libro allegorias reprehendit Samuel Parkerus de Deo p. 22. Ad hunc librum illustrandum operæ pretium est conferre Laurentii Pignorii mensam Isiacam, Marshami canonem Chronicum & Oedipum Ægyptiacum Athanasii Kircheri etsi in hoc plurima sunt obelo digna uti pluribus ostendere voluit Jacobus Vindetus vir doctiss. in notis ad hunc librum sed quæ lucem publicam non adspexerunt.
74. Περὶ δὲ Εἰ ** δὲ ἐν Δελφοῖς. pag. 384. Lampr. num. 115. sive de Εἰ apud Delphos, ad amicum Serapionem, eundem ni fallor quem poëtam Atheniensem memorat Plutarchus libro proximo p. 396. affirmatque poëmata scribere τοῖς μὲν πράγμασι φιλοσόφως καὶ αὐστηρῶς, δυνάμει δὲ καὶ χάριτι καὶ κατασκευῇ περὶ λέξιν εἰκνόμενα τοῖς ὁμήρῳ καὶ Ἡσιόδῳ. Et p. 402. Διὰ τοῦτο δὲ αὐτοῖς εἰς φιλοσοφίαν ποιητικὴν κάτεισιν. Stoicus fuit ut colligas è p. 400. Vertit librum quoque Arnoldus Ferronus. Lugd. 1557. 8.
75. Περὶ δὲ μὴ χρᾶν ἐμμετρα νῦν τῷ Πυθίᾳ. p. 394. Lampr. num. 114. sive de vilitate & vitiositate versusum in plerisque oraculis & quare oracula Pythia non amplius reddat carmine. Dialogus quo Philinus Basilocli narrat colloquium Theonis cum Boëtho Geometra ab Epicuri partibus stante, Zoo, Diogeniano, Serapione poëta, & interpretibus oraculorum habitum. Neque antiquioribus ætatibus omnia oracula versibus *** edita, neque suo tempore plane defuisse Pythiam oracula reddere versibus, diserte Plutarchus testatur pag. 403. εἰσι δὲ χρῆσμοι καὶ νῦν καὶ μέτρων ἐκτρέχουσιν. Ceterum negat Plutarchus Deum ipsum esse versusum auctorem sed Pythiam ejusq; interpretes. Deum tantum visa suggerere & animum ad futura videnda illustrare. καὶ ὡς εἰ χρᾶσθαι ἔδει, μὴ λέγειν τὰς χρῆσμους, ὅτι αὖ οἶμαι δὲ θεῶν τὰ χρᾶμματα νομίζοντες ἐψέγμεθα ὅτι λείπεται καὶ ἀκριβοφία τῶν βασιλικῶν. Etenim si scribenda fuissent, non enuncianda oracula, non puto nos litteras Deo imputaturos fuisse, ac reprehensuros quod elegantia regias non æquarent p. 397. adde p. 404. Ter mille annos viguisse Delphicum illud Oraculum scribit Plutarchus p. 408.

76. περὶ

* Vide supra num. 66.

** Eustathius ad Iliad. ε. ἰσέον ὅτι τὸ ἐσοιχέον εἰ ἔλεγον οἱ παλαιοί, προστιθέντες τὸ ἰ. Vide & Plutarchum de Orac. defectu p. 426.

*** Cic. 2. de divinac. Pyrrhi temporibus jam Apollo versus facere desierat.

76. Περὶ τῶν ἐκλελοιπόντων χρησμερίων sive de oraculorum defectu p. 408. Dialogus inter Demetrium Grammaticum, Cleombrotum Lacedæmonium, Ammonium, Plutarchum, Heracleonem Megarensen, Didymum Cynicum & Philippum, dicatus Terentio Prisco. Lampr. n. 87. Prodiit Adriano Turnebo interprete Paris. 1556. 4. & cum proœmio Joach. Camerarii & notis editus est Lipsiæ 1576. 8. 1565. 8. Non omnia tum oracula defecisse, ex ipso Plutarcho & superiore ejus libro perspicuum est, & variis testimoniis ostendit V. C. Antonius VanDalen libro de Oraculis. Sed sensim jam illa propagato per orbem Evangelio CHRISTI dilabebantur, ac cessabant, licet hæc Plutarchum * ratio penitus fugit.
77. Ὅτι διδάκτον ἢ δρετὴ sive virtutem doceri posse p. 439. Lampr. num. 170. πρὸς δρετῆς vel εἰ διδάκτον ἢ δρετὴ. Vertit & H. Stephanus: spurriis accenset Rualdus c. 20. vitæ Plutarchi. Præter rem ni fallor. Virtutem doceri non posse, disputaverat Plato in Menone.
78. Περὶ τῆς δρετῆς sive de virtute Morali quod in affectuum rationabili moderatione non exstirpatione consistat. p. 440. Lampr. n. 70. exstat & cum explicationibus Joach. Camerarii Lips. 8. vertit præterea Gvil. Plantius Francof. 1574. 4.
79. Περὶ ἀοργησίας sive de ira cohibenda Fundano ** inscriptus liber p. 452. quem pulcherrimum vocat Gellius lib. 1. capite 26. Apud Lampriam num. 92. liber πρὸς ὀργῆς memoratur. Similiter apud Photium Cod. 161. è Sopatri eclogis. Vertit & Erasmus T. 8. Opp.
80. Περὶ εὐθυμίας sive de animi tranquillitate ad Paccium quem improbitas ministrorum suorum perturbaverat. p. 464. Lampr. n. 94. vertit Gvil. Budæus.
81. Περὶ Φιλαδελφίας sive de fraterno amore ad Nigrinum & Quintum fratres qui mutuo se invicem amore prosequiebantur. pag. 478. Lampr. num. 97. Vertit & Gvil. Plantius Francof. 1574. 4. & Thomas Naogeorgus.
82. Περὶ τῆς εἰς τὰ ἐκζονα Φιλοστοργίας sive de amore proles à natura ipsa brutis animantibus longe vero magis homini commendata. pag. 493. Vertit & Gilbertus Longolius.
83. Ἐν αὐταρκείᾳ ἢ κακίᾳ πρὸς κακοδαμονίαν sive quod vitiositas ad infelicitatem sufficiat p. 498. vertit & Ottomarus Luscinius.

* Confer Jo. Lightfooti Opera postuma p. 158.

** Hic fortassis Minicius Fundanus ProCOS. Asiæ sub Hadriano de quo Marqv. Gudius ad Vet. Inscript. Gruteri p. MXIV. 6.

84. *πότερον τὰ τῆς ψυχῆς ἢ τὰ τοῦ σώματος πάθη χείρονα*, quod animi quam corporis longe peiores sint morbi. p. 500. Lampr. n. 196. Vertit & Erasmus Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp. item Jo. Rainoldus Lond. 1619. 12. male à Rualdo p. 38. c. 19. vitæ Plutarchi num. 123. refertur inter ea quæ Lamprias memorat Plutarchi deperdita.
85. *περὶ ἀδολεσχίας* sive de garrulitate p. 502. Lampr. num. 91. Sopater apud Phot. cod. 161. vertit & Thomas Naogeorgus. Præterea Ludovicus Ruffardus Lugd. 1554. 8. testatus hunc librum adeo probatum viro eximio Francisco Hospitalio, ut penitus ediscendum & nunquam de manibus deponendum judicaret. Ex versione & cum scholiis Joannis Caselii viri doctissimi lucem vidit Rostoch. 1589. 4.
86. *Περὶ πολυπραγμοσύνης* de cujus vocabuli significatione vide Gellium XI. 16. ubi hujus libri meminit. Meminit etiam Lamprias n. 96. Græce separatim bis edidit Jo. Caselius Rostoch. 1588. 4. & Helmst. 1590. 8. & è latina versione sua cum notis. ibid. 1595. 14. In Græcolat. editione Plutarchi legitur cum Xylandri versione p. 515. Transtulit quoq; Erasmus Basil. 1520. 4. & Tomo VIII. Opp. Memorat præterea Lamprias num. 146. librum Plutarchi *περὶ περιεργίας*, quod est genus curiositatis ineptæ atque inutilis, uti πολυπραγμοσύνη exitiosæ ac molestæ.
87. *περὶ φιλοπλητίας* sive de divitiarum cupiditate p. 523. Lampr. n. 199. Vertit etiam Erasm⁹ Basil. 1520. 4. & Tom. VIII. Opp. Sopatro apud Photium Cod. 161. memoratur liber Plutarchi *περὶ πλεονεξίας*.
88. *περὶ δυσωπίας* Lampr. num. 95. & Sopater apud Photium Cod. 161. ubi inscribitur *περὶ δυσωπίας λόγος*. de immoderata & vitiosa verecundia qua vel ab utilibus aut honestis impediri, aut ad noxias & honestas actiones compelli nos temere patimur. p. 528. Exstat hic liber lectu dignissimus latine versus etiam à Jo. Cæsario Consentino & ab Erasmo. T. 8. Opp.
89. *περὶ φθόνου καὶ μίσους*. de odio & invidia & utriusque differentia. p. 536. Vertit & H. Stephanus.
90. *περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαρνεῖν ἀνεπιφθόνως* sive ad Herculanum liber, qua quis ratione se ipsum citra * invidiam laudare possit. pag. 539. Lamprias. n. 84. vertit & Thomas Naogeorgus.

91. πε-

* Cicero de haruspicum responsis: *Potest quisquam vir in rebus magnis cum invidia versatus, satis graviter contra inimici contumeliam sine sua laude respondere?*

91. *περὶ τῶν ὑπὸ τῶν θεῶν βραδέως τιμωρομένων.* Sopater apud Phot. Cod. 161. Lamprias num. 90. De sera Niminis vindicta Dialogus Cynio inscriptus & initio mutilus in quo colloquuntur Patrocles, Timon, Olympianus & Plutarchus pag. 548. Initio pro *ὁ Πίκερος* malim legere *ὁ Πικέριος*. Ceterum in hoc dialogo si pro Diis Deum rescribas plurima invenies digna quæ à Christiano dicantur, ut ait Grotius pag. 128. de satisfactione CHRISTI adversus Socinum. Vertit & Bilibaldus Pirckheimerus. De eodem argumento conferes ubi lubebit Casparis Barthii Adversaria p. 2906. seq. & Acacii Enenkelii Sejanum.
92. *περὶ εἰμαρμένης* siue de fato liber (extrema parte mutilus) ad Pisonem quem *Φίλπατεν* vocat p. 568. Differit autem de fato ex mente Platonis, non quatenus *ἔσθ* sed quatenus *ἐνέργεια* est & res non particulatim sed *καθόλου* instar legis dirigit & sub certis conditionibus definit ita ut contingentibus & libero arbitrio locum relinquat & casui fortunæque: tota vero Divinæ subsit providentiæ. E versione Hugonis Grotii hic liber exstat in Philosophorum sententiis de fato quas magnus hic vir congeffit. Libros 2. hujus argumenti memorat Lamprias. num. 56.
93. *περὶ τοῦ Σωκράτους δαιμονίου* * dialogus de genio Socratis pag. 575. 580. seq. Lampr. num. 67. Vertit præter Xylandrum Thomas Naogeorgus.
94. *περὶ φυγῆς* de exsilio æqua mente tolerando ad amicum qui Sardibus patria sua exsulabat. pag. 599. Lampr. n. 99. Vertit & Angelus Barbatus.

Y y 3

95. πα-

* *δαιμόνιον* vocant itidem alii, ut Aristides T. 3. pag. 36. Apulejus *Deum* Platone ipso præeunte. Atque ut vel è Polluce notum est, *δαίμονες* Græcis scriptoribus sunt Spiritus etiam boni, & Platoni summus DEUS *μέγιστος Δαίμων*. Bonum angelum fuisse illum Socratis genium, præter Plutarchum, Proclum, aliosque veteres vix dubitarunt è Christianis Ficinus, Campanella, Augustinus Steuchus & in Hist. Philosophica Anglice edita Tho. Stanleius, quibus suffragatus nuper est amicus noster Godfridus Olcarius in pererudita diatriba de hoc argumento edita Lipsiæ 1702. Fateor tamen verisimillimam mihi videri eorum sententiam quibus mens provida Socratis ejus fuisse genius creditus fuit. Nam ut Plato in *Timæo*, τὸ δὲ περὶ τοῦ κυριωτάτου παρ' ἡμῖν ψυχῆς εἶδος διανοεῖσθαι δεῖ τῇδε, ὡς ἄρα αὐτὸ δαίμονα θεὸς ἐκχρῶ δέδωκε τῷτο. Dio Chrysost. IV. de regnō p 71. ὁ δὲ ἰδὲ ἐκάσῳ νῦν ἑστὸς ἐστὶ δαίμων τῷ ἔχοντι ἀνδρός. Porro Socratis exemplo genios sibi adesse gloriati sunt Constantius Iul. apud Ammian. XXI. 14. ac recentiore ætate Cardanus, Campanella, Niphus, Postellus, Hermolani Barbarus, Jo. Picus, Ascolus, Bodini-que quidam amici teste H. Moro in antidoto adversus Atheismum, & Bodinus ipse ut traditum Francisco Pithæo in Pithæanis.

95. *Ὀδυσσηϊκὸς πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα* sive Consolatio ad uxorem Timoxenam morte filiolarum cognominis afflictam, quam post filios duos unum natu maximum & alterum Chæronem amiserat altero postquam nata fuisset anno. p. 608. Lampr. num. 110. Vertit & latine *Robertus Britannus*. Gallice *Stephanus Boëtius* Paris. apud Fed. Morellum 1572. 8. cum Xenophontis Oeconomico.
96. *Συμποσιακῶν προβλημάτων* sive convivalium quaestionum libri IX. ad Sossium Senecionem civem suum Chæronensem. p. 612. Lampr. num. 183. *πρὸς προβλημάτων*. Octo libros memorat Sopater apud Phot. Cod. 161. sed octo prioribus qui singuli decades singulas quaestionum continent (vide pag. 697. & 736.) nonum deniq; librum subjunxit Plutarchus quindecim quaestiones & sermones Athenis in Museis habitos complexum. Allegat hos libros Gellius. Macrobius quoque pleraque ex his in librum septimum retulit suorum Saturnalium. Decades quinque problematum Plutarchi ex Hadriani Junii versione cum ejus scholiis lucem viderunt Lugd. in 8. & in H. Stephani editione latina Plutarchi.

*In quaestionibus Convivalibus colloquentes
inducuntur:*

A Gemachus.

Agius.

Alexander Epicureus.

Alexio, Plutarchi Socer. p. 701. D.

Ammonius, *στρατηγὸς* Athenis.

Antipater.

Apollonides ὁ *τακτικὸς*. p. 650. F.

Apollophanes Grammaticus pag. 684. E.

Aristanetus Nicæus. p. 656. A.

Aristo (*Ἀρίστων* & *Ἀρτίων* scriptum invenio.)

Aristodemus Cyprius.

Athryilatus Thasius, Medicus. p. 651. A.

Avtobulus (Plutarchi F.) cujus nuptiarum memorantur. p. 666. D.

Boëthus Epicureus. p. 673. C.

Cæternius, Flori *γαμβρὸς*. 702. E.

Cajus Flori *γαμβρὸς*. 682. F.

Callistratus Amphictyonum *ἑπιμελητής* in Pythiis 704. C. filius Leonis 705. B. Sophista 667. D.

Caphisus Theonis F.

Chæremonianus Trallianus. pag. 641. B.

Cleomenes Medicus. p. 694. F.

Crates Thessalus. p. 639. B.

Crato Plutarchi *γαμβρὸς*. p. 620. A.

Diogenianus Pergamenus.

Dionysius Melitensis p. 744. F.

Dorotheus Rhetor. p. 665. A.

Empedocles p. 728. D.

- Erato ἀρμονικός. p. 645 D. 736. 743.
 Eustrophus Atheniensis.
 Euthydemus Plutarchi πωτιέρους. p.
 700. F. Suniensis. 657. F.
 Favorinus Philosophus.
 Firmus Plutarchi γαμβρός. pag.
 636. A.
 Florus (Μέτριος Φλάῳς p. 680. C.
 626. E.) antiquitatis amans.
 702. D.
 Glaucias Rhetor p. 628. B.
 Hermias Geometra.
 Herodes Rhetor. Hunc innuere
 videtur etiam pag. 676. C. ubi
 introducitur ῥητόρων ὁ μάλιστα
 δοκῶν ἀναγνωσμάτων ἐκτυγχά-
 νειν ἐλευθερίων.
 Hylas Grammaticus p. 739. E.
 Lamprias Plutarchi avus p. 678. E.
 684. A.
 Lamprias Plutarchi frater.
 Lucanius Pontifex Corinthi.
 Lucius Pythagoricus Flori F. pag.
 702. f. 704. B. Tyrrenus,
 Moderati discipulus p. 727. B.
 Marcion.
 Marcus Grammaticus.
 Maximus Rhetor.
 Menephyllus Peripateticus.
 Meniscus Pædotriba.
 Milo Plutarchi amicus. p. 628. B.
 Mœragenes Atheniensis. 671. C.
 Moschio Medicus p. 658. A.
 Nestor.
 Nicias Nicopolita Medicus pag.
 698. A.
 Nicostratus p. 714. A. D. 715. B.
 Nicrus (Νικῆς an pro Νικόστρατος)
 Chæroneus p. 692. B.
 Olympicus p. 654. B.
 Onesicrates.
 Patrocles Plutarchi γαμβρός. pag.
 642. C. 681. D. 700. F.
 Petraeus in Pythiis ἀγωνοθέτης.
 Philinus.
 Philippus p. 711. C. p. 712 D.
 Philo Medicus.
 Φιλοπάππας βασιλεύς (mensæ) p.
 628. A.
 Plutarchus.
 Plutarchi Pater p. 655. F. minime
 præceps in loquendo pag.
 641. C.
 Plutarchi filii.
 Polycharmus.
 Polycrates.
 Praxiteles ὁ ὡειρηγῆτης.
 Protogenes Grammaticus.
 Satyrus p. 658. A.
 Serapion Epinicia celebrans. pag.
 628. A.
 Soclarus p. 640.
 Sospis Rhetor.
 Sossius Senecio.
 Sylla Carthaginienſis: Σύλλας pag.
 650. A. Σύλλας ὁ ἐπῆρς pag.
 636. A.
 Symmachus.
 Themistocles Stoicus. p. 626. E.
 Theo Grammaticus pag. 626. E.
 728. f. ὁ ἐπῆρς. p. 620. A.
 Theonis filii.
 Thrasybulus.
 Thrasyllus Ammonii F.

Timo frater Plutarchi p. 615. D. Zopyrio Grammaticus.
 Trypho Medicus p. 646. A. 683. C. Zopyrus Epicureus, Medicus. pag.
 Tyndares Lacedæmonius. 653. C.
 Xenocles Plutarchi frater p. 635. A.

97. Ἐρωτικός Amatorius dialogus de honesto amore conjugali præferendo turpibus pæderastarum libidinibus. p. 748. Lampr. n. 105. vertit & Arnoldus Ferronus Lugd. 1557. 8. In hoc libro verecundiam per alia scripta tam diligenter à Plutarcho servatam desiderat Rualdus in ejus vita cap. XXVIII.

98. Ἐρωτικαὶ διηγήσεις sive quinque amatoriae narrationes p. 771. quæ latine etiam versæ exstant ab Angelo Politiano T. 2. Opp. Lampr. n. 210. ἐν ἄλλῳ πρὸς τὰς ἐρῶντας, qui posterior titulus præsentis libro minus congruit. Μυθικὰ διηγήματα vocat Julianus Orat. VII. pag. 227.

99. Ὅτι μάλιστα τοῖς ἡγεμόσι δεῖ τὸν Φιλόσοφον διαλέγεσθαι quod maxime cum Principibus viris Philosopho sit differendum s. Principi cum Philosopho frequentissime colloquendum esse pag. 776. Vertit etiam Erasmus Venet. 1518. 8. Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp. Rualdo capite 20. vitæ Plutarchi inter dubia vel spuria scripta refertur.

100. πρὸς ἡγεμόνα ἀπαιδεύτον sive de Principe indocto sive de doctrina Principum pag. 779. Vertit etiam Erasmus ibid. seorsim prodiit Argent. 1598. 8.

101. Εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον num senî & quomodo gerenda sit Resp. ad Euphanem amicum ætate jam profectum & muneribus publicis fungentem p. 783. Lampr. n. 73.

102. πολιτικὰ ᾠδαγγέλματα sive præcepta regendæ Reipublicæ ad Mememachum virum nobilem. p. 798. Sopater apud Phot. cod. 161. & Lampr. n. 102. valde laudantur à Naudæo in Bibliograph. Polit. Meminit Plutarchus ipse in limine scripti de usu capiendi ex inimicis. Vertit præter Gvil. Xylandrum Nicolaus Saguntinus, cujus versio occurrit in edit. latina H. Stephani.

103. περὶ μοναρχίας καὶ Δημοκρατίας καὶ ὀλιγαρχίας, brevis disputatio. p. 826.

104. περὶ τοῦ μὴ δεῖν δανίζεισθαι sive de vitando ære alieno. p. 827. Lampr. n. 203. Gallice vertit Antonius du Moulin Lugd. 1546. 8.

105. Vitæ X Oratorum: Antiphontis pag. 832. Andocidis, 834. Lysia, 835. Isocratis 836. (hæc quibusdam *υποβολιμαία* * videtur, quia nonnulla aliter narrat quam Plutarchus in aliis scriptis. Vide Rualdum in vita c. 20.) Isæi, 839. Lycurgi, 841. Demosthenis, 844. Hyperidis 848. & Dinarchi 850. Conferendæ cum Photii excerptis cod. 259. seqq. ex quibus non pauca suppleri & corrigi poterunt. Ceterum Oratorum illorum omnium fere orationes saltem aliquæ ætatem tulerunt, quarum editionibus vita unius cujusque ex Plutarcho præfigi solet. Vide si placet quæ dixi lib. II. cap. ult. Plutarchi esse negat Gaddius T. I. p. 175. levibus quibusdam argumentis. Memorantur à Lamprian. 40. Vertit Robertus Britannus.
106. *Επιτομή τῆς συγκρίσεως Μενάνδρου καὶ Ἀριστοφάνους* pag. 853. Lampr. num. 119. Menandrum Aristophani longe præfert Plutarchus. Phrynichus vero Plutarchum reprehendit quod usus sit voce minus Attica ** *συγκρίσεως*, licet constat nec Dionysium Halicarnasæum nec alios optimos scriptores ab illa abstinuisse. Aristophanem adversus Plutarchi criminationes in singulari diatriba defendit Nicodemus Frischlinus quæ Comœdiis Aristophanis cum latina Frischlini Metaphrasi Francof. 1586. 8. editis præmittitur.
107. *Περὶ τῆς Ἡροδοτῆς κακοηθείας* live de Herodoti malignitate ad Alexandrum quendam p. 854. Lampr. n. 120. Hoc libro ultus est Plutarchus ignominiam patriæ suæ Bœotiæ ab Herodoto iniustam.
108. *Περὶ τῶν δρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις* p. 874. de placitis Philosophorum Physicis, utile & succinctum compendium libris V. licet *inſaniunt*, inquit Xylander, *qui his libris lectis scire se putant quid de quaque in iis proposita re senserint Philosophi*. Lampr. *πρὸς τῶν δρεσκόντων φιλοσόφους φυσικῆς ἑπιτομῆς βιβλία* ε. num. 59. & *πρὸς φυσικῶν δρεσκόντων* num. 185. & *φυσικὴ ἑπιτομή* 173. Hi libri conferendi sunt cum opere quod exstat sub titulo Historiæ Philosophicæ Galeni. Unum enim idemque scriptum est, sed neutrum integrum. Alterum vero ex altero emendari & suppleri potest ut notavit Jo. Jonsius de scriptoribus Historiæ Philosophicæ p. 268. Seorsim hoc opus prodiit Græce & latine ex versione Gvil. Budæi Basil. 1531. 4. apud Hervagium. *πρὸς τῶν δρεσκόντων φιλοσόφους φυσικῶν δογμάτων* citatur ab Eusebio lib. XIV. præpar. p. 747. 753. & XV. p. 836. -- 852. Cyrillus 2. contra Julian. p. 51. *ἔφη γὰρ πρὸς αὐτῶν ἰχνὸς ὧν ἀγαν*
ZZ
ὁ πλῆ-

* Etiam de aliis horum decem Oratorum vitis dubitat Jonsius III. 6.

** Confer Clariss. Grævii notas ad Solœcistam Luciani T. 2. p. 743. seqq.

- ὁ Πλάταρχος ἐν πρώτῳ βιβλίῳ Φυσικῶν δογματῶν συναγωγῆς. & pag. 46. Πλάταρχος ποίνυν ἀνὴρ τῶν παρ' αὐτοῖς ὅτι ἄσχητος γεγονώς ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς τῶν Φυσικῶν δογματῶν συναγωγῆς. Aëtium, Plutarchum & Porphyrium πρὸς ἄρεσκόντων τοῖς Φιλοσόφοις allegat Theodoritus 2. Therapevt.
109. Αἰτίαι Φυσικαί sive liber naturalium quaestionum pag. 931. Lampr. num. 206.
110. Περὶ τῆς ἐμφαινομένης προσώπου τῆς κύκλου τῆς σελήνης sive de facie in orbe Lunæ p. 920. Dialogus initio mutilus & hinc inde mancus, in quo colloquuntur Sylla Carthag., Apollonides, Lucius Pythag. Pharnaces, Theon, Aristoteles junior, Menelaus Mathemat. & Lampr. Plutarchi frater. Meminit filius Lamprias n. 71. πρὸς τῆς σελήνης φαυνομένης προσώπου. Confer magni Kepleri Astronomiam lunarem Francof. 1634. 4. editam p. 87. In hoc libro Antipodes dari inficiatus est Plutarchus, ut notavit vir illustris doctrinae Jobus Ludolfus pag. 559. commentarii ad Hist. Æthiopicam ὁμψήφους ei producens Æthiopas suos & veteres plerosque Christianos ut Lactantium, Augustinum &c.
111. Περὶ τῆς πρώτης ψυχρῆς de primo frigido sive prima frigoris causa, ad Favorinum. p. 945. Lampr. num. 89. *Fundamenta similis Parmenidianæ de principiis opinionis in hoc libro jacta videntur, qui videtur ex aliquo tractatu qui Plutarchi tempore extabat descriptus & desumptus. Habet enim non pauca & acutiora & firmitiora quam solent esse auctoris ipsius qui ea vulgavit. Hæc Baco de Verulamio in Philosophia Parmenidis, Tellestii & Democriti p. 238.*
112. Περὶ τῆς πότρου ὕδαρ ἢ πῦρ χρησιμώτερον, aquane an ignis sit utilior p. 955. Lampr. num. 194. ὅτι ἔδοξεν Ἡρακλείτῳ πρῶτερον (πότρου) χρησιμώτερον πῦρ ἢ ὕδαρ, unde hoc male à Rualdo inter deperdita refertur c. 19. p. 38. Idem cap. 20. vitæ Plutarchi non valde gravibus motus argumentis librum de aqua & igne spuris accenset.
113. Πότερα τῶν ζώων φρονιμώτερα, τὰ χερσαῖα ἢ τὰ ἐνὸς ὕδατος. Dialogus de solertia animalium probans aquatilia hac in parte terrestribus neutiquam cedere p. 959. Lampr. num. 143. Cum latina Sim. Grynaei versione prodiit Basil. 1534. 8. Gallice vertit Arnoldus Pasquet de la Rochefoucaut Paris. 1557. 8. Colloquuntur Avtobulus & Soclarus, tum Aristotimus qui χερσαῖα sive terrestria defendit suffragantibus Eubioto, Aristone Plutarchi ἀνεψίῳ, Æacide & Nicandro:

dro: præterea Phædimus pugnans pro aquatilibus, adsentiente Heracleone Megarenſi & Philoſtrato Eubœenſi, & Optatus neutras partes præferens.

114. Περὶ τῆς αἰσχρολογίας λόγος γρηγορίου p. 984. Gryllus dialogus qui rectius inſcribitur ὅτι ὁ ἡτῶν τῶν εὐαὐτῶν Ἰππιδυμίων ἡτῶν ὁδὸν τῶν αἰσχρολογίων ζώων ut ait Vavaſſor p. 215. de ludicra dictione. Lampriæ videtur num. 125. innui hoc titulo: περὶ ζώων αἰσχρολογίας ποιητικός. Sed idem n. 132. memorat & aliud: εἰ λόγον ἔχει πρὸς ζῶα. Græce & latine occurrit etiam in Dornavii Amphitheatro. T. 1. pag. 359. Gallice vertit Adamus de la Planche, Tolosæ 1558. 8. Colloquuntur in hoc dialogo Ulyſſes, Circe & Gryllus in ſuam μεταμορφωθείς, neque volens iterum Ulyſſis precibus humanam formam induere. Deest huic libro pars poſterior de prudentia & juſtitia brutorum.
115. Περὶ ſαρκοφαγίας λόγοι ſive diſſertationes duæ (quarum poſterior extrema parte eſt trunca) pro ſententia Pythagoræ qui carniū eſu abſtinere jubebat. pag. 993. 996. Vertit etiam Suffridus Petri Lovan. 1564. 8.
116. Πλατωνικὰ ζητήματα ſive Platoniciæ quæſtiones p. 999. Lampr. n. 133. vertit Ludovicus Nogarola Venet. 1552. 4.
117. περὶ τῆς ἐν Τιμαίῳ ψυχογονίας ſive de animæ procreatione è Τιμαίῳ, ad filios Avtobulum & Plutarchum p. 1012. Lampr. num. 63. cum Adr. Turnebi verſione prodiit Pariſ. 1552. 4. exſtat & Gallica verſio Ludovici Regii. ibid. 4. Ex eodem libro excerpta (ſortaffis à Photio) p. 1030. Etiam Paccius à Plutarcho deſideraverat ſibi ſcribi περὶ τῶν ἐν Τιμαίῳ δεομένων Ἰππικλεστέρας ἐξηγήσεως, ut teſtatur noſter in limine libri de animi tranquillitate.
118. περὶ Στωικῶν ἐναντιωμάτων commentarius de repugnantibus Stoicorum dogmatum inter ſe & cum Philoſophorum illorum vita. pag. 1033. Lampr. num. 74. exſtat etiam ex verſione Eduardi Henryſonis. Lugd. 1555. 8.
119. Σύνοψις ὅτι πῶς ἀδοξόπεροι οἱ Στωϊκοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσιν. Compendium commentarii quo oſtenditur Stoicos quam Poëtas abſurdiora docere. p. 1057. Lampr. num. 77.
120. περὶ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν πρὸς τὰς Στωϊκὰς ſive de communibus notiis adverſus Stoicos eorumque paradoxa Moralia p. 1058. & Phyſica p. 1073. ſeq. Dialogus in quo colloquuntur Lamprias Plutarchi frater & Diadumenus Academicus. Meminit filius Lamprias n. 75.

121. ὅτι ἔδὲ ζῆν ἐστὶν ἡδέως κατ' Ἐπίκρουσιν sive non posse suaviter vivi secundum Epicuri decreta. Dialogus lectu dignissimus, in quo colloquuntur Zeuxippus, Theo adhuc νεῖς, Aristoteles quidam, Aristodemus & Plutarchus p. 1086. Lampr. num. 81.
122. πρὸς Κολώτιν sive advers⁹ Colotæ Epicurei librum Ptolemæo dictatū quo contendebat, ὅτι καὶ τῶν ἄλλων φιλοσόφων δόγματα ἔδὲ ζῆν ἔστιν, quod secundū aliorū Philosophorū decreta ne vivi quidem possit. p. 1105. Hic liber sive dialogus Saturnino inscriptus in quo colloquuntur Aristodemus Aegienensis Academicus & Plutarchus, superiori libro ab auctore fuit præmissus, ut ex ejusdem exordio perspicue paret. Lampr. n. 80. πρὸς Κολώτιν ὑπὲρ τῶν ἄλλων φιλοσόφων.
123. Εἰ καλῶς εἰρήται τὸ λάτρε βιάσας contra dictum Epicuri *, qui bene latuit bene vixit. p. 1128. Lampr. n. 168. confer Gassendum de Philosophia Epicuri p. 1207. seq. & Petrum Petitum lib. 3. Miscell. c. 30. Vertit etiam Erasmus Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp.
124. περὶ Μουσικῆς sive de Musica Dialogus in quo colloquuntur Onesicrates, Soterichus Alexandrinus (de quo p. 1135.) & Lysias p. 1131. Jam pridem est quod Marcus Meibomius V. C. præfat. ad veteres Musicos testatus est quinquaginta amplius loca ad Musicam spectantia in Plutarcho restituere, versionesque latinam & Gallicam emendare se posse.
125. Denique in hac editione Annī 1620. & 1624. sequitur cum Maussaci ** versione & notis, Plutarchi liber περὶ ποταμῶν καὶ ὀρῶν ἐπωνυμίας καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς εὐρισκομένων p. 1149 -- 1164. de fluviorum appellationibus sive cognominibus Hydaspes, Ismeno, Hebro, Gange, Phasi, Arare, Pactolo, Lycorma, Mæandro, Marsya, Strymone, Sagari, Scamandro, Tanai, Thermodonte, Nilo, Eurota, Inacho, Alpheo, Euphrate, Caico, Acheloo, Araxe, Tigride & Indo. Græce primus edidit Simon Gelenius cum Strabonis Epitome & Arriani atque Anonymi periplis. Basil. 1533. 4. Latine vertit Natalis Comes. Basil. 8. Exstat & alia versio Turnebi si titulo fides habenda, Maussacus enim Turnebi esse negat. Denique cum versione Philippi Jacobi Maussaci & notis, addito Vibii Sequestris latini & Christiani ut videtur scriptoris libello de fluminibus, fontibus, lacubus, paludibus, montibus, nemoribusque & gentibus ad Virgi-

* Neocli tribuit Svid. in Νεοκλής.

** Ejusdem Maussaci judicium sive dissertatio de Plutarchi scriptis præmittitur in his duabus editionibus Tomo priori operum Plutarchi. Edidit quoque librum de fluminibus cum versione Maussaci & notis Jo. Hudson. V. C. Tomo 2. Geographor. minor. Græcorum Oxon. 1703. 8.

Virgilianum filium. Tolosæ 1615. 8. Sub Plutarchi nomine citatur ab Eustathio ad Iliad. 2. pag. 381. & Odyss. 7. pag. 1854. edit. Romanæ, quæ loca Maussacum fugerunt, indicavit vero Menagius in amœnitatibus juris cap. 3. sed alterius Plutarchi esse contendit Is. Vossius ad Melam pag. 46. & Reinesius III. 13. Var. Lect. p. 556. Diversum in hoc opere stylum ab aliis notasse sibi visi sunt viri quidam docti. Parthenio itaque cujus amatoriarum narrationes exstant liber ille tribuitur à Jano Cornario in præf. ad Marcellum Empiricum. Plutarchus junior in fragmento de fluminibus vocatur ab Is. Vossio pag. 140. ad periplum ponti Euxini. Ab aliis Æliano ab aliis Antonino Liberali tributum refert Maussacus qui recte ni fallor Plutarcho Chæronensi vindicat. Huic tribuit etiam Sopater apud Photium Cod. 161. & unum eundemque esse scriptorem parallelorum minorum & libri de fluminibus multa svadent argumenta. Atqui illius libri auctor ad *αἴτια* sua provocat, quæ Plutarcho Chæronensi cur abjudicanda sint nemo dicet causam, cum *αἴτια* hæc sua alleget Plutarchus ipse in Romulo.

126. De *Poverbiis* sub Plutarchi nomine editis à doctissimo Gronovio in præfat. ad Tomum decimum Thesauri Antiquitatum Græcarum, dixi supra cap. IX. §. 2. p. 282.

127. *Epistola ad Trajanum* Imp. quæ latine exstat apud Sarisberiensem lib. V. cap. 1. Policratici non videtur mihi esse Plutarchi, sed latini scriptoris. Nam Plutarchus quidem longe modestius scribit etiam ad longe inferiores, quando illos ad virtutem hortatur. Non scripsisset igitur tam *παρδαγωγικῶς* ad Imperatorem ætate se non minorem. Ut lector judicet, Epistolam ipsam (brevis enim est) subiungo. Et videtur ipse de ejus *γνώσιστιν* subdubitalse Sarisberien-
 sis qui Epistolam producturus, ea dicitur, inquit, esse hujusmodi. *Plutarchus Trajano Salutem dicit. Modestiam tuam noveram non appetere principatum, quem tamen semper morum elegantia mereri studuisti. Quo quidem tanto dignior judicaris, quanto à crimine ambitionis videris esse remotior. Tuae itaque virtuti congratulor & fortunæ meæ, sit aamen recte gesseris quem probe meruisti. Alioquin te periculis & me detrahentium linguis subjectum iri non dubito, cum & ignaviam Imperatorum Roma non ferat, & sermo publicus delicta discipulorum refundere soleat in præceptores. Sic Seneca Neronis sui merito detrahentium carpitur linguis: adolescentium suorum temeritas in Quintilianum refunditur, & Socrates in pupillum suum fuisse clemen-*

tior criminatur. Tu vero quidvis rectissime gerēs si non recesseris à te ipso, si primum te composueris, si tua omnia disposueris ad virtutem, recte tibi procedent universa. Politica constitutionis majorum vires tibi expressi, cui si obtemperas, Plutarchum vivendi habes auctorem. Alioqui præsentem Epistolam testem invoco, quia in perniciem Imperii non pergis auctore Plutarcho.

Profert deinde Sarisberiensis capite 2. & 7. ejusd. libri & VI. 1. capitula quædam ut vocat politicæ constitutionis è libello Plutarchi quem ait inscribi *Institutionem Trajani*. Ex eodem Nicolaus Oresmius Lexoviensis Episcopus de mutatione monetarum cap. 22. ait enim, inquit, *Plutarchus ad Trajanum Imp. quod Resp. est corpus quodammodo quod divini Numinis beneficio veluti animatur & summo æquitatis agitur natu, & regitur quodam moderamine rationis*. Apophthegmata Trajano inscripsisse Plutarchum, jam notavi supra num. 64.

Quo facilius inveniri libri singuli Plutarchi quotquot exstant possint, brevem eorum Catalogum adjeci ordine literarum, adscripto numero quo singulos recensui.

Abstinentia à carnibus. 115.
De ære alieno vitando. 104.
Agefilai vita. 31.
Agidis vita. 37.
Alcibiadis vita. 11.
Alexandri M. vita. 33. fortuna 71.
Amici discrimen ab adulatore. 53.
πολυφιλία. 56. amor fratrum
81. prolis. 82.
Amatorius 97. Amatoriæ narra-
tiones. 98.
M. Antonii vita. 42.
Animi deteriores quam corporis
esse morbos. 84.
Animalia terrestria an aquatilia
prudentiora. 113.
Apophthegmata Regum & du-
cum. 64. Laconica. 65.
Arati vita. 46.

Artaxerxis Vita. 45.
Aristidis vita. 17.
De Atheniensium gloria. 72.
Aristophanis cum Menandro
comparatio. 106.
Aqua an ignis utilior. 112.
De auditione. 52.
M. Bruti vita. 44.
Bruta ratione uti. 114.
Cæsaris Julii vita. 34.
Camilli Vita. 8.
Abstinentia à carnibus. 115.
Catonis minoris Vita 36. majoris
18.
Ciceronis vita. 40.
Cimonis vita. 25.
Cleomenis vita. 37.
Contra Colotem. 122.
Conjugalia præcepta. 61.

- Consolatio ad Apollon. 59. ad uxorem 95.
 Convivium VII. sapientum 62.
 Convivales quæstiones. 96.
 Coriolani vita. 12.
 Crassi vita. 28.
 De curiositate. 86.
 De Dæmonio Socratis. 93.
 Demetrii Poliorcetæ vita 41.
 Demosthenis vita. 39.
 Dionis Syracus. vita. 43.
 De divitiarum cupiditate. 87.
 De E. in Delphis. 74.
 Non svaviter vivi secundum Epicurum. 121.
 De esu carniū. 115.
 Epistola ad Trajan. 127.
 De exilio. 94.
 Eumenis vita. 29.
 Fabii vita. 10.
 De facie in orbe lunæ. 110.
 De fato. 92.
 Flaminii vita. 20.
 De fluminibus 125.
 De fortuna 57. Alexandri 71. Romanor. 70.
 De fratrum amore. 81.
 De primo frigido. 111.
 Galbæ vita. 47.
 De garrulitate. 85.
 Gracchorum vita. 38.
 Græcæ quæstiones. 68.
 Gryllus. 114.
 De Herodoti malignitate. 107.
 Homerī vita. 49.
 Ignis an aqua utilior. 112.
 De invidia & odio. 89.
 De ira cohibenda. 79.
 De Iside & Osiride. 73.
 Laconica Apophthegmata & instituta. 65.
 Λάξε βιωσις. 123.
 De laude sui ipsius. 90.
 Luculli vita. 26.
 Lycurgi vita. 3.
 Lysandri vita. 23.
 De Malitia ad infelicitatem sufficiente. 83.
 Marcelli vita. 16.
 Marii vita. 22.
 Menandri cum Aristophane comparatio. 106.
 De Monarchia Democratia & Oligarchia. 103.
 Mulierum virtutes. 66.
 De Musica. 124.
 Niciæ vita. 27.
 Numæ vitæ. 4.
 De odio & invidia. 89.
 De oraculis Pythiæ. 75. de oraculor. defectu. 76.
 Oratorum decem vitæ. 105.
 Othonis vita. 48.
 Parallela minora. 69.
 Pauli Æmilii vita. 14.
 Pelopidæ vita. 15.
 Periclis vita. 9.
 Philopœmenis vita. 19.
 De Philosophorum placitis. 108.
 Phocionis vita. 35.
 Physicæ quæst. 109.
 Pompeji vita. 35.
 Præcepta conjugalia. 61. gerendæ Keip. 102.

De primo frigido. 112.
 Ad Principem indoctum. 100.
 Principibus prodesse consuetudinem Philosophorum. 99.
 Platonicae quaestiones. 116.
 De Poëtis audiendis. 51.
 Politica praecepta. 102.
 De profectu in virtute. 54.
 Proverbia. 126.
 De pudore vitioso. 88.
 De puerorum institutione. 50.
 Pyrrhi vita. 21.
 De Pythiae Orac. 75.
 Quaestiones Romanae 67. Graecae 68. Platonicae. 116. Physicae. 109. Convivales. 96.
 Reip. gerendae praecepta. 102.
 Romuli vita. 2.
 Romanae quaestiones. 67. de fortuna Romanorum. 70.
 De sanitate tuenda. 60.
 Num seni gerenda Resp. 101.
 De sera, Numinis vindicta. 91.

Sertorii vita. 30.
 De Socratis daemone. 93.
 Solonis vita. 5.
 De Stoicorum repugnantibus. 118.
 Stoicos absurdiora Poëtis tradere. 119. de communibus notitiis contra Stoicos. 120.

De superstitione. 63.
 Syllae vita. 24.
 Sympoticae quaestiones. 96.
 Themistoclis vita 7.
 Thesei vita. 1.
 De animi procreatione in Timaeo Plat. 117.
 Timoleontis vita 13.
 De tranquillitate animi. 80.
 Valerii Publicolae vita. 6.
 De virtute morali. 78.
 De virtute & malitia. 58. Virtutem doceri posse. 77.
 De Virtutibus mulierum. 66.
 De utilitate ex inimicis. 55.

V. Scripta Plutarchi deperdita.

Non referam hoc loco quae è Lampriae catalogo supra à me jam exhibito, petere obvium est omnibus: sed tantummodo vel praeterita illi scripta, vel de quibus annotandum aliquid occurrit, paucis memorabo, Rualdi, * Jonsiique observatis nonnulla additurus.

Vitas Plutarchi perditas jam retuli suprap. 347. 348.

Μελέται Ὀμηρικαί libri IV. Lampr. num. 4. Schol. minora, ad Iliad. ε. 625. Schol. ad Euripidis Alcest. v. 1128.

De Homero libri duo. Gell. II. 8. seq. IV. 11.

Περὶ ψυχῆς εἰσαγωγῆς βιβλία γ'. apud Lampriam num. 46. possit etiam verti, de anima, introductionis libri III. Sed iterum περὶ ψυχῆς. n. 197.

Plu-

* Ruald. cap. 19. & Jonsius III. 6.

Plutarchi commentarios de anima laudant Origenes V. contra Cels. Gellius lib. I. cap. 3. & lib. XV. cap. 10. Eusebius XI. 36. præparat. Theodoritus XI. Therapevt.

Περὶ Θεοφράστου πρὸς τὰς καιρὰς Lampr. n. 51. Adversus Theophrasti libros περὶ καιρῶν sive πολιτικῶν πρὸς τὰς καιρὰς de quibus dixi lib. III. cap. 9.

Περὶ παρειμένων ιστορίας βιβλία δ' putem reddendum de omisiss in historia. Lampr. n. 52.

Commentarius quartus in Hesiodum. Gell. XX. 8.

Ὅτι οὐ ψυχῶν ἢ σωμάτων ἀνθρώποις περὶ εὐφροσύνην ἢ δόξαν διαφορεῖται. Gell. lib. I. cap. 1.

Αἰτίαι τῶν ἀρετῶν διουσημείων. Lampr. n. 117. Schol. Arati sex vel septem locis Plutarchum laudans, & Eustathius ad Iliad. ω. p. 1363. edit. Rom.

περὶ ἡμερῶν. Plutarch. Camillo p. 138. Confer Lampr. n. 189.

Στρωματεῖς. Eusebius lib. I. præp. cap. 4. & 5. Lampr. n. 60.

Περὶ τῶν ἐν Πλαταιῇς διαδάλων. De festo Dædalidis apud Platæenses. Euseb. proæm. libri III. præpar. Vide Jonsium p. 236. Lampr. n. 190.

περὶ τῆς μὴ εἶναι τὴν δόξαν τῆς Πλάτωνος ἀκροαμασίαν Lampr. num. 61. Legendum cum H. Stephano περὶ τῆς μίαν εἶναι &c.

περὶ φύσεως καὶ πόνων. Sopater apud Phot. Cod. 161.

Ἀνδρῶν ἐνδόξων ἀποφθέγματα (ab Apophthegmatibus Regum & ducum diversa) idem Sopater loco laudato. Itaque fortassis apud Lampr. num. 159. hoc supplendum.

περὶ εὐγενείας Lampr. num. 192. Stobæus serm. 84. & 86. Confer Seldenum præfat. libri de titulis honorum.

Ὁ πρὸς Δίωνα ῥηθεὶς ἐν Ὀλυμπίᾳ Lampr. n. 193. intellige Dionem Chrysostomum Plutarchi æqualem.

περὶ γεωφάγων Lampr. num. 181. sed H. Stephanus legit γεωρεάφων.

περὶ χαρακτήρων fortassis de characteribus morum quales scripsit Theophrastus, licet alii malint de dicendi characteribus. Lampr. n. 184.

πρὸς τὴν τῆς Ἐπικύρου ἀκρόασιν περὶ Θεῶν. Ita videntur hæc ex H. Stephani editione jugenda apud Lampr. n. 78. 79.

περὶ μαντικῆς. Lampr. n. 69. Stobæus serm. 8. & 58.

περὶ Φιλίας Ἐπιστολή. Stob. serm. 63. 64.

Ὅτι καὶ γυναῖκα παρδευτέον. Stob. serm. 17. 41. 90. 93.

περὶ Διαβολῆς. id. Serm. 20. 38. 40.

περὶ κατὰ τὸ σῶμα. id. Serm. 51.

περὶ καλῶς. Stob. Serm. 63. 64. Quæ idem alibi de amicitia & amore, quiete & divitiis è Plutarcho repetit, nescio an ex peculiaribus hoc titulo hauserit libris.

ὑποθετικὸν ἢ περὶ δέχης Lampr. n. 148. Fortassis haud diversum ab eo quod Sarisberiensis *Archigrammaton* vocat IV. 8. Polieratici: De magistratum moderatione librum fertur scripsisse Plutarchus qui inscribitur *Archigrammaton*, & Magistrum suæ urbis ad patientiam & justitiæ cultum verbis instituisse dicitur & exemplis.

VI. Alii * Plutarchi duodecim.

Plutarchus Acharnensis in Vet. inscriptione è Creta Venetias delata apud Scalig. in Eusebium ad Annum MMCXLVII. quæ in emendata legitur apud Gruterum p. CCCXVII. 1.

Plutarchus Alexandrinus Grammaticus quem colloquentem inducit in *Dipnosophisticis* suis Athenæus.

Plutarchus Antiochenus Syriæ præfectus, Christianus sub Constantino M. Imp. Vide Malalam T. 2. p. 3.

Plutarchus Nestorii F. Atheniensis Philosophus quem cum Jamblichio jungit & præclarum Aristotelis interpretem celebrat Priscianus Lydus in *Theophrastum* p. 289. 291. De eo plura Svidas, & Marinus in vita Procli c. 12. ad quam si placet vide quæ olim scripsi.

Plutarchus Attici Platonici pater laudatus Porphyrio in vita Plotini.

Plutarchus quartus post Andream Episcopus *Byzantinus*. Niceph. VIII. 6. & Philippus Cyprius in *Chronico Eccles. Græcæ* p. 3.

Plutarchus Plutarchi nostri *Chæronensis* Philosophi filius.

Plutarchus Eretriensis, cujus præter Æschinem contra Ctesiph. & Demosthenem Orat. in Midiam meminit Plutarchus noster in *Phocione* p. 746. 747.

Plutarchus Justiniano Imp. à secretis, quem inter rerum illius scriptores Græcos deperditos refert Nic. Alemannus præf. in *Procopii Hist. Arcanam*.

Plutarchus libertus in Vet. Inscriptione Saguntina apud Gruterum pag. DCCCCLXXVII. 7.

Plu-

* Rualdus in vita cap. 1. tres diversos à Philosopho Chæronensi Plutarchos observat, Jonsius III. 6. octo.

Plutarchus ab Origine ad Christianismum conversus & Martyr, de quo Martyrologia 28. Jul. & Eusebius VI. 3. 4. Hist.

Plutarchus qui *Sardicensi* Concilio subscripsit circa A. C. 347. Vide Athanas. Apologia 2.

VII. Editiones Plutarchi.

Græcæ.

1. & 2. Vitæ parallelæ primum lucem viderunt addito Agesilao Xenophontis & Isocratis Evagora 1517. fol. Florentiæ apud *Philippum Juntam*, deinde meliori ordine & emendatius ex *Aldi* officina Venetiis 1519. fol. ex recensione *Francisci Asulani*, qui illas Petro Bembo dedicavit. Decennio ante idem Aldus altero volumine ibidem primus ediderat Plutarchi Moralia * Anno 1509. fol. quæ inscripsit Jacobo Antiquario Perusino. Ad hunc cum Mediolanum accessisset, exceptus erat ab eo hisce hendecasyllabis:

*Aldus venit en, Aldus ecce venit,
Nostrum sinciput occiputque nostrum,
Mel, sal, lac quoque, corculumque solus,
Grajos altera & altera latinos.
Qui apprehendendo manu reduxit omnes
In verum modo limitem, superbos
Victores superans Olympiorum.
Nunc o nunc Juvenes ubique in urbe
Flores spargite, Vere namque primo
Aldus venit en, Aldus ecce venit.*

3. Vitæ Parallelæ editæ Basil. 1523. fol. & Moralia 1542. fol. apud Froben.
4. Plutarchus iterum Basil. 1560. fol.] ex officina Frobenii & Nic. Episcopii.
5. Parisiensis editio nitida totius Plutarchi ex *H. Stephani* castigatione prodiit 1572. 8. sex Voluminibus.
6. Plutarchus eleganter & emendate editus Francof. 1605. fol. apud Wechel.

Aaa 2

Lati.

* Ut Moralia prius edita sunt quam vitæ parallelæ, sic pleraque illorum etiam ante vitas scripsisse videtur Plutarchus.

Latina.

Vitæ quædam per Joannem Lapum. Venet. 1478. fol.

Vitæ ex variorum Interpretatione, * Lapi, Acciajoli &c. Paris. 1521. fol. & Basil. 1542. fol. cum præf. Hieron. Gemusæi, & 1554. fol.

Vitæ è versione *Hermanni Cruserii* (quæ interpretatione *Xylandri* ob elegantiam & facilitatem præfertur) Basil. 1564. 1573. fol. & Lugd. 1566. 12. tribus Vol.

Epitome vitarum Plutarchi latine concinnata à *Dario Tiberio Cæsena-*te. Ferrariæ 1501. Paris. 1547. 1557. 12. & Basil. ap. Oporin. Similis Epitome prædiit sub titulo *Bibliothecæ Historicæ Arti Vig-*lii. Francof. 1626. 8.

Plutarchus Guil. Xylandro interprete cum ejus notis. Heidelberg. 1561. fol. & Basil. 1579. 8. sex Vol. & Francof. 1592. 8. apud Wechel. totidem Voluminibus. Notæ *Xylandri* in *Plutarch.* prodierunt etiam Basil. 1561. fol.

Plutarchi Vitæ ex Vers. *Cruserii* & *Moralia* ex *Variorum* interpretatione apud *H. Stephanum* sex Volum. 1572. 8.

Parallela minora vertit etiam *Gvarinus*, *Apophthegmata Regum* & *La-*conica *Raphael Regius*, *Quæstiones Græcas* *Petrus Lucensis*, de *Isi-*de & *Osiride* & de oraculorum defectu *Hermolaus Barbarus*, De for-*tuna Rom.* *Gvilelmus Budæus*, *Libros de placitis Philosophor.* *Janus* *Cornarius*, de mulierum virtutibus *Alamanus Rainutius Florentinus*. *Brixia* 1488. 4. Reliquos singulorum librorum interpretes supra suis quosque locis annotatos videbis.

Græcolatina

1. *Francofurtensi* apud *A. Wechelii* heredes *Claudium Marnium* & *Joannem Aubrium* A. 1599. fol. duobus Vol. quorum prius *Vitas* cum versione *Cruserii* & ejusd. *Cruserii*, *Xylandri* atque *H. Stephani* notis: posterius *Moralia* cum *Xylandri* versione & notis, notisq; *H. Stephani* & *Varias Lect.* exhibet.

2. *Fran-*

* *Erasmus* XXVI. 60. *Epist.* *Quæ portenta deprehenduntur in his quæ verterunt Itali ex vitis Plutarchi?* In his quæ vertit (ex *Aristotele* & *Theophrasto*) *Theodorus Gaza* vir sine controversia summus, multa reprehendit *Trapezuntius*, quæ castigavit *admonitus*. Id mihi *Roman* narravit qui *Gaza* fuit à secretis, tantum abest ut existimem me nusquam esse lapsam. Quin & in his quæ vertit *Budæus*, possum aliquot manifestos lapsus ostendere.

2. Francofurtensis ex officina Danielis & Davidis Aubriorum & Clementis Schleichii, Anno 1620. fol. in qua accessit liber de fluminibus, cum versione & notis Maussaci & ejus judicio de Plutarchi scriptis, ac Lampriæ libello de scriptis Plutarchi.
3. Parisiensis, in qua accessit Vita Plutarchi à Joanne Rualdo scripta cum ejusdem in loca Plutarchi sive σφάλματα insigniora 72. animadversionibus, A. 1620. fol. typis Regiis, apud Societatem Græcarum editionum.

Varia Plutarchi loca illustravit Jac. Palmerius in Exercitationibus ad optimos scriptores Græcos Lugd. Bat. 1668. 4.

Joannis Regii scripta in Plutarchum plurima ab iis qui alienæ invidebant gloriæ suppressa partim furibus patuisse dolet Jo. Pierius lib. 1. de infelicitate literator. p. 49.

Gallicæ

Plutarchus *Jacobo Amiot* interprete, qui MSS. Codices Græcos contulit ut apparet ex Plutarcho Græco manu ejus notato quem hodie servant Patres Oratorii Paris. & in locis difficilioribus consuluit Turnebum. Prodiit Paris. 1567. & 1574. 8. septem Vol. & 1579. fol. 2. Vol. Genev. 1613. 8. quatuor Vol. & Paris. 1616. fol. totidem Vol. Laudant hanc versionem ex merito H. Stephanus præf. ad Apologiam pro Herodoto, T. Faber ad Luciani Timonem T. 1. p. 1054. seq. Vavassor de ludicra dictione p. 266. & 457. Rol. Marelius in Epist. pag. 105. seq. & 360. Menagius in Menagianis T. 2. p. 105. seq. Operæ pretium quoque est de hac versione consulere Colomesii Bibl. Selectam cap. 20. & Rich. Simonis Epistolas selectas T. 1. p. 167. seq.

Vitæ Parallelæ è versione Abbatis *Tallemantii*. Paris. 1665. octo Volum. 8. In multis Amiotum potius quam Græca habuit ante oculos, unde Boilavius Despræus:

Mepriſons de Senlis le Poëte Idiot,

Le fade traducteur du françois d'Amiot.

Caspar quoque *Bachetus Meziriacus* vir doctiss. qui emendationes Plutarchi promittit in notis ad Epistolas Ovidii p. 249. novam Gallicam Plutarchi versionem est molitus, observatis in Amioti versione * bis millenis amplius erroribus.

A a a 3

Deni-

* Colomesius Bibl. select p. 42. *Après Amiot est venu Claude Caspar Bachet Seigneur de Meziriac de l'Academie Française qui est si estimé tres savant aux belles lettres, & le premier homme de son temps pour la connoissance de la fable. Ce Gentilhomme ayant envoyé à l'Academie un discours de la traduction après y avoir loué l'esprit le travail & le stile d'Amiot, pretend montrer qu'en divers passages jusqu'au nombre de*

Denique *Andreas Dacerius* cum conjuge doctissima novam Gallicam Plutarchi & accuratiorem de Græco concinnatum versionem dare cœpit cum notis. Sed nihil ejus hætenus prodiit quod sciam præter unicum Volumen sex primas Vitas complexum Paris. & Amst. 1695. 12.

Anglica.

Plutarchi Vitæ à variis versæ, præfixa Plutarchi vita. Lond. 1703. 8. quinque Vol. Ejusdem Moralia itidem variis interpretibus. ibid. 1704. 8. totidem Vol. quinta editio. Vidi & editionem Anni 1691. 8.

Italica.

Vitæ nonnullæ à Baptista Alex. Jacconello Retensi translata. Anno 1482. fol.

Germanica.

Hieronymo Bonero interprete. Argentorat. 1534. 1555. fol.

Hispanica. Octo vitæ à Plutarcho scriptæ ex versione Joannis de Castro Salinas. Colon. 1562. fol. & Moralia interprete Didaco Gratiano de Aldrete. Compluti 1542. fol. Salmantica 1571. fol.

VIII. Index Scriptorum Virorumq; ingenio illustrium
à Plutarcho laudatorum, accommodatus ad paginas editionis utriusq; Græcolatinæ Francofurtensis, & tertiæ Parisiensis. Litera M. præfixa numeris, Tomum secundum scripta Plutarchi Moralia complexum significat.

A Cestodorus 118. f.

A C. Acilius 31. c.

Q. Æmilii Epistola 396. b.

Æschi-

de deux mille ce grand traducteur à fait des fautes tres grossieres, dont il donne plusieurs exemples. Ce discours n'est pas imprimé, mais par les Commentaires de M. de Meziriac sur les Epitres d'Ovide l'on voit bien qu'il n'accuse pas Amiot sans fondement. C'est ce que nous decouvrons encore mieux par sa nouvelle version de Plutarque, s'il plaisoit à Messieurs ses enfans de la publier. Rich Simon I. Epist. select. pag. 170. J'ay appris qu'on avoit trouvé dans les papiers de ce judicieux Critique la Vie d'Alexandre le Grand avec ses notes sur la traduction d'Amiot, la Vie de Thesée, de Fabius Maximus & de Numa avec des notis la Vie de Jules Cesar sans notes, des remarques sur la Vie d'Alcibiades, la vie de Romulus & la comparaison de Thesée avec Romulus sans notes.

Æschines Orator. 84. a. 165. c. 169. e. 847. c. 849. e. 851. e. 855. e.
856. c. M. 39. c. 119. b. c. Orat. de corona. 853. b.

Æschines Socraticus 334. d. M. 11. e.

Æschylus 16. 14. b. 23. a. 119. b. 320. b. 619. b. 905. d. M. 17. a. 29. e.
32. d. 36. a. b. 81. c. 85. e. 98. c. 106. c. 116. e. 186. b. 286. c.
417. e. 434. a. 1057. f. 607. c. 950. e.

Ælion. 851. a.

Æsopus 564. c. 1041. c. 1045. b. 795. f. M. 609. f. 79. a. 14. e.

Agatharchides Samius M. 305. e.

Agatho Samius M. 315. b.

Agelanax M. 920. e.

Agelilaus M. 78. d. 312. e.

Agelilai Epistola ad Hidriea Carem. 603. b.

Q. Æmilii Epistola. 396. b.

Alcæus 373. e. M. 1135. f.

Alcidamantis Rhetoris *τέχνη*. 848. c.

Alcmæon. 889. c. 911. e. 917. d.

Alcman 57. b. M. 318. a.

Alexandri magni Epistolæ. 668. b. 673. e. 675. e. 677. a. 680. e. 691. b.
697. c.

Alexander M. 289. a. polyhistor 315. c.

Alexander Mindius. 415. b.

Alexandrides Delphicus. 443. a.

Alexarchus M. 307. d.

Alexis M. 21. d. 420. d.

Anacreon 167. a.

Anaxagoras M. 88. d. 89. e. 881. a. Clazomenius 876. b.

Anaxandridas M. 292. f.

Anaximander Miles. M. 875. e. 881. d. 889. b.

Anaximenes Rhetor 102. a. 859. c. 887. a.

Anaximenes 947. f. 876. a. 888. b. M. 128. c.

Andocides Rhetor. 128. c. 201. f.

Androcles demagogus 200. d.

Androclidas 437. c.

Andron Halicarnassensis 12. a.

Androtion 86. d.

Antias M. 323. c.

Anticlides 619. a. M. 365. e.

Anticles M. 557. e.

Antigenes 691. a.

- Antigonus 28. a.
 Antimachus poëta M. 106. b. 275. a. Colophonius 513. a. b.
 Antimachus Tejus 24. a.
 Antiochus philosophus Ascolonita 151. b. 984. e. 151. b. 862. c.
 Antipater epigrammatum scriptor. 234. d. 354. a.
 Antipater Rex Epistola de Aristotelis morte, 234. d.
 Antipater Tarsensis 827. e.
 Antiphanes poëta 847. e. Comicus. 850. c.
 Antipho 928. a. M. 901. d. 907. a.
 Antiphontis λοιδερίαι. 192. f. M. 68. a.
 Antisthenes 192. a.
 Antistius M. Labeo 275. e.
 Antonius in refutatione Philippicarum 882. a. 916. c. Epistola ad August.
 950. e. testamentum 943. f. Oratio in funere Julii Cæsaris 922. b.
 993. b.
 Apollodorus 39. e. M. 301. c. 1094. b.
 Apollonius Molonis. 862. f.
 Apollothemis 59. c.
 Aratus M. 889. e.
 Aratus Sicyonius 801. e. 1042. c. ejus & Cleomenis Epistolæ mutuis
 convitiis refertæ, 1045. e. ὑπομνήματα. 1045. a. 1042. c. d.
 1028. c.
 Archelaus Apollodori F. M. 876. e.
 Archelaus Physicus. M. 954. f.
 Archelaus poëta 480. c. 481. c.
 Archemachus Euboensis M. 361. d. e.
 Archias Dacriti Rhetoris auditor. 859. b.
 Archidamus 544. e.
 Archilochus 2. f. 167. d. 417. f. 745. a. 905. e. 1065. f. M. 23. a. 45. a.
 152. e. 239. b. 386. d. 604. c. 950. c.
 Archimedes. 307. f.
 Archippus 192. b.
 Archytas 965. d. M. 8. b. 10. d. 1147. a.
 πυθαγορικοὶ ἐξ ἰταλίας. 962. d.
 Archytas Amphissenis. M. 294. f.
 Architinus. M. 300. b.
 Aretades Cnidius. M. 308. C.
 Argas ποιητὴς νόμων πονηρῶν καὶ ἀρχαίων. 847. f.

Arejus Philosophus Augulto Imp. gratus, 952. f. 953. a.

Aristagoras M. 352. e.

Aristarchus M. 26. f.

Aristidis Milesiaca. 564. b. M. 305. c. 308. d.

Aristippus. 966. a. M. 4. f.

Aristo Chius 113. a. 319. d. 850. c. 860. a. 600. e. M. 42. c. 365. e. 796. d.

Philosophus Platonicus Antiochi Ascalonitæ frater 984. e.

Aristonis Λύκων M. 14. e.

Aristobulus 673. c. 674. c. 676. d. 691. a. 706. c. M. 313. d.

Aristobulus Cassandreus. 856. e.

Aristocles M. 311. f. 316. a.

Aristocrates Hipparchi F. 42. a. 59. d.

Aristocrates. 365. d.

Aristocrates Rhetor Antonii amicus. 948. e.

Aristodemus M. 314. c.

Aristophanes 121. e. 166. e. 168. f. 192. b. 199. a. 489. b. 523. e. 528. a.
566. f. 894. a. 948. e. M. 10. c. 30. d. 71. d. 439. d.

Aristoteles 2. b. 6. f. 11. d. 39. e. 42. e. 47. e. 56. e. 59. b. 83. f. 92. b.
140. a. 153. f. 157. a. 158. a. 166. d. 167. b. 279. b. 287. d. 335. c.
434. b. 484. d. 524. a. 808. d. 967. c. M. 32. e. 78. d. 115. b. 133. f.
277. b. 292. b. 294. d. 295. e. 424. b. d. 430. a. 434. b. d. 430. a.
b. 874. e. 875. a. c. 956. c. 948. a. 949. c. 950. b. dialogus de
anima Eudemum Cyprium 967. c. Aureo flumini comparatus Ari-
stoteles à Cic. 872. e.

Aristoteles dialecticus 1028. c.

Aristoxenus 59. c. M. 856. c. 1095. e.

Asclepiades M. 908. c. 913. d.

Asiaticum dicendi genus Antonio probatum 916. d. Asiani Rhetores,
862. f.

Asinius Pollio. 657. e. 730. a.

Atrejus M. 276. b.

Athanes 247. d. 254. b.

Atheniensium decretum contra Alcibiadem proditorum mysteriorum
reum, 202. e.

Athenodorus Sando 106. d.

Augusti Cæsaris ὑπομνήματα. 1003. d. 925. f. Agrippæ & Cæsari dicata.

887. c. Epistolæ ad Antonium. 952. c. ad Theophilum 947. d.

Autoclidis Exegerica 539. b.

Bachylides 62. d. M. 36. c.

Batalus auctor poëmatum τραυφερῶν καὶ παροινίων 847. e.

Bato Sinopenfis 801. e.

Berosus M. 901. e.

Biantis sententiæ. M. 35. f.

In Bibliotheca Pergamena ἑκοσι μυριάδες βιβλίων ἀπλῶν. 943. a.

Bibulus Bruti priuignus, ejus libellus ἀπομνημόνευμα τῶν βράτχ. 989. e.

994. e.

Bion 12. b.

Blossius Philosophus 827. e. Blastus Cumanus 832.

Boëthius M. 903. e.

Brutiepistolæ 883. f. 888. b. 984. f. 985. a. 986. c. 994. a. b. 997. e. f.

1009. d. Oratio post Cæsarem interfectum. 992. b. ἵππομῆ Πολυ-

βία 985. f.

Butas elegiographus 10. c.

Cæcilius Rhetor. 879. b. (interpreti Cælius) Cæcilius Demosthenem cum Cicerone comparavit 847. a.

Cæcilius 847. a. M. 832. e.

C. Cæsaris Anticato 777. a. 880. f. Commentarii 718. d. Epistola ad Amyntium 731. c. βιβλία ἐν οἷς ὑπομνήματα τῶν κεκρυμένων καὶ δεδωγμένων ἦν ἀναγεγραμμένα: 922. c.

Cæsar Augustus 316. b. 317. a. Vide supra, Augustus.

Callias Syracusanus 848. c.

Callimachus 957. b. 949. b. M. 602. f.

Callipides τραγωδιῶν ὑποκριτής 209. 607.

Callisthenes 132. b. 286. d. 335. c. 486. b. 487. a. 615. c. 680. d. 684. c. 685. a. M. 292. f. 306. c. 313. b.

Callisthenes Rhetor 856. e.

Callistratus Rhetor. 848. b. Melanopus ἀντιπολιτευόμενος Καλλιστράτω. 851. f.

Canusius 718. e.

Carneades 862. d. M. 477. a.

- Cato major 216. f. 337. b. 342. a. 348. d.
 Catonis Epist. ad Brutum. 985. b. jocus in Ciceronem. 886. f.
 Cato M. 14. d. 276. c.
 Chares 675. e. 678. e. 703. d. 749. e. M. 341. b.
 Chares Isangelus 691. a.
 Charetis Atheniensis Epistola 1034. a.
 Chares Mitylenæus 696. a.
 Cato 880. e.
 Cebes M. 11. e.
 Charon Lampfacenus 125. b. M. 255. a.
 Chrysermus M. 306. b. 308. c.
 Chrysippus 1027. e.
 M. 312. d. 419. a. 425. d. 885. a. 911. d. 952.
 Chilo M. 35. f.
 Cicero 346. b. 379. d. 520. a. 641. f. 653. b. 742. e. 783. e. 835. c. 870. c.
 872. c. 873. a. 887. a. 919. f. M. 272. c. Ciceronis Oratio post Cæ-
 saris necem 992. e. Orationes Philippicæ contra Antonium. 925. c.
 918. d. 885. f. pro Cælio 886. e. in Verrem. 864. b. pro Roscio.
 862. b. pro Numatio. 873. b. in Catilinam. 868. e. pro Manilio.
 865. e. pro Milone 878. c. pro Crasso, contra Crassum. 873. c. pro
 Murena 886. e. 878. d. *σωτάξεις φιλόσοφοι πρὸς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν τρό-
 πον.* 886. d. Oratio pro Popilio. 885. d. Historiam Rom. scribere ag-
 gressus 881. d. Philosophiam juvenes docuit. 881. a. Ejus Poëma-
 ta. 881. c. 861. f. Pontius Glaucus. id. Epistolæ 881. c. 879. d. e.
 Epistolæ Græcæ. 873. a. joci. 863. c. sq. 880. a. sq. 873. c. seq. Ora-
 tio pro Ligario. 880. e.
 Cimon 852. b.
 Cinna *ποιητικὸς ἀνὴρ.* 993.
 Cleanthes M. 889. a.
 Cleitonymus M. 308. c.
 Cleo Halicarnassensis M. 212. c.
 Cleodemus 330. d.
 Clidemus ibid. d. 8. c. 12. f. 117. a.
 Clitarchus 125. b. 691. a.
 Clitomachus 862. d. 861. f. M. 200. e.
 Clitophon. M. 309. c.
 Clodii Index Temporum 59. e.

- Cluvius Rufus M. 289. c.
 Colotes M. 1086. c.
 Κομικῶν τις 901. b. 850.
 Cornelius Nepos 316. b. 317. b. 520. d. 834. c.
 Pub. Cotta juris scientiam sibi arrogans. 874. a.
 Crantor Academicus M. 102. d. 104. b. 114. b. 115. b.
 Craterus Macedo 334. f.
 Crates Philosophus 911. f.
 Cratinus comicus 92. b. 153. d. 160. a. 165. d. 484. d.
 Cratinus M. 351. a.
 Cratippus Peripateticus. 873. a. M. 834. d.
 Critias Callæschri fil. 45. a. 484. e. 489. b. ex ejus Elegiis, quatuor ver-
 sus. 209. f.
 Critolaus 155. e. M. 308. a. 155. e.
 Crobylus demagogus 853. e.
 Ctesias 1021. f. 1020. a & 1017. d. e. 1016. b. c. e. 1015. d. f. 1014. c. fide
 parum dignus 1012. a.
 Ctesibius 848. c. M. 844. c.
 Ctesiphon M. 308. d.
 Dacritus Rhetor 859. b.
 Daimachus Plataënsis 111. a.
 Damachus 440. a.
 Damastes 138. b.
 Damon Rhetor. 856. e.
 Dellius Historicus 943. d.
 Delphici commentarii 84. a.
 Demades 860. e. 859. b. 839. f. 850. c. 851. b. f. 856. f.
 M. 1011. b. 1053. c.
 Demaratus Corinthius 604. a.
 Demaratus M. 309. d.
 Demetrias Magnes 852. c. 858. e. 859. c. ἐν τοῖς πρὸ συνωνύμων 853. a.
 Demetrius M. 883. c. Magnes 596.
 Demetrius Phalereus 10. b. 54. b. 91. b. 104. a. 319. b. 321. e. 335. c.
 850. b. e. 851. a. 852. c.
 ἐν τῷ Σωκράτει 318. d.
 Demo 8. a. M. 147. 363. d.
 Demochares Demosthenis necessarius 860. b.
 Demochares Solensis 901. b.

Demochares ὁ Λακωνεὺς 900. a.

Democritus M. 9. f. 129. a. 881. d. 884. c. 984. c.

Demosthenes 851. b. 852. a. 855. a. M. 69. d. 88. c. 100. a. 119. c. 541. e. 547. f. quaestuararia ejus eloquentia 887. e. λογογραφῶν κρύφα τοῖς πρὸς Φορμίωνα καὶ Στέφανον καὶ Ἀπολλόδωρον αἰτιδικοῖς. 852. e. 887. e. laus eorum qui ad Chæroneam occubuere 855. c. adversus Timotheum prætorem 852. e. in Theoridem quam sacerdotem dantinavit. ibid. in Antiphontem 852. e. in Androtionem & Timocratem, id. f. in Aristogitonem 853. a. in Aristocratem 852. b. in Midiam. 851. c. 852. b. 196. a. ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν. id. ῥητόρων δυνατὰ περὶ: ejus oratio longissima optima, judice Cic. 872. f. Oratio de Corona. 853. b. Epistolæ 855. c. οἱ περὶ ποιεῖσθαι δημοσθένει. ibid.

Demostratus Rhetor 200. b.

Dercyllus M. 309. f.

Diagoras Melius M. 880. d.

Diaria Alexandri 706. c.

Dicæarchus 9. d. 15. b. 606. c.

M. 908. c. 914. e.

Dictys M. 106. a.

Didymus grammaticus 78. c.

Dinarchus Corinthius 860. c.

Δεινίας ἱστορεῖ. 1040. e.

Dinias Dialecticus 1028. c.

Dino (Δείνων) 1022. b. 1020. e. 1017. d. 1015. f. 1014. c. 1012. a. 125. b. 686. d.

Dio 233. f. M. 8. b.

Diocles M. 301. a. 916. a. e. f. 918. a.

Diocles Peparethius 19. a. 22. b.

Diodorus Periegetes 17. d. 128. d. 488. c.

Diodorus Siculus M. 305. c.

Diogenes 59. a.

M. 2. a. 5. c. 41. c. 886. c. 887. e.

Dionysius Halicarnassens 27. d. 394. a. 394. a. 397. a.

Dionysius. 235. f. M. 836. a.

Dionysius Magnes, Rhetor Asianus quem audivit Cic. 862. f.

Dionysodorus Træzenius 1027. c.

Diophanes Rhetor 834. a. 827. e.

Dioscorides de Rep. Spartana 46. a. 616. a.

Diphilus 523. d.

Dorotheus M. 310. d. 311. e.

Dositheus M. 310. c. 313. a.

Dromoclides Rhetor 905. b.

Dromoclides Sphettius 894. d.

Duris M. 327. d.

Duris Samius 167. b. Alcibiadis ἀπόγονον se ferens 209. b. 443. b. 583. a. 597. a. 672. a. 691. a. 743. d. 749. e. 854. d. 856. d.

Dithyramborum scriptor M. 952. f.

Ecdelus Megalopolitanus ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ πρακτικὸς Ἀρχιεσιλάου ὁ Ἀκαδημαϊκὸς γεγονώς ἐν ᾧ αἰσὶ συνήθης 1028. f.

Ecphantus Pythagoreus M. 906. a.

Empedocles 890. e. M. 16. c. 63. d. 93. a. 95. a. 98. c. 171. c. 288. b. 418. c. 433. a. 607. c. 948. c. d. 949. f. 952. b. 953. f. Metonis 876. a.

Emphyli Rhetoris libellus περὶ τοῦ Καίσιρος ἀναγνώσεως qui inscribebatur Brutus. 984. f.

Epaminondas 310. b.

Ephialtes 852. c. 856. d.

Ephorus 125. b. 138. b. 167. a. 209. c. 237. e. 286. d. 442. c. 447. e. 450. e. 486. b. 973. f. 974. c.

Ephorus Cumæus M. 54. 908. a.

Epicharmus comicus 65. c. 105. b.

Epicharmus M. 108. d.

Epicurus Neoclis filius 904. a. M. 15. d. 877. e. 822. a. 884. c.

Epigenes M. 903. c.

Epigrammata 11. e. 115. e. 251. b. 278. b. 316. b. 330. c. 336. c. 376. b. 400. d. 482. e. 483. a. 633. b. in Demosthenem 860. c. in Arati Sicyonii imaginem 1033. c. in Timonem 949. a. & c. Alia M. 870. c. seq.

Erasistratus Medicus 907. a. M. 909. a. 916. a.

Eratosthenes 39. e. 125. d. 665. e. 683. a. 850. b. 860. b. M. 884. b. 902. b.

Evanthes Samius 84. a.

Euclides M. 109. e. 889. e. 908. b.

Eumenis Epistolæ 589. d.

Euemerus Tegeata M. 880. d.

Euenus M. 497. a. 1102. c.

Euphronius παιδων διδάσκαλος 957. f.

Eupolis 153. e. 165. e. 196. e. 488. b. M. 54. b. 778. d.

Euripides 2. b. 6. d. 14. a. b. 90. d. 184. b. 192. a. 169. b. 279. b. 310. c. 317. e. 388. a. 391. b. 441. d. 453. b. 480. f. 526. e. 534. d. 564. e. 567. c. 670. a. 694. c. 695. d. 846. b. 895. a. 911. e. 956. f. M. 6. b. 10. a. 11. f. 20. f. 23. b. 25. a. 34. b. 539. b. 36. c. 45. a. 46. f. 49. f. 71. a. 73. c. 84. f. 95. e. f. 102. b. 104. a. 107. c. 110. b. 110. b. 112. c. 116. a. e. 120. a. 120. a. 132. a. 143. c. 416. d. 581. e. 604. e. 605. f. 431. a. 432. c. e. 879. e. 911. a. ἄσμαν in Alcibiadem 196. b. aucterillius Euripides five alius 846. b.

Eurydices Hierapolitanæ Epigramma M. 14. b.

Euthymenes Massiliensis M. 907. f.

Eutychidas 40. b.

Fabius Pictor 19. a. 21. b. 25. b.

Fannius 826. a.

M. Favonius Philosophus Cynicus, Catonis æmulus 999. f. seq. 989. a.

Favorinus M. 271. c.

Fenestella 470. b. M. 275. a.

Glaucippus Hyperidis Fil. 743. c.

Glaucus M. 1134. d. Rheginus 833. c.

Glaucus Medicus 943. d.

Gorgias M. 6. a. & d. M. 6. a. 15. d.

Gorgias Leontinus 484. e.

Gorgias Rhetor Ciceronis ætate 873. a.

C. Grachus ἐν τινι βίβλῳ γέγραφε 828. a.

T. Gracchi πινακίδες γράμματα ἢ λόγους ἔχουσαι τῆς ταμειευτικῆς δέχης. 826. d.

Hecataeus M. 353. b.

Hecataeus Eretrienſis 691. a.

Hegesianax M. 311. e. Vide supra Agesianax.

Hegesias Magnesius 665. e. M. 844. b.

Helicon Cyzicenus Platonis discip. prædicat Eclipsin 966.

Helio-

Helidorus M. 849. c.

Hellanicus Historicus 7. c. 12. a. e. 14. e. 201. e. M. 964. d. 834. b.

Heraclitus 36. a. 138. a. 232. d. M. 604. a. 106. d. 369. a. 388. d. 877. d.
883. b. Physicus 362. a.

Heraclides M. 888. e.

Heraclidis Ἀβαεῖς M. 14. e.

Heraclides Cumanus 1023. b.

Heraclides Ponticus 78. f. 90. e. 96. c. f. 125. b. 140. a. 167. a. 171. e.

Hereas Megarensis 8. f. 15. c. 83. e.

Hermæus M. 368. a.

Hermippus 54. c. 79. b. 81. d. 84. a. 170. d. 695. e. 848. c. 851. a. 860. a. M.
849. b. infra in *Pappus*.

Herodicus Selybrianus M. 554. c.

Herodorus 12. a. 13. e. 14. d. 23. a. M. 286. b.

Herodotus 115. c. 120. c. 122. e. 328. a. 330. e. 353. d. M. 37. d. 139. e.
245. e. 417. c. 436. a. Halicarnasseus, 604. f. Thurius ibid.

Herophilus M. 884. c. 913. e.

Hesiodus 2. a. 7. a. 8. f. 79. d. 138. a. 354. c. 1060. b. M. 9. e. 23. d. 34. b. 92. a.
99. f. 105. d. 127. d. 153. f. 156. d. 157. d. e. 169. b. 413. a. 415. a.
c. e. 417. a. 431. b. d. 433. e. 880. b. 955. e. 948. f.

Hieronimus Historicus 908. a. 394. a. 397. a. 401. e. M. 48.

Hieronimus Philosophus 603. c.

Hieronimus Rhodius 335. c.

Himeræus Demetrii Phalerei frater 859. c.

Hipparchus M. 911. b. *

Hippasus M. 877. d.

Hippias Eleus 60. b. Sophista 54. b.

Hippias mimus 920. a.

Hippocrates M. 90. c. 127. 291. c. 918. a.

Hippon M. 915. c.

Hipponax M. 915. d.

Hippias Sophista 54. b.

Hippys Reginus M. 422. e.

Homerum non habenti γραμματοδιδασκάλῳ alapam infligit Alcibiades. 194. d. Alius litterator professus sibi esse Homeri librum à se emendatum. ibid.

Homer⁹ 2. a. e. 7. a. f. 11. d. 16. b. 83. c. 92. c. 185. a. 229. b. 273. e. 278. b. 287. c.
298. c. 352. e. 354. c. 356. d. 361. b. 390. c. 398. a. 402. d. 411. f. 483. a. 528. c.

572. b. 598. c. 634. b. 657. d. 679. d. 695. e. 742. b. 749. b. 808. d.
 821. b. 834. e. 909. d. 994. e. 1000. a. 1061. c. 926. f. M. 11. b. 15. c.
 16. f. 17. b. 18. f. 25. a. c. 35. c. 93. f. 104. d. 107. d. 114. f. 117. c.
 118. a. 120. f. 122. c. 126. d. 133. e. 143. d. 145. b. 151. e. 153. f.
 156. e. f. 160. a. 164. b. d. 169. b. 279. a. b. 387. b. 390. b. 410. d.
 415. a. 422. e. 436. c. 875. e. 947. d. 545. 544. 543. 541. & c.

Horatius 518. e.

Hortensius Rhetor 864. c.

Hyperides 851. e. 859. c. 852. b.

Ibycus 76. e.

Idomeneus 157. e. 171. e. 319. b. 325. a. 743. c. 853. a. 856. d.

Jon poeta 154. d. Chius, g. a. 167. d. 484. a. 489. b. 847. a. M. 113. a.
 116. d. 466. d.

Iphitus 54. c.

Isæus 848. b.

Isocrates 887. a. 848. b.

Isocratis *ᾠὴ τοῦ Λεύκτου* Oratio 196. d. *πέντα* 848. c.

Ister 16. c. 691. a.

Ister Alexandrinus M. 301. d.

Itanns 377. b.

Juba 25. e. 28. b. 64. c. 69. a. 317. a. 462. d. M. 269. b. 278. d. 282. e.
 285. c. 311. c.

Laconicæ Epistolæ formula 207. d. *στυπαίλη* 213. a.

Laconici commentarii 606. c.

Lælius Sapiens 827. e.

Lamachus Myrrhinæus Alexandri & Philippi Regum Encomium scri-
 psit 839. f.

Leophanes M. 915. e.

Leucippo M. 909. d.

Leucippus M. 883. e. 915. e.

Livius 132. a. 304. a. 312. c. 316. b. 317. a. 346. c. 379. c. 380. d. 455. d.
 511. b. 513. e. 730. c. 738. a. M. 269. d.

Lycurgus legislator Spartanor. M. 3. a. 15. c.

Lycurgi *ῥήτται* 844. d. 797. d.

Lycurgus Rhetor 856. e. M. 541. f.

Lynceus Samius de cœna Lamiæ 901. b.

Lyfias M. 833. a.

Lyfis M. 1136. c. d.

Manethos M. 371. c.

Marfyas 854. a.

Megarenfes historici 4. e.

Melanopus 851. f.

Melanthius M. 551. a.

Melanthius poëta 480. c. 481. b.

Melissus M. 884. c.

Menander M. 19. a. 21. c. 25. a. 34. c. 547. c. e. 59. b. 103. e. 119. c.
133. a.

Menandri comœdia 673. c.

Menecrates in Historia Nicææ 12. b.

Menippus Car Rhetor Asianus quem audivit Cic. 862. f.

Menylus M. 312. b.

Meryllus M. 309. b.

Metrodorus M. 879. c.

Messala 1002. c. d. 1003. f. 1005. b.

Meton Astrologus 199. f.

Miltas Thessalus μάντις καὶ μετεωρηκὴς τῆς ἐν Ἀκαδημίᾳ Διοτριβῆς 967. d.
968. a.

Mnaseas M. 365. e.

Mnasigeito M. 295. e.

Mnesiphilus 112. d.

Munatius 777. d.

Musæus poëta 426. e.

Myrocles Rhetor 852. b. 856. e.

Μυροκλῆς ῥητορ. 1028. d.

Myrtis Anthedonia poetria M. 300. e.

Mutius Jctus 861. f. Mutius Scævola 828. b.

Nasica 263. a. c. 266. e.

Nausicrates rhetor 491. c.

Neanthes 111. f.

Neanthes Cyzicenus 127. a.

Nican-

Nicander M. 16. c.
 Nicias Mallotes M. 308. e.
 Nicodemus Messenius 852. a.
 Nicolaus Philosophus (Damascenus) 1009. d.
 Pub. Nigidius Philosophus Ciceronis amicus 870. e.
 Nidius M. 268. e.
 Nymphis M. 248. c.
 Numæ instituta 233. b. *ὑπομνήματα* 302. c.
 Oenopides Chius M. 888. c.
 Olympiadis Epistola 688. a.
 Olympi Medici Historia de rebus Cleopatrarum 953. d.
 Onesicrates 668. d.
 Onesicritus 672. a. 691. a. 698. c. 699. c. 701. c.
 C. Oppius 623. d. 716. a.
 Oracula 1047. e. 863. a. 854. e. 855. d. 799. b.
 Pænon Amathusius 2. a.
 Panætius Philosophus 319. a. 335. d. 481. c. 852. a.
 Πάπῳ & πρὸς τὴν ἰσορίαν Ἑρμιπῶ & ἀνείληφε 860. a.
 Parmenides M. 16. c. 45. a. 884. c.
 Parthenius poëta M. 310. e.
 Pasiphontis Dialogus 523. c.
 Patachus 81. d.
 Pelops Byzantinus a.
 Pericles 880. e. 850. a. 852. c. M. 6. c. 8. b.
 Persæus Stoicus 1037. f.
 Phanius Ephestius 96. f.
 Phantias Lesbios 85. c. 115. d. 119. a. Eresius 422. d.
 Phantias 111. f. 125. d. 127. a.
 Phanodemus 118. e.
 Pherecydes 8. a. 12. a. 799. f.
 Philager Rhetor, Pompeji præceptor 874. b.
 Philemon M. 35. d. 456. e.
 Philippi Regis Epigramma 373. e.
 Philippides comicus 894. c. 900. e.
 Philippus Chalcidensis 691. a.
 Philippus Isangelus ibid.

- Philistus 296, e. 523, f. 536, a. 542, a. 963, d. ejus interitus 973, f. 974.
 Philo Academicus 862, d. 861, d.
 Philo Thebanus 691, a.
 Philochorus 6, e. 7, d. 8, b. 12, a. 14, a. 16. d. 539, a. M. 847. a.
 Philocrates 853, c.
 Philoctetes Æschyleus M. 1087, f.
 Philolaus M. 887, a.
 Philologus Quinti libertus, Ciceronis proditor 885, d.
 Philostephanus 54, b.
 Philostratus Academicus & Sophista 953, a.
 Philotas Amphissenis Medicus 928, a.
 Phocion Orator 850, d. 852, c. 795, f.
 Philoxenus poëta M. 14, d.
 Phocylides M. 3, f. 45, a. 47, e.
 Phrynichus Comicus 201, d. 523, e.
 Phylarchus 128, c. 138, b. 401, e. 799, c. 807, b. 818, b. 819, c. 858, e.
 1045, c. M. 362, b.
 Pindarus 13, d. 35, e. 53, b. c. 115, e. 310, b. 315, c. 422, d. 523, d. 909, e.
 1027, d. M. 68, c. 120, b. 88, b. 539, c. 91, e. 104, b. 107, b. 109, a.
 116, d. 167, b. e. 415, d. 602, f. 575, d. 949, a.
 Piso 74, b.
 Plato 37, b. 42, d. 43, d. 48, e. 49, f. 56, e. 59, a. 64, d. 73, d. 92, f. 161, c.
 165, c. 192, a. 193, d. 120, d. 234, d. 287, d. 334, d. 339, e. 363, f.
 407, a. 521, a. 522, b. 792, e. 844, c. 847, f. 861, d. 887, e. 889, c.
 904, c. 909, e. 928, c. 932, b. 959, c. d. e. 961, c. 962, d. 965, d.
 966, a. b. 981, a. b. c. 1053, b. M. 3, f. 8, d. 15, d. 29, d. 35, f. 10, d.
 11, e. f. 15, e. 36, a. 40, c. 45, a. 48, e. 49, a. 50, e. 56, c. 70, e.
 78, e. 83, a. 84, e. 90, a. c. 92, e. 98, b. 99, c. 101, a. 108, a.
 b. d. 112, e. 120, e. 125, b. 129, c. 137, d. 140, d. 141, f. 148, e.
 167, b. 272, c. 386, e. 389, e. 415, e. 416, f. 419, a. 422, a. e. 426, f.
 427, c. 428, a. 430, a. 435, e. 436, e. 948, c. Aristonis filius M. 878, a.
 958, e. Cicero de dialogis Platonis, Jovem si Græce loqueretur
 ejus oratione usurum 872, e. Platonis auditor Demosthenes 838, c.
 Platonis Epistolæ 1010, e.
 Plato Comicus 128, d. 154, a. 197, b. 530, e. 948, d. M. 801, a. 875, c.
 Plutarchi de Hercule scriptum 14, a. liber de Quæstionibus 26, d. de ani-
 ma ad Phædonem Platonis, M. 120, e.
 Polemo periegetes 1032, e.

Polybius 262, e. 263, c. 265, b. 286, e. 317, a. 341, f. 365, d. 816, e. 818, b.
825, e. 1045, c. M. 258, e. 325, e.

Polybii compendium à Bruto scriptum 985.

Polybus M. 918, a.

Polycritus 691, a. Medicus Artaxerxis 1021, f.

Polyevctus Rhetor 852, b. 856, e.

Polyzelus Rhodius 87, a.

Posidonius Philosophus 862, f. 185, b. 265, c. f. 266, e. 298, c. 302, f.
310, a. 316, b. 432, d. 641, d. 984, d. M. 903, a. 885, b. 950, f.

Promathionis Italica 18, f.

Protagoras M. 118, d.

Ptolemæus 691, a.

Ptolemæus μάντις Galbæ Imp. familiaris 1063.

Pyrauder M. 315, a.

Pyrrho Liparæus M. 282, e.

(mata 12, d.

Pythagoras M. 12, c. 35, f. 96, a. 116, e. Mnesarchi F. 876, d. 877, a. ænig-

Pytheas 855, a. rhetor. 858, d. 839, d. 855, a.

Pytheas Massiliensis M. 907, b.

Pytho Byzantius 839, f.

Pythocles Samius M. 309, f.

Roscus ὁ κωμωδός 863, b.

Rutilius 422, a.

Salamis pœma Solonis 82, c.

Sallustius 476, c. 498, d. 514, d.

Sappho 907, b. M. 145, f. 456, c.

Satyrus M. 847, a.

Satyrus histrio 839, a.

Secundus Rhetor Othoni Imp. ab Epistolis 1070, e.

Seleucus mathematicus M. 907, c.

Seneca 1061, e.

Sergius Mimus 920, a.

Serviliæ ἀκόλαστον ad Cæsarem Ἰππύλιον 986, e.

Sibyllina 299, d. 869, b. 854, d.

Simonides 4, f. 7, d. 40, a. 112, a. 110, e. 253, e. 596, c. 958, b. 1048, e.

M. 15, c. 49, b. 84, d. 91, e. 105, a. 107, b. 111, c. 125, c. 602, c.

Simyli poëtae versus 28, c.

Socrates M. 16, c. 70, e. 6, a. 10, c. 11, e. Sophronisci filius 878, a. 881, d. ejus adversus Alcibiadem benevolentia 191, f. 193, a. c. 194, b. d. 199, f. Socratis Alcibiades in militia contubernalis sive σύσκητον 194, f.

Solonis versus. Vide passim in ejus vita.

Solon M. 78, c. 92, e. 472, d.

Σολωνεῖοι νόμοι 912, d.

Sophocles 77, a. 253, c. 661, a. 667, f. 742, a. 795, c. 911, c. 925, f. 1025, f. M. 16, a. 21, b. 23, b. 27, c. 33, c. 45, b. 48, a. 53, c. 79, b. 84, a. 89, b. 97, f. 107, c. 141, d. 144, b. 280, e. 394, b. 414, d. 417, f. 1093, d.

Ejus Oedipus 912, b.

Sosibius 55, b.

Sotades M. 11, a.

Sotion 699, d.

Spartanus quidam poëta 53, c.

Spendon Laco 57, b.

Speusippus 967, b. 964, e. M. 10, c.

Sphærus 42, e.

Statilius Epicureus 989, a.

Stesichorus M. 344, b. 555, a.

Stesimbrotus Thasius 112, c. 113, e. 124, b. 156, d. 166, c. 172, b. 1480, e. 487, e. 488, c. d.

Stilpo Megarensis Philosophus 893, a. M. 5, f.

Strabo Philosophus 468, c. 511, b.

Strato Physicus M. 472, d. 903, b. 915, b. 948, c. d.

Strato M. Bruto ἀπὸ λόγων ῥητορικῶν γεγενηὶς συνήθης 1009, a.

Sylla 420, a. d. 425, c. d. 453, b. 460, c. d. e. 470, c. 491, c. 507, a.

Sulpitius Galba 28, b.

Teleclides 161, e. 525, d.

Terpander 57, b. 799, f.

Thales Milesius M. 875, e.

Thaletas 799, f. M. 1134, d.

Themistocles M. 270, b. c.

Theocritus M. 534, b.

Theocritus Sophista M. 11, b. Chius 603, c.

Theodorus M. 311, a. Cyrenensis 880, d. Solensis 427, a.

- Theodorus liberorum Antonii pædagogus perfidus 953. b.
 Theodotus Chius Ἰππικῶς ῥητορικῶν λόγων διδάσκαλος 999. c.
 Theognis M. 16, c. 22, a. 96, c.
 Theophanes 639, a.
 Theophilus M. 309, a. 313, c.
 Theophrastus 45, c. 80, d. 96, d. 124, b. d. 164, e. 171, e. 173, a. 334, a.
 440, b. 443, f. 529, b. 531, a. 574, 596, f. 617, a. 666, c. 777, b. 853, e.
 795, e. M. 104, d. 874, e. 952, b. 953, c.
 Ejus de Demosthene & Demade judicium 850, c.
 αἰνῶς Φιλῆκος καὶ ἰστορικὸς παρ' ὀντινῶν τῶν Φιλοσόφων 196, a. Ciceronis
 deliciæ 872, a.
 Theopompus 58, c. 121, c. 124, d. 127, d. 209, c. 237, e. 442, c. 450, e.
 601, c. 614, c. 968, c. 847, c. 851, e. 852, d. 854, b. c. 855, d. 857, f.
 968, d. M. 1093, c.
 Theopompus comicus 440, d.
 Theramenes 880, e.
 Thespis M. 36, b.
 Thucydides 56, c. f. 124, c. 125, b. 156, e. 161, c. 167, b. e. 170, a. 194, c.
 196, b. 201, d. 233, d. 333, d. 523. c. e. 525, c. 536, a. f. 542, a. 614, f.
 848, c. 852, M. c. 56, b.
 Thræseas 770, e. 777, b.
 Timæus 39, f. 59, c. 237, e. 253, c. 276, f. 523, c. 535, e. 542, a. 960, c.
 963, f. 974, a. b. M. 907, b. c. 917, e.
 Timagenes 645, a.
 Timocreontis Rhodii versus 122, c. e.
 Timotheus 362, c. 603, d. 909, d. M. 32, c. 323, d.
 Timotheus Milesius M. 539, c.
 Timon Misanthropus 199, c. 948, e. 949, a. b.
 Timon Phliasius 65, a. 154, b. 964, f. M. 446, c.
 Timonides Leucadius Philos. 967, e. Historicus 971, c. γράφων πρὸς Σπέν-
 σιππον 974, a.
 Timoxenes M. 145, a.
 Tiro Ciceronis libertus 881, f. 886, a.
 Trebatii Epist. ad Ciceronem, 879, d.
 Trifimachus M. 307, a.
 Tyrtaeus 43, c.

Valerius Antias 25, e. 74, e.

Valerius Maximus 316, b. 1009, d.

Varro 24, b. 27, c. M. 267, b.

Κιγγώνι & Βάρρων 1059, a.

Versus line auctore 224, c. 432, c. 476. 477, e. 482, c. 530, c. 566, f. 647, e. f. 658, d. 796, b. 850, b. 874, d. 887, b. 995, b. 1008, y.

P. Volumnius ἀνὴρ Φιλόσοφος & καὶ συνεπρατευμεί & ἀπ' ὁρχῆς Βράτω 1006, f. 1008, c. (Alius Volumnius Mimus qui cum Saculione γελωτοποιῶ memoratur 1005, d.

Xenocrates M. 419, a. 889, a.

Xenophanes M. 886, e.

Xenocles Adramyttenus Rhetor Asianus quem audivit Cic. 862, f.

Xenophantus αὐλητῶν ἐλλογιμώτατος & προσήυλει τῶν μελῶν τὸ ἱερώτατον 915, c.

Xenophon 39, f. 209, c. 310, b. 317, d. 441, f. 597, e. 605, c. 606, c. 612, b. 614, e. 1017, d. e. 1015, e. 1014, e. 1013, a. M. 11, e. 40, b. 1093, b. e. 539, d.

Zeno Stoicus 1037, f.

Zeno M. 545, f. 534, a. Mnaseæ filius, 878, b. 913, c. 915, b.

Zenodotus Træzenius 62, a.

Zoilus ὁ τεχνίτης 898.

Zopyrus M. 314.

Zopyrus Alcibiadis pædagogus 192, a.

CAPUT XII.

DE APPIANO ALEXANDRINO.

Appiani vita & ætas 1. *Historie Romanæ libri XXIV.* 2. *Quantum ex illis hodie supersit.* 3. *Interpretes & editiones.* 4.

I.

APPIANUS Alexandrinus Vitam suam ipse scripserat, ut colligo ex postremis præfationis ejus verbis: *Qui vero hæc scribam, multi norunt, καὶ αὐτὸς περὶ ἑφῆνα & ipse ante docui.* (in titulo scili-

scilicet operis) *Ute autem apertius dicam*, Ἀλεξανδρεὺς ἐς τὰ πρῶτα ἦκων ἐν τῇ πατρίδι καὶ δίκαις ἐν Ῥώμῃ συναγορεύσας ὑπὲρ τῶν βασιλέων, μέχρι μεσφῶν ὑπὲρ τῶν βασιλέων ἤξιωσαν. *Alexandrinus sum, honestissimo loco habitus in Patria, versatusque Romæ in agendis causis apud Augustorum tribunalia, donec me inter suos procuratores optaverunt.* Καὶ εἰ τῷ σπῆδῳ καὶ τὰ λοιπὰ μαθεῖν, ὅτι μοι καὶ πρὸς τὰς συγγραφαί. *Cætera (vitæ meæ capita) qui volet scire, ex commentariis de hac ipsa scriptis cognoscere poterit.* Sub Trajano floruisse se indicat lib. 2. de bellis Civilibus p. 792. Νεμέσεως τέμενος, ὅπερ ἐπ' ἐμῶ καὶ Ῥωμαίων Αυτοκράτορα Τραϊανὸν &c. & sub Hadriano, lib. de bello Syriaco p. 191. Τὰ ἱεροσόλυμα κατέσκαψεν ὁ Ἀδριανὸς αὐτὸς ἐπ' ἐμῶ. Historiam vero suam edidisse demum videtur sub Antonino * Pio, qui Anno Christi CXXXVIII. Urbis DCCCXCI. Hadriano successit, testatur enim in præfatione Appianus, tempore quo scripsit, nondum quidem per ducentos annos locum fuisse Imperatoribus, at Urbem per nongentos stetisse.

II. Scripsit, teste Photio cod. 57. Ῥωμαϊκῶν sive ἱστορίας Ῥωμαϊκῆς *Historiæ Romanæ libros XXIV*, quorum vicesimum secundum laudat Zonaras T. 2. Annal. Distributum erat totum opus in τεύχη sive volumina tria, teste eodem Photio. Instituit autem Appianus in illo Historiam Romanam non ordine omnem persequi, ut factum Dionysio Halicarnasseo vel Polybio: neque per vitas illustrium virorum, ut fecit Plutarchus, sed ordine regionum ac provinciarum, ut quas res in Italia, quas in Sicilia, Africa, Hispania, quas in Asia, quas in Gallia denique ac Germania gessissent, singillatim constaret.

Liber I. erat Ῥωμαϊκῶν βασιλική. *De originibus Romanorum ab Ænea usque ἕως de septem Regibus.* Meminit Appianus ipse in præfat. Svidas & Photius, qui ejus argumentum prolixius recenset. Idem pag. 23. ἀρχεται μὲν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀπὸ Ἀινείδης &c.

Liber II. ἰταλική. *De iis, quæ gesta sunt in Italia extra sinum Jonicum.* Appianus loco laudato, & Photius. Confer Fulvium Ursinum ad excerpta de legation. p. 109.

Liber III. Σαυνιτικὴ. *De bello Samnitico per LXXX. annos gesto.* Appianus, ubi male ** Σαυνιτικὴ, & Phot. Fulvius Ursinus p. 110. seq. Svidas:
D d d αἱ

* Ita rectè ex eodem loco colligunt Vossius II. 13. de Hist. Gr. Hanckins lib. 1. de Rom. scriptoribus c. 18. Tillemontius in Vitis Imperatorum T. 2. p. 583.

** Samnites à Græcis Saunitas dictos testatur Plinius III. 12. Hist. adde Stephanum Byz. in Σαυνῖται.

- αἱ μὲν τρεῖς βίβλοι Ἀππιανῶς αἱ πρῶται περιλαμβάνουσιν ὅσα Ῥωμαίοις ἀγωνιζομένοις εἰς Ἰταλίαν ἐπὶ τοῖς δεξιῇ καὶ ἡγεμονίας ἐπεσχέθη.
- Liber IV. κελτική. *De bello cum Gallis.* Fulv. Ursinus p. 115. seq.
- Liber V. Σικελική καὶ νησιωτική. *De bellis Siciliensibus & per insulas gestis.* Fulv. Ursinus p. 118.
- Liber VI. ἱβηρική. *De bellis Hispaniensibus.*
- Liber VII. Ἀννιβαιική. *De bello cum Hannibale.*
- Liber VIII. Λιβυκή, Καρχηδονική, καὶ Νομαδική, *de bellis Africanis, Punicis & Nomadicis.* Laudat Evagrius lib. V. hist. c. ult.
- Liber IX. Μακεδονική. *De bello Macedonico.* Fulv. Ursinus p. 118. seq.
- Liber X. Ἑλληνική καὶ Ἰωνική. *De bellis per Græciam atque Joniam.* Appianus initio Syriacorum.
- Liber XI. Συριακή καὶ Παρθική. *De bellis cum Regibus Syria & Parthorum.*
- Liber XII. Μιθριδατική. *De bello Mithridatico.*
- Liber XIII - XXI. ἐμφυλίων *de bellis civilibus* Marii & Syllæ, Cæsaris ac Pompeji, Antonii & Augusti, libri IX, in quorum postremo egit etiam de Ægypto à Romanis redacta in provinciam. Atque hæc sunt τὰ Αἰγυπτία, quæ promittit in Mithridaticis p. 414. edit. Tollii.
- Liber XXII. ἑκατονταετία. *De primis centum annis sub Cæsarum imperio exactis.*
- Liber XXIII. Δακική. *de bellis Illyricis.*
- Liber XXIV. & ultimus Ἀραβική. *De bello Arabico.*
- Ex his libris quod plures interciderint, ratio est, quia pleraque videbatur exactius tradidisse Dionysius Halicarnassensis, & qui post Arrianum scripsit, Dio Cassius: ita enim notat auctor Anonymus, qui in duo volumina sive τεύχη selectos Appiani libros coniecisse se testatur, reliquis utpote de quorum argumento alii rectius consuli possint, rescissis.
- Δεῖ μὲν τοι τὴν μὲν Ἀρχαιολογίαν τῇ Ῥωμαϊκῇ ἐκ τῶν Διονυσίου λαμβάνειν, εἴ τις μὴ τὴν ἀκοὴν μόνην ἀλλὰ καὶ τὴν γλῶσσαν ἀφελήσῃ ἐκ τῶν ἀναγινωσκομένων αἰροῖτο. Τὰ δὲ μὲν τὰς Μονάρχας, ἐκ τῶν Δίωνος. Τὰς δὲ καὶ ἐπιθετικές ἐκ τῶν παρόντων Ἀππιανῶς. Ἀφ' ὧν ἀναλεξάμενος ἐγὼ τῶν μὲν ἐμφυλίων τὰ τῶν Αὐγύστου καὶ Ἀντωνίου, καὶ ἐξ ἑξῆς τέτοις τὰ Ῥωμαίοις πρὸς Αἰγυπτίους, Ἀχαιοὺς καὶ Κλεοπάτρας γενόμενα, ἐπὶ τε τὰ Ἰβηρικά καὶ τὰ Ποντικά καὶ τὰ Δακικά, οἷς ὁ Τραϊανὸς ἐλαμπρύνετο, τὰ τε ἱβηρικά καὶ τὰ Ἀννιβαιικά τὰ τε Καρχηδονικά καὶ τὰ Σικελικά καὶ πρὸς τέτοις τὰ Μακεδονικά, καὶ πολλῶν ἄλλων ὄντων, τέτοις δὲ κεκοσμητοῖς ἐκ δυνάμιν αὐτὰ, συνέθηκα τεύχεσι. pag. 1229. edit. Alexandri Tollii.

III. Ætatem itaque tulerunt, & hodieque exstant, *Præfatio* toti operi præmissa, in qua de magnitudine Imperii Romani, quamque late ejus patuerint provinciæ differit, testatus se Romæ vidisse legatos aliquot præterea gentium barbararum, non opulentissimarum, qui se suosque populares Imperatoribus in potestatem dederent, neque tamen ab illis recepti fuerint, tanquam inutiles & oneri futuri.

Ex libris novem primoribus fragmenta XXVII. legas in Excerptis de legationibus, quæ edidit Fulvius Ursinus Græce cum notis Antvverp. 1582. 4. at in editione Appiani à Tollio curata incassum ea quæ sivi. Alia ex iisdem libris fragmenta exstant in excerptis Peirescianis, quæ cum versione Henr. Valesii & notis edita sunt Paris. 1634. 4. & habentur in editione Tollip. 1210. seqq.

Libri primi argumentum apud Photium cod. LVI.

Libri quarti sive Celticorum Epitome p. 1190. edit. Tollii cum Sigism. Gelenii versione.

Librum sextum & septimum sive Iberica & Hannibalica primus ex Italia secum attulit, & cum Ctesia, Agatharchidis, Memnonisque eclogis græce edidit ex Arnoldi Arlenii codice, valdeque depravatum castigavit & notis illustravit H. Stephanus Paris. 1557. 1594. 8. Curavit quoque eadem latine reddi à Francisco Beraldo Aurelianensi & Appiani operibus primus adjunxit græce & latine Genev. 1592. fol. Transtulerat etiam Iberica *Cælius Secundus Curio*, cujus versio in latinis veteribus Appiani editionibus legitur. Hic interpretes etsi non tantum cognitionis græcarum litterarum consecutus erat, quam Beraldo, & in pluribus locis graviter impegit, interdum tamen non contemnendam operam præstitit, eodem Stephano iudice, ubi fortasse sibi ipse dissidens doctos quosdam viros & græce callentes adhibuit in consilium.

Liber Octavus, sive Libyca, exstat cum latina versione Sigismundi Gelenii, qui & proximos, quos jam memoraturus sum libros septem convertit. Sed & veterem Libycorum Appiani translationem latinam ineditam memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 201. nisi forte Petri Candidi interpretationem intelligit, vel Basilii Chalcedonensis.

Liber Undecimus itidem ætatem tulit, legiturque in duas partes distinctus Syriaca & Parthica, tum *duodecimus* sive Mithridatica, nec minus libri quinque primores de bellis civilibus, *tertius decimus* usque ad de-

cimum septimum, quibus post motus internos Reipubl. Romanæ à secessione usque plebis in montem sacrum breviter recensitos agitur de tumultibus ac bellis, quæ Remp. concusserunt, à tempore legis agrariæ per Ti. Sempronium Gracchum latæ Anno U. C. DCXX. usque ad cæsum per M. Antonii legatos Sextum Pompejum.

Denique exstat *liber vicesimus tertius* sive Illyrica, quæ separatim excusa ab Oporino cum versione *Guil. Xylandri*, 8. sed in latinis editionibus Appiani ex versione *Petri Candidi* habentur: In Græcis & græco-latinis (novissima etiam *Alexandri Tollii*) tantummodo exordium occurrit græce. Sed integrum librum pridem ex MS. Codice Bibl. Augustanæ ediderat *David Hæschelius*, Augustæ Vindel. 1599, 4. verteratque latine præterea *Stephanus Gradius* Patricius Ragusinus Abbas, Custos Bibl. Vaticanæ, cujus versio ad calcem librorum VI. de regno Dalmatiæ & Croatiæ, Jo. Lucii Dalmatæ Amst. 1666. fol. Atque emendandum sphalma in præstantissimi Vossii opere de historiis græcis, ubi Iberica ab Hæschelio edita esse perperam legitur, pro Illyricis, facili typothetæ lapsu.

IV. Appiani interpretes & editiones.

Ne de *Basilii Chalcedonensis* translatione librorum Appiani dicam, quam ineditam memorat Gaddius de scriptoribus non Eccles. T. 1. p. 8.

Latine Appianum vertit *Petrus Candidus* December, dicavitque Nicolao V. Pontifici cujus Magister brevium fuit, & Alphonso Siciliae Regi, cujus rogatu libros Appiani interpretatus est, hos nempe: Libyca, Syriaca, Parthica, Mithridatica, libros quinque de bellis Civilibus, Illyrica & Celticorum epitomen. Romæ A. 1472. Venet. 1477. & 1492. fol. & Moguntia 1529. Hinc Appiani Libyca, Syriaca, Parthica, Mithridatica, libri V. de bellis Civilibus & Celticorum Epitome latinè edita sunt ex versione accuratiore *Sigismundi Gelenii*, adjunctis Illyricis ex *Petri Candidi*, & Ibericis ex *Cœlii Secundi Curionis* interpretatione cum ejusdem Curionis epistola ad Bonifacium Amerbachium, qua Gelenii viri egregii non diu ante denatam vitam exponit. Basileæ apud Froben. 1544. fol. & Lugd. 1576. 1588. 12. Sane H Stephano judice Candidi interpretationi tantum cedit, Pampineis quantum cedit labrusca racemis. Est tamen, ut idem monet Stephanus, ubi Candidus quoq; juvat non modo ad veram

veram lectionem indagandam, sed etiam, ubi rectius sensum est assecutus. Atq; ut Jovius * observat, manci passimque corrupti exemplaris Græci vitio, vel laboriosus interpres eo in opere sese candidū præstare non potuit, cum alia multo felicius perscripserit.

Græce Carolus Stephanus nitidissime edidit Appiani Præfationem in to-
Opus, Epitomen Celticorum, Libyca, Illyricorum exordium, Sy-
riaca, Parthica, Mithridatica & libros V. de bellis civilibus. Paris.
1551. fol. cum variis lectionibus ad voluminis calcem.

Græcè & latine Appianus editus est ab *H. Stephano* Genev. 1592. fol. in qua
editione græcis à Carolo Stephano pridem vulgatis accesserunt
Iberica & Hannibalica cum Francisci Beraldi versione, in Illyricis
Petri Candidi interpretatio servata est, Græco codice integro non-
dum reperto: in reliquis versio Gelenii, adjectis H. Stephani in Ibe-
rica, Hannibalica, Parthica, & in conciones per totum opus sparsas
notis & castigationibus.

Denique *Alexander Tollius* Amstelodami A. 1670. 8. 2. Vol. typis mino-
ribus, sed, ut solent esse Belgici satis elegantibus hanc Stephani edi-
tionem Græcolatinam adscriptis etiam in libri ora ejus paginis, ita
recudi fecit, ut græca & versionem recenseret, & notas H. Step-
hani, quas ille ad calcem voluminis rejecerat suo statim loco subster-
neret, & paucissimus quasdam aliorum Virorum doctorum à se
hinc inde collectas & observatas adjungeret.

Si quis novam adornatur⁹ esset Appiani editionem, is præter fragmenta
legationum Photiiq; excerpta è libro primo, & Illyrica Græce ab
Hœschelio edita Stephaniq; Gradii latinam Illyricorum versionem
adjungere posset & expendere *Jacobi Palmerii* exercitationes ad quæ-
dam Appiani loca in ejus Exercitationibus ad Varios auctores græ-
cos Lugd. Bat. 1668. 4. p. 151. - 167. in quibus p. 164. & 165. vir
doctus inter alia contendit male hellenizare Appianum, neque in
exemplum purioris Hellenismi proponendum: præterea pessim-
um in rebus Hispaniæ Geographum esse.

Translatus quoq; in plures linguas vernaculas est Appianus, nam Anglice
tertium non ita pridem prodiit Londini 1703. fol. *Gallicè* Paris. 1659.
fol. interprete Maresio, ne dicam de veteri Gallica versione *Claudii*
Seysselii Archi-Episcopi Taurinensis Paris. 1552. fol. tum de interpre-
tatione Gallica Hannibalicorum per *Ludovicum Tagaut* Lugd. 1559.
12. vel Ibericorum, Hannibalicorumque per *Philippum de Avenelles*

* Jovius elog. Viror. Doctorum p. 28.

Parisi. 1650. vel de *Hispanica* denique versione Appiani, nescio quo auctore edita Valentia A. 1522. aut *Italica* Alexandri Braccii Venet. 1538. 1550. 8. Confer, si placet, Pandectas Brandenburgicas Christophori Heidenreichii.

A multis observatum est, Appianum in Historia sua, qua Romani praecipue Imperii amplitudinem, incrementa ac militarem disciplinam accuratius persequitur, quamque ideo viro militari utilior, quam civili esse affirmat Conringius, * ad verbum multa hausisse Polybio, Plutarcho, aliisque, unde *alienorum laborum fucum* appellat Josephus Scaliger ad Eusebii num. 2021. & Caspar Barthius de Appiano lib. VIII. Epidorpidon pag. 136.

*Legas, monebo, cautior vagum auctorem,
Clepit subinde versa dicta majorum.*

Johannes tamen Freinshemius ex his ipsis furtis alium potius quam Appianum fuisse historiae hujus scriptorem suspicatur, miro sane argumento in notis ad Flori IV. 10. 4. *Exscriptor Plutarchi, qui Appiani nomine fertur, nam Plutarchi coetaneus, ne si voluisset quidem furtiva tam insignia potuisset impune facere.* Forte non plus solididatis hoc videbitur habere argumentum, quam illa Josephi Scaligeri ad Euseb. num. 2140. qui fabulosa quaedam cum in libris Appiani deprehendere sibi videretur, ea ab alio, nescio quo, adtexta existimabat. *Multa hujusmodi fabulosa adtexta sunt illi libro Appiani, ut mediocriter docto constare potest.* Addit tamen: *Quod si non assuta sunt, valde infantem in historia Appianum fuisse necesse est.* Franciscus quoque Balduinus lib. I. de institut. Historiae p. 87. cum observasset bene multa e Plutarchi Crasso in Appiani Parthicis repeti, id factum conjicit, non ab ipso Appiano, qui Plutarchi fuerit aequalis, sed a librariis supplendae in illius Commentariis lacunae. Equidem per exempla innumera oppido patet, his, qui religioni sibi neutiquam ducunt alios exscribere, non minus frequens esse, imo frequentius scriptores suae aetatis compilare, quam vetustiores.

CAPUT

* De prudentia Civili c. 14.

CAPUT XIII.

DE PHLEGONTE, ARTEMIDORO &c.

Phlegontis etas. 1. Scripta quæ exstant. 2. Scripta deperdita. 3. Liber de Nilo tributus Phlegonti à Menagio. ibid. Testimonium de Eclipsi admiranda Solis. 4. Index scriptorum à Phlegonte allegatorum. 5. Artemidori Daldiani etas. 6. Ejus Onirocritica. 7. Editiones. 8. Alii Artemidori. 9. Scriptorum in Artemidoro allegatorum index. 10. De Astrampsychi Onirocriticis. 11. De Achmete scriptore ejusdem argumenti. 12. Alii scriptores de somniis. 13.

I.

PHLEGON a) Trallibus Lydiæ civitate natus, Hadriani b) Imp. libertus fuit non Augusti, ut quibusdam visum esse Svidas prodidit. Certe Chronicon suum ad extrema Hadriani tempora usq; ad Olymp. CCXXIX. produxisse Phlegontem testatur idem Svidas, ut in re manifesta libenter abstineam aliis argumentis certissimis, quæ in medium attulere viri eruditi Meursius c) Vossius, Salmasius. Utrum vero à Patrono suo dictus quoque fuerit *Ælius Phlegon*, ut votari eum video à Naudæo quæst. 2. Jatrophil. p. 43. vel *Phlegon Hadrianus*, ut è lectione Codicis Palatini in Spartiani Severo c. 20. idem Salmasius conjicit, dubium valde esse & magis idoneo testimonio quam librarii fortassis hallucinatione indigere existimo. Neque probare possum Meursii emendationem, qui apud Phlegontem cap. 10. de mirabilibus reponit nomina Marci Plautii & Sentii Augurini, quos ait Consules fuisse anno XVIII. Antonini Pii, CHRISTI CLVI, quo pacto verisimile esset ad M. Aurelii usq; imperium ætatem productam à Phlegonte. Sed haud dubie apud Phlegontem deletis verbis καὶ Σέξτῳ Καρμινίῳ reliqua jungenda, & legendum: μάρκῳ d) Πλαυτίῳ ὑψαίῳ ἢ Μάρκῳ Φ8λ-

a) Alius Phlegon cujus meminit S. Paulus Apostolus Rom. XVI. 14. Memoratur & Attius quidam Phlegon Quintillæ pater in veteri inscriptione apud Gruter. pag. DCLXXI. 6. ut Meursio jam observatum. Ælium Maurum Phlegontis nostri libertum allegat Spartianus in Severo cap. 20.

b) Spartianus in Hadriano c. 16. Vopiscus in Saturnino c. 7. Photius Cod. 97.

c) Meursius in limine notar. ad Phlegontem Vossius lib. 2. de Hist. Græc. c. 11. Salmasius ad Spartiani Hadrian. c. 16.

d) Publius Plautius dicitur in Codicibus Julii Obsequentis c. 90.

Φελέγης Φλάκκας qui Consules fuere anno Urbis DCXXIX. ante CHRISTUM CXXV. Qui vero cum Augurino Consul fuit Anno CHRISTI 156. male vocatur in Onufrii fastis M. Plautius Sylvanus, quæ res Meursio fraudi fuit, nam è veteri inscriptione apud Gruterum p. CXXVIII. §. constat appellatum esse M. Cejonium Silvanum, ut notavit illustris Norisius in Epistola Consulari e) vel certe Julium Silvanum, ut est in alia inscriptione veteri quam è Gudiana collectione edidit doctissimus Cuperus in Epistola ad Almelovenium, fastis hujus Viri clariss. Consularibus præmissa. Idem Meursius male inter falsa habere jubet quod Phlegon cap. 13. mirabilium ex Apollonio Grammatico scribit Tiberio propter urbes Asiæ quas terræ motu deletas suo sumtu restauravit, colossus in foro Romæ dedicatum positus infra singularum urbium statuis. Quin imo ejus rei non modo memoria in numis exstat, sed si acutam Laur. Theodori Gronovii f) conjecturam sequimur, etiamnum hodie superest marmorea Colossi illius basis.

II. Scripta Phlegontis hæc ad nos pervenerunt:

1. περὶ θαυμασίων g) de mirabilibus liber, S. Hieronymo in Habacucum & Svidæ in Φλέγων memoratus, sed initio mutilus.
2. περὶ μακροβίων liber de h) longævis, Italis maxime qui centum & amplius annis vixerunt, ibidem Svidæ memoratus & ex αὐτῶν τῶν ἀποτιμήσεων sive commentariis censualibus ab auctore excerptus, in cujus extrema parte quædam desiderari videntur. Carmen Sibyllinum quod post Phlegontem c. ult. refert etiam Zosimus lib. II. c. 6. Metaphrasi latina donavit Politianus c. LVIII. Misc. illustrant Petrus Taffinus libro de anno sæculari & Is. Vossius cap. IX. de Sibyllinis Oraculis, qui parum verisimiliter Phlegontem ipsum carminis hujus facit auctorem.
3. περὶ τῶν Ὀλυμπίων, de Olympiis fragmentum: sive præfatio ut conjiciebat Salmasius i) præfixa à Phlegonte libris Ὀλυμπιονικῶν. Hanc Græce præmissam quoque habes præclaræ Pindari editioni Oxon. 1697. fol.

Edi-

e) T. XI. thesauri Antiqv. Rom. Græviani p. 453.

f) Vide Laur. Theodor. Gronovii observationes ad marmoream basin ab Antonio Belfono Neapolitano primum editam T. VII. thesauri Antiqv. Græcar. p. 448. seq.

g) Alios scriptores hujus argumenti habes supra lib. I. c. 22. §. 4. & lib. 3. c. 27. §. 8.

h) De eodem argumento scripsit postea Lucianus, ut infra suo loco dicam.

i) Salmas. ad Spartian. Hadriano c. 16.

Edita sunt hæc Phlegontis opuscula Græce ex antiquissimo Palatino Codice à *Guillemo Xylandro* primum una cum Antigoni & Apollonii mirabilibus & M. Antonino, & latina versione separatim excusa Basil. 1568. 8. apud Thomam Gvarinum. Deinde cum ejusdem Xylandri versione & *Joannis Meursii* notis, in quibus Consulum præcipue nomina in libro de mirabilibus memorata cum fastis Siculis & Capitolinis contulit ac subinde emendavit. Deniq; libellum de mirabilibus & aliorum de longævis *Jacobus Gronovius* V. C. ex Meursii editione recudendum dedit Tomo VIII. thesauri Antiquitatum Græcarum, notis Meursii per singulas paginas statim substratis. Fragmentum de Olympiis exstat Tomo IX.

III. Scripta Phlegontis deperdita:

1. Ολυμπιονικῶν καὶ χρονικῶν συναγωγή de Olympionicis & rebus per orbem terrarum gestis usque ad extrema Hadriani Imp. sive Olympiadem k) CCXXIX. i. libri XVI. ad Alcibiadem quendam unum ex stipatoribus Hadriani Imp. Vide Svidam in Φλέγων & Photium Cod. XCVII. qui legit primores hujus operis libros quinque desinentes in Olympiade CLXXVII. Allegatur hoc opus quod cum magna veteris Historiæ & Chronologicæ rei jactura intercidit, ab Origene, Eusebio, Stephano Byz. aliisque. Reprehendit in illo Photius inter alia intempestivam Φιλοπνίαν & Φιλοπρίαν circa oracula, quam in his etiam quæ exstant Phlegontis scriptis observare licet.
2. Ολυμπιάδες βιβλίαις 4. Opus ejusdem * argumenti libris VIII. Svid.
3. Ἐπιτομή Ολυμπιονικῶν ἐν βιβλίαις β'. Svid. Pro hac Epitome Phlegontis eruditissimus Reinesius 1) male habebat Ολυμπιάδων ἀναγραφήν à Scaligero ad calcem Chronici Eusebiani Græce editam, atq; ut multa svadent, ab eodem ipso Scaligero è veterum scriptis singulari studio congestam, etsi Meursius, G. Jo. Vossius & alii passim

E e e

eam

k) Quoniam annus primus Olymp. 129. Imp. Hadriano emortualis fuit, & Photius Phlegontis ipsius verbis testatur hunc Chronicon suum perduxisse μέχρι τῶν Ἀδριανῆς χρόνων, hinc malo assentiri Petavio XIII. de doctrina temp. ad annum P. I. 4350. quam viro doctissimo Antonino Pagi qui ad A. C. 136. n. 8. pro certo tenendum affirmat Olympiadem CCXXIX. apud Svidam integram includi non vero excludi oportere.

* Salmasius ad Spartian. c. 16. putat Phlegontis Πραχθέντα πανταχῶς sive Chronica libris 8. alterius argumenti fuisse ab Olympiadibus libris XVI. Sed liber XIII. & XIV. Chronicorum ab Origene, Eusebio &c. allegatur.

1) Reines. Epist. ad Hofmannum p. 585.

eam pro veteri scriptore in testimonium citant. Vide si placet quæ dixi lib. II. cap. 15. p. 533.

4. Ἐκφρασις Σικελίας. Descriptio Siciliae. Svid.

5. Περὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ αἰσίων ἑορτῶν βιβλία γ'. Libri III. de festis Romanorum. id.

6. Περὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ τόπων καὶ ὧν Ἰπικέκληνται ὀνομάτων. De locis illustribus urbis Romæ eorumque nominibus. Svid.

7. Libri de Vita Hadriani Imp. ab ipso Imperatore scripta, & sub Phlegontis nomine edita. Spartianus in Hadriano cap. 16. Fama celebris Hadrianus tam cupidus fuit ut libros vitæ suæ scriptos à se libertis suis litteratis dederit, iubens ut eos suis nominibus publicarent. Nam Phlegontis libri Hadriani esse dicuntur. Vitam Hadriani allegat idem Spartianus cap. 7. Ex hac quoque petita videtur Hadriani Epistola quam è Vopisci Saturnino cap. 8. repetit Petrus Crinitus XII. 10. de honesta disciplina.

Miror Phlegonti etiam tribui librum de Nilo in Menagii notis ad Laërtii Thaletem lib. I. sect. 37. *Vetus scriptor Anonymus forte Phlegon Trallianus in tractatu περὶ τῆς ἐν Νείλῳ ἀναπλήσεως qui manuscriptus servatur in Bibliotheca Veneta, & cuius exemplum mecum communicavit Mericinus Bigotius, ejusdem & ipse meminit his verbis: Θαλῆς ὁ Μιλήσιος εἰς τῶν ἐπὶ αἰσίων Φησι Διὰ τὰς ἐτησίας γίνεσθαι τὴν ἀναπλήρωσιν. Πνεῖν γὰρ αὐτὰς ἐναντίας τῷ ποταμῷ, καὶ τὰ σώματα κείσθαι καὶ τὴν πνοὴν αὐτῶν. Τὸν μὲν δὲ ἀνεμὸν ἐξ ἐναντίας πνέοντα κωλύειν τὴν ἑκβάσιν & ποταμὸς ἐμπέπειν εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ δὲ κύμα προσπίπτον τοῖς σώμασι καὶ ἔχον ὄν, αἰτίον ἀνακόπειν τὸν ποταμὸν καὶ ἀναπλήρωσιν ἕτως Φησὶν γίνεσθαι & ποταμὸς.* Eadem fere leguntur in libro de Nilo qui sub Aristotelis nomine ex veteri tantum versione exstat in antiquis latinis Philosophi editionibus. Sed plane iisdem verbis incipit Anonymus περὶ τῆς ἐν Νείλῳ ἀναπλήσεως, quem cum Aristotelis & Theophrasti quibusdam scriptis primus Græce vulgavit H. Stephanus A. 1558. & Græce atque latine Herodoto subjecit Jungermannus ac post eum præclarissimus Galeus. Neque dubito hunc ipsum esse brevem illum libellum quem manu exaratum à Bigotio Menagius accepit.

IV. In Christianorum scriptis nihil est Phlegonte nostro celebratius propter memoratam in Chronici sui libro XIII. ad Olymp. CCII. 4. Tiberii XVIII. singularem illam Eclipsin qua

Dies diem quæsiuit, intremavit solum.

Ver-

Verba Phlegontis testatur afferre se Eusebius apud Syncellum p. 325. τῷ δ' ἔπει (Petavius XII. 21. doctrin. temp. legit τῷ β' ἔπει ut semel est apud Philoponum p. 89. in Hexaëm. sed eadem pagina bis deinde legitur τετάρτῳ) τῆς σβ' Ὀλυμπιάδ^ς ἐγένετο ἑκλειψις ἡλίου μεγίστη τῶν ἐγνωσμένων πρότερον, καὶ νύξ ὥρα ἕκτη τῆς ἡμέρας m) ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας ἐκ θρανῶ φανῆναι. Σεισμός τε μέγας καὶ Βιθυνίαν τὰ πολλὰ Νικαίας κατεσρέψατο. Hæc de admiranda illa quæ CHRISTO patiente contigit Solis obscuratione intelligenda esse ne dubitarunt quidem veteres Julius Africanus apud Syncell. p. 322. Origenes 2. contra Cels. p. 80. & 96. Eusebius apud Syncell. p. 325. Hieronymus in Chronico, Orosius VII. 4. Joannes Philoponus II. 21. & III. 9. in Hexaëm. Joannes Malalas T. 1. Chron. pag. 310. & Auctor Chronici Alex. ut Maximum ad Epistolam septimam Dionysii pseudoAreopag. Syncellum aliosque juniores omittam. Et quanquam Chronologicis quibusdam difficultatibus permoti viri quidam doctissimi de alia eclipsi loqui Phlegontem existimarunt, ut præter Keplerum n) in Eclogis Chronicis, G. Jo. Vossius II. 10. Harmoniæ Evangelicæ & novissime Sam. Basnagius ad A. C. XXIX. 30. seq. & XXXIII. n. 118. non tamen usque adeo exploratæ mihi videntur illorum rationes, ut non malim veteribus assentiri, cum certissimum sit Phlegontem etiam alia de rebus CHRISTI & Judæorum Chronico suo inseruisse. Origenes tractatu XXIX. in Matth. *Si autem oportet ὅ de temporibus aliquid dicere, dicimus quoniam in Chronicis Phlegontis cujusdam dicitur, si tamen ὅ hunc debemus quasi vera dicentem de templo suscipere, quoniam circa quadragesimum annum à quintodecimo anno Tiberii Cæsaris facta est destructio Jerusalem, ὅ templi quod fuit in ea.* Idem lib. 2. contra Celsum pag. 69. Φλέγων μὲν τοι ἐν τρισκαίδεκάτῳ ἢ πεσάρεκαίδεκάτῳ οἶμαι τῶν χρονικῶν καὶ πρὸς τῶν μελλόντων πρόγνωσιν ἔδωκε τὰ Χριστῷ, συγχυθεὶς ἐν ταῖς πρὸς Πέτρον ὡς

Ecc 2

πρὸς

m) Si hæc sunt Phlegontis verba, fallit nos Africanus qui apud Syncell. p. 322. refert Phlegontem scripsisse quod eclipsi contingerit in plenilunio, & à sexta hora in novam duraverit. Φλέγων ἰσορεῖ ἐπὶ Τιβερίῳ Καίσαρ^ς ἐν πανσελήνῳ ἑκλειψιν ἡλίου γεγονέναι τελείαν ὥρας ἕκτης μέχρις ἐνάτης, Sane πανσελήνης non meminisse Phlegontem, diserte testatur Origenes 35. in Matth. de Eclipsi hac differens. *Et Phlegon quidam in Chronicis suis scripsit, in principatu Tiberii Cæsaris hoc factum, sed non significavit in luna plena hoc factum.*

n) Keplerum impugnat Huetius in demonstrat. Evangel. p. 49. Vossium amicus noster Jo. Frickius diss. de tenebris tempore salutiferæ passionis Orbi superfluis Lipsi. 1692. Vide & quæ de loco Phlegontis disputant Scaliger ad Euseb. pag. 185. 186. Tillemontius ad vitam CHRISTI nota 35. Pagi ad A. C. 32. n. 13. Bælius in Lexico ubi de Phlegonte & Hugo Ferrandus reflex. sur la relig. Chrétienne T. 1. pag. 321. seq. &c.

ὡς ἔ' Ἰησοῦς, καὶ ἐμαρτύρησεν ὅτι καὶ τὰ εἰρημένα ὑπ' αὐτοῦ τὰ λεγόμενα ἀπῆντησε.

V. Index scriptorum à Phlegonte allegatorum.

A Gatharchides ἐν τῇ ἐννάτῃ τῶν
ὡς τὴν Ἀσίαν ἰσχυρῶν. De
Longæv. cap. 2.

Anacreon. id. cap. 4.

Antigonus. Mirabil. cap. 28.

Antisthenes Peripateticus. id. c. 3.

Apollodorus ἐν τοῖς χρονικοῖς. Lon-
gæv. c. 2.

Apollonius Mirabil. c. 11. Gram-
maticus. id. c. 13.

Callimachus id. c. 4.

Clitarchus id. c. 4.

Craterus id. c. 32.

Dicæarchus id. c. 4.

Dorotheus ἐν ὑπομνήμασιν. Mi-
rabil. c. 26.

Eumachus ἐν περὶ ἡγήσει id. c. 18.

Herodotus. Longæv. c. 4.

Hesiodus. Mirabil. c. 4.

Hieron (Meurs. legit Heron) Ale-
xandrinus sive Ephesius. id.
cap. 2.

Hippostratus ὡς Μίνω. id. c. 30.

Homerus id. cap. 11.

Megasthenes id. c. 33. (c. 4.

Oracula. Mirabil. c. 3. & 10. Longæv.

Theopompus Sinopenfis ὡς σει-
σμῶν. id. c. 19.

VI. Phlegonti subjiciam ejusdem ætatis auctorem ARTE-
MIDORUM Daldianum, una cum aliis quibusdam scriptoribus Oni-
rocriticis. Artemidorus ille Hadriani & Antonini Pii temporibus vi-
xisse se innuit libro I. cap. 28. p. 26. & cap. 66. p. 55. ut Rigaltio jam ob-
servatum. Daldianus quam Ephesius maluit vocari, licet paterno genere
Ephesius, materno Daldianus esset, ut Daldia sive Daldidi opido Lydiae
alioqui obscuro nomen aliquod ex se fœneraretur. En ejus verba lib.
III, cap. ult. p. 193. ex quibus intelliges plura etiam alterius argumenti
scripsisse: τὰ μὲν δὴ χειρώδῃ, Κάσσιε Μάξιμε, τοῖς βιβλίοις καθὼς προσῆκεν
ἐξ ὁλοκλήρου πάντα ἀποδέδωκε. Τὴν δὲ Περὶ γραφῆν μὴ θαυμάσης διότι Ἀρτε-
μιδώρῃ Δαλδιανῷ καὶ ἔχῃ Ἐφεσίῃ ἐπιγέγραπται, ὡς περὶ πολλὰ τῶν ἡδη εἰς ἄλλας
παραγματείας πεποιμένων μοι βιβλίων. Τὴν μὲν γὰρ Ἐφεσον συμβέβηκε ἔ' αὐτῷ
δι' ἐαυτὴν περιώνυμον εἶναι, καὶ πολλῶν ἀξιολόγων κηρύκων τετυχηκέναι. Δαλ-
δία δὲ (Svidæ Codicibus Δαλδία) πόλισμα Λυδίας καὶ ἔ' σφόδρα ἐλλόγιμον
διὰ τὸ μὴ τοιούτων ἀνδρῶν τετυχηκέναι, ἀγνοῶσιν τὸ μέγεθος εἰς ἐμὲ μεμῆνηκε, διό
δρεπήσθαι ἔσθ' μοι πατρίδι πρὸς μητρός, ταῦτα ἀποδίδωμι αὐτῇ. Ephesius
tamen vocatur à Luciano in Philopatride. Libro IV. capite 74. illum
solum prædicat felicem Artemidorus ὃ μὴδὲν μέτεστι κακοδαίμονίας, qua-
lis

lis est mortuus. Hinc Epicureum nonnulli voluerunt conjicere. Sed idem plane aliis etiam pronunciatum, ut Soloni illi ad Crœsum. Et ab Epicureo quidvis potius expectes quam divinationem tam sollicitam è somniis, ex avium involatu, & ex manus lineamentis, o) Stoi- co Philosopho digniorem. Philosophum Svidas quoque appellat, ipse vero se nec rei Medicæ, Physicæve nec rerum humanarum demon- strat fuisse imperitum.

VII. Exstant hujus Artemidori libri quinque de somniis, quo- rum *duo* primi Onirocritica sive divinationem è somniis per classes re- rum de quibus obtingunt somnia persequentes in illustris cujusdam viri *Cassii Maximi* gratiam scripti eique dicati sunt, quem initio libri IV. *κεῖπ- σον* appellat, atque alibi à virtute ac sapientia celebrat. Liber *tertius* ad eundem Maximum missus est sub titulo *Φιλαλήθης ἐνοδίας*, atque paralipomena quædam ejusdem argumenti complectitur. *Quartum* filio co- gnomini inscripsit Artemidorus nova itidem paralipomena de somniis interpretandis continentem. Atque hi sunt quatuor libri *ὄνειρονεπι- κὰν* quæ scripsisse Artemidorum, Svidas refert. Qui enim in editioni- bus subjungitur *quintus* itidem filio dicatus, continet *ὄνειρων δποβάσεις* sive narrationes somniorum prope centum cum eorum eventibus. Bene de hoc opere Vossius lib. de Philosophia cap. V. §. 50. *Rem si spectes, nihil eo vanius. Sed utilis tamen ejus lectio erit ob tam multa quæ admiscet de riti- bus antiquis & studio humanitatis.* Julio Scaligero quidem judice in lib. I. Aristot. de plantis pag. 121, *vix dici potest quam ridiculus plerumque ac plane somnians sit. Non ille quæ contingerint aliquando quæque cum ad modum forte observata sint potius deducere videtur ad præceptiones, quam præscribere vel Deo vel naturæ quibus artibus somniorum lex sit mortalibus edicenda. Tum sparsim ac confuse omnia: quæ solus ac primus Augerius p) noster hic ad artem redegit sub- tilissimis inventis.* Artemidorum nostrum cum Aristandro Telmissensi, celebri Alexandri M. somniorum interprete memorat Lucianus in dia- logo cui titulus Philopatris T. 2. pag. 775. Artemidorus ipse præfat. libri I. testatur se non modo scriptores hujus argumenti quoscunque nancisci potuit diligenter comparasse omnes & evolvisse, sed quoq; per

Eee 3

plu-

o) Præter Onirocritica quæ exstant, scripsisse Artemidorum etiam *ὀνειροσκοπικά* & *χειροσκοπικά* testatur Svidas.

p) Augerium Ferrerium intelligit in libro de somniis, quem cum scriptis Hippocratis, Galeni & Synesii ejusdem argumenti edidit Lugd. 1549. apud Tornæs. forma minore.

plures annos, in Græcia, Asia & Italia insulisque maximis & populosis-
 mis esse versatum, ut de pluribus edoctus & plurimis divinatoribus con-
 sultis somniorum rationes quam perfectissime perscribere valeret. Nec
 dubitat affirmare quod à Numine ad hoc suscipiendum singulariter per-
 motus sit impulsusque p. 197. Ἐπειδὴ καὶ δαίμονα καὶ τὴν δὲ κρατίστη κασ-
 σίς μαξίμῃσιν ἀνδρῶν περὶ τὰ πᾶσι βιβλία ποιήσασθαι: & clarius p.
 161. ubi monet lectores ne quæ ipsis superflua videantur è libris suis
 eradant, vel de suis addant, sed potius propria scripta componant. Θεὸν
 ἐπὶ πᾶσιν καὶ φύλακα πάντων νομίζοντες Ἀπόλλωνα, ὃν περὶ ἡμῶν ἐγὼ πατρίαν
 ὄντι Θεῷ εἰς τήνδε τὴν πραγματείαν προήλθον πολλάκις με προτρέψασμένῳ, μά-
 λιστα ἢ νῦν ἐναργῶς ἴδυσθαι μοι ἥνικα σοι ἐγνωρίσθην, καὶ μονονυχὶ κελεύσαν-
 τι ταῦτα συγγραψαί. Οὐδὲν ἐν θαυμαστὸν τὸν ἐν Δαλδία Ἀπόλλωνα ὃν μύσῃ
 καλεῖμεν ἡμεῖς πατρίαν ὀνόματι ταῦτά με προτρέψασθαι τῆς σῆς ἀρετῆς καὶ σο-
 φίας περνοῦμενον. Καὶ ὡς εἶναι τινὰ Λυδοῖς περὶ τὴν πρὸς Φοίνικας q) οἱ τὰ
 πάτρια ἡμῖν ἐξηγούμενοι φασίν.

VIII. Græce primum editi sunt libri quinque Artemidori ab
 Aldo r) A. 1518. 8.

Latine vertit Janus Cornarius Physicus Francofordiensis Basil. 1537. 8.
 apud Froben. & Lugd. 1546. 8.

Græce & latine, retenta Cornarii versione licet non usque quaque opti-
 ma, recudi fecit Nicolaus Rigaltius Paris. 1603. 4. additis eruditissimis no-
 tis, in quibus hinc inde laudat emendationes Isaaci Casauboni. De
 titulis vero capitum observat p. 10. Hic semel notandum, quod sæpicule in
 his libris observari possit, imperitos librarios ineptis titulis coherentia capita
 disjunctisse. Subjecit idem Rigaltius Onirocritica Astrampsychi, Ni-
 cephoris CPol. & Achmetis de quibus infra §. XI. seq.

Artemidori editionem à Grutero promissam testatus est Is.
 Casaubonus Epistola 33. ad Frid. Lindebrogium scripta A. 1595. Nostra
 ætate novam hujus scriptoris editionem moliebatur V. C. Jacobus Tollius, qui
 loca per pauca Artemidori tangit in fortuitis suis. Plura emendavit &
 illustravit nuper Lambertus Bos Franequaranæ Academiæ lumen in Ob-
 ser-

q) Cave credas Lindenio & Merklino, qui in opere de scriptis Medicis referunt præter li-
 bros quatuor de somniis editos etiam esse ab Aldo libros II. ejusdem Artemidori de
 auguriis ac manuum inspectione (οἰωνοσκοπικὰ & χειροσκοπικὰ) Græce, A.
 1527. 4. Hoc observatum etiam Bælio in Lex.

r) Num itaque Cassius iste magistratum gerebat in Phœnicia? Ita videntur hæc Arte-
 midori verba svadere. Phœnicium odoratus etiam est accuratissimus Tillemont-
 ius T. 2. Hist. Imperator. p. 732.

servationibus Criticis cap. 21. 22. 23. 24. castigatis etiam variis Cornarii interpretis erroribus.

Versiones Artemidori *Gallicas*, *Anglicas*, *Italicas*, *Germanicas* & *Hispanicas* libenter prætereo, quia fere non sunt sinceræ, sed frustra hoc & incassum deprecante & per Apollinis reverentiam deprecante auctore s) vel mutilæ vel variis modis interpolatæ. Eas petat qui velit ex Hendreichii pandectis Brandeburgicis, qui tamen ubi de hoc scriptore agit, non est valde accuratus. Quis enim vidit libros ejus de Auguriis & de manuum inspectione? quis tres editiones Venetas Artemidori Græcas in 4. A. 1518. 1527. 1529? Quis Hispanicam Lugd. 1609. additis Augustini Nisi octo libris divinationum? Sane quæ in Indice Hispanico proscribitur editio Artemidori illius anni Lugdunensis (quemadmodum prohibentur in eodem indice omnes lingua vernacula quacunque editæ) Gallica est (non Hispanica) additis Augustini Nippi divinationum libris. Prodiit & Artemidorus Gallice Lugd. 1596. 12. & Epitome per Carolum Fontanum Lugd. 1555. 8. Paris. 1566. forma minore.

IX. Alii Artemidori.

Artemidorus *Aristophanius* Grammaticus, cujus *περὶ δωρίδων & γλωσσῶν ὀψιδετυτικῶν* laudat Athenæus. Glossas Oplartyticas Svidas quoque memorat, qui PseudoAristophanium appellat in *Τιμαχίδας & Ἀρτεμίδωρον*, ubi consule notas doctissimi Neocori.

Artemidorus *Ascalonita* Grammaticus quem *περὶ βιβουλῶν* scripsisse testatur Stephanus Byz. in *Ἀσκάλων*. Hunc male cum Ephesio Geographo Vossius p. 143. de Hist. Græc. confundit. Verisimilior, quamquam incerta conjecturae ejusdem Vossii pag. 143. ubi cum Aristophanio conjicit eundem esse, vel Meursii in Bibl. Græca, qui cum Artemidoro Capitone.

Artemidorus *Capito* Grammaticus sub Hadriano Imp. clarus, qui junctis cum Dioscoride Alexandrino operis Hippocratem olim recensuit, non parum sibi in eo licere ratus, ut Galen⁹ haud uno loco conqueritur. Vide quæ notavi infra in indice scriptorum à Galeno allegatorum. Hujus nescio an superioris Artemidori Grammatici *λέξεις* allegat Erotianus in *λάσιον*.

Artemidorus *Cnidius* Theopompi F. Strabo XIV. p. 656. Rhetor & litterarum Græcarum doctor, is ipse qui libellorum insidiarum indicem Jul. Cæsari Idibus Martiis in curiam eunti frustra obtulit. Plutarch. Cæsare p. 738.

Arte-

s) Artemidor, lib. 2, extrem.

Artemidorus *Dialecticus* qui contra Chrysippum scripsit. Laërt. IX. 53.

Artemidorus *Ephesus* Geographus Straboni, Plinio & Stephano Byz. sæpius laudatus, claruit circa Olymp. CLXIX. adeoque ducentis circiter annis Artemidorum Daldianum ætate antecessit, cum quo eum aliud agens confundit Gesnerus vir præstantissimus in Bibl. *Geographiam* complexus fuit Artemidorus *undecim libris* quorum Epitomen scripsit *Marcianus Heracleota*, ut dixi supra hoc libro IV. cap. 2. §. 10. Allegatur etiam à Diodoro Sic. Porphyrio de antro Nymphor. pag. 233. Constantino de administrando Imp. p. 23. seq. & Athenæo qui præterea Artemidori Ephesii (nescio an hujus) *ἱστορικὰ ὑπομνήματα* laudat III. p. 111. Conf. Meursium in Bibl. Græca & Vossium de Hist. Græcis. Fragmenta hujus Artemidori pleraque collegit ad calcem Marciani doctissimus Hudsonus T. 1. Geographor. Græc. minorum.

Artemidorus *Erasistratus*. Vide infra in Artemidoro Sidenfi sive Sidete.

L. Artemidorus in Vet. inscriptione apud Sponium pag. 117. Misc. Vide & Rossi sive Rubei memorias Brixianas p. 94. edit. secundæ.

Artemidorus *Musonii* Philosophi gener, Philosophus & ipse, amicus Plinii junioris quem vide lib. III. Epist. IX.

Artemidorus *Parianus*. Senec. lib. I. Nat. quæst. c. 4.

Artemidorus *Pictor*. Martial. V. 41. Nescio an alius IX. 22.

Artemidorus *Pugil*. Infra in Artemidoro Tralliano.

Artemidorus *Sidenfis* Erasistrati sectator Medicus, laudatus Cœlio Aureliano, & diversus ni fallor ab Artemidoro Capitone de quo supra.

Artemidorus *Tarsensis* Grammaticus. Strab. XIV. p. 675.

Artemidorus *Trallianus* pugil de quo Pausanias 2. Eliac. & Martialis VI. 77. Loënsis V. 10. Epiphyl.

Incertum cujus Artemidori *Elegiæ* περὶ ἔργων & laudantur in Eratosthenis catasterismis cap. 31. Artemidori *συγγραφή* in Scholiis ad Aristoph. Vespas. v. 1164. Artemidorus quem inter scriptores *de pyramidibus* refert Plinius XXXVI. 12. nisi Ephesium alibi laudatum intelligit, qui in opere Geographico potuit ubi de Ægypto differebat pyramides quoque describere.

Compositus ad paginas editionis Rigaltianæ.

Artemon Milesius. 7. Ejus libri
XXII. de somniis, in quibus
οὐρανὸν καὶ γῆρα περιείη διὰ Σα-
ράπιδος ἀσθενείαν. 142.
Callimachus. 251.

Demetrii Phalerei libri quinque
de somniis. 142.
Dionysius Heliopolites. 152.
Evenus *ὁ τῶς εἰς Εὐροπὴν ἐρωτικοῖς*. 126.
Euripides. 237. (142.
Gemini Tyrii libri III. de somniis.
Heraclides Ponticus. 239.
Hesiodus. 237.
Homerus. 1. 6. 199.
Lycophron. 239.
Melampus. 114.
Menander. 102.
Nicostratus Ephesius. 10.
Panyasis Halicarnasseus. 10. 55.
124.
Parthenius in elogiis. 239.
Phœbus Antiochenus. 7. 90. 229.
Pindarus. 91. (241.
Theognis 32. 56.
Xenocrates Aphrodisiensis. 114.
Xenophon. 56.

XI. Artemidoro Rigaltius subjecit ASTRAMPSYCHI Oni-
rocriticon sive monosticha jambica Græca centum & unum de somnio-
rum significatione, digesta ordine litterarum, cum latina profaria versio-
ne Joannis Opsopæi. Astrampsychus Magi Persæ nomen est, ut è Laërtii
proœmio patet sect. 2. & Svida in μάγοι. Sed hic Astrampsychus quidam
junior esse videtur. *Non admodum vetus auctor est, inquit Rigaltius, ut ex
charactere scribendi, item ex neglectu moduli syllabarum apparet.* Svidas ejus
meminit his verbis: Ἀστράμψυχος, ὃς βιβλίον ἰατρικὸν εἰς ὄνων θεραπεί-
αν πεποίηκε, καὶ ὀνηροκριτικόν. Sed & singulos versus Onirocritici spar-
sim per totum lexicon suum protulit, nomine auctoris ut sæpe solet præ-
terito. Versus LXXV. collegit (è Svida ni fallor) & auctoris nomen se
F ff

fugere professus jambis latinis donavit Hadrianus Junius lib. I. animadvers. cap. 18. Ex Junii editione Græce illos & latine exhibuit Julius Cæsar Bulengerus lib. V. de ratione divinationis cap. 5. Emendavit deinde & Astrampsycho restituit Josephus Scaliger, è cujus recensione legitur ad calcem Oraculorum veterum Græce & latine cum notis editorum à Joanne Opsopæo, & nostra ætate à Servatio Gallæo V.C. Rigaltianam editionem secutus est Jo. Meursius capite ultimo mantissæ libro de luxu Rom. Hafniæ 1631. 4. subjectæ, & castigationes quasdam addidit è Svida maxime & qui Astrampsychi vestigiis passim insistit NICEPHORO CPolitano Patriarcha, cujus sive Nicephori Gregoræ *ὄνειροκριτὸν καὶ ἀλφάβητον* versibus jambicis 146. è duobus MSS. Regiæ Bibl. uno & II. Casauboni altero subjunxit idem Rigaltius cum latina sua versione pro-faria. Nonnullos Astrampsychi versus male proverbiiis accensuere Erasmus & Hadr. Junius. Nicephorus MS. exstat quoque in Bibl. Cæsarea Vindobonensi. Adi Lambecini lib. V. p. 237. seq. Astrampsychi ad Ptolemæum sors qua interrogati vel interrogantes divinant MS. fuit in Bibliotheca Cardinalis à S. Angelo teste Labbeo p. 168. Bibl. nov. MSS.

XII. Junxit præterea Rigaltius Artemidoro suo Onirocritica Græce ante inedita, & Ægyptiorum, t) Indorum, Persarumq; de somniorum significatione Sententias exponentia, auctore ACHMETE sive Achamete F. Seirim, u) qui Mamunis *πρωτοσύμβελος* Caliphæ Babylonii interpres somniorū fuisse creditur circa A.C. 820. Ea circa A.C. 1160. latine vertit *Leo Thuscus*, dicavitq; Hugoni Etheriano, itidem Thusco. Confer ejus specimina quædam apud Barthium XXXI. 14. Advers. Transtulit etiam Italice *Tricassus Mantuanus*. Denique è MSto Sambuci codice vertit *Joannes Leunclavius*, ediditque latine sed sub falso ut ipse postea agnovit *Apomasaris* nomine, & aliquot capitibus mutilum. Francof. 1577. 8. Versionem Leunclavii Rigaltius supplevit, Græca vero addidit è duobus MStis Codicibus Bibl. Regiæ Paris. sed utroque *ἀνεφάλα*, ita ut inscriptio & caput primum desideretur quod è MSto Vindobonensi supplet Lambecius lib. VII. p. 263. seq. Inscriptio hæc est: *Βιβλίον ὀνειροκριτικὸν ὅπερ συνῆρξε καὶ συνῆταξεν Ἀχμέτ υἱὸς Σηραῖμ ὁ ὀνειροκρίτης ἔπειτα πρωτοσύμβελος Μαμῶν.* Absolvitur opus capitibus CCCIV. quorum septimum ex

t) Cap. 2. laudatur *Συρβαχάμ* ὁ ὀνειροκρίτης ἔ τῶν Ἰνδῶν βασιλέως. Cap. 3. *Βαραῖμ* ὁ ὀνειροκρίτης *Σαανισαὶν* βασιλέως τῶν Περσῶν. Cap. 4. *Ταρφάν* ὁ ὀνειροκρίτης ἔ *Φαράω* βασιλέως τῶν Αἰγυπτίων.

u) Cap. 45. *ὄναρ* ἐθεόσατο ὁ πρωτοσύμβελος *Μαμῶν* - - ἀπέστειλε πρὸς τὸν ὀνειροκρίτην *Σειρείμ*.

ex Apomasare esse depromptum idem Lambecius observat p. 274. neq; p. 269. assentitur Rigaltio qui hæc Onirocritica ex Arabico Achmetis x) Arabis Medici versa existimabat, cujus *libros septem de re Medica* habuisse se testatus est Janus Antonius Saracenus notis ad Dioscoridem. Equidem Mamunus ille Cedreno, Zonaræ, Elmacino & continuatori Theophanis &c. celebratus in cujus gratiam opus de somniis Achmetes scripsisse putatur Græcæ linguæ haud erat ignarus. Sub Achmetis hujus nomine *Astrologica* quoque occurrunt MSS. in Bibliothecis, & laudantur à Meursio in glossario Græcobarbaro. Onirocritica insuper Gallice vidisse lucem Paris. A. 1581. 8. atque deinde Germanice edita esse, testis in Pandectis Brandenburgicis Hendreichius. Cangius vero refert in Codice Regis Christianissimi 1845. inscribi *Ὀνειροκριτικὴν Συγγραμμήν*, & alio ordine quoad seriem capitum & secus etiam in contextu ac in edito legi. Forte collectum opus hoc Græcum est ex Achmete, Apomasare & aliis à Christiano quodam Græco qui diu post vixit. Confer Cangii glossarium in *Μαμῦν*. Sane Christiani scriptoris esse nemo qui vel primam paginam græcam legerit ambiget. Exstat vero Arabice etiam in Bibliotheca Regia Parisiensi num. 1034. hujusmodi liber de somniorum interpretatione divisus in quinquaginta capita de quo Herbelotus in Bibliotheca Orientali, vocabulo *Sirin*.

XIII. Hippocratis & Aristotelis scripta de somniis suo loco recensui, exstat quoque Synesii liber & in eum Nicephori Gregoræ *ἐγμνησία*; & Manuelis Palæologi Onirocriticum MS. Cangio laudatum, atque onirocriticum pseudepigraphum Danielis Prophetæ ad Regem Nabuchodonosorem de quo Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 122. ne tangam quæ de hoc argumento disputarunt Cicero libris de divinat. Chalcidius p. 344. seq. Macrobius in somnium Ciceronis, alii que: & inter recentiores Cardanus, Augerius Ferrerius, Julius Cæsar Bulengerus, Caspar Peucerus &c. Longe plures autem perierunt, quorum brevi catalogo præsens caput concludam.

Alexander Myndius. Artemidor. I. 69. II. 8. & 71.

Antipater. Artemidor. IV. 64.

Antiphon Atheniensis Tertull. c. 46. de anima. Artemidor. II. 14. & Fulgentius 1. Mythol. fabula de Daphne, Svidas in Ἀντιφῶν, Cicero 2. de divinat. & Seneca IX. controvers. Confer Jonsium p. 328. seq.

Fff 2

Apollo-

x) Diverfus Achmet Medicus filius Abramii, nepos Chaletis, Vide Lambecium lib. VI. p. 126. seq. & Lib. VII. p. 265. seq.

Apollodorus Telmiffensis αἰὴρ ἐυλόγιμος. Artemidor. I. 82.

Apollonius Attalensis cujus librum secundum allegat Artemidor. I. 34. III. 28.

Aristarchus ἀριστος ὀνειροκρίτης. id. IV. 25.

Aristander Telmiffensis. Lucianus Philopatride & Artemidor. IV. 26. & quo loco constat eum Alexandri M. ætate fuisse.

Aristodemus sive Aristophon. Tertull. c. 46. de anima.

Artemon. id. & Fulgentius loco laudato. Eustath. ad Iliad. π'. Milesius patria fuit & libris XXII. somnia exposuit. Vide Artemidor. II. 49. laudat & lib. I. c. 2.

Cassius Maximus cui Artemidorus libros suos dicavit inter ὀνειροκριτικῶν scriptores refert Jonsius p. 329. quo teste vel argumento nescio. *Cratippus*. Tertull.

Demetrius Phalereus libris V. Artemidor. II. 49.

Dionysius Heliopolites Artemidor. II. 71.

Dionysius Rhodius. Tertull. c. 46. de anima.

Epicharmus etiam summum apicem inter divinationes somniis extulit cum Philocho-
cho Atheniensi. id.

Geminus Tyrius libris III. Artemidor. II. 49.

Hermippus Berytensis, quinione voluminum. Tertull.

Nicostratus Ephesus. Artemidor. lib. I. c. 2.

Panyasis Halicarnasseus πρὸς ὀνείρων libri II. Svid. Artemidor. lib. I. c. 2. & 66. lib. 2. c. 35.

Pappi Alexandrini ὀνειροκριτικά. Svid.

Philochorus Atheniensis. Tertull. & Fulgent.

Phæbus Antiochenus Artemidor. lib. I. c. 2. II. 8. IV. 50. & 67.

Serapion Ascalonites. Tertull. & Fulgentius I. Mythol.

Strato. Tertull.

CAPUT XIV.

DE CLAUDIO PTOLEMÆO.

Ptolemæi ætas. 1. Ejus Geographia. 2. Magna Syntaxis & in eam Theonis commentarii. 3. Tetrabiblus & in eum Anonymi Græci scholia, Porphyrii sive Antiochi Isagoge & Procli Paraphrasis. 4. Ptolemæi Carpus, & de electionibus. 5. Canon Regum. 6. De apparentiis fixarum. 7. Pars prior hujus libri jamprimum Græce edita, una cum versione Bonaventuræ Ilrbini. Editio alterius partis Petaviana è MS. emendata ac suppleta. ibid. De analemmate. 8. hypotheses planetarum 9. Planisphærium. 10. Harmonica. 11. Scripta Ptolemæi deperdita. 12. Alii Ptolemæi. 13. De globis cœlestibus veterum & similibus instrumentis Astronomicis. 14.

I.

CLAUDIUS PTOLEMÆUS Ægyptius, Pelusiensis. a) (Arabibus inde *Elfelusi*) diversus non modo à Regibus Ægypti hoc nomine, cum quorum aliquo nonnulli b) eum confuderunt, sed etiam à Ptolemæo c) Mathematico sive Astrologo, qui Galbæ assiduus comes adfuit teste Plutarcho in Galba, p. 1063. & cum Othone Imperatore in Hispania versatus super futurum eum Neroni pollicitus est, ut narrat Tacitus lib. 1. Hist. c. 22. Noster sub M. Aurelio Antonino d) floruit teste Svida atque ipso, libro VII. ma-

Fff 4

gnæ

a) Pelusiensis dicitur in inscriptione Harmonicorum editionis Antonii Gogavini, etiam tetrabibli codices quidam præferunt nomen Κλαυδῖς Πτολεμαῖος & Πελοσιεύς. Effigiem Ptolemæi dat Boissardus parte III. imag. p. 310.

b) Isidorus III. 25. Originum. Albumazar, Simon Grynæus præf. ad magnam σύνταξιν. Servius quoque in 3. Eclogam Virgilio antiquiorem perperam facit nostrum Ptolemæum, ut notatum Vossio IV. de Hist. Gr.

c) Seleucum ejus loco nominat Svetonius in Othone c. 4.

d) Jacobus Gothofredus ad veterem orbis descriptionem à se editam p. 9. *Ex Ammiano uno XIV. 4. colligo Marci Imp. temporibus Saracenorum nomen primum innotuisse, quare cum Ptolemæus eorum meminisset, & quidem primus, hinc apparet eum sub Antonino Pio non scripsisse, quod tamen hætenus creditur.* Non dicit tamen Ammianus tunc primum innotuisse Saracenos; & Saracenorum mentio apud Plinium VI. 28. Dioscoridem &c. Vide Salmasium ad Solin. p. 484 seq. edit. Paris. Meminit Sarace-

NOTUM

gnæ syntax. pag. 167. testatur se observationes Astronomicas instituisse Alexandriæ (unde Alexandrinus Svidæ aliisq; appellatur) secundo anno Antonini Imp. (Pii, qui respondet anno CHRISTI 139. in cui proximum incidit etiam observatio æquinoctii verni de qua lib. 3. p. 62) post Observationes Hipparchi anno CCLXV. Olympiodorus e) vero in Phædonem Platonis testatur Ptolemæum hunc in Canobi Pteris per quadraginta annos habitasse, & inventas à se Astronomicas conclusiones ac demonstrationes columnis illic positis curasse insculpendas. Canon autem Ptolemæi notat Antoninum Pium regnasse annos XXIII. unde ei superstitem fuisse Ptolemæum constat. Dici non potest quantum ei omnis fere Mathematicæ disciplinæ debeant, sed hoc optime patet ex ejus scriptis, quæ jam recensebo.

II. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ὑφηγήσεως *Geographiæ Libri VII* quod opus promittit libro 2. magnæ syntaxeos cap. ult. unde adversus Franciscum Barociū III. 3. Cosmographiæ recte observavit Jo. Baptista Ricciolus VII. 10. Geographiæ reformatæ eundem esse magnæ syntaxeos & Geographiæ scriptorem: tum vero Julium Maternum, qui à Ptolemæo lib. 1. Geogr. c. 8. allegatur diversum fuisse à Julio Firmico Materno, qui sub Constantino M. de astrorum judiciis scripsit ad Lollianum. Docet porro Ptolemæus ipse lib. 1. c. 19. se his libris secutum esse opus Geographicum *Marini* Tyrii non diu ante editum, sed in plurimis emendasse ac suppluisse, tum locorum positioni numeros longitudinis ac latitudinis, provinciis vero terminos, quibus ad quatuor plagas orbis terrarum circumscribuntur, adsignasse. Meminit præterea Hipparchi, Maënis Titiani, Timosthenis, Diodorique Samii, & quorum itinera Marinus notaverat Septimii Flacci ac Diogenis cujusdam Theophilique ac Philemonis mercatoris & Dioscori.

Tabulas Geographicas Ptolemæi mentem presse secutus delineavit *Agathodæmon* Mechanicus Alexandrinus, incertum an idem cum Agathodæmone Grammatico, ad quem nonnullas Isidori Pelusiotæ epistolas habemus, licet de hoc non dubitat Vossius lib. de Philologia c. XI. §. 23. Sed non levis error auctoris pandectarum Brandenburgicarum, qui has Agathodæmonis tabulas confundit cum tabulis Peutingerianis à Marco Velfero editis. Græce lucem vidit Ptolemæi opus Basil. 1553. 4. ap. Froben. Paris. 1546. 4. apud Christian. Wechelum.

Græcorum etiam Targum (non Onkelosi ut Scal. ad Euseb. p. 17.) sed Hierosolymitanum Gen. XXXVII. 25. Verum hoc recentius longe est & Turcas quoque nominatim memorat Gen. X. 2. ut omittam alia per illam paraphrasin inepta & Talmudicas fabulas resipientia, quæ notavit Jo. Morinus Exercitat. Bibl. p. 345. seq.

e) Menag. ad Laërtii I, 109.

Græce & latine cum notis Gerardi Mercatoris Amst. 1605. atq; iterum cum iisdem Gerardi Mercatoris notis & castigatione Petri Bertii Amstelodam. 1618. forma majore in fol. cum tabulis Geographicis elegantib⁹. In Gerard. Vossio de scientiis Mathem. p. 260. male excusus Annus 1630. Cæterum dolendum est, quod lucem non vidit Ptolomæi editio, quam paravit G. Vossii filius doctissimus & Geographiæ veteris peritissimus Isaacus, promissam in notis ad Melam p. 72. 77. 86. 105. &c. In Bertiana editione adscriptæ Variæ lect. è Codice Palatino, & adjunctum Itinerariū Antonini, & Burdegalense, tum tabula Peutingeriana ex edit. M. Velferi.

Latine Romæ 1482. in membrana apud Nic. Habn f) sive Galum, gente Germanum, qui primus Geographiam Italiæ intulit, quam editionem forma majori in fol. tabulis Geographicis nitido colore pictis ornatam evolvi in Bibliothec. Abr. Hinckelmanni *Ἐπαναφ' 18*. Inscripta est Paulo II. Pontifici & recusa Ulmæ 1486. fol. Prodiit etiam Ptolemæi Geographia è recensione Marci monachi Cælestini Beneventani, Jo. Cota Veronensis, Scipionis Carteromachi Pistoriensis & Cornelii Benigni Viterbiensis Romæ 1507. cum privilegio Julii II. Papæ.

Jacobi Angeli Florentini versionem MS. Venetiis in Bibl. S. Antonii evolvi Jo. Mabillonius T. 1. Musei Italici p. 37. illam castigavit Jo. Mullerus *Regiomontanus* annotationibus in Ptolemæi Geographiam Argentorat. 1625. Liber primus à *Biblibaldo Pinckbein* rero translatus est commentario illo illustratus Anno 1525. reliqui è versione veteri castigata & cum Græcis collata per *Sebast. Munsterum* qui tabulas quoq; Geographicas addidit Basil. 1540. fol. 1552. 12. Nec contemnendæ editiones Lugd. 1541. fol. Colon. 1584. fol.

Ex recensione *Josephi Moletii*, qui versionem ad Græca emendavit & ad lib. I. & VII. commentarios addidit Venet. 1562.

Cum commentario *Jo. Antonii Magini* Colon. 1597. 4.

Jo. Stobnizæ Poloni introductio in Ptolemæi Geographiam. Cracoviæ 1519. *Jo. Dryandri* 1535.

Liber primus è versione *Jo. Weneri* Norimbergensis cum ejus paraphrasi & notis, aliisque opusculis Geographicis 1522. & Ingolst. 1553.

Gallicam versionem manuscriptam se habere in membrana testatus est Antonius Verderius Bibl. Gallica p. 191.

Italice per *Petrum Andream Matthiolum*, cum additamentis è *Seb. Munstero* & tabulis Geographicis curante Jac. Castaldo. Venet. 1548. 8.

Per

f) Hunc esse puto Nicolaum Donis, quem Vossius p. 413. de scient Math. è Ficino tradit anno 1470, emisisse in Cosmographiam Ptolemæi opus mirandum cum novis tabulis,

Per Hieron. Ruscellum cum Josephi Moletii expositione vocabulorum Geographicorum Venet. 1574. & cum notis ac Geographia recenti Josephi Rosaccii Venet. 1599. 4. Per Leonardum Cernotum Venetum Patav. 1621. fol. cum commentariis J. A. Magini.

Laudat hoc opus Marcianus Heracleota, testatus se profecisse ἐκ τῆς Γεωγραφίας τῆς θειοτάτης καὶ σωφωτάτης Πτολεμαίας. Stephanus Byz. in χαρακμῶσα, ἀξιόπιστος δ' ἀνὴρ περὶ τὰ τοιαῦτα, σπερδὴν γδ' ἐθετο ἰσορῆσαι ἀκριβῶς τὰ τῆς Ἀραβίας. Ammianus (qui Ptolemæum libenter sequitur) XXII. 8. ut Eratosthenes affirmat ἔστιν Hecateus ἔστιν Ptolemæus aliique hujusmodi cognitionum minutissimi scrutatores. Agathemer. l. i. c. 6. Τὰ τεχνικὰ Πτολεμαίᾳ διεξιόντος ὅσα τῇ γεωγραφίᾳ σαφεστάτως διέθετο ἔχ' ἀπλῶς, ἔδ' ὡς αἱ τις εἴποι ἐξ οἰκείας γνώμης ἢ δόξης, ἀλλὰ τῆς τῶν παλαιότερων καὶ ἐπὶ ἐπακολοθῶν πρᾶξις καὶ τῶν μὲν περὶ δόξαντα ἀληθῆ εἶναι, ὡς καὶ αὐτὰ πράγματα ὑποβάλλουσιν Ὀπίβου Idem c. 8. ὡς πρὸς τὰ τεχνικὰ Πτολεμαίᾳ μανθάνομεν. Jornandes de rebus Geticis c. 3. De hac (Scanzia Insula) in secundo sui operis libro Claudius Ptolemæus, orbis terræ descriptor egregius meminit, dicens &c. Jo. Philoponus IV. 5. ad Hexaëmeron: Ὅποι τῶν Γεωγράφων γεγόνασιν ἀκριβεστεροί, ὧν ὅσι καὶ Πτολεμαῖος καὶ Πάππῳ &c.

A recentioribus Geographis observatum est, gradus longitudinis & latitudinis in Ptolemæo ut plurimum fallere, in locis præsertim longius à regione, qua versabatur, distitis. Confer. If. Vossium c. 16. de Nili origine, & Jobum Ludolfum commentar. ad Hist. Æthiop. p. 91. Quin in ipsius Alexandria designatione non mediocriter aberrasse notavit Chazellius Astronomus & Mathematicus è societate Regia Paris. ut didici ex Bernardi Lamii apparatu Geographico ad Harmoniam Evangelicam p. 273. seq. Sed & numeri in Codicibus editis passim male sunt expressi, & nominatim in Bertiana Ptolemæi editione multos errores animadvertit Jo. Gravius consulto MSto. Ptolemæi codice Seldeniano, è quo descriptionem Arabiæ excerpfit & Abulfedæ descriptioni Arabiæ subjicere voluit. Christophoro Cellario viro de veteri Geographia præclarissime promerito suspectus est ipsius industriæ nomine Ptolemæus; mirari enim subit, unde Ægyptius disjunctissimarum rerum tam certam ut prodit notitiam acceperit. Æque enim in remotissimis quo vix dum homines adierant, copiosus est, nec dubius ut in propinquis & cognitissimis. Non minus de eo conqueritur Paulus Merula præf. in Geographiam, causatus plurima magno auctori scripta esse ab auditu & ex incerta aliorum fide, multa item, quæ aliis nominatissima negligenter in iis omissa, multa sequiorem nacta esse stationem, & extra verum locata situm, multa dubiam adepta nomenclaturam, infinita

finita non suis tributa populis vel regionib⁹, plurima deniq; cum ab aliis tum ab seipso & alibi dictis dissentientia. Salmasius p. 1186. ad Solinum de Ptolemæo: *Nomina urbium quasi recentia & extantium ubique recenset quæ jampridem esse desierunt. Sæpe vetus ac recens ejusdem opidi vocabulum velut urbium diversarum appellationes posuit. Interdum urbes jampridem extinctas & everfas cum novis commemorat quæ in eorum locum successere, aliquando eodem aliquando alio loco posita. Persæpolin inter regias Persidis numerat, quam ab Alexandro everfam fuisse nec post illa tempora unquam resurrexisse, omnibus auctoribus id asserentibus constat. Plures Ptolemæi errores Ortelius ac Gerhardus Mercator, alios Philippus Cluverus, alios Marcus Vellserus in rerum Augustanarum libris, alios alii annotarunt. In Scotiæ descriptione satis accuratum esse, nisi quod loca quædam magis sita sint versus septentrionem, notatum Guil. Nicolsono in Bibl. Scotica.*

Novam Geographiæ Ptolemæi editionem à V. C. Jacobo Gronovio studiosi harum litterarum expectant.

III. ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ Syncello pag. 206. Svidæ ΜΕΓΑΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΟΣ. *Magnæ Constructionis*, sive ut Abulpharajus & alii pag. 47. Arabes vocant *Almagesti* libri XIII. complexi demonstrationes de motibus siderum & universæ sphaeræ cœlestis ratione, post observationes *Aristylli*, *Timocharidis* p. 164. *Metonis*, *Euctemonis* ac præcipue *Hipparchi* p. 62. quem ἄνδρα φιλόπνονον καὶ φιλαλήγη vocat p. 59. *Prodicunt* græce cum *Theonis* Alexandrini qui sub Theodosio seniore Imp. vixit commentariorum libris XI. Basileæ 1583. fol. *Pappi* enim, quem laudat Eutocius in Archimedem de circuli demensione p. 49. *Ammonii*, qui libros Ptolemæi Astronomicos Damascio exposuit teste Photio cod. CLXXXI. p. 213. & aliorum veterum ἐξηγήσεις interciderunt. *Arabicam* versionem Mohamedis filii Alhasami Tusini ineditam memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 251. 258. 256. *Persicam* p. 253. confer Bibliothecam Orientalem Bartholomæi Herbeloti p. 101. b. qui codicem Arabicum *Almagesti* cum commentariis MSS. evolvit in Bibl. Christianissimi Regis. *Hebraica* versio servatur Vindobonæ in Bibl. Augustissimi Imperatoris num. 56. Et *Averrois* Epitome ex Arabico Hebraice versa per R. Jacob Antoli A. C. 1231. ibidem n. 124. *Latinus* codex MS. ex Arabico versus exstat Oxoniæ in collegio omnium animarum. Codex græcus ante annos 200. pulcherrime exaratus Londin. in Bibl. ArchiEp. Cantuariensis, ex quo emendationem quandam Petavii firmat Seldenus in apparatu Chronolog. ad Epochas marmoreas Arundelianas pag. 236. Alius codex Græcus cum prolegomenis & græcis ad marginem scholiis

fuit in Bibl. Caroli de Montchal, teste Labbeo p. 189. Latine vertit *Georgius Trapezuntius*, g) sed ut solet fere parum accurate parumque fideliter Venet. 1515. & 1525. fol. & cum aliis * *Ptolemæi* Basil. 1551. fol. recensente Erasmo Osvaldo Schrekkenfusio. Tum Paris. 1556. 8. Dilucida & brevi epitome latina majorem lucem *Almagesto* attulerunt *Joannes Regiomontanus* & *Georgius Purbachius* Basil. 1543. fol. cum præfatione Hieronymi Gemusæi. Librum primum *Almagesti* Græce cum versione sua & commentariis separatim edidit *Erasmus Reinhold* Salfeldensis Witeb. 1549 8. librū I. & II. latine Paris. 1556. 8. *Georgii Trapezuntii* *Isagogen* in *Almagestum* *Ptolemæi* Græce scriptam & in Bibl. Augustana atque Scorialensi pridem obviam memorat Leo Allatius pag. 379. de *Georgiis*. *Nicolai Cabasilæ* in librum tertium prodiit Basil. 1550. *Barlaami Monachi* quomodo ex *Mathematica* *Ptolemæi* constructione liceat *Eclipsin Solis* deprehendere, Labbeus p. 202. Bibl. nov. MSS. Alanus in *antiClaudio* l. 1. pag. 18.

*Divitis ingenii vena Ptolemæus inundans
Devectus superas curru rationis in arces
Colligit astrorum numeros, loca, tempora, cursus.*

Damascio in *vita* *Isidori* apud *Photium* cod. 242. p. 562. *Ptolemæus* dicitur ὁ ἀπὸ τοῦ ἡγεμῶν τῆς ἀστρονομίας Πτολεμαῖος, Vide & *Procli* *Hypothesin* *Astronomicarum* positionum, *Bedam* de *Natura rerum* c. 47. sive potius *scholion* in illud caput T. 2. Opp. p. 38. *Isidorus* III. 25. Orig. In utraque lingua diversorum quidem sunt de astronomia scripta volumina, inter quos tamen *Ptolemæus Rex Alexandria* (error hic est jam supra à me notatus) apud *Græcos* habetur præcipuus; hic etiam & canones instituit, quibus cursus astrorum inveniatur. Etiam *Joanni Hevelio*, *Hipparcho* nostræ ætatis, *Ptolemæus* audit scientiæ *Astronomicæ* plane primus quasi conditor, qui *Hipparchi* aliorumque observationes additis etiam propriis in formam deduxit, ac luculentas rationes, at-

g) *Nandæus* in libro, qui inscribitur *considerations politiques sur les coups d'etat* pag. 358. La mort de *Regiomontanus* fut plus est un crime des enfans de *George Trapezonze*, les quels faschez de sa mort & croyant que *Regiomontanus* en estoit cause pour avoir trop librement remarqué une infinité de fautes dans la traduction latine de l' *Almageste* de *Ptolemée* faite par le dit *Trapezonze*, ils se resclurent en fin de lui rendre la pareille & de la traiter plus est à la Grecque qu' à la Romaine. Vide & *Allatium* lib. de *Georgiis* p. 378. ubi ex *Nic. Perotti* judicio traditur *Trapezuntius* non latinum sed barbarum multisque locis mendacem fecisse *Ptolemæum*, nec in *Trapezuntii* ad *Ptolemæum* commentariis quicquam esse alicujus duntaxat momenti, quod non sit à *Theone* *Ptolemæi* expositione subtractum.

* Cetera sunt: *Tetrabiblus* ex versione *Camerarii* *Carpus* ex *Joviani* *Pontani* translatione: *Fixarum* significationes ex edit. *Leonici*, subjunctis *Procli* *hypothesibus* *Astronom.* posit. è versione *G. Vallæ*.

que ita omnem doctrinam de Sole, Luna, de que tum inerrantibus tum errantibus stellis in *Almagesto* suo complexus est, quam non solum Alexandrini sed omnes Arabes & Latini longa temporum serie etiam retinuerunt. Jo. Mabillonius in itinere germanico p. 49. exhibet Ptolemæi effigiem à se repertam in veteri codice ante annum 1240. scripto, dioptram manu tenentis & sidera contemplantis. Dioptram enim referre potius, quam tubum opticum à recentioribus demum ingeniis repertum, jampridem viri docti observarunt.

IV. ΤΕΤΡΑΒΙΒΛΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ. *Quadrupartitum* sive *quatuor libri de apotelesmatibus & judiciis astrorum*, ad Syrum h) Græce primum editi à Joachimo Camerario, cum versione sua duorum priorum librorum & præcipuorum è reliquis locorū Norimb. 1535. 4. Hinc cum versione Phil. Melinckthonis, qui in præfat. ad Erasmum Ebnerum Senatorem Norimbergensem testatur se editionem Camerarii multis mendis purgasse, tum numeros in locis apheticis tam græci quam latini textus emendasse. Basil. 1553. 8. Latine pridem verterat Ægidius Tebaldinus sive latino-barbare ex Hispanica versione, Alfonsi Castellæ Regis jussu ex Arabico i) confecta. Vertit & Antonius Gogava Lovan. 1548. 4. Patavii 1658. 12. Pragæ 1610. 4. Commentario illustravit Hieron. Cardanus prioribus 2. libris Camerarii, posterioribus Gogavæ versione servata Basil. 1554. fol. 1579. fol. Lugd. 1555. 8. & in Cardani Opp. *Georgii Vallæ* Commentarius Anno 1502. editus nihil aliud est, quam latina versio scholiorum græcorum, sive exegeseos jejunæ *Demophili* in *tetrabiblon*, quæ cum *Porphyrîi* sive *Antiochi* *Isagoge* græce & latine, addita *Hieron. Wolfii* versione lucem vidit Basil. 1559. fol. In his scholiis Dorotheus allegatur p. 48. 110. & 139. Cleopatra p. 88. Porphyrus Philosophus p. 169. Meminit & Auctor *Petosiridis* ac *Necepsio* pag. 112. λέγει ὁ παλαιὸν τὸν Νεχεψῶ (ita leg. pro χεψῶ ut p. 112.) καὶ Πετόσιριν, ὅτοι 2ῶ πρῶτοι τὸ δι' ἀστρολογίας ἐξηπάλωσαν περὶ γνωστικόν. Paraphrasin *tetrabili* à

Ggg 2

Pro-

h) Schol. Græc. Προσφωνεῖ τῷ Σύρῳ ὁ Πτολεμαῖος τὸ βιβλίον πρὸς ὃν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν πάσας πραγματείας προσεφώνησεν. Λέγουσι δὲ τινες ὡς πέπλασται αὐτὸ τὸ ὅτι Σύρος ἐνομα. Ἄλλοι δὲ ὅτι ὁ πέπλασται, ἀλλ' ἰατρὸς ἦν ὅτος ἀχθεὶς καὶ διὰ τούτων τῶν μαθημάτων.

i) Selden uxor Hebr. p. 342. Cæterum de Alphonsi Regis cura in promovenda Arabica *Quadrupartiti* versione, vide, si placet, Nic. Antonium in *Bibl. veteri Hispana* T. 2. p. 55. vel *Acta Erud.* Anno 1697. p. 302. Latina versio ex Arabico facta lucem vidit Venet. 1493. fol. Viderit porro Gassendus, qui in *Philosophia Epicuri*, ubi contra *Astrologos* disputat T. 2. p. 501. contendit, *tetrabiblon* indignum esse Ptolemæi genio & subditiuum. Equidem Jo. Pico judice l. 1. contra *Astrologos* p. 285. *Prolemæus malorum* sive *Apotelesmaticorum* est optimus.

Proclo concinnatam Græce edidit Melanchthon Basil. 1554. 8. Græce & latine cum versione sua *Leo Allatius* Lugd. Bat. 1654. 8. Locum Ptolemæi è codice Græco MS. in collegio corporis Christi Oxon. feliciter restituit Seldenus pag. 35. ad marmora Arundeliana. *Haly Heben Rodan* Arabis commentarium laudat Cardanus cum Demophilo latine editum.

V. ΚΑΡΠΙΟΣ five *fructus librorum suorum*, centum Aphorismis Astrologicis, ad eundem Syrum. Græca & latinam *Joviani Pontani* versionem edidit *Joachimus Camerarius* & Phil. Melanchthon una cum *te-trabiblo*. Exstat & Versio latina ex Arabico facta & post editionem Vene-tam 1493. fol. sæpius edita. Tum ex græco versio *Georgii Trapezuntii* cum commentariis Basil. 1550. &c. Arabicum codicem memorat Labbeus Bibl. MSS. p. 256. Cum Commentariis *Persicis Nasirodini Thufii* fuit inter codices manu exaratos, quos Jac. Golius ex Oriente secum attulit. Ul-mæ 1674. 12. latine prodiit *Astrologia Aphoristica*, in qua Aphorismi Astrologici Ptolemæi, Hermetis, Ludovici de Rigiis, Almanforis, Car-dani & Anonymi. Prodiit etiam Ptolemæus de electionibus Venet. 1509. latine.

VI. ΚΑΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ, *recensio Chronologica Regum* à Nabo-nassoro Assyriorum, Medorum, Persarum, Græcorum, & Romanorum usque ad Antoninum Pium, memorata *Georgio Syncello* pag. 207. seq. 261. 264. & 326. aliisque & inde ex parte restituta à *Josepho Scaligero* 3. *Isagog.* Canonum p. 291. integrius è codice D. Overalli edita à *Setho Calvisio* in *Isagoge Chronologica* pag. 97. Postea è *Theonis Alexandrini* commentariis εἰς τὰς περὶ χειρὸς κανόνας vulgata græce & latine à *Dionysio Petavio* ad calcem *rationarii temporum* sæpe recusis, quem vide etiam lib. IX. the-sauri temporum c. 58. Hinc *Jo. Bainbrigi* edidit cum libro Ptolemæi de Hypothesibus Planetarum Lond. 1620. 4. Denique *Henricus Dodwell* collatis præter editos Codicibus MSS. Is. Vossii, (à quo integriorem edendum canonem Ptolemæi promiserat G. Vossius pater pag. 140. de scient. Mathem.) Savilii, Usserii edidit cum variis lect. & notis, adjectis-que aliis fastis græcis recentioribus fragmentisque è *Theonis* & *Heraclii* Imp. commentariis in περὶ χειρὸς Ptolemæi κανόνας subjecit dissertatio-nibus suis Cyprianicis Oxon. 1684. 8. & 1685. fol. Brem. 1690. fol. & Amst. 1700. fol. Svidas de *Triboniano Sidete*, qui Justiniani Imperatoris ætate floruit : ἐγραψεν ἱπικῶς ὑπόμνημα εἰς τὸν Πτολεμαίῳ κανόνα. Vi-detur etiam *Demophilus* five quisquis auctor scholiorum Græcorum in *te-trabiblum* p. 65. commentarium promittere in Canonem Astronomi-cum

cum Ptolemæi : ταῦτα γὰρ ἐν τῷ κανόνι μαθησομένη. Svidas inter scripta Ptolemæi nostri etiam refert πρῶτον κανόνα. Fidei Canonis hujus Mathematici circa annos Regum Babyloniorum detrahit Hermannus Conringius in Adversariis Chronologicis de antiquis Asiæ & Ægypti dynastiis cap. 12. Et sane fatendum est numeros annorum haud satis constare, & varie corrumpi potuisse, Theonis quoq; commentaria esse interpolata à Christiano qui Julianum dicit parabatam. In Canone Ægyptiaco Ptolemæus annos Regum non à vero die eorum natali, sed à Thoth vago qui postea pro usu civili alligatus est sub Augusti Imperio diei XXIX. mensis Augusti numerat, ut observatum Antonio Pagi ad A. C. 69. n. 3.

VII. ΦΑΣΕΙΣ ΑΠΛΑΝΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΓΩΓΗ' ΕΠΙΣΗΜΑΣΕΙΩΝ *de apparentiis & significationibus inerrantium per universum annum.* Ejusmodi quatuor parapegmata inter se diversa exstant Ptolemæi nomine, ut notavit Jac. Usserius c. 6. de Macedonum & Asianorum anno solari.

Primum solum genuinum est, in quo Φάσεις suo temporis congruentes ex proprio calculo exhibet Ptolemæus, Πτισμασίας ex veterum tabulis atq; observationibus Ægyptiorum, Cæsaris (in Italia) Calippi Cyziceni (330. annis ante CHRISTUM in Hellesponto) Cononis Samii (270. ante Christum, in Italia & Sicilia) Democriti Abderitæ (in Macedonia & Thracia, 430. ante Christum) Dosithei Coloniensis (Coloni prope Athenas, ante Christum 200.) Euctemonis Atheniensis (Athenis, in Cycladibus, Macedonia, Thracia, 432. ante Christum annis) Eudoxi Cnidii (366. ante Christum, in Asia, Sicilia & Italia) Hipparchi Bithyni (in Bithynia, 130. ante Christum annis) Metonis Atheniensis (432. ante Christum, in Cycladibus, Macedonia, Thracia, Athenis) Metrodori Scepsii (80. ante Christum, in Italia ac Sicilia) Philemonis (MS. Φίλωνι habet, nisi Philippi, vel Euctemonis legendum p. 46. Uranolog. edit. Amst. pro Philemone) & Philippi Medmæi (in Pelopponneso, Locride ac Phocide, 340. ante Christum annis.) Hoc integrum latine edidit à se versum Federicus Bonaventura Urbinas cum notis Urbini 1592. 4. Partem, eamque ipsam ad modum mutilam ac depravatam in Uranologio suo græce cum versione sua vulgavit 38. annis post Dionysius Petavius Paris. 1630. fol. Recusum est Petavii Uranologium Amstelod. (titulus quamvis præfert Antvverpianum) 1703. fol. Hujus parapegmatis exemplar integrum Græcum ab Henr. Savilio sibi communicatum fuisse Usserius testatur. Svi-

das quoque inter Ptolemæi scripta memorat *περὶ Φάσεως καὶ Πισημασιῶν ἀστέρων ἀπλανῶν βιβλία β'.*

Secundum Parapegma fastorum libris Ovidio antiquiores editiones subjiciunt, in Petavii quoq; Uranologio comparet, traditurque è Græco Ptolemæi translatum esse à *Nic. Leoniceno*. Sed Scaligeri, Petavii aliorumq; sententia falso ad Ptolemæum refertur, cum sit Rhapsodia ex variis parapegmatibus nullo judicio consuta (confer. Petav. VII. §. diff. ad Uranolog.) & forte ut Usserius suspicabatur à Leoniceno ipso ex Ovidio & aliis scriptoribus latinis congeſta.

Tertium & brevius & nullius plane momenti anno CHRISTI 1345. Astrologica suæ summæ inseruit *Joannes Eschenden*.

Quartum subjectum habetur Isagogico Astrologiæ Ptolemæi ex Arabico ab *Abrahamo de Balmes* converso, quod non aliud est quam Gemini Rhodii Isagoge in Phænomena, de qua Libro III. dixi.

VIII.

CLAUDII PTOLEMÆI

*Inerrantium Stellarum Apparitiones & significatio-
num collectio.*

I.

INerrantium stellarum apparitiones quotnam habeant differentias, quasve causas; item quibus niti ad singulas demonstrandas observationibus oporteat; quibusq; theorematibus reliqua (eadem methodo utentes) venari debeamus; nimirum quibus circuli, qui per medium signorum est, partibus, singulæ stellæ ubique; simul in medio cœli sint, atque in unaquaque habitatione cooriantur, simulque occidant: adhuc quot partibus & in maximo descripto circulo & in eo, qui per medium signorum est, sol sub terris in apparitionibus distare debeat, omnesque ipsius partes, quarum ratione tempora particularia definiuntur, longius in proprio quodam hujusce rei tractatu persecuti sumus; addentes præterea omnes per singula Climata differentiarum modos inerrantium stellarum primæ & secundæ magnitudinis, quæ in quinque acceptis à nobis circa partem nostræ terræ climatibus horæ semisse vicissim differenti- bus, oriuntur & occidunt, quorum primum quasi ab Æquinoctiali acce- pimur, scriptum per Syenem atque universaliter, per loca illa in qui- bus

VIII. Cum Ptolemæi liber hujus argumenti genuinus, quem *Federicus Bonaventura* una cum *Apologia* * sua pro *Theophrasto* atque *Alexandro Aphrodiseo* latine cum notis edidit, ille ipse in manus meas pervenerit græce, beneficio doctissimi atque amicissimi Collegæ mei *Jo. Frid. Winckleri*, qui eum cum ante aliquot annos *Oxonix* versaretur ex Codice *Saviliano* descripsit, operæ pretium existimavi partem priorem quæ Græce nunquam lucem vidit hoc loco una cum versione *Bonaventuræ* integram subjungere, posterioris vero partis quam in *Uranologio* *Petavius* edidit, tantum annotare ea quibus locis Codex iste vel plenior est, vel à *Petaviana* editione recedit.

* Titulus integer libri est: *Fed. Bonaventuræ Urbinatis pro Theophrasto atque Alexandro Aphrodisiensi de vero tempore ortus atque occasus Orionis Apologia* tribus libris distincta, in qua de speciebus ortus & occasus siderum ex *Ptolemæi* sententia latissime agitur, multaque loca veterum Poëtarum Medicorum ac Philosophorum & præsertim *Homeri*, *Hippocratis*, *Hesiodi*, *Aristotelis*, *Arati*, *Hipparchi*, *Galenii*, *Theophrasti*, *Alexandri*, *Virgilii* que enarrantur ad *Clariss. Mathematicum Jo. Antonium Magnum*, *Patavinum*.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ

Φάσεις ἀπλανῶν ἀστέρων, καὶ συναγωγὴ ὀπισθημασιῶν.

I.

Ὅποια μὲν ἔνι συνίστανται πρὸς τὰς Φάσεις τῶν ἀπλανῶν Διαφοραί, καὶ πρὸς τινὰς αἰτίας, ἐπὶ ᾗ πῶς οὐκ οὐκ ὀφείλομεν ὑποτίθεσθαι τηρήσεις πρὸς τὰς τῶν κατὰ μέρος ἀποδείξεις, καὶ διὰ τινῶν θεωρημάτων καὶ λοιπὰ μεθοδεύειν, τέ-
τεστι πῶς τε ἡ διὰ μέσον τῶν ζωδίων κύκλος μοιρῶν ἕκαστος τῶν ὀπισθηματιῶν
συμμεσθρανοίων τε πανταχὴ καὶ συνανατέλλει καὶ συγκαταδύει καὶ ἕκαστον
τῶν οὐρανίων. ἐπὶ τε πηλίκας διὰ τὸν ὅτι τῶν Φάσεων ἀπέχεν ὑπὸ γῆν πρὸς
Φερείας ὅτι τε ἡ γραφομένη μεγίστη κύκλος καὶ ὅτι ἡ διὰ μέσον, καὶ πῶς
ἀπέχεν αὐτὴ μοίρας ἀπὸ ὧν οἱ καθ' ἕκαστον χρόνοι συνίστανται διὰ
μακροτέρους ἐν τῇ κατ' ἰδίαν συντάξει τῆς ἡμετέρας πραγματείας ἐφωδύομεν.
πρὸς ἐκθέμενοι πρὸς εἰρημένους πᾶσι καθ' ἕκαστον κλίμα τῶν Διαφέρων πηλικο-
τέρους τῶν ποιημένων ἀνατολὰς καὶ δύσεις πρώτους καὶ δευτέρους μεγέθους ἀπλαν-
ῶν ἀστέρων ἐν τοῖς ὑποθεμένοις ἡμῖν ἐν κλίμασιν τοῖς πρὸς τὸν μέσον
μαλιστα τῆς καθ' ἡμᾶς οὐρανίου ἡμετέρας Διαφέρουσιν ἀλλήλων. ἂν πρῶ-
τον μὲν ὡς ἀπὸ μισσημείας λαμβάνοιμεν τὸν γραφόμενον διὰ Σιήνης καὶ
Βερενίκης, καὶ καθόλου διὰ τῶν τῶν πῶς ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὥραν
ιγ', S.

bus maximus dies horarum est 13.30. Secundum vero paulo Cyrene australius per inferiorem Ægyptum atque peregrina universaliter loca, in quibus maximus dies æquinoctialium horarum est quatuordecim. Tertium per Rhodum ac per ea omnia loca, in quibus diei magnitudo horarum est 14.30. Quartum per medium Hellespontum; atq; universaliter per loca illa, in quibus maximus dies horarum est quindecim. Quintum demum ac postremum per medium Pontum scriptum; universaliterque per illa loca, in quibus maximus dies horarum est 15.30. æquinoctialium. Jam vero tempora ipsa apparitionum à nobis annotata (quibus ut possemus uti, necesse fuit illud subire onus calculationum, quod tamen in illustrioribus tantum ac splendidioribus fecimus) simul cum observatis apparitionum tempore ab eis qui ante nos fuere significationibus, ut magis hæc omnia in promptu habeantur, in præsentis tractatu compendio explicabimus; ubi tamen antea nonnulla de apparitionibus ipsis; ac de particularium observationum usu præfati fuerimus.

2. Apparitionem igitur appellamus syderis inerrantis apparentem ad solem & horizontem acceptam primam, vel ultimam configurationem; unde & nomen deductum est. Horum autem, qui hoc modo accipiuntur, aspectuum quatuor generales admodum reperiuntur differentiarum; tot enim modis solis positus ac syderis tum vicissim, tum duorum horizontis semicirculorum ratione variantur, ortus videlicet, atque occasus. Porro syderum positio utriusque semicirculorum respectu, indicatur communius quidem ab ortu atque occasu; solis autem, à temporibus ab ipso adductis: proprie vero à matutino & vespertino ortu atque occasu. Quamobrem, cum sol ac stella in semicirculo sunt orientali, huiusmodi aspectum communiter matutinum exortum vocamus; ubi autem in occidentali rursus collocati fuerint, aspectum hunc vespertinum occasum dicimus. Quod si contraria loca occupaverint, quando sol occidentalem tenet angulum, stella orientalem, aspectus hic vespertinus ortus dicitur: ubi vero sol in orientali, stella in occidentali, stella in occidentali semicirculo fuerit, huiusmodi aspectus matutinus occasus appellatur.

3. Jam vero hi quatuor explicati aspectus bifariam singuli dividuntur; in veros scilicet & apparentes. Et sane communiter quidem veros aspectus eos dicimus, qui non stellam tantum, sed ipsum quoque solem in horizonte habent exacte collocatum; apparentes vero illos, in quibus stella quidem horizontem tenet, sol vero sub terris versatur; atq; hoc non simpliciter, sed vel ante ortum vel post occasum. Magis vero proprie in hisce configurationibus matutinum exortum verum dicunt,

quan-

γ', Σ. Δεύτερον ὃ τὸν γραφόμενον διὰ τῆς αἰλίσ ἀιγύπτις καὶ τὸν μικρῷ νοτιώτερον
 Ἀλεξανδρίας τε καὶ Κυρήνης, καὶ καθόλου διὰ τῶν τῶν τόπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν
 ἡμερῶν ἰδ' ὥρῶν ἐστὶν ἰσημερινῶν. Τρίτον ὃ κλίμα, τὸν γραφόμενον διὰ Ῥόδου
 καὶ καθόλου διὰ τῶν τῶν τόπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ἰδ' Σ. ἐστὶν ὥρῶν
 ἰσημερινῶν. Τέταρτον ὃ κλίμα τὸν γραφόμενον διὰ μέσσης ἐλλησπόντου καὶ καθό-
 λου διὰ τῶν τῶν τόπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὥρῶν ὅσιν ἰσημερινῶν ἰε.
 Πέμπτον ὃ κλίμα τὸν γραφόμενον διὰ Κιλικίας καὶ Διωνυκῆς καὶ καθόλου διὰ τῶν
 τῶν τόπων, ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὥρῶν ἰε Σ. ἰσημερινῶν. αὐτὰς ὃ τὰς χρόνους
 τῶν φάσεων τὰς τὸ τέλος εἰληφότας τῆς χρήσεως ὧν ἐνεκεν ἀναγκαῖον καὶ κεί-
 νων ἀπάντων περιεργασαοθ' τὰς ὀπλοισμὰς καὶ μέχρι μόνων τῶν ὀπλοισμο-
 τέρων λαμπρῶν ἀστέρων μετὰ τῶν πετηρημένων τοῖς περὶ ἡμῶν ὀπτι τῆς φάσεως
 ὀπλοισματιῶν ἐταῦθα ὃ περὶ χεῖρας χεῖρας ἐκρησόμεθα μικρὰ περιελθόντες περὶ
 τῶν φάσεων αὐτῶν καὶ τῆς χρήσεως τῶν ὀπτι μέρους ὡς ἀτηρήσεων.

2. Φάσιν μὲν δὴ καλῶς ἀπλανὲς ἀστὲρ, τὸν περὶ ἡλίου καὶ τὸν ὀρίζοντα
 λαμβανόμενον αὐτὸν σχηματισμὸν τὸν πρῶτον ἢ ἔχατον τῶν φαινόμενων παρ' οὗ
 καὶ τοιαύτης ἔτυχε περιγραφῆς. τῶν ὃ τῶν τῶν τρόπον ὑποτιθεμένων σχημα-
 τισμῶν τέσσαρες αἱ γενικώτεραι συνίστανται Διαφοραί, πρῶτον γὰρ ἵε τῆς μετα-
 λαμβάνοντα ὃ τε ἡλίας καὶ ὃ ἀστὲρ περὶ ἀλλήλους καὶ τὰ δύο ὃ ὀρίζοντα
 ἡμικυκλίᾳ τότε περὶ ἀνατολὰς, καὶ τὸ περὶ δυσμὰς. σημαίνεται ὃ ἡ μὲν τῶν
 ἀστέρων καὶ ἑκάτερον τῶν ἡμικυκλίων ἵεσις κοινότερον διότι τε τῆς αἰατολῆς καὶ
 δύσεως. ἢ ὃ ὃ ἡλίας καὶ τὸ τῶν ὑπὸ αὐτὸν διακινουμένων χρόνων, ἴδιον διότι τε τῆς εἰσῆς
 καὶ τῆς ἐσπερίας. διόπερ' ὅταν μὲν καὶ τὸν ἀστὲρα καὶ τὸν ἡλίον ὀπτι ὃ περὶ ἀνατολὰς ἡμι-
 κυκλίᾳ λαμβάνωμεν, τὸν τοιοῦτον σχηματισμὸν καλῶς κοινῶς εἶναι ἀνατολήν.
 ὅταν ὃ ἀμφοτέρους πάλιν ὀπτι ὃ περὶ δυσμὰς, καὶ τῶν τῶν σχηματισμὸν κα-
 λῶς εἶναι δύσιν. ἐναλλάξ ὃ ἐχόντων ὅταν μὲν τὸν ἀστὲρα νοῦμεν ὀπτι ὃ
 περὶ ἀνατολὰς ἡμικυκλίᾳ καὶ τὸν ἡλίον ὀπτι ὃ περὶ δυσμὰς, ὅτ' οὗ σχηματισ-
 μὸς καλεῖται ἐσπερία ἀνατολή. ὅταν ὃ τὸν ἡλίον νοῦμεν ἐπὶ ὃ περὶ ἀνατολὰς
 ἡμικυκλίᾳ καὶ τὸν ἀστὲρα ἐπὶ ὃ περὶ δυσμὰς, καὶ ὅτ' οὗ σχηματισμὸν καλῶ-
 μεν εἶναι δύσιν.

3. Πάλιν δὴ καὶ ἑκάστην τῶν ἐγκειμένων τεσσάρων σχηματισμῶν δύο γί-
 νονται πρῶτον Διαφοραί. τὰς μὲν γὰρ αὐτῶν καλῶς ἀληθινὰς, τὰς ὃ φαινομέ-
 νους. καὶ κοινότερον ἀληθινὰ μὲν εἰσιν, ὅσοι μὴ τὸν ἀστὲρα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν
 ἡλίον ἔχωσι κατ' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν ὀρίζοντα. φαινόμενοι ὃ ὅσοι μὲν ἀστὲρα
 κατ' αὐτὸν τὸν ὀρίζοντα, τὸν ὃ ἡλίον ὑπὸ γῆν. ὃ μὲν ὅτως ἀπλῶς, ἀλλ' ἢ τοι
 πρὸ τῆς αἰατολῆς αὐτῆς ἢ μὲν ταύτην τὴν δύσιν. ἰδιαίτερα ὃ καὶ ἑκάστην τῶν σχη-
 ματισμῶν εἶναι μὲν ἀνατολήν ἀληθινὴν λέγουσιν, ὅταν συνανατέλλωσιν ὅτε ἀστὴρ
 καὶ ὃ ἡλιος. ἐσπερίαν ὃ ἀνατολήν ἀληθῆ, ὅταν ἀματὰ ἡλίου δύοντι ὃ ἀστὴρ

quando stella ac sol simul oriuntur: vespertinum exortum verum, quando labente sole stella horizontem conscendit: matutinum occasum verum, quando oriente sole stella occumbit: vespertinum occasum verum, quando simul stella ac sol occasum petunt. Rursus autem matutinum ortum apparentem, cum ante solis exortum stella oriens apparet: vespertinum ortum apparentem, ubi post solis lapsum stella identidem oriens cernitur occidere. Porro in veris configurationibus, non stellarum tantum, sed solis quoque loca contemplari evenit: quando quidem hoc modo sol pariter ac stella in ipso horizonte reperiuntur; in apparentibus vero id eatenus contingit, quatenus eas exacte ac simpliciter accipimus; cum alioqui solis loca non semper definita ac certa intelligantur. Fieri namque potest ut secundum diversa solis sub terris commorantis intervalla, pluribus diebus matutini ac vespertini siderum ortus occasusque conspiciantur: quasi aliquam tempora hæc varietatem recipiant, qua de re nulla harum dictarum configurationum jam apparitio dicenda erit; siquidem apparitio definitio simulque apparentis aspectus manifestatio est. Atqui in his aspectibus, qui positi sunt, in veris quidem tempora ipsa latent, in apparentibus vero solis loca. Ubi igitur, non crassiori Minerva, atque ut contingerit, apparentes configurationes acceperimus, verum primos tum in occasu & ultimos aspectus definiverimus; sane tunc quod proprium apparitionis est, assequemur; uno jam existente etiam solis loco, in quo cum ipse extiterit, primo & ultimo stellæ orientes & occidentes possunt apparere; atque secundum huiusmodi jam definitum ad spectum constituentur in expositis climatibus, ac omnino quatenus horizon tropicos secat.

4. Matutina quidem orientalis apparitio primus apparentium aspectuum ortus; vespertina orientalis apparitio ultimus apparentium aspectuum ortus. Rursusque matutina occidentalis apparitio primus stellæ occasus; vespertina occidentalis apparitio ultimus stellæ occasus. In stellis igitur inerrantibus, quæ in circulo, qui per medium signorum est collocatæ sunt, apparitionum ordo ita se habet, atque toto quidem illo tempore, quod inter matutinum, ac vespertinum ortum est, huiusmodi quidem stellæ cum oriuntur apparent, non cum occidunt. Eo vero quod inter vespertinum exortum & matutinum occasum interjacet, apparent quidem sed neque orientes neque occidentes: eo autem, quod est à vespertino occasu ad matutinum exortum, omnino non apparent: atque has quidem stellæ, cum aliquo tempore disparent, emergentes vocamus, seseque occultantes, ipsarumque matutinum exortum simpliciter emersionem appellamus; vespertinum autem occasum simpliciter occultationem: Cum vero aliquo tempore apparent, neque orientes neque occidentes, *νότος ὁδὸς ἐξ ὁδὸς* dicimus.

ἀνατέλλῃ. ἕως ἢ δύσιν ἀληθῇ, ὅταν ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνατέλλωντι ὁ ἀστὴρ δύῃ. ἔσπε-
ρίαν ἢ δύσιν ἀληθῇ ὅταν συγκαταδύνωσιν, ὅτε ἀστὴρ καὶ ὁ ἡλιος. πάλιν δ' αὖ
ἕως ἀνατολὴν φαινομένην, ὅταν πρὸ τῆς ἀνατολῆς ὁ ἡλίας καὶ ὁ ἀστὴρ ἀνατέλ-
λων φαίνηται. ἔσπερίαν δ' ἀνατολὴν φαινομένην, ὅταν μὲν πρὸ τῆς ἡλίας δύσιν ὁ
ἀστὴρ ἀνατέλλων φαίνεται. ἕως ἢ δύσιν φαινομένην ὅταν πρὸ τῆς ἀνατολῆς ὁ ἡλίας
ὁ ἀστὴρ δύνων φαίνεται. ἔσπερίαν δὲ δύσιν φαινομένην, ὅταν μὲν πρὸ τῆς ἡλίας
δύσιν καὶ ὁ ἀστὴρ δύνων φαίνεται. ἐπεὶ μὲν ἔν τῶν ἀληθινῶν χηματισμῶν
ἔμοντας τὰς τῶν ἀστέρων, ἀλλὰ καὶ τὰς ὁ ἡλίας τόπας θεωρεῖσθαι συμβέβηκεν,
ἐπειδὴ καὶ ἔστι κατ' αὐτὸν συνίσταται τὸν ὀρίζοντα. ἐπὶ ἢ τῶν φαινομένων ἐφ'
ὅσον ἔτι ἀπλῶς αὐτὰς ἀκόμην, ἕκαστος καὶ τὰς ὁ ἡλίας πάντως. δυνατόν γ' ὅτι
γίνεται καὶ πλείοσιν ἡμέραις καὶ διαφόροις ὑπὸ γῆν ὁ ἡλίας διαστέλλεται, ἕως
ἡμέρας τε καὶ ἔσπερινὰς ἀνατολὰς καὶ τὰς δύσεις φαίνεσθαι τῶν ἀστέρων ὡς οὐ ὑπο-
δεχομένων χηματισμῶν ἡδὴ καὶ φάσεις πῶς ὁρίζονται τῶν ὑποκειμέ-
νων χρόνων. διόπερ' ἔδ' ἕτερον τῶν κατειλεγμένων χηματισμῶν ἡδὴ καὶ φάσεις
ῤητέον. ἡ μὲν γὰρ φάσις δήλωσις ἐστὶν ὠρισμένης τε ἅμα καὶ φαινομένης χηματισ-
μοῦ. τῶν δ' ἐκκειμένων οἱ μὲν ἀληθινοὶ τὰς χρόνους αὐτὰς καθιστῶσιν ἀφανεῖς. οἱ
ἢ φαινόμενοι τὰς ὁ ἡλίας τόπας. ὅταν ἔν τῆς φαινομένης μὴ κατ' ἀπλῶς ἔτι
εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχεν ἐκδεχόμεθα προσδιορίζοντο ἢ τὰς πρώτας ἢ ἐσχάτας τῶν
ἀνατολῶν καὶ τῶν δύσεων, τότε καὶ τὸ τῆς φάσεως ἴδιον περὶέχουσιν, ἐνὸς ἡδὴ γι-
νομένης καὶ ὁ καὶ τὸν ἡλίον τόπα, κατ' ὃν ἔντ' αὐτῷ πρῶτον καὶ ἔσχατον οἱ
ἀστέρες ἀνατέλλοντες καὶ δύνοντες φαίνεσθαι δύνανται καὶ συνίστανται καὶ τὸν τοιοῦτον
ἡδὴ διορισμένον, ἐπὶ μὲν γε τῶν ἐκκειμένων * κλιμάτων, ὅπως ἐφ' ὅσον τέμ-
νει τὰς τροπικὰς ὁ ὀρίζων.

4. ἕως μὲν ἀνατολικὴ φάσις ἢ πρώτη τῶν φαινομένων ἀνατολή. ἔσπερία
ἢ ἀνατολικὴ φάσις ἢ ἐσχάτη τῶν φαινομένων τῆς ἀστέρων ἀνατολή. καὶ πάλιν ἕως
μὲν δυτικὴ φάσις ἢ πρώτη τῶν φαινομένων τῆς ἀστέρων δύσις, ἔσπερία δὲ δυ-
τικὴ φάσις ἢ ἐσχάτη τῶν φαινομένων τῆς ἀστέρων δύσις. ἐπὶ μὲν ἔν τῶν περὶ αὐ-
τὸν τ' ἀφ' ἐμῶν τῶν ζωδίων κύκλου τὰς θέσεις ἐχόντων ἀπλανῶν ἢ τὰς τῶν φά-
σεων τὴν ἐκκειμένην περὶέχει τρόπον. καὶ μὲν τὸν ἀπὸ τῆς ἑώας ἀνατολῆς ἕως τῆς
ἔσπερίας ἀνατολῆς οἱ ἀστέρες χρόνον ἀνατέλλοντες, καὶ ὁ δύνοντες φαίνεται.
τὴν ἢ μεταξὺ τῆς ἔσπερίας ἀνατολῆς καὶ τῆς ἑώας δύσεως φαίνονται μὲν ἔτε ἀνα-
τέλλοντες ἔτε δύνοντες. τὸν δ' ἀπὸ τῆς ἔσπερίας δύσεως ἕως τῆς ἑώας ἀνατολῆς
ὅπως ὁ φαίνονται. τῆς ἢ ὅτε μὲν ἀφανίζονται τινὰ χρόνον, καλεῖται ὅππότελ-
λοντας καὶ κρυπτομένους, καὶ πρὸ μὲν ἕως αὐτῶν ἀνατολὴν ἀπλῶς ὅππότελ-
λὴν καλεῖται. πρὸ δ' ἔσπερίαν δύσιν, ἀπλῶς κρύβειν. ἔτε ἢ φαίνονται τινὰ χρό-
νον μήτε ἀνατέλλοντες μήτε δύνοντες, κολοβοδεξόδες καλεῖται.

Hhh 2

5. ἐπὶ

* Ita interpretes. Al. τὰς τῶν.

5. Cæterum in syderibus illis, quæ à circulo, qui per medium signorum est, vel ad Ursam, vel ad meridiem insigniter distant, expositus interdum ordo varietatem habet, secundum utramque Syzygiam; cum earum partem aliam illum retinere observemus aliam vero oppositam nequaquam. Enim vero in australiorem habentibus à circulo per medium signorum positionem stellis, occasum quidem vespertinum præcedere matutinum exortum videmus; atque quod emersionum occultationumque proprium est eas habere: propterea quod toto eo tempore, quod inter hæc apparitiones interjacet, penitus se celant. Matutinum vero occasum è contra tempore vespertinum exortum antecedere, eo quia non amplius ipsis contingat quod τῶν κολοβοδιέξοδων proprium est, sed potius earum, quæ vocantur νυκτιδιέξοδοι naturam imitentur; quoniam toto eo tempore, quod ab occasu matutino est, ad exortum usque vespertinum & exorientes & occidentes, totumque quod supra terram est hemisphærium pertranseunt apparent: post solis quidem occasum exorientes, atque ante ortum ipsius occumbentes. In stellis vero, quæ borealiorem à circulo per medium signorum positionem obtinent; ex contrario vespertinus exortus (ut observatur) matutinum occasum antevertit, atque hæc ipsæ, earum quæ κολοβοδιέξοδοι dicuntur, proprium retinent; quoniam toto rursus intermedio tempore harum duarum apparitionum, neque orientes neque occidentes apparent. At matutinus exortus plerumque in illis vespertinum occasum antegreditur; eo quod non amplius, quod disparentium astrorum, emergentiumque ac sese occultantium proprium est, servant; sed earum quæ ἐν αὐτοφανεῖς appellantur; quoniam toto eo tempore, quod ab exortu matutino est ad vespertinum occasum cerni possunt, occidentes quidem post occasum solis, atque ante ipsius exortum orientes; vocantur autem huiusmodi stellæ ἀμφοιφανείς, quamobrem in ipso commentario diligenter inspiciendum est, propterea quod stellæ, quæ dicuntur emergere, & occultari, de earum numero sunt, quæ abeunt à conspectu nostro abscondunturq; quæ vero simpliciter matutinum exortum efficere occasumq; vespertinum ponuntur, ad illas pertinent, quæ ἐν αὐτοφανεῖς & ἀμφοιφανείς appellantur: similiter autem, quæ vespertinum exortum ante occasum matutinum efficiunt, de illarum numero sunt, quæ κολοβοδιέξοδοι nuncupantur. Quæ vero è contra occasum matutinum faciunt ante vespertinum exortum, νυκτιδιέξοδοι dici solent. [Quæ igitur circa differentias ordinemq; apparitionum præsentī instituto conveniunt, huiusmodi fere sunt.

6. Adhi-

γ. Ἐπὶ δὲ τῶν ἰκανῶς ἀπεχόντων ἀστέρων διάστασις ἔστι διὰ μέσων πρὸς ἀρκτας ἢ μεσημβρίαν, ἐνίοτε μεταπίπτει τῆς ἐκκειμένης τάξεως κατὰ τὴν ἐτέραν τῶν συζυγίων. καὶ τὸ μὲν ἕτερον τῶν εἰρημένων ἰδιωμάτων μετὰ τῆς τάξεως τηρεῖται, τὸ δὲ ἐναντίον συμμεταπίπτει τῇ κατ' αὐτὸ τάξει. Τοῖς μὲν γὰρ νοτιωτέροις ἔχουσι τὴν διὰ μέσων τὴν θέσιν, ἢ μὲν ἐσπερία δύσις σηρίζεται πολυχρονῶσα * τῆς ἀνατολῆς καὶ τὸ τῶν ἐπιτολῶν καὶ κρύψεων ἴδιον ὅτι τὸν μεταξὺ πάλιν τῶν δύο τῶν φάσεων χρόνον ἀφανίζονται τέλειον. ἢ δὲ ἐῶα δύσις ἀνάπαλιν ἐνίοτε προχρονεῖ τῆς ἐσπερίας ἀνατολῆς, ὡς μηκέτι τὸ τῶν κολοβοδιεξόδων ἴδιον αὐτοῖς ἐπισυμπίπτειν, ἀλλὰ τὸ τῶν καλῶν νυκτιδιεξόδων. ἐπειδὴ τὸν ἀπὸ τῆς ἐῶας δύσεως ἕως τῆς ἐσπερίας ἀνατολῆς χρόνον καὶ ἀνατέλλοντες, καὶ δύνοντες καὶ ὅλον τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφῆριον διεξιόντες φαίνονται, μετὰ μὲν τὴν τῆς ἡλίου δύσιν ἀνατέλλοντες πρὸ δὲ τῆς ἀνατολῆς αὐτῆς καταδύοντες. τοῖς δὲ βορειωτέροις ἔχουσι τὴν διὰ μέσων τὴν θέσιν ἀνάπαλιν, ἢ μὲν ἐσπερία ἀνατολή τηρεῖται προχρονῶσα τῆς ἐῶας δύσεως καὶ τὸ τῶν κολοβοδιεξόδων ἴδιον, ὅτι πάλιν τὸν μεταξὺ τῶν δύο φάσεων χρόνον φαίνονται μὲν ἔτε δ' ἀνατέλλοντες ἔτε δύνοντες. ἢ δὲ ἐῶα ἀνατολή προχρονεῖ πολλῶν τῆς ἐσπερίας δύσεως, τῷ μηκέτι τὸ τῶν ἀφανιζομένων καὶ ἐπιτελλόντων καὶ κρυπτομένων ἴδιον αὐτοῖς παρακολοῦσθαι, ἀλλὰ τὸ τῶν καλῶν ἐνιαυτοφανῶν, ἐπειδὴ καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἐῶας ἀνατολῆς ἕως τῆς ἐσπερίας δύσεως χρόνον φαίνεσθαι δύνανται δύνοντες μὲν μετὰ τὴν τῆς ἡλίου δύσιν, ἀνατέλλοντες δὲ πρὸ τῆς ἀνατολῆς αὐτῆς. Καλῶνται δὲ οἱ τοιοῦτοι καὶ ἀμφιφανεῖς, διὸ καὶ παρατηρητέον ἐπὶ τῆς ἀναγραφῆς, ὅτι τὰς ἐπιτέλλειν καὶ κρύπτεσθαι λεγόμενες τῶν ἀφανιζομένων εἶναι συμβέβηκε, τὰς δ' ἀνατέλλειν ἐῶαν ἀπλῶς καὶ δύνειν ἐσπερίαν τῶν ἐνιαυτοφανῶν τε καὶ ἀμφιφανῶν ὁμοίως δὲ τὰς μὲν τὴν ἐσπερίαν ἀνατολὴν τῆς ἐῶας προχρονῶσαν ἔχοντας, τῶν κολοβοδιεξόδων. τὰς δὲ ἀνάπαλιν τὴν ἐῶαν δύσιν τῆς ἐσπερίας ἀνατολῆς τῶν νυκτιδιεξόδων. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς διαφορὰς καὶ τὰς τάξεις τῶν φάσεων ἀρμόζοντα τῇ παρούσῃ προθέσει σχεδὸν τοσαῦτ' αἴτιμα.

6. Κεχρη-

* Leg. προχρονῶσα.

6. Adhibemus autem anni descriptionem, qui apud nos in usu est, ne dierum æquivocatio ob intercalationem quarto quoq; anno factam, in notandis excipiendisq; apparitionibus committeretur. Itaq; à primo die mensis Thoth singulos dies numerātes, proprio ordine, quoad licuit, apparitiones digessimus, quæ in ipsis fiunt in acceptis à nobis climatibus: adjecimusque ad clima ostendendum in quo fit apparitio, æquinoctialium horarum pro paralleli ratione multitudinem maximæ diei, vel noctis: adscribentes præterea observatas à veteribus in solis per dies illos inambulationib⁹ ambientis aeris significationes, non quidem quod semper, ac sine ulla varietate ejusmodi mutationes evenire dicamus, sed ut plurimum & quatenus nulla aliarum causarum, quæ plures sunt, reluctatur. Cogitandem namque est, circa enarratos inerrantium stellarum ad solem aspectus converti quodammodo aeris statum ac mutari, quemadmodum ad ipsum in tropica & æquinoctialia puncta solis ingressum. Non sane, quod causa omnis eventus in hæc configurationes sit referenda; sed maximopere quidem ad futuras mutationes producendas conferre censendum est, & lunam & reliquos quinque errone: ac lunam quidem, vel inde causæ subire rationem, quoniam ut plurimum significationes ab apparitionum diebus ad dies transfert propriarum cum sole configurationum; quinque vero rursus errone, quoniam ad eos producendos effectus cooperantur, qui proptiarum temperamentis naturarum, commoderationibusq; proportionem respondent: quemadmodum & quatuor anni tempora interdum quidem properare, interdum vero remorari cernimus ob syzygiarum solis & lunæ intervalla & qualitates, quæ propter Planetarum transitus & configurationes Syzygiarum tempore intenduntur plurimum ac remittuntur.

7. Itaq; operæ pretium erit, eum, qui ad significationes hujusmodique prædictiones animum intendere voluerit, primum significationum ipsarum causas investigare, mox (cum neque id sufficiat) animo versari, quod eorum qui hæc significationes annotandi provinciam suscepere, alii in aliis regionibus eas observarunt; sæpe numero in similibus scribendis constitutionibus aberrantes, vel ob aliquam regionis proprietatem; vel quia non ubiq; locorum eadem iisdem diebus apparitiones existunt. Postea pro viribus & quatenus fieri potest reliquas alias causas contemplari, planetarumq; transitus in Ephemeridibus positos animadvertere, ut significationum dies, proximorum solis, ac lunæ quadratorum diebus, illisq; potissimum, qui præcedunt coitum, ac plenilunium

accom-

6. Κεχρήμεθα ὅτι τῇ καὶ ἡμᾶς ὁ ἔσθ' ἐχρυσόφωτος Διὰ τῆς καὶ τὸ ἐξ ἑπείας ἐν τῆς ἐμβολίμοις Διὰ τετραετηρίδ' ἡμέρας διπλο-δομῆς ὅτι πολὺν χρόνον δύνασθαι πρὸς αὐτὰς φάσεις τῆς ὁμωνύμοις ἡμέ-ραις ὡς ὅτι παῖ ἐκλαμβάνεσθαι. τῶν ἐν ἡμερῶν ἐκάστην ἀπὸ τῶν ἐν τῷ θωρ γεομηνίαν ἐκτιθέμενοι καὶ τὴν οἰκίαν τάξιν ὑπογράφοντες, ἐφ' ὅσον ἔνεστι πρὸς συνελεγεμένης ἐν αὐτῆς φάσεις κατὰ πινος τῶν ὑποκειμένων κλι-μάτων ὥρας προτάσσοντες ἐκάστης φάσεως πρὸς ἐνδειξιν ὅτι κλίματι τὸ πλεονάζον τῶν συνελεγεμένων ἡμερῶν ὥρων τῆς μεγίστης ἡμέρας ἢ νυκτὸς, ἐν ᾧ γίνεται τὸ ἀλλήλων. καὶ ἐπὶ προσυπογράφοντες τὰς τετηρημένας ὥρας πρὸς παλαιοῖς ἐν τῆς καὶ πρὸς ἐκκειμένας ἡμέρας ὅτι ἡλίος παρόδοις ὅτι πε-ριέχοιτο ὅτι πηγμασίαις. ὅχι ὡς ἀπαρχαλλάκταις μέτροι ταύτας τε καὶ ἐκ παν-τὸς διπορησόμενας, ἀλλ' ὡς ὅτι πολὺ καὶ καὶ ὅσον ὅσον τῶν ἄλλων αἰτίων πολλῶν ὄντων αἰτιπύπτοι. τρέπεσθαι μὲν γὰρ πῶς οἰητέον τὰς τῶν ἀέρων καταστά-σεις καὶ πρὸς τὰς ἐκκειμένους τῶν ἀπλανῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμὸς, ὡς περ καὶ παρ' αὐτῷ μόνῃ τὴν ἐπὶ τὰς τροπὰς καὶ ἡμερῶν ὅτι ἡλίος παρόδον. ὅχι μὲν ἐπὶ τούτοις εἶναι τὴν πᾶσαν αἰτίαν ὅτι συμπλώματος, ἀλλὰ καὶ συμβάλ-λεσθαι πλείους εἰς τὴν ἐκδοσιν τῶν συνελεγεσθαι τῶν τε σελήνης καὶ τῆς ἐπλανωμένης. τὴν μὲν σελήνην αἰτίαν ἀναλαμβάνουσιν ὡς ἐπὶ πλεονάζει τὰς πηγμασίαις ἀπὸ τῶν κατ' αὐτὰς τὰς φάσεις ἡμερῶν ὅτι τὰς τῶν ἰδίων πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν, τὰς ὅτι ἐπλανωμένης πάλιν συνεργῶντας τῆς ποιότησι τῶν προτελέσεων ἀνάλογον τῆς τῶν οἰκίαν φύσεων κρᾶσις καὶ συμ-μετρίας καθάπερ καὶ τῶν ὥρων αὐτῶν ὅσον ἰδεῖν καὶ τὰς καιρὸς, πρὸς μὲν συλληπῶς, πρὸς ὅτι καθυστερικῶς διποβαίνοντας Διὰ τὰς τῶν συζυγίων ἡλίος καὶ σελήνης διαστάσεις καὶ τὰς ποιότητας καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτιον ὅτι πλείους διατεκνομένους ἐνεκεν τῆς τῶν πλανωμένων ταύτης ὅτι πορεύσεως.

7. Καλῶς ἔν ἔχει προσεῖναι τῆς ὁπιοκῆψεσι τῶν ὁπιομασιῶν καὶ ὁλως τῶν πύτων, περὶ ῥήσεων. πρῶτον μὲν σοχαζομένους ἔ παρ' αὐτάς αἰ-
τίαι, καὶ μὴ τὸ πᾶν ὁπιο μόνω τῷ πύτω πύτωμένους καὶ προσκαλινέντας ὅτι καὶ
τῶν ἀναγραφαίων αὐτῶν τὰς ὁπιομασίας ἄλλοι κατ' ἄλλας χώρας τυγ-
χανοσι πύτηθέντες. καὶ πολλαχῇ μὴθ' ὁμοίαις καταστάσεσι πύπεπικῶ-
τες ἦτοι οἱ αὐτοὶ τῶν χωρίων ἴδιον, ἢ ἄλλὰ τὸ μὴδὲ τὰς αὐτάς φάσεις
ἐν τῆς αὐτῆς ἡμέραις σπύταται πανταχῇ. ἔπειτα καθ' ὅσον ἐνδέχεται
συνεπιλαμβάνομεν καὶ τῶν ἄλλων αἰτιῶν καὶ συνεπισκεπόμενους τὰς
ἄλλὰ τῶν ἡμερολογικῶν ἐκτεθειμένους τῶν πλανωμένων παρόδους, ἵνα τὰς
μὴ ἡμέρας τῶν ὁπιομασιῶν ἐφαρμόζωμεν, τῆς τε τῶν ἐγγιστε διχοτήμων
καὶ τῆς πρὸ συνόδου μαλιστα καὶ παιοηλῆν καὶ προσέτι τῆς τε τῶν παρ' αὐτάς
τὰς

accommodare valeat ; ac præterea diebus etiam illis in quibus sol sub ipsis apparitionibus ad duodecim signa transitum facit , significationum vero ipsarum qualitates in configurati Planetæ naturam potissimum referre ; Veneris quidem stella calidas in aëre constitutiones, Saturni frigidas, Jovis humidās, Martis siccās, Mercurii demum humidās ac ventosas, producente: qua in re, si contrariæ temperationis stellæ conciliatæ fuerint, animadvertere etiam oportet.

8. Quod vero quarundam apud veteres illustrium stellarum nullam neque in præsentī tractatu, neq; in præcedenti fecerimus mentionem; videlicet Sagittæ, Vergiliarum, Hædorum, Vindemiatoris, Delphini, & si quæ aliæ hujusmodi sunt, culpam facile deprecabimur; cum id gravi admodum de causa factum à nobis fuerit. Enimvero primas & ultimas stellarum apparitiones quæ adeo exiguæ sunt, omnino difficile est percipere, oculisq; notare posse; atque eos, qui ante nos fuere, quadam potius conjectura (quod ad has stellas pertinet) fuisse usos, quam observatione, facile quisq; ex ipsis phænomenis judicabit. Unde præcipuum fuit consilium nostrum stellarum primæ tantum, ac secundæ magnitudinis notare apparitiones; tum ob dictam causam, tum etiam quia hæ solæ propter insignem magnitudinem (non quidem omnes) neq; incertam neq; explicatu difficilem causam significationum videntur habere, quæ in illarum aspectibus annotantur, præterquam quod & rationi magis consentaneum est ad stellas alias longe splendiores, quarum apparitiones iisdem temporibus existunt, oculos convertere, videlicet pro sagitta, & Delphino fulgentes quæ proximæ sunt, pro Vindemiatore Arcturum & spicam, pro Vergiliis & Hædis Capram ac splendidam Hyadum observare, quarum magnitudinem credibile est in ambiente aere mutationem aliquam efficere posse, apparitionumq; tempus manifestum existit ac præfinitum. Quæ omnia nullo modo in obscurioribus, minoribusq; astris locum habent; etsi nonnulla ex pluribus sint conflata, & sane nisi quis fabulas texere velit, nil de hujusmodi stellarum affectionibus quod ei notum sit, affirmare poterit: nec proprie quidem matutinas aut vespertinas vocare primas illarum vel ultimas apparitiones; propterea quod longe major solis distantia sub horizonte in illis inveniatur, quam matutinæ ac vespertinæ apparitionis tempora patiantur. Verum his ita satis pro præsentī instituto explicatis jam descriptionem ipsam ordine subjiciamus, quæ ita se habet.

πρὸς Φάσεις ἵπτι τὰ δωδεκατέμωρα μεταβάσεων ἢ ἡλίου τὰς τε ποιότητας τῇ φύσει
 ἢ μάλιστα συνεκρηματισμῶν τῶν, ἐπλανωμένων. ἢ μὲν τῆς Αφροδίτης ἀστέ-
 ρου πρὸς τὰ θερμὰ τῶν κατασημάτων συνεργήσαντος, ἢ ἡ κρόνος πρὸς τὰ
 ψυχρὰ, ἢ ἡ Διὸς πρὸς τὰ ὑγρὰ ἢ ἡ Ἄρεως πρὸς τὰ ξηρὰ. ἢ ἡ ἑρμῆς πρὸς
 τὰ ἐνικμα καὶ πνευματώδη, συνυπακκομένων πρὸς αὐτῶν τῆς πρὸς τὰς ἐναν-
 τίας τῶν κρήσεων ἀπὸ συνεργήσεως.

8. Τὸ μὲντοι πινὰς τῶν πρὸς τοῖς παλαιότεροις κατωνομασμένων ἀστέ-
 ρων μὴ θεωρεῖται παρ' ἡμῖν μήτε ἐν αὐτῇ τῆς πραγματείας σιωπά-
 ξει, μήτε νῦν, οἷον οἷον, πλειάδας, ἐρίφους, περσευητήρα, δελ-
 φίνα, καὶ εἰ τις ποιεῖται, συγχωρητέον εἰ μὴ βαρὺ τὸ αἶτημα. μάλιστα μὲν
 διὰ τὸ δυσδιακρίτως, καὶ δυσκατανοήτως εἶναι παντάπασιν, τὰς τῶν ἔως
 μικρῶν ἀστέρων ἐσχάτας καὶ πρώτας Φαινοσίας. κεχρησθῆναι τε τὰς πρὸ ἡμῶν
 αὐτῆς ἀπὸ σοχασμῶν πινος μᾶλλον ἢ τηρήσεως ἐξ αὐτῶν τῶν Φαινομένων
 αὐτῆς κατανοήσειεν, ἔπειθ' ὅτι τῆς πρώτης θεωρήσεως ἡμῖν μέχρι τῶν ἢ
 πρώτης καὶ τῆς δευτέρας μεγέθους ἀπλανῶν διὰ τὴν ἐκκειμένην αἰτίαν ὑποβλη-
 θείσης, τὸ τοιαύτοις μόνοις τῶν ὑποκάτω τὰ μεγέθη ἢ μὴ πᾶσιν ἵπτιβαί-
 λειν δυσπόρουν ἔμοι γε αἰτίαν ἔχειν καταφαίνεται τῶν ἐπ' αὐτοῖς ἀναγε-
 γραμμένων ἵπτισμασιων ἀδελφόν, ἐχούσων τὴν αἰτίαν διὰ τὸ τῶν ἡμερῶν
 ἀσπετον, καὶ περσυναφθισμῶν ἀνοικειότερον τῆς τῶν πρὸ τὴν αὐτὴν
 χρόνον λαμπετέρων ἀστέρων Φάσεων, οἷον τῶ μὲν οἷον, καὶ δελφίνι τῆς
 τῶν καὶ πίνδε τὸν λαμπρὸν, τῶν ἢ ἵπτι περσευητήρι καὶ ἵπτι δρεκτέρει καὶ
 σείχυν, τῶν ἢ ἵπτι πλειάσι καὶ τοῖς ἐρίφοις τὴν αἰγὸς καὶ τῶν ὑάδων,
 ὧν ἐκάστω καὶ τὸ μέγεθος ἀξιοῖται ἀπ' εἰς πρὸς τὸ δύνασθαι τινα τροπὴν
 πρὸς τὸ πειεῖχον ἀπεργάζεσθαι. καὶ τῆς Φάσεως ὁ χρόνος σιφῆς καὶ με-
 τὰ καταλήψεως ἀρισμῶν αἰ τοῖς ἀμαύροις καὶ ἐκ πλειόνων πᾶσι τυγχάνει
 συνεσῶτα. τοῖς δὲ μὴ μυθοποιεῖν περσευημένοις ἑδαμῶς αὖ ὑπάρχοντα φαί-
 νει ἢ μᾶλλον δ' ἔδ' ἐώας ἢ ἐσπερίας κυρίως αὐτῶν ἵπτικαλέσθαι τὰς
 πρώτας ἢ τὰς ἐσχάτας τῶν Φαινοσιων μείζονας, πολλὰ τῆς ὑπὸ τὸν ὀρί-
 ζοντα ἢ ἡλίου διαστάσεως ἐπ' αὐτῶν σιτισμῶν τῶν κατ' αὐτὰς τὰς χρόνους
 τῆς ἐώας καὶ τῆς ἐσπερίας ἐκβαλλομένων, περσαραμεμυθημένων ἢ καὶ
 τῶν αὐτάρκων, ὑπετάξομεν ἤδη τὴν ἀναγεγραφὴν ἐχούσαν ἔως.

Quæ deinde sequuntur *Φάσεις* ipsæ non modo latine ex Bonaventuræ translatione editæ sunt, sed & ex alio codice Græce & latine cum versione Petavii jam bis prodierunt in ejus Uranologio, itaq; nolo illas hoc loco subungere, sed tantum annotare loca Codicis Saviliani è quibus Petaviana *ἐκδόσις* vel emendari queat vel suppleri.

Mensis Thoth dies primus in MS. notatur respondere diei 29. Augusti. καὶ ἡμᾶς 3. Αὐγύστη καὶ, dies quartus respondet Calendis Septembris atque ita deinceps per totum annum. Confer calendarium Ægyptium, Hebraicum & Romanum inter se collata à Jacobo Goaro ad calcem Georgii Syncelli.

Merse Thoth, 3. *Eudoxo ventus*. MS. *Εὐδόξω ἀνεμοὶ μεταπίπτοντες, καίσαρ ἀνεμῶν*.

3. MS. ὥρ. ιγ'. S. hoc est hora 13. 30.

4. *Calippo significat*. MS. *χειμαίνει προσημαίνει*.

5. MS. ὥρ. ιγ'. S.

6. MS. ὥρ. ιγ'. S. & deinde *Αἰγυπτίαις ὀμίχλη καὶ καῦμα ἢ βροντή*. Et *ἰπὼ ἀρχῶ ἀνεμῶν, νοτία*.

7. *Metrodoro aëris intemperies*, addit MS. *καλλίπω, Εὐκτήμονι, Φιλίπω δυσαιερία καὶ ἀναμιξία αἶρ*.

8. Addit MS. *καίσαρ ἀνεμοὶ μεταπίπτοντες, ὑετία καὶ ἐτησία πᾶννται*.

9. ἢ ἀργέτης. addit MS. *πνεῖ*.

10. pro ὥρ. ιδ', in MS. invenio ιγ'. S.

11. pro *χειμαίνει* in MS. *ὑπιοσημαίνει*.

15. MS. addit *ἀνεμοὶ*.

16. pro *κάνω* legendum ē MS. *κόνωνι*.

17. MS. ὥρ. ιδ'. S. & pro postremis verbis, *Metrodoro significat Democrito*, MS. *Εὐδόξω βόρεια πᾶννται, Μητροδόρῳ ὑπιοσημαίνει, καὶ χελιδὼν ἀφανίζεται*.

18. MS. ὥρ. ιε'. S. deinde *Αἰγυπτίαις ὑετία*. & post *ε. φ. α.* *χελιδὼν ἀφανίζεται, Δουσιθέω νοτία, Εὐκτήμονι μετοπάρεξ δέχῃ*.

19. MS. ὥρ. ιε'. S. deinde: *ἰπὼ ἀρχῶ δυσαιερία καὶ ὑετία καὶ θαλάσσαι καὶ φθινοπῶρε δέχῃ*.

20. *καίσαρ μετοπάρεξ δέχῃ, καὶ χελιδὼν ἀφανίζεται. Μητροδόρῳ ὑετία καὶ θαλάσσαι, καὶ δυσαιερία*. Ita MS.

21. ὥρ. ιε'. MS. & post *κρύπεται*, ὥρ. ιε'. & post *λαψ*, addit: *ὁψὲ ἀπηλιώτης, Εὐδόξω μετόπωρον ἀρχεται*.

15. Αἰγυπτίοις δὲ γέσης, ὑέτος.
16. ὥρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρὸς ἔ βορείς σεφάνε εἰς ἀνατέλλει. 'Ευδόξω βορέας ἢ νότοι. Δοσιθέω ἀνεμὸν μεταπίπλων. Καλλίπῳ ἔπισημαίνει. Καίσαρι ἀνεμὸν ἄτακτον, ὑέτος, βρονταί.
17. ὥρ. ιε'. S. ὁ καλέμεν αὐτάρης κρύπτεται. Αἰγυπτίοις βορέας ἢ λάψ, 'Ευδόξω ἔπισημασία.
18. ὥρ. ιγ'. δὲ κτῆρ εἰς δύνει.
19. 'Ευδόξω ἀνέμων μεταβολαί, βρονταί.
20. ὥρ. ιδ'. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὥρῳ ἔ ἡνίοχος ἐσπέρει ἀνατέλλει. Ἰππάρχῳ νότον ἢ βορέας.
21. ὥρ. ιγ'. S. ὁ καλέμεν αὐτῆς ἐσπέρει ἀνατέλλει.
22. ὥρ. ιδ'. ὁ λαμπρὸς ἔ νοτίς σεφάνε εἰς ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ζέφυρον ἢ νότον. δ' ἡμέρας ὑέτος. Δοσιθέω ἔπισημασία.
23. deest in MS.
24. ὥρ. ιδ'. S. ὁ καλέμεν &c.
26. addit MS. in fine : καίσαρι βορέας πνεῖ.
27. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς ἔ νοτίς σεφάνε &c. & deinde editur in fine: 'Ευκτήμονι καὶ Καλλίπῳ ἀμιξία αἰέρει, καὶ θάλασσαν χειμῶν πολὺς.
28. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὥρῳ ἔ ἡνίοχος ἐσπέρει ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις χειμάζει σφοδρά.
29. & 30. in MS. deest.
- Mensis Athyr 1. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς &c.
2. post ἐπιτέλλει, addit MS. ὥρ. ιε'. τὸ αὐτό. Αἰγυπτίοις ἐπισημαίνει &c. Ἰππάρχῳ νότον πυκνός.
3. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς τῆς βορείας χηλῆς ἐπιτέλλει 'Ευκτήμονι καὶ Φιλίπῳ ἀνεμὸν μέγας πνεῖ. Ita MS.
4. pro δὲ κτῆρ εἰς in MS. est δὲ κτῆρ εἰς ἐσπέρει & in fine: καὶ Μητροδώρῳ ἀνεμοί. χειμάζει.
5. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίς χηλῆς ἐπιτέλλει. ὥρ. ιδ'. ὁ καὶ νῶτις ἔ πξότις κρύπτεται. Κόνωνι κ. ε. ἀκρασίαι πνευμάτων.
6. Καλλίπῳ ἀκρασία αἰέρων, καίσαρι, καὶ Ἰππάρχῳ νότον ἢ βορέας ψυχρός.
7. pro verbis: Αἰγυπτίοις αὐστέρ vehemens &c. in MS. Αἰγυπτίοις νότον, ὁ μὲρ μετὰ ζέφυρον. 'Ευδόξω βορέας ἢ νότον. Μητροδώρῳ ἀκρασία αἰέρει, 'Ευκτήμονι καὶ Φιλίπῳ καὶ Ἰππάρχῳ ὑέτος.
8. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς &c. ac deinde : κ. υ. 'Ευκτήμονι ἐπισημαίνει.

9. ὥρ. ιε'. S. ὁ κοινὸς ποταμὸς καὶ ποδὸς ὨρίωνⓈ εἰς δύνει. Αἰγυπλίους χειμῶν, ὑετός.

10. pro χαιμάζει, MS. χειμῶν.

11. infine, δὲ γέσης ψυχρός.

13. ὥρ. ιγ'. S. ὁ κ' &c. ac deinde δ' ἡμέρας pro δι' ἡμέρας, & Μητροδώρῳ χαιμάζει, Ἰνέλλα. Εὐκτῆμονι ὑετοί, χαιμάζει.

14. ὥρ. ιδ'. ὁ κοινὸς ποταμὸς καὶ ποδὸς ὨρίωνⓈ δύνει, Φιλίππῳ & Εὐκτῆμονι, χειμῶν, Ἰνέλλα, Ἰππάρχῳ βορέας ἢ νότιⓈ ψυχρὸς καὶ ὑετός.

15. ὥρ. ιδ'. ὁ λ. τ. Π. εἰς δ. & deinde post ἐσπέριος δύνει in MS. est ὥρ. ιε'. S. & in fine: Μητροδώρῳ καὶ Καλλίπῳ καὶ Κόνωνι, ἐπισημασία.

16. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λ. τ. υ'. ε. δ. ὥρ. ιδ'. S. τὸ αὐτό. Εὐκτῆμονι καὶ Δοσιθέῳ χαιμάζει.

17. ὥρ. ιδ'. ὁ κοινὸς ποταμὸς καὶ ποδὸς ὨρίωνⓈ εἰς δύνει, ita MS. pro eo quod edidit Petav.

18. ὥρ. ιε'. S. ὁ ἐπὶ &c.

19. ὥρ. ιδ'. S. & post εὐρⓈ MS. post δ'. ἡμέρας.

20. ὥρ. ιγ'. S. deinde deest εἰς & post δύνει sequitur ὥρ. ιδ'. S. & post alterum δύνει addit MS. ὥρ. ιε'. S. sed omittit illa quæ sequuntur καὶ ὁ ἐν τῷ usque ad δύνει.

21. post alterum δύνει additur in MS. ὥρ. ιε'. S. δὲ κτερⓈ ἐσπέριⓈ δύνει. Αἰγυπλίους βορέας δ'. ἡμέρας καὶ ὑετός. Καίσαρι χειμῶν.

22. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ &c.

23. MS. post primum δύνει, ὥρ. ιδ'. & εἰς νοτίⓈ σφάνⓈ pro βορείⓈ, & post εἰς ὨρίωνⓈ addit: εἰς δύνει ὥρ. ιε'. ὁ ἐπὶ τῆς &c. ἐσπέριⓈ &c.

24. ὥρ. ιγ'. S. & post ἐπιτέλλει, additur ὥρ. ιδ'. S. & post δύνει, ὥρ. ιε'. S. Pro βραχίονι MS. βατραχίῳ ut in mense Chœac die VI. & alibi.

25. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ &c. ac post δύνει, ὥρ. ιγ'. S. & post ἐπιτέλλει, ὥρ. ιδ'. S. & deinde: Εὐκτῆμονι καὶ Δοσιθέῳ χειμῶν καὶ ὑετία, Καίσαρι ἀκρεσία αἰετⓈ.

26. pro ἐσπέριⓈ ἀνατέλλει in MS. est εἰς ἀνατέλλει. Deinde sequitur: ὥρ. ιγ'. S. καὶ ὁ ἔχατⓈ εἰς ποταμὸς ἐσπέριⓈ ἀνατέλλει, ὥρ. ιδ'. ὁ λαμπρὸς τ. λ. ε. ἀνατέλλει. ὥρ. ιδ'. καὶ ὁ μέσⓈ (ἀνμέγας) τῆς ζώνης εἰς ὨρίωνⓈ εἰς δύνει, καὶ ὁ καλὸς ἀντάρης ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ χειμῶν σφοδρός.

27. ὥρ. ιδ'. S. ὁ καλὸς ἀντάρης &c. mox post δύνει, ὥρ. ιε'. S. καὶ ὁ ἐν &c. in fine: Εὐδόξῳ καὶ Κόνωνι χαιμέριⓈ ὁ αἶρ, Καλλίπῳ ὑετία.

28. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ &c. deinde post ἀνατέλλει, ὥρ. ιδ'. S. & post alterum ἀνατέλλει, addit MS. ὥρ. ιέ. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὥρῳ τῷ ὥρειον ἐῶ δύνει. ὥρ. ιέ. ὁ καλέσκει αὐτάρης ἐπιτέλλει. Αἰγυπίοις ψεκᾶς.

29. post δύνει, MS. ὥρ. ιέ. S.

30. ὥρ. ιγ'. S. ὁ μέσθ &c. deinde pro ἐῶος δύνει MS. habet ἐσπείρει ἀνατέλλει & ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὥρῳ τῷ ὥρειον ἐῶ δύνει. ὥρ. ιέ. S. καὶ ὁ ἐν τῷ ἡγεμνῷ &c. ut in Petav.

Mensis Chœac. 1. ὥρ. ιδ'. S. κύων ἐῶ δύνει. Deinde post περσέως deest ἐῶ.

2. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ &c. mox post primum ἀνατέλλει, desunt omnia usque ad ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ &c. denique legitur: ὥρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρὸς &c.

3. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὥρῳ τῷ ὥρειον ἐῶ δύνει. ὥρ. ιέ. ὁ ἐν τῷ ἡγεμνῷ ὥρῳ τῷ ὥρειον ἐσπείρει ἀνατέλλει. Ita MS.

4. ἐν τῷ ἡγεμνῳ MS. legit pro ἐν τῷ ἐπομένῳ. deinde pro δι' ἡμέρας MS. δ' ἡμέρας υἱ.

5. ὥρ. ιγ'. S. & post primum ἀνατέλλει, ὥρ. ιδ'. ac post alterum δύνει, ὥρ. ιέ. S. ὁ ἐν τῷ ἡγεμνῷ ὥρῳ τῷ ὥρειον ἐσπείριος ἀνατέλλει. Καίσαρι, καὶ Εὐκτῆμονι καὶ Εὐδόξῳ καὶ Καλλιππῳ χειμῶν.

6. post ὥρειον MS. addit ἐσπείριος ἀνατέλλει. Deinde Εὐκτῆμονι, Φίλωνι καὶ Καλλιππῳ ἀνέμων ἀταξία. Hujus Philonis iterum meminithoc MS. in mense proximo Tybi, die III.

7. τῷ ἐπομένῳ διδύμῳ MS. pro τῷ ἡγεμνῳ. Et post ὥρειον addit: ἐῶ ἀνατέλλει, ὥρ. ιέ. ὁ λαμπρὸς τῷ ὀρνιθῷ ἐῶ ἀνατέλλει. Αἰγυπίοις ψεκᾶζει. Καίσαρι καὶ Κόνωνι χειμᾶζει.

8. ὥρ. ιέ. ὁ ἐν &c. mox post ἀνατέλλει: ὥρ. ιέ. S. ὁ λαμπρὸς τῷ Περσέως δύνει. Αἰγυπίοις ψεκᾶζει. Καίσαρι καὶ Εὐκτῆμονι καὶ Εὐδόξῳ χειμῶν.

9. post primum δύνει MS. addit ὥρ. ιδ', post alterum δύνει hæc verba: καὶ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῷ ἐπομένῳ διδύμῳ ἐσπείριος ἀνατέλλει. Denique pro postremo σημεῖον in MS. est χειμῶν.

10. pro βορείῳ MS. videtur legere νοτίῳ. Deinde Εὐδόξῳ καὶ Δοσιθέῳ χειμέρι αἴηρ.

11. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐπὶ &c.

12. ὥρ. ιδ'. S. Deinde post ἀνατέλλει addit: Καίσαρι νοτία. Εὐκτῆμονι καὶ Εὐδόξῳ καὶ Καλλιππῳ χειμῶν αἴηρ καὶ υἱτία, quæ omnia recurrunt die proxime sequenti.

13. ὥρ. ιγ'. S. ὁ μέσθ (al. μέγας) τῆς ζώνης &c.

14. ὥρ.

14. ὥρ. ιδ'. S. ὁ καλόμενος &c. Deinde Μητροδώρῳ καὶ Εὐκτῆμονι καὶ Καλλιπῳ χειμῶνος περίσσις. Δημοκρίτῳ &c. ἄνεμοι.

15. pro χειμέρι & ἄρ in MS. est: Εὐδόξῳ χειμῶν & ἄρ.

16. pro χειμαίνει, in MS. χειμάζει.

17. Ἰππάρχῳ νότ & πολὺς ἢ βορέας. Ita MS.

18. pro χειμῶν in MS. Εὐδόξῳ χειμάζει.

19. ὥρ. ιε'. S. deinde νοτίς σεφάνη pro βορέας.

20. ὥρ. ιε'. S.

21. ὥρ. ιε'. S.

23. ὥρ. ιδ'. S. & post ἐπιτέλλει, adde ὥρ. ιε'. Deinde post Αἰγυπτίοις adde: καὶ Εὐδόξῳ.

24. pro χειμαίνει in MS. χειμερινὸς ἄρ.

25. ὥρ. ιγ'. S. & post ἀνατέλλει, ὥρ. ιδ'. καὶ ὁ προΐσων ἐῷ & δύνει. ὥρ. ιε'. ὁ λαμπρὸς &c.

26. ante κύων ἐσπέρει & adde ὥρ. ιδ'. & ante ὁ καλόμενος αἶξ, ὥρ. ιε'. S.

27. ante προκύων adde ὥρ. ιδ'. Deinde in fine: ὥρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρὸς & αἶτῃ ἐῷ & ἀνατέλλει.

28. ὥρ. ιε'. ὁ ἐν τῷ &c. mox post δύνει, ὥρ. ιε'. S. Deinde Αἰγυπτίοις καὶ Καίσαρι χειμῶν, Ἰππάρχῳ καὶ Μέτῳ ἐπισημασία.

29. ὥρ. ιδ'. S. deinde Αἰγυπτίοις καὶ Κόνωνι καὶ Μέτῳ καὶ Καλλιπῳ χειμῶν. Καίσαρι καὶ Μητροδώρῳ ἐπισημασία, ἀκρασία.

30. post ὥρ. ιδ'. adde: ὁ λαμπρὸς τῷ αἶτῃ ἐῷ & ἀνατέλλει. Et in fine: Εὐδόξῳ, Μητροδώρῳ χειμῶν & ἄρ. Ἰππάρχῳ χειμῶν ἐσπέρει &.

Mensis Tybi i. post primum ἀνατέλλει, addit MS. Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει, Δημοκρίτῳ μέσθ & χειμῶν.

2. ὥρ. ιγ' S.

3. pro verbis Φιλήμονι ἐπισημαίνει, in MS. est Εὐκτῆμονι καὶ Φίλῳ καὶ Δημοκρίτῳ ἐπισημαίνει. Philonis nomen jam fuit mense superiore die 6. Veror tamen ne corruptum sit utroque loco pro Philippo.

4. ὥρ. ιγ'. S. deinde post primum δύνει, ὥρ. ιδ'. S. & post alterum, ὥρ. ιε'. Denique pro ἐπιχειμάζει in MS. est ἐπισημαίνει.

5. In fine addit MS. ὥρ. ιε'. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὥρῳ τῷ ἡνιόχῃ ἐῷ & δύνει.

6. ὥρ. ιε'. S. & post ἐπιτέλλει, ὥρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῷ ἐπομένῳ διδύμῃ ἐῷ & δύνει. ὥρ. ιδ'. S. κύων ἐσπέρει & ἀνατέλλει. Ita MS.

8. post δύνει addit: ὥρ. ιδ'. S. καὶ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῷ ἐπομένῳ διδύμῃ ἐῷ & δύνει. ὥρ. ιδ'. S. καὶ ὁ λαμπρὸς &c. Denique ποικίλη κατάσσις legitur in MS. pro πυκνή.

9. ὥρ. ιγ'. S.
10. ὥρ. ιε'.
11. τῷ ἐπομένῳ διδύμῳ pro ἡγχεμένῳ. Et in fine additur : 'Ευκτήμονι καὶ Φιλίππῳ μέσθ' χειμῶν.
12. post ἐπιτέλλει, adde : ὥρ. ιε'. ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῷ ἡγχεμένῳ ἐῷθ' δύνει.
13. ὥρ. ιδ' S. deinde in fine legitur : χειμῶν κατὰ θάλασσαν, Μητροδώρῳ καὶ 'Ευκτήμονι καὶ Φιλίππῳ καὶ Καλλιππῳ νότθ'.
14. post διδύμῳ adde ἐῷθ', deinde ὥρ. ιε'. S. Et Αἰγυπτίοις καὶ 'Ευδόξῳ νότθ' σφοδρὸς καὶ ὑετός.
15. ὥρ. ιε'. Αἰγυπτίοις καὶ Καίσαρι νότθ' πολὺς deinde ψεκᾷς.
16. post primum δύνει, ὥρ. ιε'. S. Deinde 'Ευδόξῳ καὶ Δοσιθέῳ νότθ' ἐπὶ χειμῶνι. ἀνέμων ἀκρασία.
17. ὥρ. ιγ'. S.
18. post δύνει. ὥρ. ιδ' S. ὁ κατὰ γόνυ τῷ τοξότῃ ἐπιτέλλει.
19. ὥρ. ιδ' S.
20. ὥρ. ιδ' S.
21. ὥρ. ιδ' S.
22. ὥρ. ιγ'. S. & mox post ἀνατέλλει, καὶ ὁ λαμπρὸς τῷ ὑδροχόῳ ἐσπέρειθ' ἀνατέλλει. ὥρ. ιγ'. S. καὶ ὁ καλῶμενθ' κἀνωθ' ἐσπέρειθ' ἀνατέλλει ὥρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τῷ λέοντι ἐσπέρειθ' ἀνατέλλει. ὥρ. ιδ' S. καὶ ὁ ἐν ἐμπροστίῳ δεξιῷ βατραχίῳ τῷ Κενταύρῳ ἐῷθ' δύνει. ὥρ. ιε'. ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τῷ λέοντος ἐσπέρειθ' ἀνατέλλει. Καίσαρι ἀνεμοὶ σφοδροί.
23. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς τῷ ὑδροχόῳ ἐῷθ' δύνει. 'Ευκτήμονι καὶ Φιλίππῳ χειμῶν. Μητροδώρῳ ἀκαταστασία αἰέρθ'.
24. ὥρ. ιδ'. ὁ λαμπρὸς &c. Αἰγυπτίοις ὕει ἢ πνίγη γίνεται. Καίσαρι καὶ 'Ευκτήμονι χειμῶν.
25. ὥρ. ιδ' S. & post δύνει, ὥρ. ιδ' S. καὶ ὁ λαμπρὸς τῷ ὑδροχόῳ ἐσπέρειθ' ἀνατέλλει. ὥρ. ιδ'. ὁ κατὰ τὸ γόνυ τῷ τοξότῃ Αἰγυπτίοις καὶ Καλλιππῳ χειμῶν, ὑετός. Ἰππάρχῳ βορρᾷς πνεῖ. 'Ευκτήμονι καὶ Δημοκρίτῳ ἐφύει.
26. ὥρ. ιε'. ὁ λαμπρὸς &c. deinde pro Αἰγυπτίοις, MS. habet 'Ευδόξῳ.
27. Αἰγυπτίοις ἐπισημαίνει.
28. ὥρ. ιε'. & in fine additur : Ἰππάρχῳ ἐπισημασία.
29. Καλλιππῳ καὶ 'Ευκτήμονι ἐφύει. Δημοκρίτῳ μέσθ' (al. μέγας) χειμῶν.
30. Ἰ. α'. πνεῖ.
- Mechir mensis 1. Μητροδώρῳ ὑετία, Δοσιθέῳ χειμῶν.
2. pro μέγας al. μέσθ'.
3. Αἰγυπτίοις λΨ ἢ νότθ' ἐπισημαίνει.

6. in fine addit: ὥρ. ιδ'. ὁ καλέμενος κάνωβος ἐσπέρει ἀνατέλλει. ὥρ. ιε'. S. καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἔρας τῆς λέοντος ἐσπέρει ἀνατέλλει. Καὶ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τῆς τοξότης ἐπιτέλλει. Εὐδόξω ὑετός.

7. ὥρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς λέοντος ἐῷ δύνει. ὥρ. ιγ'. ἐπὶ τῆς ἔρας τῆς λέοντος ἐσπέρειος ἀνατέλλει.

8. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς λέοντος ἐσπέρει ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις νότρος ἢ ζέφυρος, μεταξύ χάλαζα.

9. ὥρ. ιε'. S. ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς λέοντος ἐῷ δύνει. Εὐδόξω εὐδία. ἐνίοτε δὲ καὶ ζέφυρος πνεῖ.

10. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς λέοντος ἐσπέρει ἀνατέλλει. ὥρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ τῆς ἔρας τῆς λέοντος ἐσπέρει ἀνατέλλει.

11. ὥρ. ιε'. S. Deinde post χειμερινή, ἢ ἐπομβρος καὶ α'. α'. Δοσιθέω εὐδία, ἐνίοτε ζέφυρος πνεῖ.

13. ὥρ. ιε'. S. ὁ ἔσχατος τῆς ποταμῆς κρύπτεται. ὥρ. ιε'. S. καὶ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἐσπέρει δύνει. Αἰγυπτίοις ἀνεμώδης κατὰσσις &c.

14. ὥρ. ιγ'. S. deinde post ἀρχή, ζέφυρος ἀρχεται πνεῖν, καὶ ἐνίοτε χειμῶν.

15. pro Δημοκρίτῳ ζέφυρος πνεῖ, in MS. μητροδώρῳ ζέφυρος ἀρχεται πνεῖν.

17. post ζέφυρος πνεῖ addit MS. Ἰππάρχῳ ἔαρ ἀρχή.

18. in fine βορρᾶς ἢ ἀπηλιώτης πνεῖ.

20. ὥρ. ιγ'. S.

22. ὄμβροι pro ὄμβρος.

24. pro χεμάζει in MS. καὶ χάλαζα.

25. post κρύπτεται, ὥρ. ιε'.

26. κατὰσσις pro ἀκατασασία.

27. deest etiam in MS.

29. χελιδόνες φαίνονται & post κατὰσσις, Κόνωνι βορέαυ &c. ὑετός ἐπὶ χελιδόνι, καὶ ἐπὶ δ' ἡμέρας βορέαυ πνέουσιν καλέμενοι ὀρνιθία.

30. μεταξύ ἀργέες, & in fine ἀλκυονίδες.

Mensis Phamenoth i. pro χεμάζει MS. χειμῶν, ἐπισημαίνει.

2. ὥρ. ιε'. S. ὁ κοινὸς &c.

3. ἐῷ ἀνατέλλει pro simplici ἀνατέλλει.

4. ὥρ. ιδ'. S. & deinde ἐσπέρει δύνει.

5. ὥρ. ιδ'. S. & post ἀνατέλλει, Ἰππάρχῳ βορρᾶς &c.

6. α'. ιδ'. ὁ ἔσχατος &c.

8. ὥρ. ιδ'. S.

9. ὥρ. ιε'. S.

10. pro ἐπιτέλλει in MS. ἐσπέρει & δύνει. Deinde addit Αἰγυπτίοις χειμάζει. Καίσαρι χελιδονίαν.

11. pro ὁ λαμπρὸς τ. ν. in MS. est ὁ κοινὸς ἵππας καὶ ἀνδρομέδας ἐπιτέλλει. & in fine : ὀρνιθία ἐπὶ ἡμέρας θ'.

12. ἱκτινοὶ φαίνονται deinde post Μητροδάρω MS. addit : καὶ Ἐυκτήμονι.

13. post λεόντος supple : ἐῷ & δύνει.

14. νοτίς σεφάνης pro βορείς & deinde βορέας ψυχρὸς πνεῖ,

15. ὥρ. ιγ'. S. ἀρκτῶρ & ἐῷ & ἐπιτέλλει. Cetera defunt in MS.

16. ὥρ. ιγ'. S. deinde defunt verba α. ἐ. ἐ. deinde legitur βορρᾶς σύμμετρον πνεῖ.

18. defunt verba ἡ νότ &. Deinde legitur : Ἐυκτήμονι βορρᾶς πνεῖ, Δοσιθέω ὀρνιθία ἄρχονται πνεῖν, Ἰππάρχῳ &c.

20. τῆ νοτίς ἰχθύ &. Cetera post ἐπιτέλλει in MS. leguntur die proximo 21. male.

21. ὥρ. ιδ'. S. & pro Φιλίππῳ MS. Καλλιπῳ.

22. pro Δημοκρίτῳ MS. Δημοκλεῖ, male. Deinde pro ἐπισημαίνει legit χειμῶν.

23. post δέκα, MS. addit : Ἰππάρχῳ βορρᾶς πνεῖ.

25. ὥρ. ιδ'. S.

26. post ἰσημερία, ὥρ. ιδ'. & pro βορείς videtur leg. MS. νοτίς.

28. Αἰγυπτίοις βρονταὶ, ἐπισημασία. Φιλίππῳ καὶ Καλλιπῳ καὶ Ἐυκτήμονι ἑτέρος ἡ ψεκᾶς. Ἰππάρχῳ ἐπισημασία.

29. ὥρ. ιε'. S. deinde pro ἐπισημαίνει in MS. est ἰσημερία.

30. Αἰγυπτίοις ἀργέσης ἀνεμ & πνεῖ, pro νότ & πνεῖ.

Pharmuthi mensis I. Μέτωνι καὶ Καλλιπῳ καὶ Εὐδόξῳ ἑτέρος. Deinde pro Δημοκρίτῳ male Διοκλεῖ ut supra Δημοκλεῖ.

2. ὥρ. ιγ'. S. & post ἀνατέλλει, ὥρ. ιδ'. S. Denique pro Καλλιπῳ MS. Μέτωνι.

3. pro τῆ Π. ἐ. α. in MS. est τῆ νοτίς ἰχθύ & ἐπιτέλλει, quod Petav. habet die proxime sequente.

4. ὥρ. ιε'. S. ὁ λαμπρὸς τῆς βορείς χηλῆς ἐσπέρει & ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις καὶ Κόνωνι ἐπισημαίνει. Εὐδόξῳ ὑετία γίνεται.

6. ὥρ. ιγ'. S. deinde defunt verba : Εὐδόξῳ &c.

7. addit MS. ὥρ. ιε'. σάχους ἐῷ & δύνει.

8. ὥρ. ιδ'. S. deinde Αἰγυπτίοις ζέφυρ & καὶ χάλαζα.

9. iterum Αἰγυπτίοις ζέφυρ & καὶ χάλαζα. ὥρ. ιε'. ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἐσπέρει & ἀνατέλλει. Ἰππάρχῳ νότ & καὶ ἀνέμων συσροή.

10. ὥρ. ιγ'. deinde νοτίx χηλῆς, & post ἀνατέλλει, ὥρ. ιε. ὁ λαμπρὸς
τῆς λύρας ἐπ' ἐρεῖ. ἀνατέλλει. Ἰππάρχῳ &c.
11. ὥρ. ιγ'. S. pro ὥρ. ιδ'.
12. ὥρ. ιε. S.
13. ὥρ. ιγ'.
14. defunt verba: Ἰππάρχῳ ὑετία.
15. Αἰγυπίοις ἀέρ. ἀκαταστασία καὶ ὑετός. Ἐυκτήμονι καὶ Φι-
λίπῳ ἀκρασία πνευμάτων, Ἰππάρχῳ ὑετία.
16. Εὐδόξῳ ζέφυρ. καὶ ἀκρασία, μεταξὺ ψεκᾶς.
17. ὥρ. ιδ'. S.
19. ψεκᾶς pro ψακᾶς.
20. post Εὐδόξῳ MS. addit καὶ Ἐυκτήμονι.
21. post Μητροδώρῳ MS. addit καὶ Καλλιπῳ.
22. ὥρ. ιγ'. S.
22. ὥρ. ιγ'. S. & 23. ψεκᾶς.
24. pro ὁ μὲν τῆς ζώνης leg. ὁ μέσ.
25. post νότ. addit MS. καὶ δ' ἐγέσης.
26. post κρύπτεται, ὥρ. ιε. & post ἀνατέλλει, ὥρ. ιε. S. & post
ὠρίων. addit: κρύπτεται. Ἰππάρχῳ νότ. &c.
27. post ὑάδων adde ex MS. κρύπτεται. ὥρ. ιγ'. S. καὶ ὁ λαμπρὸς
τῆς νοτίx χηλῆς ἐπ' ἐρεῖ. δύνει. mox pro ὁ μὲν leg. ὁ μέσ. τῆς ζώνης. In fi-
ne addit MS. Εὐδόξῳ ὑετός.
28. ὥρ. ιδ'. & post κρύπτεται ὥρ. ιδ'. S.
29. post Μητροδώρῳ addit MS. καὶ Καλλιπῳ ἐνίοτε χάλαζα, Δη-
μακρίτῳ ὁπσημαίνει.
30. Αἰ. καὶ Εὐ. ψεκᾶς, ὑετός.
- Pachon mensis 1. ὁ μέσ. τῆς ζώνης pro ὁ μὲν. & post κρύπτεται
ὥρ. ιδ'. S. atque post ζέφυρ., ὁπσημαίνει, Ἐυκτήμονι καὶ Φιλίπῳ ὑετία ἢ
χάλαζα.
2. ἐν τῷ ἡγεμνίῳ ὥμῳ pro ἐπομνίῳ, & sub finem: Μητροδώρῳ καὶ
Καλλιπῳ νοτία.
3. ὥρ. ιγ'. S.
4. ὁ μέσ. τῆς ζώνης pro ὁ μὲν τῆς ζώνης deinde post ἀνατέλλει,
ὥρ. ιδ'. S. Αἰ. ν. ἢ νοτία ἢ ὑετία, κ. χειμῶν.
5. Αἰγυπίοις ὁπσημαίνει. Ἐυκτήμονι καὶ Φιλίπῳ νηνεμία, ψεκᾶς.
6. post δύνει. ὥρ. ιε. S. & in fine ψεκᾶς.

7. ὁ μέστος τῆς ζώνης pro ὁ μέστος.
8. ante verba καὶ ὁ ἐν τῷ ἐπορμόνῳ in MS est ὡρ. ιε. & ante ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίης &c. ὡρ. ιε. S. denique ψεκᾶς ἢ νότος, βροντή. Ceterum diei huius rationes cum superiore vel in MS. vel in Petav. hoc loco sunt confusæ.
9. ὡρ. ιδ'. S. & post ἀνατέλλει, ὡρ. ιε. in fine post ψεκᾶς additur: Εὐδόξω ὑετός.
10. pro νοτίης MS. βορείας χηλῆς.
11. ὡρ. ιδ'. S.
12. post ἀνατέλλει, ὡρ. ιδ'. S. & post κρύπτεται ὡρ. ιε. S. & post τὸ Περσέως MS. addit εἰσπείρει δύνει.
13. in fine additur: Εὐδόξω καὶ Δοσιθεῶ ὑετία.
15. pro Εὐκτῆμονι ἀνεμῶ in MS. reperio, Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίππῳ Ἰππιοσημαίνει.
17. ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ MS. addit βατραχίῳ & in fine, θέρους δὲ χη.
18. hic conjungit Petavius quæ MS. habet die 18. 19. 20. unde in seqq. etiam dierum rationes perturbantur. Ante ὁ λαμπρὸς præfigit MS. ὡρ. ιδ'. S. & ante ὁ ἐν τῷ ἐπορμόνῳ, ὡρ. ιε. Denique Εὐδόξω καὶ Κάνωνι ὑετία.
19. MS. 21. & post Αἰγυπίοις addit: καὶ Εὐδόξω καὶ Καλλιππῳ Ἰππιοσημασία.
20. MS. 22. ὡρ. ιδ'. ὁ καλέμνῳ αἰξὶ ἐσπείρει δύνει. ὡρ. ιε. ὁ καλέμνῳ ἀντάρης &c.
21. MS. 23. ὡρ. ιε. S.
22. MS. 24. post νότος, Εὐδόξω ὑετία, Ἰππάρχῳ νότος ἢ ἀπαρκτησίας.
23. MS. 25. ὡρ. ιγ'. & post κρύπτεται, ὡρ. ιε. ὁ λαμπρὸς τῆς βορείης χηλῆς εἰσπείρει δύνει. Cetera quæ habet Petav. in MS. desiderantur.
24. & 25. in MS. video deesse. Interim suppl in 24. ὁ λαμπρὸς δεξιῶ ἐσπείρει ἀνατέλλει, & mox ψεκάζει lege pro ψακάζει.
26. MS. ὡρ. ιδ'. deinde pro Εὐδόξω νότος, legit Δοσιθεῶ νότος, καίσαρι χειμάζει.
27. post ἀνατέλλει, ὡρ. ιε. S.
28. ὡρ. ιδ'.
29. ὡρ. ιγ'. S. & in fine addit: Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίππῳ Ἰππιοσημασία.
30. ὡρ. ιδ'. S. & post Εὐκτῆμονι addit: καὶ Φιλίππῳ.

Mensis Payni 1. ὥρ. ιγ'. S. & post alterum ἐπομένῳ suppl. ὥρ. ιγ' ἡρίοχα. mox post κρύπτεται, ὥρ. ιε'. S. & in fine pro ψυχρὸς, MS. βορέας σφοδρὸς. καλλίππῳ καὶ Εὐκτῆμονι ἐπισημαίνει.

2. in fine: Μητροδώρῳ καὶ καλλίππῳ νοτία.

3. pro ὥρ. ιδ'. MS. habet ὥρ. ιδ'. S. & Δημοκρίτῳ pro Μητροδώρῳ.

5. iterum MS. in duos dies distrahit & pro ὥρ. ιε'. habet ὥρ. ιε'. S. additque in fine: καίσαρ νύτῃ πνεῖ.

6. deest in MS.

7. post Εὐδόξῳ MS. addit: καὶ Δοσιθέῳ νοτία.

9. Post δύνει, ὥρ. ιε'. S. deinde ψεκᾶς pro ψακᾶς & ὕδωρ γίνεται pro ὅτι γῆν.

10. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς δ' ὀρνιθῶν ἐσπέρει ἀνατέλλει. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ὅτι τῆς κεφαλῆς δ' ἐπομῆς διδύμῳ κρύπτεται. καίσαρ ὑετία.

11. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς δ' αἰετὶ ἐσπέρει ἀνατέλλει. ὥρ. ιε'. ὁ ὅτι τῆς κεφαλῆς τῶ ἐπομένῳ διδύμῳ κρύπτεται. Αἰγυπίοις ψεκάζει. καίσαρ βροντή, ὑετός.

12. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ὅτι τῆς κεφαλῆς τῶ ἐπομῆς διδύμῳ κρύπτεται. ὥρ. ιδ'. ὁ ὅτι τῆς κεφαλῆς δ' ἡγεμῆς διδύμῳ κρύπτεται. ὥρ. ιδ'. καὶ ὁ κτ' γόνυ δ' τοξότῃ ἐῶ δύνει.

13. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ὅτι &c. deinde addit MS. καὶ ὁ ὅτι τῆς κεφαλῆς δ' ἐπομῆς διδύμῳ κρύπτεται. καὶ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ὅτι τέλλει.

14. ὥρ. ιε'. ὁ ὅτι τῆς κεφαλῆς τῶ ἡγεμῆς διδύμῳ κρύπτεται. ὥρ. ιε'. S. ὁ ὅτι τῆς κεφαλῆς τῶ ἐπομῆς διδύμῳ κρύπτεται.

15. ὥρ. ιγ'. S. ὁ κτ' τὸ γόνυ τῶ τοξότῃ ἐσπέρει ἀνατέλλει. ὁ μὲν τὸ γόνυ τῶ τοξότῃ ἐῶ δύνει. ὥρ. ιε'. ὁ λαμπρὸς τῶ ὑδροχόῳ κρύπτεται. Αἰγυπίοις ζέφυρῳ ἢ ἀργέτης, βροντή.

16. ὁ λαμπρὸς δ' βορέας σεφάνῃ ἐῶ δύνει. ὥρ. ιε'. ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ὅτι τέλλει.

17. Αἰγυπίοις δι' ἡμέρας ψεκάζει.

18. habet MS. quæ Petav. 17.

19. Αἰγυπίοις ζέφυρῳ ἢ ἀργέτης, ψεκάζει. Nihil aliud in MS.

20. ὥρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρὸς δ' ὑδροχόῳ κρύπτεται, καὶ ὁ κτ' τὸ γόνυ τῶ τοξότῃ ἐσπέρει ἀνατέλλει.

21. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς ὁ ἐν τῇ ἡγεμῆῳ ὥρ. τῶ ἀργέτῳ ὅτι τέλλει. Αἰγυπίοις ψεκάζει.

22. habet MS. quæ Petav. 20.

23. Αἰγυπίοις καῦμα, Δοσιθέω Ἰπσημασία.
 24. habet MS. quæ Petav. 23. additque in fine καὶ καῦμα.
 25. habet MS. quæ Petav. 24.
 26. Αἰγυπίοις ζέφυρος, βροχή, βροντή.
 27. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπορμύῳ ὥμῳ τῶν ὠρίων ἐπιτέλλει. ὥρ. ιδ'.
 ὁ λαμπρὸς ἔβρεϊς σεφάνος ἐὰν δύνει. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐμπερασίῳ δεξιῷ
 βατραχίῳ κενταύρῳ κρύπτεται.
 28. habet MS. quæ Petav. 27.
 29. habet MS. quæ Petav. 28.
 30. ὥρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς &c. quæ Petav. 29, atque ὥρ. ιε'. S. an-
 te δεκτῆρ ε. δ.
 Eriphi Mensis I. Θερινὴ τροπή. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπορμύῳ ὥμῳ ἔ-
 ὠρίων ἐπιτέλλει. Αἰγυπίοις ζ. κ. κ.
 3. repetitur quod superiore die fuerat, ὁ λαμπρὸς ἔβρεϊς
 ἐσπέρει ἀνατέλλει, additurque: Αἰγυπίοις καὶ Δημοκρίτῳ ζέφυρος πνεῖ.
 4. Καλλίπῳ καὶ Δοσιθέῳ ἰπσημασία. Δημοκρίτῳ νότος καὶ ὕδωρ
 ἑῶν, εἴτα βορέαυ πρόσδρομοι ἵπτι ἡμερῶν ζ'.
 5. post primum ἐπιτέλλει adde ὥρ. ιε'.
 6. post primum ἐπιτέλλει adde ὥρ. ιδ'.
 7. ὥρ. ιδ'. S.
 8. ὥρ. ιε'. ὁ ἵπτι τ. κ. τ. ἡ. δ. ε. ὥρ. ιγ'. S. ὁ κοινὸς ἔβρεϊς καὶ Ἀνδρο-
 μέδας ἐσπέρει ἀνατέλλει.
 9. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἵπτι &c. quæ Petav. 8.
 10. post ἐπιτέλλει ὥρ. ιε'. S.
 11. post primum ἐπιτέλλει ὥρ. ιε'. S. deinde post Μητροδώρῳ δέ-
 γεσης, Καλλίπῳ νότος, Ἰππάρχῳ νότος ἢ ζέφυρος.
 12. ὥρ. ιε'. S. ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἐπορμύων διδύμους ἐπιτέλλει. ὥρ.
 ιδ'. ὁ κοινὸς ποταμὸς καὶ ποδὸς ὠρίων ἐπιτέλλει. ζέφυρος, δέγεσης καὶ καῦμα.
 13. ὥρ. ιε'. deinde eadem quæ Petav. 12. usque ad ἐπισημαίνει.
 14. MS. eadem quæ Petav. 13.
 15. ὥρ. ιε'. deinde eadem quæ Petav. 14. nisi quod post δέγεσης
 addit καὶ ζέφυρος, & in fine: καὶ πρόσδρομων δέχη.
 16. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐπὶ τ. κ. τ. λ. κ. ut Petav. 15. deinde: Αἰγυπίοις
 ἐπισημαίνει. δυσαιετία.
 17. ὥρ. ιε'. ὁ κοινὸς &c. ut Petav. 16. deinde additur: ὥρ. ιε'. S.
 ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἐπορμύων διδύμους ἐπιτέλλει.

18. ὥρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ & cetera ut Petav. 17. nisi quod post κρύπεται addit ὥρ. ιέ. & deinde legit: Αἰγυπτίοις πρὸδρομοῖς ὥρ. α' πνεῖ. M. Z. ἢ δὲ-
γέσης.

19. ὥρ. ιγ'. S. περὶ κύων &c. ut Petav. 18.

20. & 21. Petav. 19. 20.

22. ὥρ. ιγ' S. κύων ἐπιτέλλει. ὥρ. ιδ'. περὶ κύων ἐπιτέλλει. ὥρ. ιδ'. S. ὁ
ἔρχεται τῷ ποταμῷ ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις ἀνεμῶν πολλὸς καὶ ἐπὶ ἀνέμοις. Δη-
μοκρίτῳ ὕδωρ κατ' αἰγίδος.

23. ὥρ. ιέ. S. ὁ μέσος τῆς ζ. & cetera ut Petav. 22.

24. ὥρ. ιδ'. S. περὶ κύων ἐπιτέλλει. ὥρ. ιέ. S. ὁ κοινὸς ποταμῶν καὶ πο-
δὸς ὠρίων ἐπιτέλλει, Ἰππάρχῳ &c. ut Petav. 23.

25. Petav. 24.

26. ὥρ. ιδ'. S. ὁ κοινὸς &c. ut Petav. 25.

27. ὥρ. ιέ. S. ὁ λαμπρὸς τῷ αἰετῷ δύνει ἑῷ. ὥρ. ιέ. S. ὁ λαμπρὸς τῷ
νοτίῳ ἰχθὺς ἑῷ δύνει. Μητροδώρῳ καὶ Φιλίππῳ ἐτησίαι πνέουσι, καὶ
ὁ πάρος δὲ χη. Καίσαρι πρὸδρομοὶ πνέουσι.

28. ut Petav. 27. at post primum ἐπιτέλλει addit ὥρ. ιέ. S. &
post σεφάνῳ ἑῷ δύνει. ὥρ. ιέ. S. καὶ περὶ κύων ἐπιτέλλει. Αἰ. δ. ἢ. Ζέφυρος
Φιλίππῳ δυσαιετία. Πρόδρομοι πνέουσι.

29. ut Petav. 28. sed post ἄρχοντα additur: Μητροδώρῳ καὶ Καλλι-
ππῳ ἀνεμώδης. Εὐκτῆμονι χειμῶν καὶ θαλάσσαν.

30. ut Petav. 29. addit tamen: Μητροδώρῳ καὶ Καλλιππῳ ἀνε-
μώδης κατὰ τὰς.

Mefori mensis. I. addit: Εὐδόξῳ, Καίσαρι νότος.

2. post δύνει addit: Μητροδώρῳ καὶ Καλλιππῳ. Deinde post κό-
νωνι, καὶ Δημοκρίτῳ & post νότος, καὶ καὶ μα.

3. Εὐκτῆμονι καὶ Δοσιθέῳ νοτία καὶ πνίγη.

4. ὥρ. ιδ'. S. Quæ deinde post δύνει apud Petav. sequuntur;
MS. habet die proxime sequenti.

5. post Εὐδόξῳ, addit MS. νοτία καὶ ὁ α'. Δοσιθέῳ ἔρχονται. . .

6. ὥρ. ιδ', S. & fine additur: Εὐδόξῳ ἐτησίαι πνέουσιν.

9. supplehiatum, verbis ἐῶⓈ δύνει.

10. post 'Ευδόξω addit MS. καὶ Δοσιθέω νοτία, καὶ ὁ λαμπρὸς τῆς αἰετῆς ἐῶⓈ δύνει.

14. ὥρ. 18'. S. ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἐῶⓈ δύνει, quæ Petav. refert ad diem præcedentem 13.

15. κύων ἀνατέλλει. Post hæc verba quæ Petav. ad 14. diem refert, sequuntur in MS. quæ ad hunc 15. diem habet Petavius.

16. leg. αἴηρ ὁμιχλωδης.

20. ὥρ. 16. & ἐπιτέλλει pro ἀνατέλλει.

22. 24. 27. & 29. MS. habet ὕδρ pro ὕδροχόος.

23. ὥρ. 15'.

28. ὥρ. 18'. S. ὁ λαμπρὸς τῆς Περσέως ἐσπέρειⓈ ἐπιτέλλει quæ in Petav. male referuntur ad 29.

29. 'Ευδόξω βροντῶν (βροντᾶν) εἰώθεν.

In Epagomenis nulla est varietas lectionis. Postea sequitur: τῶν πτολεμαίων. Incipit: Ἡ μὲν ἐν ἀναγραφῇ pro ἀναστροφῇ. Deinde post αἰωλῶν ἀστέρων in MS. quoque deest quod Petavius supplebat δριθμόν. Paulo post pro καὶ ἐστὶ legitur καὶ εἰσὶ & ἐν αἷς τε χώραις ἕκαστοι pro ἕκαστοι & ἀφωρισμένων uti recte legendum pro ἀφορισμάτων Petavius coniecit. In secundæ magnitudinis stellis legendum: ὁ λαμπρὸς τῆς βορέως τεφάνης.

Quibusdam interjectis pro Δ in MS. exstat μὲν, deinde post μόνοις τοῖς πρώτοις legitur: τὰς ἧ λοιπὰς καὶ. Postea ἀνέγραψα pro ἀνέγραψε & κατέταξα pro κατέταξε. Post καὶ Λακεῖδι addit MS. καὶ Φωκίῃ. Post Μέτων item, καὶ Εὐκλήμων. Et post ΜητροδωρⓈ ἐν Ἰταλίᾳ addit καὶ Σικελία. Pro repetito ΜητροδωρⓈ MS. legit ΔημόκριτⓈ. Denique in fine habentur quæ in Petav. desunt: 'Εἰσὶ ἧ μέγιστοι κύκλοι 12. ἰσημερινός, ζωδιακός ὁ διὰ μέσον τῶν ζωδίων, ὁ διὰ τῶν πόλων, ὁ κατ' ἐκάστην οἰκισιν, ὁ μεσημβρινός, ὁ τῆς γαλακτῆς.

Ex hac collectione satis apparet quam negligentes librarii fuerint in libris ejusmodi describendis & præcipue in numerorum horarum annotatione, in qua ipsa tamen plurimum est ad totum hoc negotium momenti. Manifestum quoque est Savilianum Codicem Petaviano longe esse integriorem, qui & ipse tamen licet minus à Petaviano corrigitur ac suppletur. Sed jam ad alia Ptolemæi scripta recensenda pergendum est.

IX. ΠΕΡΙ ΑΝΑΛΗΜΜΑΤΟΣ, *De analemmate* ex editione *Frid. Commandini* Rom. 1562. 4. Hunc librum nondum vidi: Sed conjicio eum parum diversum esse à planisphærio Ptolemæi de quo infra §. 11. & quod legi ex ejusdem *Commandini* editione ibi memorata.

X. ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΛΑΝΩΜΕΝΩΝ *De hypothesisibus Planetarum liber* latina versione & formis Mathematicis illustratus à *Jo. Bainbridge* Lond. 1620. 4. Codex pulcherrime scriptus fuit in Bibl. Caroli de Montchall teste *Labbeo* p. 189. Bibl. nov. MSS. Ptolemæum optimum Astronomorum in secundo libro ὑποθέσεων laudat *Simplicius* in 2. de cœlo comment. 33.

XI. ΑΠΛΩΣΙΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΣΦΑΙΡΑΣ, PLANISPHERIUM *ad Syrum*, libellus *Svidæ* memoratus latine tantum exstat translatus ex Arabico *Maslemi*, Tolosæ A. 1144. *Rudolpho* *Brugensi* interprete. Emendavit *Marcus Monachus Cœlestinus Beneventanus*, ad calcem *Geographiæ Ptolemæi* Rom. 1507. fol. Editus etiam est à *Jo. Valdero* cum præfatione *Rudolphi Burgensis* ad *Theodoricum Platonicum* una cum *Arato*, *Procli* sphaera, planisphærio *Jordani* & aliis quibusdam, *Basil.* 1536. 4. & cum commentariis *Frid. Commandini* *Venet.* 1558. 4. sed quæ in meo exemplo desiderantur. *Hipparchum* hac in parte secutus est *Ptolomæus*, ut docet *Synesius* de dono *Astrolabii* ad *Pæonium* p. 310.

XII. ΑΡΜΟΝΙΚΩΝ, *Elementorum Harmonicorum libri III.* Equidem *Jonsius* p. 114. *Jo. Meursii* vestigiis p. 185. ad *Nicomachum* insistentem contendit auctorem horum librorum esse nescio quem *Ptolemæum Philadelphum Pythagoricum*. Sed *Pythagoricum* auctorem non esse, satis ex ipso opere patet, in quo *Archytas* & alii *Pythagorici* diligenter confutantur, eorumque sententia non minus libere ad examen revocatur, quam *Aristoxeni*, *Eratosthenis* & *Didymi*. Neque *Bedæ* auctoritas me movet, qui in *Musica theórica* T. 1. Opp. pag. 346. *Ptolemæum Philadelphum Philosophum Pythagoricum* commemorat, nam posterioribus temporibus plures *Ptolemæum* nostrum confuderunt cum Rege *Ægypti* hujus nominis, ut *Isidori Hisp.* *Albumasar*is & aliorum exemplis supra demonstravi. Apud *Nicomachum* lib. 2. p. 36. manualis *Harmonici* nomen *Ptolemæi* non videtur esse ab ipso *Nicomacho*, siquidem *Ptolemæum* nostrum ætate antecessit, sed ab eo qui è *Nicomacho* excerpta nobis dedit, ut *Marco Meibomio* observatum, neq; enim opus *Nicomachi* quod ad librum præsertim secundum attinet, ad nos integrum pervenit. Porro *Macrobius* lib. 1. cap. 19. in somnium *Scipionis* solum *Ptolemæi* nomen habet, non *Ptolemæi Philadelphi Pythagorici*.

Nam Ptolemæus in libris tribus, quos de Harmonia composuit, patefecit causam &c. Sic Cassiodorus quoque libro de Musica, & libris ejusdem argumenti locis compluribus Boëthius, & in scholiis ad Hesiodum p. 185. Jo. Protospatharius & p. 275. Jo. Diaconus. Hos Ptolemæi libros tres primus latine vertit *Antonius Gogavinus* * Graviensis Venet. 1562. 4. cum Aristoxeni libris ejusdem argumenti & Aristotelis fragmento de objecto auditus ex Porphyrii ad Ptolemæum commentariis. Post sæculi non integri spacium in illustrando hoc opere versatus Jo. Keplerus Mathematicus præstantissimus Appendice ad Lib. V. Harmonicorum pag. 249. (Lincii Austriæ 1619. fol.) testatus, se Ptolemæi libros III. habere græce MStos cum commentariis Porphyrii Philosophi profundissimi itidem Græcis ab initio usque ad lib. 2. c. 7. dignosque sibi semper visos, qui Græcolatini integri exirent in publicum. *Eaque de causa*, inquit, *ante annos decem cæpi in latinum sermonem illos vertere, quæ versio processit usq; ad medietatem codicis Porphyriani.* Quo minus ulterius pergerem, impedimento mihi fuit loci mutatio &c. At, vero, cum ante annum proposuissem meos Harmonicorum libros V. edere, momentum ingens videbam situm in comparatione mei operis cum Ptolemaico, præsertim libri mei V. cum ultimis capitibus libri III. Ptolemæi, quorum tria extrema nihil habent, nisi lemmata sive titulos à Ptolemæo. Itaque reluctante genio proposui solum partem decerpere operis seipso mutili, quæ maxime ad meam materiam faciebat. Quem ad finem verti librum Ptolemæi III. à capite 3. ad finem, & tribus ultimis lemmatibus inanibus suos textus ex principiis Astronomiæ Ptolemaicæ, & ex mente auctoris, quanta potuit fieri dexteritate subjeci, & denique commentarios adjeci, quibus Porphyriani defectus commentarii suppletur, & inventa Ptolemaica cum meis comparantur, & discrimen ostenditur inter Ptolemæi symbolismos & meas demonstrationes legitimas, unde infirmitas & imperfectio symbolismorum illorum, & causa potissima hujus rei, scilicet falsitas principiorum Astronomiæ Ptolemaicæ patescit. Postea editione Ptolemæi in aliud tempus rejecta tantum capitum libri III. titulos recenset, confertque cum locis Harmonici sui operis, quibus vel meliora vel eadem melius tradiderit. Idem in notis ad Mysterium Cosmographicum (Francof. 1621. fol.) pag. 49. Frustra has causas ex Ptolemæi Musicis expectatas à me esse lector ipse dicet, si quando auctores hi cum meis notis edantur, Deo vitam prorogante. Post Keplerum iisdem libris manum admovit Marcus Meibomius vir doctissimus & utriusque linguæ pariter ac veteris Musicæ peritus. Qui sic in litteris datis ad Marquardum Gudium 14. Cal. April. 1667. Ptolemæus non minus abstrusiori Musicæ eruditione quam reliquis scriptis clarus ob styli obscuritatem, utpote

Ægyptius explicatorem hætenus non invenit, & interpretem Harmonica litteratura non instructum, cujusmodi fuit Gogavinus, qui futilem versionem Venetiis edidit, merito deterere potuisset. Illum jam ab eo tempore, quo Musicorum veterum utrumque volumen prodiit, explicatum difficilibus locis & sexcentis restitutum adseruo. Porphyrii in Ptolemæi Harmonica commentarium habeo, usque ad secundum libri caput octavum. Ultima Ptolemæi verba, in quæ Porphyrius commentatur, sunt: πλὴν καθόσον ἔστο μὲν τῶν ὄρων ἕκαστος ἴδιον ἔχει τὸ αἶτιον, ἵπτι ἢ τῶν τίνων ἔπονται πῶς. Porphyrii ultima sunt: ἄσπε τὸ δεχῆσθαι ἐφαρμοζόν, τῇ Διαστοῇ μέλῳ πῇ μὲν ἀπολίπον πῇ ἢ ἀπολαμβάνον ἐτερότητα & ἡδὲ ποιεῖν. Scire velim, num codex tuus sit magis integer? Sed quæ vel Keplerus vel Meibomius in Ptolemæum commentati sunt, lucem hætenus non viderunt. Loca quædam ex his libris græce producit Ismael Bullialdus ad Theonem, usus codice MSto Regis Galliæ. Denique libros tres integros ex undecim codicibus MSS. Græce cum versione sua perspicua & notis vulgavit Angliæ decus Jo. Wallisius Oxon. 1682. 4. recusos tomo tertio operum Wallisii, ibid. 1699. fol. in quibus Porphyrii quoque ad Ptolemæum commentaria (non integriora, quam in codice M. Meibomii) & Manuelis Bryennii Harmonica cum Wallisii versione occurrunt. Libri tertii capita tria postrema non sunt Ptolemæi, sed addita à Gregoræ, ut docet scholion, quod in duobus MSS. initio capitis 14. Wallisius reperit: Τὸ παρὸν κεφάλαιον καὶ τὰ ἐφεξῆς ἴσθον ὡς ἀπὸ πάντων παλαιῶν βιβλίων λείπουσιν, ὅτι οἶδα δι' ἣν αἰτίαν. Ὁ μὲντοι σοφώτατος Γρηγόριος ἐπισήσεις τὸν νῦν τῇ τῶν κεφαλαίων ἀκολουθία τὸ ἐνδεὸν ἀνεπλήρωσε προσηκόντως ἕκτε τῶν Διαφορῶν τῶν ἐμμελειῶν καὶ ἐκ τῶν ἔργων κινήσεων. Ἔοικε ἢ ὅτι μέχρι & παρόντος κεφαλαίου ἐλθὼν ὁ Πτολεμαῖος τέλει & βίβλιν ἐχρήσατο πρὶν προσθεῖναι καὶ τὰ ἐφεξῆς κεφάλαια, ὅσα ἐν τῷ πινάκι περιέφετο. Ὅποῖον ἢ καὶ Ἀρκεσίδης ὁ Ῥήτωρ ἐπεπύνη. Τὸν μὲν γὰρ τελευταῖον τῶν ἱερῶν λόγων αὐτὸς τελεῶσθαι ὅτι ἐφθασεν ἔδ' ἐκείνῳ, ἐτελεύτησεν γὰρ πρότερον νόσῳ χρησάμενος ἀπροσδοκῆται. Ὅπερ ἢ ἐν τῷ μεγάλῳ βασιλείῳ πλὴν ἑξαήμερον θάφοντι συνέβη. Πρὶν γὰρ αὐτὸς & καὶ σκοπὸν ἐπιθεῖναι τέλος ἐτελεύτησε καὶ αὐτὸς, ἀνεπλήρωσε δ' αὐτῷ ὁ ἀδελφεὸς αὐτοῦ ὁ Γρηγόριος Νύσσης. Παραπλήσιον ἢ καὶ ὁ Γρηγόριος ἐπὶ & παρόντῳ πεποίηκε βιβλίον, συνθεὶς ἐκ τῆς ἑαυτοῦ Διανοίας τὰ λείποντα κεφάλαια τρία. Gregoræ exemplo Wallisius & ipse locum supplevit Græce, lib. 2. c. 14. Videntur etiam postrema capitis 12. libri 13. Gogavino non lecta, scholion continere à verbis usque, οἱ ἢ βαρύτερος τῶ δωρίδ. Barlaami Monachi refutatio trium capitulorum, quæ addita sunt ad Harmonia Ptolemæi, MSta occurrit in Bibl. Regis Christianissimi teste Labbeo p. 117.

XIII. ΠΕΡΙ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΥ, *de judicandi facultate & animi principatu* libellus, in quo processum judicii intellectus non ineleganter describit. Græce cum versione & notis suis primus edidit *Ismaël Bullialdus* Paris. 1663. 4. Recusus est eodem anno latine Hagæ Comitum, ibidem in 4. additis ejusdem Bullialdi notis brevibus ad Renati Cartesii Opiniones (1. de animæ specie intellectui impressa, 2. corpus non sentire sed animam, & 3. de speciebus ab objectis, emissis) Subnexus itidem Francisci Laurentii (Du Laurens) solutionibus aliquot quæstionum affinis argumenti (1. utrum aliquid sit intellectu, quod prius non fuerit in sensu, 2. quid primum in scientiis quærendum sit & quis assequendæ veritatis modus habeatur 3. de rei simpliciter sumptæ proprietatibus, 4. quod necessario aliquid existat, & illud unicum sit, adeoque Deus primo & maxime ab intellectu cognoscatur.) Apographum è græco Codice Bibliothecæ Regis Galliæ descriptum exstat in Johannea Bibliotheca hujus urbis Hamburgensis.

XIV. Scripta Ptolemæi deperdita hæc apud veteres memorantur:

Περὶ μετρήσεως, μονόβιβλος in quo demonstraverat Ptolemæus non plures posse esse dimensiones quam tres. Simplicius in 1. de cælo. Μηχανικῶν libri III. Svid. in Πτολεμ.

Ὀπτική πραγματεία. Heliodorus Larissæus in Opticis, Simpl. in 1. de cælo.

Περίγησις Tzetz. Hist. 396. & v. 100.

Περίπλος Steph. Byz. in λέγδεναι. Sed periplus iste & Periegesis forte non diversa fuere ab opere Ptolemæi Geographico quod habemus.

Περὶ ῥοπῶν βιβλίον. Eutocius ad Archimed. l. 1. ἰσορροπικῶν. Simplicius in 4. de Cælo.

Στοιχεῖα. Simplicii in 1. de Cælo.

Libri duo ὑποθέσεων. Simplic in 2. de cælo, comment. 33.

Suppositi sunt *Libri tres Magici*, quos Ptolemæo tribuit Trithemius. Confer Naudæi Apologiam pro viris doctis Magiæ accusatis pag. 290.

Libri de anulis, & libri Astrologici ad Aristonem. vide Jo. Picum pag. 284. Operum.

XV. Jam alios quoque nonnullos accipe Ptolemæos ingenii laude celebres :

Ptolemæus Agefarchi F. Megapolitanus scripserat Historiam Ptolemæi Philopatoris cujus librum III. allegat Athenæus X. pag. 425. Idem opus laudatur XIII. p. 577. seq. & in Clementis Alex. protreptico p. 29. & ab Arnobio VI. p. 193. Confer Vossii & Theodori Canteri Var. lect. II. 2. Apud eundem Athenæum VI. p. 251. eruditus interpres laudat Euphantum in quarto historiarum Ptolemæi, sed in Græco est: *Euphantus libro quarto historiarum scripsit, Ptolemæi tertii parasitum &c.*

Ptolemæus *Alexandrinus* cognomento Pindarion, Aristarchi discipulus, Grammaticus de quo Svid.

Ptolemæus *Aristonici* Grammatici Pater Grammaticus & ipse, de quo Svid.

Ptolemæus *Ascalonita*, de quo uti de superioribus duobus dicam in Grammaticis.

Ptolemæus Astrologus à Claudio nostro Ptolemæo diversus; comes Galbæ Imp. de quo supra hoc capite §. 1.

Ptolemæus Alexandrinus, cognomine *Chennus*, Photio Cod. 190 & Svida in *Επαφροδ.* atq; *Πτολεμ.* dicitur Ptolemæus Hephæstionis, sive quod Hephæstionis fuerit filius, vel ut Jonsio p. 14. visum præceptor aut pater. Tzetæ Chil. VIII. v. 388. audit Ptolemæus Hephæstion, perinde ut Apollonium Molonis alii vocarunt Apollonium Molonem. Ex hujus Ptolemæi itidem Grammatici, Trajano imperante clari, libris septem *περὶ τῆς εἰς πολυμαθίαν καινῆς ἰστορίας* Tertullæ eruditæ fœminæ dicatis excerpta servavit Photius Cod. CXC. Eadem in scriptoribus Historiæ Poëticiæ cum A. Schotti versione & ejusdem atque Hœschelii notis recudicuravit, & Apollodoro, Cononis narrationibus, Parthenio & Antonino Liberali adjunxit Tho. Galeus Paris. 1675. 8. Hos ipsos libros esse quos *ᾠδαὶ δόξα ἰστορίας* Svidas vocat, Vossio facile assentior. Idem Svidas præterea ait hunc Ptolemæum scripsisse *Σφίγγα* drama historicum, & *Ἀνδρόμηρον* sive Poëma ad Homeri exemplum compositum libris XXIV.

Ptolemæus Chirurgus. Cels. VI. 7.

Ptolemæus Cytherius Poëta qui Poëma Epicum scripserat de herba Ægyptia psalacanthæ. Svid.

Ptolemæus Grammaticus Ἐπιθέτης sive ut Eustathio appellatur Ἐπίθετος dictus quod præceptore suo Hellanico Grammatico Agathonis qui Zenodotum Ephes. audiverat discipulo relicto Aristarchum secutus est. Scripserat Svida teste πρὸς τῶν παρ' Ὀμήρῳ πλεονάζων & commentarium in Odyssæam.

Ptolemæus Evergetes Ægypti Rex, Aristarchum Grammaticum audivit & scripsit ἱστοριῶν (quæ Athenæus ὑπομνήματα appellare videtur) libros XXIV. Vide Vossium lib. I. Hist. Græc. lib. I. c. 18. p. 118. & cap. 21.

Ptolemæus hæreticus, ἀπάνθισμα τῆς Οὐαλεντίνης σχολῆς ut vocatur S. Irenæo præf. libror. adversus hæreses. Ejus Epistolam ad Floram servavit S. Epiphanius XXX. 7. Hujus potissimum Ptolemæi Valentianismum ab Irenæo & Tertulliano impugnatum observat H. Dodvvellus quem vide diff. ad Irenæum p. 318. seq.

Ptolemæus *Hephestionis*. Vide paulo ante Ptolemæum Chenum.

Ptolemæus *Lagi*, Ægypti Rex qui res Alexandri scripsit de quo dixi lib. III. cap. 8.

Ptolemæus *Medicus* Erasistrateus. Cœl. Aurel. III. 8. Chronicar. passion. Incertum aliusne sit Medicus Ptolemæus Galeno laudatus & Aëtio.

Πτολεμαῖος ὁ Μενδήςσιος τὰ Αἰγυπτίων ἀνέκαθεν ἱστορῶν Syncell. p. 64. Ptolemæi hujus *Mendesi* sacerdotis Tatiano, Justino, Tertulliano & Cyrillo Alex. laudati librum περὶ χρόνων allegat Apio apud Clementem Alex. I. Strom. p. 320. & Eusebium X. 12. præp. Neque valde antiquior fuerit hic Ptolemæus Apione, siquidem idem sit quem ἐν πρώτῳ περὶ Ἡρώδης & βασιλέως laudat Ammonius in ἰδγμαῖσι. Ita quidem doctissimus Vossius II. 5. Hist. Gr. Magistamen inclino in eam sententiam, Ptolemæum Ascalonitam ab Ammonio intelligi, quem & alibi laudat & qui Herodis Ascalonitæ civis fuit.

In Morerii Lexico pro Ptolomée, *Medecin*, lege *Mendesien*.

Ptolemæus *Naukratites* Sophista cognomento Marathon, Herodis Attici auditor, sed qui ad Polemonem magis orationem suam conformabat. De eo Philostratus lib. 2. de Sophist. p. 591. seq. Ejus cum Heraclide Lycio contentionem refert idem p. 608.

Ptolemæus *Peripateticus* cujus meminit Porphyrius in Plotini vita. Utrum diversus fuerit à Ptolemæo Ascalonita, dubitare me memini lib. III. cap. 11.

Ptolemæus cognomento *Pindarion*. Vide supra in Ptolemæo Alexandrino.

Ptolemus *Platonicus* qui scripsit in *Timæum* Platonis, teste Proclo.

Ptolemæum Philadelphum Regem, *Platonis* sectatorem vocat S. Hieronymus præf. ad quæstiones Hebr. in Genesin, in eo quidem quod & ipse instar Platonis unum DEUM colendum esse duxit.

Ptolemæus Philadelphus Philosophus Pythagoricus quem Beda lib. de Musica & ex eo Meursius p. 185. ad Nicomachum atque Jonsius p. 114. memorat, nullus fuit, Harmonicorum enim quæ ille Ptolemæus dicitur scripsisse, auctor fuit Claudius noster Ptolemæus, ut supra §. 12. demonstravi.

Ptolemæensis Philadelphus inter *Dipnosophistas* colloquens ab Athenæo inducitur, sed is à patria Ptolemaide Phœniciæ ita dicitur, ut Antiochus Ptolemensis apud Marcellinum Comitem in Chronico. Itaque Jonsius male Philadelphum Ptolemaicum appellat, à Ptolemaide vero Ægypti dicuntur potius Ptolemaitæ, ut notavit illustris Ez. Spanhemius diff. IX. de usu numism. p. 912.

Fuit & recens quidam scriptor Claudius Ptolemæus nobilis Senensis cujus libri sex Epistolarum Italice scripti exstant, quarum seleotas Gallice transtulit Petrus Vidal Tolosanus, Paris. 1572. 8. Prætereo Ptolemæum Lucensem circa A. C. 1300. clarum scriptorem Chronici quod laudat Joannes Gerson de statu Ecclesiæ V. & N. T.

XVI. Cum Geographos supra cap. 2. persequeretur, annotavi nonnulla §. 10. de tabulis sive chartis veterum Geographicis, de quibus varia etiam observata esse video Petro Bertio in præfatione ad Ptolemæi Geographiam. Lubet igitur in præsentia ubi de Astronomorum principe Ptolemæo mihi sermo fuit, similiter pauca quædam subjungere de veterum sphaëris globisque cœlestibus & aliis ejusmodi instrumentis Astronomicis, quibus interim utetur lector, donec oriatur alius me eruditior qui satisfaciat Clariss. Viri Jacobi Bernardi a) desiderio, ut Historiam Globi plenius atque exactius describat. De observationum quidem cœlestium antiquitate præclara sunt quæ disputavit magnus Gassendus

a) Nov. Reip. litterar. A 1699. T. 2. p. 471. *Quelques personnes curieuses souhaiteroient que quelqu'un fit l'Histoire du Globe, à peu près comme on a fait celui du Calendrier, en montrant qui en a été le premier inventeur, & quels ont été les progrès. Que si ce plan est trop difficile à remplir, on voudroit savoir du moins, qui est le premier inventeur des globes cœlestes & terrestres.*

sendus præf. ad Vitam Tychonis Brahei. Attigit hoc argumentum etiam Clarissimus Jaquelotus diff. 1. de existentia DEI adversus Atheos cap. 22. Sed in præsentī unus mihi erit scopus propositus, veterum in efformandis cœlestis machinæ imaginibus & instrumentis Astronomicis industriam breviter perstringere.

Ut ab Hebræis initium sumam, suspicari quis possit Regem Salomonem in templo suo duas illas insignis molis columnas ideo statuisse ut singulis illis imponeret sphæram sive globum, ut vocatur 3. Reg. VII. 16. qui septem erat circumdatus circulis sive totidem planetarum orbitis. id. 17. Confer 2. Paralip. III. 16. Equidem uti sanctum tabernaculum ita templum quoque referebat imaginem universi, unde ἐκμαγεῖον παντὸς κόσμου appellatur ab auctore Chronici Paschalis pag. 77. In hoc per adytum sive sanctum sanctorum in quo manna gratiæ, atque lex & Aaronis virga, providentiæ divinæ symbola erant, & DEUS super Cherubim apparebat, designabatur b) cœlum νοητὸν, in quod ingressus est JESUS. Hebr. IX. 12. 24. VI. 19. 20. Sanctum sive media pars erat, cœlum visibile & ἅγιον κοσμικόν ut vocatur ab Apostolo Hebr. IX. 2. atrium denique quod animalibus pariter & hominibus sacris profanis patens erat sub dio, denotabat orbem terrarum. Mensa cum duodecim panibus, totidem signa Zodiaci, quæ mensa quoque Isiaca Ægyptiorum videntur significari. Mensa autem ipsa terram innuit quæ duodecim signis ambitur. Vide si placet P. Fabrum III. semestrium p. 408. Candelabrum cum septem lampadibus referebat septem planetas: quatuor cortinarum colores, & ara quadrilatera, quatuor elementa. In libro Sapientiæ IX. 8. non modo templum vocatur μέμημα σκηνῆς ἁγίας cœlestis, uti Apostolo Hebr. VIII. cœlum ἀληθινὴ σκηνή, sed cap. 18. v. 24. auctor libri Sapientiæ etiam in ornatu Pontificis maximi fuisse affirmat ὅλον τὸν κόσμον, quod disertius explicans Philo lib. de somniis p. 463. testatur eum jussum χιτῶνα ἐνδύεσθαι & παντὸς ἀντιμέμημα ὄντα εἶναι, ἵνα συνιεργῇ καὶ κόσμῳ ἀνθρώπων καὶ τῷ παντὶ ἀνθρώπῳ. Lib. de profugis p. 364. ἐνδύεται δ' ὁ μὲν πρεσβύτατος & ἐνὶ λόγῳ αἰς ἐσθῆτα τὸν κόσμον, γῆν ἔνδωρ καὶ αἶερα καὶ πῦρ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐπαμπίχεται. Etiam Josephus III. Antiqu. Jud. 9. p. 86. de vestitu Pontificis maximi loquens singula ejus εἰς ἀπομίμησιν καὶ ἀνατίπωσιν τῶν ὅλων facta esse observat.

Ab

b) Confer Philonis & Josephi loca apud Grotium in Matthæum XXVII. 51. Clementem Alex. V. Strom. p. 563. Cosinam Indoplevsten lib. I. p. 115. II. p. 134 seq. III. p. 163. 173. seq. V. p. 197. 200. seq. VII. p. 297. IX. p. 309. 311. Menasseh ben Israël in Conciliatore ad Exod. XX. 3.

Ab Hebræis ad alios descendere juvat. In Achillis clypeo *ἡρό-
μῃς μίμημα* à Vulcano insculptum narrat Homerus Iliad. Σ. v. 478. seq. us-
que ad extremum libri, ad quem locum confer allegorias Homericas
Heraclidis p. 467. seq. & qui Homerum imitantur, Euripidem Electra v.
455. seq. Nonnum Dionysiac. XXV. v. 381. seq. De Heliotropio in in-
sula Syro meminit Homerus Iliad. ε. 403.

Circulum 365. cubitorum in Olamandux Epitaphio monu-
mento ab Ægyptiis constructum & ad gradus annui cursus solis haud du-
bie respicientem memorat Diodorus Sic. lib. 1. f. 46. eversum ac disje-
ctum à Cambyse.

Sphæram primus composuit Atlas teste eodem Diodoro lib. III.
p. 193. obliquitatem signiferi addidit Anaximander, signa in eo Cleo-
stratus. Vide Harduinum ad Plinii Hist. II. 8. T. 1. p. 148. Menagium
ad Laërt. p. 70 & Lambecium prodromi Hist. litterar. p. 132. ubi & de
Musæo quem primum *σφαῖραν πῆνται* scripsit Laërtius in proëm. quo
de loco dixi lib. 1. c. 16. p. 103. seq.

Zonarum auctor Parmenides, ut ex Posidonii testimonio obser-
vavit Scaliger ad Manil. p. 320.

De Sphæra Callipi Cyziceni, Eudoxi Cnidii, Autolyçi Pitanaei
& Sosigenis consulendus Simplicius ad Aristotelem de cœlo lib. 2. com-
ment. 46.

Billari sphæram quam expugnata Sinope abstulit Lucullus, me-
morat Strabo XII. p. 546.

Pythagoras sedens & baculo sphæram monstrans occurrit in nu-
mismate Samiorum. Confer Laur. Begeri spicilegium Antiquitatis
p. 11. qui p. 10. illustrat etiam Amorginorum numum, in quo Apollo
cum sphæra & circino.

De gnomone & sciothere quem ad observanda æquinoctia &
solstitia invenit Anaximander, vide Salmas. ad Solin. p. 623. seq. & Me-
nagium ad Laert. lib. 1. sect. 119. & lib. 2. sect. 1. Ab hoc diversa horolo-
gia solaria, Metonis inventum. Scal. ad Manil. p. 229. Gassend. T. V.
Opp. p. 376. 380. Justus Rycquius cap. 38. de capitolio.

Archimedes non modo librum scripserat *περί σφαίρας* quem
laudat Carpus apud Pappum proëmio libri VIII. sed etiam ipse compo-
suit sphæram vitream qua miro artificio lunæ solis & quinque erran-
tium motus illigavit. Dixi de hac sphæra lib. III. c. XXII. p. 552.

Eratosthene auctore in Porticu Alexandrina sub Ptolemæo
Philometore positæ sunt armillæ ac regulæ ad notandos quotidie mo-
tus cœlestes, ut jam notatum Gassendo T. V. Opp. p. 378.

Globum cœlestem primus videtur construxisse stellis in eo notatis Hipparchus. Vide Plinium lib. 2. Hist. c. 26. Synesius quidem de dono Astrolabii p. 310. testatur Hipparchum primum docuisse σφαίρης ὀπτασίαν ἐξαπλωσιν sive globosæ superficiei complanationem, in figuræ diversitate proportionem rationum conservando eandem, quod artificium postea in planisphærio suo exposuere Ptolemæus, Jordanus &c. Idem Synesius auctor est Hipparchum illum παντάλας solos sedecim ἀστέρας in instrumento suo disposuisse, quo contenti fuerint etiam Ptolemæus ejusque Ἀρίδοχοι. Adde Gassendum T. V. Opp. pag. 378. seq. qui p. 375. Eudoxum putat esse primum qui partim Ægyptias partim Græcas imagines siderum repræsentari in globo solidave sphæra curavit, & pag. 379. Hipparchum Hypotheses tabulasque Astrologicas idoneas primum condidisse, quemadmodum postea fecit Ptolemæus qui omne genus observationum de Planetarum motu & fixarum sive è veterum monumentis collegit, sive propria industria emendavit aut addidit, ut hoc ipso capite demonstravi. Eudoxi sphæram descripsit Aratus, ut Hipparcho pridem notatum fuit.

In Demetrii Poliorcetæ chlamyde intextum erat εἰκασμα τὸ κόσμος καὶ τῶν κατ' ἔργον φαινομένων, teste Plutarcho in Demetrio p. 909. S. Menippus in pileo suo duodecim Zodiaci signa intexta circumferebat teste Svida in Φαίος.

Posidonii Philosophi sphæram celebrat Cicero 2. de natur. Deor. *cujus singule conversiones idem efficiebant in sole & luna & in quinque stellis errantibus, quod efficitur in cælo singulis diebus & noctibus.*

Sphæræ κρικωτῆς sive armillaris meminit Varro apud Gellium III. 10. quem si placet vide.

Astris nomina imposita ex quintuplici ratione ut docet Scholiastes Arati ad v. 27. ἀλλὰ πέντε αἰτίας εὐλόγως τίθενται τῆς ἀστροθεσίας, ἡ γὰρ καὶ ὁμοίωσιν τὸν ὄνομα τῷ ἄστρῳ ὡς πρὸς ὁ σκορπίου. ἡ καὶ παίδου, ὡς ὁ κύων, δοκῶσι γὰρ ἐπὶ τῇ ὀπτασίᾳ τὸν κύων λυτῶν οἱ χειρῶν κύωνες. ἡ μυθικῶς, ὡς ἡ μεταβληθεῖσα καλλιπῶς εἰς ἄρκτον. ἡ καὶ πρῆν, ὡς οἱ δίοσκυροι δίδυμοι. ἡ διόρισμῳ καὶ διδασκαλίᾳ χάριν, ὡς τὰ πολλὰ τῶν ζωδίων. Honoris causa sideribus adscripta Ariadne, Coma Berenices, Cæsaris astrum, anima Antinoi &c. Sic ex Persarum lententia Orion erat Nimrod ἀποθεωθεὶς. Chronicon Paschale pag. 36. Justinus Martyr pag. 67. τί γὰρ λέγουσιν τὴν Ἀριάδην καὶ τὰς ὁμοίας αὐτῇ κατηστερίαν λεγομένης; Homilia V. Clementin. §. 17. αὐτὴ γὰρ Ζεὺς κατηστέρησεν καλλιπῶς &c. Jam ergo Ju-
piter

piter Callistonem stellam fecit, quæ vocatur ursa minor, quamque Cynosuram appellant nonnulli. Neptunus in cælo collocavit Delphinum Amphitrites gratia: & Orionem ex Euryale Minois filia natum, propter matrem Euryalem astris donavit. Bacchus coronam Ariadnæ, Jupiter aquilam qua in rapiendo Ganymede usus fuerat, ipsumque Ganymedem in Aquarii honore constituit, ac taurum honoravit ob Europam. Quin & Castorem, Pollucem ac Helenam Leda gratificans stellas fecit, & Perseum propter Callistonem, Virginem quæ & Dice ob Themis, Herculem propter Alcmenam. Similiter nostra ætate Astronomi illustres sideribus intulere Joannes Hevelius scutum Sobiescianum, Gothofredus Kirchius Pomum imperiale, Gladios electorales Saxonicos, & sceptrum Brandenburgicum, ut videre licet in Actis Erud. A. 1684. p. 397. & A. 1687. p. 452.

A diversis gentibus diversa nomina sideribus data & diversæ imagines impositæ fuerunt. Sic alia nomina aliæque imagines siderum apud Ægyptios, alia apud Chaldæos, Persas, Indos, alia apud Græcos, alia apud Arabes denique. Vide Scaligerum ad quintum Manilii pag. 335. seq. Gassendum T. 5. p. 375. Salmasium præf. ad lib. de annis Climacter. Tho. Hyde in Hist. religionis Persarum pag. 390. Georgium Paschium τὸν μακαρίτην in inventis novantiquis pag. 552. [editionis secundæ, Jac. Gaffarellum in curiositatibus inauditis & Philippum Cæsium in Cælo Astronomico Poëtico. Hinc vanitas innotescit Astrologiæ apotelesmaticæ quatenus ex nominibus naturam siderum & effectus colligit. Præstat tamen vetera ac recepta semel nomina Græca imaginesque astrorum retinere quam cum Joanne Baiero c) & Julio Schillero sanctos

Mmm 2

ctos

c) Gassendus in vita Peireskii ad A. 1628. Cum exemplum cæli Christiani à Joanne Bayero affert & à Julio Schillero (Augustæ Vindel. 1627.) confecti allatum fuit, commendavit quidem Peireskius pietatem, qua illi vulgatis Planetarum nominibus substituerunt propria Adami, Moysis, aliorumque Patriarcharum; indideruntque duodecim signis Apostolorum vocabula & asterismis ceteris aliorum sanctorum rerumque religiosarum nuncupationes, præter figuras recens confectas conditaque nova de iis carmina: sed institutum non comprobavit pervertendi confundendique quicquid cælestis notitiæ à memoria usque antiquissima respersum est in omnes libros. Quanquam serio non timuit, ne propterea Astronomi universam illam astrorum nomenclaturam immutarent, quoniam illico perviderent nihil se inde adjutari, turbari vero plurimum. Addebat pervetustos illos schematisimos siderum, tametsi profanos, nihil officere Christianæ pietati, cum & ipse olim observasset Vercellis hujusmodi imagines à mille & ducentis annis fornici impressas. Denique optare, ut quæ solers manus novas istas calaverat, Vercellenses illas sua antiquitate commendabiles expressisset. Jo. Hevelius prodromus Astronom p. 110. Licet Bayerus & ex eo Schillerus multo plures quam Tycho. & Kepler.

ctos vel cum Erhardo Weigelio d) insignia principum substituere, ne tota ratio astronomiæ perturbetur & omnia omnium superiorum Astronomorum scripta inutilia reddantur. Magis ferendum est & si fortassis parum utile vel necessarium Wilhelmi Schickardi viri cetera præstantissimi institutum, qui in Astroscopio suo veteribus nominibus & imaginibus servatis novas ex sacris indidit significationes, ut ei v. g. Gemini sint Jacob & Esau: Pisces, duo illi quibus CHRISTUS quinque millia virorum pavit &c. Mutavit tamen & ipse pleraque, dum pro Boote v. g. suggerit Nimrodum, pro Hercule Simsonem, pro Cassiopea Bathsebam ac similia. Video etiam simile quid jam pridem in mentem venisse Bedæ presbytero, qui in carmine quod incipit *Mira prorsus paganorum & sæva dementia* T. 1. pag. 417. duodecim signa Zodiaci in sensum Christianum trahit. Sic fuere jam olim qui dies hebdomadæ à planetis nollent denominari, quod hæresibus etiam adscripsit Philastrius cap. CXI. sed svaderent ea (ita Campanella in tractatu de Monarchia Hispan.) à septem sacramentis appellari, & menses à duodecim Apostolis, quod factum videre est in fastis sacris Ambrosii Novidii Fracci dicatis Paulo III. Pontifici, & elegiaco carmine ad Ovidii imitationem compositis. Rom. 1547. 4.

Neronis præcipua cœnationum rotunda, quæ perpetuo diebus ac noctibus vice mundi circumageretur. Sveton. Nerone c. 31.

Σφαῖραν καλὰ μὲν ἢ ἑξ ὀφθαλμοῦ ἢ ἑξ ἀστρονομίας περὶ τὴν πάντων μίμημα πεποιημένην memorat Lucianus in Nigrino T. 1. p. 21. Galenus XIV. de usu partium T. 1. edit. Basil. p. 522. ὥστερ' ὅτι οἱ τὰς τῶν πλανημένων ἀστέρων περιόδους μιμνήσκοντες διὰ τῶν ὀργάνων αὐτοῖς δεχθὲν κινήσεως ἐνδόντος &c. Porphyrius de anima ad Boëthium Sidonium apud Euseb. XI. 28. præparatione.

plerusque stellas exhibuerunt, nihilominus reliquis omnibus minime fidendum, cum nullum plane fundamentum longitudinis & latitudinis indicaverint. Atque ideo penitus mihi persvadeo, quod maximam partem fixarum exceptis Tyconicis non nisi nudo oculo radiori Minerva tantum delineaverint - - - Figura Bayeri nihil amplius præstant quam quod totum cæleste negotium perturbent, & quod omnes stellas quæ in globis ad sinistram sunt constitutæ, ad dextram appareant. Bayerus enim ordinem stellarum inconsiderate plane invertit, ex quo Catalogi omnium auctorum confunduntur; etiam lectores perturbantur, cum nullam stellam debito nomine, sed per litteras tantum, quod radiosissimum, denominat. Confer eundem Hevelium introductione in firmamentum Sobiescianum p. 10. seq.

d) Vide Acta erud. A. 1688. p. 451. & Georgii Pafelii inventa novantiqua p. 544. seq. edit. secundæ.

tion. αὐτῶν ποσὲ πέννησεν Ἰππὶ γῆς συνόδους τῶν ἐπὶ αὐτῇ τῶν κινήσεως δημιουργη-
σαι Διὰ μηχανμάτων τὰ ἐν ἔργῳ μιμνήσκου.

In numis frequentissimum est Imperatores à Cæsare usque, Re-
gesque ac principes cum globo in manu conspici, potestatis denotandæ
causa. Interdum etiam cum globo duplici, ut Imperium significetur in
orientem & occidentem, v. g. in numo Commodi apud Rubenium LI.
51. vel cum triplici ut Europæ Asiæ Africæ imperium denotetur. Ita in
numo Augusti apud eundem XV. 18. Idem Rubenius victoriam sphæ-
ræ cœlesti insistentem exhibet X. 13. quemadmodum Romam Deam
cum hasta & orbe in manu. LXIII. 15. Etiam in imaginibus Impera-
tores sive sculptis sive pictis constat globum manu gestare. De sculpta
immagine locus est insignis Ammiani XXV. 10. *Nam ὁ Maximiani statua*
Cæsaris quæ locata est in vestibulo regie, amisit repente spheram arcem formatam in
speciem poli quam gestabat. De Justiniani statua equestri Codinus & Svi-
das: καὶ τῇ μὲν δεξιερᾷ χειρὶ φέρει σφαῖραν ἐμπειρηγὸς ὅτι σαρῶ ἐν αὐτῇ.
Confer Marqu. Freherum in notis ad Petrum de Andlo II. 6. & doctissi-
mi viri Christophori Becmanni notitiam dignitatem illustrium IV 4.

In palatio Farnesiano Romæ exstat statua Herculis circa Com-
modi Imp. tempora ut videtur sculpta sustinentis globum cœlestem si-
deribus insignitum de quo adscribam hæc Francisci Bianchini viri erudi-
tissimi in historia Universalis ex antiquis monumentis confirmata Rom.
1699. 4. p. 369. *Nel palazzo Farnesiano in Roma si conserva una statua anti-*
cha d' Ercole da pochi bene osservata, abbenchè sia uno de piu cospicui monumenti di
antichità, perciocchè sostiene il globo celeste che dal sito delle costellazioni rispetto à
punti de' solstizi e degli equinozi si conosce lavorata à tempi di Commodò, intorno
à quali fù lavorata, siccome ci fece avvertire il celebre Astronomo Regio signor Cassi-
ni nell' osservarla, che ei fece l' anno 1695. quando ci portammo unitamente à ve-
dere quel nobile monumento di antichità. Misurò il luogo della prima di ariete, il
quale cadeva nel decimo grado del segno che porta lo stesso nome. L'occhio del Toro si
vede collocato 40. grado lontano dal principio di cancro con situazione assai pros-
ima alla osservata dal Tolemeo in quel secolo de gli Antonini in cui crediamo lavorata
la statua. E il capo dell' uno de due Gemelli che precede detto Polluce ed Ercole, non
tocca il punto del tropico estivo, ma vicinissimo è à toccarlo, e dimostra di rimane-
re circa al 29. grado di ♊, la dove à ad nostri è passato al 19. del segno
sequente. Richiederebbe un trattato à parte quella ingegnosa scoltura, e forse
un giorno l' otterrà per sodisfazione de gli eruditi. Singularem de globo hoc
dissertationem pollicetur auctor præstantissimus p. 571.

In numo Juliae Masæ quæ Juliae Domnæ Severi Imp. uxoris soror fuit, universa duodecim signa Zodiaci eleganter expressa cernuntur apud Patinum introduct. in numism. cap. XVII.

In Anthologia Epigrammatum lib. V. p. 516. legitur Epigramma εἰς μινσώριον ἔχον τὰ δώδεκα ζώδια, sive in mensam in qua planetae descripti cum duodecim signis in Zodiaco:

Ἀργύρε' πολ' ἔτ' ὅπῃ φαέθοντα σελήνη
Δέρκεται, αἰλιτύπων πιμπλαμένη φαέων.
Ἀπλανεὺς δ' ἐκάτερθε, καὶ αἰλιθεόντες αἰλήται
Ἀδρομέης γενεῆς πᾶσαν ἄγασσι τέχνην.

Videndus etiam Leontius de compositione sphaeræ, & Proclus ac Beda libellis de sphaera. Svidas in ξηρόλοφος ubi memoratur θέσις ἀστρονομικὴ λς' ἔτη Διαρκέσουσι posita sub Imp. Severo. Synesius Pæonio muneris loco Astrolabium offerens, Astronomiam p. 309. vocat πρῶτον μέρος τῆς ἀπορρήτης Θεολογίας, congruentem trajectum ad reconditam Theologiam. Astrolabium vero ipsum ἀγαλμα πάγκαλον ἔκ κοσμικῆς πλάτης, cavum ex argento, à Synesio excogitatum: Διανοίας μὲν ἔργον ἐμῆς ὅσα μοι συνευπύρηξεν ἡ σεβασμιωτάτη διδάσκαλος, (Hypatiam intelligit) χειρὸς ἢ τῶν κατ' ἡμᾶς εἰς δημογίαν δεξιῶν τῆς δέξις. Huic astrolabio stellas diversarum sex magnitudinum suo quasque loco inseruit, addiditque solido auro Διὰ χρυσῆς στρεῖς descripta in vacuis locis sub circulo antarctico posita duo Epigrammata, quorum unum ita sonat:

Ὅιδ' ὅτι θνατὸς ἐγὼ καὶ ἐφάμερ', ἀλλ' ὅταν ἄστρον
Ἰχνεύω πυκνὰς ἀμφιδρόμους ἑλικας,
Οὐκ ἔτ' ὑπὸ ψάνω γαίης ποσὶν, ἀλλὰ περ' αὐτῶ
Ζηνὶ διοτρεφέως πίμπλαμαι ἀμβροσίης.

Alterum ipsius est Synesii, atque ita se habet:

Ἡ σοφίη σίβον εὗρεν ἐς ἔρανον, ὧ μέγα θάῤῥμα,
Καὶ νόον ἐξ αὐτῶν ἤλθεν ἐπερανίων.
Ἡνίδε καὶ γὰρ σφαίρας ὑπὸ πλάσσει νῶτα
Ἰσα ἢ κύκλα τομᾶς ἔχ' ὁμαλαῖσι τέμε.
Σκέπῃ τοι τεύρεα πάντα πρὸς αὐτοχά της ἐπὶ Τιτᾶ
Νύκτα παλιντεύει καὶ φάσ' ἐρχόμεν',
Δέξο ζωδιακῆς λοξώσιας, εἰδέ σε λίσσει
Κλεινὰ μεσημβρινῆς κέντρα στυγελύσεως.

Confer Bedam in libello de astrolabio T. I. Opp. p. 394. seq.

Nescio an hoc loco referam illud Chosrois ab Imp. Heraclio eversum, mirandum certe, etsi non magis forte huc spectans quam illud Salmo-
nei. Ita vero de Chosrōe Jo. Tzetzes Chiliad. I. hist. 66.

Ἐν τοῖς ὀρόφοις ἔχων τεχνητευθέντα
Ἐξ ἧς βροντῇ καὶ κέραινοι μηχανητοὶ καὶ ἑμβροὶ
Ἐπαιμένων πρῶσβεων ἐρρήγνυντο πρὸς τὰ μέγαρα.

Fertur etiam Sapor rex Persarum machinam coelestem mirandi artificii habuisse, atq; ut ad recentiora tempora descendam, Gajafadinus Turcarum Imp. Friderico Imperatori tentorium misit mira arte ita instructum, ut sol & luna in eo facti cursum suum recte observarent, & horæ tam noctis quam diei recte indicarentur, ut è Trithemii Chronico Hirsaugienſi notavit Spondanus ad A. C. 1232. Vicissim Ferdinandus I. Imp. ad Solimannum misit globum coelestem insignem argenteum cujus meminere Jovius ac Sabellicus. His adde quæ Cardanus sub extremum libri XIII. de subtil. *Hinc soles, astra lunaque ementito cælo, quæ Nicolaus Siccus vir splendidissimus omnique scientiarum nobiliorumque artium genere eruditus representavit coram Philippo II Hispaniarum principe. Vidimus solem sideraque in sereno collucentia, latentia artis nubibus, hebetata candidis, motum cum fidere ac tum tempore representationis fabulæ congruentem. Ibi saphiros, chrysolithos verasque pyropos lumina vitreis abscondita dodecaedris icosaedrisque nativo vitri colore mentiebantur. Edidit scena tonitura, cum etiam naves velut in mari ferre ac fluctuari videres.*

Ansam hinc sumpsit vir egregius atq; ingeniosus Joannes Valentinus Andreæ in Apologis suis manipulo I. Apologo 10. Campanellæ libellum quo Monarchiam universalem, tot millium sanguine jam constantem chimæram, Philippo Hispaniæ Regi ominari voluit, ejusque irritum consilium hoc adumbrandi: *Thomas Campanella, insignis artifex, Archimedeæ machine emulatione automa monarchicum fabricavit, quo motus solis ab Occidente orientis ingeniose representaretur, idque Philippo II. Hispano &c. eunctarum gentium pio parenti, inter totius Orbis monarchas potentissimo, Numine DEI electo ad sparsa imperia congreganda &c. dedicavit. Jucundum utique spectaculum, cum Galliæ, Germaniæ, Italiæ, Angliæ & persimiles rotulæ sese mutuo insigni artificio exciperent, & puniceum illud Solare corpus supra horizontem elevarent. Id opus Indico auro fulgidum & Morphei penicillo varie*

rie pictum, cum ad Magnum Mundi Monarcham Albani & similium aliquot ministerio deferretur, cum importunum mare Anglicum vix evasisset, nescio quo infelici casu rheda, qua vehebatur, in medio Belgii corruit, opusque inestimabilis pretii perfregit. Qua ministrorum negligentia supra modum irritatus Philippus, cum frustra Occidui orbis artifices implorasset, justo dolori decentique pudori aliquamdiu indulgens, tandem in summi artificis DEI sapientissima machina acquievit.

Sinensium Observatorium Regium Nanquinense una cum instrumentis sphæra, globo, quadrante, sextante &c. antiquis & longe præstantioribus * novis, Jesuitarum industria additis descriptum videre est in Ludovici de Comitibus memoriis de regno Chinensi parte I. pag. 91. seq.

De observatorio insigni Parisiensi Christianissimi Regis consules Baptistam du Hamel in Historia Regiæ scientiarum Academiae lib. I. sect. IX. & Peraultum ad Vitruv. lib. I. cap. 2.

Ex iis quæ recentiorum ingenia in hoc genere elaborarunt, celebranda sunt inprimis Tychnis Brahei admiranda instrumenta, quibus ad observationes cœlestes usus est & quæ singulari volumine in fol. pulcherrime ligno descripta exstant. Tychonem etiam vicit Johannes Hevelius, cujus machina cœlesti sive opere duobus in folio Voluminibus instrumenta ejus Astronomica describente nihil unquam perfectius & admirabilius sol adspexit. Utriusque Tychonis & Hevelii industria quoque factum est ut longe plura hodie sidera numeremus & longe accuratius noscamus quam Astrologi veteres.

Idem Tycho præter alia Globum cœlestem ex orichalco condidit diametro sex pedum, in cuius horizontis ambitu hæc verba aureis litteris insculpi curavit: *Anno à CHRISTO nato MDLXXXIII. regnante in Dania Friderico II. hunc cœlesti machinæ conformem globum, in quo affixa octavæ sphæræ sidera cœlitus organis deprehensa suis quæque locis ad amussim representare, errantiumque stellarum per hæc apparentias pervestigare decrevit, Cœlo terrigenis qui rationem eam capiunt mechanio opere patefacto TYCHO BRAHE O. F. sibi & posteris F. F.*

In prægrandem sphæram duplicem, Ptolemaicam alteram, alteram Copernicanam à Gvilelmo Blaeu constructam legi possunt Epigrammata bina Casparis Barlæi T. I. poem. p. 482.

Sphæ-

* In his est globus astrifer 2000. librarum, quem vel puer nullo negotio versat, & ad omnem altitudinis gradum attollit. Vide Illustris Leibnitii novissima Sinica p. 154.

Sphæra mobilis insignis oblata Regi Gallix Ludovico XIV. à Martinoto & Hayo celebratur in Ephemeridibus Parisiensibus A. 1701. p. 364. & in Dombensibus sive Trivultinis ejusdem anni p. 358.

Globos cœlestes & terrestres admirandæ magnitudinis ac structuræ vidit recens ætas Anglicanum a) Comitis de Castello Maine, Gottorpiensem auctore b) Adamo Oleario, Norimbergensem Erhardi Weigeli c) *Guaxagix*, Augustanum Christophori Treffleri & Parisienses d) Vincentii Coronelli, diametro quindecim pedum, oblatos Regi Gallix à Cardinali Estræo. Prætereo planisphæria Pardyessii, Casini e) Fabri, f) Insulani g) &c.

De Georgii Christophori Eimmarti Astronomi Norimbergensis sphæra, armillari trium fere pedum altitudine, tota ex orichalco, secundum hypothesin Copernici ita composita ut omnes ac singuli planetæ virtute solius cochleæ perennis promoti quisque periodum suam in propria orbita decurrat, vide Clariss. Wagenseilii librum de Norimberga p. 155.

Cornelii Drebelii quoque acutissimi Germani organum perpetui motus haud prætereundum, quod his verbis laudat Joannes Daniel Major ingenio errante cap. VII. *Perspicacissimus vero etiam Drebbelius ille Machinarum varii generis insolentiorum Machinator insignis, post Archimedem fere unicuique, ausus est elaborato à se liquore spirituofo mirabile opus agitante simulacrum universi per artem effingere, in eoque ob arcanum consensum spiritus istius cum æthere, non minus planetarum sphæras atq; circuitus quam anni, mensium, dierum horarum mensuras ac differentias Jacobo primo magno Britannix Regi exhibere.* Eandem admirandam machinam eleganti epigrammate celebravit magnus Hugo Grotius p. 320. Poëmatum. De Adolphi Balduini sole artificiali perpetuo

a) Vincentius Coronelli Epitome Cosmographica lib. 3. Acta Erud. 1694. mense Julio pag. 333.

b) Olear. Persische Reise-Beschreib. pag. 626. Jo. Dan. Major ingenio errante F. b. seq. Morhofii poëmata p. 514. & Georgii Paschii inventa novantiqu. p. 555. seq.

c) Weigel. idea Mathes. universæ p. 75. seq. & 81.

d) Ephemerides Paris. A. 1704. p. 1040. seq.

e) Ephemerid. Paris. 1681. p. 252.

f) id. A. 1702. p. 263.

g) id. 1700. p. 140.

petuo mobili vide Ephemerides Paris. A. 1682. p. 68. & de nescio cujus artificis machina duplici quæ exstant Parisiis in Bibl. Regis Galliarum, quarum altera Eclipsis cujusque locus & magnitudo, altera motus situsque planetæ cujusque in cœlo qualem secundum systema Copernici, tempore quovis desiderato habuit vel habebit, facile ad oculum monstrari potest.

Tuborum sive telescopiorum usum, quorum ope tot veteribus incognita recens ætas in sideribus observavit, alii Jacobo Metio, h) vel Galilæo de Galilæis, alii ut Petrus Borcellus Zachariæ Jovannidi Zelandio i) tribuunt, alii denique Cornelio quem jam memoravi Drebbelio, vel Jo. Baptistæ Portæ aut Rogero Baconi. Sane Hieronymus quoque Fracastorius in Homocentricis pag. 18. notavit *majora omnia videri & propinquiora si quis perspiciat per duo specilla ocularia altero alteri superposita*, quod congruit invento Eustachii Divini relato in transactionibus Philosophicis Anglicanis T. 1. pag. 626. De Gerberto autem qui inter Pontifices Romanos Sylvestri II. nomine clarus est, apud Ditmarum Merseburgensem lib. VI. Chronici pag. 399. in edit. Illustris Leibnitii scriptorum veterum Brunsvicensium legas eum optime calluisse astrorum cursus discernere & Horologium fecisse *considerata per FISTULAM quadam stella nautarum duce*. Cum ejusmodi fistula sive tubo imaginem Claudii Ptolemæi sidera contemplantis in vetusto Codice reperit V. C. Joannes Mabillonius, ut supra pag. 411. jam annotavi, sed vitris instructas fuisse illas veterum fistulas non constat, quas forte alii rectius accipiunt pro dioptris k) vitro vacuis, quibus & ipsis visum juvari propter radios oculi in unam rem intentius collectos perinde ut tuba stentorea vocem, notum est. Sed tempus jam est ut missis hisce ad telam nostram pertexendam redeamus.

CAPUT

h) Voss. de scientiis Matth pag. 201. Menagii Origines Gallicæ in lunettes de Galilée, G. Paschii inventa novantiqua pag. 523. seq. Wotton reflect. upon ancient and modern learning chap. 15.

i) Petrus Borcellus de vero telescopii inventore.

k) Confer Vignolii Marvilli Misc. Historico litter. T. 1. pag. 157. & H. Vagetium de Microscopiis & tubis vitro carentibus.

CAPUT XV.

De PAUSANIA & POLYÆNO.

Pausaniae Cappadocis ætas & alii hoc nomine, 1. Scripta quæ exstant, 2. Deperdita, 3. Eorum quæ exstant editiones, 4. Index scriptorum à Pausania allegatorum, 5. Polyæni scriptoris ætas & eo nomine plures alii, 6. Ejus Strategemata, 7. Editiones, 8. Deperdita scripta, 9.

I.

PAUSANIAS Cæsareensis Cappadox, non diversus ut videtur ab eo quem ἀπὸ τῆς Συρίας σοφιστὴν vocat Galenus a) III. 14. (edit. lat. 10.) de locis affectis, ubi se cum eo Romæ locutum esse testatur. Constantinus vero Porphyrog. Lib. I. them. 2. p. 12. vocat Pausaniam Damascenum. Auditor fuit Herodis Attici b) ipse discipulos habuit Ælianū c) de quo infra, & Aἰσάσιον. d) Quod addit Philostratus, Pausaniam unum fuisse τῶν & κλεψυδρίᾳ μετεχόντων, ex alio ejus loco in vita Sophistæ Adriani p. 582. intelligitur, nimirum fuisse illum unum ex decem Herodis Attici auditoribus familiarioribus, qui præter lectiones quas communes omnibus habebat audiverunt eum statò tempore ad clepsydram dicentem. Ita enim

Nnn 2

intel-

a) Galeni verba sunt: Πausανίας ἔν ἀπὸ τῆς Συρίας σοφιστὴς εἰς Ῥώμην ἀφικόμενός ποτε τὰς μικρὰς δύο δακτύλους τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ & μέσθ τὸ ἡμῖσι δυσαισθήτης μὲν ἔσχεν τὸ πρότερον, ὕστερον δὲ καὶ ἀνασθήτης, κακῶς θεραπευσάμενος ὑπὸ τῶν ἰατρῶν. Ἐπεὶ δὲ ἐγὼ θεασάμεν & αὐτὸν ἡρώτων &c. Eundem hunc esse Pausaniam cum nostro non dubitat Jonsius p. 16. de scriptoribus Hist. Philos. Sane noster in Syria per aliquod tempus versatus esse videtur, & Stephanus Byz. Syriaca ἐθνικὰ diligenter è Pausania repetit, testatus quoque eum de Antiochia librum scripsisse. Alius fuit Pausanias Medicus cui Empedocles Physica sua inscripsit, Laërt. VIII. 60. Hujus Pausaniæ una cum Empedoele mentio apud Galen. libro & capite 1. Therapevt. Alius Pausanias Medicus junior ad quem scripsit Alexander Magnus teste Plutarcho in ejus vita p. 689. Alius Pausanias Lacedæmonius, cujus περὶ Ἑλληνισπόντων, Λακωνικὰ, χρονικὰ, περὶ Ἀμφικτυόνων. περὶ τῶν ἐν Λάκωνσιν ἐορτῶν memorat Svidas, idem forte cujus *Tactica* laudant Arrianus & Ælianus. Omitto Pausaniam belli Medici fulmen de quo Thucydides, Nepos &c. & Pausaniam interfectorem Philippi Macedonis de quo Justinus. Pausaniam denique cognomento λάκκον de quo Gnathænx jocus apud Athenæum XIII. p. 578.

b) Philostr. 2. de Sophist. p. 590. Svid. in Πausαν.

c) Philostr. p. 619. d) Svid. in Αἰσάστ.

intelligenda verba ἐπεσετίζοντο τῇ εἰς πάντας ἀκροάσει κλεψύδραν συμμεμε-
 τρημένην, quæ ut multa alia haud cepit latinus interpres. Quoniam
 vero hoc interioris admissionis auditores monuerat Herodes τὸ μηδὲ
 πότες καιρὸν ἀνιέναι, ἀλλὰ καὶ καὶ πῶς πᾶσι δάξεν τῷ οἴνῳ, hinc factum ut illi
 κλεψυδρίαι participes teste Philostrato vocarentur per jocum διψῶντες, ut
 quibus ob auscultationis vel studii assiduitatem esset interim sitiendum.
 Heodis Attici sapi⁹ mentionem facit Pausanias, etsi quod mireris nun-
 quam eum * præceptorem suum appellat: Testatur autem in Achaicis
 p. 574. Herodem in uxoris defunctæ memoriam Odeum magnificum
 Athenis exstruxisse, idque se in Atticis non memorasse, quia cum illa
 scriberet hoc nondum fuisset ædificatum. Eliaca priora p. 375. affir-
 mat se scripsisse anno post Corinthum Coloniam deductam 217. Co-
 rinthum instauravit Julius Cæsar anno postremo vitæ, urbis 710. his ad-
 de 217. habes annum urbis 927. M. Aurelii Antonini 14. qui respondet
 Anno CHRISTI, 174. Sed eo tempore jam ætate provectum fuisse
 credibile est, & jam sub Antonino Pio claruisse, quoniam lib. 1. p. 14.
 Hadriani Imp. quoque faciens mentionem eum sua ætate Imperium
 gessisse scribit, καὶ κατ' ἐμὲ ἤδη βασιλείῳς Ἀδριανῶς τῆς πρὸς τὸ θεῖον τιμῆς
 ὅπῃ πλείονα ἐλθόντων, καὶ τῶν δεχομένων εἰς εὐδαιμονίαν τὰ μέγιστα ἐκάσις
 παραχομένων. Iter fecit non per Græciam modo Macedoniamque &
 Italiam sed per maximam etiam Asiæ partem ad Oraculum usque Jovis
 Hammonis. Etiam in Palæstina versatum se fuisse & Jordanem ac ma-
 re mortuum vidisse testatur. Declamator fuit promptus & ingeniosus,
 etsi Cappadocum more e) male pronunciaret, neque f) dictionis
 elegantia aut luce satisfaceret delicatis Atticistarum auribus. Grammati-
 cum quoque eruditum & rerum non ignarum humanarum, sed super-
 stitiosum quandoque ac credulum scripta testantur. Obiit Romæ ad-
 modum senex, ut Philostratus auctor est.

II.

* Sic nec Platonem Aristoteles, nec Socratem Plato. Sylburg.

e) Hinc Epigramma, Kühnio etiam laudatum, ex Antholog lib. 2. p. 250.

Θᾶπτον ἦν λευκὸς κόρακας πλὴν ἄς τε χελώνας.

Εὐρεῖν, ἢ δοκιμον Ῥήτορα Καππαδόκην.

Rarius alata testudine, rarius albo

Invenias corvo Rhetora Cappadocem.

f) Philostratus p. 590. 591. Confer Sylburgii ad Pausaniam observationes p. 921. seq.
 edit. Lipf. Abraham Lœscherus in præf. Quamquam autem multa esse non negam,
 quæ aut tenuiter à me aut minus eleganter sint dicta, tamen in tam abrupta & cincta
 qua involutus est Pausanias sententiarum brevitate, in tanta verborum obscuritate, in
 tanta etiam rerum ambiguitate, venia me esse dignum, non odio aut calumnia puto,

II. Exstat hujus ut cum viris doctis mihi persvadeo Pausaniæ (licet præstantissimus Gesnerus Pausaniam Laconem maluerit auctorem) ἐλλάδος περιήγησις *Descriptio Græciæ*, summo studio persequens tum alia ἀξιόμνημόνευτα, tum templa præcipue & ædificia insignia, statuas, festa, imagines, ludos, donaria & quæcunque in locis singulis spectatu & scitu digna sese offerebant. Vere quoq; notavit Abraham Lœscherus à Pausania referri status rerum. Imperiorum successiones, Regum familias & res præclare gestas, etsi in prioribus illis quæ dixi plus ut videtur operæ posuerit scriptor ut inter doctos constat accuratissimus : g) *Accuratus ad fastidium usq; statuarum Diis, dedicatarum enarrator.* h) *Complectitur autem hoc opus*

I. Ἀττικά i) in quibus sunt λόγοι Ἀττικός, Σαλαμίνιος, Μεγαρετικός & appendicis loco Ὠρωπικός.

II. Κορινθιακά, in quibus λόγος Κορινθιακός, Σικυώνιος k) Φλιάσιος, Ἀργολικός, Ἐπιδάυριος, Αἰγινάϊος, Τροιζήνιος.

III. Λακωνικά, quæ auctor ipse Σπαρτιατικὸς λόγος appellat pag. 462. edit. Lips.

IV. Μεσσηνικά, quibus appendicis loco subjiciuntur λόγος Ἀσινάϊος, Μεθωνικός, Πυλικός.

V. & VI. Ἠλιακῶν α', β'. In quibus multa etiam de ludis Olympicis, & in Eliacis posterioribus λόγος Λετρινάϊος quem Pausanias ipse memorat p. 412. Male Simlerus affirmat à Stephano laudari librum XI. Pausaniæ Ἠλιακῶν.

VII. Ἀχαϊκά in quibus λόγος Ἀχαϊκός, Δυμναῖος, Πατρυνεύς, Φαργαῖος, Ἀργυραῖος, Αἰγειραῖος.

VIII. Ἀρκαδικά in quibus λόγος Ἀρκαδικός, Μεγαλοπολιτικός, Μεθυρηνεύς, Φιγαλεεύς, Τεγεατικός.

IX. Βοιωτικά in quibus λόγος Πλατῆνιος, Θηβαῖος, Ὀρχομενίος, Χαιρωνεύς.

X. Φωκικά.

Hoc opus Pausaniæ, adscripto librorum numero passim à Stephano Byzantino allegatur, ut ex indice scriptorum à Stephano laudatorum quem suprap. 73. exhibui patet. Et pleraq; leguntur etiam hodie in illis quos Stephani codices designant libris. Si in aliis aliquando leguntur, ut quæ Stephanus in σκοπινὰ ex Pausaniæ decimo laudat, exstant in libro tertio, malim equidem corruptos Stephani codices causari, quam cum doctissimo Kühnio mihi persvadere quod Stephanus λόγος minores in Atticis & Corinthiacis computaverit, atq; adeo Λακωνικά pro decimo λόγω recte habuerit.

Nnn 3

III.

g) Laur Begerus T. r. Thesauri Brandenb p. 284

h) Petrus Faber III. semest. p. 52.

i) Auctor ipse συγγραφήν Ἀττίδα vocat p. 231. & 574. edit. Lips.

k) Σικυωνίαν γραφήν vocat Pausanias p. 230.

III. Scripta deperdita Pausaniae sunt:

1. Opus in quo de rebus Asiaticis, Syriacis, Phœniciis egerat Pausanias, & cujus librū sextū videtur allegare Steph. Byz. in *μαριαμνία*, & quod respicit idem in *γάββα*, *γάζα*, *δῶρ* &c. Confer Vossium II. 14. de Hist. Græcis, & Sylburgium in notis ad Pausan. p. 941. edit. Lips.
2. Pausanias ἐν τῷ περὶ Ἀντιοχείας. Steph. in *σελευκόβηλ* &c. Tzetzes Chil. VII. hist. 118. ὡς Πausανίας γράφει περὶ Ἀντιοχείας κλίσσει. Stephanus Segvieronius p. 329. edit. Berkelii : Πausανίας ᾧ ἐν τῇ τῆς πατρὶδος αὐτοῦ κλίσσει.
3. Declamationes sive μελέται. Philostratus 2. de Sophist. p. 591.
4. Περί σωτῆξεως liber. Suid.
5. Προβλημάτων βιβλίον α. id.
6. Ἀθηναίων ὀνομάτων συναγωγή opus copiosum nostri an alterius Pausaniae laudatum Photio Cod. CLIII. Scholiastæ Apollonii ac Thucydidis, & Eustathio ad Homer.

IV. Editiones Pausaniae.

Græca Aldi Manutii, singularum paginarum summis marginibus argumentum cujusque adscriptum habens. Venet. 1516. fol. per Marcum Musurum Cretensem, Episcopum paulo post Ragusium qui Jano Lascari librum inscripsit, opus, ut vere Aldus, *antiquæ raræque eruditionis thesaurum continens*. Hæc editione multis animadversionibus MSS. If. Casauboni referta usus est Clariss. Kühnius. Fuerat illa Joannis Bourdelotii, qui & ipse notas in Pausaniam promittit in animadvers. ad Lucian. T. 1. p. 549. 789. & alibi.

Latinae. Attica & Corinthiaca ex versione Domitii Chalderini Veronensis, à Jo. Oporino emendata Basil. 1541. 4.

Pausanias integer ex interpretatione Abrahami Læscheri. Basil. 1550. fol. Dicatus est liber Joanni Jacobo Fuggero, neque * Græca adjuncta habet, notas quoque nullas Læscherus addidit, exceptis paucis in margine conjecturis.

Romulo Amaseo interprete, qui librū inscripsit Alex. Farnesio Cardinali in Epistola data Romæ 1547. Prodiit Florent. 1551. apud Torrentiū. Ex Amasæi versione per Frid. Sylburgium recognita. Francof. typis Wech. 1624. 8.

Stephani Nigri observationes in Pausaniam memorans Gesnerus respicit ejus Dialogos Mediol. 1517. excusos, de quibus præstantiss. Kühnius præf. in Pausan. Præter dictum codicem mecum etiam communicati sunt

* Emendanda itaque Bibliotheca selecta V. G. Jo. Clerici T. XI. p. 153.

sunt Dialogi Stephani Nigri à Cl. Nicasio Divionensi, viro ad litteras provehendas maxime strenuo. In eo libro reperi totius Pausaniae compendium, & unius alteriusque loci variam lectionem: quamvis alias mendosa quavis sedulo vitet auctor ille, ut Ulysses Sirenum cantus & Circes pocula.

- Græcolatinæ** 1. ex Guil. Xylandri recensione qui Aldinam editionem Græcam plurimis in locis emendavit, & notas quoque, sed quæ initio Eliacorum priorum deficiunt, addidit. Adjuncta est separatim Amulæi versio latina à *Friderico Sylburgio* plurimis locis emendata, una cum ejusdem Sylburgii notis, indicibus locupletiss. & dissertatione de Grammaticis Pausaniae anomaliis: tum descriptio Græciæ è Strabonis epitome, Ptolemæo ac Plinio, cum annotationib⁹ ejusdem Sylburgii, in quibus p. 505. (edit. Lips. p. 918.) etiam habetur *Cyrianoris Sophopædis* Sylburgio sciscitanti communicata explicatio numerorum sive notarum in Geographia Ptolemæi, ex qua patet numeros ibi minutorum in gradibus longitudinis & latitudinis constare quinariis, ita ut ex duodecim quinariis velut totidem partibus assis compleatur unus gradus sexaginta ut vulgo numerantur minutorum. Francof. 1583, fol. apud hæredes Andreæ Wecheli.
2. Hanoviensis A. 1613, fol. superiorem ex assè referens nisi quod versionem latinam per singulas paginas * adjunctam exhibet, typis itidem Wechelian.
3. Lipsiensis, nitida & perquam emendata, quæ superiorem totam continet, sed ita ut variis nominib⁹ præster, quia non modo in capita divisa est & argumenta libris præfixa habet, notasq; Sylburgii & Xylandri cuivis paginae substratas, sed & textum Græcum à præclaro Viro *Joachimo Kühnio* Argentoratensis tum Academiae lumine castigationem, cum eruditis ipsius animadversionibus. Usus est Kühnius, ut jam dixi, Aldina editione à Causaubono passim notata: Voluit etiam conferre quatuor Codices MSS. Bibl. Regiæ Paris. sed, iisdem illos cum Veneta editione morbis laborare comperit.

Quamplurima Pausaniae diligenter ac fuse illustrat Jo. Meursius variis in scriptis, & Palmerius Exerc. ad auctores Græcos p. 357 - 442.

Gallice Pausaniam vertit Blasius Vigenierus.

V. Nihil in præsentī restat, quam ut indicem scriptorum à Pausania allegatorum subjungam, in quo concinnando suam mihi operam præstitit Vir juvenis nobilissimus *Christophorus Woltereck* Gluckstadiensis, à quo præter alia expositionem locupletissimā siglarū in numis & aliis veterib⁹ monumentis occurrentiū, Ursati & aliorum quorumq; collectionibus longe pleniorē studiosos expectare jubeo.

Index

* Fallitur igitur vir doctus T. XI, Bibl. selectæ p. 154.

Index Scriptorum, quos in sua Græciæ descriptione Pausanias commemorat.

Concinnatus ad paginas editionis Lipsiensis.

Æ Schylus 6. 35. f. 68. f. 611. in. 807. in. Euphorionis filius. 166. in. 676. m.

ἐς Γλαῦκον. 754. m.

ἐπὶ ἐπὶ Θήβαις. 156. in.

Æschyli Satyri. 141. m.

statua. 49. in.

Agis Amphiptotelemi filius Poeta. 124. f.

Alcæus ἐν περιμῖν τῷ ἐς Ἀπόλλωνα. 817. f.

ἐν ὕμνῳ τῷ ἐς Ἑρμῆν. 574. in.

Alcman 244. in.

ἐν ᾧ σματί τινι. 276. f.

ἐς τὰς Διοσκύρους ᾠσμα. 99. in.

ἐς Φαένναν καὶ Κλήταν. 254. f.

Alexander Pleuronius. 162. in.

Amphionis Musica. 720. f. vide etiam *Minyas*.

Anacharsis 53. in.

Anacreon Polycrati familiaris. 6.

Τεῖος πρῶτος μὲν Σαπφῶ τῇ Λεσβίᾳ τὰ πολλὰ ὧν ἔγραψεν ἐρωτικὰ ποιήσας. 59. in.

Anaximenis τὰ ἔπη τὰ ἐς Ἀλέξανδρον ἃ μοι πιστὰ εἶναι Ἀναξιμένης τὸν ποιῆσαι. 497. in.

Anaximenes Historicus τὰ ἐν Ἑλλήσιν δεχάια καὶ ὅσα Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος εἰργάσατο, συνέγραψεν ἅπαντα. 495. f. 496. in.

γράφει βιβλίον ἐς Ἀθηναίους, καὶ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ὁμῶς καὶ Θεβαίους συγγραφὴν λοίδορον. 496. f.

Androtion ἐν τῇ συγγραφῇ τῇ Ἀτθίδι. 470. in. 815. m.

Anonymi versus 551. f. 612. f.

Anonymus ἐν καταλόγῳ τῶν γυναικῶν. 273. f. (Hesiodus)

ὁ τὰ ἔπη τὰ ἐς Ἑυρώπην ποιήσας. 721. in.

Antagoras Rhodius. 6.

Antimachus. 781. m.

ἐπισρατείαν Ἀργείων ποιήσας ἐς Θήβας. 649. in. 650. M. 651. in.

Antiochus Syracusanus ὁ Ξενοφάνης ἐν τῇ Σικελιώτιδι συγγραφή. 824. in.

Antiquitatum & rerum in singulis locis memorabilium interpretes. 133.
m. 431. f. 630. in 669. f. in. 669. f. 716. m.

Aratus Solensis familiaris Antigono. 6.

Archilochus. 866. f. 876. f.

ἐν Ἰάμβῳ. 547. f.

Areus ἐν τοῖς ἔπεσιν. 239. f.

Aristarchus ὁ τῶν Ὀλυμπιάων ἐξηγητής. 428. in. m.

Aristeas Proconnesius. 58. in.

ἐν τοῖς ἔπεσιν. 392. m.

Aristophanes Com. 385. m.

Aristotelis Stagiritæ statua. 462. m.

Asius Phocus Poeta. 125. m. 178. m. 282. f.

Amphiptolemi filius Samius ἐν τοῖς ἔπεσιν. 530. in. m.

ἐν τοῖς ἔπεσιν. 420. f. 599. in. 755. f.

Bacis Bœoticus Vates. 828. f.

Bacidis Poetæ χρησμοί. 344. f. 345. in. 744. m. 832. m.
878. f. 879. m.

Bias Priennensis. 857. m.

Bæo πινύαζα ὕμνον Δελφοῖς. 809. f. 810. in.

Byzis Naxii inventum. 398. in.

Calades legislator. 20. m.

Calænus. 729. m.

Calliphonis Samii pictura. 864. in.

Callippus Corinthius ἐν τῇ ἐς Ὀρχομενίως συγγραφή. 765. m. 788. m.

Carcinus Naupactius auctor carminum Naupactiorum. 898. in.

Chaldæi Philosophi. 360. in.

Charon Pythæi filius. 897. f. 898. in.

Chersia Orchomenii ἔπη. 788. m.

Chilon Spartanus. 857. m.

Chœrilus Atheniensis δῶμα ποιήσας Ἀλόπη. 34. f.

Chrysippus Solensis. 39. f. 74. f.

Cinæthon Lacedæmonius ἐγενεαλόγησε ἔπεσι. 119. in. 282. f. 707. m.

Cleobulus Lindius. 857. m.

Cleon Magnes. 806. f.

Clitodemus τὰ Ἀθηναίων Ὀπικώεσσι ἐγραψεν ὁ δευκαὶότατος ἐν τῷ λόγῳ τῷ Ἀθηναίῳ. 834. in.

Commentarii rerum gestarum. 29. m.

Eleorum. 263. f. 460. f.

Thebanorum. 745. m.

Corinna fatidica. 748. f.

ἡ μόνη ἐν Τανάγρα ἀσματα ἐποίησε. 753. in. infra in Meleager.

Creophylus ἐν Ἡρακλείᾳ. 283. in.

Ctesias ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Ἰνδοὺς. 751. m.

Cypria carmina. 246. f. 284. in. 862. f. 863. m. 874. in.

Dates Medus ἐν λόγοις, ὅς εἶπε πρὸς Δηλίους. 867. f.

Diogenes Sinopensis Cynicus. 115. in.

Ennius Poeta. 862. m.

Eoæ magnæ, carmen. (Hesiodi) 114. f. 146. m. 170. m. 282. m. 508. in. 771. f. 783. f. 794. in. 874. m.

Eperastus Eleus, Vates. versus in eum. 494. in.

Ephialtis Oratoris monumentum. 75. in.

Epigramma in Agamemnonis Sciti m. 425.

Ajacem. 425. f.

Alcmenæ thalamum. 731. m.

Apollinem & Musarum chorum. 423. in.

Aristocratem lapidibus obrutum. 355. in.

Atlantem cœligerum. 423. m.

Auream phialam ab Atheniensibus & sociis dicatam. 398. f.

Cassandræ violationem 425. f.

Cervam torquatam. 620. m.

Chilonem Patrensem. 461. f.

Cleætæ statuam. 504. in.

Cleosthenem. 476. f.

Cornu copix à Miltiade dicatum 499. in.

Cydia Atheniensis clypeum. 849. f.

Damarchum pugilem. 471. m.

Dearum iudicium. 425. m.

Equum 448. in.

Epaminondam 741. m.

Ever.

Epigramma in Evergi donaria. 398. m.

Fœminam quandam. 422. m.

de Galatarum spoliis. 31. m.

Helenæ & Æthræ abductionem. 425. in.

Herculem. 445. f.

Herophilen Sybillam. 827. m.

Hesiodum defunctum. 787. m.

Hieronis dona Olympiæ posita. 687. f.

Homeri statuam. 857. f.

Jovis statuam 397. f. 435. m. 438. f. 439. f. 444. f.

Iphidamantem & Coontem. 425. m.

Laodices peplum. 607. f.

Lyci victorias. 484. m.

Lylandri statuam à Samiis dicatam. 459. f.

de Macedonum spoliis. 31. f.

Marpessæ repetitionem. 422. m.

Medeæ nuptias. 422. J. 423. in.

Mendæorum donum. 450. m.

Mercurium. 425. m.

Metaphum. 282. in.

Oebotam stadiodromum. 565. m.

Oenomai domus columnam. 428. f.

Olympicorum Ludorum corruptores. 430. m.

Onatæ opera. 688. in.

Phidiæ opera. 397. f.

Phidolam. 484. m.

Philonem. 474. f.

Philopœmenem. 706. m.

Polydamantem. 596. in.

Phytali sepulcrum. 89. f.

Pythocritum. 487. m.

Theopompum. 476. in.

Timonis statuam. 379. in.

Tripodem Herculis. 814. in.

in Venerem. 423. in.

in Victoriæ clypeum. 398. f.

Epimenides Cretensis. 635. in.

Gnosius, ἔπη ἐποίησεν. 35. in.

Evanoridas Eleus ἔγραψε τὰ ὀνόματα ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Νεμέᾳ νίκη. 471. in.

Euclus Cyprius, Vates. 828. f. 832. m. 858. in.

Eumantis Vates. 317. m.

Eumelus. 114. in. 119. m.

Amphilyti filius, ὃς καὶ τὰ ἔπη λέγεται ποιῆσαι, Φησὶν ἐν τῇ Κορινθίᾳ συγγραφῇ (εἰ δὲ, Εὐμήλῃς γε ἡ συγγραφὴ) 110. m.

Ἄσμα προσοδίων ἐς τὸν Ἀπόλλωνα ἐδίδαξεν. 287. m.

ἐν τῷ προσοδίῳ τῷ ἐς Δῆλον. 361. m. 427. in.

Εὐμολπία ποιήσας. vide infra, Musæus.

Euphemus Chalcidensis. 162. in.

τὰ ἐς τὴν Λαοοδίκην ἐποίησεν. 864. m.

Eupolis Comicus. 127. in.

Euripidis sepulcrum honorarium Athenis. 6. statua. 48.

Genealogiarum auctores. 99. m. 119. in. 282. m. 707. m.

Gitiadas faber ærarius & Poeta. ἐποίησε ἄσματα Δώρῃ καὶ ὕμνον εἰς τὴν Θεόν. 250. f. 255. in.

Gorgias Leontinus. 494. f. 495. in. m. 842. in.

Hecatæus Milesius. 275. m. 283. m. 606. in 696. in.

Hegias Træzenius. 5. m.

Hellanicus Historiographus. 118. f. 147. m.

Hermesianax Colophonius. 493. f.

ὁ τὰ ἐλεγεία γράψας. 23. m. 566. in. 567. f. 623. f. 781. m.

Herodotus Halicarnass. 12. f. 81. f. 103. in. 145. m. 157. f. 181. m. 371. in. 447. in. 845. f. 884. f.

ἐν Ἱππερατείᾳ & Μήδῃ. 878. f.

ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Κροῖσον. 207. m.

ἐν τῇ Λυδίων συγγραφῇ. 275. f.

ἐν τῇ συγγραφῇ. 883. m. f.

Herophanes Træzenius 191. f.

Herophile Sibylla. 825. 727. ejus ὕμνοι ἐς Ἀπόλλωνα. 826. in. 827.

Hesiodi statua. 763. in.

ἔπη μαϊτικά. 772. in.

Hesiodus. 6. 58. in. 125. m. 132. f. 171. f. 446. m. 768. m. 771. sq. ubi de genuinis ejus scriptis. 786. f. 813. m.

ἐν ἑπεσι τοῖς εἰς τὰς γυναῖκας. 8.

ἐν Θεογονίᾳ. 68. f. 634. f. 762. in. 781. m.

ἐν καταλόγῳ γυναικῶν. 103. in.

Hieronymus Cardianus. 23. f. 24. in. 33. f. 44. in.

Himeræi ὥδῃ. 864. m.

Hippias. 443. in.

Hippocratis Medici donum. 803. in.

Homerus. 6. 30. in. 33. f. 52. m. 54. m. 69. in. 76. f. 90. in. 92. in. m. 119. f. 125. in. 126. m. 138. m. 139. in. 140. f. 143. m. 160. m. 162. m. 166. in. 168. m. 172. m. 183. in. 189. f. 197. in. 207. f. 211. in. 259. in. 261. f. 264. m. 265. f. 266. in. 273. f. 275. m. 277. f. 278. in. 280. f. 284. f. 293. f. 301. m. 319. f. 349. in. 353. in. f. 355. m. 359. in. 363. m. 371. m. 372. f. 380. m. 393. m. 400. in. 411. in. 426. m. 440. m. 441. f. 446. m. 465. in. 510. in. 516. f. 518. f. 522. m. 531. m. 535. f. 574. in. 577. in. 585. m. 590. f. 591. m. 594. in. 598. f. 602. m. f. 603. f. 604. m. 613. f. 632. f. 635. in. m. 640. in. 645. m. 648. in. 651. m. 660. f. 667. m. 676. in. 677. in. 683. m. 697. m. 702. m. 707. m. 729. m. 743. f. 748. f. 749. in. 754. in. 756. m. 761. in. 766. f. 768. in. 770. f. 781. in. 788. in. 794. m. 803. f. 805. f. 806. in. 811. in. 812. in. m. 813. f. 824. in. 839. f. 852. in. 857. f. 858. in. 859. f. 861. f. 863. m. f. 871. f. 873. in. 874. m. 876. f. 881. m. 883. m. 891. in.

ἐν Ἰλιάδι. 117. m. 221. in. 253. m. 348. f. 354. f. 372. m. 387. f. 402. f. 516. m. 650. in. 667. m. 680. in. 684. in. 745. m. 748. in. 782. f. 793. m. 831. m. 860. m. 864. in. 871. m. 893. f.

ἐν Ὀδυσσεΐᾳ. 30. f. 146. m. 257. in. 280. f. 281. in. 660. m. 698. in. 720. f. 721. f. 776. m. 796. m. f. 806. m. 859. m. 860. m. 868. in. 871. in.

ἐν ὕμνῳ τῷ εἰς Πλὺν Διμήτρεα. 354. m.

εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. 893. f.

ἐν ποιήσῃ τῶν ἐν ᾧδῃ. 40. f.

Hyperochus Cumanus. 828. in.

Ibycus Poeta. 125. m.

Ilias parva. 862. f. vide Machaon.

Indorum Magi. 360. in.

Jon Chius ὕμνον Καίρῳ πεποιημένῳ. 413. in.

ποιήσας τραγωδίαν, ἐν τῇ συγγραφή. 532. in f.

Jophon Gnostius τῶν ἐξηγητῶν χρησμός ἐν ἑξαμέτρῳ παρείχετο. 84. m.

Isocrates. 43. m.

Lamia Sibylla. 825. f.

Lesbia Poerria. 636. in. (Sappho)

Lescheus Pyrrhæus ἐν Ἰλίδι Περσίδι. 860. f. 861. in. m. f. 863. in 864. in. f. 865. in. m.

Leuceas Poeta ὁ τῶν Ὀπικωρίων ἐξηγητῆς ἐν ἔπεσιν εἶρηκεν. 33. m.

Linus ποιήσας τὰ ἔπη. 154. in. 634. f. 766. m. 767. m.

Lyceas. 153. m. 161. in. 164. f.

Lycion. 199. in. vide tamen Clariss. Kuhnii notam:

Lycurgus. 19. f. 207. m. f. 242. f. 248. m. 249. f. 703. f.

Lycus Pandionis filius, Vates. 44. 281. f. 282. m. 283. f. 328. m. 828. f.

Lysis Tarentinus, Pythagoreus. 735. m.

Machaon ὁ τὰ ἔπη ποιήσας τὴν μικρὰν Ἰλιάδα. 278. m.

Melampus Amythaonis filius. 150. m.

Melampus, in eum Hesiodi Poema. 771. f.

Melanopus Cumanus ἐς Ὀπιν καὶ Ἑκαέργην. 392. m.

Meleager τὰ ἔπη ποιήσας τὰ Κύπρια. 284. in.

Mimnermus ἐλεγεία ἐς τὴν μάχην ποιήσας τὴν Σμυρναίων πρὸς Γύγην τε καὶ Λυδόν. 766. in.

Minyas, Poesis. 866. m. 868. in. 874. m. infra in Prodicus.

ἔχει ἐς Ἀμφίονα κοινῶς καὶ ἐς τὸν Θράκα Θάμυραν. 721. m.

Mulierum illustrium catalogus. (Hesiodi) 273. f.

Musæus. 61. m. 813. m. 828. f.

Musæi ἔπη, εἰ δὴ Μισαίῳ καὶ ταῦτα. 34. f.

ἔπη, δοκῶν μοι πεποίηκεν Ονομάκλειον, καὶ ἔστιν ὁδὸν Μισαίῳ Βεβαίως, ὅτι μὴ μόνον εἰς Δημήτρεα ὕμνον Αὐκομηδαί. 53. in.

ὕμνον Αὐκομίδας ποιηθεὶς ἐς Δήμητρα. 281. m.

χρησμοί. 820. f.

Μισαίῳ Ἀντιόφῃμω προσποιῶσι τὰ ἔπη Εὐμόλπια. 809. in.

Myron Byzantius ποιήσας ἔπη καὶ ἐλεγεία. 721.in.

Prienensis τὸν πόλεμον τῶν Μεσσηνίων ἐν λόγῳ πεζῷ ἐποίησεν. 293.
m. f. 294. in.

Myso. 86. in. Chenensis. 857. m.

Ναυπακτια ἔπη. 118. f. 282. m. 897. f. Vide supra in Carcinus.

Nicias Nicomediensis. 257. f.

Νόσοι, poesis, 868. in. 870. in. 872. f.

Oedipodia carmina, 722. in.

Olen ἐν Ἡρας ὕμνῳ. 140. f.

Olen Lycius ἐν Ἐιλειθυίας ὕμνῳ. 42. m. 762. in.

ἐν ὕμνῳ τῷ ἐς Ἀχαιῶν. 392. m.

Oleni vaticinia. 809. f.

Onomacritus. 53. in.

Διοιύσῳ συνεθήκεν ἔργα. 676. m.

ἐν τοῖς ἔπεσιν. 664. f. 781. m.

Oraculum. 189. f. 210. m. 224. f. 301. f. 307. f. 308. f. 327. m. 337. f. 342. f.

360. m. 379. m. 380. f. 390. f. 474. f. 533. m. 588. 599. f. 612.

m. 616. m. 648. in. 738. f. 744. m. 746. in. 785. in. 799. m.

812. f. 840. in. 857. f. 894. m. vide etiam Pythia & Sibylla.

Orpheus. 34. f. 180. m. 261. f. 446. f. 745. in. 505. m. 762. in. 768. m. 769.

813. m. 873. in.

Orphei ὕμνοι. 90. m. 770. f.

Pamphus. 92. m. 94. in. 762. in.

πεζῷ ἔησεν ἐς χάριτας. 780. f.

Ἀθηναίοις τὰς ἀρχαιοτάτας ὕμνων ἐποίησεν. 577. m. 767. in.

ἐν τοῖς ἔπεσιν. 672. in. 773. in.

Panyasis ὁ Πολυάρχης πεποιηκὺς ἐς Ἡρακλέα ἔπη. 817. f.

ἐν τοῖς ἔπεσιν. 731. f. 871. in.

Peleades Poëtriæ. 828. m.

Periander. 53. m. 857. m.

Persæus Zenonis auditor. 130. in.

Phaennis fatidica. 828. m.

ἐν τοῖς χρησμοῖς. 833. m.

Phemonoë Delphica vates. 809. f. 812. f. 828. m.

Philistus. 34. in. Archomenidis filius. 438. f.

Philoxenus Poeta familiaris Dionysio. 6.

Phoenix ἱαμβων ποιητής. 23. m.

Phrynichus ὁ Πολυφρεάδμονος, ἐν δράματι Πλευρώνι. 874. f. 875. in.

Pindarus. 99. m. 283. f. 355. in. 525. m. 741. m. 743. f. 753. in 754. in. m. f. 755. m. 758. m. 768. in. 810. f. 852. f. 858. f.

ᾠσμα ποιήσας. 20. m.

ἐν ᾠσματι. 274. m. 455. m.

ἐν ᾠδῇ. 412. m. 592. f. 835. in.

ἐς Ἀμμωνα ὕμνον. 741. f.

ἐς Ἄνδρα Ὀλυμπιονίκην ᾠσμα. 397. f.

ἐς Ἀντιόπην 5. m.

ἐς Ἀφάϊαν θεάν. 180. f.

ἐς Θήβην τε καὶ ἐς Δία. 436. m.

ἐς Περσεφόνην ὕμνον. 755. m.

Pisander Camirensis. 199. f. 640. f.

Pisistratus Homericorum versuum collector. 594. in.

Pittacus Mytilenæus. 857. m.

Plataici belli scriptores. 437. f.

Plato. 76. in. Aristonis filius. 360. in. 564. in. 857. m.

Polybius Lycortæ filius. 616. in. 663. m. 675. m. 691. m. 698. m.

συνέγραψε ἔργα Ῥωμαίων, καὶ ὡς Καρχηδονίοις κατέστησαν ἐς πόλεμον. 663. m.

Polycrates Atheniensis Rhetor. 495. m.

Polymnestus Colophonius ἔπη Λακεδαιμονίοις ἐς Θαλήταν ποιήσας. 35. m.

Pratinæ Satyri. 141. f.

Praxilla. 239. in.

Proclus Carthaginienſis. 159. m. 368. m.

Prodicus Phocaensis εἰ δὴ τὰς τὰ ἐς τὴν Μινυάδα ἔπη. 363. m.

Pronomus tibicen ᾠσμα πεποίηκεν τοῖς ἐν Ἑλλάδι Χαλκιδεῦσι. 735. in. ejus cantica. 345. f.

Pyrrhon Pistocratis filius. 514. m.

Pythia. 149. f. 171. m. 309. f. 479. in 686. f. 832. in.

Rhianus Benæus. τὸν πόλεμον τῶν Μεσσηνίων ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐποίησεν. 293. m. f.
294. in 315. m. 323. m.

Cretensis. 281. f.

Rhodii Poetæ versus. 139. f.

Sabba Sibylla. 828. in.

(814. in.

Sacadas τὸ αὐλημα τὸ Πυθικὸν πρῶτον ἤυλησεν ἐν Δελφοῖς. 162. m. 487. m.

Sacadae carmina. 345. f. statua. 768. in.

Sappho Lesbica 59. in. 767. in. τὰ ἔπη τὰ Σάπφους. 71. in.
ἐς Ἐρωτα. 762. in.

Sibylla. 126. m. 543. m. 820. f. 821. in. 825. f.

Simonides τῇ Κυρίσκα τὸ Πυθαγμαμα ἐποίησεν. 222. f.

Simonidis Elegi. 715. in. 866. in.

Epigramma in Philonem. 474. f.

Socrates. 53. in. 76. m.

Solon 38. in. 41. f. 857. m. 894. in. m.

Solonis ἐλεγεία. 97. m.

Sophocles. 69. in. 89 m. ejus statua. 48.

Stesichorus Himeræus. 162. in. 714. f.

τὴν παλινωδίαν ἐποίησεν. 260. m.

ἐν Τηρουόνη Διί. 602. in.

ἐν τοῖς ἔπεσιν. 731. f.

ἐν Ἰλίσ Περσίδι. 862. m. 865. m.

Telefilla Poetria. 157. in. m. 194. m.

Thales Milesius. 35. m. 857. m.

Thamyris. 767. f. vid. Minyas.

Thebais, poema. 729. m.

de Adrausti fuga. 650. in.

de Parthenopæi percussore. 746. m.

Theodorus Tragædus celebris. 90. in.

Theopompus Damastriati filius. 229. f. 496. f.

Thesprotis, poesis. 624. m.

Thucydides. 55. f. 498. m.

Timothei Milesii carmen Persæ inscriptum. 701. m.

Tisias insignis Orator. 495. in.

Tyrtæus. 312. m. 313. f. Atheniensis Ludimagister 316. f. 319. 323. f. ejus
ἐλεγεία. 294. m. 315. m.

Xenocles Sophoclis filius. 89. m.

Xenophon. 9. f.

VI. Pausaniæ scriptori elegantissimo, quemque omnes merito qui sunt *Historia & antiquitatis Græcæ studiosi carum habent*, * subjungam ejusdem ætatis scriptorem POLYÆNUM a) patria Macedonem, qui utrum ipse aliquando militaverit, non satis constat: b) Rhetor certe fuit & genus vitæ forense secutus, c) durante adversus Persas Parthosque bel-

* Gvil. Canterus lib. VI. Nov. lect. cap. I.

a) Polyæni complures in veterum scriptis celebrantur ut 1) *Polyænus Lampſacenus* Mathematicus, Athenodori discipulus, Epicuri familiaris, de quo meminit Epicurus ipse apud Theonem in progymnasm. p. 19. Cic. 4. Acad. quæst. et. I. de fin. Plutarchus contra Colotem, ubi male πολύδιον legitur pro πολυαῖνον in editione Aldina p. 969. Laërtius lib. 10. sect. 24. & forte etiam lib. 2. sect. 105. ubi vide notas elegantissimi Menagii. Meminit hujus Polyæni etiam Anonymus vitæ Aristotelis auctor latine editus à Nunnesio. 2) *Polyænus Atheniensis* Historicus, cujus mentio apud Eusebium in Chronico & inde in Chronico Alexandrino sive Paschali. 3) *Polyænus Sardinianus* Sophista, quem sub primo Cæsare Cajo h. e. sub Julio Cæsare floruisse Svidas auctor est, & scripsisse λόγους δικανικούς, καὶ δικῶν ἡτορ συνηγοριῶν ὑποτυπώσεις & triumphi Parthici f. de triumpho Parthico per P. Ventidium reportato lib. 3. 4) *Julius Polyænus*, cujus Epigrammata quædam græca exstant lib. 1. Anthologix. 5) C. Julius Polyænus qui cum Claudio Optato duumviratum gessit Corinthi Imperante Nerone, ut ex numis observarunt viri docti. Vide Jo. Vaillant T. 1. de numis Coloniar. p. 171. seq. 175. seq. 6) *Claudius Polyænus*, Claudii Cæsaris ut videtur libertus, de quo Plinius lib. 10. Epist. 75. 7) *Polyænus legatus Bithynia*, ejusdem Plinii æqualis, cujus meminit idem lib. 7. Epist. 6.

B) H. Caufabonus quidem in dedicatione Polyæni sui ad Mornæum: *Polyænus*, inquit, *scriptor antiquus, elegans, acutus, eruditus, & quod ad rem facit, haudquaquam ἀπεριστάλπιχτος*: sed qui utramque militiam sagatam & legatam secutus est. Nempe hoc collegit Caufabonus ex Polyæni proœmio, in quo postquam Antonino & Vero victoriam adversus Parthos & Persas fuisset auguratus, subjungit: Ἐγὼ δὲ Μακεδῶν ἀνὴρ ἔχων πατριὸν τὸ κρατεῖν Περσῶν πολεμῶντων δύνασθαι, καὶ ἀσύμβολος ἡμῶν ἐν τῷ παρόντι κακῶι γενέσθαι βέλομαι. Ἀλλ' εἰ μὲν ἡκμαζέ μοι τὸ σῶμα, καὶ στρατιώτης πρόσθυμ' ἂν ἐγενόμην Μακεδονικῇ ῥώμῃ χρώμεν'. Ἐπεὶ δέ μοι προήκυσαν τὴν ἡλικίαν ὁράτε, καὶ μὴν οὐδὲ νῦν ἀστράτευτ' πάντα πασιν ἀπολειφθήσομαι. Ἀλλὰ τῆς στρατηγικῆς ἐπισήμης ἐφόδια ταυτὶ προσφέρω. κ. τ. λ. Sed non necessario ex his verbis sequitur Polyænum militasse, ut probe observavit doctissimus Bælius in Dictionario Historico Critico T. 3. p. 2465.

c) Polyænus præf. libri 8. ὅτι προαρέσει βίῃ καὶ λόγῳ δικανικῷ χρώμεν' καὶ ἀμείλως συγγράφω ὅσα γε δεσ. Et præf. lib. 2. καὶ ταῦτα σχολὴν καὶ ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ δίκας ἐφ' ὑμῶν λέγων. Svidas: Πολυαῖν', Μακεδῶν, ῥήτωρ.

bello, d) dum ætate jam provectus castra sequi non valeret, e) ad Impp. M. Antoninum & L. Verum, perspicuo & elegantistilo conscripsit ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΟΚΤΩ, *libros octo de strategematis* f) *illustrium belli ducum* plus quam trecentorum, Græcorum quidem libris sex prioribus, Persarum aliorumque Asiaticorum libro septimo, denique octavo Romanorum & foeminarum illustrium. Liber sextus & septimus non integer ad nos pervenit, ita ut ex strategematis DCCCC. quæ descripserat Polyænus, non plura nobis restent quam DCCCXXXIII.

VII. Primus hoc opus *latine* vertit *Justus Vultejus*, vix duodeviginti annos natus, & usus membranis passim corrosis atque exesis, non raro tamen integrioribus quam fuere codices, quos vel Is. Casaubonus postea vel Maasvicius habuit. Post parentis sui mortem latine Polyænum ex Justii versione primus edidit Hermannus Vultejus Basileæ apud Jo. Oporinum A. 1550. 4. Præfatione transtulit *Antonius Antimachus*. E latina hac translatione profluxit Italica interpretatio *Nicolai Mutoni*, Venet. 1552. 8. Primus ex unico codice parum emendato, quem magno ære sibi comparasse testatur, descriptum castigatumque *græce* vulgavit & notas addidit *Isaacus Casaubonus* Lugduni 1589. 12. Versio autem in illa editione adjecta non est Casauboni, ut legas in Bibl. curiosa Hal-

Ppp 2

ler-

d) Circa A. C. 163. vel. 164.

e) Ex verbis Polyæni in præf. lib. I. tantum colligas eum cum hac scriberet excessisse annum ætatis quinquagesimum. Hic enim terminus legitimæ militiæ, & immunitatem à militia jam præstabat annus quinquagesimus. Vide Stewechium ad Vegetii lib. I. c. 4 & Lipsium ad Taciti I. Annal. c. 17.

f) Ab Anonymo scriptore de Incredilibus c. XI. laudatur Πολύαινος ἐν τοῖς στρατηγικαῖς. Et Polyænus ipse testatur se στρατηγικῆς ἐπισήμης ἐφόδιον hoc opere Imperatoribus exhibere. Sed mox ipse explicat, ὅσα τῶν πάλαι γέγονε στρατηγήματα &c. Atque in Codd. MSS. inscribuntur στρατηγηματικά βιβλία vel βιβλία τῶν Πολυαίνου στρατηγημάτων. Etiam Frontini libri qui hoc argumentum ante Polyænum, sed latina lingua tractavit, in Codd. MSS. quibusdam titulum *strategicon* præ se ferunt, etsi auctor ipse in præf. libr. primi satis diserte profitetur στρατηγηματικά se tradere & in præf. libr. 4. demum excusat se, quod hic postremus potius exhibiturus sit exempla *strategicon* quam *strategematicon*. Vicissim Is. Casaubonus reprehendit errorem Svidæ, tradentis Æneam, qui στρατηγικά scripsit, composuisse ὑπόμνημα περὶ στρατηγημάτων. Nimirum *strategica* vocantur, quatenus experientia, virtute ac disciplina duces officio suo satisfaciunt, *strategematica* vero, cum arte quadam deluditur hostis ac prævenitur, quam partem egregiam callidatis attingit etiam Valerius Max, lib. 7. c. 4. Ex recentioribus diligentissime observavit Joannes Holderus, à quo sex Chiliades Strategematon collectas memorat Josias Simlerus in Bibl. Joannis Baptistæ Belli Polyænus Gallicus prædiit Paris. 1651. 8.

Iervordiana, sed Vulteji à Jo. Tornæio locis quibusdam interpolata, quæ etiam separatim recusa est Lubecæ A. 1601. 4. & Francof. 1661. 12. Deniq; *Pancratius Maaſvicius* Rector Scholæ Delphensis beneficio Jac. Gronovii Viri Clariff. nactus collationes Codd. MSS. Florentini & Cantabrigiensis, editionem Casaubonianam recensuit, servataque veteri qualem in eadem repererat versione, notas Casauboni novasq; suas singulis paginis subjecit, luculentisque typis ita descriptum Polyænum vulgavit Lugduni Bat. 1690. 8. Loca quædam Polyæni emendat *Paulus Fermat* Senator Tolosanus, in litteris ad Ranchinum, quas exhibet Bachetus in appendice ad Diophantum p. 43. seq. Testatur autem hoc se facere opere codicis Græci MS. optimæ notæ, auctorum rei militaris, in quo auctor quidam * *παρεμβολῶν*, quem idem Fermatus ex Jo. Meursii glossario *Heronem* esse suspicatur, strategemata plurima Polyæni, suppresso ejus nomine transcripsit. Pridem quoque est cum Vir præstantissimus & cum tanto omnium eruditorum dolore nuper extinctus *Jo. Georgius Grævius* novam Polyæni editionem sperare nos jussit. Plura Polyæni exemplaria cum Codice *Jo. Pricei* & aliis MSS. collata exstant in Bibl. *Isaaci Vossii* quam post ejus mortem constat perlatam fuisse Lugdunum Batavorum. Præter græcum codicem, quo ad editionem suam est usus, aliud Polyæni MS. memorat H. Casaubonus notis ad *Æneam Tacticum* p. 1767. quod utendum postea ei concesserat Jacobus Bongarsius. Polyænum utpote Macedonem, in historia Romana parum fuisse versatum notavit Jo. Clericus T. 19. Bibl. Universalis p. 459. atque apparet ex eo, quod nec accurate & valde jejune strategemata Romanorum ducum libro octavo attingit, neque Frontini libros ejusdem argumenti evolvisse videtur, neque adeo latinam linguam calluisse.

VIII. Composuit & alia Polyænus noster, nam ex ejus *de Republica Macedonum* libro profert nonnulla Joannes Stobæus sermone XLI. & Svidas auctor est ipsum scripsisse *περὶ ὀηβῶν & τακτικὰ βιβλία γ*. Denique nisi morte præventus est, scripsit etiam *ἀξιωματικόν* de rebus fortiter ac prudenter gestis ab Imp. M. Antonino & L. Vero: hoc enim facturum se pollicetur in Præfatione ad Librum VI.

CAPUT

* Editus est Paris. 1693. fol. Vide quæ dixi lib. III. cap. 24. p. 594. 4. & 599.

CAPUT XVI.

De LUCIANO Samosatensi.

Vita Luciani à Burdelotio composita, additis à me notis. 1. Scripta Luciani recensita ordine litterarum, cum variis observationibus. 2. Luciani editiones. 3. Alii decem hoc nomine. 4. Occasio hallucinationis eorum, qui Philostrati libros de Apollonii vita Luciano tribuerunt. 5.

I.

LUCIANUS natione Syrus fuit, urbe Samosata a) quæ juxta Euphratis confluenta sita est, circa Trajani tempora videtur natus b) cum Epictetus, illud virtutis exemplar velle esse desineret. Patris ignoratur conditio, sed tamen ut appareat eum ex hoc genere hominum fuisse, qui in extrema paupertate morientes non multum heredem adjuvant. Nam cum deliberandum esset de futura Luciani filii conditione, videretque patrem suum & uxoris fratrem eximios audiri statuarios, ne deliberavit quidem ut videretur cunctatus, sed statim fortunæ statuariæ filium addixit: qui nescio an ingenii bona indole e) an fato quodam, artis statuariæ desertor efficitur, & ad meliorem frugem se recipit, atque statim ut sibi reliquam ætatem à statuaria procul habendam decrevit, meliora pollicitus, rei familiaris inopia, relicta Samosata, ubi levioribus studiis instructus fuerat, Antiochiam petiit, ut causis dicendis d) operam

Ppp 3

- a) Lucianus quomodo scrib. Historia T. 1. edit. Amst. p. 619. ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμόσατα. in Scythia T. 1. p. 597. τῆς Σύρης ἡμεῖς. In reviviscentibus T. 1. p. 400. πατρίς δὲ τίς; Σύρος, ὡς φιλοσοφία, τῶν Εὐφρατιδῶν. Porro Luciani nomen jam Λουκιῶν effertur, jam Λουκιανός.
- b) Svidas ait Lucianum fuisse ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Τραϊανῆς καὶ ἐπέκεινα. Confer tamen Vossium II. 25. de Hist. Græcis.
- c) Ipse causam refert quod nimis duriter ab avunculo suo, à quo sculptoriam sive statuariam discere debebat, exceptus fuisset. Vide Luciani somnium T. 1. p. 4. seq.
- d) In reviviscentibus T. 1. p. 406. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ξυνεῖδον ἐπὶ ὅσα τοῖς ῥητορεύουσι &c. Ego vero cum primum intellexi quam improba res causidicos necessario comitten-

ram daret; sed cum non illi ad mentem succederet causidicæ conditio, videreturque nominis illustrior gloria futura si Rhetoricam qua plurimum pollebat profiteretur; ut illa notesceret, varias animo concepit peregrinationes & suscepit. Juvenis in Galliam e) profectus auditorum frequenti corona & laudem meruit & retulit: ex Gallia Macedoniam f) petiit, ubi variis dissertationibus perfectissimum dicendi robur exponebat, quales sunt: Herodotus, Scythia, Harmonides. Sed cum videret Rhetores inductionibus & fallaciis, divitias & cetera quæ prima mortales putant, potius sibi querere quam vere virtutis mercedem, ea relicta Philosophiam g) aggressus est, in qua quid profecerit, est incredibile memoratu. Sed tamen ipsi etiam Philosophi plus divitiis quam Philosophiæ parentabant, auditores invicem sibi aut vellebant aut vellicabant, & civitates quibus fucatam ostentabant Philosophiam, factionibus infestabant. At Lucianus non fūco cum fucatis, non factione cum factioso, sed cum strenuo virtute, cum modesto, pudore,

mitentur, nimirum fraus, mendacium, temeritas, vociferatio, conflictatio, aliaque infinita, hæc equidem ut par erat declinavi, & ad tua bona me conferens o Philosophia reliquum vitæ curriculum, tanquam ex procella & tempestate in tranquillum portum impulsus sub tua tutela vivere expetivi.

e) Apologia pro mercede conductis T. I p. 493. ὅποτε κατὰ Θέαν τῆς ἐσπερίῃς ὠκεανῆς καὶ τὴν Κελτικὴν ἄμα ἐπιὼν ἐνέτυχες ἡμῖν (Sabinum alloquitur) τοῖς μεγάλοις τῶν σοφιστῶν ἐναριθμημένοις. Eloquentiam & Atticam dicendi gravitatem in Luciano prædicat Photius Cod. 128.

f) Lucianus Herodoto T. I. p. 575. Sed & in Jonia & Achaja audisse se scriptores Historiam belli Parthici (A. C. 165. gesti) recitantes testatur lib. quomodo Historia scribenda sit T. I. p. 611. Confer ejus bis accusatum T. 2. p. 232.

g) Moralem potissimum, cujus argumenti sunt pleraque ejus scripta. Ita cum Socrate existimabat reliquam Philosophiam universam parum ad nos pertinere, certe parum esse utilem, nisi ad usum vitæ referatur. In Convivio Philosophor. T. 2. pag. 648 ὡς ἔδεν ὁ Φελος ἦν ἄρα ἐπίσταντα τὰ μαθήματα, εἰ μὴ τις ἄρα καὶ τὸν βίον ῥυθμίζει πρὸς τὸ βέλτιον. Neque Philosophiam ex solis libris sed & ex consuetudine cum honestis hominibus hauriendam ratus, prope verum esse duxit quod multi dicerent ὅτι τὸ πεπαυδεῦσθαι ἀπάγη τῶν ὀρθῶν λογισμῶν τὰς εἰς μόναν τὰ βιβλία καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις φροντίδας συνεχῆς ἀφορῶντας, eruditionem a recto sensu bonique institutionis abducere istos qui solos libros eorumque sensa assidue spectarent. Ceterum Epicuro se fuisse indicat in Pseudomante: & à Græco scholiaste diserte fuisse τῆς Ἐπικύρου ἀρέσεως traditur, licet ex scriptis ejus tantum non omnibus rectius collegeris

cum

dore, cum innocente abstinentia h) certabat, semper ingenio ut conditione liber, tandem i) sub Divo Marco Ægypti procurationi præpositus, & suo & amicorum nomine innotuit. Qui mendaciis suis invicem credunt, Christianum k) fuisse arbitrantur, supposititiorum pravitate descpti. Ipsa de morte Peregrini narratio satis evincit errorem. Nec sanior eorum opinio, qui à canibus laceratum l) asseverarunt. Nam senio, vel quod verius est, podagra m) nonagenarius obiit.

Hæc

eum perinde ut cuius vitam scripsit Demonactem Philosophiæ non unam speciem sive sectam peculiariter coluisse. T. 1. p. 859. Φιλοσοφίας δὲ εἶδ' ἔχ' ἐν ἀποτέμνόμενῳ, ἀλλὰ πολλά ἐς ταυτὸ κατὰμίζας ὃ πάντα τι ἐξέφαινε, τίνι αὐτῶν ἔχαπεν.

- h) In reviviscantibus T. 1. p. 460 μισαλαζών εἰμι, καὶ μισογῶν, καὶ μισοψευδῆς καὶ μισότυφ' - - Φιλαλήθης δὲ καὶ Φιλαπλοκάδος καὶ ὅσα τῷ Φιλέθαι συγγενή. *Arrogantia, impostura, mendacii & fastus sum osor - - amator veritatis, honestatis, sinceritatis & eorum quæcunque amore digna sunt omnium*
- i) Apologia pro mercede conductis T. 1. p. 486. 491. seq.
- k) Confer Baronium ad A. C. 171 num. 7. & Tillemontium Hist. Imperatorum T. 2. p. 709. Παρὰ Βάτην vocat scholiastes Græcus ad lib. de morte Peregrini T. 2. pag. 45. quæ qui à CHRISTI sacris ad Ethnicos recessisset. οἷα ληρεῖς ὧ κατὰ κράτος κατὰ τὸ Σωτῆρος ΧΡΙΣΤΟΥ, ἐς καὶ τὰς ἐνεκεν ἀθανάτω σε παραδώσει καὶ ἄσσει ὡς παρὰ Βάτην καὶ τὰ ἡμέτερα διασύροντα. Eidem Scholiastæ ad sacras Historias Lucianus alludere videtur T. 1. p. 31. εἰς τὰς κατ' ἡμᾶς ὁ γῆς ἔοικεν αἰγίς προφῆτας διαπαίξεν & p. 32. εἰς τὴν Ἀκωὴν ῥάβδον ὁ παγκνίμων διαπαίξει. Et eadem pag. τὰ χεῖρα ὁ κενολόγ' εἰς Μωυσέα καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν διὰ τῶν κρηττόνων ἐπιπνεία ἐπισκώπτων ἀντίτετα. T. 2. p. 39. εἰς τὸν Ἰωσήφ ἀνίτεθαί μοι δοκεῖ. Sed in pterisque his auctorem scholiorum fugit ratio, ut eruditus editor probe observavit. Ab Atheismi crimine Lucianum absolvit D. Jo. Philippus Treunerus in diff. de Theologia Luciani Jena 1697. 4.
- l) Svidas in Lex. Nimirum solenne fuit multis, horrenda mortis genera comminisci de iis quorum dogmata improbassent. Confer quæ de Epicuro idem Svidas in Ἐπίκ. & quæ de Zoilo notavi lib. 2. c. 7. p. 365.
- m) Podagra laborasse Lucianum colligitur ex iis quæ in laudem Podagræ scripsit T. 2. p. 804 seq. 822. seq. Ita Agrippinum Paconium refert Stobæus solitum rerum quæ ipsi adversæ accidissent encomia componere, si quidem febriret, febris, si notaretur infamia, infamiae, si exsularet, exsilii.

Hæc de Luciano post Gilberti Cognati & Jacobi Zvvingeri industriam, vir acutissimus Joannes Burdelotius, cujus verbis usus, in additis notulis loca ex quibus ista hausta sunt indicavi. Quod autem addit eundem Lucianum obiisse *superstite unico filio, qui summus Sophista fuerit Juliani tempore, & ad quem hujus Imperatoris exstat Epistola*, parachronismus est, cum à Marci Aurelii obitu ad primum annum Juliani Imp. intercedat spatium annorum amplius CLXXX. Equidem in Juliani Epistolis trigesima secunda inscribitur Λευκιανῶ σοφιστῇ & tota absolvitur his verbis: καὶ γράφω καὶ αὐπιτυχεῖν ἀξιῶ τῶν ἴσων. Εἰ δ' ἀδικῶ συνεχῶς ἴππιστέλλων, αὐταδίκηθῆναι δέομαι τῶν ὁμοίων παθῶν. Sed utrum iste Luciani Samosatensis vel nepos fuerit (quos avorum nomine frequentius quam parentum appellabant, licet nec hoc inauditum fuisse Antisthenis exemplo patet) vel pronepos, vel utrum ulla eum cognatione attigerit, neutiquam constat, nam filium quidem non fuisse certos nos facit temporum ratio. Meminit Luciani nostri etiam Lactantius lib. I. c. 9. *Non enim ista Lucilius narrat aut Lucianus, qui Diis & hominibus non pepercit, sed hi potissimum qui Deorum laudes caneant.* Latinæ se linguæ utcumque peritum fuisse testatur lib. de errore in salutatione T. I. p. 501.

II. Scripta Luciani hæc ad nos pervenerunt, quæ ordine litterarum digessi, ad scriptis paginis editionis novissimæ Amstelodamensis:

1. Ὀνειρῶς ἢ ἀλεκτρυόνι, Dialogus quo Pythagoras in gallum transformatus Micillum è somnio excitatum divitiarum vanitatem & paupertatis sorte sua contentæ commoda edocet. T. 2. p. 158 -- 185. Vertit *Jacobus Micyllus*, & ad calcem operis aurei *Mich. Neander*. Lips. 1577. 4.
2. Ἀλέξανδρῶς ἢ ψευδομάντις, de vita & præstigiis atque imposturis Alexandri cujusdam Paphlagonis Abonotichitæ, qui se vatem & divinum ætate Luciani ferebat. T. I. p. 746 - 783. Ad Cellum Epicureum, eundem ut videtur cui Origenes libros illos octo egregios opposuit. Alexandri oraculum tanquam Sibyllæ jactatum quod exstat p. 754. & incipit Εὐζείνης πάντοιο, bene illustrat Clariss. Lambertus Bos in diatribis ad Novi fœderis loca p. 36. 37. Mentio hujus libri apud Socratem III. 22. Hist. Vertit *Erasmus*.

Ἀληθῆς ἰσορίας libri II. vide ἰσορίας.

3. Ἀλιεύς ἢ ἀναβιώντες. *Piscator, sive reviviscentes.* Dialogus qui βίων πρά-
 σαι recte subjicitur T. 1. p. 389 - 421. In hoc enim Philosophi
 quos altero dialogo subhastatos Lucianus finxerat, in vitam revo-
 cati & pœnas à Luciano repetituri introducuntur. At hic Parrhesia-
 des (istud enim nomen sibi adsciscit p. 400.) ad Philosophiam au-
 dacter provocat, & accusante Diogene causam suam dicit, professus
 se non antiquos illos Philosophos sed suæ ætatis & Philosophiæ de-
 honestamenta perstrinxisse, qui veterum illorum assumptam perso-
 nam referrent pessime & indignissime, ὀργιλώτεροι μὲν τῶν κυνιδίων
 ὄντες, δειλότεροι ἢ τῶν λαγῶν, κολακευτικώτεροι ἢ τῶν πιθήκων, ἀσελ-
 γέστεροι ἢ τῶν ὄνων, ἀρπακτικώτεροι ἢ τῶν γαλῶν, φιλονεικώτεροι ἢ
 τῶν ἀλεκτρούων. Itaque à Philosophia & Philosophis vete-
 ribus absolutus, injus vocat novos & potestatem, accipit Phi-
 losophastros quos præfixa hamo, auri particula piscatur, caute-
 rio inurendi.
4. Ἀλκυὼν ἢ περὶ μεταμορφώσεως. *Halcyon sive de transformatione* dialogus
 brevis quo Socrates Chærephontem occasione auditæ halcyonis
 de mutatis in aves mulieribus quærentem, monet nihil Diis esse
 ἀδύνατον, & in rerum natura pleraque nos latere. T. 1. p. 167 - 172.
 Latine vertit *Augustinus Dathus* Senensis. Non Luciani videtur es-
 se hic Dialogus sed *Leontis* Academici. Vide quæ dixi lib. 3. cap. 1.
 inter scripta Platoni supposita num. 3. *Luciani quidem prorsus non esse,*
tum diſſio lenta & oscitans, tum sententiarum levitas & argumentorum fri-
gus & delirationes arguunt satis, inquit Marcilius, nimis meo judicio
 deprimens hoc scriptum, licet à Luciani quod fateor genio alie-
 num. Exstat & Græce ac latine in Dialogis Luciani selectis,
 Augustoriti Pictonum editis.
- Ἀναβιόντες. Vide paulo ante, ἀλιεύς.
5. Ἀνάχαρσις ἢ περὶ γυμνασίων, Dialogus Anacharsidis & Solonis de ra-
 tione & usu vel abusu Gymnasiorum T. 2. 269 - 298. Vertit Vin-
 centius Obsopæus.
6. Πρὸς ἀπαιδεύτων καὶ πολλὰ βιβλία ὠνέμενον, ad indoctum multos libros
 coëmentem. T. 2. pag. 378 - 395. Vertit *Anastasius* quidam. In
 Erythræi Eudemia pag. 253. exstat Epigramma quod Lucianei libri
 argumentum non injucunde repræsentat:

*Scriptorum totis famosa volumina terris
 Colligis, & pluteis das Charopine tuis.
 Quid tibi cum libris, quorum nec nomina saltem
 Nec titulos prompta voce referre queas.
 Quosq; sinis, multo conspersos pulvere blattis
 Et gratas avidis muribus esse dapes?
 Nam nullum tangis, sed tanquam sacra profanus
 Non digna metuis collutulare manu.
 Numne times, fias tractandis forte libellis
 Doctior, aut stolidus sis stupidusq; minus?
 Hoc cave te moveat; sic est tibi crassa Minerva,
 Proficere ut valeant plus, mihi crede, fues.*

7. Αποκηρυγτόριον, *Abdicatus*. Declamatio pro filio Medico qui ob fatum patrem receptus, deinde quod furentem matrem sanare non posset, altera vice abdicatur. T. I. p. 708-730.
 Απολογία πρὸς τῶν Πρὸς μισθῶ &c. Vide μισθῶ.
 8. Ἀρμονίδης, *Harmonides*. Epistola qua erudito amico vel Patrono offert scripta sua Lucianus, in uno illo, omnium calculos laturum se non dubitans: veluti Timotheus tibicen Harmonidi discipulo svasit, ut si ab omnibus Græcis laudari vellet, nobilioribus placere ac probari se elaboraret. T. I. p. 585-590. Vertit *Vincentius Opsopæus*.
 9. Περὶ ἀστρολογίας Astrologiæ divinatricis quaecunque elogium ac commendatio. T. I. p. 847-856. Vertit *Erasmus*.
 Πρὸς Ἀγκλιανδ. infra Ενὺπνιον.
 10. Βίων πρᾶσις, *Vitarum audtio*. Dialogus quo Mercurius Jovis jussu hominibus venum exponit veluti sub hasta Philosophos Pythagoram, Diogenem Cynicum, Aristippum Cyrenæum, Democritum & Heraclitum, Socratem, Epicurum, Chrysippum, Aristotelem & Pyrrhonem (quem Πυρρῶν codices Luciani vocant.) Singulorum dogmata & quorundam dicta quoq; & facta ut sunt ad deridendum aptissima seligit & naso suspendit. T. I. p. 370-388. Vertit *Martinus Bolerus*.
 Περὶ Γυμνασίων. Supra, in Ἀνάχασις.
 11. Δημῶναυτος βίος. Vita & Apophthegmata Demonactis Cyprii, Philosophi Eclectici non diu ante defuncti T. I. p. 857-872. Vertit *Vincentius Obscopæus*. Laudat Eunapius in proœmio.

12. Δημοσθένος ἐγκώμιον, Encomium Demosthenis, T. 2. pag. 685 - 708. Vertit *Philippus Melanchthon* & in sua Demosthenis editione *Hieron. Wolfius*.
13. Περὶ τῆς μὴ ῥαδίως πιστεῦναι Διὰβολῆς, de non temere credendo calumnia. Liber lectu dignissimus. T. 2. pag. 396-431. Vertit *Philippus Melanchthon*, *Rudolphus Agricola*, Lovan. 1530. 8. & *Adrianus Marius Nicolaius*. Edidit etiam *Jacobus Tollius* V. C. cum notis Lugd. Bat. 1677. 12. quæ in editione Luciani Amstelodamensi singulis sunt paginis subjunctæ. Gallice vertit *Antonius Crappier*. Lugd. 1551. 8.
14. Διάλεξις πρὸς Ἡσίοδον, quod Hesiodus sine magna causa se jactet laurum à Musis accepisse. T. 2. pag. 486 - 490. Vertit *Vincentius Obsopeus*.
15. Ἐνάλιαι Διάλογοι, *Dialogi Marini* XV. 1. Doridis & Galatææ 2. Cyclopis & Neptuni, 3. Alphei & Neptuni, 4. Menelai & Protei, 5. Panopes & Galenes, 6. Tritonis Amymones & Neptuni, 7. Noti & Zephyri, 8. Neptuni & Delphinum. 9. Neptuni & Nereidum. 10. Iridis & Neptuni, 11. Xanthi & Maris. 12. Doridis & Thetidis. 13. Neptuni & Enipei. 14. Tritonis & Nereidum & Iphianissæ. 15. Zephyri & Noti. T. 1. p. 238 - 261. Latine vertit *Jacobus Micyllus*, primum dialogum *Erasmus*. Ex his 2. 4. 5. 8. 9. 10. 11. 12. 14. occurrunt Græce & latine in *Dialogis Luciani selectis Augustoriti Pictonum editis*. 1520. 8.
16. Ἐπιχειρηματικὸς Διάλογος, *Dialogi meretricii* XV. quibus mulierum vitia & lascivi mores perstringuntur. T. 2. p. 515 - 557. Vertit *Jacobus Micyllus*. Νεκρικὸς & ἐπιχειρηματικὸς Luciani λόγος lectos sibi testatur *Photius* Cod. CXXVIII.
17. Διάλογοι Θεῶν, *Dialogi Deorum* XXVI. 1. Promethei & Jovis, 2. Cupidinis & Jovis, 3. Jovis & Mercurii, 4. Jovis & Ganymedis, 5. & 6. Junonis & Jovis. 7. Apollinis & Vulcani, 8. Vulcani & Jovis, 9. Neptuni & Mercurii, 10. Mercurii & Solis. 11. Veneris & Lunæ, 12. Veneris & Cupidinis, 13. Jovis, Æsculapii & Herculis. 14. & 15. Mercurii & Apollinis. 16. Junonis & Latonæ. 17. Apollinis & Mercurii. 18. Junonis & Jovis, 19. Veneris & Cupidinis, 20. Dearum judicium occasione pomi Paridis. 21. Martis & Mercurii, 22. Panos & Mercurii, 23. Apollonis & Bacchi, 24. Mercurii & Majæ, 25. Jovis & Solis, 26. Apollinis & Mercurii. Hos dialogos ridendis Græcorum diis eorumque criminibus exagitandis comparatos latine vertit

tit *Jacobus Micyllus*. 12. 19. 21. 24. *Erasmus*. T. 1. p. 185 - 251. Ex his 3. 7. 8. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 21. 24. 25. & 26. exstant Græce & latine in dialogis selectis Augustoriti Pictonum editis.

18. Νεκροὶ Διάλογοι, *Dialogi Mortuorum* XXX. 1. Diogenis & Pollucis, 2. Cræsi Plutonis, Menippi, Midæ & Sardanapali. 3. Menippi Amphilochoi & Trophonii. 4. Mercurii & Charontis. 5. Plutonis & Mercurii. 6. Terpsionis & Plutonis. 7. Zenophantæ & Calidemidæ. 8. Cnemonis & Damippi. 9. Simyli & Polystrati. 10. Charontis & Mercurii, Menippi, Charmolichi, Lampichi, Damasiæ. 11. Cratetis & Diogenis. 12. Alexandri, Annibalis, Minois & Scipionis. 13. Diogenis & Alexandri, 14. Alexandri & Philippi. 15. Achillis & Antilochi. 16. Diogenis & Herculis. 17. Menippi & Tantalii. 18. Menippi & Mercurii. 19. Æaci, Protefilai, Menelai & Paridis. 20. Menippi & Æaci, Pythagoræ, Empedoclis & Socratis. 21. Menippi & Cerberi. 22. Charontis & Menippi, 23. Plutonis, Proserpinæ & Protefilai. 24. Diogenis & Mausoli. 25. Nirei, Therisitæ & Menippi, 26. Menippi & Chironis, 27. Diogenis, Antisthenis, Cratetis & pauperis. 28. Menippi & Tiresiæ, 29. Ajacis & Agamemnonis, 30. Minois & Sostrati. T. 1. pag. 262-324. Vertit *Jacobus Micyllus*. Dialogum 15. 14. *Ottomarum Luscinus*. 3. 7. 8. 9. 11. 13. 17. 18. 21. 22. 24. 25. 26. *Erasmus*. 16. 12. 6. *Petrus Virunius*. 10. *Martinus Balerus*. Leguntur etiam omnes excepto 16. & 28. cum nova versione in dialogis selectis Augustoriti Pictonum editis, sed alio ordine, hoc nempe: 2. 4. 5. 7. 9. 11. 18. 21. 22. 23. 8. 24. 29. 15. 6. 17. 30. 1. 13. 12. 20. 10. 27. 3. 14. 19. 25. 26.

Dialogus Virtus Dea, in qua Mercurius & virtus colloquuntur, latine exstat T. 2. pag. 864. 865. ad Luciani imitationem ab erudito aliquo scriptus, ut *Dialogi mortuorum* Gallice ante aliquot annos editi ab ingeniosissimo Fontenello.

Dialogos Luciani selectos libris 2. atq; una cum his Timonem cum latina versione emendata & ad calcem libri subjecta edidit Gvil. Dugardus Lond. 1677. 12. Anglice etiam prodire selecti dialogi cum Luciani vita auctore Fr. Hickefio Oxon. 1634. 4.

19. Δίκη Φωνηέντων, *Judicium vocalium*, sive ingeniosa fictio actionis literæ Σ contra literam Τ accusantis illam de raptu & vi quod exspolietur ab eadem omnibus vocabulis quæ per geminum Τ efferri debebant. T. 1. pag. 45 - 50. Vertit latine *Martinus Bellerus* cujus versio val-

vulgo exstat. Præterea *Calius Calagninus*, qui subjecit ex suo ingenio Apologiam literæ T qua criminationes literæ Σ acutè diluit. Basil. 1539. 8. Exstat etiam in Amphiteatro Socratico Casparis Dornavii T. 1. p. 680.

Διόνυσος. Vide infra, *πρωσλαλιά*.

20. Δις κατηγορέμενον ἢ δικασήμενον, actio adversus Polemonem, Dionysium Heracleensem, Aristippum, Diogenem Cynicum, Pyrrhonem & Lucianum quod pristinas vitæ suæ rationes reliquissent. T. 2. p. 211-238. Vertit *Jac. Micyllus*.

21. Περὶ τῶν Διψάδων, *πρωσλαλιά*. De dipsadum natura, quorum ictus inexplebilem sitim affert. T. 2. p. 481-486. Vertit *Vincentius Opsopæus*. Effigiem dipsadis ex veteri Codice MS. Nicandri exhibet Lambecius lib. VI. p. 294. & Nesselius parte III. post pag. 8.

22. Δραπέτα. Philosophiæ querela ad Jovem de pseudophilosophis: & sumptæ de fugitivis servis sub splendido Philosophorum nomine homines decipientibus pœnæ. T. 2. pag. 592-606. Vertit *Bilibaldus Birckheimerus*. Sub initium hujus dialogi mentio Peregrini, qui se ipsum in flammam conjecit. Confer infra num. 62.

23. Εἰκόνες, Imagines quibus Pantheæ, Abradatae conjugis pulchritudinem depingit ejusque virtutes prædicat: T. 2. p. 1-16. Vertit *Vincentius Opsopæus*.

24. Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων, sive superioris scripti Apologia, qua non satis laudasse se Pantheam, nedum adulatorum more nimis encomiis onerasse contendit. T. 2. p. 16-31. Vertit idem *Opsopæus*.

25. Περὶ τοῦ ὕπνου, ἥτοι βίῃς Ἀγκιστῆ. De Somnio, sive vita Luciani. Narrat sibi cum juvenis à Patre statuariæ destinatus & ab avunculo à quo artem discere debebat plagis sub auspiciis statim acceptus esset, lacrymis indormienti visam per somnium accedentem ad se statuariam & παιδείαν sive Eruditionem, quarum utraque ut Herculem olim Virtus ac voluptas invitaverit ut altera relicta sibi potius adhæreret. At Lucianum sprete statuariæ oratione, eruditionem sectatum, & illi deinceps assidue adhæsisse. Tom. I. p. 1-12. Vertit *Jacobus Micyllus*. Legitur & cum alia versione in dialogis Luciani selectis Augustoriti Pictonum vulgatis.

26. Ἐπιγράμματα Epigrammata XXX. ex Anthologia collecta, variis interpretibus. Et ἔρωσ δραπετῆς amor fugitivus poemation Doricum quod inter Moschi Idyllia legitur, ab aliis tributum Luciano &

in Amst. edit. editum cum Metaphrasi latina *Bon Vulcanii*. T. I. pag. 834 - 845. In Bourdelotii editione alia occurrit amoris fugitivi Metaphrasis auctore incerto, quæ incipit: *Perdiderat natum genetrix*. Paulo liberius expressit etiam *Laurentius Gambara Brixianus*, optime si quid iudico *David Withfordus*. Hetrusco carmine *Nicolaus de Oddis*. Epigramma primum quod incipit: *Ληκιανὸς τὸ δ' ἔγραψε* refert etiam Photius Cod. 128. Vigesimalium tertium quod incipit: *Ἐλλάδα νικῆσαισιν* imitatus est Ausonius hoc tetrasticho:

*Lais anus Veneri speculum dico, dignum habeat se
Aeterna æternum forma ministerium.
At mihi nullus in hoc usus, quia cernere talene
Qualis sum nolo, qualis eram nequeo.*

27. *Χάρων ἢ Ἐπισκοπῶντες*; *Charon sive Contemplantes*. Dialogus quo Charon ex inferis ad homines concedente Dite & accepto unius diei com meatu profectus Mercurio comite montes congestos inscendit variaque contemplatur vana & stulta mortalium, potentum præcipue, consilia & actiones cœcas. Auscultat & Solonem sapienter cum Cræso colloquentem. T. I. p. 341-361. Vertit *Petrus Mossellanus*.
28. *Ἐπιστολαὶ Κρονικαί* Epistolæ tres, una pauperis ad Saturnum petens ut opes æque inter homines dividantur, altera Saturni ad pauperem, svadens ut sua sorte contentus vivat. Tertia divitum ad Saturnum, de pauperum immodestia querentium. T. 2. pag. 619-632. Pauperi huic nomen Lucianus imposuit ἐγὼ, ἐγὼ τῷ Κρόνῳ χαίρειν, Κρόνῳ ἐμοὶ τῷ πτωχῷ χαίρειν. Confer Sam. Petiti Observationes lib. I. cap. 9. Vertit *Erasmus*.
29. *Ἑρμώπιμῳ ἢ περὶ αἰρέσεων* Hermotimus sive de secta Philosophiæ eligenda Dialogus, scriptus à Luciano XL. annos nato (p. 514. itaque p. 552. *τηλικῶς ὥν* malim reddere *tanto ingenio cum sis quam ætate tam grandis*) & Hermotimo Menecratis F. (p. 543.) qui Stoicis se forte in disciplinam tradiderat, exponens, quam difficilis hæc res sit, quod cum multæ sint sectæ, eligi optima non possit nisi ab eo qui omnium integrum fecisset experimentum: (confer Sextum Empiricum pag. 467. contra Mathemat.) hoc vero vita ipsa hominis sit longius, & acre iudicium requirat, præterea incertum sit utrum quisquam Philosophorum ad eam quam profitetur ducat felicitatem,

tem, cum in verbis omnes & nugis versentur & communem vitam vivere præstet. T. 1. p. 504-570. Vertit *Vincentius Obsopæus*.

30. Ἐρωτες ad Theomnestum T. 1. pag. 873 - 912. dialogus obscæ-
nus quem Aristæneto tribuit Burdelotius incerta conjectu-
ra. Colloquuntur Charicles Corinthius & Callicratides Athe-
nienſis. Versio Anonymi lectorem curiosum sæpissime decipit
iudice eodem Burdelotio.
31. Ἐυνῆχος & *Evnuchus* seu *Pamphilus* dialogus in quo occasione Favori-
ni qui per Ἐυνῆχον ἀπὸ Κελτῶν & Βαρύαν perstringitur, false disputat
Lucianus utrum Philosophus esse Evnuchus possit. T. 1. p. 840-846.
Vertit *Erasmus*.
32. Ζεῦξις ἢ Ἀντίοχος & *Zeuxis* sive *Antiochus* Allocutio Luciani ad Mace-
dones qua indignatur Orationem suam nuperam ab ipsis tantum
laudatam propter παραδοξολογίαν & novitatem, perinde ut
Zeuxidis Hippocentaurum, vel Antiochum Soterem qui duce
Theodota Rhodio Elephantorum ope à Gallis victoriam reporta-
verat. T. 1. p. 577-584. Vertit *Vincentius Obsopæus*.
33. Ζεὺς ἐλεγχόμενος & *Zeus* Dialogus quo probatur si Jupiter & Dii fato sint
obnoxii ut dicunt Poëtæ, nullam esse religionem. T. 2. p. 117-127.
Vertit *Vincentius Obsopæus*.
34. Ζεὺς Τετραγῶδης. Damidis Epicurei de Diis eorumque providentia à
Timocle Stoico male confutata. T. 1. p. 128-157. Vertit *Vincentius
Obsopæus*.
35. Περὶ τῶν Ἠλεκτρῶν ἢ τῶν Κύγνων præfatio de Electro ac Phaëtonte &
Eridani Cygnis T. 2. p. 369 - 372. Vertit *Vincentius Obsopæus*.
36. Ἡρόδοτος ἢ Ἀἰτίων, *Herodotus* sive *Aëtio*. Præfatio ad Sophistas Rheto-
ras & Historicos in Macedonia (Thessalonica forte) congregatos
qua specimen aliquod ingenii editurus optat se eadem fortuna
apud eos uti, qua Herodotus historicus cum Historias suas in Olym-
piis prælegeret, vel Aëtio pictor, cum amores Roxanis & Alexan-
dri M. à se depictos in iisdem Olympiis inspiciendos daret. T. 1,
p. 571-576. Vertit *Vincentius Obsopæus*.
37. Θεῶν Ἐκκλησία Deorum concilium super indignis in cætum ipso-
rum receptis, qui per decretum ejiciuntur. T. 2. p. 709-717. Vertit
Vincentius Obsopæus.

38. Περὶ Θυσιῶν, *de Sacrificiis* dissertatio, qua contendit Græcorum Ægyptiorumque & aliarum gentium sacra & quæ de Diis eorumq; vita, & sacrificiorum ac nidoris desiderio garriunt Poëtæ & credit vulgus, non seriam confutationem mereri, sed Heraclitum aliquem qui illorum inscitiam deploret, vel Democritum qui rideat amenitiam. T. I. p. 361-371. Vertit *Erasmus*.
39. Ἰκαρομένειππος ἢ Ὑπερνέφελος Dialogus quo Menippus vana hominum studia & Philosophorum insanientem sapientiam ridet. T. 2. 186-210. Vertit *Erasmus*.
40. Ἰππίας ἢ Βαλανεῖος, Præfatio, de balneo Hippiæ non veteris illius Platoni, Apulejo & aliis memorati, sed alterius qui Luciani ætate vixit & in omni genere disciplinarum excellens fuit T. 2. pag. 354-359. Vertit *Vincentius Obsopæus*.
41. Πῶς δὲ Ἱστορίαν συγγράφειν, *quomodo Historia scribenda sit*, Liber ad Philonem, quo Milesium quendam, tum Creperium Calpurnianum Pompejopolitam, Callimorphum Medicum hastatorum legionis sextæ, Philosophum Corinthium Antiochianum Hieronicem Apollinis, Demetrium Sagalassensem Pisidium aliosque ineptos illa ætate belli Romanorum cum Parthis A. C. 165. commissi scriptores perstringit, tum docet historicum alienum esse debere à rationibus encomii & invectivæ, nec voluptati consulere alii lectorum nisi quæ ex veritate consequatur, neq; in rebus nihili prolixiorum præcipua transvolare, sed prudentia civili & eloquentia instructum rei que militaris peritia, res prout gestæ sunt diligenter inquisitas & in commentarios prius relatas narrare libere, perspicue, graviter non paucis illis ad quos scribentis amor, odium, metus & spes forte spectat, sed omnibus, & posteris præcipue. T. I. p. 600-639. Vertit *Jacobus Micyllus*. Lucianus p. 618. promittit se in alio opere ostensurum procœmia quædam Historiarum esse, vulgus lectorum latentia. Nisi respicit alterum locum p. 635. seq. quod mihi non videtur.
42. Ἀληθὲς Ἱστορίας, *Vera Historia libri II.* hoc est fictæ narrationes (velut Jambuli cujusdam vel Ctesia) de iis quæ Luciano contigerunt in portentosa navigatione per mare, insulas, aërem & lunam, tum in ceto ingenti, quo cum navi integra haustus est, denique postquam ex hoc mire evasisset, quæ vidit apud inferos in Campis Elysiis, in insulis impiorum, in Oniropoli, atque apud Bucephalos & Onosceleas

leas. T. 1. p. 639 - 692. In calce secundi libri promittit Lucianus plures libros de iis quæ sibi in terra contigerunt. Sed forte & hoc finxit tantum, non revera præstitit. Illi duo libri latine versi sunt à *Jacobo Micyllo*. Miror doctissimum Sirmondum qui p. 248. ad Sardonium ex hoc Luciani scripto quasi vere hoc contigisset annotat Laidem in uxorem ductam à Diogene Cynico.

43. Κατάπληξ ἢ Τυραννὶς *Cataplus sive Tyrannus* dialogus quo Megapenthes Lacydæ filius tyrannus inter alios à Charonte ad inferos deduci fingitur, sed unus maxime invitus, & postea cum ad Rhadamanti vocaretur judicium, multis inustus repert⁹ maculis, poenæq; loco, svadente Cynisco Philosopho hoc consecutus, ut cum alii defuncti ex poculo oblivionis bibant, hic unus perpetuo crucietur memoria amissarum opum & potentiae. T. 1. p. 422 - 443. Vertit *Petrus Mosellanus*.

Κρονικὴ Ἐπιστολαί. vide supra, Ἐπιστολαί.

44. Τὰ πρὸς Κρόνον De Saturno & Saturnalibus dialogus. T. 2. pag. 607 - 613. Vertit *Erasmus*.

45. Κρονόσολων Leges saturnaliorum. T. 2. p. 613 - 618. Vertit *Erasmus*.

46. Κυνικός sive commendatio vitæ Cynicæ. T. 2. pag. 717 - 727. Vertit *Tho. Morus*.

Λέξις *vide infra, ὄν*.

47. Λεξιφάνης sive Dialogus quo inepti affectatores obscuri sermonis svaviter deridentur. T. 1. p. 819 - 839. Vertit *Jacobus Micyllus*. Ceterum non esse Pollucem Onomastici scriptorem quem hoc scripto tangit Lucianus, probe docet Clariss. Hemsterhusius prolegom. ad præclaram suam Pollucis editionem. p. 30.

48. Μακρόβιοι sive Catalogus Græcorum Regum, Principum, Philosophorum, Historicorum, Oratorum, Poëtarum & Grammaticorum qui ætatem quam longissime produxerunt. T. 2. pag. 465 - 476. ad Quintillum. Vertit *Vincentius Obsopæus*. Alter liber de longævis Romanis ad eundem Quintillum vel intercidit, vel à Luciano non est scriptus. Vide p. 476.

49. Περὶ τῶν ὑπὸ μιᾷ σκωπῶντων de vili ac misera conditione eorum (eruditorum præcipue ac Philosophorum confer T. 1. pag. 35.) quibus mercede conductis in opulenti cujusdam familia est vivendum, ad Timoclem Philosophum, qui illud vitæ genus amplexurus erat. T. 1. p. 444 - 480. Vertit *Erasmus*.

50. Ἀπολογία πρὸς τῶν ὑπὸ μιᾷ συνόντων, *Apologia pro mercede conductis* ad Sabinum Philosophum & ipsum atque amicum suum, sive libellus quo probat ad se non spectare quæ superiore libro differuit, licet ætate provectus (ἐν γῆραι ὑστάτω p. 486.) sub Imperatore Remp. suscepit tractandam (procurator ut videtur in Ægypto constitutus à M. Antonino Imp. Vide p. 491. seq.) Vertit *Petrus Mosellanus*, non usque quaque feliciter, norante Bourdelotio. T. 1. p. 481-494.

51. Μένιππος ἢ Νεκυομαντία. *Menippus sive Necyomantia*, Dialogus Menippi ex inferis redeuntis & Philonidæ, cui ille narrat quomodo ad inferos à Mago Mithrobarzane deductus fuerit quæque ibi viderit, & decretum adversus divites apud inferos conditum. Quod vero Tiresias Menippo in aurem susurrat, optimam vitam esse τῶν ἰδιωτῶν, hoc p. 339. perinde ut p. 327. 505. 554. nolim intelligere de vita *privatorum* sed *illiteratorum* qui Philosophis à Luciano opponuntur, difficiles nugas magno cum fastu tractantibus. Confer T. I. pag. 410. 515. 516. 566. Sic p. 580. de pictura loquens ἰδιώτην se vocat Lucianus h. e. pingendi rudem. Sic & vocabulum istud accipitur Act. IV. 13. Vertit latine *Tho. Morus*. T. 1. p. 324-340. Cum alia versione exstat in dialogis selectis qui prodierunt Augustoriti Pictonum.

52. Μύαξ ἐγκώμιον ingeniosa *musca descriptio & laudatio* T. 2. p. 372-377. quæ cum aliis hujus argumenti legitur etiam Græce & latine in Casparis Dornavii Amphitheatro Sapientiæ Socraticæ jocoseriæ Hanov. 1619. fol. T. 1. pag. 117. seq. Vertit ni fallor *Vincentius Opsopæus*.

Νεκυομαντία. Vide paulo ante, Μένιππος.

53. Νέρων ἢ πρὸς τῆς ἐρύχης ἡ ἰσχυρία. *Nero, sive de Istmi quam Nero molitus est perfossione* dialogus inter Menecratem ac Mulonium T. 2. p. 798-804. Luciano argumentis non plane invictis abjudicat *Jac. Micellus* qui latine vertit. Mentio illius à Nerone incassum tentatæ perfossionis apud Svetonium in Nerone c. 19. & Dionem LXIII. p. 722. Ante Neronem hoc idem frustra conati sunt Rex Demetrius, Julius Cæsar & Cæjus Caligula. Confer Nic. Bergierium lib. IV. de publicis Imperii Rom. Viis sect. 47. T. 10. thesauri Antiqu. Rom. P. 534.

54. Πρὸς Νιγρίνον Ἐπιστολή. *Ad Nigrinum Philosophum Platonicum Epistola* T. I. pag. 19.
- Νιγρίνου, ἡ περὶ Φιλοσόφου ἥθους. *Nigrinus, sive de Philosophi moribus* dialogus quo Nigrini tum de probis tum perversis (quales multorum eo tempore Romæ) hominum ac Philosophorum moribus sermones referuntur. T. I. pag. 20-44. Vertit præter Benedictum *Jacobus Micyllus*.
55. Περὶ οἴκου. *Utrum pulchra domus magis adjuvet an impediat dicentem*. T. 2. p. 451-465. Posterior pars incipit p. 457. Vertit *Jac. Micyllus*.
- Ὀνειρ. vide supra ἀλεκτερώων.
56. Λέκι. ἡ ὄν. *Metamorphosis in asinum* T. 2. p. 76-117. Vertit *Vincentius Opsopæus*. Argumentum petitum ex Lucii Patrensis λόγους μεταμορφώσεως de quibus Photius Cod. 129. Meminit iterum Cod. 169. Imitatus est latinus scriptor Apulejus, cui fortassis inde Lucii prænomen à quibusdam datum. Confer Salmasii prolegomena ad Solinum.
57. Περὶ ὀρχήσεως. *De saltatione ejusque virtutibus ac vitiis & præstantia adversus Cratonem Cynicum*. T. I. p. 783-818. Vertit *Vincentius Opsopæus*. Multos ante se de hoc argumento scripsisse testatur Lucianus p. 798. tangit id præter Athenæum etiam Plutarchus IX. ult. sympos. E recentioribus P. Faber lib. 1. cap. 12. Agonist. Meursius II. 12. Misc. Lacon. & in Orchestra T. VIII. thesauri Antiqu. Græcar.
58. *Palinurus* dialogus Palinuri & Charontis de nautarum vita quam Palinurus Æneæ nauta miseram, Charon aliis feliciorē esse disputat. Latine occurrit T. 2. p. 846. ad imitationem ut videtur Luciani à nescio quo compositus.
59. Περὶ ὠδασίτης, ἥτοι ὅτι τέχνη ἡ ὠδαστική, ironica laus artis Parasiticæ in Dialogo Tychiadis cum Simone Parasito. T. 2. pag. 239-269. Vertit *Vincentius Opsopæus*. Legitur hic liber Græce & latine etiam in Casp. Dornavii Amphitheatro sapientiæ Socraticæ T. 2. p. 113.
60. Πατρίδ. ἐγκώμιον laus Patriæ T. 2. p. 477-481. Vertit *Vincentius Opsopæus*.
61. Περὶ πένθους. de eo quod mortuos inepte vulgus prosequatur immenso luctu, pretiosis exequiis, ludis, cœnis ac monumentis. T. 2. p. 299-307. Vertit *Erasmus*.
- περὶ ἡ μὴ ῥαδίως πιστεύειν ἀξιοβολή. Vide supra in ἀξιοβολή.

62. περὶ τῆς Περειγρίνου τελευτῆς. De morte Peregrini, Cynici Philosophi Pariani ex Christiani, qui senex se ipsum post Olympia celebrata A. C. 169. die 16. Julii in Arpina quæ viginti studiis Olympia distabat, conscenso rogo, spectantibus omnibus combussit, Epistola ad Cronium T. 2. p. 556-591. Vertit *Vincentius Obsopæus*. Notis illustravit *Tan. Faber* Paris. 1653. 4. quæ in editione Amstelodamensi per singulas paginas Luciani verbis substratæ sunt. Non integrum ad nos pervenisse hunc libellum contendit idem Faber p. 559. & 566. Peregrinum à Christianis rejectum innuit Lucianus p. 570. quod de idolo thytis comedisset, hoc enim sibi volunt verba: ὡφθη γὰρ πὺρ ὡς οἶμα ἐσθίων τῶν ἀπορρήτων. Varias hinc inde in CHRISTUM & Christianos effudit blasphemias pag. 565. seq. & per νομοθέτην πρῶτον Christianorum pag. 567. videtur intelligere Johannem Evangelistam qui in Evangelio & Epistolis unus maxime omnium commendat illam de qua Lucianus ἀδελφότητα. Quæ p. 587. de vulture ex rogo Peregrini evolante leguntur, iis cum doctissimo Lemonio vix crediderim perstringi acta Martyris Polycarpi: Viderint etiam alii num ad imitationem S. Ignatii fecerit Peregrinus, quod p. 588. traditur ante mortem omnibus ferme celebrioribus civitatibus Epistolas misisse, Διαθήκας sive præcepta, admonitiones & leges. Fuit hæc sententia magni Pearsonii in vindiciis Ignatii parte 1. pag. 6. Meminit hujus libelli sive Epistolæ Svidas in Ἀγκιανός.
63. Πλοῖον ἢ εὐχαί, Dialogus stolidi hominum vota perstringens exemplo amicorum navigantium, quorum alius opes, alius potentiam & imperium, alius voluptates sibi expetebat, in quorum nullo tamen vera felicitas consistit T. 2. p. 491-515. Vertit *Jac. Micellus*.
64. Προμηθεὺς ἢ Κάυκας. *Prometheus sive Caucasus*. Dialogus brevis quo Prometheus Mercurio & Vulcano diluit crimina sibi obiecta, propter quæ jussu Jovis Caucasus ab illis affigendus erat. T. 1. p. 173-184. Vertit *Ottomannus Luscinus*. Legitur & cum alia versione in dialogis selectis, Augustoriti Pictonum editis.
65. Πρὸς τὸν εἰπόντα, Προμηθεὺς εἰ ἐν λόγοις. *Ad eum qui dixerat, Prometheus es in oratione*: quod dictum alio sensu recipit, alio respuit ac retorquet, se vero characterem scribendi à Comœdia & dialogo mixtum sectari profitetur. T. 1. p. 13-19. Vertit *Jacobus Micellus*.

66. Προσλαλιά ἡ Διόνυσος. Præfatio de Bacchi exercitu muliebri ab Indis præter meritum contempto T. 2. p. 360-364. Vertit *Vincentius Obsopæus*.
67. Προσλαλιά ἡ Ἡρακλῆς. Præfatio de Hercule Gallico T. 2. p. 365-368. Vertit *Erasmus*.
68. Ῥητόρων διδασκαλία, de vera & falsa eloquentiæ ratione. T. 2. p. 308-325. Vertit *Bilibaldus Birkheimerus*. Hoc libello Julium Pollucem perstringi, cujus Græcum Onomasticon habemus, auctor est Græcus Luciani Scholiastes. Sed vide quæ adversus hanc sententiam nuper differuit Clarissimus Pollucis editor Hemsterhusius in prolegomenis p. 31. seq. qui Dioscoridem quendam Rhetorem illius ætatis à Luciano exagitari existimat.
69. Σκύθης ἡ πρέξεν. *Scythæ sive Hospes*. Allocutio ad binos nobiles disertissimosque Macedonas (Thessalonicenses ut ex pag. 597. conjicit Marcilius incerta suspicione) quibus innotuisse se Syrum adeoque peregrinum, & probari non minus gaudet, quam Anacharsis olim à Toxari cive suo introductus in amicitiam Solonis, in quo uno totas jam habebat Athenas, totam Græciam. T. 1. pag. 591-599. Vertit *Vincentius Obsopæus*.
70. Συμπόσιον ἡ Λάπηροι, Convivium Philosophorum Hermonis Epicurei, Stoicorumq; Zenothemidis ac Diphili, Cleodemi Peripatetici, Platonici Jonis, Alcidasantis Cynici, Grammatici Istiæi, Rhetoris Dionysodori & Dionici Medici in Chæreæ, Aristæneti F. nuptiis cœna exceptorū, qui post ineptias varias & contentiones tandem Lapitharum instar inter se misere digladiantur. T. 2. p. 633-655. Vertit *Erasmus*, sæpe alienus ab auctoris mente, ut notatum Bourdeiotio.
71. Περὶ τῆς Συρίας Θεᾶς. De Syria Dea sive matre Deum ejusque templo & sacris. T. 2. p. 656-684. Vertit *Jacobus Micyllus*. Scriptus est hic liber dialecto Jonica & Luciano hinc abjudicatur à Petro Jurieo in Hist. Critica rituum Judaicorum, Gallice non ita pridem edita. Sed Arrianus quoque cum reliqua Attice scripsisset, nonnulla (ut Indica) scripsit Ionicè. De Dea Syria consulendus præter laudatum Jurieum Seldenus syntagm. 2. de Diis Syris cap. 2. Quæ de arca Deucalionis p. 661. & columba p. 676. à Luciano traduntur, illustrat Octavius Falconerius in diss. ad numum Apameensem T. X. Antiq. Græcar. p. 678.

72. Τίμων ἢ Μισάνθρωπος. *Timon * sive Misanthropus*, dialogus quo Timon post invectivas in Jovem quod contemptum sui ipsius non ulciscatur, queritur se præ liberalitate, ex divite egenum redditū: Jupiter à Mercurio monitus jubet Plutū cum thesauro ad Timonem accedere, Plut⁹ recusat, iterumq; jussus ire claudicat, licet à Dite quoties mittitur & cum sese recipit advolare celerrime & aufugere rapidissime consuevit. Denique deductus ad Timonem labore, robore, fortitudine & sapientia stipatum ab hoc ægre recipitur ingenti thesauro effoso. Mox Timo ipse quantum mutatus ab illo. A Philade assentatore, à Gnathonide parasito & Demea Rhetore, Thrasycleque Philosopho tum Blepsia Lachete ac Gniphone adulationis perfidiaque & cupiditatis pœnas repetit. Ita totum hoc scriptum perstringit ineptam divitiarum cupiditatem, perversos divitum mores, profusionem, luxum, asperitatem, fastum, avaritiam, denique divitias ipsas indignis fere obvenientes, & improbos assentatores. T. I. p. 51-167. latine vertit *Erasmus*. Cum notis separatim edidit *Lambertus Barlaeus* Lugd. Bat. 1652. 8. & emendatius *Tan. Faber* cum notis Paris. 1655. 4. Utriusque animadversiones in editione Amstelodamensi comparent, Barlaei quidem singulis subjectæ paginis, Fabri ad prioris voluminis calcem. Legitur & cum alia versione in dialogis selectis Luciani, editis Augustoriti Pictonum.

73.

■ Timon Atheniensis Echecratides è tribu Colytto, clarus fuit circa tempora belli Peloponnesiaci quod gestū ab Ol. LXXXVII. 1. ante CHRISTUM 432. Timonē se ipsum deferentem ob Alcibiadis amores finxit Libanius declamat. IX. T. 1. p. 343. Callimachi in eum Epigramma III. 7. Anthol. Ab hoc Antonius ab Augusto victus regiam suam vocavit Timonium, in ea deinceps Timonis ad instar procul ab hominum confortio victurus teste Strabone lib. 17. p. 546. Confer Plutarchum in Antonio pag. 948. seq. qui præter dicta ejus quædam & Callimachi Epigramma affert Timonis Epitaphium & ab Aristophane & Platone Comicis ob μισάνθρωπίαν reprehensum refert. At PseudoPlatō Philosophus Epist. 24. inter eas quas Allatius edidit: συνέγνωσαν ὅτι Τίμων εἰς τὴν αἰσχρομίαν, μὴ εὐρίσκων μέντοι ἀνθρώπους εἰς ἡδύνατο θηρία φιλεῖν. De hoc Timone & morte ejus Svidas in ἀπορρώγας. Hunc inferorum janitorem fingit Lucianus. Veræ Hist. T. 1. p. 683. Fuit & alius Timon junior Sillographus Poeta, patria Phliasius ἰδιοπράγμων & ipse, teste Laërtio IX. 112 discipulus Pyrrhonis Sceptici, de quo supra Lib. III. c. ult. dixi. Prætereo Timonem Ægyptium, memoratum Ptolemæo Hephæstionis lib. 4. & Timonem quem in symposiacis suis colloquentem inducit Plutarchus.

73. Τόξαρις ἢ Φιλία. Dialogus quo Toxaris Scytharum, Mnesippus Græcorum in amicitia fidem prædicat. T. 2. p. 32-75. Vertit *Erasmus*. prodiit etiam separatim Antvverp. 1547. 4. Gallice *Blaſius de Vigenere* transtulit una cum Platonis *Lyside* & *Lælio Ciceronis*. Paris. 1579. 4. Ante eum *Claudius Puteanus* Professor linguæ Gallicæ Academia Lovaniensi in Antvverp. 1563. 4.
74. Τραγοποδάγρα sive Drama breve quo podagræ velut Deæ alicujus potestas & vis celebratur. T. 2. p. 804-823. Carmine vertit *Joannes Sinapius* cujus Metaphrasin servavit etiam Burdelotius in sua editione & Caspar Dornavius Amphitheatro Sapientiæ Socraticæ. T. 2. pag. 196.
75. Tragopodagræ in Luciani editt. subjicitur ὠκύπᾱς, alterum dramation, quo Podalirii ille & Astasiæ filius podagricos non impune ridens, sed & ipse postea à podagra misere prostratus inducitur. T. 2. pag. 823-833. Vertit carmine præter *Jacobum Micellum* cujus Metaphrasin Burdelotius quoque servavit, *Adrianus Chilius* Antvverp. 1533. 8. Confer si placet Jacobi Balde solatium podagricorum, Monachii 1661. 12. & Gerhardi Feltmanni librum de Dea Podagra Brem. 1693. 8.
76. Τυραννοκτόν, Tyrannicida sive Declamatio probans quod ex intentione licet non ex verbis legis præmium Tyrannicidæ debeatur ei qui Tyrannum occisurus, filium ejus non minus crudelem & à quo Pater totus pendebat, transfoderat gladio in vulnere relicto, quo Pater Tyrannus postea filio mortuo superveniens seipsum interemit. T. 1. p. 693-707. Vertit & ei contrariam declamationem latinam non minus disertam opposuit *Erasmus*.
- Τύρανν. Vide supra, κατέπᾱς.
77. Ὑπὲρ τῶ ἐν τῇ περὶ σοφοῦ παίσματι. Apologia pro lapsu inter salutandum, ad Asclepium sive Æsculapium quem p. 503. Φίλτατον vocat & p. 501. ἀρχοντα, cui cum χαῖρε Salve dicere mane debuisset, dixerat ὀγιάει Vale. Scripta à sene, ut patet è verbis ληρεῖν ὕφ' ἡλικίας. T. 1. p. 495-503. Vertit *Jacobus Micellus*.
78. Φάλαρις πρῶτ, καὶ δευτέρ, sive declamationes duæ, prior Phalaridis nomine ad Delphos taurum suum æneum dono mittentis & severitatem suam excusantis, altera sacerdotis Delphici, recipiendum eum esse svadentis. T. 1. p. 730-740. Meminit Photius Cod. 128. Vertit *Vincentius Obsopæus*. Legitur etiam Apologia Phalaridis ab Andrea Arnaudo scripta in Casp. Dornavii Amphitheatro sapientiæ Socraticæ. T. 2. p. 18.

79. Φιλόπατρις. Dialogus Triephonis & Critiæ, Christianum dogma de SS. Trinitate pag. 770. & 774. ita proterve ridens, ut simul de sententia Christianorum illius ætatis testimonium ferat non inficiandum. Sunt qui hunc dialogum esse putant scriptoris Luciano antiquioris. Mihi vero causa esse nulla videtur cur Luciano non tribuatur, licet fateor in aliis ejus scriptis non observari tantam Christianismi peritiam, quo argumento illum Luciano abjudicat Huetius p. 61. demonstrat. Evangel. At enim victoria illa de Persis in extremo dialogi memorata quid vetat quare non sit eadem de qua Marcus Antoninus & L. Verus triumpharunt A. C. 166. Confer Georgii Bulli defensionem fidei Nicænæ sect. 2. cap. IV. §. 11. Dodvellum de jure laicorum sacerdotali p. 284. & Blondellum p. 228. de Episcopis & presbyteris. Quoniam vero p. 770. Paulum Apostolum qui Tarsis natus erat, exagitat sub nomine *Galilæi*, hinc Antonius Pagi ad A. C. LVI. n. 3. recte colligebat Christianos non demum à Juliano dictos fuisse Ethnicis per contemptum Galilæos. Per τὴν εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς p. 779. Orationem Dominicam Lucianus intelligit, ut recte notatum Rigaltio ad Tertull. sed per πολυάνυμον ὁδὴν superadditam, non existimaverim notari clausulam, *quia tuum est regnum*, ut persuasum Joanni Gregorio c. 38. Observationum, sed Δοξολογίαν quandam & Carmen Eucharisticum, qualis est v. g. hymnus Clementis Alexandrini. In hoc dialogo pag. 769. juratur per Deum ignotum Atheniensium: νῆ τὸν ἀγνωστον τὸν ἐν Ἀθήναις.
80. Φιλοψευδὴς ἢ ἀπιστῶν, Dialogus Tychiadis & Philoclis, quo spectra & Magorum præstigiæ ridentur. T. 2. pag. 326-353. Vertit Thomas Morus.
81. Χαρίδημος ἢ περὶ καλῆς. Pulchritudinis laus & commendatio T. 2. p. 781-797. Vertit Jacobus Micellus. Luciani haud esse videtur viris doctis.
- Χάρων, vide supra, Πισκοπῆντες.
82. Πευδολογιῆς ἢ σοφιστικῆς sive de stribligine Græci sermonis observata in oratione PseudoSophistæ cujusdam, qui sibi belle ac pure loqui videbatur. T. 2. p. 728-762. Vertit Jacobus Micellus. Notis illustravit Jo. Georgius Grævius. Amst. 1668. 8. cujus observationes in edit Luciano Amstelod. per singulas paginas sunt substratæ. In his p. 753. merito laudatur Paulus Leopardus vir in his litteris præstantissimus, qui commentarios in hunc librum ante Grævium scripsit. Vide eum II. 17. Misc.

83. *Ψευδολογίης ἡ περὶ τῆς ἀποφραδῆς*, adversus Polyevctem Sophistam quem recte se *ἀποφράδα* ac derestandum propter pessimos mores appellasse demonstrat. T. 2. p. 432-450. Vertit *Jacobus Miccyllus*. Confer Svidam in *ἀποφράς*.

Ψευδομαίντης. Supra in *Ἀλέξανδρῳ*.

Ωκύπτης. Vide supra in *Τραγοποδαίρῳ*.

III. Editiones Luciani.

Græcæ

1. Prima ac præstantissima editio Florent. 1496. fol.
2. Venetiis apud Aldum 1522. fol. cum Philostrati utriusq; imaginibus, descriptionibus Callistrati, & Philostrati vitis Sophistarum. Ex hac editione pleræq; posteriores sunt expressæ, neglecta Florentina in non paucis locis meliore, ut observatum Cl. Viro Joh. Jensio. Aldinam omnium quas viderit corruptissimam vocat Bourdelotius.
3. 4. Hagenoæ 1526. & 1535. 8.
5. 6. Basileæ 1545. 8. Jo. Ribitti 2. Vol. & A. 1555.
7. Venetiis, sine temporis notatione, cum Indice copioso. 2. Volum. in 8vo, nova recognitione ut habet titulus emendata.

Latine

Scripta pleraque ab *Erasmo* * & *Tho. Moro* translata & ab Erasmo recognita. Paris. apud Ascensium 1514. 4. & Basileæ 1521. fol. apud Frobenium.

Scripta omnia Variis interpretibus, cum argumentis & annotationibus *Jac. Miccylli*. Francof. 1538. fol. Paris. 1546. fol. Lugd. 1549. fol.

Sss

Græco-

* Quæ Luciani vertit Erasmus (vertit autem admodum juvenis, unde Græcæ linguæ ignoratione sæpe peccare notavit Palmerius, Vide notas ad T. I. edit. Amstel p. 474.) leguntur etiam tomo primo Erasmi Operum Basileæ olim & hoc ipso tempore iterum Amstelodami recursorum. Sunt autem hæc: Saturnalia, Cronosolon, Epistolæ Saturnales, de luctu, Abdicatus, Icaro Menippus, Toxaris, Pseudomantis, Gallus, Timon, Pro tyrannicida, de mercede conductis, dialogi amatorii XVIII. Hercules Gallicus, Eunuclus seu Pamphilus, Convivium s. Lapithæ, de Sacrificiis & de Astrologia.

Græcolatinè

1. Basilicæ A. 1563. 8. Quatuor Voluminibus, apud Henr. Petri. Versio græcis adjuncta varios auctores agnoscit, argumenta sunt *Jacobi Micylli*, denique notæ *Gilberti Cognati*, quibus accedunt ad libros ple-rosque annotatiunculæ *Joh. Sambuci*. Hæc ipsa editio repetita Basil. 1619. 8. quatuor Volum. apud Seb. Henricum Petri.
2. Parisiis A. 1615. fol. cum Micylli argumentis, versione Variorum & annotationibus brevibus & eruditis *Joh. Bourdelotii*, adhuc juvenis, ad calcem voluminis conjectis & Thomæ Gverino, quem Jctorum principem vocat, dicatis: tum notis antea ineditis Theodori Marcilii ad quædam Luciani loca, & selectis Gilberti Cognati. Elegans est hæc editio, quam Bourdelotius ait se emendasse collatis non modo editionibus sed 2. MSS. Bibl. Regis Gallix & Variis lectionibus Codicis Thomæ Linacri & Florentini. At Tan. Faber ad Luciani Timonem c. 1. negat se mirari satis posse illius impudentiam, qui ausus est posteris imponere, professusque est editionem illam Parisiensem in forma maxima è MSS. Codd. Regiæ Bibliothecæ expressam esse. Idem Bourdelotius testatur se novam Luciani versionem affectam habuisse.
3. Salmurii A. 1619. 8. cum versione variorum à *Joh. Benedicto* interpolata, duobus Voluminibus. Hanc editionem Philippo Mor-næo Benedictus inscripsit.
4. Amstelodami A. 1687. 8. duobus Voluminibus, cum Joh. Benedicti versione, & Anonymi *Scholiis Græcis* ** tum primum ex Is. Vossii codice cura Joh. Clerici Viri Cl. editis, quæ separatim descripta singulis tomis adnectuntur. Præterea singulis substratæ paginis in hac editione comparent notæ integræ Bourdelotii, & ineditæ antea neque adeo frequentes *Æg. Menagii*, *Francisci Guieti*, & *Jac. Tollii*. Præterea quæ ad libros Luciani singulares annotarunt *Tan. Faber*, *Joh. Georg. Grævius* & *Lamb. Barleus*, selectæ quoque Cognati, Sambuci, &c. & quæ in Exercitationibus ad optimos scriptores Græcos de

** Collector horum Scholiorum minime contemnendorum licet hinc inde lacunosorum in emendatorumque Christianus est, ut variis locis ipse indicat. Non valde antiquum esse, licet antiquissimum vocat Franciscus Jnnius in Catalogo Pictorum p. 12. constat ex eo quod T. 1. p. 34. laudat Magistri Grammaticam, ad Thomam Magistrum respiciens. Adde T. 2. p. 40.

de Luciani locis quibusdam monuit *Jac. Palmerius à Grentemesnil*. Argumenta quoque Micylli præfixa libris singulis, & in calce tomi utriusq; notæ antea ineditæ ad Lucianum Virorum doctissimorum *Jo. Georgii Grævii & Jac. Gronovii*. Si iterum curanda Luciani editio sit, danda erit opera ut Græca emendatius excudantur, Versio hinc inde emendetur, nec omittantur *Jo. Brodæi* atque *Pauli Leopardi* præclaræ ad Luciani loca non pauca observationes, quæ obviæ sunt in lampade Artium Gruteriana. Denique ratio habebitur lectio-
num Lucianearum *Jo. Jensi* Viri Atticarum elegantiarum callen-
tissimi, in quibus multa Luciani feliciter emendavit ope editionis antiquæ Florentinæ, multis eruditam lucem ex ingenio ac doctri-
na sua attulit. Lucem viderunt illæ lectiones Hagæ Comitum
1699. 8.

Gallicè

Transtulit Lucianum *Philippus Bretinus*.

Longe elegantius *Perrotus Ablancurtius*, cujus versio recognita & emenda-
ta quantum lucem vidit Amst. 1683. 8. Prima editio prodierat
Parisi. 1634. 4. quarta Parisi. 1674. 8. Quoniam vero non usque-
quaque Luciani mentem reddit hæc translatio, *Ægidius Menagius*
festive eam appellabat *la belle infidele*, ut legas in *Menagianis* p.
329. *Matthæus Sladus* Epigrammate in Lucian:

Αὐτὰρ δυσσεβίην βλάσφημον τηλόθι Φεύγοις,
Τηλόθι καὶ Φεύγοις τὸν μεταφραζόμενον,
Ὅν Κελτὶς δ᾿ ἔκεν γαίῃ γλυκερόν περ ἔόντα,
Κελτίδα γὰρ πολλὴν ἔχεν ἑλπίδα.

Anglice nonnulla Luciani transtulit *Fr. Hiccesius*, Hispanice *Franciscus de Herrera Maldonato & Joannes de Jarava &c.*

IV. Fuerunt & alii Luciani, ut 1) *Lucianus* Pasiphontes Tra-
gicus, de quo supra lib. 2. c. 19. 2) *Lucianus* Marcionita, de quo præter
Epiphan. & *Damascenum* hæresi 43. meminit *Nicetas* IV. 15. thesauri
Orthodoxæ fidei. Tertulliano & aliis est *Lucanus*. 3. *Lucianus*, Samo-
satensis, & ipse, sed Christianus & presbyter Antiochenus Arrianis favens
qui ab eo se *Lucianistas* & *Collucianistas* appellabant. Vide *Theodoritum*
p. 15. & 21. *Hist. Eccles.* & *Valesium* in notis p. 6. ubi *Baronium* refellit

maculam illam à Luciano memoria abstergere cupientem. De hoc Luciano fuse etiam Bollandus in Actis Sanctorum ad diem septimum Januarii p. 357. seq. De editione Scripturarum Veteris Testamenti Græca *Lucianea* ab hoc Luciano emendata consulendus Usserius libro de LXX. Interpretibus. De aliis ejus scriptis Caveus ad A. C. 294. Tillemontius &c. 4) Lucianus Eunomii sororis filius Niceph. XIII. 1. 5) Lucianus Sophista, ad quem Juliani Imp. Epistola XXXII. 6) *Lucianus* Antiochenus Libanii æqualis qui in eum invehitur T. 2. Orat. 15. p. 433. seq. 7. *Lucianus* Bellovacum Apostolus de quo Bollandus 8. Januar. p. 459. seq. 8) *Lucianus* presbyter Caphargamalitanus in districtu Hierosol. circa A. C. 415. cujus Epistola de reliquiis Stephani Protomartyris è Græco conversa ab Avito Hispano presbytero exstat apud Surium 3. Augusti. Vide Baronium & Caveum ad A. C. 415. Vossium IV. de Hist. Græc. pag. 488. 9.) *Lucianus* Byzæ Metropolitæ circa A. C. 457. cujus Epistola ad Leonem Imp. pro Synodi Chalcedonensis confirmatione legitur T. 4. Concil. edit. Labbei pag. 908. 10) Lucianus Monachus de quo Græci in Menologio, 12. Martii. Prætereo Lucianum Asellionem, Lucianum Eugilianum, aliosque in veteribus inscriptionibus obvios.

V. Philander ad Vitruvii VIII. 2. *Philostratus* quem alii *Lucianum* existimant *Vita Apollonii Tyanei lib. VI.* Verba quem alii *Lucianum* existimant omissa sunt in editione Vitruvii Laëtiana pag. 155. Ceterum hunc locum respiciebat Gvil. Cognatus cum scriberet ad Luciani Pseudomantem: *Guilelmus Philander Castilionius in suo ad Vitruvium commentario hanc Apollonii vitam Luciano nostro adscribere videtur.* E Cognato id hausit Tho. Malvenda lib. 1. de Antichristo p. 34. quem ex alio scriptore non è Philandro ipso hoc retulisse recte olfecit Tho. Crenius XI. animadvers. p. 228. Idem dixeris de Vossio qui hunc de Luciano errorem facile refellit II. 15. de Hist. Græcis. Videntur autem mihi illi qui Luciano libros Philostrati de Apollonii vita adscripserunt ex nulla alia causa in hanc manifesto falsam opinionem devenisse, quam quod in antiquis editionibus Græcis Luciano Philostrati scripta quædam subjiçiantur.

De sententia eorum qui *Epistolas Phalaridis* Luciano tribuerunt, dixi lib. II. cap. 10. Frequens Luciani imitator est Aristænetus, ut notatum Josiæ Mercero notis ad Aristænetum.

CAPUT XVII.

DE CLAUDIO GALENO.

Elogium Galeni Chronologicum auctore Philippo Labbeo a) 1.--20. Scripta Galeni quæ exstant, recensita ordine litterarum, cum variis observationibus, & adscriptis numeris tomorum paginarumque editionis Græcæ Basileensis, latinæ Juntarum & Græcolatinæ Parisiensis. 21. Scripta Galeni deperdita. 22. Editiones. 23. Index Scriptorum à Galeno allegatorum. 24.

SSS 3

1. CLAU-

a) Labbeus hoc elogium velut specimen Bibliothecæ suæ universalis Arenæ loco misit ad Jacobum Mentelium, & præfixa Mentelii Epistola edidit Paris. 1660. ex typographia Claudii Cramoisy, 8. Qui ante Labbeum de Galeni vita commentati fuerunt, parum accurate hoc in argumento sunt versati, itaque ut recte Mentelius, *aliam vitam alios scriptores postulabat is auctor, quæ ætati ejus tantum non suppar Eusebius V. Hist. c. ult. testatur etiam à nonnullis adoratum fuisse. Et Alexander Trallianus Medicina scriptor illustris Θεοτατον appellat. Unde porro hæc nomina, pene se vivo ac audiente latius jactata meruerit ipse Galenus, dictu proclive est: Scilicet à mira humanumque adeo superante fastigium omnis generis eruditionis, præter summam medendi cum mixtura probitatis insigni peritiæ, de qua in suis passim operibus, sed τῆς Σεπτεντηκῆς III. 2. præsertim gloriatur his verbis: ὃ καὶ δὴ λέν ἐποίησα ποτὸς &c. Quæ ratione multis qui talia viderunt manifestum feci quanta Medicinalis Metho- di vis sit, quantique mali occasio fuerint, qui non servata veteri Medicina novas se- ctas condiderunt. Hæc sane & vos præterea me, quanquam à principio recusante, orando tamen impulistis, omne hoc opus tractandum susceperem. Quod, Deos precor aliis quoque hominibus alicui sit usui. Certe minimam spem habeo, propter eum qui nunc regnat bonarum artium contemptum, divitiarum vero, ex- timationis & civilis potentiae admirationem: Ad quæ quisquis se convertit, is nulla in re veritatem invenire poterit. Verum hæc prout DEO placebit, ita finientur.*

Alium præterea libellum eodem anno 1660. Labbeus misit ad Gvidonem Patinum & Parisiis apud Guil. Benard 8. excudi fecit hoc titulo: *Vita Claudii Galeni Pergameni Medicorum Principis, ex propriis Operibus collecta.* Hoc paginarum 83. opusculum constat meris Galeni locis ex editione Juntarum latine descriptis, atque per intervalla quatuor ab ortu Galeni ad annum ætatis 21. 29. 40. & obitum usque distinctis, adscripto subinde in margine, anno CHRISTI & ætatis Galeni. Quoniam vero hoc Chronologicum Elogium quod integrum hic exhibeo ex locis illis concinnatum est itaque loca omnia quæ in jam dicta Vita Labbeus exhibet, suis quæque locis elogi annotavi, ut adeo utrumque Labbei libellum non ubique obvium lectori repræsentem, quorum alterum humanitati Clarissimi Hudseni qui Oxonia eum ad me misit, alterum Rev. Gustavi Schrœderi, qui Parisiis illum mihi attulit, debere me profiteor. Videtur etiam tertium opusculum promittere Labbeus, *Chronologiam Operum Galeni*, saltem eorum quæ exstare noscuntur, quæ scilicet primo loco, quæ deinde in decursu ætatis, quæ tandem in senectute conscripta fuerint. Sed illa nunquam vidit lucem.

GLAUDIUS GALENUS, omnium Medicorum, post Hippocratem, facile Princeps; atque optimi Imperatoris iudicio, *γνήσιος ἰατρὸς καὶ μόνος φιλόσοφος*, Niconis viri eruditissimi ac sedatissimis moribus præditi ex matre a) admodum iracunda, filius: natus est Pergami b) in Asia, nobili quondam Attalorum Regia, Anno reparatæ per CHRISTUM salutis, circiter CXXXI. Hadriani Imperatoris XIV. vel XV labente.

II. A patre b) non Geometra tantum atque Architecto, ut tradit Svidas, sed Mathematicis omnibus cæterisque literis excultissimo, & quibusdam aliis eximiæ notæ Præceptoribus in pueritia c) Artes liberales apprime edoctus, atque ad omnem elegantiam humanitatemque informatus: absoluto XIV. seu, quod eodē recidit, ætatis XV. ineunte anno JESU CHRISTI CXLV. Antonini Pii post Hadrianum imperantis VII. Philosophicis studiis sub Cajo (Platonico, & quodam Philopatoris Stoici discipulo) aliisque, operam navare cœpit: tum anno vitæ XVII. Christianæ Æræ CXLVII. à Patre per somnium admonito, deductus ad Medicos d) Satyrum, (Quinti discipulum) Stratonicum (Sabini Hippocratici discipulum & Æschrionem Empiricum) aliosque nactus est in patria sua Præceptores. *Ἐὶτ' ἐξ ὀνειράτων e) ἐναργῶν περὶ θεραπείς, ἐπὶ ἀκαδεμάτων ἔτ' ἄγοντα, καὶ πλὴν ἰατρικὴν ἐποίησεν ἐμὲ ἀσκεῖν ἅμα τῇ φιλοσοφίᾳ, &c.*

III. Cum decessisset f) magno filii mœrore charissimus Pater Nicon, contulit se Smyrnam Galenus anno ævi sui XXI. CHRISTI

a) Galenus c. 8. de dignoscendis animi morbis (classe II. pag. 50. edit Venetæ) & c. 1. de succorum bonitate & vitio (ibid. p. 34.) Priore loco matrem suam refert adeo sæpe abreptam ira, ut morderet ancillas.

b) X. de simplic. Medicam. ubi de caseo. (classe V. p. 74.)

c) II. 5. de differentiis pulsuum (classe IV. p. 47.) & VIII. 3. methodi medendi (Classe VII. p. 52.) & IX. 4. (p. 56. b.) lib. de Ordine libror. suorum ad Eugenianum (Class. Isagog. p. 15.) De libris propriis c. 2. & 11. (ibid. p. 11.)

d) cap. 2. de præcog. ad Postum: & lib. 9. Method. medendi cap. 4. c. 2. de anat. administr. lib. 1 (classe I. p. 63.) de ordine libror. & XI. de simplic. Medic. p. 81. H. & lib. de atra bile c. 4. (class. I. p. 34.) lib. 1. de alimentor. fac. (class. 2. pag. 7.) & IV. 2. de loc. affect. (class. 4. p. 22. E.)

e) De ordine libror. (class. Isagog. p. 15. E.)

f) Cap. 1. de cibis boni & mali succ. (class. 2. p. 34.) cap. 2. de libr. propr. (class. Isagog. p. 11.) Cap. 1. lib. 1. de anatomicis administr. (class. I. p. 63.) De ordine libr. (class. Isagog. p. 15.) de atra bile c. 3. (class. I. p. 34.)

STI CLI. ut Pelopem, celeberrimum è Quinti discipulis Medicum; atq; Albinum, Platonium Philosophum audire posset. Tum Corinthum ad Numesianum, non inferiorem Pelope, Quinti ejusdem auditorem. Sic aliis pluribus provinciis peragratis, g) Alexandriam tandem, Ægypti nobilissimum emporium ac metropolim venit, in qua præ cæteris Orbis urbibus, florebat Medicinæ studium. Unde anno ætatis XXVIII. CHRISTI CLVIII. digressus, in Patriam remeavit, ibiq; Pontificum h) annuorum jussu, curationem Gladiatorum suscepit, per quinque aut sex circiter annos.

IV. Hisce elapsis, Romam cogitavit i) anno ætatis XXXIV. instante, aut jam inchoato, CHRISTI CLXIV. Imperatorū Marci Aurelii Antonini cognomento Philosophi, & Lucii Veri fratris ejus IV. Certe Lucii meminit cap. 2. de Præcognitionibus ad Posthumum, cum primum suum in Urbem Romanam adventum describit; Antonini vero, initio libri primi de Anatomicis Administrationibus: neque enim interpretes recte ista reddiderunt, ἀρχὴν ἡρχαμένους, &c. Anno sequenti, vitæ XXXV. diebus canicularibus, jugulum k) ei ab humero motum est, à quo decubuit per dies quadraginta, ut ipse met narrat; multisque postea felicissimo successu sanitati redditus, magnum sibi nomen apud omnes plebejos, Optimates fecit; ut etiam à plerisque, ob admirandam in l) prædictionibus atque curationibus sagacitatem modo Θεοδοζολόγῳ, modo propter stupendam remediorum opportune adhibitorum vim atque efficaciam, Θεοδοζόπῳ diceretur.

V. Grassante post aliquod tempus atrocissima illa peste, quam Capitolinus in Lucii vita aliique scriptores Romanarum historiarum describunt, m) Urbe se subduxit in Campaniam, ac Brundisio in Patriam
vela

g) lib. 2. de nat. hum. com. 6. & III. 2. de composit. Medic. per genera (class. V. p. 210.) VI. 2. sec. locos (ib. p. 121.) V. 1. de san. tuenda (classe 2. p. 62.) II. 6. in Hippocr. de natura hum. (classe VII. p. 181.) & III. 8. in Hippocr. de victus ratione in morbis acutis (classe VII. p. 108.)

h) III. in Hippocr. de fracturis comm. 21. (classe VII. p. 223.)

i) cap. 1. & 2. de libr. propriis cap. 2. 3. 4. 7. 8. 9. de præcogn. ad Post. (class. IV.) lib. 1. de anatom. administr. c. 1. class. I. p. 63.) lib. 1. contra eos qui de typis scripsere (class. III. p. 92) lib. de Venæ sect. contra Erasistrateos qui Romæ degebant (class. VI. pag. 7.) I. in lib. Hippocr. de artic. comm. 22. (ibid p. 251.)

k) Lib. 1. de artic. com. 62. (class. VII.)

l) cap. 7. lib. V. de locis affectis (class. IV.)

m) cap. 1. & 2. de libr. propriis (class. Isagog. pag. 11. &c.) De præcog. ad Post. & aliis locis.

vela fecit, anno ætatis non tam exeunte, quam jam completo XXXVII. Christianæ Epochæ CLXVIII. Verum diu in patria subsistere, ac optato ei otio frui non licuit: namque sub exitum ejusdem anni, aut sequentis CLXIX. principium, ab Impp. Marco Antonio, ac Lucio Vero è Parthica expeditione paulo ante reverso, qui tum Aquilejæ morabantur, ut delectum militum haberent, copias undiquaque colligerent, commeatum, atque ad bellum Germanicum necessaria omnia commodius pararent, in Italiam evocatus est.

VI. Romam itaque secundo n) venit, atq; Aquilejam profectus est: unde paulo post, ob sævientem acrius luem fugientibus Imperatoribus: ipsoque Lucio Vero prope Altinum, dum curru cum fratre veheretur, ictu sanguinis extincto, hyberno, ut videtur, tempore, sub finem scilicet anni CLXX. ipse quoque Galenus vix cum quibusdam aliis evasit, Romamque incolumis reversus est: quæ tertia ejus in Urbem profectio numerari potest.

VII. Marco Aurelio in Germaniam o) adversus Marcomannus, Quados, ac Sarmatas, cum exercitu abeunte, ipse in Italia hæsit, multosque tum procul negotiis fere omnibus, & usque ad obitum ejusdem Aurelii, totoque filii ejus Commodi tempore (quo imperante conflavit Pacis templum, & Galeni opera plurima incendio perierunt) vel Romæ, p) vel in patria (quando enim in eam remigraverit, non amplius reversurus in Italiam, omnino nescimus:) multos, inquam, libros cujusque generis conscripsit, vulgavitque, atque in iis librum de Præcognitionibus suis *περὶ Ἐπιγνήσεων*, q) anno vitæ LII. elapsis à disputatione adversus Stoicos & Peripateticos de voce & respiratione, XV. annis. Sub Helvio quoq; Pertinace, qui anno CHRISTI CXCII. die Decem-

n) cap. 2. de libr. propr. & cap. 9. ad Post. Meminit etiam sui ex Cypro & Syria pedestris itineris Romam versus per Thraciam & Macedoniam lib. 9. de simplic. ubi de terra Lemnia. Et inter ambulandum se dormivisse testatur lib. 2. de motu musculor. c. 4.

o) Eodem loco & l. 3. de simpl. medicam. secundum general. 2. c. 13. & 1. de antid. & c.

p) Ad hanc periodum vitæ Galeni confer lib præcogn. ad Postum. c. 9. & 11. (class. IV. p. 214.) lib. 2. de alimentor. facult. c. 40. (class. II. p. 7) cap. 1. lib. 1. & lib. III. c. 3. de compos. medicam. per genera (class. V. p. 210.) lib. IX. de simplic. Medic. ubi de Myli: lib. 1. de antidotis c. 1. 2. 4. 13. & lib. 2. c. 17. (ibid. p. 100.) De methodo curandi ad Hieronem III. 2. & V. 15. (class. VII. p. 17.)

q) Ad Epigenem rectius vertas, quam ut interpretes, ad Postumum.

cembris XXXI. sublato è vivis Commodo Principe, à frequenti Senatu nuncupatus est Imperator, & paulo post à militibus interfectus; floruisse Galenum ex eo discimus, quod capite XIII. de propriis libris meminit libri unius ad Sectarum Professores de Concionibus publice habitis sub Pertinace (sic enim vertendum puto, *πρὸς τοῖς ἀπὸ τῶν αἰρέσεων πρὸ τῶν Ἰπὶ Περτίναξ & δημοσίᾳ ῥηθέντων*, non ut alii quidam: *Adversus Sectarios de publicè dictis coram Pertinace.*) Neque sane ulterius progressus videtur, quisquis in Svidæ Lexico, Galeni elogium texuit, dum asserit: *γενόμενος Ἰπὶ Μάρκου, καὶ Κομόδου καὶ Περτίναξ & τῶν Καισάρων ἐν Ρώμῃ.* (nisi forte ultimum illud (*ἐν Ρώμῃ*) non ad Imperatores Romanos referas, sed ad Galenum, qui cum sub his Cæsaribus Romæ vixisset, post Pertinacis necem, in patriam se receperit, ibique reliquum vitæ in otio literario procul ab Aula strepituque transegerit: quæ videtur fuisse mens interpretum Wolphii atque Porti.

VIII. Hactenus, quæ de Galeno diximus usque ad ætatis annum LXIII. ex ejusdem *πλάκῃς Ἱπιαυτολογεῖν* & variis, ut vides, scriptis deprompta sunt, nec in dubium à quoquam ulla ratione revocari posse videntur. Quod superest, an sub Didio Juliano, Clodio Albino, Pescennio Nigro, ac præcipue sub Severo, ejusque filio Antonino Bassiano, pariter floruerit, & quamdiu vitam Pergami aut Romæ traduxerit, quove anno ætatis, atque æræ Christianæ expiraverit, quia eruditis viris nondum satis exploratum scimus: ex ejusdem libris, vel veterum scriptorum monumentis solerter atque operose disquirendum esse arbitramur.

IX. Gerardus Joannes Vossius in postumo de Philosophia opere, cum Medicorum seriem legit, Claudium Galenum sub Marco Antonino, Philosopho; item filio Commодо: quin & Helvio Pertinace, Didio Juliano, Clodio Albino ac denique Severo floruisse testatur. Sed nihil probat, ex aliis potius ista mutuatus, quam ex propria sententia locutus; cum in opere de Historicis Græcis atque alibi non semel sub Antonino Pio ex vulgari etiam eruditorum prope omnium opinione, licet minus commode, collocasset. Gesnerum, & qui Bibliothecam ejus contraxit, Simlerum, cæterosque qui aliorum fere semper insistant vestigiis, aut jejune admodum atque exiliter ista percurrunt, ac ne attingunt quidem, missos facio: controversiam omnem, non ex turbidis plerumque modernorum lacunis, sed ex limpidissimis ipsius Galeni fontibus finiturus.

X. *Joannes Martinus Eustachius*, Gambatenſanus in regno Neapolitano, Medicus doctiſſimus, cujus vigiliis ac lucubrationibus Galenica hiſtoria pluribus antehac involuta fabulis, atque erroribus fœdata, nimium quantum debet, apud æquos rerum æſtimatores (ſi excuſus pæne continuos καὶ πάρεργα ἔργα μονοῖσιν καὶ μετὰ reſeces, quæ tamen tacito pro more, ejus nomine non tam exſcripſit, quam corruptit Joannes Neander Bremanus, in ſuis Medicinæ natalitiis) contendit clariſſimum Medicinæ parentem aſſertorem, amplificatoremque Galenum, ſub Severo & Caracalla Romanis Imperatoribus vixiſſe, duobus potiſſimum nixus argumentis. Ac primo quidem ex libri primi de Antidotis cap. XIII. ubi Galenus teſtatur ſe Imperatori Severo Theriacam ipſius jūſſu, confeſſiſſe eodem modo, quo Antonino Auguſto paraverat: Altero petito ex cap. 2. libri de Theriaca ad Piſonem. Scio utrumq; illud argumentum quibusdam infirmius viſum fuiſſe: ac primum quidem, quod ex familiari multorum auctorum conſuetudine, ut pluribus alias obſervatum eſt, Severus Imperator pro Lucio Vero ſubrogatus ſit; & ipſemet Euſtachius fateatur pro Vero mendose Capite primo libri adverſus eos, qui de Typis ſcripſerunt, haberi Severum. Alterum vero quod in libro de Theriaca, per Maximos illos Imperatores, quorum mentio eſt, non Severus pater, ejusque filius Baſſianus, dictus ex militari tunica Caracalla: ſed Marcus Aurelius & Lucius Verus Divi, ut loquebantur, Fratres intelligendi ſint; ut neceſſe non videatur, fidem illius opuſculi, quod Julius Alexandrinus, Andreas Mathiolus, aliique viri pereruditi abjudicare Galeno moliuntur, ſollicitare.

XI. Verum neminem eſſe arbitror, qui attenta mente, apertisque, ut ajunt, oculis; vel unum ſaltem ex duobus illis Libris evolverit, qui non illico in partes *Euſtachii* tranſeat, ac fateatur Galenum non tantum ſub Pertinace, ſed etiam ſub Severo Imperatore, vixiſſe. Quoniam autem rariffimus eſt illius *de vita Galeni liber* in 40. Neapoli anno MDLXXVII. apud Horatium Salvianum impreſſus, ac plerisque Medicorum filiis, ipſique adeo Joanni Antonidæ Vanderlinden ſcriptorum Medicorum collectori ſolertiſſimo haſtenus incognitus; Et ejus Auctor quædam ad quæſtionem ſpectantia prætermiſit, in nonnullis peccavit, atque obſcure admodum & intricate omnia pertractavit: Operæ pretium fore judicavi, ſi ipſa Galeni verba diffuſius proponerem, brevibusque obſervationibus illuſtrarem; nemo ut in poſterum ea de re ambigere

re valeat: cum libri illi duo de Antidotis, ab omnibus usque ad hanc diem, tanquam genuini sinceriq; Galeni partus habeantur; nec ullus eos, quod sciam, inter nothos supposititiosque rejecerit.

XII. Quæ capitibus primo & quarto libri primi de Antidotis habentur, præmittenda censeo, ut iis veluti jactis fundamentis, cætera, quæ ex Capite XIII. afferentur, firmitus consistant. Quod si quis, inquit, singulis diebus, quemadmodum tempestate nostra Aurelius Antoninus Imperator, ὁ καὶ ἡμᾶς γινόμενος αὐτοκράτωρ Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος, vel sicuti olim Mithridates solebat, Antidotum capiat, &c. tum quibusdam prætermiſſis: Fuit autem hoc, quo tempore, suscepto adversum Germanos bello, & ille in provinciis, quæ secus Istrum sunt, degeret, & ego me illum eo subsequi posse excusaveram. Verum quia Imperator laudabat Antidotum à Demetrio Medico primario confectam, eo vita functo, Euphrati Medicinæ materiæ venditori, à quo simplices omnes medicinas ad Theriacam conficiendam emebat, per literas significavit, ut sibi renunciaret, quisnam Medicus Imperatoriam Antidotum conficienti Demetrio affuisset. Ab eo itaque cum intellexisset, me semper Demetrio, quoties Theriacam componeret, astitisse, tum quidem eam me per litteras componere Antoninus jussit: Romamque postmodum reversus, quod ea præcipue delectatus fuisset, percontatus est, quam simplicium convenientia miscuisset, &c. Cap. IV. Quo tempore Antoninus imperabat, Theriaca à multis divitibus parabatur: deerantque idcirco nonnunquam eorum, quæ difficulter haberi possunt, simplicia quædam. Est enim admiratione dignum, quantopere divites Principum mores vel imitentur, videri saltem velint. Nam postquam ex humanis Antoninus excessit, pauci amplius aut Theriacam, aut Mithridatum conficiunt, &c. quæ ex cap. XIII. melius percipientur. Quo tempore, inquit, Antonino Imperatori vasa lignea, in quib⁹ ejusdem generis Cinnamomum inerat, multa conspexi, alia Trajani, quædam Adriani, nonnulla Antonini, qui post Adrianum Imperator fuit, ætate reposita, &c. ex eoq; Marco Antonino Imperatori Antidotum quandam composuisset, ipsam cæteris multum præstare deprehendi, adeo ut Imperator quoq; ea digustata, medicinæ concoctionem, velut in aliis fieri solet expectare, noluerit, sed statim ea usus sit, nondum integre duobus mensibus elapsis. ANTONINUM subsecutus est COMMODUS, qui nec Theriacæ, nec Cinnamomi curam ullam habuit: sub quo non solum arboris illius, quod superfuerat, omne dissipatum est, verum etiam quodcunq; post Adriani

tempora comparatum fuerat. Quo factum est, ut Nunc IMPERATOR NOSTER SEVERUS, cum me sibi Theriacam eo modo conficere iussisset, quo MARCO ANTONINO confeceram, ex Cinnamomo, Trajani & Adriani tempore reposito sumere coactus sim: imbecilliorque plane mihi visa est; & tamen nondum anni triginta intercesserant ab eo scilicet tempore, quo in Germania bellum Anno CHRISTI circiter CLXXI. aut CLXXII. gerente ipso M. Antonino, prima illa Theriaca à Galeno, ejus jussu confecta est, ne forte cum quibusdam, triginta illos annos numeres tanquam elapsos à Theriaca jussu Severi composita, ad tempus, quo Galenus librum de Antidotis scriberet. Nec negligenda arbitror, quæ sequuntur, ex iis enim manifestissime concludi potest, Severi nomine, Lucium Verum non posse accipi. Verum ipsa combusta (apotheca, in qua res suas omnes pretiosas servabat,) qua tempestate & Templum pacis incensum est, & hæc, & aliæ quinque Cinnamomi species, quas mihi conquifiveram, periere. NUNC itaque, cum IMPERATORI NOSTRO SEVERO Theriacam componerem ex Cinnamomo Adriani tempore reposito, quod optimum visum est, elegi, &c.

XIII. Ex his, aliisque, quæ forte tibi in germanis Galeni operibus occurrent plurima, ad illius vitam, ætatemque indagandam plane necessaria, discimus Antoninum Pium, quem à Marco Aurelio ea nota distinguit, (qui post Adrianum Imperator fuit) non illum esse, qui singulis diebus Theriacam fumeret; sed Marcum Antoninum, Philosophum; de quo tam sæpe, & tam multa referre consuevit: & Demetrium Archiatrum sub belli Germanici initia obiisse, eique tum, in paranda imperatoria Antidoto, suffectum fuisse Galenum: atque Commodo Marci filio (sub quo Ædes Pacis conflagravit) aliisque usque ad Severum imperantibus, neglectam fuisse Theriacæ confectionem, quam SEVERUS TUNC IMPERATOR, (Εὐνὸν οὐτὶς ἡμῶν αὐτοκράτορ Σεβήρος: filium, observes velim, hic taceri: ideoque scriptos illos de Antidotis libros videri, ante annum CXCIX.) iterum à Galeno jam sene voluit confici, nondum elapsis XXX. annis ab expeditione Germanica: proinde Severum hunc, de quo hic agitur, penitus alterum diversumque esse à Lucio Vero, qui anno exeunte CLXIX. aut ineunte CLXX. apoplexia periit; licet is quoque aliquando Severus vocatus reperiatur. Quæ deinceps, ut spero, apud æquos judices invictissimæ ac inconvulsæ demonstrationis vicem obtinebunt.

XIV. De Theriaca ad Pisonem, unde alterum probationis argumentum ducere voluit Eustachius, tria obiter observare nos licet. Ac primum quidem: Auctorem libelli illius vixisse sub Severo, & quidem inter annum æræ Christianæ CXCIX. quo Severus majorem natu filium, Bassianum, jam à biennio creatum Cæsarem, & M. Aurelii Antonini nomine insignem, in Imperii consortium allegit; atque annum CCXI. quo idem Severus, qui cum filio imperabat, Eboraci in Britannia mortuus est, die IV. Februarii: ideoque non mediocriter hallucinatos, qui cum Hieronymo Mercuriale (cujus paulo post, judicium de hoc libro, ad examen revocabimus) Lucium Verum hic accipiendum esse somniarunt. Verum præstat ipsum cap. 11. audire loquentem. Aliqui singulis diebus incolumitate corporis ducti Theriacam assumunt, quemadmodum nos Marcum Antoninum, qui paulo ante Romanum Imperium summa integritate administravit & corporis sui temperamentum exacta prudentia cognovit, abunde quasi delicato quodam cibo usum novimus, τὸν θεῖον, (quæ vox ab interprete perperam omissa:) Μάρκον καὶ ἡμεῖς οἶδαμεν ἐν θέρμῳ ποτὲ βασιλεύσαντα, &c. Ab illo enim auctoritas medicamento amplior crevit, cum ejus efficacia latius inter homines divulgaretur: siquidem cum Imperator vitam sanam traduceret, utilitatis fidem Antidotus majorem obtinebat. Verum Antonini quidem temporibus opus solummodo Theriacæ communis fuit sanitatem Principis intuentibus. His autem IMPERATORIBUS, usus etiam publicus evasit. Licet enim omnibus nobis ab ipsis petere, & tradita per manus Antidoto liberaliter curari, &c. Ὅτι δὲ τῶν νῦν μεγίστων ἀντικρατοῶν ἡ χρῆσις εἰς τὸ κοινὸν ἐφθασε. Quo tempore Antipater (de quo consule sis, amice Lector, Vitas Sophistarum, à Philostrato conscriptas) cui Græcas epistolas scribere committebant, & ob morum gravitatem, exactamque Rhetoricæ artis peritiam, honoris plurimum deferebant, in renalem morbum incidens, &c. Ipso quoque sequentis capituli initio; Talem igitur, inquit, diligentiam circa hæc medicamenta, sicuti vides, cum NOSTRI IMPERATORES habeant, merito Theriacam quoque summa cura conficiunt, &c. Ex quibus hoc texitur argumentum: Auctor ille Demetrium Archiatrum, & Marcum Antoninum Imperatorem novit, eum scilicet (ne ad Pium confugas) qui singulis diebus Theriacam assumebat; quod uni duntaxat Philosopho ex libro 1. de Antidotis, convenire, luce meridiana clarius, jam ostendimus. Ac deinde vixit sub duobus Imperatoribus, qui Antipatrum Sophistam Græcis Au-

gustalibus Epistolis præfecerunt, τὰς ἑλληνικὰς Ἱπποκράτους αὐτῶν πράττειν πεπιστευμένοι, & Theriacæ usum publicum liberalitate sua, atque in omnes qui egebant, communicatione frequenti induxerunt. Iis autem notis & insignibus alii designari nequeunt Imperatores, præter Severum, ejusque filium Caracallam; quod mihi probandum erat.

XV. Alterum est, Galenum non videri libri illius auctorem: sed alium quendam Medicum, qui superstes Galeno fuerit, & sub Imperatoribus Severo & Caracalla Theriacam componere solitus sit in usum eorum: aut certe ab aliquo nugatore, exercendi styli gratia, ex iis, quæ apud Galenum in libris de Antidotis, legerat; plerisque, etiam sagacibus viris, fucum factum fuisse. Neque enim ignoro Aëtium Amideum, Paulum Æginetam, & post eos, Serapionem, Rhazin, Avicennam, aliosque Arabes, nostrum quoque, ut mox docebitur, Glycam, hunc librum, tanquam Galeni esset, citavisse. Quo enim tempore scripsisset illum Galenus, non video. An in adolescentia, aut virili ætate? At cum liber ille in lucem prodiit, imperabant jam Severus & Caracalla, ut demonstratum est, Galeno annum vitæ ad minus septuagesimum agente. An in senili ac pæne decrepita ætate? Sed stylus juvenem sapit, & à gravitate Galeni præsertim senis, prorsus alienus est. Deinde, cui bono ad librum illum scribendum appulerit animum Galenus, qui paulo ante, cum Severus imperaret solus, aureos illos de Antidotis libros elucubraverat? Ad hæc, qui fieri potuit, ut περιαιτολογῶν, ac natura sua verbosior, præsertim in devexa ætate, Galenus, cum Marci Antonini meminit, cum Demetrii, cum Severi, de se rebusq; suis sermonem nullum intermiscuerit? Cur de duobus libris περὶ Ἀντιδότηων: cur de aliis à se scriptis opusculis, tacuit? Cur Præceptorum, quod frequenter faciebat, cur ejusdem ætatis aliorum Medicorum non meminit, laudator temporis acti, se puero, viro, ac sene, si quis alius? Postremo, cur stylus diversus omnino reperitur ab aliis, eodem ferme tempore conscriptis libris? cur in eo plurima verba, ab ipso alias non usurpata? cur fabulosa nonnulla inserta, & νεανικωτέρως ad pompam & eloquentiæ jactationem excogitata? quomodo à Galeno hac ætate, hac experientia, hac eruditione, ex vulgi sermone relata, quæ de trifolio & helenio leguntur, omnino mendosa, iisque contraria, quæ alibi scripsit? Neque plura de his modo: vocat & enim nos Hieronymus Mercurialis, Foroliviensis, Medicus doctissimus, ac sua tempestate clarissimus: cujus judicium de libro Theria-

ces ad Pisonem, in plerisque Venetis editionibus, saltem in nona Anno MDCXXV. apud Juntas edita, qua usus sum, reperitur fol. 89. quintæ classis, tanquam quoddam adversus aliter sentientes, invictum argumentum. Verum nihil illo imbecillius, nihil à veritate remotius potuit excogitari. Eo enim collineat universa ejus oratio, ut ostendat librum illum à Galeno adhuc juvene, esse conscriptum: ideoque arduum non esse intelligere, cur stylus pænetotus, diversus reperiatur: cum omnes noverint, juvenes plerumque in scribendo ambitiosos, nec ita prudentes esse, ac stylum in dies magis castigari. Nec mirum videri debere, Galenum, natura alioquin loquaciorem, in juventute non eandem scribendi rationem, quam in ætate provectiore, secutum fuisse. Unde vero probas, ô bone, juvenem tum extitisse Galenum? An juvenem vocas, qui Marcum Antoninum Imperatorem noverit, annum XXXIV. ætatis aut XXXIX. jam supergressus, ac deinde sub Severo ejusque filio Theriacam in usum Imperatorum composuerat? Quæ autem de Archiatro Demetrio in medium adducis, vel sola, causam tuam jugulant. Certum quippe est ex lib. I. de Antidotis, (ut supra jam observatum) Demetrium obiisse, dum Marcus Antoninus, bello Germanico, circa Istrum occuparetur; nec cap. XII. ullus apex vel minimus apparet, unde elici possit, Demetrium in vivis fuisse, cum liber is scriberetur. En ipsissima verba: *Δημήτριος ὁ καὶ αὐτὸς καὶ ἡμᾶς ἀρχίατρος γενόμενος* &c. Quid, amabo, obstat, quo minus hæc æque à Galeno sene atq; à juvene dici potuerint? An ii, qui nobis trigessimum aut quadragessimum annum agentibus convixerunt, ac paulo post defuncti sunt, nostræ ætatis homines dici nequeunt, etiamsi natura duce ac faventibus Superis ad septuagesimum aut octogesimum ætatis annum postea provehamur? sic sane Ducæum, Caussinum, Sirmondum, Petavium, Richelæum, Bignonium, Borbonium, Morinum, aliosque, quos vidimus, audivimus, suspeximus, inter eruditos ætatis nostræ homines numerare solemus. Quod vero subjicis pro Marco Antonino, quem jam interiisse auctor ille denarrat, legendum esse: Antonium Pium, eundemque etiam Theriaca ob valetudinem: sicuti tiliacis tabulis pectore fasciis alligatis, ad curvitatē retardandam, usum esse; & ob longam atque satis vigentem senectutem (nam LXXVIII. annum attigit) Theriaca magnam auctoritatem

tatem addidisse, non tantum pluma levior, conjectura; sed falsissima, ac rationi penitus dissentanea imaginatio est, cujus genuinorum Galeni Operum lectio vel perfunctoria, aditum non patitur.

XVI. Quare ut cætera amputem, auctor sum Typographis omnibus, qui Galeni opera impofterum curabunt; ut censuram illam ab omni ratione alienam non admittant; ac librum de Theriaca ad Pisonem, sive ut Arabes inscribunt, ad Cæsarem; inter spuria, Galenoque indigna ingenii monimenta rejiciant. Nec audiendus Charterius, qui in notis concisis ad Tomum XIII. hæc habet: Qui librum hunc perlegerint, iis Auctorem ipsius esse Galenum, tum textus series, & doctrinæ ubertas; tum orationis stylus fidem faciet. In eo quoque haut dubie fallitur, ubi ait: Illud ad Pisonem opusculum videri Galeni de Antidotis librum tertium; cum potius libri duntaxat primi, ejusque non integri, compendium aliquod dici debuerit.

XVII. Expungi præterea velim ego verba illa capitis XIX. Sectionis secundæ Joannis Martini Eustachii, quibus testatur: non tam facile assentiri se velle Andreæ Mathiolo, viro alioquin doctissimo; qui in libro III. suorum Commentariorum in Dioscoridem, capite de Trifolio, una cum Julio Alexandrino; librum de Theriaca ad Pisonem inter spurios Galeni libros, reponendum putat: quod & Lib. VI. cap. de Basiliſco, confirmat. Neque sane ad hoc dijudicandum, arbitror opus esse, ut ad Aristophanis, quod dicunt vel Cleanthis lucernam exacte singula trutinentur: cum, quæ attulimus, sententiæ nostræ fundamenta, vel cuivis mediocriter erudito, pervia sint ac manifesta, ut proinde accepta fore arbitrer. Tertium idem Eustachius argumentum petit ex Alexandri Aphrodisieci ætate: quod mihi nullius plane roboris videtur, aut momenti. Est enim Alexander ille Aphrodisiensis librum suum de Fato, scripserit ad Severum & Caracallam: eosque in Procæmio libri, Maximos Imperatores nuncuparit. Est Alexander, Galeni coætanus fuerit: & ille ipse sit, quem Alexandrum Damascenum is appellat, Libri de Præcognit. ad Epigenem, Cap. V. & quem dicat, disciplina quidem Platonis eruditum: magis tamen in Aristotelis sententiam propendere. Sit & demum is qui, cum Galenus Administrationes suas Anatomicas adornaret, Athenis Peripateticam doctrinam, etiamnum vivente Antonino Philosopho, publice docuerit: An inde, amabo, licebit arguere Galenum sub Severo potius quam sub Commodò, aut Pertinace, obiisse: præsertim cum certum mihi videatur, Alexandrum Aphrodisiensem Galeno super-

pervixisse, ut qui eum commentariis in librum octavum Topicorum Aristotelis, inter ἐνδόξους memorat cum Platone & Aristotele: ἀρισμένως ἢ ἐνδόξα τὰ τῷ δὲ πινι τῶν ἐνδόξων ἐπόμενα οἱ Πλάτωνι, ἢ Ἀριστοτέλει, ἢ Γαληνῷ. Quæ verba cum pluribus aliis, tacito Alexandri Aphrodisiensis nomine, leguntur apud Svidam in Lexico, verbo ἐνδόξα. Nec omit- tendum arbitror, ejusdem Philosophi Commentarium in librum 1. Elenchorum Sophisticorum Aristotelis, &c. Nec utique superstes erat Galenus, cum Anonymus quidam scriptor adversus Artemonis hære- sim, hæc apud Eusebium historiæ Ecclesiasticæ libri V. cap. ultimo, exa- raret: Εὐκλείδης ὡς ἔστιν αὐτῶν φιλοπόνως γεωμετρεῖται. Ἀριστοτέλης ἢ καὶ Θεόφραστος θαυμάζονται. Γαληνὸς δ' ἴσως ὑπὸ πινῶν καὶ περτυκνύεται. Certe Galenum non negamus Alexandro σύγχρονον fuisse: sed quomodo Eusebius, citato capite, Paulum Samosatenum tradit eadem secum ætate vixisse, καὶ Ἀρτέμιον αἴρεισιν καθ' ἡμᾶς, ut loquitur, ἀνανεώσασθαι. Sic juniores senioribus coævi solent appellari, licet vel hi illis, vel illi his prius, ad plures discedant.

XVIII. Superant & alia in eodem Eustachio castiganda, quæ Medicarum rerum consultissimis viris relinquo: ut de morte Galeni (cujus tempus nemini hæctenus exploratum fuisse arbitror) non nihil & ipse certo edisseram. In quo profecto non est mihi animus refellere insulsi- tatem eorum, qui Medicorum isti Coryphæo vitam protrahunt si- ne ulla valetudine perversa, ad Annum CXL. Ex quo vulgare fortassis adagium obrep- sit, ut Galenica sanitas dicatur pro ea, quæ ultra quam so- lenne est, prospera sit, & inoffensa: Vel eam, qua illum volunt, cum Ma- ria Magdalena sermonem familiariter contulisse. Audi, quæso, Mi- chaëlem Glycam, qui Anno CHRISTI circiter MCL. scribebat annales suos ab Orbe condito ad Annum Christi MCXVIII. Is Parte tertia, pag. 231. Editionis Græco-Latinæ, quæ regiis Typis nuper emer- sit, sic habet: r) *Fama est apud multos, quod Medicus ille Galenus in Magdalenam in-*

Uuu

cide-

r) Græca si quis desideret, hæc sunt;

Ὅρα δὲ ἀγαπήτῃ μῆτε τοῖς ὡς κακῆσε μυθολογούμενοις καὶ ἡ σὴ δίκνοια περιτρα-
πῆσεται. Ὅτι μὲν γὰρ φημίζεται παρὰ τοῖς πολλοῖς τῇ Μαγδαλῇ ἐκείνῃ ἐν-
τυχῆν τὸν Γαληνὸν ἰατρὸν, καὶ ἀκῆσαι παρ' αὐτῆς ὅτι τυφλὸν ἐκ γενετῆς ὁ
Χρὶστὸς ἰάσατο. Κάντευσεν εἰπεῖν πρὸς αὐτὴν καλῶς ἐκεῖνον εἰδέναι τὰ τῆς γῆς
μέταλλα, εἰ μὴ γὰρ ἔστο ἦν, ἢ ἂν τὸν τυφλὸν ἐκεῖνον ὠμμάτωσε. Ἀλλὰ τὴν
τοιαύτην φήμην μετὰ τῶν μύθων ἐτάξαμεν. Ἀδύνατον γὰρ τῇ Μαγδαλῇ
ἐντυχόντῃ Γαληνόν, ὡς ἐκεῖνοί φασι, Μάρκῃ μὲν βασιλέως ἐν τοῖς πρὸς Πίσσα-
να μεμνηθῆναι, Κομμύδῃ δὲ πάλιν ἐν τῷ περὶ ἡθῶν πρώτῳ βιβλίῳ αὐτῆς. Ἀπὸ
γὰρ

ciderit, & audiverit ex ea Christum, quendam à nativitate cæcum sanasse; cui Galenus responderit, necesse fuisse, ut Christus terræ metalla bene cognita habuerit, alioquin visum cæco restituere non potuisset. Verum ejusmodi rumorem, fabularum in ordinem referemus. Nam fieri prorsus nequit, ut ipsorum de sententia, Galenus cum Magdalena sit collocutus, qui Marci Imperatoris in cis meminerit, quæ ad Pisonem perscripsit: itemque Commodi mentionem fecerit in primo de Moribus libro. Nam inter atatem D.N. J.C. & imperium Commodi, propemodum anni CL. intercedunt. Imo & ferme CC. aut etiam plures: si ad Severi, adeoque & Caracallæ, post Patris obitum, Imperium, cum quibusdam revocare volueris. Anonymus author libri de vita & Moribus Philosophorum: An non is fuit Gualtherus Burlæus, Anglus, Joannes Dunsii cum Gvillielmo Ochamo sedulus auditor, deinde impugnator acerrimus; & Nominalis Philosophiæ bonus affectator: qui prius Oxonii, post Parisiis ad Annum MCCCXXXVII. Theologiæ doctor? ut post Lelandum aliosque; Baleus & Pitseus, opere suo, de illustribus Britannæ majoris Scriptoribus, referunt: Quibus nostra ætate subscripsit Joannes Gerardus Vossius, Libro de Historicis latinis. Is inquam, Author, Opusculo illo laudato, (unde, sed hallucinando, Gvido de Cauliaco, celebrium suorum de Chirurgia Scriptorum statim initio notat, Galenum Anno ætatis LXXX. diem extremum cluisse:) quod plane fine excepto tantum, insignis, si quis unquam fuit, nulliusque pudoris, Plagiarius, Antonius à Sala, Mombellensis Jurisconsultus, Casali in Italia, apud Bernardum Grossum, Impressorem Ducalem, Anno MDCIII. in 4to, ut vocant, tanquam ingenii sui vigiliarumque partum publicavit, dicavitque Vincentio Gverrerio, Montis belli Comiti. Porro, Anonymus seu Burlæus ille, postquam de Secundo Philosopho (in quo desinit plagiarii nostri codex) Apollonio Chalcidense, Basilide Scythopolitano, ac Tauro Berytio egit; Galienum, (sic enim scribit, ex vulgi, ni fallor, quo cum versatus fuerat, Gallorum loquendi consuetudine, quod non Galen, sed Galien pronunciare solet) celebrem toto Orbe Medicum, apud Pergamum Asiæ natum, Hippocratis studiosissimum interpretem, vixisse docet Annos LXXXVII, cum librorum multorum præsertim medicinalium, conscriptioni ille insudasset. Et hic autem Annorum numerus, non quidem ut vult Gvido Cauliacus, octogesimus tantum, præscribitur in codice MS. locupletissimæ

γὰρ τῶ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἕως αὐτῆς τῆς βασιλείας Κομμόδου, ὥσπερ ἐκαστὸν πεντήκοντα ἔτη εὐρίσκονται. Cave, dilecte fili, ne forte per ea quæ hinc inde fabulosa sparguntur, tua quoque mens pervertatur. Fama enim est apud multos &c.

mæ Bibliothecæ V. Cl. Alexandri Petavii, Senatoris in Parisiensi Curia integerrimi, exarato in membranis, Anno CHRISTI MCCCCLII. ut in fine adscriptum est; ex quo vel solo, etiamsi cætera deessent plagii indicia, Longobardi Furis impudentia manifeste revinci potest. Eundem quoque numerum LXXXVII. Annorum præfert vetus ejusdem libri editio, in primis fere Typographiæ cunabulis; Lutetiæ, & id in monte D. Hilarii, ad insigne S. Claudii, in ædibus Radulfi Laliseau suscepta: quam Eustachio nostro incognitam; sed ab Alberto de Eybe, Margaritæ Poëticiæ Auctore, ut par est credere, lectam, exhibuit mihi ex uberrimo exquisitorum in quovis litterarum genere librorum penu Bibliothecæ suæ Cl. Mentelius. Unde patet Gvidonem non somniasse quod scripsit: & librum de vita & moribus Philosophorum, esto plebejus sit atque vulgaris, ante Eustachium alicubi apparuisse. Mortuus ergo fuerit Galenus, ex hujus Racematoris Philologi sententia, si subductas supra à nobis de ejus anno natali, rationes amplecti velimus, Anno salutis restauratæ CCXVII. quo Antoninus Caracalla, Severi Imp. filius ac successor, die IV. Idus Aprilis, inter Edessam & Charras, à Martiale Centurione interfectus est. Quod si verum sit, non aberravit Joannes Tzetzes, * qui in Chiliadibus suis prodidit, Galenum adhuc sub Caracalla vixisse.

Verum mihi longe probabilius apparuit semper, quod Anonymus alter, à Svida in dictionarium suum relatus, affirmat, (& hic quoque castigandus Eustachius, qui cum in suo Svida, seu potius in Excerptis quibusdam Historicis, à Wolphiolæ latine redditus, hæc verba non legerit: Quæ tamen reperies in editionibus Græcis, Mediolanensi videlicet, Anni MC CCCXCVIII. Aldina, MDXIV. Basileensi MDXLIV. denique & Græco-Latina Genevensi, MDCXIX. quas omnes collegii nostri Claromontani Bibliotheca asservat, in dubium revocare ait: & tanquam apposititia, atque ab aliquo, veri imaginem & similitudinem sequente adjecta) Galenum annis demum LXX. vixisse, ἐβίω ἔτη ʹ. proindeque post tot tamque insignes ubique fere gentium reportatas de morte victorias, ejus imperio, ac legibus tandem succubuisse, postremo hujusce, quod modo percurramus, Sæculi anno, Christianæ æræ ducen-tesimo, à morte Lucii Veri, uno supra tricesimum. Parcior enim foret, multoque, quam par sit, adstrictior, quisquis brevior in gyrum Gale-
ni annos revocare vellet, eumq; anno exeunte CHRISTI CXIII. quo Pertinax occisus est, ætatis suæ LXIII. obiisse contenderet: aut forte ali-

* Tzetzes Chiliad. XII. list. 397.

quo ex proxime sequentibus : Fatendum enim est, eum per sex aut septem Annos, sub Severo, à quo in Aulam revocatus dicitur, floruisse.

XIX. Cæterum, mihi hic temperare non possum, quin acerbius invehar in Joannem Neandrum Bremensis *ἰδοκαλὲς* Medicum, qui aliorum fere semper scripta, nullo judicio, nullaque ratione habita temporum, expilans, absurdaque sæpissime, atque sibi ex adverso pugnantia, in medium adducens atque pronuncians; Lucii Veri Imp. obitum, & M. Aurelii Antonini solius dominantis Principatum, Anno CLXXXI. imperitissime affigit; cum tamen eruditis comperitum sit, media hyeme inter annos CLXIX. & CLXX. ex apoplexia, inter Concordiam & Altinum, cum scilicet Aquileja Romam properaret, inopinato casu periisse Verum: Commodi autem initia Anno CX CIV. biennio vero postquam necatus est; ac Severi primordia non minori rerum chronologicarum inscitia collocat ad annum CCXII. cum tamen Imperator ille IV. Nonas Februarii Anni præcedentis, in Britannia Eboraci obiisset. Quid quod & Galenum nostrum egregius ille temporum ratiocinator & arbiter, sub Imperatore illo Severo in Aulam reversum tradat, cum & ipse paulo ante, ex J. M. Eustachii conjectura, Anno duntaxat CHRISTI CXXXVI. natus, professus sit, ac vitæ illius annos tantum LXX. ex Svidæ Lexico, concedat: quæ sunt ut palam est, *ἀσυγκλάστοιτα*.

Titubantia, atque à vero aberrantia illa Neandri vestigia, tantum abest ut in ordinem cogat Joannes Andreas Quenstadius, quin magis cespitat, cum in libro de Patriis Illustrium doctrina Virorum, (quem s) ex vilibus plerumque Recentiorum pannis consarcinavit, creberrimisque parachronismis & hallucinationibus infecit) de Galeno nostro loquens, in tria, quatuorve peccavit, obiter etiam à nobis, ne imperitis noceant castiganda. 1. Trajani ævo floruisse asserit; XV. scilicet annis, antequam Hadriani XIV. aut XV. Anno exeunte, ut docuimus, nasceretur Galenus. 2. Sub Antonino Pio extremam ejus ætatem collocat, circa annum à CHRISTO CXL. cum vix decimum vitæ annū egressus, sub

Patre

*) Asperior hæc Labbei de libro D. Quenstadii *Ἐμακαρίτης*, quem juvenis composuit, censura, non magis detrahere potest præclaris hujus in Ecclesiam meritis, quam aliæ vel Labbei vel aliorum illius societatis virorum invektivæ & criminationes, in B. Gerhardum & alios doctores nostros effusæ.

Patre Grammatices ac Mathematicum prima rudimenta forte addisceret. 3. Athenis eum vixisse contendit, (quod nullibi Galenus meminit) & Smyrnam, Corinthum, Alexandriam, aliasque Urbes omittit, quas se perlustrasse testatur noster, ut Pelopem, Numesianum, & Heraclianum, cæterosque insignes per ea tempora Medicos audiret. 4. Μακροβίου appellat, scribens eum Annos CXL. vixisse. Quod si contigisset, ipso ferme, quo CHRISTUS natus est, tempore, Galenum in dias luminis auras ivisse fatendum esset.

XX. Hæc sufficerent ad profligandos errores de Vita & Morte Galeni, quos chartis illevere paulo superiorum temporum scriptores hic à nobis citati, nisi ego videre viderer nonnullos conquerentes, me oblivisci eorum, quos habet V. Cl. *Renatus Charterius*, vir alias perdoctus, & de posteritate bene meritus, in suo* de Galeni Vita, satis amplo Tractatu. Ac primo cum scribit Cap. XLII. ubi de Galeni seculo, ævoque: Eum natum esse Anno Imperii Hadriani Cæsaris XV. Quod felicitate majori, quam ratione: imo fœdissima cum hallucinatione, protulit: ut pote cum Hadrianum (qui Selinunte in Cilicia, Trajano Imperatori mortuo, die X. Augusti, Anni CXVII. successit) Imperium cepisse tradat, Anno Domini CXX. triennio serius quam oporteat. 2.) Antoninum Pium, Patrem populi, XXII. annos, menses VII. ac dies XXVI. Imperium habuisse scribit, cui Anno CXX. successerat. Quæ sunt absurdissima & falsissima, cum certum sit, Hadriano, Anno CHRISTI CXXXVIII. apud Bajas, die X. aut XII. Julii, defuncto; Imperatorem factum fuisse Antoninum, 3.) Quis ista extricet? Decefferat, inquit Galenus libro de Typis, paulo ante de Vita Antoninus, qui Hadriano in Imperium successerat. Quidam objicient Galenum, non de Antonino Pio, sed de Aurelio Antonino, locutum fuisse: quod reliqua Galeni series testari videtur, quæ sic se habet: Regnabat autem Severus, qui seipsum, nomine mutato, Antoninum appellavit; Lucium vero quem Imperii fecerat participem, Severum nominavit. 4.) Quid mendosius istis? Post Antonini Pii obitum, inquit Charterius, annis XIX. & undecim diebus, Marcus Aurelius Antoninus Philosophus, Reipublicæ gubernaculum tenuit, Collegamque Lucium Aurelium, sibi adjunxit. Hæc ille. At utrique innotuit Galenus, Severi nondum Imp. commendatione probatus. Severus, inquit Galenus, mentionem de me facere solebat apud Imperatorem Marcum Aurelium Antoninum, qui Romæ tum degebat: Nam Lucius jam ad Parthicum bellum à Vologeso illatum, ab urbe decefferat. Si librum

* Præmittitur tomo primo Operum Galeni edit, Paris.

de præcognitione ad Epigenem aliosque Galeni libros, attentius legis-
set vir eruditus; Severum, Consularem Virum, cum Lucio Vero non
confudisset: cuius jam cum Marco fratre, imperantis Anno IV. CHRISTI
vero CLXIV. Romam primum venit Galenus, annum agens XXXIV. ut
supra ostendimus. 5.) Ut minutiora, quæ habet ibidem de Commodò
ac Pertinace, taceam: L. Septimium Severum imperasse annos tantum
XII. menses VIII. ac dies XV. notat; cum à Kalendis Juniis Anni CXCIII.
imperarit usque ad diem quartum Februarii Anni CCXI. 6.) Galenum
obiisse affirmat, imperante Antonino Bassiano Caracalla. Sed quo
amabo, fulcitur idoneo scriptore? Nec Eusebius, nec Svidas, nec cæteri
præstantissimi viri, qui Galeni meminerunt, eum ad Caracallæ Impe-
rium usque vitam produxisse asserunt. Nec ullatenus, quid de Galeni
ævo protulit Symphorianus Camperius ex laudato, ut videtur, Auctore
Operis de Vita & Moribus Philosophorum, (quod tam imprudenter
quam falso, tribuit Diogeni Laërtio) curamus. Hisce, quamvis præ se
veri speciem nullo modo ferentibus, adhuc absurdiora subjecit Charte-
rius, Cap. III. sui ejusdem Tractatus. Ex Imperatoribus, inquit, enu-
meratis, ab Hadriano ad Caracallam, XCVIII. Annis, cum sex men-
sibus, & diebus viginti quatuor: Aut ad summum, annis CV. At-
qui ab Anno CHRISTI CXXXI. Hadriani Imp. XIV. aut XV. ad Annum
CCXVII. quo Antoninus Caracalla necatus est, Anni duntaxat nume-
rantur LXXXVII. Quis ergo tam stolidus aut mucosus naribus, qui tot
tamque frequentes parachronismos, ἑλκη ἀνιάτα καὶ ὄντως χαράνεα,
impune sinat abire? Quod addit de Cœlio Rhodigino: Galenum scili-
cet CXL. annos vixisse; id quoque abludit à vero: Neque enim ex propria,
sed ex aliorum mente loquitur Cœlius, lib. XXX. lect. Antiquar. Cap.
XII. cum ait: Hunc nonnulli perhibent CXL. annos vixisse, &c. Sed sunt
plurima, quæ adversus ista proferri possunt.

Fabulas denique illas * de Galeni in Judæā profectio, ut CHRISTI
miracula prospiceret: & ejus ipsius ibidem morte, quas narrat Cap. 44.
valere jubemus suis cum inventoribus Mundino Bononiensi, Herman-
no Schedelio Nuremburgensi, & aliis farinæ similis Fabuloribus.

Ex quibus colligere licet, quanti esse debeat ad percipiendam hi-
storix veritatem, exacta Doctrinæ Temporum ratio, cum judicii dexte-
ritate ac solertia (ὀριμεῖαν κρείων Græci vocant) amico fœdere copulata.

Sed

* Ejusdem fidei sunt quæ de patria Galeni Hispania & nomine Sereni in Galenum muta-
to nonnulli tradidere, de quibus Nic. Antonius Bibl. Veteris Hispaniæ lib. I. c. 20. ubi
& de Claudio Galeni prænomine;

Sed sentio me sensim sine sensu in immensum pelagus abripi, dum *ῥαψω-
δῶς* illos, qui non suo, sed alieno jecore vel sapiunt, vel desipiunt;
persequor.

Quare ut vela tandem contraham, eam opinor, ex omni-
bus de Obitu Galeni probabiliorem videri, sententiam; quæ illum
addicit Anno Imperii Severi VII. CHRISTI CC. vitæ illius LXX. Qui-
bus omnibus breviter in medium adductis jam juvat Dissertationi huic-
ce finem imponere, atq; concludere cum Anonymo illo apud Svidam:
*πολλὰ πωπεταχῶς ἰατρικὰ τε καὶ φιλόσοφα. ἐπὶ ᾧ γραμματικὰ καὶ ῥητορικὰ.
ἅτινα διὰ τὸ πᾶν εἰσαγγνώμα καταλέγειν ἀκαιρον ἡγησάμην ἐν τῷ παρόντι.*
Multa composuit, Medica, Philosophica, Grammatica & Rhetorica: quæ,
quia omnibus nota sunt, nunc recensere intempestivum esse duxi.

Et hæc habui, VIR CLARISSIME, quæ de Galeni *ῥαψωδῶς καὶ πο-
λυμαθεσίῃ*, ut vocat Simplicius 4. Physic: Vita & Morte non satis hæc-
nus accurate perpensis, ex Parte altera Bibliothecæ nostræ Universalis
excerperem, Tibique cum felicibus renascentis Anni auspiciis ea lege
offerrem, ut si pro ea, qua polles, eruditione, breve hoc Elogium, Chro-
nologicum approbes, candidum; sin contra, improbes; atrum calculum
adjicias, & veriora, me per quam lubente, expromas. Vale; & me, quod
facis, amare perge.

XXI. *Hætenus Labbeus*: cui Catalogum scriptorum Galeni
quæ exstant, subjicere institui ordine litterarum, ita quidem ut de sup-
posititiis lectorem moneam, tum singulis sive genuinis sive spuris ad-
scripserim nomina interpretum, & paginas ac volumina triplicis editio-
nis, Græcæ Basileensis, latinæ Venetæ præstantissimæ Anno 1625.
& Græcolatinæ Parisiensis, cujus postremæ utriusque ordinem Volu-
minum si quis illis editionibus destitutus videre desiderat, Clariss.
Merklini Lindenium renovatum consulat. Observandum tamen
est Merklinum non volumina ipsa singula editionis Parisiensis
consuluisse, sed tantum seriem qualis à Charterio in limine tomij primi
exhibetur recudendam dedisse, quæ in Voluminibus ipsis quandoque
alia est, ita ut nonnulla etiam incassum ibi sis quæsiturus v. g. in tomo
septimo fragmentum *περὶ διψῆς*, & scriptum *περὶ ἡμιτελείας*. Sed jam
indicem scriptorum Galeni quæ ad nos pervenerunt videamus. Aste-
riscus (* c. 1. 2. & c.) notat mentionem illius scripti fieri à Galeno in capi-
te 1. 2. 3. & c. libri de libris propriis.

1. Περὶ αἰρέσεων, τοῖς t) εἰσχομένοις de sectis ad tirones sive eos qui arte Medica initiantur. Basil. T. 1. p. 10. & cum versione Jo. Guinterii Andernaci à Pratello & Charterio recognita T. 2. Paris. p. 286. Verterunt etiam Nicolaus Rbegrinus, commentarios addente Joanne Alexandrino: tum Georgius Valla Placentinus, Horatius Limanus cujus versio exstat Classe Isagog. Junt. p. 15. G. & Augustinus Riccus. Meminit Galenus * c. 1. & de ordine libror. &c.

Περὶ αἰρέσεως αἰρέσεως. Vide infra αἰρέσεως.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς νοσήμασιν αἰτίων. de causis morborum. Vide νοσήμ.

De causis procatarctis. Vide procatarct.

Περὶ αἰτίων σφυγμῶν. Vide σφυγμῶν.

2. Περὶ αἰτίων συμπτωμάτων. De Symptomatum causis Libri III. T. 3. Basil. p. 218. T. 7. Paris. p. 43. cum versione Charterii, cui Nic. de Rhegio Calaber, Gvil. Copus & Tho. Linacer interpretatione sua præiverunt. Linacri versio exstat classe 3. Junt. p. 14. Meminit Galenus T. 3. Basil. p. 358. &c.

Περὶ τῶν ἀμαρτημάτων τῆς ψυχῆς. Vide infra, διάγνωσις.

3. Περὶ τῶν τῆς ἀναπνοῆς αἰτίων de causis respirationis T. 1. Basil. pag. 165. T. 5. Paris. pag. 427. Anonymi versio classe 1. Junt. p. 226. E. Meminit Galenus * c. 1. & de ordine libror. & T. 1. Basil. p. 328. &c.

Περὶ ῥεΐας ἀναπνοῆς. Vide infra, ῥεΐας.

4. An omnes partes animalis quod procreatur fiant sima!. Libellus sive fragmentum Galeni quo illud negat latine legitur T. 5. Paris. pag. 326. Vertit Nicolaus de Rhegio Calaber. Classe 1. Junt. p. 326.

5. De anatomia vivorum Galeno adscriptus liber latine tantum exstat, incerto interprete. T. 4. Paris. p. 194. & classe spuria Junt. p. 44. E.

6. De anatomia parva sive anatomia porci, homini quoad interiores corporis partes simillimi libellus sive fragmentum quod latine tantum exstat, nec Galenum, qui sub initium allegatur, sed Arabem quendam auctorem habet. Classe spur. Junt. p. 44. & T. 4. Paris. pag. 218.

7. τῶν Φωνήεντων ὀργάνων ἀνατομή. Anatomia Vocalium instrumentorum sive membrorum quibus vox editur. Latine tantum exstat è versione Augustini Gadaldini Mutinensis T. 4. Paris. p. 219. & in classe fragmentor. p. 28. Junt.

8. περὶ

t) De hac inscriptione vide Galenum T. 1. edit. Paris. p. 36.

8. Περὶ ἀνατομικῶν ἐγχειρήσεων, *de anatomicis administrationibus* libri IX. priores è quindecim quos Galenus scripserat Basil. T. 1. pag. 119. Vertit Jo. Gvinterius Andernacus. classe 1. Junt. pag. 63. recensuit post *Andream Vesalium* aliosque *Charterius* T. 4. Paris. pag. 25. Græca emendatiora reddidit pridem *Cajus Britannicus*. Meminit hujus operis sui Galenus * c. 2. & T. 1. Basil. pag. 55. 312. 381. 384. 390. 401. 534. T. 5. p. 55. &c. Libros XI-XV. ex Arabico *Golii* codice editurum se promiserat *Bartholinus* diff. 3. de legendis libr. p. 75.
9. Περὶ αἰτεμβλακμένων *de Medicinis succedaneis* ad *Diogenianum*, litterarum ordine. T. 13. Paris. pag. 965. cum nova *Charterii* versione concinnata post veteres *Julii Martiani Rotæ*, *Joach. Camerarii* & *Andernaci*. Editiones duæ eximiæ sunt *Morelli* & *Caji Britannici*: Nam in Basil. T. 4. p. 472, exordium desideratur. Rotæ versio exstat classe 5. Junt. pag. 84. Idem argumentum ante Galenum tractaverant *Dioscorides*, *Philistio* & *Euryphon*.
10. Περὶ ἀντιδότων *de antidotis* libri II. T. 2. Basil. p. 423. T. 13. Paris. pag. 865. cum versione *Charterii*, qui post *Andernacum* & *Rotam* transtulit. Rotæ versio exstat classe 5. Junt. p. 99. E.
11. Περὶ τῆς ἀνωμαλῆς δυσκρασίας *de intemperie*. T. 7. Paris. p. 170. Basil. T. 1. pag. 249. Latine vertit *Charterius* post *Georgium Vallam* & *Tho. Linacrum*. Meminit Galenus T. 2. Basil. p. 57. T. 4. p. 36. *Linacri* versio exstat Classe 3. Junt. p. 43.
- Σύνοψις τῶν ἀπλῶν Φαρμάκων quæ sub Galeni nomine in Codd. MSS. exstat, legitur in *Paulo Ægineta*.
- Libri XI. περὶ ἀπλῶν Φαρμάκων. Vide infra, κρᾶσεων.
12. Liber *de Simplicibus medicamentis* ad *Paternianum*, Galeno adscriptus latine tantum exstat T. 13. Paris. p. 984. & classe spuria Junt. p. 84.
13. Περὶ ἀρίστης αἰρέσεως *de optima secta* ad *Thrasybulum*. Basil. T. 1. p. 16. cum versione *Andernaci* à *Charterio* emendata T. 2. Paris. pag. 299. Verterunt etiam *Nic. Rheginus Calaber*, & *Junius Paulus Crassus*. cujus interpretationem *Riccus* recognovit. Crassi versio exstat classe Isagog. Junt. p. 20. E. Meminit Galenus * c. 12. & de ordine libr.
14. Περὶ ἀρίστης διδασκαλίας. *de optima doctrina* contra *Favorinum* & alios qui κερτήριον veritatis tollebant. Basil. T. 1. p. 6. & cum versione *Prateoli Medici* Parisiensis T. 2. Paris. pag. 16. Vertit etiam *Nic. Rheginus Calaber*, & *Erasmus*, cujus versio in classe Isagog. Junt. pag. 30. Meminit Galenus * cap. 12.

15. ὅτι ἀριστὶς ἰατρὸς καὶ φιλόσοφος. (* c. 6.) *Quod optimus Medicus sit quoque Philosophus.* Basil. T. 1. p. 8. latine vertit *Ludovicus Bellisarius* Medicus Mutinensis. Edit. Junt. classe Isagogica pag. 6. Vertit etiam *Erasmus*, recognovit *Riccus & Charterius* T. 2. Paris. p. 356.
16. περὶ ἀρίστης κατασκευῆς τοῦ σώματος ἡμῶν. *De optima corporis nostri constitutione* Basil. T. 1. pag. 247. & T. 6. Paris. pag. 1. Vertit *Charterius* præeuntibus *Ferdinando Balamio Siculo & Jo. Guinterio Andernaco*. Balamii interpretatio exstat classe 1. Junt. p. 37. G. Meminit *Galenus* de ordine libror. suor. & T. 4. Basil. p. 36. 222. &c.
17. περὶ ἀρτὸς de pane fragmentum *Galenus* ex *Athenæo*. T. 6. Paris. pag. 498.
18. περὶ ἀφροδισίων de *Veneris usu* fragmentum. T. 6. Paris. p. 509. à *Charterio* è MS. editum, addita versione. Confer quæ ibid. p. 170.
19. περὶ βδέλλων, αἰσπαρώσεως, σικύας καὶ ἐγχαράξεως ἢ καταχασμῶ. *De hirudinibus, revulsione, cucurbitula & concisione cutis sive scarificatione.* T. 10. Paris. p. 453. & T. 4. Basil. pag. 27. Vertit *Ferdinandus Balamius Siculo*. Class. VI. Junt. p. 2. ubi *Oribasii* de eodem argumento liber latine subjicitur, obvius etiam T. 10. Paris. pag. 456.
- περὶ βρέφων ἐπιμήνων. Infra num. 42.
20. τὰ πρὸς Γλαύκωνα Θεραπευτικά, (* c. 4.) *De Curatione* libri duo ad *Philosophum Platoniciū Glauconem*. T. 4. Basil. p. 297. Vertit *Nic. Leonicensus*, recognovit *Augustinus Gadaldinus*. Class. VII. Junt. p. 94. T. 10. Paris. p. 344. Mentio hujus operis in eodem Tomo p. 599.
21. περὶ γυναικείων παθῶν de *morbis mulierum* fragmentum T. 1. Paris. pag. 873. latine tantum exstat ex versione *Nic. Rhegii Calabri*.
22. περὶ διαγνώσεως τε καὶ θεραπείας τῶν ἐν τῇ ἐκάστῃ ψυχῇ ἀμαρτημάτων (* c. 13.) *de dignotione atque medela peccatorum sive errorum in cujusq. animo.* T. 1. Basil. p. 360. & T. 6. Paris. p. 537. cum versione *Charterii* cui præivere *Junius Paullus Crassus & Jo. Guinterius Andernacus*. Crassi versio legitur classe 2. Junt. p. 56.
23. περὶ διαγνώσεως τε καὶ θεραπείας τῶν ἐν τῇ ἐκάστῃ ψυχῇ ἰδίων παθῶν (* c. 13.) *de dignotione & medela affectuum* & T. 1. Basil. p. 352. T. 6. Paris. p. 519. cum versione *Charterii*, cui *Bernardus Donatus & Andernacus* præiverunt. Donati interpretatio exstat classe 2. Junt. p. 50. Separatim hunc eximium librum Græce edidit & aliquot locis emendavit *Jo. Caselius Helmst.* 1592. 4.
- Διάγνωσις ἐξ ἐνυπνίων, num. 39.

24. Διάγνωσις τῶν ἐν νεφροῖς παθῶν καὶ θεραπεία. liber Galeno adscriptus. *Dignotio morborum in renibus, eorumque curatio* T. 4. Basil. p. 415. Vertit Christophorus Heyl, Wisbadensis. Class. VII. Junt. pag. 195. G. & T. 10. Paris. p. 526. Christiani Scriptoris est, forte Demetrii Pepagomeni ad Imperatorem cujus Archiatrum σωδύλον suum vocat, ipsum vero principem ita alloquitur p. 421. edit. Basil. ἡλὶκῇ τῆς ἐμῆς ψυχῆς. Ibid. Δεῖ καὶ ἡμᾶς τὰς χριστιανὰς &c.
- περὶ Διαγνώσεως σφυγμῶν. Vide infra σφυγμῶν.
25. Διαθήκη περὶ τῆς ἀνθρώπου σώματος κατασκευῆς περὶ τῶν πεσάρων τῶν ὥρων τε καὶ ἰβ μηνῶν διαίτης. *Præceptum de humani corporis constitutione, de diata quatuor anni tempestatum & duodecim mensium.* T. 6. Paris. p. 440-442. à Charterio primum editum è MSS. Regis Christianissimi, cum latina versione.
26. *De attenuante diata* περὶ λεπυνέσεως διαίτης liber latine tantum exstat T. 6. Paris. p. 411. Latine vertit Martinus Gregorius. Classe 2. Junt. p. 43. E. Meminit Galenus * c. 4. & sæpius ut T. 4. p. 25. 271. 309. 353. 358. &c.
- περὶ Διαλύσεως συνεχῆς. Vide infra de dissolutione continua.
27. περὶ Διαφορᾶς νοσημάτων *de morborum differentiis* T. 3. Basil. pag. 199. T. 7. Paris. p. 1. cum versione Charterii qui aliis duabus versionibus Gvil. Copi & Nicolai Leoniceni adjutum se fatetur. Mirum est quod Jo. Dureto in mentem venit hunc librum Aristoteli tribuere. Meminit Galenus ipse T. 6. Paris. pag. 282. T. 4. Basil. pag. 36. &c. Versio Leoniceni à Gadaldino recognita occurrit Classe 3. Junt. p. 2.
28. περὶ Διαφορᾶς πυρετῶν *de differentiis febrium.* libri II. T. 3. Basil. p. 320. T. 7. Paris. p. 106. cum versione Laurentii Laurentiani Florentini à Charterio emendata. Nic. Leoniceni Vicentini interpretatio exstat Classe 3. Junt. p. 30. E.
29. περὶ Διαφορᾶς σφυγμῶν (* c. 5.) *de pulsuum differentiis.* Libri IV. T. 3. Basil. p. 7. T. 8. Paris. p. 14. Vertit Herm. Crusenius Campensis. classe 4. Junt. pag. 46. E. Charterius contulit cum duobus MSS. Regiis.
30. περὶ Διαφορᾶς τῶν συμπτωμάτων, *de accidentium sive symptomatum differentiis* T. 3. Basil. p. 212. T. 7. Paris. p. 29. cum versione Charterii qui interpretationibus Gvil. Copi & Tho. Linacri usus tertiam concinnavit. Linacri versio exstat Classe 3. Junt. p. 10. Meminit Galenus T. 3. Basil. p. 358. T. 4. p. 36. &c.
- περὶ διδασκαλίας ἀρίστης. Vide supra, ἀρίστης.

31. *De dissolutione continua* sive de alimentorum facultatibus liber Galeno adscriptus, latine tantum prodiit T. 6. Paris. p. 403. & classe spuria Junt. p. 72.
32. περὶ δυνάμεως τῶν τὸ ἡμῶν σῶμα διοικιστῶν, *de facultatibus corpus nostrum versantibus*. Classe spuria Junt. p. 61. & T. 5. Paris. p. 7. latine tantum exstat incerto interprete.
33. *De Dynamidiis* sive propriis remediorum facultatibus libri duo ex Aëtio magnam partem desumpti: incerto interprete. Junt. classe Spur. p. 18. F. & T. 10. Paris. p. 669, ubi Charterius p. 703. librum Demetrii Pepagomeni de Podagra & p. 719 - 723. Hippocratis & ὅσάντεσ περὶ ἰππῶν ἰατρικῆς librum Græce & latine subjunxit.
περὶ δυνάμεων φυσικῶν libri III. Vide Φυσικῶν.
περὶ ἀνωμαλῆς δυσκρασίας. Supra num. II.
34. περὶ δυσπνοίας (* c. 5. & 6.) *de respirandi facultate* libri III. T. 3. Basil. p. 166. & T. 7. Paris. p. 219. cum versione Jani Cornarii per Charterium emendata. Vertit etiam Joannes Vassæus, & Cornarii versionem emendavit Gadaldinus classe 3. Junt. p. 56. E.
35. περὶ τῶν ἐθῶν *De consuetudinibus* latine tantum exstat è versione Augustini Gadaldini. classe 2. Junt. p. 59. G. & T. 6. Paris. p. 553. Interpretatieriam sunt Nic. Rhégus Calaber, & Jo. Baptista Pasarius.
36. Εἰσαγωγὴ ἡ ἰατρὸς. *Introductio, sive Medicus* T. 4. Basil. p. 371. & cum versione Jo. Andernaci à Barthol. Sylvano & Charterio emendata. T. 2. Paris. p. 360. Eadem versio qualis ante Charterii recognitionem fuit, classe Isagog. Junt. p. 10. E. Herodotus quoque Medicus scripserat ἰατρὸν laudatum Galeno II. 42. in VI. Epidem.
37. Fragmentum sive sermo *adversus Empiricos*, latine tantum exstat in classe Isagog. Junt. p. 35. & classe fragmentor. p. 31. E. T. 2. Paris. p. 339. ex versione Augustini Gadaldini. Varia Galeni scripta deperdita adversus Empiricos vide infra in catalogo librorum Galeni qui interciderunt.
38. *De subfiguratione Empirica*, ἐμπειρικῆς ἀγωγῆς ὑποτύπωσις (* c. 1.) sive ὑποτυπώσεις ἐμπειρικῶν (id. c. 9.) latine tantum, incerto interprete, classe Isagog. Junt. p. 31. & T. 2. Paris. p. 340. Vertit etiam Dominicus Castellus & Nic. Rhégus Calaber.
39. Πῶς δὲ ἐξελέγχειν τὰς παρῶν νοσούντων. *Quomodo coarguendi sint qui se fingunt agrotare*. T. 3. Basil. p. 388. Vertit Jo. Fichardus Francofordianus. Classe Isagog. Junt. p. 61. & T. 8. Paris. p. 916.
40. περὶ ἐνουπνίων *de insomniis* fragmentum ex Mich. Ephesio T. 5. Paris. pag. 406.

41. περὶ τῆς ἐξ ἐνυπνίων διαγνώσεως *de dignotione ex insomniis* T. 6. Paris. pag. 517. & T. 3. Basil. p. 463. vertit *Augustinus Gadaldinus*, classe 4. Junt. pag. 213.
42. περὶ ὤπιδέσμων. *de fasciis* liber, T. 12. Paris. pag. 469. vertit *Vidus Fidius* Florentinus, classe VII. Junt. p. 293. & alius p. 500. edit. Paris. ἐκ τῶν Γαλήνης ὑπομνημάτων περὶ ὤπιδέσμων βιβλίου una cum Sorani p. 505. & Heliodori p. 518. libris ejusdem argumenti Græce & lat. & Oribasii de fasciis & laqueis περὶ βρόχων ex Heraclea sive Heraclide pag. 553. & de machinamentis ex Heliodoro p. 557.
43. Τῷ Ὑπὶλήπῳ παιδὶ ὑποθήκη. (* c. 4.) *Consilium puero qui morbo comitiali laborabat*, scriptum ad Cæcilianum. T. 4. Basil. pag. 28. Vertit *Nic. Leonicens* *Thomas Patavinus*. Class. VII. Junt. pag. 179. G. & T. 10. Paris. p. 487.
44. περὶ ἐπ' αμηνων βρεφῶν. *De septimestri partu*. In Ald. & Basil. omisus, exstat ex Ricci editione sed à Charterio ad MSS. Regios castigata T. 5. Paris. pag. 347. Vertit *Jo. Bernardus Felicianus* classe 1. Junt. pag. 340. H.
45. περὶ ἐν ἐξίας *de bono habitu* T. 6. Paris. p. 6. & Basil. T. 1. p. 248. Vertunt *Ferdinandus Balamius Siculus* & *Jo. Guinterius Andernacus* cujus interpretationem secutus maxime *Charterius* est. Balamii exstat classe 1. Junt. p. 39. Meminit *Galenus* de ordine libror. & T. 4. Basil. pag. 222.
46. περὶ εὐπορίσων *de paratu facilibus medicamentis* liber ad *Glaucōnem* T. 2. Basil. p. 472. initio mutilus: sed integer exstat T. 10 Paris. p. 574. Vertit *Hubertus Barlandus* Class. VII. pag. 153. Clauditur his verbis p. 601. edit. Paris. ὁ μὲν ἐν τῇδε τῷ μοι λόγῳ ὦ Γλάυκων, ἐνθάδε πέρας ἔχεται. εἰ δέ σοι χρεία γένηται, καὶ εἴ ποτε Σαλομῶντα (lege Σόλωνα) τὸν ἀρχίητρον γεγραμμένον ἡμῖν σωτήριον δηλώσας ἐπιμὺς λήψῃ, θαυμάσιος ὅπανον δεξάμενος.
47. Alii duo libelli περὶ εὐπορίσων sub nomine *Galenus* exstant, unus ad *Claudianum Solonem Archiatrum* T. 4. Basil. pag. 438. Vertit *Junius Paulus Crassus Patavinus* Class. VII. Junt. pag. 161. & T. 10. Paris. pag. 602.
48. Alter, qui incipit περὶ σαφυλῆς T. 4. Basil. p. 448. Vertit idem *Crassus* Class. VII. Junt. p. 169. H. T. 10. Paris. p. 638. *Galenus* allegatur pag. 459. edit. Basil. & p. 463. affertur *Barlaami Monachi* remedium contra κεφαλαλγίαν.

49. περὶ εὐχυμίας καὶ κακοχυμίας τροφῶν, *de probis pravisque alimentorum succis* T.4.Basil.p.351. T.6.Paris.p.417. cum versione *Julii Alexandrini Tridentini à Charterio* emendata. Transtulerunt etiam *Balaminus Siculus, Riccus & Sebastianus Sirop.* *Julii Alexandrini* versio exstat etiam classe 2. Junt. p.33.E.
50. Εἰ Ζῶον τὸ κτ' ἄσπερος, *num animal sit quod in utero est?* T.4. Basil. p.406. Vertit *Horatius Limanus* Classe 1. Junt. p.326. G.& T.5. Paris. p.334. cum emendata à *Charterio* ejusdem *Limani* versione.
- περὶ τῆς τῶν Ζῶντων ἀνατομῆς, *de dissectione vivorum.* vide supra, ἀνατομῆς.
- Τὰ πρὸς Γλάυκωνα ἰεραπευτικά. Vide Γλάυκωνα.
51. Ἱεραπευτικὴ μέθοδος Methodus medendi, ad *Hieronem* libris XIV. (*c. 4. & 6.) T.4. Basil. pag. 34. Vertit *Tho. Linacer*, recognovit *Augustinus Gadaldinus.* Class. VII. Junt. p.2. & T.10. Paris. p.1. Allegatur hoc opus T.2. Basil. p.152. 169. T.3. p.271. T.4. p.17. 19. 28. 350. 357. T.5. pag. 2. 50. 63. 92. &c. promittitur T.2. p.5. 33. 69. 103. 133. &c.
52. *De cura lapidis* liber latine exstat versus ex *Arabico Algvaziri* &c. classe spuria Junt. p.117. & T.10. Paris. p.546.
53. περὶ Θηριακῆς *de Theriaca* ad *Pamphilianum* T.2. Basil. p.469. T.13. Paris. p.961. cum versione nova *Charterii* quam post veteres *Joach. Camerarii* & quæ classe 5. Junt. pag. 98. exstat, *Jul. Martiani Rota* condidit.
54. περὶ Θηριακῆς. *De Theriaca* ad *Pisonem* velut tertius de antidotis liber T.2. Basil. p.456. T.13. Paris. p.93c. cum versione *Jo. Gvinterii Andernaci.* Exstat & classe 5. Junt. p.89. altera *Julii Martiani Rota.* Galeni esse negat *Labbeus*, auctoris tamen æqualis esse non diffitetur. *H. Mercurialis* putat scriptum à *Galeno* adhuc juvene. Sane Galeni esse non dubitarunt *Paulus Aegineta, Aëtius, & Arabum Medicorum turba.* Sed à juvene *Galeno* scriptum non esse certissimum est.
55. πότρον ἰατρικῆς ἢ γυμναστικῆς ὅτι τὸ ὑγιεινόν, *utrum Medicina, an Gymnastica plus ad valetudinem tuendam conferat,* ad *Thrasymbulum.* T.4. Basil. p.287. T.6. Paris. p.8. Vertit *Junius Paulus Crassus*, classe 2. Junt. pag. 102.
- ἰατρὸς. Vide supra εἰσαγωγή.

56. *Medicinalis experimentatio sive liber de medicinis expertis* latine exstat, ex Arabico ut videtur translatus, classe spuria p. 108. F. & T. 10. Paris, pag. 561. Sane Galenus de libris propriis c. 9, testatur se scripsisse, librum *περὶ τῆς ἰατρικῆς ἐμπειρίας*.
57. *De icterici cura* latine exstat classe spuria Junt. pag. 115, G. & T. 10. Paris, pag. 524.
58. *περὶ τῶν ἰδίων βιβλίων de libris propriis* ad Bassum. T. 4. Basil. p. 361. & cum Charterii versione T. 1. Paris, p. 53. Verterat etiam Jo. Fichardus Francofordianus cujus interpretatio à Gadaldino recognita exstat Junt. Classe Isagog. pag. 10. E. Hunc librum scripturum se promittit libello de ordine librorum suorum, sed non videtur integer ad nos pervenisse.
59. *De incantatione, adjuratione & suppensione* Epistola latine exstat Junt. classe spur. p. 41. ex Arabico versa. Galenus in ea allegatur. *πρὸς τὰ αἰτερημένα τοῖς ἰπποκράτους ἀφορισμοῖς ὑπὸ Ἰσλιανῆ*, Vide infra, num. 74.
60. Libri III. *Commentariorum in Hippocratem* *περὶ αἰγμάτων* (*c. 6.) *de fracturis*. T. 5. Basil. p. 526. Vertit Vidus Fidius Florentinus Class. VII. p. 223. Meminit Galenus T. 5. Basil. p. 43. & alibi.
61. Libri III. *in Hippocratem de aëre locis & aquis* sive ut Galenus inscribendum illud opusculum monet *περὶ οἰκήσεων καὶ ὑδάτων καὶ χωρῶν* latine tantum exstat ex versione Moyfis Alatini Medici Hebræi. T. 6. Paris, pag. 187. Classe 2. Junt. p. 1. Galenus ipse de libris propriis c. 6. testatur se scripsisse *in Hippocratem περὶ οἰκήσεων, ὑδάτων καὶ χωρῶν*.
62. Libri IV. *Commentariorum in Hippocratem* *περὶ ἀρθρώων* (*c. 6.) *de articulis*. T. 5. Basil. p. 578. Vertit Vidus Fidius Florentinus. Class. VII. Junt. pag. 251. & T. 12. Paris, pag. 287. Meminit Galenus T. 5. Basil. pag. 14. 43. & c.
63. Libri VII. *Commentariorum eis τὰς ἀφορισμούς*. *In Hippocratis Aphorismos* (*c. 6.) T. 7. Basil. p. 219. Vertit Nic. Leonicensus. Recognovit Jul. Martianus Rota & Aug. Gadaldinus. Junt. extra ordinem Class. p. 2. & T. 9. Paris. parte 2. p. 9. Librum octavum Græce & latine ex suo ingenio addidit Renatus Charterius. Meminit horum *Commentariorum* Galenus T. 1. Basil. p. 327. T. 5. p. 67. & c.

64. Γλωσσῶν τῶν Ἱπποκράτους ἐξηγήσεις (* c. 6.) *difficiliorū Hippocratis vocabulorū interpretatio* Bas. T. 5. p. 705. Vertit *Marius Nizolius* Bruxellensis, emendavit *Gadaldin*⁹. Junt. extra ordinē class. p. 71. & T. 2. Paris. p. 79. Edidit etiam Græce cum notis, *H. Stephanus* A. 1564. 8. addito Glossario *Erotiani* & expositione vocum *Medicarum* quam *Stephanus* ipse ex antiquis Medicis excerpsit. De *Erotiani* Lexico quod cum *Barthol. Eustachii* versione exstat T. 1. Paris. p. 31. (ubi præfatio) & ubi glossarium ipsum T. 2. p. 106. & de *Herodoti* Lexico parvo vocum *Hippocratis*, quod ibid. p. 140. ex editione *Mercurialis* recusum est, dixi infra in *Hist. Lexicorum Græcorum*.
65. περὶ τῆς καὶ τὸν Ἱπποκράτους διαίτης Ἰπὶ τῶν ὀξέων νοσημάτων (* c. 4. & 6.) *de victus ratione in morbis acutis ex Hippocratis sententia*. T. XI. Paris. p. 184. cum versione *Charterii* qui post *Gadaldinum* & *Cajum Britannum* transtulit ex codice Græco antea non edito quem à *Renato Moræo* acceperat. *Gadaldini* versio occurrit Class. VII. Junt. pag. 149.
66. περὶ τῶν Ἱπποκράτους καὶ Πλάτωνος δογμάτων (* c. 1. & 14.) *de placitis Hippocratis & Platonis* libri IX. in *Boëthii* gratiam scripti. Basil. T. 1. p. 253. In qua edit. totus liber primus desideratur, quem *Parisiensis* sed prima parte mutilum ex *Caji* editione exhibet. Sex primorum librorum argumentum *Galenus* breviter persequitur sub initium libri septimi. Interpretatus est *Jo. Bernardus Felicianus* cujus versio exstat classe 1. Junt. p. 231. E. ex castigatione *Alexandri Justiniani Chii*. Hos secuti *Cajus Britannicus* primi libri emendator & *Andernacus* cujus versionem *Riccus* ac denique *Charterius* castigavit. T. 5. Paris. p. 78. Meminit *Galenus* T. 1. Basil. p. 216. 226. 373. 415. 435. 441. 448. 453. 455. 459. 464. 534. 540. T. 2. p. 58. T. 3. p. 251. 273. 276. T. 4. p. 36. &c. Hoc *Galenii* opus etiam συμφωνίαν dictum observat *Mercurialis* IV. 4. Var. lect.
67. Libri IV. commentariorum in Hippocratem περὶ διαίτης ὀξέων (* c. 6.) *de dieta in morbis acutis*. T. 5. Basil. p. 37. T. XI. Paris. p. 1. cum versione *Jo. Dureti* per tres priores libros, & quarto cum versione antiqua *Jo. Vassæi Meldensis* per *Charterium* emendata. *Vassæi* versio ab *Augustino Gadaldino* recognita exstat Classe VII. Junt. p. 108. Meminit *Galenus* T. 4. Basil. p. 349. T. 1. p. 335. &c. libri tres priores in genuinam libri *Hippocratei* partem, quartus εἰς τὰ πενήμενα, ut vocat etiam T. 4. p. 21.

68. Liber I. in Hippocratem sive Polybum *περὶ διαίτης ὑγιεινῆς. de ratione diete quando homo valet.* T. 5, Basil. p. 29, T. 6. Paris. p. 220. cum versione Andernaci per Charterium emendata. Transtulit & Hermannus Cruferius Campensis, classe 2, Junt. p. 39, E.
69. Libri III. commentariorum *in librum I. Ἐπιδημιῶν Hippocratis* (* c. 6.) T. 9, Paris. p. 1, Bas. T. 5, p. 345. vertit *Hermannus Cruferius* Campensis. Classe 3. Junt. p. 100. E.
70. Liber secundus in secundum *Ἐπιδημιῶν* (* c. 6.) T. 9, Paris. pag. 118. Vertit *Jo. Baptista Rasarius* classe 3, Junt. p. 198. fragmentum in eundem librum ex Hieron. Mercurialis interpretatione Junt. in classe fragmentor. pag. 21, F. Liber primus commentariorum & libri III. IV. V. VI. interciderunt. Horum commentariorum mentio T. 3, Basil. p. 286.
71. Libri III. in tertium *Ἐπιδημιῶν* (* c. 6.) T. 9, Paris. p. 193, Basil. T. 5, p. 392. *Hermanni Cruferii* versio à *Gadaldino* emendata exstat classe 3. Junt. p. 127.
72. Libri VI. in sextum *Ἐπιδημιῶν* (* c. 6.) T. 9. Paris. p. 353, Bas. T. 5, p. 442. Vertit *Junius Crassus* Patavinus classe 3. Junt. p. 152. & pars libri sexti *Jo. Baptista Rasario* interprete, p. 212. E. & liber septimus p. 215, liber octavus p. 220.
73. Libri III. Commentar. in Hippocratis lib. *κατ' ἰητροῦ* (* c. 6.) T. XII. Paris. p. 1. Bas. T. 5, p. 661. Vertit *Vidus Fidius* Florentinus, Class. VII. Junt. p. 197. meminit Galenus T. 1. p. 330.
74. *Πρὸς ἀντειρημένα τοῖς ἀφορισμῶν ὑπὸ Ἰσλιανῆ* (* c. 6. & 10.) adversus ea quæ Hippocratis Aphorismis opposuit Julianus Methodicus. T. 5, Basil. pag. 337. Vertit *Julius Alexandrinus* Tridentinus. Classe extraord. Junt. p. 66, & T. 9, Paris. parte 2, p. 376.
75. *περὶ τῆς παρ' Ἱπποκράτους κώματος*. De comate apud Hippocratem liber, à Cajo Britannico, Ricco & Charterio restitutus T. 7, Paris. p. 191. cum versione *Nic. Regini* Calabri partim, partim *Nic. Leonicensi*. Exstat & Classe 3. Junt. p. 48. G. ex versione *Augustini Gadaldini*.
76. *πρὸς Λύκον*, (* c. 6.) adversus Lycum pro Hippocratis Aphorismo XIV. lib. 1. qui incipit: *τὰ αὐξανόμενα πλεῖστον ἔχει τὸ εὐφυτον θερμόν.* T. 5, Basil. p. 329. Vertit *Julius Alexandrinus* Tridentinus. classe Junt. extra ord. p. 62, E. T. 9. Paris. parte 2. p. 358. Meminit Galenus T. 1. p. 327.

77. Libri III. in Hippocratis *προγνωστικόν*. (* c. 6.) T. 8, Paris. p. 583. Basil. T. 5, p. 117. Vertit *Laurentius Laurentianus* Florentinus. class. 4. Junt. p. 189. meminit Galenus T. 6, Paris. p. 268, & T. 5, Basil. p. 67.
78. Libri III. in Hippocrati tributum *προρρητικόν* (* c. 6.) T. 5, Basil. p. 167. Vertit *Jo. Vassæus* Meldensis. classe 4, Junt. p. 160, E. T. 8, Paris. p. 692.
79. Libri IV. in Hippocratis librum *πεὶ τοφῆς*. (* c. 6.) T. 6, Paris. pag. 238. ex editione Rasarii, qui mutilos licet primus Græce & latine edidit. Latinam *Jo. Baptiste Rasarii* Novariensis versionem in editione Juntatarum exhibet classis fragmentor. p. 4.
80. *περὶ τῶν καὶ ἰπποκράτους στοιχείων*, de elementis ex Hippocratis sententia (in lib. de natura Humana) libri duo T. 3. Basil. T. 1, p. 46. Vertit *Victor Trincavellius*. classe 1, Junt. pag. 2. cujus versionem emendavit *Charterius* T. 3, Paris. p. 1. Transtulit præterea *Rheginus* Calaber, cujus versionem emendavit *Riccus* & *Nic. Leonicensus*. Meminit Galenus T. 1, Basil. p. 324, T. 2, p. 5, 30, 41, T. 4, p. 18, 220, 222. & de ordine libror.
81. Libri II. commentariorum in Hippocratem *πεὶ φύσεως ἀνθρώπου* (* c. 6.) de natura hominis. T. 5, Basil. pag. 1. liber primus è versione *Victoris Trincavellii*. classe 1. Junt. pag. 25. liber secundus è versione ejusdem *Trincavellii*. Class. VII, Junt. pag. 180. H. Meminit Galenus T. 4, Basil. p. 321.
82. Libri III. Commentariorum in Hippocratem *πεὶ χυμῶν* (* c. 6.) ex *Jo. Baptiste Rasarii* versione, classe 3. Junt. p. 225. E. & T. 8. Paris. p. 508. latine tantum exstat. Meminit Galenus T. 5, Basil. p. 67.
83. *Χαρακτηριστικὰ εἰς ἰπποκράτη*: è *Jo. Stobæi* serm. XCIX. T. 2, Paris. p. 72. Junt. classe fragmentor. p. 23. E.
84. *Ζητηθέντα εἰς τὸν ἰπποκράτη*, *quæ sita in Hippocratem*, latine exstant è Prognosticorum & Aphorismorum commentariis utcumque repetita. In classe spuria Junt. 118. & T. 8. Paris. p. 918. In libello de ordine librorum suorum de iis qui ante ipsum *Coi* senis scripta illustraverunt ita judicat Galenus, ut plurimum *Sabino* tribuat & *Ruso Ephesio*, *Numisiano*que ac præceptori suo *Pelopi*: reliquos putet minus recte eum percepisse: Quintum ejusque discipulos atque in his *Satyrum*, tum *Stoicum Ephicianum* & *Lycum*.

85. Liber de Catharticiis latine tantum exstat classe spuria Junt. p. 99.
86. περὶ τῆς τῶν καθαρῶντων Φαρμάκων δυνάμεως. de facultate purgantium medicamentorum. T. 2, Basil. pag. 484. Vertit Julius Martianus Rota. classe 5, Junt. p. 86. & T. 10. Paris. p. 462. Meminit Galenus de ordine libror.
87. Τίνας δὲ καθάρειν, καὶ ποίοις καθαρτηρίοις καὶ πότε; quosnam purgare oporteat & qualibus purgantibus & quando. T. 2, Basil. p. 487. Confer Oribas. VII. 23. Vertit idem Rota. classe 5, Junt. pag. 88, & T. 10. Paris. p. 470.
88. περὶ κατακλίσεως προγνωστικὰ ἐκ τῆς Μαθηματικῆς Ὑπιστήμης, prænotiones Astrologica à tempore decubitus, de morbi exitu ad Aphrodisium T. 4. Basil. pag. 473. vertit Jacobus Antonius Mariscottus Florentinus. Junt. Classe spur. p. 12. & T. 8. Paris. p. 901. Confer quæ de hoc libro dixi lib. I. c. IX. §. 3.
89. De centaurea virtute liber ad fratrem Papiam, Galeno tributus, latine tantum exstat T. 13. Paris. p. 1010. & classe spuria Junt. p. 97. E. laudat auctor Magistrum suum Themistium.
90. περὶ κινήσεων ἐυδήλων τε καὶ ἀδήλων de motibus manifestis & occultis T. 5. Paris. p. 397. & classe spuria Junt. p. 67. latine tantum exstat, Marco Toletano interprete qui ex Arabico latine vertit, ut Joannitius pri- dem è Græco Arabice.
91. περὶ κινήσεως & θώρακος τε καὶ πνεύμονος, de motu thoracis & pulmonis fragmentum latine tantum exstat, Junt. classe fragmentor. p. 27. F. & T. 5. Paris. p. 407.
92. De clysteribus latine tantum exstat. classe spuria Junt. p. 123. & T. 13. Paris. p. 1013. Galeno perperam adscriptus.
- De compagine membrorum sive de natura humana liber Galeno itidem suppo- situs. T. 5. Paris. p. 330.
93. περὶ κρῖσεάντε καὶ δυνάμεων τῶν ἀπλῶν Φαρμάκων, de temperatura & facultate medicamentorum simplicium libri XI, T. 2, Basil. p. 1, T. 13. Paris. p. 1. cum versione Theodorici Gerardi Gaudani per Augustinum Gadaldinum & Charterium emendata. Libro sexto, septimo & octavo herbarum (quas ipse est expertus T. 2, pag. 130.) vires ordine alphabetico referuntur. Nono terrarum, lapidum & metallicorum, Decimo

- & undécimo medicamenta ex animalibus. Pro βιβλίοις ένδεκα male legitur έπτά T. 2. Basil. p. 152. Gerardi versio à Gadaldino emendata occurrit etiam classe 5, Junt. p. 1. Meminit hujus operis Galenus de ordine libror. & T. 5. Basil. p. 84. 72. 89. T. 2. p. 166. T. 4. pag. 306, 324, 325, 328, 350, 351, &c.
94. περὶ κρῖσεων de temperamentis libri III. Basil. T. 1. p. 59. Vertit Tho. Linacer. classe 1. Junt. pag. 10. emendavit Augustinus Riccus & Renatus Charterius T. 3. Paris. p. 32. Meminit Galenus de ordine libror. & T. 2. Basil. p. 5, 7, 17, 18, 21, 27, 60, 63, 152, T. 4, p. 18, 267, 277, 305, 321. &c. In hunc librum exstant notat Felicis Accoramboni.
95. περὶ κρίσεων (* c. 6.) de crisiibus naturæ & morborum libri III. T. 3. Basil. pag. 389. vertit Nic. Leonicensus classe 4. Junt. p. 125. F. emendavit versionem Gadaldinus & Charterius qui etiam ad MSS. Regios Græca contulit T. 8. Paris. pag. 377. Allegatur T. 5. Basil. pag. 89.
96. περὶ κρισίμων ημερῶν. (* c. 5.) ex Hippocratis sententia (id. c. 6.) de diebus Criticis sive decretoriis libri III. T. 3. Basil. p. 423. Vertit Jo. Gvinterius Andernacus. classe 4. Junt. p. 145. T. 8. Paris. p. 450.
97. περὶ κνυμένων διαπλάσεως de foetuum formatione Basil. T. 1. p. 213. Latine versus hic liber à Jo. Bernardo Feliciano, Jano Cornario cujus interpretationem Riccus, & Andernaco cujus translationem Charterius emendavit. T. 5. Paris. pag. 285. Feliciani versio exstat classe 1. Junt. p. 322.
98. De Colico dolore latine exstat, classe spuria Junt. p. 125. & T. 10. Paris. p. 522. Allegat librum de compositione Medicamentorum.
- περὶ τῶν πρὸς τὴν λέξιν σφισμάτων. Infra in σφισμ.
- περὶ λεπυνύσης διαίτης vide supra διαίτης.
- πρὸς Λύκον adversus Lycum pro Aphorismo XIV. Hippocratis qui cresunt, plurimum habent coloris innati. Vide supra num. 76.
99. περὶ μαλασμοῦ (* c. 4.) de tæbe. T. 3. Bas. p. 373. T. 7. Paris. p. 178. cum vers. Augustini Gadaldini Mutinensis, quæ exstat etiam Classe. 3. Junt. p. 45. Meminit Galenus Basil. T. 4. p. 273.
100. περὶ μελαίνης χολῆς de atrabile T. 3. Basil. p. 357. vertit Barthol. Sylvanius Salonensis classe 1. Junt. p. 34. emendavit Riccus & Charterius T. 3. Paris. p. 165.

101. Περὶ μελαγχολίας de atra bile è Galeno, Rufo, Posidonio, & Aëtio (ἐκ τῶν Γαλήνης καὶ Ῥέφου καὶ Διὸς Σικαμῆς & Αἰτίου) T. 4. Basil. p. 469. Vertit *Julius Martianus Rota* classe spuria Junt. p. 114. & T. 10. Paris. pag. 496.
102. Περὶ μετρώων καὶ σκευῶν διδασκαλία, *Ponderum ac mensurarum doctrina* è Cleopatra, Dioscoride, Galeno, Oribasio & aliis. T. 13. Paris. p. 975. cum nova Charterii versione, concinnata post veteres Augustini Gadaldini, Andernaci & H. Stephani. Gadaldiniana exstat classe 5. Junt. pag. 275.
103. Περὶ μήτρας ἀνατομῆς, (* c. 2.) de uteri dissectione Basil. T. 1. p. 210. Vertit *Jo. Bernardus Felicianus* classe 5. Junt. pag. 108. Græca ex MSS. locupletiora reddidit & latinam interpretationem adjunxit Charterius T. 4. Paris. p. 276. Feliciani & altera Cornarii, quam Riccus edidit, versione usum se professus.
104. Περὶ & ἀπὸ μικρᾶς σφαίρας γυμνασίης, de exercitio quod parva pila fit ab Epigenem liber. T. 4. Basil. p. 301. T. 6. Paris. p. 505. cum versione Valeriani Centannii Vincentini per Charterium emendata. Centannii versio occurrit classe 2. Junt. pag. 48.
105. Περὶ μυῶν ἀνατομῆς (* c. 3.) Latine tantum exstat è versione Augustini Gadaldini Medici Mutinensis. classe 1. Junt. p. 44. Gallice vertit *Jac. Dalechampius* Lugd. 1564. 8. Meminit Galenus T. 1. Basil. p. 381. 401. &c.
106. Περὶ μυῶν de musculis, quæ Oribasius è Galeno servavit. T. 4. Paris. pag. 250. ex Riccii editione cum versione *Jo. Baptista Rasarii* à Charterio recensita.
107. Περὶ μυῶν κινήσεως de motu musculorum libri II. Basil. T. 1. p. 553. Vertit *Nic. Leoniceus* Classe 1. Junt. pag. 308. E. & T. 5. Paris. pag. 364. Meminit Galenus de Ord. libror. & T. 1. Basil. p. 327. 373. 374. 376. 377. 380. 401. 406. 478. 534. &c.
108. Περὶ νευρῶν ἀνατομῆς (* c. 1. & 3.) de dissectione nervorum ad Antisthenem Platicum. Basil. T. 1. pag. 204. Vertit *Augustinus Gadaldinus* classe 1. Junt. pag. 53. Græca locupletiora dedit, & Gadaldini versionem recognovit Charterius. T. 4. Paris. p. 241. Conferendus Oribasii liber περὶ τῆς τῶν νευρῶν διανομῆς.

Διάγνωσις τῶν ἐν νεφροῖς παθῶν &c. vide in Διάγνωσις.

Τῶν νοσῶν περὶ σπασμένων ἐλεγχῶ. supra num. 39.

109. *περὶ τῶν ἐν τοῖς νοσήμασιν αἰτιῶν. de morborum causis.* T. 3. Basil. p. 205. T. 7. Paris. p. 16. cum versione Charterii, qui Gvil. Copi & Nic. Leonicieni versionibus adjutum se fatetur. Leonicieni versio occurrit classe 3. Junt. p. 6. Meminit Galenus T. 3. Basil. pag. 358.
- περὶ διαφορᾶς νοσημάτων.* Supra num. 27.
110. *περὶ τῶν ἐν τοῖς νόσοις καιρῶν de morborum temporibus.* T. 3. Basil. p. 379. Vertit præter Nic Rhegium Calabrum Jo. Gvinterius Andernacus, classe 3. Junt. p. 85. cum Andernaci versione à Ricco & Charterio emendata exstat T. 7. Paris. p. 292.
111. *περὶ τῶν ὅλων & νοσημάτων καιρῶν de morbi totius temporibus* T. 3. Basil. pag. 385. Vertit præter Rhegium idem Andernacus classe 3. Junt. p. 88. Charterius hunc & superiorem librum cum 2. MSS. Regiis contulit & Andernaci versionem à Ricco & se emendatam adjunxit T. 7. Paris. pag. 304.
112. *περὶ οἴνων de vinis* fragmentum Galeni, ex Oribasio, Augustino Gadaldino interprete, classe spuria Junt. p. 79. E. T. 6. Paris. p. 494. 495. ex Athenæo p. 497. adde quæ eodem Volum. p. 434. seq.
113. *Ὅροι ἰατρικοί, Definitiones Medicæ* T. 4. Basil. pag. 390. & auctiores ex MSS. Regiis T. 2. Paris. p. 232. cum versione Charterii. Transtulerant antea Janus Philologus, & cujus versio in classe Isagog. Junt. p. 43. exstat Barthol. Sylvanus Salonensis.
114. *περὶ ὀστέων (* c. 1. & 3. & de ord. libror.) de ossibus ad tirones.* T. 4. Paris. pag. 9. cum versione Charterii, qui se Balamii interpretatione, & Jacobi Sylvi ac Joannis Riolani usum fuisse testatur. Ferdinandus Balamii Siculi versio occurrit T. 5. Basil. pag. 719. classe 1. Junt. p. 39. G. Græca in editt. Ald. & Basil. non exstant. At separatim Græce & latine edidere multi, Salomo Albertus Witeberg. 1579. 12. Jo. Philippus Ingrasias Panormi 1603. Caspar Hofmannus Francof. 1630. & Jo. van Horne Lugd. Bat. 1665. 12.
115. *περὶ ὀσφρήσεως ὀργάνων. de instrumento odoratus.* Basil T. 1. pag. 206. vertit Lud. Bellisarius Medicus Mutinensis. Class. 1. Junt. pag. 110. Cum ejusdem versione à Charterio recensita. T. 5. Paris. pag. 354. Vertit & Victor Trincavellius, cujus versionem in sua edit. Riccus probavit. Allegatur T. 1. Basil. pag. 315. &c.
116. *περὶ ὕδρων de urinis* T. 4. Basil. p. 410. T. 8. Paris. p. 337. librum qui genuinus Galeni esse videtur vertit Josephus Struthius Polonus. Class. 4. Junt. p. 123. Exstat & aliud breve scriptum de urinæ signifi-

gnificatione, ex versione *Georgii Vallæ* Placentini, classe spuria Junt. pag. 85.

117. Synopsis *περὶ ἔρων* quam T. 8. Paris. p. 349-351. Græce primus editit Charterius cum versione Pratelli.

118. *περὶ ἔρων* ex Hippocrate, Galeno & aliis T. 8. Paris. pag. 352-358. Græce & latine primum editus à Charterio qui pag. 359. Theophili Iatrosophistæ librum ejusdem argumenti cum Fed. Morelli versione subjunxit.

119. *περὶ ὁσίας τῶν Φυσικῶν δυνάμεων*, de substantia facultatum naturalium fragmentum. T. 5. Paris. pag. 3. Basil. T. 1. p. 342.

120. *περὶ τῆς τῶν ὀφθαλμῶν ἀνατομῆς* de anatomia oculorum, latine tantum exstat T. 4. Paris. pag. 223. & classe spuria Junt. p. 58. Alius & prolixior ex *Demetrii* interpretatione Class. VII. Junt. pag. 186. & T. 10. Paris. p. 504. (itidem latine tantum) non est Galeni qui p. 517. edit. Paris. allegatur & p. 520. ubi etiam citatur Paulus (Ægineta.)

περὶ διαγνώσεως καὶ θεραπείας παιδῶν. supra num. 23.

121. *Διαγνωστικὴ μετὰ τῶν πεποιητῶν τόπων*, de locis affectis libri VI. T. 3. Basil. pag. 248. vertit *Gvil. Copus* Basileensis. Classe 4. Junt. p. 2. Interpolarunt Copi versionem Riccus Colinaeus, Joannes Nebriensis Rivirius & Augustinus Gadaldinus. Eandem ex Ricci & Gadaldini castigationibus concinnatam retinuit Charterius T. 7. Paris. pag. 378. qui Græca contulit cum quatuor Regiis MSS. in quibus hoc opus inscribitur: *διαγνωστικῆς ἑ Γαληνῶς περὶ τῶν πεποιητῶν, βιβλία 5.* Titulum adversus Cæs. Scaligerum p. 61. de plantis, defendit Mercurialis III. 16. Var. lect. Confer P. Petitem II. 2. Observ.

122. In *Platonis Timæum* è libris quatuor commentariorum Galeni fragmenta latine exstant Junt. classe fragmentor. p. 23. & T. 5. Paris. p. 275-284. & 463-466. è Gadaldini & Rasarii interpretatione. Εξηγήσεις suas τῶν ἱατρικῶς ἐν Τίμαίῳ γεγραμμένων memorat Galenus T. 1. Basil. pag. 323. & (* c. 14.)

123. *περὶ πλήθους* de plenitudine T. 3. Basil. p. 342. Vertit *Victor Trincauellus*. Classe 3. Junt. p. 76. ejus & *Jo. Guinterii Andernaci* interpolatione usus Charterius tertiam adornavit, & librum Galeni cum duobus MSS. Regiis contulit. T. 7. Paris. p. 322. Meminit Galenus T. 4. Basil. p. 18.

124. Ὅτι αἱ ποιότητες ἀσώματοι, *quod qualitates incorporeæ sint*, ad Pindarum quendam quem cap. 9. alloquitur. Stoicis oppositus hic liber Galeno adscriptus T. 4. Basil. pag. 403. Latine vertit *Horatius Limanus* Edit. Junt. classe Isagog. pag. 8. b. cum versione Limani per Charterium emendata legitur T. 2. Paris. p. 60.
125. Περὶ τῆς προγνώσεως. *de prænotione* ad Epigenem (male vulgo ad Postumum, cum nomina propria non sint vertenda, ut probe notavit Labbeus) T. 3. Basil. p. 451. Vertit *Julius Martianus Rota*. classe 4. Junt. p. 223. F. & T. 8. Paris. p. 829. cum versione *Jo. Gvinterii Andernaci* à Charterio emendata.
126. περὶ προγνώσεως, *de prænotione* libellus è MS. Regio primum editus à Charterio cum versione Pratelli T. 8. Paris. p. 891-895.
127. περὶ προγνώσεως Διὰ σφυγμῶν (* c. 5.) *de præsagitione ex pulsibus* libri IV. T. 3. Basil. p. 117. Vertit *Herm. Crusenius Campensis* classe 4. Junt. pag. 104. T. 8. Paris. p. 236. Charterius contulit cum duobus MSS. Regiis.
128. πρόγνωσις πεπειραμένη. *Præsagium experientia confirmatum*, latine exstat classe spuria Junt. pag. 81. Græca primus addidit Charterius è MS. Regio T. 8. Paris. p. 895.
129. περὶ τῶν προκαταρτικῶν αἰτιῶν *de causis præservantibus* latine tantum exstat T. 7. Paris. p. 347. vertit *Nic. Regius Calaber*. Classe 3. Junt. pag. 95.
130. Γαλήνης ὁ Δαφροῖς τῆς Μηνόδοτος προτρεπτικός λόγος ἐπὶ τέχνας. *Paraphrasis exhortationis ad artes, quam Menodotus Empiricus rudiori penicillo adumbraverat*. Latine vertit *Ludovic. Bellisarius Medicus Mutinensis*. Edit. Junt. Classe Isagogica pag. 2. Transtulit etiam *Erasmus*, & *Jamotius* notis illustravit. Cum versione *Charterii* legitur T. 2. Paris. pag. 3. Hic iple videtur esse προτρεπικός ἐπὶ ἰατρικῇν quem memorat Galenus * c. 9.
131. περὶ πλυσάνης *de ptissana* T. 6. Paris. p. 499 Basil. T. 2. p. 489. Vertit Charterius, præeuntibus Hieron. Donzellino Veronensi, & Joanne Polito. Donzellini versio exstat Classe 2. Junt. p. 46. G.
- περὶ Διὰφορῆς πυρετῶν. vide supra num. 28.
132. *Liber secretorum ad fratrem Monteum* latine tantum exstat in classe spuria Junt. pag. 101. E. & T. 10. Paris. pag. 546. Ex Arabico translatus est, & laudat alterum librum almemiri i. e. librum *Pharmacorum de medicinis compositis Archigenis, Archelai, Severi & aliorum*.

133. Περὶ τῶν ὡς πρὸς τὴν λέξιν σφισμάτων (* c. 15.) T. 4. Basil. p. 32. & cum *Horatii Limani* versione à Charterio emendata. T. 2. Paris. p. 73. Eadem *Limani* versio Junt. classe Isagog. p. 7.
134. Περὶ σπέρματος & allegatur T. 1. Basil. p. 527. 530. 221. 306. & c. de *femine* libri II. exstant Græce T. 1. Basil. p. 226. & cum versione *Charterii* T. 3. Paris. pag. 18. & ex Jo. *Bernardi Feliciani* versione Classe 1. Junt. p. 328. G. Liber hujus argumenti tertius spurius latine tantum habetur, qui incipit: *Sperma hominis descendit* & c. incerto interprete. Junt. Classe spur. p. 36. T. 3. Paris. p. 229. Philosophorum *Porphyr*icorum mentio pag. 232. in Græco ni fallor fuit οἱ ἀμφὶ πορφύριον, i. e. *Porphyrus*, qui eadem pagina allegatur cum *Ammonio*, *Theodoro Platonico*, *Andronico Peripatetico* & c.
- περὶ σπινθίων. Vide supra num. 80.
- περὶ αἰτίων & διαφορῶς συμπλημάτων. Vide supra num. 2. & 30.
135. Σύνοψις τῶν σφυγμῶν *Compendium de pulsibus* latine exstat classe spuria Junt. p. 66. & T. 8. Paris. pag. 330.
136. Σύνοψις βιβλίων 15' περὶ διαφορῶς, διαγνώσεως, αἰτίας καὶ προγνώσεως σφυγμῶν (* c. 5.) *Compendium librorum XVI. Galeni de pulsibus* T. 8. Paris. p. 306. latine tantum exstat: vertit *Augustinus Gadaldinus* classe 4. Junt. post pag. 122.
- περὶ διαφορῶς σφυγμῶν. Vide num. 29. Meminit *Galenus* T. 3. p. 52. 461. 462. & c.
137. περὶ σφυγμῶν, ποῖς εἰσαγομένοις (* c. 1.) *de pulsibus* ad *tiro*nes *Isagoge*. T. 3. Basil. pag. 1. T. 8. Paris. pag. 1. Vertit *Herm. Crusenius Campensis*. classe 4. Junt. pag. 43. Præterea *Martinus Gregorius*, *Augustinus Gadaldinus* & Jo. *Gvinterius Andernacus*. *Charterius* contulit cum tribus MSS. Regiis. Scriptus est hic liber *Epistolæ* instar ad *Theutram* archiatrum, *Galen*i amicum, itaque in MS. inscribitur: Γαληνὸς πρὸς Τεῦθραν Ἰππίατῃ περὶ εὐσυνόπων σφυγμῶν. Κλάυδιος Γαληνὸς Φιλτάτω ἡμετέρῳ Τεῦθρᾷ δέξιπτερόν χαίρειν. At *Galenus* ipse de ord. libror. testatur hunc fuisse titulum, περὶ σφυγμῶν, ποῖς εἰσαγομένοις. adde T. 3. Basil. pag. 103. 109.
138. περὶ σφυγμῶν. *De pulsibus* πρὸς Ἀντώνιον Φιλόσοφον T. 8. Paris. p. 333-336. primus è MSS. Regiis edidit & latine vertit *Renatus Charterius*.

139. *περὶ τῶν ἐν τοῖς σφυγμοῖς αἰτιῶν* (* c. 5.) *de causis pulsuum libri IV.* T. 3. Basil. p. 84. T. 8. Paris. p. 167. Vertit *Herm. Crusenius*, classe 4. Junt. p. 86. E.
140. *περὶ Διγνωσεως σφυγμῶν* (* c. 5.) *de dignoscendis pulsibus libri IV.* Basil. T. 3. pag. 52. T. 8. Paris. pag. 103. Vertit *Hermannus Cruse-rius Campensis*, classe 4. Junt. p. 70. Charterius recognovit & Græca contulit cum duobus Regiis MSS.
- περὶ Διγνωσεως σφυγμῶν libri IV.* Vide supra in *περογνώσ.*
141. *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη*, *de compositione medicamentorum secundum genera libri VII.* T. 2. Basil. p. 312. T. 13. Paris. p. 640. cum versione Andernaci per Augustin. Gadaldinum & Charterium recognita. Eandem versionem ex Gadaldini recognitione habes Class 5. pag. 209. F.
142. *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* *de compositione medicamentorum per singula loca sive partes corporis libri X.* T. 2. Basil. p. 152. T. 13. Paris. p. 319. cum versione Jani Cornarii per Nic. Marcellum Mutinensem & Charterium emendata. Exstat & altera versio Andernaci. Cornarii interpretationem à Marcello recognitam exhibet classis 5. Junt. pag. 121. Hoc opus *περὶ συνθέσεως φαρμάκων* memorat Galenus de ordine libror. & T. 10. Paris. p. 522. T. 2. Basil. p. 5. 175. T. 4. p. 216. &c. promittit T. 2. p. 122.
143. *περὶ συστάσεως ἰατρικῆς. de Constitutione artis Medicæ ad Patrophilum.* Basil. T. 1. pag. 34. & T. 2. Paris. p. 170. cum versione Charterii, cui Nic. Rhégus Calaber, Janus Antoniacus, Trincavellius & Jo. Andernacus præiverunt. Trincavelli interpretatio legitur in classe Isagog. Junt. pag. 36.
- περὶ σώματος ἀνθρώπου κατασκευῆς.* Supra num. 16. & 25. & mox 158. 159.
144. *περὶ τῆς τάξεως τῶν ἰδίων βιβλίων* *quo ordine libros suos legi velit.* ad Eugenianum. T. 4. Basil. p. 368. & T. 1. Paris. p. 49. cum versione Charterii. Transtulerat antea Joannes Fichardus Francofordianus, cujus versionem recognovit Gadaldinus. Junt. classe Isagog. p. 14. E. Scripsit & Jo. Baptista Montanus de ordine in legendis Galeni libris servando. Confer Galenum T. 4. Basil. pag. 36. 54. &c.
145. *Τεχνη ἰατρική. Ars Medica* T. 3. Basil. p. 471. & emendatius ad MSS. Regios T. 2. Paris. p. 196. cum Akakia Medici Paris. versione à Charterio recognita. Transtulerunt etiam Avegâ & Nic. Leonicens, cu-
jus

jus exstat Classe Isagogica Junt. pag. 61. G. Meminit Galenus T. 4. Basil. p. 107. 220. & sub titulo *Thrasymbuli* pag. 222. 240. 241. &c.

146. *De partibus Artis Medicæ* περὶ τῶν τῆς τέχνης ἰατρικῆς μορίων latine tantum exstat incerto interprete T. 2. Paris. p. 282. & Junt. classe spur. pag. 16.

εἰς τὸν Τίμαχον & Πλάτων. Vide supra num. 120.

147. περὶ τρέμου καὶ παλμῆ, καὶ σπασμῆ & ῥίγας. de tremore, palpitatione, spasmō, rigore T. 3. Basil. pag. 364. T. 7. Paris. p. 199. cum versione Andernaci per Charterium emendata. Vertit etiam Dominicus Montesaurus Veronensis & Petrus de Chano Vetustus, Andernaci interpretatio exstat Classe 3. Junt. pag. 51. Meminit Galenus T. 3. Basil. pag. 45.

148. περὶ τροφῶν δυνάμεως (* c. 4.) de alimentorū facultatibus libri III. T. 4. Basil. p. 303. Vertit Martinus Gregorius, emendavit versionem Gadaldinus. Classe 2. Junt. p. 7. & T. 6. Paris. p. 300. cum versione Gregorii per Gadaldinum, Riccum & Charterium emendata. Tres se libros scripsisse tantum testatur T. 4. p. 352. 358. 281. &c.

Liber quartus περὶ ἀλγύσεως συνεχῆς de dissolutione continua. T. 6. Paris. p. 403. exstat latine tantum, & spurius est. Supra num. 31.

149. περὶ τύπων de typis sive formis morborum. T. 3. Basil. p. 470. & T. 7. Paris. p. 152. cum versione Andernaci collata cum aliis versionibus Nicolai de Rhegio Calabri, Augustini Gadaldini & Ricci. Interpretatio Gadaldini exstat classe 3. Junt. p. 90.

150. περὶ ὑδάτων de aquis à Galeno, Oribasio, Rufo, Diocle & Athenæo fragmenta. T. 6. Paris. pag. 489. Vertit Augustinus Gadaldinus: classe spuria Junt. p. 76. E.

151. ὑγιαίνων λόγος, de sanitate tuenda libri VI. T. 4. Basil. p. 220. versio Tho. Linacri per Hieron. Donzellinum, & Aug. Gadaldinum emendata. classe 2. p. 62. & cum eadem versione recognita per Charterium. T. 6. Paris. p. 40. Meminit hujus operis Galenus de ordine libror. & T. 4. Basil. p. 17. 18. 19. 116. 316. 350. 358. T. 3. p. 265. &c.

περὶ ὑποτυπώσεως τῆς ἐμπειρικῆς. Vide supra Ἐμπειρ.

152. περὶ φιλοσόφου ἱστορίας. De Historia Philosophica T. 4. Basil. pag. 424. Vertit Julius Martianus Rota, hunc librum tribuens Aëtio, quem de placitis Philosophorum scripsisse testatur Theodoritus Therapevt.

- Rotæ versio exstat in Junt. classe spuria p. 2. & ex Charterii recognitione T. 2. Paris. pag. 21. Confer quæ supra cap. XI. dixi num. 108. ubi Plutarchi libros de Placitis Philosophorum referebam.
153. περὶ φλεβῶν τε καὶ δέσμηριων ἀνατομῆς (* c. 1. & 3.) *de venarum articularumque dissectione* liber ad Antisthenem Platonicum Basil. T. 1. p. 197. Vertit Antonius Fortolus Joseriensis, castigavit Andreas Vesalius Bruxellensis & Augustinus Gadaldinus. classe 1. Junt. p. 55. E. deniq; Charterius T. 4. Paris. pag. 225. Allegatur T. 5. Basil. p. 55.
154. περὶ φλεβοτομίας fragmentum ex Hippocrate, Galeno, Paulo Aegineta &c. Græce ex MSS. Regiis cum latina versione primum editum à Charterio. T. 8. Paris. pag. 898-900. Allegat Galenus scriptum suum περὶ φλεβοτομίας T. 5. Basil. pag. 92.
155. περὶ φλεβοτομίας πρὸς Ἐρασιστράτον (* c. 4. & 7.) *de venasectione contra Erasistratum*. T. 4. Basil. p. 1. Vertit Josephus Teßlander Cracoviensis Class. VI. Junt. p. 7. & T. 10. Paris. p. 392.
156. περὶ φλεβοτομίας πρὸς Ἐρασιστράτους τὰς ἐν Ῥώμῃ (* c. 4. & 7.) *de venasectione contra Erasistrati sectatores qui Romæ versabantur*. T. 4. Basil. p. 7. Vertit idem Teßlander. Class. VI. Junt. p. 9. & T. 10. Paris. p. 406. Hunc librum se in Theutræ civis sui ac συμφοιτητῆς gratiam scripsisse testatur Galenus.
157. περὶ φλεβοτομίας θεραπευτικόν. (* c. 4.) *De curatione per venasectionem*. T. 4. Basil. p. 17. Vertit Theodoricus Gaudanus. Class. VI. Junt. p. 16. E. & T. 10. Paris. p. 428.
158. περὶ φόβου *de timore* fragmentum ex Nemefio cap. 20. de natura hominis T. 5. Paris. p. 3.
159. περὶ φύσεώς τε καὶ τάξεως ἐκάστου σώματος *de natura & ordine cujusq; corporis*. Classe spuria Junt. p. 42. & T. 5. Paris. p. 327. latine tantum exstat. Capite quinto pro Santonicis lege Anatomicis.
160. *De compagine membrorum sive natura humana*. Latine tantum exstat T. 5. Paris. p. 330. & classe spuria Junt. p. 59.
161. περὶ φυσικῶν δυνάμεων, (* c. 7. & de ord. libror.) *de naturalibus adversus Erasistratum libri III*. Basil. T. 1. pag. 87. Vertit Tho. Linacer classe 1. Junt. pag. 290. E. & T. 5. Paris. pag. 8. cum Linacri versione à Charterio recensita. Meminit Galenus T. 1. Basil. p. 304. 408. 412. 414. 416. 422. 427. 534. T. 4. p. 20. 174. 321. 351. 265. T. 2. p. 41. 63. T. 3. p. 3. p. 311. &c.

162. Περὶ ῥόσας τῶν φυσικῶν δυνάμεων fragmentum T. 5. Paris. pag. 30. cum versione Charterii qui prioribus interpretibus Bartholomæo Sylvanio & Victore Trincavellio usus est. Sylvanii versio exstat in classe fragmentor. Junt. p. 30.
163. Εἰ καὶ φύσιν τὸ αἷμα ἐν ἀρτηρίαις περιέχεται (* c. 7.) *An naturaliter sanguis in arteriis contineatur.* Basil. T. 1. p. 221. Vertit Julius Martianus Rota. classe 1. Junt. p. 60. Præter Rotam Victor quoque Trincavellius, emendante Ricco & Charterio T. 3. Paris. p. 154. In hoc libro Erasistratum refellit qui in arteriis spiritum in venis, sanguinem aiebat contineri.
164. Περὶ τῶν ὡς φύσιν ὄγκων, *de tumoribus præter naturam* T. 3. Basil. p. 353. Vertit Horatius Limanus. Classe 3. Junt. p. 82. E. Præterea Nic. Rhégus Calaber, Augustinus Riccus, Andernacus & Charterius. T. 7. Paris. p. 312. Allegatur T. 4. Basil. p. 144. 171. T. 5. p. 93. &c.
165. (Περὶ φυτῶν) Liber *de plantis* latine tantum exstat classe spuria Junt. p. 120. & T. 13. Paris. p. 1004. liber ex Galeno de simplic. medic. & Joannitii observationibus collectus & ex Arabico latine versus Massilia ab Abrahamo Medico & Grumero Judice Placentiæ. E Græco in Arabicum verterat Galenum de simplic. medic. Mahomet filius Mose, commentariis illustraverat Humain sive Joannitius filius Isaaci.
166. Περὶ φωνῆς τε καὶ ἀναπνοῆς *de voce & anhelitu* T. 5. Paris. pag. 429. & classe spuria Junt. p. 61. E. latine tantum exstat, ex Arabico translatus. Incipit: *Dixit Galenus* &c.
- Ἡ τῶν φωνηέντων ὀργάνων ἀνατομή. Vide supra, ἀνατομή.
167. Περὶ χρήσεως ἀναπνοῆς. *de usu respirationis* adversus Erasistratum (* c. 7.) T. 3. Basil. p. 159. Anonymi versio classe 1. Junt. p. 223. & cum versione Cornarii à Charterio emendata T. 5. Paris. p. 413. Meminit Galenus T. 1. Basil. p. 257. 215. 328. 432. &c. Exstat & alter hujus argumenti Galeno adscriptus T. 5. Paris. pag. 407. latine tantum, & classe spuria Junt. p. 63.
168. Περὶ χρήσεως τῶν ἐν ἀνθρώπῳ σώματι μορίων (* c. 2. & 1.) *de usu partium corporis humani*, libri XVII. T. 4. Paris. p. 284. Basil. T. 1. p. 367. in qua editione VII. 14. est lacuna p. 447. Vertit Nicolaus de Rhégio Calaber A. C. 1317. recensuit Augustinus Gadaldinus Classe 1. Junt. p. 113. & separatim latine Lugd. 1566. 8. Si nihil aliud scripsisset

psisset Galenus quam hoc opus, vel ob istud unum lectu sane dignissimum summis merito viris omnium iudicio accensendus esset. Quanta enim sollertia artificium divini conditoris in corpore nostro singulisque ejus membris inquiri & explicat, quam multis quamque solidis argumentis illud adversus novos Prometheos & Momos Epicurum, Asclepiadem & alios Sophistas Naturæ providentiam atque artem inficientes tuetur, quam pie denique virtutem Opificis celebrat admirabundus, hanc ratus esse τῷ ὄντι εὐσεβείαν, & hunc vere ἱερὸν λόγον & ὕμνον ἀληθινόν, non si mille offerat hecatombas, sed si cognoverit ipse prius, tum monstraverit etiam aliis *quantus Deus sit sapientia, quantus potentia, quantus bonitate.* III. 10. Ad artificium opticum explicandum testatur se singillatim per somnium à Numine aliquo monitum. X. 12. & 14. Moysen melius Epicuro scripsisse fatetur XI. 14. etsi persuadere sibi homo Ethnicus non potuit, Deum facere posse quæcunque velit, ex cinere equum vel bovem, ex lapide hominem, è materia corruptibili animalia immortalia (XIV. 2.) sed ex iis quæ possit, optima quæq; eligere. Lectorum iniquiora iudicia parum revereri se docet his verbis XII. 6. καὶ ἡμεῖς ἐκ ἀγνοῦντες ὡς ἐπηρεαθήσεται καὶ θεωρηλακιδήσεται μυριάκις ὅδε ὁ λόγος, οἷα παῖς ὀρφανὸς ἐμπεσὼν χειρὶ μεθύοντων ὑπὸ ἀφροσύνης τε καὶ ἀπαυδυσίας ἀνθρώπων, ὅμως ὅτι χειρὶ γράφειν τῶν ὀλίγων ἐκείνων ἕνεκα τῶν ἀκρίβειαν ὀρθῶς καὶ κρίνειν δυναμένων τὰ λεγόμενα. Meminit hujus operis præter Theodoritum V. 9. de hæreticis fab. Galenus ipse T. 1. Basil. pag. 312. 320. 219. T. 2. p. 161. T. 4. p. 54. & c. D. Jo. Conradus Dietericus in Anatomia sacra p. 774. Antiqu. Bibl. V. T. *Lege septendecim Galeni libros quos de corpore humano cum totidem divinarum perfectionum hymnos elucubravit, & admirare hominis Ethnici θεωρεῖς ingenium, & imitare hanc bonitatem mentis, assurge cum illo in DEUM ut potentie & Majestatis DEI cultor atque predicator: DEI fabricam admirabilem grato de prædicato pectore, illius in pangendo corpore, in connectendis membris, in disponendis providentiam, potestatem, sapientiam admirare, cole, adora.* Tho. Bartholinus diff. III. de legendis libris p. 85. *Coacæ prænotiones ex Hippocrate seliguntur, & ex Aristotele libri de Animalibus, Analytica & Politica. Ex operoso Galenicatalogo paucos excerpimus reliquis preferendos: de usu partium, locis affectis, methodo medendi, simplicium facultatibus.*

169. *περὶ ψυχῆς de anima* fragmentum è Nemefii c. 2. de natura hom.
T. 5. Paris. p. 1.

περὶ ἀμαρτημάτων καὶ παθῶν τῆς ψυχῆς. supra num. 22. & 23.

170. Ὅτι καὶ ψυχῆς ἡτῆ τῆς ἑ σώματι κράσειν ἔπειτα χωρὶς τῶν καὶ φιλοσοφίαν ἀναγκάζων *quod mores animi temperamento corporis obsequantur.*
T. 5. Paris. pag. 444. Basil. T. 1. p. 344. Vertit Junius Paulus Crassus.
Classe 1. Junt. p. 317. In editione vero Paris. T. 5. p. 444. longe integrior hic insignis liber ex Casauboni codice & Fed. Morelli editione legitur cum versione Andernasi à Charterio emendata. Duas hujus libri editiones vulgasse se testatur Galenus (* c. 14.) Allegatur idem liber T. 1. p. 67. 217. & c. De titulo hujus libri confer Petrum Petitum II. 3. Observ.

Fragmenta Galeni ex Alexandro Tralliano T. 10. Paris. p. 573. ex Galeni *περὶ τῆς κατ' ὀμηρονιατρικῆς.*

Aëtio, de pica mulierum. T. 7. Paris. pag. 873.

Ex Athenæo. Junt. classe fragmentor. pag. 41. Confer supra num. 17.

Averroë. Junt. ibid. p. 43. E. & T. 2. Paris. p. 69. quo ex loco petita sunt quæ de *figura quarta Galenica* in Philosophorum scholiis vulgo traduntur.

Rabbi Mosis Aphorismis. Junt. pag. 33. & T. 9. Paris. parte 2. p. 395.

Joanne Philopono de mundi æternitate contra Proclum locus è Galeni libris de demonstratione. T. 2. Paris. p. 59.

Mich. Ephesio, de insomniis T. 5. Paris. pag. 406. Confer supra num. 40.

Nemefio à quo *ἀποδεικτικὰ* Galeni λόγοι laudantur, & tertius τῆς *ἀποδεικτικῆς.* T. 2. Paris. p. 1. (Junt. p. 42.) & T. 5. Paris. p. 1.

Oribasio. Vide supra num. 112. & T. 10. Paris. p. 456. 459.

Rasi Arabe. Junt. p. 39. G. & T. 9. Paris. parte 2. p. 406.

Simplicio Junt. p. 43.

Joanne Stobæo. Vide supra num. 83.

Themistio. T. 5. p. 105. Junt. p. 42. H.

Fragmentum adversus Empiricos, Supra num. 37.

XXII. Scripta Galeni deperdita, ordine litterarum recensita.

* notat librum illum memorari in Galeni opusculo de libris propriis. T. notat tomos editionis Græcæ Basil. nisi adscriptum sit Paris.

πρὸς τὰς αἰγεραίους ῥήτορας, α', * C. 13.

περὶ αἰδῶς β' * C. 13.

περὶ τῆς τῶν αἰτίων Διαφορᾶς. T. 3. p. 258.

πρὸς τὰς διὰ αἰρέσεων, vide infra, δημοσίαι & de Sectis Ἐμπερ. M. 90d.
ἀποδεικτικῇ & ἡδονικῇ.

περὶ τῶν συνεκτικῶν αἰτίων. Vide συνεκτ.

περὶ ἀλυσίας. * C. 13.

περὶ ἁμαρτημάτων καὶ κολάσεως ἰσότητος α' * C. 13.

περὶ τῶν ἀναγνωσκόντων λάθρα. α'. * C. 13.

ὅτι ἡ Γεωμετρικὴ ἀναλυτικὴ ἀμείνων τῆς τῶν Στωϊκῶν, α' * C. 16.

περὶ σφαλμάτων ἀνατομικῶν καὶ τῶν ἐκείνων αἰτίων. T. 1. p. 394.

περὶ τῶν ἀνατομικῶν ἐγχειρήσεων liber decimus usque ad quintum decimum, * C. 3. Vide & infra in Lyco, Hippocrate, Marino, Erasistrato.

περὶ ζώνταν ἀνατομῆς β'. De ord. libror. & T. 3. p. 270.

περὶ τεθνεότων ἀνατομῆς, α'. ibid.

περὶ τῆς ἀνατομικῆς Διαφωνίας, β'. ibid.

περὶ ὅτι τοῖς ἀντικειμένοις ἐν καὶ ταυτὸν ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθεῖν ἀδύνατόν ἐστιν, α' * C. 12.

περὶ τῶν καὶ διότι ἀποδείξεων. α' * C. 12. & 15.

περὶ ἀποδείξεως πραγματεία ἐν ἑβδελίοις * C. 11. Librum 13. commendat de ordine libror. & T. 1. p. 539. T. 4. p. 18. librum quintum T. 1. p. 315. Passim quoque alibi hoc opus citat ut T. 1. pag. 253. 254. 310. 313. 330. 534. T. 2. pag. 19. 40. 43. T. 4. p. 40. &c. E libro quarto locum profert Philoponus XVII. 5. contra Proclum: vide & Mercurialem IV. 4. Var. lect.

περὶ κλειτομάχας καὶ τῶν τῆς ἀποδείξεως αὐτῶν λύσεων, α' * C. 12.

περὶ τῶν ὡδραλειπομένων πωτάσεων ἐν τῇ λέξει τῶν ἀποδείξεων, α' * C. 12.

περὶ τῆς ἀποδεικτικῆς αἰρέσεως, α' * C. 12.

περὶ τῶν ἀναγκαίων εἰς τὰς ἀποδείξεις, α' * C. 12.

Σύνοψις τῆς ἀποδεικτικῆς θεωρίας, α' * C. 12.

περὶ τῆς δι' ἀδυνατὸς ἀποδείξεως, α' * C. 12.

De Aristophanis vocibus civilibus. infra, ὀνομάτων.

In Aristotelis περὶ ἑρμηνείας, ὑπομνήματα γ'. * c. 11. & 15. in Categorias ὑπομνήματα δ' * c. 15.

in prior. Analyticor. 1. ὑπομνήματα δ'. in 2. ὑπομνήματα δ'. * c. 11. & 15
in poster. ——— 1. ——— 5'. in 2. ——— ε'. * c. 11. & 15
& T. 3. p. 42. Galenum Aristotelis ἐξετάσῃν dici à Themistio, notavit
Petrus Petitus. Confer Menagium ad Laërt. p. 208. edit. Wetsten.

Archigenes. Vide infra in σφυγμῶν.

περὶ τῶν Ἀσκληπιάδου δογμάτων, ἡ. * c. 8. & de ordine libror. & T. 4. p. 18.

Vide & infra, ψυχῆς.

De Atticis vocibus. T. 3. p. 31. Vide infra ὀνομάτων. Libros XLVIII. hujus argumenti scripsisse se testatur de ordine libror.

Ἀθηναίων ᾠδῶν, α'. * c. ult.

περὶ τῶν ἀκολούθων ἐκάστῳ βιβλίων (interpretes de consentaneis cujusque vite generibus) * c. 13.

περὶ τῶν καὶ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ τῶν συζυγούντων αὐτοῖς σηματομενῶν ἡμῖν καὶ τὴν αὐτόματον φωνήν, α'. * c. 12.

περὶ τὰς ἀπὸ τῶν αἰρέσεων περὶ τῶν ἐπὶ Περτίνακῳ δημοσίᾳ ῥηθέντων α'. * c. 13.

περὶ τῶν δημοσίᾳ ῥηθέντων πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν αἰρέσεων α'. * c. 13.

περὶ τῶν δημοσίᾳ ῥηθέντων καὶ κολάκων, β'. * c. 13.

περὶ ἀλαβόλης, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς ἰδίας βίης. * c. 13.

περὶ διαθηκῶν ποιήσεως. * c. 13.

Ὅπως χρὴ διακρίνειν τὴν πραγματικὴν ζήτησιν τῆς κατ' ὄνομα καὶ τὸ σηματομενον. α'. * c. 12.

περὶ τῆς ἐν τοῖς διαλόγοις συντάξεως α'. * c. 13.

Διάλογοι πρὸς φιλόσοφον, καὶ ἰδίως περὶ τῆς κοινῆς ἐννοίας. * c. 12.

Μέχρι πύσης τῆς ᾧ τοῖς πολλοῖς τιμῆς καὶ δόξης φροντισέον ἐστίν. * c. 13.

περὶ δυνατῶν, α'. * c. 12.

περὶ τῶν ἐαυτὸς περιτρεπόντων λόγων α'. * c. 12.

περὶ εἰκόντων, α'. (al. εἰκόντων) * c. 12.

περὶ τῆς ἱατρικῆς ἔμπειρίας. α'. ad Pelopem Medicum * c. 2.

περὶ τῆς τῶν Ἐμπειρικῶν διαφωνίας * c. 9.

πρὸς τὰ ἀντειρημένα τῆς διαφωνίας τῶν Ἐμπειρικῶν, τέπε Θεοδᾶ κεφάλαια,
ὑπομνήματα γ'. * c. 9.

περὶ τῆς Ἐμπειρικῆς αἰρέσεως, ζ'. * c. 9. Vide & infra Θεοδ. Μηνόδοτ. &
Σεραπ.

περὶ τῶν ἐνεκα αὐτῶν γινομένων α'. * c. 12.

περὶ ἐπαγωγῆς α'. * c. 12.

πρὸς τὰς ἐπηρεαστικὰς ἀκρόντας τῶν ὀνομάτων. α'. * c. 12.

περὶ τῆς τῶν Ὀπιδεικνυμένων τὰς ἀκρόντας συνστάσεως, α'. * c. 13.

περὶ τῆς κατ' Ἐπίκρου εὐδαίμονος καὶ μακαρίας βίης, * c. 17.

περὶ τῆς κατ' Ἐπίκρου ἀμύρας ἡδονῆς. β'. * c. 17.

ὅτι καὶ ποιητικὰ τῆς ἡδονῆς ἐλλειπῶς Ἐπικύρω λέλεκται. * c. 17.

Vide & infra, Metrodor. & Pudential.

ὑπὲρ Ἐπικτήτου πρὸς Φαβωρίνον. * c. 12.

Τὰ περὶ Ἐρασιστράτου ἀνατομῆς βιβλία γ'. ad Boëthum. * c. 1. & 7.

Ἔως τὸ πρῶτον Ἐρασιστράτου τῶν περὶ πυρετῶν, ὑπομνήματα γ'. * c. 7.

περὶ τῶν Ἐρασιστράτου θεραπευτικῶν λογισμῶν Libri V. * c. 4. & 7.

Ἔως τὸ περὶ λέξεως Εὐδήμου, ὑπομνήματα γ'. * c. 11. & 15.

De Eupolidis vocibus civilibus. infra ὀνομάτων.

περὶ τῆς ἡδονικῆς αἰρέσεως. * c. 17. Vide & supra in Ἐπίκρου.

περὶ ἡδονῆς καὶ πίνος α'. * c. 13.

περὶ ἡθῶν, δ'. * c. 13. & T. 6. Paris. p. 257. Meminit & Glycas.

περὶ τῆς κατὰ Θεμίωνα καὶ Θεοσαλὸν αἰρέσεως. T. 2. p. 66.

Τῆς Θεοδᾶ εἰσαγωγῆς ὑπομνήματα ε'. * c. 9. Vide & supra ἐμπειρ.

In Theophrasti librum de affirmatione & negatione libri sex. * c. 11.
& 15.

Σύνοψις Ἡρακλειδεῶν βιβλίων. * c. 9.

ὑπὲρ τῆς Ἡροφίλου περὶ σφυγμῶν τέχνης separatim scripturum se promittit
T. 1. p. 129.

περὶ τῆς τέλης τῆς ἱατρικῆς. T. 5. p. 38.

περὶ ἰδίας βίης. Vide περὶ διαβολῆς.

περὶ τῶν ιδιότητι τῆς ὅλης ἔσσεως ἐνεργούντων scripturum se pollicetur. T. 2.
pag. 148.

περὶ τῶν ἰδίων δόξαντας γ'. interpres legit δόξαν quia vertit de propriis opinionibus * cap. 14. Forte legendum περὶ τῶν ἰδεῶν, eo enim loco Galenus refert scripta ad Platonice Philosophiam spectantia.

περὶ Ἱπποκράτους ἀνατομῆς libri VI. ad Boëthum. * c. 1.

In Hippocratem περὶ ἐλκῶν καὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τραυμάτων ὑπόμνημα α'. * cap. 6.

In secundum Ἱπποδημιῶν liber I. III. IV. V. & VI.

In sextum liber VII. & VIII.

In librum περὶ φύσεως ἀνθρώπου libri tres commentariorum hoc titulo: ὅτι καὶ κατὰ τὰ ἄλλα συγγραμμάτα τὴν δόξαν ἔχων ὁ Ἱπποκράτης φαίνεται τῷ κατὰ τὴν φύσεως ἀνθρώπου. * c. 6. Reliqua etiam Hippocratis scripta praecepta commentariis illustraturum se recepit si vita suppeteret, libello de ordine libror. suorum. Et περὶ τῶν γνησίων Ἱπποκράτους συγγραμμάτων scripturum T. 1. p. 300. & T. 8. Paris. p. 509. Commentarios in Hippocratem aggressus est post Methodum medendi, quam vide VI. 6. sub init. ubi singillatim videtur promittere commentarium in Hippocratem de capitis vulneribus.

περὶ τῆς Ἱπποκράτους ἀνατομῆς T. 1. p. 312.

περὶ τῶν κοινῶν καὶ ἰδίων vide ἐν ταῖς τέχναις.

Εἰς τὸ περὶ κατὰφάσεως καὶ ἀποφάσεως Θεοφράστου, ὑπόμνημα δ' 5'. Vide Κενεμύριον αἰτίαι. T. 2. p. 41. (Θεόφραστου.

περὶ τῆς ἐν πνεύμονι καὶ θώρακι κινήσεως, γ'. * c. 2. & de ordine libror. & T. 1. p. 433.

περὶ κλειτομάχου. Vide supra ἀποδείξι.

περὶ ἐν κοινῷ λόγου. β'. * c. 12.

Κατὰ κολάκων, vide supra, δημοσίαι.

De Cratini vocibus civilibus. infra, ὀνομάτων.

περὶ κρίσεως τῶν διαφωνούντων ἐν τοῖς δόγμασι. * c. 12.

περὶ κρισίμων συμπλημάτων T. 5. p. 67.

Εἰ δυνατόν τις εἶναι κερπικός ἢ Γραμματικός, α'. * c. ult.

Κρονίσκοι (al. χρονίσκοι) ζ'. ἐν ἐνί. * c. 13.

De Comicis vocibus. infra, ὀνομάτων.

Εἰ χρήσιμον ἀνάγνωσμα τοῖς παρδευομένοις ἢ παλαιὰ κωμῳδία. * c. ult.

περὶ τῆς λογικῆς δυνάμεως καὶ θεωρίας ζ'. * c. 16. Vide & infra *ῥεῖ-
σίπω.*

περὶ τῆς λογικῆς δευτέρας καὶ θεωρίας α'. * c. 12. T. 4. p. 41.

ἑπτομῆς τῶν λύκων πάντων ἀνατομικῶν, βιβλία β'.

τῶν ἀγνωστῶν τῶν λύκων καὶ τὰς ἀνατομάς. * c. 2.

περὶ τῶν ἐν αὐτῇ μενάρχῃ Διατριβῆς πρὸς Βακχίδην καὶ Κύρον, α'. * c. 13.

ἑπτομῆς τῶν κ'. Μαρίνης βιβλίων ἀνατομικῶν, βιβλία δ'. * c. 13.

μεθοδικῆς αἰρέσεως, ε'. * c. 10. & T. 5. p. 92.

περὶ τῶν Μηνοδότῃ, Σεβήρῳ, ια'. * c. 9. εἰς τὸ Μηνοδότῃ Σεβήρῳ. id.

Μητροδώρῃ Ἐπιστολὴ πρὸς Κέλσον τὸν Ἐπικέρειον * c. 17.

περὶ Μηχανημάτων. Oribas. de machinis c. 6. T. 12. Paris. p. 560.

περὶ τοῖς ὁμοιομερῶν σωμάτων Διαφορῇ T. 1. p. 323.

περὶ ὁμοιότητος γ'. * c. 12.

περὶ ὁμονοίας α' * c. 13.

περὶ τῆς κατ' ὄνομα καὶ σημασιολογίαν ζητήσεως * c. 12.

περὶ ὀνομάτων ἡρξότητος, γ'. * c. 12. & de ord. libror. & T. 1. pag. 254.
270. &c.

περὶ τῶν παρ' Ἀριστοφάνει πολιτικῶν ὀνομάτων, ε'. * c. ult.

περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις συγγραφεῦσιν ὀνομάτων βιβλία μὴ * c. ult.

περὶ τῶν παρ' Εὐπόλιδι πολιτικῶν ὀνομάτων, γ'. * c. ult.

Ἰατρικῶν ὀνομάτων πραγματεία in qua totus liber de vocabulo *σχεῖς.*

T. 1. p. 320. liber I. & V. περὶ τῶν ἰατρικῶν ὀνομάτων. T. 5. p. 1. T. 4.
pag. 41. T. 3. pag. 31. ubi etiam de Jonicis vocabulis scripturum se
promittit.

περὶ τῶν παρὰ Κρατίνῳ πολιτικῶν ὀνομάτων γ'. * c. ult.

παράδειγμα τῶν ἰδίων κωμικῶν ὀνομάτων α' * cap. ult.

περὶ τῶν ὄντων ἕκαστον ἓν τε εἶναι καὶ πολλά. * c. 12.

Ὀπτικοὶ λόγοι T. 1. p. 476.

Διάγνωσις τῶν ἐκ ἐφθαλμοῖς παθῶν, α'. * c. 2. & T. 3. p. 284.

Περὶ παραδείγματος β'. * c. 12.

Περὶ παραμυθίας α'. * c. 13.

Περὶ τῶν περὶ Περτίναν *ρηθέντων*, vide supra δημοσίαι.

Περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα λογικῆς θεωρίας * c. 14.

Περὶ τῆς Πλάτωνος αἰρέσεως α'. * c. 14.

πρὸς τὰς ἐπὶ τῆς ἡ Πλάτων. * c. 14.

Πλατωνικῶν διαλόγων συνόψεως ἡ. * c. 14.

Περὶ τῶν ἐν (Πλάτων) Φιλήβῳ μετὰ δόσεων α'. c. 14.

περὶ πολιτικῶν ὀνομάτων Aristophanis, Cratini, Eupolidis. vide supra ὀνομάτων.

περὶ τῶν πλεοναχῶς λεγομένων, γ'. * c. 12. bis.

Εἰς τὸ περὶ τῆς ποσειδῶν ὑπομνήματι γ'. * c. 15.

Ἐπιστολὴ Περδεντιανῶν τῆς Ἐπικυρεῖας. * c. 17.

περὶ τῶν ἐνδεχομένων περτάσεων α', * c. 12.

περὶ τῶν ἰσοδυναμῶν περτάσεων α' * c. 12.

Vide & ἀποδείξι. & συλλογισμ.

περὶ περτέρων * c. 12.

περὶ τῆς ἡπὶ ἰατρικῇ. * c. 9. forte non diversus à περὶ τῆς ἡπὶ τὰς τέχνας quem supra inter scripta Galeni edita n. 130. recensui.

Εἰς τὸ πρῶτον κινῶν ἀκίνητον * c. 15.

Ὅτι τῆς πρώτης εἰσῆς ἀχώρις τῆς ἡ ποσότης. α' * c. 12.

περὶ πυρετῶν. Supra Erasistr.

περὶ σαφηνείας καὶ ἀσαφείας. * c. ult.

περὶ τῶν Σερραπίων τῆς πρὸς τὰς αἰρέσεις, β'. * c. 9.

περὶ τῶν σημασιολογῶν ἐκ τῆς κατ' εἶδος καὶ γένους φωνῆς καὶ τῶν περὶ τὴν ἀντοῖς. * c. 12.

πρὸς τὰς ἡπὶ τιμῶν τοῖς σολικίζουσι τῇ φωνῇ ε' (al. ζ'.) * c. ult. & de ordine libror.

περὶ τῶν πρὸς τὰς σοφιστῶν α' * c. 17.

De Stoicorum analytica. Supra in ἀναλυτικῇ.

περὶ τῶν μικτῶν περτάσεων καὶ συλλογισμῶν α' * c. 12.

περὶ τῆς τῶν εἰς τὰς συλλογισμῶν θεωρημάτων α', β'.

περὶ τῶν ἐνδεχομένων περτάσεων καὶ συλλογισμῶν α' * c. 15.

περὶ τῶν ἐκ μικτῶν περτάσεων συλλογισμῶν. α'. * c. 15.

περὶ τῆς τῶν συλλογισμῶν ὁρίσεως α'. * c. 12.

περὶ τῆς συλλογισμῶν. * c. 12.

περὶ τῆς τῶν εἰς τὰς συλλογισμῶν θεωρημάτων. α'. β'. * c. 12. & 15. 16.

περὶ τῶν συνεκτικῶν αἰτιῶν.

πρὸς τῆς Ἀρχιγένους περὶ σφυγμῶν πραγματείας ἐξήγησιν τε καὶ χρῆσιν ἔχοντα ἐν βιβλίῳ ἡ. * c. 5.

περὶ τῶν ἐν πᾶσι τέχναις κοινῶν καὶ ἰδίων. α'. * c. 12. bis.

- περὶ τῆς τῶν τεχνῶν συστάσεως. γ'. * c. 12.
 περὶ τῶν ἐξ ὑποθέσεων δρχῶν. α'. * c. 12.
 πρὸς τὸν Φαβερῖνον καὶ Σωκράτους * c. 13. Vide & supra Ἰπικτήτα.
 Ἐπὶ ἡ φιλολογία χρῆσιμῳ εἰς τὴν ἡθικὴν φιλοσοφίαν. α'. * c. 17.
 περὶ τῆς καὶ φιλοσοφίαν τέλους. α'. * c. 13.
 περὶ Φωνῆς, δ. ad Boëthum Consularem virum Peripateticum. * c. 1. &
 de ordine libror. & T. 1. p. 430. 444. 490. 540. T. 3. p. 356. & c.
 περὶ τῆς καὶ χρύσιππον λογικῆς θεωρίας ὑπομνήματα γ'. * c. 16.
 τῆς χρυσίππου συλλογιστικῆς πρώτης ὑπομνήματα γ', δευτέρως α'. * cap. 11.
 & 16.
 περὶ χρωμάτων. T. 1. p. 301.
 περὶ ἐσίας ψυχῆς καὶ Ασκληπιάδην. α'. * c. 8.
 περὶ τῶν τῆς ψυχῆς εἰδῶν. T. 1. p. 221.

XXIII. Galeni editiones.

Operum Galeni editiones *Græcæ* exstant duæ: *Venetæ* apud Aldum & Andream Asulanum A. 1525. fol. 5. Volum. è Codicibus haud emendatissimis & vel eo molesta nomine, quod toties novi paginarum numeri incipiunt. Et altera melior atque emendatior, licet & ipsa bene multis adhuc scatens mendis, & capitum distinctione destituta *Basileensis* apud Andream Cratandrum, Joh. Hervagium & Joh. Bebelium A. 1538. fol. itidem tomis V.

Latina editiones feruntur complures ex variorum interpretatione, qui ad libros singulos jam supra sunt à me commemorati.

1. Lugdunensis, apud Simonem Colineum. A. 1536. fol. & longe auctior meliorque apud Joh. Frellonium A. 1554. fol.
2. Basileensis A. 1541. apud Joh. Frobenium
 A. 1549. apud eundem Froben. IV. Voluminibus.
 A. 1562. cum præfatione *Conradi Gesneri* in qua præclare describit de Galeno ejusque scriptis atque interpretibus.
3. Venetæ apud Juntas qui decies Galenum latine ediderunt. A. 1541. 1550. 1556. 1563. 1570. 1576. 1586. 1600. 1609. 1625. Præstantissima & ple-

& plenissima omnium nona est, quam decima ad verbum expressit. Plurimum autem debent hæ editiones *Fabio Paulino*, Medico Veneto, qui latinas versiones cum Græcis codicibus impressis & MSS. contulit, tum *Antonio Musa Brasavolo* Medico Ferrariensi, qui locupletissimum indicem adjunxit integro ac bene magno volumine in folio.

Græcolatina editio hætenus prodiit unica, Parisiis A. 1639. crua *Renati Charterii* Vindocinensis. XIII. Voluminibus in fol. quod elegans ac splendidum opus non Galeni tantum sed & Hippocratis scripta integra & aliorum nonnulla exhibet cum emendatiore versione, textu ad editiones & MSS. recensito & notis hinc inde in calce Volum. adpersis.

Theodorus Gulstonus quoq; Medicus Angl⁹ pereruditus Galenum integrū recensere, codicib⁹ variis collatis repurgare, versione accurata, analysi artificiosa, Criticisq; annotationibus à capite ad calcem illustrare constitucrat, sed morte præreptus imatura non absolvit, de quo conqueritur Tho. Gatakerus c. 12. Adversar. Quam diligenter in hoc labore versaturus fuisset, conjicere licet è specimine insigni sive scriptis quibusdam Galeni à Gulstono recensitis atque illustratis Lond. 1640. 4. *Cassparis* vero *Hofmanni* Medici Altdorfini præclarissimi Galenus integer recensitus & emendatus versioneque nova ac commentariis * illustratus XXVI. in folio Voluminibus, latet etiamnum intra privatos forulos Bibliothecæ Clarissimi Christiani Thomasi, Noribergæ, ad quem hæreditatis jure pervenit ex thesauro librario soceri ipsius Joh. Georgii Volcameri. Nescio sitne adeo invehendum in Bibliopolarum prudentiam, quod in communi hoc litterarum contemptu non audent sumptu in tantum opus impenso rem familiarem suam disperdere. Sed è re litteraria utique erat præcipuas Hofmanni & Charterio aliisque præteritas annotationes à docto aliquo viro excerpti, & relatas ad illius paginas editionis, cum locis Galeni male hætenus intellectis enotari, tum descriptis quoque Medicis observationibus quæ in illo opere occurrunt singulares & non contemnendæ, uno mediocri volumine tot tantorumque laborum fructus cum lectoribus communicari.

XXIV.

* Vide Rodolphi Martini Meelfuhreti V. C. accessiones ad Almelooveenii Bibliothecam promissam & latentem p. 139. 140. Wagenseilii peram libror. juvenil. parte IV. 2. p. 782. Morhofii Polyhist. p. 306. lib. 1.

XXIV. Index Scriptorum & aliorum quorundam à Gale- no memoratorum.

T. notat tomos editionis Græcæ Basileensis, nisi diserte
adjunctum sit Paris.

- A** Cademici T. 1. pag. 342. juniores, 383. cum Scepticis & Pyrrhoniis
junguntur T. 5. Paris. p. 284 T. 6. p. 538.
Adrastus in Aristotelem de prædicamentis. T. 4. p. 367.
Adrianus Consul. T. 1. p. 492. leg. Arrianus.
Adrianus ὁ ῥήτωρ ἔπω σοφιστεύων. T. 3. p. 455.
Ægimius antiquiss. Medicus. T. 4. p. 243. ἩλιαῖⓈ an alius scripsit περὶ
παλμῶν *de pulsibus*. T. 3. p. 8. 44. & 49. ubi ἩλαῖⓈ legitur.
Ægyptii Astronomi. T. 3. p. 446.
Æneas Medicus (Galeni ut videtur æqualis) T. 2. p. 185. seq.
Æschrion Empiricus Pergamenus Φαρμάκων ἐμπειρικάτατⓈ γέρων, Ga-
leni præceptor T. 2. p. 148.
Æsopus T. 2. p. 149. fabula de duplici mantica. T. 6. Paris. p. 521.
Agathinus T. 3. p. 13. 334. 335. 471. T. 4. p. 3. pneumaticus. T. 3. p. 50.
Athenæi Attalensis sectator 55. Ejus libri de pulsibus. 24. 49. seq.
79. seq.
Albinus Platonius T. 4. p. 362.
Alcmæon περὶ φύσεως T. 1. p. 56. T. 5. p. 1.
Alexander Medicus T. 2. p. 180. 184. Philalethes cognomento, Hero-
philus. T. 3. p. 46. Demosthenis Ophthalmici præceptor id. & Ari-
stoxeni Herophilii. 49. non in omnibus cum Herophilo sensit 51.
ἐν τῷ ἑτῶν δρεσκόντων. 46.
Alexander alius (Trallianus ni fallor) allegatur à Demetrio Pepagome-
no lib. de podagra T. 10. Paris. p. 711.
Alexander Damascenus Flavii Boëthi præceptor, γνώσκων μὲν καὶ τὰ τῶν
ΠλάτωνⓈ, ἀλλὰ τοῖς Ἀριστοτέλες περὶ σκευῶν μᾶλλον. T. 3. p. 455.
Alexandrini & Pergameni Reges, libris coëmendis inter se certantes.
T. 8. Paris. p. 509.
Εἰσοὶ τῶν ἀνατομικῶν T. 1. p. 73.
Anaxagoras T. 1. p. 56. 87. 283. 288. 367. 502. T. 2. p. 17. T. 6. Paris. p. 202.
T. 8. p. 512.

- Anaximander T. 1. p. 50. T. 8. Paris. p. 567.
 Anaximenes T. 1. p. 50. T. 8. Paris. p. 567.
 Andocides ἐν τῷ περὶ μυσηρίων T. 5. p. 603.
 Andreas Medicus T. 6. Paris. p. 498. libris περὶ φαρμάκων multas nugas
 intexuit T. 2. p. 68.
 Andreae instrumenta Chirurgica laudat Oribasius de machinamentis
 T. 12. Paris. p. 558. 559. & Galenus ipse T. 5. Basil. p. 584. 655.
 Andreas ὁ ἔχρυσάριος T. 5. p. 711. b.
 Andromachus T. 2. p. 191. junior T. 2. p. 162. Andromachi libri duo
 περὶ σωθέσεως φαρμάκων T. 5. p. 647.
 Andron T. 4. p. 210. 218. Ἀνδρώνειον T. 4. p. 90. Andronis trochiscus sive
 pastillus T. 2. p. 118. 135. 189. 202. T. 4. p. 98. 191.
 Andronicus Rhodius. T. 6. Paris. p. 202.
 Anonymi liber de terra Lemnia sigillata. T. 2. p. 118.
 Anonymus Philosophus qui Galeni ætate in singulari opere docere est
 professus ὁδὸν ἀθανασίας. T. 4. p. 229.
 Antigenes Quinti discipulus. T. 3. p. 453. Anatomica scripsit T. 5. p. 21.
 Antigonus Medicus celebris castrensis. T. 2. p. 180. 184.
 Antiochi Medici diæta qua octogesimum ætatis annum integris sensi-
 bus viribusque superavit. T. 4. p. 269. 270.
 Antipater, (Methodicus) T. 4. pag. 42. Romæ, Galeni tempore. T. 3.
 pag. 295.
 Antipater (Stoicus) T. 1. p. 255.
 Antiphon T. 5. p. 706. καὶ τὸ δεύτερον τῆς ἀληθείας T. 5. p. 423. ἐν τῷ πρώ-
 τῳ τῆς ἀληθείας. 665.
 Antisthenes Platonius, ad quem περὶ νέρων ἀνατομῆς Galenus scripsit.
 Antonii Epicurei liber περὶ τῆς ἐπὶ τοῖς ἰδίοις παιδεῖν ἐφεδρείας. T. 6. Paris.
 p. 519. 520.
 Antonius Φιλομαθῆς & Φιλόσοφος cui liber de pulsibus inscribitur. T. 9.
 Paris. p. 333.
 Antonius ῥιζοτόμος T. 2. p. 180. 184.
 Antylli liber secundus de evacuantibus remediis T. 10. Paris. p. 456. 457.
 458. Oribas.
 Apelas Medicus Galeni æqualis. T. 3. p. 306.
 Apellidis trispastum T. 12. Paris. p. 558. 568. Oribas. de machinam.
 Apœmantes. T. 4. p. 1.
 Apollonius. T. 2 p. 174. seq. 176. 184. 186. T. 5. Paris. p. 328.

- Apollonius ὁ Βυβλάς, ejus liber περὶ χαρακτήρων contra Zenonem Herophilium T. 5. p. 13.
- Apollonius Cyprius, Methodicus, discipulus Olympii, Juliani præceptor. T. 4. p. 42. ubi prima vice Ἀπολλωνίῃς legendum pro Ἀπολλωνίδῃ. Senex valde probatus Romæ. T. 13. Paris. p. 1010. a. 1012. b.
- Apollonius Empiricus T. 4. p. 57. T. 5. p. 413. de Hippocrati tributis characteribus adversus Zenonem Herophilium T. 5. pag. 413. ante Apollonium Byblam scripsit. id.
- Apollonius Mus, Herophileus T. 2. p. 189. 190. T. 3. p. 83. ejus Εὐπείσει βοηθήματα T. 2. p. 68. περὶ εὐπείσεων Φαρμάκων βιβλία. T. 2. p. 150. 18. α' εὐπείσεων. 166. sq. 171. sq. 184. liber XXIX. περὶ τῆς ἱεροφίλης αἰρέσεως T. 3. p. 49. Alexandria diu vixit. T. 2. p. 173. Archigene antiquior. 174.
- Apollonius Hippocratis discipulus. T. 4. pag. 6. T. 5. pag. 47. 83. 89. T. 10. Paris. pag. 457. Oris. nullus ejus liber Galeni ætate ferebatur. T. 3. pag. 83.
- Apollonius ὁ ἀπὸ Στρατών, Erasistrateus. T. 3. p. 51.
- Apollonius ὁ Θήρ. T. 12. Paris. p. 496. 522. Memoratur etiam Apollonius Abderitanus T. 3. p. 187. ex Hippocrate.
- Aratus T. 3. p. 445. T. 8. Paris. p. 574. καὶ τὰ τελευταῖα τῶν ἐν αἰεὶ Φαινομένων βιβλίων T. 5. p. 167.
- Arcesilaus. T. 5. p. 718. b. Dictum: εἰς πόκον εἰς τὸ γναφεῖον φέρει. T. 3. pag. 29. Alius Arcesilaus cujus mentio. T. 5. pag. 485. ex Hippocrate.
- Archelaus T. 10. Paris. p. 549.
- Archigenes T. 2. p. 157. 161. 162. 163. 165. 166. 167. 175. 177. 178. 179. 182. 183. 184. 186. T. 3. p. 272. 273. 275. 332. 334. 335. 375. 380. 382. 388. 406. 431. 435. 450. 460. T. 4. p. 3. T. 5. 301. 456. T. 9. Paris. p. 142. T. 10. Paris. p. 500. 503. Aët. & 549. 578. secta Pnevumaticus. T. 3. p. 32. 50. εἰς τῶν τυχόντων ἰατρῶν. T. 2. p. 177. σεμνότεα. T. 2. p. 162. τρακώτα. T. 3. pag. 273. 424. 442. Φιλόπον. T. 3. p. 262. integræ valetudinis. ibid. Asclepiadem reprehendit. ibid. Apollonio qui περὶ Φαρμάκων scripsit junior T. 2. pag. 174. Mantia quoque & Heraclide Empirico 177. Multa reliquit ἀξιόλογα συγγραμματα. ibid. sed obscurus T. 3. pag. 250. 263. & in verbis novator. 267. reprehenditur T. 3. p. 259. 260. 262. &c. Ejus liber de helleboro propinando T. 8. Paris. p. 525. Libri

bri undecimi Epistolarum Epistola ad Marsum. T. 3. pag. 272. Περὶ κατὰ τὴν χρῆσιν βιβλίων. T. 2. p. 145. Liber de memoriæ laxæ restitutione ibid. περὶ πεπονθότων τόπων optime scripsit tribus libris. T. 3. p. 270. liber primus 263. seq. 266. liber tertius. 271. 408. περὶ τῆς τῶν πυρετῶν σημειώσεως. T. 4. pag. 122. liber secundus. T. 3. p. 40. libri decem hujus argumenti, eorumque compendium. 408. liber περὶ εἰσόδου & πυρετῆ. ibid. De pulsibus melius prioribus scripsit, etsi non satis distincte nec perspicue T. 3. p. 26. ἐν μέγα βιβλίον περὶ σφυγμῶν. 50. & p. 3. 21. seq. 24. 25. 26. seq. 29. seq. 31. seq. 39. 40. 62. 79. seq. 85. 86. 146. 326. T. 4. p. 122. respicitur T. 3. p. 5. 6. 15. 37. 54. 93. 108. 131. 134. 153. & T. 8. Paris. p. 313. περὶ Φαρμάκων. T. 2. p. 68. πρῶτον περὶ τῶν κατὰ γένος Φαρμάκων. 166. 176. 190. seq. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν χρόνιων παθολογικῶν. T. 3. p. 280.

Archigenis sectatores: Εἰς μὲν δὴ τις τῶν πρεσβευόντων τῶν Ἀρχιγένης ἀρεσιν. T. 3. p. 266. Ἀρχιγενείων διδασκάλων τις id.

Alius est Archigenes cujus apud Hippocratem mentio. id. p. 581.

Archidamus. Vide infra, Diocles.

Archilochus T. 5. p. 618. 630. Ejus jambi T. 4. p. 36.

Archimedes T. 4. p. 36. T. 1. p. 55. naves hostium καὶ πυρίων incendit T. 1. p. 81. Ejus polyspastus sive trispastus T. 5. p. 655. & T. 12. Paris. p. 560. 568. Oribas. de machinam.

Aristarchus Mathematicus. T. 4. pag. 36. De Grammatico vide infra in Bacchius. Obelorum ejus quibus Homerum dispunxit, mentio T. 5. pag. 17.

Aristio Pasicratis F. T. 12. Paris. p. 565. 567. 568. Oribas. de machinam.

Aristo Chius unam esse virtutem docuit, scientiam bonorum & malorum. T. 1. p. 291. 309. 310.

Aristo antiquus Medicus, cui tributus liber Hippocr. de diæta T. 4. p. 306. T. 5. p. 43. ὁ γὰρ ἀνὸν διαιτητικόν. 302.

Aristogenes Chrysippi Cnidii discipulus. T. 4. p. 8. 17.

Aristophanes T. 2. pag. 89. Ejus δαιταλῆς T. 5. p. 706. νεφέλαι. T. 5. 512. ὁ καὶ δες T. 4. p. 316. ταγηνισαί T. 5. p. 322.

Aristoteles T. 1. p. 51. 56. 61. 63. 70. 78. 87. 100. 103. 104. 107. 215. 262. 263. 271. 275. 279. 284. 288. 289. 290. 293. 295. 296. 298. 299. 310. 317. 318. 319. 321. 322. 323. 367. 369. 370. 379. 416. 440. 441. 450. 451. 452. 453. 492. 522. 551. T. 2. p. 15. 16. 18. 25. 43. 47. 48. 50. 52. 56. 57. 116. 146. T. 3. pag. 21. 39. 45. 301. 336. T. 4. p. 35. 36. 7. 52. 53. 56. 57. 76. 107. 157. 277. 282. 334. 356. T. 5. p. 2. 6. 58. 331. 332.

- 339.340.334.497.510.714.b. T.5. Paris. pag.4.80.84.85.86. T.6. p.198.261.520. T.7. p.355. T.8. p.512.513.
- Ἀριστοτέλει καὶ Θεοφράστει τὸν νῦν εἰπὲρ τινὶ ἄλλῳ* T.1. p.77. Aristotelis & Theophrasti scripta veluti quidam Physiologiae Hippocraticae commentarii. T.3. pag.36. T.6. Paris. p.264. Multi decepti Medici qui Aristotelis & Theophrasti scripta ἀμεθόδως legunt T.2. p.30.
- Ejus Analytica T.1. pag.253.254. Rhetorica, Topica & de Sophisticis Elenchis. ibid. Galeni in scripta Aristotelis Logica commentarii T.4 p.368. in Analytica posteriora T.3. p.42.
- Libri de cœlo. T.1. p.56. De generatione atque interitu. ibid. & T.1. p.88.111. T.3. p.39.40.
- De somno & Vigilia. T.3. p.227.
- ἐν ταῖς περὶ Ζώων ἱστορίαις*. T.1. p.112. de partibus animalium T.1. p.67. T.4. p.38 T.5. Paris. p.84.
- Liber de lapidibus. T.10. Paris. p.571.
- Problemata. T.2. p.19. T.5. p.478. Problematum alia ait solutione indigere, alia supplicio, alia sensu. T.1. p.452.
- Aristotelis & Platonis non magnus dissensus T.1. p.310.
- Aristoxenus Herophileus T.3. p.47.86. discipulus Alexandri Philalethæ 49. Ejus liber XIII. *περὶ τῆς Ἡροφίλου ἀγρέσεως*. id.
- Aristoxenus Musicus 4. p.36.
- Artemidorus Capito scripta Hippocratis recensuit, editionemque suam Hadriano Imp. & aliis probavit. T.5. p.4. Sed ipse & propinquus ejus Dioscorides multa ex antiquis lectionibus interpolaverunt. id. & 309.431.442.478.485.488.489.496.572.661.707. b. T.6. Paris. p.202.204.216.219.280. T.8. Paris. pag.509.516.581. Artemidorum & Dioscoridem tacito nomine perstringit Galenus T.5. pag.484. v.48. In explicando Hippocrate frequenter lapsus notat Paris. T.8. pag.535.
- Artemidorus *σιωνισῆς*. T.5. p.41.
- Asclepiades T.1. p.91. seq. T.2. p.9.14.184.186. T.3. p.33.44.49.50.251.369.440. T.4. pag.37.50.54.77.173.225.230.247.288.317. T.5. pag.17. pag.396.397.497.509.520. T.6. Paris. p.245. Sophista. T.5. p.341. *ἀντιλογικὴν ἔξιν ἠσκησεν* T.3. p.418. manifestis impudenter contradicit. T.2. p.484. Hippocratis, Herophili, Erasistrati & aliorum veterum Medicorum contemtor. T.1. p.436. Veterem Medicinam dixit μελέτην θανάτου T.4. p.3. Dogmaticus *Φιλόσοφος* qui omnia innovavit in Medicina ibid.

Ἀσκληπιάδαι οἱ ὄγκοι T. 1. p. 489. ἀναρμα σιχεῖα five atomi T. 1. p. 101. T. 3. p. 199. πρὸς σιχείων T. 1. p. 56. 58. Ejus σιχεῖα à Galeno confutata T. 4 pag. 18. Providentiam conditoris in membris humanis formandis cum Epicuro haud agnoscens impugnatur T. 1. pag. 367. 378. 421. 435. 436. seq. 475. 479. 488. 501. seq. 521. 550. seq. & lib. 7. c. 14. de usu partium (in loco qui T. 1. Basil. p. 447. deest) T. 6. Paris. p. 264. & nomine præterito T. 1. p. 367. seq.

Ejus πρὸς ἀναπνοῆς καὶ τῶν σφυγμῶν βιβλίον T. 3, p. 51. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐκτίς. T. 2, p. 180, 184. In obscuriores Hippocratis libros scripsit T. 5, p. 662. in librum πρὸς τῶν κατ' ἰητροῖον. 667, 674, 687. Περὶ Ἀσκληπιάδæ δογμάτων scripsisse se testatur Galenus T. 3. p. 91. ubi videbis eum Epicuro in multis ad sensum, adde 93. seq. Asclepiadem confutavit invicte Menodotus Empiricus. 94. reprehendit Archigenes. T. 3, pag. 262.

Ἀσκληπιάδαι pro Asclepiadæ sectatoribus. T. 2. p. 485. qui T. 1, p. 91, 96, 97. Ἀσκληπιάδαι. Vide T. 2, p. 157, seq. & infra in Bithyno seniore & Metrodoro.

Ἀσκληπιάδαι pro præclaris Medicis T. 1, p. 407, T. 3, p. 428, 451. & pro Æsculapii posteris T. 4, p. 35. Horum duplex genus, Coorum, Cnidiorumque. ibid. De Æsculapio id. p. 67, 226. Deus Pergami ægrotos curans T. 5, pag. 493. somnia duo immisit Galeno ægrotanti T. 4, pag. 27.

Asclepiades cognomine Φαρμακείων T. 2, p. 137. multos libros de medicamentis scripsit. id. Ejus τάντερον p. 68.

Asclepiades junior T. 2, p. 157.

Aspasius in Aristot. de prædicamentis T. 4, pag. 366. Aspasii Peripatetici discipulum audivit Galenus T. 6, Paris. p. 532. Alius Aspasius cujus meminit Hippocrates T. 5, p. 202.

Assvedus variis in scientiis versatus T. 6, Paris. p. 202.

Atevristi de Medicina ex animalibus. T. 2, p. 131.

Athenæus Attalensis T. 1, p. 52, seq. 61. T. 3, p. 33, 37, 367, 369, T. 4. p. 3, 52, 107, 181, T. 5, p. 17, T. 6, Paris. p. 493. b. adversus Asclepiadem disputans T. 1. p. 56. Ejus liber XXIV. T. 3, p. 231.

Οἱ ὑπὸ Ἀθηναίων i. e. Pnevmatici. T. 3, p. 49, 50, 51, 55.

Athenæus ὁ ὠνιστής T. 5, p. 41.

Attali, Pergami Regis, de Medicina ex animalibus T. 2, p. 131.

Attalus Sorani Methodici discipulus T. 4, p. 178, 179.

Attici & Jones veteres. T. 2. p. 15. &c.

Ἀθηκίζοντες. T. 3. p. 213. Ἀθηκῶν ἀνδρῶν ἐνιοί. 332.

Bacchius Herophilus T. 3, pag. 47, 86. Zeuxide posterior. T. 5, pag. 495.

Glossas Hippocratis exposuere Bacchius & Herophilus, Aristarcho Grammatico ipsis exemplorum copiam suggerente. 705, 706. In obscuriores Hippocratis libros scripsit. 662. in sextum Epidem. 4. 2 in Aphorismos 328. ejus ἐκδοσίς χαρτακτῆρων Hippocrati tributorum 413. ἀκροάσεις. T. 3, p. 47, & 49.

Barlaam Monachus. T. 4, p. 459.

Βασιλειδικτὸς & Μελιτινιώτῃς διαγρῶν. T. 4, p. 460.

Bassus cui librum de scriptis propriis dicavit Galenus. T. 4, p. 361.

ΒῆτινⓄ trochiscus T. 2, p. 118, 135. ubi ΒῆτινⓄ & 189, ubi ΒῆτινⓄ (edit. Paris. Βιθυνός) & 202, Βιθυνός.

Flavius Boëthus T. 3, p. 453, 455, 457. Vir Consularis, πλὴν Ἀριστοτέλους ἀγρε-
σιν φιλοσοφῶν. Obiit praefectus Palaestinae Syriae, cui Galenus aliquot
scripta sua dicavit. T. 4, p. 362, 364. In ejus gratiam scripsit libros de
Hippocratis & Platonis dogmatibus &c.

Cæcilianus, ad quem de puero Epileptico scripsit Galenus T. 4, p. 28.

Caji Platonici discipulum audivit Galenus T. 6. Paris. p. 532.

Callianax Herophileus ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν Ἡροφίλου τε καὶ τῶν ἀπὸ τῆς
οἰκίας αὐτοῦ T. 5, p. 495.

Callicles Empiricus T. 4, p. 57.

Callimachus Poëta T. 3, p. 144. T. 5, p. 455, 715, a.

Callimachus Herophileus T. 5, p. 447.

Capito. Vide supra, Artemidorus Capito.

Ad Celsum Epicureum Epistola Metrodori T. 4, p. 368.

Cercyllius, cujus παιδάριον curavit Galenus T. 4, p. 213.

Charicles T. 2, p. 180, 184.

Charilampus T. 3, p. 455.

Chironium πάντακες T. 2, p. 103. ubi & Ἀσκληπείον & Ἡράκλειον. Chiro-
nia ulcera. T. 2, p. 128.

CHRISTI mentio T. 3, p. 22, 34. Christianorum T. 4, p. 421.

Chrysippus qui Anatomica scripsit T. 5, p. 21, 454. Cnidius T. 4, p. 1. & 8. Erasistrati præceptor id. pag. 4, 5, 8. & Aristogenis ac Medii. ibid. & 17. ab Erasistrato impense laudatus T. 4, p. 1, 11, 14. omnia hujus Chrysippi interitura veretur Galenus T. 4, p. 12.

Chrysippus (Philos.) T. 1. p. 87, 215, 217, 253, 254, 260, 261, 263, 264, 269, 271, 272, 273, 274, 282, 290, 291, 296, 321, 338, T. 2, p. 23, T. 4, p. 35, 36, 37, 52, 107, T. 5, p. 331, 339, 340, 344, & T. 5, Paris. p. 78, 79, 80, 81, 86. obscurus est, ut de ejus scriptis valeat illud: λάβε μηδὲν ἐκ κρείττει καλῶς T. 1, p. 267, seq. plurima in illis λήματα ῥοτορικά. 253. de eadem re disputat bis, ter, quater, quinquies. id. & 268. plurimis poetarum dictis scripta sua replet ad sententias suas confirmandas. 265, seq. 267, 268, 270, 294, 308. quorum sententiis tum demum superpondii loco recte uti quis potest, postquam sententiā suam jam demonstravit. 296. Multa innovavit, in Græco sermone cum non Atticus esset sed Cilix. T. 2, p. 30, 32. sed ipse librum edidit de nominibus quæ in dialecticis finxerat. T. 3. p. 22. Libri IV. περὶ τῆς τῶν δρετῶν διαφορᾶς contra Aristonem Chium. T. 1. p. 309, 311, 319. Libri IV. περὶ τῶν ψυχῆς παθῶν T. 1, p. 289. altero tanto prolixiores Galenicis. 293. ex histres fuere λογικοί. 295, 309, 319. tertius optimus ἡθικός sive θεραπευτικός 280, 287, 288, 295, 309. T. 3, p. 270, T. 6, Paris. p. 520. Idem opus allegatur T. 1, p. 279, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 292, 295, 319. ὑπὲρ τῶν κατὰ τὸ πάθος ὁρισμῶν θεάτων T. 1, p. 276, 277, ἐν τοῖς περὶ τῆς ὁρμῆς. T. 1. p. 278. ἐκ τῶν τῶν κατὰ τὸ γενεῶν ὁρῶν. id. ἐν τοῖς περὶ ὁσίας λόγοις egit de elementis T. 1, p. 56. περὶ ψυχῆς θεάματα. 221. πρῶτον περὶ ψυχῆς, in quo scripserat περὶ τῆς ψυχῆς ἡγεμονικῆς 253, 261, 264, seq. 267, 270, 274, 295. Chrysippi contradictiones singulari opere persequi voluit Galenus 280, 320. scripsit περὶ χρυσίππου λογικῆς θεωρίας καὶ συλλογιστικῆς. T. 4, p. 367, 368.

Claudianus Galeni amicus. T. 2, p. 159, Confer infra, Solon.

Cleanthes T. 1, p. 264, 271. T. 5, p. 340. ejus γνώμη δι' ἐπῶν. T. 1, p. 292.

Cleopatraz κροσιντικόν. T. 2, p. 156, 161, 163, 170. T. 10. Paris. p. 571. Confer infra in Criton, περὶ μέτρων καὶ εἰρημῶν T. 4, p. 467, T. 13. Paris. p. 975. Cleopatraz genesis. T. 7, Paris. p. 873.

Cleophrantia secta. infra, in Pamphilus.

Cnidii Medici. T.4, p.74. Vide supra, Asclepiadæ, & Chrysipp. κνίδια γνῶμα, T.5, p.38,43, T.6, Paris. p.282.

Comici veteres T.2.p.15. Comicorum quidam T.5, p.43. T.4.p.342.

Comici dictum: λαλεῖν ἀριστὸν ἀδυνατώτατ' λέγειν T.3, p.33.81. ὡς ἔτε σπρεβλὸν ὁρῶντι ξύλον. 34. Comici Periclem μακροκέφαλον σκώπουντες. T.5, p.445.

Conchlacis Ὀφιδόνικα T.2, p.68. liber nugax & commentitius.

Coriscus pro quovis homine ponitur T.3, p.410, T.4, p.55,56,&c.

Cratevas T.5, p.705,706, a. περὶ ὕλης ἰατρικῆς T.2, p.68. peritus τῶν μετὰλλικῶν Φαρμάκων T.5, p.20. in tertio libro eorum quæ eradicantur. T.13, Paris. p.1010.

Critias T.1, p.264. ἐν τῷ πρώτῳ ἀφορισμῷ T.5, p.665. ἐν ὁμιλίῳ προτέρῳ id. ἐν δευτέρῳ ὁμιλίῳ. id. ἐν τῷ περὶ Φίσεως ἐρωτῷ ἢ δρετῶν. 710.

Galenus scripsit περὶ τῶν ὡς κερατίνῳ πολιτικῶν ὀνομάτων T.4, p.368.

Crito T.2. p.162,164,169.seq.186. κατὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν οἰκίαν ἰατρείας 163. Heraclidæ Tarentini, Cleopatraz & aliorum κοσμητικὰ contraxit quatuor libris. ib. ubi singulorum argumenta recensentur. ἐν α' κοσμητικῶν T.2, p.161.165. ἐν γ'. κοσμητικῶν. 156.165. ἐν α' περὶ Φαρμάκων. 185.

Crito alius antiquior Erasistrati ætate clarus T.4, p.8,10.

Ctesias Cnidius è gente Asclepiadarum, Hippocratis cognatus, eum reprehendit T.5, p.652.

Cynici fugientes τὴν ἐν τῇ λογικῇ θεωρίᾳ γυμνασίαν T.6, Paris. p.541.

Damocrates T.2, p.132,169,189.

Damon Musicus T.1, p.292.

Demetrius Philosophus. Infra, in Magnus. Demetrius Alexandrinus Favorini amicus T.3, p.455.

Democritus T.1. pag.46,56,101. T.5, p.478, T.7, Paris. p.355. T.8. Paris. p.355. Ejus dictum, σπασίαν ὀπλησίαν εἶναι μικράν T.5, p.398.

Demosthenes Philalethes, Alexandri Philalethæ discipulus Herophilus, patria Bithynus, tres de oculis libros scripsit, qui laudantur T.3. p.46. quo loco male T.8, Paris. pag.10. σφυγμῶν legitur pro ὀφθαλμῶν. Ejus ἀσράβη. T.12, Paris. p.558. Oribas. de machinam.

Demio-

Demosthenes Rhetor T. 1, p. 296, T. 3, p. 44, T. 4, p. 36, T. 5, p. 592.

Dexippus T. 4, p. 6. Hippocratis discipulus T. 5, p. 47, 89. nullus ejus liber 83.

Diagoras T. 1, p. 502.

Dialectici T. 7, Paris. p. 351, 352, &c.

Dievches T. 4, pag. 38, 107. Dogmaticus. id. p. 3. Anatomica scripsit T. 5, p. 21.

Dio (Chrysoft.) T. 3, p. 23.

Dionis & Theonis nomina pro quovis homine T. 1, p. 64, 320, 524, T. 2, p. 30, T. 3, p. 8, 27, 31. seq. 65, 450, T. 4, p. 45, 47, 56, T. 5, p. 303, 74. (ubi *Perigenis* nomen similiter) 540, 666, T. 6, Paris. p. 549. ubi nomine *Theodori* quoque ita utitur & T. 7, Paris. p. 350. ubi nomine *Typhonis*. Vide & *Coriscus*, & *Socrates*.

Diocles T. 1, p. 91, 103, 324, 334, 107, T. 2, p. 13, 68. T. 3, p. 218, 417, 424, 425, 428, 431, 439, 444. T. 4, pag. 38, 35, 50, 75, 107, 305, 309, (ubi *παλαιόν* vocat) 312, 317, T. 5, p. 340, 478, 653, T. 6, Paris. p. 276. 493, b. T. 7, Paris. p. 355, T. 9, Paris. 142, T. 12, Paris. p. 477, 478. Erasistrato antiquior T. 4, p. 1, 4, 6. Dogmaticus. id. p. 3, & 303. Carystius Rhetor. 474. Anatomica scripsit. T. 5, p. 21. Diocles ἐν Ἀρχιδάμῳ T. 2, p. 19, 20, 22, 24, 25. περὶ γυναικείων T. 5, p. 475. ἐν τῷ περὶ ἐβδομάδων T. 5, pag. 147. Diocles Carystius ἐν τῷ περὶ ἰπιδέσμων βιβλίῳ. 615. περὶ τῶν κατ' ἰητρείον. 661, 667. περὶ λαχάνων T. 5, p. 649. Ejus liber, cui titulus *πάθος, αἰτία, θεραπεία*. T. 3, pag. 278, T. 5, p. 301. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Πλείσταρχον ὑγιεινῶν T. 4, p. 303, 312.

Diodorus Grammaticus (interpreti Diodotus) T. 4, pag. 15. idem est νεανίσκος ille Grammaticus T. 3, p. 302.

Diodorus Empiricus T. 4, p. 57.

Diogenis Apolloniatae δεύτερον περὶ φύσεως. T. 5, p. 473.

Diogenes Babylonius T. 1, p. 258, 259. ἐν τῷ περὶ τῆς ψυχῆς ἡγεμονικῆς T. 1, p. 257. animam sanguinem esse docuit 264.

Diogenes Cynicus T. 3, p. 315, T. 6, Paris. p. 523, T. 7, p. 351.

Diogenianus ad quem περὶ ἀντεμβαλλομένων scripsit Galenus T. 13, Paris. p. 965.

Diomedes Rhetor T. 3, p. 455.

Dionysiodorus Medicus T. 2, p. 157.

Dionysius T. 4, p. 28, 29. Medicus Methodicus. 42.

Dioscorides Φανᾶς Herophileus T. 5, p. 705.

Dioscorides Anazarbeus T. 5, pag. 333, T. 2, p. 14, 61, 80, 92, 93, 96, 100, 103, 104, 105, 112, 117, 122, 134, T. 10, Paris. p. 572. quem Dioscorides Alexandrinus exscripsit. 705. non satis gnarus Græcæ linguæ T. 2, p. 144. peritus τῶν μεταλλικῶν Φαρμάκων T. 5, p. 20. Ejus libri quinque περὶ ὕλης ἰατρικῆς commendantur T. 2, p. 68.

ἐν α' περὶ ὕλης T. 5, pag. 710, b. 711, b. 714, a. 715, b. T. 2, p. 23. ἐν β'. T. 4, p. 312. ἐν γ'. T. 2, p. 69, 76, 80. ἐν δ'. p. 91.

Dioscorides περὶ μέτρων καὶ σασμῶν T. 4, pag. 468. περὶ ἀντεμβαλλομένων T. 13, Paris. p. 965.

Dioscorides junior Hippocratis scripta recensuit & obelis dispunxit T. 5, p. 17. Artemidori Capitonis (de quo supra) cognatus. id. 4. multa in antiquis lectionibus immutavit. id. & T. 5, pag. 17, 18, 113, 204, 207, 216, 219, 309, 309, 404, 431, 442, 456, 459, 465, 478, bis. 485, 489, 502, 508, 512, 516, 661, 707, b. T. 6, Paris. p. 280, T. 8, Paris. p. 536, 581, T. 9, Paris. p. 141. reliquis γραμματικώτερος T. 5, pag. 463. parum Galeni ætate clarus, 705, Alexandrinus 711, b. Hippocratis voces exposuit, 705, 706, 707, b. 708, a. b. 712, 714, 716, b. 717, b. 718, b. ἐν τῷ πρώτῳ ὑγίεινῶν 709, b. ἐν τῷ δευτέρῳ λαχάνων ibid. nisi pro Dioscoride utrobique, quod suspicor, est legendum Diocles.

Diphilus Siphnius δεῖ τῶν περὶ φερομένων ποῖς νοσῶσι καὶ ὑγιαίνουσι T. 6, Paris. p. 498.

Dogmatici T. 3, p. 53, &c. λογικὸι T. 3, p. 349, &c.

Draco legislator T. 4, p. 51.

Draconi Hippocratis F. à quibusdam tributum περὶ ῥητικόν T. 5, p. 187.

Elephantides T. 2, p. 158.

Empedocles T. 1, p. 264, 267, 270, 314, 316, T. 2, p. 17, T. 5, pag. 472, T. 7, Paris. pag. 355, T. 8, Paris. p. 513. Medicus T. 1, p. 334. σιχαία quatuor immutabilia esse docuit T. 1, p. 56, T. 5, pag. 6, 8 ejus περὶ φύσεως. T. 1, pag. 56, T. 5, p. 1. Schola ejus Medica T. 4, p. 34.

Empirici T. 2, p. 5, 20, 56, 166, 175, T. 3, p. 255, T. 4, p. 40, 51, &c. eos non plane adspernatur Galen⁹, addit tamen quare eos non probet T. 3, p. 271. reprehendit quod summos se Medicos professi curare morbos

bos nolint. 205. superstitiosis utantur remediis T. 4, p. 420. aliorum inventa ambitiose oppugnent. 303.

Ephicianus Stoicus Hippocrarem *μεπερὺ ἄμνησεν Ἰππὶ τὸ σωικώτερον*. T. 4, p. 370. Ficianus corrupte appellatur T. 5, p. 407, & T. 8, Paris. p. 581. Galeni præceptor & Quinti discipulus, ibid. & T. 5, p. 665. ubi vocatur *Ἰφικιανὸς* quæ vera videtur esse scriptura.

Epicurus T. 1, p. 16, 47, 93, 94, 101, 276, 279, 288, 290, 317. T. 2, p. 9, T. 5, p. 1, 338, 496, T. 6; Paris. p. 509. quomodo à magnete trahi putarit ferum. T. 1, p. 93. Venerem nunquam prodesse, ac bene actum si non noceat T. 5, p. 398. Providentiam conditoris in membris humanis non agnoscens impugnatur T. 1, p. 219, 367, 378, 489, 502. & libro VII c. 14. de usu partium, loco qui T. 1. Basil. p. 447 desideratur. Epicureorum plures mundi. T. 6, Paris. p. 551. atomi T. 3, p. 199. Quæ adversus Epicureos Galenus scripsit, memorantur T. 4, pag. 368.

Epigenes ad quem de parvæ pilæ ludo scripsit Galenus. T. 4, p. 301. & librum *περὶ τῆς περὶ γυνώσκων* T. 3, p. 451. *φίλτατον* vocat 461.

Epigonus T. 4, p. 217.

Erasistratus T. 1, p. 72, 91, 95, seq. 111, 215, 217, 297, 305, 311, 312, 318, 328, 412, 414, 418, 436, 440, 442, 444, 446, 460, T. 2, p. 13, 173, T. 3, p. 8, 17, 37, 42, 51, 81, 82, 135, 181, 250, 253, 259, 279, 307, 314, 351, 369, 456, T. 4, pag. 37, 38, 52, 53, 62, 83, 94, 97, 107, 225, 303, 484, 485, T. 5, p. 2, 17, 21, (ubi inter eos qui anatomica scripsere) 26, 27, 340, 397, 453, ult. 502, 512, 520, T. 5, Paris. p. 79, 80, 283, 284, T. 6. Paris. p. 245, T. 7, Paris. p. 513, T. 11, Paris. p. 185 semper laudans naturam sapientissimam T. 1, p. 421. aliqua tamen frustra fecisse affirmavit. id. & T. 6, Paris. p. 264. veri non usquequaque studiosus T. 1. pag. 324. Hestæum redarguit. T. 5, Paris. p. 284. alienus à Philosophia Peripatetica, T. 1, p. 100. Chryssippi Cnidii discipulus. Vide supra, Chrysippus. Eum nonnulli Hippocrati conferendum censuere. T. 4, p. 2. ipse Hippocrati se prætulisse videtur. id. p. 3, 4, &c, in minimis etiam diligentissimus. id. p. 1.

Ejus *περὶ αἵματός ἀναγωγῆς* T. 3, p. 297, 298, 299, T. 4, p. 1, 5, 6, 8, 13, 14, 16, T. 5, p. 624. Venæsectionem improbavit T. 4, p. 264. *ἐν τοῖς περὶ καταπόσεως καὶ ἀναιδέσεως καὶ πεψέως* T. 1, p. 95, seq. 414. *ἐκ τῶν πρᾶτῶν τῶν καθόλου λόγων* T. 1, p. 100, *ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν καθόλου*. 102, *τὰ περὶ*

- διαρρέσεων βιβλία senex scripsit. T. 5, pag. 313. allegantur T. 4, p. 8. liber I. & II. p. 9. ἡ περὶ κοιλίας πραγματεία T. 4, p. 11. β' περὶ κοιλίας T. 5, p. 301. περὶ τῶν κτ' κοιλίαν παθῶν T. 4, p. 8. περὶ ὀξυάλυσεως T. 4, p. 16. secundo de paralyfi libro T. 6, Paris. p. 553, 554, 555, 556. περὶ τῶν παρήσεων T. 4, pag. 8. περὶ ποδάγρας T. 4, p. 8, 16. περὶ πυρετῶν πραγματεία T. 1, p. 303. primus de febribus T. 1, p. 304, T. 4, p. 8, 9, 16, T. 5, p. 40, 41, 47, 83, 89. T. 7, Paris. p. 351. seq. tertius T. 4, p. 2, 5, 15, 17. τῶν πυρετῶν θεραπεία T. 4, p. 11, 50. ὑγιεινῶν συγχεύματα sive ὑγιεινῶν πραγματεία T. 4, p. 8. ἐκ τ' πρώτης ὑγιεινῶν T. 3, p. 345. seq. T. 4, pag. 15. Contra Erasistratum & Erasistrateos de venæ sectione disputat Galenus T. 4, p. 1. seq. p. 7, seq. Alia quæ contra Erasistratum Galenus scripsit memorantur T. 4, p. 366.
- Erasistratii T. 1, p. 96, 97, 303, T. 3, p. 42, 45, 47, 51, 298, T. 5, p. 503, T. 7, Paris. p. 352. & c. Vide & infra, Hermogenes. αἰμοφόβοι dicti, quod venæ sectionem improbarent. T. 4, p. 25. post Herophili obitum floruerunt T. 3, p. 44.
- Eratosthenes Cyrenæus T. 8, Paris. p. 568. ἐν τοῖς περὶ δερχάιας κωμωδίας ostendit priscos Poëtas multa vocabula recens effinxisse. T. 5, p. 705.
- Erotianus T. 5, p. 711, b.
- Euclides T. 5, p. 606, T. 6, Paris. p. 319. ejus συχέια. id. 537. XI. συχέιων θεώρημα δεύτερον ἀποδείξας T. 1, p. 483. theorema primum libri φαινομένων T. 1, p. 319.
- Eudemus antiquus Peripateticus in cujus περὶ λέξεως librum scripsit Galenus T. 4, p. 367, 368.
- Eudemus T. 4, p. 364. T. 5, p. 340. T. 9, Paris. p. 241. Anatomix peritus T. 1, p. 318. T. 5, p. 20. Anatomica scripsit. id. 21. Primus post Hippocratem Eudemus & Herophilus de nervorum anatomie cum cura scripsere T. 3, p. 282. reprehenditur T. 1, p. 397.
- Eudemus Medicus Methodicus T. 4, p. 42, T. 5, p. 301.
- Eudemus junior Peripateticus à Galeno curatus T. 3, pag. 452, seq. T. 5, p. 383. Pergamenus T. 4, p. 106. habitu corporis gracili, hirsuto ac musculoso T. 1, p. 77, T. 5, p. 60, seq.
- Evenor T. 5, p. 653.
- Eugenianus cui libellum ee ordine libror. suorum inscripsit Galenus T. 4, p. 368. & librum septimum ac sequentes de Methodo medendi. p. 106, 129, 139. cum Galeno Romæ versatus 119.

Euphorion T. 5, p. 455.

Eupolidis de Aristide dictum T. 6, Paris. p. 530. Autolycus secundus ἐκ προτέρω διεσκευασμένον T. 5, p. 38. Galeni περὶ τῶν πολιτικῶν ὀνομάτων T. 4, p. 368.

Euripides T. 5, p. 322. Ejus Herculis cum Admeto dialogus T. 1, p. 283. Medea T. 1, p. 267, 268, 271, 282. Menelaus T. 1, p. 281, 282. de Oreste. T. 5, p. 592. de Theseo T. 1, p. 283. Euripides ἐν ὑψιπύλῃ T. 5, p. 615. Euripidis, Sophoclis & Æschyli tragœdiarum antiquos Codices pignore quindecim talentorum ab Atheniensibus mutatus Ptolemæus Evergetes T. 5, p. 412.

Euryphon T. 2, p. 68. T. 3, p. 378, T. 4, p. 109, 351, T. 8, Paris. p. 509. Anatomica scripsit T. 5, p. 21. Ei quædam tribuuntur quæ sub Hippocratis nomine exstant T. 3, p. 188, 198, T. 5, p. 455. (ubi pro ἰδίαις γνώμαις leg. κνιδίαις) 456. Erasistrato antiquior T. 4, pag. 1. antiquissimus Medicus ad quem nonnulli retulere librum περὶ διαίτης ὑγιαίνης T. 4, pag. 396. T. 5, pag. 43. Scripsit de succedaneis medicamentis. T. 13. Paris. pag. 965.

Favorinus T. 3, p. 22, 455, impugnatur à Galeno περὶ δέξις διδασκαλίας. Scripserat etiam Galenus librum pro Epicteto adversus Favorinum, qui intercidit.

Ficianus. Vide supra, Ephicianus.

Flavius vir Consularis Aristotelicæ studiosus Philosophiæ T. 3, p. 453. Vide supra, Boëthius.

Galenus Γαληνός ἰατρός T. 8, Paris. p. 358. Theophil. de urin. ἐγὼ Γαληνός. T. 5, p. 443.

Galenus pater T. 3, p. 23, 422. T. 4, p. 352, 356, 370, T. 6, Paris. p. 531. seq. itinera T. 2, p. 117, 118, 123, 125. triginta annis post scripsit libros de simplicibus medicamentis T. 2, p. 127. morbi. T. 3, p. 261, 288, T. 4, pag. 27. ubi somnium duplex salutare ab Æsculapio immisum. Principibus Romæ viris καὶ πᾶσιν ἐφεξῆς τοῖς αὐτοκράτορσιν ob artis suæ præstantiam innotuit. T. 3, p. 271. ἰατρῶν ἀκριβέως ἔδαμό- δι μέλει σήμερον ἡχημόνηκα καὶ θεραπείαν, ibid. Diis testibus invocatis. Prænotiones ejus Medicæ. T. 3, p. 306, 455. in nulla prædictione se offendisse vel aberrasse T. 8, Paris. pag. 548. σὺ θεῶ δ' εἶπεν, ἡμεῖς ἔδεπτε ἀπετοχοῦν ἐν ἐδεμῖα περὶ ῥήτει T. 5, pag. 383. famam se neutiquam captasse T. 4, p. 105. Prolixitatem in scribendo excusat T. 2, p. 29. seq. T. 4, p. 265. non solet idem pluribus li-

brorum suorum locis repetere T. 1, p. 321, 326, T. 4, p. 19. non vult adscribere modum quo medicamenta adulterantur T. 2, p. 125. nec fœda aut pernicioſa medicamenta T. 2, p. 130, 131, 136, 186. nec luxuriosa pag. 163. Scripta ejus plurima cum templo Pacis Romæ conflagrarunt T. 4, pag. 363, 367. Multa animalia viva dissecuit T. 1, pag. 311. Lectores cupit à ſectarum rabie alienos T. 3, p. 272. ſectariorum ſervitutem deſcribit T. 1, p. 338. T. 2, p. 13. T. 3, p. 30. eos præ φιλονεικία ſenſum ſæpe communem perdere T. 2, p. 487. Variarum ſectarum præſtantiffimis Magiſtris innutrit⁹ nullam odit T. 3, p. 271. Non vitio vertendum ducit, ſi quis adverſus Hippocratem ſcribere aggrediatur. T. 5, p. 329. Nec Hippocrati nec alii cuicunque ſimpliciter habendam fidem. 465. De animæ natura negat ſεβασίαν ἀποδείξειν habere. T. 1, p. 221, T. 2, p. 58, T. 5, p. 510. Sæpe teſtatur in nominibus ſe eſſe ſacilem T. 2, pag. 57, 141, T. 3, p. 7, ſeq. 20, 23, 314, T. 4, p. 45, 47. &c. at perturbato nominum uſures quoque confundi. T. 2, p. 34, T. 3, p. 253. obſcura & ambigua perinde eſſe ac ſi non ſcripta eſſent. T. 3, p. 62. accentuum rationem, niſi ſenſui officiant ſuſque deque habendam T. 5, p. 557. Senſibus parum tribuentes Scepticos explodit T. 2, p. 13, 17.

Obteſtatio Galeni ad Sophiſtas T. 3, pag. 55. *παύσαθε πρὸς τὸν Διὸς ἤδη πῶτε μηδὲν προσήκοντι λήροις ἰπποκράτει ζῆσαι τὴν τέχνην ὅτι ἔσαν καθ' ἑαυτὴν μικράν.* Deſiſtite, per Deos, tandem aliquando nugis nihil ad rem pertinentibus artem onerare, vel per ſe ſatis longam.

Galenus περὶ ἐμφύτης θερμασίας ὑπομνήματα T. 3, pag. 177. περὶ δυσπνοίας quartum librum promittit in extremo libri tertii T. 3, pag. 198. ἐν τοῖς δὲ κοινῶς λόγοις βιβλίοις T. 5, p. 666. περὶ ἱπποκράτους διαλέκτου T. 5, p. 527. ἐν τοῖς καὶ φιλοſοφίαν λόγοις T. 5, p. 541.

Οἱ τὰ Γεωργικὰ γράψαντες T. 3, p. 241.

Glaucias Empiricus T. 4, pag. 57, T. 5, p. 442, 471, 488, T. 6, Paris. p. 297, T. 12, Paris. p. 477, 479, 482. librum περὶ χυμῶν tribuit Hippocrati cuidam jūniori T. 8, Paris. pag. 508. In Hippocratis fere omnia ſcripſit 535. à Zeuxide reprehendus 556.

Glaucio Philoſophus, Platoniciuſ ut videtur, ad quem Therapevtica ſcripſit Galenus T. 4, p. 197, 208, T. 10, Paris. p. 601.

Glaucus Philoſophus T. 3, p. 306,

Gorgias *περὶ φύσεως* T. 1, p. 46.

Gorgias Medicus Galeni æqualis T. 3, p. 306. cui librum de causis procatarteticis dicavit T. 7, Paris. p. 347, 352.

Grammatici in Homerum T. 3, p. 44. enarrantes quid sit *ῥοιζέειν* 33.

Hegetor. T. 3, p. 83.

Heliodori de fasciis liber exstat Græce & lat. T. 12. Paris. p. 518. & Oribasii ex eo excerpta, latine p. 557.

Heraclianus quem Galenus audivit Alexandriæ, scripsit Anatomica T. 5, p. 21.

Heraclas sive Heraclides è quo Oribasius librum de fasciis collegit, qui latine exstat T. 12, Paris. p. 553. Ephesius p. 559.

Heraclides Empiricus. Vide paulo infra, Tarentinus.

Heraclides Erythræus Herophilus T. 3, p. 48, 83, T. 5, p. 412. Ejus liber septimus *περὶ τῆς Ἡροφίλου αἰρέσεως* T. 3, 49. in secundum & sextum Epidemiorum T. 5, p. 442.

Heraclides Ponticus T. 3, p. 369. ejus liber cui titulus *ἀπνεύς* T. 3, p. 169, 314.

Heraclides Tarentinus T. 2, pag. 121, 156, 158, 161, 163, 164, 185, T. 4, p. 306, 314, T. 5, p. 412, 413, 535, 653, 674, 705. T. 6, Paris. pag. 257, 260, T. 9, Paris. p. 141. Empiricus T. 3, p. 45, T. 4, p. 57, T. 5, p. 488. *ἡ τῶν τυχόντων ἰατρῶν* T. 2, p. 177. Archigene antiquior. T. 3, p. 424. *ἐν οἷς ἀντιλέγει πρὸς τὸ περὶ σφυγμῶν Ἡροφίλου* T. 3, pag. 46. *περὶ σκευασίας καὶ δοκιμασίας φαρμάκων* T. 2, p. 68. in omnia Hippocratis scripsit. T. 5, p. 662, T. 6, Paris. p. 508. in Aphorismos T. 5, p. 328.

Heraclitus T. 1, p. 50. *περὶ φύσεως* T. 5, p. 1. ejus dictum *εἰς ἐμοὶ μέλοι* T. 3, p. 53.

Heras T. 2, p. 166, 189. *ἐν τῷ νάρθηκι* T. 2, p. 155, 156, 160. *Φαρμακίπιδι βιβλῷ* T. 2, p. 181. *περὶ συνθέσεως φαρμάκων* T. 5, p. 647. Musæ medicamentum in Heræ τῷ τῷ scriptum T. 4, p. 218.

Hermeti Ægyptio tributus liber *περιέχων πρὸς λς' τῶν ὥροσκόπων ἱερὰς βοτάνας* T. 2, p. 68.

Hermogenes Erasistrati sectæ addictus T. 2, p. 13.

Herodicus T. 3, p. 387.

Herodotus (Histor.) T. 4, p. 312. T. 5, p. 323, 629.

Herodotus Medicus T. 2, p. 12. (Pneumaticus id. p. 13,) 14, 32, T. 4, pag. 109, 355. libri de vacuantibus remediis. T. 10, Paris. p. 457. *Oribas.* liber ιατρος T. 5, p. 472.

Herophilus T. 1, p. 217, 297, 324, 417, 433, 459, 465, 521, 527, T. 2, p. 11, 13, 68, 189, T. 3, p. 8, 18, 24, 26, 30, 33, 42, 50, 55, 69, 81, 83, 129, 367, 440, 311, T. 4, p. 437, 51, 52, 03, 83, 364, 443, 278, T. 5, p. 167, 240, 301, 340, 397, 446, T. 5, Paris. p. 78, 86, T. 6, Paris. p. 276, T. 7, Paris. 350, T. 9, Paris. p. 142. Carthaginienſis T. 1, p. 370. dialecticus T. 4, p. 38. Praxagoræ discipulus (cum Philotimo) ibid. & T. 3, p. 45, & 364 ubi Herophilus Praxagoram reprehendit. Dogmaticus T. 4, pag. 3. Anatomes peritus. T. 1, p. 18, 436, T. 5, p. 20. Anatomica scripsit. 22. ipse & Eudemus primi post Hippocratem *Ἰπποκράτους* scripsere *περὶ νέρων ἀνατομῆς* T. 3, p. 282. De pulsibus optime scripsit T. 3, pag. 26, 87. ejus *πραγματεία περὶ σφυγμῶν* T. 3, p. 44, 45, 175. ab Archigene allegatur id. p. 29. Contra ejus de pulsibus scripsit Heraclides Tarentinus: Etiam separatim scribere voluit Galenus T. 3, p. 129, T. 8, Paris. p. 314. in Aphorismos Hippocratis Herophilus scripsit T. 5, p. 329.

Herophilii T. 3, pag. 30, 42, 44, 45, 79, 344, T. 5, pag. 503. Vide suo loco, Alexander. Apollonius Mus, Aristoxenus, Bacchius, Chrysermus, Heraclides Erythræus, & Zeno. *περὶ τῆς Ἱεροφίλου ἀγρέσεως ῥεάψαντες* T. 3, p. 45. Vide Heraclides Erythr. & Callianax.

Hesiodus T. 1, pag. 266, 267, 339, T. 4, p. 35, 334, T. 5, p. 11, 16. Theogonia T. 1, p. 273.

Hestæus ab Erasistrato reprehensus T. 5, Paris. p. 284.

Hiero, cui Methodum medendi inscripsit Galenus, T. 4, p. 34. ubi *φίλτατον*, & 39. ubi *κράτιστον* appellat. 47. *συνδιατρέψας* Galeno *ἐνθὺς ἐκμερακίς*. 61. ante opus à Galeno absolutum obiit in itinere. T. 4, pag. 106.

Hipparchus T. 1, p. 551, T. 4, p. 36. ejus liber quo probavit, mensem non esse integrorum dierum XXX. T. 3, p. 445.

Hippio Centaurius T. 4, p. 442.

Hippocrates Gnosidici F. Medicorum Principis avus, cujus esse putantur libri duo *περὶ αἰσθησῶν* T. 5, p. 43, & *τὸ κατ' ἰητροῖον* 527.

Hippocrates Magnus Heraclidis F. ὡς περ ἀπὸ Θεῶ Φωίης τῆς ἱπποκράτους
 δρῶμεθα λέξεως T. 1, pag. 370. ὁ τῶν καλῶν τῆς τέχνης ἀπαντῶν ἡμῶν
 ἡμεῶν T. 4, p. 1. Liper Hippocratis ἐκ μικρῶ πινυκίδος, quæ nempe
 Thessalus filius tanquam genuina Parentis sui selegit. T. 3, p. 181.
 Scripta Hippocrati multa abjudicata ὑπὸ Φιλονεικίας T. 3, pag. 191.
 Hippocrates an Empiricus? T. 5, p. 616. ἱπποκρατείων varia lectio-
 nes in Hippocrate T. 1, p. 49, T. 5, p. 67, 77, 94, 97, 105, 113, 114, &c.
 optimam quæ sibi videtur semper interpretari se ait Galenus T. 5,
 p. 61. ἀμαρτάνοντι & πρῶτος βιβλιογράφος καὶ μὴ τὰ ταῦτα μενᾶσης τῆς
 ἀμαρτίας pag. 116. &c. Locus male Hippocrati insertus T. 5, p. 21,
 26, seq. 37, &c. Multi exegetæ Hippocratis T. 5, p. 27, 29, 114. Vi-
 de Artemidorus Capito, Dioscorides, Heraclides Tarentinus, Zeu-
 xis, Bacchius, Glaucias &c. Jonica veteri lingua usus Hippocrates
 sive Attica T. 5, p. 62, 527, T. 8, Paris. p. 517. Galenus libellum scri-
 pserat περὶ τῆς ἱπποκράτους ἀγλῆκτος. ibid. usitatissimis vocabulis li-
 benter est usus. 422. Singulares Galeni de singulis Hippocratis
 scriptis observationes Criticas ac censuras, quorum alia ab eo ut
 ederentur scripta, alia tantum memoriæ causa in commentarios
 relata, & à filiis interpolata & edita fuisse observat, retuli supra li-
 bro 2. capite 24.

Filii Hippocratis Thessalus & Draco, quorum amborum filii fuerunt &
 ipsi Hippocratis nomine T. 5, p. 17, 187, T. 8, Paris. p. 509.

Hippocrates Draconis F. habitus à quibusdam pro auctore libri V. Ἐπι-
 δημίων. T. 1, p. 181. & libri περὶ ἀγμάτων. T. 12, Paris. p. 272. *Palad.*

Hippocrates Thessali F. creditus auctor libri περὶ νῆσων T. 5, p. 456.

Hippocratii T. 5, p. 24. ἱπποκρατεῖς ἑαυτοὺς ὀνομάζοντες T. 3, p. 168, T. 5,
 p. 504.

Hipponax T. 5, p. 322, 707, b. ejus Jambis T. 4, p. 36.

Homerus T. 1, p. 60, 265, 266, 267, 271, 272, 273, 275, 281, 283, 284, 296,
 308, 309, 310, 339, 407, 413, 446, T. 2, p. 118, 132, T. 3, p. 20, 33, 44,
 375, 455, T. 4, pag. 36, 267, 302, 312, 313, 342, T. 5, p. 1, 3, 11, 41, 111,
 323, 522, 542, seq. 579, 580, 668, 681, 694, 713, b. T. 5, Paris. pag. 87,
 273, 278, T. 7, Paris. p. 192, T. 8, Paris. p. 569. Δειόπερ & Ησιόδω ποιητῆς
 T. 4, p. 35. Ποῆτα κατ' ἐξοχὴν T. 3, p. 431, T. 5, p. 501, 557, 559, 587,
 598, 599, 601, 617. (ubi Aristophanis nomen male videtur adje-
 ctum) 639, 659, 697, 713, b.

Hygieni emplastrum T. 2, p. 169.

Hyperides ἐν τῷ κτ' Διοκλέους T. 5, p. 665.

Ibycus T. 5, p. 455.

Ἰωαχὺς Μαρτυροπολίτης T. 4, p. 459.

Jones ponunt Φ pro Θ, ut Φλάσματᾶ pro Θλάσματᾶ T. 5, p. 699.

Iphicianus. Vide supra, Ephicianus.

Iphiclus celeritate præstans T. 4, p. 223.

Julianus Alexandriæ docuit T. 5, pag. 337, 339. Theffali sectator. ibid.

Methodicus, Galeni æqualis T. 4, p. 43. Apollonii Cyprii discipulus. Ejus εἰσαγωγαὶ sæpius recoctæ. ibid. Contra ejus librum secundum (ex libris XLVIII. quos adversus Hippocratis Aphorismos scripserat) pro Hippocrate scripsit Galenus T. 4, p. 366, T. 5, p. 337, seq. Ejus liber περὶ μεθόδου cui titulus Φίλων T. 5, p. 338.

Justus T. 3, p. 455, T. 10, Paris. p. 500, 503, Aët.

Leontius Aglaionis T. 1, p. 294. (è Platone)

Leucii emplastrum T. 2, p. 169.

Leucippus T. 1, p. 47, 101.

Lucius Martius T. 8, Paris. p. 577.

Lycurgus T. 4, p. 36. legislator T. 4, p. 51.

Lycus Quinti discipulus Anatomica scripsit T. 5, pag. 21. Macedo T. 1, pag. 97, 421, T. 4, pag. 363, T. 8, Paris. p. 535. Empiricus T. 4, p. 57. T. 5, pag. 503, T. 8, Paris. pag. 519, 580. Ejus in libros Epidem. T. 5, p. 395, 396, 400, 406, 465, 467. Hippocratem non recte intellexit. T. 4, p. 370. contra eum pro Hippocrate scripsit Galenus, T. 4, pag. 366, T. 5, pag. 329. ubi ejus ἐξηγητικὰ in Hippocratis Aphorismos commemorantur.

Lyricorum sive μελικῶν στροφὴ, ἀντίστροφῶ, ἐπῳδός T. 1, p. 556.

Lysias T. 3, p. 44, T. 4, p. 36. κτ' πολιάρχου T. 5, p. 665.

Machæriion T. 4, p. 217, 219.

Magnus T. 3, p. 31, seq. 51, 85, 87. de pulsibus non male scripsit. ibid. ante Archigenem. Pnevmatica sectæ addictus. 33. Male μάγνης legitur pag. 37, & p. 79. μάγ, quod utrumque in Paris. emendatum. Ejus liber III. τῶν ἐφευρημένων μετὰ τὰς θερίστων ζῴων ad Demetrium Philosophum T. 3, p. 31.

Magnus

Magnus Iatrosophista μτ Γαληνὸν πρὸς ἔρων χράψας T. 8, Paris. p. 359. *Theophil. de urin.*

Mantias T. 4, p. 3, T. 12, Paris. p. 470. ὁ τῶν τυχόντων ἰατρῶν T. 2, p. 177. ejus περὶ τῶν κατ' ἰητρῶν T. 5, p. 661, 667. περὶ καρδιακῆς ἢ κλυσμών T. 2, p. 68. περὶ Φαρμάκων, τῶν κατ' ὅπας. *ibid.*

Marcellus (Medicus) T. 4, p. 444, T. 10, Paris. p. 502. *Aët.*

Marinus T. 1, p. 542. & VII. 14 de usu partium. T. 3, p. 453, T. 5, p. 318, 324. Quinti discipulus Anatomica scripsit T. 1, pag. 318, T. 5, p. 21. XX. libri ἀνατομικῶν quorum Epitomen quatuor libris scripsit Galenus T. 4, p. 363, seq.

Marsus ad quem Archigenes scripsit. Supra in Archigenes.

Martiani ἀνατομικῶν τὰς libri duo ἀνατομικῶν T. 3, p. 453.

Martialis Erasistratei, libri II. ἀνατομικῶν T. 4, p. 362.

Medeus (Μηδεῖος) Chryssippi Cnidii discipulus. T. 4, p. 8, 17. Anatomica scripsit T. 5, p. 21.

Medicus quidam ex uno exemplo tempus formationis foetus assignare aggressus T. 1, p. 94. Qui musculos singulos in homine totidem docuit esse animalia T. 1, p. 219. Qui sensuum judicium contemnendum esse duxit. T. 2, p. 13.

Μεγάλος unguenti Megalei auctor T. 2, p. 182.

Meges Sidonius (Medicus ut videtur) T. 4, p. 106.

Melampus acutissimi auditus T. 4, p. 223.

Melissus T. 5, p. 5. ὡς ὁ παντὸς T. 1, p. 50. seq. liber πρὸς φύσεως T. 1, p. 56, T. 5, p. 1.

Menander T. 1, p. 282. ὁ βελτίς Μένανδρος Κωμῶδίας, T. 1, p. 96. ἐαυτὸν πικρὰ μὲν T. 5, p. 592.

Menecritus T. 12, Paris. p. 530. *Heliodor. de fasciis.*

Menemachus T. 2, pag. 191, T. 10, Paris. p. 458. *Oribas. Methodicus.* T. 4, pag. 43.

Menetheus ἐν πᾶσι ὀνομασίαις τῶν Φαρμάκων T. 5, p. 709, a. 711, b.

Meno Aristotelis discipulus scripsit libros ἰατρικῆς συναγωγῆς Aristoteli male tributos, quibus veterum Medicorum opiniones exposuit. T. 5, p. 4. Μενώνας. *ibid.*

Menodotus Empiricus. T. 5, p. 92, 624, T. 4, p. 21, 22, 56, 57. Asclepiadem invicte confutavit. T. 1 pag. 94. Ejus πρὸς Ἐπιπικόν paraphrasi donavit Galenus T. 1, p. 1.

- Methodici T. 3, p. 45, 205, T. 4, p. 43, 50, 209, T. 10, Paris. p. 593. ἀμεθόδοι
θεοσάλαιοι T. 5, p. 92, T. 4, p. 115. 179. λίθινοι μεθόδοι T. 3, p. 406.
Galenus eos oppugnari à se ait & λόγοις ἀλλὰ ἔργοις T. 3, p. 461.
- Metrodorus Asclepiadeus T. 2, p. 13, 14. Sabini discipulus, accuratior
prioribus Hippocraticis, licet & ipse non raro Hippocratem perpe-
ram intellexit T. 5, p. 396.
- Mnasæus (Methodicus) T. 4, p. 42.
- Mnemo Sideres. T. 5, p. 411, 413. infra, in Pamphylius.
- Mnesitheus T. 1, p. 324, T. 2, p. 15, T. 4, p. 38, 52, 107, T. 4, p. 303, 312, 313,
T. 5, pag. 331, 340, T. 6, Paris. pag. 498. Atheniensis T. 4, pag. 197.
Dogmaticus T. 4, pag. 3. Anatomica scripsit T. 5, pag. 21. Medi-
cus insignis, de generibus morborum scripsit T. 4, pag. 197. ἐν τῷ
περὶ ἐδεσμάτων T. 4, pag. 334. quæ de radicibus, caulibus, foliis,
fructibus & seminibus scripsit, non sunt plane fide digna T. 4,
pag. 306.
- Molpis T. 5, p. 653. Molpiza T. 12, Paris. p. 478.
- Mochus T. 2, p. 156.
- Monteus cui liber secretorum inscribitur. T. 10, Paris. p. 549.
- Moschionis κοσμητικόν T. 2, p. 158. Moschio διορθωτής qui Asclepiadis
scripta correxit, non in omnibus ei assensus. T. 3, p. 51.
- MOYSIS Φυσιολογία reprehensa quod Divinæ omnia tribuit potentia
T. 1, pag. 494. Θάπτον γὰρ αὖ πρὸς τὰς ἀπὸ Μωϋσέως καὶ Χριστοῦ μεταδι-
δάσκειν, ἢ τὰς πρὸς αἰρέσεις περὶ τηκόντας ἰατρούς T. 3, p. 34. adde p. 22.
- Musa, Medicus T. 4, p. 90, 210, 218.
- ὁ ὄντι τῆς Μυσίας ἰατρός T. 2, p. 139.
- Nicander Poëta T. 1, p. 262, T. 2, p. 125, 137, T. 3, p. 269, T. 5, p. 618.
- Nicodemus T. 6, Paris. pag. 199. leg. Nicomedes ex T. 2, p. 180, 184. De
Nicomede Smyrnæo Medico confer Sponii Miscellanea eruditæ
antiquitatis p. 131, 132, 133.
- Nicomachus Smyrnæus T. 3, p. 204.
- Nicomedes. Vide paulo ante, Nicodemus.
- Niger περὶ Φαρμάκων T. 2, p. 68. ubi male τανύγες pro τῷ Νίγες qui ibi-
dem videtur appellari Asclepiadeus. T. 5, p. 705.

Nilei Plinthium T. 12, Paris. p. 558, 559, 560. *Oribas. de machinam.*

Νείλεως medicamentum T. 2, pag. 182. Male ἰηλεὺς pro Νείλεως T. 5, pag. 653.

Numesianus, Pelopis præceptor, Anatomica scripsit T. 5, p. 21. In Hippocratem pauca scripsit T. 4, pag. 370, T. 5, p. 293. in Aphorismos T. 8, Paris. p. 535.

Nymphodorus T. 5, p. 653. Ejus glossocomum, T. 12, Paris. p. 558, 567. *Oribas. de machinam.*

Olympicus Apollonii Cyprii præceptor, Methodicus T. 4, pag. 43, 45, 46.

Oracula obscura, λοξίαι χρησμοί T. 3, p. 82.

Orestinus T. 2, p. 156.

Oribasii liber de fasciis ex Heracla collectus exstat latine T. 12, Paris. pag. 553. & ex Heliodoro de machinamentis p. 557.

Orpheus T. 1, p. 267, 268.

Osantrus, Ὀσαντρὸς περὶ ἰππῶν ἰατρικῆς T. 10, Paris. p. 719.

Otho Sículus T. 2, p. 156.

Pamphilianus ad quem de Theriaca scripsit Galenus. T. 2, p. 469.

Pamphilus T. 5, pag. 705, 706, a. Pamphili Grammatici περὶ τῶν βοτανῶν πραγματεία ordine Alphabetico T. 2, p. 68. plena nugis superstitionis Ægyptiorum & Babyloniorum. id. & 69, 91.

Pamphylius Medicus. Ita enim videtur legendum T. 5, p. 411. ἰατρὸς Πάμφυλός ἐστιν ὁ Πάμφυλός ἐκ πόλεως Σιδικῆς, κλεοφαντὶς ὃ πρὸς αἵρεσιν. Nam infra legitur: ἐννοίῃ ὃ καὶ αὐτὸν ἐκ Πάμφυλίας κεκομικέναι - - καὶ εἶναι τὰς ἱππικὰς αὐτοῖς τῶν ἐκ πολλοῖων - - καὶ τὸν διορθωτικὸν μνήμονα Σιδήτων. Itaque & pag. 431. lege ὁ Πάμφυλός μνήμονος χαρακτῆρσι.

Papias frater, cui liber de virtute Centaureæ dicatus est T. 13, Paris. pag. 1010.

Paridis ὄρχησθ ψilothrum T. 2, p. 164.

Parmenides T. 5, p. 472. περὶ φύσεως T. 1, p. 56, T. 5, p. 1.

Pasicrates T. 12, Paris. p. 564, 565, 568. *Oribas. de machinam.*

Pasion T. 4, p. 210, 218. ejus trochiscus T. 2, p. 118, 135, 188, 202, T. 4, p. 98, 191. emplastrum, 169.

- Paternianus ad quem liber de simplicibus medicamentis T. 13, Paris. p. 984, a. 1003, b.
- Paulus Medicus T. 10, Paris. p. 521.
- Paulus Sergius urbi præfectus, Aristotelicæ studiosus Philosophiæ T. 3, p. (453).
- Pausanias Medicus T. 4, p. 35.
- Pausanias ἀπὸ τῆς Συρίας σοφιστής T. 3, p. 282.
- Pelops Numesiani discipulus Anatomica scripsit T. 5, 21. Galeni præceptor ibid. & T. 1, pag. 300. 302. T. 2, p. 148, seq. T. 3, p. 279, 280, T. 4, pag. 362, T. 5, p. 172, 305. ἐν τρίτῳ τῆς ἀνατομῆς T. 1, p. 302. Pauca in Hippocratem scripsit T. 4, p. 370. Ejus σύγγραμμα δεύτερον τῶν ἰπποκρατείων εἰσαγωγῶν T. 1, p. 302.
- Pericles σικωτάτης ridetur à Comicis ὅτι μέγιστος κεφαλῆς T. 5, p. 445. adde Bocharti Hierozoic. p. 689.
- Perigenes T. 12, Paris. p. 478, 482.
- Peripatetici T. 1, p. 217, &c.
- Petronas (Πετρωνᾶς) Medicus T. 5, p. 40, 41, 42.
- Phalaris tyrannus T. 4, p. 51.
- Phaon antiquus Medicus T. 5, p. 43.
- Pherecydis Syrii morbus T. 9, Paris. p. 156. Pherecydi à quibusdam tributum quod sub Hippocratis nomine fertur διατητικὸν ὑγιεινόν. T. 5, p. 302.
- Phidiæ Jupiter Olympicus T. 1, pag. 402, seq. 535, T. 4, pag. 28, T. 7, Paris. p. 349.
- Philetas antiquus Medicus T. 4, p. 306.
- Philippus T. 3, pag. 376, 377, 379, T. 4, pag. 146, 376, 377, 379. Empiricus T. 4, pag. 362. è junioribus T. 3, pag. 332. περὶ Φαρμάκων T. 2, p. 68.
- Philistio T. 1, p. 103, T. 4, p. 34, 38, 52. Locrus, antiquus Medicus T. 4, p. 306, T. 5, p. 43, T. 6, Paris. p. 498. De succedaneis Medicamentis scripsit T. 13, Paris. p. 965. Ei vel Pherecydi vel Aristioni tribuunt quidam διατητικὸν ὑγιεινόν quod est inter Hippocratis opera T. 5, p. 302. Philistionis instrumentum T. 12, Paris. pag. 559. Oribas. de machinam.
- Philo (Methodicus) T. 4, pag. 42. Tarsensis p. 215. Philonis Medicamentum T. 3. p. 261, 389, T. 4, p. 161, T. 5, p. 522.

Philonidis Siculi liber XVIII. *ᾧ τῆς ἰατρικῆς* T. 3, p. 49.

Philopatoris Stoici discipulum audivit Galenus T. 6, Paril. p. 531. seq.

Philosophi versus: *ἦν γὰρ καὶ τὰ μέγιστα τύχη τετελεσμένα, εἰπὼν αὐτὸς ὅμως
οὐκ οἶδε, δοκὸς δ' ὅτι πᾶσι τέτυκται* T. 3, p. 31.

Philotimus T. 1, p. 104, 305, 324, 453, 460, T. 2, p. 13, T. 3, p. 225, 227, 369,
T. 4, pag. 261, 317, 347, 348, 353, 417, 424, T. 5, pag. 301, 340, T. 6,
Paril. p. 276, T. 10, Paril. p. 513. Dogmaticus T. 4, p. 3, 4, T. 5, p. 653.
παλαιός T. 4, p. 309. Praxagoræ discipulus 311. condiscipulus He-
rophili. 38. Anatomica scripsit T. 5, p. 21. *ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τροφῶν*
T. 4, pag. 311, 312. ubi & Athenis vixisse innuitur. *ἐν δευτέρῳ περὶ
τροφῆς*. 347. *ἐν τρίτῳ* 346. *περὶ τῶν κατ' ἡτρεῖον* T. 5, p. 661, 667.

Phocas (Φωκάς) *ἰατρικῆς* T. 5, p. 41.

Pindarus de Centauris T. 1, p. 392. reprehensus quod fontes appellavit
Oceani folia T. 3, p. 38. ult. tenebras dixit *ψέφας* T. 5, p. 207. ult. *ἐν
πλειάσιν* (an *Παλάσιν*?) 615. dithyrambi in Bacchum T. 4, p. 36.

Pindarus alius Galeni æqualis cui inscripsit librum de qualitatibus in-
corporeis T. 4, p. 403.

Piso ad quem de Theriaca liber exstat T. 2, p. 469.

Pitholaus T. 3, p. 460, 461.

Plato T. 1, pag. 215, 103, 104, 107, 263, 268, seq. 271, 274, 275, 279, 282,
283, 284, 285, 289, 290, 291, 293, 294, 296, 299, 310, 317, 319, 320,
324, 328, 329, 342, 367, 394, 402, 407, 413, 414, 416, 430, 436, 452,
456, 458, 538, 551, T. 2, p. 44, 50, T. 3, p. 40, 315, 316, 320, 212, 215,
333, 368, 369, 371, 402, T. 4, p. 13, 35, 36, 37, 48, 52, 56, 57, 76, 106,
134, 138, 157, 189, 197, T. 5, pag. 2, 5, 8, 15, 220, 337, 340, 344, 488,
510, 645, 702, T. 5, Paril. pag. 3, 6, T. 6, Paril. pag. 257, 256, 520, 521,
T. 10, Paril. p. 571. Lachete T. 1, p. 311. De legibus, *ἐν τῇ νομοθεσίᾳ*
T. 6, Paril. pag. 243. Phædro T. 1, pag. 298, 331, 334, T. 5, p. 1. Phi-
lebo T. 1, pag. 334, 335, 337, T. 3, pag. 324, T. 4, p. 38, T. 5, pag. 331,
332, 333. ubi quærit: *ἐστὶ τις ἀν' ἀνθρώπων ἢ ἑλλήν ἰατρός, ἢ Γραμ-
ματικός, ἢ ῥήτωρ, ἢ φιλόσοφος, ἢ ὅλως ὅστις ἐν ἄλλῳ ἀντιποιεῖται
λόγων, ὅς οὐκ ἀνέγνω πὺν Πλάτωνος Φιληβον;* Politico T. 1, pag. 334,
T. 3, p. 47, T. 4, p. 38, T. 5, p. 332. *ἐν Πολιτείᾳ* sive de Rep. T. 1, p. 330,
262, 267, 293, 298, 311, 331, 340, 341, 334, T. 5, pag. 665. libro nono
de Rep. T. 1, p. 298. Sophista T. 1, p. 287, 288, 334, T. 3, p. 40, 47, T.
4, p. 38, T. 5, p. 332. Theæteto T. 1, p. 316, T. 4, p. 333, T. 5, p. 296

297. Timæo T.1, p.50, 217, 261, 265, 298, 307, 308, 315, 321, 323, 340, 372. T.2, p.15, 16, 41, 56, T.3, p.223, 324, T.5, p.339. T.5, Paris, p.4, T.6, Paris, p.556, T.8, Paris, pag.514. Timæum senex Plato scripsit. T.1, p.326. Physica Timæon non Socrati, Dialectica Parmenidi ac Zenoni in dialogis suis tribuere solet. T.1, p.338. Galeni in Timæum Platonis commentarii T.3, pag.371, T.5, Paris, p.275, seq. 463, seq. Primus *Διάφραγμα* dixit. T.3, p.300. *τὰ περὶ ψυχῆς* T.1, pag.21. de tribus partibus animæ sive triplici anima ex sententia Platonis T.1, pag.264, seq. Hippocratem laudat Plato T.5, p.16. eique suffragatur T.4, pag.36. Confer Galenum in libris de dogmatibus Hippocratis & Platonis. Hippocratis *ζηλωτής*. T.1, pag.369. *ἀρχαῖα* Platonis dogmata T.5, p.11. Attica exemplaria Platonis T.5, Paris, pag.277. *ὁ πρῶτος πάντων φιλοσόφων*. T.1, p.269. Quæ ad Platoniam Philosophiam spectantia Galenus scripsit, T.4, pag.368.

Plato Comicus *Περὶ κινήσεως* T.5, p. . .

Plistarchus adversus quem scripsit Diocles. Supra in Diocles.

Plistonius T.1, pag.324, T.2, p.68. T.3, p.41, T.4, p.4, 38, 52, 75, T.5, p.340, 478, T.6, Paris, p.276. Anatomica scripsit T.5, p.21.

Plutarchi *Ὁμηρικὰ μελέται* T.1, p.266.

Pneumaticis dogmata Stoicorum placent T.3, pag.32. eorum auctor Athenæus Attalensis, de quo supra.

Poëtæ versus, *πληρὲς τοῦ μέλιτος τὸ καλὸν σῶμα θύρσι &c.* T.3, pag.37. *Γυρὸς ἔην ὠμοῖσι &c.* T.3, pag.53. *λύπας* vocant *μελεδόνας*. T.5, pag.588.

Polemo Rhetor Romam dixit *Ππιτομὴν τῆς οἰκουμενῆς* T.5, p.585.

Polles οἰωνιστής T.5, p.41. ubi male *Ἀπόλλητος* pro *πὲρ Πόλλητος*. Memoratur Polles iste Ægiensis augur Svidæ in *πόλλης & μελάμπας*, & Marino in vita Procli cap.10.

Polybus T.7, Paris, p.356. genuinus Hippocratis sectator T.5, p.2. gener, cui quædam Hippocratis tribuuntur. T.3, p.188, 198. an auctor libri *περὶ χυμῶν* T.8, Paris, p.508. de natura hominis T.1, p.300. T.5, p.2, 17, 27, 29. *περὶ διαίτης ὑγιαίνης*. T.5, p.17, 29, 37, 43. *περὶ παθῶν* T.5, p.302. *περὶ φύσεως παιδῶν* T.9, Paris, p.176.

Polycletus T.1, pag.535, 551. Ejus statua *Canon* dicta, quod proportionem membrorum accurate observasset T.1, p.67, 550, T.4, p.239. Liber hoc titulo de illa statua. T.1, p.288.

Polyidus T. 4, p. 210, 218. Ejus trochiscus T. 2, p. 118, 135, 189, 202, T. 4, p. 98, 191.

Posidonius T. 1, p. 277, 280, 281, 283, 284, 285, 289, 290, 293, 295, 296, 298, 309, T. 10, Paris. p. 500, 502, 503. *Ἀεὶ ἐν τῇ περὶ παθῶν πραγματείᾳ* T. 1, pag. 277, 292, 319. *πρώτον ὡς παθῶν σύγγραμμα* T. 1, p. 291. Chrysippum impugnavit. 320. *Ἰπσημονικώτατος τῶν στωϊκῶν διὰ τὸ γεγενηῖσθαι καὶ Γεωμετρίαν.* 319. Geometriæ innutritus & demonstrationibus assuetus se & Zenonem Citieum ad Platonicos cupit adjungere. T. 1, p. 279. Platonem laudat. 284.

Praxagoras T. 1, p. 91, 103, 104, 460, T. 2, p. 13, 68, T. 3, p. 8, 42, 81, 82, 225, 227, 261, 276, 332, 341, 367, 369, 417, T. 4, p. 4, 6, 35, 50, 317, 348, 351, 258, 261, 297, 305, 324, T. 5, p. 340, 456. T. 5, Paris. p. 80, 82, 84, T. 8, Paris. p. 510, 513, T. 9, Paris. p. 142, 170. Nicarchi Filius. T. 3, p. 364. ab Æsculapio originem traxit. T. 4, p. 38. Philotimi præceptor T. 4, p. 311, 312, 347. & Herophili T. 3, p. 45, T. 4, p. 38. ab Herophilo discipulo reprehensus. T. 3, p. 364. Chrysippo antiquior. T. 5, Paris. p. 81. Dogmaticus T. 4, p. 3. Anatomica scripsit. T. 5, p. 21. *ἀ τῶν φυσικῶν* T. 5, p. 293. *β' τῶν συνεδρευόντων.* 301. *τῶν ἰπσιγενομένων βιβλίον.* 309. Galeni liber *περὶ τῶν καὶ Πραξαγόραν τὸν Νικάρχου χυμῶν.* T. 1, p. 107.

Premigenes Mytilenæus T. 4, p. 274. *Θεωρία Περιπατητικῆ ἔδενος δεύτερη.* id.

Proclus (Methodicus) T. 4, p. 42.

Ptodicus T. 1, pag. 326, T. 5, p. 645, T. 10, Paris. p. 160. Ejus *περὶ φύσεως* T. 1, p. 56. *περὶ φύσεως ἀνθρώπου* T. 1, p. 106, T. 3, p. 332. Prodicti duo, Leontius & Selybrianus 488.

Protas Rhetor, Galeni civis. T. 4, p. 326.

Proverbium *πέτρεν κοιλαινει ράνις ὕδατος ἐνδελεχείη* T. 3, p. 252. *δέχῃ τὸ ἡμιούπαντος* T. 4, p. 105. *μηδὲν ἄγαν.* 164. *μεταεσίου ἰσράκ* T. 3, p. 20. *γλυκὺς πολεμὸς ἀπείρα.* 52. albi corvi. T. 1, p. 97. *ὅτι περὶ ἀν ἰπὶ γλῶττι εἰλθοι.* T. 5, p. 341.

Ptolemæi Evergetæ liber T. 5, p. 411. i. e. ex ejus Bibl. Alexandrina petitus. Regis illius studium in libris colligendis. ibid. seq. & 413. Vide & supra, Euripides.

Ptolemæus (Medicus) T. 2, p. 181.

Pudentianus Epicureus. T. 4, p. 368.

Pylades *ἑρχησίς.* T. 3, p. 456.

Pyrrho T. 1, p. 289. Pyrrhonii ad antiquissimos auctores referunt suam hæresin. T. 5, p. 665.

Pythagoras T. 4, p. 36. nihil scripsit T. 1, p. 292, T. 5, p. 11. ejus dogma de affectibus rationi repugnantibus Plato expolivit. T. 1, pag. 284, 292. ὑγιεινὸν περὶ σκίλλης. T. 4, p. 463.

Τὸ πύθιον, γινώσκει σεαυτὸν. T. 6, Paris. p. 520.

Quintus T. 2, p. 89, T. 4, p. 254, T. 5, p. 395, 396, 406, 495. Medicus illustris tempore Galeni, nihil scripsit. T. 5, pag. 11. & 21. Præceptor Marini, Lyci, Satyri, Iphiciani &c. ἀνατομικάτα T. 4, pag. 363. Hippocratem non recte intellexit p. 370. Libros Epidem. & Aphorismos male interpretatus. T. 5, pag. 345. βελτίων ὢν ἰατρὸς τῶν καὶ ἐαυτὸν T. 3, p. 451. urbe pulsus, veluti qui homines occideret. ibid.

Rheginus (Methodicus) T. 4, p. 42.

Rufus Ephesius T. 10, Paris. p. 498, 500, 502, 503, Aët. bene in Hippocratem scripsit. T. 4, p. 379, T. 5, p. 450, 460, 465, 471, 473, 478, 487, 490, T. 8. Paris. pag. 535. Φυλάσσειν μὴ αἰεὶ πειράμεν τὰς παλαιὰς γεγραφὰς T. 5, pag. 188. reprehendit Zeuxidem 189, 203. Ejus secundus de diætâ T. 6, Paris. pag. 492. Oribas. de Melancholia T. 4, p. 469. de aquis T. 6, Paris. pag. 489. Θεραπευτικὰ βιβλία T. 2, p. 68, libri IV, περὶ βοτανῶν carmine Hexametro. id. Versus quidam afferuntur. 160.

Sabinus Hippocratis ἐξηγητής. in Hippocratem bene scripsit T. 4, p. 340, T. 5, p. 427, 29, 433, 434, 436, 451, 455, 465, 467, 471, 477, 478, 484, 487, 489, 490, 521, T. 6, Paris. pag. 297, T. 8, Paris. p. 534, 579, 581. licet & ipse non raro aberravit à Coisensis sententia. T. 5, pag. 396. præceptor Metrodori id. Ejus in Aphorismos. T. 5, p. 514.

Salomon Archiater ad quem περὶ εὐπορίων scripsit Galenus. T. 10. Paris. p. 601. lege Solon ex p. 602.

Satyrus Galeni ante Pelopem præceptor T. 5, p. 172, T. 8, Paris. pag. 581. Quinti discipulus T. 5, p. 406. ejus scripta Anatomica T. 5, p. 21. in Hippocratem scripsit, sed ejus sensa non est affecutus. T. 4, p. 370,

Sceptici T. 2, p. 5, T. 4, p. 40. ἀγροικοπορρώριοι T. 3, p. 43.

Οἱ τὰ σκευασίων βιβλία γεγραφότες. T. 2, p. 23.

Secundus Gymnastes. T. 3, p. 288.

Semius Stoicus. T. 5, p. 665.

Serapio Empiricus. T. 4, p. 56, 57.

Severus (σεβήρ) Medicus. T. 2, p. 191, T. 10, Paris. p. 549.

Severus COS. ἐπεδακώς πρὸς τὴν Ἀριστοτέλους Φιλοσοφίαν. T. 3, p. 453.

Siculus quidam Medicus. T. 3, p. 306.

Simonides T. 5, p. 457.

Socrates T. 4, p. 36. nihil scripsit. T. 5, p. 11. Socratis nomen pro quolibet homine T. 3, p. 410, T. 4, p. 56.

Solon legislator. T. 4, p. 51, 36.

Claudianus Solon ad quem πρὸς εὐπορίων scripsit Galenus. T. 4, p. 438
Vide supra, Salomon.

Sophocles ἐν κολχῆς T. 5, p. 454. ἐν Σαλαμῖνι Σατύροις. id. & 455.

Soranus T. 2, p. 158. Methodicus T. 4, p. 43. ejus discipulus Aitalus sub Trajano Imp. 178. περὶ τῆς φαρμακείας & μονοβίβλου φαρμακευτικῆς T. 2, p. 170. Sorani de fasciis liber Græce & lat. exstat T. 12. Paris. p. 505.

Sostratus T. 12. Paris. p. 493, 496.

Stefianus quem curavit Galenus T. 3, p. 205, T. 8, Paris. p. 576.

Speusippus T. 4, p. 35.

Stesichorus T. 1, p. 267, 268, 269. ejus palinodia T. 4, p. 8.

Stoici T. 5, p. 497. ubi male excusum στοιχειῶν: novatores in nominibus. T. 3, p. 32, T. 4, p. 473, de solis nominibus (ventorum) disputant. T. 8, Paris. p. 567. vestigiis Philosophiæ Peripateticæ insistent. T. 1, pag. 100. Pnevmaticis Stoicorum dogmata probantur. T. 3, p. 32. Stoici inter se discordes. T. 4, p. 367. Galenus contra Stoicos scripsit. T. 3, p. 344. adde librum ejus, quod qualitates non sint corpora & supra in *Chrysippus*.

Strato Physicus. T. 3, p. 369.

Strabo T. 4, p. 1. Ἀπὸ παντὸς Εὐρασιστράτου συγγένομενος γράψας δ' ὅτι τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ Ἀπὸ ἑτο λεγόμενος δεδουλευκέναι τῷ ἀνδρὶ. *Semper apud Erasistratum versatus est, & libros suos in adibus ejus scripsit, unde dictus est Erasistrati fuisse servus.* Ita reddenda hæc verba, quibus alienum sensum affectum videbis T. 10, Paris. p. 409.

Syri T. 2, p. 101.

Θέρων καὶ Τάλλος T. 1, p. 436.

Telephus Grammaticus T. 4, p. 269, 276.

Teuthras Galeni civis & συμφοιτητής T. 4, pag. 8. cui librum de pulsibus inscripsit T. 3, p. 1. & Glossas in Hippocratem T. 5, p. 705.

Thales T. 1, p. 50, 55, T. 5, p. 4. locus ex ejus libro secundo de principiis. T. 8, Paris. p. 513.

Theagenes Cynicus T. 4, p. 178.

Thebæi emplastrum. T.2, p.170.

Themison T.4, pag.40,42,46,77, T.3, pag.326, T.5, p.338, T.10, Paris. p.500 *Aët.*

Themistium megistrum suum vocat auctor libelli de centaureæ virtute T.13 Paris. p.1010.

Theo Gymnastes τρίτῳ γυμνασικῶν T.4, p.234. πρώτῳ p.235. seq. Athleta prius fuit, deinde καταλύσας τὴν ἀσκησιν ἐπὶ τῇ γυμνασικῇ ἀφίκετο τέχνην. 237. Alexandrinus. 247. quatuor libros scripsit περὶ τῶν κτ' μέρους γυμνασίων. 251. ἐν τῷ 15' γυμνασικῶν. id.

Theocritus T.2, p.149, T.5, p.618.

Theodas Empiricus T.4, p.57.

Theophilus Medicus T.3, p.215.

Theophili junioris liber de urinis legitur T.8, Paris. p.359.

Theophrastus T.1, p.56, 61, 63, 100, 103, 288, 296, 324, T.2, p.24, 38, 44, 46, 47, 48, 50, 53, T.4, p.3, 35, 37, 38, 52, 53, 56, 57, 319, T.5, pag.331, 332. ult. 339, 340, 705, 712, T.5, Paris. pag.4, T.6, Paris. p.264. T.7, Paris. p.355. περὶ ἀποδείξεως T.1, p.253. περὶ θερμῆς καὶ ψυχρῆς T.5, p.228. περὶ κόπων T.4, p.248. περὶ ὀστέων T.2, p.18. problemata T.2, p.19. περὶ φυτῶν T.4, p.312. T.5, p.479, 709, b. & 707. ubi liber octavus laudatus. ἡ περὶ φυτῶν ἱστορία T.4, pag.317. ἐν ταῖς τῶν φυσικῶν δοξῶν ἐπιτομαῖς T.5, p.4. περὶ χυλῶν. T.2, p.15, 16, T.5, pag.333. In Theophrastum de affirmatione & negatione scripsit Galenus T.4, p.367, 368. Medici multi errant scriptis Aristotelis & Theophrasti ἀμερόδως lectis. T.2, p.30.

Thessalus Hippocratis F. qui ex Patris διαφοραῖς & δέλτοις quædam collegit. T.3, p.187. ei quædam Hippocratis nomine edita tribuuntur. id. 188, 198. filiorum Hippocratis εὐδοκιμῶτατ' T.5, p.407, 461. Ejus an Hippocratis est liber II. IV. & VI. ἐπιδημιῶν. T.3, pag.187, 438. liber II. IV. V. VI. & VII. T.3, p.181. Liber II. T.9, Paris. p.124. liber VI. T.5, p.472, 496, 444, 483, 442, 508, 510. Creditus auctor libri περὶ χυμῶν T.8, Paris. p.508. libri κατ' ἰητρῆον T.5, pag.667. περὶ ῥητικῆς. T.5, p.187.

Thessalus Methodicus T.4, p.94, 254, T.5, p.47, 337, 338, 340, seq. 343. sex mensibus artem Medicam docere se professus T.4, pag.35. Hippocratis contemtor novam suam sectam prædicans, reprehenditur ibid. seq. & 42. seq. 45, 46, 54, 60. seq. 65, 95, seq. 391, 394. alter si Diis placet Æsculapius T.4, p.67. ἀναμαρτυρότατ' T.2, p.32, 60, 61. ἐπεφάνωσεν ἑαυτὸν ἐν ληρώδεσι βιβλίοις T.5, pag.341. ἐν τῷ κανόνι T.2, p.66, T.4,

- T.4,p.77. Ejus τὸ περὶ τῶν κοινότερον T.4,p.35. ἐν τῷ περὶ χειρουργίας
 T.4,p.74. reprehenditur in seq. συγκριτικὰ ad Neronem. T.4,p.35.
 Contra Hippocratis Aphorismos scripsit. T.5, p.337.
 Θεσάλαιοι ὄνοι stupidissimi T.3, p.406, T.4, p.37,90,179,T.5, p.341. ἀμέ-
 τοδοι T.4,p.179,181,T.5, p.92.
 τῶν ἀπὸ Θεσσαλῆς ιατρῶν T.5,p.187.
 Thrasybulus ad quem de optima secta scripsit Galenus. T.1, pag.16. & de
 Gymnastica T.4, p.287.
 Thucydides T.1, p.262,296,399,475, T.2, p.120, T.3, p.180, 181. ubi ait
 eum pestilentiam Atticam descripsisse ὡς ἰδιώτῳ ἰδιώτης. 237,323,
 T.4,p.148,T.5,p.228,455,508,603,652,694,T.5,Parif.p.3,T.8,Parif.
 p.3,T.8,Parif.p.522,T.9.Parif.p.2,124.
 Timonis versus: τὸ Φαινόμενον πάντῃ ὁρνεῖ ἔπερ ἂν ἔλθῃ T.3,p.54.
 Tragici T.1, p.268. Versus è Tragico: μὲν ὦ παλαίπρω ἀτρέμα &c. T.4,
 p.36. εἰ πῦσι καλὸν ἔφυ σοφόν θ' ἅμα &c. T.3, p.31.
 Tyrtaeus 1.p.261,268,269.
 Versus incerti T.1, p.265. Κύρις γὰρ ἔδδ' ἐνδετρεμένη χαλᾷ T.1.p.282.
 Victor præfectus urbis Romæ T.5, p.86.
 Xanthippe Socratis T.4, p.531.
 Xenocrates Aphrodisiensis T.2,p.68. proavorum Galeni tempore clarus
 de medicamentis ex animalibus scripsit, & in his quædam illicita,
 alia fœda vel periculosa aut inaccessa tradidit. 130. seq. allegatur
 T.5,p.711. & T.2, p.132, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῆς ἀπὸ τῶν ζώων ὠφε-
 λείας. id.
 Xenophanes T.5,p.4.
 Xenophon T.1, pag.475. Si quisquam alius, Attice scripsit, interdum ta-
 men utitur quoque γλωσσηματικοῖς & τροπικοῖς T.5,p.597. ἐν τῷ αἰ
 κύρις ἀναβάσεως T.5, p.714.b. Ejus Oeconomicus est liber ultimus
 ἀπομνημονευμάτων Socratis. 578. Socrates apud Xenophontem T.1.
 p.338,370.
 Xenophon alter Medicus T.3, p.440.
 Zeno T.1,p.87,254,257,258,259,260,261,264,269,271,272,276,277,
 282,285,286 292,T.4,p.35,36,52,T.5,p.319,340. Citieus. T.8, Parif.
 pag.51. novator in vocabulis T.3, pag.32. jubens ita vivere, tan-
 quam pædagogis rationem redditurus. T.6, Parif. pag.523. eum
 Platonici adjungere conatur Posidonius T.1, p.279.

Zeno Medicus Herophilus T. 2, p. 13, T. 3, p. 47, T. 5, p. 711, b. & ὁ τυχὼν αἰνῆς. Ejus expositio characterum in tertium Epidem. T. 5, pag. 410. seq. 413.

Zenodotus ἐν ταῖς ἐθνικαῖς λέξεσι. T. 5, p. 714, b. 715. a.

Zeuxis T. 5, p. 711, b. T. 6, Paris. p. 120. antiquissimus Empiricus, in omnia Hippocratis scripsit commentarios T. 5, p. 189, 662, T. 8, Paris. p. 508, 535. in Aphorismos T. 5, pag. 328. in Epidem. T. 5, p. 411, 436, 442, 446, 447, 471, 495, 498, 525. Tarentinus. 442. Glaucia posterior T. 8, Paris. p. 556. & Bacchio T. 5, p. 495. reprehenditur à Rufo Ephesio T. 5, p. 189, 203.

Zoilus ἐνδοξὸς ὁ μὲν μαστίζειν εἰκόνα. T. 4, p. 37. Φιλολοιδόροις ζηλωτός. id.

CAPUT XVIII. DE SEXTO EMPIRICO.

Ætas Sexti Empirici. 1. *Ejus Pyrrhonice Hypotyposes.* 2. *Libri contra Mathematicos.* 3. *Scripta deperdita.* 4. *Catalogus scriptorum ab eo allegatum.* 5.

I. SEXTUS MEDICUS a) *Empiricus* à Sexto Chæ-

a Lib. 1. contra Mathematic. c. 12. de Æsculapio Medicorum principe: τὸν ἀρχηγὸν ἡμῶν τῆς ἐπισήμης Ἀσκληπιὸν κεκεραυνῶσθαι λέγουσιν. *Empiricus* dicitur in Codd. MSS. operum Sexti, & in MS. Svidæ codice teste Salmasio ad M. Antoninum Capitolini & à Laërtio in Timone, & à scriptore libri qui inter Galeni libros legitur inscribiturque introductio seu Medicus c. 4. Equidem Methodicam sectam sceptico magis quam Empiricam congruere contendit Sextus lib. 1. Pyrrhon. hypotypos. ult. unde Marsilius Cagnatus lib. 3. Variar. Obs. c. 6. audacter affirmavit Sextum fuisse Methodicæ sectæ addictum, quod probatur etiam Viro Clariss. Danieli Clerico parte 2. Hist. Medicinæ p. 88. Sed passim testatur ipse Sextus Scepticos in vita non fuisse Scepticos, adeoque nec in praxi Medica, nihil enim acturos esse, si scepticam rationem sequi vellent. & συνίσχιν ὅτι κατὰ μὲν τὸν Φιλόσοφον λόγον & βίῳ ὁ Σκεπτικὸς, ἀνενέργητος γὰρ ἐστὶν ὅσον ἐπὶ τῷ lib. 1. c. 7. & 10. & 11. & 33. pag 45. e. Idem Cagnatus conjicit Sextum scripsisse Alexandriæ, quia lib. 9. p. 382. ubi de loco agit, exempli instar affert, esse aliquem Alexandriæ & in Gymnasio & in schola. Quam conjecturam confirmare videtur etiam ipsa dictio, nam lib. 1.

Chæroneo b) Stoico, Plutarchi nepote diversus, acutissimus defensor sectæ Scepticæ sive Pyrrhoniæ sub Imperatore Com-

lib. i. contra Mathemat. c. 11. ait quod apud suos dicatur ὑποπόδιον, hoc Athenienses & Coos vocare χελωνίδα. Usi autem sunt vocabulo ὑποπόδιον Alexandrini ut patet vel ex græca versione Psalmi CX. 1. Nihilominus Alexandria se non scripsisse Sextus clare testatur lib. 7. Hypotypos. c. 24. p. 155. c. ἄλλῃρον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῷ ἥρῳ (an ὧρῳ) Θύσει ἢ Θέτιδι σίλφην, ὃ παρ' ἡμῖν ἔκ ἀν ποιήσεί τις. Adde lib. 1. adversus Mathemat. pag. 42. d. Itaq; Ionsius lib. 3. de scriptoribus Hist. Philosoph. p. 274. recte scripsit non videri verisimile quod Alexandria Sextus scripserit. Neque Athenis vel Lacedæmone vel Romæ, non magis quam inter Persas, Ægyptios, Syros, Coos, Gætulos ac Libyos sive Afros, Cilices, Thracas, Germanos, Scythas, Sarmatasque fuit cum libros suos componeret, horum enim omnium mores à suis distinguit. Quamobrem nec admitti potest quod apud Svidam legas Σέξτος Λίβυς Φιλόσοφος, σκεπτικὰ (in Gesneri Bibl. male legitur *Ethica*) ἐν βιβλίῳ ἱ. πύρρωνεια.

b) Svidas inter scripta Sexti Chæronei refert etiam σκεπτικὰ βιβλία δέκα, quæ mox tribuit itidem Sexto Philosopho Libyco. Et Sextum Charoneum cum nostro eundem faciunt Casaubonus ad Laërt. Gassendus in Epistola ad Franciscum Valesium p. 136. seq. Gentianus Hervetus Sexti interpres: G. I. Vossius lib. de Philosophia p. 99. aliique. Sed rectius sentiunt & melioribus argumentis nituntur idem Casaubonus & Salmasius ad Capitolini Antoninum, Johannes Rualdus in Plutarchi vita c. 5. Marcellus Cagnatus in variis Obs. Andreas Dacerius ad M. Antoninum, Jonsius lib. 3. c. 12. Menagius ad Laërt. p. 444. & alii, quibus diversus à Sceptico & antiquior, sectaque Stoicus videtur Sextus Plutarchi nepos sive ἀδελφίδης ὁ ἐκ Βοιωτίας quem audivit M. Antoninus Imperator teste Capitolino, Eutropio & Svida in Μάρκῳ, celebratque ipse Antoninus lib. 1. §. 9. præclara ab illo vitæ præcepta edoctum se testatus: memorat præter eundem Svidam in Σέξτῳ Apulejus in limine Metamorphos. Philostratus in Herode Attico p. 556. & Dio Chrysostomus. De eodem intelligendum illud Himerii laudat. funebri in filium Rufinum: Θρηνῶν ὃν δεινότερον ἤλπισα Μινυκίαν φθέγγασθαι, σεμνότερον δὲ Νικαγόρῃ, Πλατάρχῃ δὲ εὐγλωττότερον, Μισωνίῃ δὲ φιλοσοφώτερον, Σέξτῃ καρτερικώτερον. Alius ab utroq; Sexto Charonenſi ac Pyrrhonic fuit sextus Pythagoreus cuius sententiæ Rufino latine versæ exstant. Alius Sextus Ælius Jctus, auctor juris Æliani. De tribus hisce dixi in Bibl. latina, Alius præterea Sextus quem à se curatum refert Galenus libro ad Epigenem, Alius deniq; Sextus Julius Africanus cæstorum. de quibus lib. III. c. 24. Sexti nostri Pyrrhonii præter Laërtium, Svidam & auctorem introductionis inter Galeni opera meminit Gregor. Nazianzenus Orat. 21 in Athanas. ἀφ' ὧδε Σέξτος ἢ Πύρρωνες ἢ ἡ ἀντίθ. τῶ γλῶσσα ὥσπερ τι νόσημα δεινὸν ἢ κακὴ ἡδὲ τῶς ἐκκλησίας ἡμῶν εἰς τὰς &c. & in carmine de Episcopis p. 30. edit. Jac. Tollii: Μὴ μοι τὰ Σέξτου ἢ Πύρρωνος πλέκε. Agathias lib. 2. hist. ubi de Uranio quodam Syro, pseudophilosopho p. 64. ἡδύλετο μὲν γὰρ τὴν ἐφεκτικὴν καλκυσμένην ζήλῃν ἐμπειρίαν (à Philosophica hac potius ἐμπειρία, quam à Medica hæresi Empiricus dictus videatur etiam Sextus, nisi pro ἐμπειρία legendum ἀπορία) κατὰ τε Πύρρωνα καὶ Σέξτον τὰς ἀποκρίσεις ποιῆσαι, καὶ τέλῳ ἔχειν τὴν ἀπαρξίαν τῷ μηδὲν ὅτις οἶσθαι ληπτὸν καθεστάναι.

Commodo c) ut videtur, vel paulo post clarus fuit, scripsitque qui exstant

II. ΠΥΡΡΩΝΕΙΩΝ ΥΠΟΤΥΠΩΣΕΩΝ ἢ ΣΚΕΠΤΙΚΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ βιβλία τρία, *Pyrrhoniani Compendii sive Commentariorum Scepticorum libri tres.* Auctor ipse hoc opus Ænesidemī exemplo inscripsit ὑποτυπώσεις, hoc est compendiosam scriptionem, atque ita passim vocat, ut libro 1. c. ult. ἐν ταῖς ἀπαρτιζομένῃ τόντε καθόλου τῆς σκέψεως λόγον ἢ τὸ πρῶτον τῶν ὑποτυπώσεων σύνταγμα. Et eodem capite: καὶ ἵνα μὴ καθ' ἑκάστην λέγων ἐκβαίνω τὸν ὑποτυπωτικὸν τρόπον τῆς συγγραφῆς. Prætereo loca alia complura, in quibus συντόμως & ὑποτυπωτικῶς & ὡς ἐν ὑποτυπώσεσιν capita Sectæ Pyrrhoniæ scribere se ait. Svidas simpliciter appellat πυρρώνεια, atque ita etiam ipse Sextus lib. 1. contra Mathematicos cap. 13. πρὸς ὧν ἐν τοῖς Πυρρώνειοις διεξήλθομεν ubi male interpretes: *in questionibus Pyrrhoneis.* lib. 6. p. 136. πρὸς ὧν ἔφην ἐν τοῖς Πυρρώνειοις ὑπομνηματιζόμενοι διεξήλθομεν. ubi idem interpretes recte: *in Pyrrhoniis commentariis.* Memoraverat autem Sextus paulo ante p. 135. σκεπτικὰ ὑπομνήματα, idem adeo opus utroque titulo innuens, quod & ἐμπειρικὰ ὑπομνήματα alibi appellat. Vide lib. 1. cap. 3. & 4. & lib. 2. pag. 82. adversus Mathematicos. Neque dubito idem opus à Sexto denotari lib. 7. p. 143. ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐν τοῖς περὶ τῆς σκεπτικῆς ἀγωγῆς ἐξετέμεθα. Atque ex iisdem locis apparere arbitror libros hypotyposeon scriptos esse ante alterum opus ad-

ver-

-) Ætas Sexti ita colligitur à Joanne Jonsio. Laërtius in successione Pyrrhonorum Philosophorum lib. 9. sect. ult. Antiochum Laodiceum affirmat auditum à Menodoto Nicomediensi Medico Empirico, & Theoda Laodicensi, Menodotum ab Herodoto Ariei Tarsensis filio Philadelphensi, Herodotum à Sexto, à Saturnino Sextum. Ἡροδότῃ δὲ διήκῃσε Σέξτῳ ὁ Ἐμπειρικός, & καὶ τὰ δέκα τῶν Σκεπτικῶν καὶ ἄλλα τὰ καλίστα, Σέξτῃ δὲ διήκῃσε Σατυρνίνῳ ὁ Κυθηνᾶς, Ἐμπειρικός καὶ αὐτός. Jam Menodotus & Theodas celebrati erant tempore M. Antonini sub quo libellum suum περὶ ὑποτυπώσεως Ἐμπειρικῆς anno ætatis 37. scripsit Galenus, eorumque in hoc sæpius meminit, nullis memoratis junioribus, licet Sexti Empiricæ sectæ egregii assertoris etiam mentio in libro qui Galeni nomine fertur sub titulo εἰσαγωγή ἢ ἱατρὸς c. 4. τῆς δὲ Ἐμπειρικῆς προέβησεν Φιλῖνῳ Κῳ ὁ πρῶτῳ αὐτὴν ἀπολεμνόμενῳ ἀπὸ τῆς λογικῆς ἀρέσεως, τὰς ἀφορμὰς λαβὼν παρὰ Ἡροφίλῃς & καὶ ἀκρῆς ἐγένετο. Θέλοντες δὲ ἀπαρχαῖζειν ἑαυτῶν τὴν ἀρεσιν ἵνα ἢ πρεσβυτέρῃ τῆς λογικῆς, Ἀκρῶνα τὸν Ἀκραγαντῖνον Φασὶν ἀρξασθαι αὐτῆς. Μετὰ Φιλῖνον ἐγένετο Σεραπίων ἀλεξανδρεὺς, ἔτα Ἀποκλώνιοι δύο πατὴρ τε καὶ υἱὸς Ἀντιοχεῖς, μετ' ἧς Μηνόδοτῳ καὶ Σέξτῳ, οἱ καὶ ἀκριβῶς ἐκράτουν αὐτήν.

versus Mathematicos, ut in Antvverpiensi editione tam male sint his postpositi, quam in Genevensi recte & ex MSti quoq; fide præmissi. Seorsim primus latine ex versione sua edidit & notas in loca quædam addidit *Henricus Stephanus* Huldrici Fuggeri tum typographus A. 1562. 8 Græce ex Bibl. Regis Gallia hoc opus una cum libris adversus Mathematicos vulgare & commentariis illustrare pollicitus est *Philippus Jacobus Mauissacus* p. 1234. & 1236. ad Aristotelem de animalibus, editum Tolosæ A. 1619. fol. Fugit autem ni fallor ratio virum doctum, cum existimavit Sexto elaboratos alios præterea majores commentarios, quorum velut umbra aut compendium essent libri tres Hypotyposeon. Ita enim scribit: Sextus ὑποτυπώσεων Πυρρωναίων libros inscripsit, quia in eis ruditer tantum & compendiose informat lectorum animos, ut postea, plenius erudiantur. Sunt enim illi tres quasi umbra & figura reconditioris institutionis, quam pollicetur in libris Scepticis. Et ὑποτυπωτικῶς, idem apud eundem quod σιωτόμως, breviter, Græci dicunt ὡς ἐν τίπῳ, & τίπῳ λέγειν, λαμβάνειν, εἰπεῖν, ἀποδεικνύειν, informare breviter apud, Varronem. Verum de his diligentius in commentariis nostris ad illum auctorem.

III. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ δέκα. Adversus Mathematicos sive dogmaticos per omne genus disciplinarum libri decem. Hujus sane operis librum septimum innuit Sextus cum lib. 1. Pyrrhonianar. Hypotyp. c. 11. ait πρὸς αἰτιρητικῶν λέξεσιν λόγῳ. Et in libris ipsis adversus Mathematicos passim αἰτιρήσεις appellat, ut lib. 5. pag. 116. c. lib. 6. pag. 127. c. &c. Per Mathematicos autem intelligit non Astrologos, quos ipso libro quarto specialiore sensu Mathematicos vocat, nec quos vulgo ita appellamus Arithmeticos, Geometras aliosque qui in quantitatis consideratione versantur, sed universos illos qui certi aliquid * sciri posse vel scire se profitebantur in quocunque genere disciplinarum d) tum in προπαυδεύμασι tum in Philosophiam ipsam

Ffff

* Confer Scheferum c. 10. de Natura & Constitut. Philosophiæ Italicæ p. 81. ubi de genere Pythagoreorum qui vocabantur μαθηματικοί.

d) Post quatuor artes populares (Grammaticam, Gymnasticam, Musices practicæ elementa & pictoriam de quibus exstat liber G. I. Vossii) passim celebratæ sunt veteribus liberales quæ vocantur *disciplina*, Grammatica & Rhetorica, quadrifariæque Matheseos janua, Arithmetica, Geometria, Musica (Theoretica) & Astronomia. Denique Philosophicæ disciplinæ tres: Logica, Physica & Ethica. Ex his Logica à Marciano Capella, Augustino, Cassiodoro, Isidoro Hisp, aliisq; accensetur artibus libe-

ipsam, præcipue autem adversarios sibi elegit è dogmaticis Stoicos, quos diserte passim nominat, etiam in Pyrrhoniis lib. I. p. 14. κατὰ τὰς μάλιστα ἡμῖν ἀντιδοξήντας νῦν δογματικὰς τὰς ἀπὸ τῆς σῆς. Post proœmium quo adversus universam disciplinam generatim disputatur,

Liber I. est adversus Grammaticos Criticosque, cujus nonnulla impugnat Claudius Dausquejus præfat. ad partem posteriorem suæ Orthographiæ. Integrum publicis prælectionibus confutaverat *Casspar Barlaeus*, ut docet G. I. Vossius lib. I. Aristarchi c. 3.

Liber II. adversus Rhetoras.

Liber III. adversus Geometras, quem refellendum sibi sumsit *Guilelmus Langius* libro de veritatibus Geometricis primo. Hafniæ 1656. 4.

Liber IV. adversus Arithmeticos.

Liber V. adversus Astrologos.

Liber VI. adversus Musicos.

Liber VII. & VIII. adversus Logicos.

Liber IX. adversus Physicos, qui vulgo in duos libros male distrahitur, ut recte notatum Jacobo Thomasio τῇ μακαρίτῃ p. 373. programmatum. Vicissim duo libri Logicis oppositi pro uno libro numerantur contra mentem auctoris, qui alterum adversus Logicos librum pag. 221. incipiens, ait se de criterio veritatis hætenus egisse ἀλλ' ἔτι περαιοῖσθαι τὸ ἡμῖν ὑπομνήματ'. Atque ita Sexto constat numerus librorum denarius, Svidæ etiam agnitus.

Liber X. adversus Ethicos, cujus caput secundum inscribitur τί ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ ἀδιάφορον. Hoc ipsum, credo, neque aliud Sexti opusculum fuisse quod sub titulo περὶ ἀρετῆς καὶ κακῆς in Bibliotheca Bremensi exstitisse manu exaratum testatur Ampliss. Vir Gerhard Van Mastricht Epistola ad Burchardum Gothelf Struvium.

Primus libros X. adversus Mathematicos latine vertit ediditque *Gentianus Hervetus* Antvverp. e) apud Plantinum 1569. fol. subiecta H. Stephani versione Hypotyposeon Pyrrhoniarum. Equidem vertit Sextum Hervetus non usque quaque feliciter, nec integro codice ubi-

liberalibus & cum Grammatica & Rhetorica conjungitur. Sed à Sexto nostro & antiquioribus tantum non omnibus refertur ad Philosophiam. Quod etiam factum puto à Varrone, cujus novem disciplinarum libros laudat Isidorus Hispalensis lib. 2. Originum c. 23.

e) Non Parisus, ut est in Catalogo Bibl. Thuanæ.

ubique usus est, ita ut hinc inde lacunæ appareant. Recusa latina Ant-
 verpiensis editio f) Paris. 1601. fol. Denique utrumque Sexti opus
 Pyrrhoniæ hypotyposes cum H. Stephani & libri adversus Mathe-
 maticos cum Herveti versione Græce lucem adspexere Genevæ apud
 Petrum & Jacobum Chouet A. 1621. fol. additis variis lectionibus ex
 MS. codice & Henrici Stephani in hypotyposes notis. Operæ pretium
 esset novam ingeniosi hujus & eruditi quamquam ubi omnia impugna-
 re vult frigidi interdum Sophistæ Sceptici adornari editionem, & colla-
 tis codicibus MSS. qui in Italia, Gallia, Anglia, aque tum in Germania
 quoque nostra Augustæ Vindel. & Uratislaviæ exstant emendari, versio-
 neque accurata & necessariis notis instrui atque illustrari, quam in rem
 non pauca jam congeffi, lubenter concedenda ei qui in publicos usus
 hunc in se laborem suscipere voluerit. In Sextum ut Observationes
 scriberet, Menagium olim impensius hortatus est Buningenius, Reip. Ba-
 tavæ ad Regem Christianissimum legatus, teste ipso Menagio in notis ad
 Laërtium p. 444. qui subjungit, doctis viris morem se gerere equidem
 velle, an possit dubitare. Sexti libros elegantissimos & longe acutissi-
 mos vocat Caspar Barhius lib. 60. adversar. p. 3005. nec sine admiratione
 ingenii legendos, omnes Philosophorum decisiones in dubium vocan-
 tes. *Quos tamen, inquit, si quis occupare animum velit, nullo negotio inductis*
contrarationibus & ipsos firmiter nihil habere demonstrari possit. Idem lib. 58. c. 5.
Sexti elusiones aliis insuper introductis vicissim eludi possunt, ut nos aliquando super
illis libellis cogitantes experti sumus nostræ meditationis exemplo.

IV. Scripsit & alia Scepticus iste Philosophus, quæ intercide-
 runt. Ex his videntur esse *ὑπομνήματα περὶ ψυχῆς* quæ memorat lib. 6.
 adversus Musicos pag. 136. Nisi respexit ibi ad locum *ὑπομνημάτων* suo-
 rum Scepticorum sive Pyrrhonianarum hypotyposeon, ubi de anima
 agit lib. 2. c. 5. Præterea laudat *ἱατρικὰ* sua *ὑπομνήματα* lib. 7. p. 175.

V. INDEX SCRIPTORUM

à Sexto allegatorum,

Longe quam in Genevensi editione plenior & emendatior.

Litera M. libros adversus Mathematicos denotat.

Æ Nesidemus, 138. c. 201. c. d. d. M. 417. a. M. 419. d. M. pas-
 M. 222. b. M. 227. c. M. 262. sim 446. b. Confer infra Onesi-
 c. M. 345. b. M. 363. d. M. 386. demus.

Ffff 2

Ænesi-

f) Hæc editio in eodem catalogo perperam traditur esse Græcolatina.

Ænesidemus in quarto libro Πυρρῶ-
νείων λόγων 258. e. M.

Æschines 71. c. M.

Alcæus 59. e. M.

Alexander Ætolus de rebus cœle-
stibus scripsit. 257. b. M.

Alexinus 328. b. M.

Anacharsis Scytha 146. c. M. 147.

Anacreon 59. e. M. (d. M.)

Anaxagoras 8. b. 164. c. M. Clazo-
menius 115. c. 309. c. M. 367.
d. M. 433. d. M. Φυσικῶτατ
153. c. M.

Anaxarchus 153. a. M. (c. M.)

Anaxarchus Eudæmonicus 146.

Anaximander 115. a. 139. a. M. 367.
b. M. 432. d. M. (367. b. M.)

Anaximenes 115. a. b. 139. a. M.

Antiochus 48. c. 168. b. M.

Antiochus Academicus 45. b. 48. c.
in κανονικῶν secundo 175. c. M.

Antipater 86. a.

Aratus 61. b. M. 125. b. M. 257. b. M.

Arcefilas 45. a. (61. b. M.)

Arcefilaus 48. e. & seq. 166. b. M.
167. c. d. M.

Archedemus 451. b. M.

Antisthenes 451. b.

Archelaus Atheniensis 140. c. M.
367. b. M.

Archilochus 154. e. 59. e. M. 162. a.
M. 328. d. M. 446. c. M.

Archimedis mathematica 60. c. M.

Aristarch⁹ mathematic⁹ 410. c. M.

Aristarchus 10. a. 328. d. M.

Aristarchi Grammatica 10. a. M.

Aristippus. 152. e.

Aristo, 48. c. Chius 140. b. M.
449. e. M.

Aristo Critolai discipulus. 75. b. M.

Aristophanes Comicus 45. d. M.

Aristophanis Grammatica 10. a. M.

Aristoteles 452. a. 1. b. 17. e. 75. b.
M. 93. c. M. 63. c. M. 138. b.

155. b. 139. a. b. M. 178. c. M.

309. d. 311. seq. 386. a. d. M.

410. d. M. 419. a. M. 433.

b. M. & passim. Peripateticus
115. c.

Aristotelis in 1. lib. artis Rhetori-
cæ 66. a. M.

Asclepiades 10. c. M. 15. c. M. 84. d.

M. 208. a. M. 222. b. M. 433. d.

M. Bithynus 115. c. 367. d. M.

Asclepiades in suo opere de Gram-
matica 49. d. M. (196. d.)

Asclepiades medicus 175. c. M.

Asclepiades in primo τῶν περὶ οὐρα-
νόσεως 153. d. M.

Asclepiadarum schola 156. d.

Athenæus 75. c. M.

Basilides Stoicus 267. a. M.

Bias 123. e. 387. e. M.

Brilon 140. c. M.

ὁ Βυζάντιος Πήτωρ. 71. c. M.

Φοινικικὰ σήματα Κάδμος. 12. a. M.

Callimachus 10. d. M. 62. c. M.

Carneades 1. b. 45. b. 167. d. M. 170.

b. c. M. 212. c. M. 172. b. M. 333.

c. M. 339. d. M. 340. d. M. & pas-
sim.

Chaldæi Astrologi. 110. seq. M.

Chares in primo de Grammatica
16. b. M.

Charmidas 45. b. Academic⁹ 86. a. M.

Chrysippus 152. a. 15. a. M. 180. b. M.

206. M. 301. c. d. 294. 218. 440.

d. 443. e. M. & passim.

Chry-

- Chrysippus in Politia 153. b. 161, b. 470, b. M. in libro de iustitia 470, c. M. in opere de Decoro 161, c. d. 470. c. M.
- Chrysippi contemplationes dialecticæ 60. M.
- Chrysippus Cnidius. 51. c. M.
- Cleanthes 152, a. 180, b. M. 206, b. M. 218, c. M. 324, d. 451, b. M. & passim.
- Clitomachus 1, b. 45, b. 339, c. M. Academicus 68. a. M.
- Corax Rhetor 80, seq. M.
- Crantor 447, e. M.
- Crates 49, b. M. Mallotes 10, a.
- Cratetis Mallotæ Grammatica 10.
- Creophylus 10, d. M. (a. M.
- Critolaus Peripateticus 67, a. M. 68, a. M.
- Critias Atheniensis 155, c. 318, a. M.
- Cronus 437, d. M. vide Diodorus.
- Cyrenaici 43, d. 173, b. M. 175, b. M. 140, d. M. 135, e. M.
- Demades Orator 59, b. M.
- Demetrius Lacon 138, c. celebris Epicureus, 285, b. M. 286, b. M. 417, c. M.
- Demetrius Chlorus 17, d. e. M.
- Democritus 56, b. 115, c. & passim 329, a. M. 159, c. 135, e. 164, c. 209, d. 205, c. 253, d. 316, a. M.
- Democritus in *κεκρυμμένη* 163, d. M. *ἐκ τῶ ἐν ἰδέων* ibid. *ὅτι τῇ Διὶ Φωνὴ παρακαλεῖται* 186, e. M. adde Vales. ad Ammian. XII. ult.
- Democriti Philosophia 43, b.
- Demosthenes 13, a. M. 71, c. M. 20, c. M. 13, a. M.
- Diagoras Melius 155, b. 317, d. M. 318. a. M.
- Dicaearchus 84, c. M. 201, c. M. Mes- senius 57, e.
- Diocles è schola Asclepiadarum 156, d.
- Diodorus 74, b. 240, d. M. 268, b. M. 396. seq. Cronus 115, c. 567, d. M. 394, c. M. 62, c. M.
- Diodori dialectica 48, c.
- Diogenes Apolloniates 115, a. b. 367, b. M.
- Diogenes Babylonius 332, c. M.
- Diogenes Cynicus 29, d.
- Dionysius Thrax 12, d. M. 13, d. M. 15, c. M. 49, c. M. 17, b. M. 50, a. M. *ἐν τῷ ἑρμηνεύματι* 12, d. M.
- Dionysidorus 140, c. M. 146, c. M.
- Diotimus 164, c. M. (148, c. M.
- Empedocles 60, c. M. 160. seq. M. 154, a. M. 60. seq. 159, 331, 310, 272, c. M. & passim. Agrigen- tinus 159, b.
- Epicharmus 54, b. M.
- Epicurus 1, b. 56, & passim 387, c. M. 442, 177, 451, a. 452, a. 454, e. M. Epistola ad Philosophos Mytilenæos 2, a. M. (11, b. M.
- Epicurus in libro *περὶ δόγων καὶ χείματος*
- Epicurei *οἱ ἀπὸ τῶν κήπων*. 320, d. M.
- Eubulides 140, c. M.
- Eudoxus 110, b. M.
- Eudoxi mathematica 60, c. M.
- Eudoxus Cnidius in primo libro *τῆς περὶ οὐρανοῦ* 30. e.
- Euhemerus *ἄθεος* cognominatus 311, b. M. 317, d. M.
- Euripides 157. e. 12, e. M. 15, d. M. 53, e. M. 162, a. M. 231. d. M. 62. c. M.
- Efff 3

- c. M. ὁ σικηνικὸς Φιλόσοφος 57.
d. M.
- Euripides in Phrixo 54, c. M.
- Euthydem⁹ Thuri⁹ 140, 148, c. M.
- Euxenus 140, c. M.
- Gorgias 63, b. d. 153, a. M. Leontinus 146. c. M. 148, c. M. 151. c. M. (d. M.
- Heraclides Ponticus 115, c. 433.
- Heraclitus 42, b. 60, c. M. 161, d. M. 162, d. 419, d. M. & passim
- Ephesus 432, d. M.
- Heracliti Philosophia 42, a.
- Hermagoras 75, c. M. (d. M.
- Hermotimus Clazomenius 309,
- Herodotus 12, e. M. 158, a.
- Herophilus in Διαγνητικῷ 447, d. M.
- Hesiodus 12, e. M. 135, c. 309, d. M. 59, e. M. & passim.
- Hipparchus 110, b. M.
- Hippasus 432, d. M. Metapontinus 115, b. 367, b. M.
- Hippocrates 15, b. 146, d. M.
- Hippon Rheginus 115, b. 367, c. M.
- Hipponax 59, e. M. 54, d. M.
- Homerus 12, e. M. 14, e. 128, d. M. 129, a. 162, a. M. 309, c. M. & passim. (a. M.
- Hyperides Phrynen defendens 65.
- Idæus Himeræus 367, b. M.
- Jon Tragicus 69, a. M.
- Isocrates 75, c. M.
- Italicorum Philosophorū caterva
- Licymnius 447, c. M. (331. b. M.
- Linus 41, b. M.
- Lycurgus 68, b. M.
- Mathematici 115, c. 367, e. M.
- Melissus 123, e.
- Menander 12, e. M. 37, b.
- Metrodorus 13, c. M. 153, a. M.
- Metrodorus Chius 140, c. M. medicus 51, c. M. Chrysippi Cnidii discipulus. ibid.
- Monimus 153, a. M. Canis 146, c. M. Cynicus 221, e. M.
- Moschus Phœnix 367, d. M.
- Musæus 41, b. M.
- Nausiphanes Pyrrhonis auditor. 1. b. M. πλεῦμων dictus ab Epicuro. 2. a. M.
- Ocellus Lucanus 433, b. M.
- Oenopides Chius 115, b. 367, c. M.
- Onesidemus 35, b. 42, b. 45, d. lege Ænesidemus. (367, c. M.
- Onomacritus in Orphicis 115, b.
- Orpheus 41, b. M. Theologus 70,
- Panætius 451, b. M. (b. M.
- Panthœdes 140, c. M.
- Πανυάσις (interpeti Parrhasius) 51, e. M. malim Panyasis.
- Parmenides 123, e. 139, a. M. Eleates 309, d. M. 310, a. M. πρὸ φύσεως 157, M. seq.
- Permedotus 45, d. lege Μηνόδοτος.
- Pherecydes Syrus 367, b. m. Syrius 115, a.
- Philo 45, b. 48, c. 74, b. 240, c. 241, b. 268, b. M.
- Philolaus 153, e.
- Phylarchus in nono 51, e. M.
- Physici ex Italia profecti 428, a. M.
- Pindarion 41, c. M.
- Pindarus 12, e. M. 18, a.
- Quintuplex à Platone Academia 45
- Plato in Gorgia 64, d. M.
- Plato in Euthydemo 140, c. M.
- Plato 450, d. M. 20, c. M. Pythagoram secutus 106, c. M.

- Plato in Timæo 61, c. *M.* 159, d. *M.* 160, a. 154, a. *M.* 164, d. 189, c. *M.* 327, c. *sq.* *M.*
- Plato in libro de Anima 236, a. *M.* 430, e. *M.*
- Plato poëta veteris comœdiæ 70, e. *M.*
- Platonis interpretes 60, c. *M.*
- Platonici 367, e. *M.*
- Poëta veteris comœdiæ 129, b. c. *M.*
- Polemo 45, a.
- Polyanthes Cyrenæus ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν γενέσεων 51, d. *M.* (d. *M.*)
- Posidonius 141, b. *M.* Stoicus 367, d. *M.*
- Prodicus Chius 311, b. *M.* Κεῖος 317, d. *M.*
- Protagoras 44, a. 209, c. d. *M.* 146, c. *M.* 148, c. *M.* Abderitanus 148, d. *M.* 319, a. *M.*
- Protagoræ liber, περὶ τῆς μὴ ὄντος ἢ οὐσίας 149, c. *M.*
- Ptolemaeus 15, c. *M.* Peripateticus 13, b. (Ascalonita.)
- Pyrrho 61, *M.* 2. d.
- Pythagoras 61, c. *M.* 115, c. 331, b. *M.* 367, c. *M.* 424, c. *M.* 128, a. *M.* & passim.
- Pythagoræ Samii sectatores 422, b. *M.*
- Pythagorici 141, b. 142, c. 425, c. *M.* 145, b. *M.* 132, b. *M.* 104, d. *M.*
- Simonides Lyricus 447, c. *M.*
- Socrates 439, a. *M.* 139, c. *M.* 141, c. *M.*
- Solon 154, a. (c. *M.*)
- Sophocles 84, c. *M.*
- Sotion 140, c. *M.*
- Speusippus 165, b. *M.*
- Staphyl⁹ ἐν τῷ περὶ Ἀρχαίων 51, e. *M.*
- Stesichorus ἐν Ἐρμύλῃ 51, d. *M.*
- Stoici 145, d. 147, d. & passim.
- Straton Physicus 115, c. 138, b. 20, c. *M.* 407, b. *M.* 410, e. *M.* 419, a. *M.*
- Tauriscus 49, b. *M.*
- Telefarchus ἐν τῷ Ἀρχολικῷ 52, a. *M.*
- Thales Cretensis 68, b. *M.*
- Thales 139, a. *M.* 153, b. *M.* 432, d. *M.* Milesius 115, a. 367, b. *M.*
- Theodor⁹ 155, b. 317, d. *M.* Atheos 319, a. in opere de Diis ib. *M.*
- Theognis 157, e.
- Theophrastus 51, c. *M.* 178, c. *M.*
- Thucydides 12, e. 13, a. *M.* 20, c. *M.* 13, a. *M.*
- Timon 138, a. *M.* 139, c. *M.* 143, c. *M.* 61, c. *M.* 11. e. *M.* 439, a. *M.* 462, a. b. *M.* 465, d. *M.* & passim.
- Phliasius 91, c. *M.* in Sillis 46, a. 319, b. *M.* 466, d. e. ἐν τοῖσι δῆμοις 442, a. *M.* lege ἐν τοῖσι δαλμοῖς.
- Timon contra Physicos 84, b. *M.*
- Xeniades 211, d. *M.*
- Xeniades Corinthius 55, a. 146, c. *M.* 147, b. 209, c. 211, d. 221, e. *M.*
- Xenocrates 75, b. *M.* 147, c. *M.* 165, b. *M.* Platonis auditor 65, c. *M.*
- Xenophanes 46, a. 155, c. 279, *sq.* *M.* 156, e. *M.* 367, b. *M.* 432, d. *M.* & passim.
- Colophonius 51, a. *M.* 55, a. 57, d. *M.* 115, b. 140, c. *M.* 146, b. *M.*
- Xenophon 139, c. *M.* Socraticus 325, b. *M.*
- Zeno 153, 139, b. *M.* 180, *seq.* 198, & passim 443, e. 452, a. 469, e. 470, a. 332, 328, 286, 218.
- Zenonis Διατριβαί 161, a.
- Zeno in diatribis 469, d. *M.* Cittieus 327, a. d. *M.*

CAPUT XIX.

DE DIOGENE LAERTIO.

Diogenis Laërtii ætas, secta & Patria. 1. Libri decem de vitis & dogmatibus Philosophorum. 2. Interpretes & editiones. 3. Variæ de Laërtio & ejus dictione censura. 4. Num quædam vitæ ab ipso scriptæ perierint. ibid. Ejus παρρησιæ & deperdita. 5. Index scriptorum à Laërtio allegatorum. 6.

I.

DIOGENES, à Patria Laërte, a) Ciliciæ oppido, LAERTIUS, sive ut Vossius in Arte Grammatica pag. 11. & alibi appellat, *Laertiensis*. Quis qualisque fuerit incertum reliquit, nec adeo exploratum est Epicuri sectæ b) præcæteris favisse. Scripsit post Sextum Pyrrhonium, auditorumq;

a) Sunt qui à Patre Laerte vocatum contendunt, ut H. Valesius ad excerpta Peiresc. p. 41. *Diogenes Laërtii filius scribit &c.* quo sensu Ulysses possit dici *Laertius*, qui Homero Λαερτιάδης *Laerta filius*, Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήκον Ὀδυσσεύ. At apud Pindarum de bello Trojano Laertes ipse Ulyssis Pater, Laertius appellatur: -- *Bello Laertius atrox*. Vicissim Diogenes noster Eustathio ad Iliad μ'. pag. 854. dicitur: ὁ Λαέρτης. Alterius Q. Laërtii, sub Augusto Imperatore clari, mentio in veteri inscriptione ap. Gruterum p. 299. Sive legendum *Lartius* ut p. 99. & 191. quod idem nomen est. C. Laertius Sabinianus in alia Vet. inscriptione apud Fabrettum p. 251. Porro Λαέρτιος pro Patronymico, à Laerta Ciliciæ usurpatum (non minus quam Λαερτικός apud Galenum VII. de simplic. medic. T. 2. edit. Basil. p. 89. vel Λαερτίας, ut in Eustathii loco jam laudato rescribebat, præter mentem Eustathii, ut existimo, Tan Faber, vel Λαερτιεύς) quin elegantius etiam dici, quam Λαερτίωνος, quod solum isto in loco memorat, testatur Stephanus Byz. in Λαέρτης. Eidem in χορὴ δαυ laudatur Diogenes noster ὁ Λαερτιεύς ἐν δευτέρῳ φιλοσόφῳ ἰσορίας, qui locus ni sit corruptus, Laertium à patria sic dictum esse, cum viris doctissimis mihi persuadeo.

b) Petrus Gassendus ad Lib. X. Laërtii pag. 113. edit. Lugd. 1649. fol. *Notandum obiter, quod Laertius, & Epicurum circa mores purgaverit, & capita doctrinæ illius satis studiosè retulerit, non posse idcirco Laertium, quasi ab Epicuri potius quam alterius Philosophi partibus steterit, videri suspectum, quando non modo circa Platonem, ne de aliis dicam, idem præstitit, sed dixit etiam faminam, cui libros suos inscripsit, merito δὲ καὶ Platonem sive Platonis mores amare.* Forte tamen non erraverit, qui cum

remq; Sexti Saturninum Cythenatem, quorum uriusque in Pyrrhone meminit, ut adeo vixerit postremis forte temporibus Imp. Severi c) ac deinceps.

II. Exstat ejus ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ d) ΠΕΡΙ ΒΙΩΝ ΔΟΓΜΑ-

G g g g

ΤΩΝ

cum Is. Casaubono & Menagio ad Laert. & Voslio c. 8. de Philosoph. sectis §. 21. dixerit, Laertium ad Epicuri sectam propendisse. Quod vero Samuel Parkerus in diss. de Deo. p. 39, eum Epicureæ sectæ immodice addictum adfirmat, dictum videtur & ipsum immodice. Longe magis tamen à vero aberrarunt, qui Laertium suspicati sunt fuisse Christianum, ex phrasi ἐλεημοσύνην δίδοναι, quam adhibet lib. 5. sect. 17. tritam in libris Novi fœderis, & in scriptis τῶν ἔξω, ut ajunt, inauditam. Atenim ἐλεημοσύνην in loco Laertii non reddere necesse est, *stipem*, sed *miserecordiam*, quod probant etiam sequentia illic verba: ὃ τὸν τρέπον, ἀλλὰ τὸν ἀνθρώπον ἠλέησα, *non hominis misertus sum, sed humanitatis*, non illi, sed huic dedi, ut ejus misererer. Sic *dare lacrymas* dixit Virgilius. Video & Aldobrandinum verba Laertii reddere *tribuere misericordiam*: Marcum verum Meibomium probante viro illustris doctrinæ Ez. Spanhemio in notis ad Callimachum p. 426. *miserecorditer opem ferre*, non: *stipem dare*, ut Ambrosius Camaldulensis.

c) Elegantissimus Menagius in limine notarum ad Laertium, sub Marco Aurelio vixisse cum putat: quod si post vixisset, illius in Stoicorum successionem meminisset, & Epicteti vitam adjunxisset. Sed hoc levius est, cum ipsius Epicteti in albo Stoicorum non meminerit, licet illum optime noverat, & in Epicuro testetur, ejus in Philosophum Gargettium criminationes sibi non probari lib. 10. sect. 6. præterea frequentissime utitur scriptis Favorini qui Epictetum teste Gellio lib. 17. cap. 19. audivit. Possit etiam responderi librum septimum, in quo de Stoicis agit Laertius, extremâ parte mutilum esse, ac ne Chrysippi quidem vitam integram ad nos pervenisse, ut jam suboluit Meursio ad Chalcidum p. 31. & in Bibliotheca Græca ubi de Chrysippo agit. Cæterum tempus quo vixit Laertius diligenter inquisitum est à Jo. Jonsonio lib. 3. de scriptoribus hist. philos. c. 12. cujus sententiam amplector, licet H. Dodvvello viro doctiss. longe junior videtur, & ad Constantini tempora rejicitur diss. de ætate Pythagoræ §. 22. Idem non majore jure p. 190. quæ Jonsi sunt Gudio tribuit: *Hoc etiam probavit*, inquit, *Cl. Fonsius, vel Fonsii nomine, verius fortasse Marquardus Gudius*. Sane hanc suspicionem falsam esse certissimum est, & Gudius ipse in hisce litteris Jonso usus est præceptore, quem etiam *anteambulonem suum* vocat Epistola ad Reinesium. In litteris autem ad Petrum Block quibus Jonsi obitum luget Ao. 1659. admodum juvenis, *Neque dubito inquit, quin majora semper præstitisset, sed obiit non quidem ἀκλειῶς ὡς inglorius, ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσόμενοις πύθεσθαι*. Scripsit enim libros IV. de scriptoribus Historia Philosophicâ, eosq; jam ἐν προόδῳ δανάτοιο absoluit. Natus est Jonsius Rensburgi A. 1624. ubi Recturam Scholæ gessit A. 1652. vocatus deinde Francofurtum ad Mœnum simili munere ibi per breve tempus functus diem obiit anno ætatis trigesimo quinto. Scripsit præterea dissertationem de Philosophia Peripatetica, Menagio etiam ad Laertium laudatam: & diatribam de Sparti quam syntagmati variarum dissertationum præclarus Grævius inseruit Ultrajecti 1701. 4.

d) Ita vocat Stephanus Byz. tribus in locis in ἐνετοί, Δρυΐδαι & Χολλίδαι. Aliis Φιλοσόφων βίον ut Photio cod. 161. p. 176. vel Σοφιστῶν βίον, ut Eustathio ad Iliad. μ. pag. 854.

ΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΙ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΑΝΤΩΝ
 e) βιβλία i. *De vita, placitis & acutis dictis clarorum Philosophorum libri decem*, ab auctore inscripti Arriæ f) illustri foeminæ Platonis studiosissimæ, & post prolegomena de Philosophiæ origine & variis sectis, per libros primores septem agentes de Philosophis sectæ Jōnicæ: libro octavo deinceps de secta Italica, ita ut liber decimus integer tribuatur Epicuro. Hoc opus utilissimum, licet non omnibus numeris absolutum, neq; usq; quaq; accuratum, bene est quod ad nos transmissum tam multa ac præclaranos docet, quam multa nos deperditum, eaque jucundissima scitu jussisset ignorare. Hoc jam olim diligenter legerunt excerpteruntque Sopater Philosophus g) Stephanus Byzantinus h) Hesy-
 chius

e) Hic titulus editionum Frobenianæ, Stephanicæ, Aldobrandinianæ, Wetstenianæ & in duobus MSS. Regis Galliæ teste Menagio. In alio codice Λαέρτις Διογένης βίος καὶ γνώμων τῶν ἐν Φιλοσοφίᾳ εὐδοκιμήσαντων, καὶ τῶν ἐκάστη ἰάρεσκόντων vel ἀρεσάντων, ut in codice quodam reperit H. Stephanus.

f) Eam alloquitur Laert. lib. 3. sect. 47. in Platone, & lib. 10. sect. 29. in Epicuro. Vide- tur etiam operi Epistolam præmisisse dedicatorem, quæ intercudit. Nomen foemi- næ hujus primus felicissima conjectura eruit Reinesius lib. 2. Var. lect. c. 12. p. 224. ex libro de theriaca ad Pisonem, c. 3. qui inter Galeni opera legitur, & ni ipsius Ga- leni, certe Scriptoris est Galeno, non multo junioris. Similiter Laertii exemplo Da- mascius Vitam Isidori & huic intextam plurium Φιλοσόφων ἱστορίαν à se scriptam di- cavit foeminæ Theodoræ, teste Photio Cod. 181.

g) Sopater Philosophus Constantino Imp. familiaris, & ab eodem insidiis invidiaque Ablabii interfectus, in duodecim libris Eclogarum non pauca repetiit, teste Photio. cod. 161. Ἐκ τῶν Λαέρτις Διογένης Φιλοσόφων βίων βιβλίας πρώτης καὶ πέμπτης, ἐνάτης τε καὶ δεκάτης, ἐν οἷς τὰ περὶ Φιλοσόφων διέξεισιν. Idem Photius mihi offert ansam conjiciendi unde Jacobus Sponius in itinerario suo agens de populis Atticæ, (quem sequitur Harduinus ad Plinii Hist. Natural. T. I. p. 424.) hauserit for- tassis quod affirmat *Potamum* Atticæ, fuisse Laertii patriam. Nam in eodem codice 161. ait Photius Sopatrum repetisse quædam ex scriptis Plutarchi, peculiati- m ex li- bro qui ἀνδρῶν ἐνδόξων ἀποφθέγματα inscribitur, ἐκ τε & περὶ ποταμῶν, qui- bus postremis verbis sive Sponius vir doctissimus aliud agens, sive alius quem forte ille est secutus, non vidit quod videre tamen proclive est, notari librum Plutarchi περὶ ποταμῶν, sed suspicatus est tacite notari Laertium, eumque à patria Potamo ita circumscribi. Æque infelici conjectura alii Laertium *Potamonis* Alexandrini sectatorem esse prodiderunt, qua de re infra.

h) Stephanus in Ἐνετοί, ἐστὶ καὶ πόλις Ἐνετῶς, ἀφ' ἧς ἦν Μύρμηξ ὁ Διαλεκτικός Φι- λόσοφος, ὡς Διογένης ἐν δευτέρῳ Φιλοσόφων ἱστορίας. Respicit locum in vita Stil- ponis, ubi pro Μύρμηκα τὸν Ἐξαινέτη legit τὸν ἐξ Ἐνετῶν, minus bene ut ad Laer- tium docent uterque Casaubonus ad Stephanum Holstenius. Nam Menagius non- usus est ingenio suo, cum utramque lectionem probam esse affirmat, unius certe vo-
 cis

chius Milesius i) Svidas k) itemque alii. Allegatur etiam ab Eustatio l) in Homerum atque si Menagio ad lib. 2. sect. 105. credimus ab Origene i, contra Celsum.

III. Laertii editiones latine.

Primus latine vertit *Ambrosius Civenius* Monachus *Camaldulensis* & postea *Ordinis sui Generalis* : rogato *Francisco Philelpho* ut versus qui passim in Laertio occurrunt versibus redderet latinis. Quod diu Philelphus facere distulit, subinvidens Ambrosii gloriæ, ut ex his ejus versibus apparet: — — Si reddere quæque latina

Nititur Ambrosius, cur non quoque versibus ornat

Scripta suis ? — — — —

Neque morem unquam gessit ejus voluntati Philelphus, licet hoc in Epistola quadam sancte promiserat m) ita ut versus latini post mor-

Gggg 2

tem

cis in uno loco non nisi una proba esse potest lectio. Idem Stephanus in *Δρυΐδαι*, *Δρυΐδαι ἔθνη Γαλατικόν, Φιλόσοφον, ὡς Διογένης Λαέρτιος ἐν Φιλοσόφῳ ἰστορίᾳ.* respicit locum in præmio. Idem in *χοῦλιδαι*. *Διογένης δὲ ὁ Λαερτιάδης ἐν δευτέρῳ Φιλοσόφῳ ἰστορίας χοῦλιδεύς φησι.* Locus est in vita Platonis lib. 3. sect. 41. ubi memoratur Philippus *χοῦλιδεύς*.

i) Hefychii illustris libellus de Philosophis totus, paucis exceptis, fere ad verbum est ex Laertio excerptus, licet nomine tenus non eum laudat nisi semel in Antisthene, ubi refert ejus Epigramma : *Διογένης δὲ Λαέρτιος σκώπτει &c.* Eoque nomine Hefychius plagiariis pridem accensitus est à Jacobo Thomasio τῷ μακαρίτῃ & aliis. Johannes Meursius putat apud Svidam in *Ἡσύχιος*, Diogenis Laertii nomen excidisse, atque adeo supplet illius locum sic : *Ἐγραψεν ἰστορίας ἢ πίνακα τῶν ἐν παιδείᾳ ἰστορίας (ὡς Διογένης ὁ Λαέρτιος) & ἐπιτομή ἐστὶν τοῦ βιβλίου.*

k) Raro Svidas Diogenem Laertium nominat ut in *Τετραλογία*, sed plurima ex Laertio *αὐτολεξὴ* in ejus Lexicon relata lectos eruditus non potest ignorare. Exempli causa, ut alia in præsentia omittam, quæ Svidas habet in *πάν*, depromsit ex Laertii sit ex Laertii Zenone lib. 7. sect. 143. seq. & quæ in *δόγματιζεν* ex Laertii Platone lib. 3. sect. 32. Sic loca alia infinita, notata à Laertii interpretibus, & novissime à Svidæ doctissimo editore Ludolpho Neocoro.

l) Ad Iliad. μ. p. 884. *κομπῆν γὰρ χύτραν ἢ λεπάδα φησὶν ὁ Λαέρτης ἐν τοῖς πῶν σφισῶν βίαις.*

m) Verba ejus hæc sunt : *De Diogenis Laertii versibus, quod perurbane exp. stulas, ne mihi succenseas rogo. Nam partim occupationibus, partim animi molestia factum, ut versus illos latinos facere, ut jusseras, distulerim in hunc diem. Sed geram profecto meam voluntati tua.*

tem demum Ambrosii, additi & inserti sunt versioni Ambrosianæ n) Brognolo curante; Quanquam vero simplici quodam decore se commendat illa translatio, multa tamen Laertii Ambrosius non est affecutus, quædam plane omisit, quin iudice Menagio tanta licentia in his libris vertendis usus est, ut scriptorem potius Historiæ, quam interpretem dixeris. Philelphus ipse o) in Epistola quadam memorata Gaddio T. 1. de scriptoribus non Ecclesiasticis p. 282. Ambrosianam versionem ut pessimam & infinitis scatentem erroribus damnavit. Illam Cosmo Medico ab auctore inscriptam post Ambrosii obitum recognovit *Benedictus Brognolus*, vel ex Scaligeranis satis notus, dicatamque Laurentio Georgio & Jacobo Baduario Patriciis Venetis luci donavit Venetiis * per Nicolaum Jenson Gallicum Anno Domini 1475.4. elegantissimo caractere exscriptam, sæpissimeque ab eo tempore recusam Norimbergæ Ao. 1476. 1479. Tum in Gallia p) atque iterum Basileæ apud Valentinum Curionem 1524.4. in qua editione Conradus

n) Ambrosius in epistola ad Cosmum versioni suæ præfixa : *Sane quoniam versus plurimos & diversos tum alienos, tum suos auctor interserit, quod abhorrere videtur à gravitate historia, illos traducere consulto omisi, ita tamen ut nihil deesse ex sensu necessario sim passus.*

o) Verba Philelphi ex epistola ad Donatum Actiolum (Acciolum) profert idem Gaddius T. 2. p. 256. *Ego Diogenem Laertium cum proxime attentus legerem quæ ille traduxit, inveni errata prope infinita adeo, ut nihil esse ineptius, nihil corruptius audeam affirmare, carebam enim Græco codice, proinde utebar eò latino, in præsentiarum vero etiam sum nactus Græcum. Si quis vero velit rediscere, legat translationes Camaldulensis Ambrosii. Confer quæ ex alia Philelphi Epistola Clariss. Vir Tho. Crenius part. XI. Animadvers. p. 205.*

* Ex hac editione deprompta videntur excerpta Laertii latina MSS quæ cum H. Casaubono communicavit Galefinius. Vide H. Casaub. ad Laertii VIII. 34.

p) Valentinus Curio in præfat: *Citra Græcorum exemplarium fidem nihil tentandum putavi, in hoc opere præsertim, quo vix scio an aliud præterea sit infelicius verum, aut negligentius excusum, & quidem Venetiis, & ab eo qui se in Epistola quadam profitetur id editurum non aliter, quam à fratre Ambrosio fuerat traductum è Græco in latinum. Sic enim ille loquitur. Nam illa editio quam nobis dedit Gallia, portentosior est quam ut possit excusari. Venit in manus meas illa editio Parisiensis sine temporis nota excusa apud Johannem Petitem sive Parvum in 4. nec characterum neque chartæ elegantia neque aliare commendari meretur: at Ambrosii, Brognolique Epistolam præfixam habet, quam in suis etiam editionibus recudi curavit H. Stephanus, cum variis speciminibus recognitionis Brugnolianæ.*

radus Heresbachius collato codice Græco Matthæi Aurogalli quædam correxit, præcipue Epigrammata & versus quosdam ab Ambrosio, & Brognolo etiam omisos latine vertit, & Græce itidem adscripsit. Ab eo tempore iterum latine prodiit Laertius Coloniae 1542. 8. Lugd. 1546. 8. & apud Gryphium 1559. 1585. 12. Paris. 1585, 12. Antverpiæ quoque apud Plantinum Anno 1566. (non 1556. ut in Menagii notis ad Laertium pag. 3. perperam excusum est) 8. ex recognitione Joannis Sambuci Tirnaviensis & Fulvii Ursini, hoc titulo: *Laertius Diogenes plusquam mille locis restitutus, ex fide dignis vetustis exemplaribus & latine quidem editus, sed ita ut inde etiam Græcum exemplar possit restitui.* Etenim,, inquit Sambucus, aliquot exemplaribus Græcis vetustissimis illis cum,, interpretatione collatis, atque etiam eruditis observationibus Fulvii,, Ursini Romani doctissimi & mihi amicissimi Viri adjunctis, spero me,, non parum commendationis lectioni hujus scriptoris industria ista,, comparasse, ut & versio nova, cui otium superest, institui, & Græca re,, cudi longe emendatius possint.

Editio Laertii Græca.

Græce primum lucem adspexit Laertii opus Basileæ A. 1533. ex officina Hieron. Frobenii & Nic. Episcopii. 4. ex MSto Matthæi Aurogalli codice, quo usus etiam fuerat in sua editione latina Valentinus Curio. Equidem jam antea Græce typis exscripta fuerat vita Aristotelis & Theophrasti in editione operum Philosophi Stagiritæ Aldina Venet. 1495. fol. & cum Theophrasto de lapidibus ibid. 1497. quemadmodum etiam ab eo tempore sæpius singulæ quædam vitæ à Laertio consveverunt præfigi editionibus operum Platonis, Aristotelis, Xenophontis, Theophrasti &c. At integer Laertius ante editionem Frobenianam Anni 1533. Græce nondum excusus fuerat, & quemadmodum in multis aliis ita in hoc quoque fallit Bibliotheca Georgii Draudii, quod memorat editionem Græcam Anni 1531. ex officina Jo. Frobenii.

Editiones Laertii Græcolatinae.

Græcolatinae editiones Laertii hætenus senæ prodierunt. Prima Henrici Stephani Ao. 1570. 8. Subjuncta ad calcem voluminis Ambrosii versione & H. Stephani castigationibus, Pythagoræorumque fragmentis ex Stobæo Græce descriptis.

Secunda ejusdem Stephani A. 1594. 8. cum ipsius castigationibus & recognitionis Brugnolianæ recensione, Pythagoræorumque fragmentis, sed versione Ambrosii è regione posita, & adjunctis Isaaci Casauboni doctissimis in Laertium notis, secunda hac editione auctioribus atque emendatioribus, quæ prius separatim prodierant sub nomine *Isaaci Hortiboni*, q) Morgiis Ao. 1583. 8.

Tertia cum notis H. Stephani & Is. Casauboni, fragmentisque Pythagoræorum, subjuncto præterea *Hesychii illustris* libello de Philosophis Græce, cum versione Adriani Junii, & hujus atque H. Stephani castigationibus. Coloniae Allobrogum sive Genevæ. 1615. 8. apud Joh. Vignon, Jacobum Stoer, Petrum & Jacobum Chouet & Samuelem Crispinum. In quibusdam exemplis hujus editionis vidi etiam adjunctum *Eunapium* de vitis Sophistarum, Græce cum ejusdem Junii versione, idq; titulum ipsum præ se ferre, qui in aliis ejusdem editionis exemplis alius est, nullamque Eunapii in volumine ipso, in his etiam omissi, mentionem facit.

Quarta cum versione posthuma *Thomæ Aldobrandini* & eruditis ejusdem in Laertium notis, sed quæ ultra Leucippi vitam libro nono haud procedunt, auctore, priusquam opus absolvisset, fatis intercepto. Itaque

- q) Vernaculum nomen *Casauboni* prætulit postea vir ille doctissimus, quod plane idem est cum *Hortiboni* nomine, *Casau* enim apud Delphinates qualis erat Casaubonus, significat *hortum*, ut notavit Menagius in Menagianis T. 2. p. 334. Porro viginti quinque annos natus fuit, cum notas in Laertium edidit, & parenti suo Arnolfo Casaubono inscripsit, à quo responsum tulisse fertur in hæc verba: *Laudo tuum studium, mi fili, verum hoc scito, rem gratiorem te mihi facturum, si vel unum dictum sacre Scripturæ difficultatibus aliquibus obstructum explicueris, quam si mille profanorum scriptorum loca depravata correxeris.* Præter notas editas, quas licet præclaris, deinde vix agnovit pro suis, etiam prolixiori commentario Laertium à se illustratum & castigatum testatur Casaubonus in præfat. *Ceterum quam saepe in hoc opere scribendo vacillans memoria Laertio fuerit fraudi, aut otium judicium ve ad ea digerenda defuerit, quæ satis confuse congererat, poteris, benevole lector, ex his nostris notis cognoscere, plenius multo cogniturus, si dederit Deus Opt. Max. ut institutum & prope jam affectum commentarium, quem in hunc auctorem paramus, absolvere liceat.* Et publicis prælectionibus illustratum à se Laertium Casaubonus testatur in notis ad lib. 3. sect. 10. Fallitur Adrianus Bailletus qui T. 3. judicior. p. 478. affirmat, exstare versionem Laertii latinam à Casaubono adornatam. Idem error occurrit in parte prima Biographici diarii Wittiani ad Ao. 1614. Cal. Jul. qui dies Casaubono fuit emortalis. At enim lapsusne memoria etiam Reinesius est, qui versionem Laertii ab Adr. Junio recognitam ait p. 415. Var. Lect. ? an Junii opera usus est in sua editione Joh. Sambucus ?

que si quædam & in versione elegante cæteroqui & accurata obelo digna visa sunt Merico Casaubono atque aliis viris doctis, hoc tanto minus Aldobrandini famam lædet, quod ultimam manum addere lucubrationibus suis haud potuit. Nam Mericus ipse fatetur illum fuisse, si vixisset, ea facile correcturum, qui præter multiplicem in his litteris eruditionem, non vulgarem quoque sermonis Græci peritiam locis difficillimis prodat ac præstet. In lucem emissæ est diu post auctoris obitum r) à patruele ejus Petro Aldobrandino Cardinali, Romæ apud Aloysium Zannetum A. 1594. fol. & contextum ipsum Laertii Græcum etiam (paucis forte exceptis, quibus vulgatas editiones rectius & plenius habere idem Mericus Casaubonus notavit) longe emendatiorem exhibet castigatum ad fidem vetustiorum codicum, Farnesiani præcipue optimæ notæ ac miræ vetustatis.

Quinta Londini s) A. 1653. fol. in qua repetitæ Romanæ editioni cum Aldobrandini versione & notis, subjunguntur *Ægidii Menagii* in Laertium doctæ & laboriosæ observationes Emerico Bigotio ab auctore inscriptæ, cum indice auctorum à Laertio allegatorum. Has ut scriberet ab Octaviano Pulleyno rogatus fuerat, ingentes antea sed vix affectos, ac deinde abjectos deperditosque commentarios Philosophicos molitus. Easdem quo in Anglia emendate ederentur Menagius ipse tribus MSS. Bibl. Regis Galliæ & Florentino codice usus, suo sumtu separatim typis exscribi jussit Parisiis apud Eadmundum Martinum Ao. 1662. 8. atque ita excusas misit ad Joh. Pearsonum, qui ei gratias agit eique gratulatur humanissima epistola, quæ Menagii observationibus præmittitur. Ac profecto omnium virorum honestorum eruditorumque punctum animadversiones illæ tulerunt, præter unius Jacobi Gronovii, qui longas illas ac tædiosas conquestus est in notis ad Gellium pag. 8. Accesserunt eidem Londinensi editioni præter notas Isaaci Casauboni, non spernendæ quædam *Merici Casauboni* filii ad Laertium ipsum & *ἑκδοσι* Aldobrandinianam animadversiones, quibus inter alia inserta est vita Platonis scriptore *Olympiodoro* cum versione Jacobi Vindeti & notis. Hanc jam supra observavi excerptam esse ex *Olympiodoro*.

r) Fallitur itaque Kœnigius in Bibl. qui Thomam Aldobrandinum Ao. 1594. claruisse affirmat.

s) Non Lugduni, ut legas in pandectis Brandenburgicis, in *Aldobrandinus*. Chimæricæ quoque est in Lipenii Bibl. laudata Laertii editio, quæ dicitur lucem adspexisse Haggæ Comitibus A. 1656. 4. cum notis H. Stephani, H. Casauboni, Tho. Aldobrandini & Gassendi.

piodori prælectionum in Alcibiadem hætenus ineditarum praxi, sive lectione prima. Similiter Menagius observationibus suis vitam Aristotelis eousque ἀνένδορον Græce inseruit & notis illustravit.

sexta denique & ultima priores omnes fere integras in se amplectens, certe elegantia, cura, apparatu quam longissime vincens, debetur *Henrico Wetstenio* typographo, nostræ ætatis præstantissimo, Amstelodami A. 1693. t) quarta forma majore, duobus voluminibus. In priori volumine Græca Laertii accuratissime & nitidissime sunt excusa, ad fidem editionis Romanæ, tum à Marco Meibomio V. Cl. in segmenta distincta ac bene multis in locis ex prioribus editionibus & MSS. Arundeliano atque Cantabrigiensi emendata: excusa vero sunt sine ullis scripturæ compendiis quorum in libris Græcis impressis usus vulgo esse solet. Tum addita latina versio Ambrosiana, ab eodem Meibomio ita emendata ac suppleta ut alia prorsus videatur. Icones quoque XXIV. u) Philosophorum, elegantissime in æs incisæ passim adjunctæ ex veteribus nummis, gemmis, monumentis, nisi quod imago p. 56. adjecta exponendo Cleobuli ænigmati Meibomiano ingenio debetur. Denique singulis paginis subjectæ integræ notæ H. Stephani, utriusque Casauboni, Aldobrandique & ineditæ antea ejusdem Meibomii, quem jam pridem ante Menagium Laertii illustrandi impetus ceperat. Volumen posterius præter Ægidii Menagii observationes x) longe quam in Londinensi editione locupletiores & magis emendatas exhibet ejusdem *historiam mulierum Philosopharum* q) Annæ Daceriæ Tan. Fabri Filiæ inscriptam

t) Exempla quædam hujus editionis charta amplissima excusa fuerunt.

u) Hi sunt: Thales, Solon, Pittacus, Anacharsis, Socrates, Æschines, Aristippus, Euclides, Plato, Xenocrates, Carneades, Aristoteles, Theophrastus, Antisthenes, Diogenes, Monimus, Chrysippus, Pythagoras, Archytas, Heraclitus, Zeno, Democritus, Sextus Empiricus, & Epicurus.

x) Has auctiores ea lege Wetstenio concessit Menagius ut se separatim ederet, neque aliorum insertas animadversionibus Laertio substerneret.

y) Mirum est ab illo præteriri *Ædesiam* uxorem Hermiæ, de qua Svidas, *Æsaram* Lucanam Pythagoricam de qua Stobæus, *Helviam*, cujus studium Philosophiæ laudat Seneca c. 16. consolationis ad eam scriptæ, aliasque. Neque tamen probo malignum judicium Vignolii Marvillii T. 2. Misc. p. 3c. cujus ex sententia historia hæc libellus est perjejunus auctoris senium aperte referens. *Un petit livre tres maigre & qui se sent fort de la vieillesse de l' Auteur.*

ptam quæ cum ejus lectionib⁹ in poëma quoddam Petrarchæ Hetrusco idiomate scriptis lucem adspexerat Lugduni A. 1692. 12. & eodem anno separatim in 8 vo. | cura H. Wetstenii, typis Amstelodamensib⁹ excisa fuerat. Post hanc offerunt sese breves sed pereruditæ *Joachimi Kuhnii* Argentoratenſis in Laertium animadversiones, quibus lux nova & præclara affertur locis multis & obscurissimis. Hæ nunquam antea lucem adspexerant, uti nec quæ illas excipiunt Variæ Lectiones ex MSS. Codicibus Arundeliano & Cantabrigiensi collectæ à *Thoma Galeo*, viro itidem eruditissimo & duobus vel tribus post Kuhnium annis pari litterarum elegantiorum jactura denato. * Denique præter editionum priorum præfationes (in quibus epistolam Brognoli & Sambuci & H. Stephani recensionem recognitionis Brognolianæ omissam miror) & vitam Platonis scriptam ab Olympiodoro & à Vindeto illustratam, opus hoc ornant atque utilius reddunt locupletissimi Indices magno studio confecti, & ad segmenta Meibomiana accommodati à Viro Clarissimo *Johanne Clerico*. 2) Omissæ sunt in hac editione propter molem & quia plus simplici vice jam prodiissent *Petri Gassendi* notæ & Philosophica commentaria in decimum Laertii librum sive vitam Epicuri, quam nova etiam latina versione donavit & variis in locis castigavit, græceq; ac latine edidit Paris. 1646. fol. recusa Lugd. 1649. & 1675. fol. & inter opera Gassendi ibid. 1658. fol. Cum nemo ignoret quanto apparatu, eruditione & Philosophica præcipue industria Epicuri Philosophiam illustraverit vir ille modestissimus, suffecerit hoc loco observasse notas ejus Criticas hinc inde laudato Gassendi nomine delibari ab *Ægidio Menagio*: reprehendi vero itidem sæpius versionem ejus notasque tum ab eodem Menagio & *Merico Casaubono*, tum maxime à *Marco Meibomio*, quo judice major Philosophus quam Grammaticus fuit Gassendus. Idem p. 663 *Admonere hic lectorem debeo rei ipsius causa, in hujus decimi libri versione sæpe à Gassendo me dissentire. Instructus enim si verum dicere velimus parum fuit iis litteris, quibus eruditi viri maxime considerare solent, quando ad vertendos Græcos Auctores se accingunt.*

H h h h

Præte-

* Debuerunt etiam *Nicasio proxeneta* accedere huic editioni notæ *Lantini* viri docti & in judicio supremo Burgundiæ Consiliarii, sed nescio quomodo perinde ut alia ipsius scripta lucem non adspexere. Vide *Basnagii Bellovallii* Historiam operum eruditorum A. 1696. mense Febr. p. 283.

2) Elegans carmen Græcum in laudem hujus editionis à Præceptore meo *Joh. Georgio Herrichio τῷ μακαρίτῃ* concinnatum exstat in *Actis Eruditorum* A. 1692. p. 38.

Prætereo quod magnam vitæ Epicuri partem è Laertio Græce descripsit, & cum Lucretio contulit in sua illius Poëtæ præclara editione *Obertus Gifanius* Lugd. Batavorum 1695. 8vo. Vitam Diogenis & Aristippi ex Laertio excerpsit & Latine vertit paucis in hoc genere litterarum comparandus *Paulus Leopardus* Antvverp. 1556. 8vo. Varia quoque ex Laertio expressit & latine vertit *Erasmus* in suis apophtegmatibus. Denique *electa Laertiana* sive locos communes Philosophicos è Laertio digessit, & Græce ac Latine edidit *Guilelmus Donaldsonus* Francof. 1625. 8.

Versiones Laertii in linguas Vernaculas.

Italice sive *Hetrusco* idiomate Laertius bis prodiit Venetiis A. 1535. & 1545. 8. per *Felicem Astolfum*.

Gallice per *Franciscum de Fougerolles* Doctorem Medicum, cum notis. Lugd. 1602. 8. Iterumque *Gallice* Paris. 1668. 12.

Anglice non uno auctore Lond. 1688. 8.

IV. Menagio in notis p. 255. seq. observante plenus est Laertius additamentorum: atque ut idem p. 253. notat, plenus est idiotismis sive plebejo dicendi genere tam in phrasi quam in verbis, quemadmodum à *Salmasio* pridem observatum in commentario de lingua Hellenistica p. 107. Passim quoque obscurus est & ambiguus quo nomine reprehenditur à *Clarissimo Bælio* in *Lexico* a) tanquam parum accuratum scriptorem traducente. *Bartholomæus Keckermannus* libro de *Historia Languide & frigide*, sæpe tamen non inutiliter Laertium scripsisse dixerat, quod non ferens *Gerh. Joh. Vossius* lib. 2. de *Hist. Gr. c. 13.* frigidam vocat laudem operis utilissimi & auro contra non cari. Certe *Melchior Canus* professus fuit melius in isto & fide dignius traditas esse vitas

a) T. 2. edit. 1. p. 1258. Il y a mille endroits obscurs & ambigus dans *Diogene Laërce*. Cela ne lui fait guère honneur. Un esprit exact auroit évité ces ténèbres. Idem alibi: Cet auteur n'ayant guère plus d'exactitude dans ses raisonnemens que dans ses récits on peut fort bien se tromper en lui imputant les pensées qui semblent avoir la plus grande liaison avec ses phrases. T. 2. edit. 2. p. 1130. Jo. Clericus T. 10. *Bibl. selectæ* p. 140. Mr. Dodivel parle avec raison d'une manière conditionnelle du style de *Diogene*, parce que cet Auteur n'écrit point exactement, & à un style que les Grecs appelloient des idiots ou idiotique, qui étoit celui dont les gens sans lettres se servoient, lorsqu'ils écrivoient quoique ce fût un homme d'une grande lecture. Trajectiones Laertii frequentes observat *J. Casaubonus* ad *Polemonis* vitam IV. 20.

vitas Philosophorum, quam à multis Christianis Vitas sanctorum. Auctor vitæ Laertii quæ Anglicæ ejus versionis præfigitur, non satis causæ habuit cur dubitaret an Platonis vita, Zenonis dogmatum epitome & tres Epicuri epistolæ ab ipso Laertio fuissent adjectæ. Nullam certe causam cur ita sentiret memoravit, & quam animo pressisse videtur, alienum & diversum hoc videri à ratione scribendi Laertiana per reliquum operis corpus servata, tanto minus me movet, quo minus sibi in cæteris omnibus similis est Laertius. Neque exploratissimum omnino est illum fuisse sectatorem Potamonis Alexandrini, ut idem auctor vitæ tradit, etsi nusquam sectæ cujusdam rigidum affectatorem fautoremveprehendi facile largior. At Potamonis sententiam in præmio sect. 21. ita refert Laertius, ut nullo modo innuat eam sibi probari, neque Potamonis animus fuit nullam amplecti sectam, sed ex quavis illarum certa quædam seligere, ita ut nova inde secta conflaretur, sed nullius nominis illa & nemini fere probata, quoniam libellis Potamonis forte deerat genius, ut notatum Isaaco Casaubono in notis ad Dionem Chrysostomum. Mirum quoque ne vitam quidem Potamonis à Laertio referri, quem sub Tiberio floruisse Hesychius illustris testatur, Laertius ipse ait hæresin ejus *περὶ ὁλίγης* introductam. Aut assentiamus Claudio Salmasio affirmanti, plures à Laertio descriptas vitas temporum injuria intercidisse. Ita enim ille p. 888. ad Solin. edit. Paris. *Myrmecis illius (Stephano laudati) nulla quod sciam mentio invenitur in iis libris Diogenis qui hodie exstant. Sed magnus defectus in illa historia Philosophica Laertii, injuria temporum accidit, ut ex indice vetustissimi codicis observatum mihi olim, quo longe plures Philosophorum vitas habemus. In eo laterculo memini legere ὁ Κορυζτων ὁ Πολέμωνας ὁ Ἀρείον ὁ alios quam plurimos ut alibi dicam. In his ὁ Μύρμαξ Philosophus Διαλεκτικός qui fuit ex oppido Eneto Paplagonia oriundus. Verum memoria lapsus est Salmasius, cum Myrmecis mentionem & Polemonis vitam in libris editis exstare non putavit: Sed fortasse τομχαΦικὸν fuit ἀμάχημα Polemonis pro Potamonis. An Cornuti, Arei ὁ Myrmecis vitas scripserit Laertius, dixerit vates aliquis non ego. Crediderim non scripsisse. Aliquid tamen in opere Laertii desiderari nullus dubito. Certe deesse videtur præfatio aliqua ad fœminam illam Φιλοπλάτωνας cui opus dicaverat. Etiam in catalogo librorum Chrysippi omnes libri physici desunt, aliique non pauci ut adeum catalogum ostendemus. Epitomen solum esse hoc opus, vir acerrimi judicii Tanaquillus Faber existimabat. Hæc ad Salmasii locum Menagius in limine suorum in Laertium commentariorum.*

V. Ante Historiam Philosophicam à Diogene Laertio scripta fuerat atq; edita b) ΠΑΜΜΕΤΡΟΣ sive *liber Epigrammatum poematiorumq; in viros claros* vario carminis genere, qui jam pridem intercidit exceptis epigrammatis quæ ex hoc passim scoptica partim, partim seria produxit in vitis Philosophorum ipse Laertius & post Laertium Hesychius illustris. Exstant etiam Laertii Epigrammata quædam in Anthologia Maximi Planudæ & Johannes Tzetzes Chiliad. 3. hist. 61. affert Laertii epigramma in Democritum, sed quod legitur etiam in vita Democriti à Laertio scripta, ut visam à Tzetzæ ipso Pammetron non sit necesse. Auctorem appellat Ἐπιγραμματογράφον, & in ora libri annotatur ὁ Διογενειανός, quod idem nomen est ac Διογένης. Ἐπιγραμματογράφος τί τις γράφει τὸ & ἄλλο &c. Si Ambrosio Laertii interpreti credimus, scripsit is etiam ὑπομνήματα sive *commentarios in fillos Timonis*, eorumque librorum primum laudat ipse in Timonis vita sub initium. Decepit Ambrosius Gyraldum dialogo 3. de poëtis p. 271. Thomam Aldobrandinum in Laertii versione, Thomam Pinedo in elencho scriptorum à Stephano Byz. allegatorum aliosque. Sed jamdudum hic error ab aliis Laertii interpretibus Menagio & Meibomio emendatus est, animadversusque etiam à Vossio lib. 2. de hist. Græcis c. 3. Neque enim affirmat se, sed Apollonidem Nicæum τὸν πρὸς ἡμῶν. c) qui paulo ante nos, inquit Laertius, vixit, commentarios in Sillos Timonis Philiassii conscripsisse & Tiberio Imp. dicasse. Vide & Franciscum Patricium lib. I. discussionum Peripateticarum p. 19. Vossium Institutionum Poeticarum lib. 2. c. 20. Leonem Allatium de Simeonibus p. 204. seq. & Joh. Jonsium lib. 3. hist. Philosoph. c. 3.

VI. INDEX SCRIPTORUM

quorum meminit DIOGENES Laertius,
depromptus ex editione Wetsteniana.

Α Γεώργιος. IX. 88.
Αθήναι. X. 12.

14. VII. 30.

Αθηνόδορος. VII, 68. 121. 149.

Αθήναι. ὁ Ἐπιγραμματοποιός. VI.

ἐν ἡ. περὶ πάτων III. 3. V. 36. IX. 42.

Αἰνῆ.

b) Hoc If. Casaubonus probat ex Laertii Empedocle ubi ait : Φέρεται δὲ καὶ ἡμῶν εἰς αὐτὸν ἐν τῇ παμμέτρῳ σκωπτικὸν μὲν, τῆτον δὲ ἔχον τὸν τρόπον. En, inquit, Φέρεται.

c) Ita Vossius probante Menagio, licet ante legebatur ὁ παρ' ἡμῶν, quod à Marco Meibomio exponitur: qui à nobis laudatus est in Pammetro.

- Αἰνησίδημος. IX. 62, 87, 102, 100,
 107.
 ἐν τῇ εἰς τὰ Πυρρώνεια ὑποτυπώσῃ
 IX. 78.
 ἐν α'. τῶν Πυρρώνειων λόγων. IX.
 106, 116.
 ἐν τῷ κζ' σοφίας. IX. 106.
 Αἰνεσίδημος Κιάσις. IX. 116.
 Αἰσχίνης. II. 60. & seqq.
 Ἀλέξανδρος. VII. 36.
 ἐν ταῖς τῶν Φιλοσόφων Διαδοχαῖς,
 II. 19. 106, III. 3. V. 4, 62. VIII.
 24. IX. 61.
 Ἀλεξίνος. II. 110. VII. 163.
 Ἀλέξιος.
 Ἀγκυλίωνι. III. 27.
 Μεροπίδι. III. 27.
 Ὀλυμπιοδώρῳ. III. 28.
 Παρρασίτῳ. III. 28.
 Ἀλέξων.
 ὁ Μύνδιος ἐν θ'. μυθικῶν. I. 29.
 Ἀλκιδάμας. IX. 54.
 ἐν τῷ Φυσικῷ. VII. 56.
 Ἀλκιμος ἐν τοῖς πρὸς Ἀμύνται. III. 9,
 12, 17.
 Ἀλκμαίων. VII. 83.
 Ἀλκαῖος. I. 31, 81.
 Ἀμβρόσιος.
 ἐν τῷ πρὸς Θεοκρίτου. V. 11.
 Ἀμειψίας. II. 28.
 Ἀμφικράτης.
 ἐν τῷ πρὸς ἐνδόξων ἀνδρῶν. II. 101.
 Ἀμφίς.
 Ἀμφικράτης. III. 27.
 Δεξιδημίδης. III. 27.
 Ἀναξαγόρας. I. 1, 6. II.
 Ἀναξανδρίδης.
 ἐν Θηταῖ. III. 26.
 Ἀναξίλας. I. 107.
 Ἀναξίλας.
 Βοτρυλίωνι. III. 28.
 Κίρκῃ. III. 28.
 Πλουσίαις. III. 28.
 Ἀναξιλίδης.
 ἐν τῷ β'. πρὸς Φιλοσόφων. III. 2.
 Ἀνξίμανδρος. II. 11.
 Ἀναξιμένης. I. 40. II. 4.
 Ἀνάχαρσις scripta. I. 101. Episto-
 la. I. 105.
 Ἀνδρῶν Ἐφέπῳ. I. 119.
 ἐν τῷ τρίπῳ. I. 30.
 Ἀνταγόρας. IV. 21. 26.
 Ἀντίγονος. IV. 22.
 Ἀντίγονος ὁ Κάρυστος. II. 136, 143.
 V. 67. VII. 12. IX. 62.
 ἐν τῷ πρὸς Ζήνωνος. II. 66.
 ἐν τοῖς βίοις. IV. 17.
 ἐν τῷ πρὸς Πυρρώνος. IX. 62.
 ἐν Τίμωνος βίῳ. IX. 110. 111.
 Ἀντικλείδης.
 ἐν β'. πρὸς Ἀλεξάνδρου. VIII. 11.
 Ἀντιλέων.
 ἐν β'. πρὸς χρόνων. III. 3.
 Ἀντίοχος ὁ Λαοδικεύς. IX. 106.
 Ἀντίπατρος. VII. 54, 55, 68, 84. 92.
 περὶ λέξεων καὶ τῶν λεγομένων.
 VII. 57.
 ἐν τῷ α'. περὶ ὄρων. VII. 60.
 Ἀντίπατρος ὁ Τίριος ἐν τῷ ἡ περὶ
 κόσμου. VII. 139.
 ἐν τοῖς περὶ κόσμου. VII. 140.
 ἐν τῷ ι'. VII. 141.
 ἐν τῷ ζ'. περὶ κόσμου. VII. 148.
 Hhhh 3 ἐν

- ἐν τῷ β'. περὶ ἔσσης. VII. 150.
 ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς. VII. 157.
 Ἀντίπατρος ὁ Σιδώνιος. VII. 29.
 Ἀντιφένης. IX. 38. 39. 56.
 ἐν τῇς Διδοχαῖς. I. 40. II. 38.
 I 34. VI. 77. 87. VII. 168. IX.
 27. 35.
 Ἀντιφένης ὁ Κύων.
 ἐν τῷ Ἡρακλεῖ. VI. 104. 105.
 ἐν Σαθωνί. III. 35.
 Ἀντιφῶν.
 ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν δρετῇ πρωτευουσίν-
 των. VIII. 3.
 Ἀπελλᾶς ἐν τῷ Ἀγρίππᾳ. IX. 106.
 Ἀπολλόδωρος. II. 3. VII. 140, 143,
 157, IX. 24. 50. 56.
 ἐν τοῖς χρονικοῖς I, 37. 74. II. 2. 7.
 44. III. 2. IV. 65. V. 9, VII.
 184. VIII. 52. 58. 90. IX. 25,
 41. 61. X. 13. 14.
 ἐν γ'. περὶ χρονικῶν. IV. 23. 28.
 ἐν β'. περὶ νομοθετῶν I. 58.
 ἐν τῷ περὶ Φιλοσόφων αἰρέσεων. I.
 60.
 ἐν τῇ ἡθικῇ. VII. 102. 118. 121.
 127.
 ἐν τῇ Φυσικῇ καὶ τῇ δέχαίαν. VII.
 125, 135, 142, 143, 150.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος.
 ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν δογμάτων.
 VII. 182.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Λογιστικός. I. 25.
 VIII. 12.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Κυζικηνός. IX. 38.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Κηπύρεων. X. 25.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Ἐφίλῃς. VII. 39,
 54, 64, 84.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Ἐπικούρειος. X. 2, 10.
 ἐν τῷ α'. περὶ τοῦ Ἐπικούρου βίου.
 X. 2.
 Ἀπολλοφάνης. VII. 92.
 ἐν τῇ Φυσικῇ. VII. 140.
 Ἀπολλωνίδης ὁ Νικαεύς. IX. 109.
 Ἀπολλώνιος VII. 28. ὁ Τύριος. VII. 1. 6, 24.
 ἐν α'. περὶ Ζήνωνος. VII. 2.
 Ἀρισταγόρας. I. 11.
 Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος. I. 72.
 Ἀρίστιππος. VIII. 60.
 περὶ τῆς ἡδονῆς. X. 4.
 ἐν α'. περὶ παλαιᾶς τευφῆς. I. 96.
 V. 3.
 ἐν δ'. περὶ παλαιᾶς τευφῆς. II. 23.
 48. III. 29. IV. 19. V. 39.
 Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναιός.
 ἐν τῷ περὶ Φυσιολογιῶν. VIII. 21.
 Scripta. II. 83.
 Ἀριστόξενος. I. 42. II. 19. III. 8,
 37. VIII. 1, 7, 20, 79. 82.
 ἐν τῷ Πλάτῳ βίῳ. V. 35.
 ἐν ἰ. παιδευτικῶν νόμων. VI. 11. 15.
 ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι. IX.
 40.
 ἐν τοῖς σοφοῖς I. 107. 108.
 ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου καὶ τῶν γνω-
 ρίμων αὐτοῦ. I. 118.
 Ἀριστόξενος ὁ Σπινταρίου. II. 20.
 Ἀριστόξενος ὁ Μουσικός. V. 92. VIII.
 13.
 Ἀριστοτέλης. I. 24. 98. 99. II. 23. 26.
 45. 55. III. 80, VIII. 19. 36. 52.
 63. 74. IX. 25. 82.
 ἐν τῷ μαγικῷ. I. 1. 8.
 ἐν τῷ ζ'. τῶν ἡθικῶν. V. 21.
 ἐν τῷ α'. περὶ ποιητῶν. III. 48. VIII.
 57. ἐν

ἐν τῷ γ. περὶ ποιητικῆς. II. 46.
 ἐν τῷ σοφιστῇ. VIII. 57.
 ἐν Δηλίων πολιτείᾳ. VIII. 13.
 ἐν τῷ περὶ τῶν κυάμων. VIII. 34.
 ἐν Ἰππομῇ τῶν Ῥητορικῶν. II. 104.
 ἐν τῷ περὶ παιδείας. IX. 52.
 ἐν ὕμνῳ. V. 7.
 Διαθήκαι. V. II.
 Scripta. v. 22. & seqq.
 ἄλλοι. v. 35.
 Αριστοφάνης. IV. 18, 19.
 Νεφέλαις. II. 18, 20, 27, 28.
 Ἡρώσι. VIII. 34.
 Αριστοφάνης ὁ Γραμματικὸς. III.
 61. x. 13.
 Αριστοφῶν Πυθαγοριστῇ. VIII. 38.
 Ἀρίστων. IV. 33. VIII. II.
 ὁ Κείος. V. 64.
 ὁ Χίος. IV. 40. VII. 160.
 ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείτου. IX. V.
 Libri ejus. VII. 163.
 ἄλλοι. VII. 164.
 Ἀρκεσίλαος.
 ἐν Ἰππιδάμασι. IV. 30. & seqq.
 Ἰπιστολή. IV. 44.
 ἐν ἱστορίᾳ. V. 42.
 ἄλλοι. IV. 45.
 Ἀρτεμίδωρ ὁ Διαλεκτικὸς. IX. 53.
 ἐν τῷ πρὸς χρύσιππον. ibid.
 Ἀρχέδημος. VII. 40, 68, 84, 88, 134.
 ἐν τῇ περὶ Φωνῆς. VII. 55.
 ἐν τινὲ περὶ στοιχείων. VII. 136.
 Ἀρχέλαος. II. 17.
 Scripta VI. 15.
 ἄλλοι VI. 19.
 Ἀρχέτιμος ὁ Συρακούσιος. I. 40.
 Ἀρχιλόχος. IX. 71.

Ἀρχύτας Ταραντῖνος ἐν Ἰπιστολῇ
 πρὸς Διονύσιον. III. 22, 79.
 πρὸς Πλάτωνα. VIII. 80.
 ἄλλοι, VIII. 81.
 Ἀσκάνιος ὁ Ἀβδηρίτης. IX. 61.
 Ἀστων Κροτωνιάτης. VIII. 7.
 Ἀυτοδωρος Ἐπικούρειος. V. 92.
 Ἀχαικός.
 ἐν ἡθικοῖς. VI. 99.
 Ἀχαιός.
 σατυρικῇ Ὀμφάλῃ. II. 133.
 Βίας. I. 85.
 ἀδόμενα. ibid.
 Βίων. IV. 47.
 ἐν τῇ Διατριβαί. II. 77.
 ἄλλοι. IV. 58.
 Βήθος. VII. 54. 142.
 ἐν τῇ περὶ Φύσεως. VII. 148.
 ἐν ια. περὶ εἰμαρμένης. VII. 149.
 Γλαῦκος. VII. 52.
 Γλαῦκος ὁ Ῥηγῖνος. IX. 38.
 Γλαύκων. II. 124.
 Γοργίας ὁ Λεοντῖνος. VIII. 58.
 Δαίδακος ὁ Πλατωνικὸς. I. 30.
 Δάμων ὁ Κυρηναῖος. I. 40.
 Δείναρχος.
 ἐν τῷ πρὸς Ξενοφῶντα Ὀπισθεσί. II.
 52.
 Δείνων.
 ἐν ε. ἱστορίων. I. 8.
 Δημήτριος. I. 114. IX. 40.
 Δημήτριος ὁ Μάγνης. II. 52, 56, 57.
 VI. 84, 88. x. 13.

- ἐν τοῖς ὁμωνύμοις. I. 38. 79. II. 2.
 V. 3. 75. 89. VI. 79. VII. 31.
 169. 183. VIII. 84. 85. IX. 15.
 27. 35. 36.
 Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς. I. 2. II. 44.
 ἐν τῇ Σωκράτους ἀπολογία. IX. 15.
 37. 57.
 ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων ἀναγραφῇ. II. 7.
 ἐν τῷ περὶ γήρων. II. 13. IX. 20.
 Scripta. v. 80.
 ἄλλοι. v. 83.
 Δημήτριος ὁ Βυζαῖτις. I. 11. 20.
 Δημόδοκος ὁ Ἀλείριος. I. 84.
 Δημόκριτος ὁ Ἀῤῥοδείτης. I. 22. 23. IX.
 41, 44, 72. περὶ ἀτόμων. X. 4.
 Scripta. IX. 46. & seqq.
 ἄλλοι. IX. 49.
 Δημόκριτος ὁ Τροιζήνιος. VII. 74.
 ἐν τῷ κτ' σοφιστῶν βιβλίῳ. ibid.
 Δίδυμος.
 ἐν Συμποσιακοῖς. V. 76.
 Διευχίδας.
 ἐν Ἐ. Μεγαρικῶν. I. 57.
 Δικαίάρχος. I. 40, 41. III. 38. 46.
 VII. 40.
 ἐν Ἀ. περὶ βίων. III. 40.
 Διογένης. VII. 84. 88.
 Διογένης Πτολεμαεὺς. VII. 41.
 Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης. IX. 57.
 Διογένης ὁ Βαβυλώνιος. VII. 39. 55. 57.
 ἐν τῇ περὶ Φωνῆς τέχνῃ. VII. 55. 57.
 ἐν τῇ Διαλεκτικῇ τέχνῃ. VII. 71.
 Διογένης ὁ Κυνικός. II. 112. VII. 131.
 ἐν τῷ ποδάλῳ. VI. 20.
 ἐν Θυέστη. VI. 73.
 Scripta. VI. 80.
 ἄλλα. VI. 81.
 Διογένης ὁ Ταρσεὺς. X. 25.
 Ἐπιλεκτοὺς χολὰς ἔγραψεν. ibid.
 Διογένης ὁ Ἐπικούρειος.
 ἐν τῇ Ἀ. τῶν Ἐπιλέκτων. X. 96.
 ἐν τῷ Ἐ. X. 119.
 ἐν τῷ Ἰβ'. X. 118.
 ἐν τῷ Ις'. X. 136.
 ἐν τῷ κ'. X. 137.
 ἐν τῇ Ἐπιτομῇ τῶν Ἐπικούρου ἡθι-
 κῶν δογμάτων. X. 118.
 Διόδωτος γραμματικός. IX. 15.
 Διόδωρος.
 ἐν Ἀ. ἀπομνημονευμάτων. IV. 2.
 Διόδωρος ὁ Ἐφέσιος. VII. 70.
 Διοκλῆς. VI. 12, 13, 20, 36, 87, 91,
 99, 103. VII. 166, 179. 182.
 IX. 61. 65. X. 12.
 ἐν τοῖς βίοις τῶν Φιλοσόφων. II. 54.
 Διοκλῆς ὁ Μάγνης ἐν τῇ Ἐπιδρομῇ τῶν
 Φιλοσόφων. VII. 48, 162. X. 11.
 Διονύσιος ἐν Κερτικοῖς. I. 38.
 Διονύσιος. VII. 47.
 Διονύσιος ὁ Στωικός. VI. 43.
 Διονύσιος ὁ Καρχηδόσιος. II. 106.
 Διονύσιος ὁ Κολοφώνιος. VI. 100.
 Διονύσιος ὁ Μεταξέμενος. V. 92. VII. 67.
 Διονύσιος.
 Παρθενοπαίῳ. V. 92.
 Διονύσιος Ἀλικαρνασσεύς. X. 4.
 Διονύσιος ὁ τύραννος ἐν Ἐπιστολῇ. IV. 2.
 Διονυσόδωρος. II. 42.
 Διοσκουρίδης.
 ἐν τοῖς ἀπομνημονεύματι. I. 63.
 Διότιμος ὁ Στωικός. X. 3.
 Δίνων.
 ἐν Περσικοῖς. IX. 50.
 Δούρις. I. 19. 74. 82. 89. II. 19.

ἐν τῷ β'. τῶν ἱερῶν. I. 119.
 ἐν τῷ περὶ ζωγραφίας. I. 38.
 Ἑκαταῖ. I. 9.
 ἐν τῇ α'. περὶ τῆς Αἰγυπτίων Φιλοσο-
 φίας. I. 10.
 Ἑκάτων. VII. 2, 91, 182.
 ἐν τῷ α'. τῶν χρειῶν. VI. 32, 95.
 ἐν τῷ β'. τῶν χρειῶν. VIII. 26.
 ἐν τῷ περὶ τελῶν. VII. 87.
 ἐν τῷ α'. περὶ ἀρετῶν. VII. 89.
 ἐν τῷ γ'. περὶ ἀγαθῶν. VII. 101.
 ἐν τῷ ζ'. περὶ τέλους. VII. 102.
 ἐν τῷ β'. παθῶν. VII. 110.
 ἐν γ'. περὶ παραδόξων. VII. 124.
 ἐν τῷ γ'. περὶ ἀρετῶν. VII. 125.
 ἐν τῷ β'. περὶ ἀγαθῶν. VII. 127.
 ἐν τῷ θ'. περὶ ἀγαθῶν. VII. 103.
 ἐν ταῖς χρείαις. VI. 7, VII. 11, 72.
 Ἐλευσις.
 ἐν τῷ περὶ Ἀχιλλέως. I. 29.
 Ἐμπεδοκλῆς. VIII. 59, 61, 65, 66. IX. 73.
 προοίμιον πρὸς Ἀπόλλωνα. VIII. 57.
 τὰ Περσικά. VIII. 57.
 ὁ ἰατρικὸς λόγος. VIII. 77.
 τὰ περὶ φύσεως. VIII. 77.
 Τραγωδία. VIII. 59, 77.
 καθαρμοί. VIII. 63, 77.
 Ἐπίκουρος. IX. 52, X. 139.
 βιβλία. X. 27. & seqq.
 ἐν ἐπιστολαῖς. VII. 5, 9, X. 8, 11, 14, 30.
 ἐν τῷ περὶ τέλους. X. 6, 136.
 ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἐν Μιτυλήνῃ Φιλοσό-
 φους. X. 6, 136.
 πρὸς Ἀριστόβηλον (Ἀριστόδημον) VII. 9.
 ἐν τῇ πρὸς Λεόντιον ἐπιστολῇ. X. 5, 6.
 ἐν τῇ πρὸς Θέμισταν. X. 5.
 ἐν τῇ α'. περὶ φύσεως. X. 39, 40.
 ἐν λζ'. περὶ φύσεως. X. 7, 30, 91, 119.
 ἐν τῇ β'. περὶ φύσεως. X. 73.
 ἐν τῷ ια'. X. 21.

ἐν τῇ ιβ'. X. 74, 96.
 ἐν τῇ ιδ'. & ιε'. X. 40.
 ἐν τῇ πρὸς Μενοικέα ἐπιστολῇ. X. 29,
 122.
 ἐν τῷ α'. Μητροδώρῳ. X. 23.
 ἐν τῷ περὶ αἱρέσεων. X. 136.
 ἐν τῷ περὶ αἱρέσεων καὶ Φυγῆς. X. 136.
 ἐν τῷ α'. περὶ βίων. X. 119, 136.
 ἐν τῷ β'. περὶ βίων. X. 119.
 ἐν τῷ συμποσίῳ. X. 119.
 ἐν ταῖς διαπορίαις. X. 119.
 ἐν μεγάλῃ ἐπιτομῇ. X. 39, 40, 73.
 ἐν μικρᾷ ἐπιτομῇ. X. 85, 135.
 ἐν τῇ πρὸς Ἡρόδοτον ἐπιστολῇ. X. 29,
 30, 35.
 ἐν ταῖς κυρίαις δόξαις. X. 29.
 πρὸς Ἰδομενέα. X. 22.
 ἐν ιβ'. στοιχειώσεων. X. 44.
 ἐν τῇ πρὸς Εὐρίδικον ἐπιστολῇ. X. 11.
 Κανῶν. X. 14, 30, 31.
 Διαθήκαι. X. 16. & seqq.
 πολλοί. X. 26.
 Ἐπίκτητος. X. 6.
 Ἐπιμενίδης.
 Scripta. I. 111, 112.
 ἐπιστολῇ. I. 113.
 Ἐπίχαρμος. Κωμωδοποιός. III. 9, 10, 13,
 16, 17.
 Scripta. VIII. 73.
 Ἐρασίστρατος. VII. 186.
 ἰατρός. I. 119, VI. 88, VIII. 47.
 Ἐρατοσθένης.
 ἐν τῷ περὶ πλούτου καὶ πενίας. IX. 66.
 ἐν ἡ'. περὶ τῆς ἀρχαίας κωμωδίας. VII. 5.
 ἐν Ὀλυμπιονίκαις. VIII. 51.
 ἐν τοῖς πρὸς Βάτων. VIII. 89.
 Ἐρμαχ. X. 15.
 βιβλία. X. 25.
 Ἐρμιππος. I. 72, 101, 117, II. 109, 120, 142,
 III. 2, IV. 44, V. 41, 67, 78, 91, VI. 2, 99,
 IIII
 VII.

VII. 184, VIII. 1. 40, 41, 51, 56, 69, 81.

IX. 4, 27, 43, X. 2.

ἐν τῷ περὶ Θεοφράστου. II. 55.

ἐν β'. περὶ Πυθαγόρου. VIII. 10.

ἐν τῷ α'. περὶ μάγων. I. 8.

ἐν τοῖς βίοις. I. 33, II. 13, V. 2.

ἐν τῷ περὶ τῶν σοφῶν. I. 42.

ἐν τῷ περὶ Ἀριστοτέλους. V. I.

ἐν δ'. περὶ σοφῶν. VIII. 88.

Ἐρμόδωρ. I. 8, II. 106, III. 6.

ὁ Πλατωνικὸς ἐν τῷ περὶ μαθημάτων,
I. 2.

Εὐάνθης Μιλήσιος. I. 29.

Εὐβουλ.

ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ, Διογένους πρᾶσις,
VI. 30.

Εὐβουλίδης. II. 41, VII. 187.

ἐν τῷ περὶ Διογένους. VI. 20.

Εὐδημ. ὁ Ῥόδιος. I. 9.

Εὐδοξ. ἐν γῆς περιόδῳ. I. 8.

ἐν τῇ α'. περιόδῳ. IX. 83.

Ὀκταετηρίς. VIII. 87.

ἐν γῆς περιόδῳ. VIII. 90.

πολλοί. VIII. 90.

Scripta VIII. 89.

Εὐδρομ. VII. 39.

ἐν τῇ ἡθικῇ στοιχειώσει. VII. 39.

Εὐθύφρων ὁ Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικῆς. I,
107.

Ἡρακλείδης. II. 107.

Εὐμηλ. ἐν ἐ. τῶν ἱστορίων. V. 6.

Εὐπολις.

ἐν κόλαξι. IX. 10.

ἐν ἀστρατέυτοις. III. 7.

Εὐριπίδης. I. 76, VII. 23, IX. 71.

ἐν τῇ Αὐγῇ. II. 33.

ἐν τῷ Παλαμήδει. II. 44.

ἐν Λυκιμνίᾳ. III. 53.

ἐν Ἰξίονι. IX. 55.

Μηδεία. II. 134.

Βελλεροφόντη. IV. 16.

Ἀνδρομέδη. IV. 29.

Φαέθοντι. II. 10.

Εὐφαντ. ἐν ἱστορίαις. II. 141.

Εὐφαντ. Ὀλυνθίος. II. 110.

Εὐφορίων. III. 37, IX. 16.

Εὐφορ. I. 40, 41.

Εφορ. I. 96, 98.

ἐν κέ. II. 45.

Ζεῦξις.

ἐν τῷ περὶ διπτῶν λόγων. IX. 106.

Ζηνόδοτος ὁ Στωικὸς. VII. 30.

Ζήνων ὁ Κιττιεύς. VI. 91, VII. 108, II. 10, 120,
148, 149, 157, IX. 72.

Βιβλία. VII. 4.

περὶ ἐρωτικῆς τέχνης. VII. 34.

ἐν ταῖς διατριβαῖς. VII. 34.

ἐν τῷ περὶ τοῦ ὅλου. VII. 136, 142, 143,
145, 153.

ἐν πολιτείᾳ. VII. 32, 121, seq. 131.

ἐν τῷ περὶ λόγου. VII. 39, 40.

ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου φύσεως. VII. 87.

ἐν τῷ περὶ παθῶν. VII. 110.

ἐν τῷ περὶ οὐσίας. VII. 134.

Ζένων ὁ Ἐλεάτης. IX. 29, 72.

Σιδώνιος. X. 25.

ὁ Ταρσεύς. VII. 41, 84.

πολλοί. VII. 35.

Ζώϊλος ὁ Περγαῖος. VI. 37.

Ζώπυρος ὁ Κολοφώνιος. VI. 100.

Ἡρακλείδης. I. 25, II. 43, III. 120, 138, 143,
144, III. 5, 25, 26. VII. 72.

ἐν τῇ περὶ τῆς ἀπνου. I. 12, VII. 67.

ἐν τοῖς περὶ νόμων. IX. 10.

ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν τοῦ Σωτίων διαδο-
χῶν. V. 79.

περὶ νόσων. VII. 51, 60.

ἐν τῇ Σωτίων ἐπιτομῇ. VII. 13, IX. 1.

ἐν τῇ τοῦ Σατύρου βίων ἐπιτομῇ. VII. 40, IX. 26.

Ἡρα-

Ἡρακλείδης ὁ τοῦ Σερραπίων^Θ, VII, 7, 44.
59.

Ἡρακλείδης ὁ Ταρσεύς, VII, 121.

Ἡρακλείδης ὁ Φυσικός, VIII, 6.

Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός, V. 86. & seqq. VIII, 4.
ἄλλοι, V. 93.

Ἡράκλειτ^Θ, I, 23, 76, 88, IX, 2, 7, 8. & seqq.
73.

περὶ φύσεως, IX, 6.

ὁ Φυσικός, VIII, 6.

Πολλοί, IX, 17.

Ἡρίλ^Θ, VII, 166.

Ἡρόδοτ^Θ, I, 9, 22, VIII, 2, IX, 34.

ἐν τῇ πρώτῃ, I, 9, 95.

ἐν τῷ περὶ Ἐπικούρου ἐφηβείας, X, 4.

Ἡρόδοτ^Θ Ταρσεύς, IX, 116.

Ἡσιόδ^Θ, VII, 25, X, 2.

Θαλῆς.

ναυτική ἀστρολογία, I, 23.

ἀδόμενα, I, 35.

Θεάττητ^Θ ὁ ποιητής, IV, 25, VIII, 48.

Θεοδόσιος.

ἐν τοῖς σκεπτικοῖς κεφαλαίοις, IX, 70.

Θεόδωτ^Θ.

ἐν τῷ δ'. τῶν πρὸς Ἐπίκουρον, X, 5.

Θεόδωρ^Θ ἐν τῷ περὶ αἰρέσεων, II, 65.

περὶ θεῶν, II, 97.

πολλοί, II, 103, 104.

Θεόκριτ^Θ ὁ Χί^Θ, V, 11.

Θεόπομπ^Θ, I, 109, III, 40, VI, 13.

ἐν τοῖς θαυμασίοις, I, 117.

ἐν τῇ ἡ τῶν Φιλιππικῶν, I, 8.

Θεόπεμπτος ἐν Αυτόχαρι, III, 26.

Θεοφάνης.

ἐν τῷ περὶ γραφικῆς, II, 104.

Θεόφραστ^Θ, VIII, 15.

ἐν τῇ πρὸς Φανίαν ἐπιστολῇ, V, 37.

ἐν τῷ Μεγαρικῷ, VI, 22.

ἐν τῇ ἐπιτομῇ IX, 21.

ἐν τοῖς Φυσικοῖς, IX, 22.

διαθήκαι, V, 51.

Scripta, V, 42.

Θέων ὁ Τιθωρεὺς ὁ Στωϊκός, IX, 82,
Θρασίβουλ^Θ.

ἐπιστολῇ, I, 100.

Θράσυλ^Θ αὐτ Θρασύλα^Θ, III, I, 50, 61,
IX, 37.

ἐν τοῖς πρὸ τῆς ἀναγνώσε^Θ τῶν Δημο-
κρίτε βιβλίων, IX, 41.

Ἰδομενεὺς, II, 20, 60, III, 36.

ἐν τοῖς περὶ τῶν Σωκρατικῶν, II, 20.

Ἰερώνυμ^Θ, I, 17, VIII, 20, 57, 58, IX, 16.

ἐν τῷ περὶ ἐποχῆς, II, 105.

ἐν τῷ β'. τῶν σποράδην ὑπομνημάτων,
I, 26, II, 14.

Ἰερώνυμ^Θ ῥοδι^Θ, II, 26.

ὁ περιπατητικός, IX, 112.

Ἰούστ^Θ Τιβερεῖς.

ἐν τῷ στέμματι, II, 41.

Ἰππαρχ^Θ, IX, 43.

Ἰππαρσ^Θ, VIII, 7, 85.

Ἰππίας, I, 24.

Ἰππόβοτ^Θ, V, 90, VI, 85, 102, VII, 25, 38, VIII,
43, 51, 69, 72, IX, 5, 40, 115.

ἐν τῷ περὶ αἰρέσεων, I, 19, II, 88.

ἐν τῇ τῶν Φιλοσόφων ἀναγραφῇ, I, 42.

Ἰπποκράτης, IX, 73.

Ἰππώναξ, I, 84, 88, 107.

Ἰσιδωρ^Θ Περγαμηνός, VII, 34.

Ἰσοκράτης, V, 35.

Ἰστρ^Θ, II, 59.

Ἰων ὁ Χί^Θ, I, 120, II, 23.

ἐν τοῖς τριχυμοῖς, VIII, 8.

Καινεύς, IV, 2.

Καλίας.

ἐν πεδήταις, II, 18.

Καλίσμαχ^Θ, VIII, 17, IX, 23.

ἐν τοῖς πινάξι, VIII, 86.

ἐν τοῖς ἰάμβοις, I, 23, 25, 28, 29.

ἐν τοῖς ἐπιγράμμασιν, I, 79, II, III.

Καρνεάδης, IV, 65, 66.

Κάσσι^Θ ὁ Σκεπτικός, VII, 32, 34.

liii 2

- Κέλης.

Κέλης, II, 125.

Κερκίδας ὁ Μεγαλοπολίτης, ἡ κρήνη, ἐν τοῖς
Μελιάμβοις, VI, 76.

Κλεάνθης, VII, 41, 89, 91, 92, 127, 128, 139, 142,
157.

ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, VII, 87.

ἐν τῷ περὶ τῶν αὐτόμων, VII, 134.

ἐν τῷ περὶ χαλκοῦ, VII, 14.

Βιβλία, 174, VII, & seqq.

Κλεάνθης ὁ Πορτικός, IX, 15.

Κλέαρχος II, 30.

ἐν τῷ Πλάτωνος ἐγκωμίῳ, III, 2.

Κλέαρχος ὁ Φιλόσοφος, I, 81.

Κλέαρχος ὁ Σαλεύς ἐν τῷ περὶ παιδείας,
I, 9.

Κλεινόμαχος ὁ Θούριος, II, 112.

Κλείταρχος ἐν τῇ δωδεκάτῃ, I, 6.

Κλειτόμαχος, IV, 67.

ἐν τῷ α. περὶ τῶν αἰρέσεων, II, 92.

Κλεόβουλός.

ἐπίγραμμα, I, 89.

ᾠνῆμα, I, 91.

ἐπιστολή, I, 93.

Scripta, I, 89.

Κλεομένης.

ἐν τῷ παιδαγωγικῷ, VI, 75.

Κράντωρ, IV, 24, 25.

περὶ πένθους, IV, 27.

Κράτης Ἀθηναῖος, II, 126, IV, 23.

Κράτης Θηβαῖος, VI, 85, 86, 98.

πολλοί, IV, 23.

Κρατῖνός.

ἐν Ἀρχιλόχῳ, I, 12.

ἐν Κλεοβουλίνῳ, I, 89.

ἐν Πυθαγοριζούσῃ, VIII, 37.

ἐν Ταραντίνοις. Ibid.

ἐν τοῖς χείρωσι, I, 62.

Ψευδυποβολιμαῖα, III, 28.

Κρίνης, VII, 62, 68.

ἐν τῇ διαλεκτικῇ τέχνῃ, VII, 71, 67.

Κρίτων, II, 121.

Κρότων ἐν τῷ Κατακολυμβητῇ, IX, 12.

Κωμικῶν τίς, II, 108, IV, 20.

Λεοάνδριος Μιλήσιος, I, 28, 41.

Λεύκιππος, IX, 30, & seqq. 46.

Λέων, III, 62.

Λόβων ὁ Ἀργαῖος, I, 34.

ἐν τῷ περὶ ποιητῶν, I, 112.

Λυκόφρων.

ἐν Σατύροις, II, 140.

Μενεδήμων, II, 140.

Λύκων, V, 16.

διαθήκα, V, 69.

ἄλλοι, V, 69.

Λυσανίας ὁ Αἰσχυρίωνος, VI, 23.

Λυσίας, II, 40.

ἐν τῷ κατὰ Νικίαν, I, 55.

κατ' Αἰσχυρίνου περὶ Συκοφαντίας, II, 63.

Λυσίας ὁ Κεφάλου, III, 25.

Λύσις ὁ Ταραντῖνός, VIII, 7.

ἐν ἐπιστολῇ πρὸς Ἰππαρχον, VIII, 42.

Οἱ τὰ περὶ Μάγων γραψάντες, I, 9.

Μάνεθαις.

ἐν τῇ τῶν Φυσικῶν ἐπιτομῇ, I, 10.

Μελάνθιος ὁ ζωγράφος.

ἐν τοῖς περὶ ζωγραφικῆς, IV, 18.

Μελέαργος, VI, 99.

ἐν τῷ β'. περὶ δοξῶν, II, 92.

Μέλισσος, IX, 24.

Μένανδρος ὁ κωμικός.

ἐν Ἰπποκόμῳ, VI, 83.

ἐν Διδύμοις, VI, 93.

Μένιππος, VI, 99, 100.

ἐν τῇ Διογένους πράξει, VI, 29.

ἄλλοι, VI, 101.

Μηνόδοτος, II, 104, IX, 115.

Μητρόδωρος.

ἐν τῷ περὶ εὐγενείας, X, 1.

ἐν τῷ Τιμοκράτει, X, 136.

Βιβλία, X, 24.

Μητρόδωρ ① IX, 58.

Μητροκλής.

ἐν ταῖς χρείαις VI, 33.

Μίμενερμ ① I, 60.

Μινύης I, 27.

Μνησίλοχ ① II, 18.

Μνησίμαχ ①.

Ἀλκμαίωνι VIII, 37.

Μόλων III, 34.

Μόνιμ ① VI, 83.

Μουσαῖ ① I, 3.

Μυρωνιανὸς Ἀμασρικνός IV, 8.

ἐν ὁμοίοις III, 40.

ἐν τοῖς ἱστορικοῖς κεφαλαίοις X, 3.

ἐν τῷ ἅ τῶν ἱστορικῶν ὁμοίων κεφαλαίων.

IV, 14, V, 36.

Ναυσιφάνης IX, 102.

Νεάνθης III, 3, 4, VI, 13, VIII, 55, 58.

Νεάνθης Κυζικηνὸς I, 99, III, 25, VII, 72, IX, 4.

Νεόφρων Σικυώνι ① II, 134.

Νικόλα ① X, 4.

Νικομήδης IX, 15.

Νικόμαχ ① VII, 88.

Νικόστρατ ① ὁ Κλυταμνήστρα IV, 18.

Νεμῆνι ① IX, 68, 102.

Ξάνθ ① VI, 101.

ἐν τοῖς περὶ Ἐμποδοκλέους VIII, 63.

ὁ Λυδὸς I, 2.

Ξενοκράτης IV, II & seqq, IX, 19.

Scripta IX, 18, 19.

ἄλλοι IV, 15.

Ξενοφάνης I, 23, IX, 72.

ἐν ἐλεγείᾳ VIII, 36.

ἄλλ ① IX, 20.

Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνι ① I, II, II.

Ξενοφῶν II, 29, 45.

ἐν Συμποσίῳ I, 31, 32, VI, 14.

Σωκράτους ἀπολογία III, 34.

Κύρου παιδεία III, 34.

ἠθικὰ ἀπομνημονεύματα III, 34.

Scripta II, 57.

Ολυμπιόδωρ ① ὁ Ἀθηναίων προστατῆσας VI, 23.

Ὀμηρ ① I, 90, III, 7, VI, 85, VII, 74, IX, 67.

Ὀνεσίκριτ ① VI, 84.

Ὀνήτωρ II, 114.

ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Εἰ χρηματιεῖται σοφός III, 9.

Ὀρφεύς I, 5.

Παμφίλη I, 24, 68.

ἐν ὑπομνήμασι I, 90.

ἐν λβ'.

ἐν β'.

ἐν ε'.

ἐν η'.

ἐν κε'.

ὑπομνημάτων {
V. 36.
I. 76.
I. 98.
II. 24.
III. 23.

Παναίτι ① II, 64, III, 37, VII, 41, 92, 141, 163.

ἐν τῷ περὶ τῶν αἵρέσεων II, 87.

ὁ Στωϊκὸς ἐν τῷ περὶ εὐθυμίας IX, 20.

Παρμενίδης I, 107, IX, 22, 23.

ἄλλ ① IX, 29.

Πασιφῶν ὁ Ἐρετρικὸς II, 61, VI, 73.

Παυσανίας Ἡρακλειτιστῆς IX, 15.

Πεισίστρατ ① ὁ Ἐφεσί ① II, 60.

Πεισιστράτου ἐπιστολαί I, 53.

Πέρσιανδρ ①.

ἐπιστολαί I, 99.

Περσαῖ ① II, 61, VII, 120.

ἐν ταῖς ἠθικαῖς σχολαῖς VII, 28.

ἐν ὑπομνήμασι συμποσιακοῖς VII, II.

Scripta VII, 36.

οἱ περὶ Πινάκων γράψαντες VI, 1, 188.

Πίττακ ①.

ἀδόμεναι I, 78.

ἐπιστολαί I, 81.

Scripta I, 79.

Πλάτων I, 29, 41, 77, 99, VII, 131, IX, 72.

ἐν Μένωνι II, 38.

- ἐν Πρωταγόρᾳ I, 108. IX. 50, 55.
 ἐν Θεαίτητῳ II, 18, 29, IX. 50, 55.
 ἐν Συμποσίῳ II, 28, III, 34.
 ἐν Εὐθυδήμῳ II, 30, IX. 52.
 ἐν τῷ σοφιστῇ IX. 25.
 Ἀπολογία II, 39, 45, III, 34.
 Φαίδωνι II, 42.
 ἐν τῷ περὶ ψυχῆς II, 65. III, 36.
 ἐν Ἀντιφατικῇ III, 4. IX, 36.
 ἐν Φαίδρῳ III, 25, 38.
 ἐπιγράμματα III, 29. & seqq.
 διαθήκαι III, 41.
 ἠθικὰ ἀπομνημονεύματα III, 34.
 πολιτεία III, 34, VIII. 83.
 νόμοι III, 34.
 ἐν Λύσιδι III, 35.
 ἐν Παρμενίδῃ IX. 23, 25.
 Scripta III, 57, & seqq.
 Πλάτωνες πολλοὶ III, 109.
 Πλάταρχος IX, 60.
 ἐν τῷ Δυσάνδρου βίῳ καὶ Σύλλᾳ IV. 4.
 Πολέμων II, 104, III, 46. IV. 58, V. 85.
 Πολύανθος II, 105.
 Πολυκύριτος ὁ Μενδαῖος ἐν τῷ α'.
 τῶν περὶ Διονύσου II, 63.
 Πολύευκτος ὁ Ῥήτωρ VI, 23.
 Ποσειδίππος VII, 27.
 Ποσειδώνιος VII, 39, 41, 62, 84, 92, 142,
 157, IX. 68.
 ἐν γ'. περὶ μετεώρων VII, 135.
 ἐν ιζ'. περὶ μετεώρων VII, 144.
 ἐν τῇ μετεωρολογικῇ στοιχειώσει VII,
 138, 152.
 ἐν τῷ περὶ Θεῶν VII, 139.
 ἐν τῷ ιγ'. περὶ Θεῶν VII, 138.
 ἐν τῷ α'. τοῦ Φυσικοῦ λόγου VII, 134.
 ἐν τῷ ε'. τοῦ Φυσικοῦ λόγου VII, 145.
 ἐν τῷ η'. τοῦ Φυσικοῦ λόγου VII, 153, 154.
 ἐν ιε'. τοῦ Φυσικοῦ λόγου VII, 140.
 ἐν ιβ'. τοῦ Φυσικοῦ VII, 149.
 ἐν α'. περὶ Θεῶν VII, 148.
 ἐν β'. περὶ εἰμαρμένης VII, 149.
 ποσειδίππος VII, 27.
 ἐν τῷ περὶ κριτηρίου VII, 54.
 ἐν τῇ περὶ λέξεως εἰσαγωγῇ VII, 60.
 ἐν τῷ περὶ τελῶν VII, 87.
 ἐν τῷ περὶ μαντικῆς VII, 149.
 ἐν τῷ α' τοῦ ἠθικοῦ λόγου VII, 91.
 ἐν τοῖς προτρεπτικοῖς VII, 91, 129.
 ἐν τῷ α'. περὶ καθηκόντων VII, 124, 129.
 ἐν τῷ β'. τοῦ Φυσικοῦ λόγου I, 134, 140.
 ἐν τῷ α'. περὶ κόσμου VII, 142.
 ὁ Στωϊκὸς X, 4.
 Ποταμίδια VII, 63.
 Ποταμῶν ἐν σοιχειώσει I, 21.
 Πραξιφάνης III, 8.
 Πράϋλος.
 Πρωταγόρας IX, 54.
 ἐν ἀντιλογικοῖς III, 37.
 ἐν τῷ περὶ Θεῶν IX, 51.
 Scripta IX, 54.
 ἄλλοι IX, 56.
 Πτολεμαῖος.
 Πυθαγόρας VII, 6, 7.
 τὰ περὶ Σκύλης VII, 47.
 ἐπιστολή VII, 49.
 Libri VII, 7, 13.
 ἄλλοι VII, 46.
 Σαβῖνος περὶ μελετητικῆς ὕλης III, 47.
 Σάτυρος I, 68, 32, II, 26, III, 8, VII, 59, 60.
 ἐν τοῖς βίοις II, 12, VII, 53, 58.
 ἐν τῷ δ'. τῶν βίων VI, 80.
 βίων ἐπιτομή. Vide Ἡρακλείδης.
 Σέλευκος.
 ἐν α'. περὶ Φιλοσοφίας III, 109.
 ὁ Γραμματικὸς IX. 12.
 Σέξτος IX, 87.
 ὁ ἐμπειρικὸς IX, 116.
 ἐν τῶν Σκεπτικῶν δέκα βιβλίοις IX, 116.
 Σειληνὸς
 ἐν τῇ α'. τῶν ἰσοριῶν II, 12.
 Σιμωνίδης I, 90.
 Σιμμία II, 144.
 Σίμων II, 122, 123.
 πολλοὶ II, 122, 123.
 Σιμωνίδης I, 76, 90, IV. 5, 45, VII, 65.
 Σκυ-

Σκυθῖν⊙ ὁ τῶν Ἰάμβων ποιητὴς IX, 16.

ὁ Στωϊκὸς IX, 16.

Σόλων.

ἐλεγεία I, 47, 49, 50, 52.

αἰδόμενα I, 61.

ἐπιστολαὶ I, 64.

Scripta I, 61.

Σόφιλος ἐν γάμοις II, 120.

Σοφοκλῆς Οἰνομάω IV, 35.

Σπένσιππ⊙ ἐν τῷ περὶ Φιλοσόφων IX, 23.

ἐν τῷ Πλάτων⊙ περιδείπνω III, 2.

Scripta IV, 4.

ὁ ἰατρὸς IV, 5.

Σπίνθαρχ⊙ V, 92.

Στησικλείδης ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων καὶ Ὀλυμ-
πιονικῶν ἀναγραφῇ II, 56.

Στίλπων II, 120.

Σράτων V, 58. διαθήκαι V, 62.

ἄλλοι V, 61.

Σφαῖρ⊙ VII, 159, IX, 15.

Scripta VII, 179.

Σωσίβι⊙ ὁ Λάκων II, 115.

Σωσίθε⊙ ὁ ποιητὴς VII, 172.

Σωσικράτης I, 38, 49, 68, 75, 95, 106, VI, 1,
163.

ἐν διαδοχαῖς VII, 8.

ἐν γ'. διαδοχῶν VI, 13.

Σωσικράτης ὁ Ῥοδι⊙ II, 84.

Σώφρων ὁ Μιμογράφ⊙ III, 19.

Σωτίων I, 98, IX, 5, 18, 20, 21, III, 5.

ἐν β'. τῶν διαδοχῶν II, 74.

ἐν β'.

ἐν γ'.

ἐν τῷ δ'.

ἐν τῷ ε'.

ἐν τῷ ζ'.

ἐν διαδοχαῖς V, 86, VII, 86.

ἐν β'. τῶν διαδοχῶν.

ἐν τῇ ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν Φιλοσόφων,
II, 112.

ἐν τῷ ια'. IX, 110.

ἐν τοῖς ιβ'. τῶν ἐπιγεγραφομένων Διοκλεῶ-
ων ἐλεγχων X, 4.

Ταρσικοὶ IV, 58.

Τηλαυγῆς.

ἐπιστολὴ VII, 53, 74.

ἐν τῇ πρὸς Φιλόλαον VII, 53.

Τίμαχ⊙ VII, 10, 60, 66, 71.

ἐν ἑ. τῶν ἱστοριῶν VII, 51.

ἐν δ'. VII, 71, 72.

ἐν τῇ α'. καὶ β'. VII, 66.

διὰ τῆς θ'. VII, 54.

ἐν τῇ ιη'. VII, 60.

ἐν τῇ β'. I, 114.

ἐν ἑ. τῶν ἱστοριῶν VII, 11.

Τιμόθε⊙ ὁ Ἀθηναῖ⊙.

ἐν τῷ περὶ Βίων III, 5, IV, 4, V, I, VII, I.

Τιμοκράτης X, 4.

ἐν τοῖς ἐπιγεγραφομένοις εὐφραντοῖς X, 6.

ἐν τῷ γ'. X, 23.

ἐν τῷ Δίῳ VI, 2.

Τίμων II, 55, 62, 66, 107, 126, III, 26,

IV, 33, 34, 42, 67, V, II, VII, 16,

161, 170, VIII, 67, IX, 6, 18, 23,

25, 40, 52, 69, 102, 107, X, 2.

ἐν Σίλλοις I, 34, II, 6, 19, VII, 15, VIII,

36, IX, 65, 112.

ἐν τῷ Πύθωνι IX, 65, 67, 76, 105.

ἐν τοῖς Ἰνδαλμοῖς IX, 67, 105.

ἐν τοῖς περὶ αἰσθήσεων IX, 105.

ἐν τοῖς Ἰάμβοις IX, 110.

Ἀρχεσιλάου περιδείπνω IX, 115.

Scripta IX, 110, 111.

Φαβωρῖν⊙ III, 37, V, 41, IX, 29.

ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ II, 1, 11, 20, 38,

40, III, 3, 19, IV, 54, 63, V, 5, 9, 72,

VI, 25, 73, VII, 15, 83, IX, 34, 50, 87.

ἐν ἡ. παντοδαπῆς ἱστορίας III, 24, VII, 1,
47.

ἐν α'. ἀπομνημονευμάτων I, 79, II, 23,

39, 40, III, 19, 25, V, 76, IX, 20.

ἐν τῷ β'. ἀπομν. &c. IV, 5, VI, 89.

ἐν γ'. ἀπομνημονευμάτων III, 40,

VII, 12.

ἐν τῷ γ'. ἀπομ. &c. VII, 12.

ἐν τῷ ε. ἀπομ. &c. III, 62, IX, 23.

ἐν ἀπορρημονεύμασι III, 48, VII, 53,
 73, 90.
 Φαίδων II, 105.
 Φανίας ἘρέσιⓈ II, 65.
 ἐν τῷ περὶ Σωκρατικῶν VI, 8.
 ἐν τῷ α. τῶν Ποσειδωνίων σχολῶν VII,
 41.
 ΦανόδικⓈ I, 31, 82, 83.
 Φερεκίδης Σύριος I, 119.
 ἐπιστολή I, 122.
 Φιλήμων ὁ Κωμικός VI, 87.
 ἐν Φιλοσόφοις VII, 27.
 ΦίλισκⓈ ὁ Αἰγινήτης VI, 73.
 ΦίλιππⓈ ὁ Μεγαρικός II, 113.
 ΦίλιππⓈ ὁ ΟὔπουντιⓈ.
 Ἐπινομίς III, 37.
 ΦιλόλαⓈ VII, 84.
 ΦιλόδημⓈ X, 24.
 ὁ ἘπικούρειⓈ ἐν τῷ I. τῆς τῶν Φιλοσό-
 φων συντάξεως X, 3.
 ΦιλόχορⓈ II, 44, IX, 55.
 Φίλων III, 40. ὁ ἈθηναῖⓈ IX, 67.
 Φλέγων.
 ἐν τῷ περὶ μακροβίων I, 111.
 ΦρόνιχⓈ IV, 20.
 ΦύλαρχⓈ IX, 115.
 Φυσικῶν τις X, 90.
 ΦῶκⓈ.
 καυτική ἀστρολογία I, 23.
 Χαμαιλέων III, 46, V, 92.
 Χίλων.
 ΧοίσιλⓈ I, 24.
 ἐπιστολή I, 73.
 ΧρύσιππⓈ VII, 57, 62, 65, 68, 79, 84, 89, 92,
 102, 127, 129, 151, 157.

ἐν α. παροιμιῶν VII, 1.
 τῷ περὶ πολιτείας VII, 131, 138.
 ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς ὁροῖς VII, 67.
 τῷ α. τῶν Φυσικῶν VII, 29, 134, 136, 141,
 142.
 τῇ β. περὶ ψυχῆς VII, 50.
 ἐν τῇ β. τῶν Φυσικῶν VII, 54.
 ἐν τῇ β. τῶν Φυσικῶν VII, 55, 157.
 ἐν τῷ περὶ ὄρων VII, 60.
 τῷ α. περὶ λόγου VII, 39, 54.
 ἐν ταῖς διαλεκτικαῖς τέχναις VII, 71.
 ἐν τῷ α. περὶ τελῶν VII, 84, 87, 91.
 ἐν τοῖς περὶ τοῦ καλοῦ VII, 101, 128.
 ἐν τοῖς περὶ ἡδονῆς VII, 103.
 ἐν τῷ περὶ παθῶν VII, 110.
 ἐν τῷ α. περὶ βίων VII, 121, 129.
 ἐν τῷ περὶ τῆς κυρίως κεχρηθῆαι
 Ζήνωνος ὀνόμασι VII, 122.
 ἐν τῷ δ. τῶν ἠθικῶν ζητημάτων VII,
 120.
 ἐν τῷ α. περὶ δικαιοσύνης VII, 129.
 ἐν τῷ περὶ ἔρωτος VII, 130.
 ἐν τῷ ια. περὶ θεῶν VII, 148.
 ἐν τῷ α. περὶ ἀρετῶν VII, 125, 127.
 ἐν τῷ περὶ κενού VII, 140.
 ἐν τοῖς περὶ εἰμαρμένης VII, 149.
 ἐν τῷ β. περὶ Μαντικῆς VII, 149.
 ἐν γ. τῶν Φυσικῶν VII, 150, 151.
 περὶ τῶν ἀρχαίων Φυσιολόγων VII, 187.
 περὶ τῶν μὴ δι. ἑαυτὰ ἀρετῶν VII, 188.
 ἐν τῷ γ. περὶ δικαίου VII, 188.
 ἐν τῷ β. περὶ βίου καὶ πορισμοῦ VII, 188.
 ἐν τῷ α. περὶ προνοίας VII, 139, 142.
 Ἐπιστόλια X, 3.
 Scripta VII, 190, & seqq.
 ἄλλοι VII, 186.

CAPUT XX.

DE OPPIANO ET ATHENÆO.

Oppiani etas. 1. ἀλιευτικά & κυνηγετικά. 2. Horum editiones. 3. Ubi & de Græcis in illa scholiis. Ἰξευτικά & Eutecniū paraphrasis. 4. Athenæus. 5. Plures hoc nomine. id. Athenæi Dipsosophistica. 6. Eorum interpretes & editiones ac Græca Epitome. 7. Scripta Athenæi deperdita. 8. Index scriptorum ab Athenæo allegatorum. 9.

I.

OPPIANUS a) Anazarbeus, b) Cilix, matre Zenodota, patre Agesilao viro opulento & Philosophiæ dedito, qui cum Imperatori L. Septimio Severo Anazarbum venienti cum reliquis civibus obviam ire neglexisset, ab eo in Insulam maris Adriatici Meliten sive Maltam relegatus est. Filius à patre in bonis litteris enutritus ejusque in exsilio comes animum ad Poësin appulit & poëma de piscatione obtulit sive eidem Imperatori Severo, ut Sozomenus c) auctor est, sive ut alii d) testantur & inspectio
Kkkk ipsa

a) Alius Oppianus ad quem M. Varronis litteræ apud Gellium lib. 14. c. 7. Alius item malus Poëta Oppianus, quem non uno in loco perstringit Martialis.

b) Sic auctor Anonymus Græcus vitæ Oppiani. Ut adeo Anazarbi incolas intelligat Poëta 3. ἀλιευτ. v. 205. seq. quos distinguere videtur ab incolis Corycii (quæ hodie Turcis Carachisar sive Churcho) quam Oppiani patriam faciunt Svidas & alius vitæ ejus auctor. respicientes forte ad 3. ἀλιευτ. v. 8. seq.

c) Præf. ad Hist. Eccles. Theodosio juniori inscriptam: Τοῦτ' ὁ παλαιὸς ἐγένετο Σεξήρ ὁ Καῖσαρ περὶ Ὀππιανόν, τὸν ἐν τοῖς μέτροις τῶν ἰχθύων τὰ γένη καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν θήραν ἀφηγησάμενον μετρίως ποιήσας χρυσὸν κατὰ εἶχον Ὀππιανῷ δωρησάμεν, ὡς χρυσῶ ἔπη τὰ ὅτι Ὀππιανὸς εἰς ἐτι νῦν παρὰ τοῖς πολλοῖς ὀνομάζεται.

d) Svidas &c. Sane Antoninum alloquitur lib. I. de piscibus v. 3. γαίης ὑπατοὶ κράτ' Ἀντωνίνε. Utrumque vero & Severum & Antoninum lib. 2. v. 683. Ἀμφω Θεσπέσιός τε πατὴρ καὶ Φαίδιμος ἡὸς ἐκ τῶν μοι γλυκὺς ἔρμος ἀνακτορὶς πεπέτασαι & lib. 4. v. 5. αὐτὸς ἴ' Ἀντωνίνε καὶ μέγ' ἡγάθεον κῆρ. Sic lib. 1. Cyneget. v. 3. Ἀυσονίε ζηνὸς γλυκερὸν θάλασσαν Ἀντωνίνε, ubi per *Ausonium* *Junem* ipsi Severus adhuc vivens intelligitur. Caracalla à Severo in regni consortium adscitus est A. C. 198. obiit A. 211. Fallitur enim Syncellus qui pag. 352. 353. Oppianum refert ad tempora M. Aurelii Antonini Philosophi.

ipsa poëmatis evincit Antonino Caracallæ ejus filio , verum superstitie adhuc Severo Patre , in ludis sæcularibus Anno CHRISTI 204. illique elegantiam ingenii sui ita probavit , ut non modo remissionem exsilii parenti impetraret, sed & pro singulis versibus (vicies mille f) fuisse Svidas testatur, aureos inde dictos) præmii loco ab Imperatore ferret singulos numos aureos. In patriam reversus extinctus est , non diu post grassante pestilentia, cum annum ætatis non ultra tricesimum attigisset, monumento illius post mortem hoc fuit inscriptum Epigramma :

Ὀππιανὸς κλέϑ' εἶλον αἰοιδέων, ἀλλὰ με μοίρης
βάσκαν ϑ' ἐξήρπασε μίτϑ', κρυερὸς δ' αἰδῆς τε
καὶ νέον ὄντα κατέχευε τὸν εὐεπίης ὑποφῆτιν.
Εἰ γ' πολὺν με χροῖον ζωῆς μίμνειν φθόιν αἰνὸς
ἔιασεν, ὅτε αἰ μοι τις ἴσον κλέϑ' ἔλλαχε φωτῶν.

Quod ita utcunque transtuli, cum acumen poëtæ in primis duobus versibus ab aliis interpretibus præteritum videam :

*Oppianus palmam vatum rapui, invida sed me
Eati immaturo rapuit vis funere in orcum;
Ac juvenem me morte tenet suadæque sequestrem.
Nempe pepercisset nostris livor malus annis,
Nulli hominum mecum par gloria lausque fuisset.*

II. Exstant hujus Oppiani carmine Heroico scripti ἈΛΙΕΥΤΙΚΩΝ * sive de Piscatione libri quinque ad Imperatorem Antoninum Caracallam: & ΚΥΝΗΓΗΤΙΚΩΝ sive de Venatione libri quatuor, ita ut quintus sive postre-

c) Hoc Scaliger ad Euseb. p. 222. colligit ex lib. 2. ἀλιευτ. v. 658. πολλὰς ἐνδεκάδεσσιν ἐλιοσομένων ἐνκαυτῶν, quæ seculi Romani descriptio est ex decem ἐνδεκάδεσσι annorum constantis. Et quanquam Tillemontius T. 3. Hist. Imperator. p. 229. illam conjecturam (Scaligeri levissimam vocat, nihil tamen affert, quæ illa infringatur. Ibidem ait in græca Oppiani vita tradi quædam, quæ defendi nequeant. Neque tamen subjungit certa, quibus fides illis detrahatur, argumenta.

f) Videtur Svidas computasse omnes versus omnium Poëmatum Oppiani, nam quinque libri Halievticon non plures continent versus quam 5648.

* Alios hujus argumenti scriptores laudat Athenæus lib. 1 p. 13. Svidas in κικίλιϑ ubi Seleucum Tarsensem refert inter eos qui ἀλιευτικά scripserunt prosa. At in Σέλενκϑ testatur Seleucum Emisenum scripsisse libros quatuor ἀλιευτικῶν carmine epico. Plures memorant Lylus Gyraldus dialogo 4. de Poëtis, & Rittershusius

postremus interciderit : Nam de hoc argumento quoque illi quinque libros compositos fuisse Græcus auctor vitæ Oppiani diserte testatur. Et hos eidem Antonino Caracallæ ab auctore inscriptos paulo ante observavi.

III. De *Halieuticon* editionibus dixi in notis : *Cynegetica* latinâ prosa vertisse se testatur *Gesnerus* in Bibl. sed nunquam in publicum prodiit ejus interpretatio. Latino carmine utcunque g) reddidit *Johannes Bodinus*, notasque addidit in quibus *Adriani Turnebi* lectio-

K k k k 2

lectio-

in prolegomenis ad Oppianum. Dæmonstrati libros viginti ἀλιευτικῶν allegat *Ælianus* lib. 15. c. 19. Scriptoribus *Cynegeticon* ab eodem *Rittershusio* memoratis addendus *Arrianus* *Nicomediensis*, de quo supra. Versus postremus ἀλιευτικῶν Oppiani apud *Svid.* in ἀσφάλι. *Halieutica* Oppiani memorat *Athenæus* lib. 1. dipnosophist. p. 13. laudans τὸν ὀλίγω πρὸ ἡμῶν γεόμενον Ὀππιανὸν τὸν Κίλικα. *Hieronymus* in *Chron.* sub M. Antonino Philosopho, quem perperam ponit pro Antonino Caracalla. *Oppianus Cilix Poeta* agnoscitur, qui *Halieutica* miro splendore scripsit. Idem in *Ezech.* 47. Ajunt autem qui de animantium scripsere naturis & proprietate, qui ἀλιευτικὰ tam latino quam græco docuere sermone, de quibus *Oppianus Cilix* est Poeta doctissimus, centum quinquaginta tria esse genera piscium &c. Omitto juniores Grammaticos Græcos, qui dictis Oppiani passim utuntur, tantum noto memoria lapsus *Rittershusium*, qui in proœmio de vita Oppiani †† 8 b. affirmat Oppiani carmina laudari etiam ab *Æliano* περὶ ζώων ιδιότητων, *Philen* enim dicere voluit, qui Oppianum passim sequitur, licet nominatenus quod meminî nunquam Oppianum compellat. Commentario *Halieutica* illustravit *Johannes Tzetzes*, in usum filii sui, ut præmissi ab eo Jambî testantur. Hunc, vel excerpta saltem ejus inter scholia Græca ad *halieutica* ex tribus Codd. MSS. collecta edidit in sua Oppiani editione *Conradus Rittershusius*. Paraphrasis Græca in *Halieutica* concinnata ab *Eutecnio* Sophista hætenus lucem non adspexit. *Johannis* vero *Diaconi Galeni* scholia Græca in Oppianum de piscibus quæ MSta memorat *Labbeus* Bibl. nov. MSS. p. 111. haud diversa esse videntur ab iis, quæ *Rittershusius* edidit:

Halieutica Græce primum prodire Florentiæ.

Laurentius Lippius Collensis primus transtulit latino Hexametro carmine, quod luci publicæ donatum est in Colle opido municipio Florentino A. 1478. 4. & postea ab Aldo additum *Cynegeticis* Oppiani græce primum vulgatis: Venet. 1517. 8. & seorsim iterum Argentorati A. 1534. 4. cum scholiis Jo. Cæsariensis. *Lippius* non modo à sensu auctoris hinc inde aberrasse observatus est *Rittershusio* & *Leopardo* lib. 21. c. 20. seqq. emendationum, sed & in modulis syllabarum turpiter adeo se passim dat, ut non lippire sed prorsus cœcutire videatur *G. J. Vossio* lib. 2. de arte Grammatica c. 40. Oppiani *Halieuticon* editionem molitus etiam fuit *Jacobus Hertelius*, ut testatur in præf. ad fragmenta Græcorum Comicorum. *Cynegetica* post editionem Aldinam Venet. 1517. 8. prodire Græce Paris. A. 1549.

g) Ita de ejus Metaphrasi sentit *Bochartus* 1. Hieroz. pag. 761. seq. licet *Bodinus* ipse hanc Metaphrasin & commentarium omnibus suis aliis prætulit scriptis, ut ex ejus Epistola ad Joh. Cocinium refert *Rittershusius*.

lectiones sublegisse h) dicitur. Cæterum Adrianus Bailletus, qui Metaphrasin ipsam Turnebo per Bodinum subreptam scripsit, reprehenditur ab Ægidio Menagio c. 19. Anti Bailleti. Post Bodinum, cujus editio prodiit Parisiis apud Vascosanum A. 1555. 4. eadem Cynegetica latino carmine expressit *Michaël Piccartus* Professor Noricus, quod excusum est Ambergæ A. 1604. 8. *Carminè Gallico, Quintus Septimius Florens Christianus* Paris. 1575. 4. *Gallica prosa* cum Arriani libro de venatione lucem adspexit Paris. 1690. 12. Eruditis notis Cynegetica illustravit *Johannes Brodaeus* Bas. 1552. 8.

Halieutica & Cynegetica junctim *Græce* prodierunt ex emendatione Turnebi typis Regiis, Paris. A. 1555. 4. Quam editionem ad tres codices MSS. Palatinos recensuit, cumq; nova versione prosaica, Commentariis eruditis, indicibus locupletissimis, & Græcis ad *Halieutica* scholiis veteribus eo usque ineditis vulgavit *Conradus Rittershusius* Lugd. Bat. 1597. 8. Versionem tanquam nimis affectatam reprehendit *Bigotius* in *Menagianis* pag. 418. laudat *Fridericus Taubmannus* in diss. de lingua latina pag. 61. Recusus hinc *Oppianus* Græce & latine in corpore Poëtarum Græcorum, curante *Jac. Lectio* Genev. 1606. fol. *Frischlinum* quoque versionem *Oppiani* parasse constat ex ejus notis in *Callimachum* p. 186. Versus quosdam in *Rittershusii* & aliis editionibus prætermisos, ex codice *Salmanticensi* & *Vaticano* supplet *Andreas Schottus* lib. 2. Obs. human. c. 41. restatus se ex eisdem loca plurima sanasse & Scholiastem longe uberiores reperisse. Confer ejusd. lib. 5. c. 27. Parisiis in Bibl. Regis Christianissimi exstat *Oppianus* *Angeli Cretensis*, qui & *Bergitus* dicitur, manu elegantissime scriptus, cujus in margine habentur animalium imagines ad vivum pictæ ab *Angeli* filia, si vera referebat *Puteanis* i) *Clarissimus Emericus Bigotius*, cum *Oppianum* istum ostenderet, qui *Henrici II.* temporibus scriptus est. *Oppianum* sæpe *λατινίζειν* notat *Denici Heinsius* ad *Nonni Dionysiaca* p. 196. & *Scipio Gentilis* lib. 1. parergon. c. 4. ubi latinos poëtas *Lucretium*, *Ovidium*, *Horatium* aliosque imitatum esse observat. Si *Arnoldum Bootium* audimus lib. 3. *Animadversionum sacrarum* p. 109. etiam sa-

h) Vide *Colomesii Galliam Oriental.* p. 75 & 83. *Epistolas Georgii Richteri* p. 205. *Prima Scaligerana* p. 21. Ceterum in *Catalogo Thuaneo* T. 2. p. 271. *Metaphrasis Bodini* perperam refertur ad *Laur. Lippium*, & in pandectis *Brandenburgicis* minus recte dicitur *Bodinus* libros de piscibus commentario illustrasse. In *Catalogo Bibl. Heinsianæ* T. 2. p. 72. male excusum *Budaus* pro *Bodino*.

i) In notis ad *Scaligerana*, Voce: *Messer Angelo*.

cras litteras legit Oppianus, & elogium equorum quod lib. I. Cyneget, v. 173. seq. inseruit, ex Jobi capite unde quadragesimo maximam partem expressit. Quod autem Renari Rapini iudicio ficcus k) est Oppianus ac jejunus, si omnino verum est, ex argumento provenit, quod doceri contentum negat ornari. Quantum tamen in illo fieri licuit, jam pridem ingenii, doctrinae & floridae eloquentiae ac perspicuitatis laudem ille tulit.

IV. Scriptor Græcus vitæ Oppiani testatur eum ΙΞΕΡΤΙΚΑ quoque sive *Poëma de aucupio*, quinque libris composuisse, quod haftenus lucem non adspexit neq; usquam repertum est, licet olim illud habere se jactavit Franciscus Asulanus, & quanquam in Vindobonensi l) & alius Bibliothecis MS. exstat Eutecni m) Sophistæ *Paraphrasis Græca Præfata in Oppiani Ixeuticon libros duos*, jam olim lecta Gesnero, qui ejus editionem cum variis lectionibus & castigationibus in Oppianum pridem promisit m) & ex illa hinc inde quædam adducit in opere suo de animalibus, præcipue in avium historia. Novissime Eutecni paraphrasin Ixeuticon Oppiani ex apographo MSti Vaticani per Holstenium recensito cum latina versione sua & erudita præfatione de vocabulis artis Ixeuticæ apud Græcos usitatis in lucem edidit Vir Clariss. *Erasmus Vindingius* Pauli filius, Hafniæ A. 1702. 8. Constat autem non libris quinque ut Svidas, nec duobus ut Gesnerus n) scribunt, sed *libris tribus*, quorum primo agitur de avibus rapacibus ac domesticis earumq; natura, secundo de avibus amphibiiis in aquis pariter ac terra vitam degentibus, ac tertius

Kkkk 3 deni-

k) Rapin reflex. sur la Poétique p. 176. *Nicander est dur. Oppian est sec.*

l) Lambecius lib. 2. p. 595. testatur in Bibl. Augustissimæ Imperatoris exstare Eutecni Sophistæ paraphrasin Græcam in Oppiani Ixeutica principio ac fine mutilam, tum in Halientica ejusdem ac Cynegetica, quam postremam in Cynegetica Gesnero etiam apud Arnoldum Paraxylum Arlenium olim inspectam, miror à Nesselio haud memorari. Præterea idem Lambecius auctor est in eadem Bibl. exstare quatuor MStos Oppiani codices, & in his unum antiquissimum Membranaceum qui olim fuerit Jon. Alex. Brasficani, in quo præter contextum scholia antiqua partim marginalia partim interlinearia, diversa ab iis, quæ Rittershusius publicavit.

m) De ætate hujus Eutecni mihi non constat, licet certum est fuisse scriptorem Ephemeridum Parisiensium qui A. 1703. p. 205. edit. Amsterd. eum ait vixisse sub Antoninis, quibus ipse Oppianus fuit junior.

n) In Bibliotheca p. 527. b. ubi refert Venetiis in Bibl. Bessarionis sive S. Marci servari Oppiani Halientica & Cynegetica cum figuris aliquot animalium vetustis, quas depingendas sibi curaverit, quantumvis multas ex illis minime convenientes descriptioni Poëtæ.

denique de variis generibus & rationibus singulas capiendi. Ixeutica græcis versibus scripserat etiam teste Svida Christodorus Thebanus, verum illud poemata perinde ut Oppiani ad nos non pervenit. Quod Rittershusius conjicit præterea ab Oppiano scriptum esse Poemata de rebus gestis Severi Imp. levi nimis conjectura nititur. Neque auctor Græcus vitæ ejus, qui post commemorationem Halieuticon alia ab Oppiano Poemata composita affirmat, alia respexit, quam quæ statim nominat Ixeutica & Cynegetica. Et quanquam Herodianus lib. 2. extremo auctor est res Severi à Poetis copiosius descriptas esse, nihil tamen inde ad Oppianum concludi potest, in flore pæne ætatis fato interceptum.

V. ATHENÆUS a) ex Naucrati urbe Ægypti celebri,
Gram-

- a) Ἀθηναῖος scribitur, cum nomen proprium viri denotat, cum vero Athenis natum, Ἀθηναῖος, teste Eustathio ad Iliad. β'. p. 237 ubi alia affert consimilia. Nec prætereunda Varronis observatio, qui lib. 7. de lingua lat. docet trinas fuisse Athenas, quarum ab una dicantur *Athenai*, ab altero *Athenienses*, à tertia *Athenapolitæ*. Et sex urbes Athenarum nomine memorat Steph. Byz. quem vide. Cæterum Navcrati patriam suam testatur Athenæus noster ipse lib. XI. p. 480. καὶ ἐν τῇ τῷ συναίτῃ ἡμῶν Ἀθηναῖος πατρίδι Ναυκράτει. Svidas: Ἀθηναῖος Ναυκρατίτης γραμματικὸς γεγονώς ἐπὶ τῶν χρόνων Μάρκου, ἔγραψε βιβλίον, ὄνομα δειπνοσοφισαί. Vide & eundem in *Ναυκρατίς*. De hac urbe, quæ etiam Patria fuit Julii Pollucis Staphylique in scholiis ad Apollonium laudati, & Polycharmi & Herostrati de quo Athenæus XV. pag. 674. seq. & Charonis de quo Svidas & Lyceæ sive Lynceæ quem laudat Athenæus & ex quorundam sententia etiam Apollonii (vide Ælian. XV. 23. de animal. & Athenæum VII p. 283) & Philisti atque Aristophanis (Athen. VI. pag. 229.) videndus præ cæteris, Petrus Bayle Vir Cl. in Dictionario Historico critico. T. 3. p. 2207. seq. & Athenæus ipse XIII p. 596. ubi de Naucrati Archedice. Alii præterea fuere Athenæi celebres 1) *Athenæus Attalensis*, Cilix, Medicus quem pneumaticorum principem memorat Galenus passim, ut lib. 9. de composit. medicam. secundum genera c. 5. lib. de venæ sect. contra Erasistratum c. 5. lib. I. de differentia pulsum c. 3. & lib. 4. c. 10, 12. & 14. & lib. 5. de causis symptomatum, ubi lib. XXIV. hujus Athenæi allegat. Ejusdem forte qui *Nicandri* Alexipharmaca illustravit, quemq; Theodori Medici magistrum memorat Laertius in Aristippo, lib. 2. sect. 104. & quem Athenæum Tarsensem vocat Cœlius Aurelianus lib. 2. de morbis acutis c. 1. 2) *Athenæus Rhetor* (teste Varrone lib. 7. de lingua lat. non Atheniensis) æmulus Hermagoræ qui Rhetoricam dixit fallendi artem Quintil. lib. 3. c. 1. sive ut Sextus Empiricus 2. adversus Mathemat. pag. 75. λόγων δύναμιν σοχαζομένην τῆς τῶν ἀκρόντων περὶ τῆς. Vide & Quintilianum lib. 2 c. 15. & Phœbammonem Rhetorem p. 58. ubi affert definitionem schematis Athenæi Navcratitæ, sive quod & Rhetor ille Navcratites fuerit, sive quod Phœbammon nostrum confuderit cum Rhetore. 3.) *Athenæus ἐπιγραμματοποιός* laudatus Laërtio lib. 6. c. 14. & lib 7. c. 30. 4) *Athenæus Seleuciensis*, Philosophus Peripateticus, cujus tanquam æqualis sui memin

Grammaticus b) post Commodum Imp. quin etiam post Oppiani Poëtæ mortem scripsisse se testatur c) licet Svidas affirmat eum floruisse Imp. Marci Antonini temporibus.

VI. Ejus ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ sive eruditorum convivalium sermonum d) libri XV. licet haud integri ad nos pervenerunt, desunt enim,

minis Strabo lib. 14. p. 670. Eundem esse suspicor, quem in rebus Semiramidis laudat Diodorus Siculus lib. 2. cap. 20. 5) *Athenaus Cyzicenus*, in omni Mathematico genere, maxime vero in Geometria celebris, teste Proclo lib. 2. in Euclidem p. 19. Hic Archimedis æqualis, de machinis bellicis scripsit ad Marcum Marcellum, ut dixi supra lib. III c. 24. 6) *Athenaus Stoicus*, Porphyrio in vita Plotini memoratus. 7) *Athenaus Byzantius*, quem cum Cleodamo instaurandis urbibus muniendisque præfecit Gallienus Imp. teste Trebellio Pollione in hujus vita c. 13. His adde 8) *Athenaum* Antigoni amicum quem ille ducem adversus Arabes Nabataeos misit Olymp. CXVII. 1. Diodor. XIX. T. 2. p. 730. seq. & 9) *Athenaum* Archini patrem qui Atheniensibus svasit ut Jonum literis uterentur Ol. XCIV. 2. Apostol. XVII. 25. proverb. & Svidas in Σαμίων ὁ δῆμος.

- b) Grammaticum vocat Athenæum nostrum Svidas, certe ejus libri Δίπνosophιστον referunt industriam & institutum critici ac grammatici. Maximam enim partem de verbis, & locis scriptorum explicandis solliciti sunt, & Physica quæ attingunt Grammaticæ potius tractant & Criticæ quam Philosophicæ. Unde & Eustathio ad Iliad. Ψ. p. 1394. appellatur κανονιστής. Itaque quod Daniel Clericus vir Cl. parte 3. Hist. Medicinæ p. 204. Athenæum nostrum pro Medico haberi posse ait, laxius ita intelligendum puto, non quod professione Medicus fuerit, sed quod Medica quædam libris suis intexuerit, Medicis etiam duobus Daphno Ephesio & Rufino Nicaensi inter convivas confabulantes inductis.
- e) Athenæus lib. 1. p. 13. inter eos qui Halievtica composuerunt laudat τὸν ὀλίγω πρό ἡμῶν γενόμενον Oppianum Cilicem, unde primus quod sciam Athenæi ætatem constituit Tam. Faber lib. 1. Epist. p. 64. Post Commodi Imp. mortem scripsisse jam observavit G. I. Vossius ex hoc ejus loco lib. 12. p. 537: τί ἔνθα θαυμαστόν, εἰ καὶ καθ' ἡμᾶς Κόμμοδος ὁ αὐτοκράτωρ ἐπὶ τῶν ὀχημάτων παρακείμενον εἶχε τὸν Ἡράκλειον ῥόπαλον ὑπερωμένης αὐτῷ λεοντῆς καὶ Ἡρακλῆς καλεῖσθαι ἔθελεν Neq; obstat, quod lib. 15. p. 677. (non Athenæus, sed Ulpianus qui ab Athenæo loquens inducitur) affirmat sibi cognitum fuisse Pancratem Poetam, qui jam floruit tempore Hadriani Imp.
- d) Fingit in hoc opere Scriptor πολυμαθέστατος Platonis symposium imitatus se *Timocrati* narrare quæ ipse percepisset in convivio quod *Laurenſis* (male Laurentius doctis viris appellatus) Romanus, vir opulentus itemque doctissimus, & magnæ instructor Bibliothecæ paraverat viris præstantissimis *Masurio* Icto, *Monio* poëtæ, *Plutarcho*, *Alexandrino* (vide VI. p. 241. f. VII. p. 275. a) *Leonida* Eleo, *Æmiliano* Maurusio & *Zoilo* Grammaticis: tum Philosophis *Pontiano* ac *Democrito* Nicomediensibus, *Philadelpho*que Ptolemæensi, *Theodoro* item *Cynulco* sic Cynico pluribus canibus stipato, Rhetoribusque aliquot, in quibus eminebat *Ulpianus* Tyrius ob assiduam

enim, præter lacunas hinc inde obvias, libri duo primores cum tertii principio, quæ jactura utcunque in editionibus resarcita est ex *epitome hujus operis* e) confecta ante annos circiter sexcentos à Grammatico quodam C Politano (*Hermolaum*, à quo Stephanus Byzantinus contractus est, parum accurate appellat Raphaël f) Volaterranus) cujus etiam argumentum libro primo præfigitur. Lacunam bene magnam libro XV. non longe à fine in antiquioribus editionibus occurrentem, primus è MS. codice Farnesiano g) supplevit Guil. Canterus lib. 9. novarum lect. additis Jos. Scaligeri castigationibus. Athenæo licet nomine tenus haut laudato, plus simplici vice usus est eidem suppar Ælianus, ut ad hu-

jus

duam inquisitionem *ὀνομαστότης* & *κατέσκευτος* ab Athenæo appellatus, à Cujacio autem male ni fallor confusus cum Ulpiano JCto lib. 24. cap. 39. Obs. Denique Medicis *Daphno* Ephesio, *Galeno* Pergameno, & *Rufino* Nicaënsi, Musicoque *Alcido* Alexandrino. *Arriano* præterea & *Udro* & *Palamede* ac *Myrtilo* Theſſalo. Hi occasione potus ciborumque appositorum jucundos & plenos urbani salis & apertorum jocorum, sed non minus curiosissimæ ac maxime reconditæ doctrinæ sermones cædunt, ac tot laudant loca scriptorum omnis generis propemodum octingentorum, (utinam semper accurate) ut res non adeo spisse coacervari optet Gaddius de scriptoribus non Eccles. T. I. p. 50. seq. & viro acerrimi judicii Rolando Maresio, hoc ipso nomine fictio Athenæi absurda visa fuerit, quod incredibile sit talia eo modo & in uno convivio tractata, vel tot auctorum & tanta loca quenquam memoria tenere Epist. 49. ad Nic. Heinsium p. 222. Simile judicium eodem in loco vir doctus fert de libris Justi Lipsii, dialogorum more conscriptis, quale etiam de Laur. Begeri scriptis ferret aliquis Maresio similis, licet in utroq; summi ingenii viro eruditio pariter sit admiranda. De Bassompierii memoriis non minus incredibile visum est Busio Rabutino (vide personati Vignolii Marvillii miscellanea T. 2. p. 80.) quod præ se ferant ex sola memoria recollecta ac descripta, quicquid dixerit fecerit. que per totos retro triginta annos.

e) Eustathius quoties Athenæo ad Homerum utitur, utitur autem sæpissime, jam sub nomine Athenæi, jam sub nomine *Δειπνοσοφιστῆς*, non ipsum Athenæi opus, sed epitomen sive auctorem *παρεκβολῶν* ad manus habuit, ut observatum Rich. Bentleio diss. de Epistolis Phalaridis pag. 30. & 131. Hæc epitome MSta fuit apud Marcum Musurum primum Athenæi editorem, tum & apud H. Casaubonum, qui eam ab Hoeschelio (vide Casauboni Epist. 26.) acceperat, auctori que nec eruditionis denegat testimonium, nec excusare interdum negligentiam potest. Delitescit adhuc in variis Bibliothecis inedita, exceptis libris primis duobus & parte tertii, quibus defectum ipsius Athenæi Musurus primus merito supplevit.

f) Decepit Volaterranus Carolum Stephanum, Nic. Lloydium, Joh. Jac. Hofmannum, Moreriumque, ut affirmarent à Svida auctorem Epitomes Athenæi vocari Hermolaum Byz. & quod pejus est nonnulli ex illis traderent solam epitomen nobis superesse atque relictam esse, integro opere Athenæi deperdito. Hallucinationes hæc ante me notavit P. Baylius T. I. Lexici p. 404. seq.

g) Vide Hieronymum Mercurialem lib. 1. Var. Lect. c. 21.

us varias historias notatum Viris doctissimis Johanni Scheffero & Jacobo Perizonio. Semel monendum est, inquit Scheferus ad lib. i. c. 14., videri nostrum pleraq; hujus operis ex Athenæo, recenti tum auctore,, fortassis uni tantum alterive noto desumisse, adeo ubique ferme non,, sensus modo sed & verba ejus retinet. Quod vero Harpocratio Athenæum exscripserit, vel hunc ille, Svidam auctorem laudans perperam tradit auctor Pandectarum Brandenburgicarum h) nusquam enim hoc Svidas scripsit. Laudatur semel Athenæus noster ab Harpocratio-
ne in *vaïs*. Sopater quoque Sophista librum secundum Eclogarum magnam partem ex Athenæi Dipnosophistis composuerat teste Photio cod. 161. Prætereo Svidam, Eustathium aliosque recentiores Athenæo frequentius usos, ex quibus Stephanus Niger opus suum de nimio vitæ luxu sive nimia opsoniorum appetentia totum ex hisce libris carptim collegisse animadvertitur.

VII. Paulus Jovius in libello de piscibus Romanis auctor est *Sanga* Romani, Poetæ, familiaris sui beneficio latinum Athenæum nos debere. Sed nunquam versio illius, si usquam perfecta fuit, adspexit lucem. Neque *Hieronymi Pariseti*, Jcti, à quo majorem Athenæi partem latine fuisse redditam testatur Jacobus Gaddius T. i. de Scriptoribus non Ecclesiasticis pag. 51. *Natalis* vero *Comitis* Veneti translatio haut usque quaque probanda prodiit adjectis ex codice Mediceo locis quæ in græcis editis hætenus desiderabantur, Venet. 1556 fol. Basileæ eodem A. 1556. 8vo. & Paris. 1557. 8vo. Primus græce Athenæum cura *Marci Musuri* qui & varios MSS. codices & epitomen græcam contulerat, quæque deerant ex hac suppleverat, edidit Aldus Manutius Venetiis A. 1514. fol. Deinde *Jacobus Bedrotus* & *Christianus Herlinus* juvenes Germani, addito scriptorum qui ab Athenæo laudantur elencho, aliisque indicibus, & annotationibus in loca quædam, collectis ex Budæi, Erasmi aliorumq; doctorum hominū lucubrationibus. Basil. 1535. fol. Libri decimi quinti lacunam ingentem à p. 674. a. ad p. 696. a. ex Farnesiana Bibl. primus supplevit *Gvilelmus Canterus* IX. 1. novar. lect. c. 21. ubi alterius MSti codicis à *Fulvio Ursino* sibi monstrati meminuit. Ex accuratiore *Jac. Dalechampii* Cadomensis Medici translatione, cum brevibus, ad oram
LIII notis

h) Quod in iisdem Pandectis ex appendice Bibl. Gesneri traditur Athenæum Philosophum scripsisse libros decem Thegoniæ, & de rerum principiis librum, idque teste *Æliano*, itidem error est, neque usquam hoc testatur *Ælianus*. Cæterum *Phe-
recydes* Philosophus Atheniensis, sive ut alii *Syrius*, scripsit de rerum principiis & libros decem Thegoniæ, Vide quæ supra lib. 2. in *Hesiodo*,

notis Athenæus latine emendatius recusus est Lugd. A. 1583. fol. & licet non omne punctum tulit Dalechampius, à Casaubono etiam hinc inde non præter rem reprehensus, majorem tamen longe industriam probavit Veneto interprete, & per triginta paulo minus annos hunc foetum suum quantum per frequentissimas ægrotantium visitationes facere potuit horis subsicivis expolivit. Postea A. 1597. fol. versioni Dalechampii notisq; à Commelino recusis accessit præter græcum textum ex Codd. Palatinæ, Vaticanæ aliarumque Bibliothecarum MSS. ab *Is. Casaubono* emendatum, eruditissimus in Athenæum ejusdem Casauboni commentarius. Atque ita Athenæus cum Dalechampii versione notisque & Casauboni commentariis iterum præla subiit Lugduni 1612. fol. 2. Vol. iterumque A. 1657. in qua editione accessit præter observationes pauculas virorum illustrium L. I. & *Pauli Fermat* Senatorum Tolosanorum in quædam loca Athenæi, index scriptorum Athenæo laudatorum in prioribus græco latinis omissus, & longe quam in græca Basileensi plenior.

Denique quinque primos libros Gallice à se translato vulgavit *Marollesius* Paris. 1680. 4to.

VII. Scripsit & alia Athenæus, ex quibus lib. 5. p. 211. memorantur libri de Regibus Syriæ: *πρὸς δ' (Δημητρίῳ) ἰσόρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἡμῶν Ἀθηναῖος ἐν τοῖς πρὸς τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλευσάντων.* Equidem alium Athenæum Diodoro Siculo laudatum innui hoc loco, non Navcratitem existimabat Paulus Colomesius notis ad Gyraldi dialogos de poetis p. 420. Sed verisimillimū est à dipsosophista qui loquens inducitur ἐπὶ τῶν vocari non alium quam convivam suum. Unde à Colomesii sententia recte etiam recessere clarissimi Lipsienses Actorum eruditorum collectores A. 1696. p. 233. Præterea Vossius lib. 2. de Hist. Græcis c. 15. observat Athenæum collegisse historias ducum qui singulari certamine pugnantes exercitibus suis salutem attulere. Verba Athenæi hæc sunt lib. 4. p. 155. *ὅτι ἡ καὶ οἱ ἐνδοξοὶ καὶ οἱ ἡγεμόνες ἐμονομάχουν καὶ ἐκ περικλήσεως ἔτ' ἐποίουν, ἐν ἄλλοις εἰρήκαμεν.*

VIII. Mich. Neander in prolegomenis ad Gnomologiam ex Stobæo collectam p. II. affirmat exstare etiam Athenæi nostri paraphrasin in Nicandri Alexipharmaca, & de machinis bellicis. Sed scholia in Nicandrum ab aliis tribui Athenæo Attalensi Medico jam supra dixi, & liber de machinis longe antiquiorem auctorem agnoscit Athenæum, æqualem Archimedis, qui librum suum inscripsit M. Marcello Syracusarum expugnatori. Vide supra lib. 3. cap. 24. IX.

IX. INDEX SCRIPTORUM

quos laudat Athenæ⁹, depromptus ex editione Lugdunensi A. 1657.
& aliarum etiam Græcolatinarum editionū paginis respondens,
locisq; aliquot emendatus & auctus.

Abderites (Democritus)

μέγας διακόσμος Magnus ornatus
168. b.

πῶς ἐν ταῖς ἐν ᾗδῃ, Quæ fiunt apud
inferos, ibid.

Acatus Argivus.

ἰλιοπερσις, Ilii vastatio 610. c.

Achæus Eretriensis. 63. b. 427. c.

ἀθλα, Ludorum præmia 417. f.

ἄθων σατυρικός, Æthon Satyri-
cus 270. c. 368. a. 376. a.

αἰκμαίων σατυρικός, Alcmaeon Sa-
tyricus 173. d. 480. f.

ἡφαίστος σατυρικός, Vulcanus Satyri-
cus 637. c.

λινός, Linus 663. a.

ὀμφάλη, Omphale 267. d. 466. f.

ἴρις σατυρική, Iris Satyrica 534. b.

κύκλος, Circulus 270. e.

μοῖραι, Parcæ 277. b.

Acesias.

ὀψαρτυπικὰ, De condiendis obso-
niis 516. d.

Acestius.

ὀψαρτυπικὰ, De condiendis obso-
niis 516. d.

Achilleus Eretriensis. Lege

Achæus 414. c.

Actides Chius.

ὀψαρτυπικός, condiendorum obso-
niorum scriptor 662. d.

Adæus Mytilenæus.

περὶ διαθέσεως, De dispositione, si-
ve affectione 471. f.

περὶ ἀγαλματοποιῶν, De statua-
riis 606. a.

Adrastus 459. f.

Ælius Asclepiades.

περὶ στεφάνων, De coronis 676. f.

Æthlio attribuuntur

σαμίων ὅροι, fines, sive limites Sa-
miorum 650. d. 653. f.

Paulo post Alexidi historico.

ὠραία σάμια, Samiorum pulchra
652. c.

Vide infra, Duris.

Ægimius.

πλακοιωπικὰ συγγράμματα, De
conficiendis placentis 643. f.

Æmilianus Grammaticus (quem
colloquentem inducit Athe-
næus) 83. b. 662. f.

Æschines Rhetor.

κατὰ τὸν πρῶτον, contra Timarchum
327. c. 572. d.

Æschines Socraticus.

αἰκισιάδης, Alcibiades 656. f.

ἄσπασια, Aspasia 220. b.

ἄξιοχος, Axiochus 220. c.

καλλίας, Callias 220. b.

Διάλογοι, Dialogi 611. d.

τηλαύτης, 220. a.

Æschylus Alexandr. 37. f. 67. f. 76.

b. 177. a. 347. c. 491. a. 573. c.

601. a. 632. c. 627. c.

αγαμέμνων, Agamemnon 700. e.

αθάμας, Athamas 316. b.

αμύμων, Amymon 690. c.

αμφιτρυών, Amphitryo 599. f.

γλαῦκος πόντιος, Glaucus mari-
nus 87. a.

δαναΐδες, Danaides 424. d. 469. f.

ήδονοί, Hedoni 479. b.

θεωροί, Theori 629. f.

καβειροί, Cabiri, Samothracum
dij 428. e.

κρήσσαι, Cressæ 51. e.

καμικοί, Camici ibid.

λυκῆργος, Lycurgus 447. c.

μεσσηνιακά ἔπη, Messeniaca carmi-
na 599. f.

μυρμιδόνες 602. e.

νεανίσκοι, Adolescentuli 503. c. d.

ὀσολόγοι, Ostologi 667. c.

περραιβοί, Perrhæbi, Thessaliæ po-
puli 476. c.

περραιβίδες, Perrhæbides 499. a.

περσαι, Persæ 86. b.

προμηθεὺς δεδεσμένος, Prome-
theus alligatus 165. d. 394. a.
674. d.

πρωτεύς, Proteus 394. a.

σφίγξ, Sphinx 674. e.

φιλοκτήτης, Philoctetes 394. a.

φειεύς, Phineus 421. f.

φόρκιδες, Phorcides, marinæ Deæ
402. b.

φρύγες, Phryges 51. e.

Æschylides.

γεωργικά, Georgica 649. a.

Æschrion Samius.

ἱάμβοι, Jambis 296. e. 335. c.

Agasthenes 78. c.

Agathon 185. b. 445. c. 584. a.

τήλεφος, Telephus 554. c.

θυέσης, Thyestes 528. d.

Agatharchides Cnidius.

ἀσιατικά, Asiaticæ historiæ 155. c.

251. f. 539. b.

ἑυρωπαϊκά, Europicæ historiæ 168.

d. 246. e. 272. c.

Libro VI. 298. d. 387. c. 550. b.

ἱστορίαι, Historiæ 527. b. f.

Agathocless Babylonius.

περὶ κυζίκου, de Cycico 375. 515. a.

Agathocles Rhodius.

κορωνισαί, Coronistæ 360. b.

Agathocles Cyzicenus.

περὶ πατρίδος, De patria historia
649. f.

Agelochus.

Agis. 543. b.

ὀψαρτυπικά, De parandis obsoniis
516. c.

Agnon 602. c.

Alcæus Lyricorum carminum
scriptor, 38. e. 311. a. 461. d.
478. b. 674. d. 678. e. 687. e.
694. a.

ἀδελφαί μοιχευόμεναι, Sorores stu-
pratæ 316. b.

γανυμήδης, Ganymedes 445. e. f.

ἱερὸς γάμος, Sacra nuptiæ 408. e.
424. e.

καλλιστὴν, Callisto 399. f.
 παλαίστρα, Palæstra 107. f. 370. f.
 396. c.
 Alcetas.
 περὶ τῶν ἐν δελφοῖς ἀναθημάτων, De
 iis quæ Delphis consecrata
 sunt 591. c.
 Alcidas Elaites
 τῆς ναΐδος ἐγκώμιον, Naidis laus
 592. c.
 Alcides Musicus 174. b.
 Alcimus Sículus 518. b.
 ἰταλικὴ βίβλος, Liber Italicus
 442. b.
 σικελικά, Siculorum res gestæ
 322. a.
 Alcimnius Chius.
 διθύραμβοι, Dithyrambi 603. d.
 Alciphron Mæandrius 31. d.
 Alcman 39. a. 81. d. f. 110. f. 140.
 c. 373. e. 646. a. 648. b.
 ᾠδαί, cantica. 678. b.
 Alcibiades 182. a.
 Alexamenus Tejus 505. c.
 Alexandrides.
 ὁπλόμαχος, Hoplomachus 182. d.
 634. e.
 μελίλωτος, Melilotus 461. e.
 φαρμακόμαντις, Pharmacomantis
 261. f.
 Alexander Ætolus 412. f.
 αἰλιεύς, Piscator 296. e.
 ἐλέγεια, Elegia 699. b.
 κρικαίης, fortassis κίρκη, vel κικρεαίη,
 vel κρίκοι, Cricæes, εἰς γῆστον
 τὸ πιημάτιον 283. a.
 πότ, Potatio, fabula 170. e.

τιγών, Tigon, fortass. τρυγών vel
 ἀντιγόνη 496. c.
 Φυγάς, Profugus 229. c.
 Alexander Myndius 57. c. 390.
 e. 394. d.
 ἱστορία κτηνῶν, Quadrupedum hi-
 storia 221. b.
 περὶ τῶν πτερυγίων ἱστορίας, de histo-
 ria volucrum 388. d. 398. d.
 περὶ ὀρνίθων, de Avibus 65. a.
 περὶ ζώων, De Animalibus 394. c.
 Alexandrinus (Pamphilus)
 περὶ ὀνομάτων καὶ γλωσσῶν, De vo-
 cabulis & linguis 387. d. & e.
 Alexis.
 περὶ αὐταρκείας, de frugalitate sua
 forte contenta 418. e. & f.
 Alexis Dialecticus.
 πᾶσαι καὶ κρατερὸν τὸν μακεδόνα,
 Pæan in Craterum Macedo-
 nem 696. f.
 Alexis historicus Samius.
 συμίων ὅροι, Samiorum fines 540.
 d. 572. f.
 Alexis 39. b. 40. c. & e. 46. a. 47. d. &
 e. 49. e. 54. f. 59. f. 63. e. 67. c.
 235. f. 700. f. Comicus.
 ἀγών ἢ ἱπποίσκος, Certamen aut
 equuleus 678. d.
 ἀδελφοί, fratres 223. e.
 ἀθλα, Certamina 613. c.
 αἴσωπος, Æsopus 431. d.
 ἀντεία, Anteia 127. c.
 ἀπεγλαυκόμην, glaucomate cœ-
 cutiens 117. d. 301.
 ἀποικισμός, Relegatus

685. f.

ἀπο-

Ἀποβάτης, qui desultoriis equis certat 638 c.

Ἀποκοπήριον, Abscissus 431. c. 562. d.

Ἀρχίλογος, Archilochus 644. b.

Ἀσκληπιοκλείδης, Asclepiocles, 169. d.

Ἀσωποδιδάσκαλος, intemperans & luxuriosus magister 336. b.

Ἀτθίς, Atthis 335. f. 386. a.

Βρυτία, Brutia 650. b.

Γαλατεία, Galatea 544. e.

Γραφή, Pictura 605. f.

Γυναικοστράτια, Gynæcostratia, muliebris exercitus 125. b.

Κονιύτιον, Conuiuator 443. d. & e.

Δωροπίδης 125. f. 165. b.

Δορκίς ἢ ποπυζέση, Dorcis aut Poppyza, adblandiens 431. a.

Δημήτριον ἢ φιλέταρον, amicorum studiosus 107. f. 241. b. 314. d. 338. d. 663. c.

Δις πενθέων, Bis lugens 441. d.

Δίδυμοι, Gemini 446. f.

Ἐκποματοποιός, Poculorum opifex 691. d.

Ἑλένη, Helena 563. d.

Ἑλληνίς, Hellenis 226. f.

Ἐπίδωρος, Epidaurus 119. f.

Ἐπικληρ, Epiclerus 227. b. & e.

Ἐπιτροπ, Procurator 443. f.

Ἐπὶ ἑπτὰ, Septem ad Thebas 294. a.

Ἐρετρικός, Eretricus 326. d.

Ἐργαῖοι, Lanifici, Mercenarii 483. e.

Ἰππακ, vel Ἰππῆκη, Hippacus, vel Hippace 471. f.

Ἡσιόνη, Hesione 367. f. 470. e.

Θεσπρωτοί, Thesprotii 552. d.

Θεοφόρητος, Numine afflatus, Fanticus 396. d. 700. a.

Θηβαῖοι, Thebani 159. d.

Θράσων, Thraso 133. b.

Ἴπῳ, Eques 471. e. 481. f.

Ἴπῳ, Equus 610. e.

Ἰππίσκος, Hippiscus, equuleus 120. b. 230. b. 327. d. 502. b.

Ἰσοστάσιον, Iostasion, id est, æquilibras 127. c. 134. d. 568. a.

Κλεοβουλίνη, Cleobuline 586. a.

Κνιδίη, Cnidia 165. d.

Κονιάτης, Albator, tector 500. d.

Κρατεῖας, ἢ Φαρμακοπώλης, Cratevas, aut Medicamentarius 95. a. 107. a. f. 254. a. 340. a. 473. d. 678. b.

Κύκνος, Cygnus 472. a.

Κύπριος, Cyprius 110. e. 114. d.

Καρίς, Novacula, vel virgo quæ nubit 362. c. 422. d. & e. 443. d.

Κυβόται, Aleatores 96. a.

Κυβερνήτης, Gubernator 237. b. 652. c.

Λεβίτιον, Parvus lebes 661. d.

Λαμπάς, Lampas 654. f.

Λέβης, Lebes 76. d. 170. a. 226. a. 383.

Λακάδια ἢ δραπεταί, deceptores 498. e.

Λεύκη, Leuce 322. d.

Λίνος, Linus 164. b.

Λόκροι, Locri 123. e.

Λύκισκος, Lyciscus 595. d.

μανδραγορίζομένη, Mandragorizome-
 mene 123, f. 365, d. 552, e.
 621, e.
 μάντεϊς, Vates 558, f.
 μίδων, Midon 700, a.
 μίλκων, Milcon 554, d.
 μιλησία, Milesia 240, c. 379, a.
 μίνως 289, f.
 μνηστῆρες, Proci 650, f.
 ὀδυσσεὺς ὑφαίνων, Ulysses textor
 240, c. 303, a. 421, a.
 ὀπώρα, Opōra, scorti id nomen est
 567, d.
 οἰκίζομαι, in sedem restitutus
 502, d.
 εἰσοικίζομαι, in coloniam dedu-
 ctus 613, c. 691, e.
 ὀλυνθίος, Olynthius 75, b.
 ὀμύθια, Omythia 240, c.
 ὁμοίαι, Similes 642, c.
 ὀρέστης, Orestes 247, e.
 ὀρχηστρίς, Saltatrix 441, d.
 παμφίλη, Pamphila 356, e. 380, e.
 παννυχίς, ἡ ἐριθί, Pannychis, id est
 peruigil, sive Erithi, id est, La-
 nifici 96, a. 170, a. 248, a. 386,
 a. 516, d.
 παγκρατίας, Pancratiaestes 242, d.
 παράσιτος, Parasitus 123, f. 421, d.
 πάροις, Vinosus 244, d.
 ποιηταί, Poetæ 241, d. 74, f.
 πολυκλεία, Polycleia 642, c.
 πονηρά, Improba 117, d. 127, c. 170,
 c. 324, b. 385, b.
 ποντικός, δρεῖμα, Ponticus, fabu-
 la 100, c.

πύραννον, Pyrannus, poculum quo
 ardens pruna fertur 258, c.
 πρὸς τὸ φρέαρ, fabula inscripta, ad
 puteum 109, b. 340, b. 364, f.
 πυθαγορίζουσα, Pythagorizusa 122,
 f. 161, b.
 πυλαῖαι, Pylææ. 225, f.
 πρωτόχορος, 287, f.
 ῥόδι, ἡ ποπυλίς, Rhodius aut
 fœmina poppysmis adblan-
 diens 395, b.
 στρατιώτης, Miles 223, e.
 σωμαπονήσκοντες, Commorientes
 165, a. 422, b.
 συντρέχοντες, Concurrentes 137, c.
 340, a. 395, a.
 σὺντροφοί, Simul educati 419, b.
 σῶρακοι, Soraci, vasa quibus histrio-
 num supellex recondeba-
 tur 120, b.
 ταραντῖνοι, Tarantini 134, a. 161, b.
 463, c. 587, b.
 τήθυς, Tethys 426, c.
 τιτή, Avia, Nutrix, Mamma 241, c.
 τοκιστής, Fœnerator 431, a. 692, f.
 τροφῶνι, Trophonius 242, c.
 417, f.
 ὑποβוליμαῖ, Subditivus 431, b.
 502, b.
 ὑπόνοια, suspicio
 ὕπν, somnus 449, d.
 φαῖδρος, Phædrus 165, a. 562, a.
 φαίδων ἢ φαίδρια, Phædon sive Phæ-
 dria 340, a.
 φίλισκος, Philiscus 642, f.
 φιλέουσα, Amans fœmina 419, f.
 574, c.

Φιλικάλος ἢ νύμφαι, Elegantiæ studiosus, aut Nymphæ 365, c.
τὸ Φρυγίᾳ Διασκιδῆ, Phrygii apparatus 429, c.

Φρύξ, Phryx 307, c.

Φυγὰς, Exul 164, c.

χορηγίς, fortassis χορηγός, qui histrionibus ornamenta suppeditat 287, f.

ψευδόμυθος, Mendax 255, b. 419, b. 431, a. 692, f. Eodem titulo scripsit Crobylus.

ψευδοπολιμαῖος, qui falso habetur pro subditio 107, f.

Amaranthus Alexandrinus:

περὶ τῆς σκηνῆς, De Scena 343, e. 414, f.

Ameipsias 86, c.

ἀποκοτιαβίζοντες, Cottabo ludentes 307, e. 426, f. 473, d.

καπεδίων, Lurco 316, c.

κόννη, Barba 327, d. 368, e.

τὸ κοινόν, fabula inscripta Publicum 218, c.

οφειδονη, funda 270, f.

φείδων, Parcus 446, d.

Amerias 52, a. 267, c. 369, a. 425, c. 701, a.

γλῶσσαι, Glossæ 176, c.

Amerias Macedo.

ρίζοτομικόν, De excindendis radicibus 681, f.

Ammonius.

περὶ βωμῶν, καὶ θυσιῶν, De altaribus & sacrificiis 476, f.

περὶ τῶν ἀθλῶν σινεταίριδων, De Atheniensibus meretriculis 567, a.

Amphicles.

ἱστοριογράφος, Historiarum scriptor 100, e.

Amphicrates.

περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, De viris illustribus 576, b.

Amphion Thespiensis.

περὶ τῆς ἐν ἑλικῶνι μουσείου, De museo quod in Helicone fuit 629, a.

Aniphis Comicus 44, a. 47, f. 50, e. 57, b. 67, b. 168, c.

Ἀθάμας, Athamas 559, a.

ἀπογλαυκέρμηνος, glaucomate cœcutiens 224, f.

βαλανεῖον, Balneum 123, e.

γυναικομανία, Furor mulierum 386, f. 642, a.

γυναικοκρατία, Muliebri imperium 336, c.

διθύραμβος, Dithyrambus 175, a. 563, c.

ἐπὶ τὰς ἑπτὰ θήβας, Septem apud Thebas 295, e.

ἐριθιοί, Erithi, Lanifici 426, a.

ιάλεμος, Jalemus 69, b. 309, a. 336, c.

κέρως, Novacula 567, f.

λευκάς, Leucas 277, c.

Ὀδυσσεύς, Ulysses 691, a.

ἐρανός, Cœlum 100, b.

πλάνος, Planus 224, d. 421, a.

Φιλάδελφοι, Philadelphi 447, f.

Φιλέταρος, Philetærus, amicorum studiosus 295, f.

Amyn-

Amyntas.

σταθμοὶ περσικοί, Mansiones sive stationes Persicæ 67, a.

σταθμοί, Stationes 442, b. 514, f. 529, c.

τῆς ἀσίας σταθμοί, Asiæ mansiones 500, e.

Anacreon Tejus 182, c. 396, e.

427, d. 433, f. 446, f. 461, c. 463,

a. 475, f. 564, d. 635, c. 646, d.

671, e. 674, c. 687, c. 690, c.

μέλη, carmina 671, e.

σκόλια, Convivalia carmina 693, f.

Ananias 282, b. 370, b.

ἱαμβοί, Jambici versus 78, f.

Anaxagoras.

Φυσικά, Physica, sive de Natura 57, d. (688, f.

Anaxandrides 48, a. 68, b. 222, b.

ἄγροικοί, Rustici 463, f. 481, f. 642, a.

αἰχρά, Turpis fœmina 455, f.

ἀντερώ, Redamans 654, b.

ἀγχίσης, Anchises 263, b.

γεροντομανία, Senum Amentia 570, e. 614, e.

διθύραμβος, Dithyrambus 374, a.

Ἡρακλῆς, Hercules 638, c. d.

θησαυρός, Thesaurus 176, a. 700, a.

κέρκισ, Cercis, poculi genus 106, a.

κιωηγέται, Venatores 247, f.

λύκουργος, Lycurgus 105, f. 329, e.

μελίλωτον, Meliloton 655, a.

νηρεὺς, Nereus 295, e.

νηρηίδες, Nereides 482, d.

Ὀδυσσεύς, Ulysses 227, b. 242, e. 307, f.

πάνδαρος, Pandarus 105, f.

πόλεις, Civitates 299, f.

πρωτεσίλαος, Protesilaus 131, a. 553, d.

σαμία, Samia 263, b.

σατύρος, Satyrus 255, c.

τηρεὺς, Tereus 166, d. 373, f. 691, a.

Φιαληφόρος, qui phialas gestat 176, a.

Anaxilas 63, b. 68, d. 254, c.

αὐροπιός, ventum faciens 548, c.

αὐλητής, Tibicen 124, f.

εὐάνδρεια, Evandria 214, a.

καλυψώ, Calypso 165, f.

καμψώ, Campso 95, c.

κίρκη, Circe 95, c. 374, f.

λυροποιός, Lyrarum opifex 183, b.

μάγειροι, Coqui 95, b.

μονότροπος, Simplex 307, c. 342, e.

νεοτῆς, Neottis, puella 558, a. 572, b.

πλάστοι, Divites 416, e.

υἰάκινθος πορτοβοσκός, Hyacinthus Ieno 385, f. 623, f.

χάρις, Gratia 416, e.

χρυσόχοος, Aurifusus 416, d.

Anaxila⁹. (idem cum superiore)

ὀρνιθοκόμοι, Avium curatores 655, a.

Anaximander.

ἡρωολογία, De Heroibus 498, b.

Anaximenes Lampfacenus

217, e.

βασιλέων μεταλλαγὰι, Regum mutationes 531, d.

ἱστορίαι πρῶται, primæ Historiæ 231, c.

Anaxippus.

κέραιον, fulmen 416, f. 610, f.

κεραυνόμηνος, fulguritius 610, f.

M m m m

κίθα-

κιθαρῳδός, Citharædus 169, b.

Φρεῶν, Puteus 488, f.

Andrantus περὶ τῶν παλαιῶν Θεοφράστου, ἐν τοῖς περὶ φυτῶν καὶ ἱστορίαν καὶ λέξιν ζητημάτων βιβλία πέντε, libri quinque de iis quæ apud Theophrastum libris de Plantis, & in earum historia, & in Philosophi verbis dubia sunt 673, e.

περὶ τῆς τῶν ἐν τοῖς ἡθικοῖς νικομαχείοις Ἀριστοτέλους ἀμφιβολίας περὶ τῶν νοημάτων ἐννοίας. De intellectu eorum quæ in libris Aristotelis de moribus ad Nicomachum perplexe, & ancipiti sensu, disputantur, &c. ibid.

Andreas 115, f. 675, b.

περὶ δακετῶν, De iis quæ morfu venenata sunt 312.

περὶ τῶν ψαύδως πεπιστευομένων, De iis quæ falso creduntur 312, e.

Andreas Panormitanus.

σικιλικὰ, Siculæ res gestæ 634, a.

Andriscus 78, c.

Androcides Medicus 258, b.

Andron Alexandrinus.

χρονικά, Chronica 184, b.

κάβιροι, Cabiri 373, d.

Andrion Medicus 680, d.

Andronicus Τεραγωγός.

Ἐπίγονοι, Epigoni 584, d.

Androtion 375, c.

γεωργικοί, De agricultura 81, e.

Anthippus.

ἐγκαλυπτός, Abditus 403, f.

Androsthenes.

τῆς Ἰνδικῆς πλοῦς, Navigatio Indica 93, b.

Anticleides.

νόσοι, Reditus 157, f. 384, d. 466, c.

ἐξηγητικός, Expositorius liber 473, c.

Antidotus.

πρωτόχορος, Protochorus 109, d. 240, b.

μεμψιμορία, Querula 656, e.

Antigonus Carystius 44, e. 547, c. 565, d.

ἀντίπατερ, Antipater 82, b.

περὶ βίων, De vitis 162, e.

περὶ λέξεως, de Dictione 88, a. 297, e. 303, b.

ζήνωνος βίος, Zenonis vita 563, f. 603, e. 607, e.

μενεδέμης βίος, Menedemi vita 419, e.

Antilochus 52, f.

Antimachus.

δελτοί, Pugillares 300, d.

θηβαῖς, Thebais 468, a. 475, d. 482, f.

Antiochus Alexandrinus.

περὶ τῶν ἐν μέσῃ κωμῳδίᾳ κωμωδιστῶν ποιητῶν, De poetis qui in media comœdia perstringuntur 482, c.

Antipater Tarsensis Stoic.

περὶ ὀργῆς, De ira 643, f.

περὶ δαισιδαιμονίας, De superstitione 346, e.

Antiphanes 38, b. 40, b. 43, b. 44, a. 45, a. 47, b. f. 49, b. 56, e. 60, c. 63, a. 66, d. 98, f. 433, d. 686, c.

ἀγροῖκⓄ ἢ βεταλίων, Agrestis sive
 bubulcus 304, b. 358, e. 394, f.
 396, b. 445, f. 567, d. 692, f.

αἰολⓄ, Varius, 444, c. 552, f.

ἀκεστρία, Acestria, id est, sartrix
 304, b. 402, d. 586, a.

ἀκοντιζομένη, Jaculatrix 441, b.

αἰλιουμένη, Piscatrix 338, e. 586, a.

ἀλκηστis, Alcestris 122, e. 553, c.

ἀντιⓄ, Antæus 544, f.

ἀντεία, Anteia 690, a.

ἀρκας, Arcas 586, a.

ἀρκαδία, Arcadia 444, b.

ἀρπαζομένη, Rapta 401, f.

ἀρχεστράτη, Archestrata, dux 322, c.

ἀρχων, Archon, summus magistra-
 tus 264, f.

ἄσκληπιός, Æsculapius 487, b.

αὐλητής, Tibicen 618, b.

αὐλητρίς ἢ διδυμαί, Tibicina sive
 Gemellæ 343, d.

ἀφροδίτης γοναί, Veneris pro sapia
 489, e. 666, f. 667, d.

ἀφροδίσιⓄ, Aphrodisius 449, b.

βακχαί, Bacchæ 441, c.

βοιωτία, Bœotia 474, e. 650, f.

βοιώτιⓄ, Bœotius 84, a. 367, f.

βομβύλιον, Bombylion 125, f.

βεταλίων, vide ἀγροῖκⓄ.

γάμοι, Nuptiæ 95, a. 160, b.

γανυμήδης, Ganymedes 459, a.

γόητες, Præstigiatores 658, a.

γοργυθός, Gorgythus 340, c.

γηρυτιάδης, Nugator, circulator

δευκαλίων, Deucalion 118, d. 646, f.

δίδυμοι, Gemini 127, d. 237, f. 380, f.

Διόνυσος, Bacchus 658, a. (423, c.

διπλάσιοι, Duplices 503, e.

δραπεταγωγός, Drapetagogus, fugi-
 tivorum magister 161, e.

δυσέρωτες, Dyserotes, infelices
 amores 100, f.

δύσπρακτⓄ, Infortunatus 262, d.
 661, f.

δωδώνη, Dodone 526, d.

ἐαυτῷ ἐρώων, sui amator 455, f. 678, c.

εὐθύδικⓄ, Euthydicus, qui recta
 controversia litigat 169, d.

323, c.

ζάκυνθος, Zacynthus 553, c.

θαμύρας, Thamyra 300, c.

θορύκιⓄ, Thorycius, Vinosus, libi-
 dinosus 553, d. 689, e.

θομβυκίων, Thombycion 161, e.

ιατρός, Medicus 175, a.

ἵππεῖς, Equites 503, b.

καινέως, Cæneus 433, d.

κάρες, Cares 134, b.

κάρνη, Carna, Appollinis festum
 503, b.

κηπουρός, Olitor 586, a.

κιθαρῳδός, Citharædus 342, d.

κλεοφάνης, famosus 90, f.

κνιστέ, ἢ γάσρων, concisa olera, aut
 ventrosus 448, f.

κορίνθια, Corinthia 95, f.

κέρεις, Novacula 120, a. 303, f.

κρήτες, Cretenses 75, c.

κυησιδεία, concipiendi metus
 287, e.

κύκλωψ, Cyclops 295, f. 402, e.

κώρυκος κυρίῃ, Heri pera, vel Bulga
 161, a. 366, c. 409, c.

λαμπάς, Lampas 486, f. 487, b.

λάμπων, Lampon 307, d. 423, d.
 Λεονίδης, Leonides 422, e.
 Λεπτινίσκος, Leptiniscus 637, e.
 Λήμναι, Lemnæ 230, e. 258, d.
 Λυδός, Lydus 445, c.
 Λύκων, Lycon 299, c.
 μετρίκος, Inquilinus 170, d.
 μελανίων, Melanion, nigriusculus
 423, d.
 μητρογύρτης, Metragyrtis, Mendi-
 cus Cereri stipem cogens
 553, e.
 μισοπόνηρος, Osiornali 226, c.
 μνήματα, Monumenta 161, a.
 μοιχοί, Adulteri 225, e.
 μύστις, Mystis 441, c. 494, c.
 νεανίσκοι, Adolescentuli 224, c.
 νεοτίς, Neottis, puella 108, e. 223, e.
 586, e.
 οινόμαχος, ἡ πέλωψ, Oenomaus, si-
 ve Pelops 130, e.
 ὅμοιοι, similes 158, c. 471, c. 642, a.
 ὁμοπατριοί, Contreranei 655, b.
 ὀμφαλή, Omphale 98, c. 123, b.
 125, a.
 πεῖ ὁμωνύμων, de Homonymis
 74, d.
 παιδεραιτής, Pædico 303, f.
 παράσιτος, Parasitus 96, b. 118, e.
 169, e. 358, d. 370, e.
 παροιμία, fabula inscripta, Adagium
 60, c.
 ποιήσις, Poësis 222, a.
 ποντικός, Ponticus 302, f.
 πλάσιοι, Divites 342, e.
 πρῶτατις, Probatis 295, c.

πρόβλημα, Problema, quæstio du-
 bia 450, c.
 πρόγονοι, Progenitores 238, d.
 προτρεπτικός, Exhortatorius 656, f.
 σάμης, Samus 169, e.
 σάπφω, Sappho 450, e.
 σκληραί, duririgores 77, d.
 σκύθης, Scythæ: (quidam σκύθης Λει-
 τερως) 247, f.
 στρατιώτης ἡ τύχων, Miles sive Ty-
 chon 103, e. 257, d. 397, a.
 654, e.
 τίμων, Timon 308, b.
 τραυματίας, Vulneratus 446, a.
 τριγωνιστής, Tritagonistes 643, e.
 τυρρηνός, Tyrrhenus 240, f. 329, e.
 τύχων, Tychon 397, a.
 ὕδρα, Hydra 572, a.
 ὕπνιος, Somnus 671, d.
 φαίνινδρος παιδεία, pilæ lusus, Harpa-
 stum 15, c.
 φιλέταρος, Philetærus, amicorum
 studiosus 396, d.
 φιλοθηβαίος, Philothebæus 169, c.
 225, f. 622, f.
 φιλοπάτωρ, Philopator, patris
 amans 559, d.
 φιλομήτωρ, Philometor, matri di-
 lectus 100, d.
 φιλωτίς, Philotis 295, c. 662, b.
 φοινίσσαι, Phoenissæ 62, d.
 φρεάρρος, Phrearros, vel è puteo
 manans aqua 691, e.
 φυσιογνωμικός, Physiognomicus
 656, f.
 χρύσις, Chrysis 172, c. 500, e.

Antiphanes Colophonius.
 Θεβαῖς, Thebais 304, e.
 περὶ τῶν ἐν Ἀθῶνῃσιν ἐταυρίδων, De
 Atheniensibus meretriculis
 586, b. & f.
 Antiphon rhetor.
 κατ' ἀλκιβιάδου λοιδόρια, in Alcibia-
 dem criminatio 525, b.
 περὶ παύων λόγος, De pavonibus
 oratio 397, c.
 περὶ γεωργικῶν, De agricultura
 650, d.
 πολιτικός, Politicus 423, a.
 Antiophon Tragicus.
 πλεξίππος, Plexippus 673, f.
 Anthippus Comicus.
 ἐγκαλυπτόμενος, Abditus 403, f.
 Antisthenes Socraticus 157, b.
 216, b.
 τῶν κύρων δεύτερος, Alter Cyrus
 220, c.
 πολιτικός διάλογος, de rep. dialo-
 gus 220, d.
 Ἀσπασία, 220, d.
 Ἀρχέλαος, 220, d.
 σάθων, Sathon dialogus 507, a. 220, d.
 Aphanes.
 ἀρίστων, Ariston 281, d.
 Apollas.
 περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων, De
 urbibus Peloponnesi 369, a.
 Apollodorus ἐν τῷ περὶ μύρων καὶ
 σφαγῶν 675, e.
 Apollodorus Arithmeticus 418, f.
 Apollodorus Atheniensis 583,
 d. 646, e. 648, e. 497, f.

νεῶν κατάλογος, Navium catalogus
 82, b.
 παρθικά, Parthicae res 682, c.
 πάφιοι, Paphii 482, e.
 περὶ δηλίων, de Deliis 172, f.
 περὶ θηρίων, De venenatis animalib.
 681, d.
 περὶ θεῶν, De diis 325, b. 571, c.
 περὶ ἐτυμολογιῶν, De etymologia
 63, d. 483, a.
 περὶ κρατῆρος, De cratere 501, a.
 τὰ περὶ σῶφρονος, De Sophrone
 commentaria, vel libri 89, a.
 281, e. 309, c.
 πρὸς τὴν δεῖσοκλέους ἐπιστολὴν ἀντι-
 γραφή, Ad epistolam Aristo-
 clis responsio 636, f.
 περὶ τῶν ἀθῶνῃσιν ἐταυρίδων, De me-
 rettriculis Atheniensibus 586,
 a. 591, b. 573, b. respicitur.
 Apollodorus Carystius 654, a.
 γραμματιδοποιός, Grammatidopæus,
 (Leopardus legit γραμματιδιο-
 ποιός, Gyraldus γραματοδεῖπ-
 νος 280, d.
 ἱερεῖα, Sacerdos foemina 243, d.
 δωρενικίζομένη ἢ ἰατόπωλις, Quæ gra-
 tis se prostituit, vestiaria, vel
 Mendica vestiaria 76, a.
 σφαγιομένη, Jugulata 243, e.
 Apollodorus Cyrenæus XI. 487.
 Apollodorus Gelous 646, a.
 ἀπολείπσαι, animo defecta
 ἀποκαρτεροῦντες, Inedia mortem sibi
 consciscētes 472, c.
 Φιλάδελφοι, Philadelphi, ibid.
 M m m m 3 Apol-

Apollonius Rhodius.
 περὶ σωπᾶδων ποιημάτων, De Sotadis
 poematibus 620, f.
 περὶ αἰγυπτιῶν, De Aegyptiis 191, f.
 περὶ Ἰδρυχίλοχου, De Archilocho
 451, d.
 τριηρικὸς, De Triremibus 97, e.
 Apollonius Rhodius vel Nau-
 cratites ἐν ναυκρατίᾳ κτίται.
 283, d.
 Apollonius Herophilus.
 περὶ μυρῶν καὶ στεφάνων, De unguen-
 tis & coronis 688, c.
 Apollophanes.
 δαλνίς, Dalnis 114, f. sed leg.
 δαυλίς, Daulis ut 467, f.
 κρηῖτες, Cretenses 487, f.
 Appion Grammaticus.
 περὶ τῆς ἀπικίης τρυφῆς, De Apicii lu-
 xu 294, f.
 Apion.
 περὶ ῥωμαϊκῆς διαλέκτου, De lingua
 Romana 680, c.
 Araros 47, d.
 ἀδῶνις, Adonis 95, c.
 καμπυλίῳ, Campylion 86, d. 105, f.
 μέναι, Menæus 237, a.
 πανὸς γοναί, Panis Dei soboles 175, f.
 Aratus Sicyonius.
 διάλογοι πρὸς Ζήνωνα, Dialogi ad
 Zenonem 162, d.
 Aratus 489, d. 490, a.
 περὶ ἀστέρων, De Astris 489, d.
 φαινόμενα, Quæ in cælo apparent
 ibid.
 Archagathus 158, a.
 Archedicus.

Διαμαρτάνων, Peccans, aberrans
 467, e.
 θησαυρός, thesaurus 292, e. 294, a.
 Archelaus Chersonites.
 ἱάμβοι, Jambi 514, c.
 ἰδιοφυεῖς, sua propriaque stirpe ge-
 niti 409, c.
 Archemachus.
 εὐβοϊκά, Res Euboicæ 264, a.
 Archestratus Gelous ὀψοδαΐδα-
 λος 285, b. 286, a. qui Sarda-
 napali vitam vixit 294, e. Py-
 thagoricus scilicet 288, a. κα-
 λὸς ἔστι ὁ περιηγητής 294, a.
 γαστρονομία, sive γαστρολογία Gastro-
 nomia 4, e. 56, b. 92, d. 104, f.
 111, f. 116, f. 162, b. 278, b.
 293, f. 320, a. hunc librum in-
 telligit Athenæus cum laudat
 Archestratum ἐν τῇς καλαῖς
 ὑποθήκαις 284, c.
 γνώμαι, sententiæ 286, d.
 ἡδυπάθεια, Hedypathia, voluptua-
 ria 285, f. 306, b. 314, d.
 ὀψολογία, Opsologia, sive sermo de
 obsoniis 335, c.
 περὶ αὐλητῶν, βιβλία δύο, De tibici-
 nibus libri duo 634, d.
 Archebulus 502, d.
 Archilochus 86, b. 122, b. 167, d.
 180, e. 388, f. 627, c. 628, a.
 635, d. 688, c.
 ἐλεγχοί, Elegi 483, c.
 τετραμέτρα, Tetrametra
 τηλεφῶς, Telephus 111, c.
 Archip-

Archippus 86, c.
 ἀμφιτρυών, Amphitryon 95, e
 426, b. 499, b.
 ἡρακλῆς, Hercules 640, f. 656, b.
 ἡρακλῆς γαμῶν, Hercules uxorem
 ducens 307, d. 640, f.
 περὶ ἰχθύων δράμα, De piscibus, fa-
 bula 90, f. 277, f. 301, a. 311, e.
 315, b. 328, a. 329, c. 343, c.
 424, a.
 ἵππεῖς, Equites 227, a.
 ῥινῶν, Nasutus, limator 678, d.
 Archytas Harmoniacus 600, f.
 ὀψαρτυπικά, De condiendis obso-
 niis 516, d.
 Arianus Ἀρειανός
 ἡρακλείας, Heraclea 82, b.
 Arrianus Epicus poëta.
 Ἐπιγράμματα, Epigrammata 499,
 d. in vetusto exemplari legi-
 tur Ῥιανός ὁ ἐποποιός, Rhianus
 Epicus: sicque scribendum.
 Arrianus grammaticus 99, a.
 Ariphronis Sicyonij Pæan in
 Sanitatem 702, a.
 Aristagoras.
 μαμμακύθος, Mammacythus 355,
 a. 571, b.
 Aristarchus 39, d. 53, a. 180, c.
 188, f. 498, f. 671, f.
 Tragicus 612, f.
 Aristeas 60, b.
 περὶ κιθαρῳδῶν, De Citharædis
 623, d.
 Aristeus Phliasius.
 κῆρες, (al. κρήσας, vel κρησί,
 686, a.

Aristides.
 γ' εἰς παροιμῶν, de Adagiis 641, a.
 περὶ τῆς μουσικῆς, De musica 462,
 40.
 Aristobulus Cassandreus 43, d.
 251, a. 513, f. 530, a.
 ἱστορίαι, Historiæ 434, d.
 Aristocles 621, b.
 πολιτεία τῶν Λακωνίων, Laconum
 resp. 140, b.
 περὶ χορῶν, De Choris 620, d. 174, c.
 αἱ περὶ Μουσικῆς 620, d.
 Aristocrates.
 λακωνικά, Laconica 82, c.
 Aristodemus.
 γελῶντα ἀπομνημονεύματα, De jocis
 commentaria 244, f. 246,
 338, a. 345, b. 585, a.
 περὶ πινδάρου, De Pindaro 495, f.
 Aristomenes Atheniensis.
 τῶν πρὸς τὰς ἱερουργίας, Liber de iis
 quæ ad Sacra requiruntur
 115, b.
 γόητες, præstigiatores 287, d. 384, e.
 διώνυσος, Bacchus 658, a. 650, c.
 Aristogeiton.
 κατὰ Φρυγῆς, Contra Phrynen
 591, d.
 Aristo Chius 38, f.
 Aristo Ceus Peripateticus.
 ἐρωπικά ὅμοια, Amatoria similitu-
 dines 419, c. 563, f. 674, b.
 Aristonymus.
 ἥλιος ῥιγῶν, Sol rigens 284, f. 285, e.
 287, d.
 θεσεύς, Theseus 87, b.

Aristo-

- Aristophanes Grammaticus
664, a.
ἀττικαὶ λέξεις, Atticæ dictiones
619, b.
γλωτταὶ λακωνικαί, Laconicæ glos-
sæ, sive linguæ 77, a.
περὶ τῆς ἀχνυμένης σκυτάλης, De
anxia Scytale 85, e.
περὶ ἡλικιῶν, De ætatibus 375, b.
πρὸς τῆς καλλιμάχου πίνακας, Ad
Callimachi tabulas 408, f.
Aristophanes Byzantius 228, d.
287, a. 498, f.
περὶ προσώπων, De personis 659, b.
Aristophanes 48, c. 49, d. 55, c.
56, b. 57, a. 57, d. 62, d. 66, b.
652, f. 701, b.
ἀγῆρ, Non senescens 650, a.
αἰολοσίκων, Æolosicon 95, f. 112, e.
276, d.
αἰολοσίκων δεύτερ, Secundus Æo-
losicon 372, a.
ἀνάγυρ, Anagyrus 133, b. 301, a.
385, f.
ἀμφιάρ, Amphiaraus 158, e.
κοτταβίζοντες, Cottabo ludentes
494, c.
ἀχαρνεῖς, Acharnenses 112, f. 130,
f. 299, a. 374, f. 388, b. 395, e.
479, b.
βαβυλωνιοί, Babylonii 86, f. 478, c.
494, e.
βάτραχοι, Ranæ 636, e.
γεωργοί, Agricolæ 75, a. 111, b. 461,
d. 650, e.
ζηρυτιάδης, Fabulator 95, f. 99, f.
112, f. 158, b. 261, f. 307, e.
365, b. 551, a.
ἡρεας, Senectus 109, f. 133, a. 287, e.
δαίδαλ, Dædalus 316, b. 367, d.
368, b. 374, c. quidam hic le-
gendum putant ἐν δαιδαλί-
δαις, à tribu quadam sive
Atheniensi populo, quem
δαίδαλίδας Stephanus appel-
lavit.
δαιταλεῖς, Epulones 119, b. 127, c.
169, c. 183, f. 184, e. 299, b.
386, d. 486, f. 527, c. 646, b.
667, f. 690, e. 693, f.
δαναΐδες, Danaides 57, a. 114, c. 323,
c. 324, b. 400, a. 422, f. 645, e.
δηλία, Delia 373, a.
διόνυσ, Bacchus 658, a.
δράματα, ἡ Νιόβη, Fabula vel Niobe
301, b. 496, a.
εἰρήνη, Pax III. a. 119, d. 343, c. 393, c.
424, b. 487, a. 488, e.
ἐκκλησιάζουσαι, Concionatrices 77,
d. 110, a. 691, b.
ἥρωες, Heroes 409, c.
Γεσμοφορέάζουσαι, fœminæ Cereris
festum celebrantes 104, e.
117, e. 324, b. 619, a. 690, f.
680, c.
δευτεραι Γεσμοφορέάζουσαι, secundæ
quæ cerelia celebrarunt
29, a.
ἵππεῖς, Equites 94, c. 299, b. 311, d.
328, e. 461, c. 483, d. 503, b.
700, c.
κένταυρ, Centaurus 629, d.
κιθαριστής, Citharista 681, e.

κάκαλⓄ, Cocalus, animalium
quorundam testa 156, b.

478, d.

λήμναι, Lemniæ 299, b. 302, d.
366, d.

λυσισράτη, Lysistrata 90, b.

νεφέλαι, Nubes 64, f. 94, f. 165, c.
374, c. 387, a.

δεύτεραι νεφέλαι, Secundæ nubes
299, c. 345, f.

ὀλκάδες, Holcades, vel naves one-
rariæ 91, c. 111, a. 117, c. 329, b.

ὄρνιθες, Aves 325, b. 386, f. 388, b. e.
397, e. 398, c.

πελαργί, Ciconiæ 368, e. 387, f.
247, a.

πλῆτⓄ, Plutus, Deus divitiarum
67, c. 170, d. 228, d.

δεύτερⓄ πλῆτⓄ, Secundus Plutus
368, d.

πρὸς τῶν ἀθηνησιν ἐπαγρίδων, * De Athe-
nienſibus meretriculis 567, a.

προάγων, Proagon 80, a. 95, d. 380, d.
422, e. 478, f.

πρόγονοι, Progenitores 238, d.

πυθαγόρειοι, Pythagorici 161, f.

σκύλαι καταλαμβάνουσαι, Tentoria
incautos opprimentia 286, f.

σκύθης, Scythæ 243, c.

σφῆκες, Vespe 90, a. 179, a. 299, c.
315, c. 329, b. 385, d. 396, a.

424, c. 637, d.

ταγηνισταί, Tagenistæ, frigentes
96, c. 107, f. 110, f. 165, a. 269,

e. 285, e. 374, f. 410, b. 418, d.
422, f. 677, c.

τελμίσσοντες, Telmissenses 308, f.
690, f.

τριφάλης, ter mendicus 525, a.

Φιλονίδης, Philonides 337, f.

Φοινίσσαι, Phœnissæ 90, a. 154, e.

ῥαί, Horæ 372, b. 653, f.

Aristophon 63, a.

ιατρός, Medicus 238, b.

καλωνίδης, Calonides 559, d.

πειρίθοⓄ, Pirithous 303, a.

πλάτων, Plato 552, e.

πυθαγορείης, Pythagorista 238, c.
563, b.

Aristoteles 44, b. 178, f. 186, b.

272, c. 278, a. 310, e. 315, e.

391, c. 435, e. 653, e.

ἀπολογία, Defensio sui ipsius 697, a.

δῆπνον, Convivium 674, f.

ἐρωτικά, Amatoria 674, b.

περὶ ζώων, De Animalibus 63, c.
88, c. 281, e. 286, b. 294, c. 300,
f. 305, d. & f. 306, c.

περὶ τῶν ζώων ἠθῶν, De moribus ani-
malium 282, c. 307, c. 327, f.

περὶ ἠθῶν πρὸς Νικόμαχον, De mo-
ribus ad Nicomachum 673, f.

περὶ ἰχθύων, De piscibus 303, e.
320, f.

περὶ μακροβιότητⓄ, De longitu-
dine vitæ 353, a.

περὶ μέθης, De ebrietate 429, d.
447, a. 464, c. 496, f. 637, a.
& d.

περὶ ποιητῶν, De Poetis 505, c.

Αἰγινήτων πολιτεία, Æginetarum
respublica 272, c.

Nnnn

δολίαν

* Grammatici Aristophanis hoc videtur, non Comici.

δηλίων πολιτεία, Deliorum respub.
296, d.

θετταλῶν πολιτεία Thessalorum
respub. 499, d.

κολοφωνίων πολ. Colophoniorum
respub. 618, f.

κροτωνιατῶν πολ.

μασσαλιωτῶν πολιτεία, Massilien-
sium politia 576. a.

μεθωναίων πολιτ. 235, e.

ναξίων πολιτ. Naxiorum resp. 348, a.

περὶ τῆς πολιτείας συβαριτῶν, De Syba-
ritarum politia 520, d.

περὶ ἐλημάτων φυσικῶν, Quæstiones
Physicæ 434, f.

περὶ συγγενείας, De cognatione 556.
a. (legendum περὶ τῆς ἀγνο-
υείας: qui liber citatur à Plu-
tarcho in vita Aristidis.)

περὶ τρυφῆς ἱαυμασια, admiranda
de luxu 529, a.

περὶ φυτῶν, De Plantis 652, a.

περὶ τῶν χορῶν, De choris 620, b. &
d. 630, c.

τροιζηνίων πολιτεία, Træzeniorum
respublica 31, e.

τυρρηνῶν νόμιμα, leges Hetrusco-
rum 23, e.

ὕμνος ἢ σκόλιον εἰς ἑρμείαν, Hym-
nus sive scolion in Hermeiam
696. a.

Aristoxenus 174. c. 182. f. 556. a.
620. e. 621. c. 624. b. 630. b.

τὸ δὲ χύτα βίος, Archytæ vita 545, a.

περὶ αὐλητῶν, De tibia cinib⁹ 634, d.

περὶ αὐλῶν καὶ ὀργάνων, De tibiis ac
instrumentis ibid.

περὶ αὐλῶν τρύσεως, De tiliarum
perforatione 634. f.

περὶ μουσικῆς, De Musica 619, d.

πολιτεία, Respublica 648, e.

σύμμικτα συμποτικά, Miscellanea
convivalia 632. a.

συγκρίσεις, Comparationes 631, e.

ὑπομνημάτια, Compendiosi & bre-
ves commentarii 619, f.

Aristus Salaminus 436. e.

Artemidorus Aristophanius III,
c. 165. b. 487. e.

γλῶσσαι οὐαρτυτικαί, expositio vo-
cum difficilium de re coquina-
ria 662. e. & f. 663, c. & d.

περὶ δωρίδου, De Doride 182, d.

Artemidorus Ephesius.

γεωγραφία, Geographia 332. c.

ἰωνικά ὑπομνήματα, Ionica com-
mentaria 111. d.

Artemon Cassandreus.

περὶ διονυσιακῆς ὁπισθήματ⁹, De
Bacchica intelligentia 636. e.

περὶ συναγωγῆς βιβλίων, De libro-
rum collectione 515. d.

περὶ χρητέως τῶν περὶ τὰς συνασσίας
αἰδομένων, De usu carminum
quæ in hominum cœtu &
convictu cantantur 694. a.

Ælii Asclepiadis σέφανοι 576. f.

Asclepiades Arei filius.

περὶ δημητρίου φαλέρεως, De Deme-
trio Phalereo 567, d.

Asclepiades Myrleanus 50, d.
474. f. 490. b. 501. b. 674, b.

αιγυπτιακά Egyptiaca 83. c.

περὶ κρατίνου, De Cratino 501, e.

περὶ

περὶ νεστορίδου, De Nestoride
477. b. 498. f. 503. e.

τραγωδία, Liber de iis quorum
nomine editæ sunt tragœdiæ
456. b.

Asius poeta Samius 125. b. 525. e.

Asopodorus Philiasius.

ἑπιστολαὶ ἐρωτικαί, Amatoriæ episto-
læ 639. a.

Ἶαμβοί, Jambi 445. b.

περὶ τὸν ἔρωτα, De amore 639. a.

Astydamas 40. b.

Ἑρμῆς, Mercurius 496. e.

Ἡρακλῆς σκυτερικός, Hercules Satyri-
cus 411. a.

σικελικά, Rerum Sicularum libri
90. d.

Athenæus.

περὶ τῆς συρίας βασιλείων, Deregi-
bus Syriæ 211. a.

Athenocles Cyzicenus 177. f.

Athenion.

σαμίθρακες, Samothraces 660. a.

Athenodorus.

περὶ ἀσθεῖας καὶ παιδείας, De studiis
& institutione 519. b.

πρὸ τῶν Ἀτρεΐδων ποιήσας κάθοδον
281. b.

Autocrates.

ἀχαϊκά, Achaica 395. a. 461. d.

Axionicus.

τυρρηνικός, Tyrrhenicus 244. f.

τυρρηνός, Tyrrhenus 166. c.

Φιλευριπίδης, Phileuripides 175. b.
342. b.

Φιλίνη, Philine 442. a.

χαλκιδικός, Chalcidicus 239. f.

χαλκίς, Chalcis 95. c.

Axiopistus natione Locrensis
aut Sicyonius.

γνώμαι καὶ κανόν, Sententiæ & re-
gula 648. c.

Bæton 442. b.

σταθμοί τῆς Ἀλεξάνδρου πορείας, Statio-
nes expeditionis Alexandri

Bacchylides 39. e. 174. f. 178. b.

498. e. 631. c.

ἐρωτικά, Amatoria 667. c.

Bacis 461. c.

Basilis.

περὶ τῶν ἰνδικῶν, De rebus Indicis
390. b.

Baton Sinopensis rhetor.

περὶ Ἰωνῶν ἔποιητῶν, De poëta Jone
436. e.

περὶ Θεσσαλίας καὶ αἰμωνίας, De Thes-
salia & Hæmonia 639. e.

Baton Comicus.

ἀνδροφόνου, Homicida 163. a.

ἑυεργέται, Benefici 662. c.

περὶ τῶν ἐν ἐφέσῳ τυράννων, De Ephe-
si tyrannis 289. c.

Berosus.

βαβυλωνιακά, Babylonica 639. c.

Bion Borysthenites 45. c. 421. f.

Bion.

αἰθιοπικά, Æthiopica 566. c.

Biton.

περὶ ὀργάνων, πρὸς Ἀττάλον, De instru-
mentis ad Attalum 634. e.

Bœus.

ἐριθρογονία, Avium generatio
393. c.

- Boeotus.
 παρωδίαι, Parodiæ 698. b.
 Blepsias 99. e.
 Blesus.
 μεσότητες, Mesotriba 111. c.
 σατυρῶν, Saturnus 489. c.

 Cæcilius rhetor in Attica natus
 pulchra.
 περὶ τῶν δελικῶν πολέμων, De bellis
 servilibus 272. f.
 ἱστορία, Historia 466. a.
 Cæclus Argivus.
 αἰλιεύπικα, piscium capiendorum
 ratio 13. b.
 Callias.
 ἱστορίαι, Historiæ 530. a.
 κύκλωπες, Cyclopes 285. e. 286. a.
 489. a.
 πεδῆται, Vincti 176. f. 344. e.
 Callias Atheniensis tragicus, ex
 quo Euripides in Medea ar-
 gumentum suæ fabulæ, & So-
 phocles in Oedipode, sum-
 pserunt 276. a. 577. e.
 γραμματικὴ τραγωδία, Grammati-
 ca tragœdia 488. b.
 Callias Mytilenæus.
 περὶ τῆς παρ' Ἀλκαίου λεπάδος, De
 Alcæilepade 85. e.
 Callicrates.
 μοσχίων, Moschion 586. a.
 Callimachus 72. a. 447. c.
 668. c.
 ἀναγραφή τῶν ῥητορικῶν, Epitome
 Rhetoricorum 669. e.
 γαλατεία, Galatea 284. c.

 ἐθνικῶν ὀνομασίαι, Gentium nomen-
 claturæ 329. a.
 ἐκάλη, Hecale 56. c.
 ὀπιγράμματα, 284. c. 669. d.
 περὶ ὀρνίθων, De Avibus 388. e. 394.
 d. 395. f.
 πίναξ παντοδαπῶν συγγραμμάτων, In-
 dex omnifariorum librorum
 244. a. 643. f.
 τῶν νόμων πίναξ, Legum Index
 585. b.
 πρὸς τιμῶν ἀντιγραφὰι, Adversus
 Timæum contradictiones
 272. b.
 Callinus.
 ἐλεγεία, Elegeia 525. c.
 Callippus.
 παννυχίς, Pernoctans 654. e.
 Callisthenes 341. f. 434. d. 576. a.
 ἑλληνικά, De rebus Græciæ libri
 452. a.
 περὶ ἱερῶν πολέμων, De sacro bello
 560. c.
 Callistratus.
 περὶ ἐταρῶν, De scortis 591. d.
 δρατῶν κριτικὰ ὑπομνήματα, com-
 mentarii in Cratini drama
 Thressas 495. a.
 σύμμικτα, Miscellanea 125. b.
 Callixenus Rhodius 209. f.
 περὶ Ἀλεξανδρείας, De Alexandria
 libro quarto 196. a. libro pri-
 mo 203. e. 360. 24. 514. 41.
 387. d. 472. a. 474. e. 483. f.
 Cantharus 11. c. 81. e.
 Capito Alexandrinus poeta.
 ἔρωτικά, Amatoria 425. d.

πρὸς Φιλόπαππον ὑπομνήματα, Ad
Philopappum commentarii
350, c.

Carcinus 566, f.

Ἀχιλλεύς, Achilles 189, d.

σεμέλη, Semele 559, f.

σκόλιον, Scolion 695, a.

Carneus Megarensis 156, e.

Carystius Pergamenus.

περὶ διδασκαλιῶν, De doctrinis
235, e.

περὶ σωτᾶδος, De Sotade 620.

ὑπομνήματα, commentarii 434, f.
508, e. 530, e. 577, b. 603, b.
610, d. 639, b. 620, b. 684, f.

Castrion Solensis.

εἰς πάντα ποίημα, In Pana poëma
464, f.

Cato Sinopensis.

περὶ τῆς ἑῶν ἱερωνύμου τυραννίδος, De
Hieronymi tyrannide 251, e.

Caucalus rhetor Chius, frater
Theopompi 412, b.

Ἡρακλέους ἐγκώμιον, Herculis laus

Cebes Cyzicenus 156, d.

Cephalus rhetor.

τῆς λαγίδος ἐγκώμιον, Lagidis laus
591, b.

Cephalodorus Comicus Theba-
nus 165, e. 459, e. 548, f.

Ἀμαζόνες, Amazones 629, c.

τροφῶνι, Trophonius 667, d.
689, f.

ἔγις, Bene habens 701, a.

ὕς, Sus 119, d. 345, f.

Cephalodorus Isocratis discipul⁹,
σύγγραμμα κατ' Ἀριστοτέλους, Invecti-

va adversus Aristotelem 60, e.
122, b. 354, c.

Cercidas Megalopolitan⁹ 347, c.

Ἰάμβοι, Jambi 554, d.

Cercops 557, b.

Ceus Simonides.

Ἰππινίκιον λεόφρονος, Laus Leophro-
nis 3, e.

Chareas 32, b.

Chæremón tragicus 43, c. 562, c.
Ἀλεξισβοῖα, Aleusibœa 608, d.

Διόνυσος, Bacchus 608, e.

Θυέστης, Thyestes 608, f.

Ἰώ, Io 608, e.

Ὀδυσσεύς, Ulysses 608, f.

Ὀινεύς, Oeneus 608, a.

κένταυρος, Centaurus 608, e. 676, e.

τραυματίας, Saucius 562, f.

Chamæleon Heracleotes Pon-
ticus 390, a. 430, a. 623, f.
628, e.

πρὸς Αἰσχύλῳ, De Æschylo 428, f.
375, f.

Διόνυσος, Bacchus, fabula 407, e.

πρὸς Ἀνακρέοντα, De Anacreonte
531, c.

πρὸς ἡδονῆς, De voluptate 273, c.

περὶ δευκαίας κωμῳδίας, De veteri
comœdia 374, a.

περὶ ἑλᾶδος, De Lafo liber 338, b.

περὶ μέθης, De temulentia 427, c.
461, a.

περὶ Πινδαροῦ, De Pindaro 573, c.

πρὸς τρεπικῆς, Exhortatorius 184, d.

περὶ Σαπφῶς, De Sapphone 599, c.

σάτυροι δικάριχοι, Satyri bicipites
407, e.

Nnnn 3

περὶ

περὶ στήχους, De Stesichoro 620, b.
 περὶ σιμωνίδου, De Simonide 456, c.
 611, a. 656, d.

Chares Mytilenæus 277, a. 513, f.
 περὶ Ἀλεξάνδρου ἱστορίαι, De Alexandro
 historiæ 93, c. 124, c. 165, c.
 434, e. 436, f. 514, f. 538, c.
 575, a.

Charicleides.

αἰλύσεις, Catenæ 325, d.

Charon Lampfacenus.

ὅροι, Limites, termini 465, b. 520, d.
 τὰ περσικά, Persica 394, e.

Chærephon 164, f.

δεῖπνα, Cænæ 244, a.

Charinus Syracusius 4, a.

Chion.

Chionidæ attribuuntur

πλωχοί, Mendici 119, e. 638, d.

Chærilus 464, b. 529, f.

Chrysippus Solensis 278, e. 659,
 a. 686, f.

εἰσαγωγὴ εἰς τὴν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν
 πραγματείαν, Introductio ad
 considerationem eorum quæ
 bona & mala sunt 259, d.
 464, b.

περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς, De hone-
 sto & voluptate 89, d. 373, a.
 565, a. 616, a. & b.

περὶ καλοῦ, De honesto 158, b.
 335, e.

περὶ ὁμονοίας, De consensione
 267, b.

περὶ τῶν δι' αὐτὰ αἰρετῶν, De iis quæ
 per se expetenda sunt 285, d.

περὶ τῶν δι' αὐτὰ μὴ αἰρετῶν, De iis

quæ per se non expetenda
 sunt 159, b.

Chrysippus Tyaneus.

δρετοκοπικόν, Opificium panarium
 647, b.

δρετοποιικός, Artopœicus de panis
 faciendi ratione 99, a. 647, b.

Chrysogonus, Tibicen tradente
 Aristoxeno, autor poëmata-
 tum falso Epicharmo adscri-
 ptorum 648, c.

Clearchus peripateticus Solen-
 sis 488, a. 540, f. 620, c. 623, c.
 τῶν βίων, Vitarum libri 157, c. 344,
 b. 396, f. 514, d. 515, d. 518, c.
 522, d. 530, c. 532, a. 543, c.
 548, b. 681, b. 687, c.

γεργίθιον, Gergithius 255, c.

περὶ γρίφων, De Griphis 748, c.

ἐρωτικά, Amatoria 57, f. 255, b.
 553, e. 564, a. 589, d. 597, b.
 619, e. 639, a. 669, f.

ὁρίσιν, Definitio 457, e.

περιγραφαί, Circumscriptiones
 275, e. 648, f.

περὶ θινῶν, De arenosis solitudini-
 bus 345, e.

παροιμίας, Adagia 160, c. 285, c.
 317, a. 337, b. 347, f. 457, c.
 555, c. 701, e

περὶ νάρκης, De torpedine 314, c.

περὶ τοῦ πανικῆς, De Panico 387, c.

περὶ σκελετῶν, De cadaveribus ex-
 siccatis 399, b.

περὶ τῶν ἐνύδρων, De aquatilibus
 317, c. 332, b.

περὶ

περὶ τῶν ἐν τῇ παλαιᾷ πολιτείᾳ
μαθηματικῶς εἰρημνύων, De iis
quæ in Platonis rep. tractan-
tur mathematicis rationibus
393, a.

περὶ παιδείας, De institutione 697, 7.

περὶ Φιλίας, De amicitia 349, f.
533, e. ubi male Φιγαλίας.

Clearchus Comicus.

κιθαρῶδης, Citharædus 426, a.

κορίνθιοι, Corinthii 613, b.

πάνδρος, Pandrosus 42, b.

Cleanthes Philosophus.

περὶ μεταλήψεως, De sumptionibus
467, e. 471, b.

μυθικά, fabulosa 572, f.

Cleidamus.

ἐξηγητικός, Enarrator 408, e.

Cleidemus 425, f.

ἄτθις, Atthis 235, a.

νοστοί, Reversiones 609, c.

πρωτογονία, Protogonia 660, a.

Cleitarchus Æolensis 475, d.
576, d.

ἱστορίαι Ἀλεξάνδρου, Alexandri Histo-
riæ 148, d. 530, a. 586, e.

γλῶσσαι, Linguae 267, b. liber VII.
284, d. 307, f. 468, a. 473, b.
495, e. 700, f.

Cleobulina Lindia.

ἀνίγματα, Ænigmata 448, b.

Clitomachus Carthaginiensis
Philosophus 402, e.

Cleomenes Laminthus 605, e.

Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀλεξάνδρον, Epistola
ad Alexandrum 393, c.

Cleomenes Rheginensis dithy-
rambicus.

μελέαγρ, Meleager 402, a.

Cleostrati Tenedii γεωρολογία 278, b.

Cleitus Milesius Aristotelicus.

περὶ μιλῆτος, De Mileto 540, c.
655, e.

Codrus 111, e.

Corinna poëtria 174, f. 283, c.

Cotta.

περὶ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας, De Ro-
mana rep. 273, b.

Crates Criticus.

Ἀττικὴ διάλεκτος, Attica dialectus
114, a. 235, b. 366, e. 495, a.
497, f. 653, b.

Herodicus Cratetius infra He-
rodic.

Crates Comicus 50, e. 422, c.
690, c.

γείτονες, Vicini 396, e.

θήριοι, feri 119, c. 267, e.

λαμία, Lamia 418, c.

παίδια, Lusus 478, f.

ρήτορες, Rhetores 369, e.

σάμιοι, Samii 117, b.

συναρμισσῶσαι, simul prandentes
248, a.

τόλμαι, Audacia 247, f. 619, a.

χείρονες, Cheirones 394, f.

Crates Thebanus 158, b.

Cratinus 49, a. 67, b. 676, f.
685, f.

ἀρίλοχοι, Arilochi 86, e. 92, f. 164, e.
375, a. 410, d.

βυβούλοι, Bubulci 638, f.
 γλαυκός, Glaucus 68, a.
 δηλιάδες, Deliades 396, b.
 διονυσάλεξανδρος, Dionysalexander
 119, b. 364, b.
 δραπεταῖς, fugitivi 344, e. 501, d.
 εὐνοῖδαι, Eunœdæ 698, c.
 θεττάλων πολιτεία, Thessalorum
 respub. 663, a.
 κλεοβουλῖναι, Cleobulina 165, b.
 μαλθακοί, Molles 111, f. 638, e.
 681, a. b. & e. 685, c.
 νέμεσις, Nemesis 373, c. & e. 629, c.
 666, c. 667, f.
 νόμοι, Leges 496, e. 502, b. 646, e.
 Ὀδυσσεύς, Ulysses 99, f. 315, d. 385, e.
 446, b. 68, e. 545, f. 657, a.
 πλούτῳ, Pluti, sive divites 94, e. 138,
 d. 267, e. 299, b. 303, e.
 πυτίνη, Pytine, dolium vinarium
 picatum 94, f. 426, b. 495, a.
 τροφῶνι, Trophonius 325, e.
 χείρωνες, Cheirones 553, e.
 ὤραι, tempestates anni 374, d. 638, f.
 Cratinus Junior.
 γίγαντες, Gigantes 661, e.
 θεραμένη, Theramene 177, a.
 ὀμφάλη, Omphale 669, a.
 τιτῆνες, Titanes 241, c.
 χείρων, Cheiron 460, f.
 Creophylus.
 τῶν ἐφεσίων ὅροι, Ephesiorum fines
 361, c.
 Critias Callæschri filius 463, f.
 608, d.
 ἔλεγοι, Elegi 432, d. 666, b.

λακεδαιμονίων πολιτεία, Lacedæmo-
 niorum politia 483, b. 488, e.
 Criton.
 ἐψαρτοπικὰ, De condiendis obso-
 niis 516, c.
 Criton comicus.
 φιλοπράγμων, Curiosus 173, b.
 Κροβύλος comicus.
 ἀπαγχόρμῳ, strangulatus 109, d.
 248, b.
 ἀπολείπῃσαι, Animo defecta 429, c.
 443, f.
 ψευδοβουλιμαῖος, Pseudhypobo-
 limæus 107, f. 364, f. 384, d.
 Ctesias 45, b. 67, a. 434, d. 529, a.
 περσικά, Persica 528, e. 146, c. 639, d.
 περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀσίας φόρων, De tri-
 butis Asiæ 442, b.
 Ctesicles.
 τὰ χρονικά, Chronica 272, b. 433, f.
 Ctesiphon Atheniensis eorum
 versuum poëta, quos * cola-
 bros vocant 697, c.
 Cyrebion.
 περὶ δείπνων, De cœnis 244, a.
 Cyrenæus Poëta. Vide Calli-
 machus.
 Cytherius poëta 692, a.
 Daimachus,
 τὰ ἰνδικά, Indicæ res gestæ 394, e.
 Damoxenus.
 ἑαυτὸν πενθεῶν, seipsum lugens
 468, f.
 συντροφῶι, Syntropho 101, f.
 Damon Atheniensis (Musicus)
 628, c.

Da-

* Colabos legit Gyraldus dialogo IX. de Poëtis.

Damon.
 περὶ βυζαντίου, De Byzantio 442, c.
 Daphnus 51, a. 79, a. 120, b.
 Demaratae adscribitur
 τριφυλλον, Trifolium poematium
 685, b.
 Demades rhetor 99, d.
 Demetrius 56, a.
 ἀρεοπαγίτης, Arcopagita 405, e.
 Demetrius Byzantius.
 περὶ ποιητῶν, De poetis 452, d.
 περὶ ποιημάτων, De poematis 548, e.
 633, b.
 Demetrius Ixion 51, f.
 περὶ τῶν ἀλεξανδρεῶν ἀγρίων, De
 consuetudine loquendi Ale-
 xandrinorum 393, b.
 ἐτυμολογικὸν, Etymologiae 59, a.
 74, b.
 Demetrius Magnesius.
 ὁμώνυμα, Homonyma 611, b.
 Demetrius Phalereus 177, f. 233,
 e. 556, a.
 δράμα Ἰππικῆς Φόρμης, Σικελία, Fabu-
 la inscripta Sicilia 108, f.
 Demetrius Scepsius 44. e. 167, d.
 τρωικὸς ἀγρός, Troianus ap-
 paratus 80, d. 91, c. 141, e. 155,
 b. 173, f. 300, d. 346, c. 425, c.
 697, c.
 τρωικὸς ἀγρός, Troicus ager 658, c.
 τὰ αἰγυπτιακά, Aegyptiarum rerum
 libri 680, a.
 Demetrius Træzenius 139, e.
 Demochares Demosthenis ora-
 toris consobrinus.
 ἱστορίαι, Historiae 252, f.

Demochares Rhetor.
 ὑπὲρ σοφοκλέους πρὸς φίλωνα, De So-
 phocle ad Philonem 508, f.
 Democles 174, f.
 Demodamas.
 περὶ ἀλικαρνασσῶν, De Halicarnasso
 682, d.
 Democritus Ephesius 83, c.
 271, b.
 περὶ τῆς ἐφύσεως, De templo
 Ephesiae Dianae 525, c.
 Democritus Abderita.
 μέγας ἀγρόκοσμος, Magnus orna-
 tus 168, b.
 τὰ περὶ τῶν ἐν αἴδου, De iis quæ apud
 inferos geruntur ibid.
 Demon 341, f.
 Demonius.
 ἀχελώνιος, Achelonius 410, d.
 Demophilus. vide infra in
 Ephoro.
 Demophon.
 εἰς κοτύλην, De cotyla 482, d.
 Demosthenes.
 κατὰ ἀνδροτίαν, Contra Andro-
 tionem 585, f.
 κατὰ Εὐέργους, Contra Evergem
 oratio 481, f.
 κατὰ κτησιφῶντος, Contra Ctesi-
 phontem 633, e.
 κατὰ Μνησιβέλην, Contra Mnesibu-
 lum 481, f.
 κατὰ Τιμοθέην, Contra Timotheum
 488, c.
 κατὰ Μειδίαν, Contra Midiam 267, a.
 481, f.

κατὰ Νεαίρας, Contra Nearam
573, b. 594, a.

πρὸς τῆς ὁδοῦ πρεσβείας, De legatio-
ne perperam obita 242, d.

πρὸς ἀπελευθέρων, Oratio de immunita-
tibus 166, b.

περὶ τῆς στεφάνης, De corona 488, c.
645, b.

Φιλιππικὰ, Philippica 614, f.

πρὸς χρυσεύς, De auro 641, d.

Demoxenus 15, b.

Demus.

Ἀτθίς, Atthis 660, e.

Dexicrates.

ὑφ' ἑαυτῶν πλανώμενοι, à seipsis er-
rantes 124, b.

Dicæarchus 667, b.

πρὸς Ἀλκμάνος, De Alcmane 668, e.

περὶ τῆς εἰς τροφῶνίαν καταβάσεως, De
descensu in Trophonium
594, f. 641, e.

πρὸς τῆς ἐν Ἰλίου θυσιᾶς, De sacrificiis
quæ ad Ilium fiunt 603, a.

πρὸς τῆς ἐλλείψεως βίης, De mori-
bus Græcorum 557, b. 636, c.

τριπολιτικόν, Tripoliticon 141, e.

Dicæarchus idem Messenius Ari-
stotelis discipulus.

πρὸς Ἀλκαίης, De Alcæo 461, a.

& 666, b. ubi male Milesius.

Dicæarchus.

Ὀλυμπικός, Olympicus 620, d.

Dicæocles Cnidius.

Διατριβαί, Commentationes
508, f.

Didymus grammaticus, cogno-
mine βιβλιολάδης, ter mille

ac quingentos libros edidit

70, c. 139, c. 371, f. 468, d. 477,
e. 481, f. 689, c.

περὶ παρεφθορίας λέξεως, De abor-
tiva dictione 368, b.

πρὸς Ἰωνα ἀντεξηγήσεις, Joni contra-
riæ expositiones 634, e.

Dieuchis medici discipulus.

δείπνων ἀναρχαί, De cœnis 5, a.

Dieuchidas.

μεγαρικὰ, Megaricæ res gestæ
262, e.

Dinon.

τὰ περσικὰ, De rebus Persicis 67, a.

146, c. 503, f. 560, e. 609, a.

633, d.

Deinias.

περὶ εὐρημάτων, De rerum invento-
ribus 471, b.

Diocles 68, f.

Θάλαττα, Thalatta (meretricis no-
men) 567, c.

μέλισσαι, Apes 426, d.

Diocles Carystius.

ὕγινα, De tuenda bona valetudine

61, c. 68, e. 86, b. 110, b. 116, e.

120, d. 305, b. 316, d. 320, d.

371, e.

περὶ θανασίμων φαρμάκων, De me-
dicamentis lethalibus 681, b.

ὄψαρτυτικὰ, Opsartytica 516, d.

Scripsit & Dionysius & Eu-
thydemus, Glaucus, Philo-
stion, Philotimus.

πρὸς κλείταρχον, ad Clitarchum li-
bri 324, f.

324, f.

Diodo-

Diodorus Aspendius, & ejus vita 163, c.

Diodorus Aristophanus 180, f.

Diodorus.

γλῶσσαι ἰταλικαί, Linguae Italicae 479, a.

πρὸς Λυκόφρονα, Ad Lycophronem liber 478, b.

Diodorus Sinopenensis comicus.

αὐλητρίς, Tibicina 431, c.

Ἐπικλῆς, Epiclerus 235, e. 239, a.

Diodorus Sículus.

βιβλιοθήκη, Bibliotheca 529, f.

Diodotus Erythræus.

περὶ Ἰ. ἀλεξάνδρου ἐφημερίδες, De Alexandro Ephemerides 434, b.

Diogenes Babylonius.

περὶ εὐγενείας, De nobilitate 168, e.

περὶ νόμων, De legibus 526, d.

Diogenes Tragicus.

σεμέλη, Semele 636, a.

Dionysius Æneus cognomine 702, c.

ἔλεγος, Elegi 443, d. 668, e.

πρὸς ἀθηναίους, Ad Athenienses oratio quam o Æreo uti eis suavit 669, e.

Dionysius cognomine λεπτός si-
ve Gracilis 475, f.

Dionysius Heracleotes 281, d.

Dionysius cognomine Jambus.

περὶ διαλέκτων, De dialectis 284, b.

Dionysius Iticæus.

γεωργικά, Georgica 648, f.

Dionysius Leuctricus 609, f.

Dionysius Samius.

περὶ κύκλωπ, De Cyclope 477, d.

περὶ Ἰ. κύκλ, De Cyclo 481, e.

Dionysius Scythobrachion.

ἱστορίαι, Historiæ 515, d.

Dionysius Sículus. Epistolæ ad
Speusippum 279, e.

Dionysius Sinopenensis comicus.

ἀκοντιζόμενος, Acontizomenus
654, d.

ὀμώνυμοι, Cognomines 381, c.

διονύσι, Dionysius, fabula sui no-
minis 616, c.

σώζουσα, Servatrix 467, d. 497, d.

Dionysius Thracius.

Dionysius Tryphonis filius.

περὶ ὀνομάτων, De nominibus 255, c.
503, c.

Dionysius Tyrannus.

ἄδωνις, Adonis 401, f.

θεσμοφόρος, Thesmophorus, si-
ve legislator 404, e.

ὀψαρτυκός, Opsartyticus 326, f.

Dionysocles 96, d. 116, d.

Dionysodotus Lacedæmonius.

παιῶνες, Pæanes 678, b.

Dioscorides Isocratis discipulus
p. 11.

πολιτεία λακεδαιμονίων, Respublica
Laconum liber II. 140, b.

ὑπομνήματα, Commentarii 507, d.

Diotimus Atheniensis 436, e.

Diotimus Olympicus.

αἰνίγματα, Ænigmata 448, e.

Ἡρακλεία, Heracleia 603, d.

Dioxippus.
 ἀντιπορὸς ὅσος κ^ο, Antipornoboscus, lenonis adversarius 100, c.
 ἱστοριογράφος, Historiographus ibid.
 Φιλὰργυρος, Philargyrus, avarus 472, b. 496, f. 502, d.
 Diphilus Carystius 47, b.
 Diphilus Comicus 47, b. 52, f. 55, e. 67, d. 156, b. 168, c. 189, e. 236, b.
 ἀγνοία, Ignorantia 700, c.
 ἀδελφοί, fratres 499, e.
 αἰρησιταίχος ἢ εὐνῆχος, Murorum expugnator, aut Eunuchus 496, f.
 αἰνασώζοντες, liberati à periculo 499, b.
 ἀπληστος, Infatiabilis 370, e.
 ἀπολείπασαι, Animo defecta 132, e.
 βαλανεῖον, Balneum, 446, d.
 βοιωτὶς, Bœotius 417, e.
 γάμοι, Nuptiæ 254, e.
 ἀμαρτανύσασαι, Aberrans fœmina 111, e.
 ἑκάτη, Hecate 645, a.
 ἐλενηφορεῖντες, Elno hori 223, a.
 ἐμπορεῖον, Emporium 227, e.
 ἔμπορος, Mercator 226, e. 227, e. 316, f.
 ἐναγίζοντες, Parentantes 165, f.
 εὐνῆχος, ἢ στρατιώτης, Eunuchus sive miles 496, f. 700, e.
 ζωγράφος, Pictor 230, f. 291, f.
 ἥρακλῆς, Hercules 421, e.
 ἥρας, Heros 371, a.

θησεύς, Theseus 262, a. 45, b.
 λήμνιαι, Lemniæ 307, f.
 μνημάτιον, Mnemation, id est, exiguum monumentum 124, e.
 παράσιτος, Parasitus 238, f. 247, d. 422, b.
 παιδερασταί, Puerorum amatores 423, f.
 πελιαδες, Peliades 156, f.
 πιθραύστης, Pithrausta 486, f.
 πολυπράγμων, Curiosus 225, a.
 σαπφώ, Sappho 489, a. 599, e.
 συνωρίς, Synoris, Biga 247, a. 657, e.
 τελεαία, Telefia 258, e. 640, d.
 Diphilus Laodicensis.
 τὰ περὶ τῶν Νικάνδρου θηριακῶν, in Nicandri theriaca commentarii 314, d.
 Diphilus Siphnius.
 περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσέσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι, De iis quæ ægrotis & bene habentibus vescenda dantur 61, a. & f. 82, f. 90, a. 106, d. 650, a.
 Disanias Cyrenæus 504, b.
 Diyllus Atheniensis 593, f.
 ἱστορίαι, Historiæ 155, a.
 Dorion.
 γεωργικός, De agricultura 78, a.
 περὶ ἰχθύων, De Piscibus 118, b. 282, d. e. 287, d. 297, c. 300, f. 304, f. 306, f. 309, f. 312, d. 315, b. 319, d. 320, d. 322, f. 327, f. (679, c.)
 Dorotheus Ascalonites 658, e.
 περὶ ἀλεξάνδρου ἱστορίαι, De Alexandro historiæ 276, f.

περὶ ἀντιφάνου καὶ ματτίου, De An-
phano & Mattya 662, f.

περὶ τῆς λέξεως συναγωγῆς, De di-
ctionis collectione 329, d.

Dorotheus Sidonius 497, c.

Dosiades.

ἱστορίαι κρητικαί, Historiæ Creten-
sium 143, a. 264. a.

Draco.

περὶ λίθων, De lapidibus 692, d.

Dromon.

ψαλτρία, Psalteria 240, d. 409, e.

Duris Samius 231, b. 504, b. 525,
e. 529, a. 532, f. 560, f.

ἱστορίαι, Historiæ 155, c. 253, d. 434,
e. 530, b. 546, c. 560, b. 605, d.
606, c.

μακεδονικά, Macedonicæ res 167,
c. 249, c.

περὶ ἀγοθοκλέους, De Agathocle hi-
storia 529, f. 618, c.

περὶ Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους, De Eu-
ripide & Sophocle 184, d.

περὶ τραγωδίας, De tragœdia 636, f.

σαμίων ὅροι, Samiorum fines 696, f.

Ecataeus Milesius.

γενεαλογιών, Genealogiarum libri
148, f.

Echemenes.

κρητικά, Cretica 601, f.

Ecphantides.

σατύροι, Satyri 96, c.

Eicadistes * Epicureus 298, d.

Empedocles 423, f. 510, c.

καθάρμοι, Expiationes 620, c.

Empodus.

ἐπομνήματα, Commentarii 370, c.

Eparchides 61, b.

Epænetus poëta Samius 673, c.

ὄψαρτυτικός, Opsartyticus, sive de
condimentis 58, b. 88, c. 294,
d. 297, c. 304, e. 312, b. 371, f.
387, e. 662, e.

περὶ ἰχθύων, De piscibus 328, f.

Ephantus.

ἱστορίαι, Historiæ 251, d.

Ephemus.

σαύθων διάλογος, Sathon, dialogus,
id est Plato nomine mutato
220, e.

Ephippus comicus 38, b. 48, c.
57, e. 58, a. 61, a.

ἀρτεμις, Diana 112, f.

βούσιρις, Busiris 442, d.

γερύων, Geryon 346, f. 365, c.
370, c.

ἐμπωλή, Negotiatio 363, c. 617, f.

ἔφηβος, Ephebus 423, e. 482, c.
642, d.

κύδων, Cydon 322, d. 642, e. 646, f.

κίρκη, Circe 430, f.

ναύαγος, Naufragus 509, c.

ὅμοιοι, ἢ οὐβελιαφόροι, similes sive
Obeliaphori 482, d.

πελταστής, Peltastes sive scutatus
289, b. 347, c. 380, f.

σαπφώ, Sappho 571, c. (571, b.)

φιλύρα, Philyra, scortum 286, c.

Ephippus Olynthius.

περὶ ἀλεξάνδρου καὶ ἡφαίστιου, De Alexandri & Hephæstio-
nis

O o o o 3

nis

* Ἐικαδιστὴς dicti Epicurei, quod natalem Epicuri celebrabant vigesimo mensis die, ut
notavi lib. 3, c. ult.

- nis exequiis 120, e. 146, c.
 434, a. 537, c.
 Ephorus 105, d. 311, e. 515, d.
 εὐρήματα, Inventionum liber 182, c.
 352, c. (626, b.
 ἱστορία, Historiæ 154, d. 500, b.
 Ephorus sive Demophilus ejus
 filius libro trigesimo Historiarum
 232, d.
 Epicharmus 59, c. 56, a. 57, e. 58,
 d. 59, d. 60, f. 63, c. 65, b. & c.
 70, f. 210, b. 318, e. 479, a.
 ἀγροστίν, Agrostinus rusticus
 120, d. 682, a.
 ἀλκυών, Alcyon 619, a.
 ἀταλάνται, Atalantæ 618, e.
 βάκχαι, Bacchæ 106, a.
 βύσιρις, Busiris 411, b.
 γῆ καὶ θάλασσα, Terra & mare 105,
 b. 106, e. 120, d. 313, a. 323, a.
 370, b. 645, f. 648, c.
 διονύσοι, * Dionysi 158, c.
 ἱλπίς, ἡ πλῆτ, Spes aut Plutus
 139, b. 235, e.
 ἱορτή, Festum 160, d.
 ἡβης γάμος, Hebes nuptiæ 85, c.
 91, c. 92, f. 105, a. 282, a. 286, b.
 287, c. 288, b. 295, b. 305, c.
 306, d. 308, e. 313, d. 315, f.
 319, c. & c. f. 320, c. 321, a. & b.
 323, a. 324, e. 327, f. 398, d.
 646, a.
 θεωροί, Theori 106, f. 362, b. 408, d.
 κύκλωψ, Cyclops 366, b. 498, e.
 κώμασαι, Commestationes 387, a.
 λόγ, Logus 106, e.
 μέγαρις, Megaris 286, c. 366, b.
 μῦσαι, Musæ 85, d. 110, b. 184, f.
 282, e. 297, c. 303, c. 307, b.
 308, e. 323, a. 328, b.
 νᾶσοι, Insulæ 160, d.
 ὀδυσσεύς ἀντομόλος, Ulysses transfu-
 ga 121, b. 374, e.
 ὀδυσσεύς ναύαγ, Naufragus Ulysses
 619, b.
 ὀρύα, Orya sive lactes fabula 94, f.
 περίαλος, Perialus, sive Erro 183, e.
 139, c.
 προμηθεύς, Prometheus 86, a.
 πύρρα, Pyrrha 86, a. 424, d.
 σεῖρῆνες, Seirenes 277, f.
 σφίγξ, Sphinx 76, c.
 φιλοκτήτης, Philoctetes 371, f. 628, b.
 Epicharmo attribuitur: at falso,
 ut & alia multa,
 χείρων, Cheiron 648, d.
 Epicrates comicus 59, d. 229, e.
 αἰμάζονες, Amazones 422, f.
 ἀντιλαΐς, Antilais 570, b. 605, e.
 δύσπρεστος, Infortunatus 262, d.
 ἔμπορος, Mercator 655, e.
 Epicurus 278, f. 279.
 περὶ ὑπὸ τῆς δόξας ἀντιλογίας, De vi-
 tæ rationibus epistola 354, b.
 πρὸς ἑρμαχὸν ὑπὸ τῆς δόξας, Ad Herma-
 chum epistolæ 588, b.
 περὶ τελους, De finibus, bonorum
 scilicet & malorum 280, a.
 546, e.
 Epigenes.
 βάκχαι, Bacchantes 384, a.
 βραγχία, Branchia 75, d. 498, c.
 ἡρώινη, Heroine 474, a. 502, e.

* Antiquissimum hoc exemplum est Bailletto omissum in libro des satyres qui portent
 le titre d' Anti.

μνημάτιον, Paruum monumentum
472, f. 480, a. 488, b.

Epilycus.

κοραλίσκος, Coraliscus, sive adole-
scentulus: alias cypressus 133,
b. 140, a.

Φοραλίσκος, Fur deprehensus
650, e.

Epinicus.

ὑποβαλλόμεναι, Puellæ suppositi-
tiæ 500, f. 469, a. 500, f.
497, a.

μνησιπτολεμ, δράμα, Mnesiptole-
mus fabula 432, b.

Erasistratus 46, c. 298, e.

ὄψαρτυτικός, Opsartyticus, sive de
obsoniis parandis liber 324, a.
516, c.

ἐν τῇ περὶ τῶν καθ' ὅλας πραγματείαι,
De universa medicina 665, f.
666, a.

Eratosthenes 588, a.

Cyrenæus 24.

ἀντεριννύς, Anterinnys 376, b.

ἀρίστων, Ariston 281, c.

ἀρσινόη, Arsinoë 176, b.

ἐρμῆς, Mercurius 189, d. 284, d.

περὶ κωμῳδίας, De comœdia
501, d.

Eratosthenes.

ἑπιστολαί, Epistolæ 418, a.

πρὸς ἡγήτορα τὸν λάκωνα ἑπιστολή, Ad
Hegetora Laconem epistola
482, a.

ὀλυμπιονικῶν πρῶτον, Olympionica-
rum primo libro 154, a.

Eretrienſis ſive Erythræ⁹ 604, a.
Ergeas Rhodius.

περὶ πατρίδος, ſcilicet ἰς ὁρίαι, De
patria ſua hiftoriæ ſive com-
mentarii, hoc eſt, περὶ ῥόδου,
De Rhodo 360, d.

Eriphanis 619, c.

Eriphus comicus 58, a.

αἰὼλος, Æolus, id eſt, vaſer 134, c.

μελιβοία, Melibœa 84, c. 302, c.
693, c.

πελταστής, Peltatus 137, a.

Eryſichthon 394, d.

Erxias.

κολοφωνιακά, Colophoniaca 561, f.

Euacles.

ἐφεſιακά, Ephēſiaca 573, a.

Evangelus.

ἀνακαλυπτομένη, Anacalyptomene
644, d.

Euanthes ὁ ἐποποιός.

εἰς τὸν γλαῦκον ὕμνος, in Glaucum
Hymnus 296, c.

Eubœus Parius.

παρωδίαί, Parodiæ 698, a. & b. 699, a.

Eubulides.

κατὰ ἀριſτοτέλους, Contra Ariſtote-
lem 354, c.

κωμῳαί, Comœſabundi

Eubulus 47, b. 49, c. 52, b. 65, c.
& e. 66, d. 623, e. 668, d.

ἀγκύλων, Ancyron 367, d. 646, b.
668, d.

ἀμαλθεία, Amalthea 63, d.

ἀναſωζόμενοι, Conſervati 340, c.

ἀντιώπη, Antiope 417, e.

ἀſτυοί, Aſtyti 69, e.

αὐγή,

αὐγή, Auge 622.e. 679.d.
 βελλεροφόντης, Bellerophontes
 666, e.
 γανυμήδης, Ganymedes 110, a. 248, c.
 δαίδαλ[Ⓞ], Dædalus 247, a.
 δευκαλίων, Deucalion 100, f. 107, f.
 δόλων, Dolon 100, a. 471, d.
 εὐρώπη, Europa 417, c.
 ἠχώ, Echo 300, b.
 ἰάλεμ[Ⓞ], Jalemus 106, a.
 ἰξίων, Ixion 347, d.
 ἰών, Jon 169, f. 300, c. 302, d. 417, d.
 κάλλαιχρος, Callæschros, id est,
 turpi honestus 106, a.
 καμπυλίων, Campylion 295, d. 571,
 f. 642, b.
 κατακολλώμεν[Ⓞ], Adglutinated
 396. a. 442. c.
 κέρκωπες, Cercopes, simii caudati
 417, d. 567, c.
 κλεψύδρα, Clepsydra 567, d.
 κυβόται, Aleatores 471, d.
 λάκωνες, Lacones 108, a. 330, c.
 380, f.
 λήδα, Leda 330. c.
 λυδία, Lydia 460. e.
 μετακολλώμενος, Metacollomenus,
 adglutinated 500, e.
 μηδεία, Medea 300, c.
 μύλωθρις, Mylothris, pistrinaria
 494, f.
 μυσοί, Mysi 417. e.
 νάννιον, Nannium 568, f.
 ναυσικάα, Nauficæ 295, d.
 νεοτῆς, Neottis, Gallina, five iuven-
 cula 467, b.
 οἰδίπος, Oedipus 239, a.

ὀδυσσεύς, ἢ πανόπται, Ulysses five Per-
 spicaces 478, c.
 ἰλβία, fortunata 640, b.
 ὀρθάννη, Orthannes 105, f. 108, a. &
 d. 112, f. 228, f. 424, b.
 πάμφιλ[Ⓞ], Pamphilus 473, e.
 παννυχίς, Pernoctans 568, e.
 πέλωψ, Pelops 678. c.
 πρνοβοσκός, Leno 108. d. 371. f.
 προκρίς, Procris 422. e. 553, b.
 πρυσσσία ἢ κύκν[Ⓞ], Cygnus 301. a.
 σεμέλη, ἢ διόνυσ[Ⓞ], Semele five Bac-
 chus 460. e.
 σεφανοπώλιδες, Coronas vendentes
 557. f. 679, b.
 σφίγγοκαρίων, Sphingocarion, pla-
 centa è nucibus 80, b. 499, e.
 553, a.
 τηταί, vel rectius τιταί, Nutrices
 106. a. 311. d. 685, c.
 τιτῶνες, Titanes 229. a.
 τύραν[Ⓞ], 260, c.
 φοῖνιξ, Phoenix 397. b.
 χάριτες, Gratia 519. a.
 χρυσίλλα, Chryfilla 559, b.
 ψάλτρια, Psaltria 460. e.
 Eucrates 111. c.
 Euctæo attribuuntur
 περιηγήσεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ, Peregrina-
 tiones in Asia, five Asiæ de-
 scriptio 410. e.
 Eudemus Atheniensis.
 περὶ λαχόνων, De oleribus 369. e.
 371. a.
 Eudoxus.
 γῆς περίοδ[Ⓞ], Terræ ambitus libro
 VI. 288. c. 394, d.

Eueme-

- Eumerus Ceus.
 περὶ ἱερῶν ἀναγραφήs, De sacris per-
 scriptionibus 658, f.
 Euenus Parius 367, e. 429, f.
 Eumachius Neapolitanus.
 ἱστορίαι, τῶν περὶ ἀννίβαν, De Anni-
 bale Historiæ 577, a.
 Eumachus Corcyræus.
 ῥιζοτομικός, Rhizotomicus 567,
 38.
 Eumenes Cardianus.
 ἐφημερίδες & Ἀλεξάνδρου, Alexan-
 dri Ephemerides 434, b.
 Eumolpus 483, a.
 Euphanes.
 μουσικῆ, Musæ 343, b.
 Euphantus.
 ἱστορίαι, Historiæ 154, c.
 Euphorion Chalcidensis 44, f.
 263, d. 340, f.
 ἱστορίαι, Historiæ 251, d.
 Euphorion hexametrorum scri-
 ptor.
 ἀποδιδόσκει, Ea quæ reddidit 503, a.
 περὶ ἰσθμίων, De Isthmiis 182, e.
 633, f. 635, a. & f.
 περὶ μελοποιῶν, De poetis Lyricis
 182, e.
 χιλιάδες, Chiliades 436, f.
 Euphorus.
 εὐρήματα, Inventa 182, c.
 Euphranor Pythagoricus.
 περὶ αὐλῶν, De tibiis 182, c. 184, c.
 περὶ αὐλητῶν, De tibicinibus 634, d.
 Euphronius.
 Euphron comicus.
 ὑπομνήματα, Commentarii 495, c.

- ἀδελφοί, fratres 379, c.
 θεωροί, Speculatores 399, b.
 παροδομένη, Tradita 100, d.
 συνῆφθοι, Synephebi 377, d.
 Eupolis 52, d. 53, a. 56, e. 68, a.
 658, d. 667, d.
 αἰγες, Capræ 94, f. 106, b. 287, e.
 301, a. 380, f. 426, f.
 ἀσπράτθοι, Immunes militiæ, vel
 potius imperiti 397, c.
 αὐτόλυκος, Autolycus 89, f. 216, e.
 368, d.
 βάπτει, Baptæ 183, f. 370, b.
 ῥημοί, Populi 100, b. 123, a. 316, c.
 373, e.
 εἰλωτες, Eilotes 138, e.
 κόλακες, assentatores 100, b. 286, b.
 328, b. 328, e. 400, b. 535, a.
 630, a. 646, f.
 μαρική, Marica 691, c.
 πόλεις, Urbes 394, e. 425, a.
 νεωπαῖοι, Novi 326, a.
 στεφανοπώλιδες, fœminæ quæ corol-
 las vendunt 384, c.
 ταξίαρχοι, Ordinum præfecti
 170, d.
 φίλοι, Amici 266, f.
 χρυσὸν γένος, Aureum seculum
 375, a. 406, c. 408, e. 657, a.
 Euripides 38, f. 40, d. 66, a. 158, e.
 413, f. 421, f. 466, b. 561, a. &
 b. 619, b. 652, d. 665, a. 677, b.
 ἀνδρομέδα, Andromeda 476, f.
 αὐτόλυκος πρῶτος, Autolycus pri-
 mus 413, c.
 βάκχαι, 40, b.

δεσμῶτις ἢ μελανίππη, Captiva sive
Melanippe 523, e. 613, d.

εὐρυθεία, Eurysthia 498, c.

Ἡρακλῆς, Hercules 409, a.

Θησεύς, Theseus 454, b.

ἱκέται, supplices foeminae 158, f.
250, e.

ἵππολύτος, Hippolytus 600, b.

κρήσται, Cressæ 97, a. 504, b. 640, b.

κύκλωψ, Cyclops 23, e. 650, a.
618, c.

μήδεια, Medea 453, e.

οἶνέυς, Oeneus 466, c.

πλεισθίνης, Pleisthenes 668, b.

σθενεβοία, Sthenebœa, uxor regis
Argivorum 421, f. 427, e.

σκεῖρων, Sceiron 76, c. 368, d.

Φαέθων, Phaëthon 503, d.

Φρίξ, Phrixus 264, e.

Eurypylus 508, f.

Ἀατριβαί, Commentationes.
Euschemus.

ἐμπορ, Mercator 571, e.

Euthycles.

ἔσωτοι, ἢ Ὀπισσολή, Prodigii, vel epi-
stola 124, c.

Euthydemus Atheniensis 116, d.

ὀψαρτυτικὰ, De condiendis obso-
niis 516, e. idem argumen-
tum tractatum est à Diocle, &
Dionysio, Glauco, Philistio-
ne, Philotimo.

περὶ λαχάνων, De oleribus 58, f.
74, a.

περὶ παρίχων, De falsamentis 116, a.
& e. 307, a. 308, f. 328, d.

Euthynus falsamentarius 120, a.

Euxitheus Pythagoricus 157, c.

Galena Smyrnæa 679, c.

Galenus 115, c.

Georgius.

περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ θυσιαῶν, De Rho-
diorum sacrificiis 697, a.

Geryon poeta 346, f.

Glaucides 81, a.

Glaucôn.

γλῶσσαι, Linguae 480, f.

Glaucus Locrensis 81, d.

ὀψαρτυτικός, Opsartyticus 324, a.
369, b. 516, c. 661, e.

Gnesippus Atheniensis 191, d.

Gorgias Atheniensis.

περὶ ἐπιδρωμάτων, De scortis 596, f. 567, a.

Hagnocles.

κορωνισταί, Coronistæ 360, b.

Hannon 83, c.

Harmesianax Colophonius.

ἐλεγειακὰ τρία βιβλία, Elegiaci tres
libri 597, a.

Harmodius Lepreates.

περὶ τῶν κατὰ Φιγαλίαν νομίμων, De Phi-
galensium legibus 148, f.
442, b. 465, e. 479, c.

Harpalus 245, f.

Harpocraton Mendesius.

περὶ πλεονεξιῶν, De placentis 648, b.

Hecataeus 114, c. 418, e.

περὶ ἡγήσεως, Orbis totius descriptio
447, d.

Hecataeus Milesius.

τῆς ἀσίας περὶ ἡγήσεως, Asiae descriptio
70, a.

Con-

Confer supra, Ecataeus.

τῆς εὐρώπης περίοδος, Europæ lustratio 447, b.

Hedyle Poëtria Moschines Atticæ Jamborum poëtriæ filia, mater Hedylogi.

σκύλλα, Scylla carmine elegiaco, 297, b.

Hedylogus Samius vel Atheniensis, Poëta 297, a.

Hedylus.

Ἐπιγράμματα, Epigrammata 176, c. 344, f. 472, f. 488, a. 497, d.

Ὁ πῦρ ἡδυπάθειαν γράψας 285, f. Vide supra in Archestrato.

Hegemon Thasius, Lenticula dictus 406, e. 698, c.

γίγαντομαχία, Gigantomachia 699, a.

δείπνων ἀναγραφαί, De cœnis 5, b.

παρωδίαί, Parodiæ 406, e. 699, a.

Φιλίνη, Philinna 108, e. 699, a.

Hegesander Delphus 19, d. 44, c. 51, f. 132, c. 174, a. 249, d. 260, a. 477, e.

ἀρτεμίσια, Dianæ festi Dies 325, c.

δέλφοι, Delphi 290, b.

ὑπομνήματα ἀνδριάντων ἢ ἀγάλματων, commentaria statuarum & imaginum 210, b.

ὑπομνήματα, Commentaria 83, a. 107, e. 108, a. 162, a. 249, e. 337, f. 365, e. 400, d. 419, d. 431, d. 479, d. 507, a. 564, a.

[Hegesiae attribuuntur à quibusdam κύπρια ἔπη 682, d.

Hegesianax Alexandrinus

516, b.

ἱστορίαι, Historiæ 80, e.

τὰ κεφαλίων, Ἐπιγραφοῦντα τρωϊκὰ, Cephalionis Troica inscripta 393, d.

Hegesippus Tarentinus.

ἀδελφοί, fratres 405, d.

ὁψαρτυτικὰ, De condiendis obsoniis 516, e.

πλάκωντοποίητὰ συγγράμματα, De placentis conficiendis 643, f.

φιλέταροι, Amici & necessarii 279, d.

Hellanicus 635, f.

αἰγυπτικά, Ægyptiaca 470, d. 679, f.

γλῶσσαι, Linguae 489, a.

δευκαλιώνεια, Deucalionia 404, d.

ἐθνῶν ὀνομασίαι, Gentium nomenclaturæ 462, b.

ἱστορίαι, Historiæ 410, f.

ἔμμετρα, Metra 635, f.

κλήσεις, Prædia 447, c.

Φορωνίς, Phoronis 410, f.

Hellanico attribuitur.

ἀνάβασις εἰς ἄμμων, Ad Ammonem ascensus 652, a.

Heliodorus Periegetes Atheniensis 45, c.

παρὰ ἀκροπόλεως, Dearce 229, e. 406, c.

Heniochus.

γόργονες, Gorgones 483, e.

πολύδουκτος, multum desideratus 396, d.

πολυπράγμων, Curiosus 271, a.

Pppp 2

τρί-

τροχίλος, Trochilus 408, a.

Hephæstion ex Menodoti commentariis sibi attribuit:

περὶ τῆς λυγίνης παρ' ἀνακρεόντι σεφά-
νῃς, De corona ex Amerina
falice apud Anacreontem

673, d.

idem Andranti libros sibi adscripsit

673, e.

Heracleon Ephesius 52, b. 76, a.

308, f. 503, a. 647, b.

Heraclides comicus 624, e.

Heraclides Cumanus.

τὰ περσικά, Persica 145, a. 514, b.

ὡς δεσποδασπικόν, de Epulorum ap-
paratu 145, a. 517, a.

Heraclides Lembus 566, a.

ἱστορία, Historia 90, e. 333, a.

Heraclides Mopseates 234, d.

Heraclides Ponticus 701, e.

περὶ δικαιοσύνης, De justitia 521, f.
523, f.

περὶ ἐρωτικῶν, De amoribus 502, b.

περὶ ἡδονῆς, de voluptate 528, f.

531, c. 536, f. 552, f. 554, c.

περὶ τῆς μουσικῆς, De Musica 445, d.
624, b.

Heraclides Syracusanus.

ὀψαρτοπικὸς, Opsartyticus 58, b.

105, c. 114, a. 328, d. 621, e.

περὶ θεσμῶν, De vetustis & sancitis
moribus 647, a.

Heraclides Tarentinus 53, c.

532, e.

συμπόσιον, Convivium 120, b. 64, a.

67, c. 74, b. 79, e.

Heraclitus 134, c. 178, f. 470, a.
620, b.

Heraclitus.

ἐλένῳ ξενίζων, Helenæ hospes
414, d.

Hermeias 279, f.

περὶ τῆς ἀπόλλωνος γρυνεΐας, De Apol-
line Gryneo 149, d.

Hermeias Curiensis.

ἱάμβοι, Jambis 563, e.

Hermeias Hermodori filius Sa-
mius 606, c.

Hermeias Methymnæus.

τὰ σικελικά, Siculorum res gestæ
438, c.

Hermesianax 599, c. 599, e.

ἐλεγειακὰ βιβλία τρία περὶ ἐπαρῶν,
De meretricibus libri tres
599, e. Supra, in Harmosia-
nax.

Hermippus Astrologus 478, a.

Hermippus Comicus Parodus
56, e. 59, c. 162, d. 163, e.

ἀρτοπόλιδες, Artopolides 119, c.

δημόται, Populares 285, e.

θεοί, Dei 426, f. 478, c. & f. 636, e.

ἱάμβοι, Jambis 76, c. 667, d. 700, d.

κέρκωπες, Cercopes, veteratores
123, f. 502, b. 551, a.

μοῖραι, Fata 344, c. 418, d. 488, a.
688, a.

μύρα, Unguenta 476, d.

οἰδίππος, Oedippus 451, f.

στρατιῶται, Milites 77, a. 423, a. 480, f.
524, f. 649, e.

φορμαφόροι, sportas ferentes 700, d.

Her-

Ἡερμῖππος Καλλιμαχίους Σμυρ-
ναῖος 58. e. 213. f.

παρωδίαί, Parodiæ 699. a.

περὶ ἀριστοτέλους, De Aristotele
589, c. 696, f.

περὶ γοργίας, De Gorgia 505, e.

περὶ τῶν ἐπὶ ἑπτὰ σοφῶν, De septem sa-
pientibus 443, a.

περὶ ἰσοκράτους, De Isocrate 592, d.

περὶ τῶν ἰσοκράτους μαθητῶν, De Iso-
cratis discipulis 342, d. 451, e.

περὶ νομοθετῶν, De legislatoribus
154, d. 555, c. 619, b.

ὑπομνήματα περὶ ἵππων ἀκτιῶν, Ad
Hipponactem commentarii
327, c. 224, b.

τῶν Φιλιππικῶν δευτέρα, Altera Phi-
lippica 443, a.

Hermocles.

παιᾶνες ἐπ' ἀντιγόνο καὶ δημητρίῳ,
Pæanes de Antigono & De-
metrio 697, a.

Hermon.

γλῶτται κρητικαί, Glossæ Cretenses
81, f. 269, c.

Hermonax.

περὶ γλῶττῶν, De linguis 53, c. 76, f.

Herodes Atticus rhetor 99, c.

Herodicus Babylonius 222, a.

Herodicus Cratettius 219, c.

234, d.

περὶ κωμωδομεδίῳν, De iis quæ à co-
micis perstringuntur 591, c.
586, a.

περὶ πρᾶσιτων, De parasitis 234, d.

σύμμικτα ὑπομνήματα, Miscella-
nea 340, e.

πρὸς τὸ φιλοσοφικόν, ad Philoso-
cratem 215, f.

Herodorus Heracleotes 231, c.

504, b. 474, f.

Herodotus Halicarnass. 45, b.

114, c. 143, f. 146, a. 148, e.

210, b. 231, d. 261, c. 488, d.

517, a. 529, 603, a. 613, b. 627,

d. 640, f.

ἱστορίαι, Historiæ 78, e. 110, c. 138,

b. 399, c. 436, e. 502, c. 651, c.

651, d. 701, a.

Herodotus Lycius.

περὶ σύκων, De ficibus 75, f. 78, d.

ὁ κατ' Ἡρακλέα λόγος, De gestis

Herculis 410, f.

Φοινίκη, Phœnice 473, b.

Heronidas.

συνεργαζόμεναι, Coadiutrices 86, b.

Heropythus.

ὅροι τῶν κολοφονίων, Colophonio-

rum fines 297, e.

Hesiodus 41, e. 58, c. 489, f. 557, a.

ἁσπίς, Aspis 180, e.

γάμος & κηϋκός, Nuptiæ Ceycis

49, b.

ἡμέραι καὶ ἔργα, Dies & opera 364, b.

μεγάλαι ἡοῖαι, Magnæ Eoæ 364, b.

428, b.

μελαμπόδια, Melampodia 40, f.

498, a. 609, e.

Hesiodo adscribitur:

περὶ ἀστρονομίας, De Astronomiā

491, e.

Hesperius Cynicus 307, f.

Hicesius 321, a. 323, a.

Pppp 3

πρὸς

περὶ ὕλης, De alimentorum materia 116, f. 294, c.

Hierocles 646, b.

Hieronimus 48, b. 206, d. 217, e.

περὶ ποιητῶν de poëtis 638, b.

περὶ κιθαρῳδῶν, De citharædis septimus liber de poëtis 635, f.

Hieronimus Rhodius Aristotelis discipulus.

περὶ τῶν γυναικῶν, De uxoribus 556, a.

ὑπομνήματα, Commentarii 557, e. 604, d.

ἑπιστολαί, Epistolæ 435, a.

περὶ μέθης, De ebrietate 424, f. Hippagoras. (299, f.

περὶ τῶν καρχηδονίων πολιτείας, De Carthaginiensium repub. 630, a.

Hipparchus,

αἰγυπτιακὴ ἱλιάς, Ægyptiaca Ilias 101, a. 393, e.

αἰνασώζοντες, Sospites 477, f.

θαῖς, Thais 486, d.

παννυχία, Pernoctatio 691, c.

Hippias Erythræus.

ἱστορίαι, Historiæ 258, f.

Hippias Sophista.

συναγωγή, Collectio 609, a.

Hippocrates 46, b.

περὶ διαίτης, ἢ περὶ ὀξέων νοσημάτων,

ἢ περὶ πρισάνης, ἢ πρὸς τὰς κνι-

δίας γνώμας, De ratione vi-

ctus, aut de morbis acutis, aut

de Ptisana, aut adversus Gni-

dias sententias 45, f. 57, e.

περὶ τόπων, de locis 46, c.

περὶ υδάτων, De aquis 46, b.

Hippolochus Macedo Ereffi

Theophr. discip. 127, e.

402, a.

ἑπιστολὴ πρὸς λυγκέα, Ad Lynceum epistola 126, e.

τὴ καρχήνα μακεδονοῦ γάμου, Carani Macedonis nuptiæ 127, e. 614, d.

Hippon atheus 610, b.

Hipponactes 49, e. 78, c.

Hipponax 304, b. 375, a. 495, d. 546, e. 645, c. 690, a.

ἑξάμετροι, Hexametri versus 698, b.

ἱάμβοι, Jambis 324, a. 370, b. 624, b.

συνώνυμα, Synonyma 480, f.

Homerus 8, e. 9, d. 13, b. 35, c.

22, c. 23, e. 25, e. 35, c. 38, a. 39,

d. 54, e. 66, c. 76, e. 173, a. 179,

b. 180, b. & ib. 185, b. 188, a.

191, e. 199, e. 228, d. 276, d.

363, d. 373, b. 408, c. 409, a.

412, b. 425, d. 433, c. 458, a.

498, f. 499, f. 513, d. 566, b.

604, c. 647, d. 674, f. 701, a.

Homeri

ἑπικυχλίδες, Epicichlides 65, a.

ἱλιάς, Ilias 18, e. 498, c. 627, e.

ὀδυσσεΐα, Odyssea 18, e.

ὑμνος εἰς ἀπόλλωνα, Ad Apollinem hymnus 22, c.

Hybria Cretensis scolion 695, f.

Hyperides Rhetor Atheniensis

120, a. 266, f. 616, d.

δηλιακός, Deliacus 424, d.

κατὰ ἀρισταγόρου, Contra Aristagoram 586, a.

κατὰ δημάδου, Contra Demadem
424, d.

κατὰ δημοσθένους λόγος, Contra De-
mosthenem oratio 424, d.
48, f.

κατὰ μαντιθέου λόγος, Contra Man-
titheum oratio 266, f. 586, b.

κατὰ πατροκλέους, Contra Patro-
clem 566, f. 587, c.

κατὰ φιλιππίδου, Contra Philippi-
dem 552, d.

ὑπὲρ Φρυγῆς, De Phryne oratio
590, d.

Hyperochus attribuuntur:

κυμαϊκά, Cumana historia 528, e.

Jason.

περὶ τῶν ἀλεξάνδρου ἐν ἀλεξανδρείᾳ
ιερῶν, De Alexandri in Ale-
xandria sacrificiis 620, d.

Iatrocles 646, f.

περὶ πλακέντων, De placentis 646, a.
647, b.

Ibycus Rheginus 86, b. 564, f.
601, b. 681, a.

μέλη, Carmina 57, f.

Icesius 87, b. 116, e. 285, b.

περὶ ὕλης, De Alimentorum mate-
ria 278. a. 282, d. 689, c.

περὶ φυτῶν ὕλης, De Plantarum
sylva 681, c.

Ichthyas Philosophus Megaren-
sis 335, a.

Ichthyon ibidem.

Idomeneus 590, d. 592, f.

Ion Chius 68, b. 463, a. 478, b.

ἀγαμέμνων, Agamemnon 468, b.

ἔλεγχοι, Elegi 447, d.

ἐλεγεία, Elegi 496, c.

ἑπιδημῖαι, Epidemix, sive Peregri-
nationum libri 93, a.

εὐρυτίδης, Eurytides 495, b.

λαέρτης, Laertes 267, b.

ὀμφάλη, Omphale 258, f. 411, b.
498, e. 634, c. & f.

περὶ χιῶν, De Chio 426, e.

φοῖνιξ ἢ καινεύς, Phœnix, aut Cæ-
neus 91, d. 184, f.

φρουροί, Custodes

Iphicrates 184, f.

Isidorus Characenus.

ἡ παρθίας περιηγητικὸς, Parthiæ de-
scriptio 93, d.

Isocrates.

ἀρεοπαγητικός, Areopagiticus 566, f.

περὶ τοῦ ζεύγους, Oratio de Jugo
215, e.

Istrus Callimachus.

ἀργολικά, Argolica 650, b.

ἀντιρροφαί, Contradiçtiones 272, b.

ἀττικά, Attica 557, a.

περὶ πτολεμαίδος τῶν ἐν αἰγύπτῳ, De
Ptolemaide Aegypti urbe
478, b.

Iuba rex Mauritanix 183, c.
229, c.

θεατρικὴ ἱστορία, Theathralis histo-
ria 175, d.

ὁμοιότητες, Similitudines 170, b.

ὑπομνήματα τῆς λιβύης, Libyæ com-
mentaria 83, b.

Laches 73, e.

Lampon vates gulosus 344, e.

Lam-

- Lamprocles Dithyramborum
scriptor 491, c.
- Larus Hermionensis 624, e.
ὕμνος εἰς τὴν δῆμντρα καὶ ἑρμιονείαν,
Hymnus in Cererem & Har-
mionæam 455, d. 624, e.
- ὥδῃ ἡ Ἰππιδάφεια κένταυροι, Ode
quæ inscribitur Centauri
455, d.
- Laurentius 50, f.
- Leonides Byzantinus.
αἰλιότικα, De piscium captura 13, b.
- Leonides Grammaticus 116, d.
367, e. 504, b.
- Leonides.
δῆμος αἰθιδός, Tribus Attica 96, d.
- Leontes Argivus tragicus.
ὑψιπύλη, Hipsipyle 343, e.
- Lesbia, Salpe cognominata.
παίγνια, Lusus 321, f.
- Leucon.
φράπρες, Contribules 343, e.
- Licymnius Chius 564, c.
- Lupinus 55, e.
- Lyceas Naucratis 616, d.
αἰγυπιακά, Egyptiaca 560, e.
- περὶ συμβολαίων, De accepta pecu-
nia 611, e.
- Lycon Iaseus.
περὶ πυθαγόρα, De Pythagora 418, f.
- Lycophron Chalcidensis 501, a.
περὶ κωμῳδίας, De Comœdia 278,
b. 487, e. 555, a.
- σάτυροι, Satyri 420, a.
- δράμα σατυρικὸν εἰς μενέδημον, Saty-
rica fabula in Menedemum
55, d.
- Lycophronides 670, e.
- Lycurgus rhetor.
κατὰ δημάδου, Contra Demadem
476, d.
- κατὰ λεωκράτους, Contra Leocra-
tem 586, f.
- κατὰ λυκόφρονος λόγος, Oratio
contra Lycophronem 267, a.
- Lycus 47, a.†
- Lynceus Samius 62, e.† 101, e,
241, d. 245, d. 583, f.
- αἰγυπιακά, De rebus Ægyptiorum
150, b.
- δοκρυμνημονεύματα, Commentarii
434, d.
- ἀποφθέγματα, Apophthegmata
245, a. d. 337, d.
- ποίημα περὶ γαλέας 286, a.
- δεῖπνον τῆς λαμίας, Cœna Lamia
128, b.
- δεῖπνον Ἐαντιγόνης, Antigoni cœna
128, b. 401, f.
- Ἐπιστολαί, Epistolæ 75, e. 330, a,
496, f.
- πρὸς Διογέραν Ἐπιστολή, Ad Diogo-
ram epistola 109, d. 285, f.
295, a. 499, c. 654, a.
- δεῖπνον Ἐπτολεμαίας, Ptolemæi cœ-
na 128, a.
- πρὸς ποσείδιππον Ἐπιστολή, Ad Posi-
dippum epistola 652, d.
- κένταυρος, Centaurus 131, f.
- τέχνη ὀψωνητική, Ars struendarum
epularum 228, c. 313, f.
- περὶ μενάνδρου, De Menandro 242, b.
- Lyfander Spartanus 431, d.
- Lyfanius

περὶ ἱαμβοποιῶν, De Jamborum
scriptoribus 304, b. 620, c.

Lyfias.

Ἐπιστολαί, Epistolæ 592, c.

κατὰ ἀλκιβιάδου λόγος, Oratio in
Alcibiadem 408, c. 574, f.

κατὰ Θεοπόμπου λόγος, Oratio con-
tra Theopompum 67, f.

κατὰ Μικίνου, Φόνος, Contra Mici-
num cædis infimulatio 365, b.

κατὰ Φιλωνίδου, Contra Philonidem
586, e. 592, c.

περὶ ἐσγυθήκης, De Engytheca, ora-
tio 209, f.

περὶ χρῆστος, De ære alieno 611, e.

περὶ χρυσοῦ τριπόδος λόγος, De au-
reo tripode oratio 231, b.

πρὸς Λαΐδα, Ad Laidem oratio 586,
e. 592, e.

πρὸς Μεδόντα, Ad Medontem oratio
586, c.

ὑπὲρ Φανίας τῶν ἀνόμων, De trans-
gressionibus Phaniæ oratio
551, e.

Lyfimachus.

περὶ νόσων, De reversionibus 158, d.

Lyfimenēs orator 209, e.

Lyfippus.

Βακχαί, Bacchæ 124, d. 344.

Macareus.

κωικά, Coacorum libri, commen-
tarii 639, d.

Machon Sicyonius comicus 44,
d. 243, e. 245, d. 557, d.

ἄγνοια, Ignorantia 654, a.

Ἐπιστολή, Epistola 345, f.

χρεία, Sententiosa dicta 577, d.

Magneti attribuitur:

Διόνυσος πρῶτος, Bacchus primus
367, f.

Διόνυσος δεύτερος, Bacchus secun-
dus 646, e.

Malacus.

σιφνίων ὄροι, Fines Siphniorum
267, a.

Mardonius 394, e.

Marfyas Heculis sacerdos 467,
c. 477, a.

Marfyas Junior 217, e.

Marfyas.

μακεδονικά, Macedonica 629, d.

Masurius 185, b.

περὶ ἀλεξανδρείας, De Alexandria
196, a.

Maton Sophista gulosus 307, c.

Ματρὶς, Matris.
Ἡρακλέους ἐγκώμιον, Herculis laus
412, b.

Matron.

τὸ δεῖπνον, Cœna 62, c.

παρώδαι, Parodi 64, c. 73, d. 134, d.
183, a. 656, e.

Mattyas scriptor comœdiæ,
quam mediam vocant 663, b.

Magacles.

περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, De viris illustri-
bus 419, a.

Megacleides 513, b.

Megasthenes.

τὰ ἰνδικά, Indicorum libri 153, d.

πολιτικά, Politica 494, b.

Melanippides 429, c.

μαρούας, Marfyas 616, e.

Q q q q

Mela-

- Melanippides Milesius.
 δαναΐδες, Danaides 651, f.
 Melanthius.
 ἐλεγίαι, Elegiæ 343, c.
 περὶ τῶν ἐν ἐλευσίνι μυσηρίων, Demysteriis Eleusiniis 315, c.
 Meleager Cynicus.
 συμπόσιον, Convivium 502, c.
 Meleager Gadarensis.
 χάρις, Gratia 157, b.
 Menander 189, e.
 ἀδελφοί, fratres 431, b.
 αἰεὺς, Piscator 486, c. 500, e. 549, e.
 αἰεῖς, Piscatores 303, c.
 ἀνδρόγυνος ἢ κρῆς, Androgynos
 aut Cretensis 243, b.
 ἀνεψιοί, Consobrini 700, b. & e.
 ἀρρητοφόρος, ἢ αὐλητής, Inaudita
 nuncians aut tibicen 442, c.
 559, e.
 αὐλητές, Tibicines 446, d.
 δάκτυλος, Dactylus 247, f.
 δημιουργός, Demiurgus 172, d.
 δίδυμοι, Gemini 373, d.
 δύσκολος, Dyscolus, morosus 146,
 e. 383, f.
 ἐαυτοντιμωρέμενος, seipsum excru-
 cians 231, a. 651, a.
 ἐνχειρίδιον, Encheiridion 446, f.
 ἐμπροσθεν, Accensa 559, f.
 ἐπίτροποι, Tutores 659, b.
 ἐπικληρὸς πρώτη, Prima Epiclerus
 373, c.
 ἐφεσίς, Ephesus 385, f.
 ἐφεσίοι, Ephesii 309, e.
 ἥρως, Heros 426, e.
 θάϊς, Thais 567, d.
 θεοφορέμνη, Numine percita 504, a.
 θεοφορούμενος, percitus Numine
 472, b.
 θρασυλεων, Thrasyleon 248, b.
 καρίνη, Carina 175, a.
 καρχηδόσιος, Carthaginienensis 385, b.
 κεκρυφαλός, Cecryphalus 241, f.
 243, a. 245, c. 691, c.
 κιθαριστής, Citharista 247, f. 510, d.
 κόλαξ, Adulator 434, b. 587, d.
 659, d.
 κολωνες, Clivi 301, c.
 λήμναι, Lemniæ 258, c.
 μισόγυνος, Mulierum osor 691, c.
 μέθη, Temulentia 146, d. 243, a.
 247, e. 364, d.
 ναυκληρός, Nauclerus 166, b. 474, c.
 νομοθέτης, Legislator 247, e.
 ὀργή, Ira 166, a. 242, b. 247, d. 552, e.
 παλλακή, Pellex 654, a.
 παρακαταθήκη, Depositum 571, e.
 πεδῖον, Campus 94, b.
 περίνθια, Perinthia 301, c. 504, a.
 πιπερέμνη, Venalis 365, d.
 πωλῆμαυροι, Venales 248, d.
 τροφώνιος Trophonius 99, e. 132, e.
 517, a.
 τρέποντες, Vertentes 119, f.
 υδρία, Hydria 408, f.
 ὕμνις, Hymnis 231, a.
 υποβολιμαῖος, Subditicius 644, f.
 φανίας, Phania 165, a.
 φανός, Phanos 314, b.
 φάννιον, Phannium 567, d.
 φάσμα, Spectrum 601, f.
 φιλάδελφοι, Philadelphi 486, c.
 χαλκῆα, Aerariæ officinæ 502, e.

ψευδὴρᾶκλῆς, falsus Hercules 172, a.
587, b. 644, c. quo titulo dra-
ma scripsit & Pherecrates.

Menæchmus 638, a.

σικυονιακά, Sicyoniaca 271, d.

περὶ τεχνιτῶν, De artificibus 65, a.
635, b.

Menecles Barcæus scriptor.

χρονικά, Chronica 184, b.

πὶ τῷ συνεργῶν, Collectaneorum
libri 390, b.

Menecrates Syracusius medi-
cus Jupiter cognominatus
289, a.

Menesthenes.

πολιτικά, Politica 494, b.

Meneter.

περὶ ἀναθημάτων, De Anathemati-
bus aut donis sacris 594, d.

Menippus Cynicus.

ἀρκεσίλαος, Arcesilaus 654, e.

συμπόσιον, Convivium 629, e.

Menodotus Samius.

τῶν κατὰ σάμῃ ἐνδόξων ἀναγραφή,
Eorum quæ præclara Sami vi-
suntur descriptio 672, a.
673, d.

περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱερόν τῆς Σαμίας ἡρας, De
iis quæ visuntur in Junonis Sa-
miæ templo 655, a.

Metagenes.

αὐροί, Auri 355, a. 385, c. 571, b.

Θουριοπέραι, Thuriopersæ, id est, de
bellicosis Persis 228, e. 269,
e. 327, d.

μαμμάκυνθος, Mammacythus
501, e.

Φιλοθύτης, Philothytes 700, f.

Metreas Pitaneus Parodus.

δείπνων ἀναγραφαί, De cœnis 5, a.

Metrobius.

πλακεντοποιικὰ σιγῶματα, De
conficiendis placentis 634, f.

Metrocles 341, f.

Metrodorus 279, f.

περὶ συνήθειας, De consuetudine
391, d.

Metrodorus Chius.

ἐπιστολαί, Epistolæ 665, b.

τρωικά, Troica 184, a.

Metrodorus Epicureus 279, f.

Metrodorus Scepsius.

περὶ ἀλφεικῆς, De re unctoria
552, c.

Mimnermus 174, a.

νάμνοι, Numiliones 470, a.

Mithæcus.

ὄψαρτυτικός, Opsartyticus 282, a.
325, f.

ὄψοποιία σικελική, Siculus obsonio-
rum apparatus 112, e. 516, e.

Mnasalces Sicyonius.

ἐπιγράμματα, Epigrammata 163, a.

Mnaseas Patrensis 301, e.

ἐυρωπαϊκά, Europicorum libri p. 158,
d. liber III. 296, b. 530, c.

λόκρος ἢ κολοφώνιον, πᾶν γινώσκων
ἐπιγραφομένα, Locrus & Co-
phonius, Iusus ita inscripti
321, f.

περὶ τῆς ἀσίας, De Asia 346, d.

περίπλους, Circumnavigatio 331, e.

Mnason Phocensis 272, b.

Mnesimachus comicus.

βύσιρις, Busiris 417, f.

δύσκολος, Morosus, fabula 359, c.

ἵπποτροφός, Equiso 301, d. 322, e. 402, f.

Φίλιππος, Philippus, fabula 338, b. 387, b. 418, b. 421, c.

Mnesiptolemus.

εἰς ἀγνώσις ἱστοριῶν, Historiarum recognitionis 432, b.

Mnesitheus Atheniensis medicus 59, b. 419, c.

οὐκ ἐδέσων, De eduliis 54, b. 57, b. 80, d. & f. 92, b. 96, d. 106, d. 121, d. 357, a.

περὶ κωθωνισμῶν ἐπιστολή, De Cothonismo epistola 483, f.

Mochus.

Φοινικικά, De reb⁹ Phœnicia 126, a.

Mæro Byzantia.

μνήμη, Memoria 490, d.

Molpis Lacedæmonius 140, e. 156, d. 654, e.

πολιτεία λακεδαιμονίων, Lacedæmoniorum respublica 140, b.

Moschion.

περὶ νηὸς ἱερῶν, De nave Hieronis 206, d.

Moschus.

ἐξήγησις ῥοδιακῶν λέξεων, Expositio Rhodiacorum vocabulorum 487, e.

μηχανικά, Mechanica instrumenta 634, a.

Myron Prienensis.

μεσσηνιακά, Messeniaca res 271, f. 657, d.

Myronides.

περὶ μύρων καὶ στεφάνων, De unguentis & coronis 691, f.

Myrtilus Thessalus 83, a. 106, f. 127, a.

ἱστορικὰ ὀλίγα, Historia minus probabiles 610, b.

Naucrates comicus.

περὶς, Persis 399, f.

Nausicrates.

ναυκληροί, Naviculatores 296, a. 325, e. 330, b.

Neanthes Cyzicen⁹ 311, e. 699, e.

ἑλληνικῶν, Rerum Græcarum liber 111, d. 311, e. 576, c.

οὐκ ἐτελής, De initiationis ritu 376, a. 602, a.

οὐκ ὥρων, De Horis 175, e.

Neoptolemus Parianus.

γλῶσσαι, Linguae 476, f.

διονυσιάς, Dionysias 82, d.

ἐπιγράμματα, Epigrammata 454, f. Nestor.

θεατρικὰ ὑπομνήματα, Theatrica commentaria 403, e.

Nicænetus Abderites aut Samius.

γυναικῶν κατάλογος, Mulierum index 590, b.

ἐπιγράμματα, Epigrammata 673, a.

Nicander 684, e. Colophonius 126, b. 487, e.

αἰτωλικά, Aetolica res liber I, 296, f. 477, b.

βοιωτικὸς, Bœotiacus 329, a.

τὰ γεωργικά, Georgica 51, d. 52, f. 54, d. 60, f. 72, a. 92, d. 126, b. 133, d.

133, d. 366, d. 369, b. & f. 371,
c. 391, e. 681, d. 683, a.

γλῶσσαι, Glossæ 69, b. 111, e. libro
III. 288, c. 306, e. 369, a. 394.
a. 475, d. 679, c. 681, b.

ἐπρὸς ἄλλα, mutantia sese 305, d.

ἐπὶ ἄλλοις, Transformati 82, a.

θηριακά, Theriaca 66, e. 649, e.

θηριακός, Theriacus 312, d. 366, d.

μελισσοουργικά, De curandis apibus
68, c.

κολοφωνιακά, Colophoniacæ res
49, f. liber III. 296, f. 569, d.

οἰτυκά, Oetaica 282, f. 411, a.

περί τειχῶν ἑτῶ, sexto de fortuitis
606, b.

Nicander Chalcedonius.

προυσίου συμπλώματα, Prusiæ quæ
contigerunt 496, e.

Nicander Thyatirenus 76, a.

114, d. 320, c. 461, f. 487, f. 503,

c. 691, c. 679, c. (678, f.

Ἀττικὰ λέξεις, Attica vocabula

Nicanor Cyrenæus.

μετονομασίαι, Transnominata
296, d.

Nicias Nicæensis 505, c.

Ἀρκαδικά, Arcadica 609, e.

Διαδοχαί, successiones 273, d.

περί τῶν Φιλοσοφῶν ἱστορία, Historia
de Philosophis 162, e.

Nicobula 434, c. 573, d.

Nicochares.

Ἀμυμώνη, Amymone 426, e.

Ἡρακλῆς χορηγός, Hercules Cho-
ragus 619, a.

Λάκωνες, Lacones 667, e.

Λημνίαι, Lemniæ 328, e. 426, f.

χειρογαστροί, Chirogastroes 62, f.

Nicocles Lacon 140, d. 141, a.

Ἀκάρειοι, Acarii 327, d.

Nicolaus Damascenus Peripa-
teticus.

ἱστορίαι, Historiæ 153, e. 249, a. 252,

d. & e. 261, c. 266, e. 274, e.

332, e. 543, a. 593, a. 652, b.

682, a. ubi liber CVIII. alle-
gatur.

Nicomachus 58, a.

εἰλειψία, Lucina 290, f.

περὶ ἑορτῶν αἰγυπτίων, De Aegyptio-
rum festis 478, a.

Nicomedes.

περὶ Ὀρφέως, De Orpheo 637, b.

Nicomedes Acanthius 217, e.

Nicon.

κιθαρῳδός, Citharædus 489, c.

Nicophon.

πανδώρα, Pandora 323, c.

σειρῆνες, Sirenes 80, b. 269, e. 368, b.

χειρογαστροί, Chirogastroes 126, f.
387, a. 645, e.

Nicostatus 47, e. 517, a. 654, b.

ἄβρα, Ancilla, puella 133, c.

ἀντεράσσει, Mutuo amans 489, c.

ἀπελαυνόμενος, Expulsus 654, b.

βασιλεῖς, Reges 230, d.

διαβολός, Calumniator 474, b.

ἑκάτη, Hecate 499, d.

ἱεροφάντης, Hierophanta, sacrorum
antistes 110, a.

Ἡσίοδος, Hesiodus 301, c.

Ἰοκίστης, Iocistes 685, e.

κλίνη, Lectus 111, c. 499, e.

μάγειρⓄ. Coquus 654, c.
 νομοθέτης, Legislator 247, e.
 πάνδροςⓄ, Pandrosus 587, d. 693, a.
 πατριῶται, Conterranei 700, b.
 πλῆτⓄ, Divitiæ 247, e.
 σῖρⓄ, Syrus 615, f.
 ψευδοπυματίας, Pseudostigmatia,
 falsis notis compunct⁹ 685, d.

Nothippus 344.

Numenius Heracleotes.

ἡλιεντικόν, Halienticon 13, b. 282,
 a. 287, c. 295, b. 304, d. 305, c.
 306, c. 313, e. 320, d. 322, b.
 327, a. & f. 371, b.

περὶ δειπνων, De Coenis 5, a.

Nymphodorus Syracusius.

περίωλοι, Circumnavigationes
 331, e.

τῆς ἀσίας πρὸς ἡλίου, Asiæ præter-
 navigatio 265, d. 321, f. 609, e.

περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ θαυμαζομένων,
 De iis quæ in Sicilia admiran-
 da sunt 588, f.

Nymphis Heracleotes.

περὶ ἡρακλείας, De Heracleia 549,
 a. 619, f.

περίωλους τῆς ἀσίας, Asiæ circumna-
 vigatio 596, e.

περὶ τῆς πατρίδοςⓄ, De patria historia
 536, a.

Olympias.

Ἐπιστολὴ πρὸς ἀλέξανδρον, Ad Ale-
 xandrum epistola 659, f.

Ophelion 66, d. & f.

Oppianus Cilix.

ἡλιεντικὰ, piscium captandorum
 ratio 13, b.

Opsodædalus Archestratus
 110, a. Supra, Archestratus.
 Oracula 232, e, f. & c.

Palamedes Eleaticus Onomato-
 logus cognominatus 397, a.

Pamphilus Alexandrinus 165, b.
 481, c. 572, c. 645, c. 653, b.
 678, a.

περὶ ὀνομάτων πλοκῆς, De nomi-
 num plexu 677, b.

περὶ γλωττῶν ἢ ὀνομάτων πλοκῆς, De
 linguis & nominibus 650, d.

γλῶσσαι, Linguæ 470, d.

περὶ ὀνομάτων, De Vocabulis 89, d.
 121, b. 360, b. 472, e. 677, b.

ἁττικὰ λέξεις, Atticæ dictiones
 Pancrates Alexandrinus.

ποίημα, Poëma 677, e. & f.

Pancrates Arcas.

θαλάσσια ἔργα, Marina opera 283,
 a. 305, c. 321, f.

κογχοκρίδος πρῶτον, primo Concho-
 Pancrati⁹ Arcas. (reidis 478, a.

ἡλιεντικὰ, Piscium captandorum
 ratio 13, b.

Panætius Rhodius 556, b.

Panyasis. (d. 524, e.

ἡρακλεία, De Hercule historia 498,

Parmeniscus 156, c. & d.

Parmeno Byzantius 203, d. 221, a.

ἱάμβοι, Jambi 75, f.

Parmenon Rhodius.

μαγειρικὴ δασκαλία, Coquinaria
 disciplina 308, f.

περὶ Διαλεκτῶν, De Dialectis 500, b.
 Parthenius Dionysii filius 501, a.
 περὶ τῶν ὡς ποῖς ἱστορικοῖς λέξεων,
 De vocabulis apud Historicos
 quæsitis 680, d. 467, e.
 Paxamus 376, d.
 Periander Corinthius elego-
 rum scriptor 632, d.
 Perseus.
 πολιτεία λακῶνων, Laconum respub.
 140, e.
 Persæus Philosophus Citiensis.
 διάλογοι συμπηκοί, Dialogi convi-
 vales 162, e. 607, a.
 Peteus 459, f.
 Pauson sophista fabis delectatus
 408, b.
 Phædimus.
 περὶ Ἡρακλείας, De Heraclea 498, f.
 Phætus.
 πλακουντοποίησιν συγγραμμάτων, De
 conficiendis placentis 643, f.
 Phalæcus.
 Ἐπιγράμματα, Epigrammata
 440, d.
 Phantias Eresius Aristotelis disci-
 pulus 51, e. 64, e. 231, f.
 β' περὶ ποιητῶν, De poetis 352, c.
 περὶ Φυτῶν, De plantis 54, f. 58, d.
 61, f. 70, d. 84, d. 371, d. 406, c.
 περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ τυραννῶν, De ty-
 rannis Siciliæ 232, b.
 πρὸς τὰς σοφίστας, Adversus sophi-
 stas 638, b.
 πρυτανεῖς ἐρέσιοι, Prytaneî sive sum-
 mi Magistratus Eresii 333, a.
 τυραννῶν ἀναίρεσις ἐκ πτωχείας, Ty-

rannorum in quos vindicata
 est cædes 90, e. 438, c.
 Phanodemus 437, c. 464, f.
 Ἀτθίς, Atthis 114, d. 394, d.
 Phanocritus.
 περὶ εὐδοξίας, De Eudoxo 276, f.
 Pherecydes.
 ἱστορίαι, Historiæ 470, e.
 Pherenicus Heracleotes.
 ἔπη, Carmina hexametra 78, b.
 Pherecrates 55, b. 56, f. 464, f.
 644, f. Ἀθηναῖται 268, e.
 ἄγριοι, Agrestes 165, d. 218, d. 263, b.
 316, e.
 αὐτόμολοι, Transfugæ 90, a. 119, d.
 385, e. 396, c.
 γεαῦς, Vetula 246, f.
 γεαφεῖς, Pictores 395, b.
 δουροδιδάσκαλος, Dulodidascalus,
 id est, Magister servus 262, c.
 305, f. 396, c. 486, b.
 ὀπιλήσμων, Obliviosus 111, b.
 308, f. 365, a.
 θάλασσα, Mare 365, a.
 κοριαννῶ, Corianna 159, e. 430, e.
 479, b. 481, b. 567, d. 653, a.
 κραπάταλοι, Crapatalli 75, b. 366,
 d. 487, e.
 λαιροπολφανεμῶναι, 269, e. non vi-
 detur esse dramatis nomen.
 λῆρσι, Nugæ 95, d. 424, b.
 μδοδηροί, Menderi 228, e.
 μεταλλεῖς 269, c.
 μυρμηκάνθρωποι, formicæ homines
 287, a. 335, a. 690, f.
 Πέρσαι 269, c.
 πετάλη, Juvencula 343, c. 395, c.
 τριπλό-

τριπόλεμος, Triptolemus 67, b.

τυραννίς, Tyrannis 460, c. 481, c.

ὑπνός ἢ παννυχίς, Somnus aut pervigil. 612, a.

ψευδερκαλής, Falsus Hercules, (quem scripsit & Menander) 122, e.

Pherecrati attribuuntur:

μεταλλεύς, Metallici 96, a. 268, e.

πέρσαι, Persæ 78, d. 228, e. 269, c. 502, a.

χείρων, Cheiron 368, b. 388, f. 653, f. Philarchus 43, f. 44, b. 73, b. 150, d.

ἱστορίαι, Historiæ 81, e. 141, f. 249, d. 251, c. 254, f. 271, e. 344, a. 401, d. 412, f. 438, d. 528, c. 536, d. 539, b. 606, e. 610, d. 614, f. 673, 693, f.

Philemon Atheniensis.

αἰτῆ καὶ ὀνόματα ἢ γλῶσσαι, Attica nomina sive linguæ 469, a. 483, a.

αἰτῆ καὶ λέξεις, Attica vocabula 76, f. 646, b. (652, f.)

αἰτῆ καὶ ὀνόματα, Atticanomina παντοδαπῶν χρηστηρίων, libri de omnigenis oraculis 114, e.

Philemon comicus.

αἰχρεῖς, Rusticus 81, e.

ἀνδροφόνος, Homicida 663, f.

ἀνανεομένη, Renovata 262, a.

ἀρπαζόμενος, Raptus 663, f.

βαβυλωνίος, Babylonicus 595, d.

δελφοί, Delphi 569, d.

θησαυρός, Thesaurus 385, e.

ἰατρός, Medicus 231, a.

κορινθία, Corinthia 123, e.

μοιχός, Moechus 242, c.

μετιών, ἢ ζώμενος, Transiens sive Jusculum 133, a. 340, e.

νέαιρα, Neaira 590, a.

παρεισίω, Irrepens 170, f.

παριών, Præteriens 516, f.

πλωχή, Mendica 654, d.

πλωχός, Mendicus 645, a.

σικελικόν, Siculum 658, b.

στρατιώτης, Miles 288, d.

συναποθνήσκοντες, Commorientes 307, e.

φάσμα Spectrum 481, e.

χήρα, Vidua 497, f.

Philemon Junior 291, e.

Philænides 457, d.

Philenis.

περὶ ἀφροδισίων ἀκόλαστον σύγγραμμα, De venereis turpissimus liber 355, c.

Philetærus.

ἀταλάντη, Atalanta 416, f.

ἀσκληπιός, Asclepius 342, b. 489, a.

οἰνοπίων, Oenopion 169, e.

κορινθιάστis, Corinthiaestes 559, a.

κυνηγίς, Cynegis, venatrix 280, c. 570, f. 572, d. 587, e.

λαμπαδηφόροι, Lampades gestantes 418, d.

τηρεύς, Tereus, 106, f.

φίλαυλος, Philaulus 633, e.

Philetas Cous 71, a. 327, c. 401, e.

Philetas 677, c. 678, a.

αἰτῆ καὶ, Inordinata sive Miscellanea 114, e. 467, c. 495, f. 496, c. 645, d. 646, d. 678, c.

αἰτῆ καὶ

Ἀττικὰ, Attica 467, f.

Ἰαμβεΐα, Jambica 43, f.

Philistion. Supra, Diocles, Dionysius, Euthydemus, Glaucus, Philotimus, Parmenon Rhodius.

ὁψαρτυπκὸν, De parandis obsoniis 516, d.

Philinius orator 681, b. 682, a.

κροκανιδῶν διδασκαλία, Crocanidarum, id est, de publicis muneribus, judicium 425, c.

Philippides 658, e.

Ἀμφιάρα, Amphiaras 90, b.

ἀνανέωσις, Renovatio 262, a. 384, f.

ἀργυρεὶς ἀφανισμός, Argenti dispersio 230, a.

αὐλοί, tibiae 658, e.

συνωλέεσσι, simul navigantes, foeminae 700, b.

Φιλάρχης, Avarus 640, c.

Philippus.

ὀβελιαφόροι, Obeliaphori 359, a.

Φίλυρα, Philyra 358, f.

Philippus Theangelensis.

περὶ καρῶν καὶ λελέγων σύγγραμμα, Opus de Caribus & Lelegibus 271, b.

Philippi Regis Maced. Epistola ad Menecratem 298, d.

Philiscus poeta 198, b.

Philistion Locrus 115, d.

ὁψαρτυπκὰ, De condiendis obsoniis 516, d.

Philyllius 52, b. 63, a. 700, f.

ἄυγη, Auge 110, f. 408, e. 487, c.

Ἡρακλῆς, Hercules 165, e.

πόλεις, Urbes 104, f. 381, a.

Φρεῶρυχος, Putearius 640, f.

Phyllis Delius.

περὶ αὐλητῶν, De tibicinibus 634, d.

περὶ μουσικῆς, De musica 636, b.

Philochorus 38, c. 168, a. 189, c.

217, e. 464, f. 628, a. 656, a.

697, a.

Ἀτθίς, Atthis 245, e. 637, f. 693, e.

Βοιὸς, Bœus 393, e.

γέραν, Geranus, Grus ibid.

περὶ μαντικῆς, De divinatione 648, e.

τεράπολις, Terrapolis 235, d. 495, f.

Philocles 66, b.

Philocrates.

Θεσσαλικά, Thessalica 264, a.

Philodemus.

περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ σμινθίων, De Sminthiis Rhodiis 445, a.

Philomnestus.

περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ σμινθίων, De Sminthiis Rhodiis 74, f.

Philo 697, b.

τὸ μεταλλικόν, Metallicum, sive metallorum liber 322, b.

Philonides 67, d.

κόθουροι, Cothurni 228, f. 247, e. 700, f.

Philonides medicus.

περὶ στεφάνων καὶ μύρων, De coronis & unguentis 675, a.

Philotimus medicus 687, f.

ὁψαρτυπκός, Opsartyticus, sive de obsoniorum præparatione 308, f. Scripsere & Diocles, Dionysius, Glaucus, Euthydemus.

Rrrr

- demus, Philistion, Parmenon, Stephanus, Tyndaricus.
 περὶ τροφῆς, De alimentis 53, f. 79, a. 81, b. 82, f. 355, a.
 Philostephanus Cyrenæus Callimachi familiaris 331, e.
 δηλιῶ, Delius 292, f.
 περὶ τῶν ἐν τῇ ἀσίᾳ πόλεων, De Asiæ civitatibus liber I. 297, f.
 περὶ τῶν θαλάσσιων ποταμῶν, De iis quæ mira & inopinata in fluvius observantur 331, e.
 Philoxenus Cytherius Dithyrambicus poëta 53, a. 156, c. 241, e. 564, e.
 δειπνον, Cœna 146, f. 409, e. 476, e. 489, b. 642, f. 685, d.
 Phocylides 428, a. 632, d.
 Phocus 168, c.
 Phœnicides.
 μισγυρία, Odiosa 652, d.
 Φίλαρχος, Philarchus 404, a.
 Phœnix Colophonius 421, d.
 ἱαμβοί, Jambis 359, e. 495, e. 530, d.
 Phormus comicus.
 ἀταλάντη, Atalanta 652, a.
 Phormesius 229, f.
 Phrynich⁹ 44, d. 47, f. 52, c. 53, a. 59, c. 564, f. 603, f.
 ἐφιάλτης, Ephialtes, id est, Incubus 165, b. 184, f.
 κρόν⁹, Saturnus 371, f.
 κομεσσαι, Comestabundi 474, b.
 μονόσιτος, Monositus 248, c. Phrynichi versus è Monotropo citat Josephus Scaliger Lib. de Emendat. temporum p. 53.
 μῦσαι, Musæ 319, a.
 παιστρία fœmina ludens 424, c.
 παύσεις, 110, e.
 σατύροι, Satyri 87, b.
 τραγῶν, Traga 73, e. (654, b.
 τραγῶδοι, Tragœdi 229, a. 287, c.
 Φοινίσσαι, Phœnissæ 635, b.
 Phrynis 638, c.
 Pindarus 154, f. 191, f. 411, c. 455, c. 467, b. 480, c. 490, f. 512, d. 561, b. 631, c.
 κένταυροι, Centauri 476, a.
 Ὀλυμπιονικαί, Olympionicæ 641, a.
 πρὸς ἱερῶνα σκολιον, Ad Hieronem scolion 635, b.
 Pinon.
 Ἐπιστολαί, Epistolæ 240, f.
 Pisander.
 ἡράκλεια, Herculea 469, d.
 Plato poëta comicus.
 ἄδωνις, Adonis 456, a.
 ἀνδροφόνος, Homicida 279, c.
 αἱ ἐφ' ἱερῶν, Victimæ quæ sacrificantur 446, e.
 ἀτλαντικός, Atlanticus 640, e.
 γρύπες, Gryphes 360, e.
 ἑορταί, feriæ 308, b. 367, c.
 εὐρώπη, Europa 328, f. 367, c.
 ζεὺς κακῆμενος, Jupiter male affectus 119, b. 478, c. 666, d. 667, b. 677, a.
 ἰώ, Io 506, e. 657, b.
 κλεοφῶν, Cleophon 66, f. 315, c.
 λαΐος, Laius 68, c.
 λαίμων, Lacon 380, e.
 λαίωνες, Lacones 665, b.
 λάχης, Laches 237, b.

μενέλαος, Menelaus 110, e. 170, f.
 641, a. (700, f.
 νύξ μακρά, Longa nox 110, d.
 παῖς, Puer 316, c.
 πείσανδρος, Peisander 385, d.
 πειναλγής, Dolore confectus 387, a.
 πρέσβεις, Legati 287, e. 229, f. 424, a.
 ποιητής, Poëta 375, b. 644, a. 657, a.
 σκόλιον, Scolion 604, f.
 σοφιστής, Sophista 422, f.
 σοφισαί, Sophistæ 279, a. 312, b.
 678, f.
 συνεξαπατῶν, Deceptor, sc. νεανίσκος
 279, a. 103, c.
 σύρφαξ, Populi fæx 344, d. 446, f.
 ὑδρία, Hydria, 104, a.
 ὑπερβολόν, Hyperbolon 56, f.
 Φάων, Phaon, 146, f. 325, a. 367, d.
 424, a. 441, e.
 χαρμίδης, Charmides 215, e.
 Plato Philosophus 48, a. 179, d.
 186, e. 217, b. 365, b. 688, b.
 702, c.
 γοργίας, Gorgias 112, d. 217, d.
 506, e.
 ἑπιστολαί, Epistolæ 527, c.
 εὐθύδημος, Euthydemus 506, b.
 θεαίτητος, Theætetus 21, b.
 κίμων, Cimon 506, e.
 κράτυλος, Cratylus 35, b.
 μένων, Menon 314, a. 371, f.
 κρίτων, Criton 216, b. 506, d.
 περὶ ἀνδρείας, De fortitudine 506, b.
 περὶ νόμων, De legibus 155, f. 264, d.
 431, f. 444, a. 452, c. 504, e. &
 f. 505, b. 670, f.
 περὶ νῆς, De Anima 679, a.

περὶ πολιτείας, De repub. 92, f. 123, c.
 138, a. 182, f. 233, a. 433, f.
 443, f. 511, e. 527, e.
 περὶ ψυχῆς, De anima 504, f.
 πρωταγόρας, Protagoras 97, a. 218,
 c. 505, d. (502, d.
 συμπόσιον, Convivium 23, d. 178, a.
 τιμαῖος, Timæus 92, f. 94, e.
 Φαῖδρος, Phædrus 92, f.
 Φιλήβος, Philebus 97, c. 423, a.
 424, e. 511, e,
 Πλεθγόρας 270, d.
 Πωλεμαρχὸς, Polemarchus III, e. (606, a.
 Πωλεμών, Polemon 39, c. 55, e. 139, c.
 κανάθρον τοῦ ξενοφώντος, Xenophontis Canathrum 138, d.
 μώρυχ, Morychus 109, a. 462, e.
 περὶ ἀρτῆς, De Arto Rege Messapiorum 108, f.
 Πωλεμών Περιεγέτης, Polemon Periegetes.
 ἑλλαδικόν, Helladicæ res 479, f.
 606, a. (552, b.
 περὶ θαυμασίων, De admirandis
 περὶ ὀνομάτων ἀδόξων ἑπιστολή, De
 nominibus obscuris epistola
 409, d. (372, a.
 περὶ συμμοθράκης, De Samothracia
 περὶ τῆς Ἀθήνησιν ἀκροπόλεως, de Athenarum arce 472, c. 486, d.
 587, c.
 περὶ τῆς παικίλης σοῆς τῆς ἐν σικυῶνι, De varia in Sicyone porticu
 253, b. 577, e.
 περὶ τοῦ οἴου κωδῆος, De ovis villosa
 pelle 478, d.
 περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ ποταμῶν, De
 fluminibus Siciliæ 307, b.

περὶ τῶν ἐν σικυῶνι πινάκων, De tabulis Sicyoniis 567, b.

περὶ τῶν καὶ πόλεις Ἰππικραμμάτων, De civitatum inscriptionibus X. 436, e. 442, b.

περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀναθημάτων, De iis quæ Lacedæmone diis dicata sunt 574, d.

καὶ πρὸς ἀντίγονον, καὶ ἀδαῖον συγγραμματα, Ad Antigonom & Adæum 210, a. 338, b. 410, c. 462, a. 483, c. 486, e. 497, f.

πρὸς ἀντίγονον περὶ ζωγράφων, Ad Antigonom de pictoribus 474, d.

πρὸς ἀράνθιον Ἰπισολή, Ad Aranthium epistola 696, f.

πρὸς τιμαῖον, Ad Timæum 81, f. 109, a. 588, c.

πρὸς τὸν νεάνθιον ἀντιγραφαί, Ad Neanthen rescriptiones 602, f.

Polybius Megalopolitanus 626, a.

ἱστορίαι, Historiæ 78, f. 95, d. 193, d. 251, e. 272, a. 974, f. 302, c. 330, f. 332, a. 400, f. 418, a. 424, c. 439, a. 527, b. 615, a. 634, b. 651, d.

Polycharmus.

λυκιακά, Lyciacæ res gestæ 333, d.

Polycharmus Naucraticus.

περὶ ἀφροδίτης, De Venere 675, f.

Polycletus Larissæus.

ἱστορίαι, Historiæ 539, a.

Polycrates.

θεσσαλικά, Res Thessalicæ 264, a.

λακωνικά, Laconica 139, d.

Poliochus 60, c.

κορινθιασῆς, Corinthiastes 313, c.

Polyeidus 459, f.

Polyzelus.

μυσῶν γοναί, Musarum foetus 370, f.

καὶ ῥοδιακά, Rhodiacæ res gestæ, vel historiæ 361, c.

Pompejanus Philadelphensis 97, f.

Pontianus 109, b. 123, c. 231, b. 445, c.

Ponticus garrulus fabulator 649, c.

Posidippus.

αἰθιοπία, Æthiopia 596, c.

πρὸς ἄτταλον Ἰπισολή, Ad Attalum epistola 364, b.

Posidippus comicus 652, d. 659, c.

ἀναβλέπων, suspiciens 661, f.

ἀποκλειομένη, Exclufa 301, c.

Ἰππικράματα, Epigrammata 412, d. 414, e.

ἐφεσία, Ephesia 591, e.

λοκροί, Locri 87, f.

μεταφορόμενον, Translatum 118, b.

πεδῖον, Campus 94, c.

πορνόδοσκος, Leno 154, f.

σώτροφοι, Coalumni 659, e.

χορεύουσαι, Saltantes 376, e.

Posidonius Stoicus Apameensis, Rhodius etiam dictus.

ἱστορίαι, Historiæ 45, f. 151, f. 153, d. 154, a. 168, d. 176, b. 210, c.

211, e. 245, c. 252, e. 263, c.

266, e. 272, e. 369, c. 439, e.

466, b.

466, b. 494, f. 527, e. 540, a.
 549, e. 594, f. 649, d.
 Posidonius Corinthius.
 αἰλιότικα, Piscium captandorum
 ratio 13, b.
 ὁ ἐμὸς Ποσιδώνιος 233, d.
 Possis Magnesius.
 αἰμαζονίς, Amazonidis liber III.
 296, d.
 μαγνητικά, Magnesia 531, d.
 Pratinas Phliasius poeta 461, e.
 617, c. 624, f.
 θυμάναι * ἡ καρίταις, Furiosæ, sive
 Carites aut Caritides 392, f.
 Praxagoras medicus 81, c. 687, f.
 Praxilla Sicyonia 603, a.
 Promathidas Heracleotes.
 ἡμίamboi, Semiambi 296, b.
 Protagorides Cicyzenus.
 ἀκροάσεις ἐρωτικά, Narrationes
 amatoriae 162, c.
 δαφνικοὶ ἀγῶνες, Daphnici ludi 150, c.
 ἱστορίαι κωμικαί, Historiæ comicæ
 124, e.
 περὶ τῶν ἐπὶ δάφνῃ πανηγύρεων, De
 festis ad Daphnen conventi-
 bus 179, a. 183, f.
 Proxenus.
 περὶ λακωνικῆς πολιτείας, De Laco-
 nica Repub. 267, c.
 Ptolemæus Ægypti rex Everge-
 tes cognomine.
 ὑπομνήματα, Commentarii 43, e.
 71, b. 174, d libro octavo 229.
 d. 375, d. 387, e. 438, e. 518, f.
 518, f. 576, d. 654, c. 677, f.
 Ptolemæus Agesarchi filius Me-

galopolitanus.
 περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἱστορίαι, Histo-
 riæ de Philopatore 246, c.
 425, f. 577, f.
 Pylades.
 περὶ ὀρχήσεως, De saltatione 20, e.
 Pyrgion.
 μοιχός, Mæchus, adulter 175, d.
 νόμιμα κρητικά, Cretensium instituta
 143, e.
 Pythænetus.
 περὶ αἰγίνης, De Ægina 589, f.
 Pythagoras.
 περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, De rubro
 mari 183, f. 634, a.
 Pytheas 44, c.
 Pythermus Ephesius 44, c. 51, f.
 ἱστορίαι, Historiæ liber VIII. 289, f.
 Rhianus ἱποποίης.
 ἐπιγράμματα, Epigrammata
 499, d.
 Rhinthon.
 ἀμφιτρυών, Amphitruo 111, c.
 ἡρακλῆς, Hercules 500, f.
 Rutilius Ruffus Romanus.
 πρὸς ῥωμαϊκῶ ἱστορίαν ἐκλεῖαν Φωνῇ
 ἐκδέδωκε, Romanam histo-
 riam Græce edidit. 168, e.
 274, c.
 Sæus.
 πολιτεία Λακεδαιμονίων, Lacedæmo-
 niorum respub. 140, b.
 Sannyrion.
 γέλως. Risus 286, c.
 Rrrr, 3

Sap-

* Titulus corruptus.

Sappho 39, a. 54, f. 192, c. 391, f.
425, d. 460, e. 475, a. 564, c.
674, d. & e.

μελη, Carmina 687, a.

Satyrus Peripateticus. 556, a.

βίοι, Vitæ 250, f. 529, c. 584, a.

περὶ χαρακτήρων, De Characteribus 168, c.

τῆ Φιλίππου βίῃ, Philippi vita
248, f.

Satyrus Olynthius.

παμφίλη, Pamphila 591, e.

Scamon.

περὶ εὐρημάτων, De inventionibus
630, b. 637, b.

Sciras Italus comicus.

μελέαγρος, Meleager 402, b.

Scythius Teius.

ἱστορία, Historia 461, f.

Seleucus 40, c. 114, d. 188, f. 430,
e. 658, e. 678, c.

γλῶσσαι, Linguae 50, a. 52, c. 76, f.
77, c. 645, d. 678, a.

Seleucus Tarsensis.

αἰλιούτικα, De piscium captura
13, b. 320, a.

περὶ ἐλλεισμῶν, De Græcæ Linguae
proprietas 367, a. 398, a.

Semus Delius 38, a. 109, f.

δηλιάς, Delias 173, e. 331, f. 335, a.
469, c. 614, a. 637, b. 645, b.
676, f.

νησιάς, Nesias, de Insulis 123, d.

περὶ παχάνων, De Pæanibus 618, e.
622, a.

Silenus.

γλῶσσαι, Linguae 468, a. 644, f. 677,
c. 699, e.

Silenus Æolensis 475, d. 482, f.

Silenus Calatianus.

σικελικὰ, Siciliae historia 530, a.

Simachus.

περὶ τῆς ἑατῆς αἰτίας παιδείας, De Attali
educatione 252, c.

Simaristus 478, e. 483, a.

συνώνυμα, Synonyma 99, d. 399, a.
496, c.

Simarus (idem ut videtur cum
priori)

συνώνυμα, Synonyma 395, f.

Simmias 327, f. 677, d.

γοργώ, Gorgo 491, c.

Simonides Amorgin⁹ poeta 106,
f. 121, e. 125, b. 144, e. 172, e.

210, b. 318, f. 396, e. 424, c.

456, c. 460, b. 604, a. 659, f.

680, d. 690, d. (658, c.

ἱάμβοι, Jambis 57, e. 299, c. 460, b.

Περσεύς, Perseus 396, e.

Socrates Sophronisci filius 162, d.

Socrates Rhodius 628, f.

ἐμφύλιον πόλεμον, Bellum civile
147, f.

Πικλησις, Liber cognominatio-
num 111, b.

περὶ ὀρων καὶ πυρὸς καὶ λίθων, De finibus,
igne, & lapidibus 388, a.

Solon 632, c.

ἱάμβοι, Jambis 645, f.

Sopater comicus.

γαλάται, Galatae 160, e.

ἵππολύτης, Hippolytus 101, a.

κνιδία, Cnidia 109, e.

μνηστῆρ.

μνηστῆρες βακχίδῃ, Proci Bacchi

644, c.

νεκῆα, Funus 160, e.

σίλφαι, Blattæ 101, b.

φακή, Lens 230, e.

φυσιολόγῃ, Physiologus 101, a.

Sopater Phacius (pag. 175, b. Paphius) Parodus: idem ut videtur cum sequenti Phlyacographo.

βακχίς, Bacchis 176, a. 213, c.

μύσαι, Mystæ 183, c.

μυστικὸν ἡγιον, Mystaci servulus:

119, a. 175, c.

ὀρέστης, Orestes 230, e.

πόλαι, Portæ 175, b.

Sopater Phlyacographus.

βακχίδῃ γάμῃ 656, f.

βακχίδῃ μνηστῆρες, Bacchidis proci 160, a. 644, c.

δράμα Ἐπιγραφοῦμενον εὐβουλοθεόμβροτος, Fabula Eubulotheombrotos inscripta 86, a.

πόλαι, Portæ 640, a.

Sophilus comicus 158, a.

ἀνδροκλῆς, Androcles 123, c. 228, c.

ἐγχειρίδιον, Enchiridion 431, a.

παρακαταθήκη, Depositum 640, d.

συντρέχοντες, Concurrentes 125, e.

φύλαρχος, Phylarchus 100, a. 126, e.

Sophocles 39, f. 51, d. 67, f. 277,

b. 433, e. 564, b. 668, b. 688, a.

αἶας μαστιγοφόρῃ, Ajax flagellifer 277, c.

αἰθίοπες, Ethiopes 122, c.

ἄμυκῃ σατυρικός, Amycus Satyricus 400, b. 428, a.

ἄμυκῃ, Amycus 94, e.

ἀμφιάραῃ, Amphiaraus 454, e.

ἀνδρομέδη, Andromeda 482, e.

ἀντηνόριδαι, Antenoridae 373, d.

ἀντιγόνη, Antigone 280, b. 547, b.

ἀχαιῶν σινώδειπνον, Achæorum convivium 17, d.

Ἀχιλλέως ἐρασαί, Achillis amatores 401, c.

ἐλένης γάμῃ, Helenes nuptiæ 76, c.

θαμύρη, Thamyra 175, f. 183, f. 637, a.

Ἰναχῃ, Inachus 668, b.

ἶρις, Iris 646, d.

ἰφιγένεια, Iphigenia 513, d.

ἰχθυοί, Venatores 62, f.

καμικοί, Camici 86, d. 388, f.

κηδαλίων, Cedalion 164, a.

κοχλίδες, Cochleæ 70, a.

κρήτες, Cretenses 687, d.

λαρισσαῖοι, Larissæi 466, b.

μυρμιδόνες, Mymidones 602, e.

μυσοί, Mysi 183, e. 635, e.

νιόβη, Niobe 176, f.

οἰνόμαῃ, Oenomaus 410, c.

πανδώρα, Pandora 476, c.

ποιμνῆες, Pastores 587, a. 319, b.

σαλμονεὺς, Salmonæus 489, d.

σκίθαι, Scythæ 189, d.

σινώδειπνον, Syndeipnon, fabula 365, b. 678, f. 685, f.

τανάριοι, Tanarii 37, d.

τραχινίαι, Trachiniæ 66, b.

τριπόλεμῃ, Triptolemus 110, e. 447, b.

τυμπανισαί, Tympanistæ 176, f.

τυρῶ, Tyro 99, f. 475, a.

ὑβρις,

ὕβρις, Injuria 657, a.

Φαῖνιξ, Phoenix 70, a.

Sophron 44, b. 48, c. 479, b.

ἀγριωτής, Rusticus 309, c.

αἰλιεύς, Piscator 288, a.

αἰλιόπικόν, ἢ ἀγριωτής, Halieuticum,
sive Agriotes 86, a.

μίμῳ, Mimus 480, b. 505, c.

μίμοι γυναικεῖον, Mimi muliebres
86, e. 106, e. 110, c. 229, f. 306,
d. 324, e. 380, e. 409, a.

μίμοι ἀνδρεῖον, Mimi viriles 286, d.
287, c. 323, b. 324, c.

συμφότον, Pronuba 362, c.

παῖς, Puer 324, f.

πενθερά, Socrus 110, d.

Sosibius 621, d. 648, b.

περὶ ἀλκμᾶν, De Alcman 114, f.

περὶ θυσιῶν, De sacrificiis 678, b.

περὶ θυσιῶν τῶν ἐν Λακεδαιμόνι, De
sacrificiis quæ Lacedæmone
peragebantur 674, a.

ὁμοια, Similitudines 690, f.

Sosicrates 561, f.

Δαδοχαί, Successiones 422, e.

τῶν φιλοσόφων Δαδοχή, Philoso-
phorum successio 163, f.

κρητικὰ, Res Cretensum gesta 261,
e. 263, f.

Φιλάδελφοι, Philadelphi 474, a.

Sosicrates Phanagorites.

οἶοι, Soli 590, b. sunt qui suspican-
tur carmina hujus poëmatis
habuisse primam dictionem
οἶοι, veluti Hesiodi carmina in
poëmate quod appellant με-
γάλας οἰήσας.

Sosimus.

περὶ χρόνων, De temporibus
635, f.

Sosipater.

καταψευδέμεν, Mendax 377, f.

Sositheus tragicus.

δάφνις, ἢ λιτέρσα, Daphnis sive Li-
tyersa 415, b.

Sostratus.

περὶ ζώων, De animalibus 379, f.

Sotades Jonicarum cantionum
poëta, Maronites 293, a.

Sotades comicus 621, b.

ἐκλειόμεναι, Inclusæ 293, a.

ᾠδολυτρεμέν, Iniquius Redem-
ptus 368, a.

Soterion 505, c.

Sotion Alexandrinus 343, c.

Δαδοχαί, Successiones 161, e.

περὶ τῶν τίμων, σίλλων, De Timo-
nis Sillis 336, d.

Souniathon.

Φοινικικά, Phoenicū res gesta 126, a.

Speusippus.

ὁμοια, similitudinum libri 61, c. 68, f.
86, c. 105, b. 133, b. 303, e. 308,
e. 313, a. 319, b. 324, f. 327, c.
329, f. 391, d. 369, a.

Sphærus.

περὶ λακωνικῆς πολιτείας, De Lace-
dæmonum republica 133, b.

Sphodrias.

τέχνη ἐρωτική, Ars amatoria 162, b.

Staphylus 45, d.

Stasimo attribuentur:

κύπρια ἔπη, Cyprii versus 682, d.

Stepha-

Stephanus.

ὀψαρτυτικά, De condiendis obso-
niiis 516, c. Vide supra Phi-
lotimus.

Stephanus comicus.

Φιλολάκων, Philolacon 469, b.

Sthenelus tragicus 367, b. 428, a.

Stesichorus 81, d. 154, f. 457, a.
499, a. 619, e.

Ἑλένη, Helene 451, d.

παιδικά, ἢ παιδία, Puerilia 601, a.

σοθῆραι, suis venatio 95, d.

Stesimbrotus Thasius.

περὶ Θεμιστοκλέους, Θουκυδίδος, καὶ Περικλέους, De Themistocle, Thu-
cydide, & Pericle 589, e.

Stilpon Cynicus.

ὑπομνήματα, Commentaria 162, c.
Strabo.

γεωγραφικά, Geographica 121, a.
657, f.

Stratocles 135, b. 137, c.

Straton comicus.

ληπνομέδα, Lepnomena 473, c.

Φοινικίδης, Phœnicides 382, b.

Stratonicus 163, f.

Strattis 68, f. 299, c. 324, b.
592, d.

ἀνθρωπορραΐσης, Anthroporrhaites
127, d.

Ἀταλάντη, Atalanta 302, c. 399, c.

καλλιπίδης, Callipides 304, c.
656, b.

κινησία, ἢ κινηγεσία, Venatio 396, a.
sed legendum, Cinesias.
Fuit is comicus poëta, supra
fidem macilentus, pag. 551, d.

ληπνομέδα, Limnomena 327, e.

μακεδόνες, Macedones 302, e. 396, a.

μακεδόνες ἢ παυσανίας, Macedones
sive Pausanias 589, a.

μηδεία, Medea 467, e. 690, f.

νεκία, Funus 160, b.

παυσανίας, Pausanias 654, f.

τρώϊλος, Troilus 76, e.

Φιλοκτήτης, Philoctetes 327, e.

Φοίνισσαι, Phœnissæ 160, b. 621, f.

Χρύσιππος, Chrysippus
169, b.

Ψυχασαί, Psychastæ 124, d. 373, f.
502, f.

Sylla Roman. Imperator.

κωμωδιασатурικαί, Comœdiæ Sa-
tyricæ 261, c.

Teleclides 56, d. 64, f. 644, f.

ἀμφικτύονες, Amphictyones 75, c.
82, b. 619, a.

ἀμφικτύων, Amphictyon 268, a.
335, a.

ἐταῖροι, Amici, socii 656, e.

ἡσιόδοι, Hesiodi 87. a. 344, d. 436, f.

πρυτανεῖς, Prætores 170, c. 370, b.
553, e.

σέρβεϊ, Solidi 399, c. 639, a. 648, e.

Telephanes.

πῶς ἀσείας, De civitate 614, e.

Telesilla Argiva 627, e.

Telestes.

ὕμνια, διθύραμβος, Hymenæus
dithyrambus 637, a.

Telestes Selinuntius 625, f.

ἀργώ, Argo 616, f.

Ἀσκληπιός, Asclepius 617, b.

Ssss

ὅτι

ὁ πῶν Τελχινιακὴν ἱστορίαν συνθεῖς
282, e.

Tenarus 672, a.

Terpsicles 391, f.

περὶ ἀφροδισίων, De venereis 325, a.

Teucer.

θερισμοί, Definitiones 455, e.

Thales Cretensis.

ὠδαί, Odæ, cantica 678, b.

Themison.

παλλῆνις, Pallenis 235, a.

Themison Cyprius 289, f.

Themistagoras Ephesius.

χρυσῆ βιβλῶν, Aureus liber 681, a.

Theocles.

ἰθύφαλλοι, Ithyphalli 497, e.

Theoclius.

περὶ ὠρῶν, De tempestatibus 470, c.

Theocritus Syracusius 49, f.

Βερενίκη, Berenice 284, a.

Φθριακήνυτρία, Venefica 475, e.

Theodectes Phaselites 454, d.

Theodectus 134, c.

Theodoridas Poeta 229, b. 302, c.

κένταυροι, Centauri 699, f.

τριδούς, ἢ ῥωπποῶλης, Tridens, sive
Seplasiarius ibid.

Theodorus 122, c.

ἁττικαὶ γλῶσσαι, Atticæ linguæ
646, c. 677, b. 678, c.

Theodorus Hierapolites.

περὶ ἀγώνων, De certaminibus
412, e.

Theognetus.

Φᾶσμα, ἢ Φιλᾶργον, Spectrum
aut avarus 104, b. 671, b.

Φιλοδέαπτος, Amans domini 616, a.

Theognis poet. 428, c. 457, b.
513, d. 633, d.

περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ θυσίων, De sacris
Rhodiis 360, b.

Theognis Megarensis poeta.
ἔλεγοι, Elegi 317, a.

Theolytus Methymnæus.

βακχικὰ ἔπη, Bacchica carmina
Theophilus.

βοιωτία, Bœotia 472, d.

ἑπίδαυρον, Epidaurus 417, a.

ἱατρός, Medicus 340, d.

νεοπτόλεμος, Neoptolemus 560, a.
635, a.

πανκρατιαστὴς, Pancratiastes 95, a.
417, b.

προετίδες, Præetides 472, e.

Φίλαυλος, Philaulus 563, a.
587, f.

Theophrastus 50, a. 69, e. 391, e.
435, e. 676, d. 679, c. 680, e.
684, e.

αἵτια φυτικὰ, Causæ plantarum
55, e. 77, e.

ἐρωτικός, Amatorius 562, e. 567, b.
606, e.

περὶ βασιλείας πρὸς Κάσανδρον 144, e.
περὶ γελοῖς, De ridiculo 348, a.

περὶ δακετῶν καὶ βλητικῶν, De iis quæ
morsu venenata sunt 314, c.

περὶ ἐνθουσιασμοῦ, De Enthusiasmo
624, a.

περὶ ἑτεροφωνίας τῶν ὁμογενῶν, De va-
ria voce animalium conge-
nerum 390, a.

περὶ εὐδαιμονίας, De felicitate 543,
f. 567, a.

περὶ

περὶ ἡδονῆς, De voluptate 511, c.
526, e.

περὶ κολακείας, De adulatione
254, d.

περὶ κωμῳδίας, De comœdia 261, d.

περὶ λίθων, De lapidibus 93, a.

περὶ μέθης, De temulentia 423, f.
465, b. 497, e. 681, f.

περὶ ὀσμῶν, De odoribus 70, a.

περὶ πνιγμῶν, De suffocatione 66, f.

περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διαιτωμένων, De
piscibus qui in sicco perdu-
rant 312, b. 317, e.

περὶ τῶν ζώων, De animalibus 387, e.

περὶ τῶν κατὰ τὸ πρὸς διαφορῶν, De
locorum differentis 317, f.

περὶ τῶν μεταβαλλόντων τὰς χροίας,
De iis quæ colorem mutant
317, e.

περὶ τῶν πνιγμένων κατὰ χειμῶνα, De
suffocatis propter hyemem
331, d.

περὶ ὑδάτων, De aquis 41, f.

περὶ τῶν φωλυόντων, De animalibus
quæ latent 63, c. 105, d. 314, c.

περὶ φυτῶν ἱστορίαι, Historia de plan-
tis 31, e. 50, b. 54, f. 56, f. 61, e.
64, d. 66, e. 77, a. 82, e. 470, f.
673, e. 681, b.

τραυματίας, Vulneratus, saucius
562, f.

Theopompus comicus.

ἄδμητ' ἢ ἡδυχαρῆς, Admetus, si-
ve Hedychares 690, a.

ἄλθα, Morborum curationes 501, f.

ἄφροδίτη, Venus 324, b.

εἰρήνη, Pax 368, c. 374, b. 652, f.

θησεύς, Theseus 82, c.

καλλαιχρον, Turpe honestum 302, f.
399, c. 423, a.

μῆδ' ὅ, Medus 481, e. 487, e.

νεμεά, Nemea 470, f.

ὀδυσσεύς, Ulysses 165, a.

παμφίλη, Pamphila 487, c.

πηνελόπη, Penelope 183, f. 657, b.

σειριῶνες, Sirenes 399, d.

στρατιώτιδες, Fœminæ militantes
483, e.

Φινεύς, Phineus 649, b.

Theopompus Chius 45, c. 50, e.

67, f. 68, d. 217, e. 573, c. 616, d.

627, d. 700, f.

ἱστορίαι, Historiæ 77, d. 85, a. 144, f.

166, d. 249, c. 252, a. 260, d.

265, c. 271, c. 435, a. & d. 444, e.

517, c.

ἐλληνικά, Rerum Græcarum libri
271, f. 384, a.

κατὰ τῆς πλατῶν' ἡμετέρας, De
Platonis institutis ac exerci-
tatione 508, c.

περὶ τῆς χίης Ὀπισθοῦς, De Chia epi-
stola 586, c.

περὶ τῶν συληθέντων ἐκ δελφῶν χρη-
μάτων, De pecuniis quæ ex
Delphis compilatæ sunt
605, a.

πρὸς Ἀλέξανδρον συμβεβηκίαι, Ad Ale-
xandrum consilia 230, f.

σύγγραμμα, Commentarius 531, a.

Φιλιππικά, Philippica 145, a. 149, d.

157, e. 166, d. 213, f. 384, a.

476, d. 526, e. 531, a.

- Theopompus hexametrorum poeta.
 αἰματίον, Curriculum 183, b.
 Theotimus.
 κατ' Ἐπικύρου βιβλία, Contra Epicurum libri 611, b.
 Thucydides 108, f. 189, d. 215, d. 478, f.
 Timachidas Rhodius 369, a. 677, d. 678, c. 699, c.
 γλῶσσαι, Linguæ 678, a. 53, c.
 τὸ δεῖπνον, Liber cœnarum 5, a. liber IX. 283, c.
 Timæus Tauromenites, Epitimaus dictus 206, d. 272, a. 522, a. 523, c. 573, d. 602, f.
 ἱστορίαι, Historiæ 153, d. 163, e. 250, a. 264, c. 327, b. 471, f. 589, a.
 Timarchus.
 περὶ τῆς ἐρατοθένης ἐρμῆς, De Eratothenis Mercurio 501, f.
 Timocles.
 αἰγύπτιοι, Egyptii 300, a.
 δάκτυλος, Digitus 295, b. 385, a.
 δῆλος, Delus 341, f.
 δημοσώπυροι, Populares satyræ 165, f.
 δονυσιαῖζοι, Menades 223, b.
 δορεὺς ταυτοκλείδης, Doreus Tauto-
 cleides 567, f.
 δρακόντιον, Dracontium 237, d.
 ἐπιστολαί, Epistolæ 240, f. 243, b.
 ἐπιχαίρειν κακῶς, Epichærecacos,
 gaudens alienis malis 241, a.
 ἥρωες, Heroes 224, a. 455, f.
 ἰκάριοι, Icarii 342, a.
 καύνιοι, Caunii 240, e.
 κένταυρος, ἢ δεξάμηνος, Centaurus,
 five Labrus 240, d.
 κονίσσαλος, Conisalus, unus ex mi-
 nistris Priapi 430, f.
 μαραθαῖναι, Marathonixæ 500, f.
 νεαῖρα, Neæra, 567, e. 591, d.
 πολυπεργμων, Curiosus 327, f.
 πρὸς Ἀλέξανδρον Ἐπιστολή, Ad Ale-
 xandrum epistola 595, a.
 πύκτης, Pugil 246, e.
 σάπφω, Sappho 327, c.
 Φιλοδικαστής, Philodicastes, five ra-
 bula forensis 245, b.
 ψευδολεσταί, Pseudolestæ, falsi latro-
 trones 109, c.
 Timocrates Lacedæmonius.
 περὶ τῆς σφαιριστικῆς, De lusu pilæ
 15, c. 29, f.
 Timomachus.
 κυπριακά, Cypriaca 638, a.
 Timon Pyrrhonius Phliasius
 158, a. 281, e. 558, e.
 σίλλοι, Silli, id est, mordaces joci li-
 ber secundus 160, a. liber ter-
 tius 251, c. 279, f. 424. b. 445, e.
 Timon. (601, c.
 πρόδειπνον, Prodipnon, (merendam
 interpretari licet) 406, e.
 Timotheus Milesius poeta
 122, d.
 κυνάρχιον, Catulus 243, d.
 κυκλώπια, Cyclopia, Cyclopum
 officina 465, c.
 ναύτιλος, Nauta 338, a.
 Tryphon Alexandrinus 182, e.
 299, a. 400, a.
 περὶ ἀττικῆς προσηδίας, De Atticis
 accentibus 53, b.

περὶ ὀνομασιῶν, De rerum appella-
tionibus 174, e. 503, d. 634, d.
618, c.

Φυτῶν ἱστορία, Plantarum historia
78, a. 109, 114, b.

Typhon.

περὶ ζῴων, De animalibus 324, f.
Tyndarus Sicyonius.

ὀψαρτυτικά, De condiendis obso-
niis 662, d. Vide supra Phi-
lotimus.

Varro, Menippeus cognomina-
tus 160, c.

Vder Grammaticus 118, d.

Xanthus.

Λυδιακά, Lydiorum res gestæ, vel
commentarii 404, a.

Xenarchus 63, f.

πένταθλος, Quinquertio 440, c.
411, e. 569, a.

πορφύρα, Purpura 225, c.

πρίαπ, Priapus 473, f.

σκύθα, Scythæ 367, b. 418, e.

ὕπν, Somnus 559, a.

Xenochartus.

δίδυμοι, Gemini 426, b.

Xenocles orator Atheniensis
134, e.

Xenocrates 186, b.

Xenophanes Colophonius 413,
f. 476, d. 526, a. 576, c. 632, c.

ἐλεγεία, Elegiaca carmina 368, f.

παρωδαί, Parodæ 54, e.

Xenophon 177, b. 179, d. 186, e.
217, f. 510, c. 613, b. 673, f.

αγέπια, Agelilaus 144, b.

ἀνάσσεις Κύρ, Ascensus Cyri 16, a.
49, b. 71, c. 150, f. 252, a. 390, c.

397, a. 390, c. 397, a. 476, b.

ἐλλωικά, Rerum Græcarum libri
217, f.

ἱέρων ἢ τυραννικός, Hieron, sive Ty-
rannicus 121, d. 144, b. 165, f.

κυνηγετικός, Venatori⁹ 368, e. 400, a.

περὶ ἵππικῆς, De Hippice, sive
equorum educatione 94, e.

οἰκονομικόν, Oeconomicon 103, c.

περὶ πύρων, De Vectigalibus 272, c.

τῶν περσῶν παιδεία, Persarum insti-
tutio 465, e.

περὶ τῆς παιδείας κύρ, De Cyri in-
stitutione 368, a. 373, d. 410,
c. 424, b. 433, f. 496, c. 515, a.

συνπείσιον, Convivium 504, c. d. &
f. 614, d.

ὑπομνήματα, Commentaria 54, e.
124, c. 165, a. 220, f. 544, d. 588, d.

Zenis sive Zeneus Chius 186, c.

περὶ πατρίδος, Χί, De patria Chio
601, f.

Zeno Citienſis.

περὶ πολιτείας, De republica 561, c.

Zeno Cynicus.

ὑπομνήματα, Commentaria 162, c.

Zenodotus.

ἑπιτομαί, Compendia 412, a.

Zenophanes.

συγγενικός, Congenitus 424, c.

Zopyrinus.

ὀψαρτυτικά, De obsoniis condien-
dis 662.

Incertorum auctorum opera, iis quibus adscribuntur
auctorum nominibus subjectis.

αἰχαιοὶ, Boni 248, c. 685, b.

Pherecrates, Strattis.

ἀγλὴ δράμα σατυρικόν, Agen, fabu-
la Satyrica 50, f. 586, c. 595, c.

Python Catanæus, Byzantius

Python. Alexander Rex.

ἄγνοια, Ignorantia 401, a.

Diphilus, Calliades.

ἄθλα, Certamina, fab. 171, e.

Stesichorus. Ibycus.

αἰγίμιος, Ægimius 503, d.

Hesiodus. Milesius Cecrops.

ἀλίπτεια, Aliptria 123, c.

Alexis. Antiphanes.

ἀνθεῖα, Antheia 567, a. 586, e.

Eunicus. Philyllius.

Ἀσίας περιήγησις, Asiæ descriptio
70, a.

Hecataeus Milesius. Nesiota.

ἀντεῖα, Antea 127, b.

Antiphanes. Alexis.

ἄντυλλον, Antyllus 108, c. 118, e.

Philetæus Nicostratus, Philo-
stratus.

ἀπολείπασα, Animo defecta 133, f.

Diphilus. Sosippus.

ἀργολικά, Argolica 86, f.

Argias. Dercylus.

ἀργυρεὶς ἀφανισμός, Argenti obscu-
ratio 409, d.

Epigenes, Antiphanes.

ἐρεαν, Grus 82, a.

Euphorion. Archytas.

γεωργικός, Rusticus 75, d.

Androtion. Philippus. Hege-
mon.

γεωργικά, Georgica

Quintilii Fratres 649, e.

δείπνον, Coena 146, f.

Philoxenus Cytherius. Leuca-
dus.

ἡδυπάθεια, Vitæ mollities, incerti &
innominati est auctoris.

ἱστορία, Historia 95, f.

Callimachus. Zenodotus.

ἱστορίαι, Historiæ 232, e.

Ephorus, sive Demophilus ejus
filius.

ἱστορίαι, Historiæ 515, d.

Xanthus Lydius. Dionysius Scy-
thobrachion.

καμπυλίον, Campylion 471, e.
562, c.

Araros, Eubulus.

κύκλωπες, Cyclopes 140, e. 524, f.
667, d.

Callias. Diocles.

κύπρια ἐπη, Cyprii versus 334, b.
682, d.

Hegesias. Stasimus. Halicarnas-
seus quidam. Cyprius.

ναυκρατίας κτίσις, Naucratis ædifi-
catio 283, d.

Apollonius Rhodius. Naucra-
tites.

ὅμοια, Similitudines 642, e.

Alexis. Antidotus.

περιθού, Peirithous 496, b.

Critias. Euripides.
 πρὸς ἡδονήν, De Voluptate 387, f.
 Theophrastus. Chamæleon.
 πόλεις, Urbes 86, e. 92, f. 140, a.
 Philyllius. Phrynichus. Aristophanes, vel quispiam alius.
 πορφύρεα, Purpura 319, a. 431, a.
 Timocles. Xenarchus.
 πρὸς κάσσανδρον πρὸς βασιλείας, Ad
 Cassandrum de regno 144, e.
 Theophrastus. Sosibius.
 σκηνώα, Tentoria 628, e.
 Plato. Aristophanes.
 σύμμαχια, Symmachia 312, d.
 314, a.
 Plato. Cantharus.
 τελχινιακή ιστορία, Telchiniaca hi-
 storia 282, f.

Epimenides Cretensis. Telecli-
 des.
 τιτανομαχία, Titanomachia
 277, d.
 Eumelus Corinthius. Arcti-
 nus.
 ὑπομνήματα, Commentaria 173, e.
 654, d.
 Aristoteles. Theophrastus.
 ὕπνῳ, Somnus 572, c.
 Alexis. Antiphanes.
 χείρων, Cheiron 364, a.
 Nicomachus rhythmicus, Phe-
 recreates.
 Drama incertum & vers. ex ea
 fab. 702, b.
 Incertus poëta 613, a.

Incertorum Auctorum absque operum nomine
 & indicatura.

Alexis, sive Antiphanes 66, f.
 Aristophanes, seu Plato 613, c.
 628, c.
 Callias sive Diocles 306, a.
 Cantharus sive Plato 68, b.
 Crates sive Demochares 215, c.
 Hedylogus Samius, vel Atheniensis
 197, a.

Philarchus Atheniensis, sive Nau-
 cratites 58, b.
 Plato, seu Aristippus 628, e.
 Nicostratus, sive Philetærus
 65, d.
 Silenus, sive Clitarchus, sive Zeno-
 dotus 478, e.
 Scylax, sive Polemon 70, b.

CAPUT XXI.

DE CLAUDIO ÆLIANO.

Æliani ætas & Vita. 1. Varia Historia. 2. Historia animalium. 3. Tactica antiquioris ut videtur Æliani. 4. Epistola rusticæ. 5. Scripta Æliani deperdita. 6. Index scriptorum in Varia & animalium Historia allegatorum. 7.

II.

CLAUDIUS ÆLIANUS, Politiano & aliis male Helianus, Prænestinus a) vix unquam fines Italiæ patriæ suæ egres-
sus b) sed Græcorum c) Græcæque eloquentiæ amantis-
simus fuit. Audivit Pausaniam Rhetorem d) & Nico-
strati simplicem venustatem, Dionisque Chrysostomi dictionem imita-
tus, Herodem Atticum tanquam svavissimum Rhetorum præ cæteris
admiratus est. Magnam inde dictionis Atticæ facultatem & elegan-
tiam sibi comparavit, ita ut Philostrato iudice ipsis posset certare Athe-
niensibus, & μελίγλωσσος sive μελίφθογγος h. e. mellei oris inde dictus
sit, teste Svida, qui δερχιερέα quoq; sive Pontificem e) fuisse, & Rhetori-
cam

a) Svidas: Αἰλιανὸς ἀπὸ Πραυνέσσης τῆς Ἰταλίας, ἀρχιερεὺς καὶ σοφιστὴς ὁ χρηματί-
σας Κλαύδιος. Ὁς ἐπικλήθη μελίγλωσσος ἢ μελίφθογγος καὶ ἐσοφίσεν
ἐν Ῥώμῃ αὐτῇ ἐπὶ τῶν μετὰ Ἀδριανὸν χρόνων. Quia vero Prænestini jus ci-
vitatæ Romanæ habebant (Vide Jo. Mariæ Svaresii libros 3. de Præneste antiqua,
editos Romæ A. 1680. 8.) hinc Romam patriam suam vocat Ælianus lib. 2. Var.
Hist. c. 38. lib. 12. c. 25. & lib. 14. c. 45. & Philostratus de Sophist. p. 618. Αἰλιανὸς
(male in codice meo MS. Philostrati bis legitur Φιλιανὸς) δὲ Ῥωμαῖος μὲν ἦν,
ἠγλίσκε δὲ ὥσπερ οἱ ἐν τῇ μεσογείᾳ Ἀθηναῖοι.

b) Idem Philostratus testatur Ælianum ipsum de se prædicasse quod nunquam navem
conscenderit, neque mare noverit, neque usquam profectus sit ultra fines Italiæ. At-
que ideo pluris etiam Romæ habitum esse ὥς τιμῶντα τὰ ἔθνη ut qui moribus
patriis unice duceretur. At ipse Ælianus auctor est fuisse se Alexandriæ, XI. ult. de
animal.

c) Vide Var. Hist. lib. 9. c. 32. & lib. 12. c. 25.

d) Philostratus: ἡ μὲν ἐπίπαν ἰδέα ἔστω ἀνδρὸς ἀφέλεια προσβάλλουσα τι τῆς Νικο-
στράτους ὥρας. Ἡ δὲ ἐνίοτε πρὸς Δίωνα ὄρα καὶ τὸν ἐκείνου τόνον - - Παισανίς
μὲν ἐν ἀκροατῆς ἐγένετο, ἐθαύμαζε δὲ τὸν Ἡρώδην ὡς ποικιλώτατον ῥητόρων.

e) Alius fuit 1) *Plautius Ælianus*, Pontifex, sub Vespasiano clarus, quem memorat Ta-
citus lib. 4. hist. c. 52. Mentio fit & 2) *C. Æliani* in plerisque editionibus Hi-
storix

cam Romæ professum esse memorat. Declamationibus faciendis parum aptum se expertus, f) ad scribendum se contulit, sub Imp. Elegabalo

T t t t

storiæ naturalis Plinianæ, inter auctores ex quibus composuerit Plinius librum tertium. Sed Jo. Harduinus ex MSS. recte ibi reposuit *Gellianum* qui allegatur lib. 3. c. 12. 3) *Æmilius Ælianus* qui Cos. fuit sub Trajano A. U. C. 868. diversus à 4) *Cassperio Æliano* præfecto prætorio sub Nerva Imp. apud Dionem lib. 68. p. 770. qui rusticorum tumultuantium sub Domitiano caput fuit, teste Eutropio IX. 20. Confer Barthium p. 2481. Advers. 5) *Ælianus* patria (ut ipse videtur in præf. innuere) Græcus, Græcæque rei militaris quam Romanæ periti or, qui ad Adrianum Imp. *Tactica* scripsit, & in illis testatur se de hoc argumento olim sermones fecisse Nerva Trajano imperante cum Frontino viro consulari. Hunc Tacticorum scriptorem cum Cl. Æliano nostro confundunt Vossius de Hist. Gr. & alii viri docti: sed antiquiorem atque adeo diversum esse probe post Is. Vossium & Tillemontium T. 2. hist. Imperatorum p. 995. seq. notavit Jacobus Perizonius Vir clariss. in prolegomenis ad varias historias Æliani. Non plane constat idemne cum hoc Tacticorum scriptore sit 6) *Facundus Ælianus* laudatus Martiali lib. 12. Epigr. 24. vel 7) *Ælianus* amicus Apollonii Tyanensis, de quo Philostratus in hujus vita lib. 7. c. 8. seq. 8) *Ælianus Platonius* cujus *hypomnemata in Timæum Platonis* laudat Porphyrius in Ptolemæi Harmonica & Proclus ad Timæum, Is Vossius de viribus rhythmii p. 82 83. & III. 9) *Papyrius Ælianus* Cos. sub fratribus Antoninis, A. U. C. 915. nisi potius cum fastis à Norisio editis legendum *Lollianus*. 10) *Ælianus* qui A. U. C. 936. & 939. Cos. fuit sub Imperatore Commodus. 11) *Ælianus* qui Cos. fuit A. U. C. 975. idem forte cum *Flavio Æliano* qui Præf. prætorio sub Alexandro Severo, memoratur in inscriptione veteri apud Gruterum p. 491. ut conjicit Jo. Glandorpheus in Onomastico Rom. p. 20. 12) *Celsus Ælianus* de quo Julius Capitolinus in Maximo & Balbino c. 17. 13) *L. Ælianus* unus è sex Tyrannis qui inter initia Diocletiani imperium usurpavere, cujus mentio apud Eutropium lib. 9. sect. 20. & cujus numus à Foucault nuper inventus refertur in memoriis literariis Gallicis Trivultinis Anni 1702. pag. 35. Vide & Tillemontii notam 12. ad vitam Gallieni T. 3. Historiæ Imperator. ubi è numis mentio alterius *Auli Pompeii Æliani*. 14) *Ælianus*, Probiani in proconsulatu Africæ sub Constantino M. successor lib. 1. codicis Justiniani tit. 38. & Augustin. Epist. 63. sive 88. edit. Benedictinor. 15) *Ælianus* ad quem Gregorius Thaumaturgus scripsit expositionem fidei laudatam Basilio Magno Epist. 64. 16) *Ælianus* Dux bellicus sub Imp. Valente, de quo Svidas in *Αἰλιανός*. 17) *Ælianus* Prætorio præfectus sub Imp. Zenone. Vide Cujacii observationes. lib. 16. c. 14. 18) *Ælianus Meccius* (Μέκκιος) Galeni præceptor qui cum laudat libro de Theriaca ad Pamphilianum T. 2 p. 470. Hisce omnibus ætate prior 19) *Æmilius Ælianus Cordubensis*, de quo Svetonius in Augusto c. 51.

f) Philostratus de Æliano nostro : *ἐαυτὸν εὖ διασκεψάμενος ὡς μελέτη ἔκ ἐπιτήδειον, τῷ συγγράφειν ἐπέδετο, καὶ ἐδουμάθη ἐκ τῆς*

balo vel primis annis Alexandri Severi, g) ac cœlebs sexagesimum ultra ætatis annum vixit. h)

II. Ex ejus scriptis exstant ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙÆΣ ΒΙΒΛΙΑ ΙΔ. Variæ Historiæ sive Historiæ per saturam lib. XIV. i) quod opus Johanni Stobæo k) laudatur sub titulo *ισορία* vel *σύμμικτῃ ἰσορίᾳ*, Stephano Byz. l) *ἰσορικῆς ἀγαλέξεως*, Svidæ m) *περὶ ποικίλης ἀφηγήσεως*. Quanquam vero parum verisimilis videtur sententia virorum doctissimorum, qui vel ob stylum minus quam in historia animalium limatum extremam operi manum auctoris accessisse negant n) imperfectumque relictum o) esse aut excerpta tantum illius exstare contendunt p): Non absurde tamen suspiceris prologo & Epilogo & quibusdam forte libris truncatum ad nos pervenisse. Nam Stobæus & Svidas nonnulla ex eo proferunt quæ in editis desiderantur, & liber quintus in binos à librario divisus esse videtur, cum sextus liber interciderit. Prætereo quod libri decimi quarti extrema varie turbata sunt in codd. & editionibus: & quod librum XVII. in Bibl. Cæsarea extare illatum à Jo. Sambuco ex Mugii Tredecimviri Argentoratensis fide tradidit Scheferus & Kuhnus, de qua re Lambecii & Nesselii silentium jubet nos addubitare. *Inscriptiones capitulum* ab ipso Æliano non esse disputat Gisbertus Cuperus in variis suis observationibus p. 302. seq. in quibus plura istorum librorum loca erudite illustravit, tum Scheferus ad præf. & lib. 3. c. 24. ac Perizonius ad IV. 4. & 29. Lectum hoc Æliani opus etiam ab Eustathio, qui illud respicit in suo ad Homerum commentario, locis ad minimum decem. *Græce* primus edidit cum Heraclide de politiis, Polemonis, Adamantiique Physiognomi.

g) Hoc ex eo probant viri docti, quod æqualis fuerit Philostrati junioris, & Athenæi Dipnosophistas subinde sit in variis suis historiis secutus, quod postremum in primis observavit & luculenter demonstravit præstantissimus Perizonius. Cæterum Vossius lib. 4. c. 53. de idololatria merito Jac. Grevinum reprehendit, cui Ælianus noster Plinio Nat. historiæ scriptore antiquior est lib. & capite 3. de venenis.

h) Philostratus: Ἐβίω γὰρ ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα ἔτη, καὶ ἐτελεύτα ἔκ ἐπὶ πασί. Παιδοποιίαν γὰρ παρητήσατο, τῷ μὴ γῆμαί ποτε.

i) Licet plures fortasse auctor scripsit, ut statim dicam.

k) in Florileg. l) in *χερρόνησ*.

m) in *ἀσέλγεια*. Idem tamen *ποικίλην ἰσορίαν* vocat in *Δῶς, κοίκη & φιλιωθέντες*.

n) G. J. Vossius de Hist. Gr. p. 218.

o) Jo. Clericus 1. artis Criticæ p. 89.

o) Jo. Scheferus p. 149, de stylo & Kuhnus ad Ælianium.

p) Vide Kuhnii præfat, & Perizonii notas ad librum 6, c. 1.

gnomicis & Melampode *Camillus Peruscius* Romæ 1545. 4. *Latine vertit Justus Vultejus* Wetteranus Basil. ap. Oporin. 1548. 4. & Lugduni 1567. 12. apud Joh. Tornæsum. *Græce & Latine* in collectione auctorum qui exempla virtutum & vitiorum conscribere, per Jo. Heroldum Basil. 1555. Porro cum versione Vultej à *Conrado Gesnero* hinc inde emendata, & illustrata quibusdam notulis Tiguri, inter *Æliani* opera A. 1556. fol. & cum versione Vultej ad Græcum denuo collata Lugduni apud Jo. Tornæsum 1587. 1610. & 1625. 12. & Genev. 1599. 1630. Paris. 1618. 12. in quibus editionibus Gesneri observationum ratio habita, sed *Is. Causauboni* emendationes ac conjecturæ paucissimæ insertæ. Multis annis post, egregie de hoc opere promeritus est *Job. Scheferus*, qui denuo recensitum cum Vultej versione edidit. notisque & indice rerum phrasiumque græcarum illustravit Argentorat. 1647. 8. & secundis accuratioribus curis ibid. 1662. 8. Equidem MStis codd. destitutum se fatetur vir doctus, multa tamen ex ingenio feliciter castigavit, & erudita luce perfudit, ostensis etiam interpretis erroribus, quanquam est ubi in Schefero quoq; Græcismi peritiam non ab re desiderarunt Kühnius & Perizonius. Editionem hanc Scheferi alteram omiſſis ejus notis atque indice, appositisque in horum locum paucis suis emendationibus & conjecturis ex ingenio profectis recudi curavit *Tan. Faber* Salmurii A. 1668. 8. professus se græcum *Æliani* contextum quanta maxima fieri potuerit diligentia recensuisse, & ubi res postulabat emendavisse. Sed hoc minime factum in editione illa deprehendit Perizonius, qui in nulla editione vitiosum magis contextum *Æliani* affirmat exhiberi. Scheferus editione secunda haud contentus, quam male à typographo habitam queritur in commentario ad Phædrum p. 227. amissis plerisque schedis in quibus annotaverat quæ addi quæ demiimmutarique vellet; Varias *Æliani* historias tertiis curis illustrare est conatus, quas post ejus fata q) in lucem edidit Vir Græce doctissimus *Jochimus Kühnius* Professor Argentoratensis ante paucos annos & ipse non sine magna elegantiorum litterarum jactura denatus. In hac insigni editione quæ prodiit Argentorati A. 1685. 8. non modo contextus longe emendatior cum Vultej versione passim castigata & Scheferi notis auctioribus exhibetur, sed & *Georgii Matthiæ Kænigii* & Kühnii doctissimæ notæ sunt adjectæ, in quibus & scriptor illustratur, emendaturque, dictioque ejus explicatur, & errores Vultej, Scheferi ac Tan. Fabri notantur, tum præter fragmenta *Æliani* à Kühnio collecta indicemque

Tttt 2

græ-

q) obiit Upsaliæ 7. Cal. April. 1679.

Græcum longe locupletiore & elenchum auctorum ab Æliano allegatorum accedunt variæ lectiones ex tribus Codd. MSS. Parisiensibus, quas à Norcopenſi Scheferus acceperat. Denique vir doctissimus & accuratissimus *Jacobus Perizonius* præclaram hujus operis editionem curavit Lugd. Bat. 1701. 8. ad quam concinnandam usus est binis Codd. MSS. uno Fred. Sluiskenii altero Bibl. Lugdunensis Batavorum Academia: præterea à clariss. Viro Joh. Boivinio edoctus de lectionibus locorum dubiorum ex tribus Codd. Bibl. Reg. Paris. 2083. 3064. & 3132. (quas negligentius collectas Scheferus habuit) & à Grævio nactus variationes quas ex duobus MSS. Mediceis & uno Mediolanensi notaverat Marquardus Gudius. His subsidiis instructus, collatisque superioribus editionibus, Romana præsertim & Gesneri, quas reliquæ fere omnes (exceptis non adeo multis ex conjectura modo vera modo falsa per editores immutatis) insequuntur, contextum Æliani multo quam ante exhibuit correctiorem, versionem Vulteji ita emendavit integramque recensuit ut nova possit videri, deinde totum opus commentario luculento ornavit, quo & dictio græca & historia atque antiquitates erudite & jucunde illustrantur. In hoc subinde lector ad Scheferi & Kühnii notas remittitur, quas ne suæ editioni adjungeret, typographi Argentoratensis precibus suo Æliano metuentis impeditus fuit. Sed & fragmenta Æliani adjunxit, monens Kühnium non pauca præter rem & facili nimis suspitione ad Ælianum auctorem retulisse. Indices quoque Perizonianæ editioni locupletissimi subjiciuntur, præcipue utilissimus ille & singulari plane studio atque accuratione confectus, quo Græca Æliani dictio explicatur. *Epitomâ* ex Æliani variis historiis & historia animalium usum esse Michaëlem Apostolium, notat passim ad hujus proverbia Petrus Pantinus. Germanice quoque Varias Æliani editas esse Stetini 12mo, interprete *Gotfrido Wilhelmo Sacerio*, legas in Pandectis Brandenburgicis Christophori Hendreichii.

III. ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ r) ἢ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ s) *Βιβλία 17*
Historia Animalium, sive de animalium sollertia ac proprietatibus libri XVII. t) in quibus similiter ut in libris Variarum fecerat, jucunde ac breviter res quæ

r) Ita hos libros compendii causa laudat Svidas.

s) Ita in MSS. & in editionibus & ab Eustathio in Iliad. α p. 44. hi libri. inscribuntur. Neq; alium titulum Emanuel Phile præfixit suis jambis quos de animalibus ex Æliano fere collecta materia composuit.

t) Non tantum XVI. ut scribit Hendreichius in pandectis Brandenburgicis, Gyllii ex Æliano collectanea secutus.

quæ sibi notatu dignæ videbantur *χηματισμῶν* more, nullo servatore-
rum ordine, interdum etiam in uno brevi capite admodum diversa
(confer VII. 45.) describit, tractans ad alliciendum varietate ipsa lecto-
ris animum *ποικίλα πικίλως*, ut in Epilogo ait. Præcipua collegit non
modo ex Aristotele & aliis qui ante eum de animalibus scripserant, cete-
risque scriptoribus omnis generis, sed & ipse nonnulla nova à se obser-
vata attulisse se profitetur *u*), selectumque ac styli suavitatem addi-
dit, atque narratis mutarum animantium virtutibus homines * datin
ruborem, aut ab illis exempla capere docet sibi. Nonnulla etiam fabu-
losa exponens, testatur se iis non temere habere fidem ut XII. 21. 38. Sic
XVII. 14. *Εγὼ μὲν δ' πεπίστευκα, εἰ ᾧ ἔπερ* *Θ* *Εὐδοξῶ πείθεται, πσευέτω. &c.*
& 18. *εἰ Φανείται τῷ πιστὰ πσευέτω, εἰ ᾧ ἡπτόν, πταῦται, μὴ πρσεχέτω. & XV.*
8. ubi de muliere in mustelam versa ab Hecate, *ἡ μὲν δ' ἐν Θεὸς ἰλεως ἔσω,*
μύθους ᾧ ἑὼν μὴ μυθολογίαν ἄλλοις. & 16. *Ἡρόδοτον ᾧ ἀξιώ μὴ μοι μηνιῖν εἰ μύ-*
θοις ἐγγράφω ὅσα ὑπὲρ τῆς τῶν ἔχρων ὠδ' ἔν *Θ* *λέγει. & XIV. 18.* ubi de
Hippomane: *καὶ ἴσως λέγασσι τοὶ λέγοντες, ἴσως ᾧ ἔδεν λέγασσι. Ἀ δ' ἐν*
ἡκστα, ὑπὲρ τέτων ἔπον. XIV. ult. *καὶ μέντοι καὶ Δραμυθολογεῖσθαι μικρὰ*
ἄλλα ἐν μακρὰ τῇ συγγραφῇ, ἔδεν ἄλλ' ἢ Δραναπαύσασθαι τε πλὴν ἀκοὴν καὶ ἐφη-
δῆναι τὸν λόγον. Adde VII. 22. & 40. IX. 14. XI. 11. & ult. λέγει δὲ Ἀπίων,
εἰ μὴ τερατεύεται &c. XII. 3. λέγασιν Αἰγύπτιοι καὶ ἐμὲ μὲν ἡκιστα πείθεσι. Affir-
mat autem se maluisse in hujuscemodi rebus tempus atque otium suum
impendere, cum ad multo majora adspirare, gravitatem auctoritatemq;
apud vulgus sibi comparare, atque inter potentes in aulis Principum vi-
ros censerī, magnasque divitias sibi conquirere potuisset. Ἀλλ' ὁ μοι
Φίλον, inquit, *συνὸ τοῖς πλεστοῖς δριθμεῖσθαι καὶ συνὸ ἐκείνοις ἐξετάζεσθαι. Εἰ*
ᾧ ὦν καὶ ποιηταὶ σοφοί, καὶ ἄνδρες φύσεως ἰδεῖν τε ἅμα καὶ κατασκεῖσθαι δεινοὶ
καὶ συγγραφεῖς ἐκ πείρας εἰς τὸ μήκισον πρσελθόντες ἑαυτὰς ἡξίωσαν, τέτων τοι
καὶ ἑμαυτὴν ἀμωσγέπως ἑνα πειρῶμαι δριθμεῖν καὶ ἐθέλω, δῆλον ὡς ἀμείνων
ἑμαυτῷ σύμβολός εἰμι τῆς ἐξ ἐκείων κρίσεως. Βελομένην γὰρ ἂν μάθημα ἐν
γὰρ πεπαυμένον πειρίνεσθαι μοι, ἢ τὰ ἀδόμενα τῶν πάντων πλεστοῖν χήματα
ἅμα καὶ κτήματα. Copiosis & locupletibus adnumerari & ex illorum ordine cen-
seri non libet. Quod si de numero hominum nature studiosorum, inter quos &

Tttt 3

Poëta

u) *ζῶα γὰρ αὐτὸς ἄλλα πλάσσει ἐκ ἐδυνάμην, ὅτι δὲ ἔγνω πολλὰ ἐπεδειξάμην.*
ἡδὲ μέντοι καὶ ἔπον τίνα ὦν ἐκ ἄλλ' ἔπεε διάγει τῆς πείρας τῆςδε ὁ αὐτὸς
ἐλθὼν. XVII. ult.

* hujus rei exemplum vide VI. 2. VII. 10. seq. VIII. 3. 9. IX. 7. &c. Vitia quoque bruta-
rum animantium persequitur ut VII. 19. seq.

Poëta sunt eruditi & Philosophi ingeniosi & alii scriptores rerum experientia clari, etiam ipse unus esse cupio & enitor, multo sane honestiore loco & dignitate majori quam pro illorum consilio futurum me confido. Ita enim sentio, ut vel unam alicujus egregiæ disciplinæ portiunculam potius quam celeberrimas ditissimorum quorumvis opes atque possessiones mihi accedere optarim. Quod If. Vossius in appendice observationum ad Melamp. p. 38. Ælianum historiæ animalium auctorem scriptore variarum historiarum integro seculo juniorem esse pronunciat, merito à clarissimo Perizonio reprehenditur, eundem utriusque operis parentem confirmante variis argumentis probabilibus à scribendi genere & phrasi petitis. Suspikor autem If. Vossium lapsum memoria & Tacticorum auctorem pro scriptore variarum historiarum dicere voluisse. De capitum distinctione hæc Conradus Gesnerus: *An per capita ipse Ælianus suos libros dividerit (ita sane videtur) an alius quispiam, non habeo quod affirmem. Ego ut in vetustissimo codice MS. capitum numeros & argumenta reperi, ita curavi describenda. Ælianus quidem an ipse distinxerit & inscripserit capita, dubitari potest: quum & argumenta in capitibus proximis, ut nunc sunt distincta, interdum plane coherent: & ipsa etiam dictionis ratio alicubi, non capitis novi initium fieri, sed cum præcedente continuari sermonem loquatur: Nam & alibi plures ejusdem argumenti historiæ in unum caput recte sunt conjunctæ. Utcumque est, sic esse divisum librum non inutile fuerit.* Primus librorum de animalibus ex MS. codice Cardinalis Georgii Armaignaci latine vertit Petrus Gyllius Albiensis. Sed ejus versionis duplices exstant eæque longe inter se discrepantes editiones. Una Lugd. 1535. 4. apud Gtyphium, cum libro ejusdem Gyllii de piscium Massiliensium Gallicis & Latinis nominibus. In hac ampliora excerpta tantum ex Æliano contineri dixeris, ita quæ de singulis animantibus ille pluribus locis scripserat per XVI. digessit libros & ordinem plane mutavit, & multa omisit, & ex Oppiano aliisque plura adjecit. Itaque Conradus Gesnerus cum hoc opus ex duobus MSS. primum Græce ederet inter Æliani opera, Tiguri 1556. fol. Gyllii quam addidit versionem se in ordinem revocasse & supplevisse testatur, alienaque ab Æliano omisisse & in suum de animalibus opus suis quæque locis transtulisse. Postea vero Lugduni A. 1562. 8. apud Gvil. Rovillium excusa est versio Gyllii integra nullis omissionibus interpolationibusve inquinata sed suo ordine libros XVII. Æliani integros latine exhibens, cum ejusdem Gyllii descriptione elephantum & Demetrii CPol. libris de cura accipitrum canumque latine translatis. Ab eo tempore Ælianus de animalibus ex græcolatina Gesneri editione recusus est Lugduni apud Joh.

Jo. Tornæsium. Nonnulla hujus Operis loca feliciter illustrat accuratissimus scriptor Lambertus Bos in Observationibus Criticis cap. XXXIV.

IV. Inter Æliani hujus opera à Gesnero quoque edita sunt TAKTIKÀ sive *de instruendis aciebus liber* ad Adrianum Imp. qui à Sixto Arcerio aliisque quam plurimis sine controversia ei tribuitur. At enim jam supra ex Tillemontii & Perizonii verissima observatione monui alium atq; historiarum scriptore integro prope seculo antiquiorem esse auctorem Tacticorum, qui Græcæ rei militaris peritia inprimis pollere se prædicat, Romanæ non item; & cum Nerva Imp. cumque Frontino Formiis de hoc argumento sermones contulisse se scribit k) cum alter Ælianus nec militaria curasse nec frequentasse aulas Impp. videatur, & præterea Romanus fuerit, scripseritq; circa tempore Alex. Severi. Non alienum tamen erit ab hoc loco etiam de Tacticis illius quisquis fuit Æliani breviter agere, qui in MSS. & prioribus edit. simpliciter dicitur Αἰλιανὸς non κλαῖδ. Αἰλιανὸς, ut in Scriverii & Arcerii editionibus, *Franciscus Robortellus* primus edidit sub titulo quem Gesnerus est secutus, *περὶ στρατηγικῶν τάξεων Ἑλληνικῶν: de instruendis copiis more Græcorum:* quod argumento sane perquam respondet, videtur tamen vocabulum Ἑλληνικῶν in MSto reperisse Robortellus, certe in ipso libri titulo interiore omisit, uti *Theodorus Gaza* quoque in sua versione vulgata Colon. 1524. 8. Paris. 1532. &c. *Æliani de instruendis aciebus opus ad Divum Hadrianum à Theodoro Thessalonicensi latinum factum & Antonio Panormita Alphonsi Regis Præceptoris dicatum.* Robortelli perquam elegans editio, in qua seorsim Græca Æliani ex tribus MSS. recensita & variis picturis atque imaginibus partim è MSS. partim à Robortello adjectis, illustrata: seorsim ejusdem Robortelli latina versio ac denique translatio latina Theodori Gazæ exhibentur, prodiit Venetiis A. 1552. 4. & in Soceri mei Bibliotheca exstat

κ) Verba ejus in proœm. τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησι Τακτικὴν θεωρίαν πολλοὶ τῶν προῆμῶν συνέγραψαν ἔκ ἔχοντες ἢν ἡμεῖς ἐν τοῖς μαθήμασιν ἐπισυνέδημεν ἔξιν ἔχειν. Ἐμαυτὸν δὲ πείθων ἐβελήθη ταύτην συντάξαι τὴν θεωρίαν, ὅτι τοῖς ἡμετέροις οἱ μετ' ἡμᾶς πρὸ τῶν ἀρχαιωτέρων προσέξοι συγγράμμασι. Τῆς δὲ παρὰ Ῥωμαίοις τὸ μέρϑ' τῆτο δυνάμεως καὶ ἐμπειρίας ἔκ ἔχων γνῶσιν (δεῖ γὰρ ὁμολογεῖν ἀληθῆ) ὅκνη κατειχόμεν περὶ συγγράφειν - - - Ἐπεὶ δὲ τῷ θεῷ πατρί σὺ Νέρκα συμβαλὼν παρὰ Φροντίων τῶν ἐπισήμων ὑπατικῶν ἐν Φορμίαις ἡμέρας τιὰς διέτριψα δόξαν ἐπενεγκαμένῳ περὶ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις ἐμπειρίαν, συμβαλὼν τ' ἀνδρὶ εὐρον ἔκ ἐλάττονα σπᾶδὴν ἔχοντα εἰς τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησι τε θεωρημένην μάθησιν, ἡρξάμην ἔκ ἐτι περιφρονεῖν τῆς τῶν Τακτικῶν συγγραφῆς. &c.

exstat referta quam plurimis annotationibus MSS. viri docti. Ultramque versionem in sua Græcolatina Æliani operum editione recudi curavit *Conradus Gesnerus* Tiguri A. 1556. fol. Ab eo tempore Gazæ translatio sæpius recusa est cum Vegetio, Frontino & aliis scriptoribus rei militaris à Godeschalco Stevvechio & Petro Scriverio illustratis Lugd. Bat. 1592. 8. & 1607. 8. Denique Æliani liber græce cum nova versione & animadversionibus *Sixti Arcerii* editus est Lugd. Batav. 1613. 4. adjectis ex Xenophonte, Diodoro Sic. Polybio aliisque pugnarum quarundam descriptionibus. Ex hac Arcerii versione libellus Æliani latine recusus legitur in scriptoribus rei militaris ex recensione Petri Scriveri Lugd. Bat. 1632. & 1644. 12. & Vesaliæ Cliviorum 1670. 8. *Isaacus* quoq; *Casaubonus* Æliani *Tactica* ex codice Regis Galliæ emendata & notis à se illustrata editurum se recepit præfat. ad Polybium. Codicis illius MS. ex H. Stephano & Rigaltio meminit etiam Arcerius in notis p. 155. ipse alioqui ad editionem suam adornandam nullo manu exarato codice usus. Gallice Æliani *Tactica* transtulit *Ludovicus de Machault* Paris. 1615. fol. Anglice *Johannes Bingham* Lond. 1616. 8. Ælianum laudat Leo Imp. in *Tacticis* p. 62 90. & 91. edit. Meursii. *Constantinus Porphyrogenetus* c. 1. καθὼς Αἰλιανὸς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ γραψάντες τὰ Τακτικά λέγουσι. Porro cap. 2. testatur Ælianus se singulatim acturum quoque fuisse de instructionibus classicis. Περὶ μὲν τῶν ἐν τῆς ναυμαχίας συντάξεων ὕπερον ἔρδμεν. Et fuerunt qui Gesnero affirmarent librum hujus argumenti Æliano auctore exstare in Bibliotheca Christianissimi Regis & Palatina quæ in Vaticanam transiit. Sed nemo hactenus fuit qui ex tenebris proferret & in lucem ederet.

V. Ad Ælianum insuper referuntur *Epistolæ XX.* quibus inscribitur titulus : ΕΚ ΤΩΝ Αἰλιανοῦ ΑΓΡΟΙΚΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ, *Ex Æliani Epistolis rusticis*: ita ut de pluribus hæ sint selectæ, scriptæ nominibus agricolarum Atheniensium, ut diserte prodit *Epistola* ultima his verbis: εἰ δὲ σφώτερα ταῦτα ἐπέσταλτά σοί ἢ κατὰ πλὴν τῶν ἀγρῶν χορηγίαν, μὴ θαυμάσης. Οὐ γὰρ ἐσμὲν ἔτε Λυδοὶ, ἀλλ' Αἰθναῖοι γεωργοί. Hæ primum Græce vulgatæ sunt ab Aldo Manutio in collectione *Epistolarum Græcarum* Venet. 1499. 4. deinde latine versæ à *Sebastiano Guldenbeckio* Tigurino, & cum ejus versione recusæ inter Æliani opera *Conrado Gesnero* curante junctim edita Tiguri A. 1556. fol. Deniq; in collectione *Epistolarum Græcarum* Græce & latine sub falso *Jacobi Cujacii* nomine prelis subjectarum Genev. 1606. fol. p. 417. seq. quod propterea noto quia in

In illius editionis indice Æliani nomen video prætermissum. In Actis Eruditor. A. 1696. p. 101. pro *Achano* legendum *Æliano*.

VI. Scripta Æliani deperdita sunt liber *περὶ θεολογίας* de divina providentia, ex quo proferuntur quædam à Svida in *ἀβασάνιος* & alibi, atque ab Eustathio ad Homerum & ad Dionysium Periegetem, ut notatum Kühnio & Perizonio in Æliani fragmentis. Diversusne, an (quod clarissimo Perizonio videtur) idem cum hoc de providentia fuerit liber *περὶ θεῶν ἐναργειῶν*, de divinis sive divinæ providentiæ declarationibus manifestisque documentis, non plane exploratum est. Laudatur à Svida in *ἀνεμάξατο, ἐνστάτης, καλλιγόλας, ὠψίαθη*. In hoc opere adversus * Epicurum passim disputaverat Ælianus, itaque illud respicitur à Casaubono cum in commentariis ad Athenæum memoratur Ælianus de doctrina Epicuri, qui qualis sit aut quando vixerit scire se potuisse negat Scheferus in limine notarum ad varias historias.

Fuit præterea scripta Æliano *κατηγορία τῆς Γύννιδος*, accusatio Gynnidis, ** sive hominis effæminati, de qua hæc Philostratus in Æliani vita: *Εὐτυχῶν δὲ ποτὲ αὐτῷ Φιλόστρατος ὁ Λήμιος βιβλίον ἐπὶ πρῶτον ἔχοντι καὶ ἀναγινώσκοντι αὐτὸ πρὸς ὁρμήν καὶ ἰππικῆς τῆς φθέρμας, ἤρετο αὐτὸν ὅ, τι σπασδαίῳι καὶ ὅς, ἐκπεπνῆται μοι, ἔφη, κατηγορία τῆς Γύννιδος. Καλῶ γὰρ ἔγωγε τὸν ἄρτι κατῆμενον Τύραννον, ἐπεὶ δὴ ἀσελγεία πάσῃ τὰ Ῥωμαίων ἤρχυνε. Καὶ ὁ Φιλόστρατος, ἐγὼ σε, εἶπεν, ἐθαύμαζα ἂν εἰ ζῶντα κατηγορήσας. εἶναι γὰρ δὴ τὸ μὴ ζῶντα τὸν Τύραννον ἰππικῶς ἀνδρὸς, τὸ δὲ ἐπεμβάινειν κειμένῳ, παντός. Hunc olim Lemnius Philostratus librum quendam in manibus habentem reperit, quem cum indignatione & vocis intentione lætētabat. Et cum ille quid esset quæreret, Gynnidis accusationem à se elaboratam dixit. Sic autem vocare se Tyrannum, qui paulo ante Romanum imperium tenuerit, eique omni genere libidinis turpem inusserit maculam. Cui Philostratus: admirarer, inquit, si viventem accusasses. Siquidem viventem Tyrannum stylo perstringere, viri opus esse censeo: in jacentem vero invehi, cujusvis. Tyrannum cujus accusationem scripsit Ælianus, non Domitianum, ut Vossio & aliis viris doctis videbatur, sed Elegabulum fuisse pulchre probat de scriptore nostro præclare promeritus Jacobus Perizonius.*

Uuuu

VII. In-

* Epicureos tangit idem Ælianus VII. 44. animal. *Ελέφαντες μὲν ὅν Θεὸς προσκυνῶσι, οἱ δὲ ἄνθρωποι εἰ ἄραγε εἰσὶ Θεοὶ, καὶ ὄντες εἰ φροντίζουσιν ἡμῶν, διατρέχει.*

** De hac voce confer Syidam in *ἀρρεν*.

*VI. Index Scriptorum in Æliani Variis Historiis
allegatorum, depromptus ex editione Perizoniana.*

Æ Sopus X. 5.
 Alcman I. 27. XII. 36. & 50.
 Alexis X. 6.
 Anaxagoras de regno IV. 14.
 Anaxilas Comicus I. 27.
 Androtion VIII. 6.
 Archilochus IV. 14.
 Aristophanes I. 18. II. 13.
 Aristophanes Byzant. XII. 5. 1.
 Not.
 Aristoteles I. 14. & 15. II. 26. V. 3.
 Callimachus I. 15.
 Charon Lampfacenus I. 15.
 Cratinus II. 13. p. 88.
 Critias X. 13. & 17.
 Damon III. 14.
 Dinon VII. 1.
 Ephorus XIII. 23.
 Epitimides IV. 7.
 Eumenes Cardianus III. 23.
 Eupolis in Marica XII. 30.
 Euripides II. 12. XII. 15.

Herodotus II. 41. ubi ejus fidem
 quasi dubiam videtur ad-
 struere.

Hesiodus IX. 28. XII. 20. & 36.
 Homerus III. 9. VI. 9. VII. 2. & 8.
 X. 18. XII. 1. XIV. 27. 36. 44.
 & 64. XIV. 23.

Lafus XII. 36.

Menander III. 14.

Mimnermus XII. 36.

Pausanias XII. 61.

Philippides XII. 31.

Pindarus IX. 15. XII. 36.

Plato IV. 15. VIII. 2. XII. 25.

Posidippus I. 26.

Theophrastus II. 38. IX. 11.

Theopompus III. 18. 13. Not. VI.
 12. VII. 2.

Thucydides XII. 50.

Timæus XII. 29.

Xanthus IV. 26.

Xenophon VII. 14. XIII. 32.

*Index Scriptorum in historia animalium ab Æliano
laudatorum, recens à me additus.*

Achæ⁹ ὁ τῆς τραγωδίας ποιητής VII.
 Αἰγύπτιος λόγος XI. 10. 11. & c. (47.
 Æschylides ἐν τοῖς περὶ γεωργίας
 XVI. 32.
 Æschylus IX. 42. XII. 8. Eleusinius
 VII. 16. ubi de ejus morte.
 Ἀγαμέμνονι VII. 41.
 Ἀμφιαράῳ XII. 9.
 Τηρολόρῳ XII. 9.
 Δικτυαλκοῖς VII. 41.
 Σισύφῳ XII. 4.

Agatharchides V. 27. XVI. 27.

Alcman Homerum imitatus XI. 3.

Alexander ἐν τῷ περίπλῳ τῆς ἐρυ-
 θραῖς θαλάσσης XVII. 1. Myn-
 dius III. 23. IV. 33. V. 27.

Amometus (Ἀμώμητ⁹) XVII. 6.

Amyntas V. 14. ἐν σαθμοῖς XVII. 17.

Anacreon IV. 2. VII. 39.

Anaxagoras VII. 8.

Anaxippus ἐν Ὀπιδικαζομένῳ XIII. 4.

Antenor ἐν λόγοις Κρητικοῖς XVII. 35.

Anti-

Antiphon ἐν τῷ πρὸς Ἐρασίστρατον.

Apelles pictor IV. 50. (V. 21.

Apicius III. 42.

Apion XI. ult.

Apollinis oraculum fide dignum
omni cuicumque νῆς τε ὑγιαίνει
καὶ ἔρρωται ἡ Φρενὶς XIII. 21. εἰ τοί-
νυν εἰ πάντα εἰδὼς Τελτῶνας εἶναι
Φησι, ἡμᾶς ὑπὲρ τέττ' ἀγαπο-
ρεῖν & χεῖ. id. (VIII. 7. 12.

Apollodorus ἐν τῷ Θεολογικῷ λόγῳ

Apollonius Rhodius (ἡ Ναυκρατί-
της) XII. 23. locus est ex Athe-
næi VII. p. 283.

Apollophanes Comicus VI. 51.

Archelaus II. 7.

Aristeas VI. 51. (III. 40.

Aristippus à matre Arete edoctus

Archilochus XII. 9.

Arionis Methymnæi hymnus in
Neptunum, & Epigramma
statuæ Arionis subscriptum
XII. 45. adde II. 6.

Aristagoras XI. 10.

Aristocles Poëta Eleg. XI. 4.

Aristophanes XII. 4.

ἐν ὄρνισιν IV. 42. XVI. 5.

Aristophanes Byzant. I. 38. VII. 47.

& 39. ex quo loco colligas in
Anacreontem scripsisse.

Aristoteles II. 39. 49. 52. III. 40. 45.

IV. 6. 58. V. 8. 11. 14. 27. 34.

42. VI. 3. 14. VII. 7. 13. 40.

VIII. 1. 9. IX. 6. 7. 20. 39. 42. 64.

XI. 12. 18. XII. 6. 12. 14. 35. 40.

XIII. 4. XV. 28. XVI. 33. 41.

XVII. 15. 20.

ὁ δὲ Νικομάχης II. 34. VIII. 64.

ἐν τῇ ἡ περὶ ζώων XVII. 7.

Aristoxenus II. II. VIII. 7. (XII. 38.

Artemo ἐν τοῖς ὅροις τῶν κλαζομένων

Autocratis Τυμπανισαί XII. 9.

Babylonii & Chaldaei Astrologi. I. 22

Brachmanes XIII. 18. XVI. 20.

XVII. 5.

Callias ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν περὶ τὸν Σου-
ρακῆσιον Ἀραβοκλέα λόγων XVI.

Callimachus IX. 27. XV. 28. (27.

Chaldaei XII. 21.

Charmides Massiliensis V. 37.

Charondæ leges VII. 61.

Οἱ τὰς ὑπὲρ δὲ χίς συγγραψάντες ἰσο-
ρίας XVI. 39.

Cleanthes IV. 45. VI. 50.

Clearchus Peripateticus XII. 34.

Clitarchus XVII. 2. 22. 23. 25.

Crates ὁ ἐκ τῆς Μουσικῆς Περιγέρμης XVII.
9. Περιγερμηνός 37.

Cratinus ἐν τῇ δραπετῇ XII. 10.

Critici XIII. 6. (VII. 1. XVII. 29.

Ctesias III. 3. IV. 26. 27. 36. 46. 52.

Cnidius IV. 21. V. 3. XVI. 37. 42.

ἐν λόγοις Ἰνδικοῖς XVI. 23. (XII. 10.

Demetrius ἐν τῇ Σικελίᾳ τῷ δράματι

Democritus V. 39. VI. 40. IX. 64.

XII. 16. 17. 18. 19. 20.

Abderites XII. 7.

Damon Musicus II. 11.

Demostratus XVII. ult. ἀνὴρ ἀλιευ-
τικῆς σοφίας Ὀπισθίων, καὶ μὰ

Δία, καὶ ἐρμηνεῦσαι χρησός XV.

4. 9. Senator Romanus XV.

19. ἐν λόγοις ἀλιευτικοῖς XIII. 21.

Diagoras Atheus VI. 40.

Dinolochus. infra, Epicharmus.

Dinon XVII. 10. (VI. 1.

Diogenes ὁ τραγωδίας ὑποκριτής

Dion ἐν συγγραφῇ X. 1.

Uuuu 2

Empe-

Empedocles IX. 64. XII. 7. ὁ Φυσικὸς περὶ ζώων ιδιότητων λέγων XVI. 29.

Epicharmus ἐν Ἡρακλῆϊ γάμῳ XIII. 5.
Epicharmi adversarius Dinolochus VI. 51.

Epimenidis ἔπη XII. 7.

Eratosthenes VII. ult.

Euclides VI. 57. (56. V. 7.

Eudemus III. 20. 21. IV. 8. 45. 53.

Eudoxus X. 16. XVII. 14. 19.

Euphorion VII. ult. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι XVII. 28.

Euripides III. 15. 17. IV. 54. V. 2. 34.
VI. 15. VII. 28. XII. 7. 44. XIV. 6

ἐν Βάκχαις V. 42.

ἐν Ἰφιγενείᾳ VII. 39.

ἐν Πελοιδάσι VII. 47.

ἐν τοῖς Τημενίδασι VII. 39.

Hecataeus Abderita XI. 1.

Hecataeus Milesius XIII. 22. ὁ λογοποιὸς, μύθων δὲ χαίων συνθεταῖς accensetur IX. 23.

Hegemon ἐν Δαρδανικοῖς VIII. 11.

Hermetis ὑφήγησις XI. 10.

Hermippus VII. 40.

Herodotus II. 53. V. 8. VI. 15. 60. VII. 11. X. 3. 4. XI. 10. XV. 5. 16. XVII. 21. ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις λόγοις VIII. 25.

Hesiodus VI. 50. XIV. 28.

Hipparchus Bithynus, Neronis tempore, diversus ab antiquo illo VII. 8.

Hippiæ ars memoriae VI. 10.

Hippo Atheus VI. 40. memoratur cum Herostrato & Diagora.

Hipponax VII. 47.

Hippys συγγραφεὺς ὁ Ἡγηγίνος IX. 33.

Homerus I. 34. 42. 43. 52. II. 1. 18. 21. 30. III. 27. IV. 2. 6. 23. 40. 45. 54. V. 39. 45. 54. & 38. ubi Variaria lect. VI. 1. 4. 6. VII. 27. IX. 23. X. 1. 8. 14. XI. 11. 17. XII. 3. XIII. 7. 17. XIV. 8. 25. 28. & ult. XV. 24. XVII. 6. 37. 43. ὁ ποιητὴς VIII. 28. ἐν Ἰλιάδι XI. 10. XIV. 28. 29. XVI. 25. ἐν Ὀδυσσεΐᾳ V. 16. XI. 50. XV. 28.

Ibycus Rheginus VI. 51. (goras. Ἰνδικοὶ λόγοι VIII. 1. infra in Orthagoribus (Juba) XV. 8. Rex IX. 28. ὁ Μαυρῆσιος ὁ δὲ πατὴρ Ῥωμαίοις ὁμηρεύσαντες πατήρ. VII. 23. Ischomachus & Socrates ὑπὲρ τῆς ἀξιολίγης οἰκονομίας ἀποδίδοντες VI. 43.

Ister V. 27.

Lacydes Peripateticus VII. 41.

Lasus in dithyrambis VII. 47.

Leonides XII. 42. Byzanti⁹ II. 6. 50. III. 18. Metrodori filius XVII.

Lycurgi leges VI. 61. VII. 15. (ult.

Manetho Aegyptius σοφίας εἰς ἀκρον ἑλλητικῶς X. 16. (39.

Megasthenes VIII. 7. XVI. 41. XVII.

Menander ἐν τῇ Θαιδίᾳ XII. 10. ἐν Μεσσηνίᾳ XIII. 4. ἐν ταῖς παννυχίσιν VII. 19. ἐν τῇ πολικίᾳ XII. 10. Theron parasitus apud Menandrum IX. 7.

Metrodorus Byzantius XVII. ult.

Mnaseas ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς XVII. 46.

Mnesimachus Poëta ἐν Ἰοθμιονίῃ XIII. 4.

Mytilenæi cujusdam Aeliano notum μέγεθος XIV. ult.

Neocles Medicus XVII. 15.

Nican-

Nicander Colophonius *V. 42. VIII. 8. IX. 20. X. 9. XV. 18. XVI. 28. & ipso non nominato XV. 13.*

Nico pictor *IV. 50. VII. 38.*

Nicocreon Cyprius *XI. ult.*

Nymphis ἐν τῷ θ' τῶν περὶ Πτολεμαῖον *XVII. 3.*

Nymphodorus *XI. 20. XVI. 33.*

Onesicritus *XVII. 6. Astypalæus XVI. 39.*

Oracula *XII. 5. 31. 35. &c. Vide supra, Apollo.*

Orthagoras *XVI. 6. ἐν Ἰνδοῖς λόγοις XVI. 35. ex eo videntur petita quæ XV. 21.*

Pammenes ἐν τῷ περὶ θηρίων *XVI. ult.*

Philemon *XII. 10.*

Philo *XII. 37.*

Philochorus *XII. 33.*

Φοίνικες λόγοι *XVI. 33.*

Phylarchus *VI. 29. ἐν τῇ β. XI. II. 5.*

Pindarus *VII. 19. ὁ Θηβαῖος & Μουσ. ποιός ἐν πινι τῶν Ὀπινικίων VII. 39.*

Plato *V. 13. VI. 1. ubi de Icco Tarentino.*

Poëtæ *I. 15. II. 32. VI. 25. 43. 61. 64. VII. 2. 19. 47. IX. 23. XII. 36. XIV. 14 XV. 5. ἀσμασιν ἀδασιν IX. 17.*

Polemo *XII. 40.*

Polus τῆς τραγωδίας ὑποκριτής *VII. 40.*

Polyclitus (Πολύκλειτος) *XVI. 41.*

Προφητῶν Αἰγυπτίων λόγος *XI. 10.*

Ptolemæus *VIII. 4. (IX. 10.*

Pythagoras *V. 11. XVII. 9. Samius*

Pythagoras ἐν τοῖς περὶ Ἐρυθραίας θαλάσσης *XVII. 8.*

Simonides ἐκ παντοδαπῶν θηρίων λέγων τὰς γυναῖκας γενέσθαι τε καὶ

Διγαπλασθῆναι *XVI. 24. ἐν τοῖς Ἰάμβοις XI. 36. ejus ars memoriae VI. 10.*

Socrates ap. Platon. *V. 34. vide & supra in Ischomacho.*

Solonis leges *I. 13. II. 42. VI. 61. IX. 1.*

Sophocles *II. 10. VI. 51. ὁ ὁ Σοφίλῃς ἐν τοῖς Ἀλεάδασι VII. 39. ἐν τῇ Τύρῳ τῷ δράματι XI. 18.*

Sophon *XV. 6.*

Sostratus *V. 27. VI. 51.*

Spintharus Musicus *II. 11.*

Stesichorus ἐν πινι ποιήματι ὅκα ἐκφοιτήσαντι πρὸς πολλὰς *XVII. 37. αἰδασιν οἱ συγγραφεῖς I. 22.*

Syrorum λόγος ἱερός *XII. 30.*

Thales Milesius *VII. 42.*

Θηβαῖοι μύθοι *XII. 7.*

Theocles ἐν τῇ δ'. *XVII. 6.*

Theocritus ὁ τῶν νομευτικῶν παιγνίων συνθέτης *XV. 19.*

Theodectis ars memoriae *VI. 10.*

Theodorus ψάλτης *VII. 40.*

Theophrastus *III. 17. 32. 35. 37. 38. V. 29. IX. 27. 37. (τὸ αἶπον Φυσικάτα ἀνιχνεύσας ibid.) 64. XI. ult. XII. 36. XV. 16. 26. δαίμονι ὡτατ & V. 27.*

Theopompus *V. 27. XI. ult. XVII. 16.*

Timæus *XVII. 15.*

Τραγωδοί *I. 24. III. ult.*

Τυρταῖος μέτρον *VII. 1.*

Xenophilus Musicus *II. 11.*

Xenophon *VI. 25. VIII. 3. XII. 10. aureus scriptor II. 11. de venatione XIII. 24. Alius Xenophon Solensis I. 6.*

Zeno *IV. 45.*

Zenothemis *XVII. 30.*

ADDENDA

ET EMENDANDA QUÆDAM.

- P**Ag. 2. v. 16. Patria fuit Apamea *lege* Amasea lib. XII. p. 547.
 87. ante v. 7. à fine, adde: His adjungi fas fuerit *Joannis* Grammatici
Gazei ἐκ Φεργον ἔ κοσμητὸς πινάκος ἔ ἐν Γάζῃ ἢ ἐν Ἀντιοχείᾳ ver-
 sibus constantem 726. jambicis. Eam Græce vulgavit è Codi-
 ce Scaligeri qui exstat in Bibl. Leidenſi, Janus Rutgerſius lib. 2.
 Var. Lect. p. 98. Versibus pæne Nonniacis descriptam ait Bar-
 thius ad Gvil. Britonem p. 747.
126. v. 4. omnium consensu, *lege*: omnium ferme consensu primus.
144. v. 14. *lege*: quem *JESUS* amavit plurimum.
152. v. 11. à fine, *lege*: Prophetas ac Psalmos.
204. v. 25. *lege*: Veteris Theologi Græci Theoduli succincta in Epi-
 stolam ad Romanos exegesis Jo. Lonicero interprete edita,
 Oecumenium auctorem habet.
228. v. 11. *Josephi* qui *Hebraice* scripsere, *lege*, qui *Græce*.
259. v. 5. promoveret, *lege* permoveret.
265. adde, quod paraphrasis Christiana Enchiridii Epicteti Nilo
 Monacho auctore legitur etiam latine in Tomo XXVII. Bibl.
 Patrum p. 231. seq. edit. Lugdunensis.
333. v. 20. *lege*: Deinde præmissus est editioni Plutarchi Francof.
 1620. & inde Parisiensi Græcolatinæ A. 1624. fol. Quoniam
 vero in aliis editionibus haud exstat &c.
361. v. 2. à fine *lege*: etiam de illis horum decem &c.
372. v. 17. *post* sex volum. 1572. 8. *adde*: subnexis ad calcem notis
 Cruſerii, Xylandri & H. Stephani.
374. In Indicibus auctorum à Plutarcho & Galeno allegatorum
 sunt quædam omiſſa, festinante typographo, quæ alibi à me
 ſupplebuntur.

408.v. 12. à fine *post verba* ut ipse postea, *adde*, in Annalibus Turcicis.

Ibid.v. 5. à fine post *μαρτυρῶν*, *adde*: Jacobus Tollius V. C. Rigaltianam Achmetis editionem cum Codicibus quatuor Vindobonensib⁹ contulit ex iisq; supplevit lacunas, & ad bis mille loca emendavit, quod Tollii exemplar apud fratris ejus filios hærere testatur egregius vir Henninius animadvers. ad Epist. VI. Tollii itinerariam p. 188.

409.v. 20. post *Sirin*, *adde*: Thomam Morum maximam partem Alphabeti sui compendiarium Propheticonum iconismorum ex hoc Achmete composuisse notat Laurentius Lundius in limine Bibliothecæ suæ Græcæ.

411. in argumento capitis XIV. omissus est liber Ptolemæi de judicandi facultate & animi principatu, qui in capite ipso ne utique est omissus.

448.v. 7. à fine pro collectione *lege* collatione.

559.v. 22. pro Christiani *lege* Gothofredi.

Cetera ingenio & humanitati
Lectoris permittuntur.

FINIS.

H. Fisher

